V. D. KOVALENKO

Croitul și cusutul *în casă*

TRADUCERE DIN LIMBA RUSĂ

EDITURA TEHNICĂ
BUCUREȘTI-1961

CUVINT INAINTE

Multe femei doresc să învețe croitoria. În adevăr, femeia care știe să coasă se poate îmbrăca frumos și modern fără cheltuieli mari; ea poate să confecționeze rochițe și costumașe cochete pentru copiii ei sau poate să coasă o pijama ori o cămașă pentru soțul ei.

O femeie pricepută în croitorie nu pierde nici o bucățică de material. Rochii vechi, demodate, sînt transformate în sarafane, bluze și jachete frumoase, sau în hăinuțe pentru copii; un guler nou, două manșete moderne sau un plastron dau un aspect proaspăt și elegant unei haine vechi, purtate. Cînd știi să coși poți îndrepta și defectele unei rochii cumpărate gata cusută.

Nu este de loc greu să înveți să faci toate acestea. Este necesar numai să-ți însușești regulile de bază ale construirii tiparelor și ale croitului precum și tehnica cusutului, expuse în această carte. Cusutul se va începe, bineînțeles, cu lucruri cît mai simple, trecînd treptat spre cele mai complicate.

GENERALITĂŢI

ALEGEREA MODELULUI ŞI A MATERIALULUI

Înainte de a trece la luarea măsurilor și construirea tiparelor, se alege modelul și materialul din care se va lucra obiectul.

O importanță deosebită la confecțiile pentru femei o prezintă alegerea modelului: o persoană care poartă o rochie cu un model ales greșit, fără să țină seamă de particularitățile siluetei și de vîrstă, nu va fi elegantă și nu va fi nici o dată bine îmbrăcată.

Femeile mai pline trebuie să aleagă modele fără garnituri încărcate și culori țipătoare iar liniile cusăturilor se vor aranja pe verticală. Acestor femei le vin bine rochiile cu tăietura clasică, cu corsajul și fusta nu prea ajustată, netăiată în talie. Se recomandă ca pe corsaj să se facă în față o despicătură adîncă și îngustă în care să se poarte un plastron. Se obține astfel o linie zveltă.

Proeminența abdomenului se poate masca cu ajutorul unor grupe de cute sau crețuri, aranjate pe porțiunea din mijlocul feței și lateral, precum și cu bascuri sau buzunare bufante, croite din rochie.

Rochiile ajustate, cordoanele late și în culori vii subliniază defectele corpului, iar fustele „solei“ și cele drepte, cu crețuri bogate sau cu pliseuri de jur împrejur, îngroașă silueta.

Rochiile confecționate din material în dungi late, transversale, sau în desene mari și de culori vii, dau de asemenea un aspect încărcat. De aceea, pentru persoanele mai pline se recomandă confecționarea rochiilor din materiale în culori mai puțin vii, cu desene mai mărunte.

Pentru persoanele zvelte se recomandă atît rochii ajustate pe corp, de formă simplă, cît și rochii cu linii sinuoase, cu corsajul ajustat, cu cordonul strîns pe linia taliei și cu fusta largă, cu cute de jur împrejur sau cu multe crețuri. Acestor persoane le stau bine de asemenea fustele plisate, gofrate, „solei", „demi-solei", fustele cu volane. O fustă largă pare mult mai elegantă dacă se poartă cu un jupon larg și scrobit.

Pentru femeile înalte și zvelte se recomandă materiale în careuri mari, cu dungi transversale sau cu desene mari, în timp ce femeile de statură mică nu vor purta rochii din materiale cu desene mari, în culori vii.

Femeile slabe nu se vor îmbrăca cu rochii ajustate care subliniază linia corpului. Ele nu vor purta însă nici rochii prea largi. Îmbrăcămintea confecționată din materiale cu dungi longitudinale nu îmbracă bine femeile slabe.

Dacă femeia are talia lungă nu va alege un model cu talia alungită și nici o fustă cu linii transversale. Un astfel de model este indicat pentru femeile cu talia scurtă, deoarece lungește partea de sus a corpului și scurtează pe cea de jos. Pensele puțin pronunțate pe corsaj și fustă micșorează disproporția corpului la femeile cu talie lungă.

Persoanelor cu fața lată și cu gîtul scurt nu le stă bine un decolteu rotund sau un guler montant. Dimpotrivă, un decolteu ascuțit sau în dreptunghi îngust alungește gîtul, iar fața pare mai îngustă. Decolteul rotund convine unui oval îngust, alungit.

Modelul și materialul ales pentru confecționarea îmbrăcămintei trebuie să corespundă destinației acesteia.

Îmbrăcămintea de casă, de exemplu, trebuie să fie comodă, să nu se decoloreze și să se spele ușor; este indicat ca la rochia de casă din bumbac să se confecționeze un șorț a cărui culoare să se asorteze cu culoarea rochiei.

O rochie pentru lucru nu trebuie să fie nici prea strîmtă, nici prea largă, sau cu decolteu prea mare și adînc. Ea trebuie să aibă o croială simplă, cu linii puține și cu garnitură discretă.

Atît pentru lucru cît și pentru teatru, nu se recomandă rochii din material imprimat în culori vii. Asemenea rochii sînt foarte plăcute pentru plimbare în zilele de vară, în timp ce pentru lucru sînt mai indicate rochiile de culori mai șterse, cu guleraș sau cu garnitură albă, sarafane și bluze etc.

Foarte comode și practice sînt rochiile de vară din material de bumbac imprimat sau uni. Ele vor avea o croială simplă, cu fusta largă, fără garnituri încărcate.

Rochiile de seară și pentru ocazii se vor confecționa după un model mai pretențios, din material elegant, de exemplu mătase grea, catifea, nailon, tafta, moar.

La alegerea modelului se va ține seamă și de faptul că nu orice material se poate plisa sau gofra, că dintr-un material care se întinde nu reușește bine fusta „solei" sau „demi-solei" în cloș și nu orice material este frumos, lucrat cu crețuri, cute etc.

UNELTELE NECESARE PENTRU FORMAREA TIPARELOR ȘI CUSUTUL ÎMBRĂCĂMINTEI

Pentru formarea tiparelor și cusutul îmbrăcămintei sînt necesare următoarele: un centimetru (panglică metrică), hîrtie, creion, riglă, echer, foarfecă, ace cu gămălie, cretă de croitorie, degetar, ace de cusut și ață de diferite grosimi.

Cu centimetrul lung de 150 cm se iau măsurile și se fac o serie de alte măsurători.

Pentru tipare se folosesc coli mari de hîrtie albă sau ziare. Conturul tiparului se desenează cu creion colorat, folosindu-se rigla sau echerul. Tiparul se croiește cu o foarfecă obișnuită. Cu aceeași foarfecă se croiesc materialele subțiri. Pentru materialele pline se folosește o foarfecă specială de croitorie. Cu creta sau la nevoie cu o bucățică de săpun se trasează conturul tiparului pe material.

Acele cu gămălie servesc pentru unirea părților componente ale tiparului, la fixarea tiparelor pe material pentru croit, prinderea diferitelor părți ale obiectului pentru însăilat și, în sfîrșit, la executarea probei pe corp.

Se recomandă folosirea degetarului la cusut. Acesta se pune pe degetul mijlociu de la mîna dreaptă pentru a feri acest deget de împunsăturile acului cînd acesta este trecut prin țesătură. În fig. 1 este reprezentată poziția corectă a mîinii în timpul cusutului cu degetar.

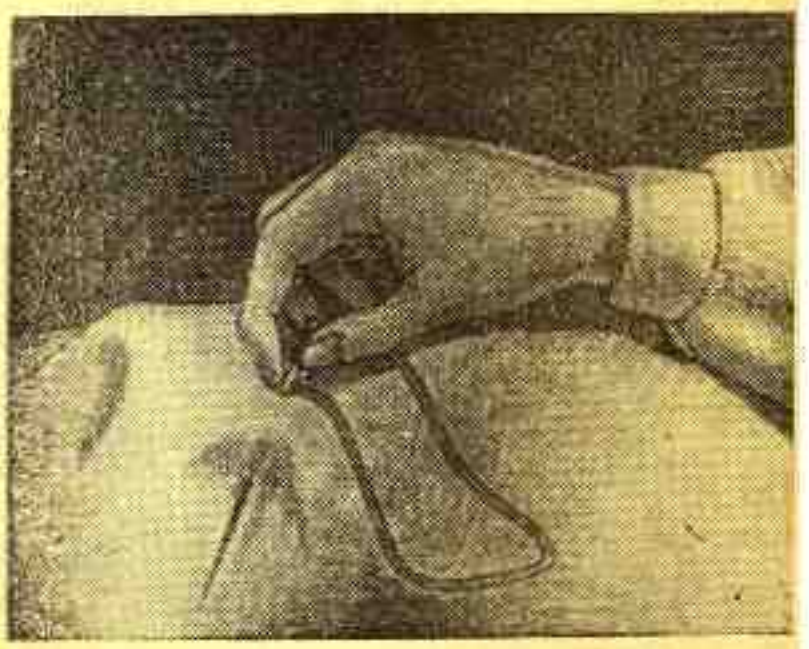

Fig. 1. Poziția mîinii la cusutul cu degetar.

Alegerea acului și a aței de cusut depinde de grosimea mate-

rialului. Pentru materialul subțire se folosesc ață și ace subțiri, iar pentru materialele groase și dese — ață și ace groase.

Se aleg de asemenea ața și acele pentru tras la mașină. În tabela de mai jos sînt indicate acele și ața ce trebuie folosite la cusutul îmbrăcămintei din materiale de grosimi diferite.

Felul materialului	Nr. aței de bumbac	Nr. acului de mașină
Materiale foarte subțiri (șifon, capron, batist)	100	9
Mătase și material de bumbac subțire	100—80	11
Mătăsuri de grosime mijlocie și pînzeturi pentru cearceafuri	80—60	14
Satin, stambă, stofuliță, mătase grea	60—40	16—17
Stofă pentru haine, postav subțire	40—30	18
Stofe de lînă groase, postav gros	30	19
Stofă de palton, de dimie	20	21

LUAREA MĂSURILOR ȘI CONSTRUIREA TIPARELOR

Pentru a confecționa o îmbrăcăminte frumoasă și comodă, în primul rînd se vor lua corect măsurile corpului și pe baza acestor măsuri se va construi tiparul de bază pentru modelul ales.

Măsurile se iau cu centimetrul. Persoana căreia i se iau măsurile trebuie să stea în picioare, în poziție liberă, cu mîinile lăsate în jos. Centimetrul nu se lasă liber și nici nu se întinde. Pentru măsurarea grosimilor se așază centimetrul perfect orizontal. Întîi se precizează linia taliei, înconjurînd talia persoanei cu un șiret sau cordon subțire. Se trece apoi la luarea măsurilor. Măsurarea se face la partea dreaptă a corpului, măsurile de lungime notîndu-se întregi, iar grosimile cu jumătate din valoare. Ca punct de plecare pentru obținerea unei serii de măsuri de lungime se ia a șaptea vertebră cervicală (osul cefei) (fig. 2).

Măsurile se iau în felul următor:

Lungimea totală a obiectului (fig. 3) se ia de la osul cefei susținîndu-se centimetrul într-un punct pe talie, pînă la linia marginii de jos a obiectului. Se notează măsura întreagă.

Lungimea spatelui (fig. 3) se ia de la osul cefei, pe șira spinării, pînă la talie. Se notează măsura întreagă.

Lungimea feței (fig. 4) se ia de la osul cefei, ocolind partea laterală a gîtului, peste proeminența bustului, pînă la linia taliei în mijlocul feței. Se notează măsura întreagă.

Lungimea fustei (fig. 4) se ia de la linia taliei pînă la linia de jos proiectată a obiectului. Se notează măsura întreagă.

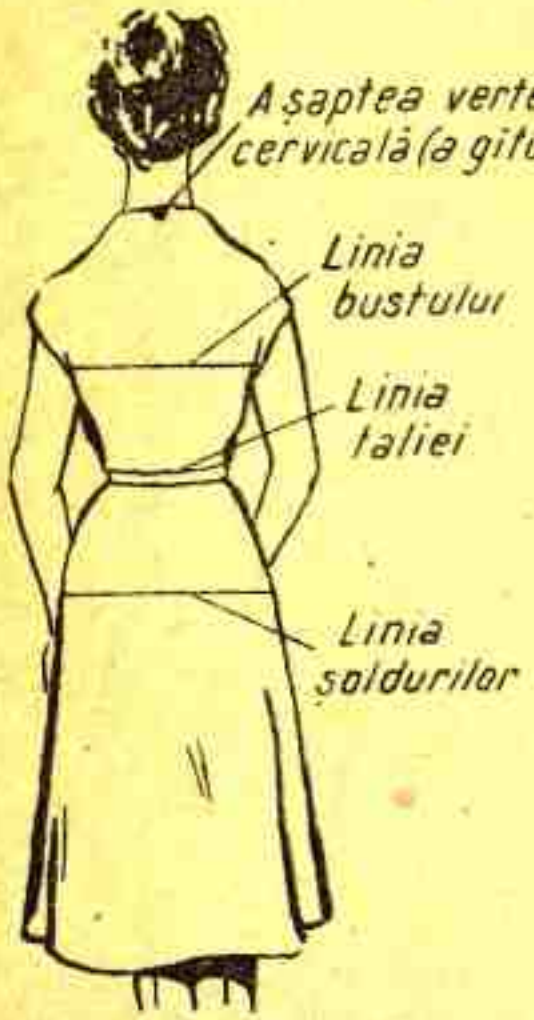

Fig. 2. Punctul de pornire și liniile pentru luarea măsurilor după corp.

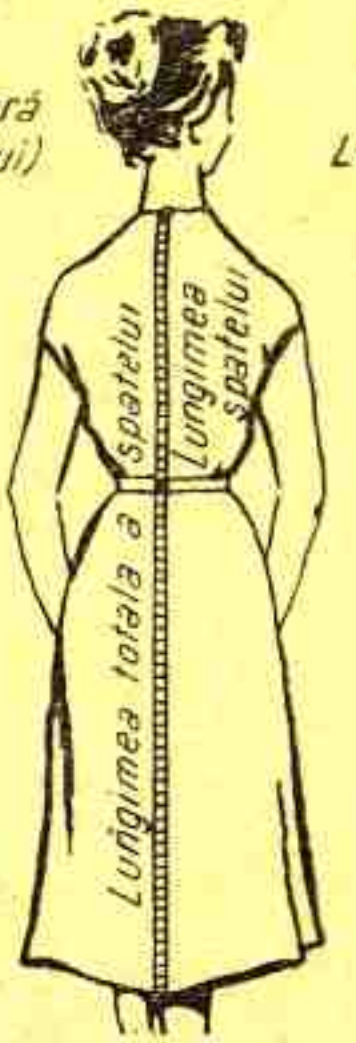

Fig. 3. Luarea măsurilor de lungime a spatelui pînă în talie și a lungimii totale.

Fig. 4. Luarea măsurilor de lungime a feței pînă în talie și de lungime a fustei.

Grosimea gîtului (fig. 5) se ia la baza gîtului, capul fiind dat ușor spre spate, pînă la jumătatea adînciturii din față a gîtului. Se notează jumătate din valoarea măsurii.

Grosimea bustului (fig. 5) se ia la nivelul subsuorilor, trecînd peste partea de jos a omoplaților. Cînd această măsură se ia la femei centimetrul trebuie să treacă peste partea cea mai proeminentă a bustului. Se notează jumătate din valoarea măsurii.

Grosimea pieptului sub linia bustului (fig. 5) — această măsură este necesară pentru determinarea lungimii cordonului sutienului. Se notează jumătate din valoarea măsurii.

Grosimea taliei (fig. 5) se ia pe linia taliei în partea ei cea mai îngustă. Se notează jumătate din valoarea măsurii.

Grosimea șoldurilor (fig. 5) se ia peste părțile proeminente ale șoldurilor, incluzînd proeminența abdomenului. Se notează jumătate din valoarea măsurii.

Lungimea umărului (fig. 6) se ia de la baza gîtului pe linia umărului pînă la osul umărului și se notează măsura întreagă.

Lungimea mînecii (fig. 6) se ia de la osul umărului, în poziția îndoită a brațului, pînă la baza mîinii, sau dacă brațul este

Fig. 5. Luarea măsurilor de circumferință (grosimea) a gîtului, bustului, taliei, șoldurilor și a liniei de sub bust.

Fig. 6. Luarea măsurilor de lungime a umărului, mînecii, a mînecii pînă la cot și a circumferinței încheieturii mîinii.

lăsat în jos, pînă la baza degetului mare. Se notează măsura întreagă.

Lungimea mînecii pînă la cot (fig. 6) se ia de la osul umărului pînă la cot. Se notează măsura întreagă.

Grosimea mîinii la încheietură (fig. 6) se ia la baza mîinii. Se notează jumătate din valoarea măsurii.

Pentru tiparul de pantaloni se iau următoarele măsuri:

Lungimea exterioară (fig. 7) se ia pe linia șoldului din talie pînă la lungimea proiectată a pantalonului. Se notează măsura întreagă.

Lungimea pînă la genunchi (fig. 7) se ia din talie de-a lungul piciorului și se notează măsura întreagă.

Lungimea pasului (fig. 7) se ia pe linia interioară a piciorului, de la baza acestuia pînă la lungimea proiectată a pantalonului. Se notează măsura întreagă.

La luarea măsurilor se va ține seamă de felul și modelul obiectului care se confecționează. Astfel, dacă se face un tipar de jachetă, desigur nu este nevoie să se ia lungimea fustei, iar pentru un tipar de mînecă, lungimea se va lua de la osul umărului pînă la lungimea proiectată a mînecii și deci nu pînă la baza mîinii.

Fig. 7. Luarea măsurilor de lungime a pantalonului, a pasului și lungimii pînă la genunchi.

După ce s-au luat măsurile, ținînd seamă de toate particularitățile conformației corpului, se trece la construirea tiparului. Despre aceasta se va vorbi amănunțit în capitolele respective ale cărții, la descrierea modelelor. În capitolul de față se dau numai noțiuni generale despre tipar. Fiecare detaliu al obiectului de confecționat se desenează separat, grosimea bustului servind ca măsură de bază pentru alcătuirea tiparului[1]).

Tiparul de spate, de față și pentru celelalte piese (detalii) simetrice se face în lățime pentru jumătatea produsului, iar în lungime pe toată lungimea conform măsurii. Tiparul de mînecă și pentru celelalte detalii asimetrice se desenează în întregime, atît pe lățime cît și în lungime.

Pentru a învăța cum se desenează tiparele pentru diferite obiecte de îmbrăcăminte de toate mărimile și modelele, trebuie să ne însușim temeinic poziția pe desene a liniilor și punctelor de bază, cum și legătura acestora cu particularitățile de conformație a corpului.

După ce ne-am însușit regulile de formare a unui tipar, nu este greu să trecem la executarea tiparelor de orice mărime, întrucît baza acestora rămîne aceeași. În această carte, la tiparele de îmbrăcăminte pentru femei și bărbați s-au luat ca exemplu, în mod convențional, măsurile 48 și 50. De aceea, dacă este necesar să se confecționeze un obiect de altă măsură, se va întocmi un tipar după exemplul prezentat în carte, folosindu-se însă dimensiunile conform măsurilor luate.

După ce s-a desenat tiparul de bază pe măsura respectivă se pot întocmi tipare de îmbrăcăminte cu modele diferite pentru

---

[1]) Jumătate din grosimea bustului reprezintă măsura obiectului confecționat. Astfel, dacă grosimea bustului este egală cu 100 cm, produsul va avea măsura 50 (nr. 50).

rochii de casă, pentru lucru, pentru ocazii, aplicînd transformările corespunzătoare (v. fig. 164, 165).

Pentru descrierea construirii tiparelor se folosesc în carte termeni de geometrie. Deoarece se poate ca unele din cititoare să nu-și mai amintească sensul lor exact, în cele ce urmează sînt date definițiile acestor termeni, iar în fig. 8 sînt reprezentate figurile geometrice folosite la formarea tiparelor.

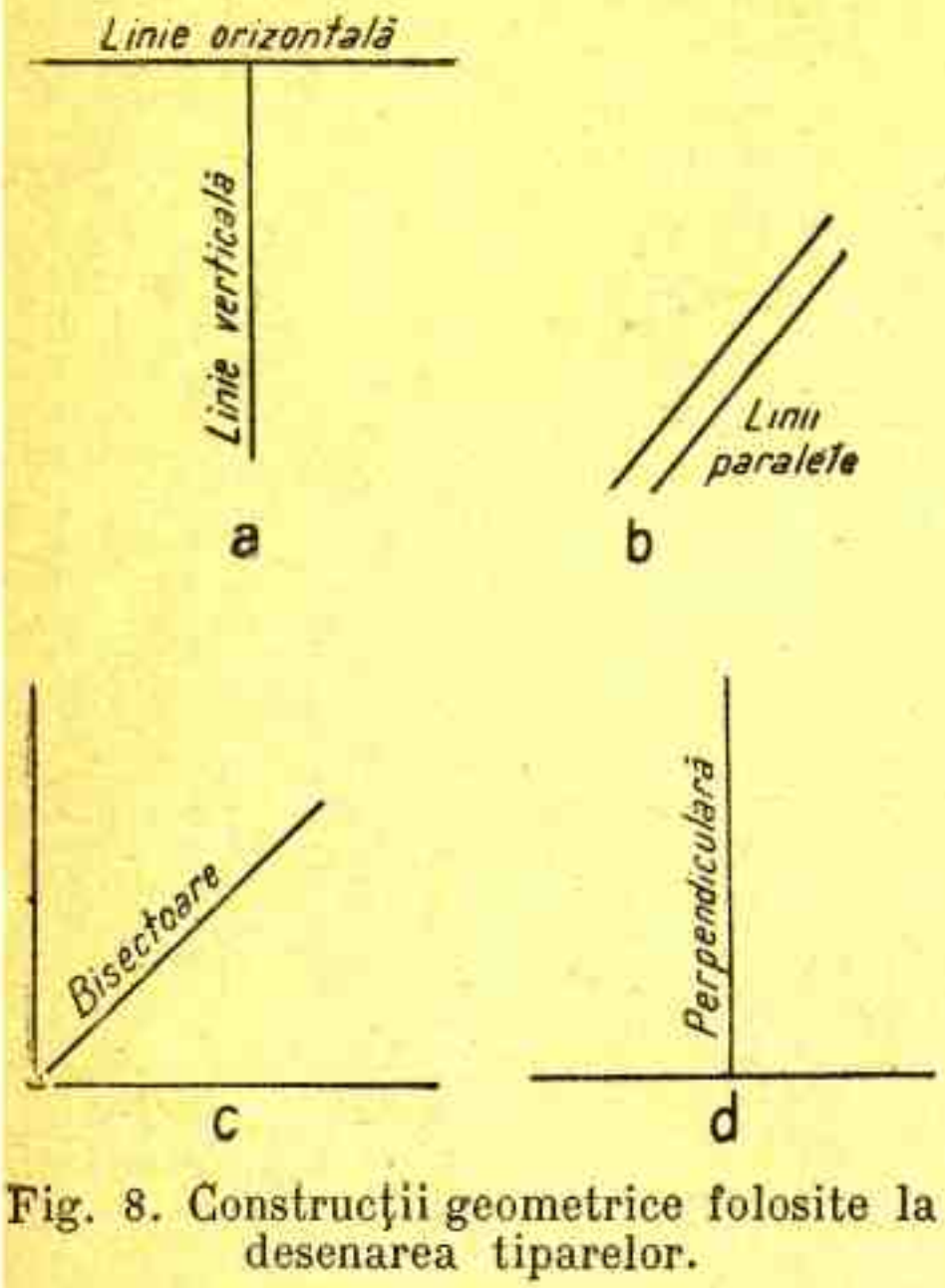

Fig. 8. Construcții geometrice folosite la desenarea tiparelor.

Linia orizontală este o dreaptă paralelă cu suprafața apei liniștite (fig. 8, *a*).

Linia verticală este o dreaptă perpendiculară pe linia orizontului (fig. 8, *a*).

Linii paralele sînt liniile care pe întreaga lor lungime se găsesc la distanță egală între ele (fig. 8, *b*).

Unghiul este o figură formată din două drepte care pornesc din același punct. Punctul din care pornesc dreptele se numește vîrful unghiului, iar dreptele care formează unghiul se numesc laturile unghiului. În fig. 8, *c* este reprezentat un unghi drept.

Bisectoare este dreapta care împarte un unghi în două părți egale (fig. 8, *c*).

Perpendiculara este linia care formează un unghi drept cu altă linie (fig. 8, *d*).

În desenele prezentate la descrierea modelelor, unele puncte sînt notate cu litere (*A*, *B*, *C*, *D* etc.), iar altele prin cifre (*3*, *5*, *6* etc.). Notările cu litere sînt convenționale, în timp ce cifrele reprezintă distanța de la punctele inițiale. De exemplu, dacă din punctul *A* s-au aplicat 6 cm într-o direcție, atunci punctul cu care se termină linia aplicată se notează cu cifra *6*.

Trebuie spuse cîteva cuvinte despre ținuta corpului, deoarece la întocmirea tiparelor se ține seamă de particularitățile acesteia. În carte sînt date tipare pentru o ținută și conformație normală ale corpului, adică pentru un corp bine proporționat și o ținută dreaptă.

Sînt însă frecvente cazurile cînd ţinuta şi în legătură cu aceasta conformaţia corpului se abat de la normal. Astfel, ţinuta încovoiată se caracterizează printr-un spate adus, cu omoplaţii ieşiţi, cu un bust mai slab dezvoltat şi abdomenul puţin proeminent.

Ţinuta înclinată spre spate dimpotrivă se caracterizează printr-un piept dezvoltat şi proeminent, cu umerii traşi spre spate, spatele perfect drept, cambrura pronunţată a taliei în spate, abdomen proeminent.

De aceea, pentru o conformaţie ce se abate de la normal se dau calcule suplimentare în capitolul unde se descrie confecţionarea bluzei cu pensă la umăr (v. p. 175). Aceste calcule trebuie aplicate la formarea tuturor tiparelor de bază, atît cu mîneca cusută cît şi chimono.

DECATAREA ŞI CROITUL MATERIALULUI

Decatarea. Prin umezire, ţesăturile intră la apă pe lungime şi ceva mai puţin pe lăţime. Pentru a preveni deformarea îmbrăcămintei din cauza umezelii, la purtat sau spălat, înainte de a fi croit, materialul (în condiţii casnice) se udă sau se înfăşoară într-un cearşaf ud, pentru cîteva ore. Materialul astfel umezit se calcă pe dos pe direcţia firului de lungime. Acest proces poartă numele de decatare. La un nou contact cu apa materialul astfel tratat nu mai intră la apă sau intră foarte puţin. Trebuie să reţinem însă că unele materiale nu trebuie udate de loc (anumite mătăsuri, catifeaua etc.).

Croitul materialului. După ce s-a făcut decatarea, piesele de tipar pregătite se aşază pe material, începînd cu părţile mari: fusta, faţa corsajului, spatele, mînecile, iar între acestea se aşază cele mărunte: cordonul, manşetele, gulerele, buzunarele şi altele (fig. 9).

Toate piesele de bază ale obiectului de confecţionat, dacă modelul nu prevede altfel, se vor croi pe direcţia firului de lungime al materialului. Cordonul, gulerul şi buzunarele se aranjează, în funcţie de model, în direcţii diferite: atît pe direcţia firului de lungime, cît şi transversal sau pe bie (verif). La croitul pieselor simetrice (perechi) materialul se îndoaie pe direcţia firului de lungime, cu faţa înăuntru (în cazul cînd materialul este dublu lat), sau pe direcţia firului transversal (în cazul materialului îngust). Înainte de a aşeza tiparul pe material se verifică direcţia desenului, sensul pufului şi se controlează dacă nu există defecte de ţesătură. Dacă un asemenea defect a fost găsit, se înseamnă pe material cu aţă de altă culoare, iar la aşezarea tiparelor acest loc se lasă neutilizat.

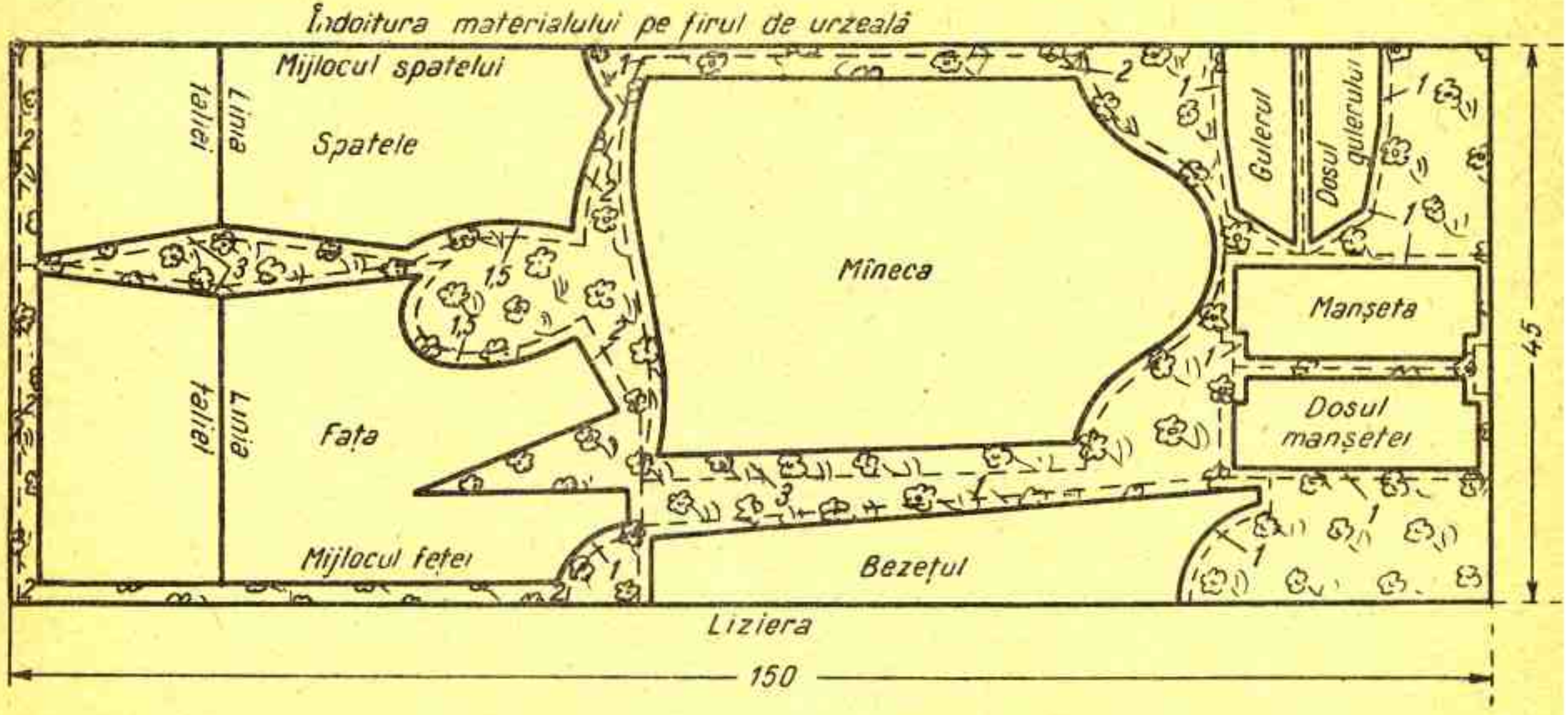

Fig. 9. Așezarea pe material a pieselor de tipar pentru bluză.

Pe materialele uni sau cu un model nedefinit piesele de tipar se pot aranja în direcții diferite. Dacă însă modelul este dispus într-un anumit sens, atunci toate detaliile tiparului se aranjează în aceeași direcție.

Pe materiale cu păr (velvet, pluș, catifea și altele) părțile de tipar se vor aranja în așa fel ca la obiectul confecționat direcția părului să fie de jos în sus. Excepție fac obiectele din finet, la care părul trebuie să fie îndreptat în jos. Dacă nu se respectă această regulă părțile obiectului croite în direcții diferite vor prezenta diferențe de nuanțe.

Pe materialele în dungi și carouri părțile de tipar se așază în direcții diferite după model. Trebuie să se observe cu mare atenție ca dungile sau carourile să corespundă la culoare și să treacă exact pe mijlocul fustei și corsajului.

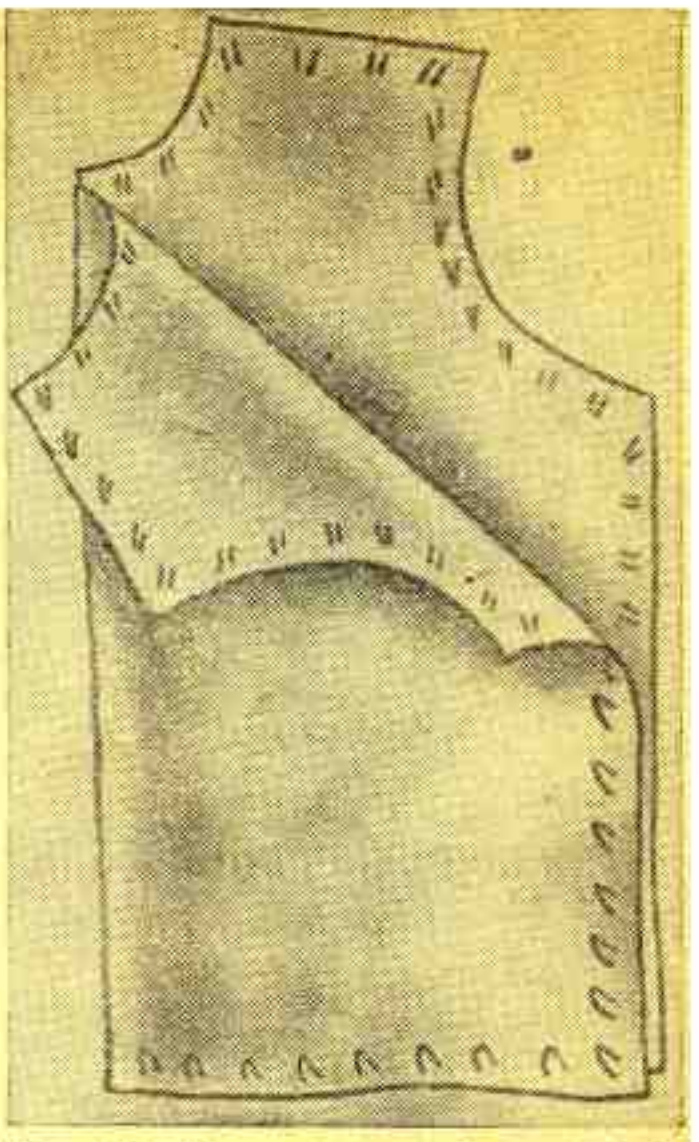

Fig. 10. Darea semnelor cu lațe

După așezarea tuturor părților de tipar pe material, se trag contururile cu cretă sau la nevoie cu o bucățică de săpun uscat. Se croiește apoi materialul, lăsîndu-se 0,5—6 cm pentru rezerve, în funcție de felul cusăturii. Despre rezervele pentru cusături se vorbește pe larg la descrierea croitului și formării tiparelor, precum și la aplicarea modelelor diferitelor obiecte.

După ce piesele au fost tăiate, se dau semne cu lațe, pe conturul lor, pe liniile penselor, cutelor, buzunarelor, cum și pe mijlocul feței (v. p. 16). Apoi piesele perechi se depărtează și se taie ața dintre ele (fig. 10). În felul acesta pe partea dreaptă și pe cea stîngă a obiectului se obține același contur al tiparului.

Mijlocul spatelui, al feței, al gulerului și al fustei se marchează cu puncte înaintea acului.

Pe toate piesele se fac *semne de control*, și se marchează punctul cel mai înalt al mînecii pentru montarea acesteia în răscroitura brațului. Piesele se unesc între ele după semnele cu lațe și semnele de control.

DIFERITE TIPURI DE CUSĂTURI ȘI FOLOSIREA LOR

Prin cusătură se înțelege unirea într-o anumită poziție a două sau mai multe straturi de material printr-un tighel de mînă sau de mașină. Există diferite tipuri de cusături,

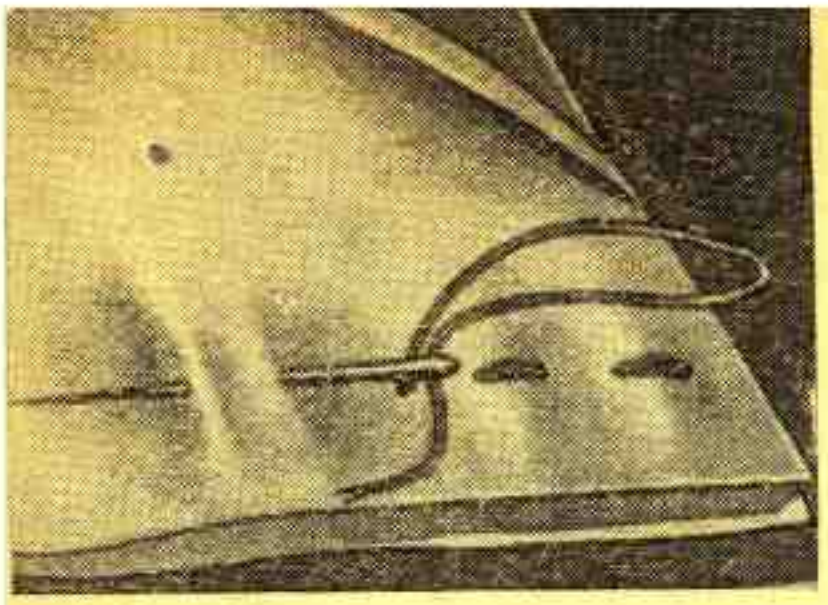

Fig. 11. Cusătura cu punct înaintea acului.

fiecare din ele avînd o anumită destinație. Un fel de cusătură se folosește la însăilatul pieselor, altul pentru unirea acestora, și alt fel pentru surfilarea tivului etc.

După modul de executare cusăturile se împart în două grupuri — cusături de mînă și cusături de mașină. Unele cusături se fac numai de mînă, de exemplu însăilatul, aplicarea semnelor cu lațe etc., altele se pot face atît de mînă cît și de mașină.

Se vor analiza mai jos tipurile și modul de folosire a cusăturilor de mînă.

Cusătura cu punct înaintea acului (fig. 11). Această cusătură se execută cu punct obișnuit: acul se înfige de la dreapta spre stînga, iar ața se întinde uniform. Distanța dintre puncte și lungimea acestora este egală cu 2—3 mm.

Punctul înaintea acului se folosește pentru marcarea mijlocului obiectului și a liniilor însemnate cu ace de gămălie în timpul probei, precum și pentru formarea creșturilor.

Cusătura pentru semne cu lațe se folosește pentru trecerea liniilor pe piesele perechi după croitul obiectului sau pentru copierea de pe partea dreaptă pe cea stîngă a liniilor simetrice modificate la pobă.

Semnele cu lațe reprezintă o variantă a punctului înaintea acului. Acul se înfige de la dreapta spre stînga. Lungimea punctelor și distanța dintre ele nu trebuie să depășească 0,5 cm. Firul nu se întinde, ci se lasă sub forma unui laț lung de 1—1,5 cm (fig. 12, *a*). Semnele cu lațe se fac cu ața dublă, lungă de cel mult 90 cm. Ața folosită în acest scop (șularul) trebuie să fie moale, nemercerizată.

După aplicarea semnelor cu lațe, piesele se depărtează între ele, ața se întinde și se taie (fig. 12, *b*). În felul acesta se obține un contur identic al tiparului pe partea dreaptă și pe cea stîngă a obiectului.

Cusătura cu punct de însăilat (fig. 13). Se folosește ori de cîte ori piesele obiectului trebuie unite între ele în mod provizoriu, în vederea probei sau călcatului. Punctele se execută de la dreapta spre stînga cu distanțe diferite, combinînd puncte scurte cu

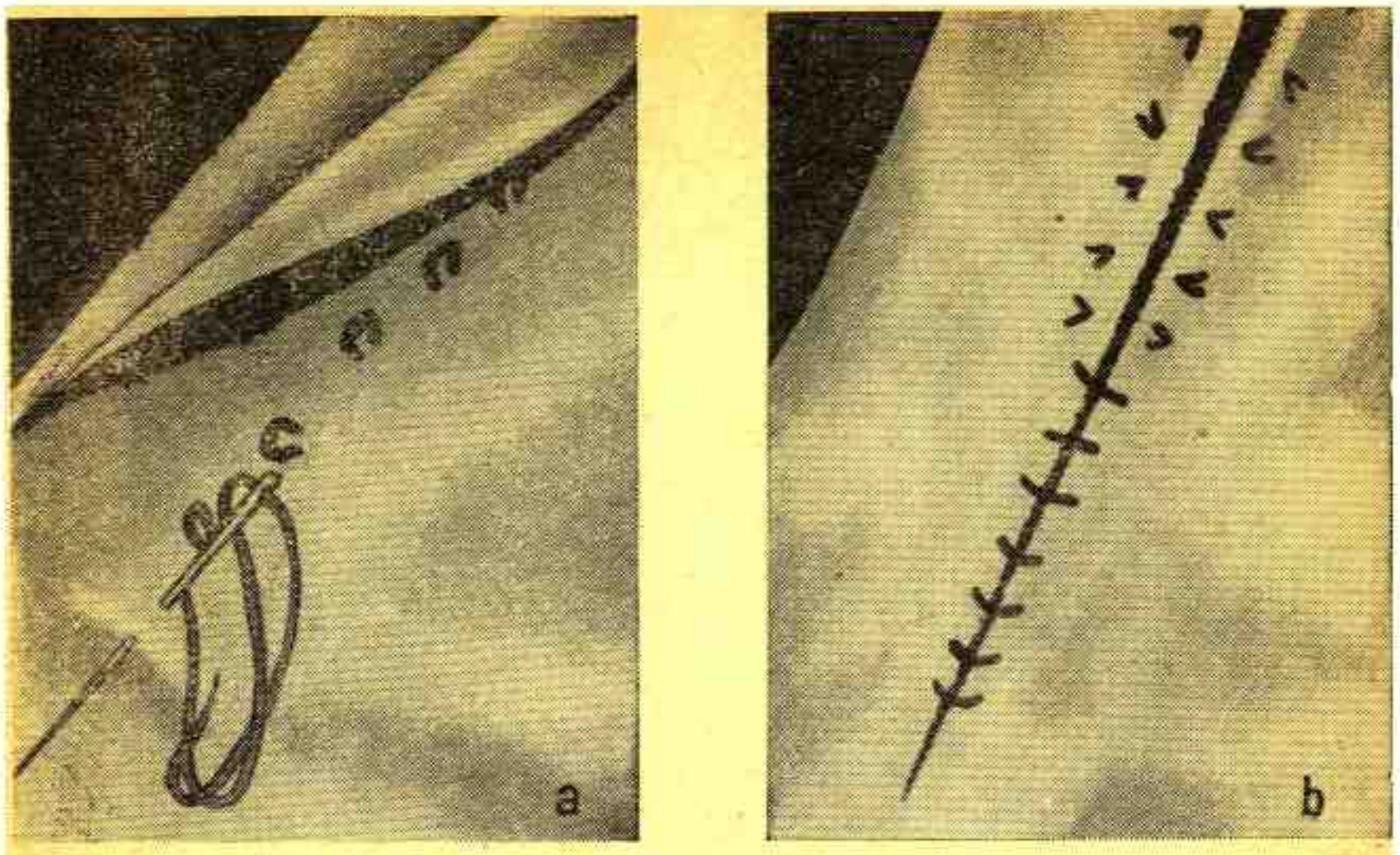

Fig. 12. Cusătura pentru semne cu laţe.

puncte lungi. Lungimea punctului de însăilat depinde de scopul cusăturii și de grosimea materialului.

Cusătura cu punct de surfilare (fig. 14). Se folosește după unirea definitivă și la finisarea marginii materialului pentru a preveni destrămarea acestuia. Se lucrează cu punct mărunt, împungînd acul de la dreapta spre stînga peste margine.

Cusătura cu punct ascuns. Se folosește pentru fixarea marginilor îndoite de material la tivul de bluze, fuste, rochii, jachete, mîneci etc. Acul se împunge de la dreapta spre stînga prinzînd

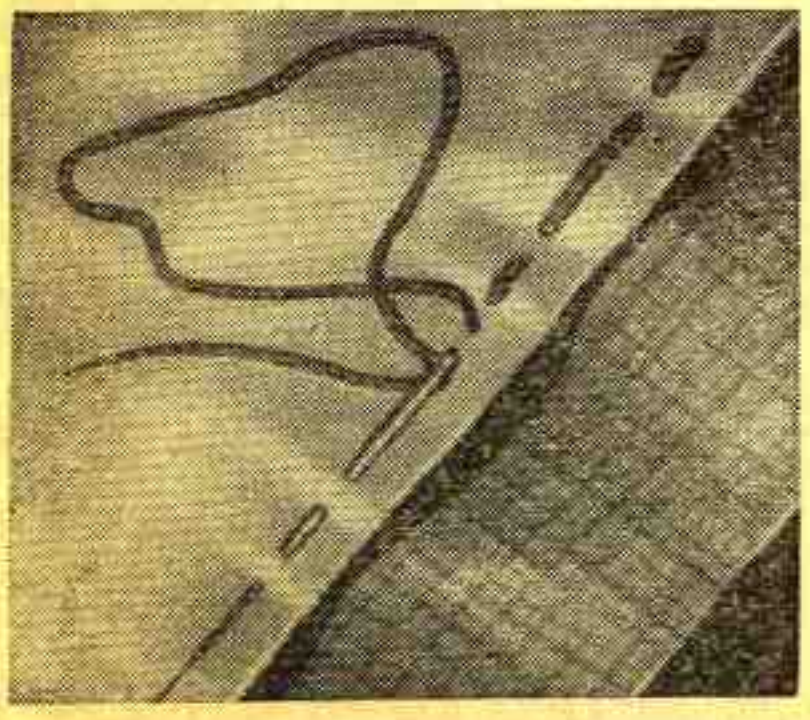

Fig. 13. Cusătura cu punct de însăilat.

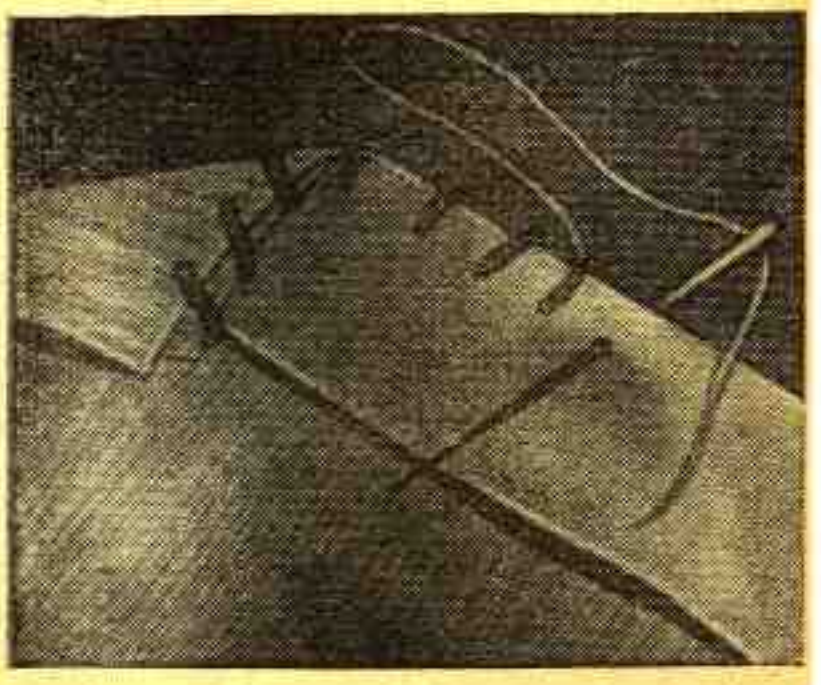

Fig. 14. Cusătura cu punct de surfilare.

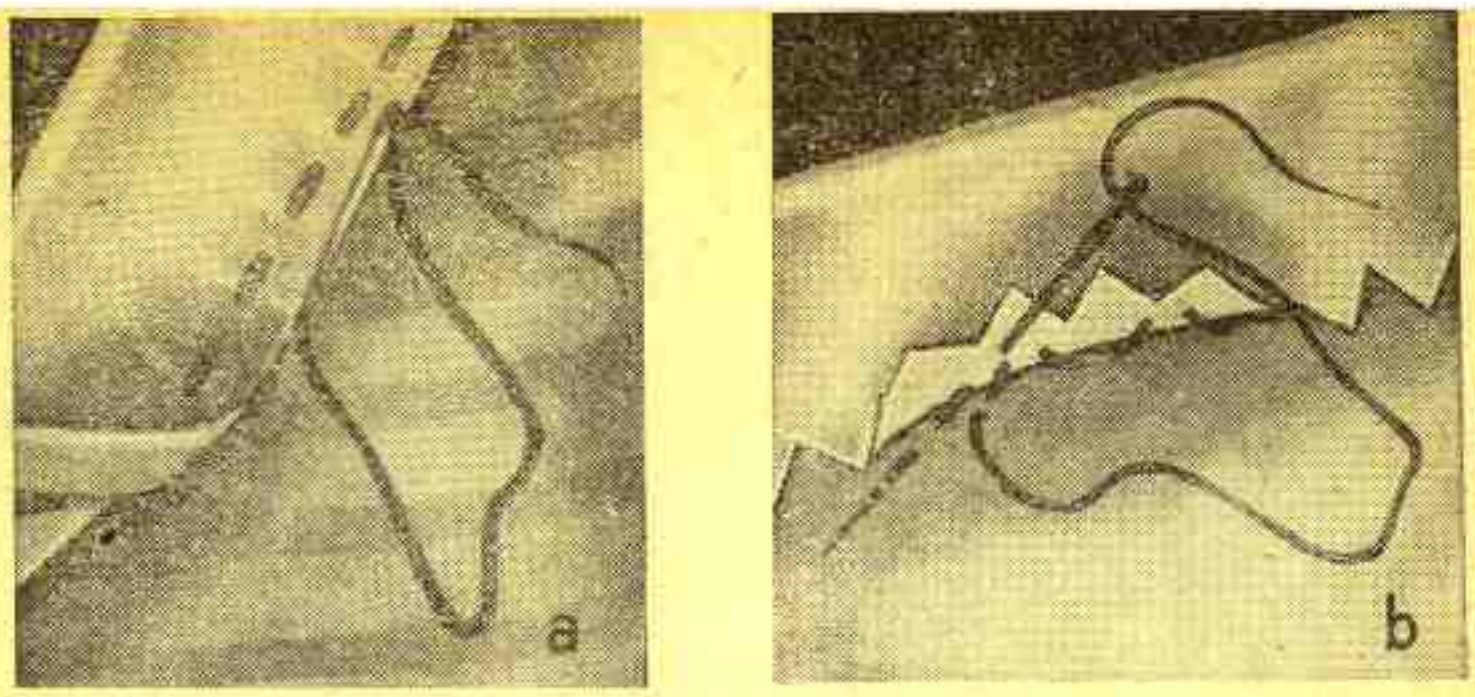

Fig. 15. Cusătura cu **punct ascuns.**

cel mult un fir din materialul de deasupra și trecînd apoi prin marginea liniei superioare de îndoire a tivului. Ața nu se întinde prea tare (fig. 15, *a*). Punctul ascuns se execută cu ibrișin la culoarea țesăturii. La materiale groase tivul se poate cresta și încheia cu punct ascuns (fig. 15, *b*).

Cusătura cu punct de feston. Se folosește în special pentru festonarea butonierelor și a cusăturilor la materiale ce se destramă ușor. Butonierele se execută în felul următor. Se urzește conturul butonierei (tăieturii) cu ață groasă, apoi se face festonul. Pentru aceasta, ața se așază sub formă de laț în jurul acului sau lațul format din ață se prinde în ac după ce acesta a străpuns materialul. Punctele se fac mărunte și așezate des unul lîngă altul. Ambele capete ale butonierei se întăresc cu 2—3 puncte transversale, care se prind apoi în cîte o cheiță festonată și ea; pe 1 cm de butonieră trebuie să fie 10—20 nodulețe (fig. 16, *a*). Pentru festonarea cusăturilor la materiale ce se destramă ușor (fig. 16, *b*), punctele pot fi mai mari și mai rare decît la festonarea butonierelor.

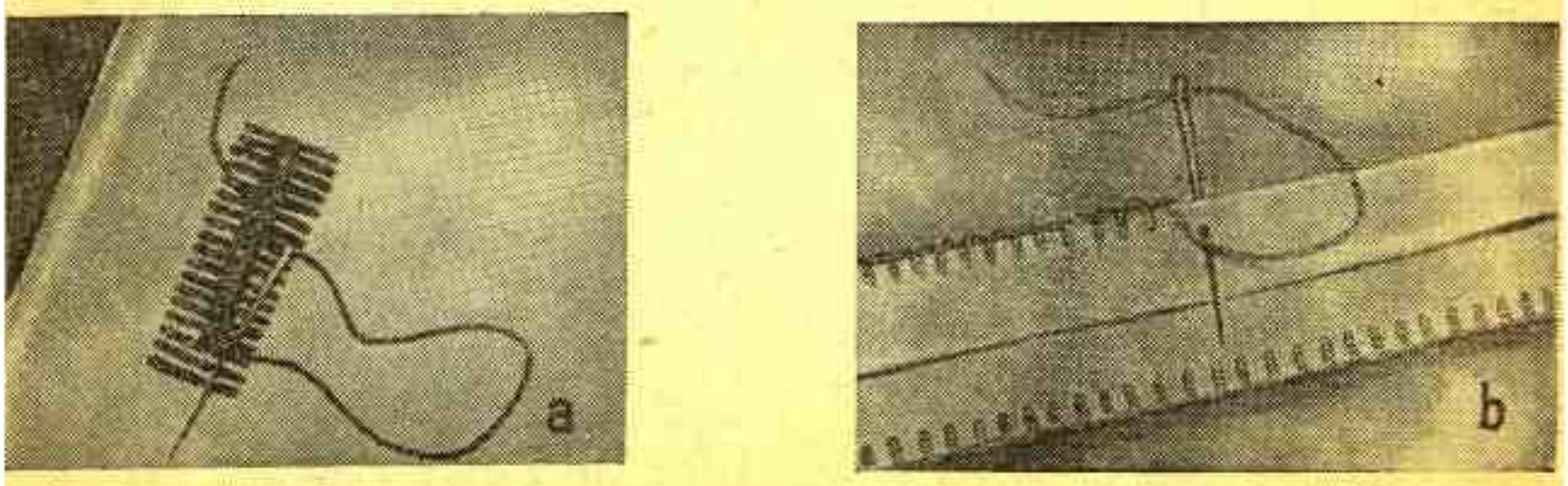

Fig. 16. Cusătura cu punct de feston.

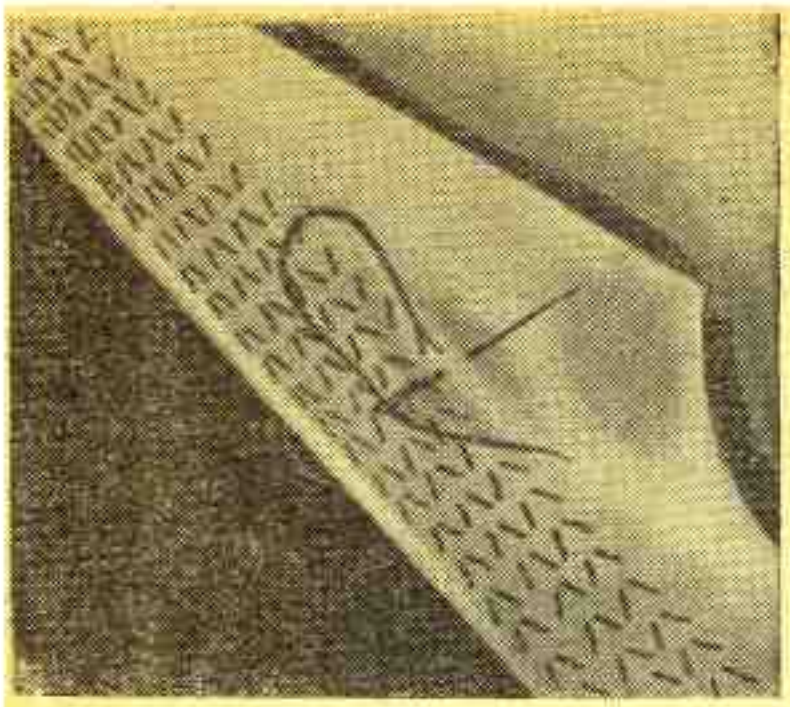

Fig. 17. Cusătura oblică de pichetat.

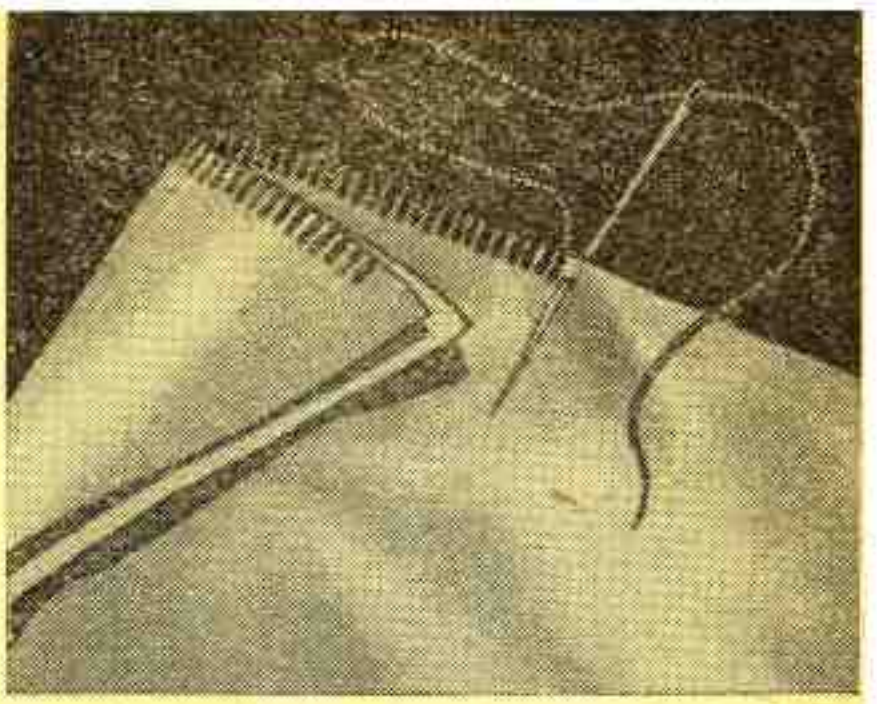

Fig. 18. Cusătura pe muchie.

Cusătura oblică de pichetat (fig. 17). Punctul folosit se face în rînduri distincte, ușor înclinate, paralele. Lungimea punctelor și distanța dintre ele este de 0,5—1 cm. Această cusătură se folosește pentru unirea a două straturi de material cu intercalarea unui strat de pînză tare (revere, dosul gulerului etc.). Stratul de pînză tare se străpunge cu acul, iar materialul de deasupra se prinde în așa fel ca punctele să nu se observe pe fața obiectului.

Cusătura pe muchie (fig. 18). Se folosește pentru unirea a două margini (liziere) ale materialului. Punctele se execută de la stînga spre dreapta, strînse unul lîngă altul, prinzîndu-se cîte un fir din material sau o parte din acesta.

Tighelul de mînă (fig. 19). Această cusătură apare pe fața materialului ca un tighel tras la mașină. Se folosește în cazul cînd este greu de tras un tighel la mașină. Se împunge cu acul de la dreapta spre stînga în locul pe unde a ieșit acul la punctul precedent. Punctele se fac scurte. Pe dos lungimea fiecărui punct este egală cu lungimea a două puncte pe față.

Cusătura în urma acului (fig. 20). Se folosește la însăilarea pieselor în dungi sau carouri. Se execută la fel ca tighelul de mînă, însă cu intervale între puncte și lucrînd mai puțin strîns.

Cusătura ramtir. Se folosește pentru unirea margine în margine a două bucăți de material de lînă sau postav, cu un punct care să nu fie vizibil pe față. Pentru această cusătură se folosește ață la culoarea materialului, sau se trag fire chiar din material. Cusătura se execută în felul următor. Se împunge cu acul în grosimea țesăturii la o anumită distanță de marginea tăieturii, se aplică puncte pe muchie, mișcînd acul înainte și înapoi și apro-

Fig. 19. Tighelul de mînă.

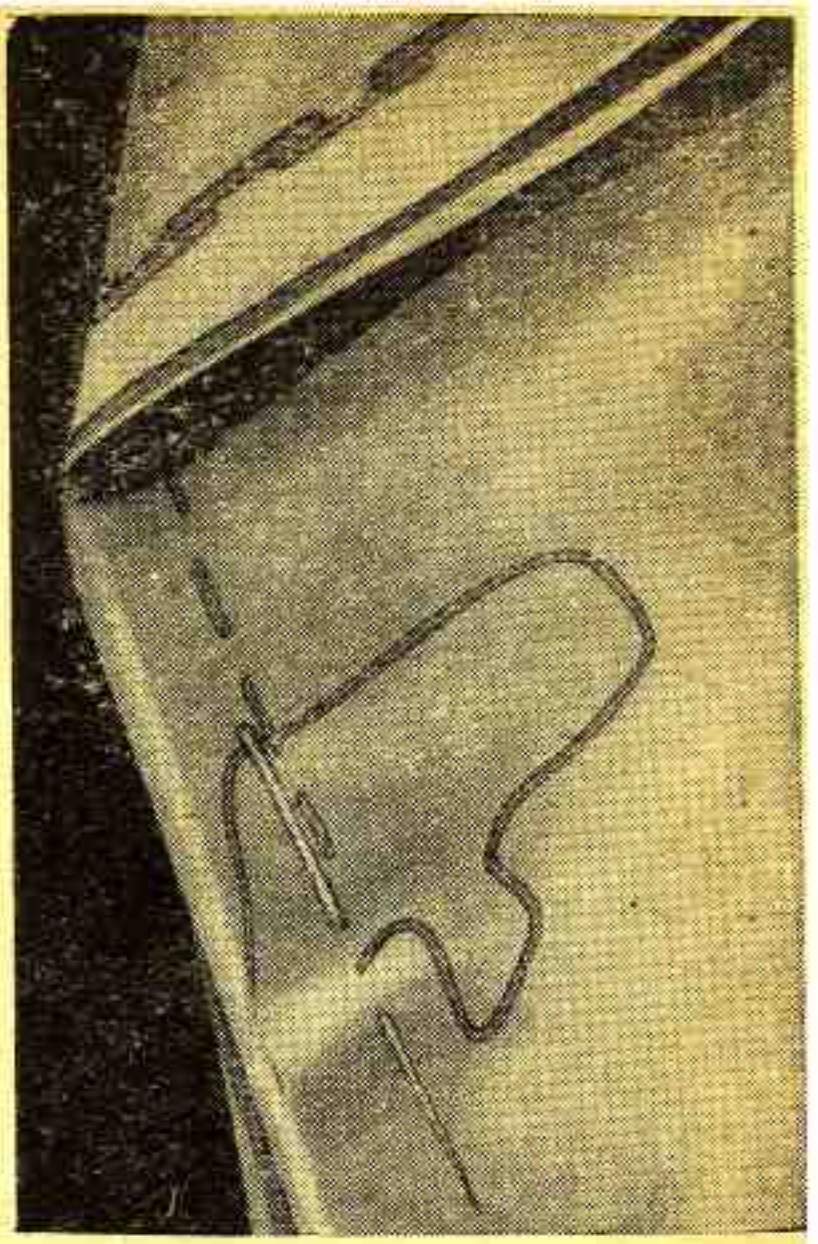

Fig. 20. Cusătura în urma acului.

piind totodată o margine a materialului de cealaltă (fig. 21, *a*). Pentru a uni materialele groase (postav), se împunge cu acul în marginea tăieturii fără a străpunge întreaga grosime a materialului și atinge numai muchia superioară a tăieturii; punctele nu se fac peste margine, ci de la marginea tăieturii spre interior, mișcînd acul înainte și înapoi (fig. 21, *b*). Cusătura se poate face pe dos peste margine, prinzînd numai un strat din material, fără a străpunge întreaga grosime a acestuia (fig. 21, *c*).

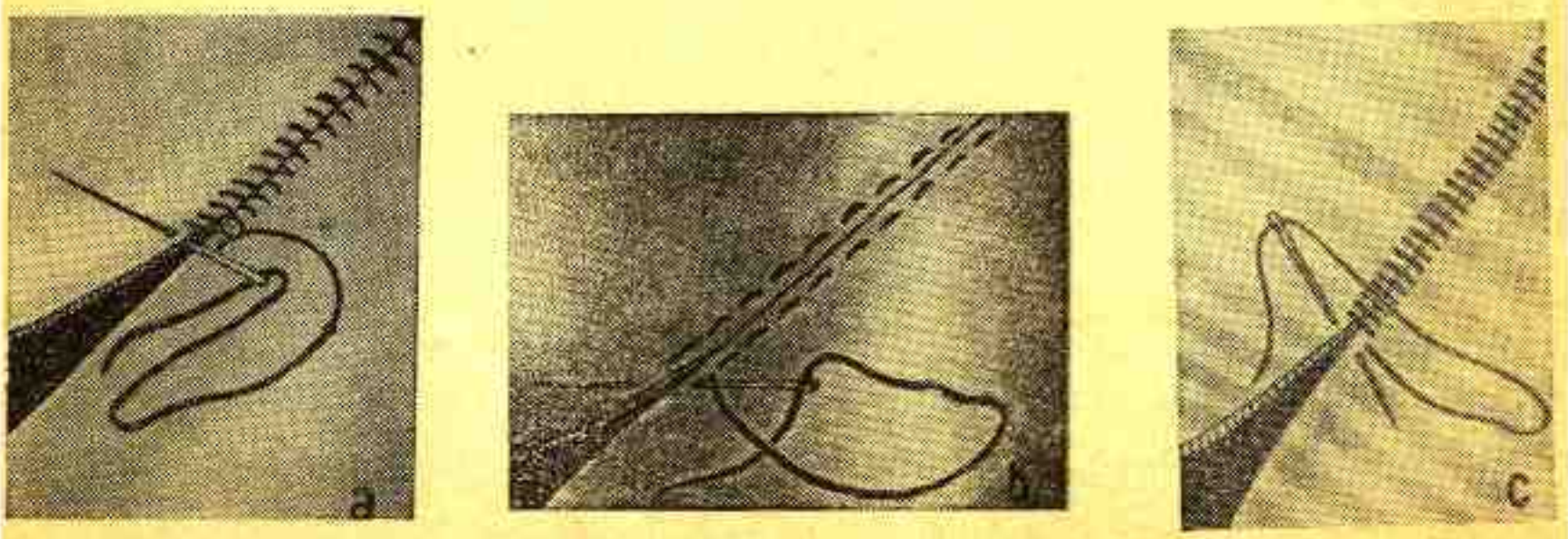

Fig. 21. Cusătura ramtir.

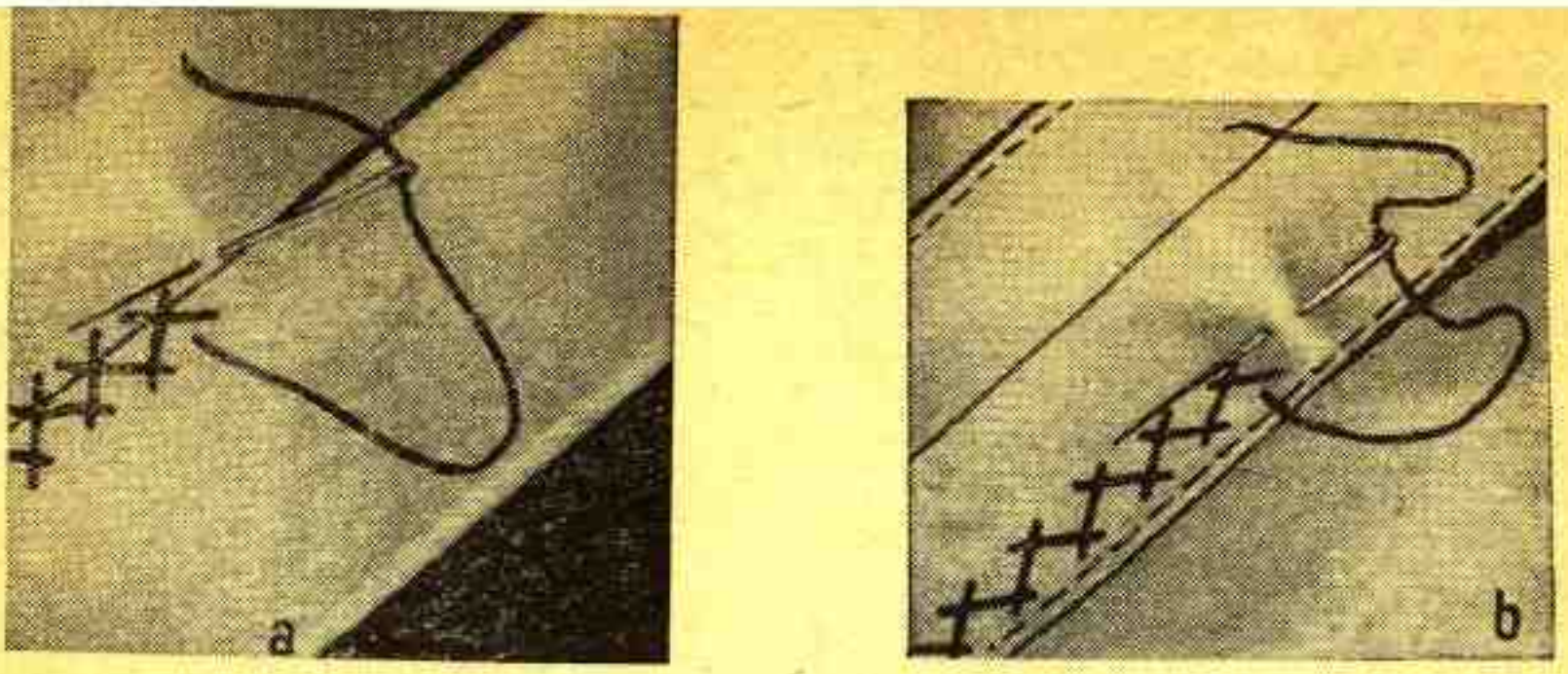

Fig. 22. Cusătura în cruciulițe.

Cusătura în cruciulițe (fig. 22, *a*). Se aplică la prinderea tivului la fuste, jachete, rochii, mîneci, gulere etc., confecționate din materiale groase care nu se destramă — postav, catifea etc. Acest punct se folosește, de asemenea, la brodat diferite piese de îmbrăcăminte. Cusătura se execută în felul următor: primul punct se începe în marginea materialului îndoit, astfel ca nodul să vină sub tiv. Prin mișcarea acului de la dreapta spre stînga se prinde o parte din grosimea materialului de bază și cu aceeași mișcare se străpunge tivul, prinzînd întreaga grosime a materialului (fig. 22, *b*). Cusătura în cruciuliță se lucrează de la stînga spre dreapta.

Cusătura în spinișori (fig. 23). Se folosește pentru prinderea căptușelii și ca punct de broderie (garnitură). Se execută în felul următor: acul se împunge prin dosul materialului, se trage pe față și îndreptînd ața oblic spre dreapta se face un laț ca la feston, apăsîndu-se ața cu degetul mare de la mîna stîngă pe centrul spinișorului; după aceea ața se îndreaptă spre stînga și se alternează mereu în felul acesta.

Cusătura cu marginea răsucită (ruloul) (fig. 24). Se folosește pentru finisarea volanelor. La tivit, se răsucește marginea materialului între degete și se coase cu puncte dese pe muchie.

„**Muscă**“ (fig. 25, *a*). Se folosește pentru întărirea cutelor, buzunarelor, tighelelor, fentelor. Se face întîi cu șular conturul unui triunghi cu laturi egale (fig. 25, *b*). Prima împunsătură se face de pe dos spre față în vîrful triunghiului și se formează latura triunghiului. Triunghiul se acoperă treptat, trăgînd firele de ață unul lîngă altul și întinzîndu-le cît mai egal (fig. 25, *c*). Pentru întărire se coase pe dos o bucată de căptușeală.

Cusăturile de mașină se execută la mașina de cusut. Ele unesc definitiv două sau mai multe straturi de material.

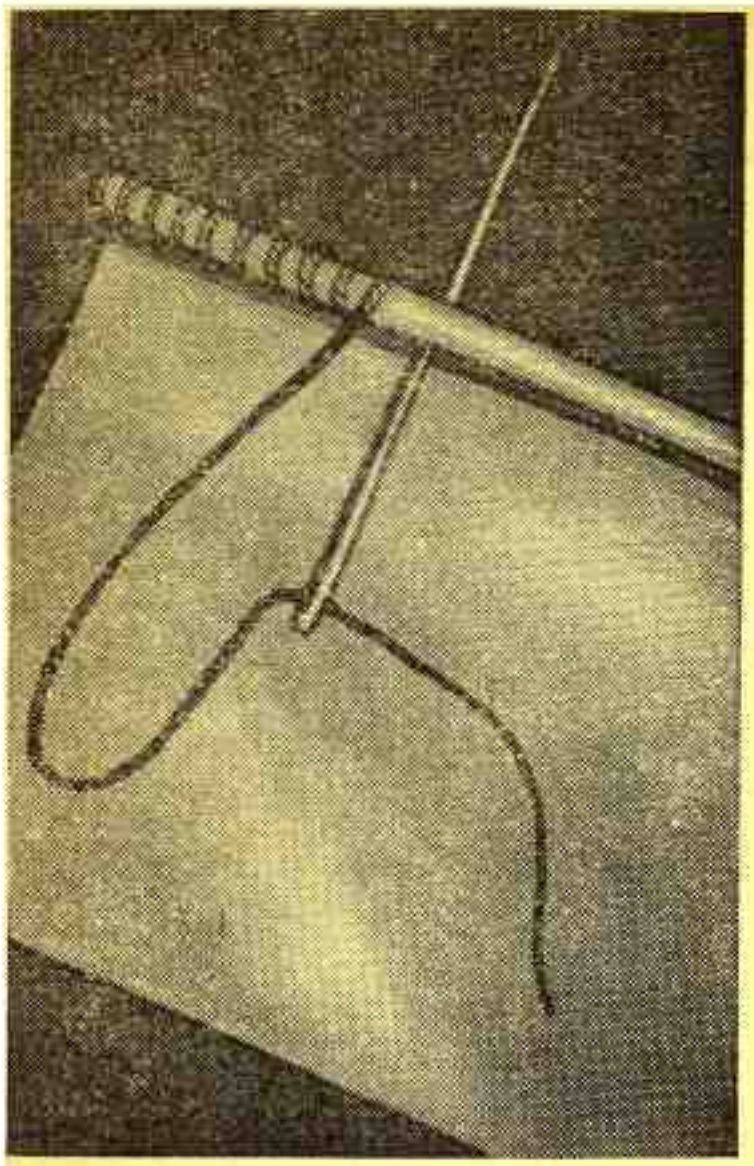

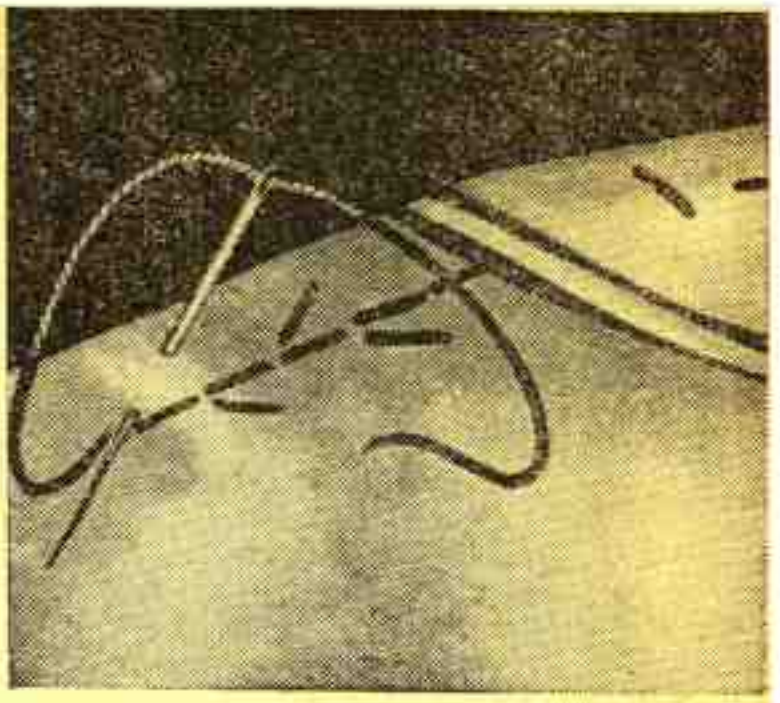

Fig. 23. Cusătura în spinișori.

Fig. 24. Cusătura cu marginea răsucită (ruloul).

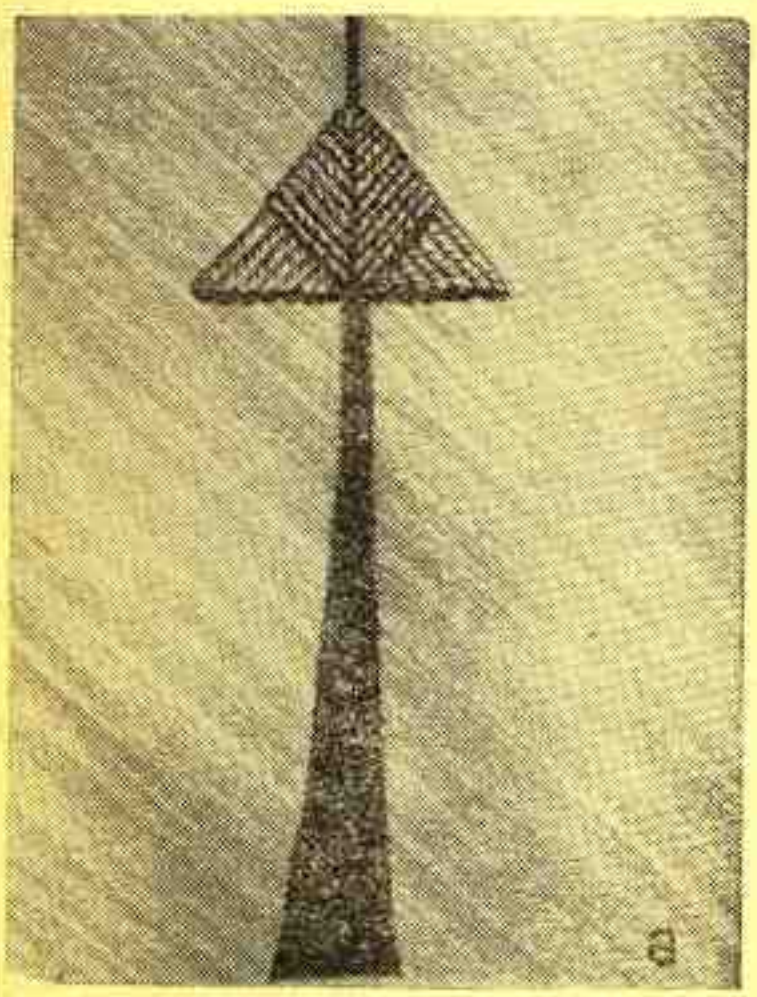

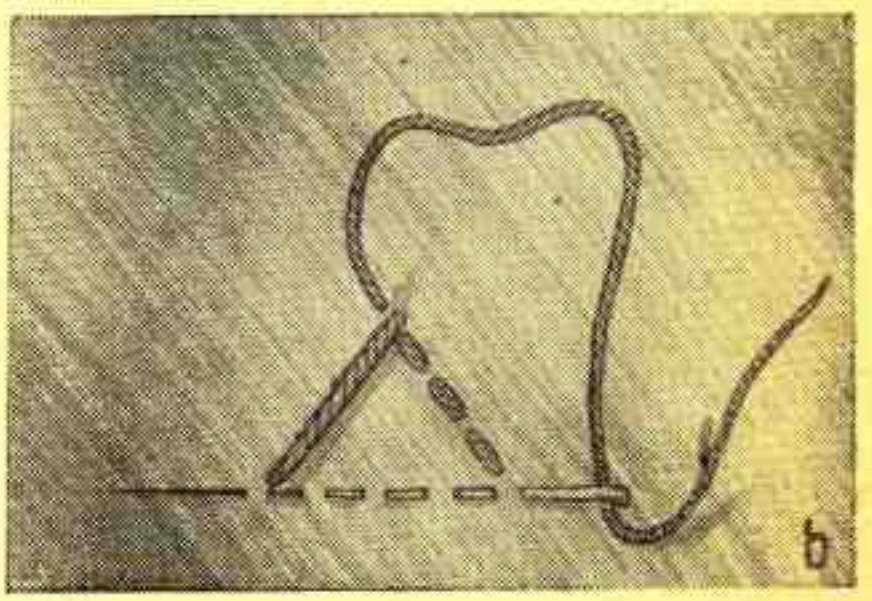

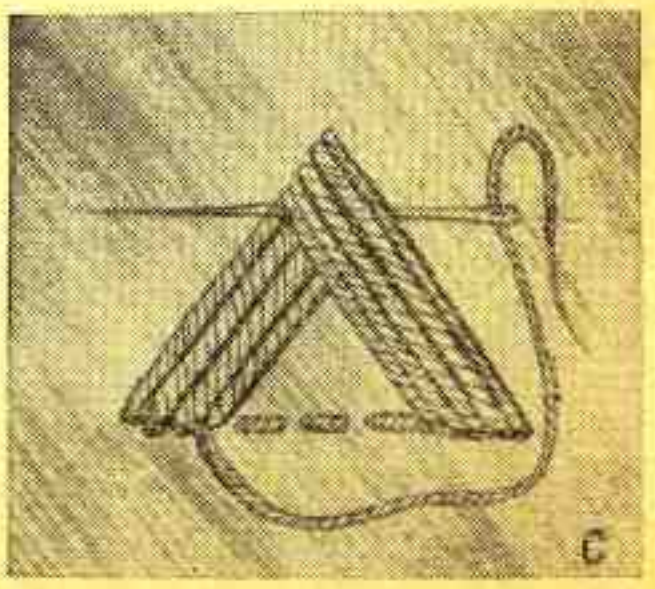

Fig. 25. **Musca.**

Cusăturile de mașină nu se fac peste însăilătură, ci se trag ceva mai sus sau mai jos de aceasta, pentru ca să se poată îndepărta însăilătura fără a strica tighelul. Dăm mai jos felurile de cusături la mașină.

Cusătura de asamblare (fig. 26) este cea mai răspîndită. Se folosește pentru unirea a două sau mai multe straturi de material la piesele de bază ale diferitelor obiecte. Prin această cusătură se unesc liniile umărului și liniile de șubrat la bluze, rochii, fuste, mîneci etc., fără susținerea sau cu susținerea materialului care se unește. Pentru executarea cusăturii materialul se așază cu fețele înăuntru. Cusătura de asamblare se trage la o anumită distanță de marginea materialului. Lățimea cusăturii depinde de specificul materialului și destinația obiectului.

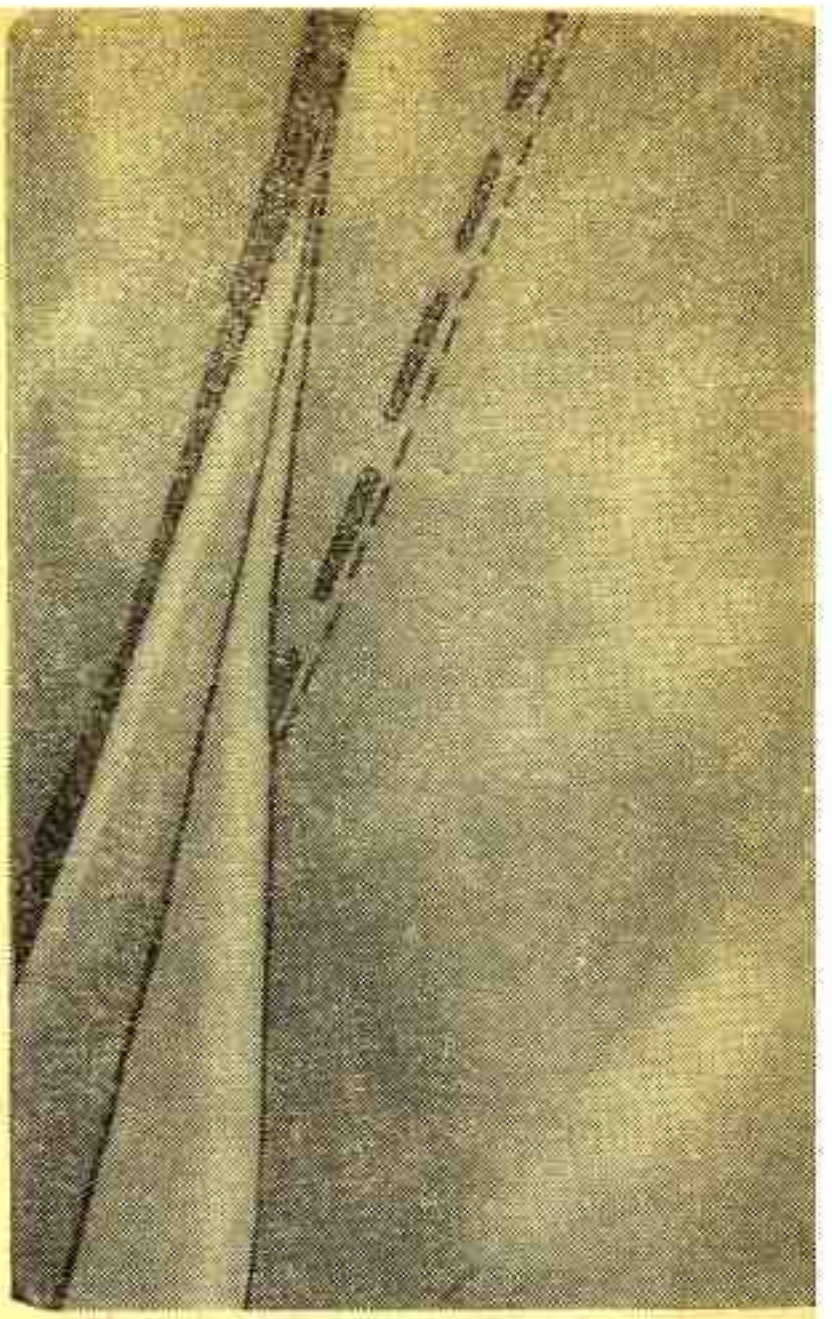

Fig. 26. Cusătura de asamblare.

Cusătura franțuzească (fig. 27) se folosește la confecționarea rufăriei de pat (fețe de pernă), precum și pentru obiecte din

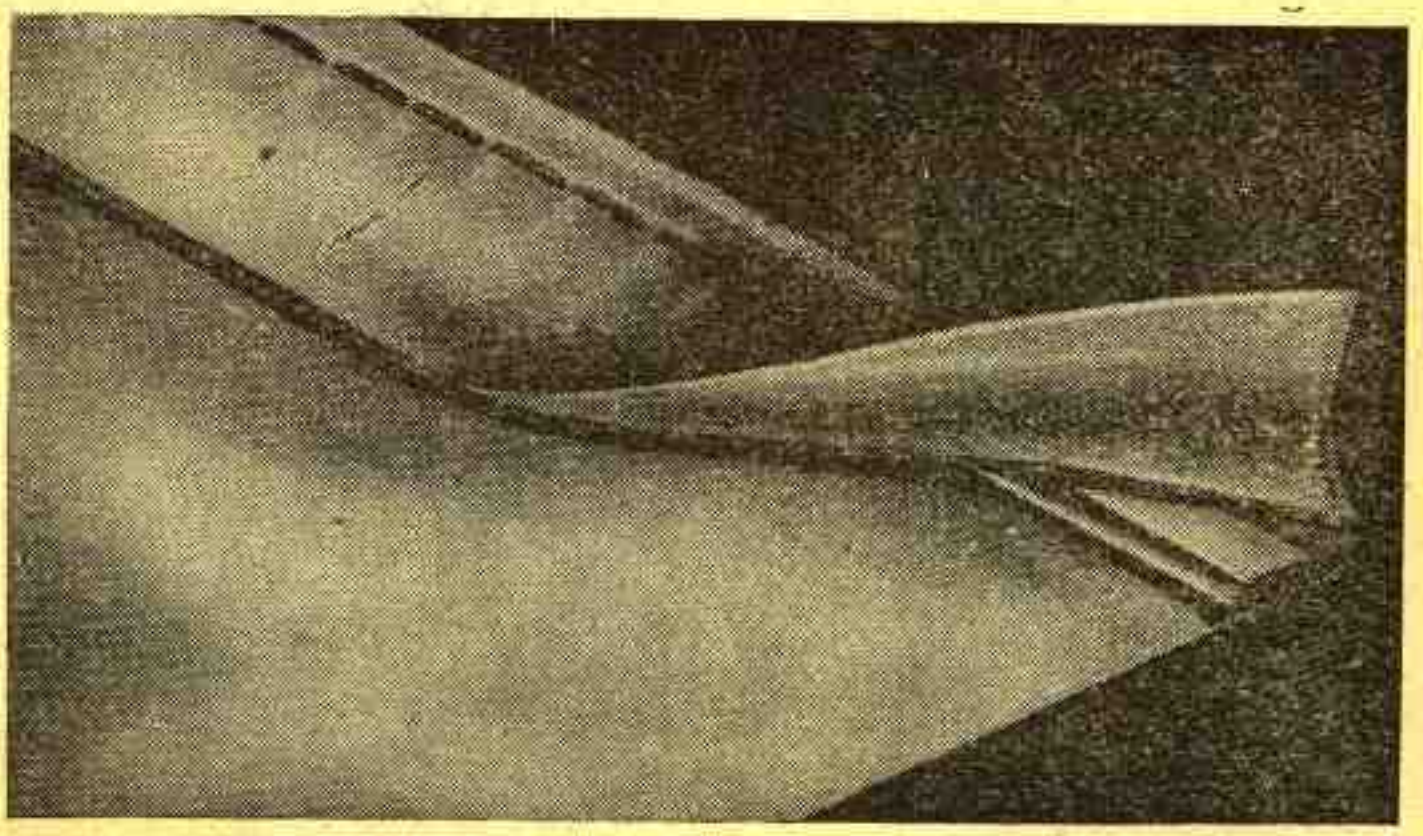

Fig. 27. Cusătura franțuzească.

materiale fine care se destramă, sau obiecte necăptușite. Pentru executarea acestei cusături piesele se unesc cu dosul înăuntru. Prima cusătură se trage pe față. Lățimea cusăturii este de 0,3—0,5 cm de la margine. După prima cusătură marginea se egalează în așa fel ca a doua cusătură să iasă îngrijită. Înainte de a executa a doua cusătură, se dezdoaie prima cusătură în ambele părți, apoi se însăilează. Cusătura a doua se trage pe dos, iar marginile tăiate rămîn în interior. Lățimea cusăturii în forma finită este de 0,6—0,8 cm.

Cusătura refec. Se folosește la confecționarea lenjeriei de corp, a îmbrăcămintei sport, precum și pentru haine necăptușite. După una din metode se lucrează astfel: materialul se așază față la față în așa fel ca una din margini să depășească pe cealaltă cu 0,6 cm. Cele două margini se cos la mașină (fig. 28, *a*). Cusătura se dezdoaie apoi în ambele părți. Marginea mai lată se îndoaie și se trage la mașină pe linia îndoiturii (fig. 28, *b*). Lățimea cusăturii în forma finită este de 0,6—0,8 cm.

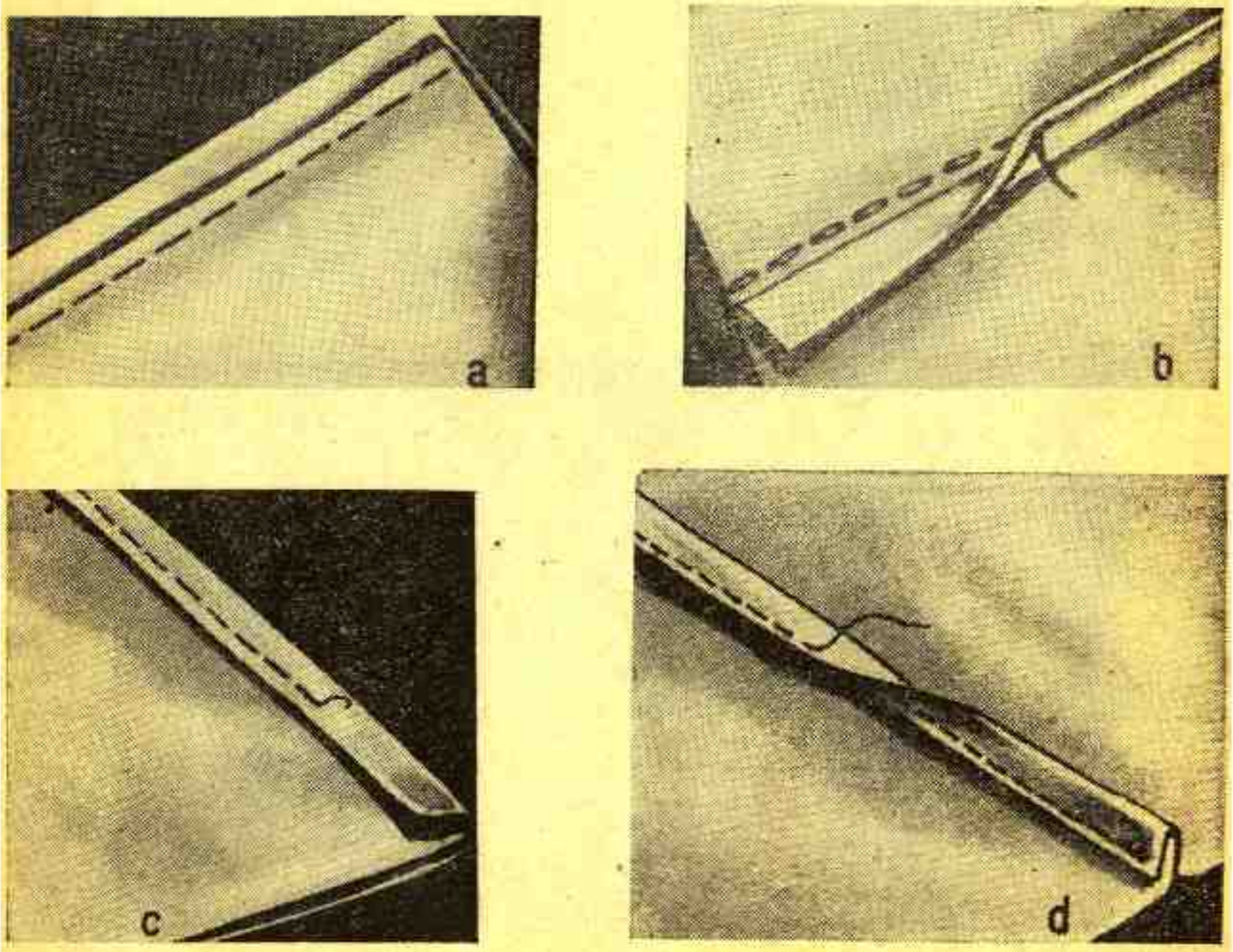

Fig. 28. Cusătura **refec**

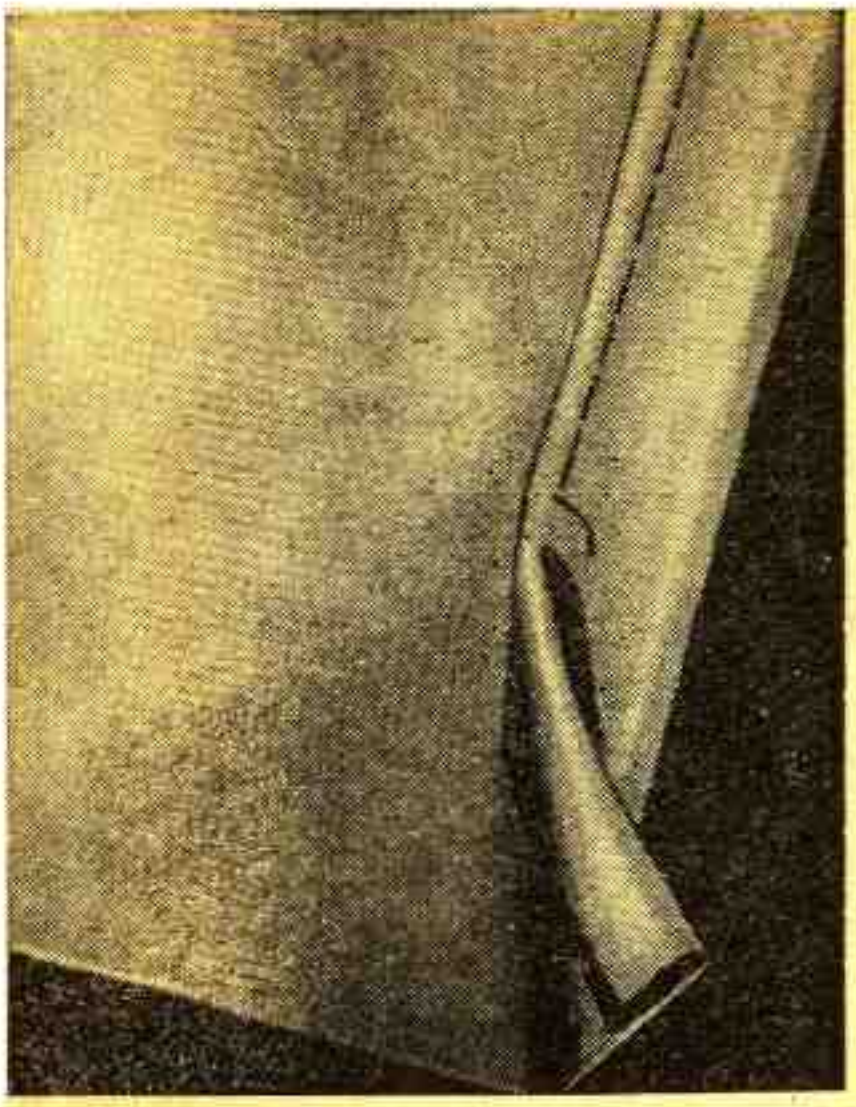

Fig. 29. Cusătura de tivire.

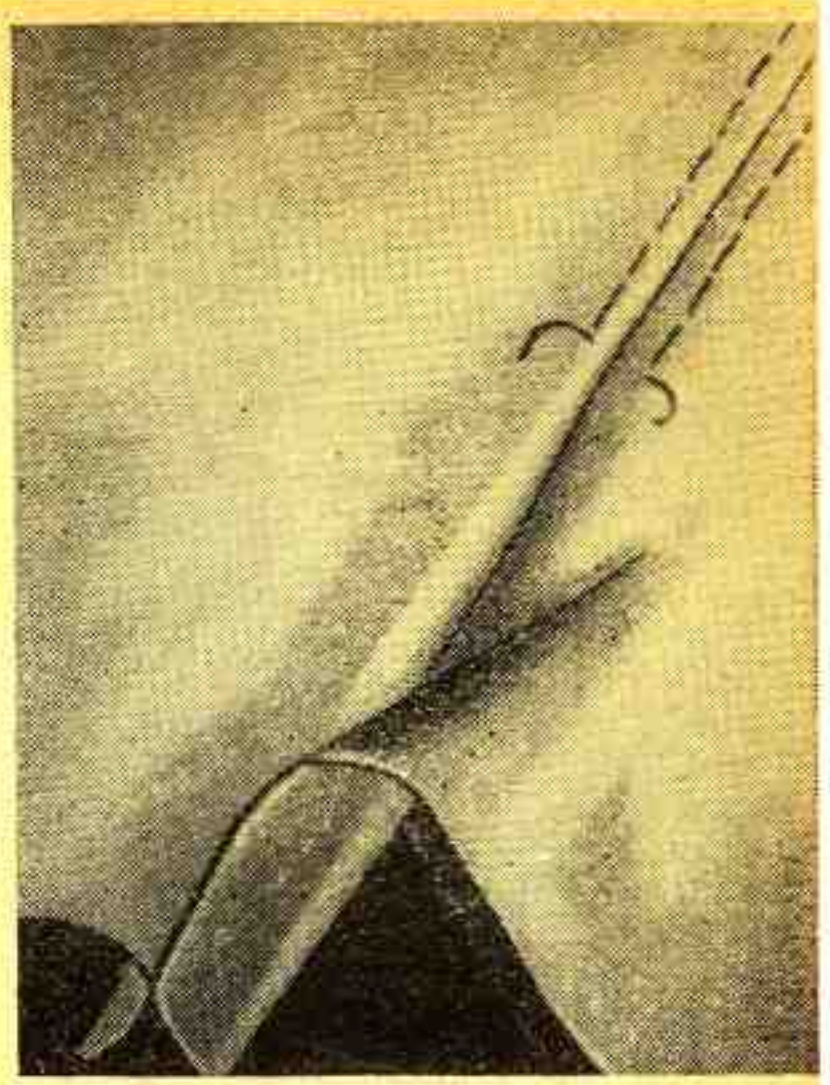

Fig. 30. Cusătura cu tighel.

A doua metodă constă în următoarele: una din marginile piesei se îndoaie pe dos cu 0,8 cm și în partea îndoită se introduce marginea celeilalte piese cu fața înăuntru. Se însăilează și se trage apoi la mașină la 0,6—0,7 cm de la linia de îndoire (fig. 28, *c*); piesele se desfac în ambele părți, iar cusătura se îndoaie în așa fel ca marginea tăiată să vină în interior. Apoi se trage la mașină pe linia de îndoire (fig. 28, *d*).

Cusătura de tivire (fig. 29). Se folosește pentru tivirea lenjeriei de copii, femei sau bărbați, pentru cămășile bărbătești de zi, precum și pentru rufăria de pat. Marginea tăiată a materialului se îndoaie întîi pe dos cu 0,3—0,5 cm, apoi încă odată pe o lățime de 0,5—1 cm, după specificul materialului și destinația obiectului, și se trage la mașină la 1 mm de linia de îndoire a marginii tăiate.

Cusătura de tighel (fig. 30). Se folosește pentru finisarea obiectelor din materiale groase și grosiere, precum și ca garnitură. Înainte de a aplica această cusătură, piesele obiectului se unesc printr-o cusătură de asamblare, care se dezdoaie în ambele părți, se însăilează, iar apoi se trage tighelul. Distanța între cusătura de asamblare și tighel se stabilește în funcție de gust sau de modelul ales.

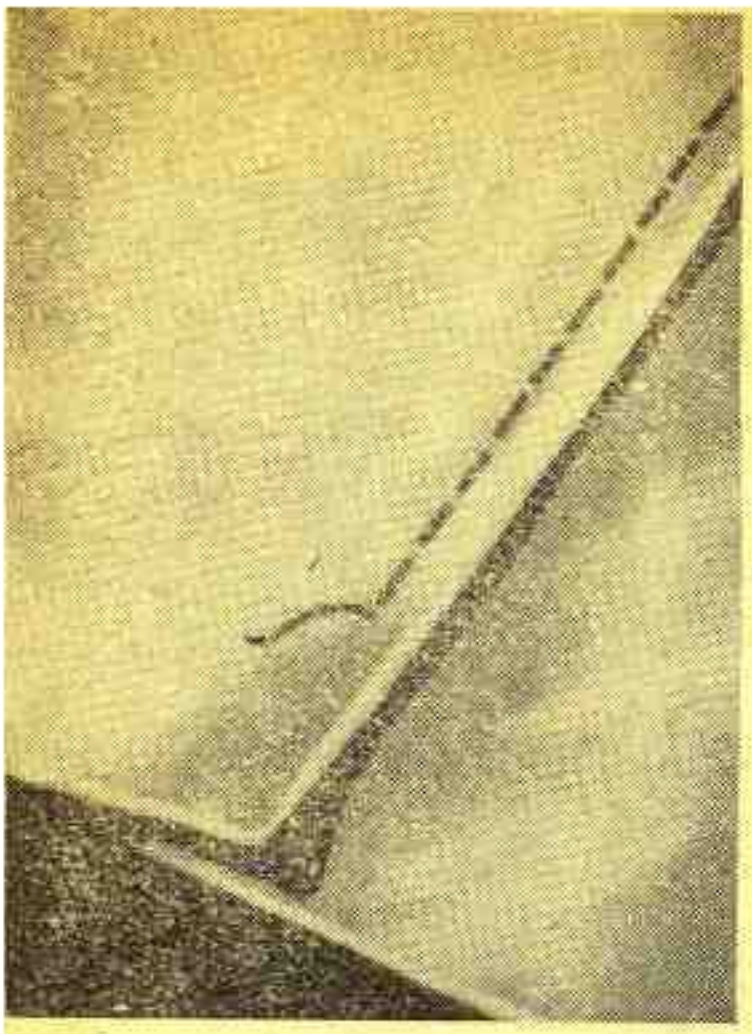

Fig. 31. Cusătura aplicată.

Cusătura aplicată (fig. 31). Se folosește pentru a fixa pînza tare. Marginea tăiată a unei bucăți din material se aplică fără a se îndoi pe marginea neîndoită a celeilalte bucăți de material. Se tighelește după aceea la 0,5—1 cm de margine.

Cusătura dublă cu tighel. Se folosește pentru finisarea liniei umărului, subrațului etc., pentru a uni platca cu obiectul (bluze sport, cămăși sport, rochii etc.), precum și pentru tighelirea cutelor pe rochii și fuste. Această cusătură se execută după două metode.

Prima metodă: după ce s-a făcut cusătura de asamblare, materialul de deasupra se îndoaie în sens opus, se însăilează și se trage a doua cusătură. Distanța între cele două cusături se stabilește în funcție de grosimea materialului și de model (fig. 32, *a*). La țesături groase, marginea materialului care se găsește dedesubt se lasă cu 0,5 cm mai îngustă pentru ca tighelul să apară mai plat.

A doua metodă: marginea plătcii sau a oricărei piese ce urmează să fie aplicată pe obiect se îndoaie și se însăilează, apoi se aplică pe piesa cu care se va uni. Se însăilează din nou și se

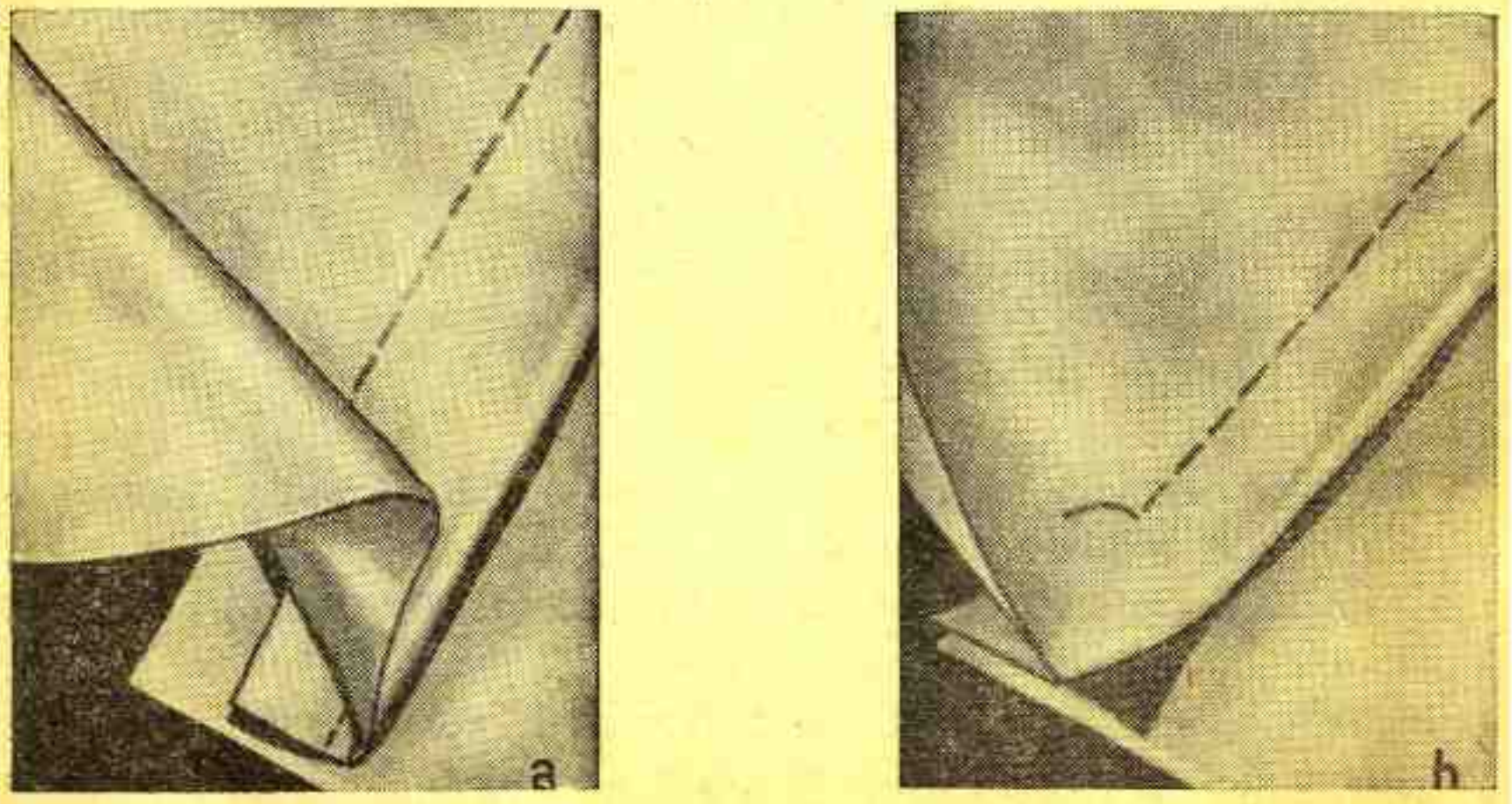

Fig. 32. Cusătura cu tighel dublu.

tighelește (fig. 32, *b*). Distanța de la marginea îndoită pînă la tighel se stabilește în funcție de grosimea materialului și de modelul ales.

Benzi în verif (paspoaluri). Se folosesc pentru finisarea marginii obiectelor din materiale groase.

Răscroitura gîtului, uneori a brațului, cum și alte tăieturi se finisează în felul următor: se croiește o bandă în verif lată de 2 cm, care se coase de marginea obiectului (fig. 33, *a*). Marginea benzii se îndoaie cu 0,5 cm, acoperind cusătura de înădire, și se prinde cu mîna de tighel, cu punct ascuns (fig. 33, *b*). Pentru finisarea materialelor groase se poate aplica și un alt sistem: banda în verif lată de 3 cm se aplică pe fața materialului și se coase la 0,3 cm de margine (fig. 33, *c*). Acoperind apoi cusătura de înădire și prinzînd marginea, banda se însăilează și se trage la mașină pe față pe linia primei cusături, adică peste tighel (fig. 33, *d*).

Cusătura în relief (fig. 34). Se folosește ca garnitură pentru rochii, jachete, pardesiuri etc. Se marchează pe piesă linia reliefului, materialul se pune în două cu fața înăuntru, se însăilează

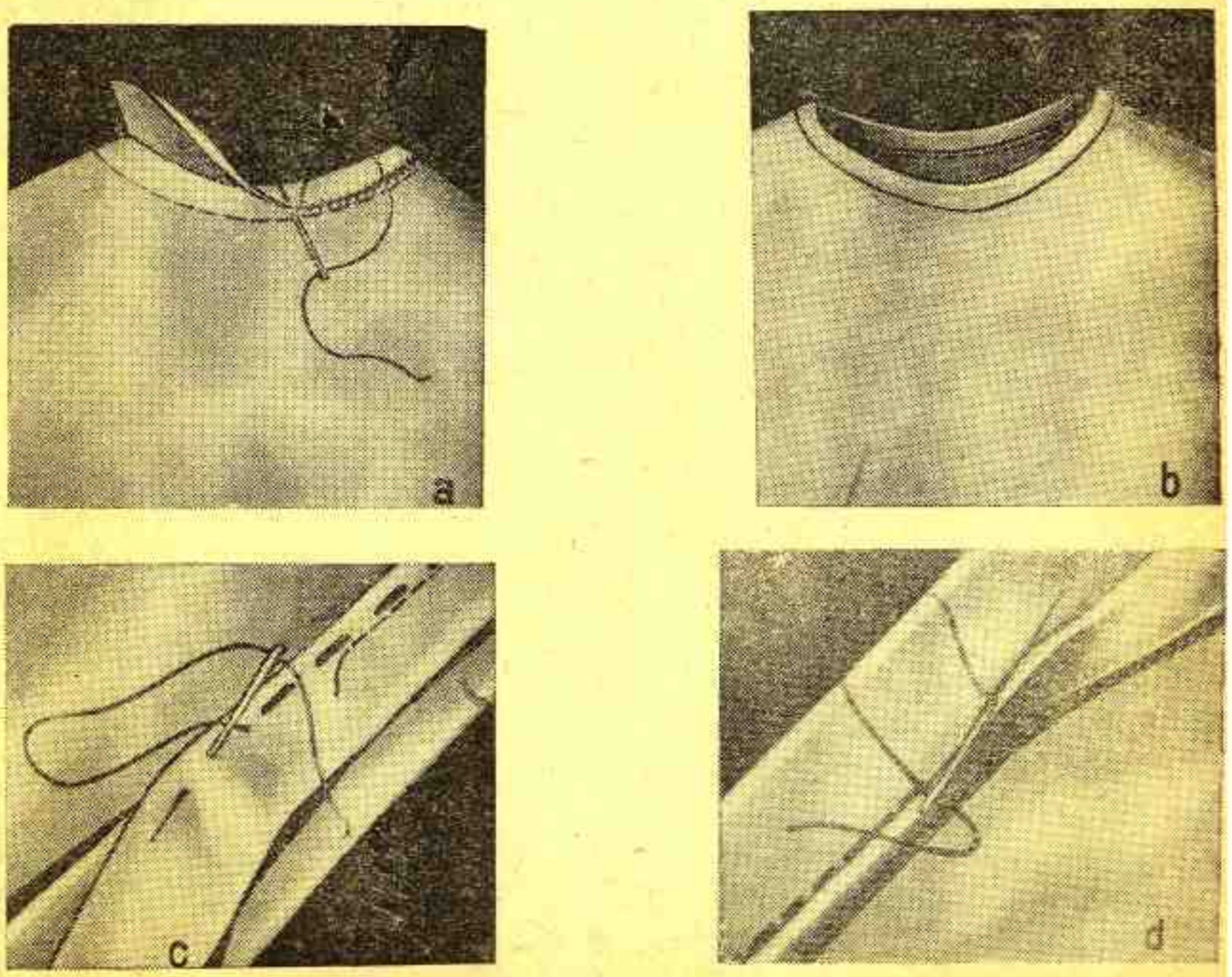

Fig. 33. Cusătura paspoalată (benzi în verif).

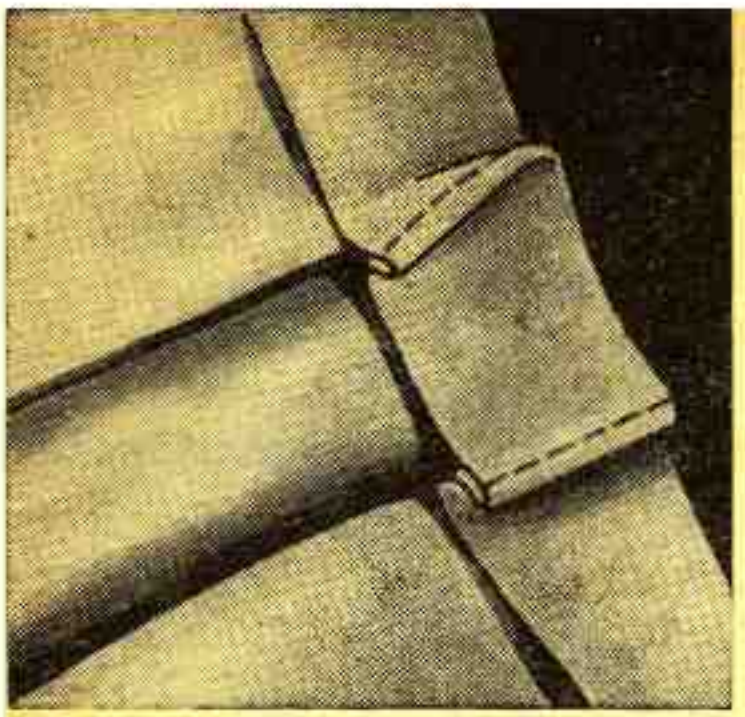

Fig. 34. Cusătura în relief.

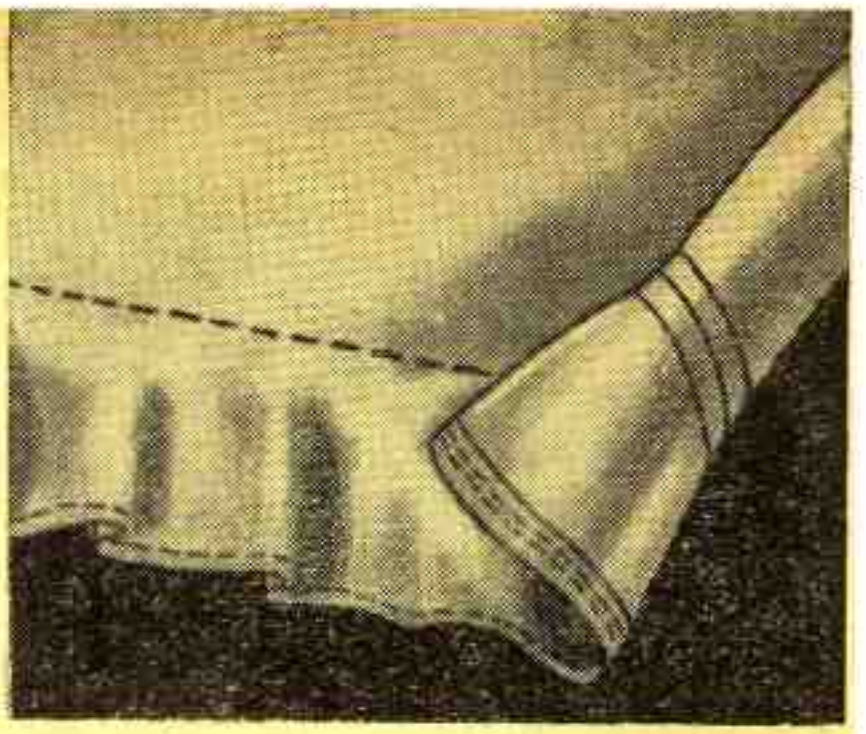

Fig. 35. Cusătura îngustă.

și se tighelește pe linia de îndoire. Lățimea tighelului se stabilește în funcție de grosimea materialului și de model. Tighelul în relief se poate face și pe față, folosind în acest caz ibrișin la culoarea materialului.

Cusătura îngustă (fig. 35). Se folosește la confecționarea volanelor și volănașelor, precum și pentru tivirea fustelor cloș. Această cusătură se execută în felul următor: marginea materialului se îndoaie cu 0,3 cm, se însăilează și se tighelește la 0,1 cm de linia de îndoire a marginii materialului. Marginea îndoită se taie apoi pînă la tighel, se îndoaie încă odată marginea tighelită și se trage din nou la mașină în margine.

STABILIREA CANTITĂȚII DE MATERIAL NECESAR PENTRU DIFERITE OBIECTE DE ÎMBRĂCĂMINTE

Industria textilă fabrică materiale de lățimi diferite. Astfel, materialele de bumbac și mătase artificială au o lățime de 65—85 cm (uneori ceva mai mult), iar materialele de mătase naturală și cele de lînă, de 70—150 cm.

În funcție de lățimea țesăturii și de modelul ales sînt necesare cantități diferite de material. Dacă obiectul se croiește dintr-un material îngust, va fi necesar un metraj mai mare decît la materialele dublu late. Modelele complicate cer de asemenea mai mult material decît cele simple.

Pentru stabilirea cantității de material necesar pentru îmbrăcăminte se va ține seamă și de măsura obiectului, adică de grosimea pieptului, precum și de înălțimea persoanei.

Pentru aceeași măsură a obiectului, însă pentru staturi diferite, necesarul de material va fi de asemenea diferit. Evident

că pentru o statură înaltă este nevoie de mai mult material decît pentru una mijlocie sau mică (scundă).

Măsura se stabilește după înălțimea corpului. Astfel, pentru femei se face următoarea împărțire aproximativă după statură:

statura 1.....	149—154 cm
statura 2.....	155—160 cm
statura 3.....	161—166 cm
statura 4.....	167—172 cm
statura 5.....	173—177 cm

Se dă mai jos metoda cea mai simplă pentru stabilirea aproximativă a cantității de material necesar cîtorva feluri de obiecte.

Palton pentru copii sau adolescenți. Dacă materialul are lățimea de 140 cm, sînt necesare două lungimi de palton plus 15—20 cm pentru tiv, acesta făcîndu-se de 7—10 cm pentru a se putea lungi cînd copilul crește.

Cămașă de noapte pentru femei. Dacă materialul are lățimea de 70 cm, sînt necesare 2,5 lungimi de cămașă.

Fustă dreaptă. La materialul lat de 140 cm se va lua o lungime de fustă plus 10 cm — rezerva pentru tiv și finisarea liniei din talie.

Bluză pentru femei. La materialul lat de 80 cm sînt necesare două lungimi de bluză și o lungime pentru mînecă.

Pijama pentru bărbați. La materialul lat de 70 cm sînt necesare două lungimi de pantalon, trei lungimi de jachetă, două lungimi de mînecă ; se mai adaugă 20—30 cm pentru guler și buzunare.

Pantalonul. La materialul lat de 140 cm se va lua o lungime de pantalon plus 10—15 cm (pentru copii și adolescenți) și 20—30 cm pentru adulți, în funcție de conformația corpului.

În anexele de la sfîrșitul cărții se dau tabele cu calculul aproximativ al necesarului de material pentru diferite piese de îmbrăcăminte.

Necesarul de material se poate stabili și după metoda arătată mai jos. Se formează tiparul de bază după măsura luată, la o anumită scară. Se folosește de obicei scara de 1:4 sau 1:5.

Tiparul se formează la scara stabilită în felul următor: se împarte 1 cm în patru sau în cinci părți egale și fiecare parte se consideră în mod convențional egală cu 1 cm. Dacă modelul prevede transformarea (modificarea) tiparului, atunci liniile modelului se aplică pe tipar, făcîndu-se tăieturile în conformitate cu acesta.

Se desenează apoi, păstrîndu-se scara stabilită (1:4 sau 1:5), lățimea presupusă a materialului în centimetri, lungimea materialului rămînînd deocamdată nedefinită.

Cînd se croiește materialul îndoit pe lățime, se desenează întreaga lățime a modelului, lizierele rămînînd pe ambele laturi

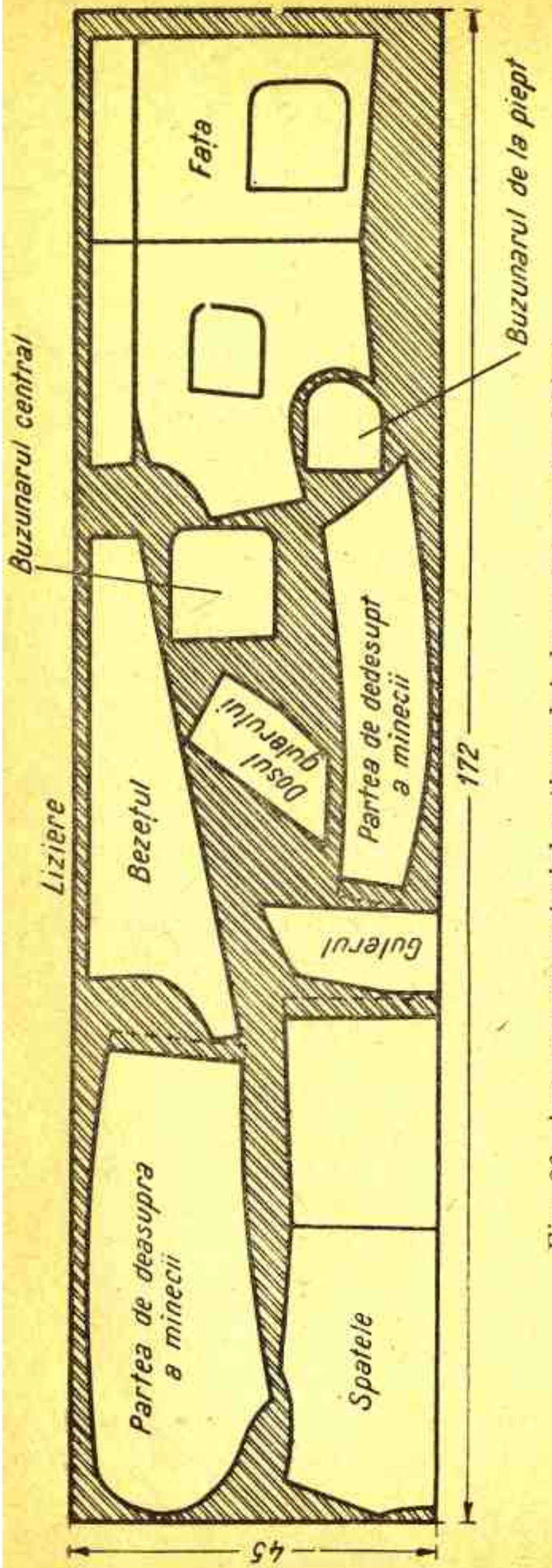

Fig. 36. Așezarea pe material a tiparului de veston pentru băieți.

ale materialului. Întrucît croitul se face deseori pe materialul îndoit pe firul de urzeală (în lungime), lățimea modelului se va schița în așa fel ca să prezinte jumătate din lățimea efectivă: ambele liziere se vor găsi de aceeași parte, iar în partea opusă va fi îndoitura materialului. Dacă, de exemplu, lățimea materialului este de 90 cm, se va desena pe o lățime de 45 cm (la scara adoptată).

Tiparele sau piesele acestora se aranjează în limitele lățimii materialului schițat la scara mai sus menționată, ținînd seamă de rezervele pentru cusături și de direcția firului la piese după modelul ales.

După ce părțile de tipar au fost astfel aranjate se poate stabili metrajul de material necesar pentru obiectul respectiv.

Se dă mai jos un exemplu de stabilire a necesarului de material pentru confecționarea unui obiect. În fig. 36 este dat calculul pentru cantitatea de material necesar unui veston de băiat de vîrsta școlară. La modelul de față materialul se îndoaie pe firul de urzeală (în lungime). Dacă lățimea materialului este de 90 cm, vor fi necesari 172 cm.

LENJERIA ȘI ÎMBRĂCĂMINTEA PENTRU COPII

Îmbrăcămintea pentru copii se împarte în patru grupe, după vîrsta copilului: pentru copii de creșă (pînă la 3 ani), pentru copii de vîrsta preșcolară (4—7 ani), pentru școlari mici (8—12 ani), pentru școlari adolescenți (13—16 ani).

Vîrsta copilului pentru care se confecționează îmbrăcămintea determină alegerea croielii și a materialului.

Îmbrăcămintea pentru copiii din prima și a doua grupă va avea o croială simplă, largă, care să nu stingherească mișcările copilului.

Rochițele pentru fetițele din aceste grupe se vor confecționa cu cute late, pornind de la umăr sau de la gît, cu crețuri și linii cloș. Sînt indicate de asemenea rochițele cu platcă, de sub care pornesc crețuri sau cute. Partea de jos a rochiței se face dreaptă sau cloș.

Îmbrăcămintea acestor copii trebuie să treacă ușor peste cap cînd vor fi îmbrăcați. De aceea fenta pentru încheietură se va face de cel puțin 16 cm.

Pentru îmbrăcămintea de purtat în fiecare zi se folosesc stamba, satinul, finetul, olanda etc. Aceste materiale se spală și se calcă ușor. Rochițele elegante pentru oraș se confecționează din nailon, dantelă, șantung, stofe de lînă și stofulițe, catifea de bumbac etc.

Nu se recomandă confecționarea îmbrăcămintei de copil din materiale cu desene mari sau de culori închise. Copiilor le vin mult mai bine rochițele din materiale în culori vii sau mai șterse, uni sau cu desene mici cu flori, precum și în carouri, buline sau dungi înguste.

Pentru băieți costumașele de fiecare zi se fac din materiale de bumbac sau de in, iar cele pentru oraș din stofă, stofuliță sau

catifea. Foarte practice pentru băieți și fetițe sînt salopetele din pînză de bumbac sau de in, stofuliță sau diftină.

Pentru fetițe de vîrsta școlară (8—12 ani) rochiile se confecționează tăiate în talie, cu corsaj ajustat sau lejer și cu fusta largă în diferite modele: cu mai mulți clini, „solei", „demi-solei", cu cute, cu crețuri de jur împrejur, plisate și gofrate.

Rochițele sînt cochete și elegante cu broderii și aplicații, garnituri din sutaș și șiret. Îmbrăcămintea pentru copii, elegantă, cade mai frumos dacă sub fusta largă se poartă un jupon.

Măsurile pentru îmbrăcămintea copiilor se stabilesc la fel ca și pentru adulți, adică măsurîndu-se grosimea pieptului și împărțind numărul obținut la doi. De exemplu, grosimea pieptului la copil este de 60 cm. Se împarte 60 la 2 și se obține 30. Prin urmare copilul cu circumferința pieptului de 60 cm are nevoie de îmbrăcăminte măsura 30.

În anexele de la sfîrșitul cărții se dă o tabelă cu măsurile pentru copii.

SCUFIȚA

În fig. 37 este reprezentată o scufiță. Pentru tiparul acestei scufițe se iau următoarele măsuri:

— lungimea scufiței de la frunte pînă la osul cefei — 20 cm;

— jumătate din circumferința (conturul) capului la nivelul frunții — 18 cm.

Construirea tiparului

Partea din spate a scufiței (fig. 38, *a*).

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC, reprezentînd *lungimea părții din spate*, egale cu 12 cm (jumătate din conturul capului, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 2) + 3 = 12 \text{ cm},$$

și laturile orizontale, AB și CD, reprezentînd *lățimea părții din spate*, egale cu 6 cm (1/4 din jumătatea circumferinței capului conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 4) + 1{,}5 = 6 \text{ cm}.$$

Linia de montare. Unghiul ABC se împarte în jumătate și din punctul B, pe linia bisectoare a unghiului, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Linia BC se împarte în două. Din punctul C se aplică apoi spre stînga, pe linia CD, 2 cm (pentru toate măsu-

Fig. 37. Scufița.

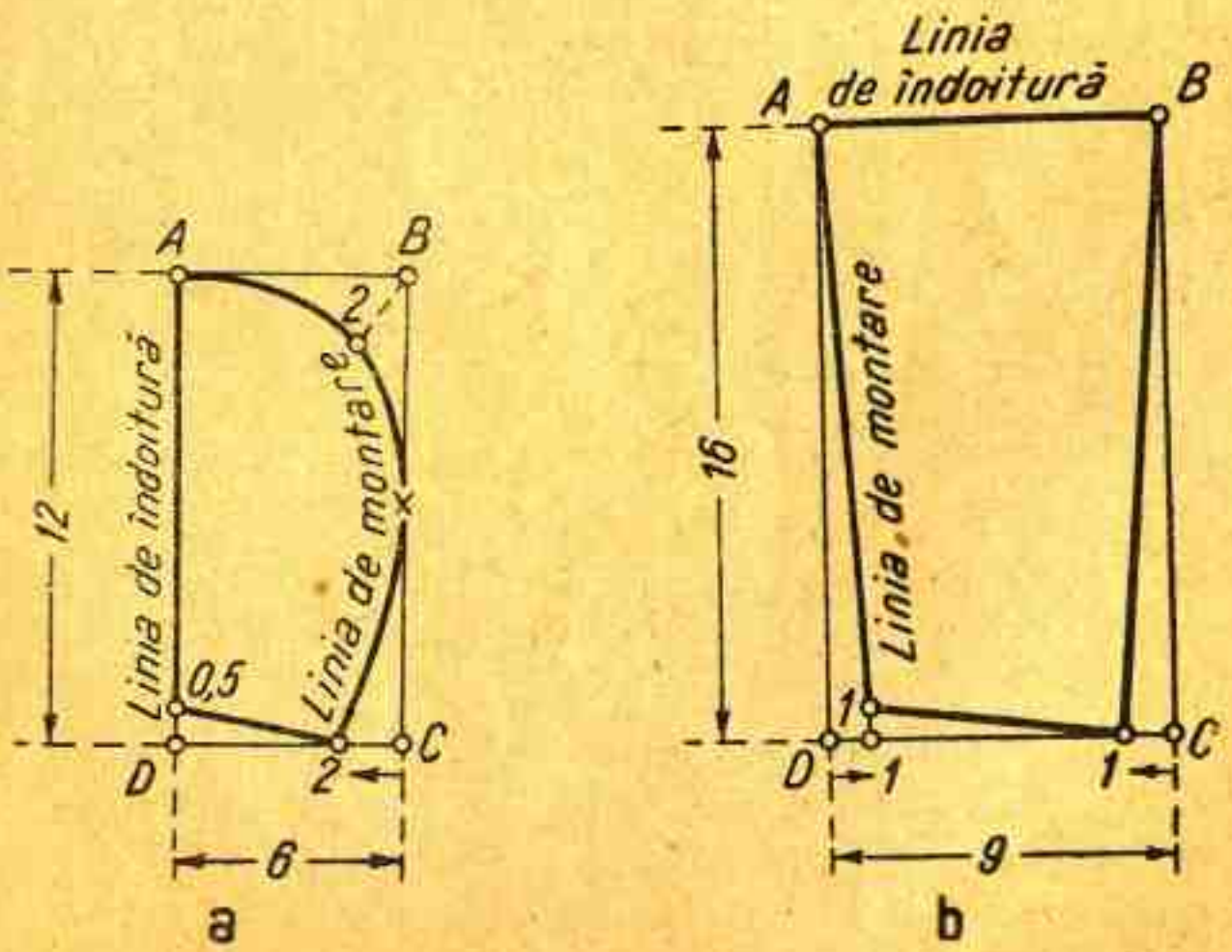

Fig. 38. Tipar de scufiță:
a — partea din spate a scufiței; b — partea din față a scufiței.

rile). Linia de montare se duce din punctul *A*, prin punctul *2* și mijlocul liniei *BC*, spre punctul *2* (de jos).

Linia de jos a scufiței. Din punctul *D* se aplică în sus, pe linia *AD*, 0,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *0,5* și *2* (de jos) se unesc.

Partea din față a scufiței (fig. 38, *b*)

Se desenează un dreptunghi *ABCD* cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 16 cm reprezentînd *lungimea părții din față a scufiței*, (lungimea părții din spate pe linia de montare de la punctul *A* pînă la punctul inferior *2*), și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 9 cm reprezentînd *lățimea părții din față a scufiței*, (1/2 din circumferința capului conform măsurii):

$$18 : 2 = 9 \text{ cm.}$$

Linia de montare. Din punctul *D* se măsoară spre dreapta 1 cm pe linia *CD* și din acest punct se aplică în sus, în unghi drept față de linia *CD*, încă 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *A* și *1* se unesc.

Liniile din față și din partea de jos a scufiței. Din punctul *C* se aplică 1 cm spre stînga pe linia *CD*.

Punctele *B* și *1* (de pe linia de jos a scufiței) se unesc. Punctul *1* de pe linia de jos a scufiței se unește cu punctul *1* de pe linia de montare.

Croitul și cusutul

Scufița se croiește fără adaosuri pentru cusături, deoarece ele au fost incluse în calcul la construirea tiparului. Cusăturile se trag la mașină pe față cu cusătura refec, iar marginea se încheie cu un tiv, cu dantelă, sau se bordează cu croșeta. Partea de jos a scufiței se încrețește ușor, se finisează cu o panglică sau cu o bentiță lungă care se leagă sub bărbie.

CĂMĂȘUȚĂ PENTRU SUGARI

În fig. 39 este reprezentată o cămășuță pentru sugari. Pentru formarea tiparului se iau următoarele măsuri:

— lungimea cămășuței	30 cm
— jumătate din grosimea gîtului	12 cm
— jumătate din grosimea pieptului	24 cm

Se desenează un dreptunghi *ABCD* (fig. 40) cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 30 cm — *lungimea cămășuței* conform măsurii și laturile orizontale *AB* și *CD* de 14 cm, egale cu *lățimea cămășuței*, (1/2 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii, plus 2 cm, pentru toate măsurile):

$$(24 : 2) + 2 = 14 \text{ cm.}$$

Fig. 39. Cămăşuţă pentru sugari.

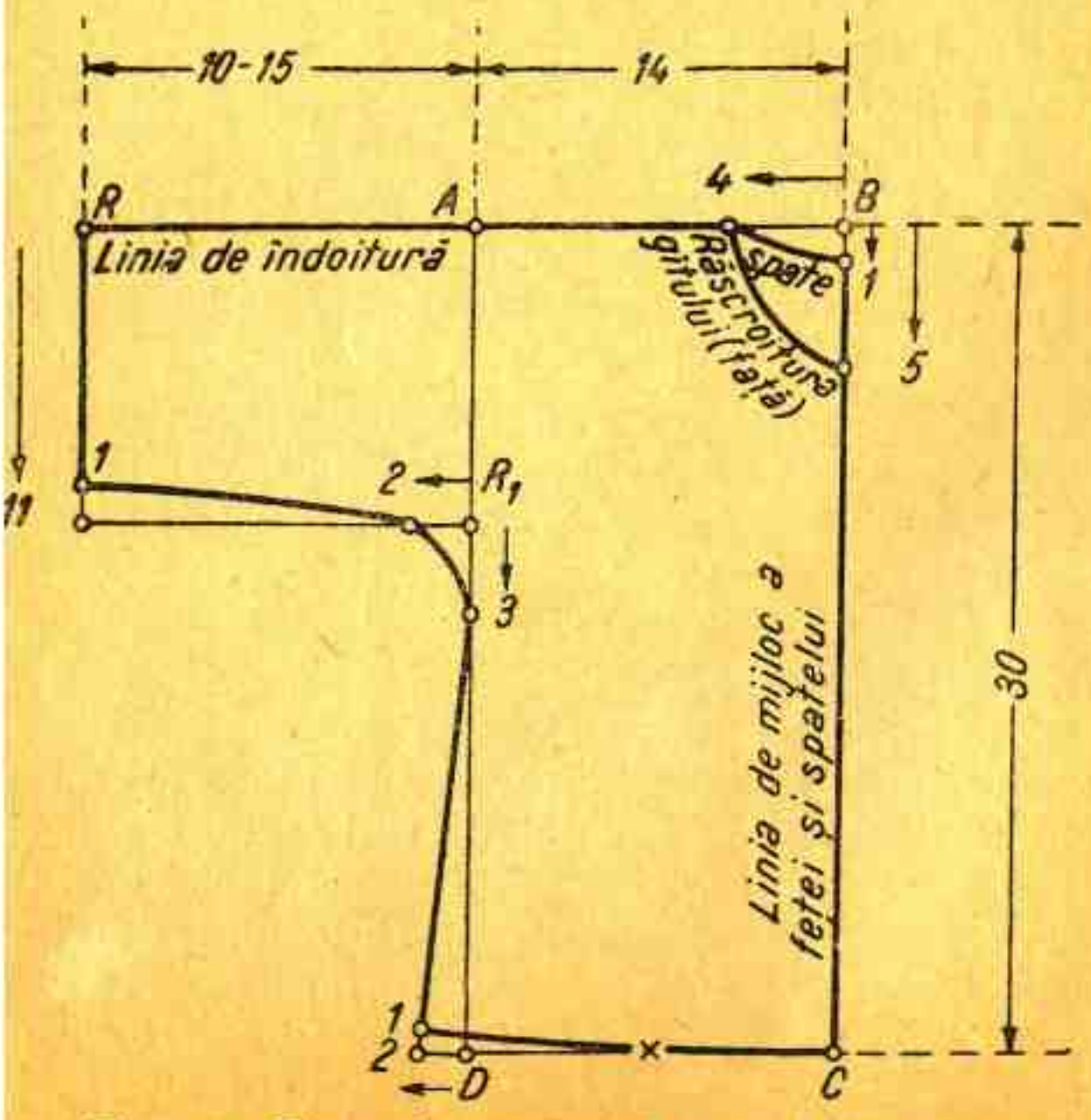

Fig. 40. Tipar de cămăşuţă pentru sugari.

Răscroitura gîtului la spate. Din punctul *B* se aplică spre stînga linia *AB*, 4 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii):

$$12 : 3 = 4 \text{ cm}.$$

Din punctul *B* se aplică în jos, pe linia *BC*, 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4* și *1* se unesc printr-o linie ușor concavă.

Răscroitura gîtului în față. Din punctul *B* se aplică în jos, pe linia *BC*, 5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(12 : 3) + 1 = 5 \text{ cm}.$$

Se unește punctul obținut cu punctul *4*.

Lungimea mînecii. Din punctul *A* se prelungește spre stînga linia *AB* cu 10—15 cm și se notează punctul *R*.

Lățimea mînecii. Din punctul *R* se coboară o linie paralelă cu linia *AD*, lungă de 11 cm. Din punctul *11* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *AD*; punctul de intersecție se notează cu R_1.

Linia de jos a mînecii. Din punctul *11* se aplică în sus 1 cm pe linia care unește punctele *R* și *11*. Din punctul R_1 se aplică spre stînga 2 cm pe linia care unește punctele R_1 și *11*. Din punctul R_1 se aplică 3 cm în jos pe linia *AD*. Linia de dedesubt a mînecii se duce prin punctele *1*, *2* și *3*.

Cusătura laterală. Linia *CD* se prelungește din punctul *D* cu 2 cm. Punctele *2* și *3* se unesc.

Linia de rotunjime a cămășuței. Linia *CD* se împarte în două. Apoi din punctul *2* (linia de jos a cămășuței) se aplică 1 cm în sus pe linia cusăturii laterale. Punctul *1* se unește cu punctul de împărțire a liniei *CD*.

În fig. 40 se arată a patra parte din cămășuță. De aceea pentru întocmirea mulajului se va pune dedesubt încă o coală de hîrtie, decupîndu-se pe o coală partea din față, iar pe a doua, partea din spate.

Croitul și cusutul

Cămășuța se va confecționa dintr-un material moale (batist, finet, șifon subțire, percal). Pentru croit, materialul se așază în două pe lungime. Pe linia de îndoitură a materialului se așază tiparele de spate și de față, unite pe linia umerilor (pe umăr nu se face cusătură). Cămășuța se croiește fără rezerve pentru cusături, deoarece la întocmira tiparului s-a ținut seamă de aceasta. Liniile laterale ale cămășuței se unesc prin cusătură refec, la mașină sau de mînă, ținînd seamă de faptul că o cusătură de mînă

este mai moale decît una de mașină și nu jenează. Răscroitura gîtului și linia de jos a mînecii se încheie cu o bentiță pe bie, aplicată și întoarsă pe față, sau se bordează cu croșeta. Pentru sugari pînă la 5—6 luni cămășuța se încheie în spate, iar pentru copii mai mari de 5 — 6 luni — în față, spatele croindu-se întreg.

Fig. 41. Șpilhozen pentru copii de creșă și de vîrstă preșcolară.

ȘPILHOZEN PENTRU COPII

În fig. 41 este reprezentat un șpilhozen comod atît pentru fetițe, cît și pentru băieți de vîrsta creșei și preșcolară.

Pentru întocmirea tiparului (măsura 28) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea șpilhozenului	56	cm
— lungimea spatelui pînă în talie	26	cm
— lungimea din talie pînă la genunchi	30	cm
— jumătate din grosimea gîtului	12,5	cm
— jumătate din grosimea pieptului	28	cm
— jumătate din grosimea taliei	28	cm

Construirea tiparului

Partea din față și partea de sus a spatelui (fig. 42, *a*).

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

Lungimea șpilhozenului. Din punctul *A* se duce o linie lungă de 56 cm, egală cu lungimea costumașului conform măsurii, și se notează punctul *H*.

Lățimea șpilhozenului. Din punctul *A* se duce spre stînga o linie lungă de 16 cm, egală cu 1/2 din jumătatea grosimii piep-

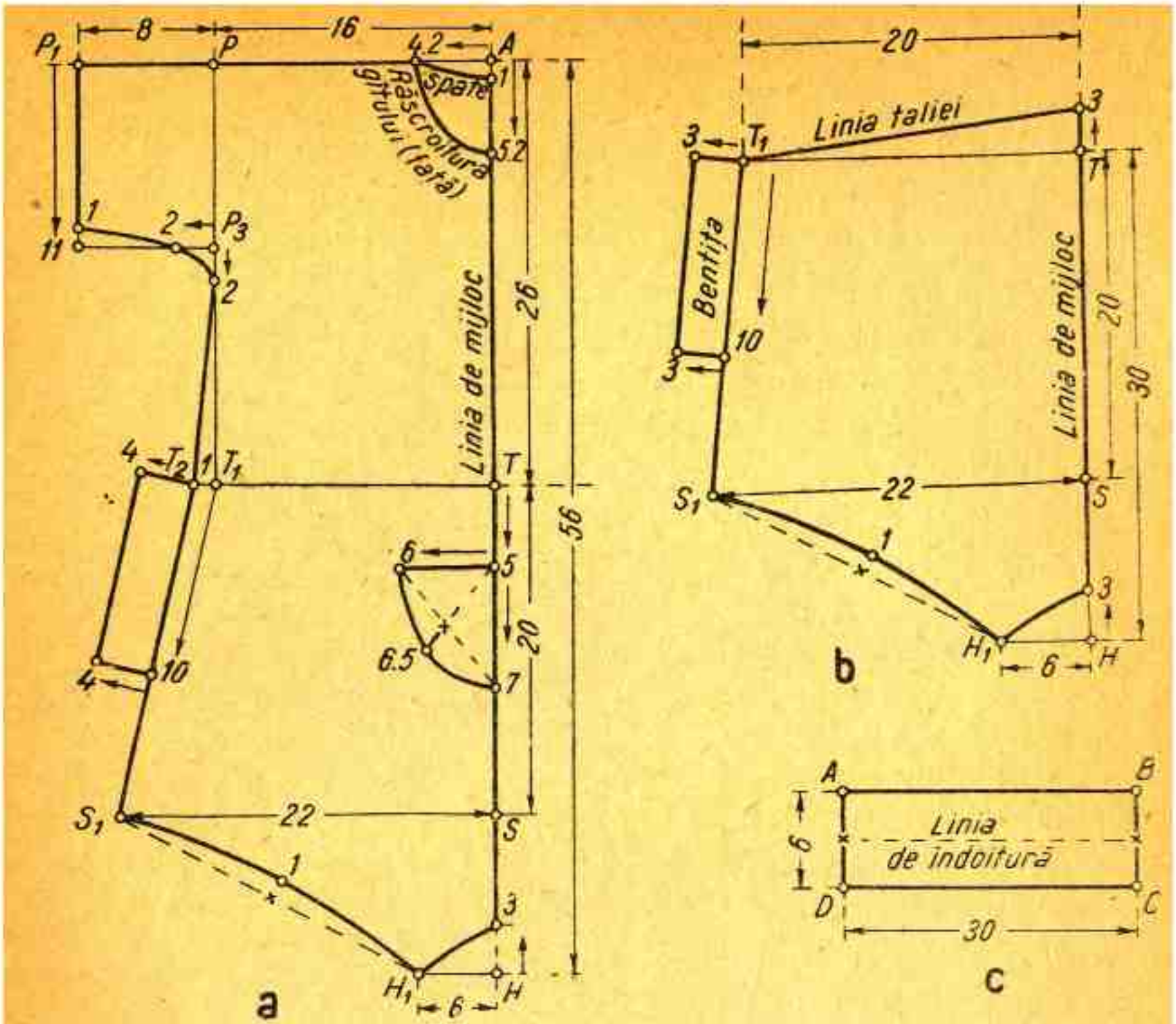

Fig. 42. Tipar de șpilhozen pentru copii de creșă și de vîrsta preșcolară: *a* — partea din față și partea superioară a spatelui; *b* — partea inferioară a spatelui; *c* — cordonul.

tului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile, și se notează punctul P:

$$(28 : 2) + 2 = 16 \text{ cm}.$$

Din punctul P se coboară o perpendiculară de lungime nedefinită.

Linia taliei. Din punctul A se aplică în jos 26 cm și se notează punctul T (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii).

Din punctul T se duce spre stînga o linie orizontală, iar punctul de intersecție cu linia verticală se notează cu T_1.

Răscroitura gîtului în spate. Din punctul A se aplică spre stînga, pe linia AP, 4,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii):

$$12,5 : 3 = 4,2 \text{ cm}.$$

Din punctul *A* se aplică în jos pe linia *AT*, 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *4*, *2* se unește cu punctul *1* cu o linie ușor arcuită.

Răscroitura gîtului în față. Din punctul *A* se aplică în jos pe linia *AT*, 5,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(12{,}5 : 3) + 1 = 5{,}2 \text{ cm}.$$

Punctul *5,2* se unește cu punctul *4,2* printr-o linie arcuită.

Lungimea mînecii. Linia *AP* se prelungește din punctul *P* spre stînga cu 8 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul P_1.

Lățimea mînecii. Din punctul P_1 se coboară o perpendiculară lungă de 11 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *11* se duce apoi spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia verticală PT_1. Punctul de intersecție se notează cu P_3.

Linia de jos a mînecii. Din punctul P_3 se aplică spre stînga și în jos cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *11* se aplică apoi în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Prin punctele *1,2* și *2* se duce apoi o linie arcuită, lină.

Linia de subraț a părții de sus a costumașului. Din punctul T_1 se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_2. Punctele *2* (pe linia PT_1) și T_2 se unesc.

Linia pasului. Din punctul *T* se aplică în jos pe linia *TH* 20 cm și se notează punctul *S* (1/2 din lungimea de la talie pînă la genunchi conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(30 : 2) + 5 = 20 \text{ cm}.$$

Din punctul *S* se duce spre stînga o linie orizontală lungă de 22 cm și se notează punctul S_1 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 2) + 8 = 22 \text{ cm}.$$

Din punctul *H* se aplică spre stînga 6 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul H_1.

Din punctul *H* se aplică în sus, pe linia *HS*, 3 cm (pentru toate măsurile). Punctul *3* se unește cu punctul H_1 printr-o linie ușor arcuită.

Scobitura de pe picior. Punctele H_1 și S_1 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de împărțire se aplică în sus, în unghi drept față de linia punctată S_1H_1, 1 cm (pentru toate mărimile). Se duce o linie ușor arcuită prin punctele S_1, *1* și H_1.

Linia șoldului la partea de jos a șpilhozenului. Se unesc punctele S_1 și T_2.

Bentița. Din punctul T_2, pe linia T_2S_1, se aplică în jos 10 cm (pentru toate măsurile). Din punctele T_2 și *10* se ridică spre stînga perpendiculare pe linia T_2S_1, lungi de 4 cm fiecare (pentru toate măsurile). Punctele *4* și *4* se unesc.

Buzunarul. Din punctul T, pe linia TS se aplică în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *5* se duce spre stînga o linie orizontală, lungă de 6 cm. Din punctul *5* se aplică apoi în jos 7 cm (pentru toate măsurile).

Punctele *7* și *6* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două, iar din punctul *5* se aplică 6,5 cm prin punctul care împarte în două linia punctată. Din punctul *6*, trecînd prin punctul 6,5 se duce spre punctul *7* o linie arcuită.

Partea de jos a spatelui (fig. 42, *b*).

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul T.

Lungimea chilotului. Din punctul T, se aplică în jos 30 cm și se notează punctul H (lungimea șpilhozenului conform măsurii, minus lungimea spatelui conform măsurii):

$$56 - 26 = 30 \text{ cm.}$$

Linia taliei. Din punctul T se aplică spre stînga 20 cm și se notează punctul T_1 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 2) + 6 = 20 \text{ cm.}$$

Se prelungește linia verticală din punctul T în sus cu 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și T_1 se unesc.

Linia pasului. Din punctul T se aplică în jos 20 cm și se notează punctul S (1/2 din lungimea de la talie pînă la genunchi, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(30 : 2) + 5 = 20 \text{ cm.}$$

Din punctul S, se duce spre stînga o linie orizontală lungă de 22 cm și se notează punctul S_1 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 8 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 2) + 8 = 22 \text{ cm.}$$

Din punctul H, se duce spre stînga o linie orizontală pe care se aplică 6 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul H_1. Din punctul H se aplică pe linia TH, în sus, 3 cm (pentru toate măsurile). Punctul *3* se unește cu punctul H_1 printr-o linie arcuită.

Scobitura de pe picior. Punctele H_1 și S_1 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune în sus, formînd un unghi drept cu linia punctată H_1S_1,

se aplică 1 cm. Prin punctele S_1 și *1* se duce spre punctul H_1 o linie ușor arcuită.

Linia șoldului. Se unesc punctele S_1 și T_1.

Bentița. Din punctul T_1 se aplică 10 cm (pentru toate măsurile) în jos pe linia T_1S_1. Din punctul T_1 și punctul *10* se duc spre stînga perpendiculare pe linia T_1S_1, lungi de 3 cm fiecare (pentru toate măsurile). Punctele *3* și *3* se unesc.

Cordonul (fig. 42, *c*).

Se desenează un dreptunghi *ABCD*.

Lungimea cordonului. Laturile orizontale ale dreptunghiului, *AB* și *CD*, sînt egale cu 30 cm (jumătate din grosimea taliei conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$28 + 2 = 30 \text{ cm.}$$

Lățimea cordonului. Laturile verticale ale dreptunghiului, *AD* și *BC*, sînt egale cu 6 cm (pentru toate măsurile).

Linia de îndoitură a cordonului. Liniile verticale *AD* și *BC* se împart în două, iar punctele de împărțire se unesc printr-o linie punctată.

BRASIERĂ CU DECOLTEU ROTUND

În fig. 43 este reprezentată o brasieră cu decolteu rotund pentru copii mici și de 4—7 ani. Pentru tiparul brasierei (măsura 28) se iau următoarele măsuri:

— lungimea spatelui pînă la talie ..... 24 cm
— jumătate din grosimea gîtului ..... 12,5 cm
— jumătate din grosimea pieptului ..... 28 cm

Construirea tiparului (fig. 44)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale, *AD* și *BC* de 24 cm, egale cu *lungimea brasierei* — (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii), și cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu *lățimea brasierei* (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$28 + 2 = 30 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii. Din punctul *A* se aplică în jos 13,3 cm pe linia *AD* și se notează punctul *G* (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 3) + 4 = 13{,}3 \text{ cm.}$$

Din punctul *G*, se duce spre dreapta o orizontală pînă la intersecția cu linia *BC*, și se notează cu G_1.

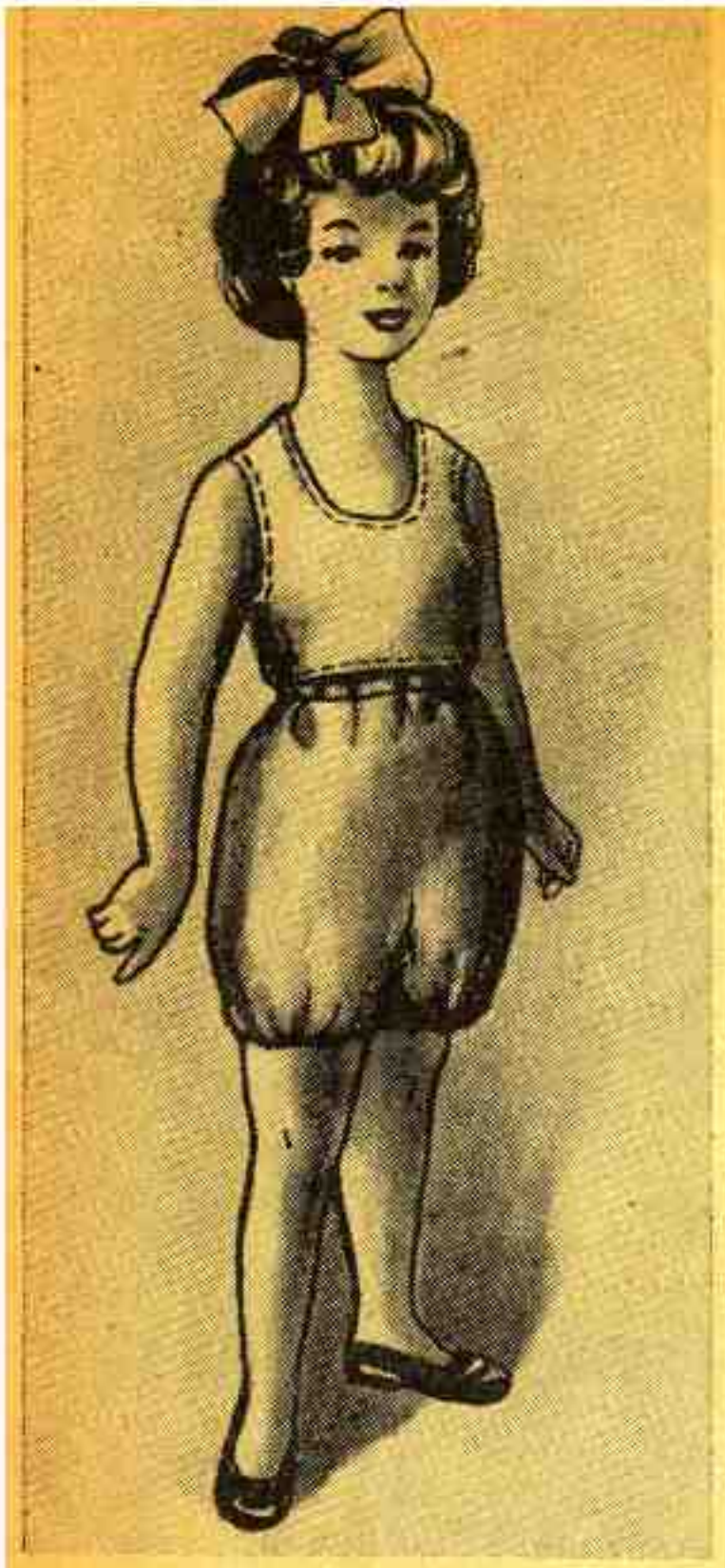

Fig. 43. Brasieră cu decolteu rotund.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică spre dreapta 10,3 cm pe linia GG_1 și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 3) + 1 = 10{,}3 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pe linia AB, iar punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii. Din punctul G_2 se aplică 9 cm pe linia GG_1 și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 4) + 2 = 9 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară pe linia AB și punctul de intersecție se notează cu P_1.

Linia de subraț. Linia G_2G_3 se împarte în două. Punctul de împărțire se notează cu G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pe linia CD și punctul de intersecție se notează cu H.

Cu aceasta se încheie trasarea liniilor ajutătoare și se trece la construirea tiparului de spate.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A se aplică spre dreapta 5,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(12{,}5 : 3) + 1 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul A se aplică în jos 3 cm pe linia AG. Punctele *3* și *5,2* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 1,5 cm pe linia PG_2.

Linia umărului. Punctele *5,2* (răscroitura gîtului) și *1,5* (înclinarea umărului) se unesc.

Linia răscroiturii brațului. Unghiul drept PG_2G_4 se împarte în două, ducînd bisectoarea din punctul G_2, pe care se aplică

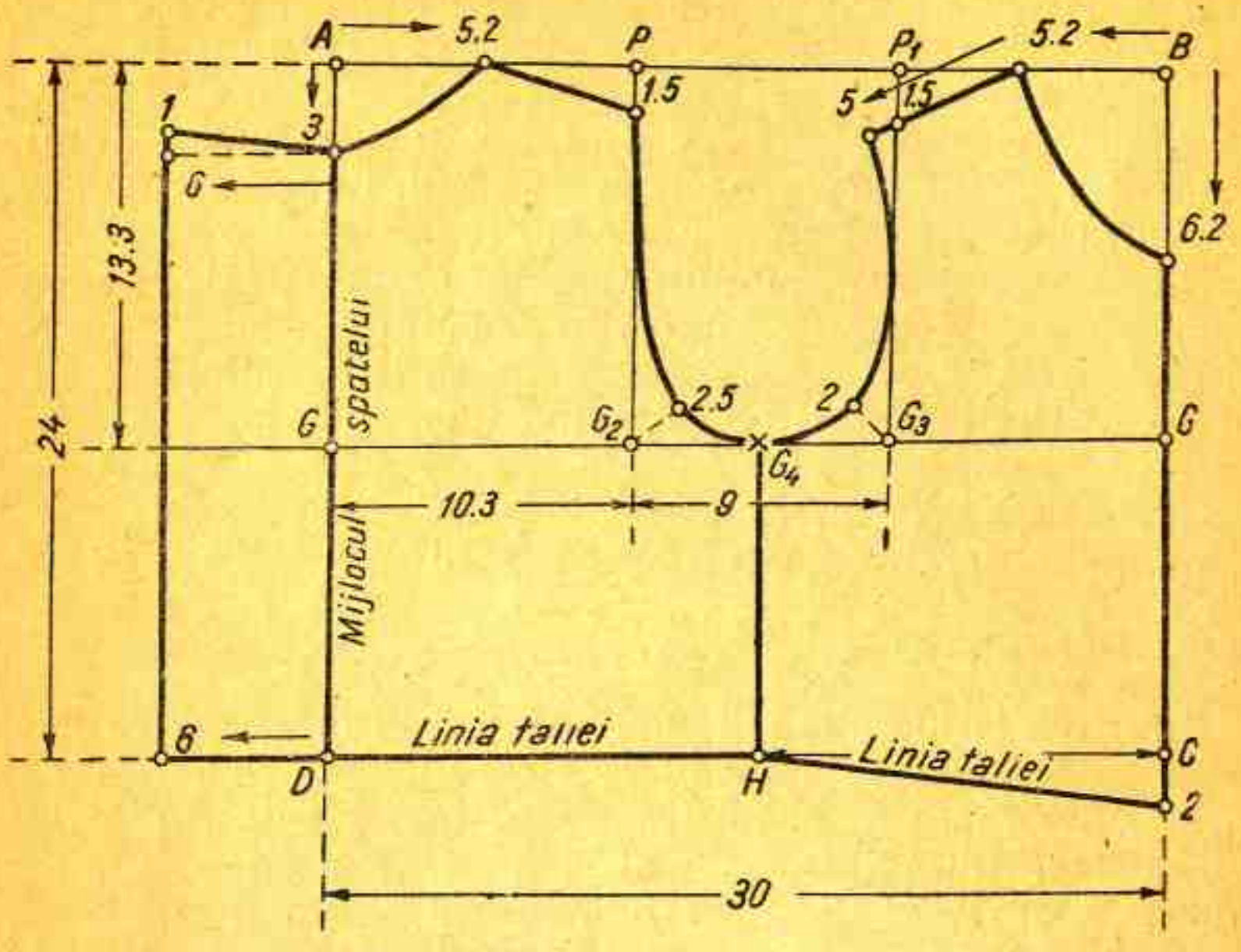

Fig. 44. Tipar de brasieră cu decolteu rotund.

2,5 cm. Pentru formarea răscroiturii brațului, se duce din punctul *1,5* o linie concavă peste punctul *2,5* spre punctul G_4.

Lățimea rezervei pentru fentă. Din punctele *3* și *D* se duc spre stînga linii orizontale pe care se aplică cîte 6 cm. Din punctul *6* (de sus) se aplică în sus 1 cm. Punctele *3*, *1*, *6*, *6* și *D* se unesc.

Linia taliei. Se unește punctul *D* cu punctul *H*.

După ce s-a terminat desenarea tiparului de spate la brasieră, se trece la formarea părții din față.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul *B* se aplică spre stînga, pe linia *AB*, 5,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(12{,}5 : 3) + 1 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul *B* se aplică în jos, pe linia *BC*, 6,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(12{,}5 : 3) + 2 = 6{,}2 \text{ cm}.$$

Punctele *5,2* și *6,2* se unesc printr-o linie arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul P_1 se aplică în jos 1,5 cm pe linia P_1G_3.

Linia umărului. Din punctul *5,2* (răscroitura gîtului) se duce prin punctul *1,5* (înclinarea umărului), linia umărului lungă de 5 cm, egală cu lungimea umărului la spate.

Linia răscroiturii brațului. Unghiul drept $P_1G_3G_4$ se împarte în două prin bisectoarea dusă din punctul G_3, și se aplică pe aceasta 2 cm. Pentru formarea răscroiturii brațului se duce o linie concavă din punctul *5*, atingînd linia P_1G_3, prin punctele *2* și G_4.

Linia taliei. Se prelungește linia *BC* din punctul *C* în jos cu 2 cm. Se unește punctul *2* cu punctul *H*.

Croitul și cusutul

Brasiera cu decolteu rotund se croiește fără rezervă pentru cusături, deoarece la întocmirea tiparului s-a ţinut seama de acestea. Lungimea brasierei trebuie să treacă pe direcția firului de lungime. Dacă lățimea materialului este suficientă, se va renunța la cusătura de subraț. Răscroitura gîtului și a brațului se paspoalează cu o bentiță pe bie (verif), lată de 1—1,5 cm în forma finită. Bentițele pe bie se croiesc late de 2—2,5 cm (pentru finisarea răscroiturilor). Lungimea lor va fi egală cu lungimea răscroiturii gîtului și a brațului. Rezerva pentru încheiat și îndoit (6 cm) se repartizează în felul următor: 1,5—2 cm se lasă pentru petrecut, iar restul se îndoaie pe dos; marginea tăiată se îndoaie pe o distanță de 0,5 cm și se trage la mașină. Butonierele se fac pe partea stîngă a brasierei, la o distanță de 1,5—2 cm de margine, iar nasturii se cos pe partea dreaptă, la aceeași distanță de margine. Nasturii pentru jartiere se cos la distanța de 2 cm de la linia de subraț spre față.

CHILOȚI PENTRU FETIȚE

Chiloții reprezentați în fig. 43 se pot folosi atît pentru fetițe de 1—3 ani, cît și pentru cele de 4—7 ani sau 8—12 ani. Pentru tiparul de chiloți (măsura 28) se iau următoarele măsuri:

— lungimea din talie pînă la genunchi	30 cm
— jumătatea din grosimea taliei	28 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	28 cm

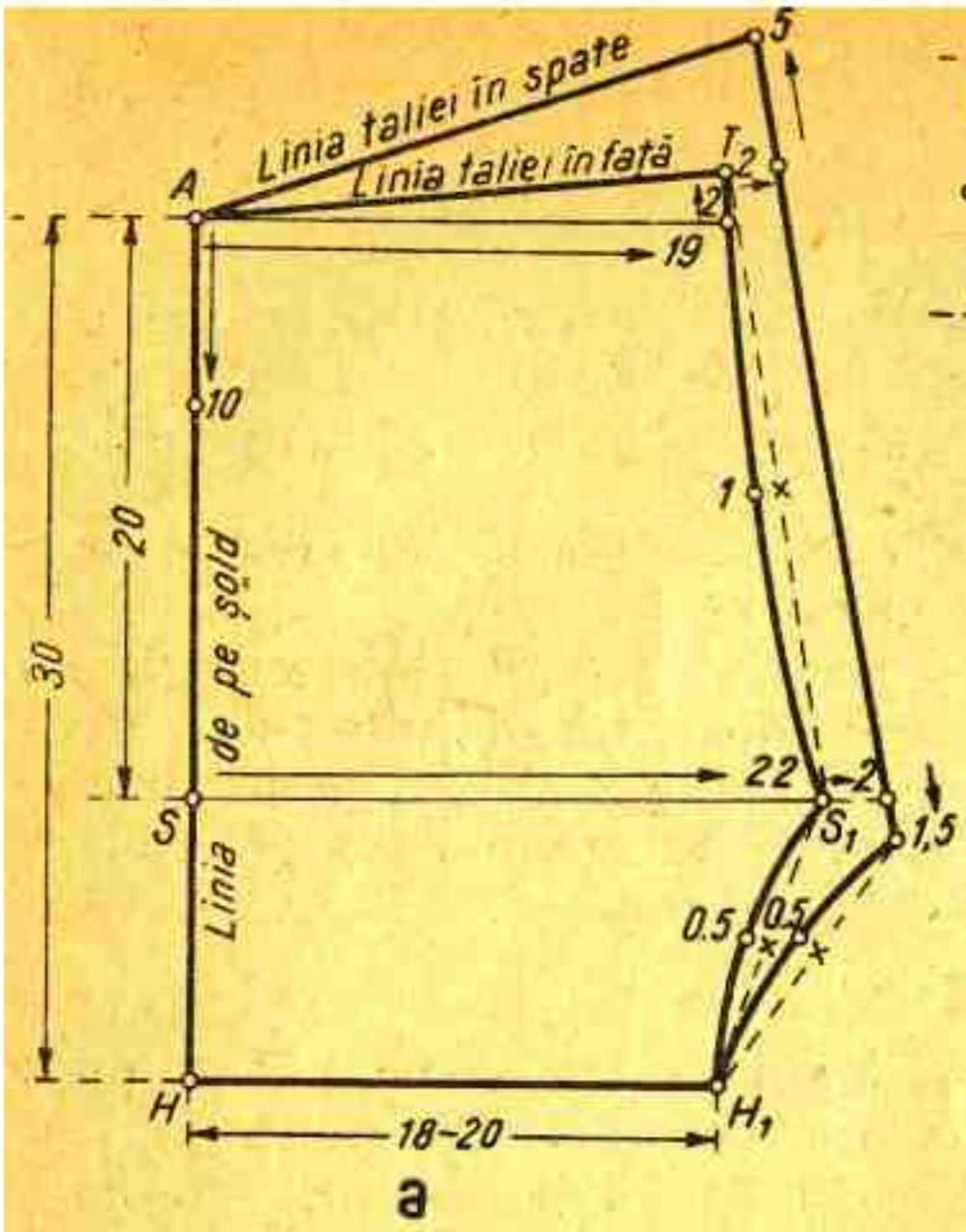

Fig. 45. Tipar de chilot pentru fetițe:
a — chilotul; *b* — cordonul.

Construirea tiparului (fig. 45)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

Lungimea chiloților. Din punctul *A* se aplică în jos 30 cm, pe latura verticală a unghiului, și se notează punctul *H* (lungimea din talie pînă la genunchi conform măsurii). Din punctul *H* se duce spre dreapta o orizontală de lungime nedefinită.

Partea din față a chiloților

Linia taliei în față. Din punctul *A* se aplică spre dreapta 19 cm (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 2) + 5 = 19 \text{ cm.}$$

Din punctul *19* se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul *T*. Punctele *A* și *T* se unesc.

Lungimea și lățimea pasului. Din punctul *A* se aplică în jos 20 cm pe linia *AH* și se notează punctul *S* (1/2 din lungimea luată din talie pînă la genunchi, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(30 : 2) + 5 = 20 \text{ cm.}$$

Din punctul S se duce spre dreapta o linie orizontală lungă de 22 cm și se notează punctul S_1 (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 8 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 2) + 8 = 22 \text{ cm}.$$

Linia cusăturii din față. Punctele T și S_1 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două, iar din punctul de diviziune se aplică 1 cm spre stînga perpendicular pe linia punctată. Se duce o linie prin punctele T, *1*, S_1.

Linia de pe picior. Din punctul H se aplică spre dreapta 18—20 cm și se notează punctul H_1.

Linia cusăturii pasului. Punctele S_1 și H_1 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două, iar din punctul de diviziune se aplică pe orizontală 0,5 cm spre stînga, perpendicular pe linia punctată. Se duce o linie ușor arcuită din punctul S_1 spre punctul H_1 trecînd prin punctul 0,5.

Partea din spate a chiloților

Linia taliei și a cusăturii interioare. Din punctul T se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul S_1 se aplică spre dreapta de asemenea 2 cm. Linia cusăturii interioare se duce prin punctul *2* superior, prelungită peste acest punct *2* în sus cu 5 cm, iar în jos, de la punctul *2* inferior, cu 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia taliei se duce prin punctele A și *5*.

Linia cusăturii pasului. Punctele *1,5* și H_1 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două, iar din punctul de diviziune se aplică spre stînga 0,5 cm, perpendicular pe linia punctată. Din punctul *1,5* se duce o linie ușor arcuită prin punctele *0,5* și H_1.

Fenta de pe linia șoldului. Din punctul A se aplică în jos pe linia AH 10 cm.

De obicei, pe linia taliei și a piciorului chilotului se trece un elastic. Linia taliei se poate finisa însă și în alt fel, aplicînd un cordon bine ajustat pe talie, care se încheie cu nasturi.

Tiparul cordonului se face la fel atît pentru partea din față, cît și pentru cea din spate.

Se desenează un dreptunghi $ABCD$.

Lungimea cordonului. Laturile orizontale, AB și CD, ale dreptunghiului se iau egale cu 17 cm (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 2) + 3 = 17 \text{ cm}.$$

Lățimea cordonului. Laturile verticale AD și BC ale dreptunghiului se iau egale cu 8 cm.

Linia de îndoitură. Liniile *AD* și *BC* se împart în două, iar punctele de diviziune se unesc printr-o linie punctată. Pe linia *AD* trece linia de îndoitură a cordonului.

În cazul cînd linia taliei se încheie cu un cordon, cusăturile laterale ale chilotului se lasă deschise pe o lungime de 10 cm de fiecare parte, iar pentru finisarea acestor fente se aplică bentițe.

În fig. 45 se poate vedea o pătrime din chilot. De aceea pentru decuparea mulajului (tiparului) se pune dedesubt încă o coală de hîrtie, decupîndu-se pe prima coală jumătatea din față, iar pe cea de a doua jumătatea din spate.

Croitul și cusutul

Chiloții pentru fetițe se compun din jumătatea din față și jumătatea din spate. Pentru croit materialul se îndoaie cu fața țesăturii înăuntru. Tiparul jumătății din față și al celei din spate se așază în așa fel, încît liniile laterale să se atingă. Firul de lungime al materialului trebuie să treacă pe lungimea chilotului. Pe liniile taliei și ale piciorului chilotului se lasă rezerve de 2 — 3 cm, pentru tiv, prin care se trece elasticul.

Părțile se unesc prin cusătura refec sau cusătura franțuzească. Linia taliei și a piciorului se tivesc pe dos la mașină. Se trece apoi un elastic.

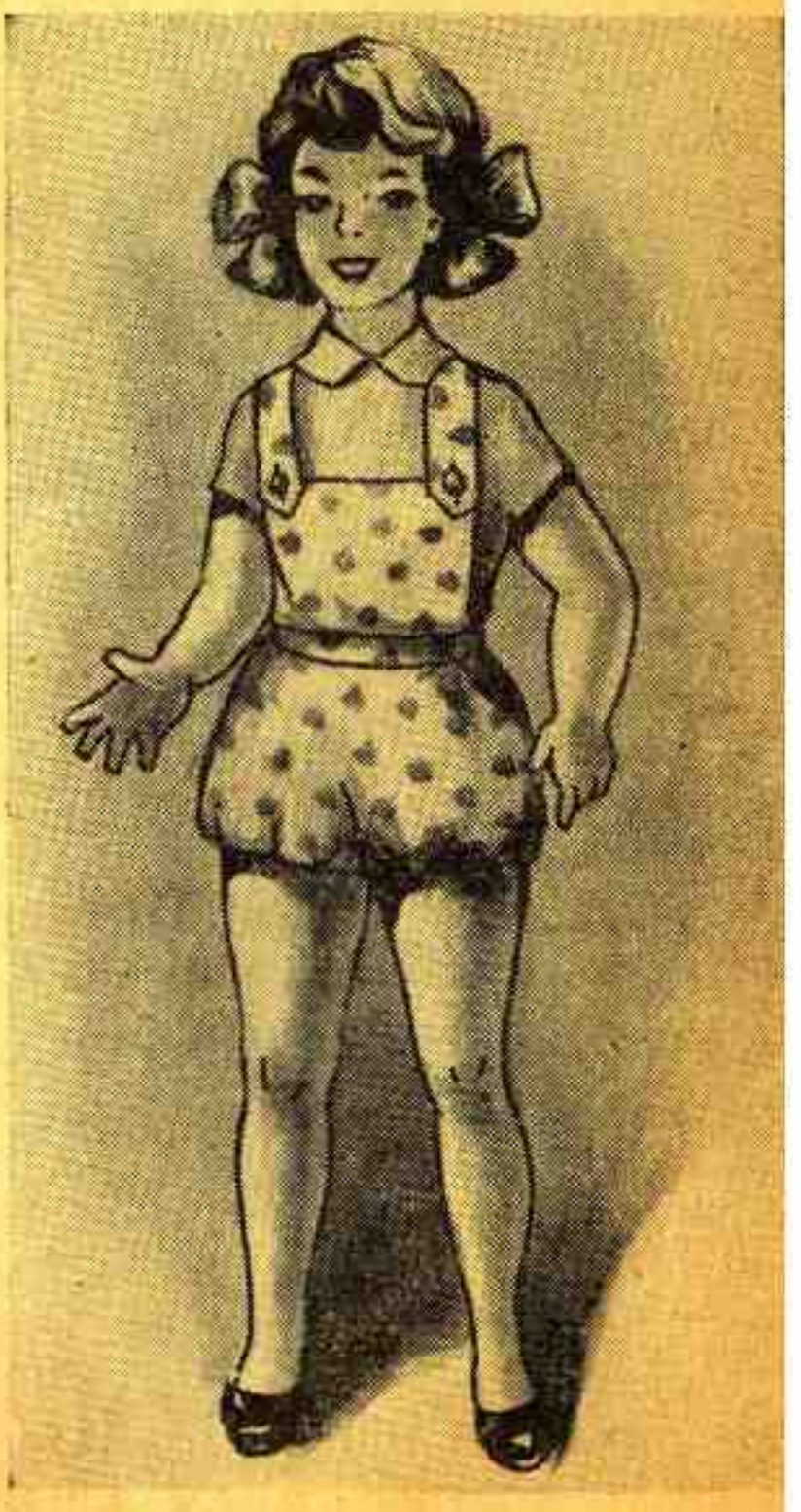

Fig. 46. Pantalonași de joc pentru fetițe.

PANTALONAȘI DE JOC PENTRU FETIȚE

În fig. 46 sînt reprezentați pantalonași de joc pentru fetițe (măsura 37). Pentru tiparul acestui pantalonaș se iau următoarele măsuri:

— jumătate din grosimea taliei	32 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	32 cm
- lungimea bretelelor ..	60 cm

Construirea tiparului fig. (47, *a*)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*. Se stabilește **lungimea pantalonașului.** În acest scop, se aplică din punctul *A* în jos 31 cm și se notează punctul *H* (1/2 din jumă-

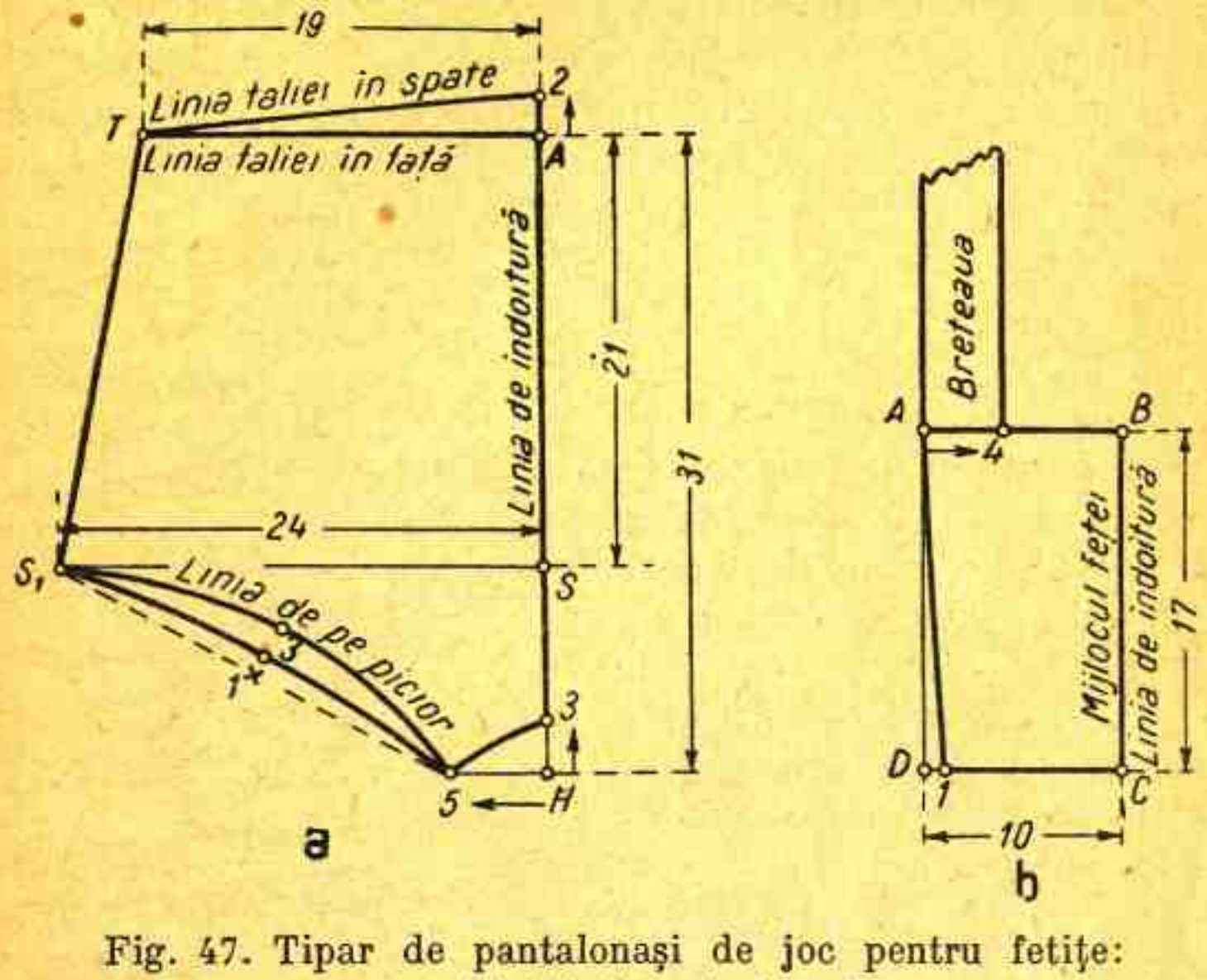

Fig. 47. Tipar de pantalonași de joc pentru fetițe:
a — chilotul: *b* — pieptărașul.

tatea grosimii șoldurilor conform măsurii, plus 15 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 2) + 15 = 31 \text{ cm.}$$

Lungimea pasului. Din punctul *A* se aplică în jos, pe linia *AH*, 21 cm și se notează punctul *S* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 2) + 5 = 21 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lățimea pasului. Din punctul *S* se aplică spre stînga 24 cm și se notează punctul S_1 (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 8 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 2) + 8 = 24 \text{ cm.}$$

Linia taliei în față. Din punctul *A* se aplică spre stînga 19 cm și se notează punctul *T* (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 2) + 3 = 19 \text{ cm}.$$

Linia taliei în spate. Din punctul *A* se prelungește verticala *AH* în sus cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *T* se unesc.

Cusătura laterală. Se unesc punctele *T* și S_1.

Linia de jos a pantalonașului. Din punctul *H* se aplică spre stînga 5 cm și în sus 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *5* și *3* se unesc.

Scobitura de pe linia piciorului pe partea din față a pantalonașului. Punctele S_1 și *5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două, iar din punctul de diviziune se aplică în sus 3 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia punctată. Scobitura de pe picior a părții din față a pantalonașului se duce prin punctele S_1 și *3* spre punctul *5*.

Scobitura de pe linia piciorului pe partea din spate a pantalonașului. Din punctul de diviziune a liniei punctate care unește punctele S_1 și *5* se aplică perpendicular pe linia punctată 1 cm (pentru toate măsurile). Scobitura de pe linia piciorului se duce prin punctele S_1 și *1* spre punctul *5*.

În fig. 47 este reprezentată a patra parte din pantalonaș. De aceea la decuparea tiparului se va pune dedesubt încă o coală de hîrtie decupînd pe prima coală partea din față, iar pe a doua partea din spate a pantalonașului.

La pantalonașul reprezentat în fig. 46 se poate coase pe linia taliei un pieptăraș cu bretele. În felul acesta se va obține o îmbrăcăminte de vară foarte comodă pentru fetițe de vîrstă preșcolară.

Construirea tiparului de pieptăraș (fig. 47, *b*)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC*, de 17 cm, egale cu *lungimea pieptărașului* și cele orizontale *AB* și *CD*, de 10 cm, egale cu *lățimea pieptărașului*. Pe linia *CD* se aplică din punctul *D* spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *A* și *1* se unesc.

Breteaua. Lățimea bretelei este egală cu 4 cm (pentru toate măsurile), iar lungimea cu 47 cm (lungimea bretelei conform măsurii, minus lungimea pieptărașului, plus 4 cm rezervă pentru toate măsurile):

$$(60 - 17) + 4 = 47 \text{ cm}.$$

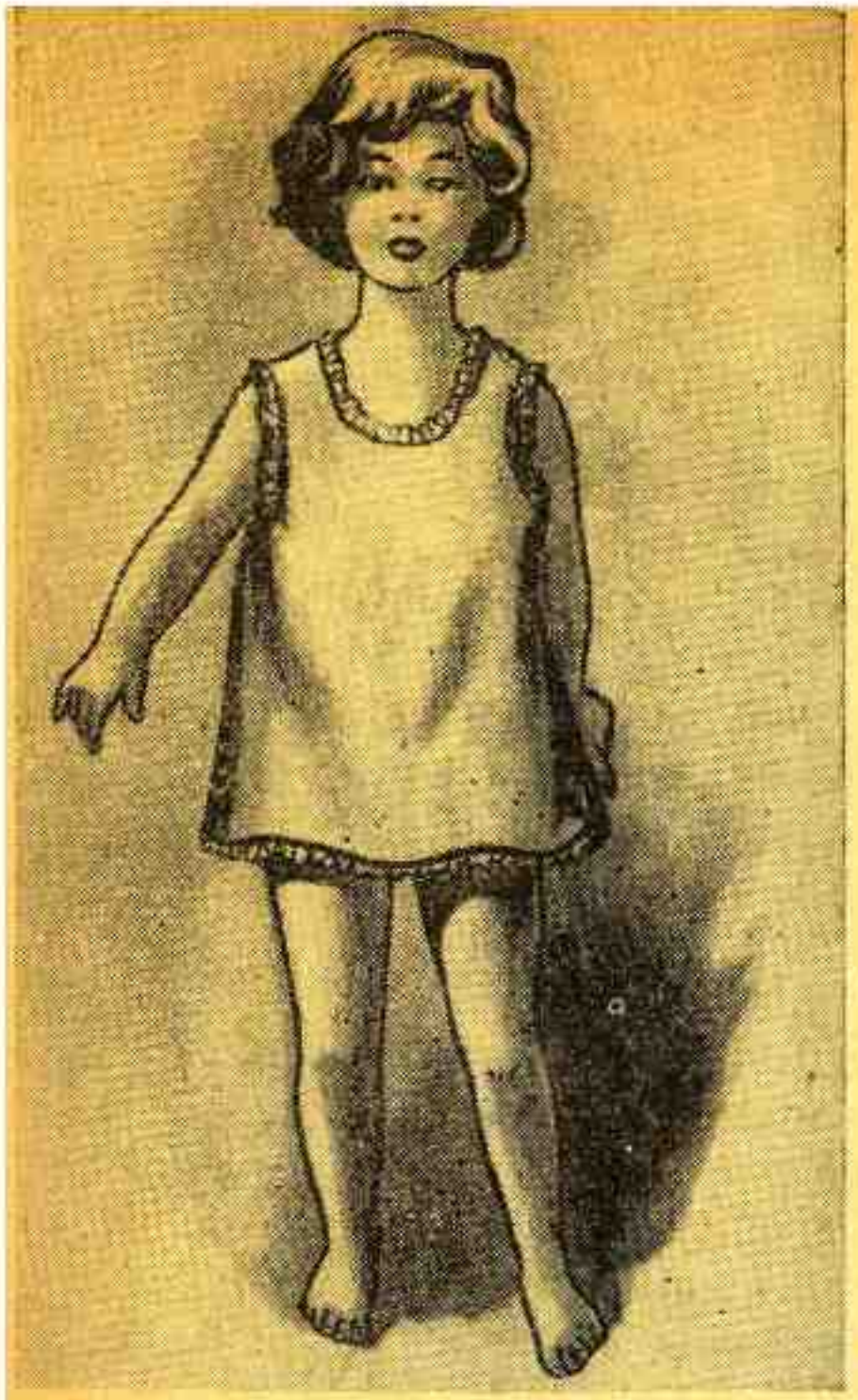

Fig. 48. Cămășuță cu decolteu rotund pentru fetițe.

Croitul și cusutul

Pantalonașul pentru fetiță se croiește și se coase la fel ca și chiloții pentru băiat (v. p. 101). Rezervele pentru cusături au fost prevăzute la întocmirea tiparului.

CAMAȘĂ CU DECOLTEU ROTUND PENTRU FETIȚE

În fig. 48 este reprezentată o cămașă cu decolteu rotund, cu garnitura de dantelă, pentru fetițe de 2—7 ani. Pentru tiparul de cămașă (măsura 30) se iau următoarele măsuri:

— lungimea cămășii .... 56 cm
— jumătate din grosimea pieptului ..... 30 cm

Construirea tiparului (fig. 49)

Tiparul de față și cel de spate al cămășii sînt la fel. Diferența constă numai în faptul că răscroitura gîtului în față este ceva mai adîncă decît în spate.

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale, AD și BC, de 56 cm egale cu *lungimea cămășii* conform măsurii și laturile orizontale AB și CD de 17 cm, egale cu *lățimea cămășii* ($\frac{1}{2}$ din jumătatea circumferinței pieptului conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 2) + 2 = 17 \text{ cm}.$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul B se aplică în jos, pe linia BC, 13 cm și se notează punctul G ($\frac{1}{2}$ din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, minus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(30 : 2) - 2 = 13 \text{ cm}.$$

Din punctul G se duce spre stînga o linie orizontală pînă la intersecția cu linia AD și se notează punctul G_1 (pentru

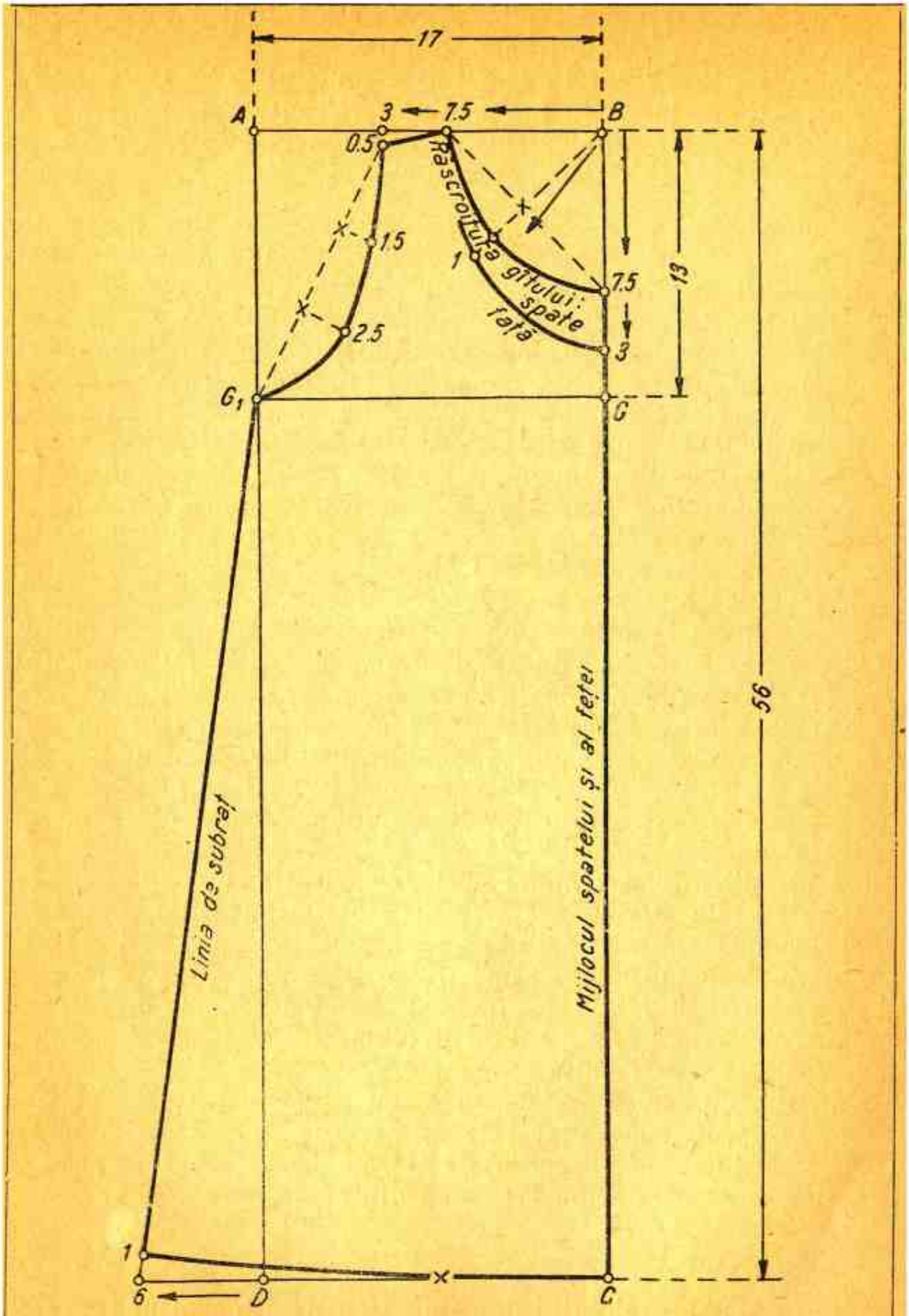

Fig. 49. Tipar de cămășuță cu decolteu rotund pentru fetițe.

msăurile 28 și mai mici adîncimea răscroiturii brațului reprezintă ½ din jumătatea grosimii pieptului).

Răscroitura gîtului la spate. Din punctul *B* se aplică, spre stînga pe linia *AB* și în jos pe linia *BC*, cîte 7,5 cm (1/4 din jumătatea circumferinței pieptului conform măsurii):

$$30 : 4 = 7{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele notate *7,5* și *7,5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul *B*, se aplică apoi trecînd prin punctul de diviziune a liniei punctate, din nou 7,5 cm. Cele trei puncte *7,5* se unesc printr-o linie arcuită.

Răscroitura gîtului în față. Pe linia *BC* se aplică, din punctul *7,5* în jos, 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *7,5* mijlociu pe linia care împarte unghiul în două, se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Pentru a forma linia răscroiturii gîtului în față se duce o linie arcuită prin punctele *7,5* de sus și *1*, spre punctul *3*.

Lungimea umărului. Din punctul *7,5* se aplică spre stînga 3 cm pe linia *AB*, iar din punctul notat cu *3* se aplică în jos 0,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *7,5* și *0,5* se unesc printr-o dreaptă.

Răscroitura brațului. Punctele G_1 și *0,5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în trei părți egale. Din punctul superior de diviziune se aplică spre dreapta, în unghi drept față de linia punctată, 1,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul inferior de diviziune se aplică spre dreapta, în unghi drept față de linia punctată, 2,5 cm (pentru toate măsurile). Pentru formarea răscroiturii brațului se duce o linie arcuită din punctul *0,5* prin punctele *1,5* și *2,5* spre G_1.

Linia de subraț. Din punctul *D* spre stînga se prelungește linia orizontală *CD* cu 6 cm (pentru toate măsurile). Punctele G_1 și *6* se unesc.

Linia de rotunjime a cămășii. Pe linia de subraț se aplică, din punctul *6* în sus, 1 cm (pentru toate măsurile). Linia *CD* se împarte în două, iar punctul de diviziune se unește cu punctul *1* printr-o linie ușor arcuită.

În fig. 49 este reprezentată a patra parte din cămașă. De aceea, la decuparea mulajului, se va introduce dedesubt încă o coală de hîrtie, decupîndu-se astfel pe prima coală partea din față, iar pe cea de a doua, partea din spate.

Croitul și cusutul

La așezarea mulajului de cămașă cu decolteu rotund, materialul se îndoaie pe direcția firului de urzeală, cu fața țesăturii înăuntru. Mijlocul spatelui și al feței de cămașă se așază pe îndoi-

tura materialului, în lungul firului, și se croiește fără rezerve pentru cusături, deoarece acestea au fost incluse în calcul la întocmirea tiparului. Dacă materialul este îngust și trebuie să se adauge clini în partea de jos a cusăturii subrațului, aceștia se înnădesc cu cusătură pe muchie, cu refec sau cu cusătură franțuzească.

Liniile umărului se unesc prin cusătură refec sau franțuzească, trecîndu-se apoi la finisarea răscroiturii gîtului. Dacă răscroitura gîtului și a brațului nu se finisează cu broderie sau cu dantelă, se aplică o bentiță în bie, lată de 2—2,5 cm și cu lungimea egală cu lungimea răscroiturii gîtului și a brațului. Bentița se însăilează pe dosul materialului, apoi se trage la mașină la 0,5 cm din margine. Cusătura se răsfrînge în ambele părți, apoi se întoarce bentița în partea din față a cămășii. Marginea din afară a bentiței se îndoaie cu 0,5 cm, se însăilează de cămașă și se trage la mașină în margine.

Liniile de subraț se unesc prin cusătură franțuzească sau refec. Răscroitura brațului se finisează la fel ca și răscroitura gîtului. Linia de rotunjime a cămășii se egalează și se tivește pe dosul materialului. În acest scop marginea de jos a cămășii se îndoaie odată cu 0,5 cm pe dos, apoi încă odată cu 1 cm, în același sens, se însăilează și se trage la mașină în margine.

Dantela se coase cu mîna prinzîndu-se de margine cu puncte dese, sau se trage la mașină după ce se introduce între bentița în bie și cămașă.

CĂMAŞĂ DE NOAPTE PENTRU FETIȚE

În fig. 50 este prezentată o cămașă de noapte pentru fetițe. Pentru tiparul acestei cămăși (măsura 32) se iau următoarele măsuri:

— lungimea cămășii	104 cm
— lungimea spatelui pînă la talie	28 cm
— lungimea umărului	9 cm
— jumătate din grosimea gîtului	14 cm
— jumătate din grosimea pieptului	32 cm
— lungimea mînecii	40 cm

Construirea tiparului (fig. 51)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 104 cm, egale cu *lungimea cămășii* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD, de 41 cm, egale cu *lățimea cămășii* (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 9 cm pentru toate măsurile):

$$32 + 9 = 41 \text{ cm}.$$

Fig. 50. Cămașă de noapte pentru fetițe.

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul *A* se aplică în jos pe linia *AD*, 16,7 cm și se notează punctul *G* (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 3) + 6 = 16{,}7 \text{ cm}.$$

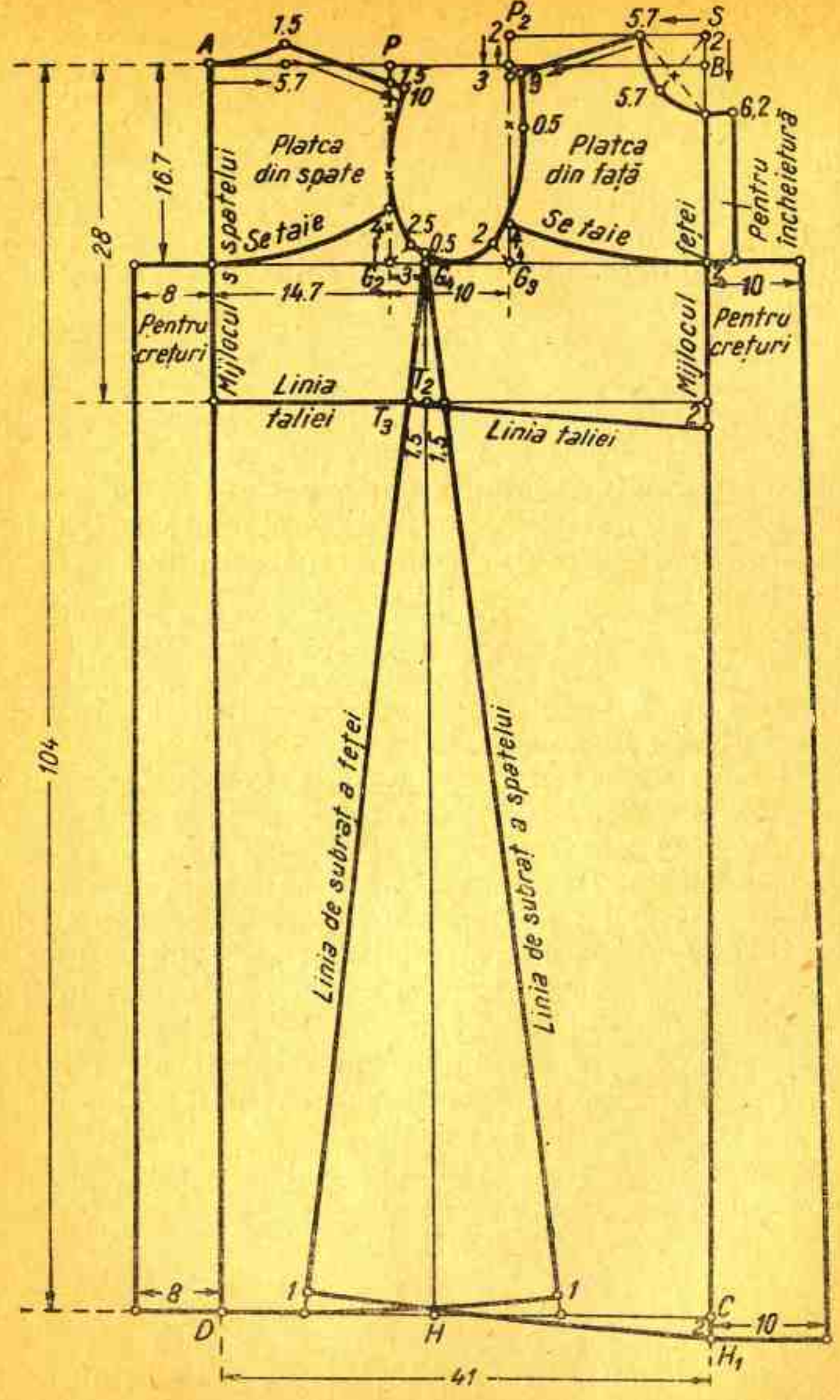

Fig. 51. Tipar de cămașă de noapte pentru fetițe.

Din punctul G se duce spre dreapta o orizontală pînă la intersecția cu linia BC, punctul de intersecție notîndu-se cu G_1.

Linia taliei. Din punctul A se aplică în jos 28 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii), pe linia AD și se notează punctul T. Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu T_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică spre dreapta, pe linia GG_1, 14,7 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 3) + 4 = 14{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se duce o linie perpendiculară pe linia AB și punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 10 cm pe linia GG_1 și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 4) + 2 = 10 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se duce o linie perpendiculară pe linia AB, notînd punctul de intersecție cu P_1.

Completarea umărului. Din punctele P_1 și B se prelungesc liniile verticale G_3P_1 și BC în sus cu 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctele P_2 și S care se unesc.

Linia de subraț. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile) pe linia GG_1 și se notează punctul G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pe linia CD, iar punctul de intersecție se notează cu litera H. Punctul de intersecție cu linia TT_1 se notează cu T_2.

Punctele ajutătoare ale liniei umărului și ale răscroiturii brațului. Linia PG_2 se împarte în patru părți egale, iar linia P_1G_3 se împarte în trei părți egale.

Cu aceasta se încheie desenarea liniilor ajutătoare și se trece la conturarea spatelui, apoi a feței.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A se aplică spre dreapta pe linia AB, 5,7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(14 : 3) + 1 = 5{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul *5,7* se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile) formînd un unghi drept față de linia *AB*. Punctele *A* și *1,5* se unesc printr-o linie ușor arcuită (concavă).

Înclinarea umărului. Din punctul *P* se aplică în jos 1,5 cm pe linia PG_2 (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Prin punctele *1,5* (răscroitura gîtului) și *1,5* (înclinarea umărului) se duce o linie de lungime nedefinită, aplicîndu-se pe ea 10 cm (lungimea umărului conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$9 + 1 = 10 \text{ cm}.$$

Linia răscroiturii brațului. Unghiul PG_2G_4 se împarte în două și din punctul G_2 pe bisectoarea unghiului, se aplică 2,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul G_4 se prelungește linia de subraț în sus cu 0,5 cm (pentru toate măsurile). Linia de răscroitură se duce din punctul *10*, prin punctul din mijloc de diviziune a liniei PG_2 și punctul *2,5* spre punctul *0,5*.

Linia cusăturii laterale și linia de rotunjime a cămășii. Din punctul T_2 se aplică spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile) pe linia TT_1. Linia cusăturii laterale se duce prin punctele *0,5*, G_4, *1,5* pînă la intersecția cu linia *CD*. Din punctul de intersecție se aplică 1 cm (pentru toate măsurile) în sus pe linia cusăturii laterale. Punctul *1* se unește cu linia *CD* printr-o linie ușor arcuită.

Linia plătcii. Din punctul G_2 se aplică în sus, pe linia G_2P, 4 cm (pentru toate măsurile). Punctul *4* se unește cu punctul *G* printr-o linie sinuoasă după forma plătcii.

Adaosul pentru creșturile de sub platcă. Pentru formarea creșturilor se prelungesc liniile orizontale din punctele *G* și *D* spre stînga cu 8 cm (pentru toate măsurile). Punctele notate se unesc.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul *S* se aplică spre stînga, pe linia P_2S, 5,7 cm (1/3 din jumătatea circumferinței gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(14 : 3) + 1 = 5,7 \text{ cm}.$$

Din punctul *S* se aplică în jos, pe linia *SC*, 6,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(14 : 3) + 1,5 = 6,2 \text{ cm}.$$

Punctele *5,7* și *6,2* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două, iar prin punctul de diviziune a acestei linii se duce o linie egală cu 5,7 cm. Din punctul *5,7* superior se duce prin punctul *5,7* nou o linie arcuită pînă la punctul *6,2*.

Înclinarea umărului. Din punctul P_2 se aplică 3 cm (pentru toate măsurile) în jos pe linia P_2G_3.

Linia umărului. Punctele *5,7* (punctul superior al răscroiturii gîtului) și *3* (înclinarea umărului) se unesc, iar pe această linie se aplică 9 cm (lungimea umărului conform măsurii) din punctul *5,7* (răscroitura gîtului) spre stînga.

Linia răscroiturii brațului. Din punctul superior de diviziune a liniei P_1G_3 se aplică 0,5 cm spre dreapta, perpendicular pe linia P_1G_3. Unghiul $P_1G_3G_4$ se împarte apoi în două, iar din punctul G_3 se aplică pe bisectoarea unghiului 2 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *9*, *0,5*, punctul inferior de diviziune a liniei P_1G_3, punctul *2* și, atingînd linia GG_1, spre punctul *0,5*.

Cusătura laterală. Din punctul T_2 se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile) spre stînga, pe linia TT_1 și se notează punctul T_3. Cusătura laterală se duce prin punctele *0,5*, G_4, T_3 pînă la intersecția cu linia *CD*. Din punctul de intersecție se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile) pe linia cusăturii laterale.

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică, pe linia *BC*, în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și T_3 se unesc.

Linia de rotunjime. Din punctul *C* se prelungește linia orizontală în jos pe distanța de 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul H_1. Punctele H_1 și *1* (cusătura laterală) se unesc.

Linia plătcii. Din punctul G_3 se aplică în sus 4 cm (pentru toate măsurile). Punctul *4* se unește cu punctul G_1 printr-o linie sinuoasă, după forma plătcii.

Adaosul pentru creșturile de sub platcă. Pentru a forma creșturi pe linia de unire a plătcii, se aplică din punctele G_1 și H_1, spre dreapta, cîte 10 cm (pentru toate măsurile), formînd un unghi drept față de linia *BC*. Punctele notate se unesc.

Adaosul pentru fentă. Din punctul *6,2* și din punctul G_1 se aplică spre dreapta, în unghi drept față de linia *BC*, cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele notate se unesc.

Mîneca

Tiparul de mînecă cu o singură cusătură se face așa cum se descrie la p. 64 (fig. 54). Dacă modelul prevede creșturi pe linia de lungime a mînecii, tiparul se taie pe mijloc, adică pe linia care unește punctul cel mai înalt al mînecii cu mijlocul liniei

de lungime a mînecii, iar la croit tiparul se distanțează cu 10 cm pentru a forma crețuri atît în partea de sus a mînecii, cît și în partea de jos.

Gulerul

Construirea tiparului de guler rotund este descrisă la p. 66 (fig. 55).

O b s e r v a ț i e. După tiparul de cămașă de noapte pentru fetițe descris mai sus se poate confecționa și o cămașă fără platcă. Pentru aceasta nu se va tăia linia plătcii și nu se va face adaos pentru crețuri.

Cusutul și croitul

Tiparul de cămașă de noapte se așază pe materialul pus în două în așa fel ca direcția firului de lungime a materialului să treacă prin mijlocul spatelui, al feței și al mînecii.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pentru răscroitura gîtului — 0,5 cm, pentru răscroitura brațului — 1 cm, pe linia de montare a plătcii — 2 cm, pe linia umărului și subrațului — 1 cm, pe rotunjimea tivului cămășii — 2 cm.

Liniile umerilor și cele laterale se unesc printr-o cusătură franțuzească. Lățimea cusăturii finite nu trebuie să depășească 0,7 cm.

Linia de jos a cămășii se îndoaie pe dos și se trage la mașină făcînd un tiv lat de 1,5 cm.

Platca, gulerul și mîneca se finisează la fel ca la rochia pentru fetițe de 4—7 ani.

Fig. 52. Rochie pentru fetițe de vîrstă preșcolară.

ROCHIE PENTRU FETIȚE DE 4—7 ANI

Tiparul de bază

În acest capitol se prezintă tiparul de bază pentru o rochie de fetiță de 4—7 ani (fig. 52).

Dacă se modifică piesele tiparului după modelul ales și se folo-

sesc dimensiunile corespunzătoare, se poate forma tiparul oricărui model de rochie pentru fetițe de această vîrstă.

Pentru fetițele de 4—7 ani se recomandă rochițe cu platca rotundă sau dreaptă, cu partea de jos a rochiei dreaptă sau cloș. Materialul cel mai potrivit este unul rezistent, moale, care se spală ușor, în culori vii și atrăgătoare.

Pentru construirea tiparului de rochie (măsura 28) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea rochiei	46	cm
— lungimea spatelui pînă la talie	24	cm
— lungimea umărului	9	cm
— jumătate din grosimea gîtului	12,5	cm
— jumătate din grosimea pieptului	28	cm
— lungimea mînecii	28	cm

Construirea tiparului (fig. 53)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* de 46 cm, egale cu *lungimea rochiei* conform măsurii și cu laturile orizontale *AB* și *CD* de 37 cm, egale cu *lățimea rochiei* (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 9 cm pentru toate măsurile):

$$28 + 9 = 37 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul *A* se aplică 15,3 cm în jos pe linia *AD*, și se notează punctul *G* (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 3) + 6 = 15{,}3 \text{ cm.}$$

Din punctul *G* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *BC*. Punctul de intersecție se notează cu G_1.

Linia taliei. Din punctul *A* se aplică 24 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii), pe linia *AD* și se notează punctul *T*.

Din punctul *T* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *BC*. Punctul de intersecție se notează cu T_1.

Lățimea spatelui. Din punctul *G* se aplică spre dreapta 13,3 cm pe linia GG_1 și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 3) + 4 = 13{,}3 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB; punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 9 cm pe linia GG_1 și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 4) + 2 = 9 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB; punctul de intersecție se notează cu P_1.

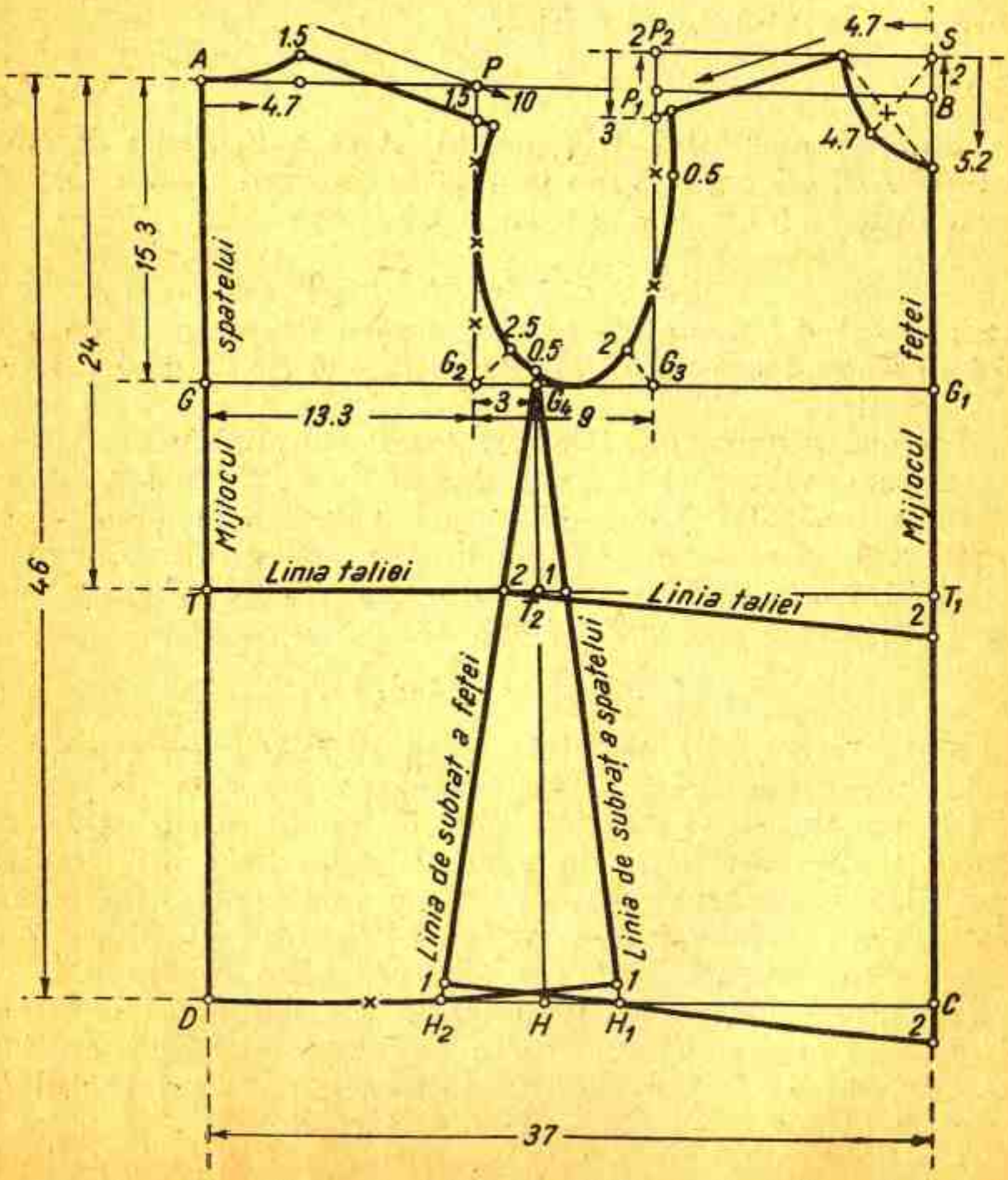

Fig. 53. Tipar de rochie pentru fetițe de vîrstă preșcolară (tiparul de bază).

Completarea umărului. Din punctele P_1 și B se duc linii verticale în sus pe distanța de 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctele P_2 și S care se unesc.

Linia de subraț. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile), pe linia GG_1 și se notează punctul G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD; punctul de intersecție se notează cu H. Punctul de intersecție cu linia TT_1 se notează cu T_2.

Punctele ajutătoare pentru linia umărului și răscroitura brațului. Linia PG_2 se împarte în patru părți egale, iar linia P_1G_3 se împarte în trei părți egale.

După ce se termină desenarea liniilor ajutătoare se trece la conturarea spatelui, apoi a feței.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A se aplică spre dreapta, pe linia AB, 4,7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(12{,}5 : 3) + 0{,}5 = 4{,}7 \text{ cm}.$$

Din punctul *4,7* se aplică în sus, perpendicular pe linia AB, 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *1,5* se unesc printr-o linie arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile) în unghi drept față de linia AB.

Linia umărului. Linia umărului se duce prin punctele *1,5* (răscroitura gîtului) și *1,5* (înclinarea umărului). Lungimea acestei linii este de 10 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru susținut la toate măsurile):

$$9 + 1 = 10 \text{ cm}.$$

Linia răscroiturii brațului. Unghiul PG_2G_4 se împarte în două printr-o linie punctată, pe care se aplică 2,5 cm din punctul G_2. Din punctul G_4 se continuă linia de subraț în sus cu 0,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *10* se duce prin punctul din mijloc de împărțire a liniei PG_2 și prin punctul *2,5* o linie arcuită spre punctul *0,5*, formînd astfel linia răscroiturii brațului.

Cusătura laterală. Pe linia TT_1 se aplică din punctul T_2 spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce prin punctele *0,5*, G_4, *1* pînă la intersecția cu linia CD. Punctul de intersecție se notează cu H_1. Din punctul H_1 se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile).

Linia de rotunjime a rochiei. Distanța DH se împarte în două, iar punctul de diviziune se unește cu punctul *1*.

Cu aceasta tiparul părții din spate este terminat și se trece la construirea tiparului de față al rochiei.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul *S* se aplică spre stînga, pe linia SP_2, 4,7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(12{,}5 : 3) + 0{,}5 = 4{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se aplică în jos pe linia *SC* 5,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(12{,}5 : 3) + 1 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

Punctele *4,7* și *5,2*, se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două, iar din punctul *S* și punctul de împărțire a liniei punctate, se duce o linie punctată de 4,7 cm. Din punctul *4,7* superior se duce prin punctul *4,7* o linie arcuită pînă la punctul *5,2*.

Înclinarea umărului. Din punctul P_2 se aplică în jos, pe linia P_2G_3, 3 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Punctul *4,7* (punctul superior al răscroiturii gîtului) și punctul *3* (înclinarea umărului) se unesc. Din punctul *4,7* se aplică apoi spre stînga 9 cm (lungimea umărului conform măsurii) pe linia înclinării umărului.

Linia răscroiturii brațului. Unghiul $P_2G_3G_4$ se împarte în două printr-o linie punctată pe care se aplică 2 cm din punctul G_3. Din punctul superior de diviziune a liniei P_1G_3 se aplică spre dreapta 0,5 cm. Printr-o linie ușor arcuită se unesc punctele *9*, *0,5*, punctul inferior de diviziune a liniei P_1G_3, punctul *2*, atingînd linia GG_1, cu punctul *0,5*. Linia arcuită obținută reprezintă linia de răscroitură a brațului.

Cusătura laterală. Pe linia TT_1, se aplică din punctul T_2 spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii de subraț se duce prin punctele *0,5*, G_4, *2* pînă la intersecția cu linia *CD*. Punctul de intersecție a liniei cusăturii de subraț cu *CD* se notează cu H_2. Din punctul H_2 se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile).

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică în jos 2 cm pe linia *BC*. Punctele *2* și *2* (cusătura laterală) se unesc.

Linia de rotunjime a rochiei. Din punctul *C* se prelungește linia verticală în jos cu 2 cm. Punctele *2* și *1* (de pe linia cusăturii laterale G_4H_2) se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Mîneca (fig. 54)

Pentru construirea tiparului de mînecă cu o singură cusătură se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC*, de 28 cm, egale cu *lungimea mînecii* conform măsurii, iar laturile orizontale *AB* și *CD* de 28,7 cm, egale cu *lățimea*

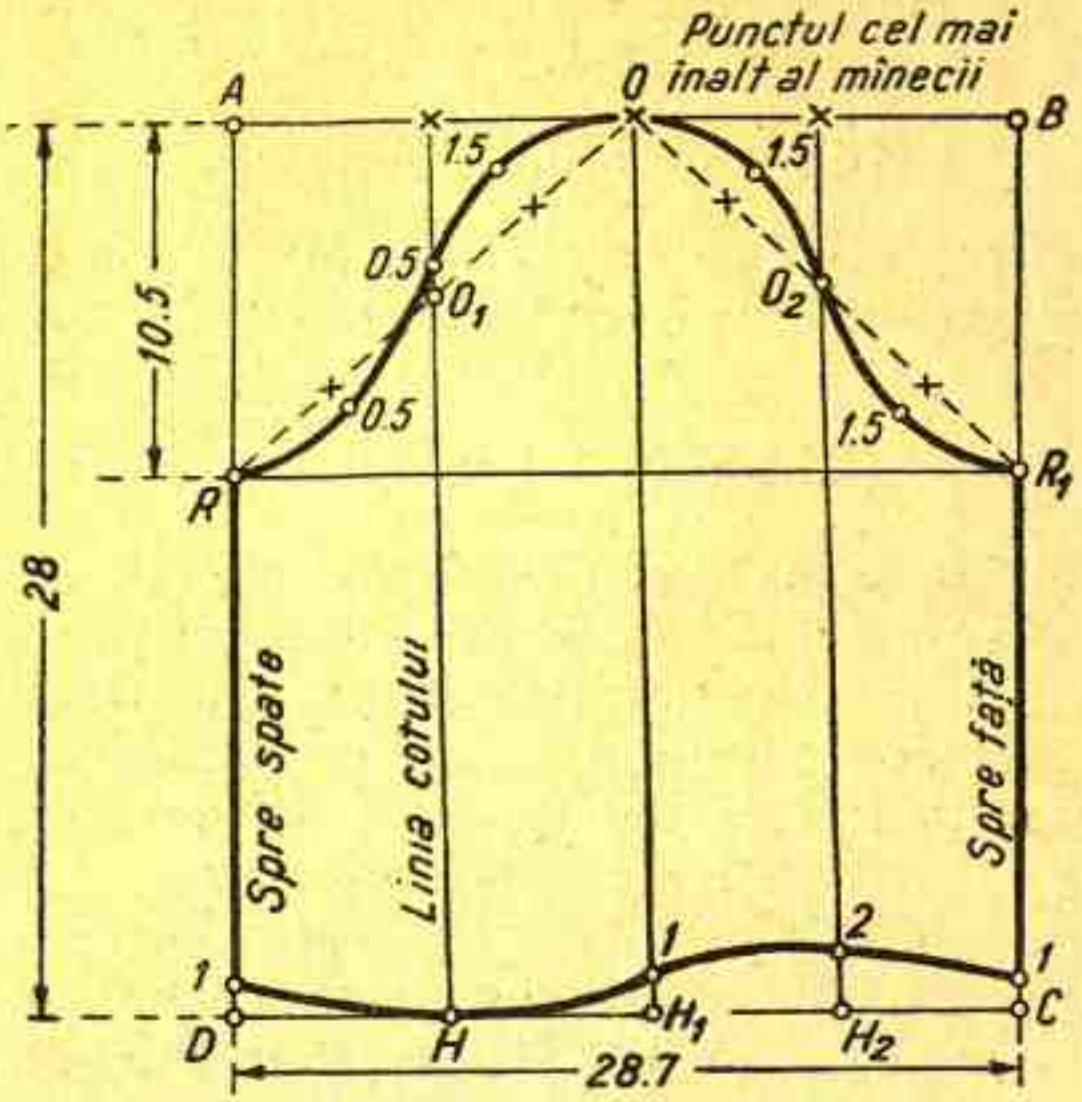

Fig. 54. Tipar de mînecă.

mînecii (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile, înmulțit cu 2):

$$[(28 : 3) + 5] \times 2 = 28{,}7 \text{ cm.}$$

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul *A* se aplică în jos, pe linia *AD*, 10,5 cm și se notează punctul *P* (3/4 din adîncimea răscroiturii brațului minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$[(15{,}3 : 4) \times 3] - 1 = 10{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *R* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *BC* și se notează punctul R_1.

Liniile ajutătoare. Linia *AB* se împarte în patru părți egale. Punctul de diviziune din mijloc se notează cu *O*. Din toate punctele de diviziune a liniei *AB* se coboară perpendiculare pînă la intersecția cu linia *CD*. Punctele de intersecție se notează cu *H*, H_1 și H_2.

Linia de răscroitură a mînecii. Punctele *R* și *O*, precum și punctele *O* și R_1 se unesc prin linii punctate. Punctele de inter-

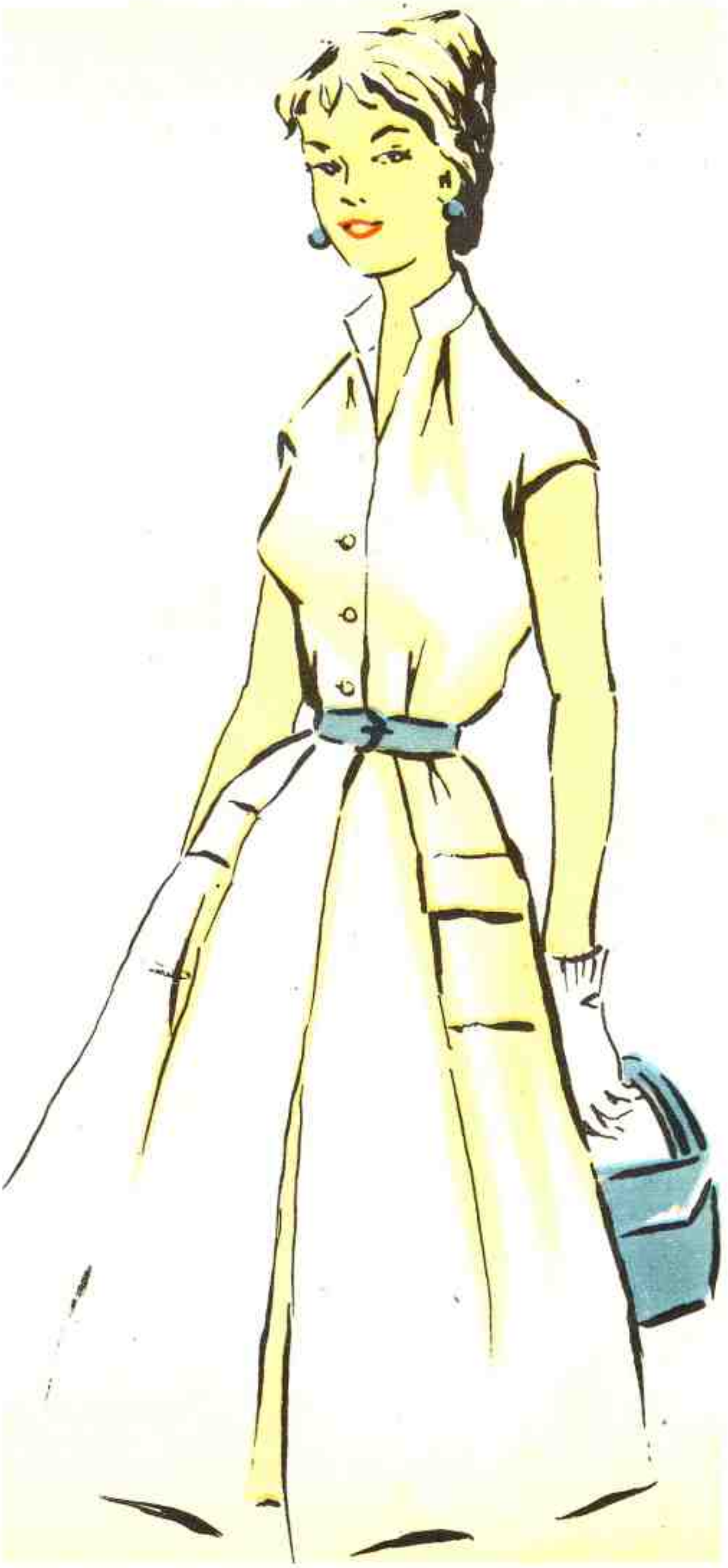

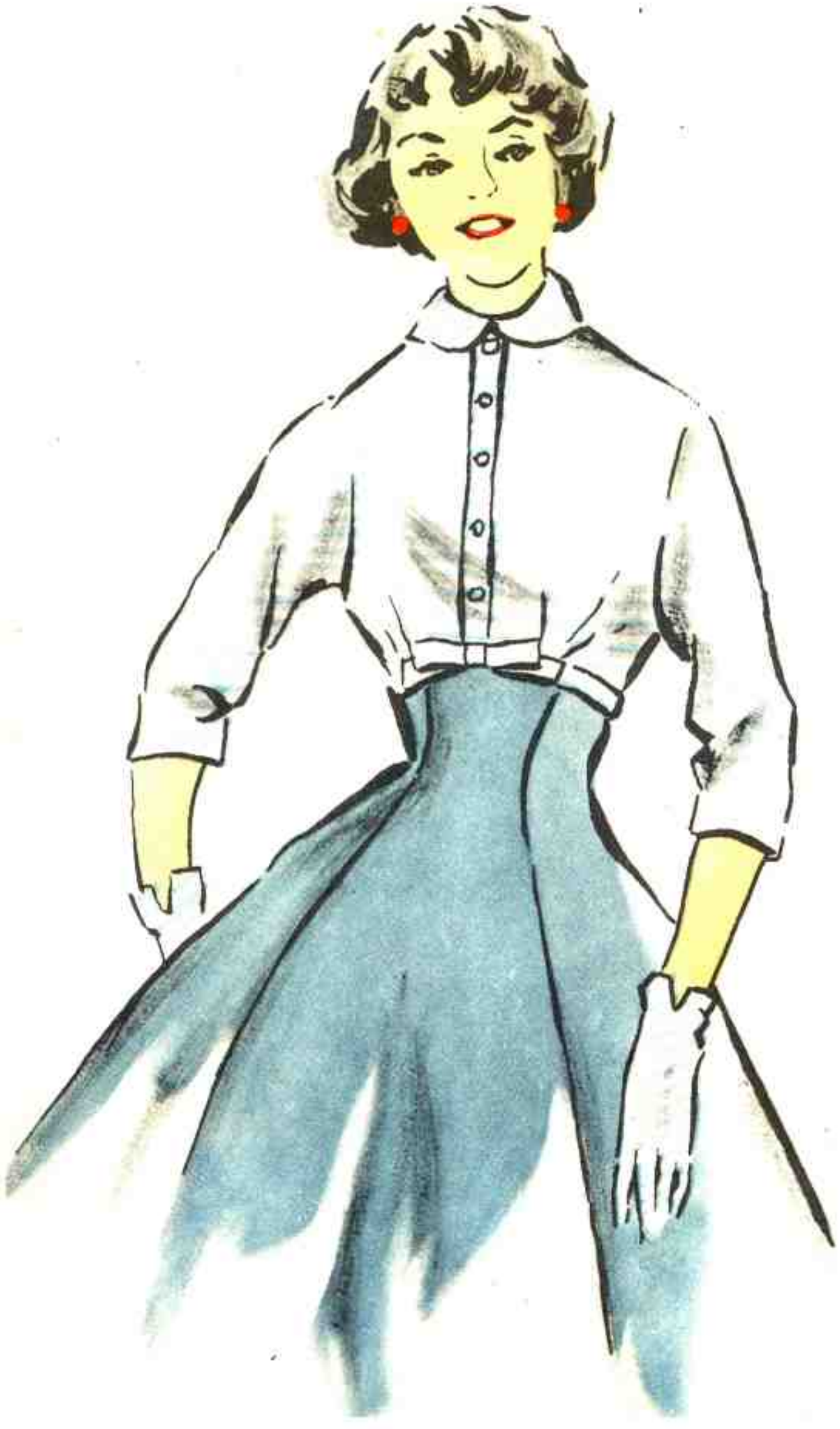

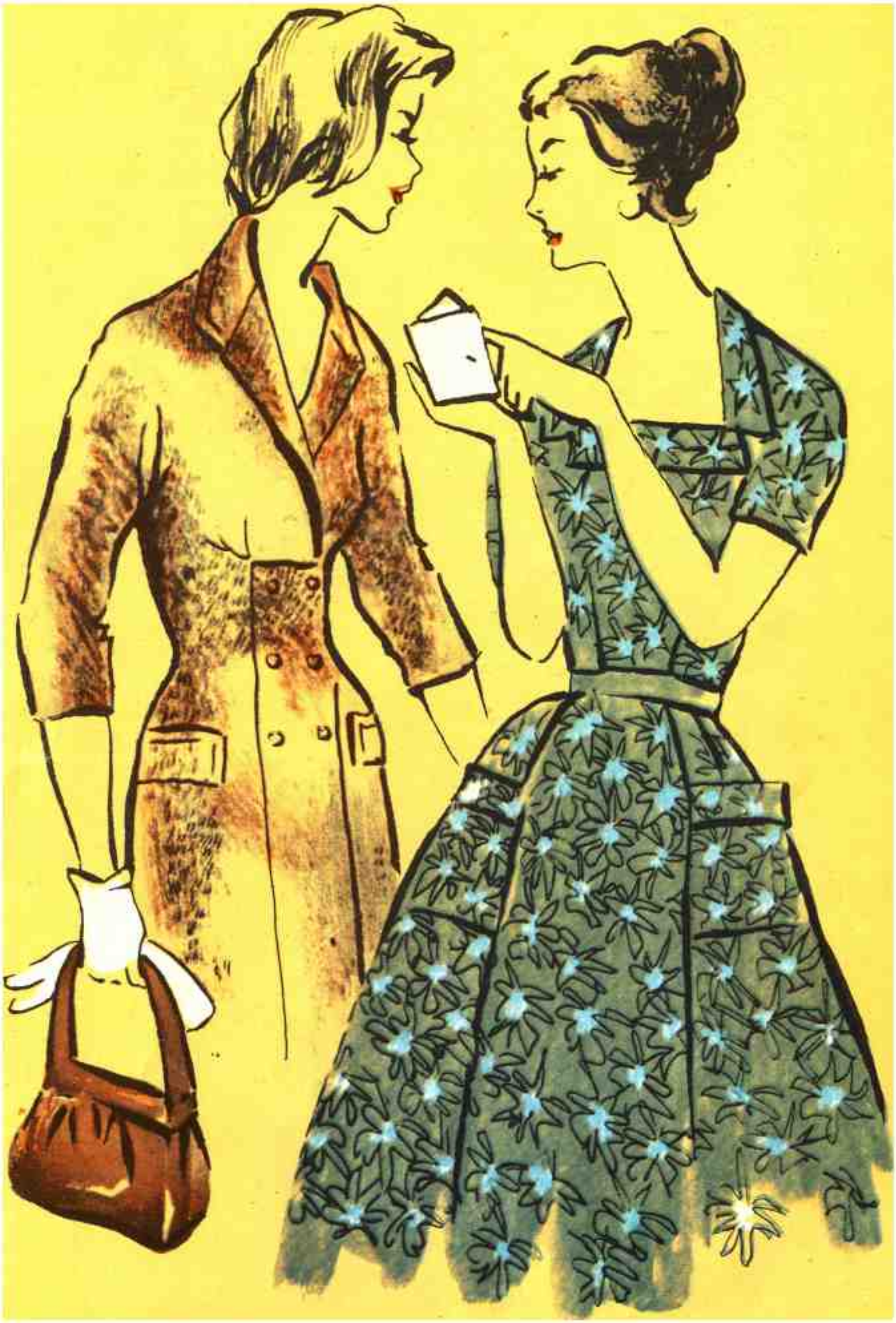

secție a liniilor punctate cu liniile ajutătoare se notează cu literele O_1 și O_2. Segmentele liniilor punctate se împart în două. Din punctele de diviziune a segmentelor perpendiculare pe linia punctată, se aplică: de la RO_1 în jos — 0,5 cm, de la O_1O în sus — 1,5 cm, de la OO_2 în sus — 1,5 cm, de la O_2R_1 în jos — 1,5 cm. Din punctul O_1 se aplică în sus 0,5 cm. Prin punctele *R, 0,5, 0,5, 1,5, O, 1,5, O₂, 1,5* spre punctul R_1 se duce linia de răscroitură a mînecii. Punctul *O* este punctul cel mai înalt al mînecii.

Linia de lungime a mînecii. Din punctele *D*, H_1 și *C* se aplică în sus cîte 1 cm. Din punctul H_2 se aplică în sus 2 cm. Linia de lungime a mînecii se duce prin punctele *1, H, 1,2* spre punctul *1*.

Gulere

Pentru construirea tiparului de guler rotund (fig. 55) se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

Linia de montare a gulerului. Din punctul *A* se aplică în jos și spre stînga cîte 8,3 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii):

$$(12{,}5 : 3) \times 2 = 8{,}3 \text{ cm.}$$

Punctele *8,3* și *8,3* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două, iar din punctul *A*, prin punctul de diviziune a liniei punctate, se aplică de asemenea 8,3 cm. Linia de montare a gulerului se duce unind punctele *8,3*.

Lățimea gulerului și linia de jos a gulerului. Din punctul *8,3* superior se aplică spre stînga, pe linia orizontală, 5 cm. Din punctul *5* se aplică în jos 1 cm. Punctele *1* și *8,3* se unesc. Din punctul *8,3* inferior, se aplică 5 cm în jos pe linia verticală. Din punctul *5* se duce spre stînga pe orizontală o linie punctată. Se obține un unghi cu vîrful în punctul *5*, ale cărui laturi sînt formate de linia punctată și linia verticală dusă din punctul *A*. Pe bisectoarea unghiului cu vîrful în punctul *5* se aplică 2,5 cm. Din punctul *8,3* situat pe mijlocul liniei de montare se aplică 5 cm. Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *1,5, 2,5* spre punctul *8,3*.

Pentru a construi tiparul de *guler răsfrînt* (fig. 56) se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturi orizontale *AB* și *CD* de 17,5 cm egale cu *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$12{,}5 + 5 = 17{,}5 \text{ cm.}$$

Laturile verticale ale dreptunghiului, *AD* și *BC*, reprezintă **lățimea gulerului** și sînt egale cu 8 cm (pentru toate măsurile).

Linia de montare a gulerului. Din punctul *A* se aplică spre dreapta, pe linia *AB*, 12,5 cm (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii). Din punctul *D* în sus se aplică 6 cm (pentru

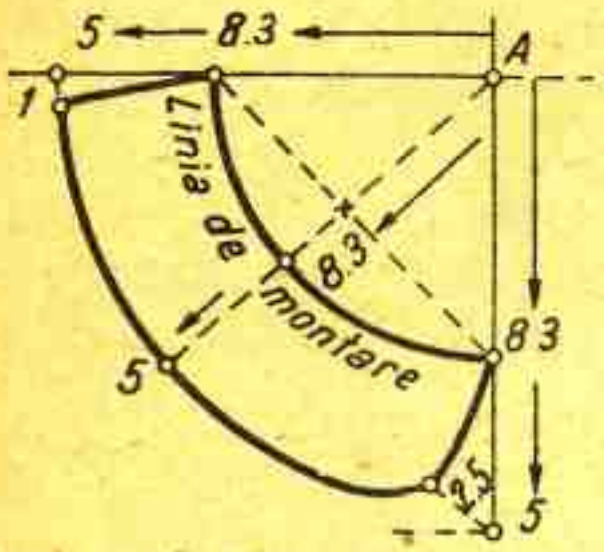

Fig. 55. Tipar de guler rotund.

Fig. 56. Tipar de guler răsfrînt.

toate măsurile). Punctele *6* și *12,5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două, iar din punctul de diviziune în jos se aplică perpendicular 1 cm (pentru toate măsurile). Linia de montare se duce arcuită prin punctele *6* și *1* spre punctul *12,5*.

Linia de jos și colțul gulerului. Din punctul *C* se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *12* se unesc, apoi din punctul *12,5* se aplică în jos pe linia oblică 6 cm (pentru toate măsurile).

Linia *CD* se împarte în trei părți egale. Linia de jos a gulerului se duce prin punctul *D*, prin punctul de diviziune al liniei *CD* (din marginea stîngă) spre punctul *6*.

Croitul și cusutul

Pentru fetițele de 4—7 ani se recomandă rochițe cu tăietura largă, sau cu platcă — rotundă, dreaptă sau în formă de: pelerină, pliuri, crețuri sau tăieturi în clos de la umăr sau de la gît, după modelul ales.

Întîi se formează tiparul de bază al rochiei. Dacă modelul prevede diferite linii, acestea se vor desena pe tipar. După aceea tiparul se taie pe linia cusăturilor și se trece la croit.

Pentru cusături se lasă următoarele rezerve: pentru răscroitura gîtului — 0,5—1 cm, linia umărului — 2 cm, răscroitura brațului — 1,5 cm, linia de subraț — 2—3 cm, linia de rotunjime a rochiei — 4—5 cm. Dacă rochia este cu platcă, pe linia de unire cu aceasta se va lăsa o rezervă de 2 cm.

După ce detaliile rochiei s-au croit, se dau semne cu laţe după conturul tiparului. Mijlocul gulerului, al plătcii, al spatelui şi al feţei (dacă nu există încheietură) se marchează cu semne cu punctul simplu înaintea acului; dacă rochia se încheie în partea de sus, se dau semne cu laţe în locurile respective. La croitul mînecii se notează punctul cel mai înalt al acesteia în vederea montării mînecii şi se dau semne cu laţe pe liniile laterale şi pe linia de lungime a mînecii. Dacă rochia se lucrează cu platcă şi creţuri, atunci în partea de sus a rochiei se dau creţuri pe linia de unire cu platca. Primul fir pentru încreţirea materialului se trece la distanţa de 0,5 cm, iar al doilea, la 1 cm de marginea tăiată. Cînd platca se uneşte cu partea de sus a rochiei, creţurile se repartizează în grupuri sau uniform. Se prind apoi în ace mijlocul spatelui şi al feţei de la platcă cu mijlocul spatelui şi al feţei de la rochie pe linia de unire cu platca. Platca se coase la maşină pe faţă sau pe dos. În cazul din urmă, platca se aplică pe rochie faţă la faţă (pe linia de unire cu platca) şi se trage la maşină.

Rochia se poate încheia în spate sau în faţă. În acest scop se lasă la croit, pentru petrecut şi pentru îndoire, cîte 4—5 cm de fiecare parte. Tăietura se poate face pe linia de mijloc a spatelui sau a feţei şi se finisează apoi cu o bentiţă pe lungime. După probă liniile umerilor şi cele laterale se unesc prin cusătura de asamblare sau cusătură franţuzească, după gradul de destrămare al materialului. În primul caz cusătura se dezdoaie în ambele părţi, iar marginea tăiată a materialului se trage la maşină în margine folosind aţă subţire sau se surfilează de mînă.

La fel se încheie şi cusăturile de pe mînecă.

Urmează finisarea părţii de jos a mînecii. Pentru ca mîna să treacă uşor prin manşeta descheiată, în partea de jos mîneca (pe linia cotului) nu se trage complet la maşină, ci se lasă o despicătură lungă de 3 cm. Marginile formate se îndoaie cu 0,5 cm de la margine, se prind cu punct ascuns sau se trag la maşină. Partea de jos a mînecii se încreţeşte cu două rînduri de creţuri: primul la 0,5 cm, iar al doilea la 1 cm de la marginea tăiată. Creţii se string după mărimea manşetei şi se întăresc. Manşeta se confecţionează conform măsurii, pe direcţia firului de lungime. Dacă manşeta nu se încheie, lungimea ei trebuie să corespundă grosimii mîinii, iar dacă se încheie — trebuie să corespundă grosimii mîinii la încheietură plus 3 cm pentru încheiat. Lăţimea manşetei este egală cu 8—10 cm. Manşeta se prinde de mînecă aplicînd faţa manşetei pe faţa mînecii. Se însăilează apoi la 0,5—1 cm de margine, se trage la maşină şi se scoate

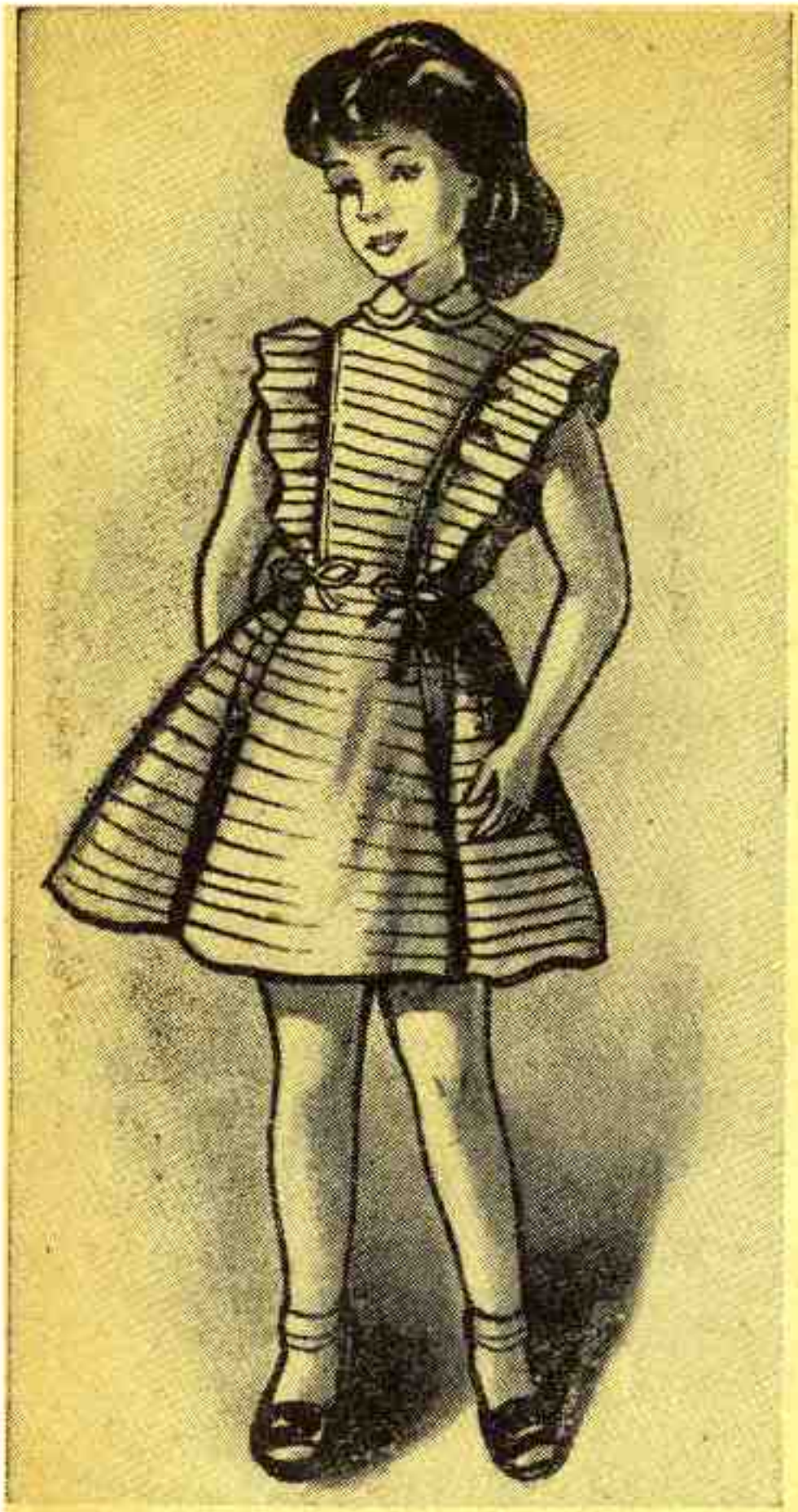

Fig. 57. Rochie tăiată în talie pentru fetițe de vîrstă preșcolară.

șularul. Marginea tăiată a manșetei se îndoaie cu 0,5—1 cm, se însăilează, acoperind cusătura și se finisează cu punct ascuns.

Mîneca încheiată se însăilează în răscroitura brațului după schema de montare a mînecii (v. fig. 334).

Rochiile pentru fetițe de 4 — 7 ani se lucrează de obicei cu fentă în spate și cu guler rotund; de aceea gulerul se confecționează din două jumătăți. Jumătățile fețelor gulerului rotund se prind de jumătățile dosului acestuia. Se întoarce apoi gulerul pe față și se însăilează marginile tăiate ale gulerului. Gulerul astfel confecționat se însăilează pe răscroitura gîtului, aplicînd dosul gulerului de fața rochiei, iar peste fața gulerului se însăilează o bentiță pe bie lată de 2,5 cm avînd lungimea răscroiturii gîtului.

Rochia, gulerul și bentița se unesc trăgîndu-le la mașină la 0,5 cm de la marginea tăiată. Se îndoaie apoi șuvița pe dosul rochiei, marginea tăiată a bentiței se îndoaie cu 0,5 cm, se însăilează de rochie și se finisează cu punct ascuns.

Dacă rochia este largă în partea de jos, lungimea ei se rotunjește la probă cu ajutorul unei rigle. Rigla se pune pe podea în poziție perfect verticală și se măsoară lungimea stabilită de la podea, însemnînd pe rochie linia tivului cu o cretă, sau cu ace de gămălie. Pe linia însemnată se îndoaie tivul pe dosul rochiei și se coase cu punct ascuns sau cu punct în cruciulițe.

Pentru copii de 4—7 ani se recomandă ca în partea de jos a rochiei să se facă cute transversale drept rezervă pentru creștere. În acest caz linia de rotunjime a rochiei se poate trage la mașină.

ROCHIE TĂIATĂ ÎN TALIE PENTRU FETIȚE DE 4—7 ANI

În fig. 57 este reprezentată o rochiță de vară tăiată în talie pentru fetițe de 4—7 ani. Pentru tiparul acestei rochii se desenează pe tiparul de bază al rochiei, pentru fetițe de aceeași vîrstă, liniile modelului respectiv (fig. 53).

Spatele (fig. 58). În mijlocul spatelui pe linia taliei, în direcția cusăturii laterale, se aplică 6 cm. Linia taliei se prelungește spre dreapta cu 12 cm (de la capătul liniei taliei). Distanța de la punctul *12* formează linia de unde începe tăietura și creșturile care se formează în partea de jos a rochiei. Din punctul *12* se coboară o linie paralelă cu linia șoldului (pînă în partea de jos a rochiei). Se împarte apoi linia umărului în trei părți egale, iar din punctul de diviziune situat mai aproape de răscroitura brațului se duce în jos linia tăieturii pe o lungime de 5 cm.

Fața (fig. 58). Din mijlocul feței se aplică 7 cm

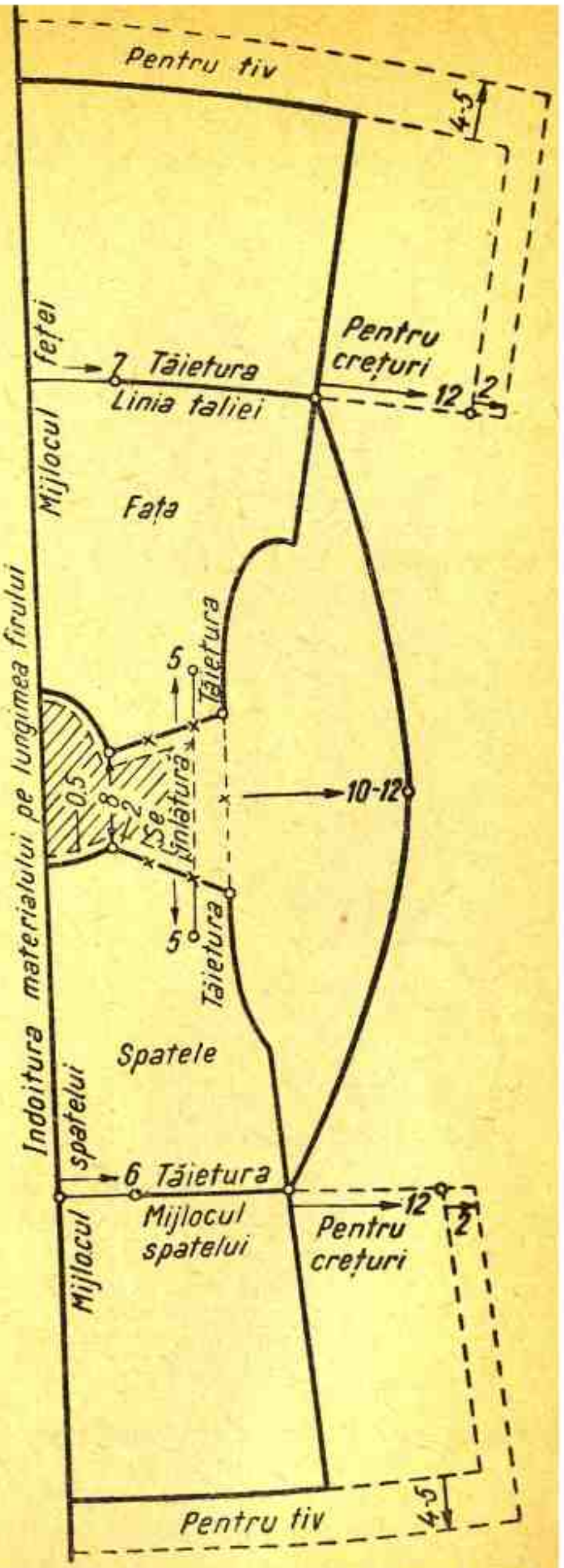

Fig. 58. Tipar de rochie tăiată în talie pentru fetițe de vîrstă preșcolară.

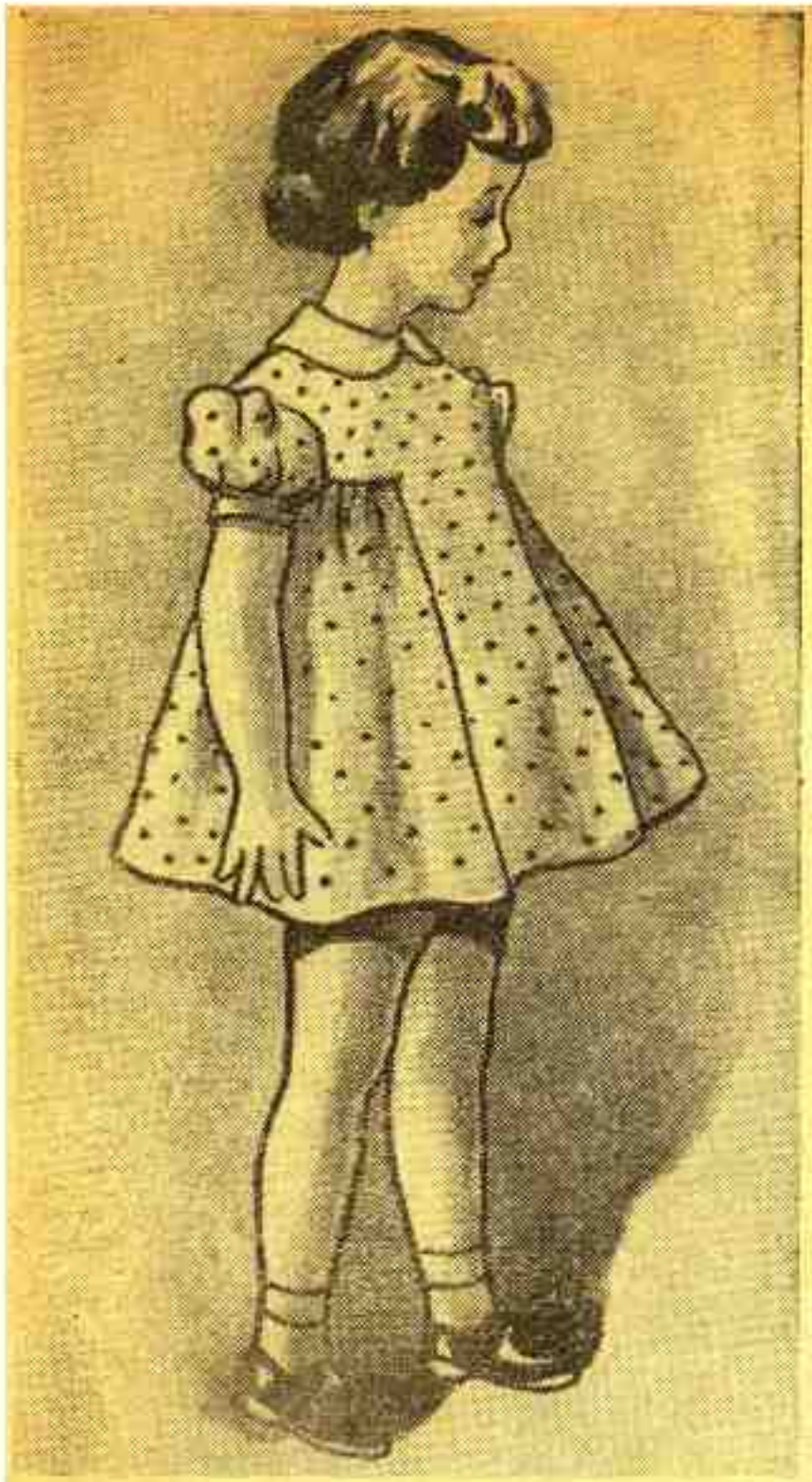

Fig. 59. Rochie cu semiplatcă pentru fetiţe de vîrstă preşcolară.

pe linia taliei în direcţia şoldului. Din punctul 7 se face o tăietură pe linia taliei pînă la cusătura de pe şold şi se continuă apoi linia taliei încă cu 12 cm pentru formarea creţurilor. Din punctul notat se duce o linie paralelă cu linia şoldului pînă la intersecţia cu linia de rotunjime a rochiei.

Se împarte apoi linia umărului în trei părţi egale, iar din punctul de diviziune situat în apropierea răscroiturii braţului se duce linia de tăietură lungă de 5 cm.

Volanul (fig. 58). Ambele puncte marginale ale umărului, pe linia răscroiturii braţului, se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două în direcţia opusă tiparului. Din punctul de diviziune se aplică 10—12 cm (pentru toate măsurile). Linia volanului se desenează din linia taliei din faţă, prin punctul *10—12*, pînă la linia taliei în spate.

Aşezarea tiparului pe materialul pentru croit

Materialul pentru croit se îndoaie pe direcţia firului de lungime. Se aşază apoi tiparele de bază al spatelui şi al feţei cu mijlocul pe linia de îndoitură a materialului. Răscroitura gîtului trebuie distanţată cu 8 cm de la linia umărului.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia răscroiturii gîtului — 0,5 cm, pe umăr şi linia de subraţ — 2 cm, pentru tivul de jos — 4—5 cm.

ROCHIE CU SEMIPLATCĂ PENTRU FETIŢE DE 4—7 ANI

În fig. 59 este reprezentată o rochie pentru fetiţe de 4—7 ani, cu semiplatcă şi cloş în partea de jos. Mîneca este bufantă. Acest model se recomandă pentru rochiţe de vară din material uşor, de culori vii şi atrăgătoare.

La construirea tiparului se va folosi tiparul de bază de la rochiile pentru fetițe din fig. 53, pe care se vor desena liniile modelului.

Spatele (fig. 60, *a*). Pe linia de mijloc a spatelui, de la răscroitura gîtului în jos, se aplică 10 cm. Punctul notat se unește cu capătul liniei umărului printr-o linie arcuită (după forma plătcii). Pentru formarea creșturilor sub platcă, precum și pentru clopul din partea de jos a rochiei, se desenează linia tăieturii pentru lărgirea tiparului. În acest scop se împarte linia plătcii în trei părți egale și din punctele de diviziune se coboară liniile verticale care marchează tăieturile (pînă la intersecția cu linia de rotunjime a rochiei).

Fața (fig. 60, *b*). Pe linia de mijloc a feței, de la răscroitura gîtului în jos, se aplică 10 cm. Din punctul *10* se aplică spre stînga 7 cm (perpendicular pe linia verticală). Punctul notat se unește cu capătul liniei umărului printr-o linie arcuită (după forma plătcii). Din punctul *7* se coboară linia verticală a tăieturii (paralelă cu linia de mijloc a feței). Pentru formarea creșturilor sub platcă și a clopului în partea de jos a rochiei, se împarte linia plătcii, din punctul *7* pînă la umăr, în două. Din punctul de diviziune se coboară linia verticală a tăieturii pînă la intersecția cu linia de rotunjime a rochiei.

Mîneca (fig. 60, *c*). Pe tiparul de bază al mînecii (fig. 54, p. 64) se aplică 15 cm din punctul cel mai înalt al mînecii în jos. Prin punctul notat se duce o linie orizontală (linia de lungime a mînecii scurte). Partea de jos a mînecii se îndepărtează. Pentru formarea creșturilor pe linia de răscroitură a mînecii se desenează din punctul cel mai înalt al mînecii linia tăieturii care se prelungește pînă la linia de lungime a mînecii.

Așezarea tiparelor pe material. Tiparul de bază se decupează pe liniile desenate și se trece la croit.

Spatele (fig. 60, *d*). Mijlocul plătcii se așază pe firul de lungime al materialului (cu o rezervă de 2 cm pentru o fentă și de 3 cm pentru tiv). Partea de jos a tiparului se așază cu linia de mijloc a spatelui pe îndoitura materialului. Pentru a forma creșturile și clopul din partea de jos a rochiei, fîșiile tăiate ale tiparului se distanțează pe material în felul următor: pe linia de unire cu platca cu 5—10 cm, iar pe linia de rotunjime a rochiei cu 10—15 cm (fiecare tăietură).

Se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului 0,5 cm, pe linia umărului, pe linia de unire a plătcii cu partea de jos a rochiei și pe linia șoldului — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pentru tiv pe linia de rotunjime a rochiei — 4—5 cm.

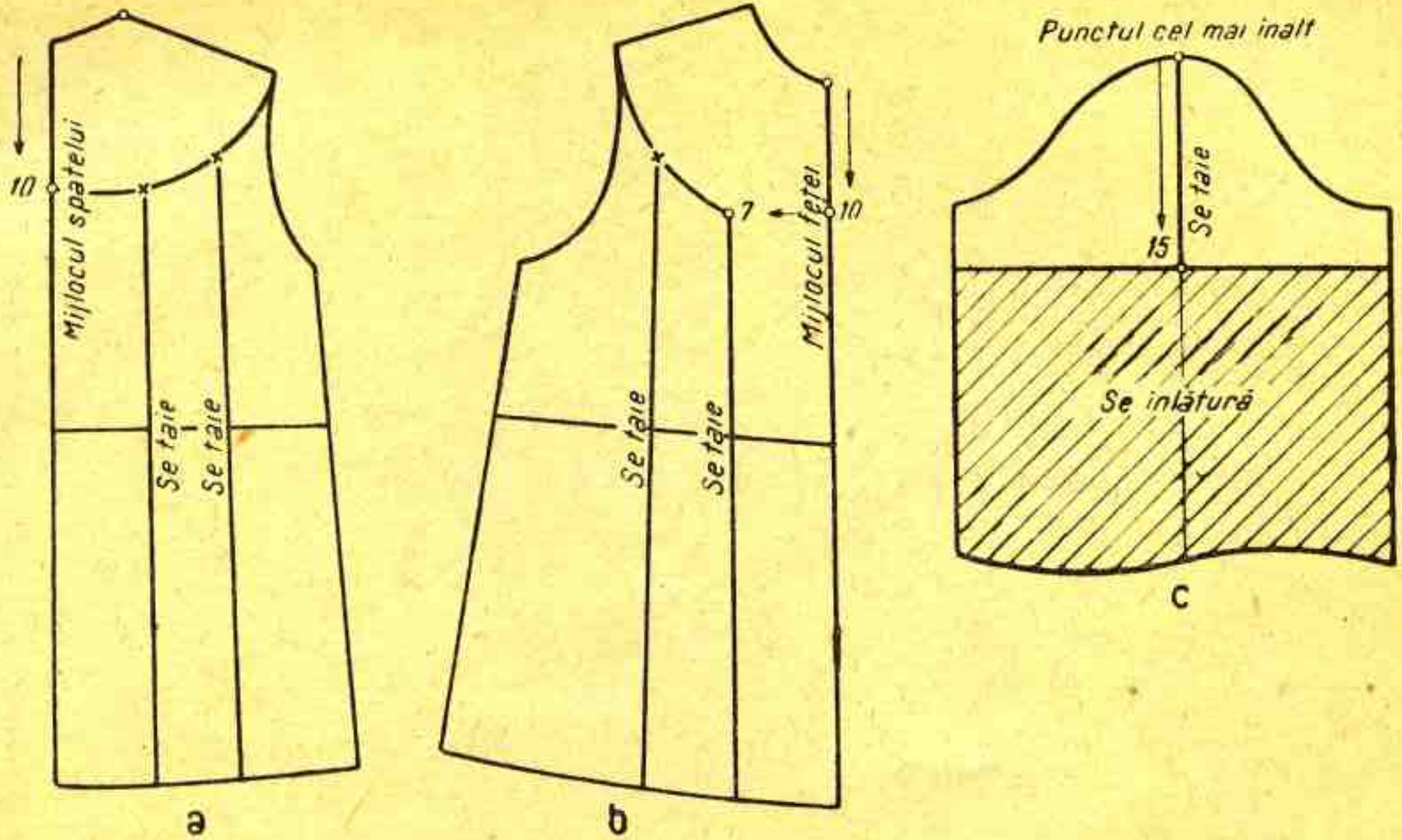

Fig. 60, *a*, *b*, *c*. Rochie cu semiplatcă pentru fetiţe de vîrstă preşcolară:
a,b,c — aplicarea liniilor de model pe tiparul de bază al spatelui, feţei şi mînecii.

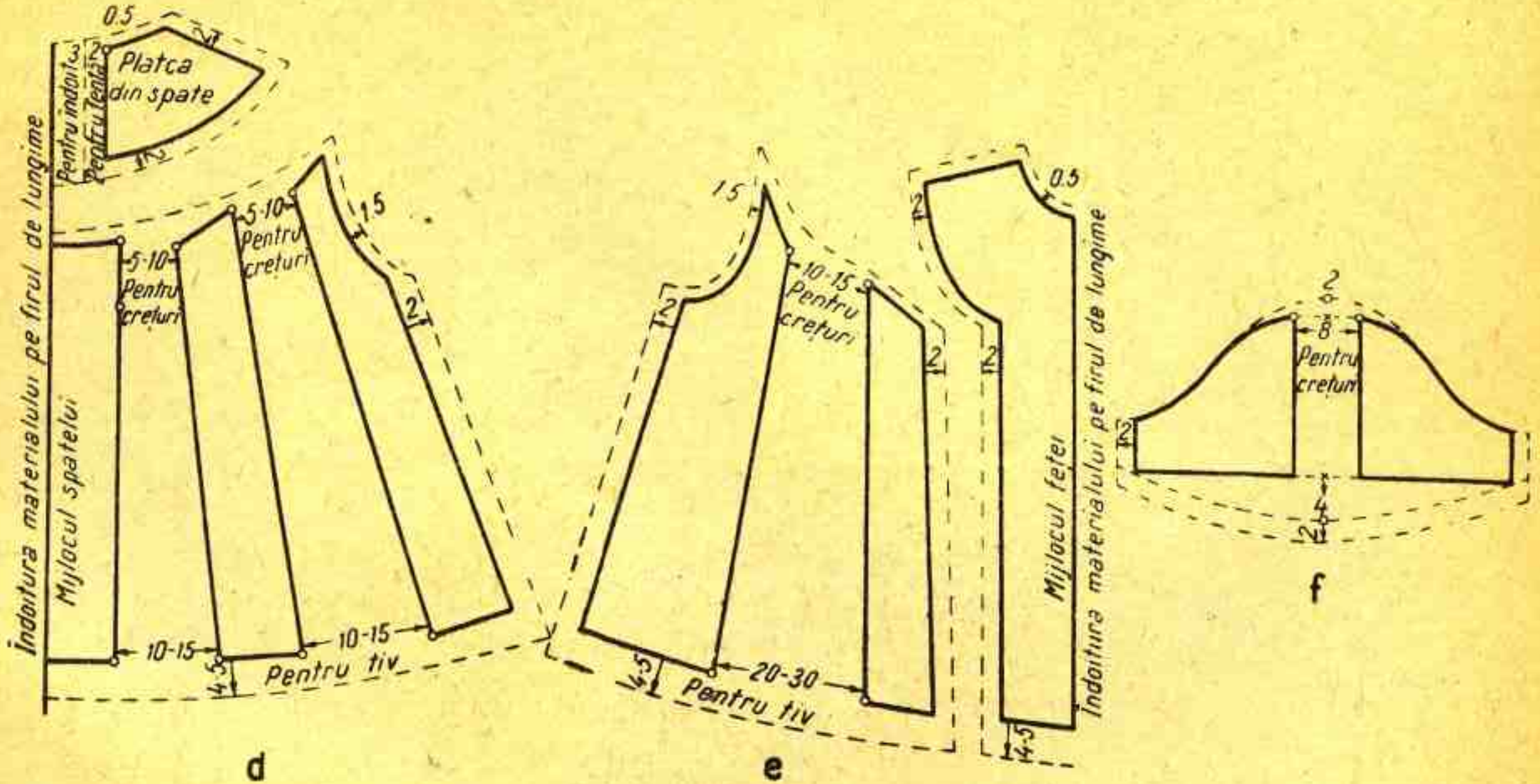

Fig. 60, *d*, *e*, *f*. Rochie cu semiplatcă pentru fetițe de vîrstă preșcolară:
d,*e*,*f* — așezarea pe material a pieselor de tipar pentru spate, față și mînecă cu rezerve pentru cusături.

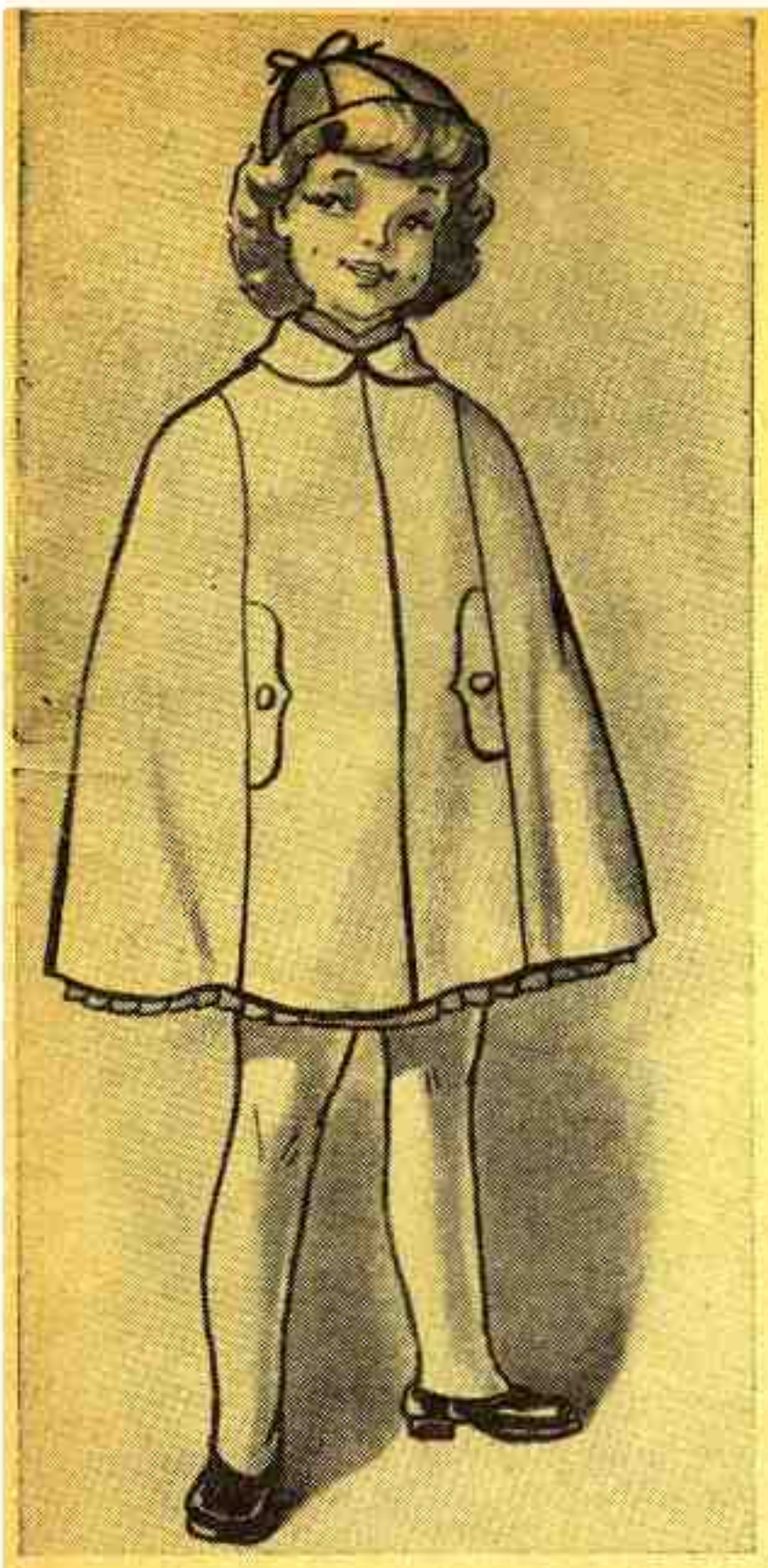

Fig. 61. Pelerină pentru fetiţe de vîrstă preşcolară.

Faţa (fig. 60, *e*). Mijlocul feţei se aşază pe linia de îndoitură a materialului, în direcţia firului de lungime. Pentru formarea creţurilor şi a clo-şului din partea de jos a rochiei, fîşiile tăiate ale tiparului se distanţează pe linia de sus cu 10—15 cm, iar pe linia de rotunjime a rochiei cu 20—30 cm.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia de răscroitură a gîtului —0,5 cm, pe linia umărului, şoldului şi linia de unire a plătcii — 2 cm, pe linia de răscroitură a braţului — 1,5 cm, iar pentru tivul de pe linia de rotunjime a rochiei — 4—5 cm.

Mîneca (fig. 60, *f*). Cele două jumătăţi ale tiparului se distanţează pe linia tăieturii cu 8 cm. Punctele cele mai înalte ale mînecii se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două, şi din punctul de diviziune se aplică în sus 2 cm. Punctul *2* se uneşte cu linia de răscroitură a mînecii. Punctele inferioare ale mînecii de pe linia tăieturii se unesc de asemenea printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul de diviziune se aplică în jos 4 cm perpendicular pe linia punctată. Punctul *4* se uneşte cu liniile laterale ale mînecii.

Ca rezerve pentru cusături pe liniile laterale şi pentru tiv, în partea de jos a mînecii se lasă 2 cm; pe linia de răscroitură a mînecii se taie fără adaosuri pentru cusături.

În fig. 61 este prezentată o pelerină pentru fetiţe de 4—7 ani. Ea se confecţionează dintr-un material des sau din material cauciucat (impermeabil).

Înainte de a fi croit (fig. 62) materialul se îndoaie pe firul de lăţime. Se aşază apoi tiparul de bază al rochiei pentru fetiţe de 4—7 ani cu mijlocul spatelui pe linia de îndoitură a materia-

lului pe lat și cu mijlocul feței pe firul de lungime al materialului (cu un adaos de 8 cm pentru îndoirea reverului). Capetele liniilor umărului în spate și în față se distanțează cu 8—9 cm, iar pentru cusături se lasă următoarele rezerve: pe linia răs-

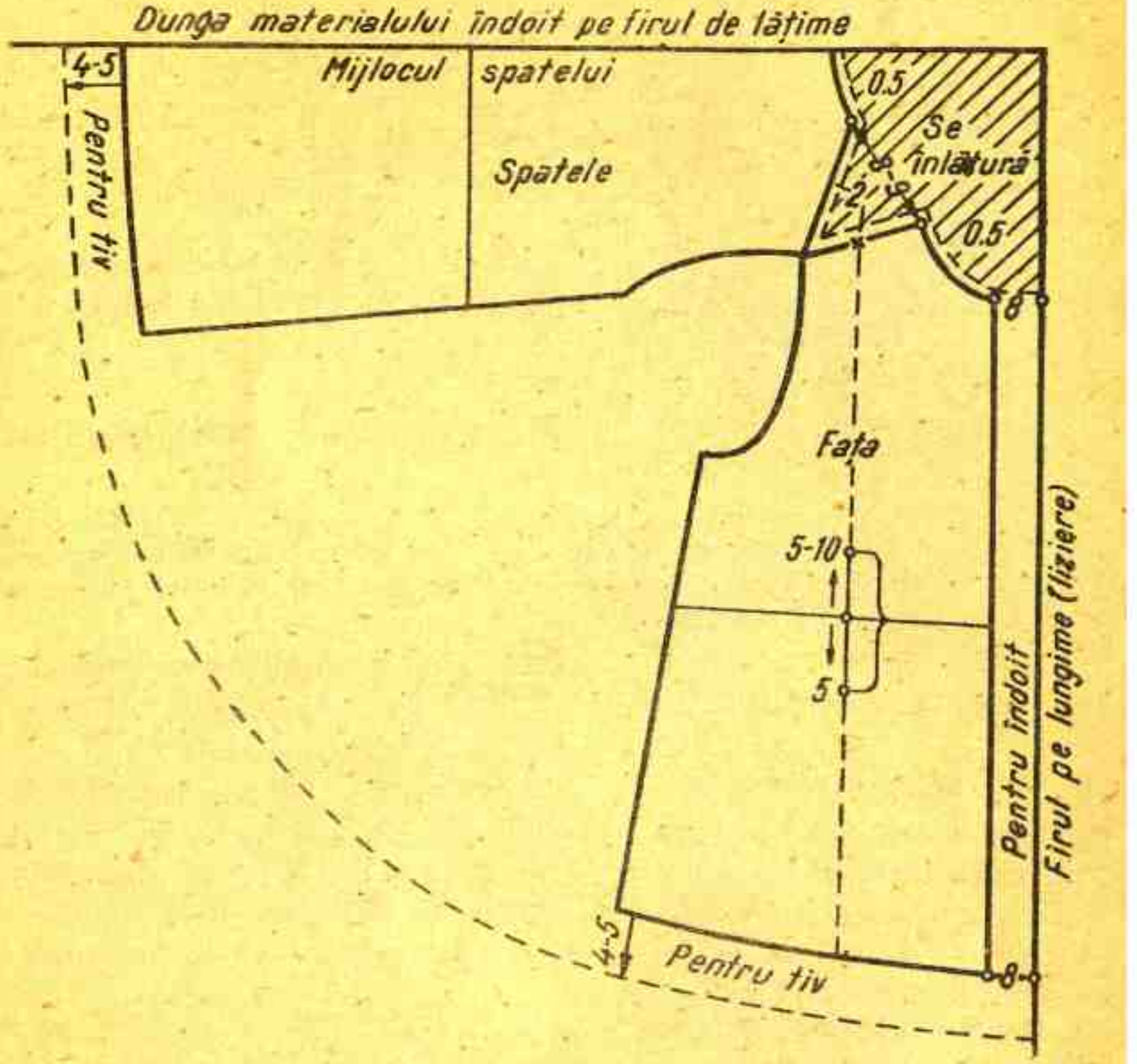

Fig. 62. Tipar de pelerină pentru fetiță de vîrstă preșcolară.

croiturii gîtului — 0,5 cm, pe linia umărului — 2 cm, pentru tiv — 4—5 cm.

Linia tăieturilor prin care se vor scoate mînile se notează în felul următor: linia umărului din față se împarte în două, și din punctul de diviziune se coboară o linie verticală punctată. Din punctul de intersecție al liniei punctate cu linia taliei se aplică în sus și în jos cîte 5—10 cm.

Fig. 63. Șorț pentru copii.

ȘORȚ PENTRU COPII

În fig. 63 este prezentat un șorț pentru copii. Pentru tiparul acestui șorț (măsura 28) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea șorțului .... 42 cm
— lungimea spatelui pînă la talie ..... 24 cm
— jumătate din circumferința pieptului .... 28 cm

Șorțul se confecționează cu 4—5 cm mai scurt decît rochia.

Construirea tiparului (fig. 64)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

Lungimea șorțului. Din punctul *A* se aplică în jos 42 cm și se notează punctul *H* (lungimea șorțului conform măsurii). Din punctul *H* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită.

Linia taliei. Din punctul *A* se aplică în jos 24 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii), pe linia *AH* și se notează punctul *T*. Din punctul *T* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită.

Liniile ajutătoare. Din punctul *A* se aplică spre stînga 19 cm și se notează punctul *B* (1/2 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 2) + 5 = 19 \text{ cm}.$$

Din punctul *B* se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia dusă din punctul *H* spre stînga. Intersecția acestei linii cu linia orizontală dusă din punctul *T* se notează cu T_1.

Din punctul *B* linia *AB* se prelungește spre stînga cu 15 cm. Se notează și punctul B_1 (1/2 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(28 : 2) + 1 = 15 \text{ cm}.$$

Din punctul B_1 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia orizontală dusă din punctul T spre stînga. Punctul de intersecție se notează cu T_2.

Din punctul B_1 se aplică spre stînga din nou 15 cm și se notează punctul B_2. Din punctul B_2 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia orizontală dusă din T.

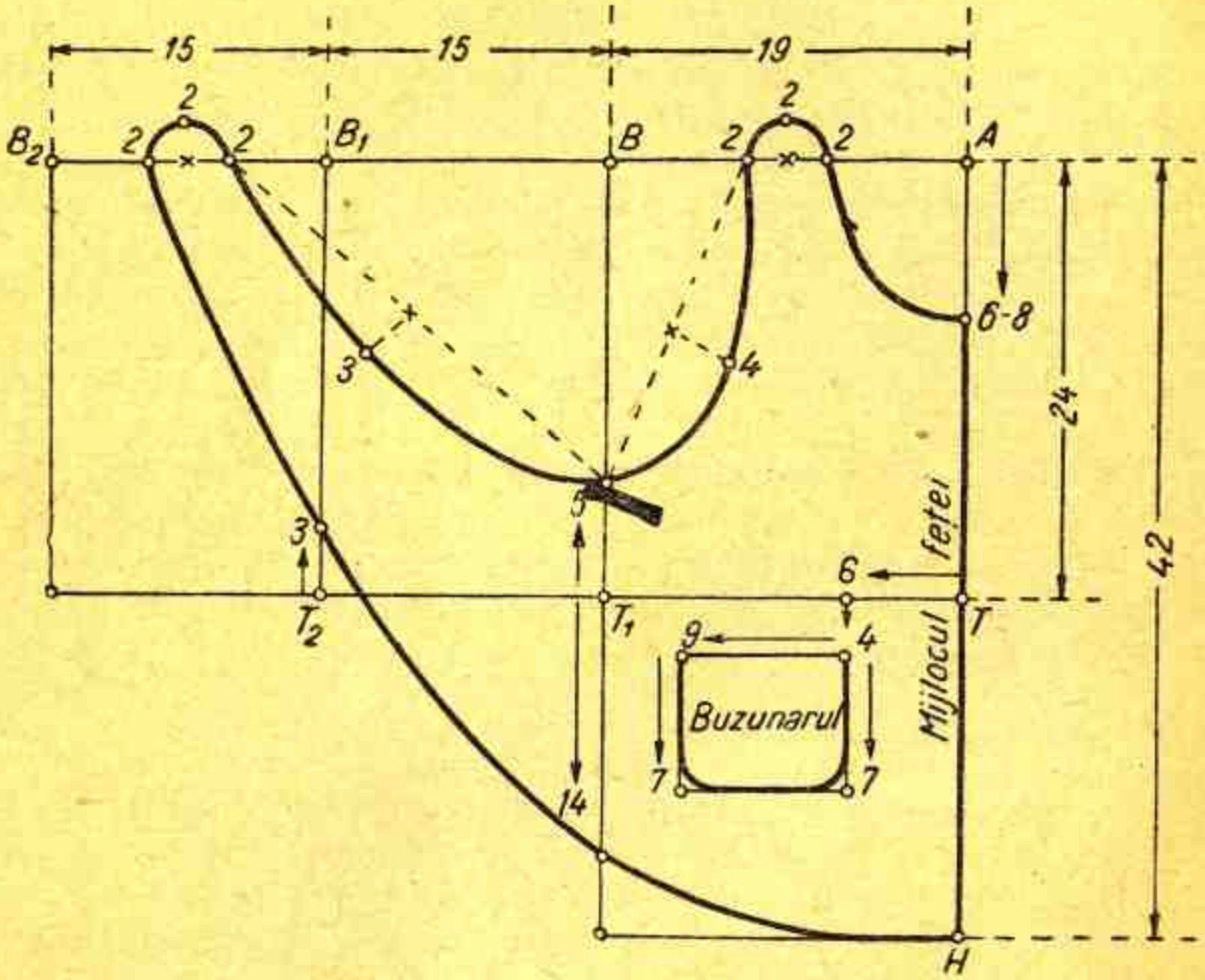

Fig. 64. Tipar de șorț pentru copii.

Răscroitura gîtului și linia umărului în față. Din punctul A se aplică 6—8 cm (pentru toate măsurile), în jos pe linia AH. Distanța AB se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică spre dreapta, spre stînga și în sus cîte 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia răscroiturii gîtului și linia umărului se duc prin punctul *6—8* și punctele *2*, *2* și *2*.

Linia răscroiturii brațului și linia umărului în spate. Din punctul T_1 se aplică în sus 5 cm pe linia BT_1 (pentru toate măsurile). Punctele *5* și *2* (punctul marginal din stînga al liniei umărului în față) se unesc cu o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 4 cm (pentru toate măsurile). Linia

răscroiturii brațului se duce prin punctele *5* și *4* spre punctul *2* (linia umărului în față).

Distanța B_1B_2 se împarte în două, iar din punctul de diviziune se aplică cîte 2 cm (pentru toate măsurile) spre dreapta, spre stînga și în sus. Punctele *2*, *2* și *2* (linia umărului în spate) și punctul *5* (capătul liniei răscroiturii brațului) se unesc. Linia punctată se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Linia care unește linia umărului în spate și cea a răscroiturii brațului se duce din punctul *2* (marginal dreapta) prin punctul *3* spre punctul *5*.

Linia rotunjimii șorțului. Din punctul T_2 se aplică în sus (pe linia B_1T_2) 3 cm (pentru toate măsurile); din punctul T_1 se aplică în jos (pe prelungirea liniei BT_1) 14 cm (pentru toate măsurile). Linia de rotunjime se duce din punctul *2* (marginal stînga al liniei umărului în spate) prin punctele *3* și *14* spre punctul *H*.

Buzunarul. Din punctul *T* se aplică 6 cm pe linia TT_2. Din punctul *6* se aplică în jos 4 cm. Din punctul *4* se aplică spre stînga 9 cm. Din punctele *9* și *4* se aplică în jos cîte 7 cm (dimensiunile buzunarului rămîn aceleași pentru toate măsurile). Punctele notate se unesc, iar colțurile se rotunjesc.

Croitul și cusutul

La croitul șorțului firul de lungime al materialului trebuie să treacă pe linia de mijloc a feței. Nu se lasă rezerve pentru cusături, întrucît acestea au fost prevăzute la formarea tiparului.

Marginea tăiată a șorțului se finisează cu o bentiță pe bie aplicată pe fața șorțului. Bentița pe bie se croiește lată de 2—2,5 cm și se aplică cu fața pe dosul șorțului. Se trage la mașină apoi se îndoaie pe partea din față a șorțului. Marginea tăiată a bentiței se îndoaie cu 0,5 cm, se însăilează și se trage la mașină. Marginea șorțului se poate finisa de asemenea cu paspoaluri, cu broderie, sau se bordează cu croșeta.

ROCHIE PENTRU FETIȚE DE 8—12 ANI

(Tiparul de bază)

În acest capitol se descrie construirea tiparului de bază la rochia pentru fetițe de 8—12 ani (fig. 65).

Tiparul se poate transforma (v. fig. 164-165) după orice model ales și de asemenea se mai poate construi tiparul oricărui model de rochie pentru adolescente (13—16 ani).

Pentru această vîrstă se recomandă rochii tăiate în talie, cu fusta cloș sau cu pliuri. Se folosesc cele mai variate materiale — stofă de lînă, stofuliță, finet, stambă, satin, mătase etc.

Pentru construirea tiparului de rochie pentru fetițe de 8—12 ani (măsura 38) se iau următoarele măsuri:

— lungimea rochiei ..	82	cm
— lungimea spatelui pînă la talie	32	cm
— lungimea feței pînă la talie	41	cm
— lungimea umărului	12	cm
— jumătate din grosimea gîtului	16,5	cm
— jumătate din grosimea pieptului (bustului)	38	cm
— jumătate din grosimea taliei	34	cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	38	cm
— lungimea mînecii	50	cm

Fig. 65. Rochie pentru fetiță de vîrstă școlară.

Construirea tiparului
(fig. 66)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* de 82 cm, egale cu *lungimea rochiei* conform măsurii și laturile orizontale *AB* și *CD*, de 44 cm, egale cu *lățimea rochiei* (jumătate din grosimea pieptului conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$38 + 6 = 44 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul *A* se aplică pe linia *AD* în jos 16,7 cm și se notează punctul *G*

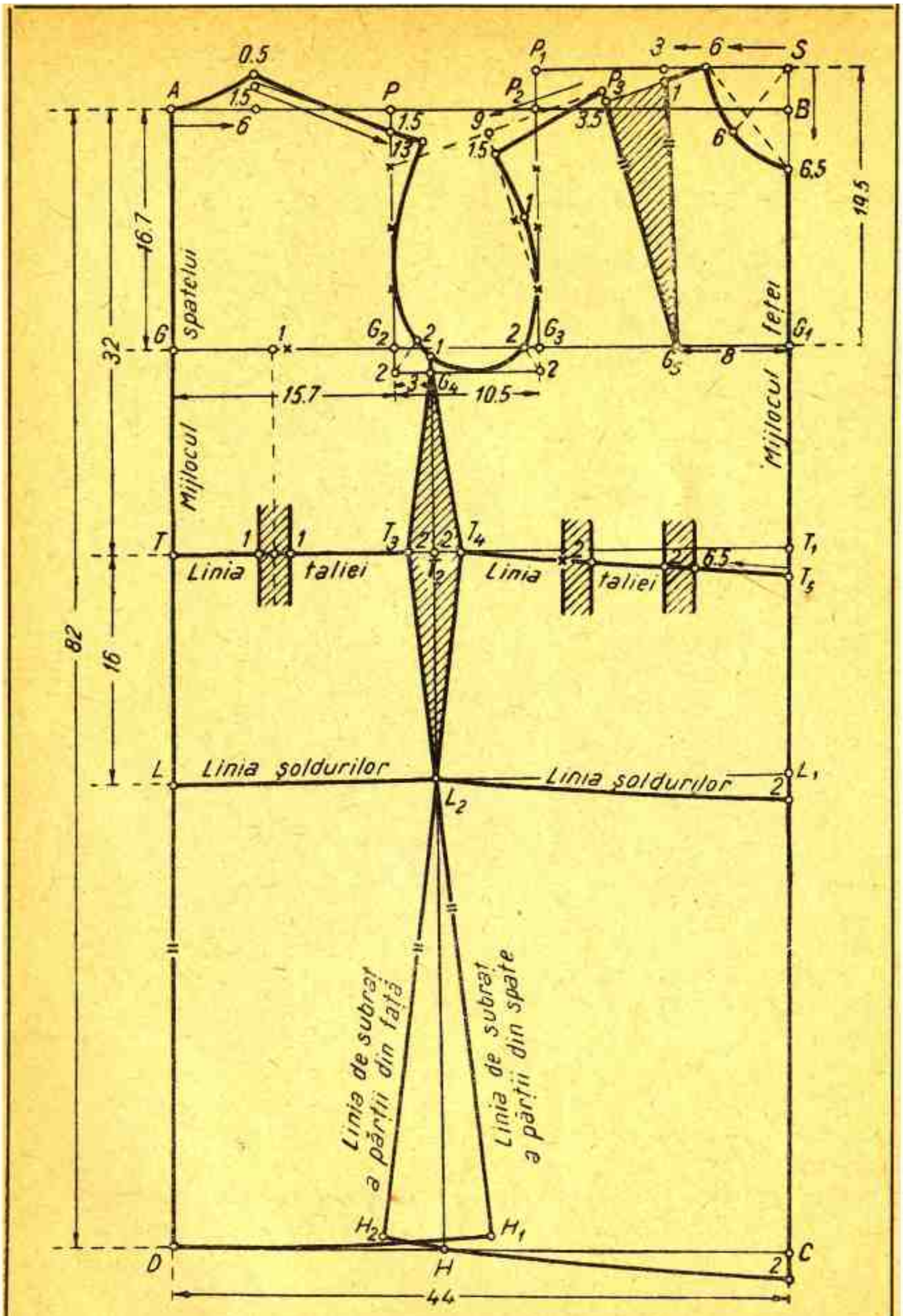

Fig. 66. Tipar de rochie pentru fetițe de vîrsta școlară (tiparul de bază).

(1/3 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii, plus 4 cm):

$$(38:3) + 4 = 16{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu G_1.

Linia taliei. Din punctul A se aplică 32 cm (lungimea taliei în spate conform măsurii) pe linia AD și se notează punctul T. Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC unde se notează cu T_1.

Linia șoldurilor. Din punctul T se aplică în jos 16 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul L. Din punctul L se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul L_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică spre dreapta 15,7 cm pe linia GG_1, și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(38:3) + 3 = 15{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 10,5 cm pe linia GG_1 și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(38:4) + 1 = 10{,}5 \text{ cm.}$$

Completarea umărului. Din punctul G_1 se aplică în sus 19,5 cm pe linia BC și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(38:2) + 0{,}5 = 19{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară pe care se aplică de asemenea 19,5 cm și se notează punctul P_1. Punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Adîncimea răscroiturii brațului. Liniile verticale PG_2 și P_2G_3 se prelungesc în jos din punctele G_2 și G_3 cu cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *2* se unesc.

Linia de subraț. Din punctul *2*, aflat sub punctul G_2, se aplică spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD și se notează punctul H. Punctul de

intersecție cu linia TT_1 se notează cu T_2, iar cel cu linia LL_1 se notează cu L_2.

După ce s-a terminat desenarea liniilor ajutătoare, se trece la desenarea spatelui și apoi a feței.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A, pe linia AB se aplică spre dreapta 6 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(16{,}5 : 3) + 0{,}5 = 6 \text{ cm}.$$

Din punctul *6* se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile), iar din punctul *1,5* se aplică apoi în sus încă 0,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *0,5* se unesc printr-o linie arcuită (concavă).

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *1,5* (răscroitura gîtului) prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) pe o lungime de 13 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru susținere, la toate măsurile):

$$12 + 1 = 13 \text{ cm}.$$

Punctul *0,5* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului.

Linia răscroiturii brațului. Unghiul format din linia ce unește punctele *2* și *2* (linia de adîncime a răscroiturii brațului) și de verticala din punctul *2* spre punctul P se împarte în două. Pe linia de împărțire a unghiului se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de subraț din punctul G_4 se prelungește în sus cu 1 cm (pentru toate măsurile). Linia PG_2 se împarte în patru părți egale. Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele: *13*, punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2 și prin punctul *2* spre punctul *1*.

Cusătura laterală. Din punctul T_2, pe linia TT_1 se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Linia cusăturii laterale se duce prin punctele: *1*, G_4, T_3; din punctul T_3 linia cusăturii laterale se prelungește prin punctul L_2.

Pe dreapta obținută se aplică o lungime egală cu TD și se notează punctul H_1.

Linia de rotunjime a rochiei. Punctul H_1 se unește printr-o linie ușor arcuită cu punctul D.

Cuta de pe linia taliei. Distanța GG_2 se împarte în două, și din punctul de diviziune se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1* se coboară o perpendiculară, iar

din punctul de intersecție a acesteia cu linia taliei se aplică, spre stînga și dreapta, cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Prin punctele notate se duc linii verticale de lungime nedefinită.

Cu aceasta se încheie formarea tiparului de spate. Se trece la tiparul de față.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul S, pe linia SP_1, se aplică spre stînga 6 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(16{,}5 : 3) + 0{,}5 = 6 \text{ cm}.$$

Tot din punctul S se aplică pe linia SC 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(16{,}5 : 3) + 1 = 6{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *6* (superior) și *6,5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul S se duce, prin punctul de diviziune a liniei punctate, o linie dreaptă de lungime nedefinită pe care se aplică 6 cm. Această măsură se determină la fel ca și distanța din punctul S pînă la punctul *6* (pe linia SP_1). Prin punctele *6* și *6* spre punctul *6,5* se duce o linie ușor arcuită (concavă).

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de la umăr. Din punctul *6* (punctul superior al răscroiturii gîtului) se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *3* se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *6* și *1* se unesc.

Din punctul G_1 se aplică spre stînga 8 cm pe linia GG_1 și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului din față plus lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de la umăr, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(6 + 3) - 1 = 8 \text{ cm}.$$

Punctele G_5 și *1* se unesc.

Pensa de la umăr. Din punctul *1* se aplică spre stînga (în direcție oblică) 3,5 cm. Această distanță reprezintă adîncimea pensei la umăr (lungimea feței pînă la talie, conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea răscroiturii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă în talie conform măsurii):

$$(11 - 16{,}5 : 3) - 32 = 3{,}5 \text{ cm}.$$

Se ia lungimea pensei din punctul *1* pînă la punctul G_5 și se aplică din G_5 peste punctul *3,5*. Se obține punctul P_3.

Liniile pensei de la umăr trebuie să fie egale.

Lungimea umărului de la pensă pînă la răscroitura brațului. Se unește punctul P_3 printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune a liniei PG_2.

Din punctul P_3 spre stînga, pe linia punctată, se aplică 9 cm (lungimea umărului, conform măsurii, minus lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$12 - 3 = 9 \text{ cm}.$$

Linia verticală P_2G_3 se împarte în patru părți egale și punctul *9* se unește cu punctul inferior de diviziune printr-o linie punctată. Din punctul *9*, pe linia punctată, se aplică apoi în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și P_3 se unesc.

Linia răscroiturii brațului. Linia punctată din punctul *1,5* pînă la punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3 se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Unghiul format de linia de adîncime a răscroiturii brațului și de verticala P_1G_3, cu vîrful în punctul *2*, se împarte în două, iar din punctul *2* (linia de adîncime a răscroiturii brațului) se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) pe bisectoarea unghiului. Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *1,5*, *1*, punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3, punctul *2* și după ce atinge linia de adîncime a răscroiturii brațului, spre punctul *1*.

Cusătura laterală. Din punctul T_2 se aplică 2 cm spre dreapta (pentru toate măsurile) pe linia TT_1 și se notează punctul T_4. Linia cusăturii laterale se duce prin punctele *1*, G_4, T_4. Din punctul T_4 se duce apoi prin punctul L_2 o linie egală cu linia T_3H_1. Punctul obținut se notează cu H_2.

Poziția liniei taliei. Din punctul T_1 se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile) pe linia *BC* și se notează punctul T_5. Punctele T_4 și T_5 se unesc.

Poziția liniei șoldurilor. Din punctul L_1 se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile) pe linia *BC*. Punctele *2* și L_2 se unesc.

Linia de rotunjime a rochiei. Din punctul *C* se prelungește linia verticală în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și H_2 se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Pensa sau cuta necălcată de pe linia taliei (în față). Din punctul T_5 se aplică spre stînga 6,5 cm (distanța din punctul G_1 pînă la punctul G_5) minus 1,5 cm (pentru toate măsurile):

$$8 - 1,5 = 6,5 \text{ cm}.$$

Din punctul *6,5* se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Prin punctele notate *6,5* și *2* se duc în sus și în jos linii verticale de lungimi nedefinite.

Pensa sau cuta necălcată de pe linia taliei (spre șold). Distanța de la punctul *2* (pensa din față) pînă la punctul T_4 se împarte în două. Din punctul de împărțire se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Prin punctele stabilite se duc în sus și în jos linii verticale de lungime nedefinită.

Mîneca (fig. 67)

Pentru a construi tiparul de mînecă cu o singură cusătură se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 50 cm, egale cu *lungimea mînecii* conform măsurii și laturile orizontale AB și CD de 27,3 cm, egale cu *lățimea mînecii* (1/3 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile, înmulțit cu 2):

$$[(38:3) + 1] \times 2 = 27{,}3 \text{ cm}.$$

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul A se aplică 12,5 cm, în jos pe linia AD, și se notează punctul R (3/4 din adîncimea răscroiturii brațului la tiparul de bază al rochiei):

$$(15{,}7:4) \times 3 = 12{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul R se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul R_1.

Punctele ajutătoare ale răscroiturii mînecii și ale liniei de lungime a mînecii. Linia AB se împarte în patru părți egale. Punctul de diviziune din mijloc se notează cu O.

Din punctele de diviziune a liniei AB se duc perpendiculare pînă la intersecția cu linia CD și se notează punctele H, H_1, H_2.

Răscroitura mînecii. Punctele R și O, precum și punctele O și R_1 se unesc prin linii punctate. Intersecțiile acestor linii cu liniile ajutătoare se notează cu O_1 și O_2. Fiecare segment al liniilor punctate se împarte în două și din punctele de diviziune, perpendicular pe liniile punctate, se aplică pentru toate măsurile: de la RO_1 în jos — 0,5 cm, de la O_1O în sus 2 cm, de la OO_2 în sus 1,5 cm, de la O_2R_1 în jos 2 cm. Din punctul O_1 se aplică în sus 1 cm. Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele R, *0*, *5*, *1*, *2*, *0*, *1,5*, O_2, *2*, R_1.

Linia de lungime a mînecii (tivul). Din punctele D, H_1 și C se aplică în sus cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul

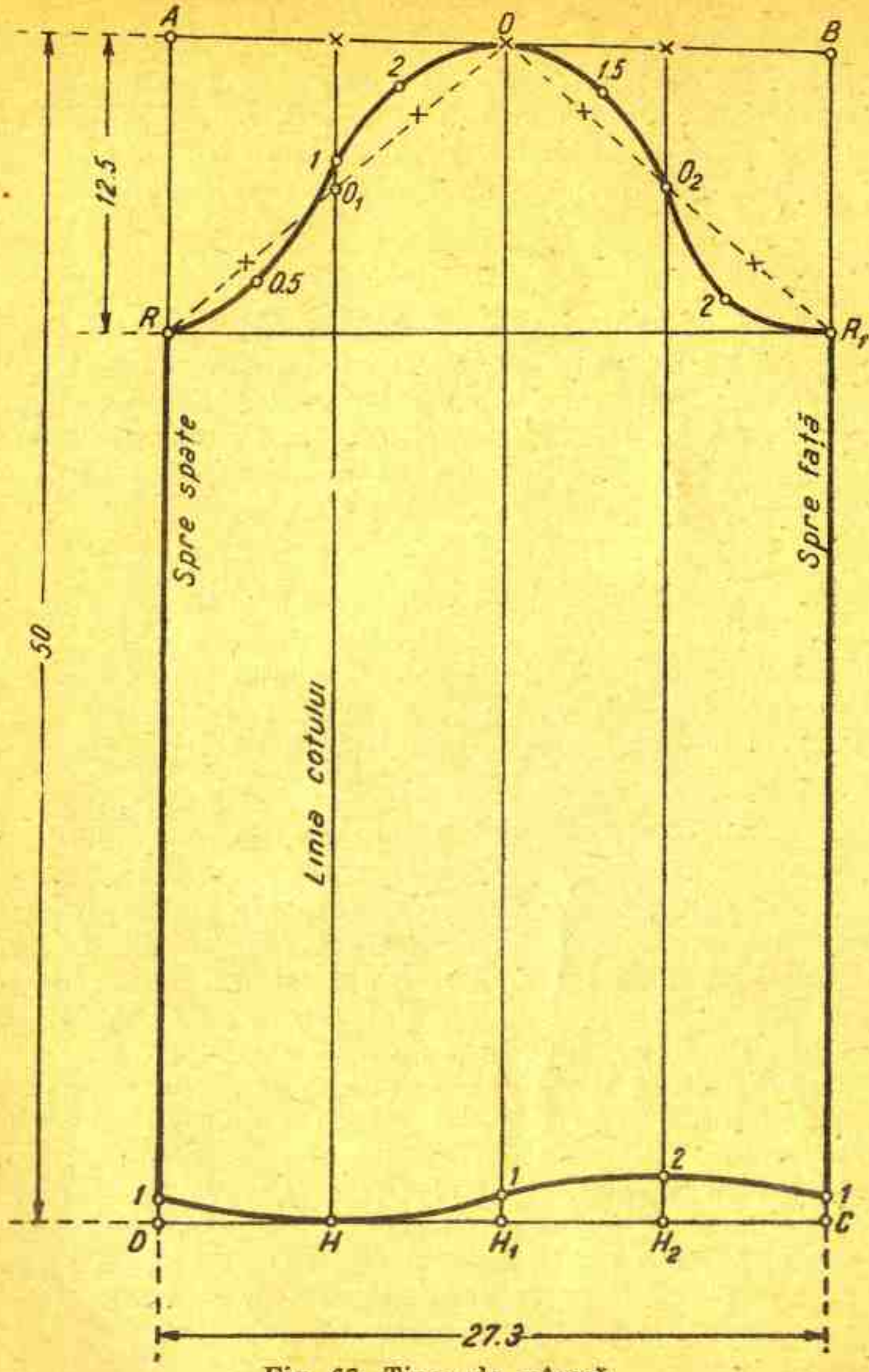

Fig. 67. Tipar de mînecă.

H_2 se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de lungime a mînecii se duce prin punctele *1*, *H*, *1*, *2* spre punctul *1*.

Croitul și cusutul

Pentru croitul și cusutul rochiei vezi p. 92.

UNIFORMĂ ȘCOLARĂ

În fig. 68 este reprezentată uniforma școlară pentru fetițe. Tiparul alăturat corespunde măsurii 36; uniformele de măsură mai mare se vor croi după tiparul rochiilor pentru fetițe de 8—12 ani (tiparul de bază).

Pentru construirea tiparului de uniformă școlară (măsura 36) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea rochiei .. 76 cm
— lungimea spatelui pînă la talie .... 31 cm
— lungimea umărului 11 cm
— jumătate din grosimea gîtului ..... 15 cm
— jumătate din grosimea pieptului (bustului) ..... 36 cm

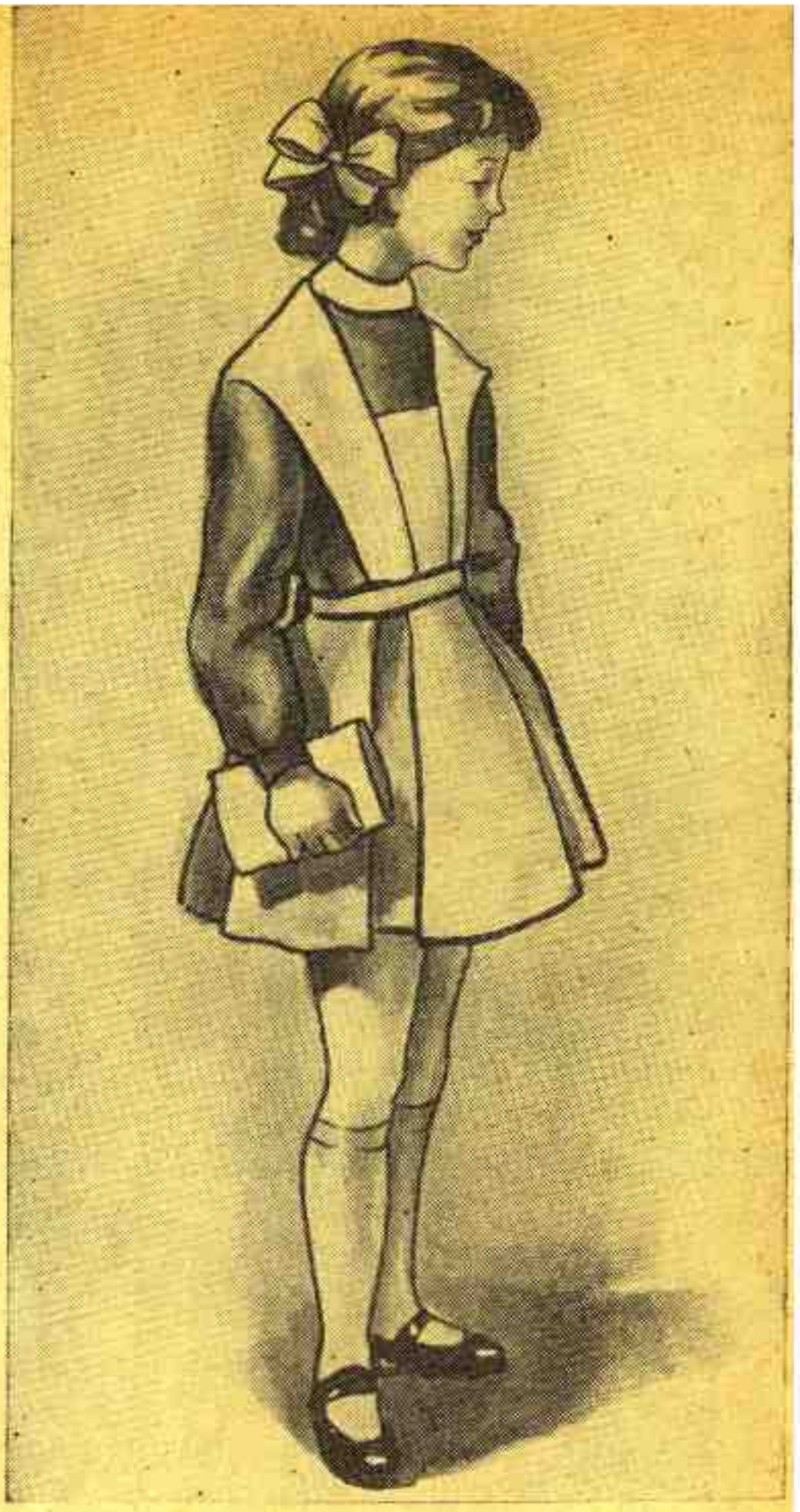

Fig. 68. Uniformă școlară.

Construirea tiparului (fig. 69)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 76 cm, egale cu *lungimea rochiei* conform măsurii și laturile orizontale AB și CD, de 43 cm, egale cu *lățimea rochiei* (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile);

$$36 + 7 = 43 \text{ cm}.$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică 18 cm în jos, pe linia AD și se notează punctul G (1/3 din jumă-

tatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(36:3) + 6 = 18 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

Linia taliei. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 31 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se notează punctul T. Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul T_1.

Linia șoldului. Din punctul T se aplică 15 cm (pentru toate măsurile) în jos pe linia AD și se notează punctul L. Din punctul L se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul L_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică spre dreapta 16 cm pe linia GG_1 și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(36:3) + 4 = 16 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 11 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(36:4) + 2 = 11 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară și punctul de intersecție a acesteia cu linia AB se notează cu P_1.

Completarea umărului. Linia verticală se continuă din punctul P_1 în sus cu 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul P_2. Din punctul B se continuă linia verticală în sus de asemenea cu *2* cm și se notează punctul S. Punctele P_2 și S se unesc.

Linia de subraț. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD. Punctul de intersecție se notează cu H. Intersecția cu linia TT_1 se notează cu T_2, iar intersecția cu linia LL_1 se notează cu L_2.

Liniile ajutătoare ale umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_1G_3 se împart în patru părți egale.

După ce s-a terminat desenarea liniilor ajutătoare, se trece la conturarea tiparului de spate, apoi a celui de față.

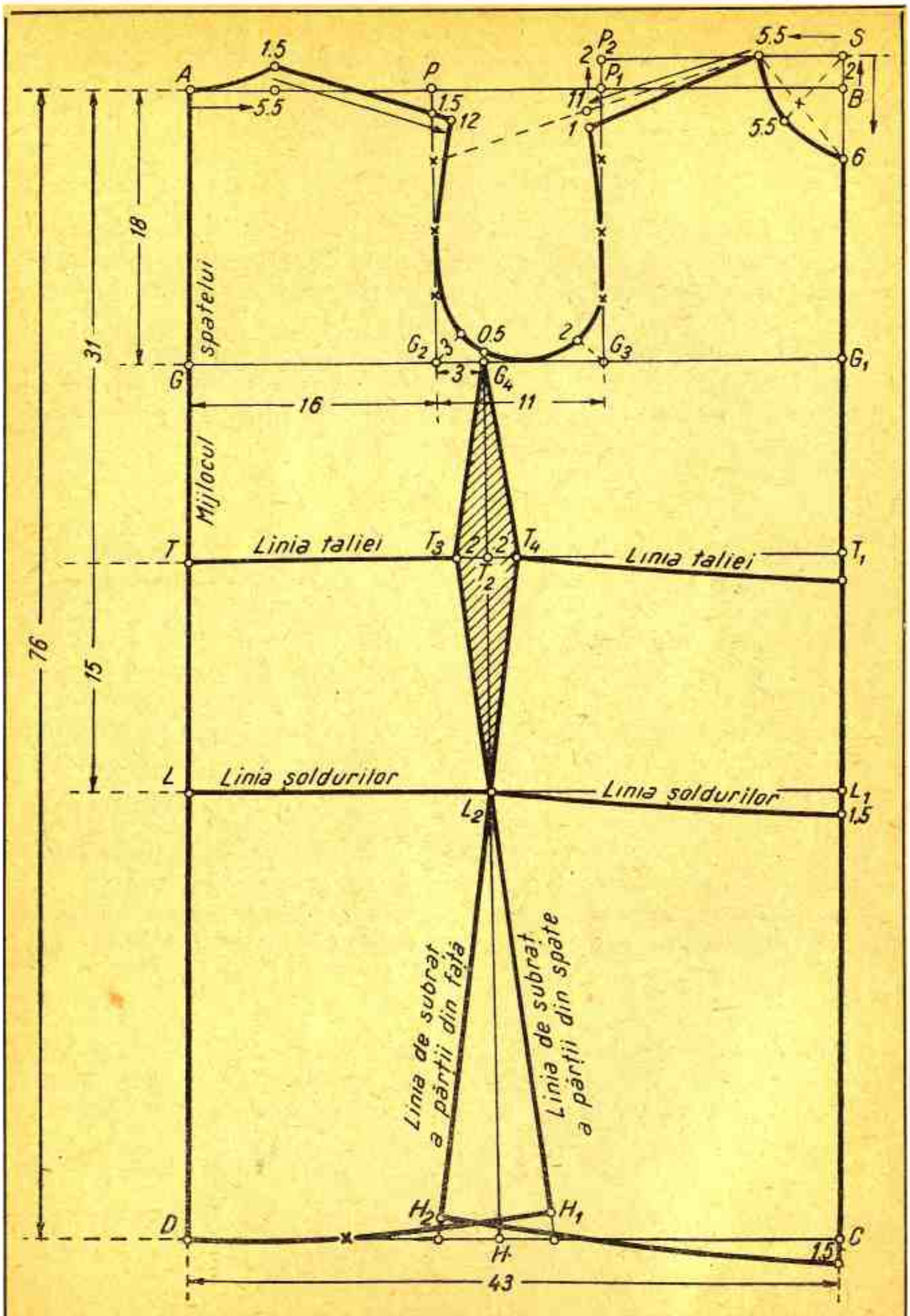

Fig. 69. Tiparul de uniformă școlară.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul *A* se aplică spre dreapta, pe linia *AB*, 5,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(15:3) + 0{,}5 = 5{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *5,5* se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *A* și *1,5* se unesc printr-o linie arcuită (concavă).

Înclinarea umărului. Din punctul *P* se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce prin punctele *1,5* (răscroitura gîtului) și *1,5* (adîncimea înclinării umărului) pe o lungime de 12 cm (lungimea umărului, conform măsurii, plus 1 cm pentru susținere la toate măsurile):

$$11 + 1 = 12 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Unghiul PG_2G_3 se împarte în două, iar din punctul G_2 se aplică pe bisectoare 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul G_4 se continuă linia de subraț în sus cu 0,5 cm. Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *12*, punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2, prin punctul *3* spre punctul *0,5*.

Cusătura laterală. Din punctul T_2 spre stînga, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) pe linia TT_1 și se notează punctul T_3. Linia cusăturii laterale se duce prin punctele *0,5*, G_4, T_3 și apoi în continuare prin punctul L_2 pînă la intersecția cu linia *CD*. Din punctul T_3 se aplică pe linia cusăturii laterale o distanță egală cu distanța *TD* și se notează punctul H_1.

Linia de rotunjime a rochiei (tivul). Distanța *DH* se împarte în două și punctul de diviziune se unește cu punctul H_1.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul *S* se aplică spre stînga 5,5 cm, pe linia SP_2 (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(15:3) + 0{,}5 = 5{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se aplică în jos, pe linia *SC*, 6 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(15:3) + 1 = 6 \text{ cm.}$$

Punctele *5,5* și *6* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul *S* se aplică prin punctul de diviziune a liniei punctate 5,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(15:3) + 0{,}5 = 5{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *5,5*, *5,5* și *6* se unesc printr-o linie arcuită (concavă).

Linia umărului. Se unește punctul *5,5* (de pe linia SP_2) printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune a liniei PG_2 (în spate). Pe această linie se aplică apoi, din punctul *5,5* spre stînga, 11 cm (lungimea umărului conform măsurii). Din punctul *11* se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* se unește cu punctul *5,5* (răscroitura gîtului).

Linia răscroiturii brațului. Din punctul G_3, pe bisectoarea unghiului $P_1G_3G_2$, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *1* (capătul liniei umărului), punctul de diviziune din mijloc a liniei P_1G_3, punctul *2*, atingînd linia GG_1 spre punctul *0,5* (linia de subraț).

Cusătura laterală. Din punctul T_2 (pe linia TT_1) se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_4. Linia cusăturii laterale se duce prin punctele *0,5*, G_4, T_4 și prin punctul L_2, pînă la intersecția cu linia *CD*. Din punctul T_4, pe linia cusăturii laterale se aplică o distanță egală cu distanța de la punctul T_3 pînă la punctul H_1 (cusătura laterală a spatelui) și se notează punctul H_2.

Poziția liniei taliei. Din punctul T_1 se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile) în jos pe linia *BC* și punctul obținut se unește cu punctul T_4.

Poziția liniei șoldurilor. Din punctul L_1 se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile) în jos pe linia *BC* și punctul *1,5* se unește cu punctul L_2.

Linia de rotunjime a rochiei. Linia *BC* se prelungește din punctul *C* cu 1,5 cm (pentru toate măsurile) în jos și se unește cu punctul H_2.

Mîneca

Tiparul de mînecă se va forma după cel descris la rochia pentru fetițe de 8—12 ani (fig. 67).

Gulerul răsfrînt (fig. 70).

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* de 19 cm, egale cu *lungimea gulerului* (1/2 din grosimea gîtului conform măsurii plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$15 + 4 = 19 \text{ cm}.$$

și laturile verticale *AD* și *BC* de 7 cm, egale cu *lățimea gulerului*.

Linia de montare a gulerului. Din punctul *B* se aplică 4 cm (pentru toate măsurile) pe linia *AB*, spre stînga, iar din punctul *A* pe linia *AD* în jos, 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *4* se unesc.

Linia colțului. Se unesc punctele *4* și *C*.

Croitul și cusutul

După tiparul de bază al rochiei pentru fetițe de vîrstă școlară se poate confecționa orice model de rochie, bluză, fustă etc., aplicînd pe tipar modificările corespunzătoare după metodele de transformare a tiparelor pentru adulți.

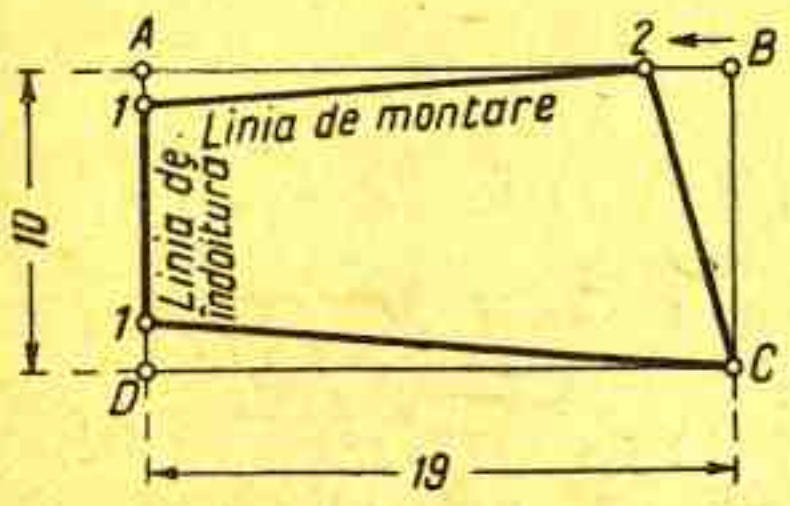

Fig. 70. Tiparul de guler răsfrînt.

Pe baza acestui tipar de rochie se poate confecționa de asemenea uniforma școlară pentru fete din clasele superioare (tipar cu pensă la umăr). În acest caz tiparul se taie pe linia taliei.

Fusta pentru uniformă se lucrează de obicei cu pliuri de jur împrejur sau cu grupe de pliuri. Uneori fusta se croiește în clini, cu un număr variat de clini. Calculele pentru fusta în pliuri și în clini sînt date la p. 182 (fig. 117).

După ce fusta a fost croită se trece la croitul corsajului uniformei. La uniformă se face guler răsfrînt sau montant. Dacă gulerul este răsfrînt, uniforma se încheie în față, deci la croit se adaugă pe linia de mijloc a feței 5 cm pentru petrecut în față, la fentă și pentru îndoit. Dacă se face însă guler montant, rochia se încheie la spate și pe linia de mijloc a spatelui se adaugă de asemenea 5 cm pentru fentă și îndoit. Pensa de la umăr se trage la mașină după semnele date sau se repartizează pe umăr în pliuri mici necălcate.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia de răscroitură a gîtului — 0,5—1 cm, răscroitura brațului — 1,5 cm, linia umărului — 2 cm, linia de subraț — 3 cm, linia de talie — 4—5 cm, linia de rotunjime a rochiei — 5—6 cm, liniile laterale ale mînecii — 2 cm, tivul mînecii — 0,5—1 cm. Răscroitura mînecii se croiește fără rezerve pentru cusătură, dar se va nota punctul cel mai înalt al mînecii.

După ce s-a croit, pe liniile de contur ale tiparului se dau semne cu lațe (fig. 12), iar mijlocul spatelui și al feței se marchează prin semne simple, cu puncte înaintea acului (fig. 11,

p. 16). Se despart apoi piesele obiectului și se taie lațele prin mijlocul lor. După aceea se trece la însăilat: se însăilează pensele, apoi cusăturile de pe umăr, cu susținerea respectivă de 1 cm a părții din spate și în sfîrșit liniile laterale, prinzînd în prealabil în ace cu gămălie liniile taliei, spatelui și feței.

Mîneca pentru uniforma școlară se croiește largă în partea de jos, cu manșetă. Pentru ca mîna să treacă ușor pe linia cotului, în partea de jos a mînecii se lasă o fentă de 3—4 cm și se fac crestături. Distanța între acestea (3—4 cm) se surfilează cu punct ascuns. Această parte a mînecii nu se prinde în manșetă. De la crestături, prin partea de jos a mînecii, se dau două rînduri de crețuri. Firele trase se strîng după lungimea manșetei, iar creții se împart egal sau în grupuri. Se însăilează apoi manșeta aplicată față la față pe mînecă și se trage la mașină la distanța de 0,5—1 cm de margine. Dosul manșetei se îndoaie cu 0,5—1 cm și se coase pe dosul mînecii cu puncte ascunse, prinse de tighel. Manșeta se încheie în copci sau cu nasturi. Mîneca finisată se însăilează în răscroitura brațului după schema de montare a mînecii (fig. 334).

Gulerul răsfrînt se croiește dublu, lăsînd de jur împrejur o rezervă de 0,5 cm pentru cusături. Linia de jos a gulerului și colțul se trag la mașină la 0,5 cm de margine. Cusăturile se desfac în ambele părți. Colțurile se crestează pentru a nu forma îngroșări, iar gulerul se întoarce apoi pe față, se calcă și se însăilează pe răscroitura gîtului. Se prinde în prealabil mijlocul gulerului de linia de mijloc a spatelui, iar capetele gulerului pe linia de montare, de linia de mijloc a feței. Se însăilează apoi o bentiță pe bie și se coase la mașină rochia, gulerul și bentița pe bie la distanța de 0,5 cm de margine. Se întoarce apoi bentița pe dosul rochiei și se prinde cu punct ascuns de rochie.

Gulerul montant se croiește de asemenea dublu, adăugîndu-se rezerva de 0,5 cm pentru cusătură. Ambele părți ale gulerului se așază una peste cealaltă, cu fața materialului înăuntru; liniile laterale și cea de sus se însăilează și se trag la mașină. După ce s-au făcut în prealabil cusăturile în amîndouă părțile, gulerul se întoarce pe față, se însăilează și se calcă. Se prinde în ace mijlocul gulerului pe linia de mijloc a rochiei și se însăilează pe răscroitura gîtului. Partea de deasupra a gulerului se trage apoi la mașină pe răscroitura gîtului, iar dosul gulerului se prinde de tighel cu punct ascuns.

Pe fenta rochiei se cos nasturii sau copcile sau se montează un fermoar. Corsajul uniformei se calcă și se prinde de fusta încheiată în prealabil.

ȘORȚ PENTRU ȘCOALĂ

În modelul alăturat (fig. 68) este prezentat un model simplu de șorț școlar. Pentru a fi mai cochet, șorțul se poate lucra cu pliuri, buzunare, tighele etc. Se recomandă confecționarea din stofă neagră de lînă, serj, satin, iar șorțul elegant, alb — din mătase sau batist.

Pentru tiparul de șorț școlar (măsura 36) se iau următoarele măsuri:

— lungimea șorțului	40 cm
— jumătate din grosimea taliei	34 cm
— lungimea bretelelor	67 cm

Lungimea bretelelor se măsoară de la linia taliei din spate, peste umăr, pînă la linia taliei în față.

Șorțul trebuie să fie cu 5—6 cm mai scurt decît fusta.

Construirea tiparului

Se desenează un dreptunghi *ABCD* (fig. 71, *a*) cu laturile verticale *AD* și *BC* de 40 cm, egale cu *lungimea șorțului* conform măsurii, și laturile orizontale *AB* și *CD* de 29 cm, egale cu *lățimea șorțului*, (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 12 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 2) + 12 = 29 \text{ cm}.$$

Distanța pînă la prima cută. Din punctul *B* se aplică 7 cm pe linia *AB* spre stînga, iar din punctul *C* se aplică 8 cm (pentru toate măsurile) pe linia *CD* spre stînga. Punctele *7* și *8* se unesc.

Adîncimea primei cute. Din punctul *7* se aplică spre stînga 6 cm, iar din punctul *8* spre stînga — 5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *6* și *5* se unesc.

Distanța pînă la cuta a doua. Din punctul *6* se aplică spre stînga 3 cm, iar din punctul *5* spre stînga, 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și *4* se unesc.

Adîncimea cutei a doua. Din punctul *3* se aplică spre stînga 6 cm, iar din punctul *4* spre stînga 5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *6* și *5* se unesc.

Evazarea pe linia șoldului. Din punctul *D* se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *3* se aplică în sus 0,5 cm. Punctele *A* și *0,5* se unesc. Punctele *0,5* și *D* se unesc apoi printr-o linie ușor arcuită.

Breteaua (fig. 71, *b*)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* de 35 cm, reprezentînd *lungimea bretelei* (1/2 din lungimea bretelei conform măsurii plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(67 : 2) + 1{,}5 = 35 \text{ cm},$$

iar laturile orizontale *AB* și *CD* de 8 cm, egale cu *lățimea bretelei*.

Linia orizontală *AB* se prelungește din punctul *B* spre dreapta cu 5 cm, iar punctul *5* obținut se unește cu punctul *C*.

Cordonul (fig. 71, *c*)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* de 36 cm, reprezentînd *lungimea cordonului* (jumătate din grosimea taliei, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$34 + 2 = 36 \text{ cm},$$

iar laturile orizontale *AB* și *CD*, de 4 cm, reprezentînd *lățimea cordonului* (pentru toate măsurile).

Plastronul (fig. 71, *d*)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* de 13 cm reprezentînd *lungimea plastronului* (pentru toate măsurile) și laturile orizontale *AB* și *CD* de 5 cm, reprezentînd *lățimea plastronului* (pentru toate măsurile). Din punctul *D* se aplică spre dreapta 1 cm pe linia *CD*, iar punctul notat se unește cu punctul *A*.

Croitul și cusutul

Toate piesele șorțului școlar se croiesc pe lungime, pe direcția firului de lungime al materialului. Excepție fac bretelele late cu falduri care se croiesc pe bie sau pe latul materialului.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia de sus a șorțului — 0,5 cm, pe tăieturile laterale — 2 cm, pe linia de jos 2,5—3 cm. Dacă în partea de jos a șorțului se fac pliuri (cutișoare) transversale, pentru fiecare pliu se adaugă la lungime cîte 3—4 cm.

Numărul pliurilor se stabilește după necesitate. În acest scop se desenează pe tipar liniile pliurilor transversale proiectate, apoi se taie tiparul și se distanțează pe material cu dimensiunea lățimii pliului. După croit se dau semne cu lațe pe linia pliurilor.

Rezervele pentru cusăturile plastronului sînt următoarele: pe linia de sus 2,5 cm, pe liniile laterale și jos 1 cm. La bretele și cordon se lasă pentru cusături 0,5 cm pe conturul acestora.

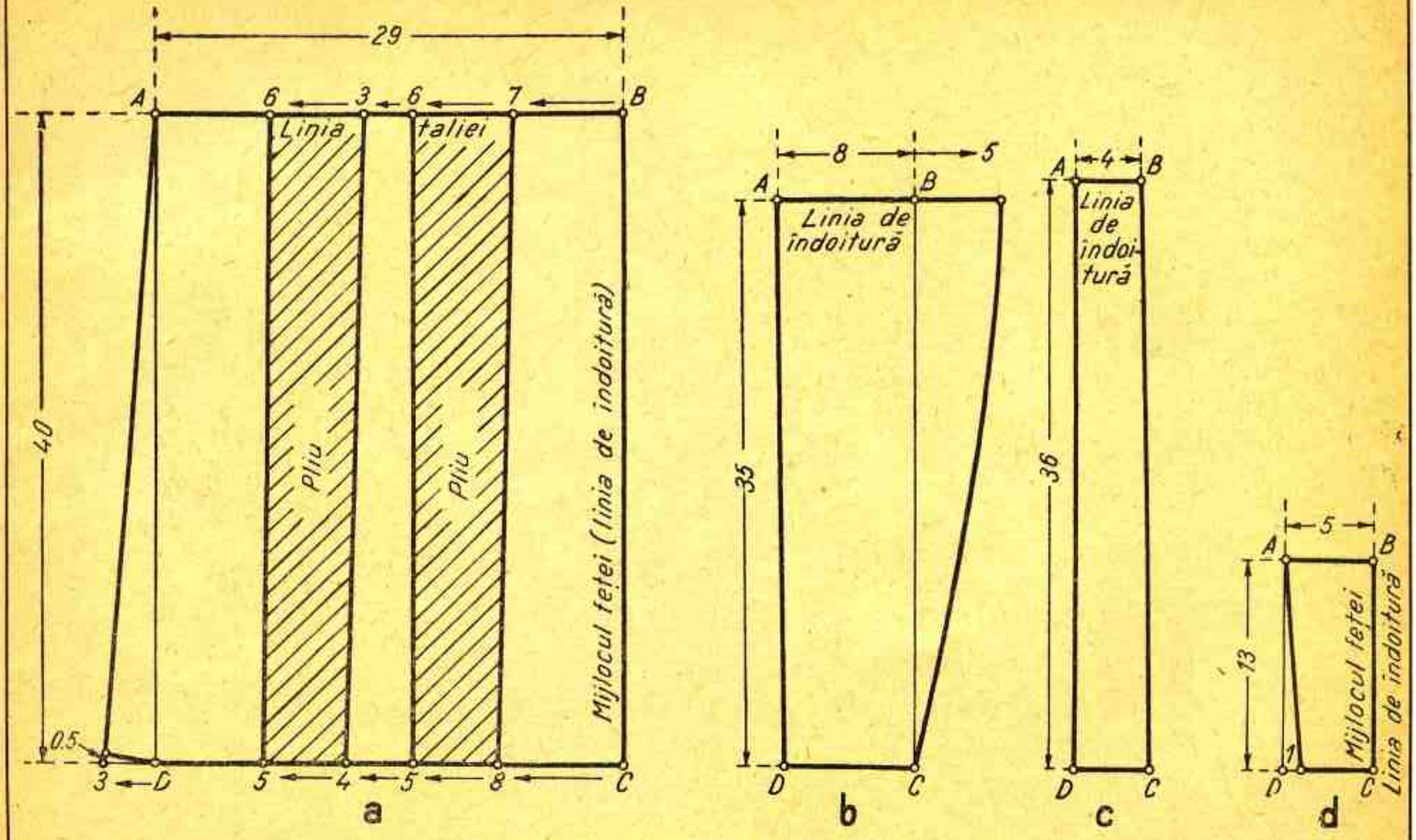

Fig. 71. Tipar de șort de uniformă:

a — șortul; *b* — breteaua; *c* — cordonul; *d* — plastronul.

După croitul detaliilor se dau semne pe mijlocul plastronului și al șorțului. Se trece apoi la confecționare.

Tăieturile laterale ale șorțului se îndoaie cu 2 cm pe dosul materialului, iar marginea tăiată se îndoaie cu 0,5 cm, se însăilează și se trage la mașină în margine. Linia de jos a șorțului se tivește pe dos cu 2,5—3 cm, se însăilează și se trage la mașină. Cutele se însăilează pe semnele date și se tighelesc pe față cu ibrișin. Se trece apoi la confecționarea plastronului. Linia de sus a acestuia se îndoaie pe dos cu 2,5—3 cm și se trage la mașină. Plastronul se unește apoi pe ambele margini cu bretelele, tighelindu-se la mașină; în același fel se asamblează cordonul cu șorțul și plastronul cu bretelele. Se recomandă tighelirea dublă a cordonului. În capătul stîng al cordonului se înseamnă și se taie butoniere care se festonează pe lung, iar la capătul drept al cordonului se cos nasturii.

BLUZĂ PENTRU PIONIERE

Bluza pentru pioniere sau o bluză cu orice model se poate confecționa după tiparul rochiei pentru fetiță de 8—12 ani (tiparul de bluză). În acest scop, pe linia taliei de pe tiparul de bază al rochiei se aplică în jos 10—15 cm, iar restul mulajului în jos nu se mai folosește. Bluza de pionieră se face încheiată în față cu nasturi. Pensa de la umăr se trage la mașină sau se aranjează în cute necălcate. Gulerul este răsfrînt. Mînecile se fac scurte sau lungi cu manșetă. Pentru croit, materialul se îndoaie cu fața înăuntru. Părțile tiparului se așază pe lungime în direcția firului de lungime.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia răscroiturii gîtului — 0,5—1 cm, pe linia răscroiturii brațului 1,5 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe linia de subraț — 2—3 cm, pe linia de rotunjime (tivul) — 2 cm, pe liniile laterale ale mînecii — 2 cm, pe linia de lungime a mînecii pentru mîneca lungă — 0,5—1 cm, iar pentru mîneca scurtă — 4 cm; pe răscroitura mînecii nu se lasă rezerve, iar pe conturul gulerului, 0,5 cm. La croitul fețelor se adaugă 5 cm pentru fentă. Pe mijlocul spatelui sau al feței se dau semne cu punctul simplu, iar pe contururile tiparului se dau semne cu lațe.

Bluza de pionieră se finisează la fel ca și corsajul rochiei pentru fetițe de 8—12 ani (p. 92). Linia de rotunjime a bluzei de pionieră se tivește pe dos cu punct ascuns; lățimea tivului în forma finită este de 1—1,5 cm. Pe fața din dreapta a bluzei se fac patru butoniere pe lungime.

Pe fața din stînga se cos nasturii.

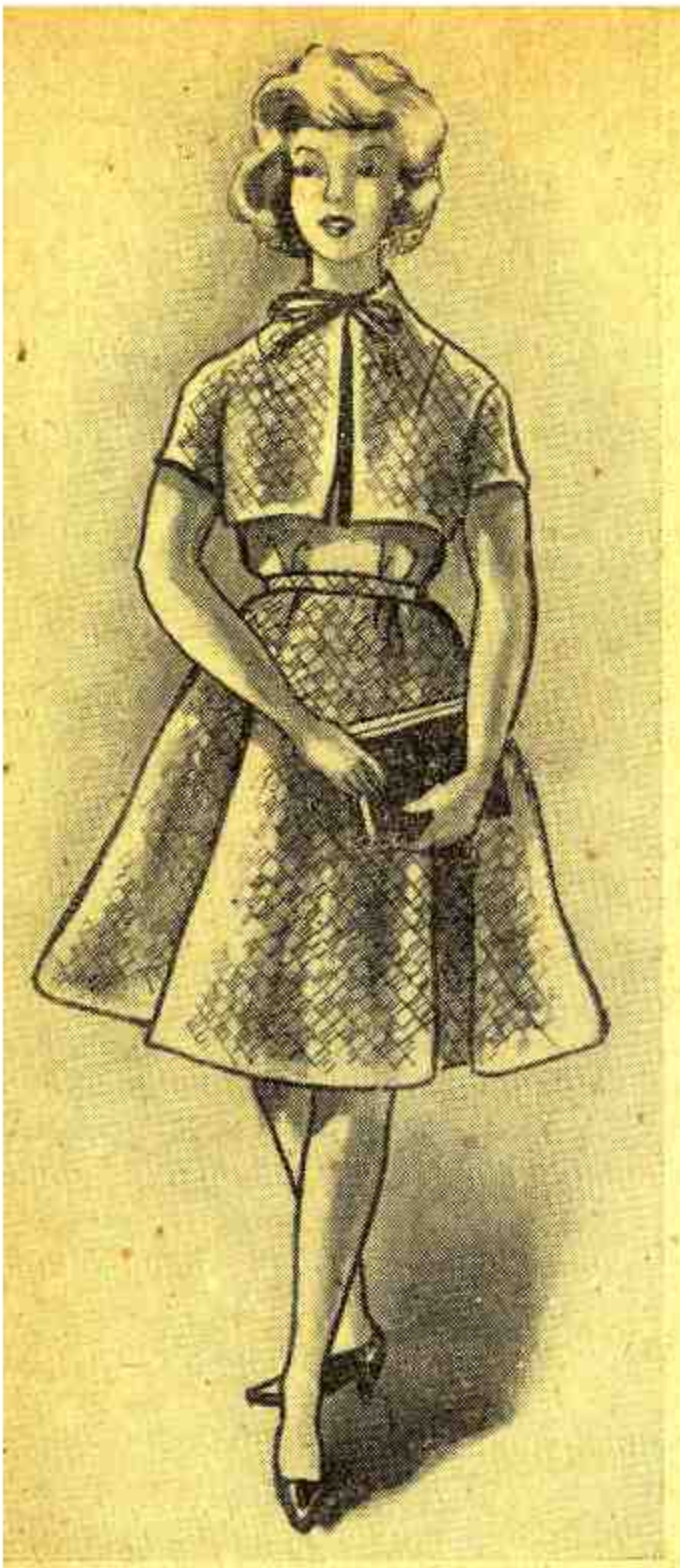

Fig. 72. Fustă și bolerou pentru fetițe.

CONFECȚIONAREA BOLEROULUI ȘI A FUSTEI PE TIPARUL DE BAZĂ AL ROCHIEI PENTRU FETIȚE DE VÎRSTĂ ȘCOLARĂ

În fig. 72 este prezentat un complet comod și elegant pentru adolescente, compus dintr-o fustă cloș și un bolerou. Pentru tiparul acestui model, pe tiparul de bază al spatelui și feței se aplică liniile modelului.

Spatele (fig. 73, *a*). Pe linia taliei se marchează tăietura. Din linia taliei se aplică 5 cm în sus pe linia de subraț. Din punctul *5* se duce spre stînga o linie paralelă cu linia taliei, pînă la intersecția cu mijlocul spatelui. Linia taliei se împarte apoi în trei părți egale. Din punctele de diviziune se duc în jos liniile tăieturilor (pînă la intersecția cu linia de rotunjime a fustei) pentru a forma cloșul fustei. Partea hașurată a tiparului se taie și se înlătură.

Fața (fig. 73, *b*). Pe linia taliei se marchează tăietura. Din această linie se aplică în sus 5 cm pe linia de subraț. Din punctul *5* se duce spre dreapta o linie paralelă cu linia taliei, pînă la intersecția cu mijlocul feței. Linia taliei se împarte în trei părți egale. Din punctele de diviziune se duc în jos liniile tăieturilor (pînă la intersecția cu linia de rotunjime a fustei), pentru formarea cloșului. Partea hașurată a tiparului se taie și se înlătură.

Așezarea tiparului pe material

Spatele (fig. 73, *c*, *d*). Mijlocul spatelui de pe tiparul de bolerou și fustă se aplică pe linia de îndoitură a materialului, pe firul de lungime. Tiparul fustei se taie pe liniile însemnate

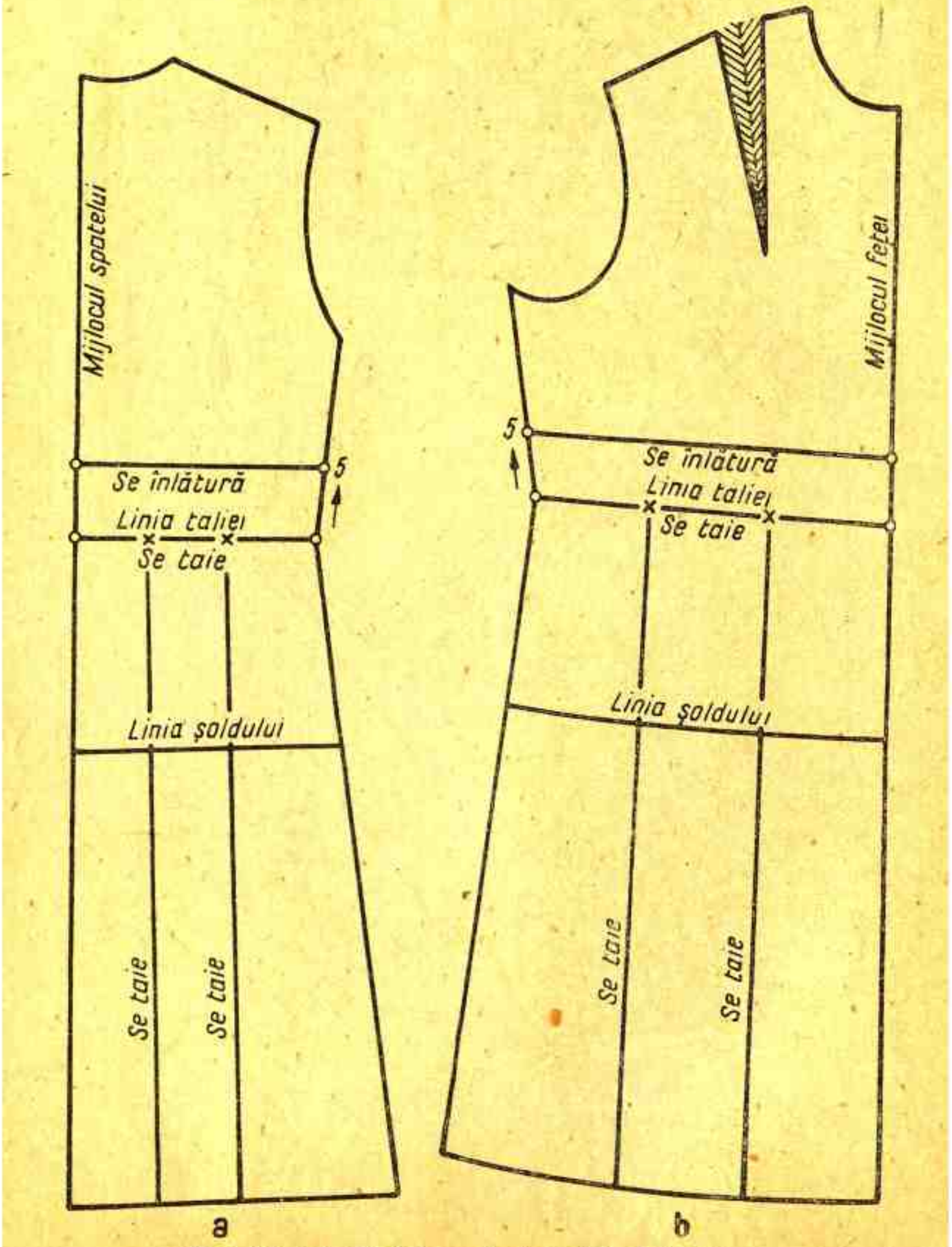

Fig. 73, *a*,*b*. Modelarea boleroului și fustei:
a,*b* — aplicarea liniilor de model pe tiparul de bază al spatelui și feței.

și se distanțează (distanța între marginile de jos ale fîșiilor tiparului de fustă va fi de 15 cm) pentru a forma clopul fustei. Rezervele pentru cusături: pe linia răscroiturii gîtului și linia de talie a fustei — 1 cm, pe linia răscroiturii brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț și pe linia de rotunjime a boleroului — 3 cm, pe linia de rotunjime a fustei — 5—6 cm.

Fața (fig. 73, *e*, *f*). Se fac tăieturile la fustă pe liniile însemnate, iar fîșiile se distanțează (cu 15 cm pe marginile de jos) pentru a forma clopul. Se lasă următoarele rezerve

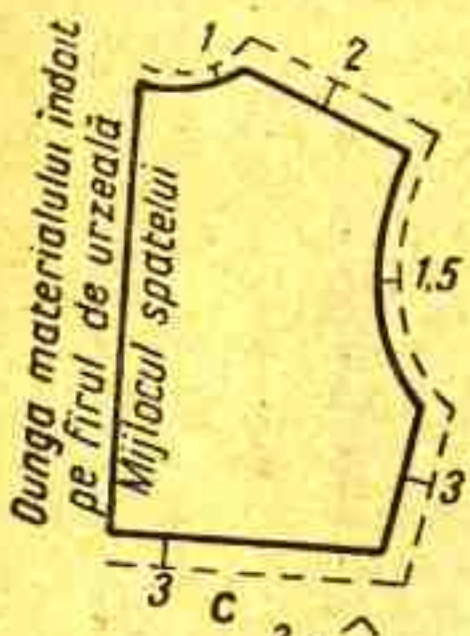

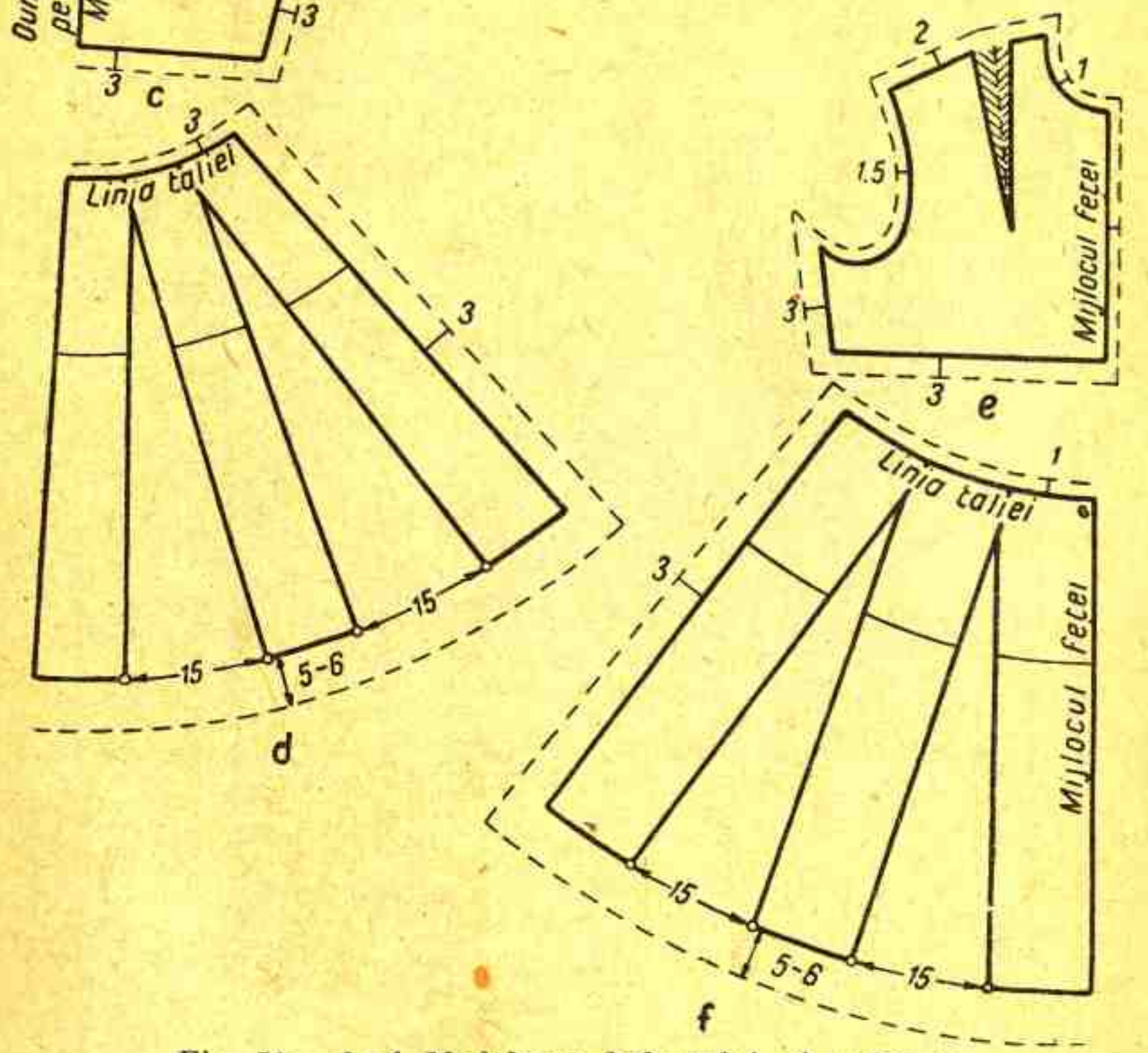

Fig. 73, *c*,*d*,*e*,*f*. Modelarea boleroului și a fustei:
c,*d*,*e*,*f* — aranjarea pe material a părților de tipar cu rezerve pentru cusături.

pentru cusături: pe linia de răscroitură a gîtului, pe mijlocul feței și linia taliei — 1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe linia de răscroitură a brațului—1,5 cm, pe linia de subraț și pe linia de rotunjime a boleroului — 3 cm, pe linia de rotunjime a fustei — 5—6 cm.

CHILOȚI PENTRU BĂIEȚI

În fig. 74 sînt prezentați chiloți pentru băieți. Pentru tiparul acestor chiloți (măsura 32) se iau următoarele măsuri:

— jumătate din grosimea taliei..... 32 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor..... 32 cm

Construirea tiparului (fig. 75)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 26 cm, reprezentînd **lungimea chiloților** (1/2 din jumătatea circumferinței șoldurilor, conform măsurii, plus 10 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 2) + 10 = 26 \text{ cm.}$$

și laturile orizontale AB și CD de 20 cm, reprezentînd **lățimea chiloților** (1/2 din jumătatea circumferinței șoldurilor, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 2) + 4 = 20 \text{ cm.}$$

Linia taliei în față. Trece prin punctele A și B.

Linia taliei în spate. Se prelungește linia BC în sus cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *2* se unesc.

Linia de jos a chiloților. Din punctul C se aplică 5 cm spre stînga pe linia CD (pentru toate măsurile).

Linia șoldului. Linia AD se împarte în două și se notează punctul L.

Linia de pe picior în față. Punctele L și *5* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 3 cm (pentru toate măsurile) perpendicular pe linia punctată. Linia de pe picior în față se duce prin punctele L și *3* spre punctul *5*.

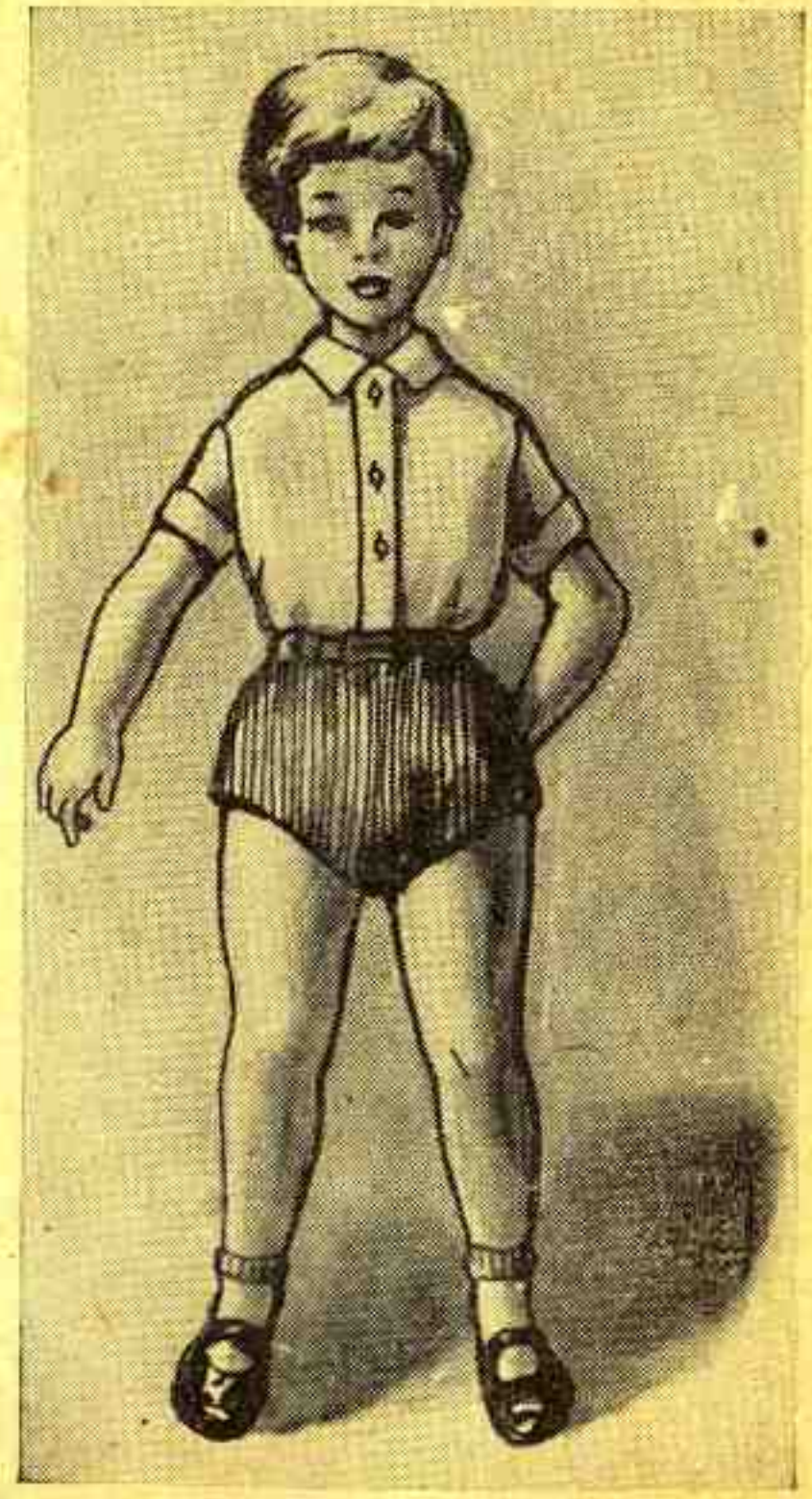

Fig. 74. Chiloți pentru băieți.

Linia de pe picior în spate. Din punctul de diviziune a liniei punctate se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia punctată. Se duce apoi o linie prin punctele *L* și *1* spre punctul *5*.

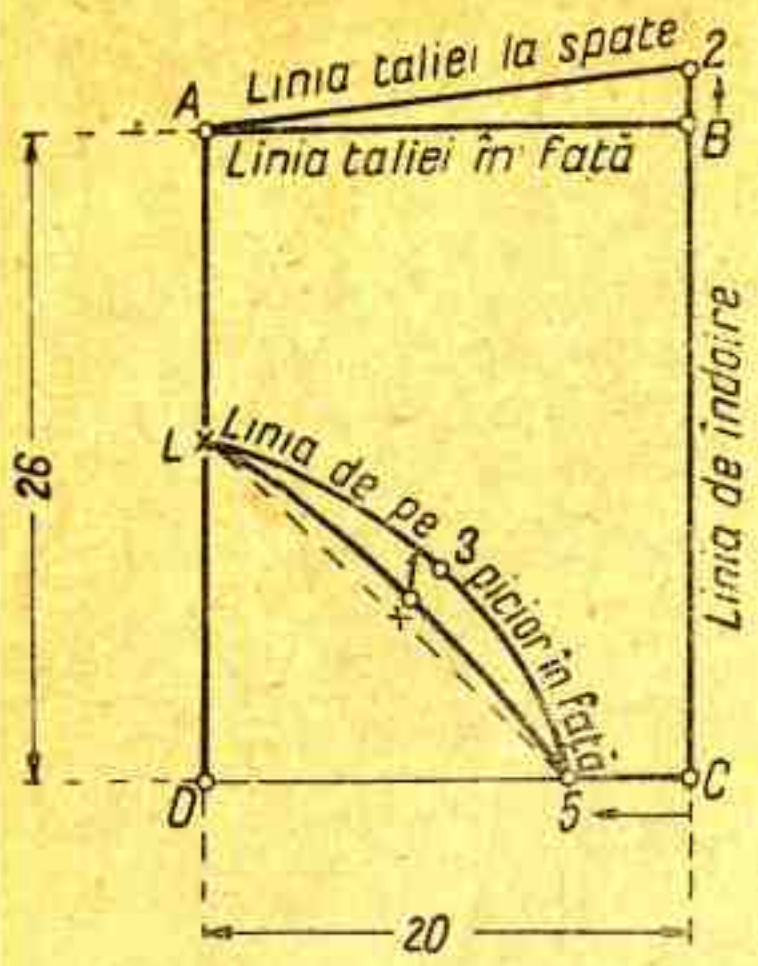

Fig. 75. Tipar de chiloți pentru băieți.

În fig. 75 se poate vedea a patra parte din chiloți. De aceea la decuparea mulajului se va așeza dedesubt încă o coală de hîrtie, tăindu-se pe prima coală partea din față, iar pe a doua, partea din spate a chiloților.

Croitul și cusutul

Pentru croitul chiloților, materialul se îndoaie pe firul de lungime, iar mijlocul părții din față și din spate se aplică pe îndoitură, unindu-le pe linia de jos a chiloților. Pentru cusături se adaugă pe linia taliei 2—3 cm. Celelalte rezerve pentru cusături au fost incluse la formarea tiparului.

Cusăturile laterale ale părții din față și din spate se unesc prin cusătura refec sau cusătura franțuzească. Marginea de sus a chiloților se îndoaie pe dos, sau se finisează cu o șuviță tăiată pe bie lată de 3—3,5 cm, tighelindu-se la mașină și se trece apoi un elastic.

Linia de jos a chiloților se finisează cu o șuviță pe bie lată de 2,5—3 cm. Aceasta se însăilează cu fața pe dosul chiloților și apoi se trage la mașină. Cusătura se răsfrînge în ambele părți, șuvița se îndoaie apoi pe fața chiloților, se însăilează și se tighelește pe marginea acestei șuvițe de ambele părți.

CĂMAȘĂ DE NOAPTE PENTRU BĂIEȚI

În fig. 76 este arătată o cămașă de noapte pentru băieți de 4—12 ani.

Pentru construirea tiparului acestei cămăși (măsura 34) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea cămășii	55 cm
— lungimea umărului	10 cm
— jumătate din grosimea gîtului	15 cm
— jumătate din grosimea pieptului	34 cm
— lungimea mînecii	45 cm

Construirea tiparului (fig. 77)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 55 cm, egale cu **lungimea cămășii** conform măsurii și laturile orizontale AB și CD de 43 cm egale cu **lățimea cămășii**, (jumătate din grosimea pieptului conform măsurii, plus 9 cm pentru toate măsurile).

$$34 + 9 = 43 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică 17,3 cm în jos pe linia AD și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 3) + 6 = 17{,}3 \text{ cm.}$$

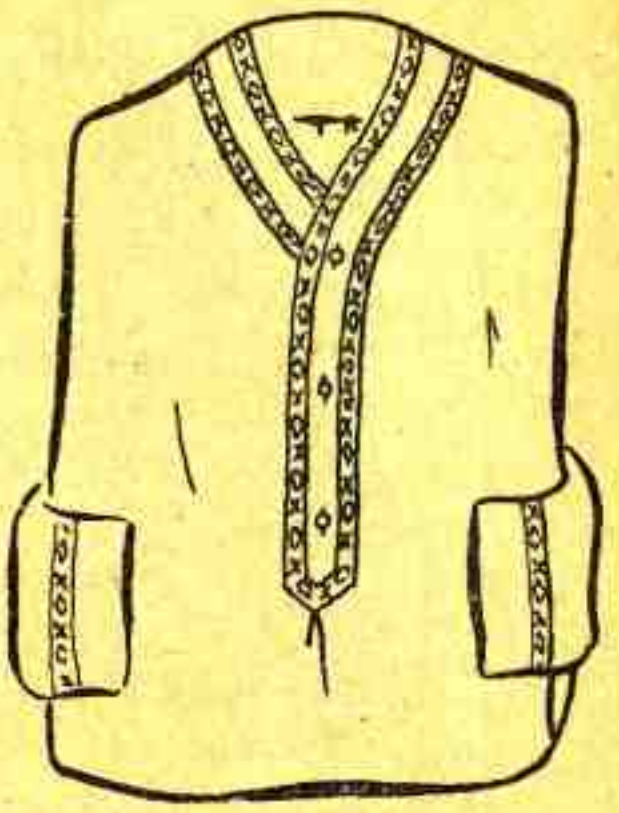

Fig. 76. Cămașă de noapte pentru băieți.

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică 16,3 cm pe linia orizontală spre dreapta și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 3) + 5 = 16{,}3 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică 10,5 cm spre dreapta pe linia GG_1 și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 4) + 2 = 10{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P_1.

Punctele ajutătoare pentru linia umărului și a răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_1G_3 se împart în trei părți egale.

Linia de subraț. Linia G_2G_3 se împarte în două și se notează punctul G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD și se notează punctul H. Din punctul H se aplică în sus 7 cm.

Cu aceasta se încheie desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea spatelui, apoi a feței.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul *A* se aplică 5 cm pe linia *AB* spre dreapta (1/3 din jumătatea grosimii conform măsurii)

$$15 : 3 = 5 \text{ cm.}$$

Din punctul *5* se aplică în sus pe verticală 1,5 cm (pentru toate

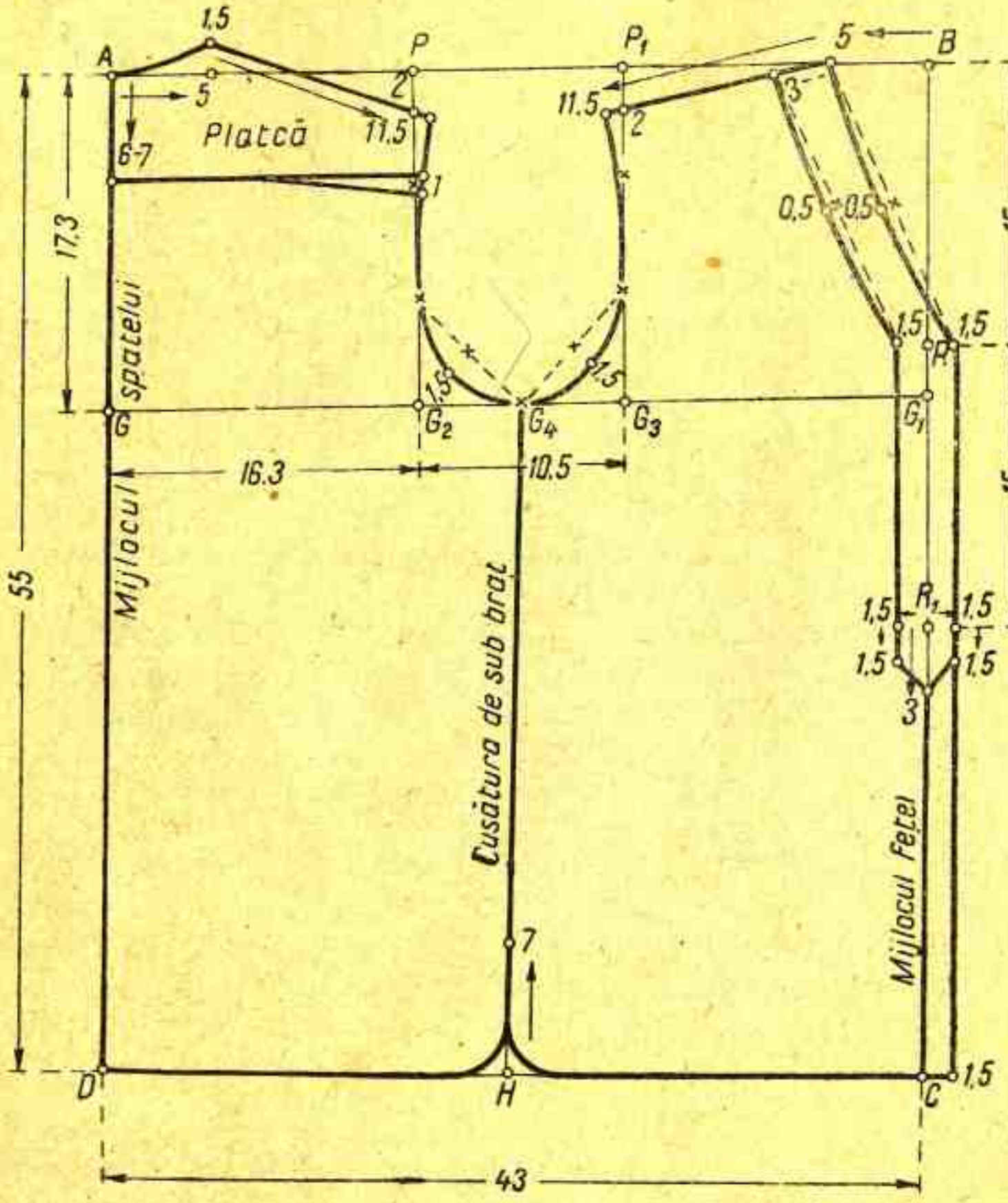

Fig. 77. Tipar de cămașă de noapte pentru băieți.

măsurile). Punctele *A* și *1,5* se unesc printr-o linie arcuită (concavă).

Înclinarea umărului. Din punctul *P* se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *1,5* (răscroitura gîtului) prin punctul *2* (înclinarea umărului) se duce linia umărului lungă de

11,5 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$10 + 1{,}5 = 11{,}5 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Punctul inferior de diviziune a liniei PG_2 se unește cu punctul G_4 printr-o linie punctată, care se împarte în două. Din punctul de diviziune se aplică în jos, perpendicular pe linia punctată, 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *11,5* prin punctul inferior de diviziune a liniei PG_2 și punctul *1,5* spre punctul G_4.

Cusătura laterală. Începe din punctul G_4 și continuă pînă la punctul H. Colțul se rotunjește.

Platca spatelui. Din punctul A se aplică în jos 6—7 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *6—7* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia de răscroitură a brațului PG_2. Din acest punct se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile), iar punctul notat cu *1* se unește cu linia plătcii.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul B se aplică 5 cm pe linia AB spre stînga (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii)

$$15 : 3 = 5 \text{ cm.}$$

Înclinarea umărului. Din punctul P_1 se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *5* (răscroitura gîtului) prin punctul *2* (înclinarea umărului) se duce linia umărului lungă de 11,5 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$10 + 1{,}5 = 11{,}5 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Punctul inferior de diviziune a liniei P_1G_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul G_4; aceasta se împarte în două, iar din punctul de diviziune se aplică în jos, perpendicular pe linia punctată, 1,5 cm (pentru toate măsurile). Se duce o linie arcuită din punctul *11,5* prin punctul inferior de diviziune a liniei P_1G_3 și punctul *1,5* spre punctul G_4.

Cusătura laterală. Trece prin punctele G_4 și H. Colțul de jos se rotunjește.

Răscroitura gîtului și modelarea bentiței. Din punctul B se aplică pe linia BC în jos 15 cm (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii) și se notează punctul R. Din punctul R se aplică în jos încă 15 cm (jumătate din grosimea gîtului conform

măsurii) și se notează punctul R_1. Din punctul R se aplică spre stînga și spre dreapta cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1,5* (notat de la punctul R spre dreapta) și punctul *5* (răscroitura gîtului) se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul de diviziune se aplică 0,5 cm spre stînga, perpendicular pe linia punctată. Din punctul *5* se duce o linie ușor arcuită prin punctul *0,5* spre punctul *1,5*.

Din punctul C se aplică pe orizontală spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* (inferior) și *1,5* (superior) se unesc. Din punctul *5* se aplică 3 cm (pentru toate măsurile) spre stînga pe linia umărului. Punctele *3* și *1,5* (notat din punctul R spre stînga) se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul de diviziune se aplică spre stînga, perpendicular pe linia punctată, 0,5 cm (pentru toate măsurile). Se duce o linie ușor arcuită din punctul *3* peste punctul *0,5* spre punctul *1,5*, formînd linia bentiței. Din punctul R_1 se aplică 3 cm în jos pentru toate măsurile. Din punctul R_1 se aplică spre dreapta și stînga cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctele notate se aplică în jos cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și *3* se unesc, formînd vîrful (colțul) bentiței).

Mîneca (fig. 78)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 45 cm, egale cu *lungimea mînecii* conform măsurii și laturile orizontale AB și CD de 34 cm reprezentînd *lățimea mînecii* (jumătate din circumferința pieptului conform măsurii).

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul A se aplică 7,7 cm în jos, pe linia AD și se notează punctul R (1/6 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 6) + 2 = 7{,}7 \text{ cm}.$$

Din punctul R se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul R_1.

Răscroitura mînecii. Linia orizontală AB se împarte în două, iar punctul de diviziune se notează cu O. Din punctul O se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD și se notează punctul H. Punctele R și O se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul de diviziune în sus se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia punctată. Se unesc apoi punctele O și R_1 printr-o linie punctată care se împarte în trei părți egale. Din punctul superior de diviziune se aplică în sus 1 cm, perpendicular pe linia punctată, iar din punctul inferior de diviziune în jos 0,5 cm (pentru toate măsurile),

perpendicular pe linia punctată. Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele *R*, *1,5*, *O*, *1*, punctul de diviziune din mijloc al liniei punctate OR_1, *0,5* spre punctul R_1.

Liniile laterale. Pe linia *CD* se aplică din punctul *D* spre

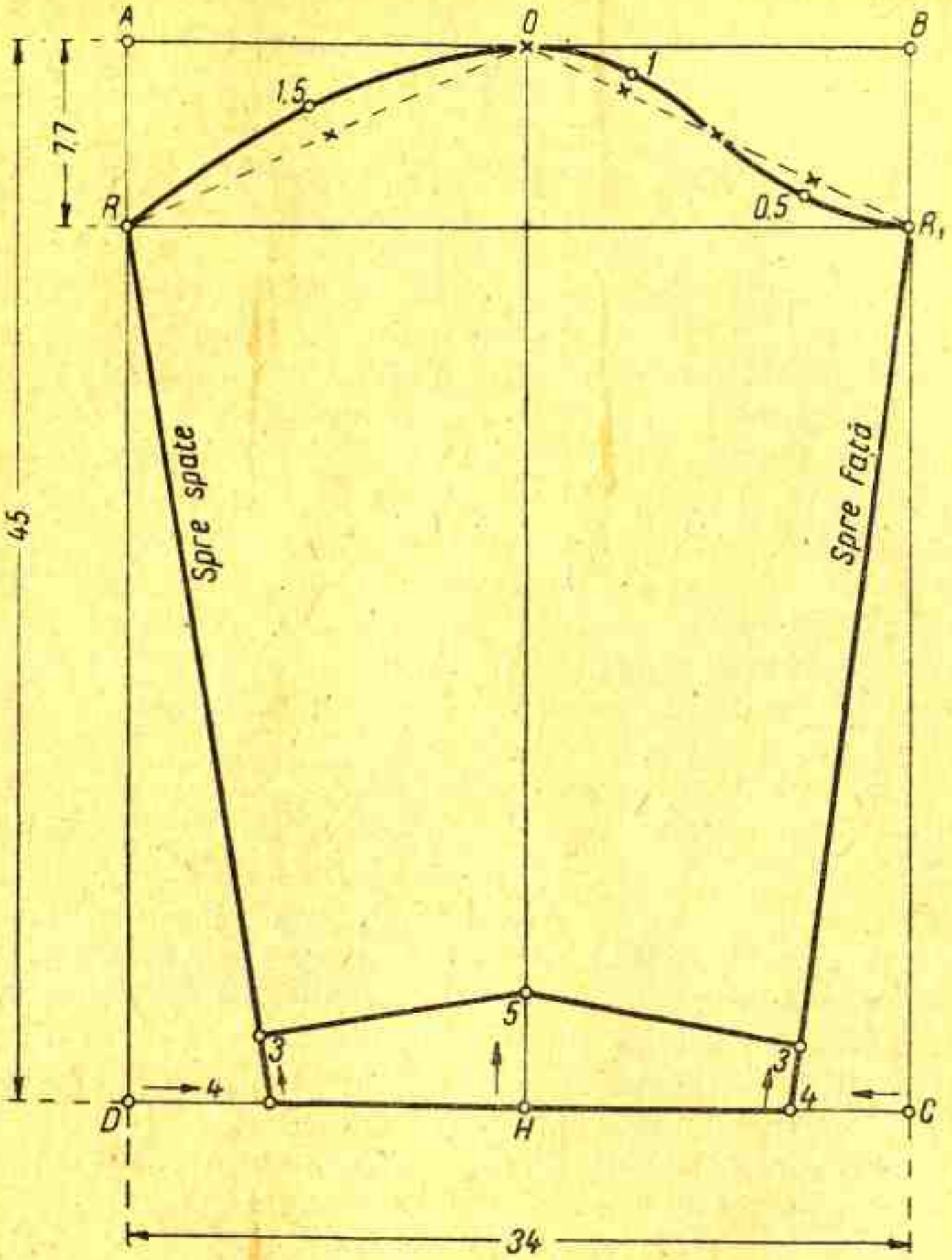

Fig. 78. Tipar de mînecă.

dreapta, și din punctul *C* spre stînga cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4* și *R*, precum și *4* și R_1 se unesc.

Manșeta aplicată. Din punctele *4* din dreapta și din stînga se aplică pe liniile laterale în sus cîte 3 cm, iar din punctul *H* în sus 5 cm (pentru toate măsurile) pe linia *OH*. Punctele *3*, *5* și *3* se unesc.

Croitul și cusutul

Părțile principale ale cămășii de noapte pentru băieți — spatele, fața, mînecile — se croiesc pe direcția firului de lungime al materialului, fără rezerve pentru cusături, deoarece la formarea tiparului s-a ținut seama de acestea. Platca se croiește așezînd firul de lungime al materialului pe lungimea plătcii. Dacă materialul este îngust, se înnădesc clini la spate, în față și la mînecile cămășii.

Spatele cămășii se lucrează cu platcă, cu o cută dublă sau cu crețuri.

La mînecă se aplică o manșetă.

Cusutul cămășii începe cu fenta din față, care se încheie din stînga spre dreapta. În acest scop se croiesc două benți — dreapta și stînga. Banta din dreapta se croiește în lungime pînă la răscroitura gîtului în față, plus 1 cm (rezervă), iar cea din stînga în lungime pînă la răscroitura gîtului în față plus 5 cm pentru colț. Benții dreapta și stînga se însăilează pe răscroitura gîtului din față, aplicîndu-se cu fața pe dosul cămășii, apoi se cos la mașină pînă la partea de jos a fentei, la 0,5 cm de margine. După ce benții s-au înnădit în vîrful răscroiturii în locul unde formează un cot, se fac crestături pînă la tighel, benții se întorc pe fața cămășii și se însăilează în margine petrecîndu-se peste marginea cămășii pe dosul acesteia.

Marginea benții din dreapta se îndoaie cu 0,5 cm, iar cămașa se garnisește cu paspoal, care se introduce sub marginea benții. Marginea împreună cu paspoalul se însăilează pe cămașă, se trage apoi la mașină în margine pe ambele părți ale benții pînă la baza răscroiturii gîtului. Banta din stînga se finisează la fel. Pentru ca aceasta să acopere banta din dreapta, sub colțul benții din stînga se face o cută. În acest scop la baza răscroiturii din față se face o tăietură în direcția cămășii, de la linia de îndoitură a materialului spre mijlocul feței, iar colțul se însăilează și se trage la mașină. Baza răscroiturii gîtului se tighelește pe lat întărind în felul acesta fenta.

Se însăilează apoi pe liniile umărului din spate și din față așezînd cusăturile dos la dos. Marginea tăieturii de la umăr a fețelor trebuie să rămînă cu 0,5 cm mai jos decît răscroitura gîtului în spate. Platca și partea din față a cămășii se așază față la față. Linia umărului și a răscroiturii gîtului se însăilează și se trag la mașină la 0,5--1 cm de margine. Platca se întoarce apoi spre spate, marginea ei se întoarce cu 0,5 cm și se tighelește în margine prinzîndu-se de spatele cămășii, după aceea se tighelește de asemenea în margine pe liniile umerilor și răscroiturii gîtului.

Partea de jos a cămășii și a fentelor laterale se tivesc tighelindu-se la 0,5 cm de margine.

În partea de jos a mînecii se însăilează manșeta cu fața pe dosul mînecii, și se trage la mașină la distanța de 0,5 cm de margine. Cusătura se desface în ambele părți, iar manșeta se întoarce pe fața mînecii. Se îndoaie apoi marginea manșetei cu 0,5 cm, se însăilează și se coase la mașină de mînecă. Mîneca, cu cusăturile laterale neîncheiate, se montează în răscroitura brațului prin cusătură cu refec, petrecînd marginea mînecii peste răscroitura brațului. După aceea se încheie la mașină cusăturile mînecii și ale subrațului pînă la fentele din partea de jos a cămășii.

Se festonează butonierele și se cos nasturii la locurile corespunzătoare. Cămașa se calcă în ordinea următoare: întîi manșetele și mînecile, după aceea celelalte părți.

CĂMAȘĂ DE ZI PENTRU BĂIEȚI

Tiparul de bază

În fig. 79 este prezentată o cămașă de zi pentru băieți. Pentru tiparul acestei cămăși (măsura 34) se iau următoarele măsuri:

— lungimea cămășii	55 cm
— lungimea umărului	10 cm
— jumătate din grosimea gîtului	15 cm
— jumătate din grosimea pieptului	34 cm
— lungimea mînecii	45 cm
— jumătate din grosimea mîinii la încheietură	8 cm

Construirea tiparului (fig. 80)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$ cu laturile verticale AD și BC de 55 cm, egale cu **lungimea cămășii** conform măsurii și laturile orizontale AB și CD de 43 cm, reprezentînd **lățimea cămășii** (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 9 cm pentru toate măsurile):

$$34 + 9 = 43 \text{ cm}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică 17,3 cm în jos pe linia AD și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 3) + 6 = 17{,}3 \text{ cm}.$$

Fig. 79. Cămașă de zi pentru băieți.

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică 16,3 cm pe linia GG_1 spre dreapta și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 3) + 5 = 16{,}3 \text{ cm}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pe linia AB și punctul de intersecție se notează cu P.

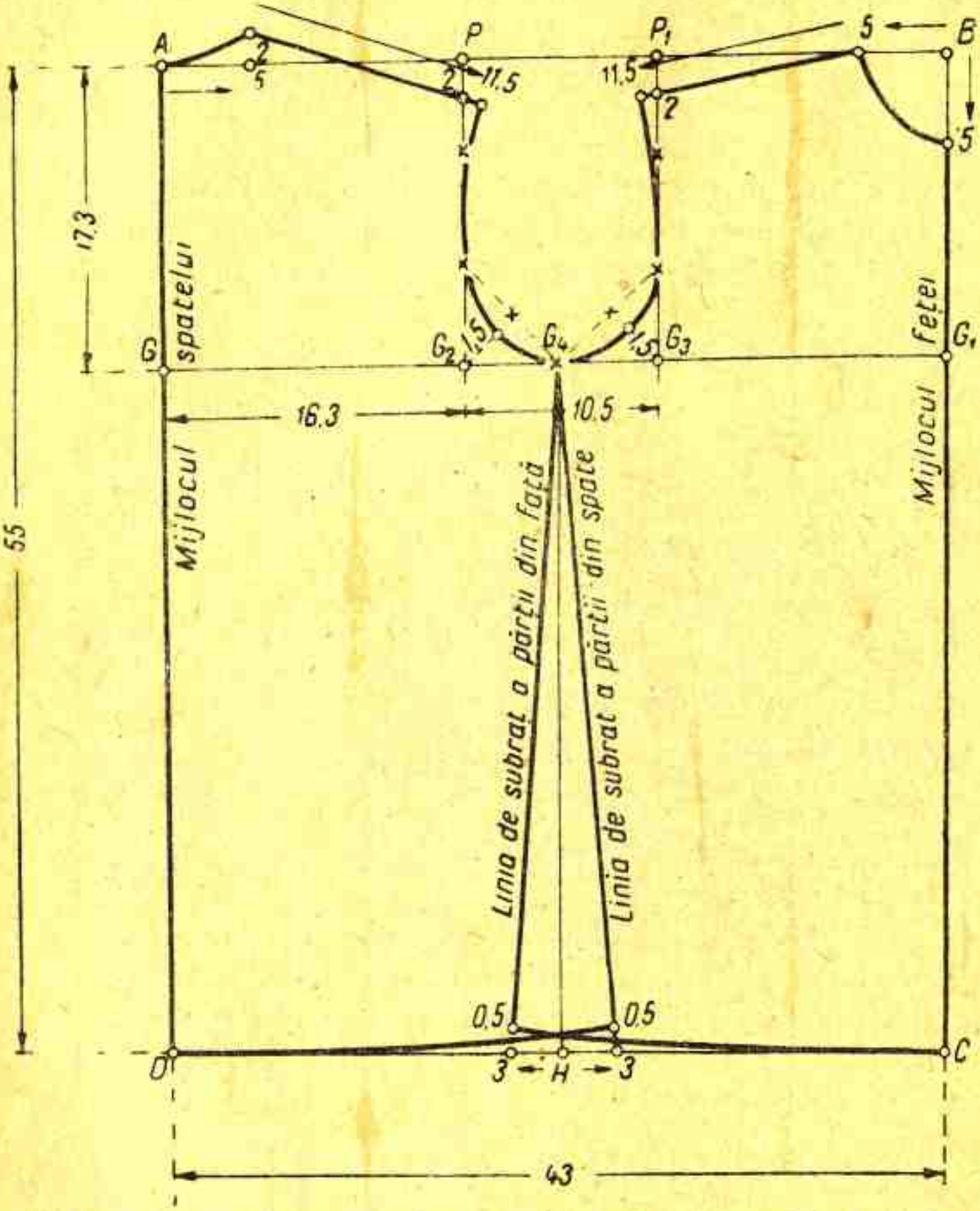

Fig. 80. Tipar de cămașă de zi pentru băieți (tiparul de bază).

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică 10,5 cm pe linia GG_1 spre dreapta și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 4) + 2 = 10{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P_1.

Linia de subraț. Distanța G_2G_3 se împarte în două. Punctul de diviziune se notează cu G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD; punctul de intersecție se notează cu H.

Punctele ajutătoare pentru liniile umărului și răscroiturii brațului: liniile PG_2 și P_1G_3 se împart în trei părți egale.

Cu aceasta se încheie desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea spatelui, apoi a feței.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A pe linia AB spre dreapta se aplică 5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii):

$$15 : 3 = 5 \text{ cm.}$$

Din punctul *5* se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia AB. Punctele A și *2* se unesc.

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică pe linia PG_2 în jos 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *2* (punctul superior al răscroiturii gîtului) prin punctul *2* (înclinarea umărului), pe o lungime de 11,5 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$10 + 1{,}5 = 11{,}5 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Se unește punctul inferior de diviziune a liniei PG_2 printr-o linie punctată cu punctul G_4, linie care se împarte în două, iar din punctul de diviziune în jos se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia punctată. Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *11,5* prin punctul inferior de diviziune a liniei PG_2 și punctul *1,5* spre punctul G_4.

Cusătura laterală și linia de rotunjime a cămășii. Din punctul H se aplică 3 cm (pentru toate măsurile) pe linia CD spre dreapta. Punctele G_4 și *3* se unesc, iar din punctul *3* se aplică 0,5 cm (pentru toate măsurile) în sus pe această linie. Punctul *0,5* se unește cu linia GD printr-o linie arcuită lină.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul B se aplică spre stînga pe linia AB, și în jos pe linia BC, cîte 5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii):

$$15 : 3 = 5 \text{ cm.}$$

Înclinarea umărului. Din punctul P_1 se aplică pe linia P_1G_3 în jos 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *5* (punctul superior al răscroiturii gîtului) prin punctul *2* (înclinarea umărului) pe o lungime de 11,5 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$10 + 1{,}5 = 11{,}5 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Punctul inferior de diviziune a liniei P_1G_3 se unește cu punctul G_4 printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia punctată. Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *11,5* prin punctul inferior de diviziune a liniei P_1G_3 și punctul *1,5* spre punctul G_4.

Cusătura laterală și linia de rotunjime a cămășii. Din punctul H se aplică 3 cm (pentru toate măsurile) pe linia CD spre stînga. Punctele G_4 și *3* se unesc și din punctul *3* în sus pe această linie se aplică 0,5 cm (pentru toate măsurile). Punctul *0,5* se unește cu punctul C printr-o linie arcuită plină.

Mîneca (fig. 81)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 45 cm, egale cu *lungimea mînecii* conform măsurii, iar laturile orizontale AB și CD de 34 cm, reprezentînd *lățimea mînecii* (jumătate din circumferința pieptului conform măsurii).

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul A se aplică *7,7* cm pe linia AD în jos și se notează punctul R (1/6 din jumătatea circumferinței pieptului conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 6) + 2 = 7{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul R se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul R_1.

Liniile ajutătoare și răscroitura mînecii. Linia AB se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu O. Din punctul O se coboară o perpendiculară pe linia CD, notîndu-se cu H punctul de intersecție.

Punctele R și O, precum și punctele O și R_1 se unesc prin linii punctate. Linia punctată RO se împarte în două, iar din punctul de diviziune se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile) perpendicular pe linia punctată. Linia punctată OR_1 se împarte în patru părți egale și din punctul superior de diviziune se aplică în sus 1 cm, perpendicular pe linia punctată, iar din punctul inferior de diviziune în jos, 0,5 cm (pentru toate măsurile), de asemenea perpendicular pe linia punctată. Linia răscroi-

turii mînecii se duce prin punctele *R*, *1,5*, *O*, *1*, punctul din mijloc de diviziune al liniei OR_1, *0,5* spre punctul R_1.

Liniile laterale. Pe linia *CD* se aplică din punctul *D* spre

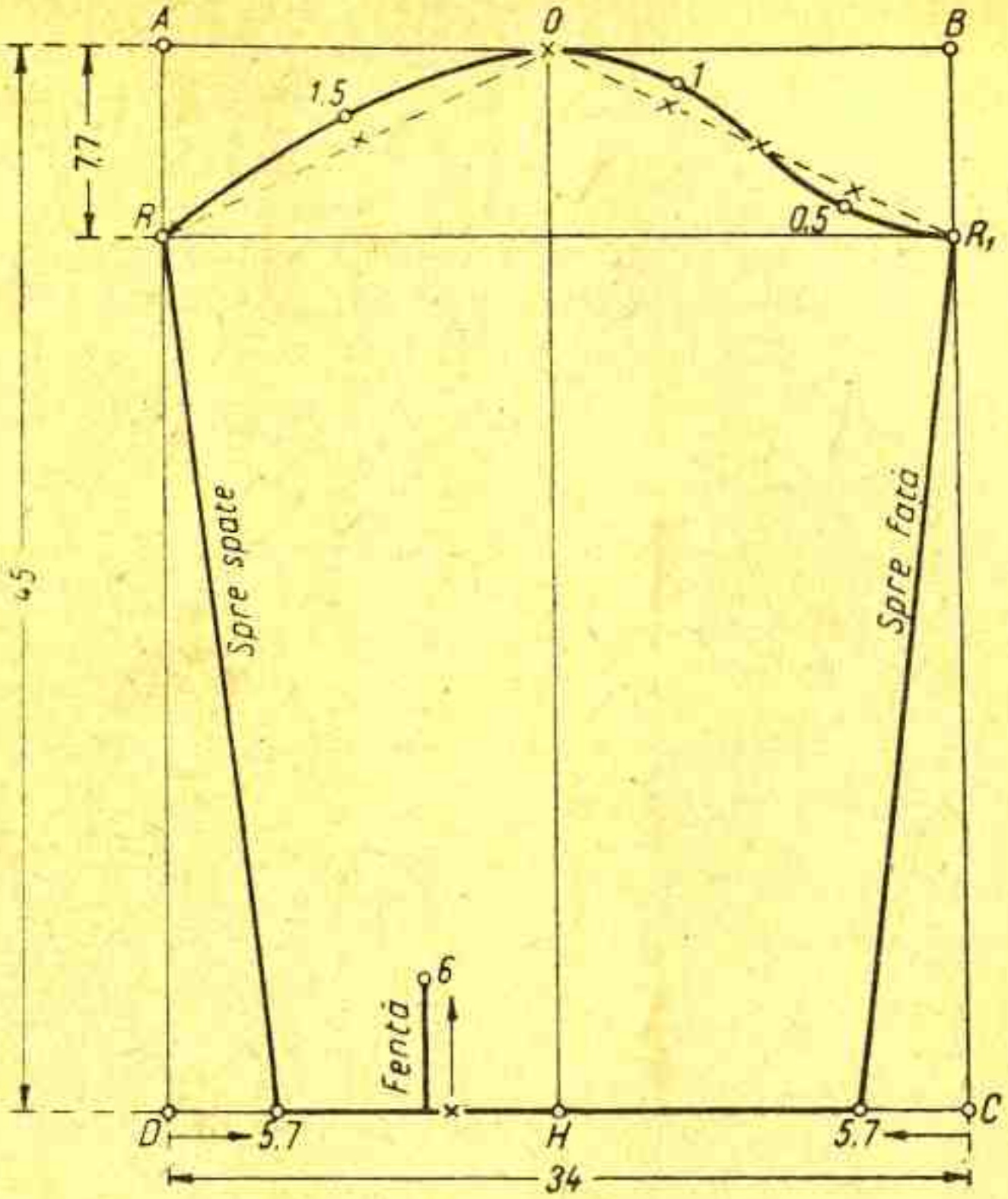

Fig. 81. Tipar de mînecă.

dreapta și din punctul *C* spre stînga cîte 5,7 cm (1/6 din jumătatea circumferinței pieptului conform măsurii):

$$34 : 6 = 5{,}7 \text{ cm.}$$

Punctele *R* și *5,7*, precum și R_1 și *5,7* se unesc.

Fenta. Distanța de la punctul *H* pînă la punctul *5,7* din stînga se împarte în două și din punctul de diviziune se ridică o perpendiculară avînd o lungime de 6 cm (pentru toate măsurile).

Manșeta (fig. 82)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* de 10 cm reprezentînd *lungimea manșetei* (jumătate

din grosimea mîinii la încheietură, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$8 + 2 = 10 \text{ cm},$$

iar laturile verticale AD și BC, de 6 cm, reprezentînd *lățimea manșetei* (pentru toate măsurile). În punctul C, colțul manșetei se rotunjește.

Gulerul (fig. 83)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD de 17,5 cm, reprezentînd **lungimea gulerului** (jumă-

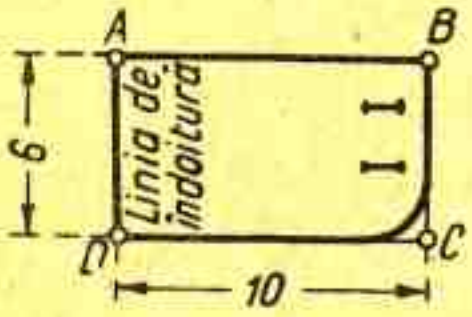

Fig. 82. Tipar de manșetă.

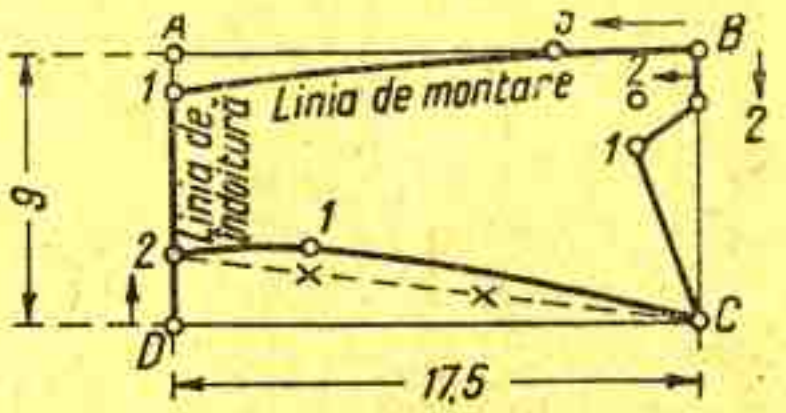

Fig. 83. Tipar de guler.

tate din circumferința gîtului conform măsurii plus 2,5 cm pentru toate măsurile).

$$15 + 2{,}5 = 17{,}5 \text{ cm},$$

și laturile verticale AD și BC de 9 cm, reprezentînd lățimea gulerului (pentru toate măsurile).

Linia de montare a gulerului. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul B se aplică pe linia AB spre stînga 5 cm (pentru toate măsurile). Linia de montare a gulerului se duce din punctul *1* situat sub punctul A, prin punctul *5*, spre punctul B.

Linia colțului și a bentiței. Din punctul B se aplică în jos 2 cm pe linia BC, iar din punctul *2* spre stînga, perpendicular pe linia BC, se aplică de asemenea 2 cm și din acest punct în jos, paralel cu linia BC, se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* se unește cu punctul *2* (pe linia BC) și cu punctul C.

Linia de jos a gulerului. Din punctul D se aplică pe linia AD în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și C se unesc printr-o linie punctată care se împarte în trei părți egale. Din punctul de diviziune din stînga se aplică în sus, perpendicular pe linia punctată, 1 cm. Linia de jos se duce din punctul *2* prin punctul *1* spre punctul C.

Croitul și cusutul

Pentru croit, toate părțile tiparului în afară de platcă se așază pe lung, pe direcția firului de lungime al materialului îndoit. Platca se confecționează dublă, iar tiparul se așază cu lungimea pe firul de lățime al materialului.

Rezerve pentru cusături (0,5—1 cm) se lasă numai pe linia de unire a spatelui cu platca. Toate celelalte rezerve pentru cusături au fost cuprinse la formarea tiparului.

Dacă lățimea materialului nu este suficientă pentru croitul spatelui, feței și mînecii, se înnădesc clini, care se însăilează și se cos la mașină cu cusătură cu refec din partea clinilor.

Cămașa se încheie în față de la stînga spre dreapta. Pentru finisarea fentei se pregătesc două bentițe lungi — una aplicată dedesubt (din partea dreaptă) și cealaltă de deasupra (din partea stîngă). Lungimea bentiței de dedesubt este egală cu lungimea fentei plus 2 cm rezervă, iar lățimea de 5,5 cm. Bentița de deasupra este egală cu lungimea fentei plus 5 cm pentru finisarea colțului, iar lățimea ei este egală cu 6,5 cm. Bentița de dedesubt (dreapta) se aplică cu fața pe dosul părții din față a cămășii, pe linia tăieturii, se însăilează și se tighelește la 0,5 cm de margine, apoi bentița se întoarce pe fața cămășii, marginea liberă se îndoaie cu 0,5 cm și se trage la mașină în margine pe fața cămășii, acoperind cusătura înnăditurii.

Bentița de deasupra (din partea stîngă) se însăilează pe tăietură aplicîndu-se cu fața pe dosul părții din față a cămășii și se trage la mașină la 0,5 cm de margine. Se întoarce apoi pe fața cămășii la distanța de 1,5—2 cm de cusătura înnăditurii, se aplică apoi de la linia îndoiturii lățimea bentiței (3—4 cm), iar restul se îndoaie sub bentiță. În partea de jos a bentiței de deasupra se formează un colț și se însăilează pe cămașă, tăind de sub aceasta materialul de prisos, apoi se tighelește bentița la 0,5 cm de margine. Pe colț se face tighelul dublu la distanța de 0,1 cm și 0,5 cm de margine. Vîrful fentei se întărește prin două tighele transversale, prinzîndu-se împreună bentița de deasupra și cea de dedesubt.

Fenta cămășii se poate finisa și fără înnăditul bentițelor. În acest scop se lasă la croit în partea din față a cămășii 1,5 pînă la 2 cm pentru petrecut și încă 3,5—4,5 cm pentru îndoit.

Pe spate, sub platcă, se fac cute sau crețuri. Dosul plătcii se aplică cu fața pe dosul cămășii la nivelul tăieturii spatelui. Marginea feței plătcii se îndoaie cu 0,5 cm, apoi se însăilează la distanța de 0,5 cm de marginea dosului plătcii și a spatelui cămășii, fața și dosul plătcii se cos la mașină, iar dosul plătcii

se îndoaie în sus. Linia umerilor de pe dosul plătcii se însăilează (pe față) împreună cu linia umerilor de pe partea din față a cămășii (pe dos), se trage la mașină la 0,6 cm de margine, iar cusătura se îndoaie spre partea plătcii. Liniile umărului de pe fața plătcii se îndoaie cu 0,5 cm și se tighelesc în margine, acoperind înnăditura de pe dosul plătcii.

Gulerul, dosul lui și întăritura, așezate cu fața în interior se însăilează în margine, apoi se tighelesc la 0,5 cm de margine. Linia de montare a bentiței gulerului rămîne neîncheiată. În colțul gulerului, materialul se decupează pentru a nu forma îngroșări, cusătura se dezdoaie în ambele părți și gulerul se întoarce pe față și se îndreaptă bine colțurile. Păstrînd forma gulerului, acesta se însăilează pe margine și se tighelește la 0,5 cm de margine. Gulerul astfel finisat se aplică pe răscroitura gîtului, potrivind mijlocul gulerului cu mijlocul spatelui și mijlocul feței cămășii, cu capetele gulerului pe linia de montare a acestuia. Bentița gulerului se însăilează pe linia de montare întinzîndu-se ușor, iar răscroitura se susține pe linia tăieturilor oblice, și apoi se tighelește la 0,7 cm de margine. Cusătura se îndoaie în direcția gulerului, iar marginea bentiței se îndoaie cu 0,5 cm, se însăilează acoperind cusătura înnăditurii și se tighelește în margine, continuînd tighelul pe partea superioară a bentiței.

Înainte de a monta mîneca în răscroitura brațului, se finisează în partea de jos: se face o tăietură pentru fentă și se pregătesc două bentițe lungi, dedesubt și deasupra. Bentița de dedesubt croită pe lungimea firului este egală cu lungimea plus 1 cm (rezervă), lățimea ei fiind de 2 cm. Bentița de deasupra este egală ca lungime cu lungimea tăieturii plus 2 cm pentru colț, iar lățimea ei este de 5 cm.

Bentița de dedesubt se însăilează pe tăietura mînecii, cu fața pe dosul mînecii, apoi se trage la mașină la 0,5 cm de margine. Se întoarce pe fața mînecii, iar marginea liberă a bentiței se îndoaie cu 0,5 cm și se tighelește în margine.

Bentița de deasupra se însăilează pe tăietura mînecii, aplicînd fața ei pe dosul mînecii și se trage la mașină la 0,5 cm de margine. Se întoarce apoi pe fața mînecii, se îndoaie marginea liberă cu 0,5 cm și, acoperind cusătura înnăditurii, se însăilează. Totodată se lucrează colțul din josul bentiței, tăind materialul de prisos, apoi se tighelește în margine întărindu-se la partea de jos cu un tighel transversal. Înainte de montarea manșetei se egalează partea de jos a mînecii. Crețurile sau pliurile (cutele) se fac la distanța de 3—4 cm de la bentița de deasupra mînecii. Fața și dosul manșetei se suprapun cu fața spre interior, aplicîndu-se peste ele întăritura, se însăilează și se trag la mașină la 0,7 cm de margine, lăsînd libere 0,6 cm pînă la linia de mon-

tare a manșetei pe mînecă. Se îndreaptă cusătura, iar colțurile se decupează. Manșeta se întoarce pe față și se însăilează în margine. Dosul manșetei se însăilează cu partea din față pe dosul mînecii și se trage la mașină pe partea mînecii, la distanța de 0,6—0,7 cm de margine. Cusătura se îndoaie în direcția manșetei. Marginea liberă a manșetei se îndoaie cu 0,5 cm și se coase la mașină în margine, pe partea din față a mînecii, acoperind cusătura înnăditurii. După aceea se tighelesc toate laturile manșetei la 0,5 cm de margine.

Mîneca astfel lucrată se însăilează în răscroitura neîncheiată (adică cu cusătura laterală desfăcută) și se montează cu cusătură refec lată de 0,6—0,8 cm. Mîneca și cusăturile laterale se unesc prin cusături refec. În partea de jos a cămășii se face un tiv pe dos, lat de 0,5 cm.

Pe bentița de deasupra fentei cămășii și pe bentița de deasupra a mînecii, cum și pe bentița gulerului, se fac butoniere pe lungimea firului. Pe bentițele de dedesubt se cos nasturii, în dreptul butonierelor.

CĂMAȘĂ SPORT PENTRU BĂIEȚI

În fig. 84 este prezentată o cămașă sport cu platcă pentru băieți. Pentru tiparul acestei cămăși (măsura 38) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea cămășii	65	cm
— lungimea umărului	12	cm
— jumătate din grosimea gîtului	16,5	cm
— jumătate din grosimea pieptului	38	cm
— lungimea mînecii	50	cm

Construirea tiparului (fig. 85)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$ cu laturile verticale AD și BC de 65 cm, egale cu **lungimea cămășii** conform măsurii, iar laturile orizontale AB și CD de 47 cm, reprezentînd **lățimea cămășii** (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 9 cm pentru toate măsurile):

$$38 + 9 = 47 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică în jos 18,7 cm pe linia AD și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(38 : 3) + 6 = 18{,}7 \text{ cm.}$$

Fig. 84. Cămașă sport cu platcă pentru băieți.

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică spre dreapta 17,7 cm, pe linia GG_1, și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(38:3) + 5 = 17{,}7 \text{ cm}.$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2, pe linia GG_1, se aplică spre dreapta 11,5 cm (1/4 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(38:4) + 2 = 11{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P_1.

Linia de subraț. Distanța G_2G_3 se împarte în două. Punctul de diviziune se notează cu G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD: punctul de intersecție se notează cu H.

Punctele ajutătoare ale liniei umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_1G_3 se împart în trei părți egale.

Cu aceasta s-a terminat desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea spatelui, apoi a feței.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A se aplică pe linia AB spre dreapta 5,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii):

$$16{,}5:3 = 5{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul *5,5* se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile) perpendicular pe *AB*. Punctele *A* și *2* se unesc printr-o linie arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul *P* se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) în jos pe linia PG_2.

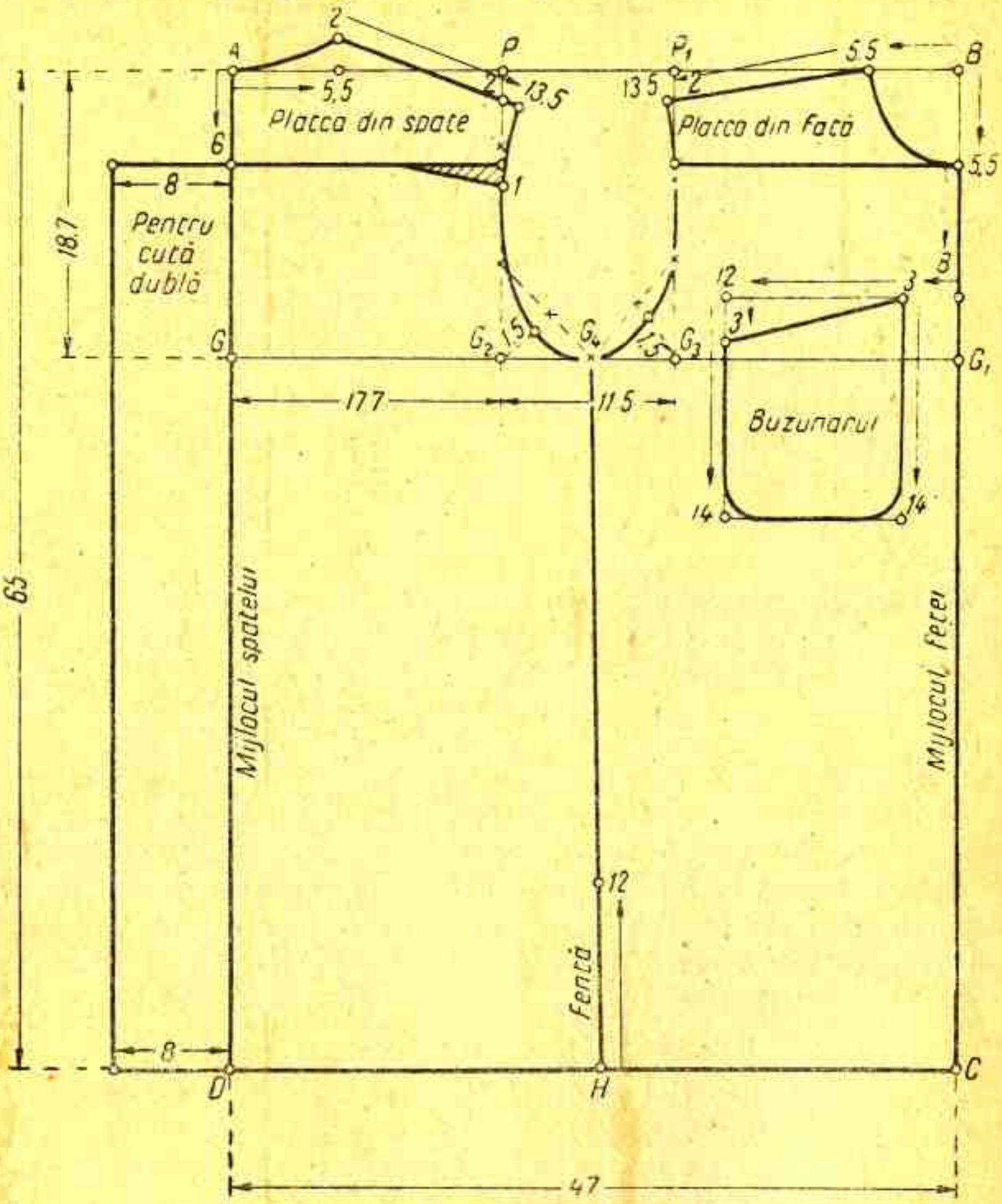

Fig. 85. Tipar de cămașă sport cu platcă pentru băieți.

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *2* (răscroitura gîtului), prin punctul *2* (înclinarea umărului), pe o lungime de 13,5 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$12 + 1{,}5 = 13{,}5 \text{ cm}.$$

Linia răscroiturii brațului. Punctul inferior de diviziune a liniei PG_2 și punctul G_4 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul de diviziune în jos, perpendicular pe linia punctată, se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctul *13,5*, punctul inferior de diviziune a liniei PG_2 și punctul *1,5* spre punctul G_4.

Cusătura laterală. Trece prin punctele G_4 și H.

Fenta pe linia șoldului. Din punctul H, pe linia G_4H în sus, se aplică 12 cm (pentru toate măsurile).

Platca din spate. Din punctul A se aplică 6 cm (pentru toate măsurile) în jos pe linia AD. Din punctul *6* se duce spre dreapta o linie orizontală, pînă la intersecția cu linia răscroiturii brațului. Din punctul de intersecție pe linia răscroiturii brațului, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* se unește cu linia plătcii (fig. 85).

Adaosul pentru cuta dublă. Din punctul *6* (pe linia AD) și din punctul D spre stînga, se aplică cîte 8 cm (pentru toate măsurile). Punctele notate se unesc.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul B se aplică spre stînga (pe linia AB) și în jos (pe linia BC) cîte 5,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii):

$$16{,}5 : 3 = 5{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *5,5* și *5,5* se unesc printr-o linie arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul P_1 se aplică în jos, pe linia P_1G_3, 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *5,5* (punctul superior al răscroiturii gîtului) trecînd prin punctul *2* (înclinarea umărului) se duce linia umărului lungă de 13,5 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1,5 cm pentru toate măsurile).

$$12 + 1{,}5 = 13{,}5 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Punctul inferior de diviziune a liinei P_1G_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul G_4. Linia punctată se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia punctată. Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *13,5* prin punctul inferior de diviziune a liniei P_1G_3 și punctul *1,5* spre punctul G_4.

Cusătura laterală. Trece prin punctele G_4 și H.

Platca din față. Din punctul *5,5* (punctul inferior al răscroiturii gîtului) se duce spre stînga o linie orizontală pînă la intersecția cu linia răscroiturii brațului.

Buzunarul. Din punctul *5,5* (punctul inferior al răscroiturii gîtului) se aplică în jos, pe linia *BC*, 8 cm (pentru toate măsurile), iar din punctul *8* se duce spre stînga, perpendicular pe linia *BC*, o linie de lungime nedefinită, pe care se aplică 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *3* spre stînga se aplică pe aceeași linie 12 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *3* și *12* se coboară perpendiculare lungi de cîte 14 cm (pentru toate măsurile). Punctele *14* și *14* se unesc. Din punctul *12* se aplică în jos 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și *3* se unesc. În punctele *14*, colțurile buzunarului se rotunjesc. (Mărimea buzunarului se fixează după gust).

Mîneca (fig. 86)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* de 50 cm, egale cu *lungimea mînecii* conform măsurii și laturile orizontale *AB* și *CD* de 38 cm, reprezentînd *lățimea mînecii* (jumătatea grosimii pieptului conform măsurii).

Înălțimea răscroiturii mînecii. Pe linia *AD* se aplică 8,3 cm din punctul *A* în jos și se notează punctul *R* (1/6 parte din jumătatea circumferinței pieptului conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(38 : 6) + 2 = 8{,}3 \text{ cm.}$$

Din punctul *R* se duce spre dreata o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *BC* și se notează punctul R_1.

Liniile ajutătoare și răscroitura mînecii. Linia *AB* se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu *O*. Din punctul *O* se coboară o perpendiculară pe linia *CD*, iar punctul de intersecție se notează cu *H*. Punctele *R* și *O*, precum și punctele *O* și R_1 se unesc prin linii punctate. Linia punctată *RO* se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia punctată. Linia punctată OR_1 se împarte în trei părți egale și din punctul superior de diviziune se aplică în sus 1 cm, perpendicular pe linia punctată, iar din punctul inferior de diviziune în jos, de asemenea perpendicular pe linia punctată, se aplică 0,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele *R*, *1,5*, *O* și *1*, punctul de diviziune din mijloc a liniei punctate OR_1, punctul *0,5* spre punctul R_1.

Liniile laterale ale mînecii. Pe linia *CD* se aplică din punctul *D* spre dreapta și din punctul *C* spre stînga cîte 6,3 cm (1/6 din jumătatea circumferinței pieptului conform măsurii):

$$38 : 6 = 6{,}3 \text{ cm.}$$

Punctele *R* și *6,3*, precum și R_1 și *6,3* se unesc.

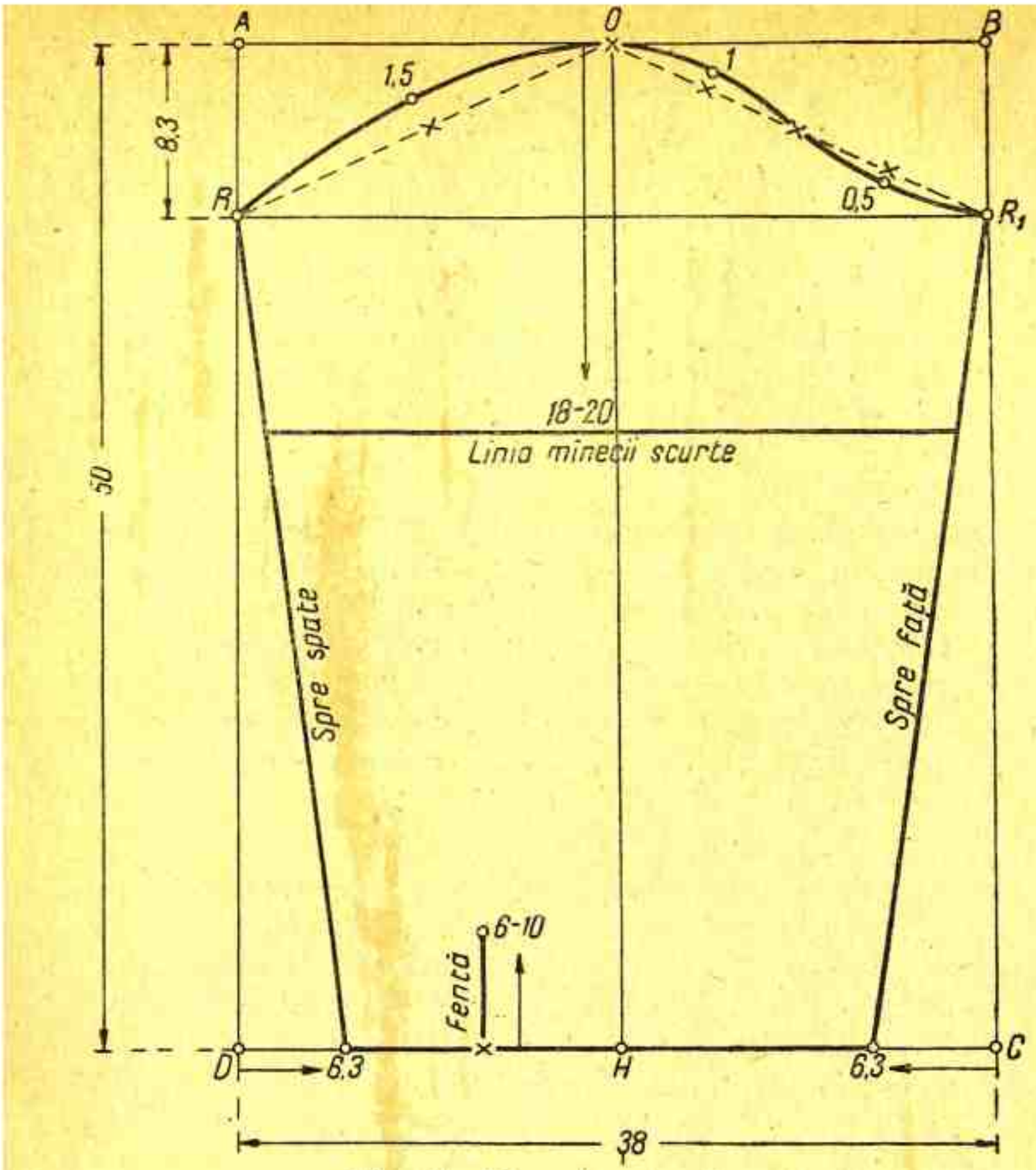

Fig. 86. Tipar de mînecă.

Fig. 87. Tipar de guler.

Tăietura pentru fentă. Distanța între punctul *H* și punctul *6,3* din stînga se împarte în două, iar din punctul de diviziune se duce în sus, perpendicular pe linia *CD*, linia fentei, lungă de 6—10 cm.

Linia mînecii scurte. Din punctul *O* se aplică, pe linia ajutătoare *OH* în jos, 18 — 20 cm. Prin punctele *18 — 20* se duce o linie orizontală pînă la intersecția cu liniile laterale ale mînecii.

Gulerul (fig. 87)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD de 19 cm reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$16{,}5 + 2{,}5 = 19 \text{ cm.}$$

și laturile verticale AD și BC de 10 cm, reprezentînd *lățimea gulerului* (pentru toate măsurile).

Linia de montare a gulerului. Pe linia AD se aplică 1 cm (pentru toate măsurile) din punctul A în jos. Din punctul B se aplică pe linia AB spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *2* se unesc.

Linia de jos a gulerului. Din punctul D, pe linia AD în sus, se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și C se unesc.

Colțul gulerului. Se unesc punctele *2* și C.

Croitul și cusutul

În fig. 88 se vede felul cum se așază pe material părțile tiparului de cămașă cu platcă pentru băieți. Pentru cămașa care se poartă peste pantaloni se poate renunța la cuta dublă din spate.

COSTUM PENTRU BĂIEȚI DE 4—7 ANI

Costumul prezentat în fig. 89 se compune dintr-un veston drept și pantaloni scurți și se recomandă să se confecționeze din stofă de lînă sau combinată cu bumbac, precum și din țesături de bumbac, sau din catifea.

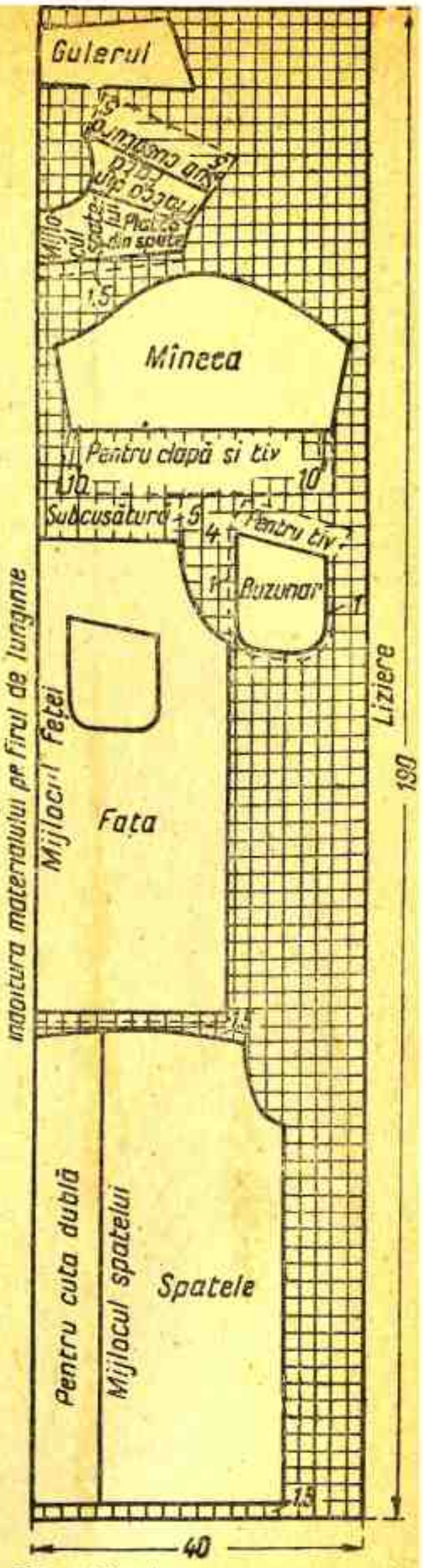

Fig. 88. Așezarea pe material a părților de tipar pentru cămașa sport cu platcă, pentru băieți.

VESTONUL

Pentru tiparul de veston (mărimea 32) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea vestonului	42 cm
— lungimea spatelui pînă la talie	28 cm
— lungimea umărului	9 cm
— jumătate din grosimea gîtului	14 cm
— jumătate din grosimea pieptului	32 cm
— lungimea mînecii	40 cm

Construirea tiparului (fig. 90)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 42 cm, egale cu *lungimea vestonului* conform măsurii și laturile orizontale AB și CD de 38 cm, reprezentînd *lățimea vestonului* (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$32 + 6 = 38 \text{ cm}.$$

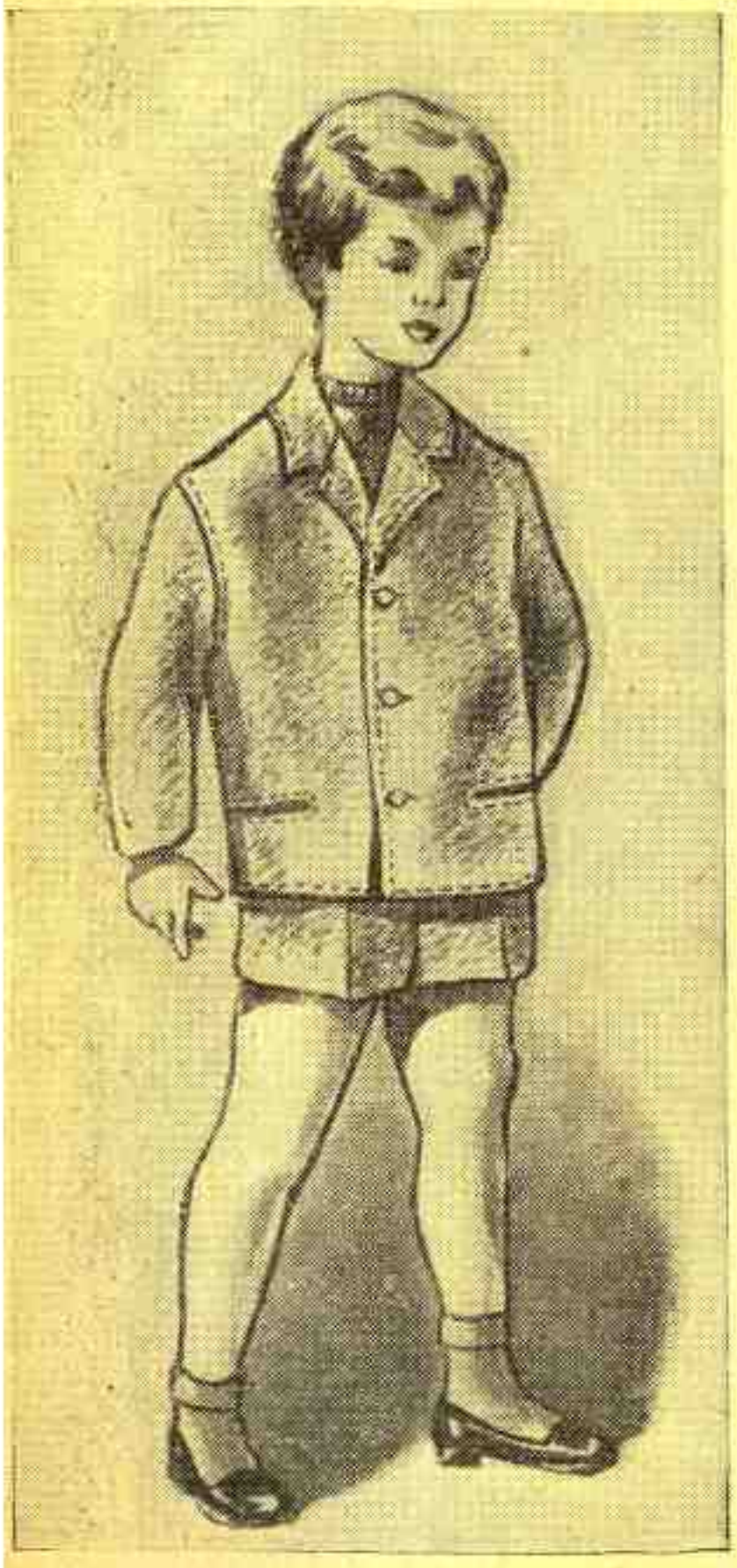

Fig. 89. Costum pentru băieți de vîrstă preșcolară.

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică 15,7 cm pe linia AD în jos și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 3) + 5 = 15{,}7 \text{ cm}.$$

Din punctul G spre dreapta se duce o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

Linia taliei. Pe linia AD, din punctul A în jos, se aplică 28 cm și se notează punctul T (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii). Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul T_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică 13,7 cm pe linia

GG_1 spre dreapta și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 3) + 3 = 13{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P.

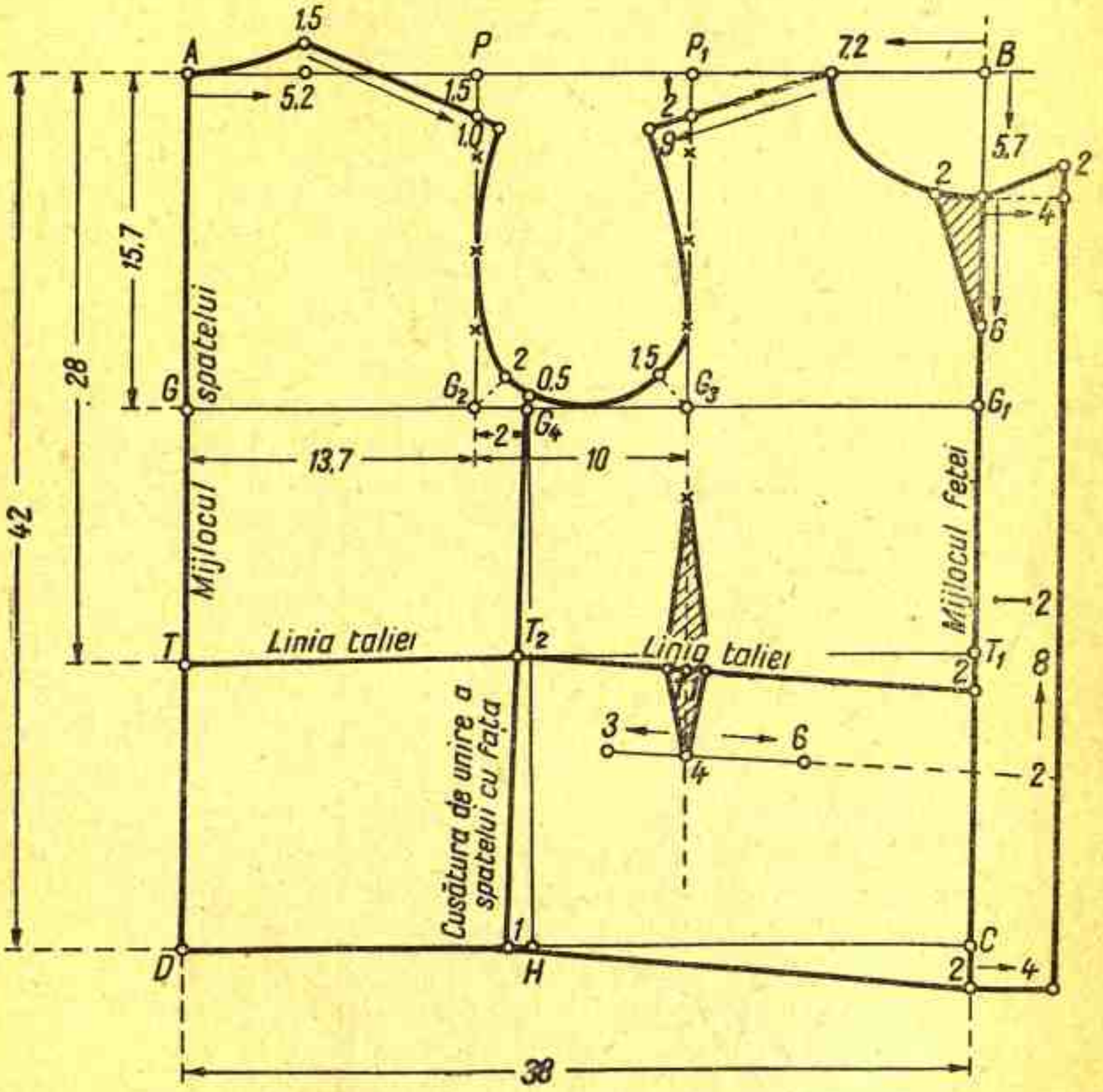

Fig. 90. Tipar de veston pentru băieți de vîrstă preșcolară.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică pe linia GG_1 spre dreapta 10 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(32 : 4) + 2 = 10 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară și punctul de intersecție a acesteia cu linia AB se notează cu P_1.

Linia de subraț. Din punctul G_2 pe linia GG_1 spre dreapta se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD și se notează punctul H.

Punctele ajutătoare pentru linia umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_1G_3 se împart în patru părți egale.

Cu aceasta s-a terminat desenarea elementelor ajutătoare și se trece la construirea spatelui, apoi a feței.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A pe linia AB spre dreapta se aplică 5,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(14 : 3) + 0{,}5 = 5{,}2 \text{ cm}.$$

Din punctul *5,2* se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *1,5* se unesc printr-o linie arcuită (concavă).

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *1,5* (răscroitura gîtului) se duce prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) linia umărului lungă de 10 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru susținerea umărului, pentru toate măsurile):

$$9 + 1 = 10 \text{ cm}.$$

Linia răscroiturii brațului. Unghiul PG_2G_4 se împarte în două printr-o linie punctată și din punctul G_2 pe această linie se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul G_4 se continuă linia de subraț în sus cu 0,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *10*, trecînd prin punctul de diviziune din mijloc a liniei PG_2 și punctul *2* se duce spre punctul *0,5* o linie arcuită care formează linia răscroiturii brațului.

Cusătura laterală. Din punctul H se aplică pe linia CD spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *0,5*, G_4 și *1* se unesc. Punctul de intersecție cu linia TT_1 se notează cu T_2.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul B, pe linia AB spre stînga, se aplică 7,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$(14 : 3) + 2{,}5 = 7{,}2 \text{ cm}.$$

Din punctul B se aplică, pe linia BC în jos, 5,7 cm (1/3 din jumătatea circumferinței gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(14 : 3) + 1 = 5{,}7 \text{ cm.}$$

Punctele *7,2* și *5,7* se unesc printr-o linie arcuită (concavă).

Pensa de pe linia răscroiturii gîtului. Din punctul *5,7* spre stînga, pe linia răscroiturii gîtului, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile), iar din punctul *5,7* pe linia BC în jos, se aplică 6 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *6* se unesc.

Înclinarea umărului. Din punctul P_1 de pe linia AB, pe linia P_1G_3 în jos se aplică 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *7,2* (răscroitura gîtului) trecînd prin punctul *2* (înclinarea umărului) se duce linia umărului lungă de 9 cm (lungimea umărului conform măsurii).

Linia răscroiturii brațului. Unghiul $P_1G_3G_4$ se împarte în două printr-o linie punctată pe care se aplică 1,5 cm din punctul G_3 (pentru toate măsurile). Din punctul *9*, trecînd prin punctul inferior de diviziune a liniei P_1G_3 și punctul *1,5* și atingînd linia GG_1, se duce pînă în punctul *0,5* o linie ușor arcuită, care formează linia răscroiturii brațului.

Cusătura laterală. Trece prin punctele *0,5*, G_4, T_2 și *1*.

Poziția liniei taliei. Din punctul T_1 pe linia BC în jos se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) și punctul *2* se unește cu punctul T_2.

Fixarea rotunjimii vestonului. Din punctul C se continuă linia BC în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile) și punctul *2* se unește cu punctul *1* de pe linia CD.

Pensa de pe linia taliei. Din punctul G_3 se duce o linie punctată de o lungime nedefinită, perpendiculară pe linia GG_1. Din punctul de intersecție cu linia taliei, spre dreapta și spre stînga se aplică cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Linia punctată din punctul G_3 pînă la punctul de intersecție cu linia taliei se împarte în trei părți egale. Punctul superior de diviziune se unește cu punctele *1* și *1* (de pe linia taliei). Apoi, din punctul de intersecție cu linia taliei, se aplică în jos 4 cm (1/3 din distanța între punctul G_3 și punctul de intersecție cu linia taliei). Punctul *4* se unește cu punctele *1* și *1* (de pe linia taliei).

Buzunarul lateral. Linia buzunarului se duce prin punctul *4* pe o lungime nedefinită și paralel cu linia taliei. Din punctul *4* se aplică apoi spre stînga 3 cm, iar spre dreapta 6 cm (pentru toate măsurile).

Adaosul pentru fentă (rever). Din punctul *5,7* (răscroitura gîtului) și *2* (linia rotunjimii vestonului) se aplică spre dreapta

cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *4* (superior) se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Se duce o linie din punctele *5,7* trecînd prin punctele *2, 4, 4, 2*.

Semnul pentru butoniera de jos și pentru nasture se dă la nivelul buzunarului și la distanța de 2 cm de marginea reverului,

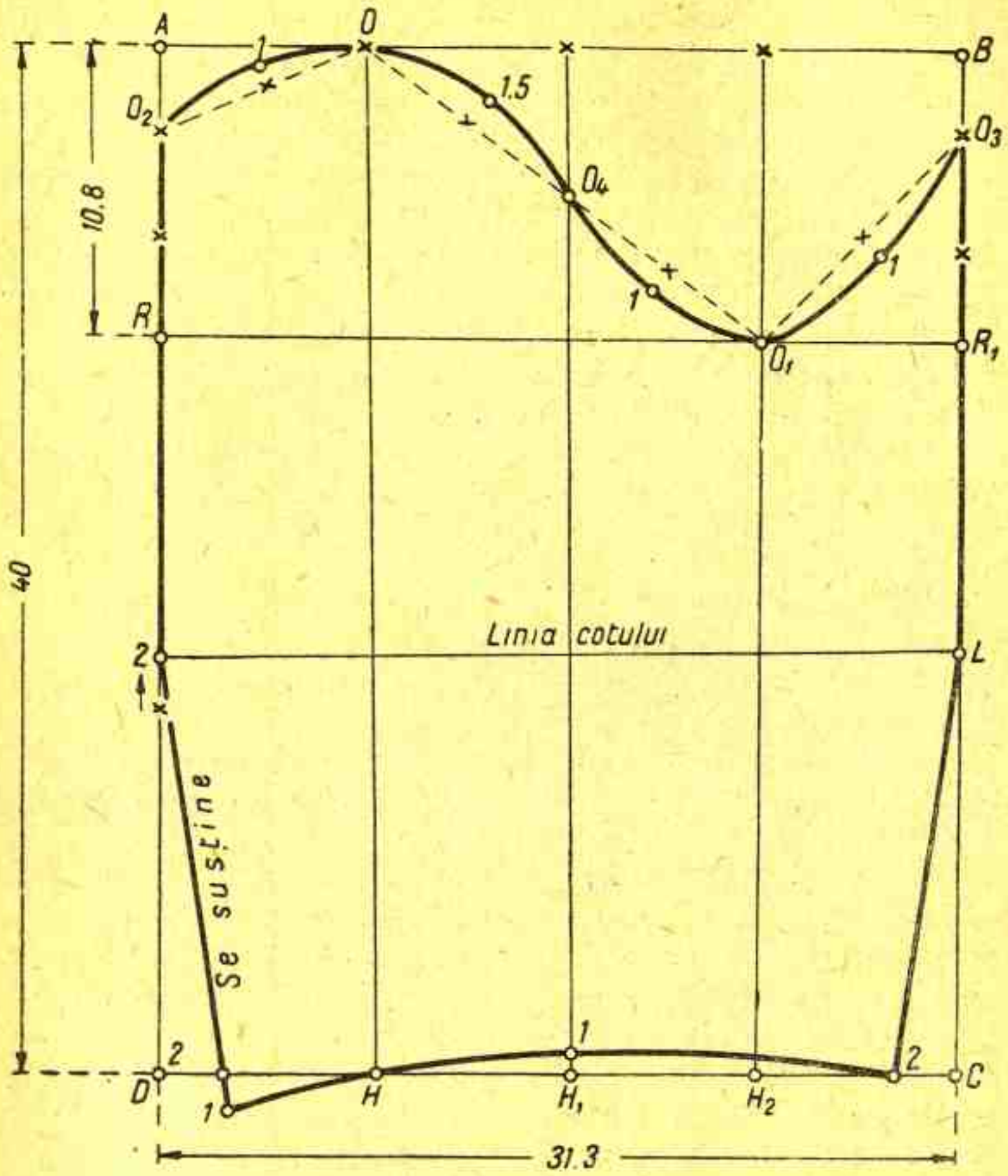

Fig. 91. Tipar de mînecă.

iar pentru butoniera superioară, cu 8 cm mai sus și la aceeași distanță de margine.

Mîneca (fig. 91)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* de 40 cm, egale cu *lungimea mînecii*, conform măsurii

și laturile orizontale AB și CD de 31,3 cm, reprezentînd **lățimea mînecii** (1/3 din jumătatea circumferinței pieptului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile, înmulțit cu 2):

$$(32 : 3 + 5) \times 2 = 31{,}3 \text{ cm}.$$

Înălțimea răscroiturii mînecii. Pe linia AD, din punctul A în jos, se aplică 10,8 cm și se notează punctul R (3/4 din adîncimea răscroiturii brațului minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$[(15{,}7 : 4) \times 3] - 1 = 10{,}8 \text{ cm}.$$

Din punctul R se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul R_1.

Liniile ajutătoare. Linia AB se împarte în patru părți egale. Punctul de diviziune din stînga se notează cu litera O. Din toate punctele de diviziune a liniei AB se coboară perpendiculare pînă la intersecția cu linia CD și se notează punctele H, H_1 și H_2. Punctul de intersecție al liniei verticale ajutătoare din dreapta cu linia RR_1 se notează cu O_1.

Linia răscroiturii mînecii. Liniile AR și BR_1 se împart în trei părți egale. Punctul superior de diviziune al liniei AR se notează cu O_2, iar punctul superior de diviziune al liniei BR_1 se notează cu O_3. Punctele O_2 și O se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele O și O_1 se unesc printr-o linie punctată. Punctul de intersecție al acesteia cu linia ajutătoare verticală din mijloc se notează cu O_4. Segmentul liniei punctate OO_4 se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile). Segmentul liniei punctate O_4O_1 se împarte în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele O_1 și O_3 se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele O_2, *1*, O, *1,5*, O_4, *1*, O_1, *1*, O_3.

Punctul O este punctul cel mai înalt al mînecii.

Linia cotului. Linia RD se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul L.

Liniile laterale. Pe linia CD, din punctul D spre dreapta se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Linia laterală din stînga

se duce prin punctele O_2, R, *2*, *2* și apoi peste linia CD, prelungind linia laterală cu 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul C pe linia CD spre stînga se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Linia laterală din dreapta se duce prin punctele O_3, R_1, L, *2*.

Linia de lungime a mînecii. Din punctul H_1 se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1*, trecînd prin punctele H și *1* spre punctul *2*, se duce o linie ușor arcuită care formează linia de lungime a mînecii.

Gulerul (fig. 92).

Pentru construirea tiparului de guler răsfrînt se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD de 17 cm, egale cu *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$14 + 3 = 17 \text{ cm.}$$

Laturile verticale AD și BC ale dreptunghiului, egale cu 8 cm, reprezintă *lățimea gulerului* (pentru toate măsurile).

Linia de montare a gulerului. Din punctul A pe linia AB, se aplică spre dreapta 5,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(14 : 3) + 0{,}5 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul B, pe linia AB, se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *3* se aplică în jos (perpendicular pe linia AB) 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele A, *5,2* și *2* se unesc.

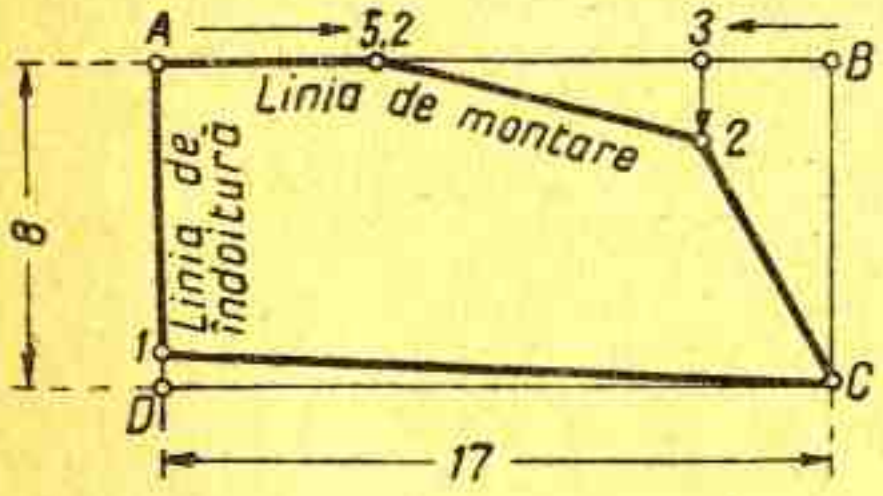

Fig. 92. Tipar de guler răsfrînt.

Linia de jos și colțul gulerului. Din punctul D se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1*, C și *2* se unesc.

Croitul și cusutul

La croitul vestonului nu se lasă rezerve pentru cusături, cu excepția liniei de lungime a mînecii și a liniei de rotunjime a vestonului unde se adaugă 2—3 cm pentru tiv.

Direcția firului de lungime al materialului trebuie să treacă pe lungimea tuturor pieselor vestonului; numai gulerul se va așeza pe lățimea materialului.

Dosul gulerului se croiește pe bie, după același tipar.

Bezețul (dublura reverului) se croiește pe direcția firului de lungime care va trece de-a lungul liniei de montare a acestuia. În partea de sus bezețul depășește cu 2 cm răscroitura gîtului spre umăr, iar în partea de jos, lățimea sa este egală cu 4 cm.

După ce s-au croit piesele, se dau semne cu lațe pe linia din mijlocul feței, buzunarului și penselor, precum și pe liniile de rotunjime a vestonului și de lungime a mînecii. Pe linia din mijlocul spatelui și gulerului se dau semne simple, cu puncte înaintea acului. Părțile vestonului se însăilează apoi în ordinea următoare: întîi pensele, apoi cusăturile de pe umăr (susținînd umărul din spate) și cusăturile laterale, lăsînd o distanță de 1,5 cm de la marginea materialului. Se însăilează apoi mîneca pe linia cotului, susținîndu-se ușor în cusătură.

După ce s-a terminat însăilatul se face proba, apoi, după corectarea defectelor, se trece la asamblarea detaliilor.

La vestoanele din pînză de bumbac, cusăturile de pe umăr și de subraț se unesc prin cusătură refec, iar la cele din stofă sau stofă mai subțire, cu cusătură de asamblare.

Bezețul (dublura reverului) se aplică pe veston față la față și se însăilează. Partea de sus a bezețului se susține și se trage la mașină pe partea fețelor, la distanța de 0,7 cm de la marginea tăiată a materialului. Cusătura se descalcă, se însăilează și marginea reverului se trage la mașină.

Mîneca și vestonul se tivesc. Dacă haina se confecționează din țesătură de bumbac, tivul se însăilează și se trage la mașină. La materialele din lînă, tivul se coase de mînă cu punct ascuns. Se însăilează apoi mîneca în răscroitura brațului, avînd grijă ca punctul cel mai înalt al mînecii să coincidă cu cusătura umărului sau să cadă cu 1 cm mai în față de cusătura umărului.

La însăilat, răscroitura mînecii se susține ușor. Mîneca se coase apoi la mașină, iar cusătura se bordează cu o șuviță în verif din satin sau din material de căptușeală.

Fața și dosul gulerului se însăilează, susținîndu-se marginea de sus a gulerului în colțuri, și se tighelește la 0,5 cm de margine. Colțurile gulerului se decupează ca să nu formeze îngroșări. Cusătura se dezdoaie și se descalcă în ambele părți. Gulerul se întoarce apoi pe față și se însăilează în margine, acoperindu-se cusătura cu marginea feței gulerului. Gulerul astfel pregătit se calcă și se montează pe răscroitura gîtului. Mijlocul marcat pe dosul gulerului se prinde în ace de mijlocul spatelui, iar colțurile gulerului pe linia de montare, cu crestăturile de pe răscroitura gîtului în față. Gulerul se prinde cu partea sa de pe dos. Marginea feței gulerului se îndoaie cu 0,5—1 cm și se tighelește peste acesta.

Buzunarele aplicate, confecționate din stofă, se fac căptușite, iar cele din țesătură de bumbac — necăptușite. Pentru finisare se îndoaie marginea de sus a buzunarului pe partea din spate cu 2,5 cm, se însăilează și se tighelește. Laturile și partea de jos a buzunarului se îndoaie cu 1 cm, se însăilează, se calcă, se însăilează pe veston după semnele cu lațe și apoi se coase la mașină.

Dacă în loc de buzunare aplicate vestonul are buzunare tăiate, acestea se finisează diferit: se croiește și se prinde punga buzunarului, iar marginea tăiată se finisează.

Pe fața stîngă a vestonului se fac butoniere, iar nasturii se cos pe fața dreaptă.

Vestonul astfel finisat se calcă cu grijă.

PANTALONUL SCURT

Pentru tiparul de pantalon scurt (măsura 32) se iau următoarele măsuri:

— jumătate din grosimea taliei ..... 32 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 34 cm

Construirea tiparului

Partea din față a pantalonului (fig. 93, *a*). Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 24 cm, reprezentînd *lungimea pantalonului* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$(34:2) + 7 = 24 \text{ cm.}$$

și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 18 cm, reprezintă *lățimea pantalonului* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(34:2) + 1 = 18 \text{ cm.}$$

Linia taliei. Din punctul *A* se aplică pe linia *AB* spre dreapta 1 cm.

Linia cusăturii laterale și bentița buzunarului. Din punctul *D* se prelungește linia verticală *AD* în jos cu 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *A* se aplică pe linia *AD* în jos 10 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *10* se unesc. Din punctele *1* și *10* perpendicular pe linia ce unește punctele *1* și *10*, se aplică spre stînga cîte 3 cm. Punctele notate cu *3* și *3* se unesc.

Linia răscroiturii din față a pantalonului. Linia *BC* se împarte în patru părți egale. Din punctul de diviziune din mijloc al liniei *BC*, perpendicular pe aceasta, se aplică spre dreapta 1,5 cm iar din punctul inferior de diviziune, de asemenea perpendicular,

se aplică 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *C* se prelungește linia orizontală spre dreapta cu 8 cm (1/2 din linia *CD* minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(18:2)-1 = 8 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii din față a pantalonului se duce prin punctele: *B*, punctul superior de diviziune al liniei *BC*, punctele *1,5* și *3*, spre punctul *8*.

Linia cusăturii pasului. Linia *BC* se prelungește din punctul *C* în jos cu 6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *6* se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *8* se unesc.

Linia de pe picior (tivul) a pantalonului. Punctele *4* și *2* se unesc.

Partea din spate a pantalonului (fig. 93, *b*). Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 24 cm, reprezentînd *lungimea pantalonului* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$(34:2) + 7 = 24 \text{ cm.}$$

și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 20 cm, reprezentînd lățimea pantalonului (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(34:2) + 3 = 20 \text{ cm.}$$

Linia taliei. Din punctul *A*, pe linia *AB*, se aplică, spre dreapta, 18 cm și se notează punctul *T* (1/2 din jumătatea circumferinței taliei conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(32:2) + 2 = 18 \text{ cm.}$$

Din punctul *A*, perpendicular pe linia *AB*, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *T* se unesc.

Linia cusăturii laterale și bentița buzunarului. Linia verticală *BC* se prelungește din punctul *C* în jos cu 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *4* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită. Din punctul *B*, pe linia *BC*, se aplică în jos 10 cm (pentru toate măsurile). Punctele *T* și *10* se unesc. Din punctele *T* și *10*, perpendicular pe linia ce unește punctele *T* și *10*, se aplică spre dreapta cîte 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele notate cu *3* și *3* se unesc.

Linia răscroiturii din spate a pantalonului. Linia *AD* se împarte în patru părți egale. Din punctul de diviziune din mijloc, perpendicular pe linia *AD*, se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile), iar din punctul inferior de diviziune, de asemenea perpendicular, se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile).

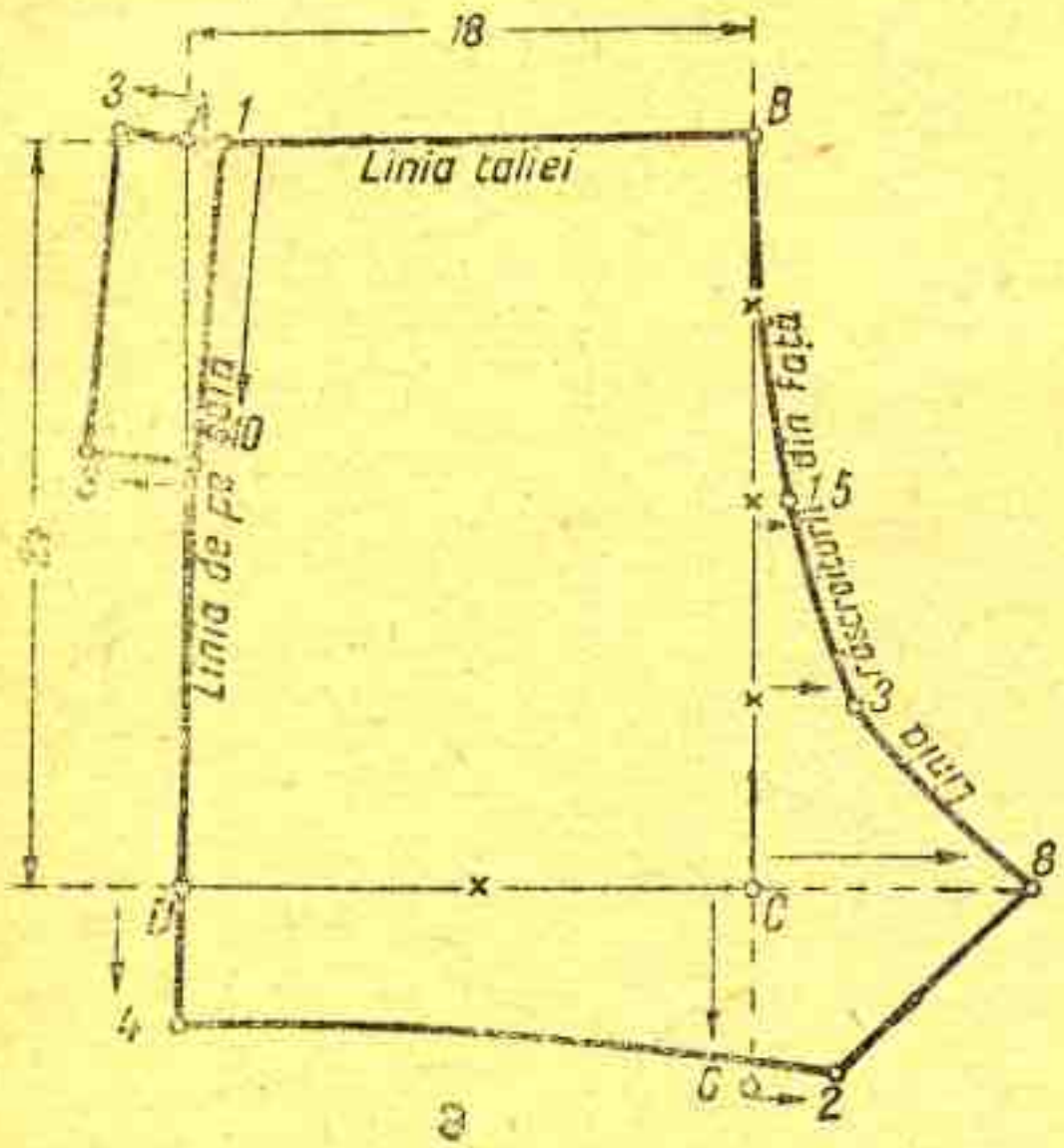

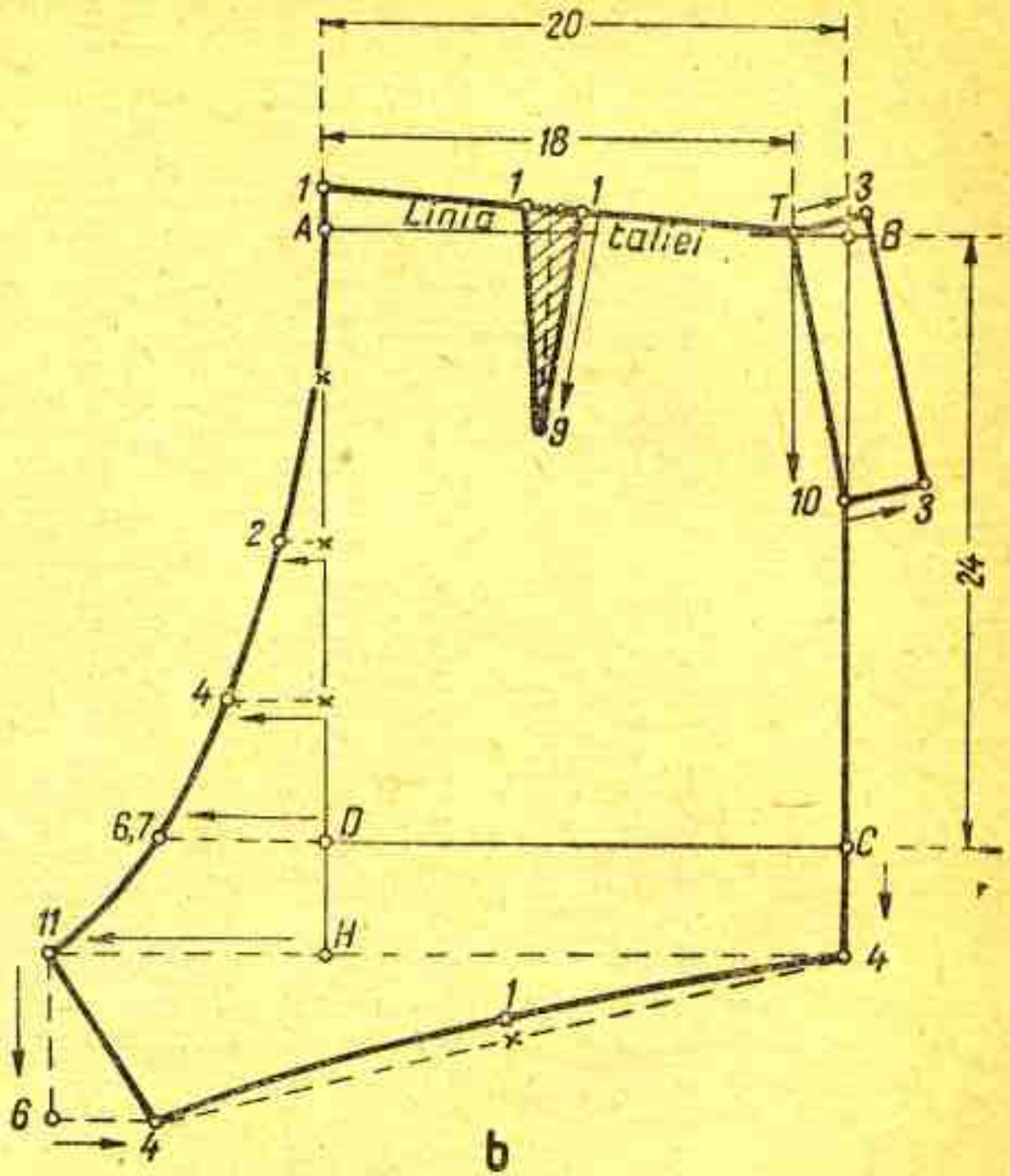

Fig. 93. Tipar de pantalon scurt:
a — partea din față; *b* — partea din spate.

Linia *CD* se prelungește din punctul *D* spre stînga cu 6,7 cm (1/3 din linia *CD*):

$$20:3 = 6{,}7 \text{ cm.}$$

Linia verticală *AD* se prelungește din punctul *D* în jos pînă la intersecția cu linia orizontală ce pornește din punctul *4* și punctul de intersecție se notează cu *H*. Din punctul *H* se aplică spre stînga 11 cm (1/2 din linia *CD* plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(20:2) + 1 = 11 \text{ cm.}$$

Prin punctele *1*, *A*, punctul superior de diviziune al liniei *AD*, punctele *2*, *4*, *6*, *7* și *11* se duce o linie ușor arcuită, care formează linia răscroiturii din spate a pantalonului.

Cusătura pasului. Din punctul *11*, perpendicular pe linia ce unește punctele *11* și *4*, se aplică în jos 6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *6* se aplică spre dreapta 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *11* și *4* se unesc.

Linia de pe picior a pantalonului (tivul). Punctele *4* și *4* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Linia de pe picior a pantalonului se duce prin punctele *4*, *1*, *4*.

Pensa de pe linia taliei. Linia taliei se împarte în două și din punctul de diviziune se coboară o perpendiculară lungă de 9 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de diviziune al liniei taliei, spre dreapta și spre stînga se aplică cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1*, *9* și *1* se unesc.

Croitul și cusutul

Părțile tiparului de pantalon se așază pe materialul îndoit, iar direcția firului de lungime trebuie să treacă prin mijlocul părții din față și din spate a pantalonului. Pantalonul scurt se croiește fără rezerve pentru cusături, întrucît acestea au fost incluse la formarea tiparului. Dacă bentițele laterale nu cad pe latul materialului, ele se croiesc separat și se cos ulterior.

După ce s-a croit, se dau semne cu lațe pe linia penselor și pe linia laterală pe unde trec bentițele laterale.

Părțile din față ale pantalonului se îndoaie pe linia laterală pe dos, se însăilează și se tighelesc peste părțile din spate ale pantalonului, pe față, pe linia șoldului, la 1 cm de marginea tăiată. Se trage la mașină de la linia tivului pînă la punctul de jos al fentei, iar tighelul se întărește. Se unesc apoi cusăturile pasului și liniile răscroiturii pantalonului.

Dacă pantalonul se face cu bretele, acestea se croiesc din materialul de bază. Lungimea bretelei este conform măsurii, care se ia de la linia taliei în spate, peste umăr, pînă la linia taliei în față. Lățimea bretelei se croiește de 4 cm. Căptușala bretelei se croiește mai îngustă cu 0,5 cm, deci lățimea ei va fi de 3,5 cm, iar lungimea va fi egală cu aceea a bretelei. Pentru pantalon de bumbac, bretelele se fac duble, croindu-se de 7 cm lățime și se pun apoi în două.

Linia taliei se finisează în felul următor. Din material de căptușeală se croiește pe lățime un cordon după forma liniei superioare a pantalonului, lat de 4 cm. Se aplică apoi bretelele pe părțile din față ale pantalonului, și se însăilează pe pantalon față la față, la distanța de 5—6 cm spre stînga și spre dreapta de la linia răscroiturii pantalonului. Se însăilează apoi căptușeala cordonului, aplicînd-o de asemenea pe pantalon față la față și se trage la mașină la 0,5 cm de linia taliei. Linia taliei din spatele pantalonului se finisează la fel.

Pe linia de pe picior a pantalonului scurt se face pe dos un tiv de 2,5 cm. Marginea tăiată a tivului se îndoaie încă o dată pe dos cu 0,5 cm și se prinde cu punct ascuns. La pantalonii din bumbac linia de pe picior a pantalonului se tighelește la mașină. Pantalonul se încheie pe cusăturile laterale cu nasturi.

Pantalonii astfel confecționați se calcă cu cîrpă udă.

COSTUM CU GULER MARINAR

În fig. 94 sînt arătate două costume cu guler marinar, unul pentru băieți și celălalt pentru fetițe de 4—7 ani.

Construirea tiparului de pantalon pentru băieți este cea din fig. 93. Tiparul bluzei pentru băieți se desenează la fel ca și tiparul cămășii de zi (p. 110, fig. 80), iar bluza pentru fetițe — după tiparul de bază al rochiei (p. 61 fig. 53). Numai răscroitura gîtului se face mai adîncă (10 cm) în forma unui unghi ascuțit.

Pentru tiparul de guler marinar se ia o singură măsură — jumătate din grosimea gîtului (12,5 cm pentru măsura 28).

Construirea tiparului de guler marinar (fig. 95)

Se desenează un pătrat $ABCD$ cu latura egală cu 14,5 cm (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$12{,}5 + 2 = 14{,}5 \text{ cm.}$$

Linia de jos a gulerului. Linia BC se prelungește în sus din punctul B cu 17,5 cm (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$12{,}5 + 5 = 17{,}5 \text{ cm.}$$

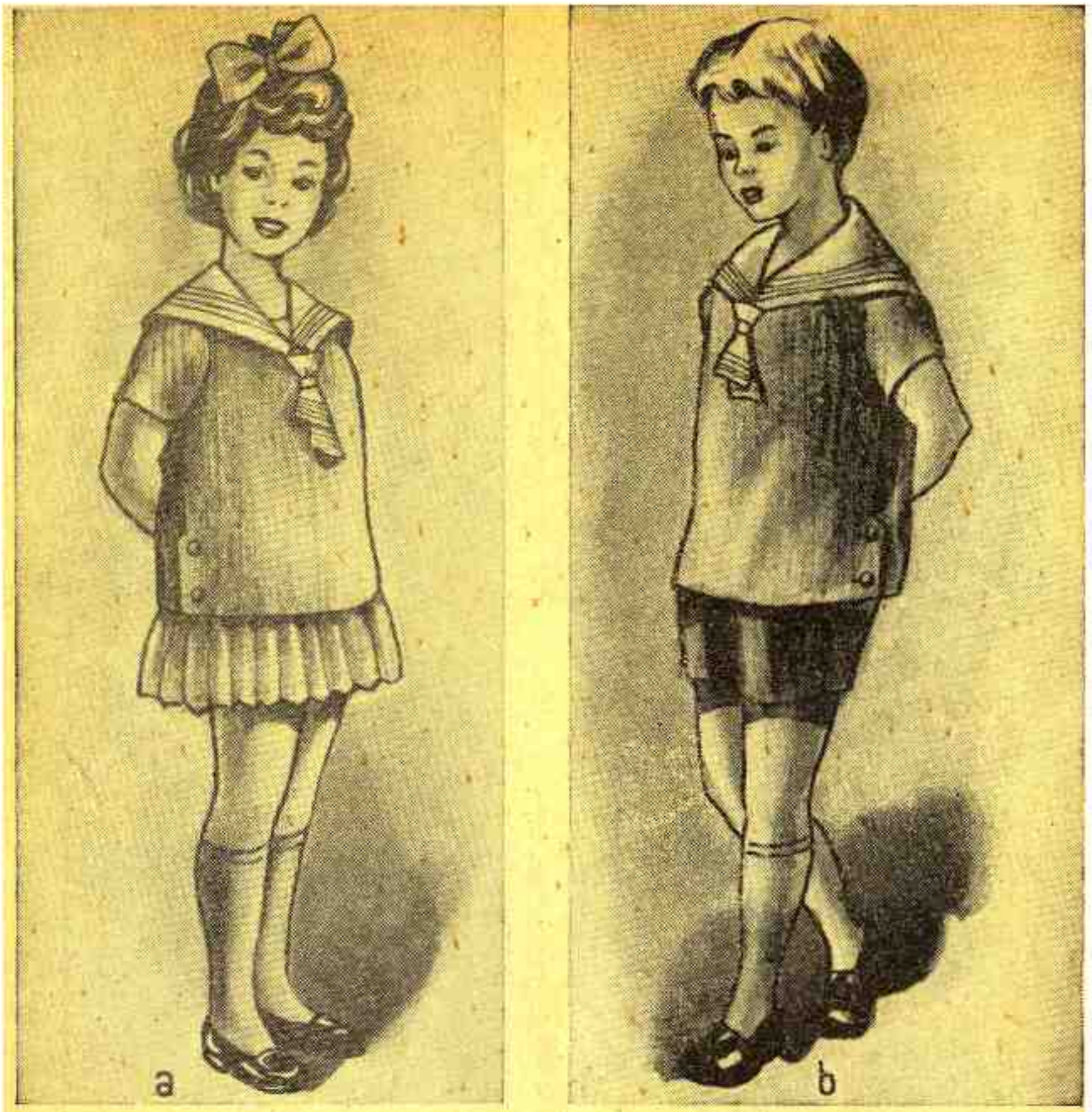

Fig. 94. Costume cu guler marinar pentru fetițe și băieți.

Din punctul *17,5*, perpendicular pe linia ce unește punctele *B* și *17,5*, se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și *B* se unesc.

Linia de montare a gulerului. Din punctul *A*, pe linia *AB*, se aplică spre dreapta 4,7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile).

$$(12{,}5:3) + 0{,}5 = 4{,}7 \text{ cm}.$$

Din punctul *4,7*, perpendicular pe linia *AB* se aplică în sus 1,5 cm. Punctele *A* și *1,5* se unesc printr-o linie ușor arcuită (concavă). Punctele *1,5* și *3* se unesc printr-o linie dreaptă.

Linia de aplicare a sutașului. Se măsoară 2 cm de la marginea gulerului și se marchează prima linie de aplicare a sutașului, apoi încă două sau trei linii la intervale de 0,5—1 cm.

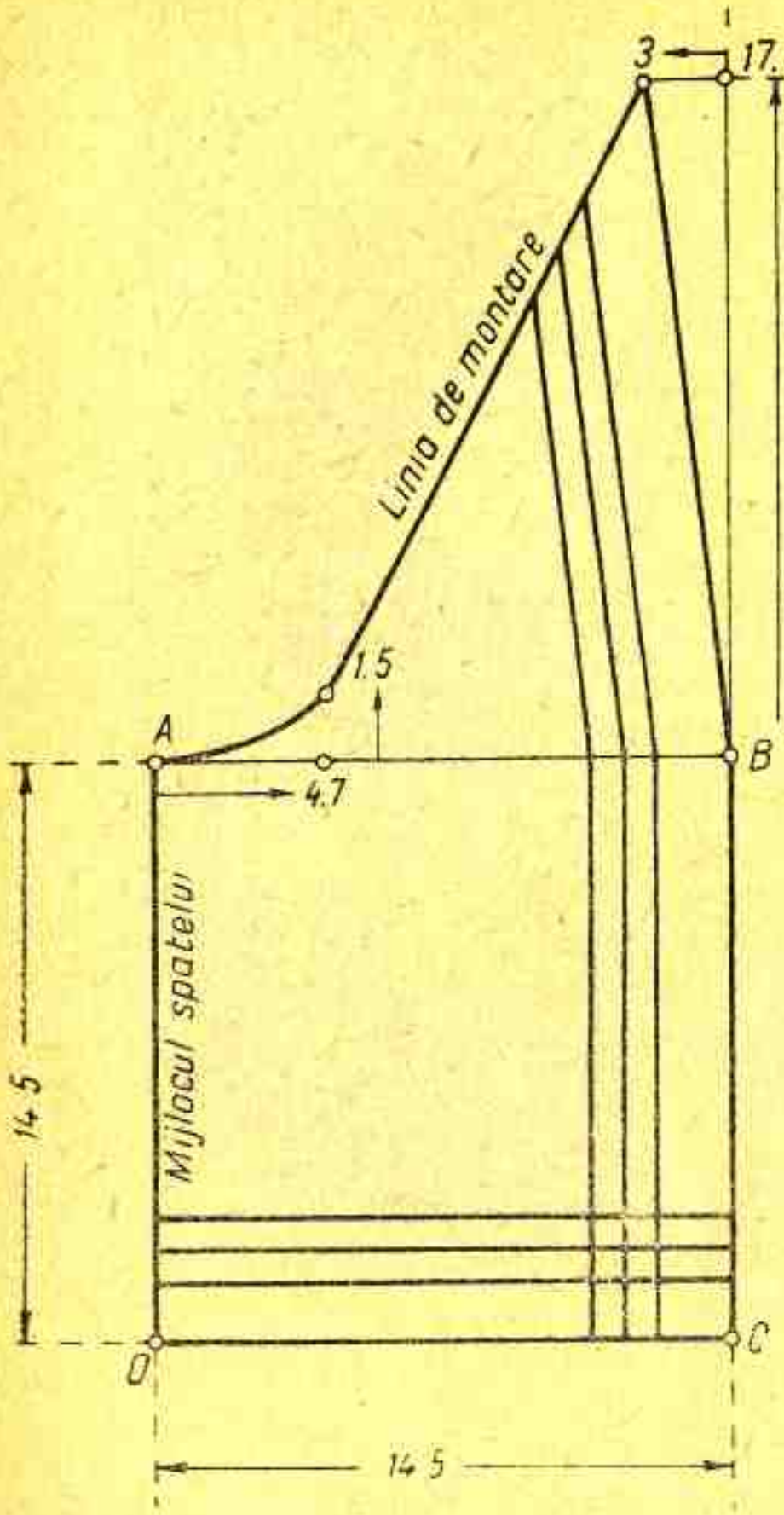

Fig. 95. Tipar de guler marinar.

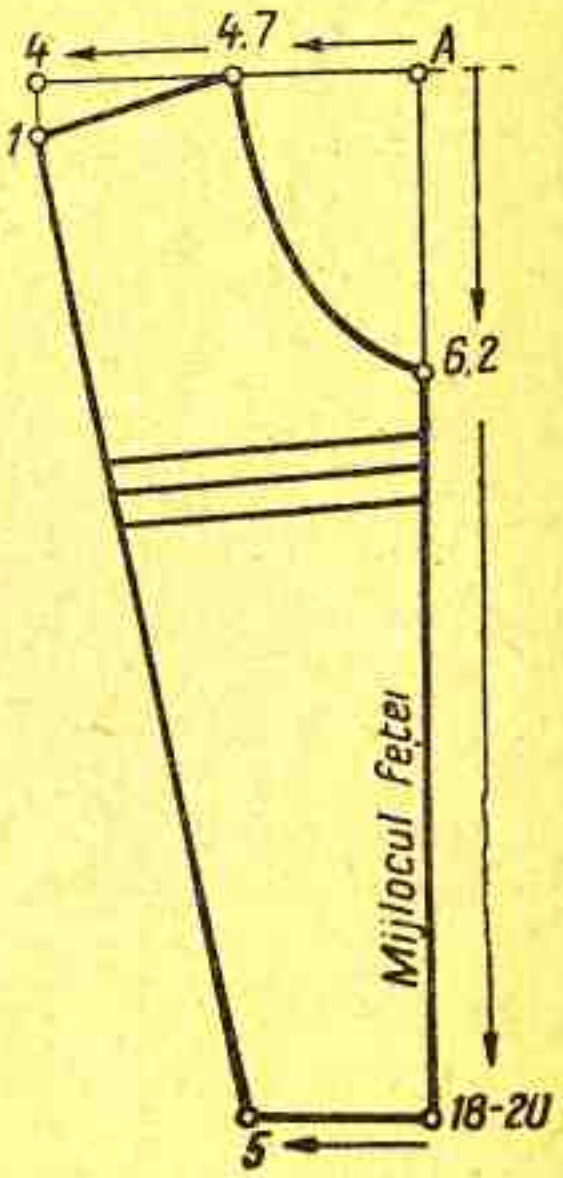

Fig. 96. Tiparul plastronului.

Construirea tiparului de plastron (fig. 96)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

Răscroitura gîtului. Din punctul *A* spre stînga, pe latura unghiului, se aplică 4,7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(12{,}5:3) + 0{,}5 = 4{,}7 \text{ cm}.$$

Din punctul *A* în jos, pe latura unghiului, se aplică 6,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(12{,}5:3) + 2 = 6{,}2 \text{ cm.}$$

Punctele *4,7* și *6,2* se unesc printr-o linie arcuită (concavă).

Lungimea plastronului pe linia umărului. Din punctul *4,7* spre stînga, pe latura unghiului, se aplică 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul notat se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *4,7* se unesc.

Lungimea plastronului pe linia de mijloc a feței. Din punctul *6,2* se aplică în jos 18—20 cm.

Croitul și cusutul

La croitul costumașului marinar firul de lungime al materialului trebuie să treacă pe lungul pieselor.

După ce piesele au fost croite se dau semne cu lațe, iar pe mijlocul spatelui, al feței și al gulerului, se dau semne simple cu punctul înaintea acului. Toate părțile costumașului se însăilează, apoi se face proba și se trece la cusut.

După probă se unesc cusăturile umărului și cele laterale: la materiale din bumbac, cu cusătura franțuzească, iar la stofă sau stofuliță — cu cusătură de asamblare. Linia de rotunjime a bluzei marinar se tivește pe jos cu punct ascuns sau punct de tivit. Pe linia de rotunjime a bluzei marinar se fac pliuri sau se trece un elastic. Bluza se poate lăsa și liberă, cu fenta pe cusăturile laterale.

Gulerul marinar, plastronul și manșetele se căptușesc, iar dacă costumașul are și cravată, aceasta de asemenea se căptușește. Pentru ca să nu se desprindă căptușeala de guler, sutașul se prinde pe guler după ce s-a montat căptușeala. Gulerul și căptușeala se pun față la față, se însăilează, apoi se trag la mașină la 0,5—1 cm de la margine, lăsînd neîncheiată linia de montare a gulerului. Cusătura se dezdoaie în amîndouă părțile, gulerul se întoarce pe față, se însăilează pe margine petrecînd marginea gulerului peste căptușeală, apoi se calcă.

Sutașul se coase pe guler la mașină sau de mînă, la distanța de 2 cm de margine, iar între liniile sutașului se lasă 0,5—1 cm.

Gulerul astfel finisat se însăilează cu linia de montare pe linia de răscroitură a gîtului (de pe bluză), aplicînd dosul gulerului pe fața bluzei și avînd grijă ca mijlocul gulerului să coincidă cu mijlocul spatelui. Se aplică apoi o bentiță pe bie de 3 cm cu fața pe fața gulerului, se însăilează și se trage la mașină la 0,5—1 cm de margine. Bentița pe bie se îndoaie apoi pe dosul bluzei,

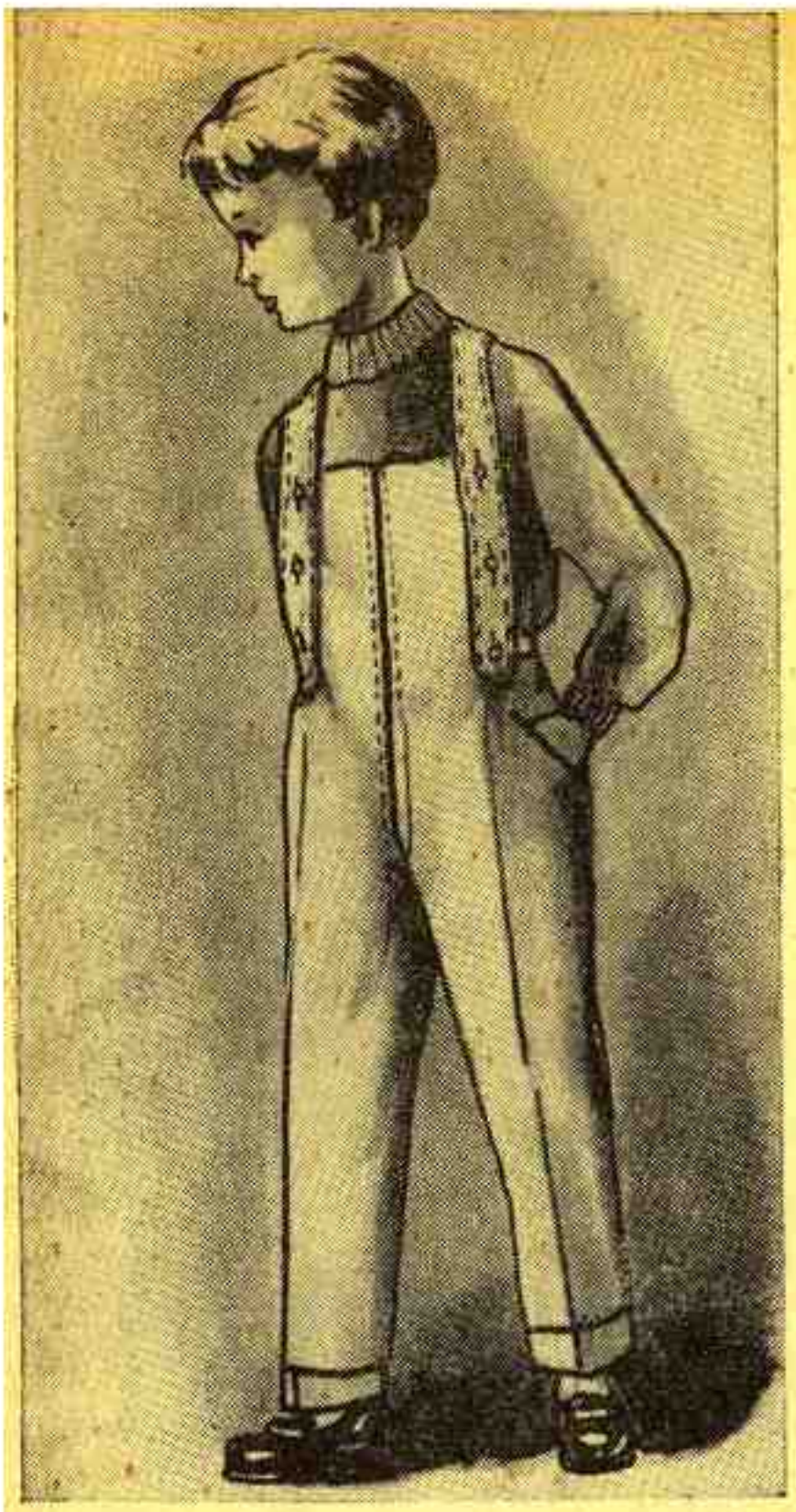

Fig. 97. Salopetă.

marginea liberă a bentiței se îndoaie și ea, se însăilează de bluză și se prinde cu punct ascuns.

Pe manșete, plastron și cravată se coase întîi sutașul, apoi se prinde căptușeala, unindu-le cu fața înăuntru și tighelind de jur împrejur la 0,5—1 cm de la margine. Cusătura se dezdoaie, piesele se întorc pe față, se însăilează pe margine, se calcă, iar după aceea se coase sutașul la mașină sau de mînă.

Linia de jos a mînecii se încrețește sau se aranjează în pliuri. Dosul manșetei se aplică cu fața pe dosul mînecii, iar una din margini se coase de mînecă la 0,5—1 cm de margine și lăsînd liberă linia de montare. Manșeta se îndoaie apoi pe față, se însăilează și se coase de mînecă, acoperind prima cusătură. Mîneca încheiată se însăilează, apoi se montează în răscroitura brațului. Cusăturile de pe răscroitura brațului și a mînecii se bordează (paspoalează) cu o bentiță pe bie, sau se surfilează cu punct oblic sau cu punct de feston.

Plastronul finisat se coase de răscroitura gîtului de partea dreaptă, fenta pentru încheiere fiind pe stînga.

La costumașe marinar din material alb răscroitura gîtului se finisează (se încheie) fără guler, cu o șuviță de bie, iar gulerul se prinde cu cusătură ascunsă de mînă.

SALOPETĂ

În fig. 97 este prezentată o salopetă practică, atît pentru băieți cît și pentru fete.

Pentru tiparul de salopetă (măsura 32) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea pantalonului	70 cm
— jumătate din grosimea taliei	32 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	34 cm
— lungimea bretelelor	60 cm

Lungimea bretelelor se ia de la linia taliei din spate, peste umăr, pînă la linia taliei în față.

Construirea tiparului

Partea din față a pantalonului și partea de sus a salopetei (fig. 98, *a*).

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 70 cm, reprezentînd *lungimea pantalonului* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 23 cm, corespunzînd cu *lățimea pantalonului* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(34:2) + 6 = 23 \text{ cm}.$$

Lungimea și lățimea pasului. Din punctul A, pe linia AD în jos, se aplică 22 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(34:2) + 5 = 22 \text{ cm}.$$

Din punctul S se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu S_1.

Linia genunchiului. Distanța SD se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *4* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC.

Dunga pantalonului. Linia SS_1 se împarte în două și prin punctul de diviziune se coboară o verticală pînă la intersecția cu linia CD, iar în sus se prelungește aceeași verticală pînă la intersecția cu linia AB; punctul de intersecție AB se notează cu T.

Linia răscroiturii din față a pantalonului. Din punctul S_1 se aplică spre stînga 3,4 cm (1/10 din jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii):

$$34:10 = 3{,}4 \text{ cm}.$$

Din punctul *3,4* se ridică o perpendiculară pe linia AB și punctul de intersecție se notează cu T_1. Din punctul *3,4* se aplică în sus de asemenea 3,4 cm. Unghiul format se împarte în două printr-o linie punctată, pe care se aplică 2 cm (pentru toate măsurile).

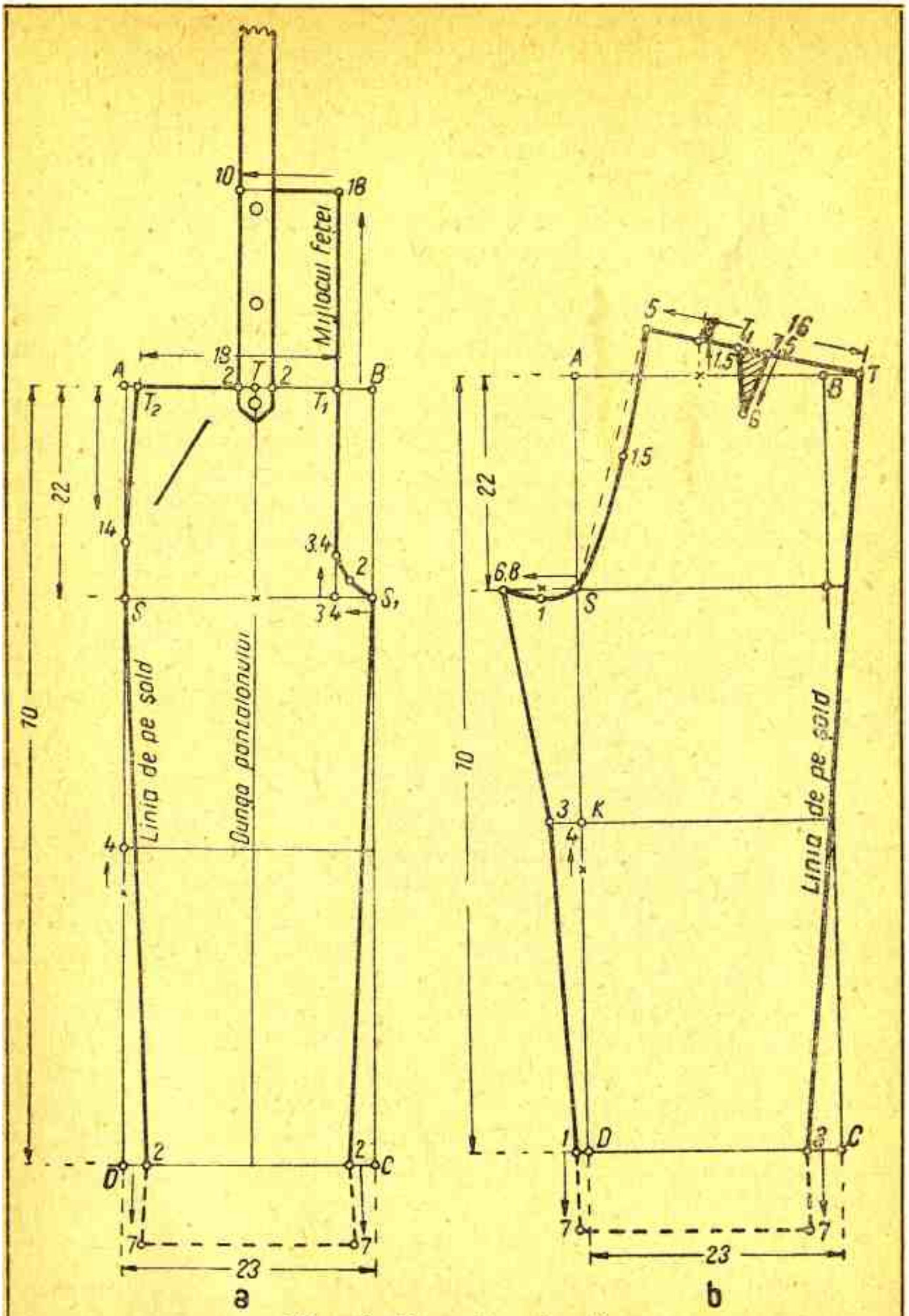

Fig. 98. Tipar de salopetă:
a — partea din față a pantalonului și partea superioară a salopetei; *b* — partea din spate a pantalonului.

Punctele T_1 și *3,4* se unesc printr-o dreaptă, iar din punctul *3,4* trecînd prin punctul *2* se duce o linie arcuită spre punctul S_1.

Linia taliei. Pe linia AB se aplică din punctul T_1 spre stînga 18 cm și se notează punctul T_2 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(32:2) + 2 = 18 \text{ cm}.$$

Linia cusăturii pasului. Din punctul C, pe linia CD spre stînga, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele S_1 și *2* se unesc.

Linia cusăturii laterale. Pe linia AD se aplică din punctul A în jos 14 cm (pentru toate măsurile). Pe linia CD se aplică din punctul D spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce prin punctele T_2, *14*, S spre punctul *2* (linia tivului).

Linia tivului. Linia tivului trece prin punctele *2* și *2* (de pe linia CD). Lățimea pantalonului pe linia tivului se poate modifica după gust.

Adaos pentru manșete. Din punctele *2* și *2* (linia tivului) se aplică în jos cîte 7 cm (pentru toate măsurile). Punctele notate se unesc.

Partea de sus a salopetei (pieptărașul). Linia verticală se prelungește din punctul T_1 în sus cu 18 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *18* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită. Din punctul T, pe linia AB spre stînga, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia orizontală care pornește din punctul *18* și se prelungește apoi pe o distanță nedefinită.

Din punctul T, pe linia AB se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) spre dreapta și din punctul *2* se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia orizontală care pornește din punctul *18*, prelungindu-se apoi pe o distanță nedefinită.

Bretelele

Bretelele se croiesc separat. *Lungimea* fiecărei bretele este egală cu 65 cm (lungimea bretelei conform măsurii plus 5 cm pentru toate măsurile ca rezervă):

$$60 + 5 = 65 \text{ cm}.$$

Lățimea bretelei este egală cu 4 cm.

Partea din spate a pantalonului salopetei (fig. 98, *b*)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 70 cm, reprezentînd *lungimea pantalonului* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD, egale cu

23 cm, corespunzînd *lățimii pantalonului* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii plus 6 cm):

$$(34 : 2) + 6 = 23 \text{ cm.}$$

Lungimea și lățimea pasului. Din punctul *A* în jos se aplică 22 cm și se notează punctul *S* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 2) + 5 = 22 \text{ cm.}$$

Prin punctul *S* se duce o linie orizontală de lungime nedefinită.

Linia genunchiului. Distanța *SD* se împarte în două, iar din punctul de diviziune se aplică în sus 4 cm (pentru toate măsurile) notîndu-se punctul *K*. Prin punctul *K* se duce o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *BC*.

Linia taliei. Linia orizontală se prelungește din punctul *B* spre dreapta pe o distanță nedefinită, apoi linia *AB* se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 3 cm. Din punctul *3* pînă la intersecția cu linia de lungime nedefinită, în prelungirea liniei *AB*, se duce o linie lungă de 16 cm și se notează punctul *T* (1/2 din jumătatea grosimii taliei conform măsurii):

$$32 : 2 = 16 \text{ cm.}$$

Linia taliei se prelungește apoi din punctul *3* spre stînga cu 5 cm (pentru toate măsurile).

Linia răscroiturii din spate a pantalonului. Din punctul *S* se aplică pe linia orizontală spre stînga 6,8 cm (1/4 din jumătatea lățimii pantalonului plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(23 : 4) + 1 = 6{,}8 \text{ cm.}$$

Distanța de la punctul *6,8* pînă la punctul *S* se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia orizontală, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *S* și *5* (pe linia taliei) se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *5*, trecînd prin punctele *1,5*, *S* și *1* spre punctul *6,8* se duce o linie arcuită.

Linia cusăturii pasului. Din punctul *K* pe linia orizontală, se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *D*

pe linia orizontală se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii pasului se duce din punctul *6,8* trecînd prin punctul *3* spre punctul *1*.

Linia cusăturii laterale. Din punctul *C* pe linia orizontală se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *T* și *3* se unesc printr-o linie dreaptă.

Linia tivului. Trece prin punctele *1* și *3* (pe linia *CD*).

Pensa de pe linia taliei. Linia taliei (din punctul *5* pînă la punctul *T*) se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu T_1. Din punctul T_1 se coboară o perpendiculară lungă de 6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul T_1 se aplică apoi spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Cele două puncte *1,5* se unesc cu punctul *6*.

Adaosul pentru manșetă. Din punctele *1* și *3* (linia tivului) se aplică în jos cîte 7 cm (pentru toate măsurile). Punctele notate se unesc.

Croitul și cusutul

Părțile salopetei se croiesc în așa fel ca firul de lungime al materialului să treacă pe linia dungii din față și din spate a pantalonului. Dacă materialul este în dungi, dunga desenului trebuie să treacă pe direcția dungii pantalonului, iar dacă materialul este în carouri, tiparul se va aranja în așa fel, ca modelul să coincidă pe cusăturile laterale și ale pasului.

Pantalonul se croiește fără rezerve pentru cusături, întrucît la formarea tiparului s-a ținut seama de acestea (cu excepția liniei taliei și a pieptărașului pentru care nu s-au prevăzut rezervele). Pieptărașul se croiește din aceeași bucată cu partea din față a pantalonului; rezerve pentru cusături se lasă pe linia de mijloc a feței pantalonului (1—2 cm) pentru montarea fermoarului și pe linia taliei (4 cm).

Bretelele se croiesc pe lung în direcția firului de lungime a țesăturii. Lungimea bretelelor se măsoară de la linia taliei în spate peste umăr pînă la linia taliei în față, plus 5 cm pentru cusătură și colț. Lățimea bretelelor este de 5 cm. După croitul materialului se dau semne cu lațe pe linia de călcare a penselor, a buzunarelor (dacă au fost prevăzute), pe linia tivului și pe mijlocul feței la pieptăraș. Toate cusăturile interioare se unesc prin cusături de asamblare, iar marginile cusăturii se surfilează. Cusăturile se calcă dezdoindu-se în amîndouă părțile. După finisarea pieptărașului se cos nasturii, apoi se lucrează bretelele și se cos la mașină pe linia taliei în spate, iar în față se încheie cu nasturi. Pantalonii astfel confecționați se calcă cu cîrpa udă.

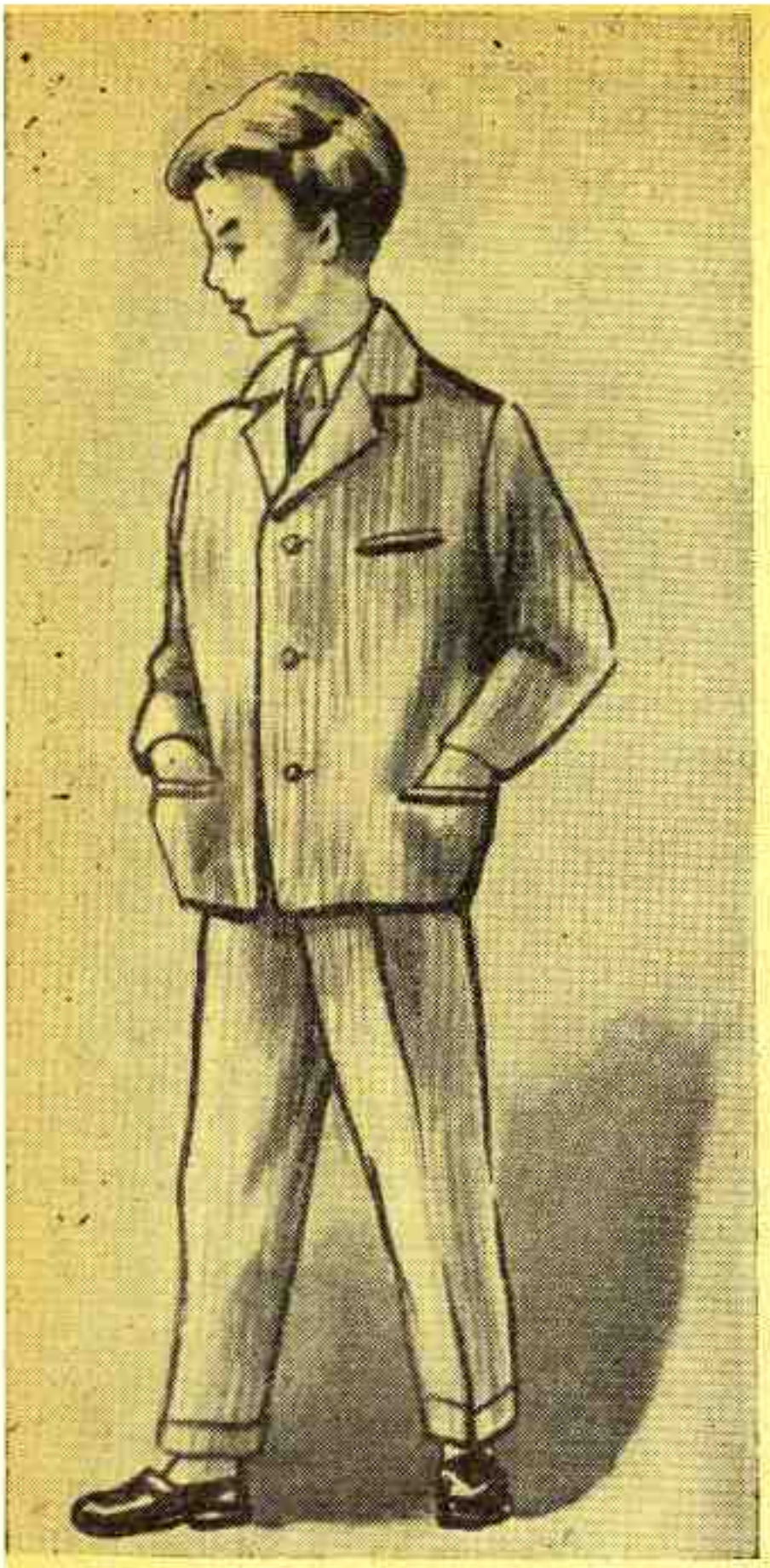

Fig. 99. Costum pentru băieți de 8—12 ani.

COSTUM PENTRU BĂIEȚI DE 8—12 ANI

În fig. 99 este prezentat un costum pentru băieți de 8--12 ani compus dintr-un veston și pantalon lung. Se recomandă să se confecționeze din stofă de lînă sau stofuliță, precum și din țesătură groasă de bumbac. Vestonul se poate confecționa într-o culoare, iar pantalonul de altă culoare mai deschisă, care să se asorteze bine la culoarea vestonului.

VESTONUL

Pentru construirea tiparului de veston (măsura 36) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea vestonului ..55 cm
— lungimea spatelui pînă la talie .....31 cm
— lungimea umărului ....11 cm
— jumătate din grosimea gîtului.....15 cm
— jumătate din grosimea pieptului.....36 cm
— lungimea mînecii .....48 cm

Construirea tiparului (fig. 100)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 55 cm, reprezentînd *lungimea vestonului* conform măsurii și laturile orizontale AB și CD egale cu 42 cm, reprezentînd *lățimea vestonului* (jumătate din circumferința pieptului, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$36 + 6 = 42 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Pe linia AD se aplică 17 cm din punctul A în jos și se notează punctul G (1/3 din jumătatea

grosimii pieptului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(36 : 3) + 5 = 17 \text{ cm.}$$

Din punctul G spre dreapta se duce o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

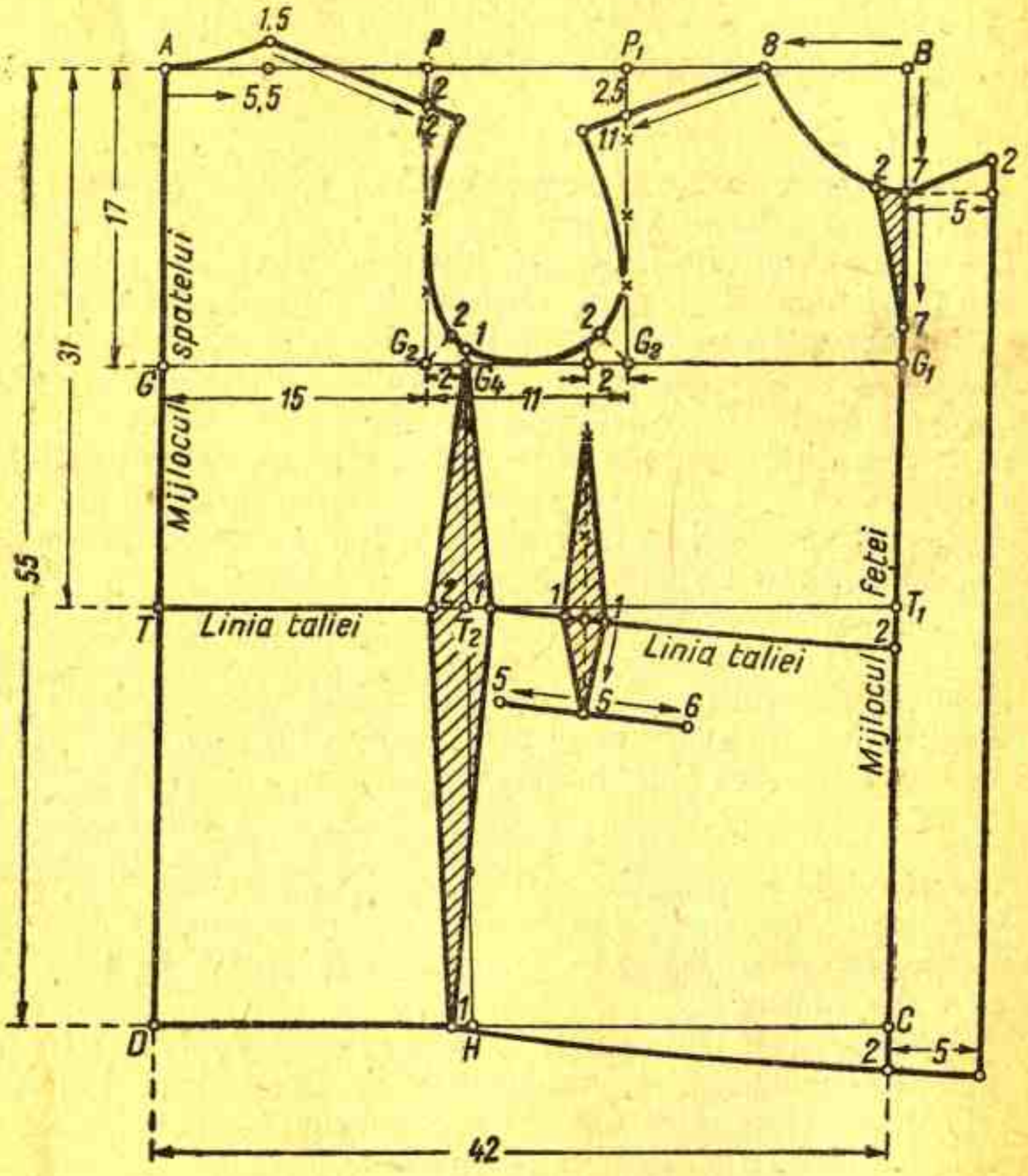

Fig. 100. Tipar de veston pentru băieți de 8—12 ani.

Linia taliei. Din punctul A pe linia AD în jos, se aplică 31 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se notează punctul T. Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul T_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică spre dreapta 15 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii

pieptului, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(36 : 3) + 3 = 15 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 11 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(36 : 4) + 2 = 11 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P_1.

Linia de subraț. Pe linia GG_1 din punctul G_2 se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pe linia CD și punctul de intersecție cu aceasta se notează cu H; punctul de intersecție a perpendicularei cu linia TT_1 se notează cu T_2.

Punctele ajutătoare ale liniei umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_1G_3 se împart în patru părți egale.

Cu aceasta se încheie desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea tiparului de spate și față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A pe linia AB se aplică spre dreapta 5,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(15 : 3) + 0{,}5 = 5{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *5,5* se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *1,5* se unesc printr-o linie arcuită (concavă).

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *1,5* (răscroitura gîtului) trecînd prin punctul *2* (înclinarea umărului), se duce linia umărului lungă de 12 cm (lungimea umărului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile, pentru susținere):

$$11 + 1 = 12 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Unghiul PG_2G_3 se împarte în două și din punctul G_2 se aplică pe bisectoarea unghiului 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de subraț G_4H se prelungește din punctul G_4 în sus cu 1 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *12*, trecînd prin punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2 și punctul *2*, spre punctul *1*.

Cusătura laterală. Din punctul T_2, pe linia TT_1 se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul H pe linia CD se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce prin punctele *1*, G_4, *2*, *1*.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul B pe linia AB se aplică spre stînga 8 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(15 : 3) + 3 = 8 \text{ cm.}$$

Din punctul B pe linia BC în jos se aplică 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(15 : 3) + 2 = 7 \text{ cm.}$$

Punctele *8* și *7* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Pensa de pe linia gîtului. Din punctul *7* se aplică spre stînga pe răscroitura gîtului 2 cm (pentru toate măsurile), iar în jos pe linia BC — 7 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *7* (inferior) se unesc.

Înclinarea umărului. Din punctul P_1 se aplică în jos 2,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *8* (răscroitura gîtului) trecînd prin punctul *2,5* (înclinarea umărului) se duce linia umărului lungă de 11 cm (lungimea umărului conform măsurii).

Linia răscroiturii brațului. Unghiul $P_1G_3G_2$ se împarte în două și din punctul G_3 se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) pe bisectoarea unghiului. Din punctul *11* trecînd prin punctul inferior de diviziune al liniei P_1G_3 și punctul *2* și atingînd linia GG_1, se duce spre punctul *1* o linie arcuită concavă care formează linia răscroiturii brațului.

Cusătura laterală. Din punctul T_2 se aplică pe linia TT_1 spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce din punctul *1* prin punctele G_4 și *1* spre punctul *1* (pe linia CD).

Poziția liniei taliei. Din punctul T_1 se aplică pe linia BC în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* (de pe linia BC) și *1* (de pe linia TT_1) se unesc.

Fixarea liniei tivului. Din punctul C se prelungește linia BC în jos, cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* (de pe linia BC) se unește cu punctul *1*.

Pensa de pe linia taliei. Din punctul G_3 pe linia GG_1 se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile).

Din punctul *2* se duce în jos o linie de lungime nedefinită, perpendiculară pe linia GG_1, iar din punctul de intersecție cu linia taliei se aplică, spre dreapta și spre stînga, cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Distanța de la punctul *2* (pe linia GG_1) pînă la punctul de intersecție cu linia taliei se împarte în trei părți egale și punctul superior de diviziune se unește cu punctele *1* și *1*. Din punctul de intersecție cu linia taliei se aplică apoi în jos 5 cm și se unește cu punctele *1* și *1* (de pe linia taliei).

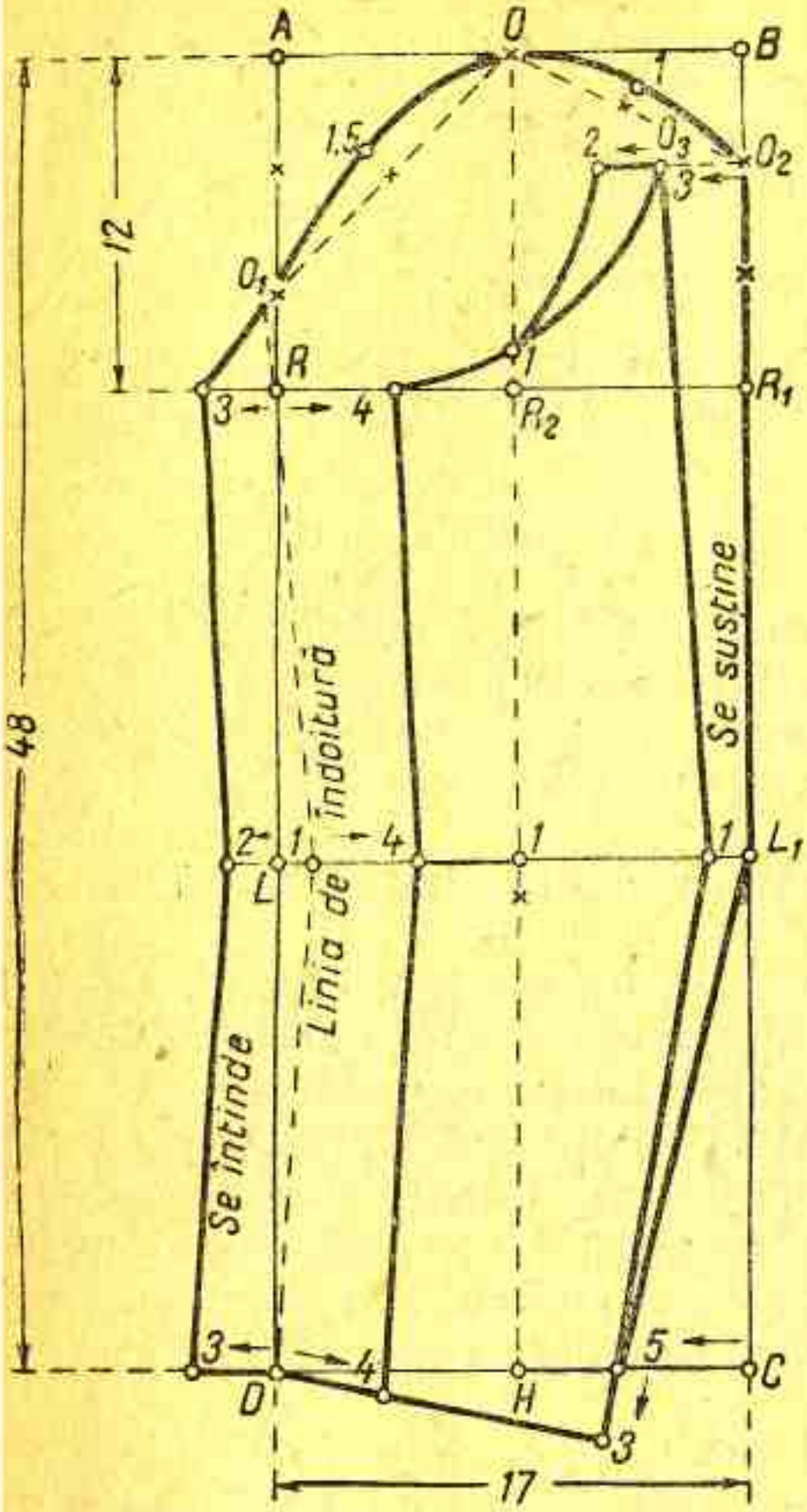

Fig. 101. Tipar de mînecă.

Linia buzunarului. Prin punctul *5* (punctul inferior al pensei) se duce o linie paralelă cu linia taliei, aplicînd pe aceasta spre stînga 5 cm, iar spre dreapta 6 cm (pentru toate măsurile).

Adaosul pentru rever. Din punctul *7* (răscroitura gîtului) și *2* (linia tivului) se aplică spre dreapta cîte 5 cm. Din punctul *5* (superior) se aplică în sus 2 cm. Punctele *7*, *2*, *5* și *2* se unesc.

Mîneca (fig. 101)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 48 cm, reprezentînd *lungimea mînecii* conform măsurii și laturile orizontale AB și CD, egale cu 17 cm, reprezentînd *lățimea mînecii* (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(36 : 3) + 5 = 17 \text{ cm}.$$

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 12 cm și se notează punctul R (1/3 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii):

$$36 : 3 = 12 \text{ cm}.$$

Din punctul R se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul R_1.

Linia ajutătoare. Linia AB se împarte în două și se notează punctul O. Din punctul O se duce o linie punctată, perpendiculară pe linia AB, pînă la intersecția cu linia CD și se notează punctul H. Punctul de intersecție a liniei OH cu linia RR_1 se notează cu R_2.

Linia cotului. Distanța R_2H se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Prin punctul notat cu 1 se duce o linie paralelă cu linia AB. Punctul de intersecție cu linia AD se notează cu L, iar punctul de intersecție cu linia BC se notează cu L_1.

Cu aceasta se încheie desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea părții de deasupra a mînecii.

Cusătură din față. Din punctele R și D se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul L se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii din față se duce din punctul 3 (superior) prin punctul 2 spre punctul 3 (inferior).

Linia răscroiturii mînecii. Distanța AR se împarte în trei părți egale; punctul inferior de diviziune se notează cu O_1. Distanța BR_1 se împarte de asemenea în trei părți egale, punctul superior de diviziune notîndu-se cu O_2. Punctele O_1 și O se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune în sus, perpendicular pe linia punctată, se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele O și O_2 se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune în sus, perpendicular pe linia punctată, se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele 3, O_1, $1{,}5$, O, 1, O_2.

Linia cusăturii cotului. Din punctul C se aplică pe linia CD spre stînga 5 cm. Linia cusăturii cotului se duce prin punctele O_2, R_1, L_1 și 5. Linia cusăturii cotului se prelungește apoi cu 3 cm (pentru toate măsurile) peste linia CD.

Linia tivului. Punctele 3, D și 3 se unesc.

Linia de curbură (îndoitură) a părții din față a mînecii. Din punctul L se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Linia de curbură se duce prin punctul D, 1, R și apoi pînă la linia răscroiturii mînecii.

Cu aceasta se încheie conturarea părții de deasupra a mînecii. Se trece acum la conturarea părții de dedesubt a mînecii.

Cusătura din față. Din punctele R, 1 (de pe linia LL_1) și D se aplică spre dreapta cîte 4 cm (pentru toate măsurile), iar punctele notate se unesc.

Linia cusăturii cotului. Din punctul O_2 se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul O_3. Din punctul

L_1 se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii cotului se duce prin punctele O_3, *1* și *3* (linia tivului).

Linia tivului (linia de lungime a mînecii). Linia tivului trece prin punctele *4* și *3*.

Răscroitura părții de dedesubt a mînecii. Din punctul R_2 se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii se duce prin punctele O_3, *1* spre punctul *4*. Din punctul O_3 se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu punctul *1* de pe linia răscroiturii. Această rezervă (de 2 cm) se face pentru eventualitatea îngustării mînecii.

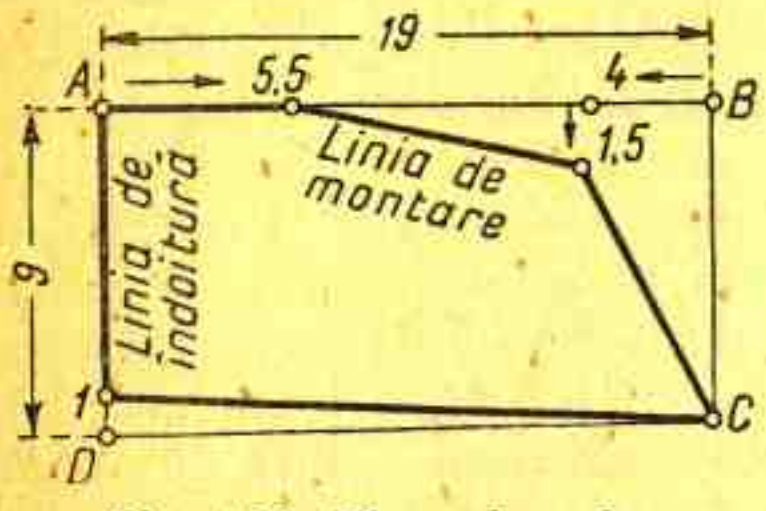

Fig. 102. Tipar de guler.

Gulerul (fig. 102)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD egale cu 19 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$15 + 4 = 19 \text{ cm}$$

și laturile verticale AD și BC egale cu 9 cm, reprezentînd lățimea gulerului (pentru toate măsurile).

Linia de montare. Din punctul A pe linia AB se aplică spre dreapta 5,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(15 : 3) + 0{,}5 = 5{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul B se aplică pe linia AB spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *4* se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia de montare a gulerului se duce din punctul A prin punctele *5,5* spre punctul *1,5*.

Linia de jos și colțul gulerului. Din punctul D se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și *1* se unesc cu punctul C.

Croitul și cusutul

Vestonul costumului pentru băieți de 8—12 ani se croiește și se confecționează în același mod ca și vestonul pentru băieți de 4—7 ani (p. 130).

Pentru construirea tiparului de pantalon lung (măsura 36) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea pantalonului ..... 75 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 34 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 38 cm

Construirea tiparului

Partea din față a pantalonului (fig. 103 a)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 75 cm, reprezentînd *lungimea pantalonului* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD de 25 cm, reprezentînd *lățimea pantalonului* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(38 : 2) + 6 = 25 \text{ cm.}$$

Lungimea și lățimea pasului. Din punctul A, pe linia AD în jos, se aplică 21 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(38 : 2) + 2 = 21 \text{ cm.}$$

Din punctul S se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul S_1.

Linia genunchiului. Distanța SD se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *6* se duce spre dreapta o linie orizontală.

Dunga pantalonului. Linia SS_1 se împarte în două și prin punctul de diviziune se duce în jos o linie verticală pînă la intersecția cu linia CD, iar în sus pînă la linia AB. Punctul de intersecție cu linia AB se notează cu T.

Linia fentei. Din punctul S_1 spre stînga, se aplică pe linia SS_1 4 cm. Din punctul *4* se ridică o perpendiculară; punctul de intersecție al acesteia cu linia AB se notează cu T_1. Din punctul *4* se aplică în sus 4 cm, iar pe bisectoarea unghiului format se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele T_1 și *4* se unesc și din punctul *4* se duce o linie arcuită (ușor concavă) prin punctul *2* spre punctul S_1.

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică pe linia AB spre stînga 20 cm și se notează punctul T_2 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(34 : 2) + 3 = 20 \text{ cm.}$$

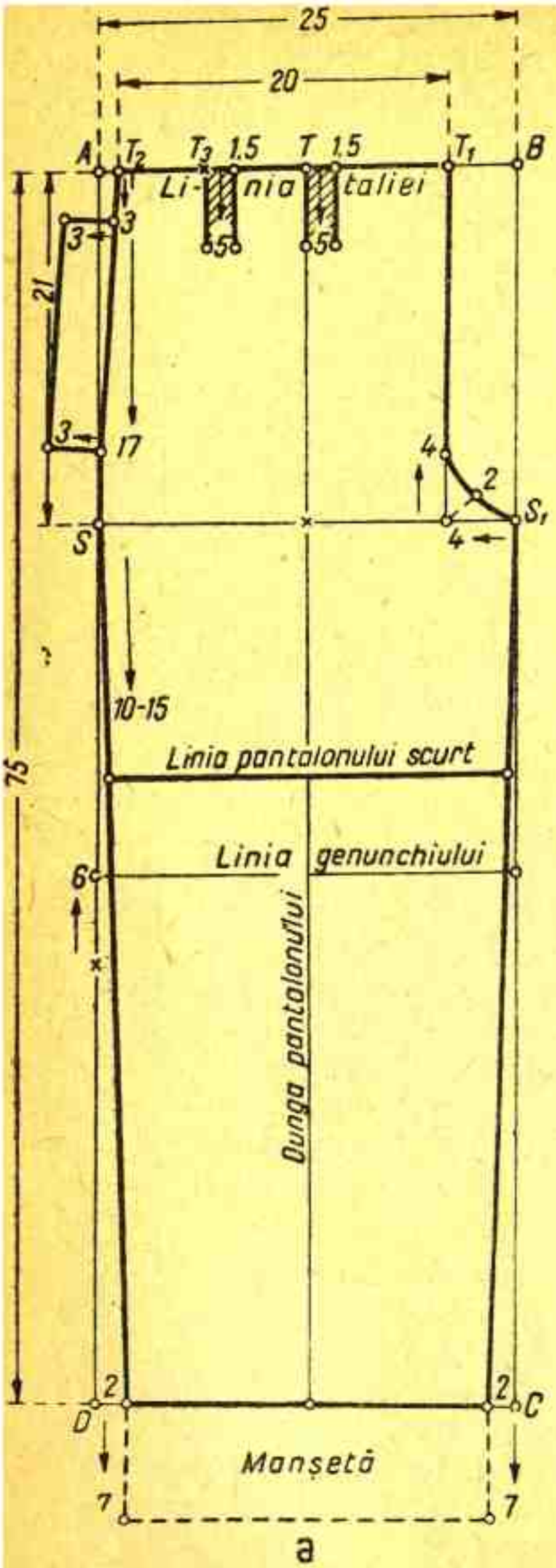

a

Fig. 103a. Tiparul părții din față a pantalonului.

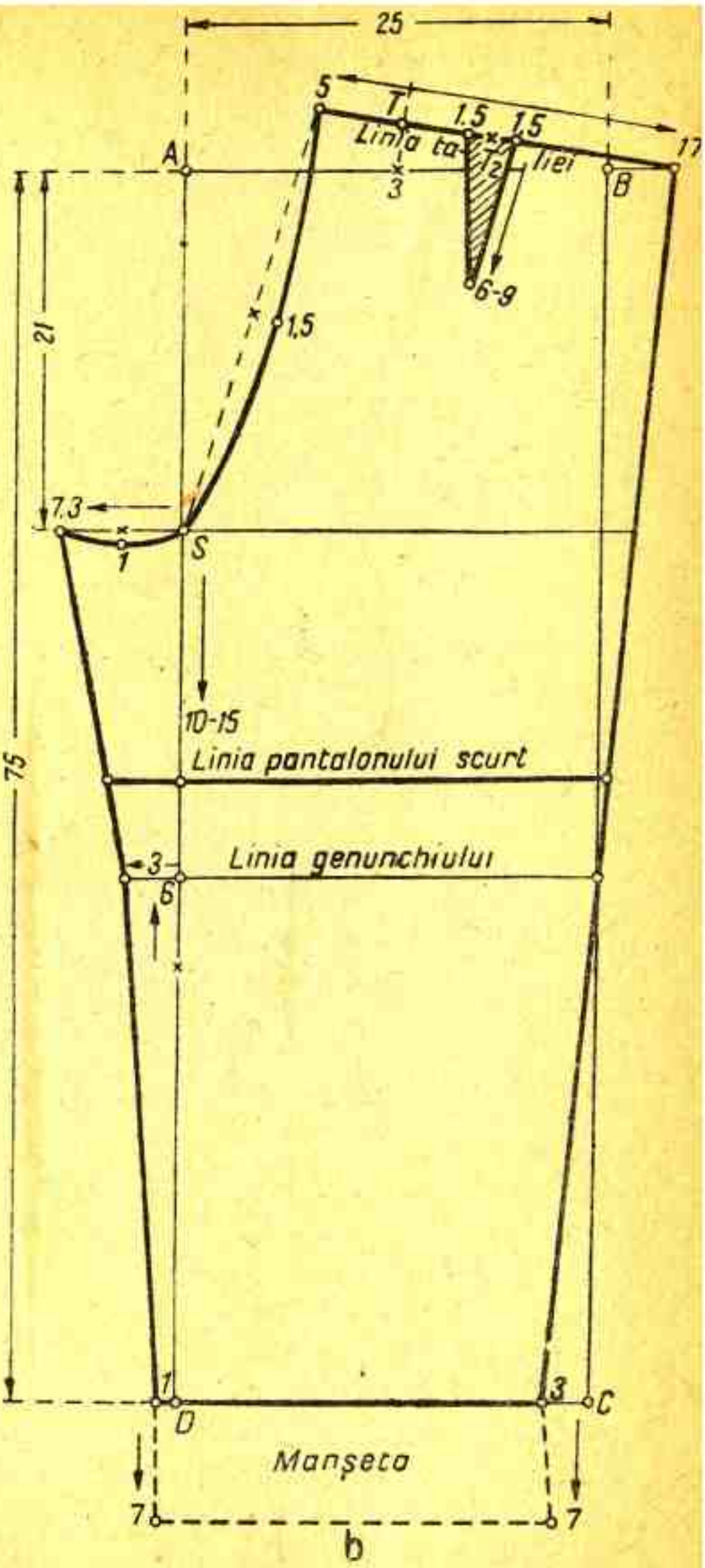

b

Fig. 103b. Tiparul părții din spate a pantalonului.

Pliul (cuta) din față de pe linia taliei. Din punctul *T* se aplică pe linia *AB* spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Din punctele *T* și 1,5 se aplică în jos cîte 5 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia *AB*. Aceasta va reprezenta lungimea faldului.

Pliul (cuta) lateral de pe linia taliei. Distanța T_2T se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu T_3. Din punctul T_3 se aplică spre dreapta, pe linia taliei, 1,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctele T_3 și *1,5* se aplică în jos, perpendicular pe linia *AB*, cîte 5 cm (pentru toate măsurile).

Linia cusăturii pasului. Din punctul *C* pe linia *CD* spre stînga se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele S_1 și *2* se unesc.

Linia cusăturii laterale. Din punctul *A* pe linia *AD* se aplică în jos 17 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *D* pe linia *CD* se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce prin punctele T_2, *17*, *S* și *2*.

Bentița buzunarului. Din punctul T_2 se aplică în jos pe linia cusăturii laterale 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctele *3* și *17*, perpendicular pe linia care unește punctele T_2 și *17*, se aplică cîte 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și *3* se unesc.

Linia tivului. Linia tivului se duce prin punctele *2* și *2* (lățimea pantalonului pe linia tivului se poate mări sau micșora după gust).

Manșeta. Din punctele *2* și *2* (linia tivului) se aplică în jos, perpendicular pe linia *CD*, cîte 7 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2*, *7*, *7* și *2* se unesc printr-o linie punctată.

După același tipar se poate confecționa și *pantalonul scurt*. În acest scop se aplică 10—15 cm din punctul *S* în jos, pe linia cusăturii laterale, și din punctul notat se duce o linie orizontală — linia pantalonului scurt — spre dreapta pînă la intersecția cu linia cusăturii pasului.

Partea din spate a pantalonului (fig. 103, b)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 75 cm, reprezentînd *lungimea pantalonului* conform măsurii, și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 25 cm reprezentînd *lățimea pantalonului* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(38 : 2) + 6 = 25 \text{ cm}.$$

Lungimea și lățimea pasului. Din punctul *A* pe linia *AD* se aplică 21 cm în jos și se notează punctul *S* (1/2 din jumătatea

grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile)

$$(38 : 2) + 2 = 21 \text{ cm.}$$

Prin punctul *S* se duce o linie orizontală de lungime nedefinită.

Linia genunchiului. Distanța *SD* se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 6 cm (pentru toate măsurile). Prin punctul *6* se duce o linie orizontală de o lungime nedefinită.

Linia taliei. Linia orizontală *AB* se prelungește din punctul *B* spre dreapta pe o distanță nedefinită. Linia *AB* se împarte apoi în două, iar din punctul de diviziune se aplică în sus, perpendicular pe linia *AB*, 3 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul *T*. Din punctul *T* spre dreapta, pînă la intersecția cu prelungirea liniei *AB*, se duce o linie lungă de 17 cm (1/2 din jumătatea grosimii taliei conform măsurii):

$$34 : 2 = 17 \text{ cm.}$$

Linia de talie se prelungește apoi din punctul *T* spre stînga cu 5 cm (pentru toate măsurile).

Pensa de pe linia taliei. Linia taliei se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu litera T_2. Din punctul T_2 se duce o linie dreaptă punctată de 6—9 cm lungime, perpendiculară pe linia taliei. Din punctul T_2, se aplică, spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și *1,5* se unesc cu punctul *6—9*.

Linia răscroiturii din spate a pantalonului. Din punctul *S* se aplică spre stînga 7,3 cm (1/4 din lățimea dreptunghiului plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(25 : 4) + 1 = 7{,}3 \text{ cm.}$$

Distanța de la punctul *7,3* pînă la punctul *S* se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia care unește punctele *S* și *7,3*, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile).

Punctele *S* și *5* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune spre dreapta, perpendicular pe linia punctată, se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii din spate a pantalonului se duce din punctul *5* trecînd prin punctele *1*, *5*, *S* și *1* spre punctul *7*, *3*.

Linia cusăturii pasului. Din punctul *6* (linia genunchiului), perpendicular pe linia *AD*, se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *D* pe linia *CD* spre stînga se

aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii pasului se duce din punctul *7,3* prin punctele *3* și *1*.

Linia cusăturii laterale. Din punctul *C* pe linia *CD* se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *17* și *3* se unesc printr-o linie dreaptă.

Linia tivului. Trece prin punctele *1* și *3*. (Lățimea pantalonului în partea de jos se poate mări sau micșora).

Manșeta. Din punctele *1* și *3* (linia tivului) se aplică în jos cîte *7* cm (pentru toate măsurile). Punctele *1*, *7*, *7* și *3* se unesc printr-o linie punctată.

Linia pantalonului scurt. Din punctul *S* se aplică 10—15 cm pe linia *AD* și prin punctul notat se duce o linie orizontală pînă la intersecția cu linia cusăturii pasului și cea laterală.

Croitul și cusutul

Pantalonul lung. Părțile pantalonului se croiesc din materialul îndoit pe firul de lungime care trebuie să treacă pe linia dungii pantalonului. Dacă materialul este în dungi, atunci dunga desenului trebuie să urmeze strict linia dungii pantalonului, iar dacă materialul este în carouri, părțile pantalonului trebuie aranjate în așa fel ca modelul să coincidă cu cusăturile laterale și cu cele ale pasului.

Pantalonul se croiește fără rezerve pentru cusături, întrucît la întocmirea tiparului s-a ținut seama de aceasta. Se dau semne cu lațe pe linia dungii pantalonului, a penselor, buzunarelor laterale, pe linia genunchiului și a tivului.

Căptușeala pentru fentă, șnaluri, bride și bordarea răscroiturii din față a pantalonului se croiește cu 0,5 cm mai îngustă decît piesele din materialul de bază. Firul de lungime al materialului trebuie să treacă pe lungul pieselor.

Pentru ca pantalonul să nu se întindă pe linia genunchiului, partea din față a pantalonului se căptușește cu mătase care trebuie croită cu 1 cm mai îngustă și cu 10 cm mai scurtă decît fața pantalonului. Firul de lungime al materialului de căptușeală trebuie să treacă pe lungul pantalonului. Căptușeala se trage la mașină odată cu cusăturile de bază laterale ale pasului, iar în partea de sus se prinde de linia taliei.

Pe partea din față a pantalonului se fac pliuri (cute) după semnele cu lațe, se trag la mașină și se calcă în direcția fentei.

Înainte de a se însăila pantalonul pe față, marginea de jos a căptușelii se îndoaie și se tivește în margine și abia după aceea se aplică și se însăilează pe materialul pantalonului cu dosul la dos. Corespunzător cu cutele de pe pantalon se fac aceleași cute și pe căptușeală, fără însă să se tragă la mașină.

Pensele pe partea din spate a pantalonului se decupează, lăsîndu-se 1 cm pentru cusătură. Cînd se însăilează pensele, se introduce în tăietura acestora șnalul finisat și catarama și se trag la mașină odată cu pensa. În cusăturile laterale ale pantalonului se introduce cealaltă parte a șnalului, la distanța de 1 cm de marginea de sus a părții din spate a pantalonului. Cordonul croit se însăilează de pantalon, fixînd totodată bridele în fața pliului (cutei), pe cusăturile laterale și în fața penselor de pe spatele pantalonului. Bridele trebuie să fie ceva mai late decît cordonul, pentru ca cureaua să poată trece ușor.

Toate cusăturile interioare se descalcă. Cusăturile se surfilează. Cusătura răscroiturii părții din spate a pantalonului se tighelește de două ori pentru întărire.

Pentru a preveni uzarea rapidă a părții de jos a pantalonului, pe partea din spate a tivului se coase un șiret special la nivelul marginii pantalonului.

Pantalonul astfel confecționat se calcă cu o cîrpă umedă, pe dunga din față și de pe dosul pantalonului, iar după aceea se cos nasturii.

ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU FEMEI

CĂMAȘĂ DE NOAPTE

În fig. 104 este prezentată o cămașă de noapte cu mîneca scurtă chimono. Pentru construirea tiparului acestei cămăși (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea cămășii ..... 130 cm
— jumătate din grosimea gîtului..... 19,5 cm
— jumătate din grosimea bustului ..... 50 cm

Construirea tiparului (fig. 105)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 130 cm, reprezentînd *lungimea cămășii* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 28 cm, reprezentînd *lățimea cămășii* (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 3 = 28 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul B se aplică 26 cm pe linia BC în jos și se notează punctul G (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 1 = 26 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită. Punctul de intersecție a acestei linii cu linia AD se notează cu G_1 (adîncimea răscroiturii brațului pentru măsurile mai mari de 50 se va face de cel mult 26 cm).

Fig. 104. Cămașă de noapte pentru femei.

Răscroitura gîtului în spate. Din punctul B se aplică 8,5 cm pe linia AB spre stînga și se notează punctul S (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 2 = 8{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul B se aplică 2 cm pe linia BC în jos (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu punctul S printr-o linie ușor arcuită (concavă).

Răscroitura gîtului în față. Din punctul B se aplică 8,5 cm pe linia BC în jos (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(19 : 3) + 2 = 8{,}5 \text{ cm.}$$

Punctul S se unește cu punctul *8,5* printr-o linie curbă.

Lungimea mînecii. Linia AB se prelungește din punctul A spre stînga cu 10 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *10* se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu prelungirea liniei GG_1. Punctul de intersecție se notează cu R. Din punctul R se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul G_1 spre stînga (pe linia G_1R) și în jos (pe linia G_1D) se aplică cîte 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1*, *3* și *3* se unesc printr-o linie arcuită.

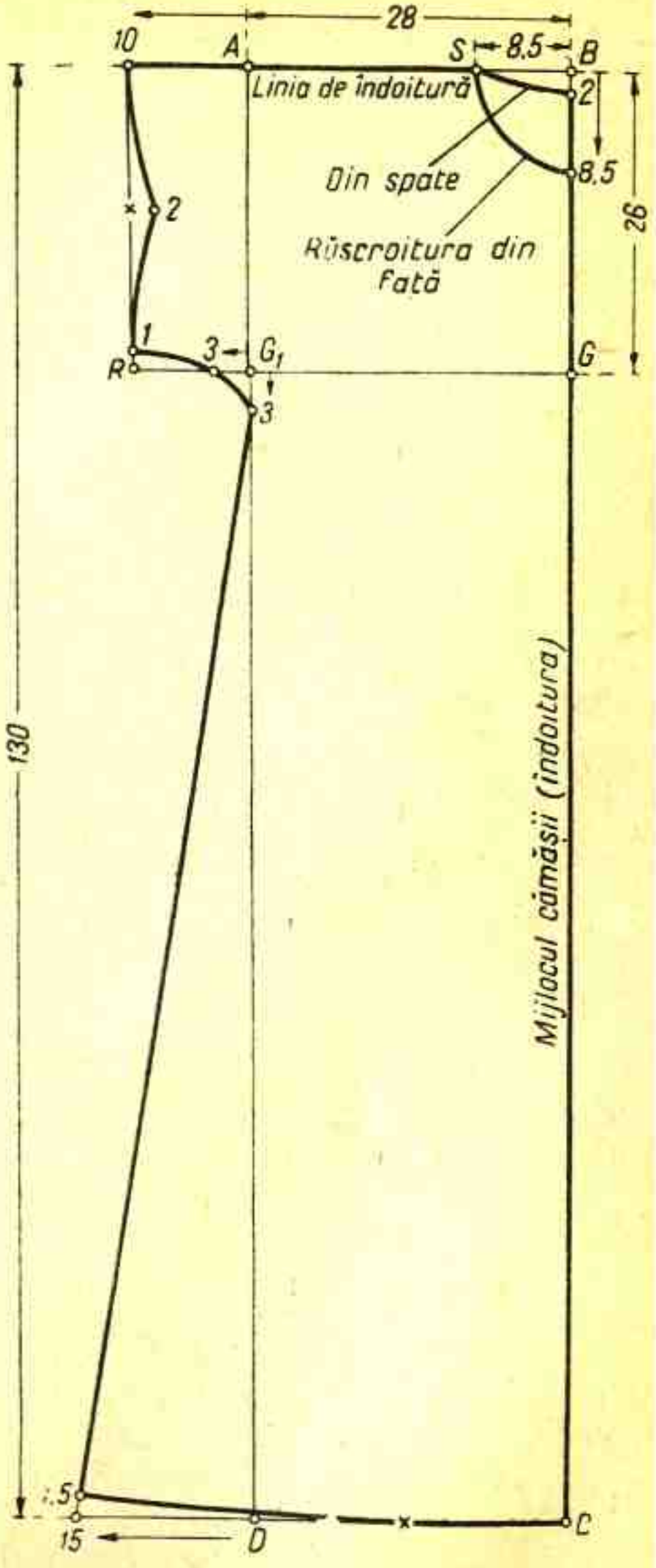

Fig. 105. Tipar de cămașă de noapte pentru femei.

Linia tivului mînecii (linia de lungime a mînecii).

Distanța de la punctul *10* pînă la punctul *1* se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia ce unește punctele *10* și *1*, se aplică 2 cm spre dreapta (pentru toate măsurile). Linia tivului mînecii se duce din punctul *10* prin punctul *2* spre punctul *1*.

Linia de subraț. Linia *CD* se prelungește din punctul *D* spre stînga cu 15 cm (pentru toate măsurile). Punctul *15* se unește cu punctul *3* de pe linia G_1D.

Linia de rotunjime a cămășii. Din punctul *15* se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia *CD* se împarte apoi în două și punctul de diviziune se unește cu punctul *1,5*.

În fig. 105 este prezentată a patra parte dintr-o cămașă. De aceea, la decuparea tiparului se va pune dedesubt încă o coală de hîrtie, astfel ca pe prima coală să se decupeze partea din față, iar pe a doua, partea din spate a cămășii.

Croitul și cusutul

Cămașa de noapte se croiește în lungime pe firul de lungime al țesăturii. Nu se face cusătură la umăr, iar la croit se unesc liniile umărului din spate și din față. Pe conturul tiparului se adaugă rezerve de 1 cm pentru cusături, iar pe linia tivului, de 2 cm.

Pentru finisarea răscroiturii gîtului și a mînecii se croiesc bentițe late de 4—5 cm.

După ce s-au croit, se finisează răscroitura gîtului și linia de jos a mînecii. În acest scop bentițele croite se aplică cu fața pe dosul cămășii, se însăilează, apoi se trag la mașină la 0,5—1 cm de margine, cusătura se dezdoaie în ambele părți, bentițele se întorc pe fața cămășii și se însăilează pe marginea liniei de înnăditurâ. Marginea liberă se îndoaie cu 0,5—1 cm, se însăilează de cămașă și se trage la mașină în margine. Cusăturile laterale se încheie cu cusătura franțuzească sau cusătura refec; în partea de jos, cămașa se tivește.

SUTIEN „BĂSMĂLUȚĂ"

Sutienul „băsmăluță" prezentat în fig. 106 este foarte comod purtat la costumul de baie.

Pentru întocmirea tiparului acestui sutien (măsura 50) se vor lua următoarele măsuri:

— jumătate din grosimea bustului .... 50 cm
— jumătate din grosime pe linia de sub bust .. 40 cm

Construirea tiparului

Partea de sus a sutienului (fig. 107, *a*)

Se desenează un pătrat *ABCD*, cu latura egală cu 21 cm (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, minus 4 cm):

$(50 : 2) - 4 = 21$ cm.

Laturile pătratului *AB*, *BC*, *CD* și *AD* se împart în două și punctele de diviziune ale laturilor *AB* și *CD*, precum și punctele de diviziune ale laturilor *BC* și *AD* se unesc între ele. Punctul de intersecție a liniilor de unire se notează cu *O*.

A patra parte a pătratului, haşurată în schiță, reprezintă pensa.

Mijlocul feței. Din punctul *B*, pe linia *AB* spre stînga și pe linia *BC* în jos, se aplică cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4* și *4* se unesc.

Linia de jos a sutienului. Din punctul *D* pe linia *AD* în sus se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Linia de jos se duce din punctul de diviziune a liniei *CD* spre punctul *1*, apoi se prelungește dincolo de punctul *1* cu 8 cm (pentru toate măsurile).

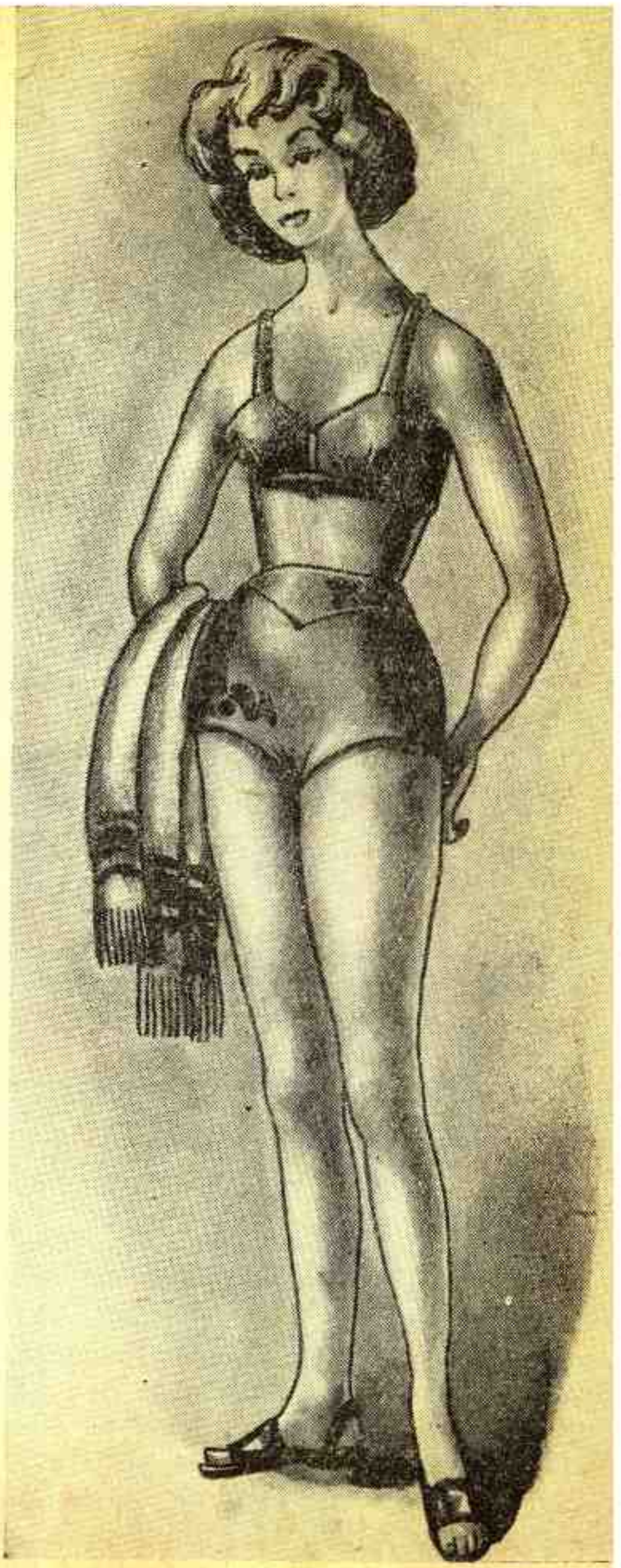

Fig. 106. Sutien „băsmăluță" și chilot de baie.

Linia de sus a sutienului și pensa laterală. Din punctul *A* pe linia *AB* spre dreapta se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Distanța de la punctul de diviziune a liniei *AD* pînă la punctul *O* se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu *L*. Din punctul de diviziune a liniei *AD* se aplică apoi în sus și în jos

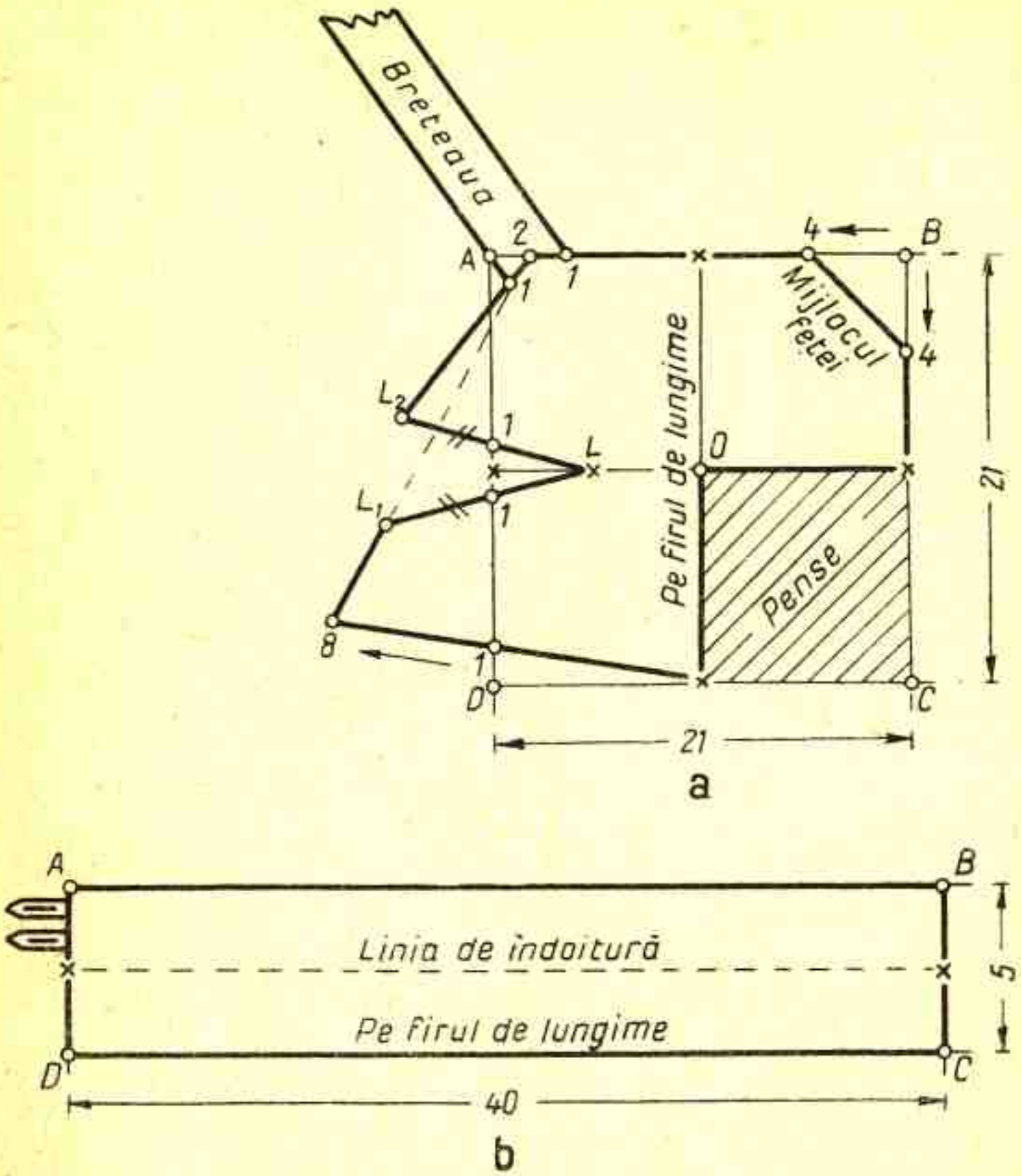

Fig. 107. Tipar de sutien „băsmăluță”:
a — partea superioară a sutienului; *b* — platcă.

pe aceasta cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *8* și *2* se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *L* se duce apoi prin punctul *1* (mai jos de punctul de diviziune a liniei *AD*) o linie pînă la intersecția cu linia punctată. Punctul de intersecție se notează cu L_1. Punctul L_1 se unește cu punctul *8*. Se măsoară apoi distanța de la punctul *L* pînă la punctul L_1. Din punctul *L* trecînd prin punctul *1* (mai sus de punctul de diviziune a liniei *AD*) se

duce o linie egală cu linia LL_1 și se notează punctul L_2. Punctele L_2 și *2* se unesc.

Bretelele. Din punctul *2* spre dreapta și spre stînga se aplică cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctele *1* se duc liniile bretelelor de lungime nedefinită.

Platca (fig. 107,b)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 40 cm reprezentînd *lungimea plătcii* (jumătate din grosimea liniei de sub bust conform măsurii), iar laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 5 cm, reprezentînd *lățimea plătcii* (pentru toate măsurile).

Linia de îndoitură. Liniile *AD* și *BC* se împart în două, iar punctele de diviziune se unesc printr-o linie punctată.

Bridele. Din punctul *A* pînă la mijlocul liniei *AD* se notează locul bridelor. Lungimea și distanța între ele se stabilesc după dorință.

Croitul și cusutul

Pentru croitul sutienului, materialul se pune în două cu fața înăuntru. Sutienul se croiește exact după tipar, întrucît rezervele pentru cusături au fost prevăzute la întocmirea tiparului.

Pentru finisarea liniei de jos a sutienului se croiește o platcă pe direcția firului de lungime. Bretelele se croiesc de asemenea pe firul de lungime conform măsurii; lățimea bretelelor la croit este de 5 cm.

Numărul și lungimea bridelor pentru încheiatul sutienului se stabilesc în funcție de lățimea plătcii și de mărimea nasturilor. Cusutul sutienului începe cu pregătirea bretelelor și bridelor. Bretelele se pun în două pe lățime și se tighelesc pe mijloc (pe față), după ce s-a îndoit marginea cu 0,5 cm. Lățimea bretelei în forma finită este de 2 cm. Pensa adîncă se trage la mașină pe dos, iar pentru întărirea părții de jos a sutienului toată pensa se tighelește cu o distanță de 0,3—0,5 cm între tighele.

Bretelele finisate se însăilează pe dosul sutienului la distanța de 5—6 cm de mijlocul spatelui, iar în față în locul indicat pe schiță. Partea de sus a sutienului se termină cu o bentiță pe bie (verif), lată de 2,5—3 cm (la croit), care se însăilează și se coase la mașină pe dos împreună cu breteaua prinsă, la distanța de 0,5—1 cm de margine; se întoarce apoi bentița pe fața sutienului, se îndoaie marginea cu 0,5 cm, se însăilează și se trage la mașină pe marginea inferioară și cea superioară ale bentiței.

Pentru încheiatul sutienului la un capăt al plătcii se însăilează bridele care se trag la mașină odată cu platca. Partea opusă se finisează, apoi se cos nasturii.

CHILOT DE BAIE PENTRU FEMEI

În fig. 106 este prezentat un chilot de baie pentru femei. Pentru tiparnl de chilot (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea din talie pînă la genunchi..... 58 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 40 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 52 cm

Construirea tiparului

Partea din spate a chilotului (fig. 108, a)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*.

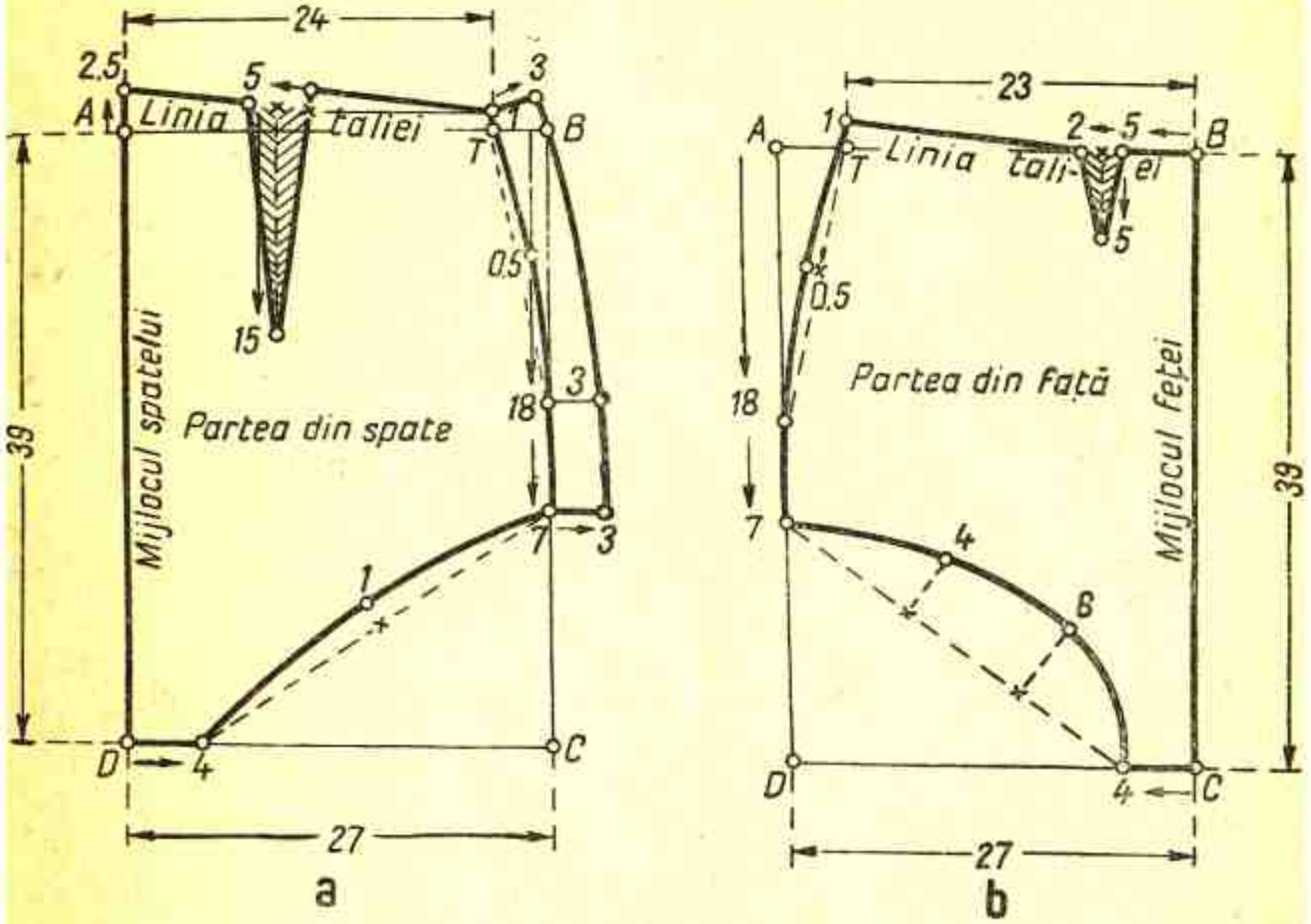

Fig. 108. Tipar de chilot de baie pentru femei:
a — partea din spate; b — partea din față.

Lungimea chilotului. Laturile verticale *AD* și *BC* ale dreptunghiului sînt egale cu 39 cm (1/2 din lungimea pînă la genunchi, conform măsurii, plus 10 cm pentru toate măsurile):

$$(58:2) + 10 = 39 \text{ cm}.$$

Lățimea chilotului. Laturile orizontale *AB* și *CD* ale dreptunghiului sînt egale cu 27 cm (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(52:2) + 1 = 27 \text{ cm}.$$

Linia taliei și pensa. Linia *AD* se prelungește din punctul *A* în sus cu 2,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *A* se aplică apoi pe linia *AB*, spre dreapta, 24 cm și se notează punctul *T* (1/2 din jumătatea circumferinței taliei, conform măsurii, plus 5 cm reprezentînd adîncimea pensei, minus 1 cm spre față pentru toate măsurile):

$$[(40:2) + 5] - 1 = 24 \text{ cm}.$$

Din punctul *T*, perpendicular pe linia *AB*, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2,5* și *1* se unesc.

Linia care unește punctul *2,5* cu punctul *1* se împarte apoi în două și din punctul de diviziune se aplică spre stînga 5 cm (pentru toate măsurile). Distanța de la punctul *5* pînă la punctul de diviziune al liniei care unește punctul *2,5* cu punctul *1* se împarte în două și din punctul de diviziune se duce în jos, paralel cu linia *AD*, o linie punctată lungă de 15 cm (pentru toate măsurile). Punctele *5* și *15* se unesc, se măsoară distanța dintre ele și din punctul *15*, prin punctul de diviziune al liniei care unește punctul *2,5* cu punctul *1*, se duce o linie de lungime egală cu linia pensei măsurată mai sus. Punctul obținut se unește cu punctul *1*. Liniile (laturile) pensei trebuie să fie egale între ele.

Cusătura laterală. Din punctul *B* se aplică pe linia *BC* în jos 18 cm (pentru toate măsurile). Punctele *18* și *1* (de pe linia taliei) se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 0,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *18* se aplică pe linia *BC* în jos 7 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce din punctul *1* prin punctele *0,5* și *18* spre punctul *7*.

Bentița pentru nasturi. Din punctele *1*, *18* și *7*, perpendicular pe cusătura laterală, se aplică spre dreapta cîte 3 cm (pentru toate măsurile). Linia bentiței se duce prin punctele *1*, *3*, *3* și *3* spre punctul 7.

Linia de jos a chilotului. Din punctul *D* pe linia *CD* spre dreapta se aplică 4 cm (pentru toate măsurile).

Linia de pe picior. Punctele *4* și *7* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm. Punctele *4*, *1* și *7* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Partea din față a chilotului (fig. 108, b)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*.

Lungimea chilotului. Laturile verticale *AD* și *BC* ale dreptunghiului sînt egale cu 39 cm (1/2 din lungimea pînă la genunchi, conform măsurii, plus 10 cm pentru toate măsurile):

$$(58:2) + 10 = 39 \text{ cm}.$$

Lățimea chilotului. Laturile orizontale AB și CD ale dreptunghiului sînt egale cu 27 cm (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(52:2) + 1 = 27 \text{ cm.}$$

Linia taliei și pensa. Pe linia AB se aplică din punctul B spre stînga 23 cm și se notează punctul T (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(40:2) + 3 = 23 \text{ cm.}$$

Din punctul T, perpendicular pe linia AB, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul B se aplică pe linia AB spre stînga 5 cm, iar din punctul 5 spre stînga, pe aceeași linie, încă 2 cm (pentru toate măsurile). Distanța de la punctul *2* pînă la punctul *5* se împarte în două, iar din punctul de diviziune, perpendicular pe linia AB, se duce în jos o linie lungă de 5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *5* se unesc cu punctul *5*. Punctele *1* și *2* se unesc.

Cusătura laterală. Din punctul A pe linia AD în jos se aplică 18 cm (pentru toate măsurile). Punctele *18* și *1* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 0,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *18* se aplică pe linia AD în jos 7 cm (pentru toate măsurile). Cusătura laterală se duce din punctul *1*, prin punctele *0,5* și *18*, spre punctul *7*.

Linia de jos a chilotului. Din punctul C pe linia CD spre stînga se aplică 4 cm (pentru toate măsurile).

Linia de pe picior. Punctele *7* și *4* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în trei părți egale. Din punctul superior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică 4 cm, iar din punctul inferior de diviziune — 6 cm (pentru toate măsurile). Punctele *7*, *4*, *6* și *4* se unesc printr-o linie arcuită.

Croitul și cusutul

Pentru croitul chilotului de baie, materialul se pune în două pe direcția firului de lungime, cu fața înăuntru. Tiparele părții din față și din spate se așază cu linia de mijloc pe îndoitura materialului, în direcția firului de lungime, unite între ele pe linia de jos a chilotului. Nu se lasă rezervă pentru cusături, întrucît la întocmirea tiparului s-a ținut seama de aceasta. Bentița pentru nasturi se îndoaie și se dau semne cu lațe pe linia șoldului. Dacă nu se prevăd fente pe ambele părți ale chilotului, bentița de pe partea dreaptă a părții din spate se taie. Cusătura laterală din dreapta se încheie cu cusătură refec, iar pe șoldul stîng se lucrează fenta. De partea stîngă a părții din spate a chilotului, pe linia

șoldului, se coase la mașină bentița croită pe o lățime de 4—5 cm și cu lungimea egală cu lungimea chilotului pe linia șoldului. Bentița se însăilează cu fața pe dosul chilotului și se trage la mașină la distanța de 0,5—1 cm de margine, cusătura se dezdoaie în ambele părți, iar bentița se întoarce apoi pe fața chilotului. Marginea liberă a bentiței se îndoaie cu 0,5—1 cm și se tighelește în margine.

Pentru partea din față a chilotului pe linia șoldului se croiește de asemenea o bentiță, lată de 4—5 cm (la croit) și avînd o lungime egală cu lungimea chilotului pe linia șoldului. Bentița se însăilează cu fața pe dosul chilotului și se trage la mașină. Cusătura se dezdoaie în ambele părți, bentița se întoarce pe fața chilotului, marginea liberă a bentiței se îndoaie cu 0,5—1 cm și se tighelește pe margine.

Pe linia taliei se coase cordonul, prevăzut în față cu unul sau două colțuri. Cordonul se însăilează aplicat cu fața pe dosul chilotului, se trage la mașină, cusătura se dezdoaie în ambele părți, iar cordonul se întoarce apoi pe fața chilotului. Marginea liberă a cordonului se îndoaie cu 0,5 cm, se însăilează și se tighelește în margine. Dacă modelul prevede garnitura cu paspoal, acesta se însăilează pe marginea cordonului și se tighelește odată. Pe linia șoldului din stînga, pe partea din spate a chilotului, se cos nasturii, iar pe bentița părții din față a chilotului se fac butoniere. Chilotul se poate încheia și pe ambele șolduri.

Linia de pe picior a chilotului se finisează cu o bentiță pe bie lată de 2,5—3 cm la croit. Bentița se aplică cu fața pe dosul chilotului, se trage la mașină, cusătura se dezdoaie în ambele părți, apoi bentița se întoarce pe fața chilotului și se însăilează în margine. Marginea liberă se îndoaie cu 0,5 cm, se însăilează și se tighelește în margine. Dacă se prevede garnitură cu paspoal, acesta se introduce sub bentița de pe linia de pe picior a chilotului și se tighelește odată cu aceasta.

BLUZĂ PENTRU FEMEI CU PENSĂ LA UMĂR

Tiparul de bază

În fig. 109 este prezentată o bluză de femeie cu pensa pentru bust pornind de la umăr.

Pentru construirea tiparului acestei bluze (măsura 50) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea spatelui pînă la talie	39	cm
— lungimea feței pînă la talie.....	54	cm
— lungimea umărului	14	cm
— jumătate din grosimea gîtului.....	19,5	cm
— jumătate din grosimea bustului	50	cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	52	cm
— lungimea mînecii	60	cm
— jumătate din grosimea mîinii la încheietură	10	cm

Fig. 109. Bluză pentru femei cu pensă la umăr.

Tiparul, format după descrierea de mai jos, se poate transforma (v. fig. 154) în orice model de bluză.

Construirea tiparului
(fig. 110)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 57 cm, reprezentînd lungimea bluzei (lungimea spatelui pînă la talie, conform măsurii, plus 18 cm pentru toate măsurile):

$$39 + 18 = 57 \text{ cm.}$$

Laturile orizontale AB și CD, egale cu 55 cm, reprezintă *lățimea bluzei* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$50 + 5 = 55 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A pe linia AD în jos, se aplică 20,7 cm și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(50:3) + 4 = 20{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică 19,2 cm pe linia GG_1 spre dreapta și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50:3) + 2{,}5 = 19{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se duce în sus o linie perpendiculară pe linia GG_1, pînă la intersecția cu linia AB. Punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 pe linia GG_1 se aplică 12,5 cm spre dreapta și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii):

$$50:4 = 12{,}5 \text{ cm.}$$

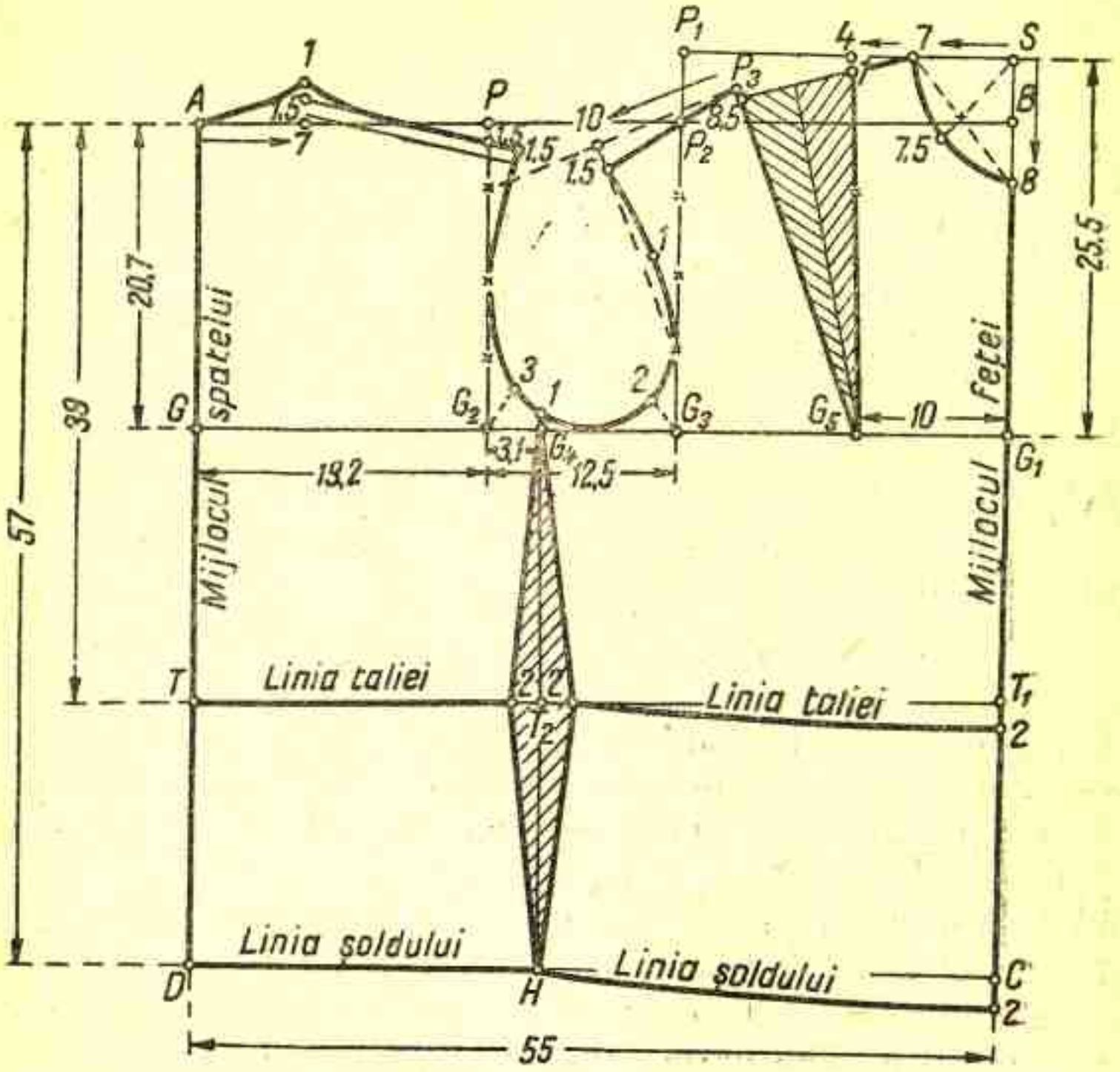

Fig. 110. Tipar de bluză cu pensa la umăr (tiparul de bază).

Completarea umărului. Din punctul G_1 pe linia BC în sus se aplică 25,5 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50:2) + 0{,}5 = 25{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se duce în sus o linie lungă de asemenea de 25,5 cm perpendiculară pe linia GG_1 și se notează punctul P_1. Punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Punctele ajutătoare ale liniei umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

Linia taliei. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 39 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se notează punctul T. Din punctul T, se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul T_1.

Linia de pe șold. Din punctul G_2 se aplică 3,1 cm pe linia G_2G_3 spre dreapta și se notează punctul G_4 (1/4 din lățimea răscroiturii brațului):

$$12{,}5 : 4 = 3{,}1 \text{ cm.}$$

Din punctul G_4 se duce o linie perpendiculară pe linia CD și punctul de intersecție cu linia CD se notează cu H, iar punctul de intersecție cu linia TT_1, cu T_2.

Cu aceasta se încheie desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea spatelui și apoi a feței de bluză.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A, pe linia AB spre dreapta, se aplică 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm.}$$

Din punctul *7*, perpendicular pe linia AB, se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile) și din punctul *1,5* se aplică în sus încă 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *1* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul P, pe linia PG_2 în jos, se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *1,5* (răscroitura gîtului) trecînd prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) se duce linia umărului, lungă de 15 cm (lungimea umărului conform măsurii, plus 1 cm pentru susținere, la toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm.}$$

Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului printr-o linie ușor arcuită.

Linia răscroiturii brațului. Unghiul PG_2G_4 se împarte în două printr-o linie punctată și din punctul G_2 se aplică pe această linie 3 cm (pentru toate măsurile). Linia de pe șold se prelungește din punctul G_4 în sus cu 1 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *15* prin punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2 și punctul *3*, spre punctul *1*.

Cusătura laterală. Din punctul T_2, pe linia TT_1 spre stînga se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce din punctul *1*, prin punctele G_4 și *2*, spre punctul *H*.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul *S*, pe linia P_1S spre stînga, se aplică 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5:3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se aplică pe linia *CS* în jos 8 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5:3) + 1{,}5 = 8 \text{ cm.}$$

Punctele *7* și *8* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două.

Din punctul *S*, prin punctul de diviziune al liniei punctate, se aplică 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5:3) + 1 = 7{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *7*, prin punctul *7,5*, se duce o linie arcuită spre punctul *8*.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de pe umăr. Din punctul *7* se aplică 4 cm pe linia P_1S spre stînga. Din punctul *4* se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *7* se unesc.

Din punctul G_1 pe linia GG_1 se aplică 10 cm spre stînga și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului pe linia de sus, plus 4 cm reprezentînd lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de pe umăr, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(7 + 4) - 1 = 10 \text{ cm.}$$

Punctele *1* și G_5 se unesc.

Pensa de la umăr. Din punctul *1*, se prelungește spre stînga linia umărului în direcția înclinării, aplicînd pe această linie adîncimea pensei, adică 8,5 cm, (lungimea feței pînă la talie, conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie, conform măsurii):

$$54 - (19{,}5 : 3) - 39 = 8{,}5 \text{ cm.}$$

Se măsoară linia pensei din punctul *1* pînă la punctul G_5, apoi din punctul G_5 se duce prin punctul *8,5* o linie egală ca lungime cu linia pensei din punctul *1* pînă în punctul G_5 și se notează punctul P_3. Laturile pensei trebuie să fie obligatoriu egale între ele.

Lungimea umărului de la pensa de la umăr pînă la răscroitura brațului. Punctul P_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune a liniei PG_2 (spatele). Din punctul P_3 se aplică pe linia punctată spre stînga 10 cm (lungimea umărului conform măsurii minus 4 cm, adică lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de la umăr):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm.}$$

Punctul *10* se unește printr-o linie punctată cu punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3.

Din punctul *10* se aplică în jos pe linia punctată 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1,5* și P_3 se unesc.

Linia răscroiturii brațului. Linia punctată, din punctul *1,5* (linia umărului) pînă în punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3, se împarte în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile) :

Unghiul $P_2G_3G_4$ se împarte în două printr-o linie punctată pe care se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) din punctul G_3.

Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *1,5* (linia umărului), *1*, punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3, punctul *2* și atinge GG_1, spre punctul *1* (linia de subraț).

Cusătura laterală. Din punctul T_2 pe linia TT_1 spre dreapta se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Cusătura laterală se duce prin punctele *1*, G_4, *2*, spre punctul *H*.

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile) și punctul obținut se unește cu punctul *2* (cusătura laterală).

Linia șoldurilor. Linia *BC* se prelungește din punctul *C* în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu punctul *H*.

O b s e r v a ț i e : dacă jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, împreună cu rezerva de 2 cm (pentru toate măsurile) este mai mare decît cea din tipar, diferența se împarte în trei părți egale și 1/3 se adaugă la spate pe linia șoldurilor, iar 2/3 în față.

La întocmirea tiparului se ține seamă de particularitățile corpului femeii.

Pentru corpul adus de spate (ținuta înclinată spre față) de pildă, adîncimea răscroiturii brațului și lățimea spatelui se calculează în felul următor:

Adîncimea răscroiturii brațului (1/3 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii plus 4 cm — dimensiunea constantă, plus 1 cm — înclinarea):

$$(50 : 3) + 4 + 1 = 21{,}7 \text{ cm.}$$

Lățimea spatelui. (1/3 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii plus 2,5 cm — dimensiunea constantă, plus 1 cm — înclinarea):

$$(50 : 3) + 2{,}5 + 1 = 20{,}2 \text{ cm.}$$

Pentru corpul înclinat spre spate, adîncimea răscroiturii brațului și lățimea spatelui se stabilesc în felul următor:

Adîncimea răscroiturii brațului (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm — dimensiunea constantă, minus 1 cm pentru înclinarea spre spate):

$$(50 : 3) + 4 - 1 = 19{,}7 \text{ cm.}$$

Lățimea spatelui (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 2,5 cm — dimensiunea constantă, minus 0,5 cm pentru înclinarea spre spate):

$$(50 : 3) + 2{,}5 - 0{,}5 = 18{,}7 \text{ cm.}$$

Mîneca (fig. 111)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 60 cm, reprezentînd *lungimea mînecii* conform măsurii și laturile orizontale AB și CD egale cu 39,4 cm, reprezentînd *lățimea mînecii* (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile, înmulțit cu 2):

$$[(50 : 3) + 3] \times 2 = 39{,}4 \text{ cm.}$$

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul A, pe linia AD în jos, se aplică 14,5 cm și se notează punctul R (3/4 din adîncimea răscroiturii brațului la bluză minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(20{,}7 : 4) \times 3 - 1 = 14{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul R se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul R_1.

Liniile ajutătoare ale mînecii. Linia orizontală AB se împarte în patru părți egale și punctul de diviziune din mijloc se notează cu O. Din toate punctele de diviziune a liniei AB se coboară

perpendiculare pînă la intersecția cu linia *CD*. Punctele de intersecție se notează cu H, H_1 și H_2.

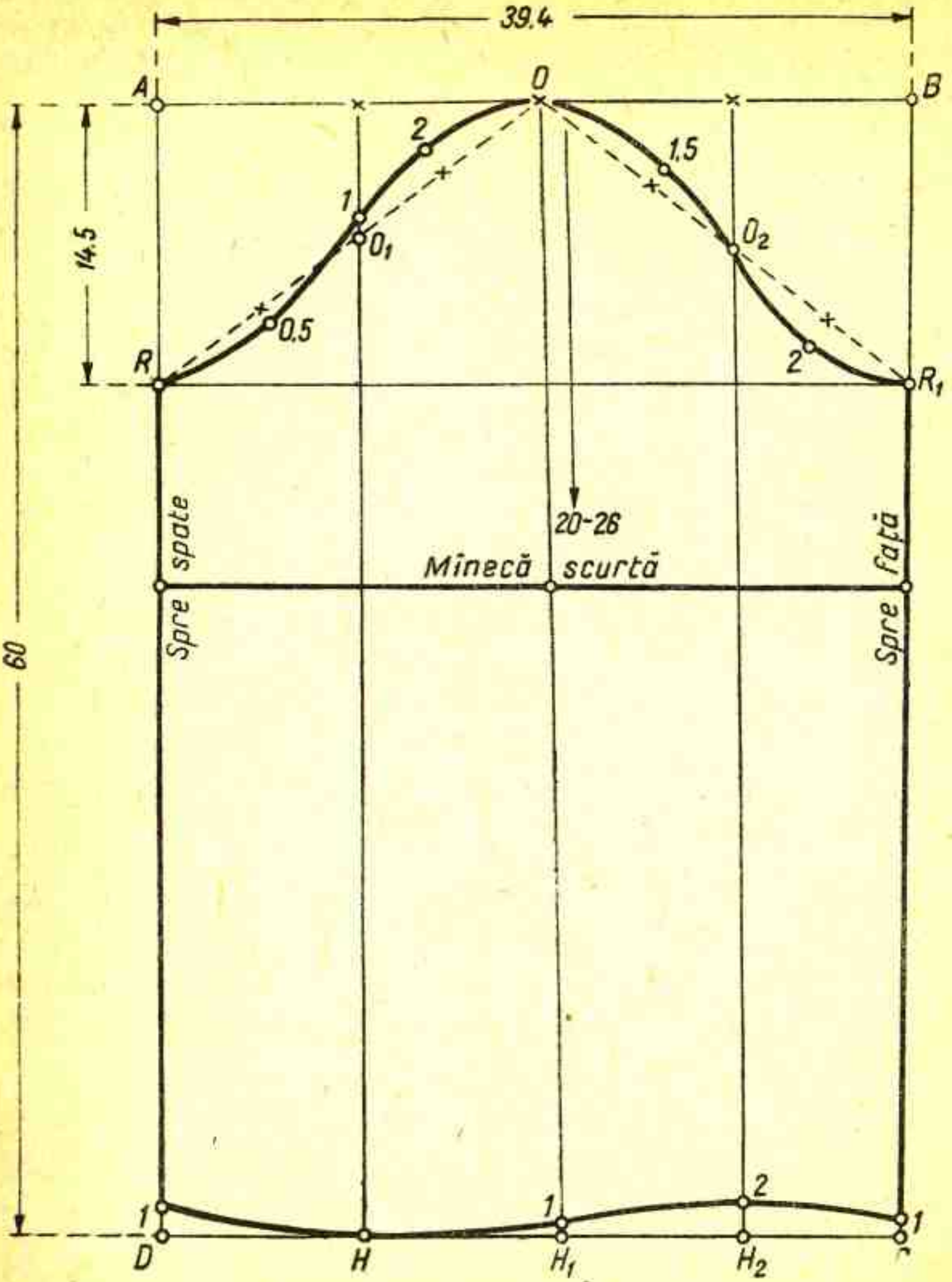

Fig. 111. Tipar de mînecă.

Linia răscroiturii mînecii. Punctele R și O se unesc printr-o linie punctată. Punctul de intersecție a acesteia cu linia ajutătoare se notează cu O_1. Punctele O și R_1 se unesc printr-o linie

punctată. Punctul de intersecție a acesteia cu linia ajutătoare se notează cu O_2. Segmentele liniilor punctate RO_1, O_1O, OO_2, O_2R_1 se împart în două și din punctele de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică: de la RO_1 în jos 0,5 cm, iar de la O_1O în sus — 2 cm, de la OO_2 în sus 1,5 cm și de la O_2R_1 în jos — 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul O_1 se aplică pe linia ajutătoare în sus 1 cm. Linia răscroiturii mînecii se duce din punctul R prin punctele *0,5*, *1*, *2*, *O*, *1,5*, O_2 și *2*, spre punctul R_1.

Punctul O este punctul cel mai înalt al mînecii.

Linia de lungime a mînecii (linia tivului). Din punctele D, H_1 și C se aplică în sus, pe liniile ajutătoare, cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul H_2 în sus, pe linia ajutătoare, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Linia tivului se duce din punctul *1* prin punctele *H*, *1*, *2* spre punctul *1*.

Linia mînecii scurte. Din punctul O se aplică în jos 20—26 cm și prin punctul notat se duce o linie orizontală pînă la intersecția cu liniile AD și BC.

Manșeta fără clapă (fig. 112)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD egale cu 13 cm, reprezentînd *lungimea manșetei* (jumătate din

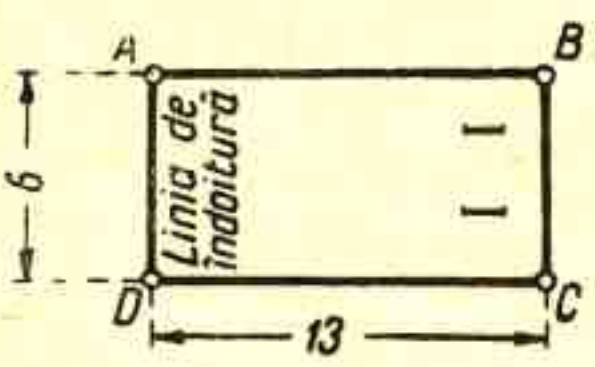

Fig. 112. Tipar de manșetă.

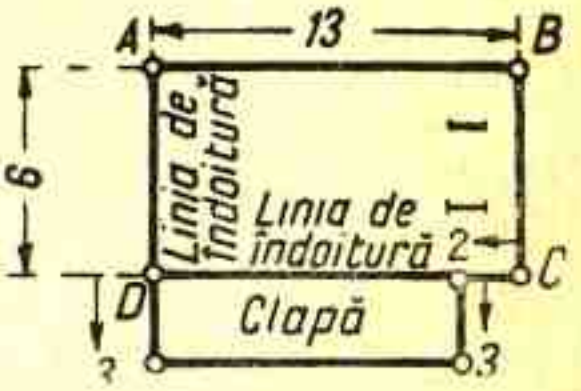

Fig. 113. Tipar de manșetă cu clapă.

grosimea mîinii la încheietură, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile, pentru fentă):

$$10 + 3 = 13 \text{ cm}$$

și laturile verticale AD și BC egale cu 6 cm, reprezentînd *lățimea manșetei* (pentru toate măsurile).

Manșetă cu clapă (fig. 113)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD egale cu 13 cm, reprezentînd lungimea manșetei (jumătate din grosimea mîinii la încheietură, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile pentru fentă):

$$10 + 3 = 13 \text{ cm};$$

iar laturile verticale *AD* și *BC*, egale cu 6 cm, reprezintă *lățimea manșetei* (pentru toate măsurile).

Clapa. Din punctul *C* pe linia *BC* spre stînga, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2*, perpendicular pe linia *CD*, se aplică în jos 3 cm (pentru toate măsurile). Linia verticală se continuă din punctul *D* în jos cu 3 cm. Punctele *3* și *3* se unesc.

Linia de îndoitură a clapei. Linia de îndoitură a clapei trece pe linia *CD*.

Guler pentru bluză încheiată pînă la gît (fig. 114)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 24,5 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$19{,}5 + 5 = 24{,}5 \text{ cm}$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 8 cm, reprezentînd *lățimea gulerului* (pentru toate măsurile).

Linia de montare. Din punctul *A* pe linia *AD* în jos se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *B* pe linia *AB* spre stînga se aplică 5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *5* se unesc printr-o linie dreaptă.

Linia pelerinei gulerului. Din punctul *D* pe linia *AD* se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *C* se unesc.

Linia colțului. Punctele *5* și *C* se unesc.

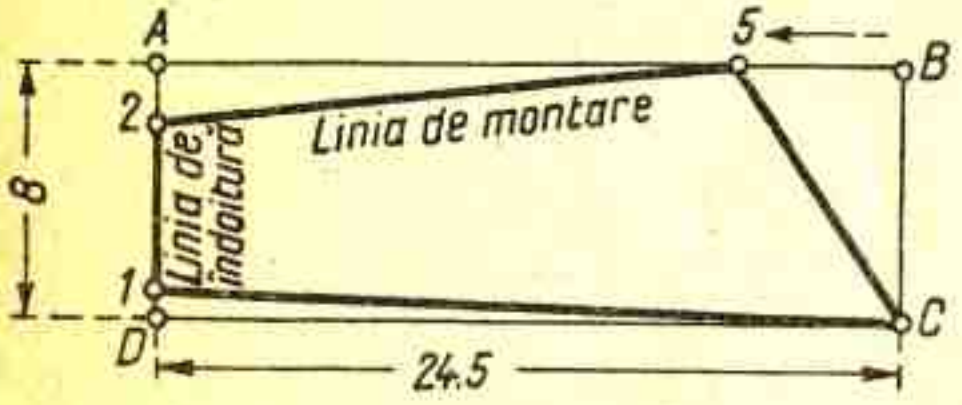

Fig. 114. Tipar de guler pentru bluză încheiată la gît.

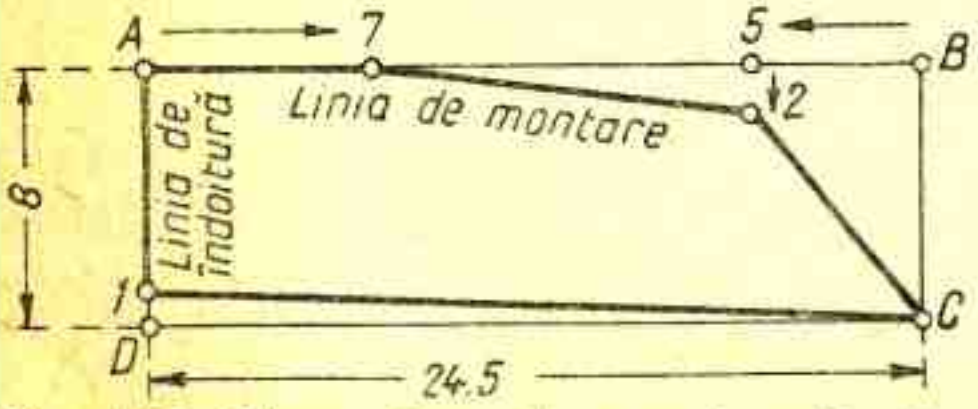

Fig. 115. Tipar de guler pentru bluză desfăcută la gît.

Guler pentru bluză decoltată în față (fig. 115)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 24,5 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$19{,}5 + 5 = 24{,}5 \text{ cm}$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 8 cm, reprezentînd *lățimea gulerului* (pentru toate măsurile).

Linia de montare. Din punctul *A*, pe linia *AB* spre dreapta se aplică 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm}.$$

Din punctul *B*, pe linia *AB* spre stînga se aplică 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *5* se aplică 2 cm în direcția perpendiculară pe linia *AB*. Punctele *A*, *7* și *2* se unesc.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *D*, în sus pe linia *AD*, se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *C* se unesc.

Linia colțului. Punctele *2* și *C* se unesc

Croitul și cusutul

Bluzele se confecționează încheiate sau descheiate la gît. La bluzele încheiate la gît se face o fentă pe mijlocul feței, se trag cerculețe sau cutișoare de ambele părți ale fentei. Bluza se încheie în nasturi sau în copci.

Nasturii se aranjează în funcție de model la distanță egală unul de altul sau în grupe de cîte doi-trei.

Gulerul se face de obicei răsfrînt, mînecile cu o singură cusătură, scurte sau lungi, încheiate cu o manșetă, spatele drept sau cu cerculețe pe mijlocul spatelui îndreptate în afară.

Fenta precum și cutișoarele sau cerculețele (dacă acestea sînt prevăzute în model) se fac înainte de croit. În acest scop, bucata de material pentru fețe trebuie să aibă o lungime egală cu două fețe plus 4 cm (2 cm pentru cusătura umărului și 2 cm pentru tiv).

Pe această bucată de material se trag, în locurile însemnate, cerculețe sau cutișoare în toată lungimea materialului.

Banta pentru fentă se pregătește în diferite feluri; metoda cea mai obișnuită este următoarea: pe partea dreaptă a feței se lasă 1 cm de la marginea materialului (liziera se îndepărtează) pentru îndoit, iar de aici se lasă pentru lățimea benții 4 cm. Dacă materialul nu are față și dos, atunci banta se întoarce pe față și se tighelește de ambele părți la 0,5 cm de margine. Dacă materialul are o singură față, atunci banta se marchează așa cum s-a arătat mai sus, se întoarce pe dos și se tighelește numai marginea îndoită (fără să se prindă de bluză), apoi se fixează de bluză prin festonarea butonierelor. Pe fața stîngă se lasă 0,5—1 cm de la marginea materialului, apoi încă 4 cm. Materialul se îndoaie pe dos și se tighelește în margine.

Bluza descheiată la gît (decoltată) se confecționează la fel ca și cea încheiată la gît. Se deosebește numai prin faptul că în

loc de bantă are revere. Pregătirea reverelor se face în felul următor: de la marginea feţelor se aplică cîte 0,5 cm şi se îndoaie pe dos, iar de aici se aplică pentru bezeţ (dublura reverului) 11 cm (răscroitura gîtului pe linia de sus, plus 2 cm pentru petrecut butoniera, plus 2 cm pentru petrecutul reverului pe linia umărului de la răscroitura gîtului):

$$7 + 2 + 2 = 11 \text{ cm.}$$

Prin punctul *11* bezeţul se îndoaie pe dos.

Dacă modelul prevede garnitura în formă de cutişoare sau cerculeţe acestea se marchează pînă la mijlocul umărului. Pe feţele astfel pregătite se aplică tiparul în aşa fel ca mijlocul feţei să vină pe mijlocul benţii sau la 2 cm de îndoitură pentru petrecutul fentei.

Piesele tiparului se aranjează pe lungime pe firul de urzeală a materialului (dacă modelul nu prevede altfel). La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pentru răscroitura gîtului 0,5—1 cm, pe linia umărului 2 cm, pe linia răscroiturii braţului 1,5 cm, pe linia de subraţ 2—3 cm, pe linia rotunjimii bluzei 2 cm. După ce s-a croit, se dau semne cu laţe pe conturul tiparului, iar mijlocul spatelui şi gulerului, precum şi punctul cel mai înalt al mînecii se marchează cu puncte înaintea acului. Se însăilează apoi cusăturile de pe umăr susţinîndu-se umărul şi cele de subraţ. Cusăturile umărului şi cele de subraţ se încheie prin cusături de asamblare sau cusătură franţuzească, după gradul de destrămare a materialului.

Gulerul se însăilează şi se asamblează susţinîndu-se în colţuri. Materialul din colţurile gulerului se decupează ca să nu formeze îngroşări. Se întoarce apoi pe faţă, se însăilează pe margine şi se calcă. Gulerul astfel încheiat se montează pe răscroitura gîtului avînd grijă ca mijlocul spatelui să coincidă cu mijlocul gulerului, iar capetele gulerului cu mijlocul feţei pe linia de montare. Gulerul se însăilează apoi susţinîndu-se răscroitura gîtului pe tăieturile în verif.

Mîneca se însăilează şi se încheie cu cusătură de asamblare sau franţuzească, se prinde manşeta şi mîneca astfel pregătită şi se montează pe răscroitura braţului conform schemei de montare a mînecii (fig. 334).

Butonierele pentru nasturi se marchează pe mijlocul feţei în linie verticală pe faţa dreaptă, iar nasturii se cos pe faţa stîngă de asemenea pe mijlocul feţei.

FUSTĂ ÎN ȘASE CLINI

În fig. 116 este prezentată o rochie cu fusta formată din șase clini.

Pentru tiparul acestei fuste (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea fustei ..... 70 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 40 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 52 cm

Tiparul de clin se desenează pe hîrtie pusă în două începînd de la îndoitură.

Fig. 116. Rochie cu fustă în șase clini.

Construirea tiparului de clin (fig. 117, *a*)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

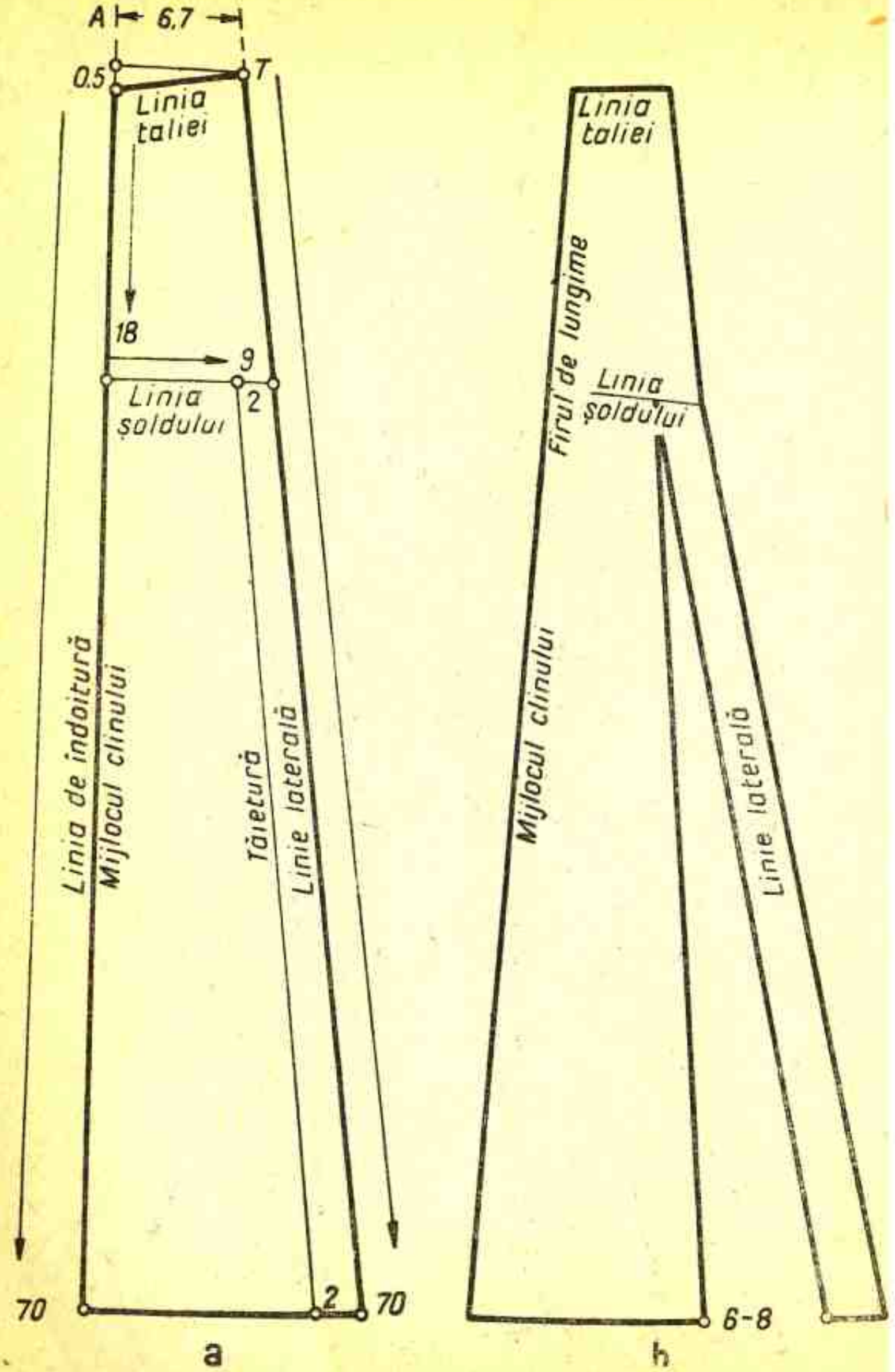

Fig. 117. Tipar de fustă în șase clini:
a — clinul; *b* — clinul cu evazarea în partea de jos.

Linia taliei. Din punctul *A*, se aplică spre dreapta, pe latura unghiului, 6,7 cm și se notează punctul *T* (jumătate din grosimea taliei, conform măsurii, împărțită la 6 — numărul clinilor):

$$40 : 6 = 6{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul *A*, pe latura unghiului în jos, se aplică 0,5 cm și punctul *0,5* se unește cu punctul *T*.

Lungimea fustei. Din punctul *0,5* pe latura unghiului în jos, se aplică 70 cm (lungimea fustei conform măsurii).

Linia șoldurilor. Din punctul *0,5* se aplică în jos, pe latura unghiului, 18 cm. Din punctul *18* se duce spre dreapta, perpendicular pe linia ce unește punctele *0,5* și *70*, o linie dreaptă lungă de 9 cm (jumătate din grosimea șoldurilor conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile, iar suma obținută se împarte la șase — numărul clinilor):

$$(52 + 2) : 6 = 9 \text{ cm.}$$

Linia laterală a clinului. Din punctul *T*, se duce prin punctul *9* o linie dreaptă, lungă de 70 cm (lungimea fustei conform măsurii).

Linia rotunjimii clinului. Punctele *70* și *70* se unesc.

Evazarea clinului de la linia șoldurilor în jos. Din punctele *9* și *70* (linia laterală) se aplică spre stînga cîte 2 cm pentru toate măsurile), și se unesc aceste puncte prin linia tăieturii.

Pe linia marcată se taie clinul și se distanțează în partea de jos cu 6—8 cm (fig. 117, *b*).

Desenarea tiparului de fustă *cu orice număr de clini* — pereche sau nepereche — se face după același principiu ca și pentru fusta cu șase clini. În acest scop, jumătate din grosimea taliei, conform măsurii și jumătate din grosimea șoldurilor, conform măsurii, împreună cu rezerva de 2 cm, se împart la numărul clinilor. De pildă, la fusta cu 10 clini, lățimea clinului pe linia taliei va fi $40 : 10 = 4$ cm, iar lățimea clinului pe linia șoldurilor

$$(52 + 2) : 10 = 5{,}4 \text{ cm.}$$

Croitul și cusutul

La croitul fustei în clini, direcția firului de lungime trebuie să treacă pe mijlocul fiecărui clin.

Pentru cusături se lasă următoarele rezerve: pe linia de sus 1 cm, pe liniile laterale 2 cm, pe linia de rotunjime pentru tiv 5—6 cm.

Fig. 118. Fustă plisată.

Liniile laterale ale clinului se unesc prin cusătură de asamblare. Marginea clinului se încheie prin surfilat sau festonare, apoi se calcă, cusătura desfăcindu-se în două părți sau într-una singură (după dorință) și se tivește fusta. Mai frecvent fusta în clini se finisează în felul următor. Linia de rotunjime a fiecărui clin se întoarce mai întîi pe dos și se prinde cu punct ascuns sau în cruciulițe, iar după aceea clinii se unesc prin cusătura de asamblare.

FUSTĂ PLISATĂ

În fig. 118 este prezentată o fustă dreaptă plisată.

Pentru calculul fustei plisate (măsura 50) sînt necesare următoarele măsuri:

— lungimea fustei	70 cm
— jumătate din grosimea taliei	40 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	52 cm

Pentru o fustă plisată de această măsură sînt necesari 324 cm de material (grosimea șoldurilor conform măsurii plus 4 cm pentru toate măsurile, înmulțit cu 3):

$$(104 + 2) \times 3 = 324 \text{ cm}.$$

Pentru adîncimea cutelor intră două treimi din lățimea materialului. Pentru a determina numărul de cute se împarte

grosimea șoldurilor, conform măsurii, împreună cu rezerva de 4 cm prin lățimea stabilită a cutei (în exemplul nostru lățimea cutei este egală cu 4 cm):

$$(104 + 4) : 4 = 27 \text{ cute.}$$

Cusutul fustei începe prin unirea celor trei lățimi (foi) de material (cu excepția ultimei cusături, întrucît pe materialul desfăcut se marchează și se fac mai ușor cutele). Se stabilește

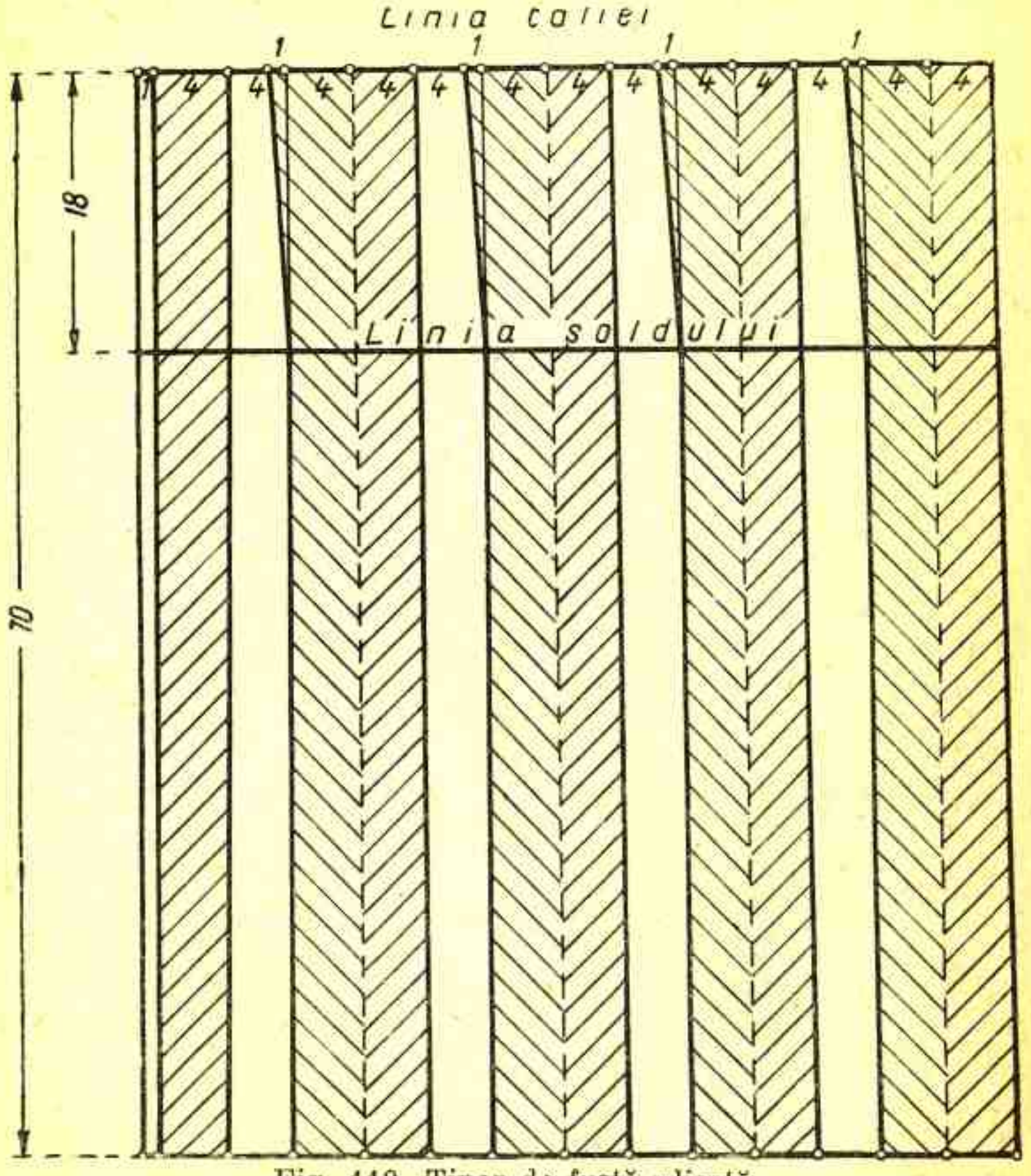

Fig. 119. Tipar de fustă plisată.

apoi lungimea generală a fustei. Se îndoaie tivul, se însăilează și se încheie cu punct ascuns sau în cruciulițe. Materialul se calcă și se marchează lățimea și adîncimea cutelor (fig. 119). Se aplică de la margine 1 cm pentru cusătură și jumătate din adîncimea primei cute, se aplică apoi lățimea și adîncimea

cutei următoare și așa mai departe. La marcarea cutelor este de dorit ca să vină cusătura în adîncimea cutei. Cutele marcate se însăilează începînd de la tivul fustei pînă în linia șoldurilor. Lățimea fustei trebuie să fie egală cu grosimea șoldurilor conform măsurii, plus rezerva. Se calculează apoi diferența între grosimea șoldurilor conform măsurii împreună cu rezerva, și grosimea taliei conform măsurii:

$$(104 + 4) - 80 = 28 \text{ cm}.$$

Diferența de 28 cm se împarte la numărul cutelor:

$$28 : 27 = 1 \text{ cm (rotunjit)}.$$

Acest centimetru se ia în fiecare cută de la linia taliei spre șolduri. Cutele se însăilează și se calcă pe dos cu o cîrpă udă. Se încheie apoi ultima cusătură, se prinde corsajul sau cordonul, se coase tivul în dreptul cusăturii de asamblare cu punct ascuns sau în cruciulițe și se calcă încă odată, scoțînd în prealabil șularul de pe cute și tivul fustei.

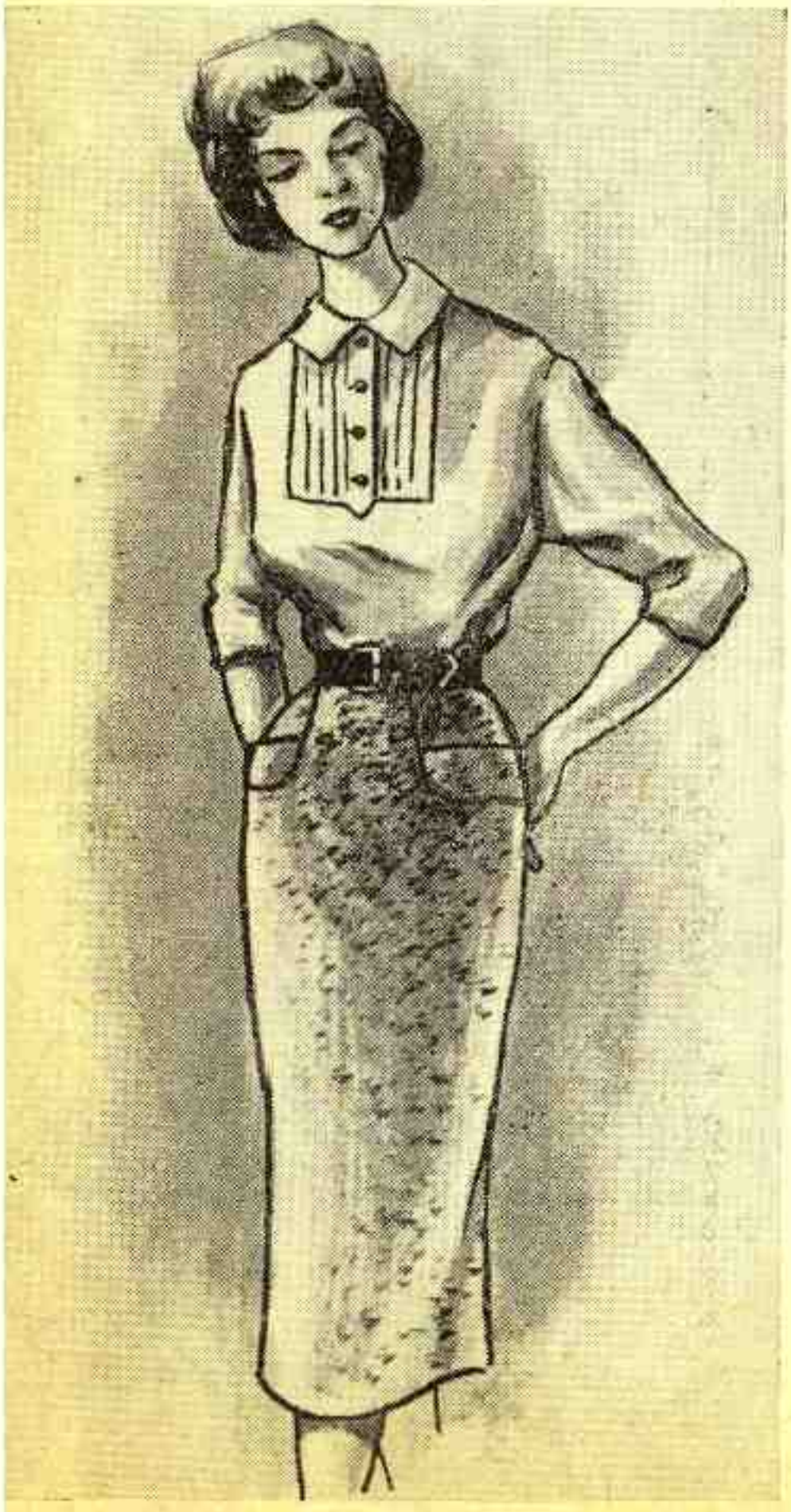

Fig. 120. Fustă dreaptă cu șase pense.

FUSTĂ DREAPTĂ CU ȘASE PENSE

În fig. 120 este prezentată o fustă dreaptă cu șase pense și cu o singură cusătură în spate.

Pentru construirea tiparului acestei fuste (măsura 50) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea fustei 70 cm
— jumătate din grosimea taliei 40 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 52 cm

Construirea tiparului (fig. 121)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC, egale cu 70 cm, reprezentînd *lungimea fustei* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 54 cm, repre-

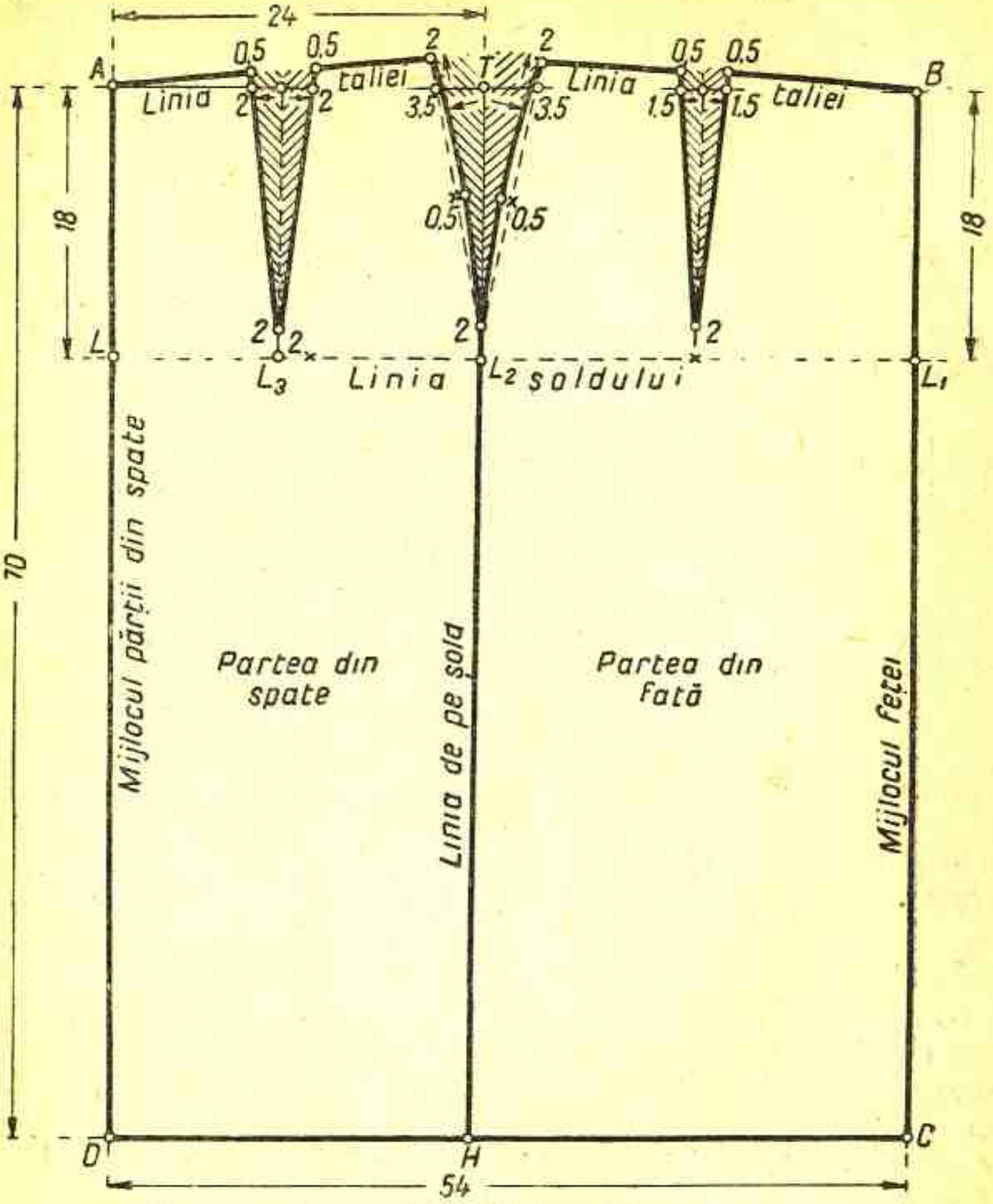

Fig. 121. Tiparul de fustă dreaptă cu șase pense.

zentînd *lățimea fustei* (jumătate din grosimea șoldurilor, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$52 + 2 = 54 \text{ cm}.$$

Linia de șold (laterală). Din punctul A se aplică 24 cm pe linia AB spre dreapta și se notează punctul T (1/2 din jumătatea

grosimii șoldurilor, conform măsurii, minus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 2) - 2 = 24 \text{ cm.}$$

Din punctul T se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD. Punctul de intersecție se notează cu H.

Linia șoldurilor. Din punctul A, pe linia AD în jos, se aplică 18 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul L. Din punctul L se duce o linie orizontală spre dreapta pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție cu linia BC se notează cu L_1, iar cu linia TH, cu L_2.

Calculul adîncimii penselor pe linia taliei. Se calculează diferența dintre jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii (împreună cu rezerva de 2 cm pentru toate măsurile) și jumătatea grosimii taliei conform măsurii:

$$(52 + 2) - 40 = 14 \text{ cm.}$$

Din diferența de 14 cm pentru pensa laterală se rezervă 7 cm (jumătate din diferență):

$$14 : 2 = 7 \text{ cm,}$$

pentru pensa din față 3 cm, iar pentru cea din spate — 4 cm (restul din diferență):

$$7 - 3 = 4 \text{ cm.}$$

Pensa laterală. Adîncimea pensei laterale este de 7 cm (conform calculului). Din punctul T pe linia AB spre dreapta și spre stînga se aplică cîte 3,5 cm (jumătate din adîncimea pensei laterale):

$$7 : 2 = 3{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctele *3,5* se aplică în sus cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul L_2 se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* se unesc prin linii punctate cu punctul *2* (de pe linia TH). Liniile punctate se împart în două și din punctele de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică cîte 0,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* din stînga, trecînd prin punctul *0,5* spre punctul *2* (pe linia TH) se duce linia pensei ușor arcuită. În același fel se desenează linia laturii drepte a pensei laterale.

Pensa de la spate. Adîncimea pensei de la spate este de 4 cm (conform calculului). Distanța LL_2 se împarte în două, iar din punctul de diviziune se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul L_3. Din punctul L_3 se

duce în sus o linie punctată, paralel cu linia AD și din punctul de intersecție a acesteia cu linia AB se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 2 cm (jumătate din adîncimea pensei de la spate):

$$4 : 2 = 2 \text{ cm.}$$

Din punctele *2* se aplică în sus cîte 0,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul L_3 pe linia punctată se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Linia pensei de la spate se duce din punctul *0,5* prin punctul *2* spre punctul *0,5*.

Linia taliei în partea din spate a fustei. Punctele A și *0,5* precum și punctele *0,5* și *2* (pensa laterală) se unesc.

Pensa din față. Adîncimea pensei din față este de 3 cm (conform calculului). Distanța L_1L_2 se împarte în două și din punctul de diviziune în sus, perpendicular pe linia L_1L_2, se duce o linie punctată pînă la linia AB. Din punctul de intersecție cu aceasta se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (jumătate din adîncimea pensei din față):

$$3 : 2 = 1{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctele *1,5* se aplică în sus cîte 0,5 cm. Din punctul de diviziune a liniei L_1L_2 se aplică în sus pe linia punctată 2 cm (pentru toate măsurile). Liniile pensei se duc din punctul *0,5* prin punctele *1,5*, *2* și *1,5* spre punctul *0,5*.

Linia taliei la partea din față a fustei. Punctele B și *0,5* precum și punctele *0,5* și *2* (pensa laterală) se unesc.

Croitul și cusutul

Cu ajutorul tiparului de fustă dreaptă cu șase pense se poate confecționa o fustă dreaptă cu o cusătură în spate sau în față, precum și cu două cusături — în față și în spate, sau pe laturi. După tiparul descris mai sus se confecționează și fuste în pliuri, tăind tiparul în anumite locuri și depărtîndu-l cu distanța necesară pentru cute.

Tiparul se aplică în lungime pe direcția firului de urzeală al materialului, se prinde cu ace de gămălie și se croiește. Pe tipar pensele se taie, iar pe material rămîn netăiate. La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe liniile laterale — 3 cm, pe linia de sus a fustei — 1 cm, pe linia tivului — 5—6 cm. După ce s-a croit se dau semne cu lațe pe conturul tiparului și al penselor. Mijlocul părții din față și din spate se marchează cu puncte înaintea acului.

După ce s-au dat semne cu lațe, se însăilează pensele, cusăturile laterale (dacă fusta se face cu cusături pe linia șoldului) și cutele (dacă acestea există), apoi se face proba. După probă

pensele și cusăturile se tighelesc; pentru ca vîrful pensei să nu se bombeze prea mult, tighelul se continuă cu 1 cm peste vîrful pensei, prinzînd 0,1 cm din material. Se lasă capete lungi de ață care se înnoadă și se trag apoi cu acul prin pensă.

La fusta cu cute (în pliuri), acestea se tighelesc în funcție de model pe dos ori pe față. Cutele se întăresc la fel ca și pensele.

Fenta, lungă de 14—16 cm, se face în partea stîngă în pensa laterală sau în cusătură (dacă fusta are două cusături. Finisarea fentei se poate vedea la fig. 346. Dacă cusătura fustei trece prin mijlocul spatelui, fenta se poate face pe mijlocul acestuia. Se montează apoi rejansa (fig. 347).

De rejansă se prind două agățători în dreptul liniilor laterale.

Fusta se rotunjește la probă cu ajutorul unei rigle, măsurînd distanța de la podea în felul următor: rigla se așază pe podea și se măsoară distanța de la podea pînă la lungimea proiectată a fustei, marcîndu-se printr-o linie cu o cretă, bucată de săpun uscat sau cu ace cu gămălie. După linia marcată se îndoaie tivul.

Se însăilează întîi la distanța de 1—2 cm de îndoitură și marginea îndoită se calcă. Apoi se însăilează din nou și se prinde tivul cu punct ascuns, iar dacă fusta este lucrată din material gros, tivul se prinde cu punct în cruciulițe sau marginea se bordează cu material de căptușeală și se coase cu punct ascuns.

Fusta astfel confecționată se calcă cu cîrpă udă.

FUSTĂ CU DOUĂ CUSĂTURI ȘI PENSE

În fig. 122 este prezentată o fustă cu două cusături.

Pentru tiparul acestui model (măsura 50) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea fustei ..... 70 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 40 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 52 cm

Construirea tiparului

Calcularea adîncimii penselor de pe linia taliei. Se stabilește diferența între jumătate din grosimea șoldurilor conform măsurii (împreună cu rezerva de 2 cm) și jumătate din grosimea taliei conform măsurii:

$$(52 + 2) - 40 = 14 \text{ cm.}$$

Diferența de 14 cm se ia în adîncimea penselor pe linia taliei. În pensa laterală se iau 7 cm (jumătate din diferență):

$$14 : 2 = 7 \text{ cm.}$$

În pensa din față se iau 3 cm, iar în cea din spate, restul de diferență:

$$7 - 3 = 4 \text{ cm.}$$

Partea din spate (fig. 123*a*)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC, egale cu 70 cm, reprezentînd *lungimea fustei* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 24 cm, reprezentînd *lățimea fustei* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii minus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 2) - 2 = 24 \text{ cm.}$$

Linia șoldurilor. Din punctul A, pe linia AD în jos se aplică 18 cm și se notează punctul L. Din punctul L, se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu L_1.

Cusătura laterală. Din punctul B, pe linia AB se alpică spre stînga 3,5 cm (jumătate din adîncimea pensei laterale):

$$7 : 2 = 3,5 \text{ cm.}$$

Fig. 122. Fustă cu două cusături și pense.

Din punctul *3,5* se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și L_1 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 0,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul C, prelungind linia CD, se aplică spre dreapta 3 cm. Linia cusăturii laterale se duce din punctul *2* prin punctele

0,5, L_1 spre punctul *3*. Din punctul *2*, se aplică apoi pe linia cusăturii laterale în jos 70 cm (lungimea fustei conform măsurii).

Linia rotunjimii fustei. Punctul *70* se unește cu punctul *D* printr-o linie ușor arcuită.

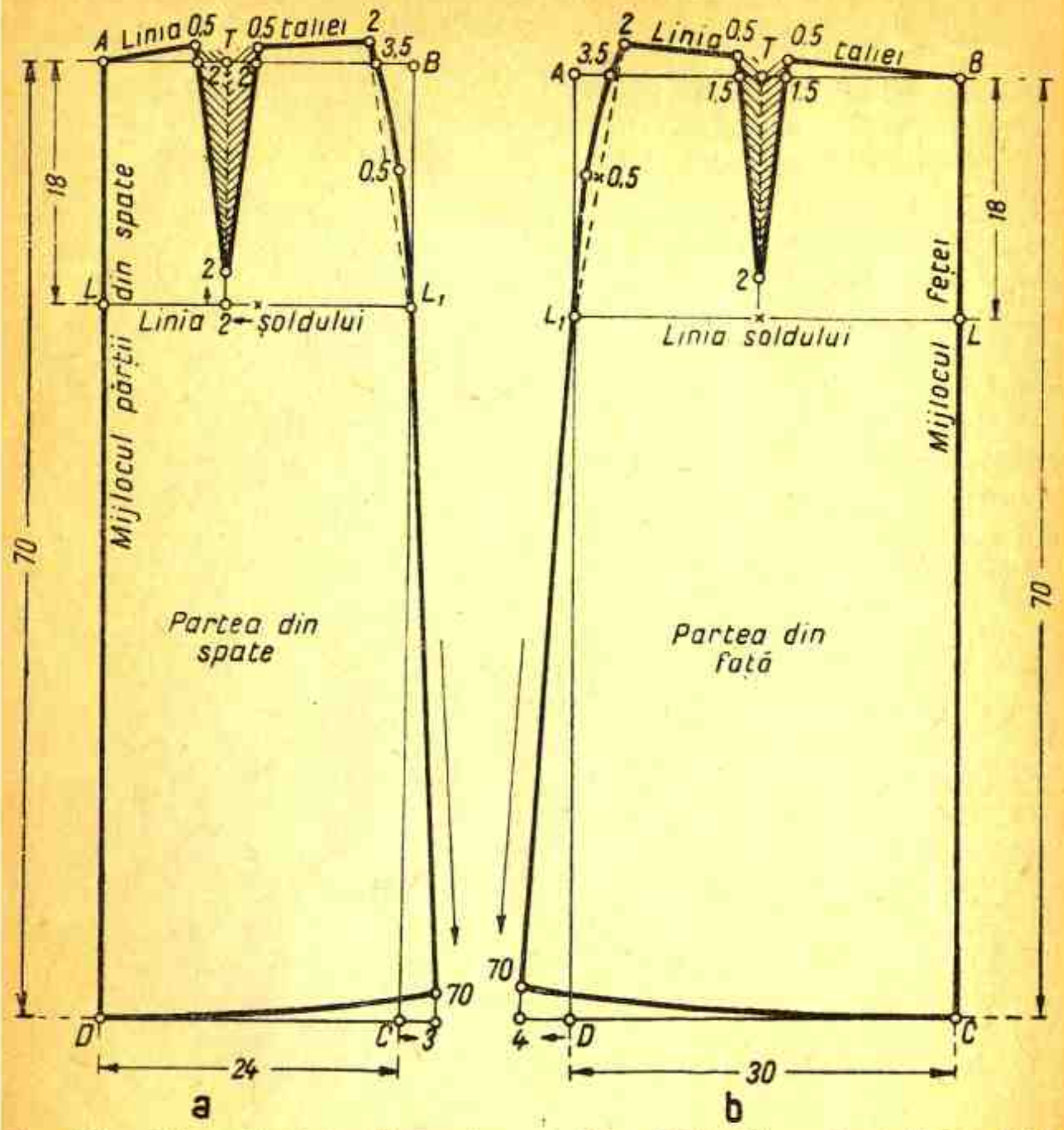

Fig. 123*a*. Tiparul părții din spate a fustei cu două cusături și pense.

Fig. 123*b*. Tiparul părții din față a fustei cu două cusături și pense.

Linia taliei și pensa de la spate. Linia șoldurilor LL_1 se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2*, se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia *AB*, punctul de intersecție notîndu-se cu *T*. Din punctul *2* de pe linia șoldurilor, se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *T* se aplică

spre dreapta și spre stînga (pe linia AB) cîte 2 cm (1/2 din adîncimea pensei de la spate):

$$4 : 2 = 2 \text{ cm.}$$

Din punctele *2* și *2* se aplică în sus cîte 0,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *0,5*, *2* și *0,5* se unesc. Punctele *A* și *0,5*, precum și *0,5* și *2* de pe linia taliei se unesc.

Partea din față (fig. 123 b)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 70 cm, reprezentînd *lungimea fustei* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 30 cm, reprezentînd *lățimea fustei* (jumătate din grosimea șoldurilor, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 2) + 4 = 30 \text{ cm.}$$

Linia șoldurilor. Din punctul B se aplică în jos 18 cm pe linia BC și se notează punctul L. Din punctul L se duce spre stînga o linie orizontală pînă la intersecția cu linia AD. Punctul de intersecție se notează cu L_1.

Cusătura laterală. Din punctul A, pe linia AB spre dreapta, se aplică 3,5 cm (jumătate din adîncimea pensei laterale):

$$7 : 2 = 3{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *3,5* se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și L_1 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 0,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul D, se aplică spre stînga (pe prelungirea liniei CD) 4 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce din punctul *2* prin punctele *3,5*, *0,5*, L_1 spre punctul *4*. Din punctul *2*, se aplică pe linia cusăturii laterale în jos 70 cm (lungimea fustei conform măsurii).

Linia rotunjimii fustei. Punctul *70* se unește cu punctul C printr-o linie ușor arcuită.

Linia taliei și pensa din față. Linia șoldurilor LL_1 se împarte în două și din punctul de diviziune se duce în sus o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB. Punctul de intersecție se notează cu T. Din punctul de diviziune al liniei LL_1 se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul T se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (adîncimea pensei din față):

$$3 : 2 = 1{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctele *1,5* se aplică în sus cîte 0,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *0,5*, *1,5*, *2*, *1,5* și *0,5* se unesc. Punctele B și *0,5* și punctele *2* și *0,5* se unesc formînd linia taliei.

Croitul și cusutul

Fusta cu două cusături se croiește și se coase la fel cu fusta dreaptă cu șase pense (p. 186). Se lasă aceleași rezerve pentru cusături. Finisarea fentei și montarea rejansei sînt date în fig. 343, 347.

FUSTĂ SEMICLOȘ

În fig. 124 este prezentată o rochie cu fusta semicloș. Pentru construirea tiparului acestei fuste (măsura 50) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea fustei ..... 70 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 40 cm

La croitul fustei semicloș nu este necesară măsura jumătății grosimii șoldurilor, deoarece ea este foarte largă pe linia șoldurilor.

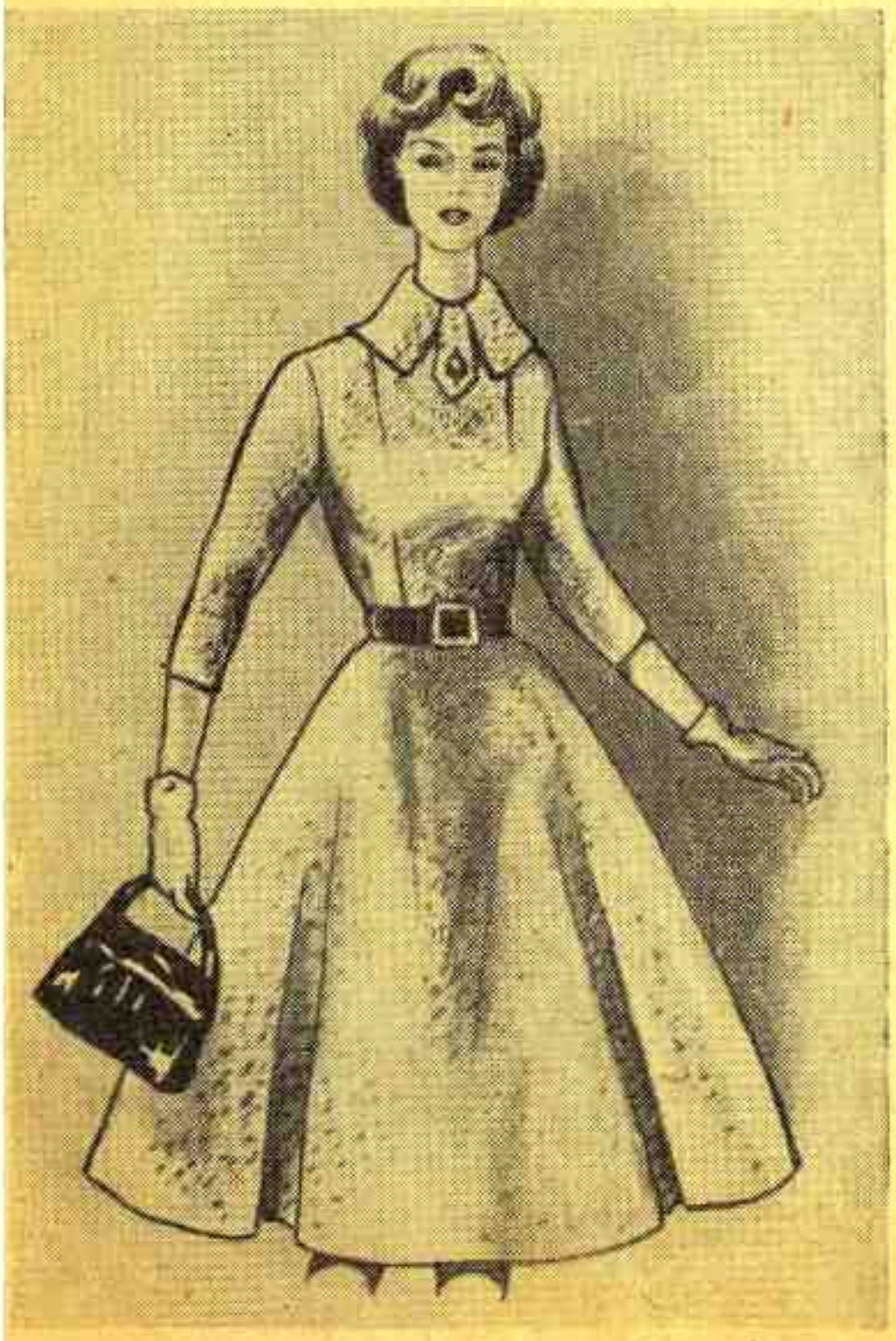

Fig. 124. Rochie cu fusta semicloș.

Construirea tiparului (fig. 125)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

Linia taliei. Din punctul *A*, pe laturile unghiului, spre stînga și în jos, se aplică cîte 25 cm (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(40 : 2) + 5 = 25 \text{ cm}.$$

Punctele *25* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul *A* prin punctul de diviziune a liniei punctate se duce o linie punctată de lungime nedefinită, apoi din

punctul *A* se aplică 25 cm pe linia punctată. Punctele *25* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea fustei. Din punctele *25*, spre stînga și în jos, pe laturile unghiului și pe linia punctată, se aplică cîte 70 cm (lungimea fustei conform măsurii).

Linia taliei cuprinsă între punctele *25* se împarte în două

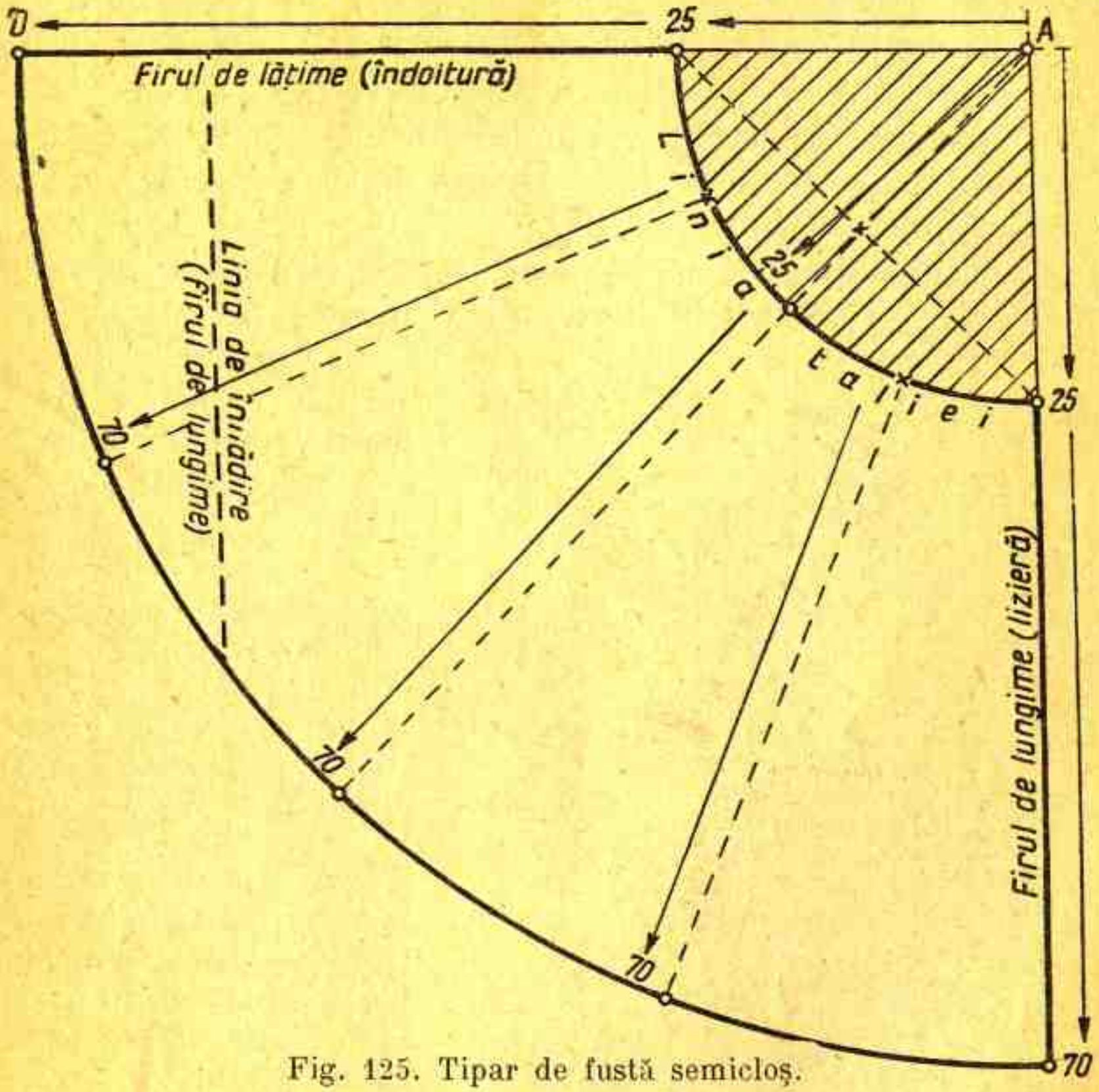

Fig. 125. Tipar de fustă semicloș.

și din punctele de diviziune se aplică de asemenea cîte 70 cm (lungimea fustei conform măsurii).

Linia rotunjimii fustei. Prin punctele notate cu *70* se duce linia ușor arcuită a rotunjimii fustei.

Croitul și cusutul

După tiparul fustei semicloș, se poate confecționa fusta cu o singură cusătură pe mijlocul feței sau al spatelui. Pentru croit, materialul se pune în două pe direcția firului de lățime. Liziera materialului va trece pe ambele părți.

Dacă lungimea fusteĭ nu intră pe lățimea materialului, se pot face înnădiri așa cum se indică pe tipar prin linia punctată, cu condiția respectării stricte a direcției firului.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia taliei — 1 cm, pe linia cusăturii — 2 cm, pe linia de rotunjime a fustei — 3—4 cm.

După croit fusta se prinde pe cuier pentru cîteva ore, fixîndu-se o greutate pe linia firului în bie (verif).

După ce fusta s-a întins, se aplică din nou tiparul pe material și se rotunjește fusta pe linia tivului, apoi se coase tivul cu punct ascuns sau în cruciulițe.

Tiparul fustei semicloș se poate tăia în orice număr de clini. În acest scop linia taliei și a rotunjimii fustei se împart în părți egale, punctele de diviziune se unesc și tiparul fustei demisolei se taie în clini pe aceste linii.

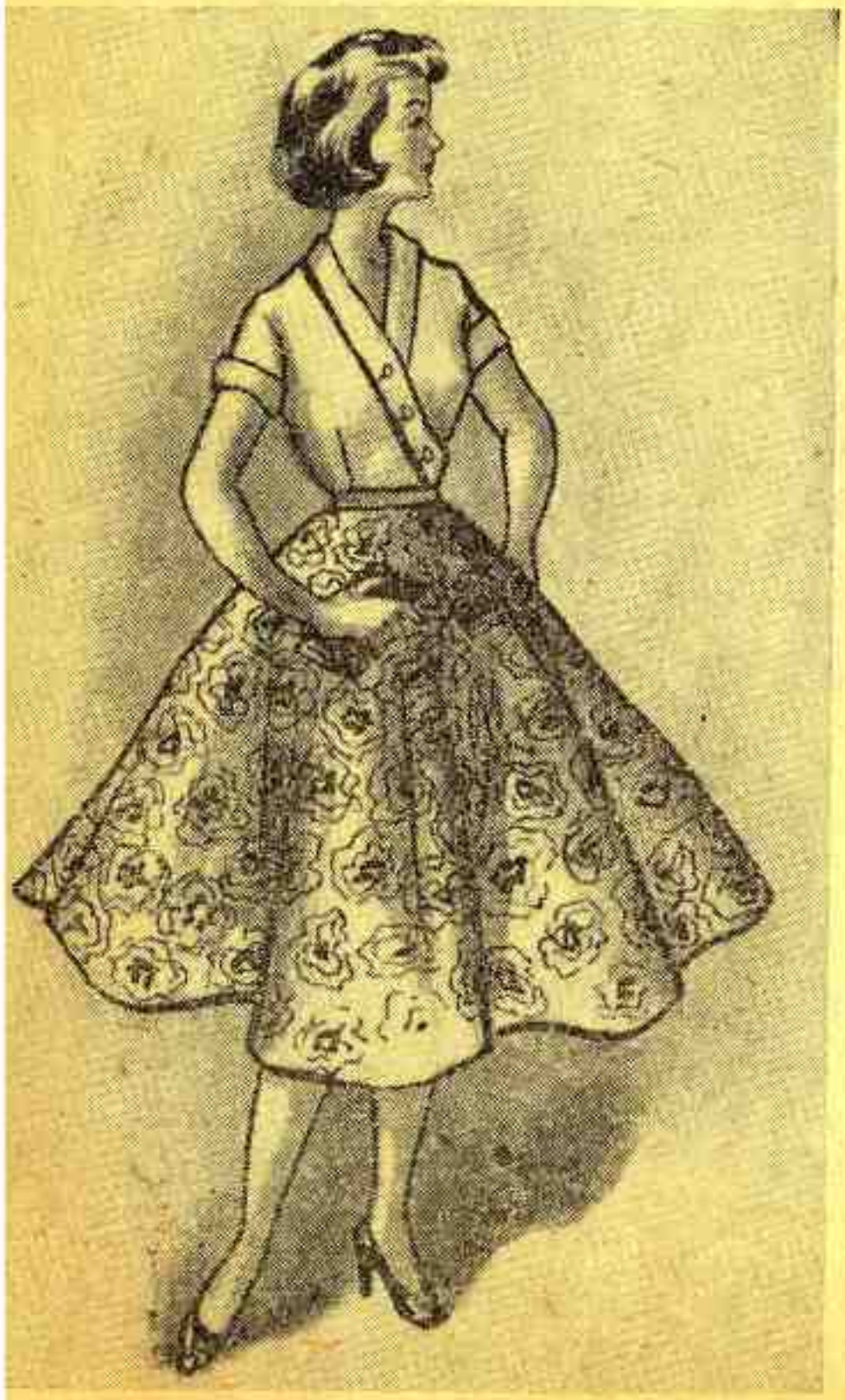

Fig. 126. Fustă cloș.

La croit se lasă rezerve pentru cusături pe ambele părți ale fiecărui clin. Direcția firului de lungime a materialului trebuie să treacă prin mijlocul fiecărui clin.

În felul acesta la croitul fustei semicloș, în clini, se elimină parțial direcția absolut pe bie a materialului, deoarece materialul se întinde la purtat.

La fel cu fusta semicloș se croiește și se confecționează fusta cloș și 3/4 cloș.

FUSTĂ CLOȘ

În fig. 126 este prezentată fusta cloș, foarte largă în partea de jos.

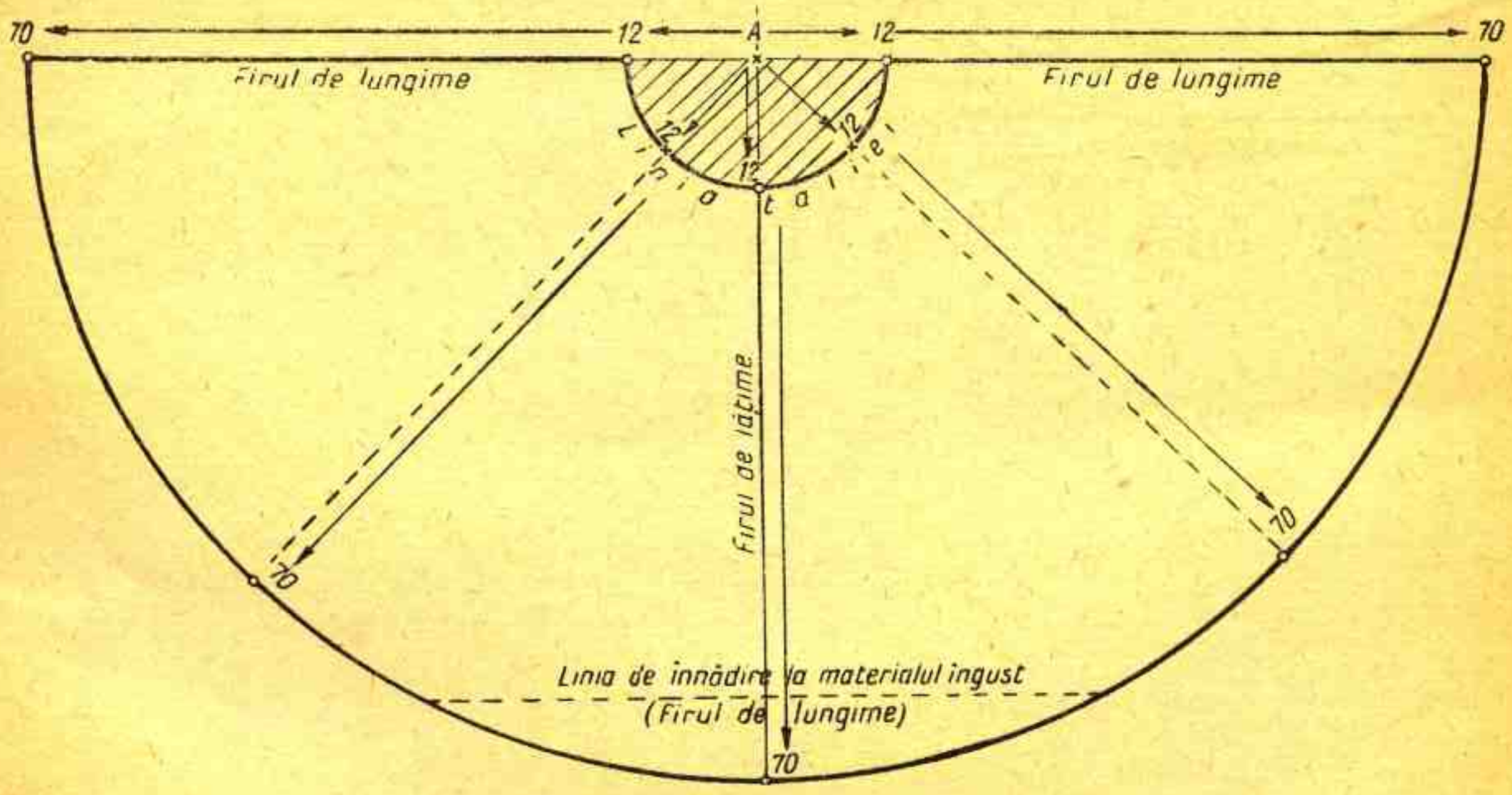

Fig. 127. Tipar de fustă cloș.

Pentru tiparul acestei fuste (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea fustei ..... 70 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 40 cm

Pentru tiparul de fustă cloș nu se ia jumătate din grosimea șoldurilor, deoarece fusta este foarte largă pe linia șoldurilor.

Construirea tiparului (fig. 127)

Se duce o linie orizontală de lungime nedefinită, se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu litera *A*.

Din punctul *A* se coboară o perpendiculară de lungime nedefinită.

Linia taliei. Cele două unghiuri formate se împart în două prin linii punctate și din punctul *A* se aplică spre stînga și spre dreapta, în jos și pe bisectoarele unghiurilor, cîte 12 cm (1/4 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(40 : 4) + 2 = 12 \text{ cm}.$$

Linia taliei se duce prin punctele notate cu *12*.

Lungimea fustei. Din punctele *12* se aplică spre stînga, spre dreapta, în jos și pe bisectoarele unghiurilor cîte 70 cm (lungimea fustei conform măsurii).

Linia rotunjimii fustei. Linia tivului se duce prin punctele notate cu *70*. Dacă lungimea fustei nu se cuprinde în lățimea materialului, se înnădește o fîșie de material, așa cum se arată în schița tiparului prin linia punctată, respectînd cu strictețe direcția firului, adică înnădind linia de lungime cu materialul pe firul de lungime.

FUSTĂ 3/4 CLOȘ (fig. 128)

Pentru construirea tiparului de fustă 3/4 cloș (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea fustei ..... 70 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 40 cm

Pentru tiparul fustei 3/4 cloș nu se ia jumătate din grosimea șoldurilor deoarece fusta este foarte largă pe linia șoldurilor.

Construirea tiparului (fig. 129)

Se duce o linie orizontală de lungime nedefinită, notîndu-se pe ea punctul *A*. Din punctul *A* se coboară o perpendiculară de lungime nedefinită.

Linia taliei. Din punctul *A* se aplică spre stînga și în jos cîte 16 cm (1/2 din jumătatea grosimii taliei conform măsurii mimus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(40 : 2) - 4 = 16 \text{ cm.}$$

Din punctul *A* se aplică spre dreapta 11 cm (1/4 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(40 : 4) + 1 = 11 \text{ cm.}$$

Din punctul *11*, perpendicular pe linia orizontală, se aplică în jos de asemenea 11 cm.

Prin punctele *A* și *11* (inferior) se duce o linie punctată de lungime nedefinită.

Fig. 128. Fustă trei sferturi cloș.

Linia taliei se duce prin punctele *16* și *16* spre punctul *11*.

Lungimea fustei și linia tivului. Din punctele *16*, *16* și *11* se aplică spre stînga și în jos cîte 70 cm (lungimea fustei conform măsurii).

Punctele *70* se unesc printr-o linie arcuită.

CORSAJUL AJUSTAT

În fig. 130 este reprezentată o rochie cu corsaj ajustat.

Pentru construirea tiparului de corsaj ajustat (măsura 50) sînt necesare următoarele măsuri:

— lungimea spatelui pînă la talie	39	cm
— lungimea feței pînă la talie.....	54	cm
— lungimea umărului	14	cm
— jumătate din grosimea gîtului.....	19,5	cm
— jumătate din grosimea bustului	50	cm
— jumătate din grosimea taliei	40	cm

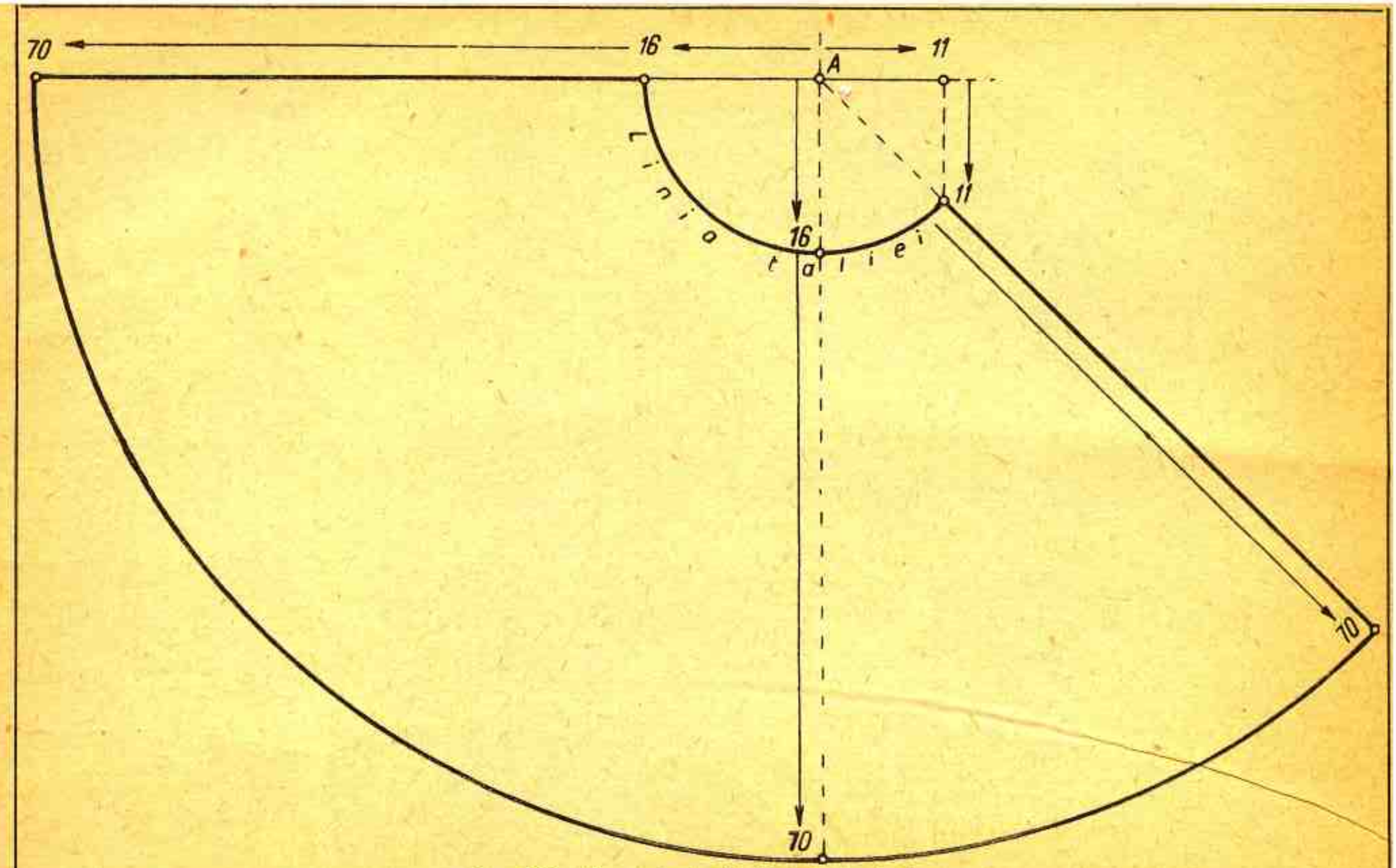

Fig. 129. Tipar de fustă trei sferturi cloș.

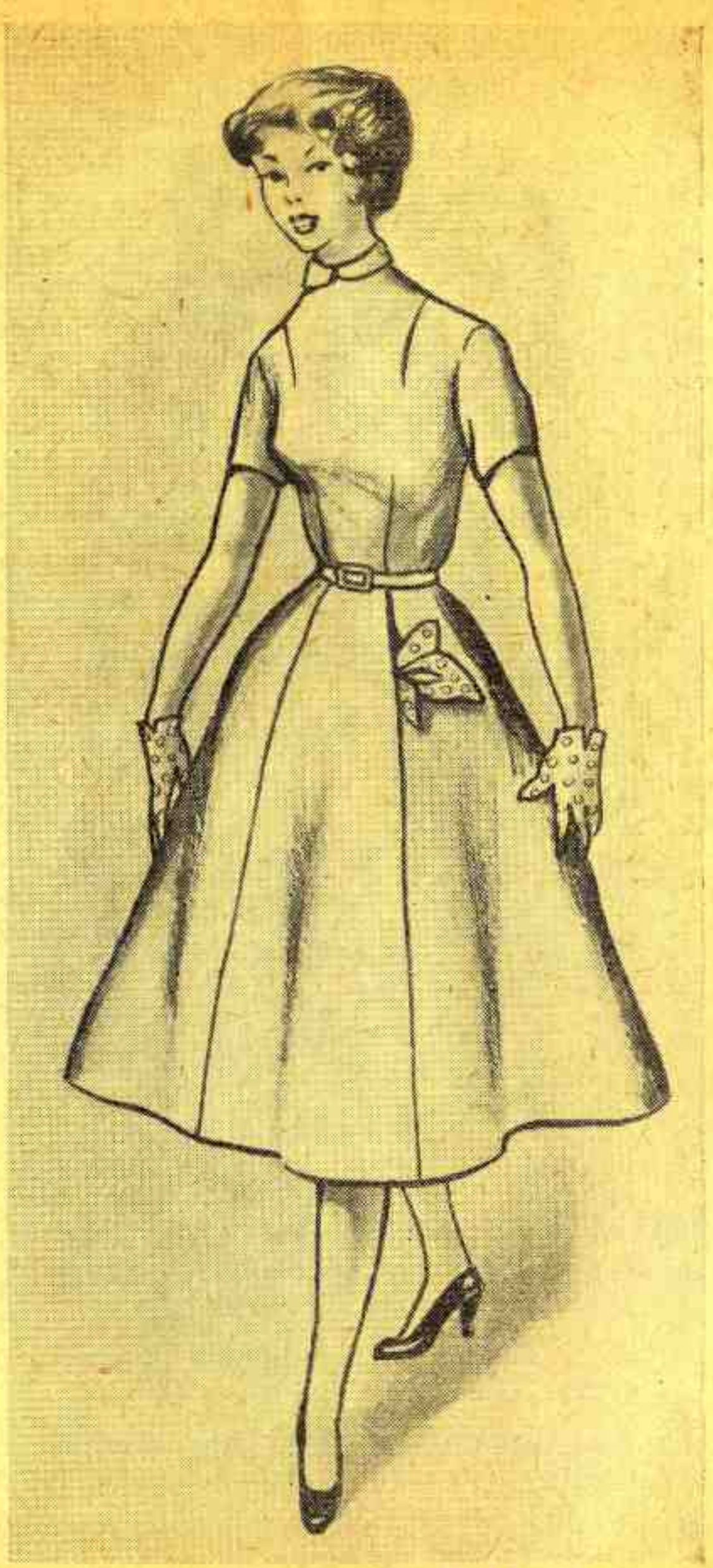

Fig. 130. Rochie cu corsaj ajustat.

Construirea tiparului (fig. 131)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 39 cm, reprezentînd *lungimea spatelui pînă la talie*, conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 52 cm,

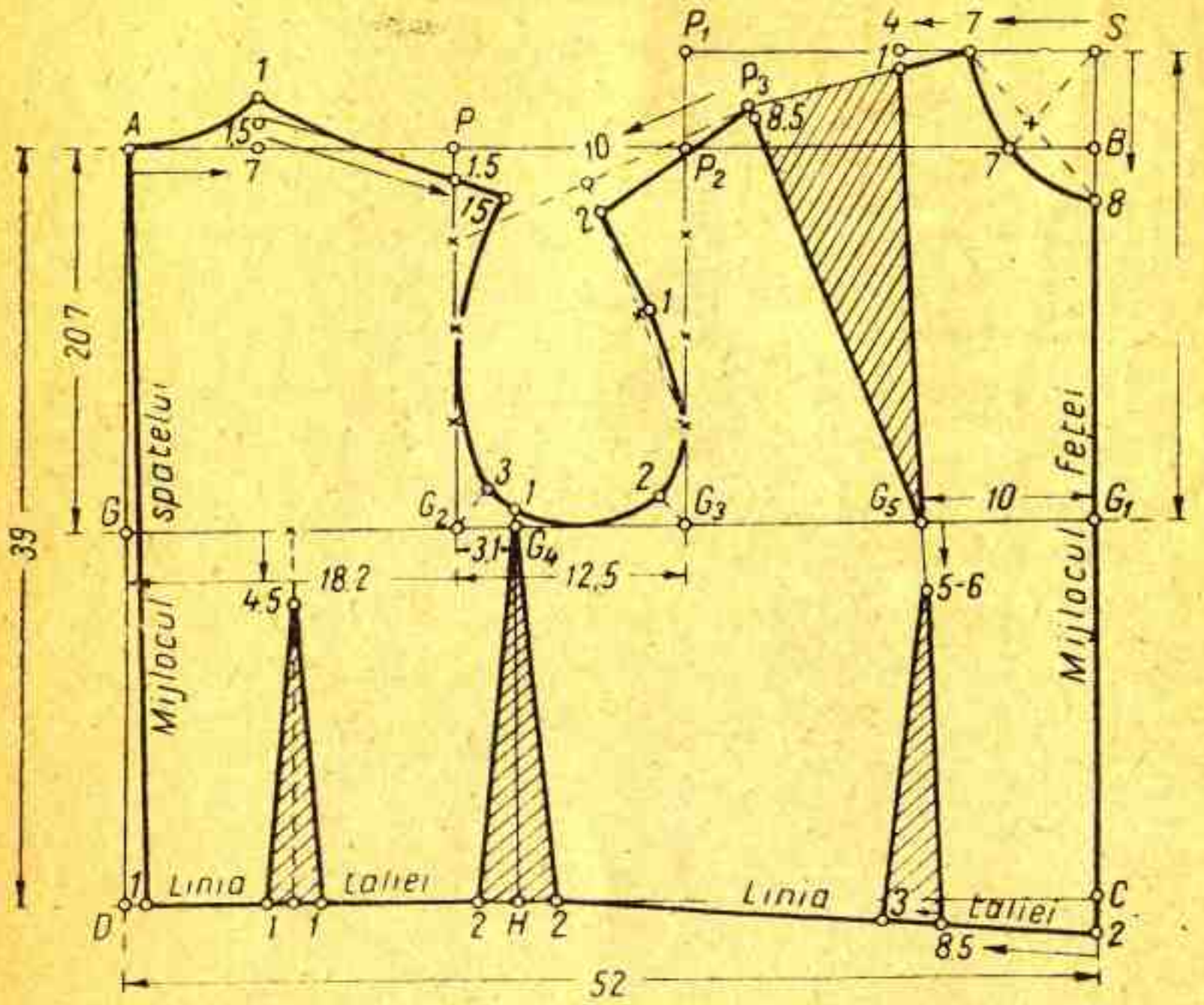

Fig. 131. Tipar de corsaj ajustat.

reprezentînd *lățimea corsajului* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$50 + 2 = 52 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică 20,7 cm în jos pe linia AD și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 4 = 20{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu G_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G, se aplică 18,2 cm pe linia GG_1 spre dreapta și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 1{,}5 = 18{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2, se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB; punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică 12,5 cm pe linia GG_1 spre dreapta și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii).

$$50 : 4 = 12{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P_2.

Completarea umărului. Din punctul G_1 se aplică 25,5 cm pe linia BC în sus (și în prelungire) și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 0{,}5 = 25{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se aplică în sus de asemenea 25,5 cm și se notează punctul P_1.

Punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Linia de subraț. Din punctul G_2 se aplică 3,1 cm pe linia GG_1 spre dreapta și se notează punctul G_4 (1/4 din lățimea răscroiturii brațului):

$$12{,}5 : 4 = 3{,}1 \text{ cm.}$$

Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD și se notează punctul H.

Punctele ajutătoare pentru linia umărului și linia răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

Cu acestea se termină desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea tiparelor de spate și de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A se aplică pe linia AB spre dreapta 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus, 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm.}$$

Din punctul *7* se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile) și din acest punct se aplică tot în sus încă 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *A* și *1* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul *P* se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *1,5* (răscroitura gîtului) prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) se duce linia umărului lungă de 15 cm (lungimea umărului conform măsurii, plus 1 cm pentru susținere la toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm.}$$

Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului.

Linia răscroiturii brațului. Unghiul cu vîrful în punctul G_2 se împarte în două și pe bisectoarea unghiului se aplică 3 cm (pentru toate măsurile). Linia de subraț se prelungește din punctul G_4 în sus cu 1 cm, linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *15*, punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2 și punctul *3* spre punctul *1*.

Linia de subraț. Din punctul *H* se aplică pe linia *CD* spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de subraț se duce prin punctele *1*, G_4 spre punctul *2*.

Mijlocul spatelui. Din punctul *D* se aplică pe linia *CD* spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *A* și *1* se unesc.

Pensa de pe linia taliei. Distanța GG_2 se împarte în două și din punctul de diviziune se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia taliei. Din punctul de intersecție se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de diviziune a liniei GG_2 se aplică în jos 4—5 cm (pentru toate măsurile). Punctul notat se unește cu punctele *1* și *1*.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul *S* pe linia SP_1 se aplică spre stînga 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19,5 : 3) + 0,5 = 7 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se aplică pe linia *SC* în jos *8* cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19,5 : 3) + 1,5 = 8 \text{ cm.}$$

Punctele *7* și *8* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul *S* prin punctul de diviziune al liniei punctate se aplică 7 cm, adică distanța din punctul *S* pînă la

punctul *7*. Linia răscroiturii gîtului se duce din punctul *7* prin punctul *7*, spre punctul *8*.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de la umăr. Din punctul *7* se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile), din punctul *4* se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *7* se unesc. Din punctul G_1 se aplică spre stînga 10 cm și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului în față pe linia superioară plus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de la umăr, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(7 + 4) - 1 = 10 \text{ cm.}$$

Punctele *1* și G_5 se unesc.

Pensa de la umăr. Din punctul *1* se aplică spre stînga (pe înclinarea umărului) adîncimea pensei de 8,5 cm (lungimea taliei în față conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea circumferinței gîtului conform măsurii, minus lungimea taliei în spate conform măsurii):

$$(54 - 19{,}5) : (3 - 39) = 8{,}5 \text{ cm.}$$

Linia pensei se măsoară din punctul *1* pînă la punctul G_5, iar apoi din punctul G_5 se duce prin punctul *8,5* o linie de lungime egală cu linia pensei (din punctul *1* pînă la punctul G_5) și se notează punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale între ele).

Lungimea umărului, de la pensă pînă la răscroitura brațului. Punctul P_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune al liniei PG_2 (spate). Din punctul P_3 se aplică spre stînga pe linia punctată 10 cm (lungimea umărului conform măsurii minus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la începutul pensei de la umăr):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm.}$$

Punctul *10* se unește printr-o linie punctată cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3. Din punctul *10* se aplică în jos pe linia punctată 2 cm. Punctele *2* (umăr) și P_3 se unesc.

Linia răscroiturii brațului. Linia punctată din punctul *2* (înclinarea umărului) pînă la punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3 se împarte în două și din punctul de diviziune, formînd un unghi drept față de linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul G_3 pe bisectoarea unghiului $P_2G_3G_2$ se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *2*, (înclinarea umărului), *1*, punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3 și punctul *2*, atingînd linia GG_1 spre punctul *1*.

Cusătura laterală. Din punctul *H* se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Cusătura laterală se duce prin punctele *1*, G_4 și *2*.

Linia taliei. Din punctul *C* se prelungește linia *BC* în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu punctul *2* (de pe linia de subraț).

Pensa de pe linia taliei. Din punctul *2* (mijlocul feței) se aplică spre stînga, pe linia taliei, 8,5 cm (distanța de la punctul G_1 pînă la punctul G_5, minus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$10 - 1{,}5 = 8{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *8,5* și G_5 se unesc. Din punctul G_5 se aplică în jos 5—6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *8,5* se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctul *3* se unește cu punctul *5—6*.

ROCHIE NETĂIATĂ ÎN TALIE

Tiparul de bază

Rochia netăiată în talie cu pensă la umăr arătată în fig. 132 reprezintă un model de rochie după care se construiesc și alte tipare de rochii cu modele mai complicate (vezi capitolul „Formarea mulajelor pentru diferite modele de îmbrăcăminte pentru femei").

Pentru construirea tiparului de bază al rochiei netăiată în talie (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea rochiei	109	cm
— lungimea spatelui pînă la talie	39	cm
— lungimea feței pînă la talie	54	cm
— lungimea umărului	14	cm
— jumătate din grosimea gîtului	19,5	cm
— jumătate din grosimea bustului	50	cm
— jumătate din grosimea taliei	40	cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	52	cm

Construirea tiparului (fig. 133)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 109 cm, reprezentînd *lungimea rochiei* conform măsurii și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 54 cm reprezentînd *lățimea rochiei* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$50 + 4 = 54.$$

Lungimea răscroiturii brațului. Din punctul *A* se aplică 20,7 cm pe linia *AD* în jos și se notează punctul *G* (1/3 din jumă-

tatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 4 = 20{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul *G* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecţia cu linia *BC* şi se notează punctul G_1.

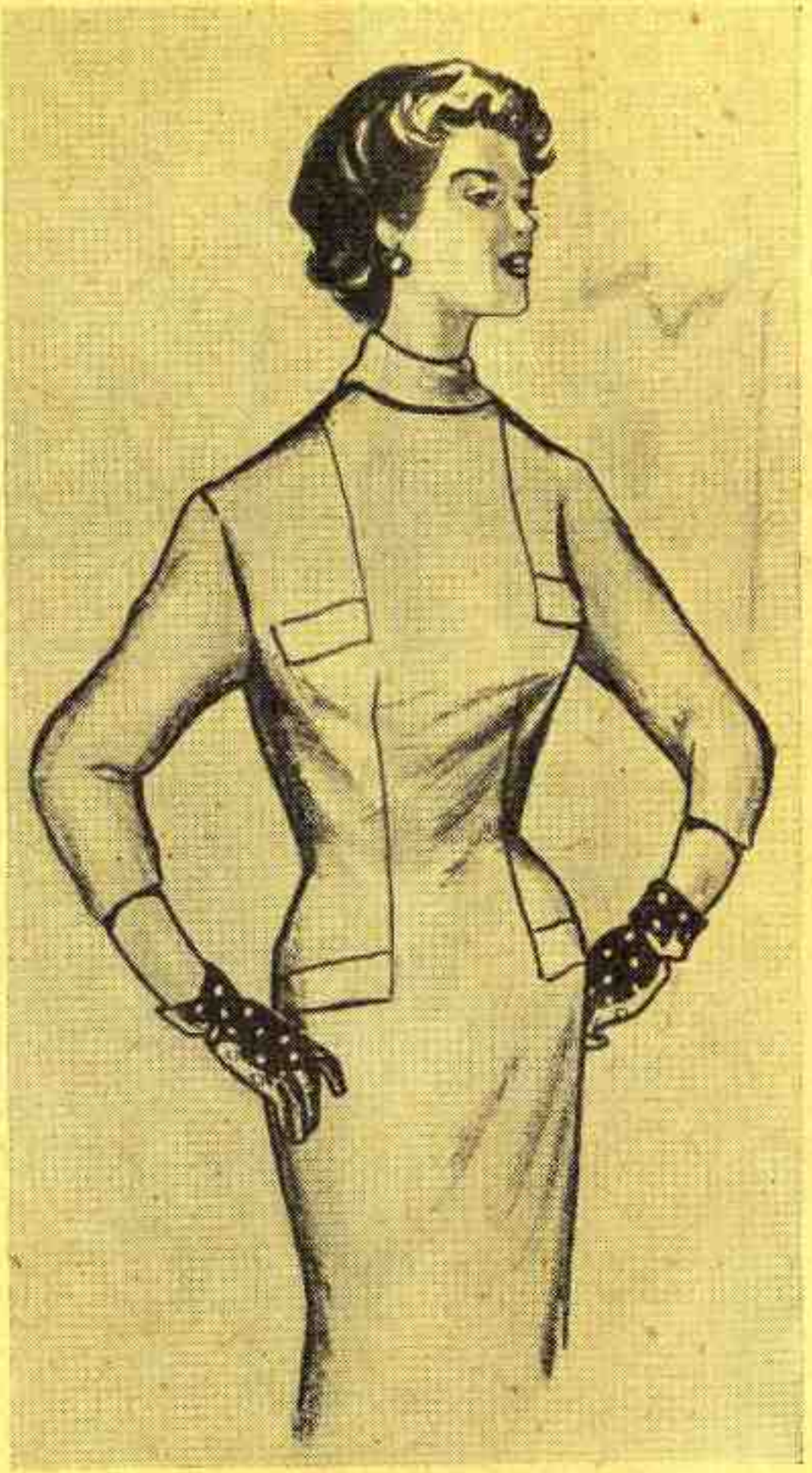

Fig. 132. Rochie netăiată în talie.

Linia taliei. Din punctul *A*, pe linia *AD* în jos se aplică 39 cm (lungimea spatelui pînă la talie, conform măsurii) şi se notează punctul *T*. Din punctul *T* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecţia cu linia *BC* şi se notează punctul T_1.

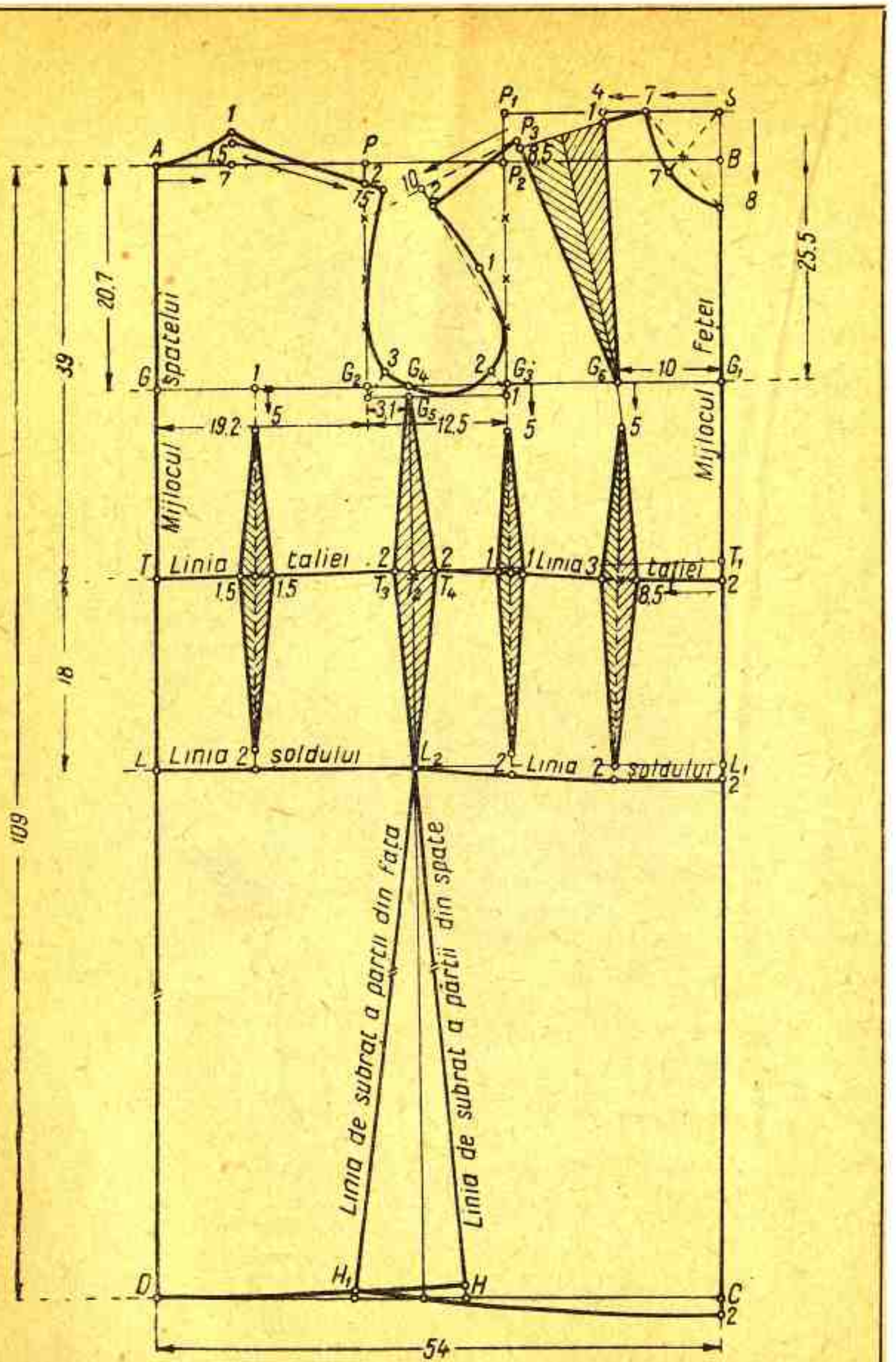

Fig. 133. Tipar de rochie netăiată în talie (tiparul de bază).

Linia șoldurilor. Din punctul T se aplică pe linia AD în jos, 18 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul I, de la care se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul L_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G pe linia GG_1 se aplică spre dreapta 19,2 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile)

$$(50 : 3) + 2{,}5 = 19{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pe linia AB și punctul de intersecție se notează cu P.

Linia răscroiturii brațului. Din punctul G_2, pe linia GG_1 se aplică spre dreapta 12,5 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii):

$$50 : 4 = 12{,}5 \text{ cm.}$$

Completarea umărului. Din punctul G_1 se aplică în sus pe linia BC și în continuare, 25,5 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm):

$$(50 : 2) + 0{,}5 = 25{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3, perpendicular pe linia GG_1 se aplică în sus de asemenea 25,5 cm și se notează punctul P_1; punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Linia de subraț. Din punctul G_2, pe linia GG_1 se aplică spre dreapta 3,1 cm și se notează punctul G_4 (1/4 din lățimea răscroiturii brațului):

$$12{,}5 : 4 = 3{,}1 \text{ cm.}$$

Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pe linia CD; punctul de intersecție cu linia TT_1 se notează cu T_2, iar punctul de intersecție cu linia LL_1 se notează cu L_2.

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctele G_2 și G_3 se prelungesc liniile verticale G_2P și G_3P_2 în jos cu 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *1* se unesc. Intersecția cu linia de subraț se notează cu G_5.

Punctele ajutătoare ale liniilor umărului și răscroiturii brațului. Liniile G_2P și G_3P_2 se împart fiecare în patru părți egale.

Cu aceasta se încheie desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea tiparelor de spate și de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul *A* pe linia *AB* se aplică spre dreapta 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm}.$$

Din punctul *7* în sus, perpendicular pe linia *AB*, se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1,5* în sus se aplică încă 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *A* și *1* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul *P* se aplică pe linia PG_2 în jos 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *1,5* (răscroitura gîtului), prin punctul *2* (înclinarea umărului) pe o lungime de 15 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru toate măsurile pentru susținere):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm}.$$

Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului printr-o linie ușor arcuită.

Linia răscroiturii brațului. Din punctul *1* (adîncimea răscroiturii brațului) se aplică pe bisectoarea unghiului 3 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *15* prin punctul de diviziune din mijloc a liniei PG_2 și punctul *3* spre punctul G_4.

Linia de subraț. Din punctul T_2 pe linia TT_1 se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Linia cusăturii laterale se duce prin punctele G_4, G_5, T_3, L_2 și în continuare pînă la intersecția cu linia *CD*. Din punctul T_3 se aplică pe linia de subraț o lungime egală cu distanța dintre punctele *T* și *D* și se notează punctul *H*. Punctul *H* se unește cu punctul *D*.

Pensa de pe linia taliei. Linia GG_2 se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile).

Din punctul *1* în jos, perpendicular pe linia GG_2 se duce o linie punctată pînă la intersecția cu linia LL_1 și pe aceasta se aplică din punctul *1* în jos 5 cm (pentru toate măsurile).

De la punctul de intersecție al liniei punctate cu linia taliei se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). De la linia șoldurilor se aplică în sus 2 cm. Punctele *1,5* și *1,5* se unesc cu punctele *5* și *2*.

Fața

Răscroitura gîtului. Pe linia P_1S se aplică din punctul S, spre stînga, 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm.}$$

Pe linia CS se aplică din punctul S în jos, 8 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 1{,}5 = 8 \text{ cm.}$$

Punctele *7* și *8* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul S, trecînd prin punctul de diviziune al liniei punctate, se aplică 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm.}$$

Punctele *7*, *7* și *8* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de la umăr. Din punctul *7*, pe linia P_1S se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile) și din punctul *4*, perpendicular pe linia P_1S, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *7* și *1* se unesc. Din punctul G_1 pe linia GG_1 se aplică spre stînga 10 cm și se notează punctul G_6 (răscroitura gîtului pe linia superioară plus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$7 + 4 - 1 = 10 \text{ cm.}$$

Pensa de la umăr. Linia care unește punctele *7* și *1* se prelungește, aplicîndu-se din punctul *1* spre stînga (pe înclinarea umărului) adîncimea pensei de 8,5 cm (lungimea feței pînă la talie, conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii):

$$54 - (19{,}5 : 3) - 39 = 8{,}5 \text{ cm.}$$

Se unesc punctele *1* și G_6, se măsoară distanța dintre ele și din punctul G_6 trecînd prin punctul *8,5* se duce apoi o linie de aceeași lungime cu această distanță și se notează punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie în mod obligatoriu egale între ele).

Lungimea umărului de la pensă pînă la răscroitura brațului. Punctul P_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune al liniei PG_2 (spate). Din punctul P_3 se aplică apoi

pe linia punctată spre stînga 10 cm (lungimea umărului, conform măsurii, minus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm.}$$

Punctul *10* și punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3 se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *10* se aplică pe linia punctată în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și P_3 se unesc.

Linia răscroiturii brațului. Linia punctată care unește punctul *2* cu punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3 se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul G_3 pe bisectoarea unghiului se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *2* și *1*, punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3, prin punctul *2* și atingînd linia de adîncire a răscroiturii brațului, se ridică spre punctul G_4.

Linia de subraț. Din punctul T_2 pe linia TT_1 se aplică, spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_4. Linia de subraț se duce prin punctele: G_2, G_3, T_4, L_2 și în continuare pînă la intersecția cu linia CD. Din punctul T_4, trecînd prin punctul L_2 se aplică o distanță egală cu lungimea liniei de subraț la spate din punctul T_3 pînă la punctul H și se notează punctul H_1.

Linia taliei. Pe linia BC se aplică din punctul T_1 în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și T_4 se unesc.

Linia șoldurilor. Din punctul L_1 pe linia BC se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și L_2 se unesc.

Linia de rotunjime a rochiei. Linia BC se prelungește din punctul C în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și H_1 se unesc.

Pensa de pe linia taliei (în față). Din punctul *2* (linia taliei) se aplică spre stînga 8,5 cm (distanța G_1G_6 minus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$10 - 1{,}5 = 8{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *8,5* și G_6 se unesc și pe această linie, din punctul G_6 se aplică în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *8,5* pe linia taliei spre stînga, se aplică 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *5* și *3* se unesc. Adîncimea pensei din față se împarte în două și din punctul de diviziune se duce în jos o linie punctată, paralelă cu mijlocul feței, pînă la linia șoldurilor.

Din punctul de intersecție cu această linie se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu punctele *8,5* și *3*.

Pensa laterală de pe linia taliei. Din punctul G_3 se duce în jos o linie punctată, perpendiculară pe linia GG_1, pînă la linia șoldurilor. Din punctul de intersecție se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile).

Din punctul G_3 se aplică pe linia punctată în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de intersecție cu linia taliei se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile) Punctele *1* și *1* se unesc cu punctele *5* și *2*.

O b s e r v a ț i e. Dacă jumătate din grosimea șoldurilor, conform măsurii, împreună cu adaosul de 2 cm (pentru toate măsurile) este mai mare decît cea prevăzută în tipar, diferența se împarte în trei părți egale; 1/3 se adaugă la spate pe linia șoldurilor, iar 2/3 în față de asemenea pe linia șoldurilor. Dacă, de pildă, jumătate din grosimea șoldurilor conform măsurii nu este 52, ci 55 cm, diferența este de 3 cm. Prin urmare, la spate se va adăuga: 3 : 3 = 1 cm, iar în față (3 : 3) × 2 = 2 cm.

Croitul și cusutul

La formarea tiparului de bază al rochiei netăiate în talie nu se ține seamă de rezerve pentru cusături. Indicațiile pentru rezervele cusăturilor și așezarea pe material pentru croit sînt date în capitolul de transformare a tiparelor (modelare) (p. 306), deoarece în general, se confecționează rareori rochii după tiparul prezentat mai sus, însă pe baza lui se lucrează diferite modele.

Regulele cusutului sînt date în capitolul „Tehnica cusutului".

MÎNECĂ PE COT CU O SINGURĂ CUSĂTURĂ

În fig. 134 este prezentată o bluză cu mînecă pe cot cu o singură cusătură.

Pentru tiparul acestei mîneci (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea mînecii	60	cm
— lungimea mînecii pînă la cot	33	cm
— jumătate din grosimea bustului	50	cm
— jumătate din grosimea mîinii la încheietură	10	cm

Construirea tiparului (fig. 135)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*.

Lungimea mînecii. Laturile verticale *AD* și *BC* ale dreptunghiului sînt egale cu 62 cm (lungimea mînecii conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$60 + 2 = 62 \text{ cm.}$$

Fig. 134. Bluză cu mîneca — pe cot — cu o singură cusătură.

Lățimea mînecii. Laturile orizontale *AB* și *CD* ale dreptunghiului sînt egale cu 39,3 cm (la 1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, se adaugă 3 cm pentru toate măsurile, iar suma obținută se înmulțește cu 2):

$$[(50 : 3) + 3] \times 2 = 39{,}3 \text{ cm.}$$

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul *A*, pe linia *AD* în jos, se aplică 15,5 cm și se notează punctul *R* (3/4 din adîncimea răscroiturii brațului după tiparul de bază al bluzei; la

rochiile cu măsura 50, adîncimea răscroiturii brațului este de 20,7 cm);

$$(20{,}7 : 4) \times 3 = 15{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul R spre dreapta se duce o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul R_1.

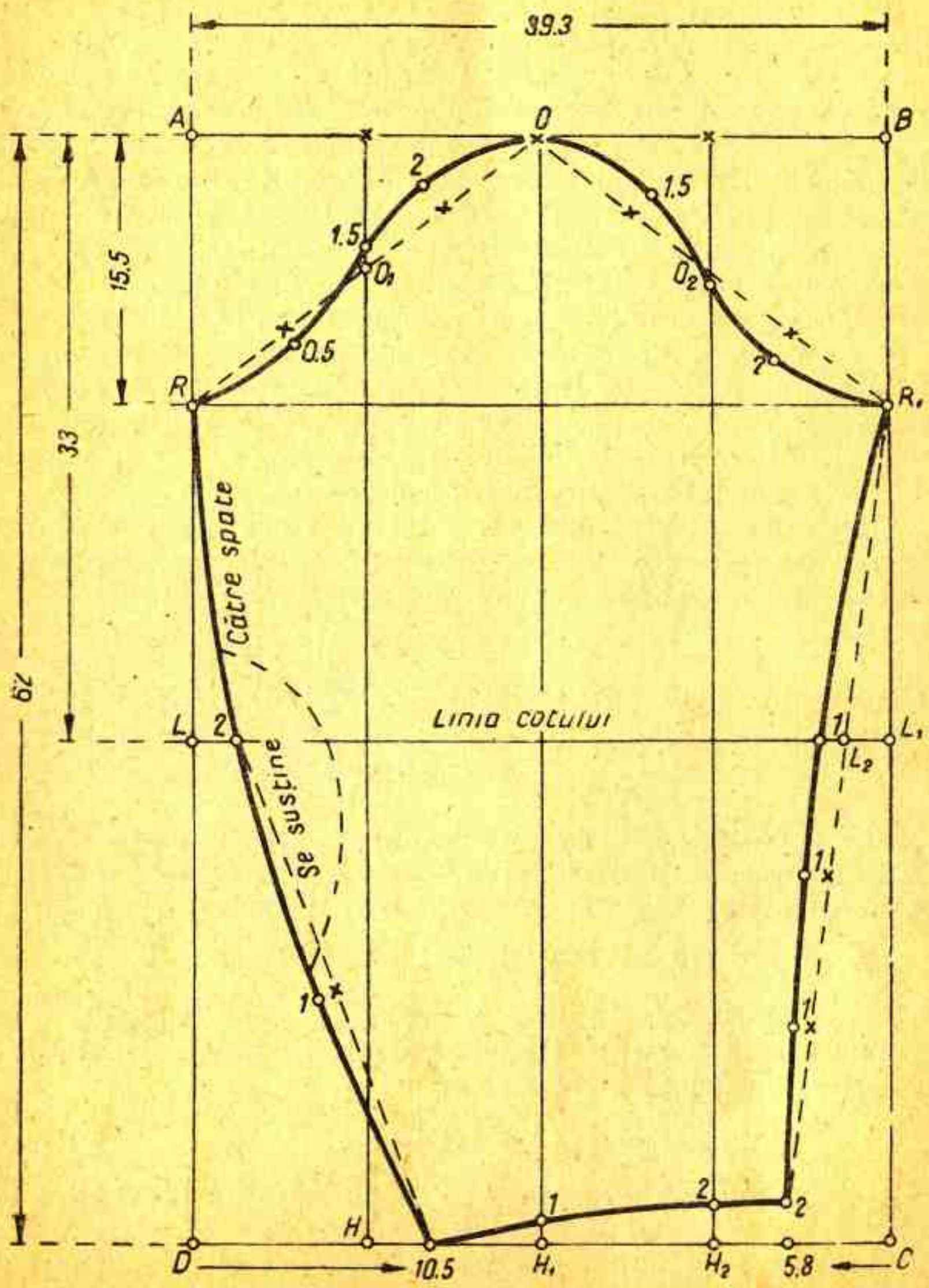

Fig. 135. Tipar de mînecă — pe cot — cu o singură cusătură.

Linia cotului. Din punctul A pe linia AD se aplică în jos 33 cm (lungimea mînecii pînă la cot conform măsurii) și se notează punctul L. Din punctul L se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul L_1.

Liniile ajutătoare. Linia AB se împarte în patru părți egale, iar punctul de diviziune din mijloc se notează cu litera O. Din punctele de diviziune și din punctul O de pe linia AB se duc în jos linii verticale pînă la intersecția cu linia CD. Punctele de intersecție se notează cu H, H_1 și H_2 (de la stînga spre dreapta).

Linia răscroiturii mînecii. Punctele R și O și punctele O și R_1 se unesc prin linii punctate, iar punctele de intersecție ale acestora cu liniile ajutătoare se notează cu literele O_1 și O_2. Segmentele liniilor punctate RO_1, O_1O, OO_2 și O_2R_1 se împart în două și din punctul de diviziune a fiecărui segment, perpendicular pe linia punctată, se aplică: de la segmentul RO_1 în jos — 0,5 cm, de la O_1O în sus — 2 cm, de la OO_2 în sus — 1,5 cm și de la O_2R_1 în jos — 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul O_1 se aplică pe linia ajutătoare în sus, 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele: *R, 0,5, 1,5, 2, O, 1,5, O₂, 2* spre punctul R_1.

O este punctul cel mai înalt al mînecii.

Liniile laterale ale mînecii. Lățimea pe linia de lungime a mînecii este egală cu 22 cm (grosimea mîinii la încheietură, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(10 \times 2) + 2 = 22 \text{ cm}.$$

Diferența între lățimea mînecii pe linia RR_1 și lățimea mînecii în partea de jos este de 17,3 cm:

$$39{,}3 - 22 = 17{,}3 \text{ cm}.$$

Din punctul D, pe linia CD se aplică, spre dreapta 10,5 cm (2/3 din diferența între lățimea mînecii și grosimea mîinii la încheietură, împreună cu rezerva, minus 1 cm):

$$(17{,}3 : 3) \times (2 - 1) = 10{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul C se aplică pe linia CD spre stînga, 5,8 cm (1/3 din diferența între lățimea mînecii și grosimea mîinii la încheietură împreună cu rezerva):

$$17{,}3 : 3 = 5{,}8 \text{ cm}.$$

Din punctul L, pe linia LL_1 se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* (pe linia LL_1) și *10,5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune spre stînga, perpendicular pe linia punctată,

se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Prin punctele *R*, *2* și *1* se duce spre punctul *10,5* o linie lină, ușor arcuită. (Din punctul *5*, *8*, perpendicular pe linia *CD*, se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și R_1 se unesc printr-o linie punctată, iar punctul de intersecție al acesteia cu linia LL_1 se notează cu L_2. Linia punctată din punctul L_2 pînă la punctul *2* (linia tivului) se împarte în trei părți egale. Din punctul L_2 și din punctele de diviziune ale liniei punctate, perpendicular pe linia punctată se aplică spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele R_1, *1*, *1,1* și *2* (linia tivului) se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Linia de lungime a mînecii (linia tivului). Din punctul H_1, pe linia ajutătoare în sus, se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul H_2 de asemenea pe linia ajutătoare se aplică în sus 2 cm. Linia de lungime a mînecii se duce din punctul *10,5*, prin punctele *1* și *2* spre punctul *2*.

Linia cusăturii dinspre spate se susține, la călcat, iar cea dinspre față, se întinde.

JACHETĂ AJUSTATĂ

În fig. 136 este prezentată o jachetă ajustată. Pentru construirea tiparului acestei jachete (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea jachetei	65	cm
— lungimea spatelui pînă la talie	39	cm
— lungimea feței pînă la talie	54	cm
— lungimea umărului	14	cm
— jumătate din grosimea gîtului	19,5	cm
— jumătate din grosimea bustului	50	cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	52	cm
— lungimea mînecii	60	cm
— jumătate din grosimea mîinii la încheietură	10	cm

Construirea tiparului (fig. 137)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 65 cm, *lungimea jachetei* conform măsurii și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 55 cm reprezentînd *lățimea jachetei* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$50 + 5 = 55 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul *A* pe linia *AD* se aplică în jos 20,7 cm și se notează punctul *G* (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 4 = 20{,}7 \text{ cm.}$$

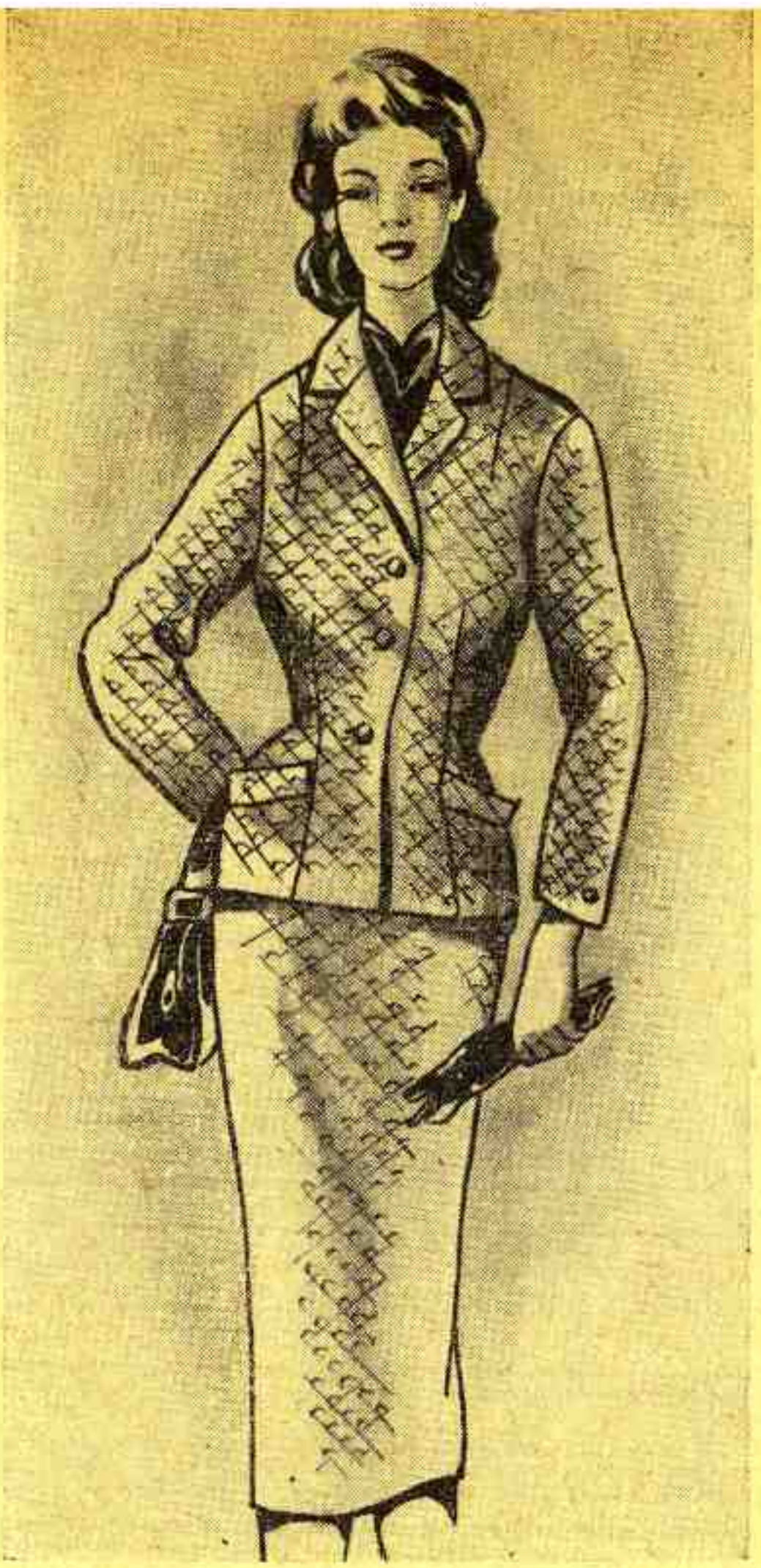

Fig. 136. Jachetă ajustată.

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

Linia taliei. Din punctul A pe linia AD în jos se aplică, 39 cm și se notează punctul T (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii). Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul T_1.

Linia șoldurilor. Din punctul T pe linia AD se aplică în jos 18 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul L. Din punctul L se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul L_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G pe linia GG_1 se aplică spre dreapta 19,2 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea

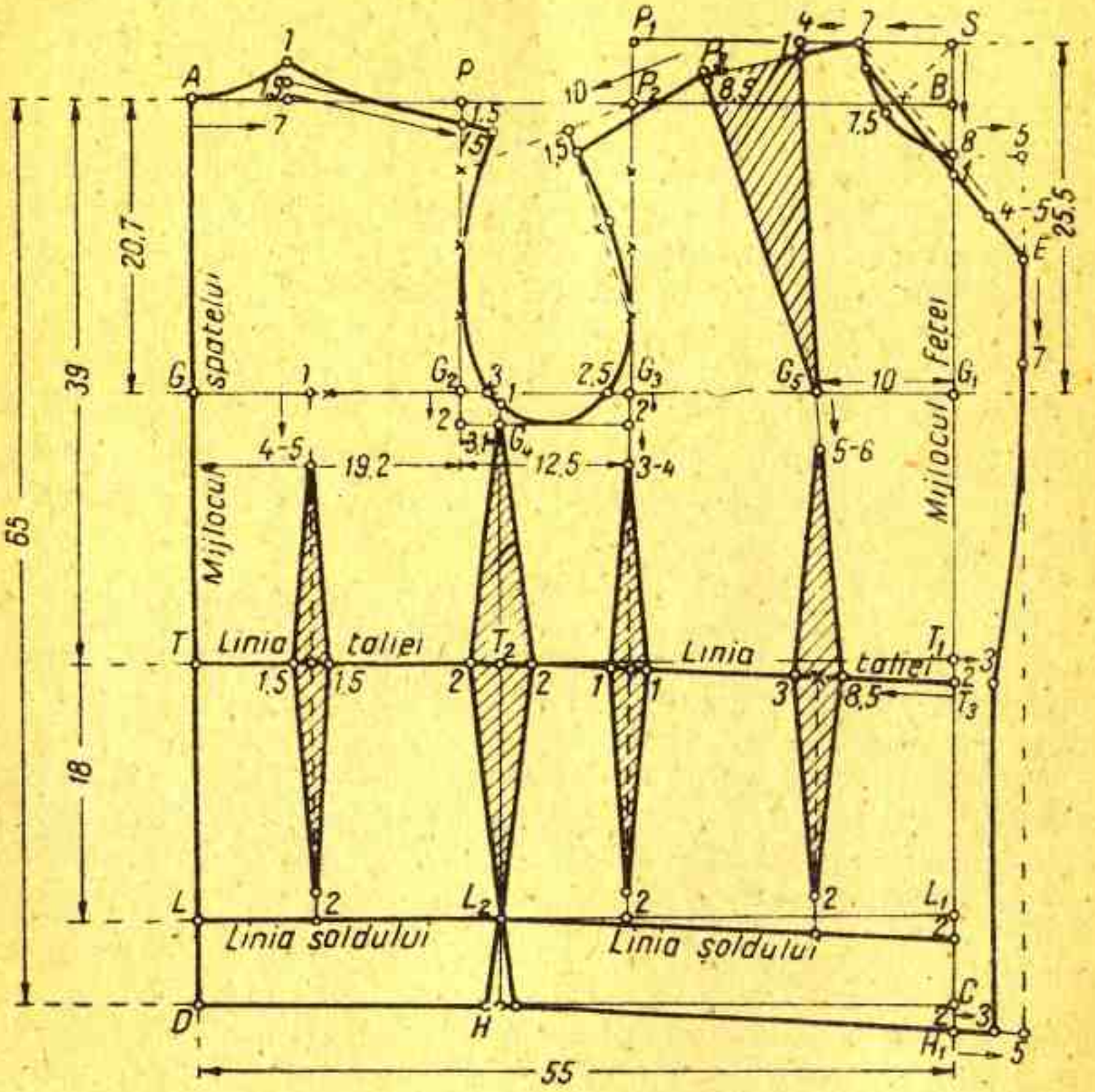

Fig. 137. Tiparul de jachetă ajustată.

grosimii bustului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 2{,}5 = 19{,}2 \text{ cm}.$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 pe linia GG_1 se aplică spre dreapta 12,5 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii):

$$50 : 4 = 12{,}5 \text{ cm.}$$

Completarea umărului. Din punctul G_1 se aplică pe linia BC în sus 25,5 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 0{,}5 = 25{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 (pe linia GG_1) se aplică în sus de asemenea 25,5 cm și se notează punctul P_1; punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Adîncimea liniei răscroiturii brațului. Din punctele G_2 și G_3 (de pe linia GG_1) se prelungesc liniile verticale în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *2* se unesc.

Linia de subraț. Din punctul *2* de pe linia care pornește din punctul G_2 (adîncimea răscroiturii brațului) se aplică spre dreapta 3,1 cm și se notează punctul G_4 (1/4 din lățimea răscroiturii brațului):

$$12{,}5 : 4 = 3{,}1 \text{ cm.}$$

Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD; punctul de intersecție cu linia TT_1 se notează cu T_2, iar punctul de intersecție cu linia LL_1 se notează cu L_2.

Punctele ajutătoare ale liniilor umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

După ce s-au desenat elementele ajutătoare se trece la conturarea tiparului de spate, apoi a celui de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A pe linia AB se aplică spre dreapta 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm.}$$

Din punctul *7* se aplică în sus 1,5 cm și din acest punct de asemenea în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *1* se unesc.

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *1,5* (răscroitura gîtului), prin punctul *1,5* (înclinarea umărului),

pe o lungime de 15 cm (lungimea umărului, conform măsurii, plus 1 cm pentru susținerea la toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm.}$$

Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului.

Linia răscroiturii brațului. Unghiul cu vîrful în punctul *2* (adîncimea răscroiturii brațului) se împarte în două. Pe bisectoarea unghiului se aplică 3 cm (pentru toate măsurile). Linia de subraț se prelungește din punctul G_4 în sus cu 1 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctul *15*, punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2 și punctul *3* spre punctul *1*.

Linia de subraț. Din punctul T_2 (pe linia TT_1) se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de subraț se duce prin punctele *1*, G_4, *2*, L_2 pînă la linia CD.

Pensa de pe linia taliei. Distanța GG_2 (pe linia GG_1) se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1* se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia șoldurilor. Din punctul de intersecție se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1* (pe linia GG_1) se aplică în jos 4—5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de intersecție cu linia taliei se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și *1,5* se unesc cu punctele *4—5* și *2*.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul *S* se aplică spre stînga 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se aplică în jos 8 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile).

$$(19{,}5 : 3) + 1{,}5 = 8 \text{ cm.}$$

Punctele *7* și *8* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul *S*, trecînd prin punctul de diviziune al liniei punctate, se aplică 7,5 cm (suma distanțelor pentru formarea răscroiturii gîtului în față, pe linia orizontală și verticală, împărțită la 2):

$$(7 + 8) : 2 = 7{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *7*, *7,5* și *8* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă. Din punctul *7* pe linia SP_1 spre stînga se aplică 4 cm (pentru

toate măsurile). Din punctul *4* se aplică în jos 1 cm pentru toate măsurile). Punctele *1* și *7* se unesc.

Din punctul G_1 se aplică spre stînga 10 cm și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului în față pe linia superioară plus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$7 + 4 - 1 = 10 \text{ cm}.$$

Punctele *1* și G_5 se unesc.

Pensa de la umăr. Din punctul *1* (pe linia înclinării umărului) se aplică adîncimea pensei de 8,5 cm (lungimea taliei în față, conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea taliei în spate, conform măsurii):

$$54 - (19{,}5 : 3) - 39 = 8{,}5 \text{ cm}.$$

Se măsoară apoi linia pensei de la punctul *1* pînă la punctul G_5 și se duce din punctul G_5 prin punctul *8,5*, o linie egală cu linia pensei de la punctul *1* pînă la punctul G_5. Punctul obținut se notează cu litera P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale).

Lungimea umărului de la pensă pînă la răscroitura brațului. Se unește punctul P_3 cu punctul superior de diviziune a liniei PG_2 (din spate) printr-o linie punctată. Din punctul P_3 se aplică apoi pe linia punctată spre stînga 10 cm (lungimea umărului conform măsurii minus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm}.$$

Punctul *10* și punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3 se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *10* se aplică pe linia punctată în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și P_3 se unesc.

Linia răscroiturii brațului. Linia punctată din punctul *1,5* (capătul liniei umărului) pînă la punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3 se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* (linia adîncimii răscroiturii brațului), pe bisectoarea unghiului cu vîrful în punctul *2*, se aplică 2,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *1,5*, *1*, punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3, punctul *2,5* și atingînd linia adîncimii răscroiturii brațului, spre punctul *1*.

Linia de subraț. Din punctul T_2 se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de subraț se duce prin punctele *1*,

G_4, *2*, L_2 pînă la intersecția cu linia *CD*. Punctul de intersecție se notează cu *H*.

Linia taliei. Din punctul T_1 (pe linia TT_1) se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Punctele T_3 și *2* (linia de subraț) se unesc.

Linia șoldurilor. Din punctul L_1 (pe linia LL_1) se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și L_2 se unesc.

Fixarea liniei de rotunjime a jachetei (tivului). Linia verticală *BC* se prelungește din punctul *C* în jos cu 2 cm și se notează punctul H_1. Punctele H_1 și *H* se unesc.

Pensa de pe linia taliei (în față). Din punctul T_3 (pe linia taliei) se aplică spre stînga 8,5 cm (distanța egală cu G_1G_5 minus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$10 - 1{,}5 = 8{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *8,5* și G_5 se unesc.

Din punctul G_5 se aplică în jos 5—6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *8,5* se aplică pe linia taliei spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile).

Adîncimea pensei din față și din punctul *8,5* pînă la punctul *3* se împarte în două și din punctul de diviziune se duce în jos o linie punctată, paralelă cu mijlocul feței, pînă la intersecția cu linia șoldurilor. Din punctul de intersecție cu linia șoldurilor se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2*, *8,5*, *5—6* și *3* se unesc.

Pensa de pe linia taliei (lateral). Din punctul *2* (linia de adîncime a răscroiturii brațului) se coboară o linie punctată paralelă cu mijlocul feței. Din punctul de intersecție a liniei punctate cu linia șoldurilor se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* (adîncimea răscroiturii brațului), se aplică în jos 3—4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de intersecție a liniei punctate cu linia taliei se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile).

Punctele *1* și *1* se unesc cu punctele *3*, *4* și *2*.

Adaosul pentru rever. Din punctele *8* și H_1 (pe linia *BC* și pe prelungirea acesteia) perpendicular pe linia *BC*, se aplică spre dreapta cîte 5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *8,5*, *5* și H_1 se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *7* pe linia răscroiturii gîtului se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *8* se aplică în jos 1 cm. Punctele *2* și *7* se unesc și prin punctul *1* se duce o dreaptă pînă la intersecția cu linia punctată.

Punctul de intersecție se notează cu *E*. Din punctul *E* se aplică pe linia punctată în jos 7 cm (pentru toate măsurile).

Din punctele T_3 și H_1 se aplică spre dreapta cîte 3 cm (pentru toate măsurile). Linia se duce prin punctele *E*, *7*, *3* și *3* spre punctul H_1.

Punctul de unde începe montarea gulerului se marchează în felul următor: din punctul *1* pe linia ce unește punctul *2* (pe linia răscroiturii gîtului) cu punctul *E*, se aplică spre dreapta 4—5 cm (pentru toate măsurile).

O b s e r v a ț i e. Dacă jumătate din grosimea șoldurilor conform măsurii, plus adaosul de 2 cm (pentru toate măsurile) este mai mare decît valoarea indicată pe tipar, diferența se împarte în trei părți egale și 1/3 din diferență se adaugă la spate pe linia șoldurilor, iar 2/3 din diferență, în față.

Modele de revere pentru jachetă

În fig. 138 se pot vedea două tipare de revere pentru jachetă. După ce s-a format tiparul de bază al jachetei, se conturează reverul și gulerul după modelul ales.

Jacheta la doi nasturi (fig. 138, *a*). Din punctele *8*, T_3 și H_1 se aplică spre dreapta cîte 9 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia verticală. Punctele *8*, *9*, *9*, *9* și H_1 se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *7* (începutul răscroiturii gîtului în partea de sus) pe linia răscroiturii gîtului în jos se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *8* se aplică spre dreapta, pe linia punctată, 2 cm și din punctul obținut se aplică în jos încă 2 cm (pentru toate măsurile). Linia se duce prin punctele *7*, *2*, *8*, *2*. Din punctele *9* de pe linia taliei și linia rotunjimii jachetei se aplică spre stînga cîte 2 cm. Din punctul *2* (linia taliei) se aplică în sus 10 cm (pentru toate măsurile.) Din punctul *9* (superior) se aplică spre stînga 1 cm și din punctul *1* se aplică în sus încă 1 cm (pentru toate măsurile).

Linia reverului se prelungește din punctul *2* spre punctul *1*, atinge linia punctată și apoi în continuare trece prin punctele *10*, *2* și *2* spre punctul H_1.

Linia de îndoitură a reverului se marchează în felul următor: din punctul *7* (linia răscroiturii gîtului) se aplică spre dreapta 3 cm. Punctele *3* și *10* se unesc printr-o linie punctată.

Jacheta la un nasture și cu guler (fig. 138, *b*). Din punctele *8* și H_1 se aplică spre dreapta cîte 5 cm (perpendicular pe linia verticală). Punctele *8*, *5*, *5*, și H_1 se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *7* se aplică pe linia răscroiturii gîtului în jos 2 cm. Din punctul *8* se aplică spre dreapta pe linia punctată 2 cm și se ia din acest punct în jos 2 cm. Punctul *2* obținut se unește cu punctul *2* (răscroitura gîtului).

Din punctul *7* (partea superioară a liniei răscroiturii gîtului) se ridică o perpendiculară și pe aceasta se aplică în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică perpendicular spre stînga 4 cm, iar din punctul *4* se aplică în jos 3 cm.

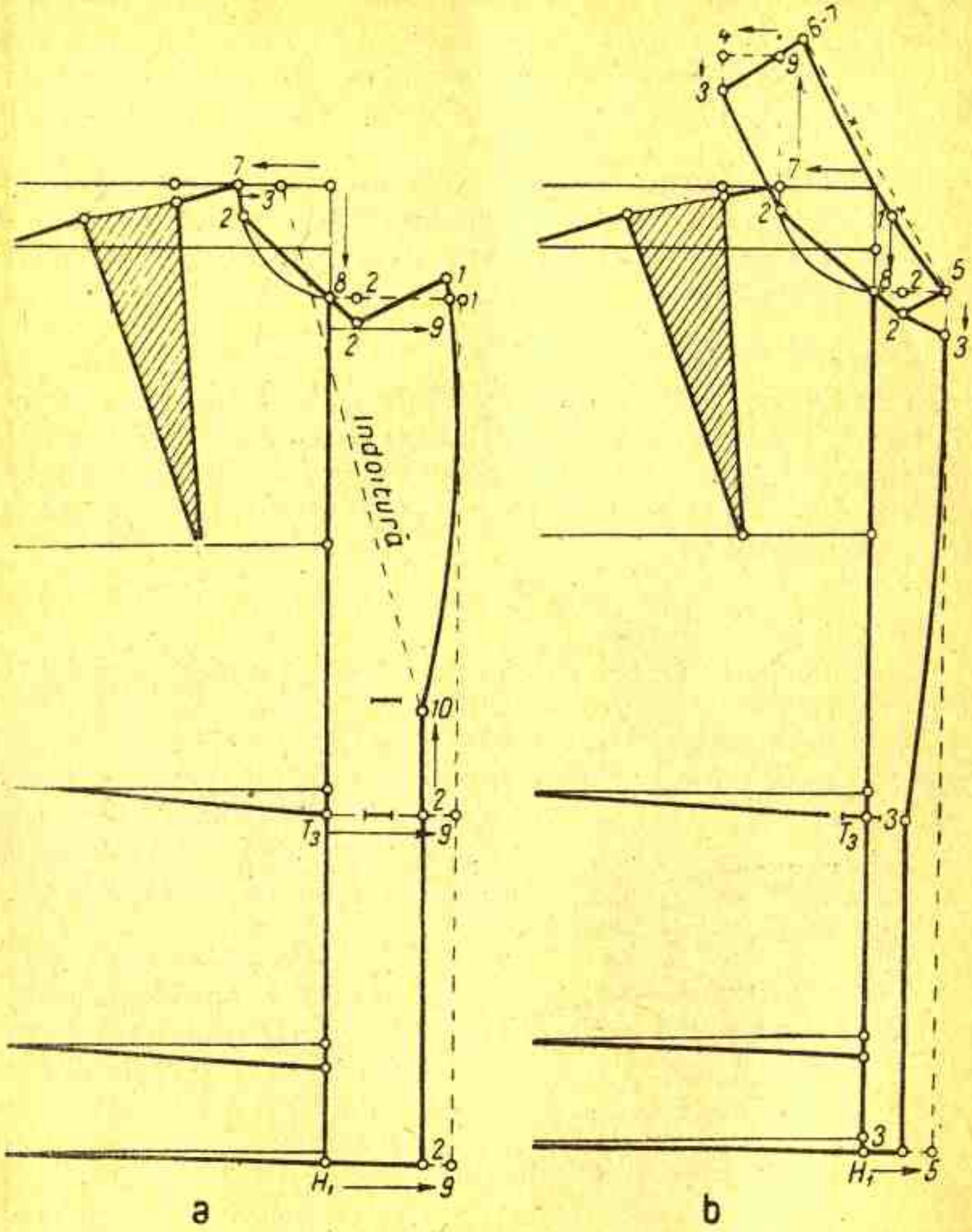

Fig. 138. Tipare de revere pentru jachetă:
a — jachetă la doi nasturi; *b* — jachetă la un nasture.

După ce s-a terminat desenarea elementelor ajutătoare se trece la conturarea gulerului. Punctele *3* și *2* se unesc. Din punctul *3* se duce prin punctul *9* o linie lungă de 6—7 cm.

Punctele *6*, *7* și 5 (superior) se unesc apoi într-o linie punctată care se împarte în trei părți egale. Din punctul inferior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm.

Linia gulerului se prelungește din punctul *6—7* spre punctul *1* trecînd prin punctul *5* pînă la punctul *2*. Din punctul *5* (superior) se aplică în jos 3 cm. Din punctele T_3 și H_1, perpendicular pe linia verticală, se aplică spre dreapta cîte 3 cm. Linia reverului se prelungește din punctul *2* prin punctele *3*, *3* și *3* spre punctul H_1.

Gulerul se conturează împreună cu jacheta croindu-se însă separat. În afară de gulerul descris, există și alte modele de gulere pentru jachetă. Se dau mai jos tiparele a două modele mai răspîndite de guler.

Guler cu colț ascuțit (fig. 139)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD egale cu 25,5 cm reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 4—5 cm — distanța de la mijlocul feței pînă la punctul inițial de montare a gulerului, plus 2 cm pentru colț):

$$19{,}5 + 4 + 2 = 25{,}5 \text{ cm}.$$

și laturile verticale AD și BC egale cu 9 cm, reprezentînd *lățimea gulerului* (pentru toate măsurile).

Linia de montare. Din punctul A pe linia AB se aplică spre dreapta 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 8 \text{ cm}.$$

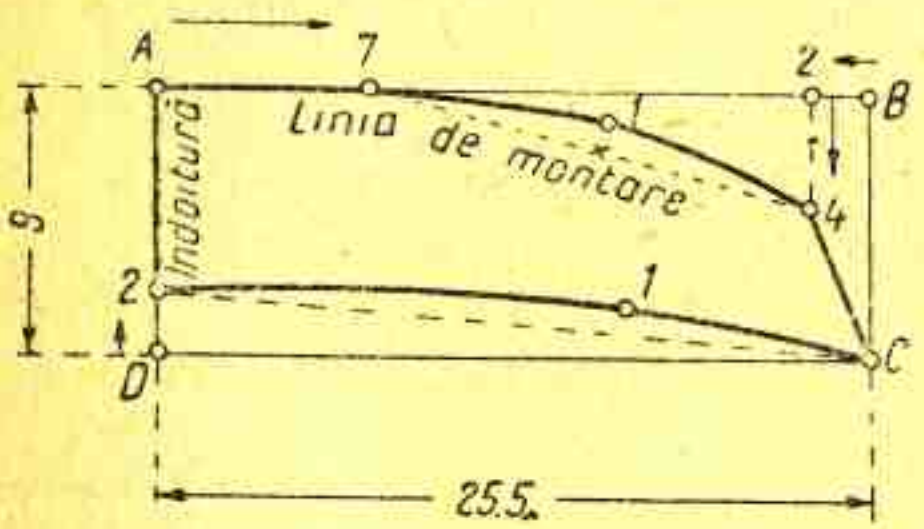

Fig. 139. Tipar de guler cu colț ascuțit.

Din punctul B, pe linia AB se aplică spre stînga 2 cm. Din punctul *2* se coboară o perpendiculară și se aplică pe aceasta 4 cm. Punctele *7* și *4* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul *1* de diviziune în sus, perpendicular pe linia punctată, se aplică 1 cm.

Linia de montare se duce prin punctele *A*, *7*, *1* spre punctul *4*.

Linia colțului. Punctele *4* și C se unesc.

Linia de jos a gulerului. Din punctul D pe linia AD se aplică în sus 2 cm. Punctele *2* și C se unesc printr-o linie punctată care

se împarte în trei părți egale. Din punctul de diviziune din dreapta, perpendicular pe linia punctată, se aplică 1 cm.

Linia de jos a gulerului duce prin punctele *2* și *1* spre punctul *C*.

Guler cu colț drept (fig. 140)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 21,5 cm (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile), reprezentînd *lungimea gulerului*:

$$19{,}5 + 2 = 21{,}5 \text{ cm},$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 9 cm, reprezentînd *lățimea gulerului* (pentru toate măsurile).

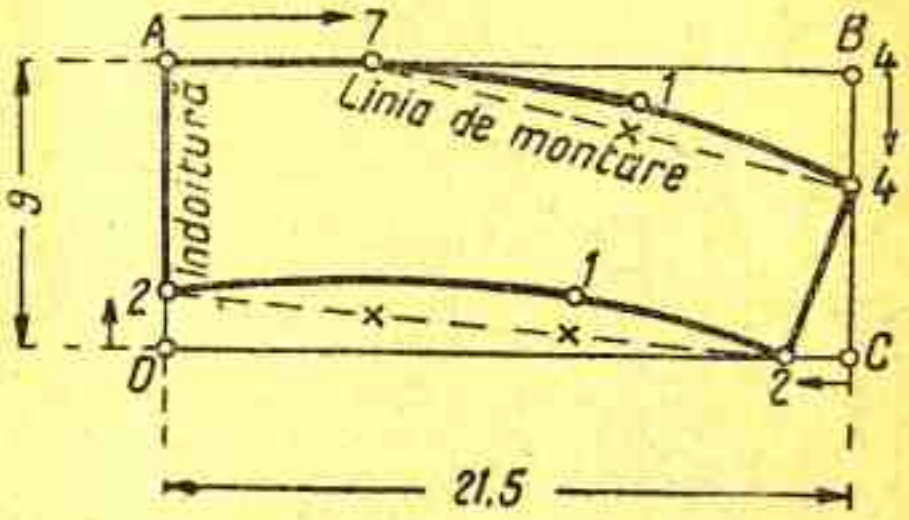

Fig. 140. Tipar de guler cu colț drept.

Linia de montare. Din punctul *A* se aplică pe linia *AB* spre dreapta 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm}.$$

Din punctul *B* pe linia *BC* se aplică în jos 4 cm. Punctele *7* și *4* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune în sus, perpendicular pe linia punctată se aplică 1 cm. Linia de montare se duce prin punctele *A*, *7* și *1* spre punctul *4*.

Linia colțului. Din punctul *C*, se aplică 2 cm pe linia *CD* spre stînga. Punctele *2* și *4* se unesc.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *D*, pe linia *AD*, se aplică 2 cm în sus. Punctele *2* și *2* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în trei părți egale și din punctul de diviziune din dreapta, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm.

Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *2* și *1* pînă la punctul *2*.

Mîneca cu două cusături (fig. 141)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 60 cm, adică cu *lungimea mînecii* conform măsurii și laturii orizontale *AB* și *CD*, egale cu 18,7 cm, reprezentînd

lățimea mînecii (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$50 : 3 + 2 = 18{,}7 \text{ cm.}$$

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul *A*, pe linia *AD* în jos, se aplică 17,5 cm, și se notează punctul *P* (3/4 din adîncimea răscroiturii brațului de la jachetă, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$[(20{,}7 : 4) \times 3] + 2 = 17{,}5 \text{ cm.}$$

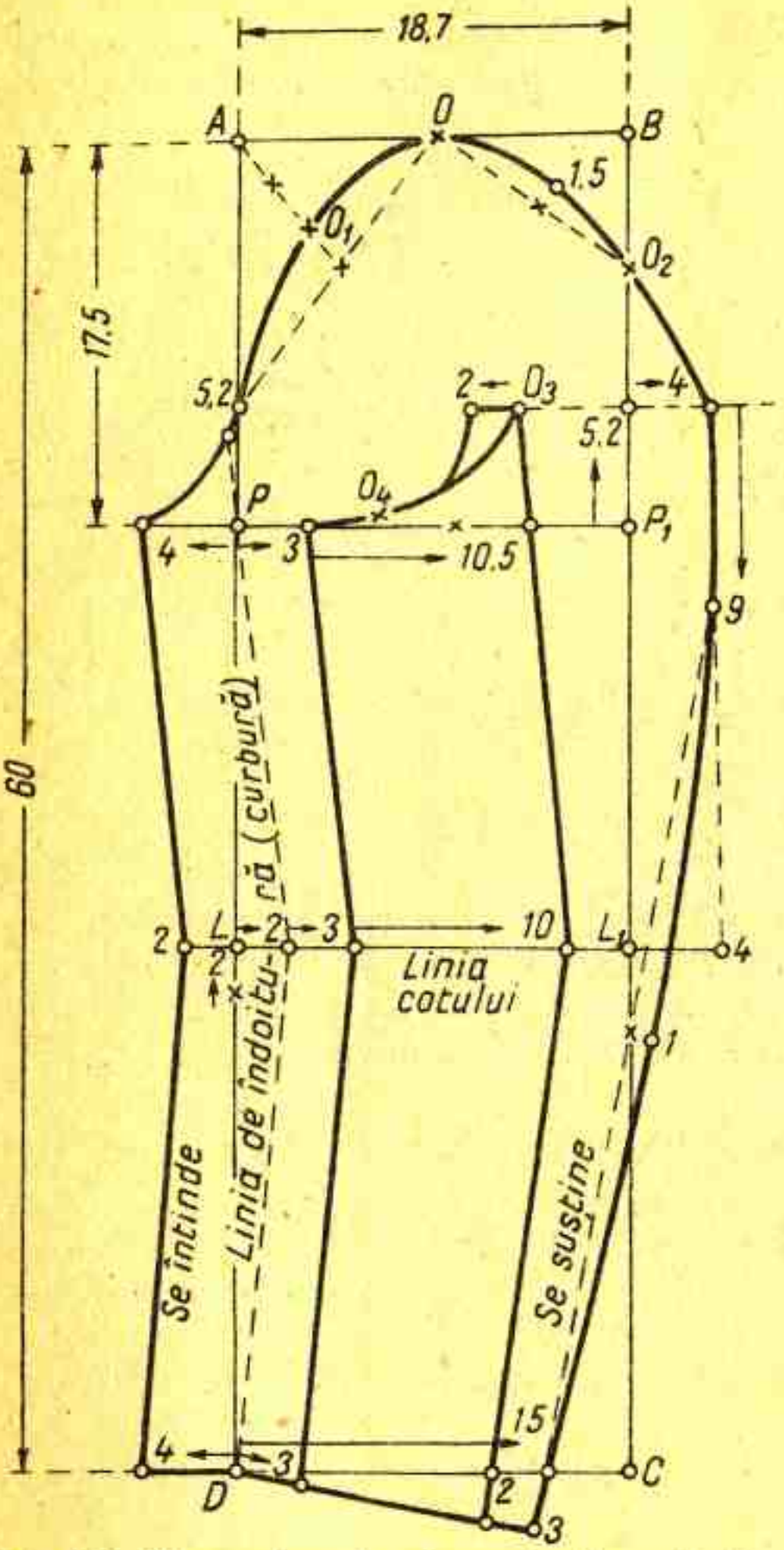

Fig. 141. Tipar de mînecă cu două cusături.

Din punctul *P* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *BC* și se notează punctul P_1.

Linia cotului. Distanța *PD* (pe linia *AD*) se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile) notîndu-se punctul *L*. Din punctul *L* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *BC* și se notează punctul L_1.

Partea de deasupra a mînecii

Cusătura din față. Din punctele *P* și *D* (pe linia *AD*) se aplică spre stînga cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *L* se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii din față se duce prin punctele *4* și *2* spre punctul *4* de jos.

Linia răscroiturii mînecii. Din punctul *P* se aplică (pe linia *AD*) în sus 5,2 cm (1/4 din adîncimea răscroiturii brațului de la jachetă):

$$20{,}7 : 4 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

Linia *AB* se împarte în două, și punctul de diviziune se notează cu punctul *O* care este punctul cel mai înalt al mînecii.

Punctele *5,2* și *O* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două, iar punctul de diviziune se unește cu punctul *A* de asemenea printr-o linie punctată. Această linie se împarte în trei părți egale. Punctul inferior de diviziune se notează cu O_1. Din punctul P_1 (pe linia *BC*) se aplică în sus 5,2 cm (1/4 din adîncimea răscroiturii brațului la jachetă):

$$20{,}7 : 4 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

Prin punctul *5,2* se duce o linie punctată orizontală pe care se aplică spre dreapta 4 cm. Distanța de la punctul *B* pînă la punctul *5,2* se împarte în două, și punctul de diviziune se notează cu O_2. Punctele *O* și O_2 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și de la punctul de diviziune în sus, perpendicular pe linia punctată, se aplică 1,5 cm.

Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele *4*, *5,2*, O_1, *O*, *1,5*, O_2 pînă la punctul *4*.

Linia cusăturii de la cot. Linia LL_1 se prelungește spre dreapta cu 4 cm și punctul notat cu *4* se unește cu punctul superior *4* de pe linia punctată. Din punctul *4* (superior) se aplică în jos 9 cm. Din punctul *D* se aplică pe linia *CD* spre dreapta 15 cm (jumătate din grosimea mînii la încheietură, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$10 + 5 = 15 \text{ cm.}$$

Punctele *15* și *9* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii de la cot se duce din punctul *4* (capătul liniei răscroiturii mînecii), *9*, *1* spre punctul *15*, prelungind apoi linia în jos cu 3 cm (pentru toate măsurile).

Linia de lungime a mînecii (tivului). Linia de lungime a mînecii se duce prin punctele *4* și *D* pînă la punctul *3*.

Linia de îndoitură (curbură) a părții de deasupra a mînecii. Din punctul *L* (pe linia LL_1) se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de curbură a mînecii se duce prin punctele *D*, *2*, *P* și în continuare pînă la intersecția cu linia de răscroitură a mînecii.

Partea de dedesubt a mînecii

Linia cusăturii din față. Din punctele *P*, *2* și *D* (pe linia de curbură a părții din față a mînecii) se aplică spre dreapta cîte 3 cm. Punctele *3*, *3* și *3* se unesc.

Linia cusăturii de la cot. Din punctul *3* (superior) se aplică pe linia PP_1 spre dreapta 10,5 cm (1/4 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, minus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 4) - 2 = 10{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul *3* (linia cotului) se aplică spre dreapta 10 cm (1/4 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, minus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 4) - 2{,}5 = 10 \text{ cm}.$$

Din punctul *3* situat la capătul cusăturii de la cot a părți de deasupra a mînecii de pe linia de lungime se aplică spre stînga 2 cm. Linia cusăturii de la cot se duce prin punctele *2*, *10*, *10,5* și în continuare pînă la intersecția cu linia punctată care pornește din punctul *5,2*. Punctul de intersecție se notează cu O_3.

Răscroitura părții de dedesubt a mînecii. Distanța de la punctul *3* de pe linia PP_1, pînă la punctul *10,5* se împarte în trei părți egale. Punctul de diviziune din stînga se notează cu O_4. Linia răscroiturii părții de dedesubt a mînecii se duce prin punctele *3* și O_4 pînă la punctul O_3. Din punctul O_3 se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu linia răscroiturii părții de dedesubt a mînecii (rezerva pentru cazul strîmtării eventuale a mînecii).

O b s e r v a ț i e. Partea de deasupra a mînecii se susține la călcat pe linia cusăturii de la cot și se întinde pe linia cusăturii din față.

În fig. 141 sînt prezentate cele două jumătăți ale mînecii (partea mare și partea mică). La decuparea mulajului se va pune dedesubt o a doua coală de hîrtie, astfel ca pe prima coală să se decupeze partea de deasupra, iar pe a doua, partea de dedesubt a mînecii (de preferat ca partea de deasupra să fie decupată din foaia a doua pusă dedesubt în acest scop).

Croitul și cusutul

Tiparul se așază pe țesătură în așa fel ca firul de lungime să treacă pe lungimea pieselor principale ale jachetei. La croit se lasă rezerve pentru cusături, deoarece la formarea tiparului nu s-a ținut seama de aceasta.

JACHETĂ DREAPTĂ SAU STRÎMTĂ PE LINIA ȘOLDURILOR

Jacheta prezentată în fig. 142 se poate lucra dreaptă sau mai strîmtă în partea de jos, pe linia șoldurilor, cu umerii lăsați. Pentru tiparul de jachetă (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea spatelui pînă la talie	39	cm
— lungimea feței pînă la talie	54	cm
— lungimea umărului	14	cm
— jumătate din grosimea gîtului	19,5	cm
— jumătate din grosimea bustului	50	cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	52	cm

Construirea tiparului (fig. 143)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC*, egale cu 57 cm, reprezentînd *lungimea jachetei* (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii, plus 18 cm pentru toate măsurile):

$$39 + 81 = 57 \text{ cm.}$$

și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 57 cm, constituind lățimea jachetei (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$50 + 7 = 57 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul *A* se aplică pe linia *AD* în jos 20,7 cm și se notează punctul *G* (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 4 = 20{,}7 \text{ cm.}$$

Fig. 142. Jachetă dreaptă sau strîmtă pe linia șoldurilor.

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu G_1.

Linia taliei. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 39 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se

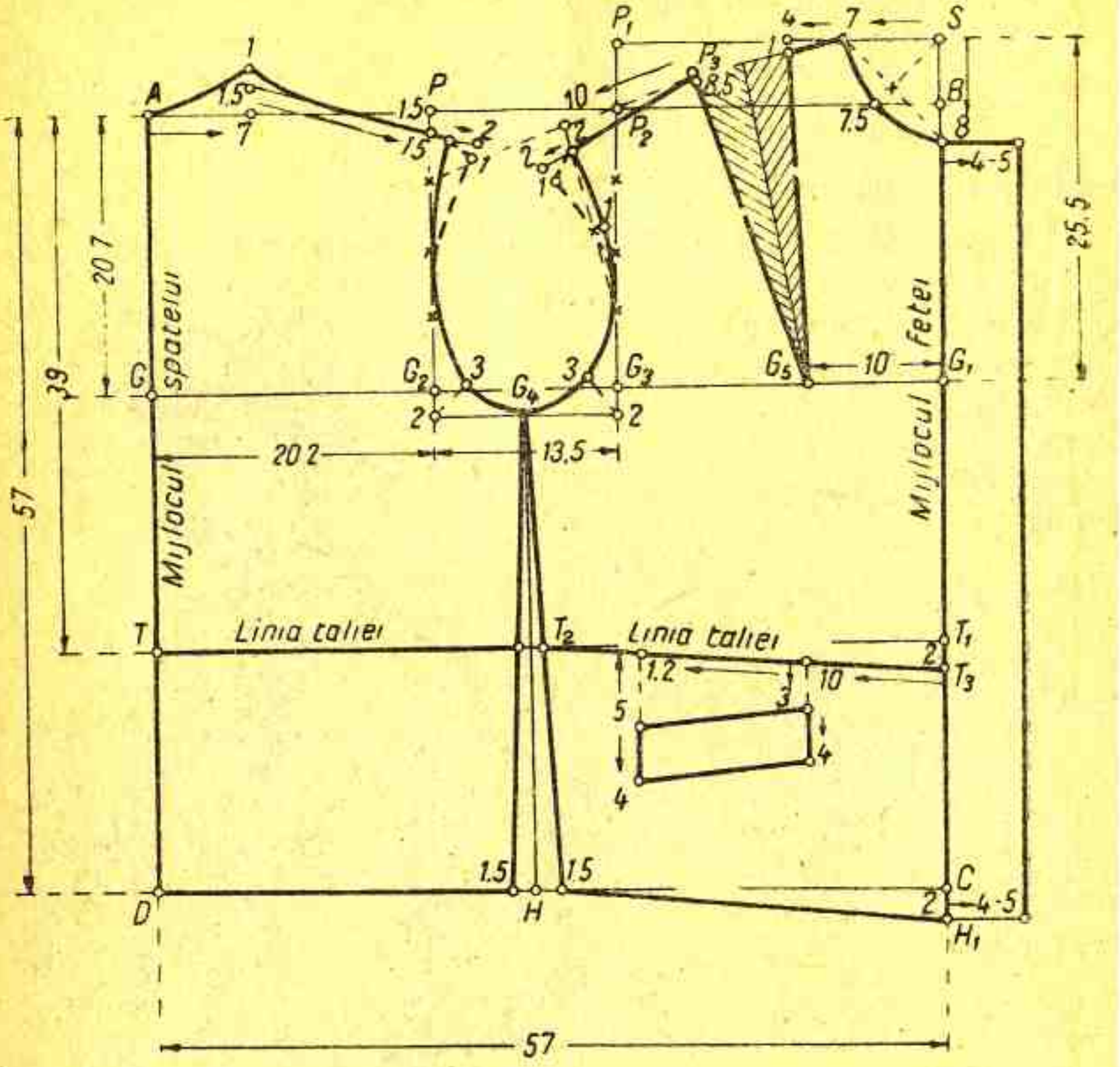

Fig. 143. Tipar de jachetă dreaptă, strîmtă pe linia șoldurilor.

notează punctul T. Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul T_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică 20,2 cm pe linia GG_1 spre dreapta și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 3,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 3{,}5 = 20{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2, perpendicular pe linia GG_1 se duce o linie pînă la intersecția cu linia AB; punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 pe linia GG_1 se aplică spre dreapta 13,5 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 4) + 1 = 13{,}5 \text{ cm}.$$

(Pentru măsurile 52 și mai mari se va lua 1/4 din jumătatea grosimii respective a bustului).

Completarea umărului. Din punctul B se prelungește nedefinit linia BC și din punctul G_1 se aplică în sus 25,5 cm notîndu-se punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 0{,}5 = 25{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3, perpendicular pe linia GG_1, se duce în sus o linie dreaptă pe care se aplică de asemenea 25,5 cm, notîndu-se punctul P_1. Punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Punctele ajutătoare ale liniei umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

Adîncimea răscroiturii brațului. Liniile verticale din punctele G_2 și G_3 se prelungesc în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *2* se unesc.

Linia de subraț. Linia de adîncime a răscroiturii brațului, care unește punctele *2* și *2*, se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pe linia CD, iar punctul de intersecție cu aceasta se notează cu H.

Cu aceasta se încheie desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea tiparului de spate, apoi a tiparului de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A, pe linia AB, se aplică spre dreapta 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm}.$$

Din punctul *7*, perpendicular pe linia AB, se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile), apoi din punctul *1,5* se aplică în sus încă 1 cm (pentru toate măsurile).

Punctele *A* și *1* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul *P* se aplică pe linia G_2P în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *1,5* (răscroitura gîtului) trecînd prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) se duce linia umărului lungă de 15 cm (lungimea umărului conform măsurii, plus 1 cm pentru susținere la toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm}.$$

Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului printr-o linie ușor arcuită.

Linia răscroiturii brațului. Din punctul *2* (linia de adîncime a răscroiturii brațului) pe bisectoarea unghiului, se aplică 3 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *15*, punctul de diviziune din mijloc a liniei PG_2, punctele *3* și G_4.

Adîncirea liniei umărului pentru jacheta cu umăr lăsat. Linia umărului se prelungește din punctul *15* spre dreapta cu 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2*, perpendicular pe această linie, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* se unește cu punctul *15* și cu punctul de diviziune din mijloc a liniei răscroiturii brațului.

Linia de subraț la jacheta dreaptă. Linia de subraț trece prin punctele G_4 și *H*.

Linia de subraț la jacheta strîmtă pe șolduri. Din punctul *H* se aplică spre stînga 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și G_4 se unesc.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul *S* pe linia P_1S, se aplică spre stînga 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19,5 : 3) + 0,5 = 7 \text{ cm}.$$

Din punctul *S* pe linia *CS*, se aplică în jos 8 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile).

$$(19,5 : 3) + 1,5 = 8 \text{ cm}.$$

Punctele *7* și *8* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul *S*, trecînd prin punctul de diviziune a liniei punctate, se aplică 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(19,5 : 3) + 1 = 7,5 \text{ cm}.$$

Punctele *7*, *7,5* și *8* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă. Din punctul *7* (răscroitura gîtului) se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *4*, perpendicular pe linia P_1S, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *7* se unesc. Din punctul G_1, pe linia GG_1 se aplică spre stînga 10 cm și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului în față pe linia superioară plus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(7 + 4) - 1 = 10 \text{ cm.}$$

Punctele *1* și *G* se unesc.

Pensa de la umăr. Din punctul *1* se aplică pe linia înclinării umărului spre stînga 8,5 cm (lungimea feței pînă la talie, conform măsurii minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie, conform măsurii):

$$54 - (19,5 : 3) - 39 = 8,5 \text{ cm.}$$

Se măsoară linia pensei (din punctul *1* pînă la punctul G_5), iar din punctul G_5 trecînd prin punctul 8,5, se duce o linie egală ca lungime cu linia *1* și G_5 a pensei și se notează punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale între ele).

Lungimea umărului de la pensă pînă la răscroitura brațului. Punctul P_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune a liniei PG_2 (spatele). Din punctul P_3 pe linia punctată se aplică spre stînga 10 cm (lungimea umărului conform măsurii minus 4 cm—lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm.}$$

Punctul 10 se unește cu punctul inferior de diviziune a liniei P_2G_3 printr-o linie punctată. Din punctul *10* se aplică pe linia punctată în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și P_3 se unesc.

Linia răscroiturii brațului. Linia punctată din punctul *2* pînă la punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3 se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile).

Din punctul *2* (linia de adîncime a răscroiturii brațului) pe bisectoarea unghiului, se aplică 3 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *2* și *1*, prin punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3 și punctul 3, spre punctul G_4.

Adîncirea liniei umărului la jacheta cu umăr lăsat. Linia umărului care unește punctele *2* și P_3 se prelungește din punctul *2* spre stînga cu 2 cm (pentru toate măsurile) și din punctul *2*,

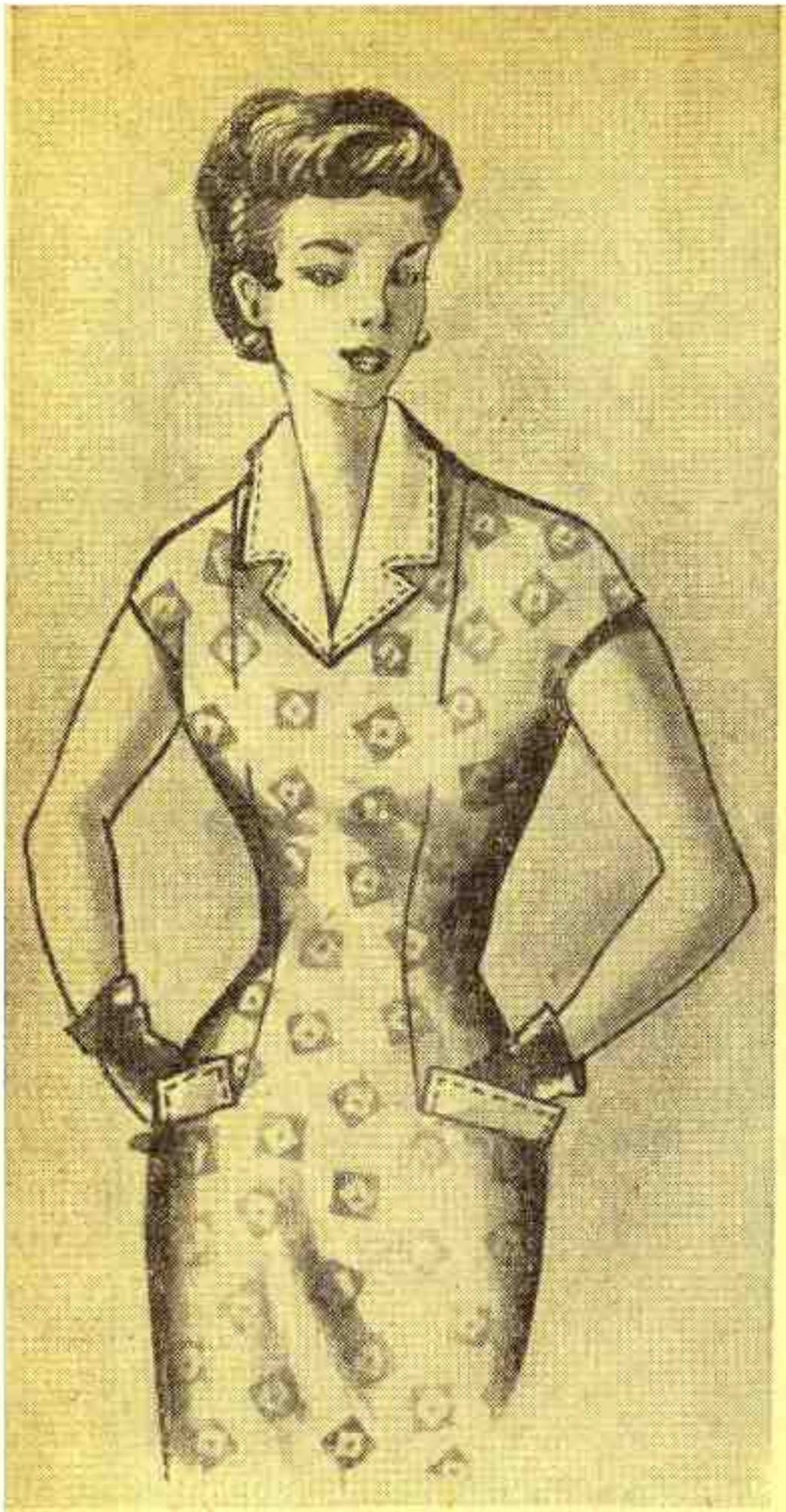

Fig. 144. Rochie chimono cu mineca scurtă.

perpendicular pe linia trasă, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* se unește cu punctul *2* și cu punctul de diviziune din mijloc al liniei P_2G_3.

Linia de subraț la jacheta dreaptă. Linia de subraț trece prin punctele G_4 și H.

Linia de subraț la jacheta strîmtă pe șolduri. Din punctul H, pe linia CD, se aplică spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și G_4 se unesc. Punctul de intersecție al liniei de subraț cu linia TT_1 se notează cu litera T_2.

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică pe linia BC în jos 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Punctele T_3 și T_2 se unesc.

Linia rotunjimii jachetei (tivul). Linia BC se prelungește din punctul C în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul H_1. Punctele *1,5* și H_1 se unesc.

Adaosul pentru fentă. Din punctele *8* (răscroitura gîtului) și H_1, formînd un unghi drept față de linia BC, se aplică spre dreapta cîte 4—5 cm. Punctele *8*, *4—5* și H_1 se unesc.

Buzunarul. Pe linia taliei T_2T_3 se aplică din punctul T_3 spre stînga 10 cm (pentru toate măsurile). Din punctul acesta se aplică în jos 3 cm (pentru toate măsurile) cu linia BC. Din punctul *10* se aplică apoi spre stînga 12 cm (pentru toate măsurile), iar

de la punctul *12* paralel cu linia *BC*, se aplică în jos *5* cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și *5* se unesc. Liniile care unesc punctul *12* cu punctul *5* și punctul *10* cu punctul *3* se prelungesc nedefinit, iar din punctele *3* și *5* se aplică în jos cîte 4 cm. Punctele notate se unesc.

Mîneca

Construirea tiparului de mînecă cu două cusături, pentru jachetă, a fost descris în p. 228 (fig. 141). Același tipar se folosește și pentru jacheta dreaptă sau strîmtă pe șolduri. Pentru jacheta cu umerii lăsați, linia de sus a răscroiturii mînecii se adîncește (se coboară) cu 2 cm (la croit sau la probă).

Gulerul

Pentru jacheta descrisă mai sus se poate confecționa orice model de rever și guler. Construirea tiparului de rever și guler este dată la p. 225—227 (fig. 138, 139, 140).

Croitul și cusutul

Tiparul se așază pe țesătură în așa fel ca firul de lungime al materialului să treacă pe lungimea pieselor mari ale jachetei. La croit se adaugă rezerve pentru cusături, întrucît acestea nu au fost prevăzute la construirea tiparului.

ROCHIE CU MÎNECA CHIMONO

În fig. 144 este prezentată o rochie cu mîneca chimono.

Pentru construirea tiparului acestei rochii (măsura 48) se iau următoarele **măsuri:**

— lungimrea rochiei	108 cm
— lungimea spatelui pînă la talie	38 cm
— lungimea feței pînă la talie	51 cm
— lungimea umărului	14 cm
— jumătate din grosimea gîtului	18 cm
— jumătate din grosimea bustului	48 cm
— jumătate din grosimea taliei	38 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	50 cm

După tiparul descris mai jos se poate confecționa de asemenea o bluză sau o rochie tăiată în talie, cu fusta strîmtă sau largă (v. capitolul „Transformarea tiparelor pentru diferite modele de îmbrăcăminte pentru femei", p. 306).

Construirea tiparului (fig. 145).

Se desenează două dreptunghiuri *ABCD* (separat pentru spate și pentru față), cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 108 cm, *lungimea rochiei* conform măsurii, și laturile orizontale *AB* și

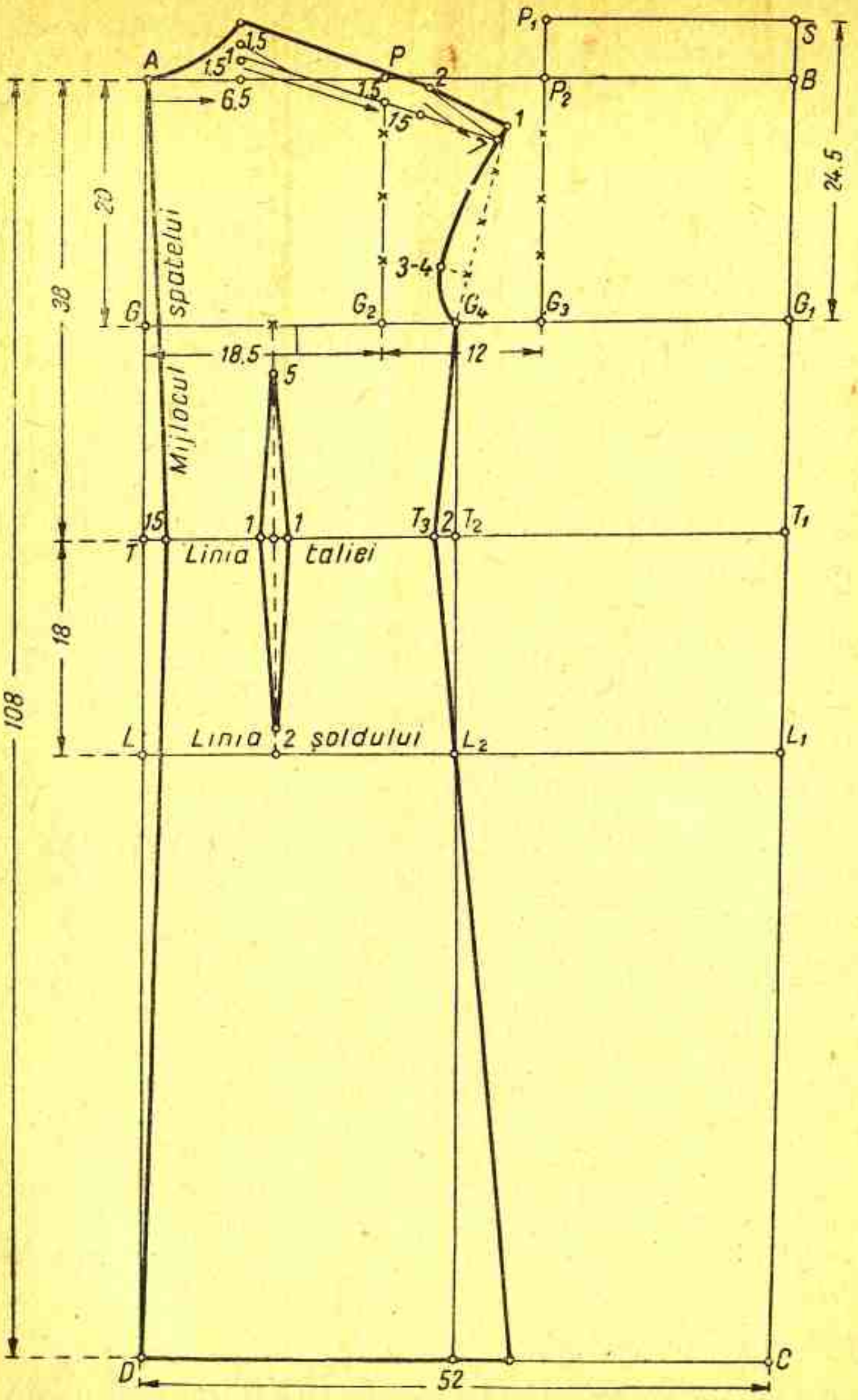

Fig. 145 a. Tipar de spate al rochiei chimono cu mîneca scurtă.

CD egale cu 52 cm, reprezentînd *lățimea rochiei* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$48 + 4 = 52 \text{ cm.}$$

Se trece apoi la desenarea elementelor ajutătoare la ambele dreptunghiuri.

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A pe linia AD în jos, se aplică 20 cm și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 4 = 20 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

Linia taliei. Din punctul A, pe linia AD în jos, se aplică 38 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se notează punctul T. Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul T_1.

Linia șoldurilor. Din punctul T se aplică în jos 18 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul L, de la care se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu L_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică spre dreapta 18,5 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 2,5 = 18,5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 pe linia GG_1, se aplică 12 cm spre dreapta și se notează G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii):

$$48 : 4 = 12 \text{ cm.}$$

Completarea umărului. Din punctul G_1 se aplică în sus 24,5 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 2) + 0,5 = 24,5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3, perpendicular pe linia GG_1, se aplică în sus de asemenea 24,5 cm și se notează punctul P_1; punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Linia de subraț. Distanța G_2G_3 se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu litera G_4.

Din punctul G_4 se coboară a perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD. Intersecția cu linia TT_1 se notează cu T_2, iar intersecția cu linia LL_1 se notează cu L_2.

Punctele ajutătoare ale umărului. Liniile PG_2 și P_2G_3 (din ambele dreptunghiuri) se împart în patru părți egale.

Cu aceasta se încheie desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea tiparului de spate, apoi a tiparului de față.

Spatele (fig. 145 a)

Răscroitura gîtului. Din punctul A pe linia AB, se aplică spre dreapta 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *6,5*, perpendicular pe linia AB, se aplică în sus 1,5 cm, din punctul *1,5* în sus — 1 cm, iar din punctul *1* în sus — încă 1,5 cm. Punctele A și *1,5* (punctul superior al răscroiturii gîtului) se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 1,5 cm.

Liniile ajutătoare ale umărului. Din punctul *1,5* (punctul inferior al răscroiturii gîtului) trecînd prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) se duce linia umărului lungă de 15 cm (lungimea umărului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm.}$$

Din punctul *15* se prelungește linia umărului spre dreapta pe o lungime nedefinită. Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului.

Linia mînecii chimono. Din punctul *15* se aplică în sus 2 cm în direcție verticală. Linia mînecii chimono se duce din punctul *1,5* (punctul superior al răscroiturii gîtului) prin punctul *2*. Din punctul *2* se duce o linie de 7 cm (pentru toate măsurile) pînă la intersecția cu prelungirea liniei umărului. Din punctul *7* se aplică în sus pe direcția verticală 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* se unește cu punctul *2*.

Linia de lungime a mînecii (tivului). Punctele *1* și G_4 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în patru părți egale. Din punctul inferior de diviziune al liniei punctate, perpendicular pe aceasta, se aplică spre stînga 3—4 cm (pentru toate măsurile). Linia de lungime a mînecii se duce din punctul *1*, prin punctul *3—4* spre punctul G_4.

Linia de subraț. Din punctul T_2 se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Linia de subraț se duce prin punctele G_4, T_3, L_2 și în continuare pînă la intersecția cu linia CD.

Mijlocul spatelui. Din punctul T se aplică spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele A, *1,5* și D se unesc.

Pensa de pe linia taliei. Distanța GG_2 se împarte în două și din punctul de diviziune se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia LL_1.

Din punctul de intersecție cu linia LL_1, se aplică în sus pe perpendiculară 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de diviziune al liniei GG_2 se aplică în jos pe perpendiculară 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de intersecție cu linia TT_1 se aplică spre stînga și spre dreapta cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *1* se unesc cu punctele *2* și *5*.

Fața (fig. 145b)

Răscroitura gîtului. Din punctul S se aplică spre stînga 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul S se aplică în jos 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 1{,}5 = 7{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două, și din punctul S prin punctul de diviziune al liniei punctate se aplică 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă. Din punctul *6,5* se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile) și din punctul *4* se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *6,5* și *1* se unesc. Din punctul G_1 se aplică pe linia GG_1 spre stînga 9,5 cm și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului pe linia superioară plus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(6{,}5 + 4) - 1 = 9{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *1* și G_5 se unesc.

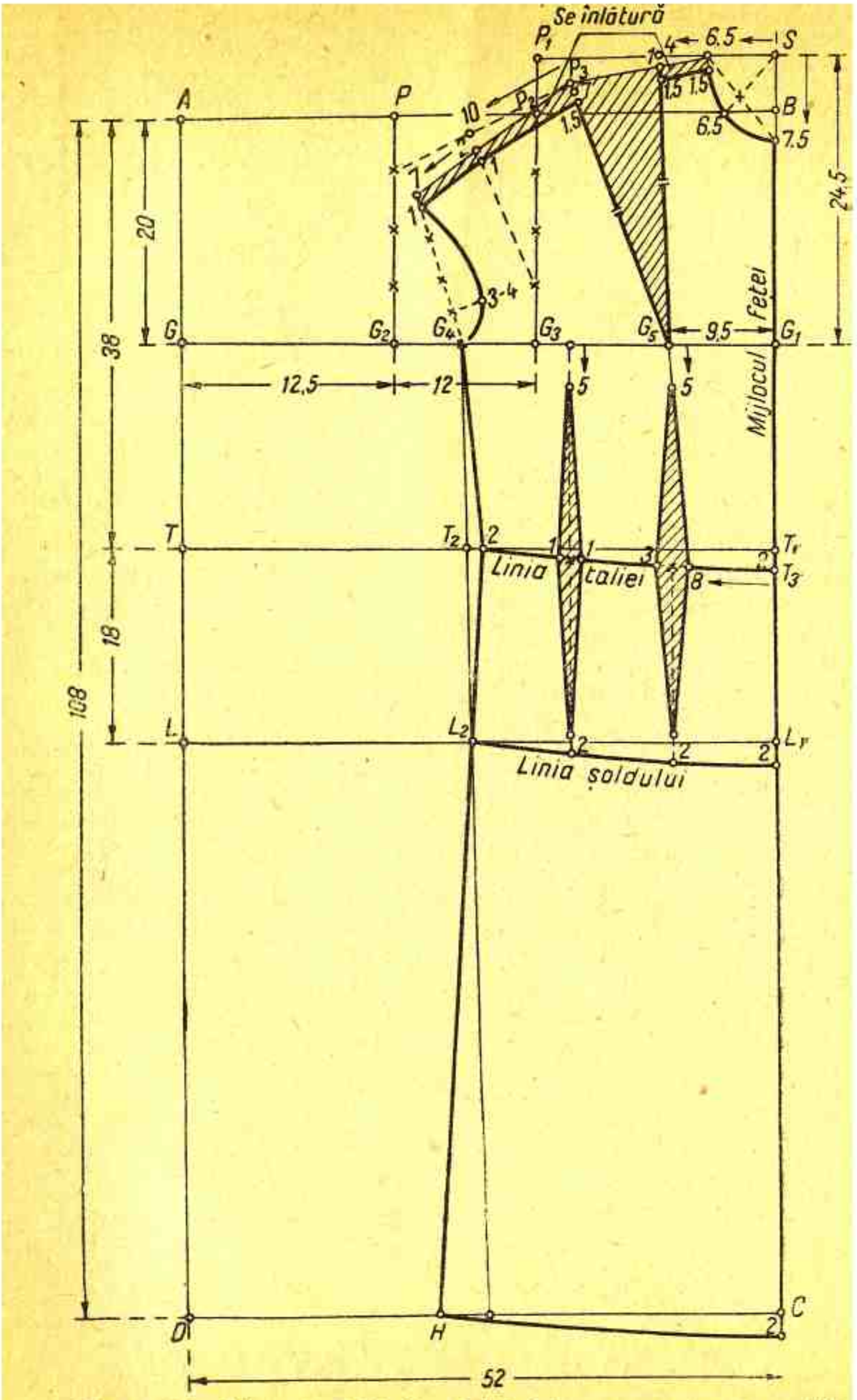

Fig. 145 b. Tipar de față al rochiei chimono cu mîneca scurtă.

Pensa de la umăr. Linia umărului se prelungește nedefinit și din punctul *1* se aplică spre stînga (pe linia înclinării umărului) adîncimea pensei — 7 cm (lungimea feței pînă la talie conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii):

$$51 - (18 : 3) - 38 = 7 \text{ cm}.$$

Se măsoară linia pensei de la punctul *1* (umărul) pînă la punctul G_5, apoi se duce din punctul G_5 prin punctul *7* cealaltă linie a pensei egală cu linia de la punctul *1* pînă la linia G_5 și se notează punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale).

Linia umărului de la pensă și linia mînecii chimono. Punctul P_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune al liniei PG_2 și din punctul P_3 se aplică spre stînga 10 cm (lungimea umărului, conform măsurii, minus 4 cm distanța de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm}.$$

Punctul 10 se unește cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3. Din punctul *10* se aplică pe linia punctată în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Se duce o linie din punctul P_3 prin punctul *2*. Din punctul *2* linia se prelungește spre stînga cu 7 cm (pentru toate măsurile).

Linia croielii. Din punctele *6,5* (răscroitura gîtului), *1* și P_3 se aplică în jos cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* și *7* (partea de la mînecă a liniei umărului) se aplică în jos cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Linia croielii se duce prin punctele *1,5*, *1,5*, *1,5*, *1* spre punctul *1*.

Linia de lungime a mînecii. Punctele *1* (tivul mînecii) și G_4 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în patru părți egale și de la punctul inferior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 3—4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1*, trecînd prin punctul *3—4*, se duce o linie arcuită spre punctul G_4.

Linia de subraț. Din punctul T_2 se aplică pe linia TT_1 spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de subraț se duce prin punctele G_4, *2*, L_2 și în continuare pînă la intersecția cu linia CD; punctul de intersecție se notează cu H.

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică pe linia BC în jos 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Punctele T_3 și *2* (linia de subraț) se unesc.

Linia șoldurilor. Din punctul L_1 pe linia BC se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și L_2 se unesc.

Linia de rotunjime a rochiei. Din punctul *C* se prelungește linia *BC* în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *H* se unesc.

Pensa de pe linia taliei (în față). Din punctul T_3 pe linia care unește punctele T_3 și *2*, se aplică spre stînga 8 cm (distanța G_1G_5 minus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$9{,}5 - 1{,}5 = 8 \text{ cm}.$$

Punctele *8* și G_5 se unesc și pe această linie, pornind din punctul G_5, se aplică 5 cm (pentru toate măsurile). De la punctul *8* se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *5* și 3 se unesc. Distanța de la punctul *3* pînă la punctul *8* se împarte în două și din punctul de diviziune în jos se duce o linie punctată, paralelă cu mijlocul feței, pînă la intersecția cu linia șoldurilor. Din punctul de intersecție cu linia șoldurilor se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile) și punctul *2* cu punctele *8* și *3*.

Pensa de pe linia taliei (lateral). Linia taliei din punctul *2* (linia de subraț) pînă la punctul *3* se împarte în două și prin punctul de diviziune se duce în sus, pînă la intersecția cu linia GG_1, și în jos, pînă la intersecția cu linia șoldurilor, o linie punctată, paralelă cu mijlocul feței. Din punctul de intersecție cu linia GG_1 se aplică în jos 5 cm (pentru toate măsurile), iar din punctul de intersecție cu linia șoldurilor, în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de diviziune al liniei ce unește punctele *2* și *3* se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *1* se unesc cu punctele *5* și *2*.

O b s e r v a ț i e . Dacă jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, împreună cu adaosul de 2 cm (pentru toate măsurile) este mai mare decît valoarea prevăzută în tipar, diferența se împarte în trei părți egale: o treime se adaugă la spate pe linia șoldurilor, iar două treimi în față tot pe linia șoldurilor. Astfel, dacă de pildă, jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii nu este 50, ci 53, diferența va fi de 3 cm. Prin urmare, în spate se va adăuga $3 : 3 = 1$ cm, iar în față $3 : 3 \times 2 = 2$ cm.

Croitul și cusutul

Tiparul se așază pe material în așa fel ca firul de lungime al acestuia să treacă pe linia de lungime a tiparului. La croit se lasă rezerva pentru cusături, deoarece la construirea tiparului nu s-a ținut seamă de acestea.

ROCHIE TĂIATĂ ÎN TALIE, CHIMONO, CU MÎNECA SCURTĂ

În fig. 146 este prezentată o rochie tăiată în talie, cu mîneca scurtă chimono, încheiată în față pînă la linia șoldurilor.

Pentru construirea tiparului acestei rochii (măsura 48) se iau următoarele măsuri:

— lungimea rochiei	108 cm
— lungimea spatelui pînă la talie	38 cm
— lungimea feței pînă la talie	51 cm
— lungimea umărului	14 cm
— jumătate din grosimea gîtului	18 cm
— jumătate din grosimea bustului	48 cm
— jumătate din grosimea taliei	38 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	50 cm

Cu ajutorul tiparului întocmit după descrierea de mai jos se poate confecționa de asemenea o bluză dacă se taie tiparul la 12—15 cm mai jos de linia taliei, precum și o rochie tăiată în talie cu fusta largă sau strîmtă. În acest scop corsajul se separă de fustă pe linia taliei (v. capitolul „Transformarea tiparelor pentru diferite modele de îmbrăcăminte pentru femei"). La formarea tiparului nu s-a ținut seama de rezervele pentru cusături.

Construirea tiparului (fig. 147 a)

Se desenează două dreptunghiuri $ABCD$ (pentru spate și pentru față), cu laturile verticale AD și BC egale cu 108 cm, *lungimea rochiei* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 52 cm, reprezentînd *lățimea rochiei* (jumătate din grosimea bustului conform măsurii plus 4 cm pentru toate măsurile);

$$48 + 4 = 52 \text{ cm.}$$

Se trece apoi la desenarea elementelor ajutătoare în ambele dreptunghiuri.

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A, se aplică 20 cm pe linia AD în jos și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 4 = 20 \text{ cm.}$$

Din punctul G, se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu G_1.

Linia taliei. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos, 38 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se notează punctul T. Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu T_1.

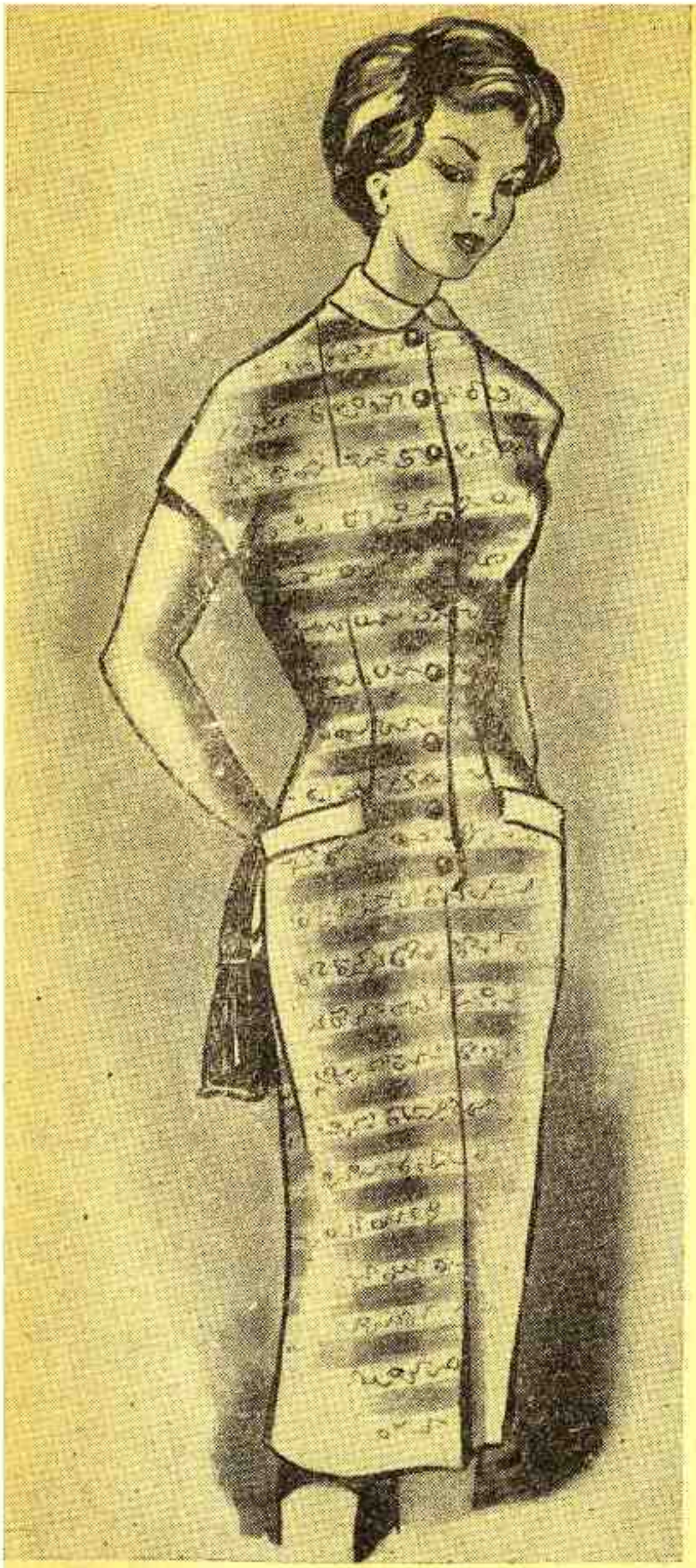

Fig. 146. Rochie tăiată în talie cu mîneca chimono scurtă.

Linia șoldurilor. Din punctul T, se aplică pe linia AD în jos, 18 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul L, de la care se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu L_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G pe linia GG_1 se aplică 18,5 cm spre dreapta și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 2{,}5 =$$

$$= 18{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB și se notează punctul P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 12 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii) :

$$48 : 4 = 12 \text{ cm.}$$

Completarea umărului. Din punctul B linia BC se prelungește nedefinit. Din punctul G_1 se aplică în sus

24,5 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 2) + 0{,}5 = 24{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3, perpendicular pe linia GG_1, se duce în sus o linie de aceeași lungime de 24,5 cm și se notează punctul P_1; punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Adîncirea răscroiturii brațului. Liniile verticale se prelungesc din punctele G_2 și G_3 în jos cu 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *1* se unesc.

Linia de subraț. Din punctul *1* (de pe prelungirea liniei PG_2) se aplică spre dreapta 3 cm și se notează punctul G_4 (1/4 din lățimea răscroiturii brațului):

$$12 : 4 = 3 \text{ cm}.$$

Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD; punctul de intersecție cu linia TT_1 se notează cu T_2, iar punctul de intersecție cu linia LL_1 se notează cu L_2.

Punctele ajutătoare ale umărului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

Cu aceasta se încheie desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea tiparului de spate, apoi a tiparului de față (pe dreptunghiuri separate).

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A pe linia AB, se aplică spre dreapta 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul *6,5* în sus se aplică, perpendicular pe linia AB, 1,5 cm, din punctul *1,5* în sus — 1 cm, apoi din punctul *1* în sus — 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *1,5* se unesc printr-o linie arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia ajutătoare a umărului. Linia umărului se duce din punctul *1,5* (punctul inferior al răscroiturii gîtului) prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) pe o lungime de 15 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm}.$$

Din punctul *15*, se prelungește linia umărului spre dreapta pe lungime nedefinită. Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului.

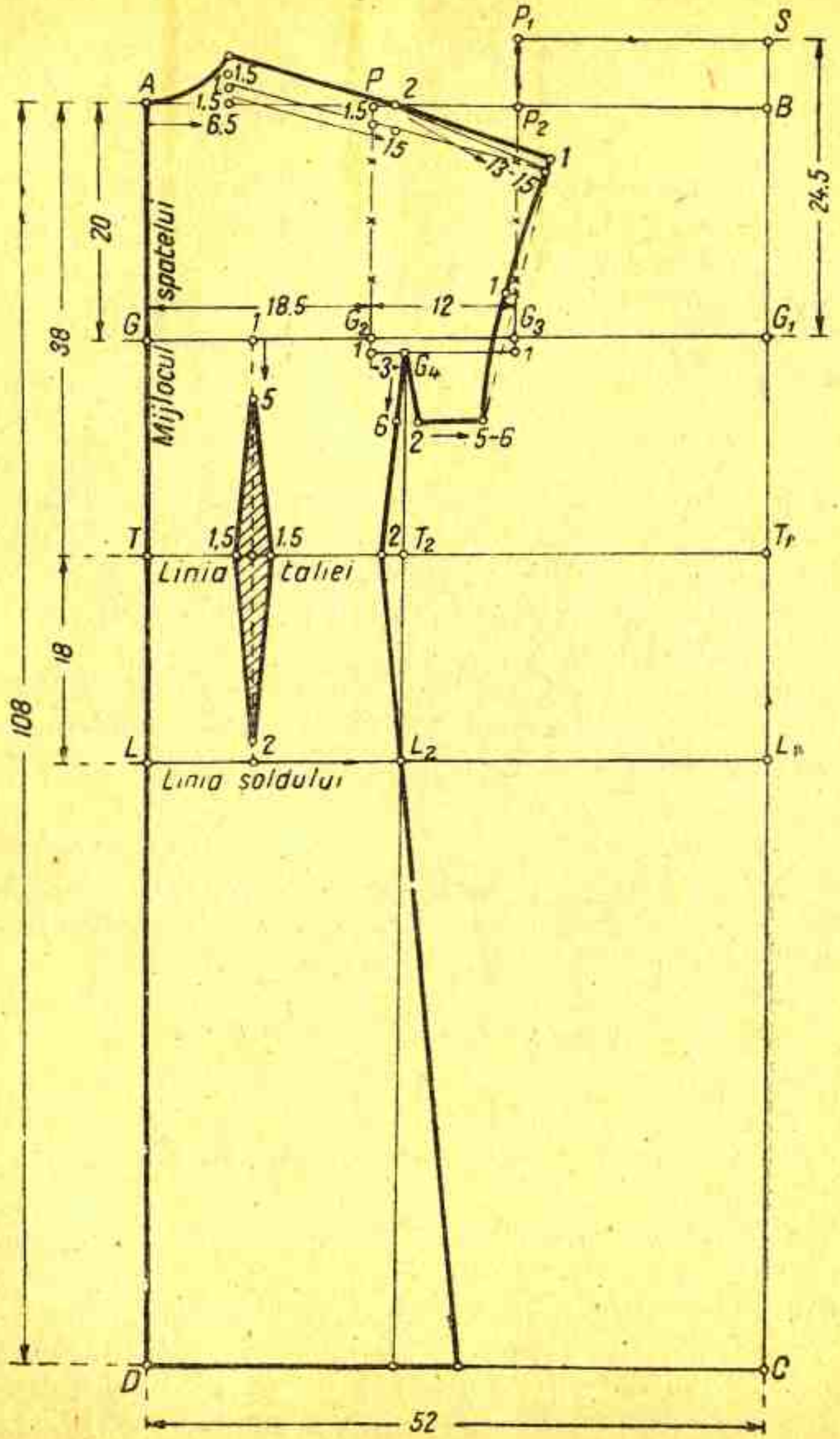

Fig. 147 a. Tipar de spate al rochiei tăiate în talie cu mîneca chimono scurtă.

Linia superioară a mînecii chimono. Din punctul *15*, se aplică în sus pe linia verticală, 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și *2* se unesc, prelungindu-se linia din punctul *2* spre dreapta cu 13—15 cm (pentru toate măsurile) pînă la intersecția cu linia umărului prelungită din punctul *15*. Din punctul *13—15* se aplică în sus pe linia verticală 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *2* (umărul) se unesc.

Linia de subraț. Din punctul T_2 se aplică pe linia TT_1 spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Cusătura laterală se duce prin punctele G_4, *2* și în continuare din punctul *2* prin punctul L_2 pînă la intersecția cu linia CD.

Linia de lungime a mînecii chimono. Din punctul G_4 se aplică în jos pe linia de subraț, 6 cm (pentru toate măsurile), iar din punctul *6* se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și G_4 se unesc. Din punctul *2* se duce spre dreapta o linie orizontală lungă de 5—6 cm (pentru toate măsurile). Punctele *5—6* și *1* (linia de lungime a mînecii) se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Linia de lungime a mînecii se duce prin punctele *1* și *1* spre punctul *5—6*.

Pensa de pe linia taliei. Distanța GG_2 se împarte în două și din punctul de diviziune pe linia GG_1 se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1*, se duce în jos o linie punctată, paralelă cu mijlocul spatelui, pînă la intersecția cu linia șoldurilor. Din punctul de intersecție cu linia șoldurilor, se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1* (pe linia GG_2) se aplică în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de intersecție a liniei punctate cu linia taliei se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și *1,5* se unesc cu punctele *5* și *2*.

Fața (fig. 147 b)

Răscroitura gîtului. Din punctul S, pe linia P_1S, se aplică spre stînga, 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul S pe linia SC, se aplică în jos 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 1{,}5 = 7{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul S se trece prin acest punct

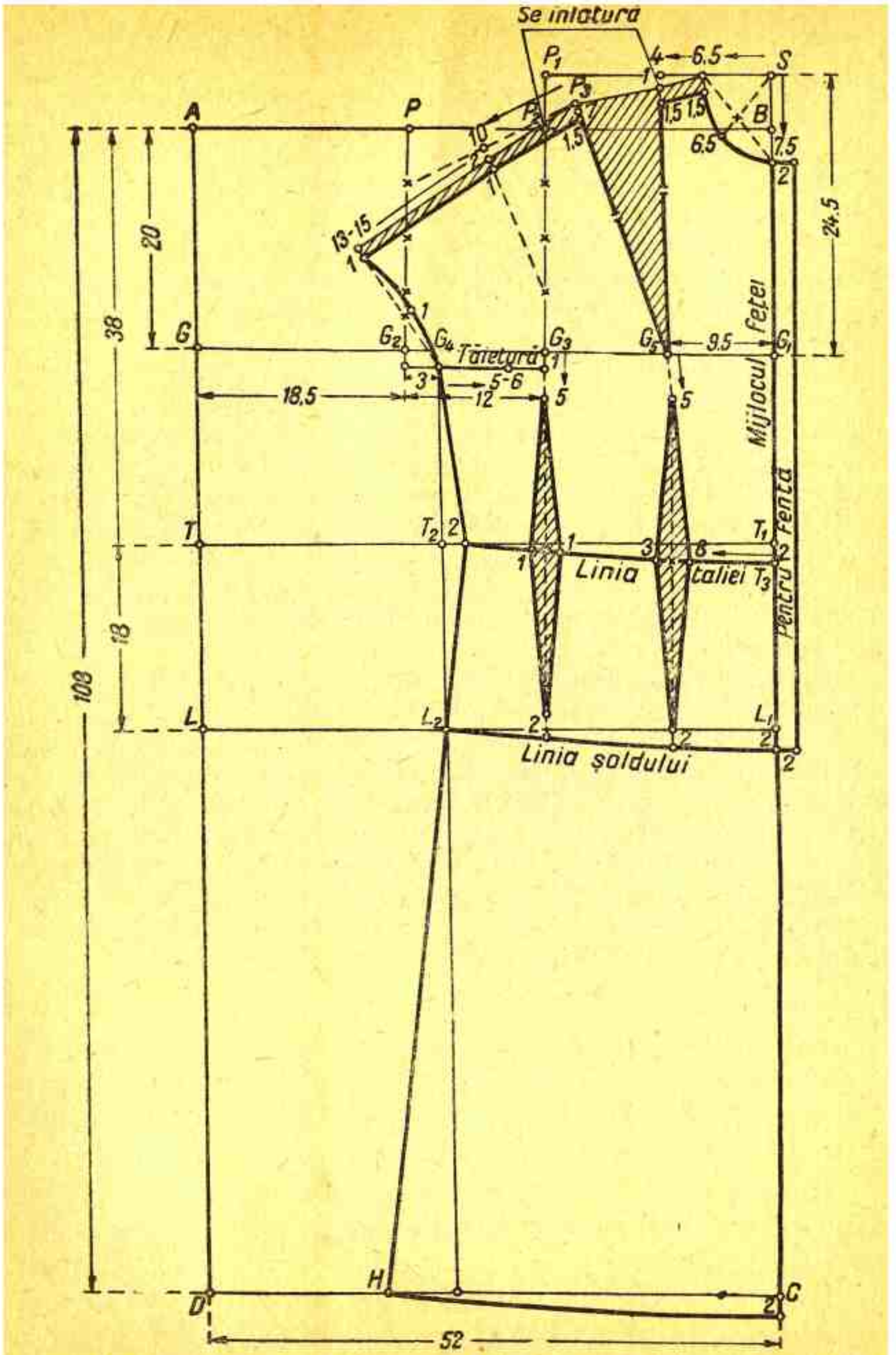

Fig. 147 b. Tipar de față al rochiei tăiate în talie cu mîneca chimono scurtă.

o linie punctată lungă de 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *6,5*, *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă. Pe linia P_1S din punctul *6,5* se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile) și din acest punct în jos se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *6,5* se unește cu punctul *1*. Din punctul G_1, pe linia GG_1, se aplică spre stînga 9,5 cm și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului pe linia superioară plus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(6{,}5 + 4) - 1 = 9{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *1* și G_5 se unesc.

Pensa de la umăr. Linia care unește punctele *6,5* și *1* se prelungește din punctul *1* (umărul) spre stînga pe înclinarea umărului și se aplică adîncimea pensei — 7 cm (lungimea feței pînă la talie conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii și gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii):

$$51 - (18 : 3) - 38 = 7 \text{ cm.}$$

Se măsoară linia pensei de la punctul *1* (umărul) pînă la punctul G_5, apoi se duce linia pensei din punctul G_5 pînă în punctul *7*, egală cu linia pensei de la punctul *1* pînă la punctul G_5 și se notează punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale).

Linia umărului de la pensă și mîneca chimono. Punctul P_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune al liniei PG_2, și pe această linie se aplică 10 cm (lungimea umărului, conform măsurii, minus distanța de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm.}$$

Punctul *10* se unește cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3. Din punctul *10* se aplică pe linia punctată în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Linia umărului se duce din punctul P_3 prin punctul *2*. Din punctul *2* această linie se continuă pe o distanță de 13—15 cm (pentru toate măsurile).

Linia croielii. Din punctele *6,5* (răscroitura gîtului), *1* și P_3 se aplică în jos cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctele *2* și *13—15* (tivul mînecii) se aplică în jos cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Linia croielii se duce prin punctele *1,5*, *1,5*, *1,5* și *1* spre punctul *1*.

Linia de lungime a mînecii (linia tivului). Punctele *1* (tivul mînecii) și G_4 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune spre dreapta, perpendicular pe linia punctată, se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Linia de lungime a mînecii se duce prin punctele *1* și *1* spre punctul G_4.

Tăietura de pe mînecă. Din punctul G_4 pe linia care unește punctele G_4 și *1*, se aplică spre dreapta 5—6 cm (pentru toate măsurile).

Linia de subraț. Din punctul T_2 se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de subraț se duce prin punctele G_4, *2* (linia taliei) și în continuare prin punctul L_2 pînă la intersecția cu linia CD; punctul de intersecție se notează cu H.

Linia taliei. Din punctul T_1 pe linia BC se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Punctele T_3 și *2* (linia de subraț) se unesc.

Linia șoldurilor. Din punctul L_1 pe linia BC se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și L_2 se unesc.

Linia de rotunjime a rochiei. Linia BC se prelungește din punctul C în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și H se unesc.

Pensa de pe linia taliei (în față). Din punctul T_3 pe linia care unește punctele T_3 și *2*, se aplică spre stînga 8 cm (distanța G_1G_5 minus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$9{,}5 - 1{,}5 = 8 \text{ cm}.$$

Punctele *8* și G_5 se unesc, și pe această linie se aplică 5 cm (pentru toate măsurile) din punctul G_5 în jos. Din punctul *8* se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *5* și *3* se unesc. Linia care unește punctele *8* și *3* se împarte în două și din punctul de diviziune se duce în jos o linie punctată, paralelă cu mijlocul feței, pînă la intersecția cu linia șoldurilor. Din punctul de intersecție se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile), și punctul *2* se unește cu punctele *8* și *3*.

Pensa de pe linia taliei (lateral). Din punctul G_3 se duce în jos o linie punctată, paralelă cu linia BC, pînă la intersecția cu linia șoldurilor. Din punctul de intersecție se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul G_3 se aplică pe linia punctată în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de intersecție a liniei punctate cu linia taliei se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *1* se unesc cu punctele *2* și *5*.

Adaosul pentru fentă. Din punctul *7,5* (răscroitura gîtului) și din punctul *2* (linia șoldurilor) se aplică spre dreapta cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele notate cu *2* și *2* se unesc.

Observație. Dacă jumătate din grosimea șoldurilor, conform măsurii, plus rezerva de 2 cm (pentru toate măsurile) este mai mare decît valoarea din tipar, se împarte diferența în trei părți egale adăugînd 1/3 din diferență în spate, iar 2/3 în față pe linia șoldurilor. Dacă, de pildă, jumătate din grosimea șoldurilor, conform măsurii, este de 53, în loc de 50 cm, diferența va fi de 3 cm. Prin urmare la spate se va adăuga $3 : 3 = 1$ cm, iar în față $(3 : 3) \times 2 = 2$ cm.

Fig. 148. Corsaj chimono cu mîneca lungă cu pavă.

CORSAJ CHIMONO, CU MÎNECA LUNGĂ, CU PAVĂ

În fig. 148 este prezentată o rochie cu corsaj chimono cu mîneca lungă cu pavă. Pentru construirea tiparului acestui corsaj (măsura 48) se iau următoarele măsuri:

— lungimea taliei spatelui pînă la ..... 38 cm
— lungimea taliei feței pînă la ..... 51 cm
— lungimea umărului ..... 14 cm
— jumătate din grosimea gîtului ..... 18 cm
— jumătate din grosimea bustului ..... 48 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 38 cm
— lungimea mînecii ..... 58 cm
— lungimea mînecii pînă la cot ..... 33 cm
— jumătate din grosimea mîinii la încheietură .. 9 cm

La formarea tiparului nu se ține seama de rezerve pentru cusături.

Construirea tiparului (fig. 149)

Se desenează două dreptunghiuri $ABCD$ (separat pentru față și pentru spate), cu laturile verticale AD și BC de 38 cm, egale cu lungimea pînă la talia spatelui conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 52 cm reprezentînd *lățimea corsajului* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$48 + 4 = 52 \text{ cm}.$$

Desenarea elementelor ajutătoare se face pe ambele dreptunghiuri.

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A, pe linia AD, se aplică în jos, 20 cm și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 4 = 20 \text{ cm}.$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu G_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G, pe linia GG_1, se aplică spre dreapta 18,5 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 2{,}5 = 18{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pe linia AB și punctul de intersecție cu aceasta se notează cu litera P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 pe linia GG_1 se aplică 12 cm spre dreapta și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii):

$$48 : 4 = 12 \text{ cm}.$$

Completarea umărului. Din punctul G_1 în sus pe linia BC și în continuare se aplică 24,5 cm, notîndu-se punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile:

$$(48 : 2) + 0{,}5 = 24{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3, perpendicular pe linia GG_1, se aplică în sus de asemenea 24,5 cm și se notează punctul P_1; punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Linia de subraț. Distanța G_2G_3 se împarte în două și se notează punctul G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD. Punctul de intersecție se notează cu litera H.

Punctele ajutătoare ale umărului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

Cu aceasta se termină desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea tiparului de spate (pe unul din dreptunghiuri) apoi a tiparului de față (pe celălalt dreptunghi).

Spatele (fig. 149 a)

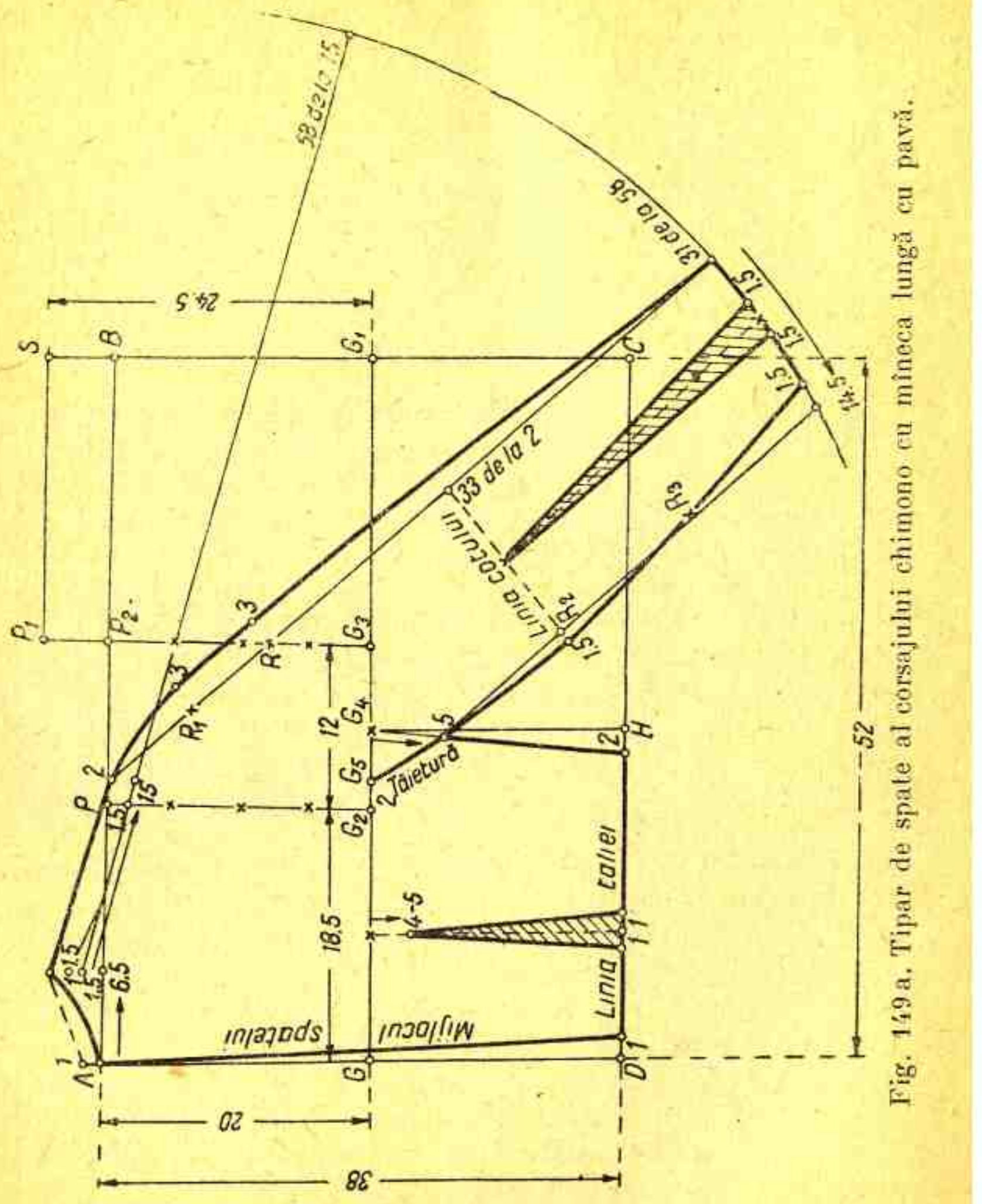

Fig. 149 a. Tipar de spate al corsajului cu mîneca lungă cu pavă.

Răscroitura gîtului. Din punctul A, pe linia AB, se aplică spre dreapta 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *6,5*, perpendicular pe linia *AB*, se aplică în sus 1,5 cm, și din punctul *1,5* în sus — 1 cm, apoi din punctul *1* în sus încă 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *A* și *1,5* (superior) se unesc printr-o linie arcuită.

Dacă răscroitura gîtului trebuie micșorată, se prelungește linia *AD* din punctul *A* în sus cu 1 cm, iar punctele *1* și *1,5* (superior) se unesc.

Înclinarea umărului. Din punctul *P*, pe linia PG_2 se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia ajutătoare a umărului. Punctul *1,5* (punctul inferior al răscroiturii gîtului) se unește cu punctul *1,5* (înclinarea umărului) prelungind linia pe o distanță nedefinită, și din punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică 15 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru susținere la toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm.}$$

Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului.

Linia superioară a mînecii chimono. Din punctul *15* pe linia care unește punctele *1,5* și *15* se aplică spre dreapta 58 cm (lungimea mînecii conform măsurii). Din punctul *15* (linia umărului se aplică în sus, în direcție verticală, 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* (punctul superior al răscroiturii gîtului) și *2* se unesc. Din punctul *15* se duce prin punctul *58* o linie ajutătoare în semicerc. Din punctul *58* se aplică apoi pe linia ajutătoare în jos 31 cm; Punctele *2* (linia umărului) și *31* se unesc. Din punctul *2*, se aplică pe linia ajutătoare în jos 33 cm (lungimea mînecii pînă la cot conform măsurii). Distanța de la punctul *2* (linia umărului) pînă la punctul *33* se împarte în două și se notează punctul *R*. Distanța de la punctul *R* pînă la punctul *2* se împarte în două și se notează punctul R_1. Din punctele *R* și R_1, perpendicular pe linia ajutătoare, se aplică în sus cîte 3 cm (pentru toate măsurile). Linia mînecii chimono se duce din punctul *2* (linia umărului) prin punctele *3* și *3* spre punctul *31*.

Linia de subraț. Din punctul *H*, pe linia *CD*, se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele G_4 și *2* se unesc.

Tăietura de la mînecă. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_5. Din punctul G_4 pe linia care unește acest punct cu punctul *2*, se aplică în jos 5 cm. Linia tăieturii se duce prin punctele G_5 și 5.

Linia de dedesubt a mînecii chimono. Din punctul *31* se aplică pe linia ajutătoare în jos, 14,5 cm (jumătate din grosimea mîinii la încheietură, conform măsurii, plus 5,5 cm pentru toate măsurile)

$$9 + 5,5 = 14,5 \text{ cm.}$$

Punctele *5* (linia tăieturii) și *14,5* se unesc. Din punctul *33* (linia cotului) se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia de dedesubt a mînecii și se notează punctul R_2. Linia cotului se prelungește din punctul R_2 cu 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Distanța de la punctul R_2 pînă la punctul *14,5* se împarte în două. Punctul de diviziune se notează cu litera R_3. Din punctul *14,5* pe linia ajutătoare, se aplică spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia de dedesubt a mînecii se duce din punctul *5* prin punctele *1,5* și R_3 spre punctul *1,5*.

Distanța de la punctul *31* pînă la punctul *1,5* (inferior) se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile), iar linia cotului se împarte de asemenea în două și punctul de diviziune se unește cu punctele *1,5*.

Mijlocul spatelui. Din punctul *D*, pe linia *CD* se aplică, spre dreapta, 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* (linia de jos a corsajului) și *A* se unesc.

Pensa de pe linia taliei. Distanța GG_2 se împarte în două și din punctul de diviziune se duce în jos o linie punctată, perpendiculară pe linia *CD*, pînă la intersecția cu aceasta. Din punctul de intersecție se aplică pe linia taliei spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de diviziune al liniei GG_2, se aplică în jos 4—5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *4—5* se unesc.

Fața (fig. 149, *b*)

Răscroitura gîtului. Din punctul *S* pe linia P_1S, se aplică spre stînga 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *S*, pe linia *CS* se aplică în jos 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 1{,}5 = 7{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul *S*, trecînd prin punctul de diviziune al liniei punctate, se aplică 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile;

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

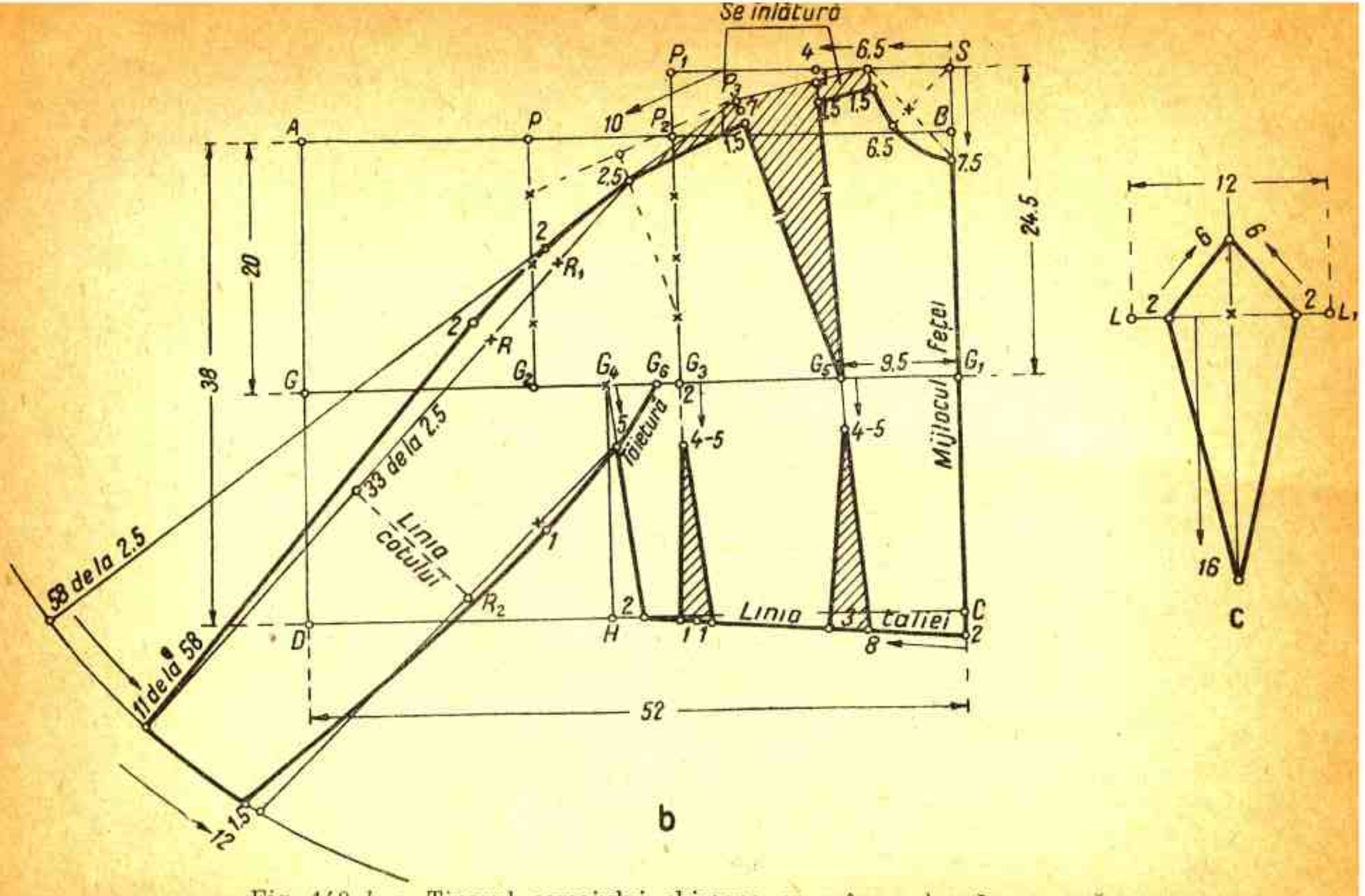

Fig. 149 *b*, *c*. Tiparul corsajului chimono cu mîneca lungă cu pavă:
b — fața; c — pava.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă. Din punctul *6,5* pe linia P_1S se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile) și din acest punct, perpendicular pe linia P_1S, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *6,5* și *1* se unesc.

Din punctul G_1, se aplică spre stînga 9,5 cm și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului pe linia de sus plus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(6{,}5 + 4) - 1 = 9{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *1* și G_5 se unesc.

Pensa de la umăr. Din punctul *1* spre stînga (pe înclinarea umărului) se aplică 7 cm — adîncimea pensei de la umăr (lungimea feței pînă la talie, conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii):

$$51 - (18 : 3) - 38 = 7 \text{ cm.}$$

Se măsoară linia pensei de la punctul *1* (linia umărului) pînă la punctul G_5 și se duce apoi din punctul G_5 prin punctul *7* cealaltă linie a pensei, egală cu linia pensei dusă de la punctul *1* pînă la punctul G_5, notîndu-se punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale).

Lungimea umărului de la pensă și mîneca chimono. Punctul P_3 se unește cu punctul superior de diviziune al liniei PG_2 printr-o linie punctată. Din punctul P_3 se aplică pe linia punctată spre stînga 10 cm (lungimea umărului, conform măsurii, minus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm.}$$

Punctul *10* se unește cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3. Din punctul *10*, se aplică pe linia punctată în jos, 2,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia ajutătoare se duce din punctul P_3 prin punctul *2,5*. Din punctul *2,5* se aplică apoi, pe linia ajutătoare spre stînga, 58 cm (lungimea mînecii conform măsurii). Linia ajutătoare se duce din punctul *2,5* prin punctul *58*, sub forma unui semicerc.

Din punctul *58* pe linia ajutătoare se aplică în jos 11 cm. Punctele *11* și *2,5* (linia umărului) se unesc. Din punctul *2,5* se aplică pe linia care unește acest punct cu punctul *11*, în jos, 33 cm (lungimea mînecii pînă la cot conform măsurii).

Distanța de la punctul *2,5* pînă la punctul *33* se împarte în două și se notează punctul *R*. Distanța de la punctul *R* pînă

la punctul *2,5* se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu R_1. Din punctele R și R_1, perpendicular pe linia ajutătoare, se aplică în sus cîte 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia de deasupra a mînecii chimono se duce din punctul *2,5* prin punctele *2* și *2* spre punctul *11*.

Linia croielii. Din punctele *6,5*, *1* și P_3 se aplică în jos cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia croielii se duce prin punctele *1,5*, *1,5*, *1,5* spre punctul *2,5*.

Linia de subraț. Din punctul H pe linia CD se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele G_4 și *2* se unesc.

Linia de dedesubt a mînecii chimono. Din punctul G_3 pe linia GG_1, se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_6. Din punctul G_4 pe linia de subraț se aplică în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Linia tăieturii mînecii se duce prin punctele G_6 și *5*. Din punctul *11* (linia tivului mînecii) se aplică în jos pe linia ajutătoare 12 cm (jumătate din grosimea mîinii la încheietură, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$9 + 3 = 12 \text{ cm}.$$

Punctele *12* și *5* (tăietura mînecii) se unesc. Din punctul *33* se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia ajutătoare care unește punctele *12* și *5*, și se notează punctul B_2.

Distanța de la punctul R_2 pînă la punctul *5* se împarte în două și din punctul de divizune se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *12* se aplică în sus pe linia ajutătoare în semicerc 1,5 cm. Linia de dedesubt a mînecii chimono se duce din punctul *1,5* prin punctul *1* spre punctul *5*.

Linia taliei. Din punctul C se prelungește linia BC în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu punctul *2* (linia de subraț).

Pensa de pe linia taliei (din față). Din punctul *2* (mijlocul feței) se aplică spre stînga, pe linia taliei, 8 cm (distanța de la punctul G_1 pînă la punctul G_5 minus 1,5 cm pentru toate măsurile:

$$9{,}5 - \quad ,5 = 8 \text{ cm}.$$

Punctele *8* și G_5 se unesc și pe această linie se aplică din punctul G_5 în jos 4—5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *8*, pe linia taliei, se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4—5* și *3* se unesc.

Pensa de pe linia taliei (lateral). Din punctul G_3 se coboară o linie verticală punctată pînă la intersecția cu linia taliei.

Din acest punct se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul G_3 se aplică pe linia punctată în jos 4—5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *4—5* se unesc.

Pava (fig. 149, *c*)

Se duce o linie orizontală LL_1 lungă de 12 cm (1/4 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii):

$$48 : 4 = 12 \text{ cm}.$$

Din punctul L spre dreapta și din punctul L_1 spre stînga se aplică cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Linia LL_1 se împarte apoi în două și prin punctul de diviziune se duce o linie verticală, de lungime nedefinită. Din punctul de diviziune al liniei LL_1 se aplică în jos pe linia verticală 16 cm (pentru toate măsurile). Punctul *16* se unește cu punctele *2* (de pe linia LL_1). Din punctele *2* și *2* se duc linii de 6—7 cm (tăietura mînecii în spate și în față) pînă la intersecția cu linia verticală.

Montarea pavei. Se unesc următoarele puncte: punctele *5* de pe tăietura mînecii la spate și la față cu punctul *6* al pavei; punctul G_6 al feței cu punctul *2* de la pavă, iar punctul G_5 de la spate, cu celălalt punct *2* de la pavă. Vîrful ascuțit al pavei (punctul *16*) se montează în direcția părții de dedesubt a mînecii.

ROCHIE CHIMONO CU MÎNECA LUNGĂ ȘI CU CLIN PE LINIA DE SUBRAȚ

În fig. 150 este prezentată o rochie chimono netăiată în talie, cu mîneca lungă și cu clin pe linia de subraț.

Pentru construirea tiparului acestei rochii (măsura 48) se iau următoarele măsuri:

— lungimea rochiei	108 cm
— lungimea spatelui pînă la talie	38 cm
— lungimea feței pînă la talie	51 cm
— lungimea umărului	14 cm
— jumătate din grosimea gîtului	18 cm
— jumătate din grosimea bustului	48 cm
— jumătate din grosimea taliei	38 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	50 cm
— lungimea totală a mînecii	58 cm
— lungimea mînecii pînă la cot	33 cm
— jumătate din grosimea mîinii la încheietură	9 cm

La formarea tiparului nu s-au lăsat rezervele pentru cusături.

Construirea tiparului (fig. 151)

Se desenează două dreptunghiuri $ABCD$ (pentru spate și pentru față), cu laturile verticale AD și BC de 108 cm egale cu *lungimea rochiei* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD

Fig. 150. Rochie chimono cu mîneca lungă și cu clin montat pe linia de subraț.

egale cu 52 cm, reprezentînd *lățimea rochiei* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$48 + 4 = 52 \text{ cm.}$$

Construirea elementelor ajutătoare se execută concomitent pe ambele dreptunghiuri.

Adîncimea răscroiturii brațului. Pe linia AD, din punctul A în jos, se aplică 20 cm și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 4 = 20 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu G_1.

Linia taliei. Pe linia AD, din punctul A în jos, se aplică 38 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se notează punctul T. Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul T_1.

Linia șoldurilor. Pe linia AD, din punctul T în jos, se aplică 18 cm și se notează punctul L, de la care se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC; punctul de intersecție se notează cu L_1.

Lățimea spatelui. Pe linia GG_1, din punctul G se aplica spre dreapta 18,5 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile)

$$(48 : 3) + 2,5 = 18,5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2, perpendicular pe linia GG_1, se duce o linie pînă la intersecția cu linia AB; punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 12 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului,conform măsurii):

$$48 : 4 = 12 \text{ cm.}$$

Completarea umărului. Linia BC se prelungește din punctul B, se aplică 24,5 cm din punctul G_1 în sus și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 2) + 0,5 = 24,5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se duce o linie perpendiculară pe linia GG_1 pe care se aplică de asemenea 24,5 cm și se notează punctul P_1;

punctul de intersecţie cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Liniile ajutătoare. Distanța G_2G_3 se împarte în două, iar punctul de diviziune se notează cu G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pe linia CD și se notează punctul H.

Linia de subraț. Din punctul G_2 spre dreapta, și din punctul G_3 spre stînga se aplică cîte 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_5. Din punctul G_5 se coboară o perpendiculară pe linia CD. Punctul de intersecție cu linia TT_1, se notează cu T_2, iar punctul de intersecție cu linia LL_1 se notează cu L_2.

Punctele ajutătoare ale liniei umărului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

Cu aceasta se termină desenarea elementelor ajutătoare și se trece la construirea tiparului de spate, apoi a tiparului de față și al clinului de pe linia de subraț.

Spatele (fig. 151 a)

Răscroitura gîtului. Din punctul A pe linia AB se aplică spre dreapta 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul *6,5* în sus, perpendicular pe linia AB, se aplică 1,5 cm, din punctul *1,5* în sus — 1 cm, apoi din punctul *1* în sus încă 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *1,5* (superior) se unesc printr-o linie arcuită.

Înclinarea umărului. Pe linia G_2P, din punctul P în jos, se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Liniile ajutătoare ale umărului. Din punctul *1,5* (punctul inferior al răscroiturii gîtului) se duce prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) o linie lungă de 15 cm, (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm}.$$

Linia umărului se prelungește din punctul *15* spre dreapta pe o lungime nedefinită.

Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului printr-o linie puțin arcuită.

Linia umărului și a mînecii chimono. Din punctul *15* (umărul) se aplică spre dreapta 58 cm (lungimea mînecii conform măsurii) Din punctul *15* (umărul) se duce apoi prin punctul *58* o linie ajutătoare în formă de semicerc.

Din punctul *15* (umărul) se aplică în sus, pe linia verticală, 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* (punctul superior al răs-

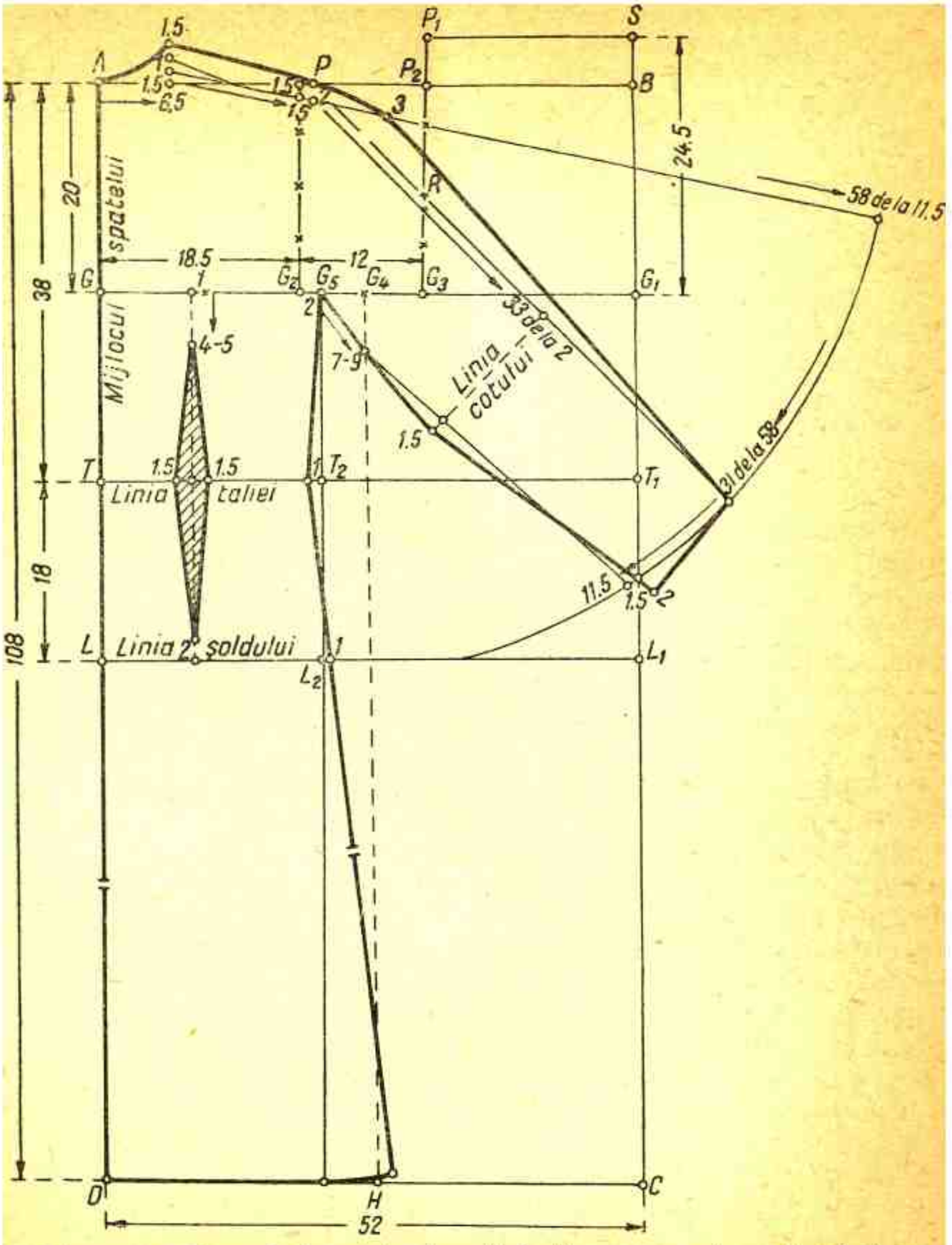

Fig. 151 a. Tiparul de spate al rochiei chimono cu mîneca lungă și cu clin montat pe linia de subraț.

croiturii gîtului) și *2* se unesc. Din punctul *58* se aplică pe linia ajutătoare în jos 31 cm.

Punctele *2* (umărul) și *31* se unesc. Din punctul *2* (umărul) se aplică pe linia ajutătoare în jos 33 cm (lungimea mînecii pînă la cot conform măsurii). Distanța de la punctul *2* (umărul) pînă la punctul *33* se împarte în două, și punctul de diviziune se notează cu *R*. Distanța de la punctul *R* pînă la punctul *2* (umărul) se împarte în două, și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia ajutătoare, se aplică în sus 3 cm (pentru toate măsurile). Linia mînecii chimono se duce din punctul *2* (umărul) prin punctele *3* și *31*.

Linia de dedesubt a mînecii chimono. Din punctul G_5 se duce o linie lungă de 7—9 cm (pentru toate măsurile) pînă la intersecția cu linia punctată G_4H. Din punctul *31* se aplică în jos, pe linia ajutătoare în semicerc, 11,5 cm (jumătate din grosimea mîinii la încheietură conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$9 + 2{,}5 = 11{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *7—9* și *11,5* se unesc. Din punctul *33* se coboară o linie punctată perpendiculară pe linia ajutătoare inferioară a mînecii și prelungită în jos cu 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Din punctul *11,5*, se aplică în sus pe linia ajutătoare în semicerc 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia de dedesubt a mînecii se duce prin punctele *7—9*, *1,5* (linia cotului), *1,5* (linia ajutătoare în semicerc) și se prelungește cu 2 cm. Punctele *2* și *31* se unesc.

Linia cusăturii de subraț și linia de rotunjime a rochiei. Pe linia TT_1, din punctul T_2 se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Pe linia LL_1, din punctul L_2, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii de subraț se duce prin punctele G_5, *1* (linia taliei), *1* (linia șoldurilor), în jos pînă la intersecția cu linia *CD*. Din punctul *1* (linia taliei) se aplică în jos, pe linia cusăturii de subraț o lungime egală cu distanța de la punctul *T* pînă la punctul *D* (în spate). Punctul notat se unește cu linia *CD*.

Pensa de pe linia taliei. Distanța GG_2 se împarte în două și din punctul de diviziune, pe linia GG_1, se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1* se coboară o perpendiculară pe linia șoldurilor și din punctul de intersecție se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Pe linia perpendiculară se aplică din punctul *1* (pe linia GG_1) în jos 4—5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de intersecție cu linia taliei se aplică pe linia TT_1, spre dreapta și spre stînga, cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și *1,5* se unesc cu punctele *4—5* și *2*.

Fața (fig. 151 b).

Răscroitura gîtului. Din punctul *S*, se aplică pe linia P_1S spre stînga 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *S*, pe linia *SC* în jos se aplică, 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 1{,}5 = 7{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul *S*, trecînd prin punctul de diviziune al liniei punctate se aplică 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii și gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile)

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă. Pe linia P_1S, din punctul *6,5* spre stînga, se aplică 4 cm (pentru toate măsurile), iar din punctul *4*, perpendicular pe linia P_1S se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *6,5* și *1* se unesc.

Pe linia GG_1 din punctul G_1 se aplică spre stînga 9,5 cm și se notează punctul G_6 (răscroitura gîtului pe linia superioară plus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(6{,}5 + 4) - 1 = 9{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *1* și G_6 se unesc.

Pensa de la umăr. Linia care unește punctele *6,5* și *1* se prelungește spre stînga pe o distanță nedefinită și din punctul *1* (înclinarea umărului) se aplică 7 cm — adîncimea pensei de la umăr (lungimea feței pînă la talie, conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii):

$$[51 - (18 : 3)] - 38 = 7 \text{ cm.}$$

Se măsoară linia pensei de la punctul *1* pînă la punctul G_6 și se duce apoi cealaltă linie a pensei din punctul G_6 prin punctul *7*, egală cu lungimea de la punctul *1* pînă la punctul G_6 notîndu-se punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale).

Linia umărului de la pensă și mîneca chimono. Punctul P_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune

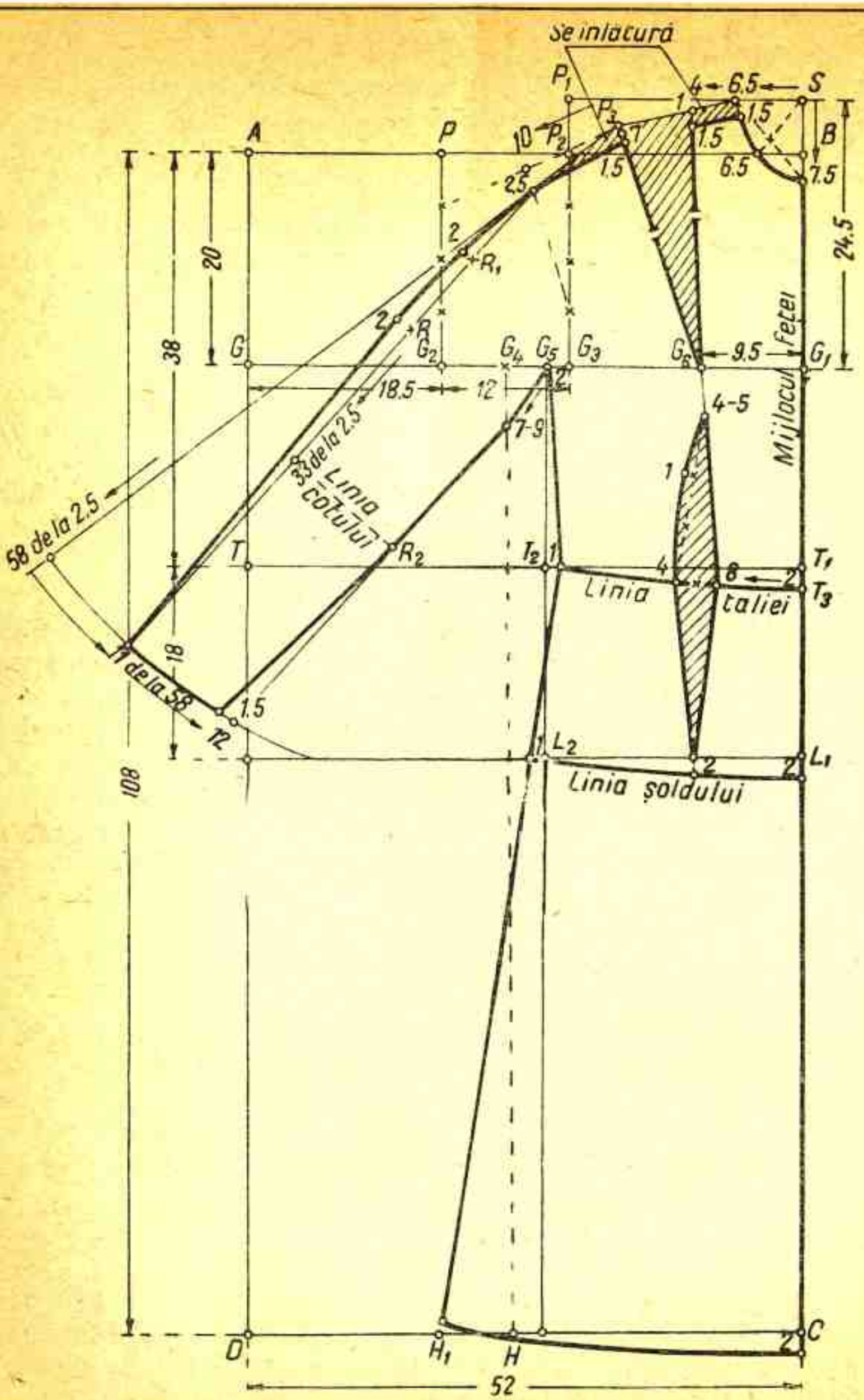

Fig. 151 b. Tipar de față al rochiei chimono cu mîneca lungă și cu clin montat pe linia de subraţ.

al liniei PG_2. Din punctul P_3 se aplică pe linia punctată spre stînga 10 cm (lungimea umărului conform măsurii minus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm}.$$

Punctul *10* se unește cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3. Din punctul *10* se aplică pe linia punctată în jos 2,5 cm (pentru toate măsurile), unindu-se punctul *2,5* cu punctul P_3. Din punctul P_3 se duce prin punctul *2,5* o linie ajutătoare de lungime nedefinită, iar din punctul *2,5* spre stînga se aplică pe linia ajutătoare 58 cm (lungimea mînecii conform măsurii). Din punctul *2,5* prin punctul *58*, se duce o linie ajutătoare în formă de semicerc.

Din punctul *58*, pe linia ajutătoare în semicerc, se aplică în jos 11 cm. Punctele *11* și *2,5* se unesc, iar din punctul *2,5* se aplică în jos pe această linie 33 cm (lungimea mînecii pînă la cot conform măsurii).

Distanța de la punctul *2,5* pînă la punctul *33* se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu *R*. Distanța de la punctul *R* pînă la punctul *2,5* se împarte în două, și se notează punctul R_1. Din punctele *R* și R_1, perpendicular pe linia ajutătoare, se aplică în sus cîte 2,5 cm (pentru toate măsurile). Linia mînecii chimono se duce prin punctele *2,5*, *2* și *2* spre punctul *1*.

Linia croielii. Din punctele *6,5* (punctul superior al răscroiturii gîtului), *1* și P_3 se aplică în jos cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia croielii se duce prin punctele *1,5*, *1,5 1,5* și *2,5*.

Linia de dedesubt a mînecii chimono. Din punctul G_5 se duce o linie lungă de 7—9 cm (pentru toate măsurile) pînă la intersecția cu linia punctată G_4H. Din punctul *11* în jos pe linia ajutătoare în semicerc, se aplică 12 cm (jumătate din grosimea mîinii la încheituri, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$9 + 3 = 12 \text{ cm}.$$

Punctele *12* și *7—9* se unesc. Din punctul *33* se coboară o perpendiculară pe linia ajutătoare și punctul de intersecție se notează cu R_2.

Din punctul *12* pe linia ajutătoare în semicerc, se aplică în sus 1,5 cm. Punctele *7—9*, R_2 și *1,5* se unesc.

Linia cusăturii de subraț. Pe linia TT_1 se aplică din punctul T_2 spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Pe linia LL_1 se aplică din punctul L_2 spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce prin punctele G_5, *1* (linia taliei) și *1* (linia șoldurilor) pînă la intersecția cu linia *CD*. Din punctul *1* (linia taliei) se aplică apoi pe linia cusăturii de subraț în jos

o lungime egală cu lungimea spatelui, din punctul T pînă la punctul D și se notează punctul H_1.

Linia taliei. Pe linia BC, din punctul T_1 în jos, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Punctele T_3 și *1* se unesc.

Linia șoldurilor. Pe linia BC, din punctul L_1 în jos, se aplică 2 cm (pentru toate măsurile).

Punctele *2* și *1* se unesc.

Linia de rotunjime a rochiei. Linia BC se prelungește din punctul C în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și H_1 se unesc printr-o linie ușor arcuită

Pensa de pe linia taliei. Dn punctul T_3 se aplică pe linia taliei spre stînga 8 cm (distanța G_1G_6 minus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$9{,}5 - 1{,}5 = 8 \text{ cm}.$$

Punctele *8* și G_6 se unesc și pe această linie, din punctul G_6 în jos, se aplică 4—5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *8* se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4—5* și *4* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în trei părți egale. Din punctul superior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4—5*, *1* și *4* se unesc.

Adîncimea pensei de pe linia taliei se împarte în două și din punctul de diviziune se duce în jos, paralel cu linia BC, o linie punctată pînă la intersecția cu linia șoldurilor; din punctul de intersecție în sus se aplică 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *8*, 2 și *4* se unesc.

Clinul de pe linia de sub braț (fig. 151 c)

Se duce o linie orizontală de lungime nedefinită și se împarte apoi în două, punctul de divizune notîndu-se cu G. Prin punctul G se duce o linie verticală de lungime nedefinită.

Linia de adîncime a răscroiturii brațului. Din punctul G se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 4 cm și se notează punctele G_1 și G_2 (1/2 din lățimea răscroiturii brațului, minus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(12 : 2) - 2 = 4 \text{ cm}.$$

Din punctele G_1 și G_2 se duc în sus, pînă la intersecția cu linia verticală, linii lungi de 7—9 cm (pentru toate măsurile).

Linia taliei. Din punctul G se aplică în jos pe linia verticală 18 cm și se notează punctul T (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii, minus adîncimea răscroiturii brațului):

$$38 - 20 = 18 \text{ cm}.$$

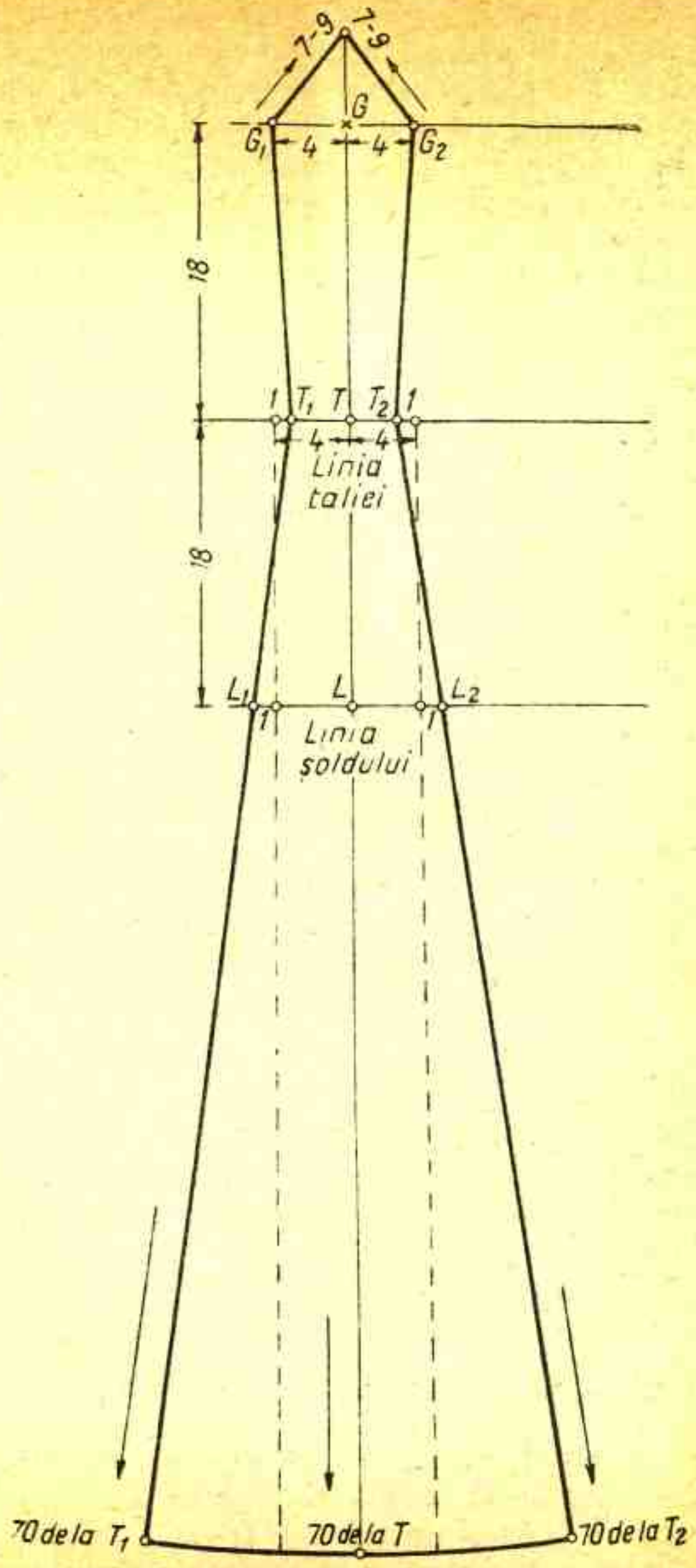

Fig. 151 c. Tiparul de clin montat pe linia de subraț la rochia chimono cu mineca lungă.

Prin punctul T se duce o linie orizontală și tot din punctul T se aplică apoi spre dreapta și spre stînga cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctele *4* se duc în jos linii verticale de lungime nedefinită, iar din punctele *4* în direcția punctului T se aplică cîte 1 cm (pentru toate măsurile), notîndu-se punctele T_1 și T_2. Punctul G_1 se unește cu punctul T_1, iar punctul G_2 se unește cu punctul T_2.

Linia șoldurilor. Din punctul T se aplică în jos 18 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul L. Prin punctul L se duce o linie orizontală de lungime nedefinită și din punctele de intersecție cu liniile verticale punctate, se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile), notîndu-se punctele L_1 și L_2.

Lungimea de la linia taliei pînă la linia de rotunjime a rochiei. Din punctele T, T_1 și T_2 se duc prin punctele *1* de la linia șoldurilor în jos linii lungi de 70 cm fiecare (lungimea rochiei conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii):

$$108 - 38 = 70 \text{ cm}.$$

Linia de rotunjime a clinului. Punctele *70* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

JACHETĂ TREI SFERTURI

În fig. 152 este reprezentată o jachetă trei sferturi.

Pentru construirea tiparului acestei jachete (măsura 48) sînt necesare următoarele măsuri:

— lungimea jachetei	80 cm
— lungimea spatelui la talie	38 cm
— lungimea feței pînă la talie	51 cm
— lungimea umărului	14 cm
— jumătate din grosimea gîtului	18 cm
— jumătate din grosimea bustului	48 cm
— jumătate din grosimea taliei	38 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	50 cm
— lungimea mînecii	58 cm
— jumătate din grosimea mîinii la încheietură	9 cm

Construirea tiparului (fig. 153)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 80 cm, egale cu *lungimea jachetei trei sferturi* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 55 cm, reprezentînd *lățimea jachetei trei sferturi* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$48 + 7 = 55 \text{ cm}.$$

Fig. 152. Jachetă trei sferturi.

Adîncimea răscroiturii bustului. Pe linia AD, se aplică din punctul A, în jos 20 cm și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 4 = 20 \text{ cm}.$$

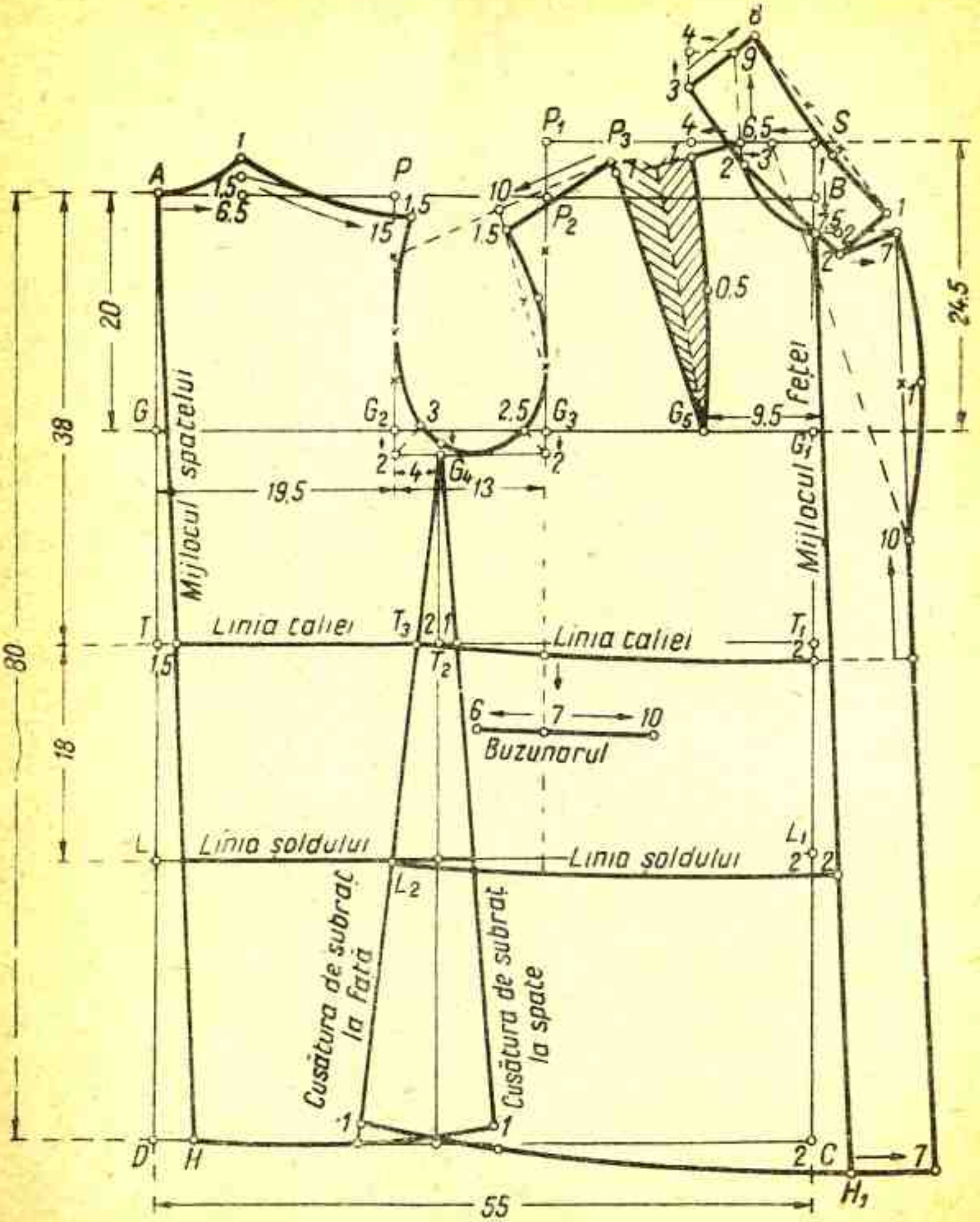

Fig. 153. Tipar de jachetă trei sferturi.

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu G_1.

Linia taliei. Pe linia AD, se aplică din punctul A în jos 38 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se no-

tează punctul T. Din punctul T se duce spre dreapta o linie spre orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu T_1.

Linia șoldurilor. Din punctul T pe linia AD se aplică în jos 18 cm și se notează punctul L. Din punctul L se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu L_1.

Lățimea spatelui. Pe linia GG_1, din punctul G, se aplică spre dreapta 19,5 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 3,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 3{,}5 = 19{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pe linia AB și punctul de intersecție cu aceasta se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică pe linia GG_1 spre dreapta 13 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 4) + 1 = 13 \text{ cm}.$$

Completarea umărului. Linia BC se prelungește în sus pe o distanță nedefinită, iar din punctul G_1 se aplică apoi în sus 24,5 cm și se notează punctul S(1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 2) + 0{,}5 = 24{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3 se duce o linie perpendiculară pe linia AB, lungă de asemenea de 24,5 cm și se notează punctul P_1. Punctul de intersecție al liniei G_3P_1 cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Liniile ajutătoare ale umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

Adîncirea răscroiturii brațului. Liniile verticale se prelungesc din punctele G_2 și G_3 în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *2* se unesc.

Linia de subraț. Din punctul *2* (stînga adîncirii răscroiturii brațului) se aplică spre dreapta 4 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_4.

Din punctul G_4, se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD. Punctul de intersecție cu linia TT_1 se notează cu T_2.

După ce s-a terminat desenarea elementelor ajutătoare, se trece la conturarea tiparului de spate, apoi a tiparului de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Pe linia AB, se aplică din punctul A spre dreapta 4,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *6,5* se aplică în sus 1,5 cm, apoi încă o dată în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *1* se unesc.

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 1,5 cm.

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *1,5* (răscroitura gîtului), prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) pe o lungime de 15 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm.}$$

Punctul *1* se unește cu linia umărului.

Linia răscroiturii brațului. Pe bisectoarea unghiului cu vîrful în punctul 2 (stînga adîncirii răscroiturii brațului) se aplică 3 cm din punctul *2* (pentru toate măsurile). Linia de subraț se prelungește din punctul G_4 în sus cu 1 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *15* (linia umărului) prin punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2 și punctul *3* spre punctul *1*.

Mijlocul spatelui. Din punctul T, pe linia TT_1, se aplică spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile). Mijlocul spatelui se duce din punctul A prin punctul *1,5* și în continuare pînă la intersecția cu linia CD. Punctul de intersecție se notează cu H.

Linia cusăturii de subraț. Din punctul T_2, pe linia TT_1 se aplică spre dreapta, 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii de subraț se duce prin punctele *1*, G_4 și *1* pînă la intersecția cu linia CD. Din punctul de intersecție se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile).

Linia rotunjimii jachetei. Punctele *1* și H se unesc.

Fața

Răscroitura gîtului. Din punctul S pe linia P_1S, se aplică spre stînga 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul S pe linia SC se aplică în jos 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 1{,}5 = 7{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă. Din punctul *6,5* se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile).

Din punctul *4* se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *6,5* se unesc.

Pensa de la umăr. Din punctul G_1 se aplică 9,5 cm pe linia GG_1 spre stînga și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului în față plus lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(6{,}5 + 4) - 1 = 9{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *1* și G_5 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul de diviziune se aplică spre dreapta 0,5 cm (pentru toate măsurile. Linia pensei se duce prin punctele *1* și *0,5* spre punctul G_5. Din punctul *1* se aplică spre stînga (pe linia de înclinare a umărului) 7 cm (lungimea feței pînă la talie conform măsurii minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii):

$$51 - (18 : 3) - 38 = 7 \text{ cm}.$$

Linia pensei se măsoară de la punctul *1* pînă la punctul G_5, apoi se duce cealaltă linie a pensei din punctul G_5 prin punctul *7*, egală cu linia pensei de la punctul *1* pînă la punctul G_5 și se notează punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale).

Lungimea umărului de la pensă pînă la răscroitura brațului. Punctul P_3 se unește cu punctul superior de diviziune al liniei PG_2 printr-o linie punctată. Din punctul P_3 se aplică apoi pe linia punctată spre stînga 10 cm (lungimea umărului conform măsurii, minus 4 cm lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm}$$

Punctul *10* se unește printr-o linie punctată cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3. Din punctul *10* se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Punctele *1,5* și P_3 se unesc.

Linia răscroiturii brațului. Linia punctată din punctul *1,5* pînă la punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3 se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* (punctul din stînga al liniei de adîncire a răscroiturii brațului) se aplică pe bisectoarea unghiului 2,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *1,5*, *1*, punctul

inferior de diviziune al liniei P_2G_3 și punctul *2,5*, atingînd linia de adîncire a răscroiturii brațului pînă la punctul *1*.

Linia cusăturii de subraț. Din punctul T_2 se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Linia cusăturii de subraț se duce din punctul *1* prin punctele G_4, T_3 pînă la intersecția cu linia *CD*. Din punctul de intersecție se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul de intersecție cu linia LL_1 se notează cu L_2.

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și T_3 se unesc.

Linia șoldurilor. Din punctul L_1 se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și L_2 se unesc.

Linia de rotunjime a jachetei. Linia *BC* se prelungește din punctul *C* în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *1* se unesc.

Mijlocul feței. Linia de rotunjime a jachetei se pelungește din punctul *2* (linia de rotunjime) spre dreapta pe o distanță nedefinită. Linia șoldurilor se prelungește din punctul *2* (linia șoldurilor) spre dreapta cu 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de mijloc a feței se duce prin punctele *7,5* (linia *BC*) și *2* (linia șoldurilor) pînă la intersecția cu linia de rotunjime a jachetei. Punctul de intersecție se notează cu H_1.

Buzunarul lateral. Din punctul *2* (punctul din dreapta de pe linia de adîncire a răscroiturii brațului) se duce în jos o linie punctată de lungime nedefinită. Din punctul de intersecție a acestei linii cu linia taliei se aplică în jos 7 cm (pentru toate măsurile). Prin punctul *7* se duce o linie paralelă cu linia taliei, avînd o lungime de 10 cm spre dreapta și 6 cm spre stînga.

Adaosul pentru rever și guler. Din punctele *7,5* (linia *BC*) și H_1 se aplică spre dreapta cîte 7 cm (pentru toate măsurile). Punctele *7,5*, *7*, *7* și H_1 se unesc. Din punctul *6,5* (pe linia P_1S) se aplică pe linia răscroiturii gîtului în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *7,5* (pe linia *BC*) se aplică apoi spre dreapta 2 cm și din acest punct se aplică în jos de asemenea 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2,2* și *7* se unesc. Linia taliei se prelungește din punctul *2* (pe linia taliei) spre dreapta pînă la intersecția cu linia reverului, iar din punctul de intersecție se aplică în sus 10 cm (pentru toate măsurile). Distanța de la punctul *7* (superior) pînă la punctul *10* se împarte apoi în două și din punctul de divizune se aplică spre drepta 1 cm (pentru toate măsurile). Linia reverului se completează prin punctele *7* și *1* spre punctul *10*.

Din punctul *6,5* (pe linia P_1S) se aplică în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm, iar din punctul *4* în jos — 3 cm. Punctele *3* și *2* se unesc. Din punctul *3* trecînd prin punctul *9* se

duce o linie lungă de 8 cm. Din punctul *7* se aplică în sus 1 cm. Punctele *1* și *2* se unesc. Punctele *8* și *1* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în trei părți egale și din punctul inferior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm. Punctele *8*, *1* și *1* se unesc.

Linia de îndoire a reverului. Din punctul *6,5* (pe linia P_1S) se aplică spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și *10* se unesc printr-o linie punctată.

Mîneca cu două cusături (fig. 154)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 58 cm, egale cu *lungimea mînecii* conform măsurii și laturile orizontale AB și CD egale cu 20 cm, reprezentînd *lățimea mînecii* (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 4 = 20 \text{ cm}.$$

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul A, se aplică pe linia AD în jos 17 cm și se notează punctul R (3/4 din adîncimea răscroiturii brațului la jachetă plus 2 cm pentru toate măsurile:

$$[(20 : 4) \times 3] + 2 = 17 \text{ cm}.$$

Din punctul R se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu R_1.

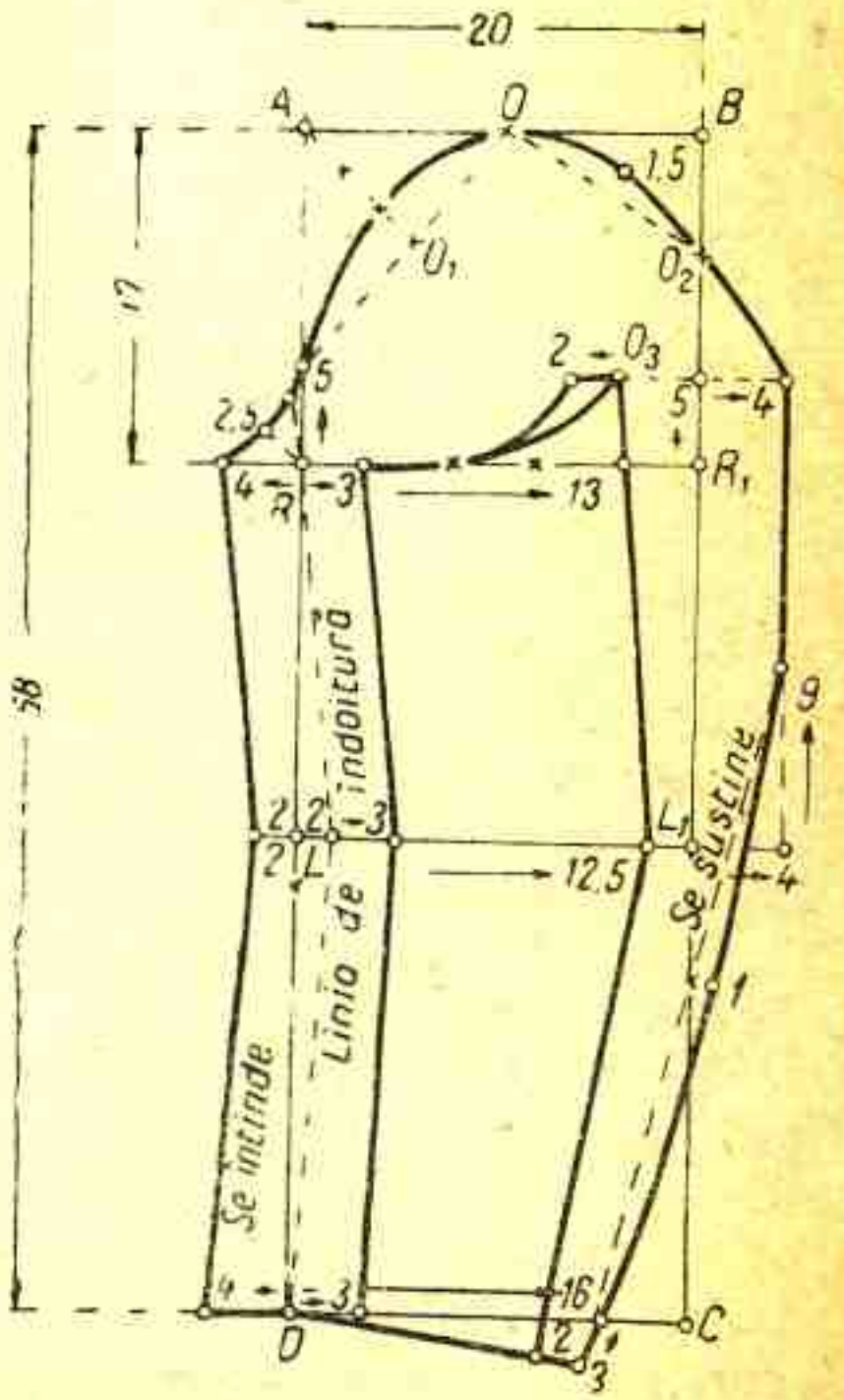

Fig. 154. Tipar de mînecă cu două cusături.

Linia cotului. Distanța RD (pe linia AD) se împarte în două. Din punctul de diviziune se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul L. Prin punctul L se duce o linie orizontală de lungime nedefinită. Punctul de intersecție cu linia BC se notează cu L_1.

Partea de deasupra mînecii

Cusătura din față a mînecii. Din punctele *R* și *D*, perpendicular pe linia *AD*, se aplică spre stînga cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *L* se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4*, *2* și *4* se unesc.

Răscroitura mînecii. Linia *AB* se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu *O*. Unghiul cu vîrful în punctul *R* se împarte în două și din punctul *R* se aplică pe bisectoarea unghiului 2,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *R* se aplică pe linia *RA* în sus 5 cm (1/4 din adîncimea răscroiturii brațului la jachetă):

$$20 : 4 = 5 \text{ cm.}$$

Punctele *5* și *O* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două, iar punctul de diviziune se notează cu O_1. Punctele *A* și O_1 se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în trei părți egale. Din punctul R_1 se aplică pe linia R_1B în sus 5 cm (1/4 din adîncimea răscroiturii brațului la jachetă):

$$20 : 4 = 5 \text{ cm.}$$

Prin punctul *5* se duce o linie orizontală de lungime nedefinită. Distanța de la punctul *5* pînă la punctul *B* se împarte în două, iar punctul de diviziune se notează cu litera O_2. Punctele *O* și O_2 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *5* se aplică spre dreaptă 4 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele *4*, *2,5*, *5* (pe linia *AD*), punctul inferior de diviziune al liniei AO_1 și punctele *O* (pe linia *AB*), *1,5*, O_2 spre punctul *4*.

Punctul *O* este punctul cel mai înalt al mînecii.

Linia cusăturii de pe cot. Din punctul *D* se aplică pe linia *CD* spre dreapta 16 cm (jumătate din grosimea mîinii la încheietură conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$9 + 7 = 16 \text{ cm.}$$

Din punctul L_1 se aplică pe prelungirea liniei LL_1 spre dreapta 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4* și *4* (linia răscroiturii mînecii) se unesc. Din punctul *4* (linia de pe cot) se aplică în sus 9 cm (pentru toate măsurile). Punctele *9* și *16* (pe linia *CD*) se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii de pe cot se duce din punctul *4*, (capătul din dreapta al liniei de

răscroitură a mînecii) prin punctele *9* și *1* spre punctul *16* și se termină prelungind linia din punctul *16* în jos cu 3 cm (pentru toate măsurile).

Linia de lungime a mînecii. Punctele *4*, *D* și *3* se unesc.

Linia de îndoitură (curbură) a părții de deasupra a mînecii. Din punctul *L* se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de (îndoitură) se duce prin punctele *D*, *2*, *R* (pe linia *AD*) pînă la intersecția cu linia de răscroitură a mînecii.

Partea de dedesubt a mînecii

Cusătura din față. Din punctele *R* (pe linia *AD*), 2 (mijlocul liniei de curbură a părții din față a mînecii) și *D* se aplică spre dreapta cîte 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3*, *3* și *3* se unesc.

Cusătura de pe cot. Din punctul *3* (superior) se aplică pe linia RR_1 spre dreapta 13 cm (1/4 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 4) + 1 = 13 \text{ cm}.$$

Din punctul *3* (linia cotului) se aplică pe linia LL_1 spre dreapta 12,5 cm (1/4 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 4) + 0{,}5 = 12{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul *3* (capătul din dreapta al liniei de lungime al mînecii) se aplică pe linia de lungime a mînecii spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* (linia de lungime a mînecii) și *12,5* se unesc, iar din punctul *12,5* se duce prin punctul *13* o linie pînă la intersecția cu linia punctată. Punctul de intersecție se notează cu O_3.

Răscroitura părții de dedesubt a mînecii. Distanța de la punctul *3* (pe linia RR_1) pînă la punctul *13* se împarte în trei părți egale. Linia de răscroitură a părții de dedesubt a mînecii se duce prin punctele *3* (de pe linia RR_1), punctul de diviziune din stînga a distanței dintre punctul *3* și punctul *13*, și se continuă pînă la punctul O_3. Din punctul O_3 se aplică spre stînga 2 cm. (rezerva pentru o eventuală strîmtare a mînecii la toate măsurile). Punctul *2* se unește cu linia de răscroitură a părții de dedesubt a mînecii.

Cusătura din față de pe partea de deasupra a mînecii se întinde la călcat, iar cusătura de pe cot se susține la călcat.

În fig. 154 sînt prezentate în aceeași schiță cele două părți ale mînecii — (partea de deasupra și cea de dedesubt). La decuparea tiparului se va adăuga încă o coală de hîrtie tăindu-se pe prima

coală partea de deasupra, iar pe coala a doua partea de dedesubt a mînecii; se recomandă ca pe coala pusă dedesubt să se decupeze fața mînecii, iar pe schiță, dosul mînecii.

Croitul și cusutul

Jacheta trei sferturi se croiește și se coase la fel ca un pardesiu cu mîneca raglan (v. p. 293).

PARDESIU CU MÎNECA RAGLAN

În fig. 155 este prezentat un pardesiu cu mîneca raglan și cu glugă.

Pentru tiparul acestui pardesiu (măsura 48) sînt necesare următoarele măsuri.

– lungimea pardesiului	108 cm
– lungimea spatelui pînă la talie	38 cm
– lungimea feței pînă la talie	51 cm
– lungimea umărului	14 cm
– jumătate din grosimea gîtului	18 cm
– jumătate din grosimea bustului	48 cm
– jumătate din grosimea taliei	38 cm
– jumătate din grosimea șoldurilor	50 cm
– lungimea mînecii	58 cm

Construirea tiparului (fig. 156)

Pentru construirea tiparului de spate și de față se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC de 108 cm, egal cu *lungimea pardesiului* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 55 cm, reprezentînd *lățimea pardesiului* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$48 + 7 = 55 \text{ cm}.$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică 20 cm pe linia AD în jos și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 4 = 20 \text{ cm}.$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu G_1.

Linia taliei. Din punctul A pe linia AD, se aplică în jos 38 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se notează punctul T.

Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu T_1.

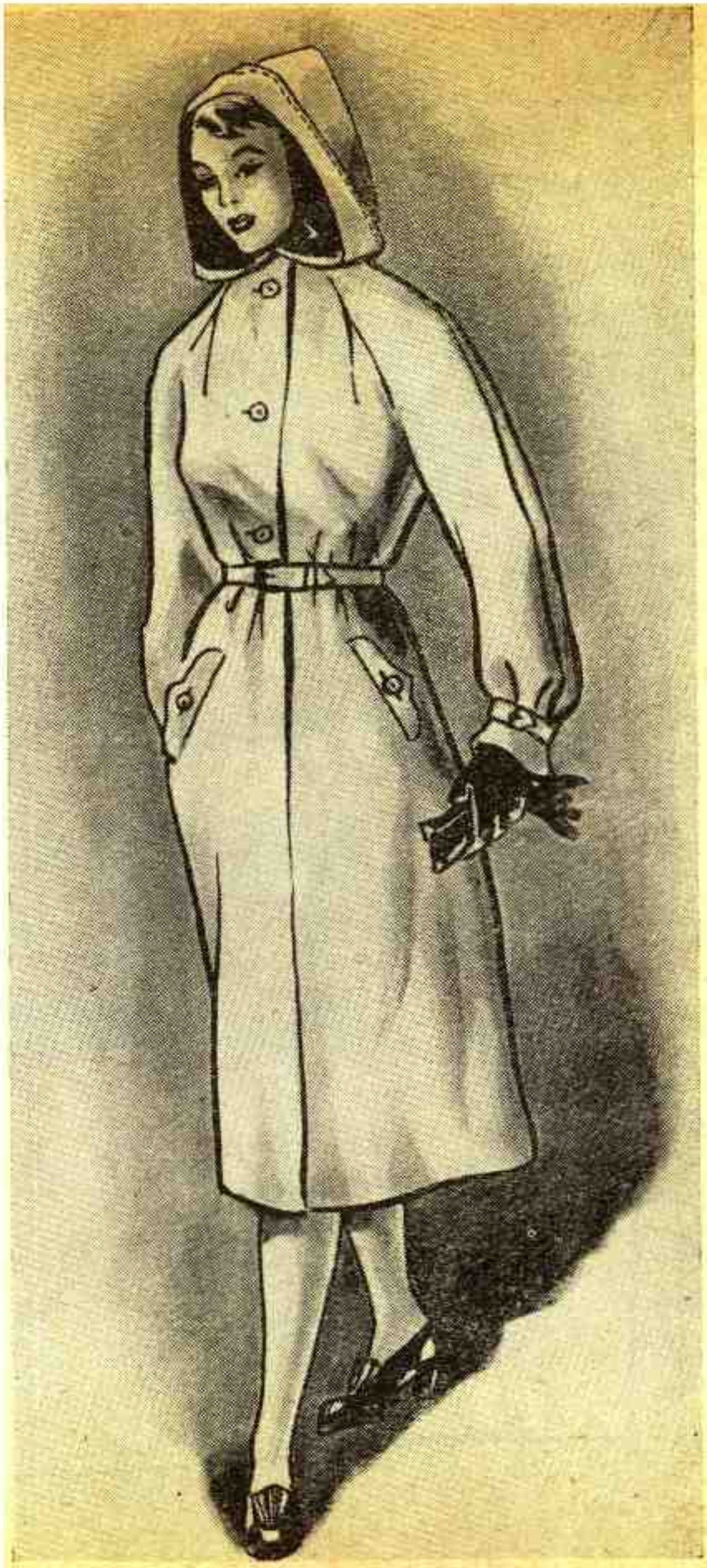

Fig. 155. Pardesiu cu mîneca raglan și glugă.

Linia șoldurilor. Din punctul T pe linia AD, se aplică în jos 18 cm și se notează punctul L. Din punctul L se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu L_1.

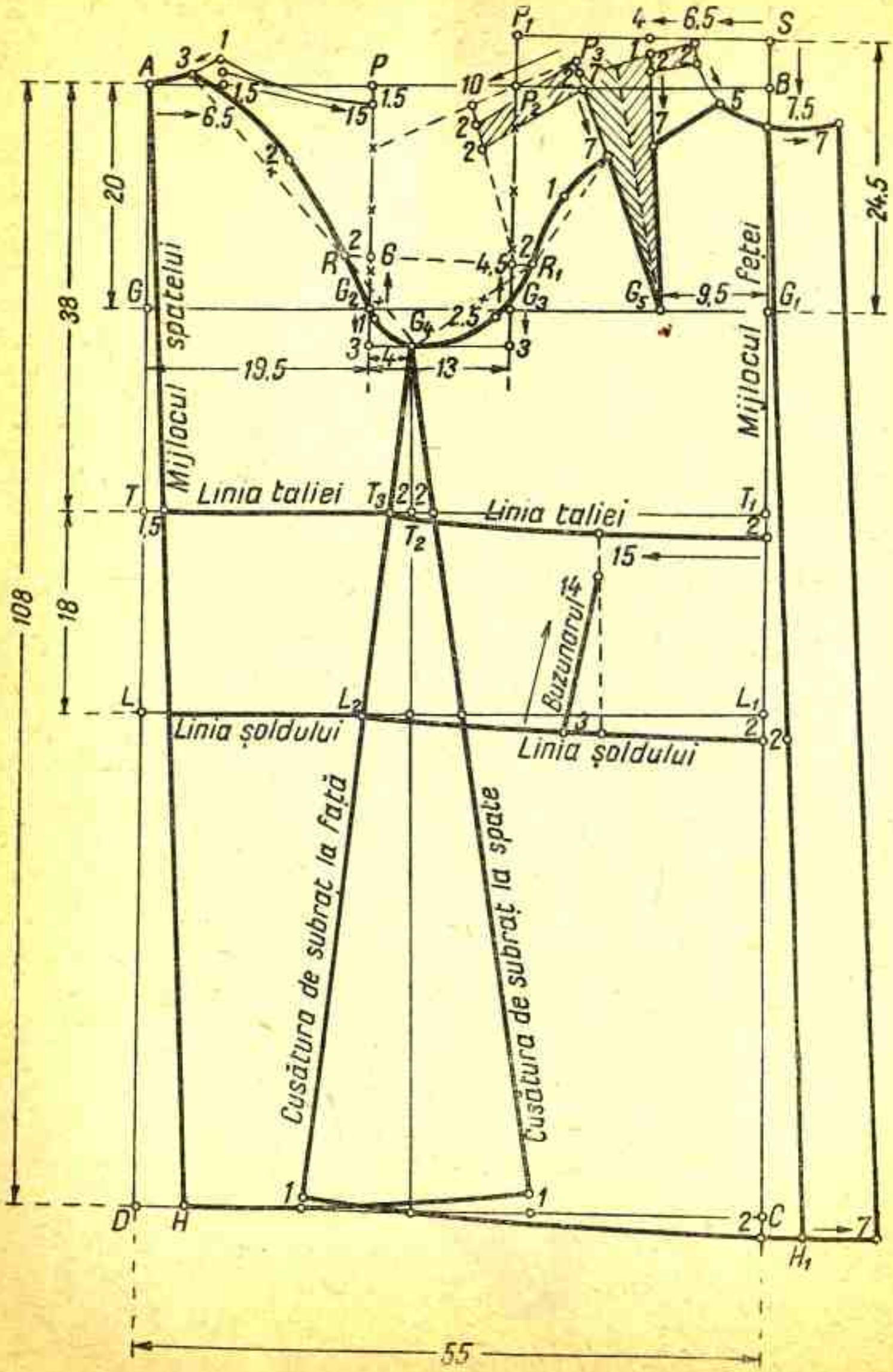

Fig. 156. Tipar de spate și de față al pardesiului cu mîneca raglan.

Lățimea spatelui. Din punctul G, pe linia GG_1, se aplică 19,5 cm spre dreapta și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 3,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 3{,}5 = 19{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB. Punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2, pe linia GG_1 se aplică 13 cm spre dreapta și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 4) + 1 = 13 \text{ cm}.$$

Lățimea răscroiturii brațului pentru măsura 52, și următoarele este egală cu 1/4 din jumătatea grosimii bustului.

Completarea umărului. Din punctul G_1 se aplică în sus 24,5 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$48 : 2 (+ 0{,}5) = 24{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3 (de pe linia GG_1) se ridică o perpendiculară de asemenea de 24,5 cm și se notează punctul P_1. Punctul de intersecție cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Adîncimea brațului răscroiturii. Liniile PG_2 și P_2G_3 se prelungesc din punctele G_2 și G_3 în jos cu 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și *3* se unesc.

Linia de subraț. Din punctul *3* (adîncimea răscroiturii brațului) se aplică spre dreapta 4 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_4. Se unește punctul G_4 cu punctul *3*.

Liniile și punctele ajutătoare. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale. Din punctul G_2 se aplică în sus 6 cm, iar din punctul G_3 în sus 4,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *6* și *4,5* se unesc printr-o linie punctată care se prelungește spre stînga cu 2 cm dincolo de punctul *6* și se notează punctul R. Linia punctată care unește punctul R cu punctul *4,5* se prelungește apoi spre dreapta cu 2 cm și se notează punctul R_1.

Cu aceasta se termină descrierea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea tiparului de spate, apoi a celui de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A pe linia AB, se aplică spre dreapta 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul *6,5* se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile), din punctul *1,5* se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *A* și *1* se unesc printr-o linie arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul *P* (pe dreapta *AB*) se aplică în jos 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *1,5* (răscroitura gîtului) prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) pe o lungime de 15 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru susținerea la toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm.}$$

Mijlocul spatelui. Pe linia TT_1 se aplică din punctul *T* spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia de mijloc a spatelui se duce din punctul *A* prin punctul *1,5* pînă la intersecția cu linia *CD*. Punctul de intersecție se notează cu *H*.

Linia cusăturii de subraț. Din punctul T_2 (pe linia TT_1) se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii de subraț se duce din punctul G_4 prin punctul *2* pînă la intersecția cu linia *CD*. Din punctul de intersecție se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile).

Linia de rotunjime a pardesiului (linia tivului). Punctele *H* și *1* se unesc.

Linia raglanului. Din punctul *1* (răscroitura gîtului) se aplică pe linia de răscroitură a gîtului spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și *R* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Linia raglanului se duce prin punctele *3* și *2* spre punctul *R*.

Punctele *R* și G_4 (pe linia de adîncire a răscroiturii brațului) se unesc apoi printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Linia raglanului se continuă din punctul *R* prin punctul *1* spre punctul G_4.

Fața

Răscroitura gîtului. Pe linia SP_1 se aplică, din punctul *S* spre stînga 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* pe linia *SC* se aplică în jos 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 1{,}5 = 7{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *6,5* și *7,5* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă. Pe linia SP_1 se aplică din punctul *6,5* spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *4* se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *6,5* se unesc.

Pensa de la umăr. Din punctul G_1 se aplică spre stînga (pe linia GG_1) 9,5 cm și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului în față plus 4 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă, minus 1 cm pentru toate măsurile).

$$(6{,}5 + 4) - 1 = 9{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *1* și G_5 se unesc.

Din punctul *1* se aplică spre stînga (pe înclinarea umărului) 7 cm (lungimea feței pînă la talie conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii):

$$[51 - (18 : 3)] - 38 = 7 \text{ cm}.$$

Din punctul G_5, trecînd prin punctul *7* se duce linia pensei, egală ca lungime cu linia pensei din punctul G_5 pînă la punctul *1*, și se notează punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale).

Lungimea umărului de la pensă pînă la răscroitura brațului. Punctul P_3 (de pe linia umărului) se unește printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune al liniei PG_2. Din punctul P_3 se aplică pe linia punctată spre stînga 10 cm (lungimea umărului conform măsurii minus lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm}.$$

Punctul *10* se unește cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3. Din punctul *10* se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și P_3 se unesc.

Linia cusăturii de subraț. Din punctul T_2 se aplică spre stînga (pe linia TT_1) 2 cm și se notează punctul T_3. Din punctul G_4, se duce o linie prin punctul T_3 pînă la intersecția cu linia CD. Din punctul de intersecție cu linia CD se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul de intersecție cu linia LL_1 se notează cu L_2.

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică pe linia BC în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și T_3 se unesc.

Linia șoldurilor. Din punctul L_1 se aplică pe linia BC în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și L_2 se unesc.

Linia de rotunjime a pardesiului. Linia BC se prelungește în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *1* se unesc printr-o linie ușor ascuțită.

Linia raglanului. Din punctele *6,5* (răscroitura gîtului), *1*, P_3 și *2* se aplică în jos cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* se unesc, iar partea hașurată a tiparului se înlătură. Din punctul *2* în jos se aplică apoi pe linia răscroiturii gîtului 5 cm, iar din punctele *2* (de pe liniile pensei) se aplică în jos cîte 7 cm (pentru toate măsurile). Punctul *7* din stînga se unește cu punctul R_1 printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele R_1 și G_4 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 2,5 cm (pentru toate măsurile). Linia raglanului se duce prin punctele *5* (pe linia răscroiturii gîtului), *7*, *7*, *1*, R_1, *2,5* spre punctul G_4.

Linia de mijloc a feței. Linia șoldurilor se prelungește din punctul *2* (pe linia *BC*) spre dreapta cu 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de rotunjime se prelungește din punctul *2* spre dreapta (nedefinit). Linia de mijloc a feței se duce prin punctul *7,5* (pe linia *BC*) și punctul *2* pînă jos. Punctul de intersecție cu linia de rotunjime a pardesiului se notează cu H_1.

Adaosul pentru rever. Din punctele *7,5* și H_1, perpendicular pe linia de mijloc a feței, se aplică spre dreapta cîte 7 cm (pentru toate măsurile). Punctele *7* și *7* se unesc.

Adaosul pentru rever se poate face după dorință de la 2 pînă la 12 cm.

Buzunarul. Din punctul *2* se aplică pe linia taliei spre stînga 15 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *15* se duce în jos o linie punctată pînă la intersecția cu linia șoldurilor. Din punctul de intersecție se aplică spre stînga, pe linia șoldurilor, 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *3* se duce o linie lungă de 14 cm (pentru toate măsurile) pînă la intersecția cu linia punctată.

Partea din spate a mînecii (fig. 157)

Se desenează partea superioară a tiparului de spate (fig. 156).

Linia de deasupra și linia de lungime a mînecii. Din punctul *1* (răscroitura gîtului) se aplică în sus 4 cm (pentru toate măsurile). Această distanță se împarte în două, iar punctul de diviziune se notează cu S_1. Linia ajutătoare punctată se duce din punctul *4* prin punctul *15* (umărul) și în continuare pe o distanță nedefinită. Din punctul *15* (umărul) se aplică pe linia punctată ajutătoare spre dreapta 58 cm (lungimea mînecii conform măsurii). Din punctul *58*, perpendicular pe linia punctată, se aplică 18 cm. (pentru toate măsurile). Din punctul *58*, se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *15* (umărul) se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de deasupra mînecii se duce

din punctul S_1 prin punctul *2* (umărul) și în continuare spre punctul *2* (linia de lungime a mînecii).

Punctul *2* (capătul liniei de deasupra) se unește printr-o linie punctată cu punctul *18*, iar linia se împarte în două. Din punctul de diviziune perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de lungime a

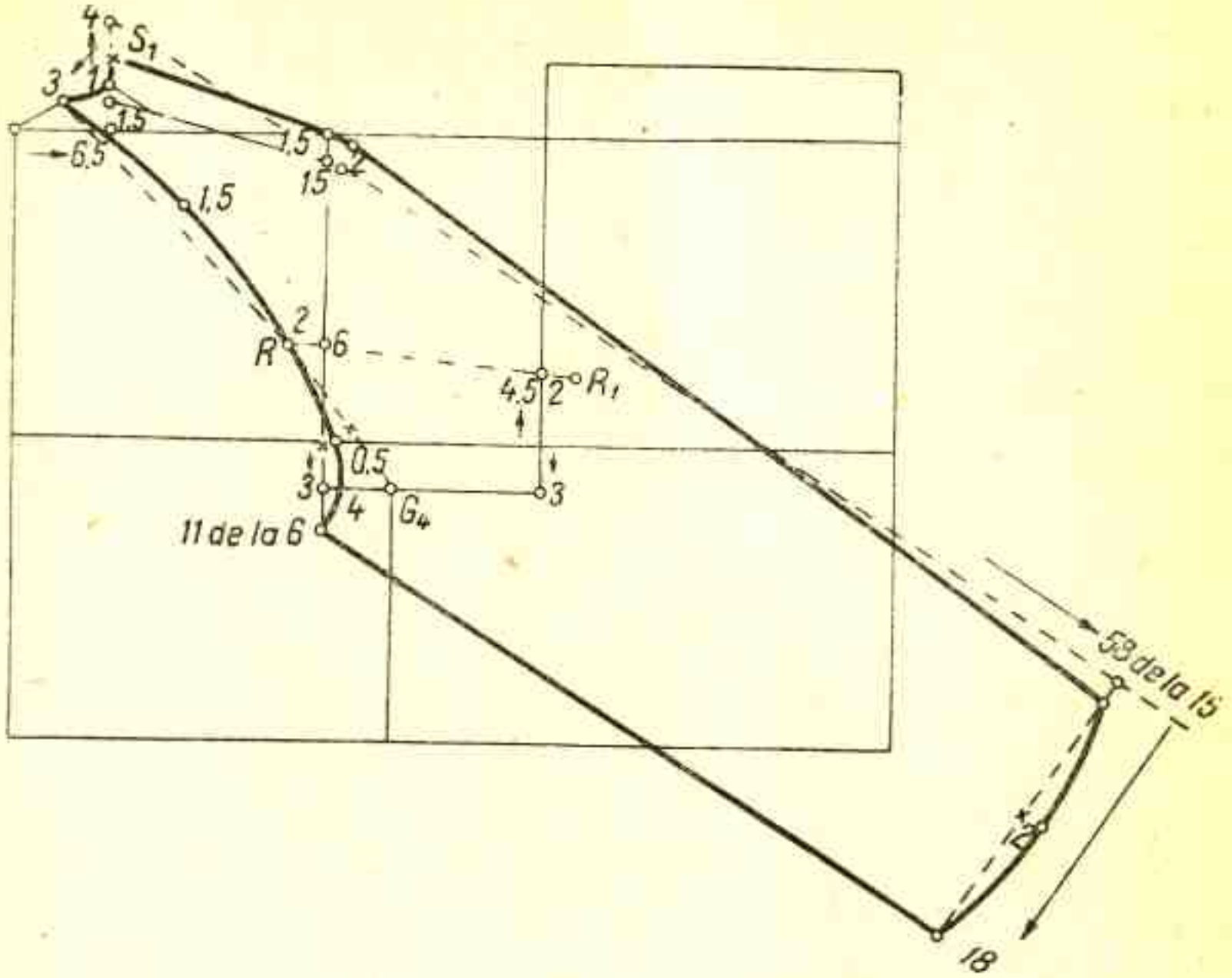

Fig. 157. Tiparul părții din spate a mînecii.

mînecii se duce din punctul *18* prin punctul *2* spre celălalt punct *2*.

Linia de dedesubt a mînecii. Din punctul *1* (răscroitura gîtului) se aplică pe linia de răscroitură a gîtului în jos 3 cm (pentru toate măsurile). Punctul *3* și *R* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *R* și G_4 se unesc de asemenea printr-o linie punctată. Această distanță este egală cu 11 cm. Din punctul *6* se aplică acum în jos 11 cm, se împarte această distanță în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia care unește punctele *6* și *11*, se aplică spre dreapta 0,5 cm (pentru toate măsurile). Linia raglanului se duce prin punctele *3* (linia răscroiturii gîtului), *1,5*, *R*, *0,5* spre punctul *11*. Punctele *11* și *18* se unesc.

Partea din față a mînecii (fig. 158)

Se desenează partea superioară a tiparului de față (v. fig. 156).

Liniile ajutătoare. Din punctul *2* (punctul superior din capătul stîng al liniei umărului) se duce prin punctul P_3, linia

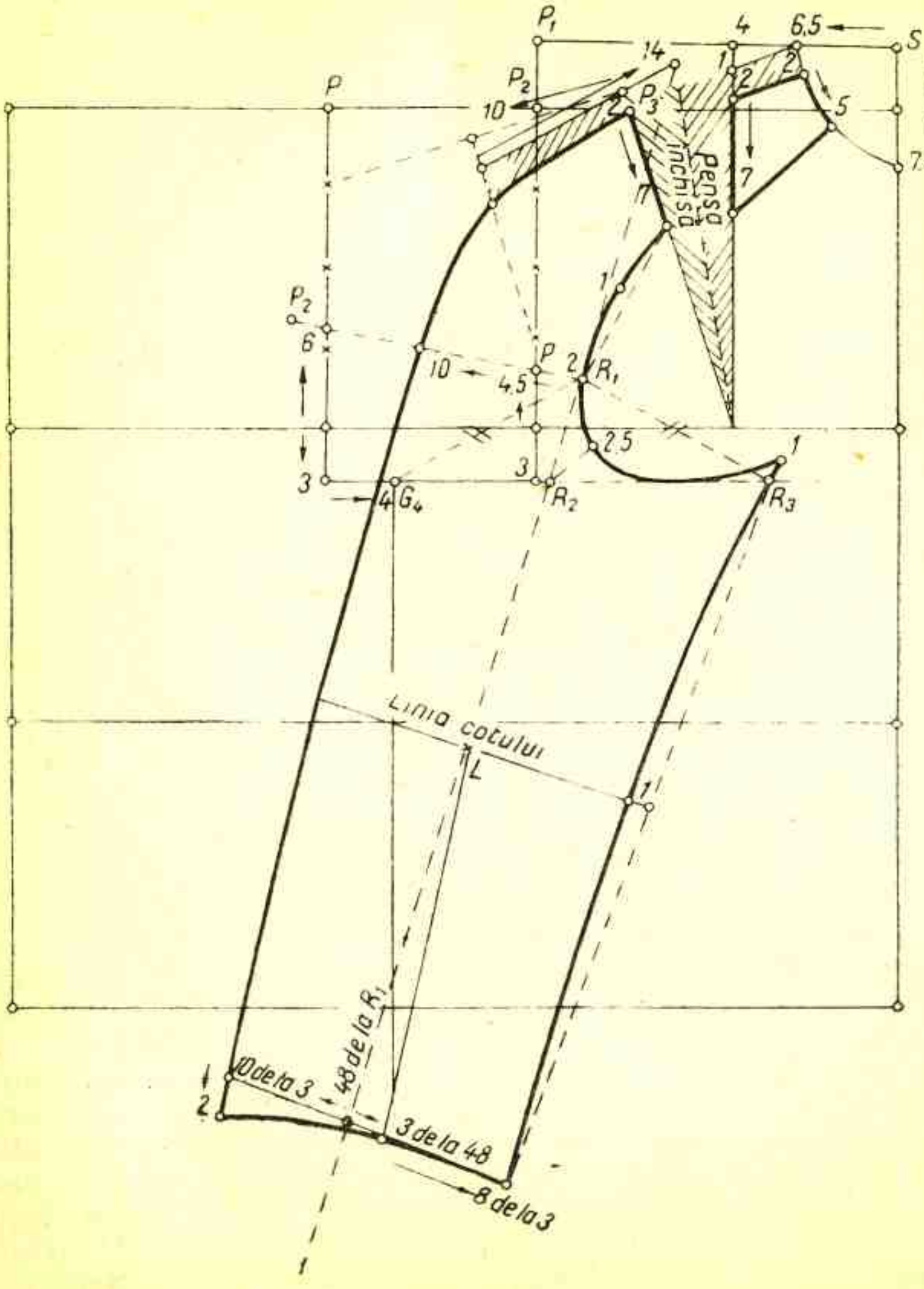

Fig. 158. Tiparul părții din față a mînecii.

ajutătoare a umărului, lungă de 14 cm: (lungimea umărului conform măsurii). Din punctul *14* se duce prin punctul R_1 o linie punctată de lungime nedefinită, pe care se aplică din punctul R_1 în jos 48 cm (lungimea mînecii conform măsurii minus 10 cm pentru umăr). Prin punctul *48* se duce o linie de lungime nedefinită (perpendiculară pe linia ajutătoare punctată). Distanța de la punctul R_1 pînă la punctul *48* se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu L. Prin punctul L se duce o linie de lungime nedefinită, perpendiculară pe linia ajutătoare punctată. Din punctul *48* (linia de lungime a mînecii) se aplică spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3* și L se unesc.

Linia de deasupra a mînecii. Partea haşurată a tiparului se înlătură. Din punctul R_1 se aplică spre stînga pe linia punctată (care unește punctul R_1 cu punctul R) 10 cm (1/4 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii, minus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 4) - 2 = 10 \text{ cm}.$$

Din punctul *3* (linia de lungime a mînecii) se aplică spre stînga 10 cm (pentru toate măsurile). Linia de deasupra a mînecii se duce prin punctele *2*, *2*, *2*, *2*, *10*, *10* și se prelungește în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia de dedesubt a mînecii. Pe linia de răscroitură a gîtului se aplică din punctul *2* în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Pe liniile pensei de la umăr se aplică din punctele *2* și *2* în jos cîte 7 cm (pentru toate măsurile). Punctele *5* și *7* se unesc.

Punctele *7* și R_1 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Se duce o linie prin punctele *7*, *1* și R_1. Punctele R_1 și G_4 se unesc printr-o linie punctată și se măsoară lungimea acesteia. Pentru măsura 48 această linie este de 14 cm. Prin punctul *3* (adîncimea răscroiturii brațului) se duce din punctul G_4 o linie orizontală de lungime nedefinită. Intersecția acestei linii drepte cu linia ajutătoare punctată, care duce din punctul R_1 spre punctul *48*, se notează cu R_2. Se duce apoi o linie ajutătoare din punctul R_1 pînă la intersecția cu linia care trece prin punctul *3* (din punctul G_4). Lungimea acesteia trebuie să fie egală cu 14 cm, distanță egală cu distanța din punctul G_4 pînă la punctul R_1, și se notează punctul R_3.

Din punctul *3* (linia de lungime a mînecii) se aplică pe linia ajutătoare spre dreapta 8 cm (pentru toate măsurile). Punctele *8* și R_3 se unesc printr-o linie punctată. Din punctul de intersecție a acestei linii cu linia cotului, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile).

Se duce o linie prin punctele *8* și *1* spre punctul R_3. Din punctul R_3 se prelungește linia în sus cu 1 cm (pentru toate măsurile).

Unghiul $R_1R_2R_3$ se împarte în două și pe bisectoarea unghiului se aplică din punctul R_2, 2,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia de dedesubt a mînecii se prelungește din punctul R_1 prin punctul *2,5* pînă la punctul *1*.

Linia de lungime a mînecii. Punctele *2*, *3* și *8* se unesc.

La croitul părții din față a mînecii pensa de la umăr se închide.

Gluga

Pentru tiparul de glugă (fig. 159) sînt necesare următoarele măsuri:

— lungimea glugii de la frunte pînă la osul cefii 40 cm
— conturul capului ..... 56 cm

Construirea tiparului (fig. 159)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD, egale cu 26 cm reprezentînd *lățimea glugii* (jumătatea din conturul capului conform măsurii):

$$56 : 2 = 28 \text{ cm.}$$

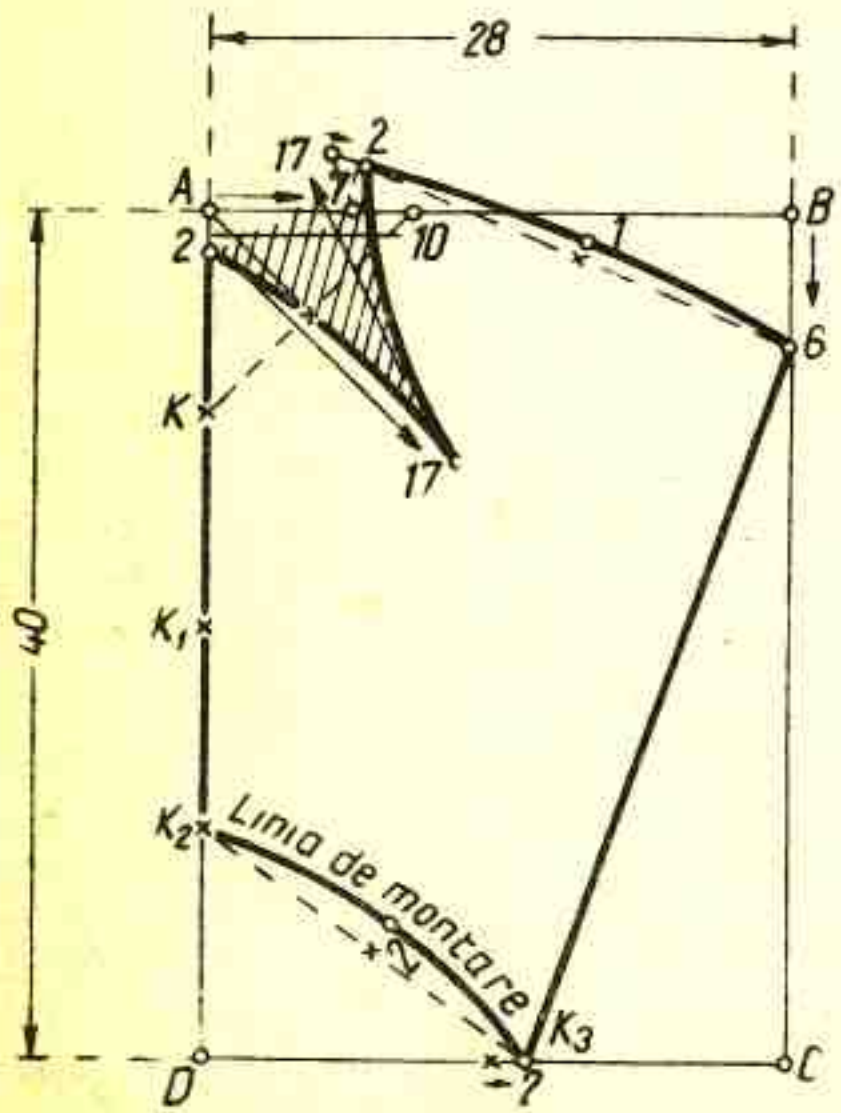

Fig. 159. Tipar de glugă.

și laturile verticale AD și BC egale cu 40 cm, reprezentînd *lungimea glugii* conform măsurii.

Punctele ajutătoare. Linia AD se împarte în patru părți egale. Punctele de diviziune se notează cu K, K_1 și K_2.

Linia de montare. Linia CD se împarte în două. Din punctul de diviziune se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul K_3. Punctele K_2 și K_3 se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Linia de montare se duce prin punctele K_2 și *2*, spre punctul K_3.

Pensa și linia de deasupra a glugii. Din punctul *A* se aplică pe linia *AB* spre dreapta 10 cm (1/4 din lungimea glugii):

$$40 : 4 = 10 \text{ cm}.$$

Punctele *10* și *K* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul *A* trecînd prin punctul de diviziune al liniei punctate se aplică 17 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *A* se aplică apoi în jos (pe linia *AD*) 2 cm (pentru toate măsurile). Linia pensei se duce din punctul *A* prin mijlocul liniei punctate spre punctul *17*.

Din punctul *A* se aplică spre dreapta 7 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *17*, trecînd prin punctul *7* se duce o linie lungă de 17 cm. Din punctul *B* se aplică pe linia *BC* în jos 6 cm (pentru toate măsurile). Punctele *17* (superior) și *6* se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *17* (superior) se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Linia pensei se duce prin punctele *2* și *7* spre punctul *17* (inferior). Linia punctată de la punctul *2* pînă la punctul *6* se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Linia superioară a glugii se duce prin punctele *2* și *1* spre punctul *6*. Punctele *6* și K_3 se unesc.

Croitul și cusutul

La croitul pardesiului raglan sau a jachetei trei sferturi, spatele, fața și mînecile se așază pe lung în direcția firului de lungime al materialului, dacă modelul nu prevede ceva special. Pentru cusături se lasă următoarele rezerve: pe linia de răscroitură a gîtului — 1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia tivului — 5—6 cm, pe linia reverului — 1 cm. După ce s-a croit după conturul tiparelor de spate, fețe, precum și ale părților din față și din spate sau de deasupra și dedesubt ale mînecii, se dau semne cu lațe (pe răscroitura gîtului, răscroitura brațului, cusăturile laterale și de pe umăr, pense, buzunare, mijlocul feței și tivul pardesiului). După aplicarea semnelor cu lațe piesele se depărtează între ele, iar lațele se taie prin mijlocul lor. În felul acesta se obține conturul tiparului pe piesele perechi simetrice.

După aceasta pardesiul se pregătește pentru probă. Se însăilează pînza tare. Spatele și fețele se unesc pe cusăturile de pe umăr și laterale după semnele date și se însăilează. Se unesc părțile din față și din spate sau partea de deasupra și cea de dedesubt ale mînecii. Se pregătește apoi mîneca raglan și se unește cu spatele și cu fețele. Pe răscroitura gîtului se însăilează pînza tare a dosului de guler, bine călcată.

Se execută proba, în timpul căreia se înlătură toate defectele constatate, se stabilește definitiv forma gulerului, conturîndu-l și crestîndu-l. După probă toate modificările aduse se trec de pe partea dreaptă a pardesiului pe cea stîngă prin semne cu lațe.

Pentru proba a doua se finisează buzunarele (dacă acestea sînt prevăzute de model) și reverele. Reverul se finisează în felul următor: pentru a imprima feței o anumită formă și bombare pentru bust se aplică pe dos o întăritură din pînză tare și din roshar.

Întăritura se însăilează la 3 cm de linia umărului, a răscroiturii brațului și a răscroiturii gîtului, apoi se însăilează pe marginea întăriturii și a liniei de îndoire a reverului.

Pentru a imprima o rigiditate mai mare reverelor, fața și întăritura se pichetează de mînă paralel cu linia de îndoire a reverului, începînd de la aceasta spre marginea reverului și avînd grijă să se susțină pînză tare. După ce reverele au fost pichetate pe partea unde s-a aplicat pînza tare, ele se udă și se calcă. Pentru ca pe marginea reverului și a bezețului să nu se formeze o grosime prea mare, se taie întăritura pe linia reverului și a bezețului la 1 cm de margine.

Pentru ca reverul și bezețul să nu se întindă pe margine, se aplică un extrafor sau un șiret special, de preferat de bumbac, lat de 1—1,5 cm, care se însăilează la 0,75—1 cm de marginea reverului. Șiretul sau extraforul se însăilează, susținîndu-se în mod corespunzător reverul și bezețul, apoi se coase de mînă peste margine pe amîndouă părțile. Pe una din părți (mai aproape de marginea tăiată) se prinde o parte din firul materialului de bază cu punct invizibil pe față, iar de partea cealaltă, extraforul se coase de asemenea peste margine, prinzînd însă numai pînza tare. Fețele și pînza tare se calcă apoi, însăilîndu-se bezețul și susținîndu-se în colțuri și rever, apoi totul se tighelește pe marginea extraforului. Cusătura de înnădire a bezețului se descalcă, iar bezețul se întoarce pe partea cealaltă. Colțurile se îndreaptă, se însăilează și se lasă o margine egală ca grosime de sub rever în direcția feței, iar de la rever în jos această margine se îndreaptă în direcția bezețului.

Mîneca pregătită se unește prin cusătura de asamblare, se descalcă sau (la raglan) se aplică deasupra și se tighelește la o anumită distanță de margine, conform modelului, și se însăilează dosul gulerului în răscroitura gîtului. Tivul de pe linia de rotunjime a pardesiului și de la mînecă se coase cu punct în cruciuliță sau cu punct ascuns, ori se tighelește la mașină (balonseide) după felul materialului și destinația pardesiului. Se prinde apoi căptușeala și se cos nasturii.

PANTALON PENTRU FEMEI

În fig. 160 este prezentat un pantalon pentru femei, practic pentru purtat în casă, precum și pentru excursii și sport.

Pentru tiparul de pantalon (măsura 50) se vor lua următoarele măsuri:

— lungimea pantalonului pe linia de pe șold .... 100 cm
— lungimea de la talie pînă la genunchi .... 58 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 40 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 52 cm
— lățimea pantalonului pe linia tivului ..... 24 cm

Construirea tiparului

Partea din față a pantalonului (fig. 161 a)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A* și cu laturile de lungime nedefinită.

Lungimea pantalonului. Din punctul *A* se aplică în jos 100 cm (lungimea pantalonului conform măsurii) și se notează punctul *H*. Din punctul *H* se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

Linia genunchiului. Din punctul *A* se aplică în jos 58 cm (lungimea de la talie pînă la genunchi conform măsurii) și se notează punctul *K*, de la care se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lungimea pasului. Din punctul *A* se aplică în jos 29 cm și se notează punctul *S* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 2) + 3 = 29 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lățimea pasului. Din punctul *S* se aplică spre dreapta 32 cm și se notează punctul S_1 (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 2) + 6 = 32 \text{ cm.}$$

Linia cusăturii din față. Din punctul S_1 se aplică spre stînga 5,2 cm și se notează punctul S_2 (1/10 din jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii):

$$52 : 10 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul S_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia orizontală care pornește din punctul *A*. Punctul de intersecție se notează cu *T*. Din punctul S_2 se aplică în sus de

Fig. 160. Pantalon pentru femei.

asemenea 5,2 cm (o distanță egală cu S_1S_2). Unghiul cu vîrful în punctul S_2 se împarte în două și din punctul S_2 se aplică pe bisectoare 3 cm. Linia cusăturii din față se duce prin punctele *T*, *5,2* și *3* spre punctul S_1.

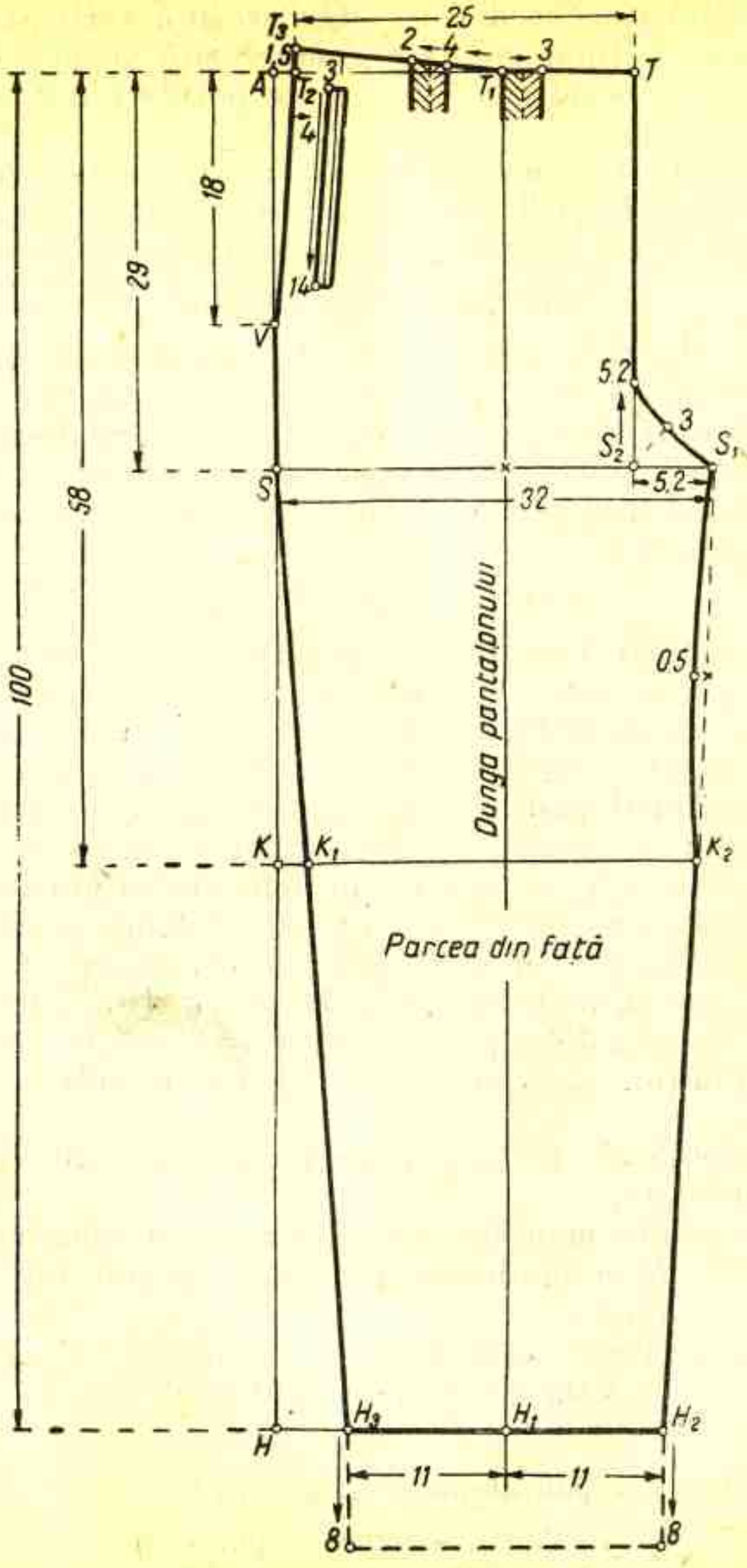

Fig. 161 a. Tiparul părții din față a pantalonului pentru femei.

Dunga pantalonului. Linia SS_1 se împarte în două și prin punctul de diviziune se duce o linie dreaptă verticală. Punctul de intersecție cu linia orizontală superioară se notează cu T_1, iar cu linia orizontală inferioară, care pornește din punctul H, se notează cu H_1.

Linia taliei. Din punctul T se aplică spre stînga 25 cm și se notează punctul T_2 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(40 : 2) + 5 = 25 \text{ cm}.$$

Din punctul T_2 se aplică în sus 1,5 cm și se notează punctul T_3. Punctele T_3 și T se unesc trecînd prin punctul T_1.

Linia tivului. Din punctul H_1 se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 11 cm și se notează punctele H_2 și H_3 (1/2 din lățimea pantalonului pe linia tivului, conform măsurii, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(24 : 2) - 1 = 11 \text{ cm}.$$

Linia cusăturii de pe șold. Din punctul A, se aplică pe linia AH, în jos 18 cm și se notează punctul V. Linia cusăturii de pe șold se duce prin punctele T_3, T_2, V, S spre punctul H_3. Intersecția, cu linia orizontală, care pornește din punctul K se notează cu K_1.

Linia cusăturii pasului. Punctele S_1 și H_2 se unesc. Întretăierea cu linia orizontală care pornește din punctul K se notează cu K_2. Distanța S_1K_2 se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică spre stînga 0,5 cm. Linia cusăturii pasului se duce prin punctele S_1, *0,5*, K_2 spre punctul H_2.

Pensele sau pliurile de pe linia taliei. Din punctul T_1 se aplică spre dreapta 3 cm (adîncimea pensei) și spre stînga 4 cm. Din punctul obținut se aplică spre stînga 2 cm (adîncimea pensei a doua).

Din punctele *2*, *4*, T_1 și *3* se duc în jos linii verticale de lungime nedefinită.

Adaosul pentru manșetă în partea de jos a pantalonului. Din punctele H_2 și H_3 se duc în jos linii de cîte 8 cm lungime. Punctele *8* și *8* se unesc.

Buzunarul lateral. Buzunarul se marchează cu 3 cm mai jos de linia taliei și la 4 cm distanță de cusătura de pe șold. Lungimea buzunarului este egală cu 14 cm.

Partea din spate a pantalonului (fig. 161 b)

Se desenează conturul tiparului părții din față a pantalonului (fig. 161 a) și se trec toate semnele de marcare. Pe baza acestui desen se face conturarea tiparului părții din spate a pantalonului.

Linia pasului. Din punctul S_1 (de pe linia SS_1) se aplică spre dreapta 7,7 cm și se notează punctul S_3 (1/10 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$(52 : 10) + 2,5 = 7,7$ cm.

Distanța S_1S_3 se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia S_1S_3, se aplică în jos 1 cm.

Linia cusăturii pasului. Din punctul K_2 (de pe linia K_1K_2) se aplică spre dreapta 4 cm și se notează punctul K_3. Din punctul H_2 se aplică spre dreapta 1 cm și se notează punctul H_4. Linia cusăturii pasului se duce prin punctele S_3 și K_3 spre punctul H_4. Distanța S_3K_3 se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia S_3K_3, se aplică spre stînga 0,5 cm. Linia cusăturii pasului se duce prin punctele S_3, $0,5$, K_3 și H_4.

Linia de răscroitură a părții din spate a pantalonului și linia ajutătoare. Distanța TT_1 se împarte în două, iar punctul de diviziune se notează cu T_4. Punctele S_2 și T_4 se unesc printr-o linie oblică, care se pre-

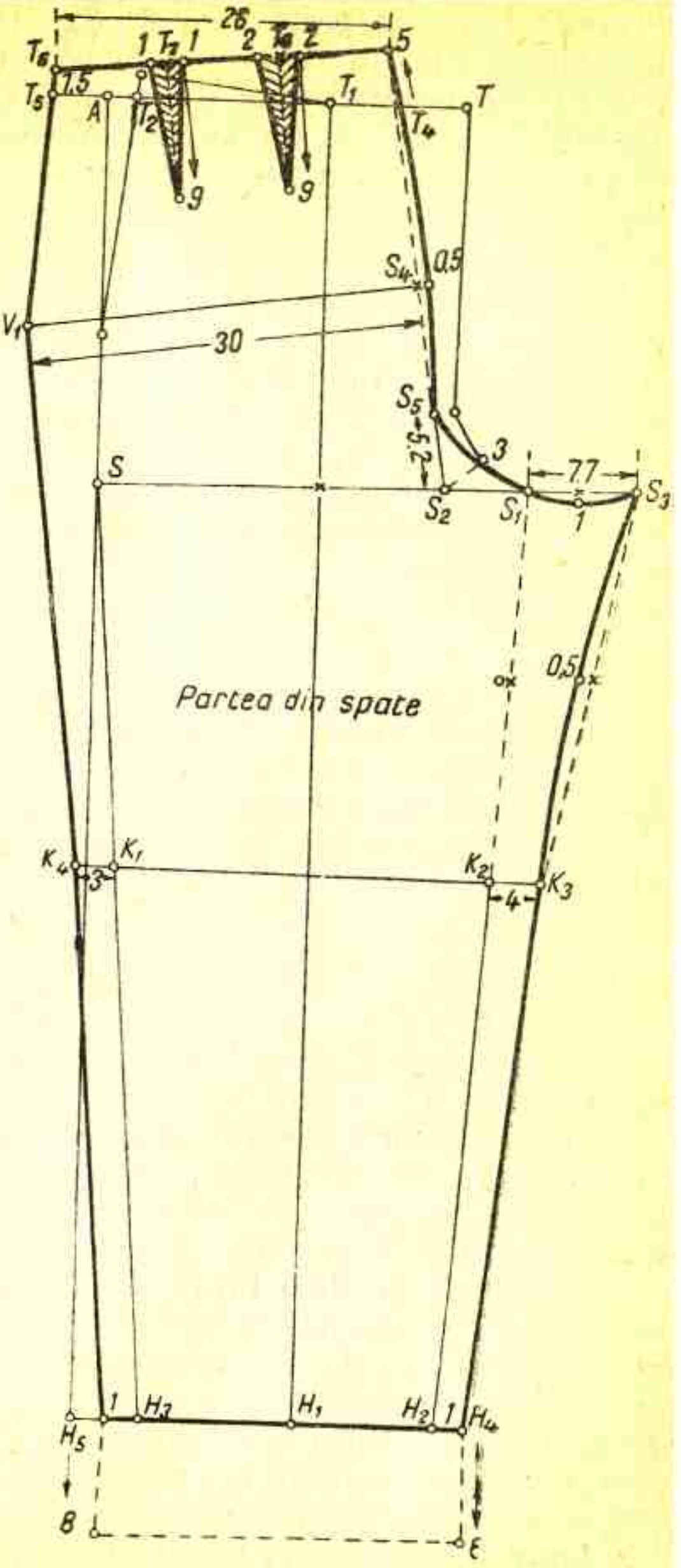

Fig. 161 b. Tiparul părții din spate a pantalonului pentru femei.

lungește cu 5 cm peste punctul T_4. Distanța S_2T_4 se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu litera S_4. Din punctul S_4, perpendicular pe linia T_4S_2 se aplică spre dreapta 0,5 cm. Pe linia S_2T_4 din punctul S_2 se aplică 5,2 cm și se notează punctul S_5 (1/10 din jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii):

$$52 : 10 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii pantalonului în spate se duce prin punctele *5*, *0,5*, S_5, S_1 și *1* spre punctul S_3.

Din punctul S_4, perpendicular pe linia T_4S_2, se duce spre stînga o linie lungă de 30 cm și se notează punctul V_1 (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 2) + 4 = 30 \text{ cm.}$$

Linia taliei. Linia orizontală AT se prelungește pe o distanță nedefinită din punctul A spre stînga. Din punctul T_4 se aplică spre stînga 26 cm și se notează punctul T_5 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(40 : 2) + 6 = 26 \text{ cm.}$$

Din punctul T_5 se aplică în sus 1,5 cm și se notează punctul T_6. Punctele T_6 și *5* se unesc.

Linia cusăturii laterale. Din punctul K_1 se aplică spre stînga 3 cm și se notează punctul K_4. Din punctul H_3 se aplică spre stînga 1 cm. Linia cusăturii laterale se duce prin punctele T_6, T_5, V_1, K_4 spre punctul *1* de pe linia H_5H_4.

Pensele de pe linia taliei. Linia taliei (din punctul T_6 pînă la punctul *5* se împarte în trei părți egale). Punctele de diviziune se notează cu T_7 și T_8. Din aceste puncte se coboară perpendiculare pe care se aplică 9 cm. Din punctele obținute T_7 se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm, iar punctele obținute se unesc cu punctul *9*. Din punctul T_8 se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 2 cm și aceste puncte se unesc cu punctul *9*.

Linia tivului. Linia tivului trece prin punctele *1* și H_4.

Adaos pentru manșete în partea de jos a pantalonului. Din punctele *1* și H_4 se duc în jos linii drepte (lungi de 8 cm). Punctele *8* și *8* se unesc.

ȘORT PENTRU FEMEI

În fig. 162 este prezentat un șort pentru femei. Pentru a construi tiparul acestui șort (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea șortului pe linia de pe șold ..... 42 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 40 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 52 cm
— lățimea șortului pe linia tivului (jumătate din grosimea piciorului) ..... 30 cm

Construirea tiparului

Partea din față (fig. 163 a)

Se desenează un unghi cu vîrful în punctul *A*.

Lungimea șortului. Din punctul *A* se aplică pe latura unghiului în jos 42 cm (lungimea șortului conform măsurii) și se notează punctul *H*. Din punctul *H* la stînga, se duce o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lungimea pasului. Din punctul *A* se aplică pe latura unghiului în jos, 29 cm și se notează punctul *S* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 2) + 3 = 29 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lățimea pasului. Din punctul *S* se aplică pe linia orizontală spre stînga 32 cm și se notează punctul S_1 (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 2) + 6 = 32 \text{ cm.}$$

Linia ajutătoare. Pe linia, SS_1, din punctul S_1 spre

Fig. 162. Șort pentru femei.

dreapta, se aplică 5,2 cm și se notează punctul S_2 (1/10 din jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii):

$$52 : 10 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul S_2, se ridică o perpendiculară și punctul de intersecție cu linia care pornește din punctul A se notează cu T.

Linia cusăturii din față. Din punctul S_2 se aplică în sus 5,2 cm (1/10 din jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii):

$$52 : 10 = 5{,}2 \text{ cm.}$$

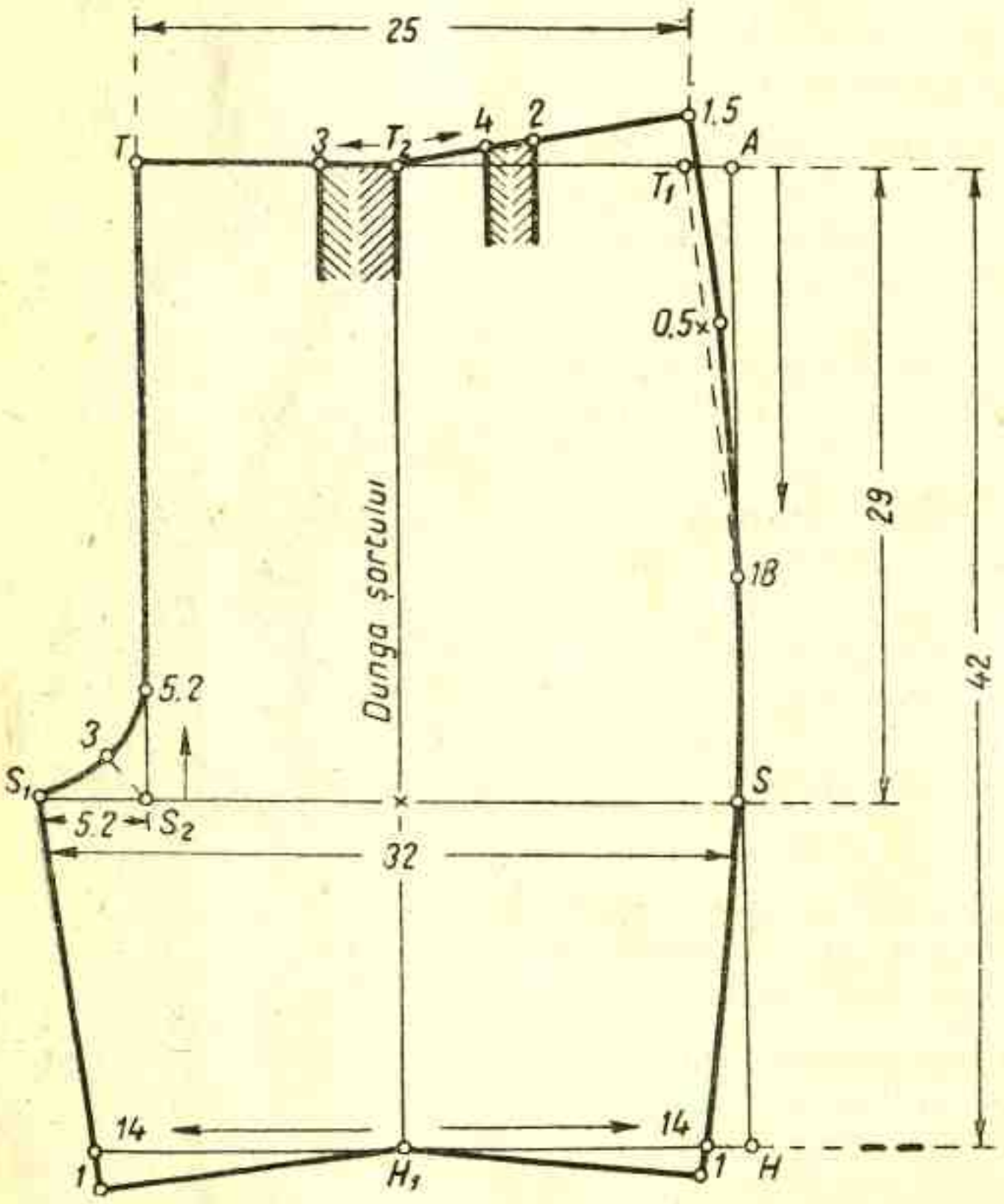

Fig. 163a. Tiparul părții din față a șorțului.

Unghiul TS_2S_1 se împarte în două și din punctul S_2 se aplică 3 cm pe bisectoarea unghiului. Linia cusăturii din față se duce din punctul T prin punctele *5,2* și *3* spre punctul S_1.

Linia taliei și dunga pantalonului. Din punctul T se aplică spre dreapta, pe latura orizontală a unghiului, 25 cm și se no-

teazǎ punctul T_1 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(40 : 2) + 5 = 25 \text{ cm}.$$

Distanța SS_1 se împarte în două și prin punctul de diviziune se duce linia dungii în jos pînă la intersecția cu linia orizontală, care pornește din punctul H (punctul de intersecție se notează cu H_1) și în sus pînă la intersecția cu linia orizontală care pornește din punctul A (punctul de intersecție se notează cu T_2). Din punctul T_1 se aplică în sus 1,5 cm. Punctele T_2 și *1,5* se unesc.

Linia tivului. Din punctul H_1 se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 14 cm (1/2 din jumătatea lățimii șoldului pe linia tivului conform măsurii, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(30 : 2) - 1 = 14 \text{ cm}.$$

Cusătura laterală. Din punctul A se aplică în jos, pe latura verticală a unghiului, 18 cm. Punctele *1,5* (linia taliei) și *18* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 0,5 cm (pentru toate măsurile). Cusătura laterală se duce prin punctele *1,5*, *0,5*, *18*, *S*, *14* și se prelungește în jos, peste punctul *14*, cu 1 cm (pentru toate măsurile).

Cusătura pasului. Punctele S_1 și *14* se unesc, iar linia se prelungește în jos, peste punctul *14*, cu 1 cm (pentru toate măsurile).

Linia tivului. Punctele *1*, H_1 și *1* se unesc.

Pliurile (pensele) de pe linia taliei. Din punctul T_2 se aplică spre stînga adîncimea pensei de 3 cm. Din punctul T_2 se aplică spre dreapta 4 cm, iar din punctul *4* se aplică spre dreapta adîncimea pensei de 2 cm. Din punctele *3*, T_2, *4* și *2* se duc în jos linii de lungime nedefinită (adîncimea pliurilor se stabilește definitiv la probă).

Partea din spate (fig. 163 b)

Se desenează partea din față a șortului (fig. 163 a) și se notează punctele de pornire necesare pentru construirea tiparului părții din spate a șortului.

Linia pasului. Din punctul S_1 se aplică spre stînga pe orizontală 7,2 cm și se notează punctul S_3 (1/10 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 10) + 2 = 7,2 \text{ cm}.$$

Din punctul S_3 se aplică în jos, pe linia verticală, 0,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia răscroiturii din spate a șortului și linia ajutătoare. Distanța de la punctul T pînă la punctul T_2 se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu T_3. Punctele S_2 și T_3 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și punctul

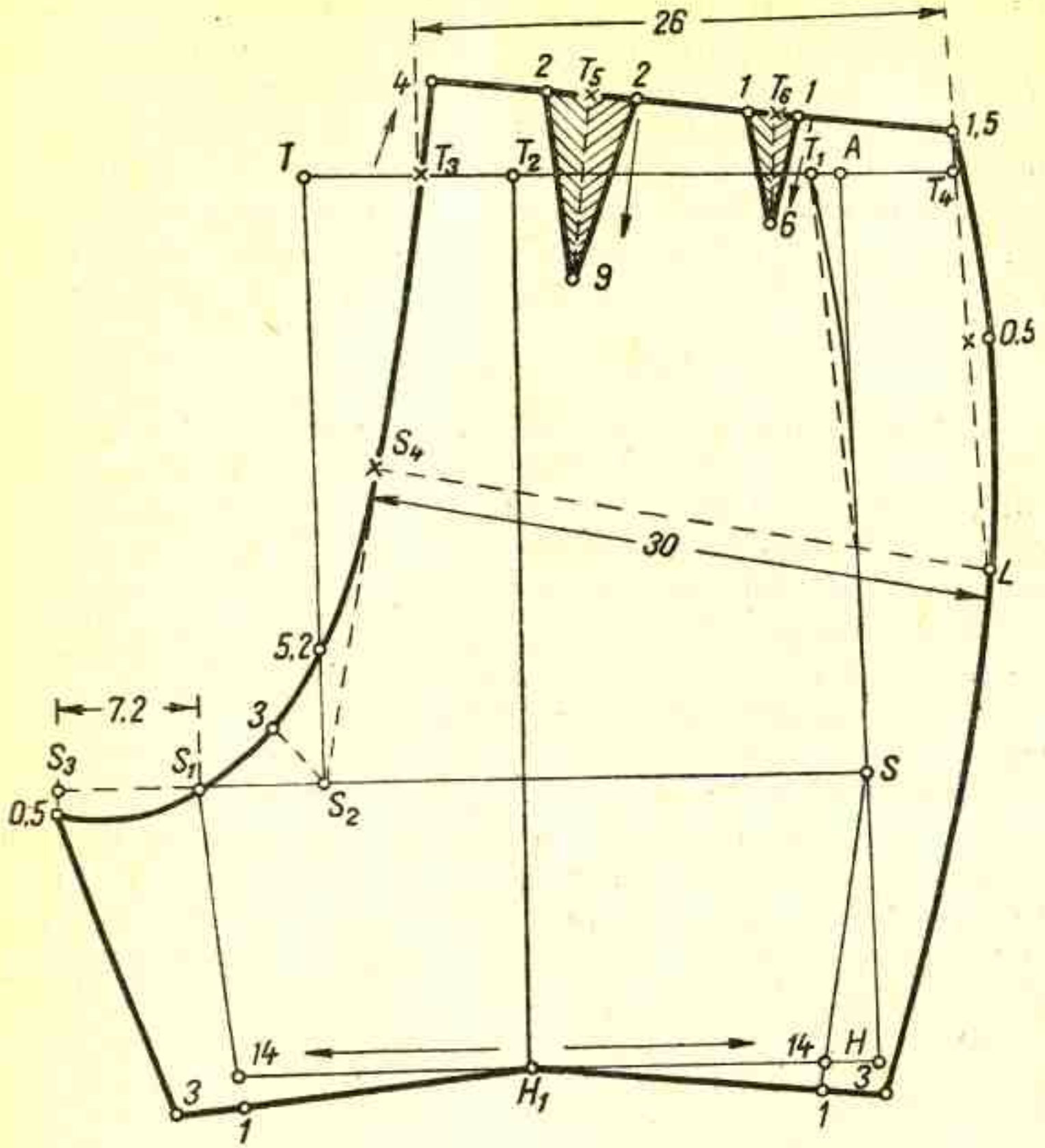

Fig. 163 b. Tiparul părții din spate a șortului.

de diviziune se notează cu S_4. Din punctul S_4, perpendicular pe linia T_3S_2, se duce spre dreapta o linie punctată lungă de 30 cm și se notează punctul L (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(52 : 2) + 4 = 30 \text{ cm}.$$

Linia răscroiturii din spate a șortului se duce din punctul *0,5* prin punctele S_1, *3*, *5,2*, S_4 și T_3. Această linie se prelungește din punctul T_3 în sus cu 4 cm (pentru toate măsurile).

Linia taliei. Linia orizontală se prelungește din punctul *A* spre dreapta pe o lungime nedefinită. Din punctul T_3 se aplică apoi spre dreapta 26 cm și se notează punctul T_4 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 6 cm — adîncimea penselor):

$$(40 : 2) + 6 = 26 \text{ cm.}$$

Din punctul T_4 se aplică în sus 1,5 cm. Punctele *4* și *1,5* se unesc.

Pensele de pe linia taliei. Din punctul *4* pînă la punctul *1,5* linia taliei se împarte în trei părți egale. Punctele de diviziune se notează cu T_5 și T_6. Din punctul T_5 se coboară o perpendiculară lungă de 9 cm. Din punctul T_5 se aplică apoi spre dreapta și spre stînga cîte 2 cm. Punctele *2*, *9* și *2* se unesc. Din punctul T_6 se coboară o perpendiculară lungă de 6 cm. Din punctul T_6 se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1 cm. Punctele *1*, *6* și *1* se unesc (adîncimea definitivă a penselor se stabilește la probă).

Linia cusăturii laterale. Din punctul *1* (linia tivului), se aplică spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și *L* se unesc apoi printr-o linie punctată care se împarte în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 0,5 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce prin punctele *1,5*, *0,5*, *L* spre punctul *3*.

Cusătura pasului. Din punctul *1* (linia tivului, linia de pe picior) se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *0,5* și *3* se unesc.

Linia tivului (linia de pe picior). Punctele *3*, H_1 și *3* se unesc.

APLICAREA PE TIPARE A DIFERITELOR MODELE DE ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU FEMEI

După tiparele de bază ale bluzei, fustei, jachetei, rochiei etc. se pot lucra obiecte de îmbrăcăminte de forma clasică. Deseori apare însă necesitatea de a transforma tiparele de bază. Aceste transformări ale tiparelor sînt condiționate de modă și de destinația îmbrăcămintii, de particularitățile individuale ale corpului, precum și de caracteristicile materialului (grosimea, coloritul, desenul etc.).

Pentru a învăța cum se transformă tiparul de bază după modelul dorit trebuie să ne însușim principiile de modificare a direcției liniilor de pe piesele de tipar. Să luăm un exemplu.

Pensa de la umăr din tiparul de bază pentru îmbrăcămintea femeilor este necesară pentru a da forma bustului. Această pensă nu trebuie să fie situată în mod obligator pe linia umărului. Ea se poate muta pe linia taliei, în răscroitura brațului, în răscroitura gîtului, la subraț, sub platcă, în crețuri etc. În acest caz mutarea pensei de la umăr și modificarea rezultată în desenul tiparului prin aplicarea modelului ales va constitui de fapt modelarea obiectului.

Pentru a executa mutarea pensei de la umăr după modelul ales, linia acestei pense din tiparul de bază, situată spre răscroitura brațului, se taie, iar pensa de la umăr se închide, prinzîndu-se cu ace cu gămălie. După aceea, din punctul unde urmează să se mute pensa conform modelului se face o tăietură pînă în vîrful pensei de la umăr, mutînd pensa pe linia tăieturii (amănuntele se vor vedea mai jos la descrierea construirii tiparelor pentru diferite modele).

Dacă este necesar să se adauge material pentru cute sau crețuri, la croit se distanțează tiparul pentru formarea creșturilor sau cutelor după liniile marcate ale tăieturilor. La transfor-

marea tiparelor se pot lua de asemenea pensele de pe talie în cusăturile modelului.

Modificarea corsajului cu mîneca chimono se face după același principiu ca și la corsajul cu mîneca cusută (montată).

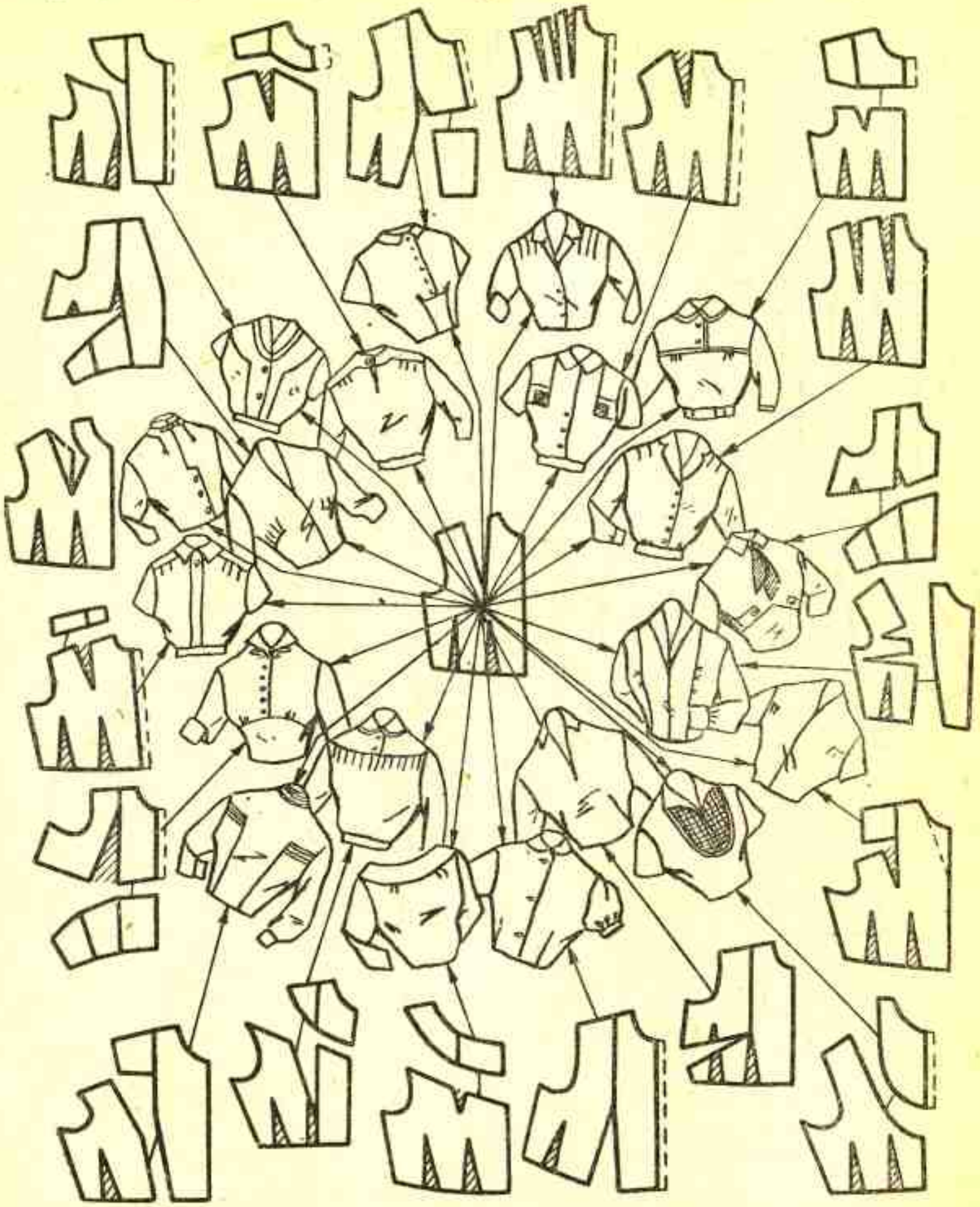

Fig. 164. Scheme de transformare a tiparelor de corsaj și bluze.

Pentru modificarea corsajului se poate folosi tiparul de bază al bluzei, rochiei, sau corsajul ajustat pe linia taliei. Pentru modificarea fustelor și rochiilor se pot folosi de asemenea tiparele de bază. (Vezi schemele de transformare a tiparelor de corsaje, bluze și fuste din fig. 164 și 165).

La formarea diferitelor modele de tipar descrise mai jos s-au folosit cifre aproximative, care se vor aprecia în funcție de mărimea obiectului și de particularitățile corpului, precum și de materialul folosit.

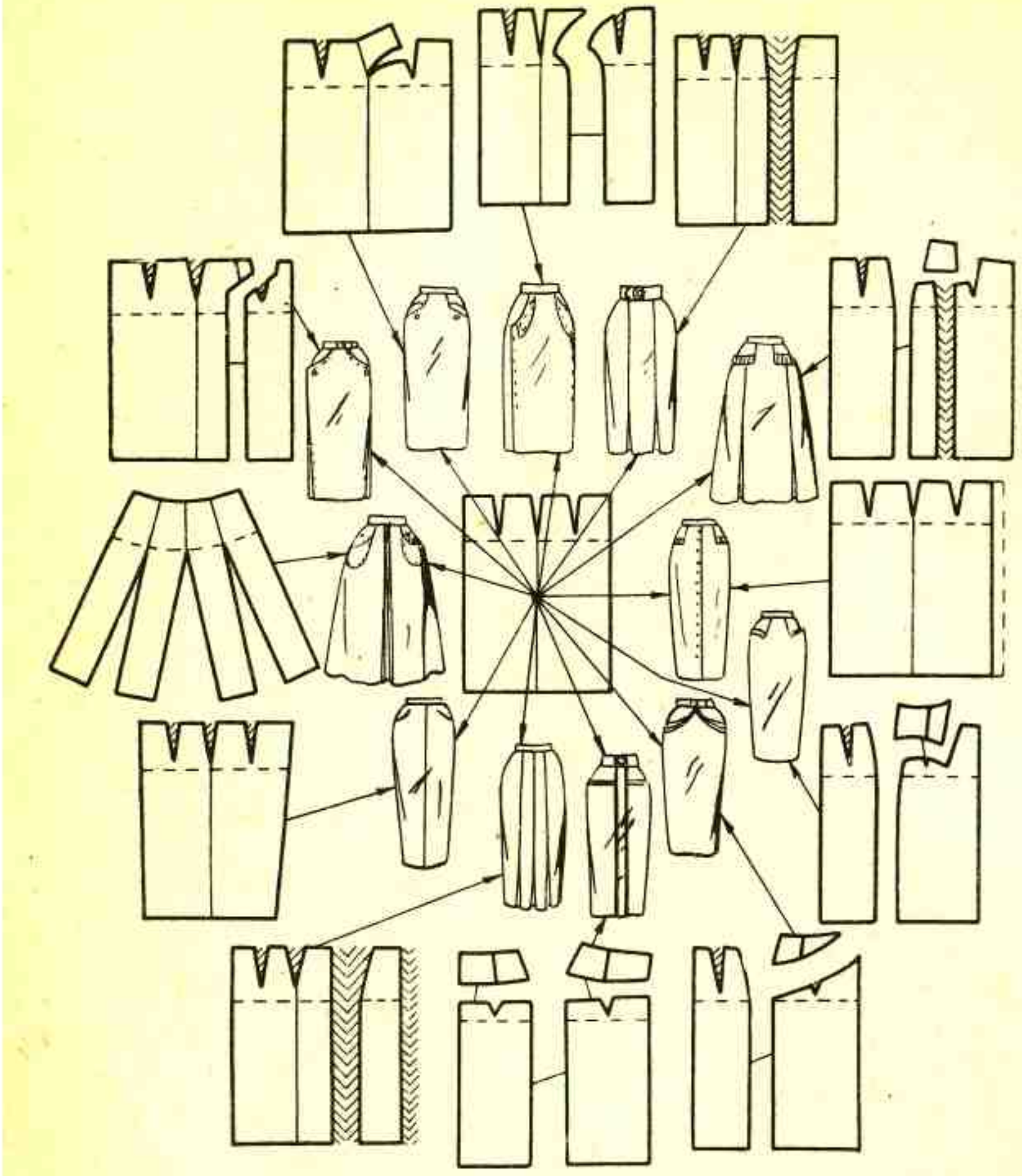

Fig. 165. Schema de transformare a tiparelor de fuste.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR PE LINIA TALIEI

În fig. 166 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este mutată pe linia taliei. Pentru a executa această transformare se folosește tiparul de bază al feței de la bluza pentru femei cu

pensa la umăr, tiparul de bază al rochiei etc. (fig. 167, *a*). Pe linia taliei se aplică spre stînga 8 cm. Punctul *8* se unește printr-o linie dreaptă cu vîrful pensei de la umăr. Pe linia marcată se face o tăietură, iar pensa de la umăr se închide. În felul acesta pensa de la umăr a fost mutată pe linia taliei. La croitul materialului (fig. 167, *b*) nu se taie pensa pe linia taliei. Ea se poate încheia sau repartiza în cutișoare necălcate sau crețuri în funcție de modelul ales.

Pentru cusături se lasă următoarele rezerve: pentru fentă — 2 cm, pe răscroitura gîtului — 0,5 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

Fig. 166. Rochie cu pensa pentru bust (la umăr) mutată pe linia taliei.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR PE LINIA DE RĂSCROITURĂ A GÎTULUI

În fig. 168 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este mutată în răscroitura gîtului. Se procedează în felul următor (fig. 169, *a*). Pe tiparul de bază al feței de bluză cu pensă la umăr (p. 171, fig. 110) sau pe alte tipare de bază, se aplică linia pensei de la răscroitura gîtului. În acest scop răscroitura gîtului se împarte în trei părți egale. Punctul de diviziune cel mai apropiat de mijlocul feței se unește cu vîrful

pensei de la umăr și se face tăietura spre capătul acesteia, iar pensa de la umăr se închide.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături pentru fentă — 2 cm, pe răscroitura gîtului — 0,5 cm, pe linia umărului

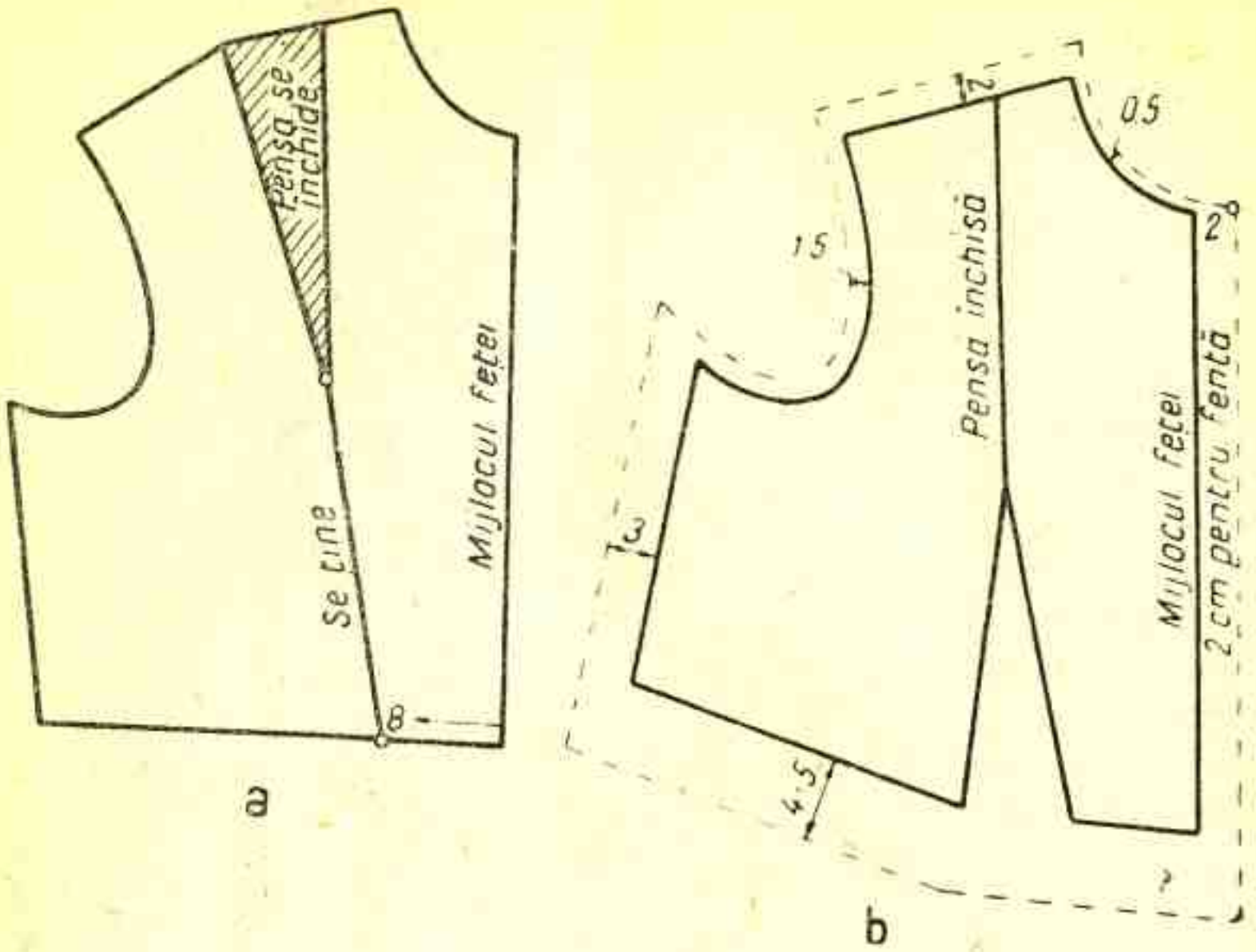

Fig. 167. Mutarea pensei pentru bust la umăr pe linia taliei:
a — desenarea; *b* — așezarea tiparului părții din față pe țesătură cu rezervele pentru cusături.

— 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5, pe linia de subraț —3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm (fig. 169, *b*).

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR SUB PLASTRON

În fig. 170 este prezentată o bluză cu pensa de la umăr mutată sub plastron. Pentru a construi tiparul acestei bluze (fig. 171, *a*) se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al feței de bluză sau de rochie. Linia de mijloc a feței, de la răscroitura gîtului pînă la linia taliei, se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 1 cm. Punctul *1* se unește cu vîrful pensei de la umăr urmînd linia plastronului și după linia marcată se taie apoi plastronul și pensa pentru bust.

Așezarea tiparului pe material (fig. 171 *a*, *b*, *c*). Tiparul se așază pe material în așa fel ca mijlocul feței corsajului și al plastronului să treacă pe direcția firului de lungime.

Fig. 168. Rochie cu pensa de la umăr mutată pe linia răscroiturii gîtului.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului 0,5—1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe linia de unire a plastronului — 1 cm, pe răscroitura braţului — 1,5 cm, pe linia de subraţ — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4 — 5 cm (la corsajul de rochie) sau 12—15 cm (la bluză).

Dacă, conform modelului, plastronul are cerculeţe sau cutişoare, atunci pe materialul pentru plastron se trag în prealabil cerculeţe sau cutişoare şi după aceea se aplică tiparul, aşezînd direcţia cerculeţelor după cum prevede modelul.

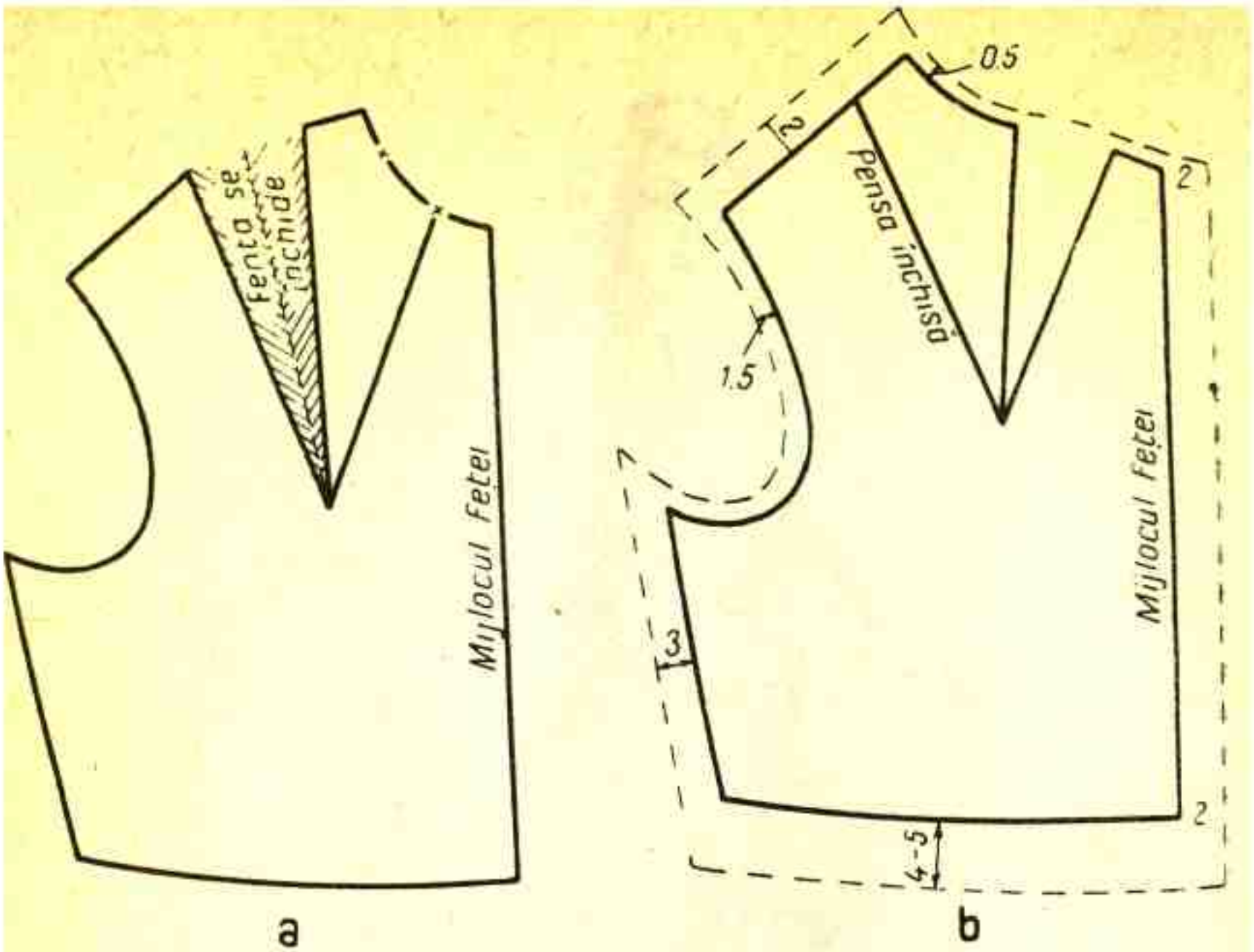

Fig. 169. Mutarea pensei de la umăr pe linia răscroiturii gîtului:
a — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b* — așezarea tiparului feței pe material cu rezereve pentru cusături.

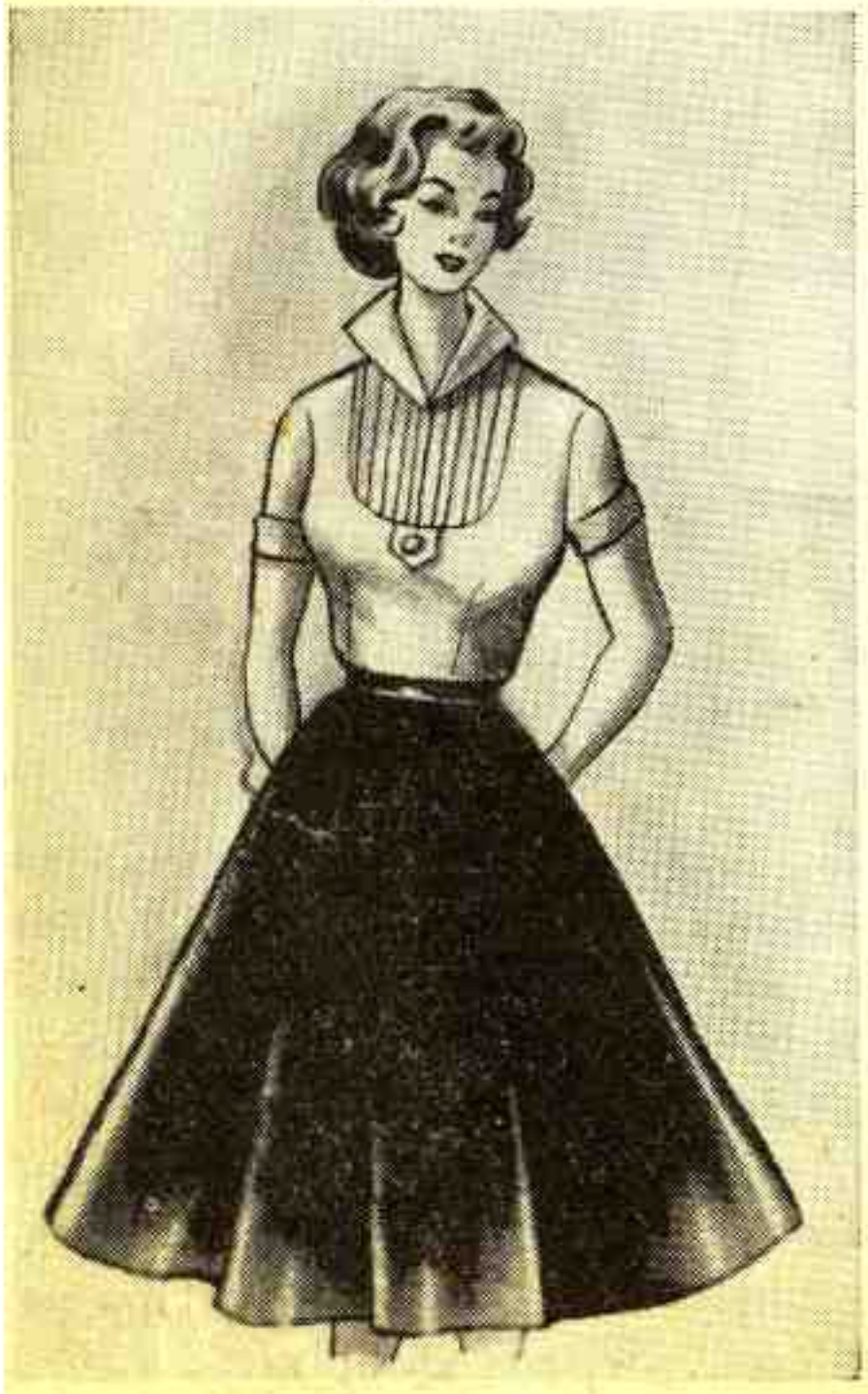

Fig. 170. Bluză cu plastron.

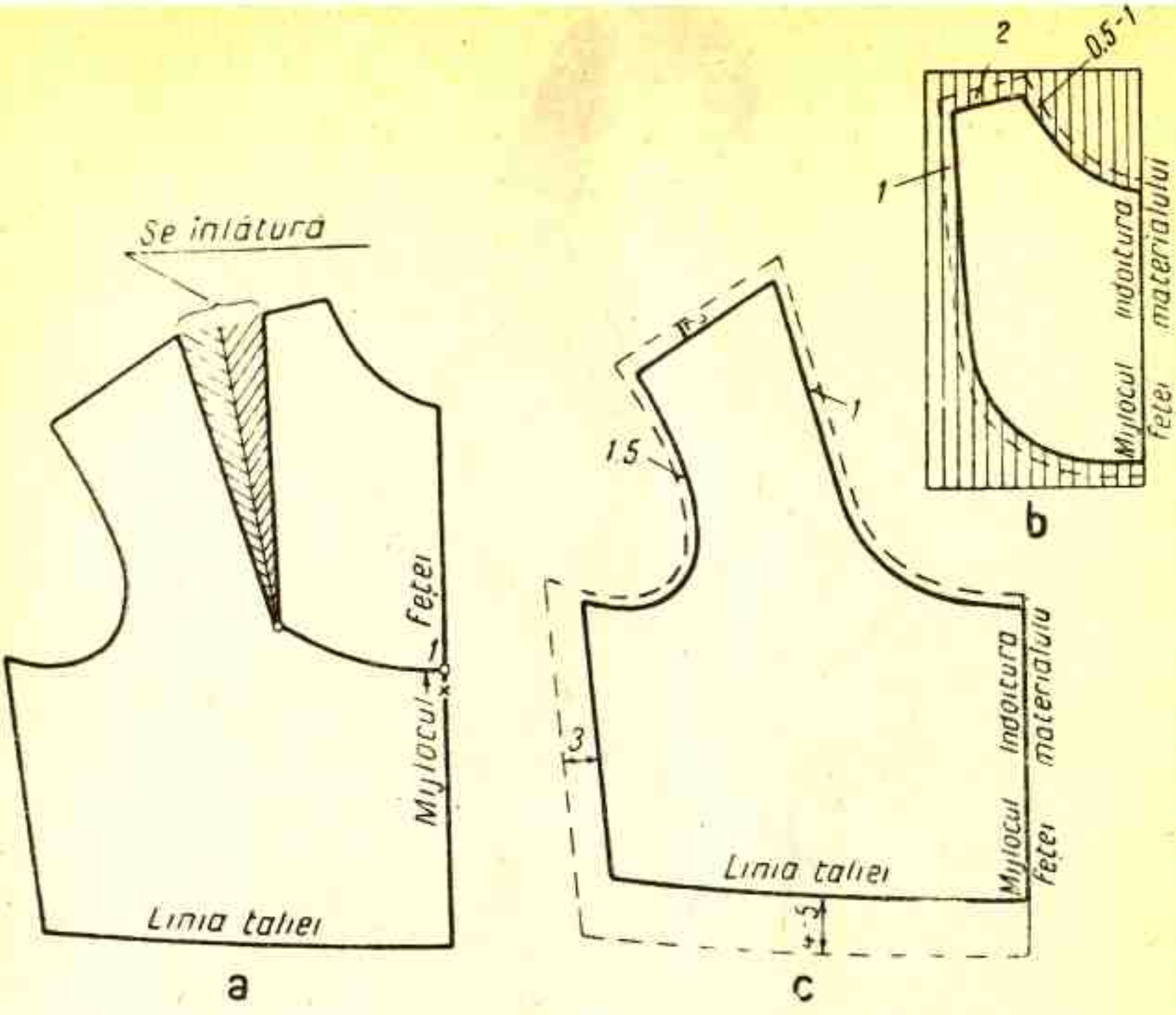

Fig. 171. Mutarea pensei la umăr sub plastron :

a — aplicarea liniei de model pe tiparul de bază al feței ; *b*, *c* — așezarea pieselor tiparului de față pe material cu rezerve pentru cusături.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR ÎN CUSĂTURA CARE PORNEȘTE DE LA RĂSCROITURA BRAȚULUI

În fig. 172 este prezentată o rochie cu o linie (cusătura în relief), care pornește de la răscroitura brațului. Tiparul corsajului pentru această rochie se construiește după tiparul feței (tiparul de bază al corsajului cu mînecă montată sau cu mînecă chimono, bluză cu pensă la umăr etc.) marcînd linia modelului (fig. 173, *a*). În acest scop se aplică pe linia de răscroitură a brațului de la umăr în jos, 8 cm și linia tăieturii se duce din punctul *8* prin vîrful pensei de la umăr, spre vîrful pensei din față de pe linia taliei. Pe linia marcată se face apoi o tăietură, pensa de pe linia taliei se decupează, iar pensa de la umăr se închide.

Fig. 172. Rochie cu pensa de la umăr mutată în tăietura cusăturii, care porneşte de la răscroitura braţului.

De la mijlocul feței (la răscroitura gîtului și pe talie) se aplică spre dreapta cîte 2 cm pentru fentă (dacă rochia se încheie în față) și se unesc aceste puncte între ele.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe conturul fentei și răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe linia răscroiturii brațului — 1,5 cm, pe linia de unire

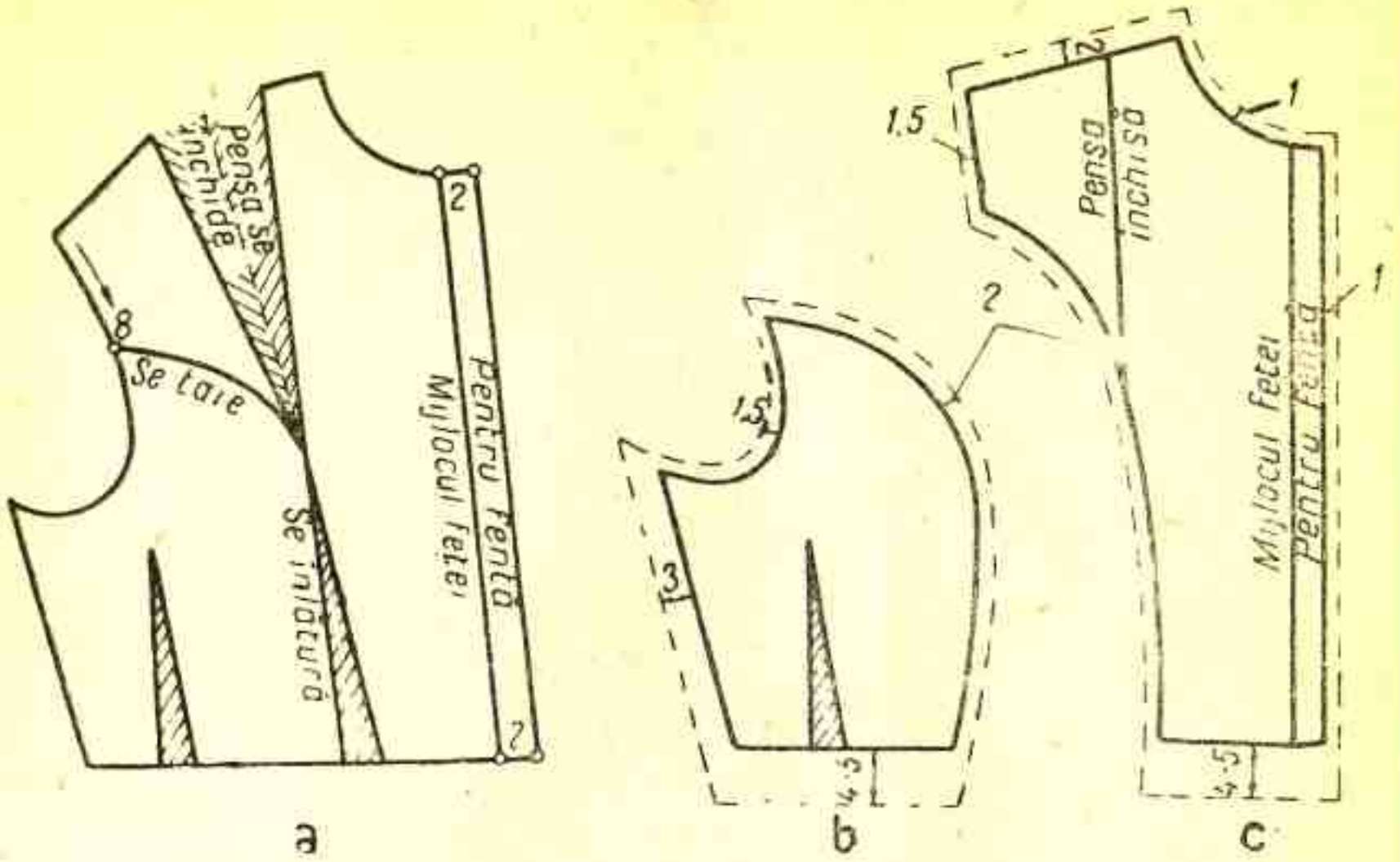

Fig. 173. Mutarea pensei de la umăr în tăietura cusăturii, care pornește de la răscroitura brațului:
a — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b*,*c* — așezarea pieselor tiparului de față pe material cu rezerve pentru cusături.

a cusăturii în relief — 2 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm (fig. 173, *b*, *c*).

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR ÎN DOUĂ CUTIȘOARE PE LINIA UMĂRULUI

În fig. 174 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este înlocuită cu două cutișoare necălcate. Pentru mutarea pensei de la umăr în cele două cutișoare (fig. 175, *a*) se folosește tiparul de bază al feței (v. fig. 110) pe care pensa de la umăr se decupează. De ambele părți ale pensei se aplică apoi, spre dreapta și spre stînga, pe linia umărului și de la vîrful pensei, cîte 2 cm. Punctele *2* și *2* de ambele fețe ale pensei se unesc.

Pe liniile marcate se fac tăieturi și crestături din punctele *2* spre vîrful pensei. Pensa se închide, iar materialul se depărtează repartizînd adîncimea pensei în mod egal în cele două cutișoare.

Cutele se tighelesc de la umăr în jos pe o distanță de 6—8 cm.

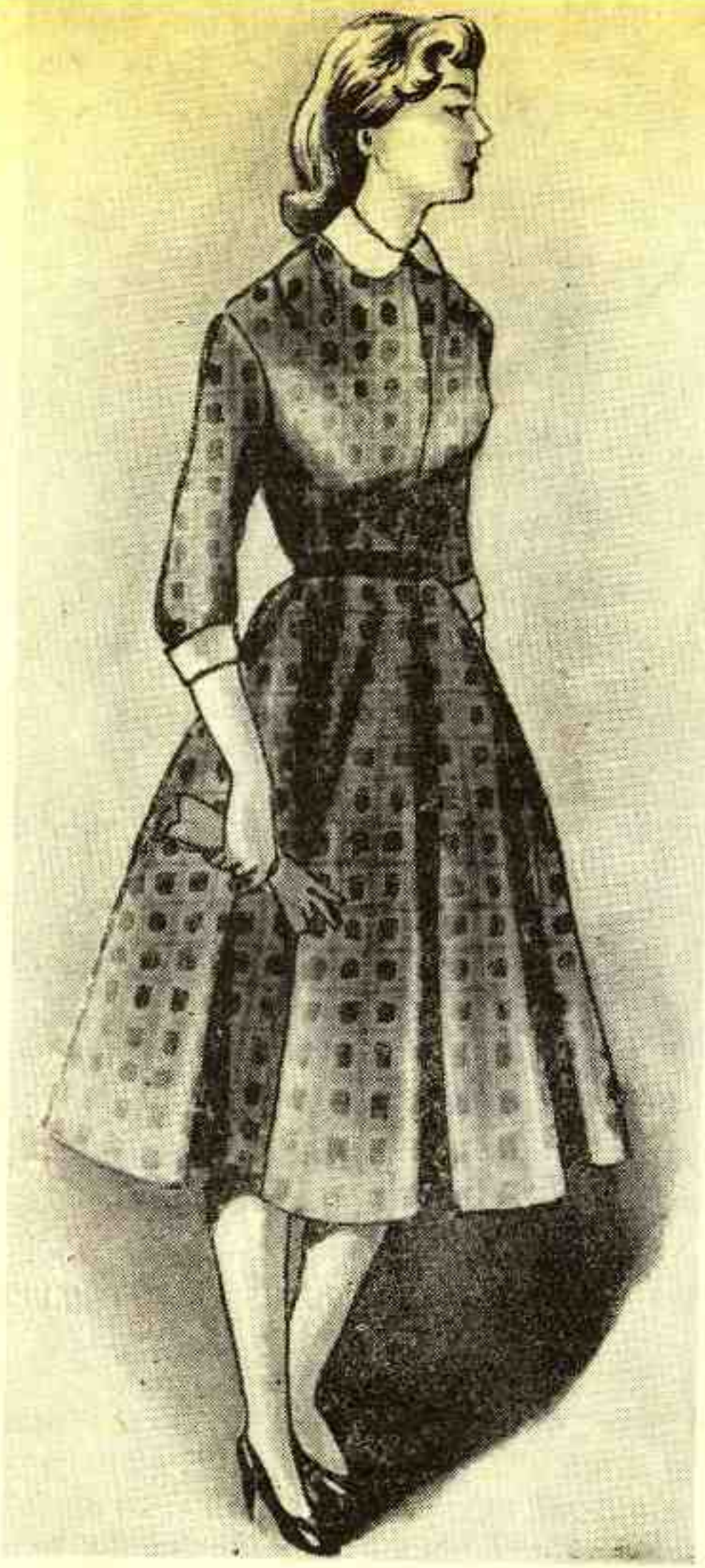

Fig. 174. Rochie cu pensa de la umăr mutată în două cutișoare pe linia umărului.

Așezarea tiparului pe material. La așezarea tiparului pe material (fig. 175, *b*) se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului — 0,5—1 cm pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe

linia de jos a corsajului — 4—5 cm, pe mijlocul feței pentru petrecut fenta — 2 cm (dacă este prevăzut de model).

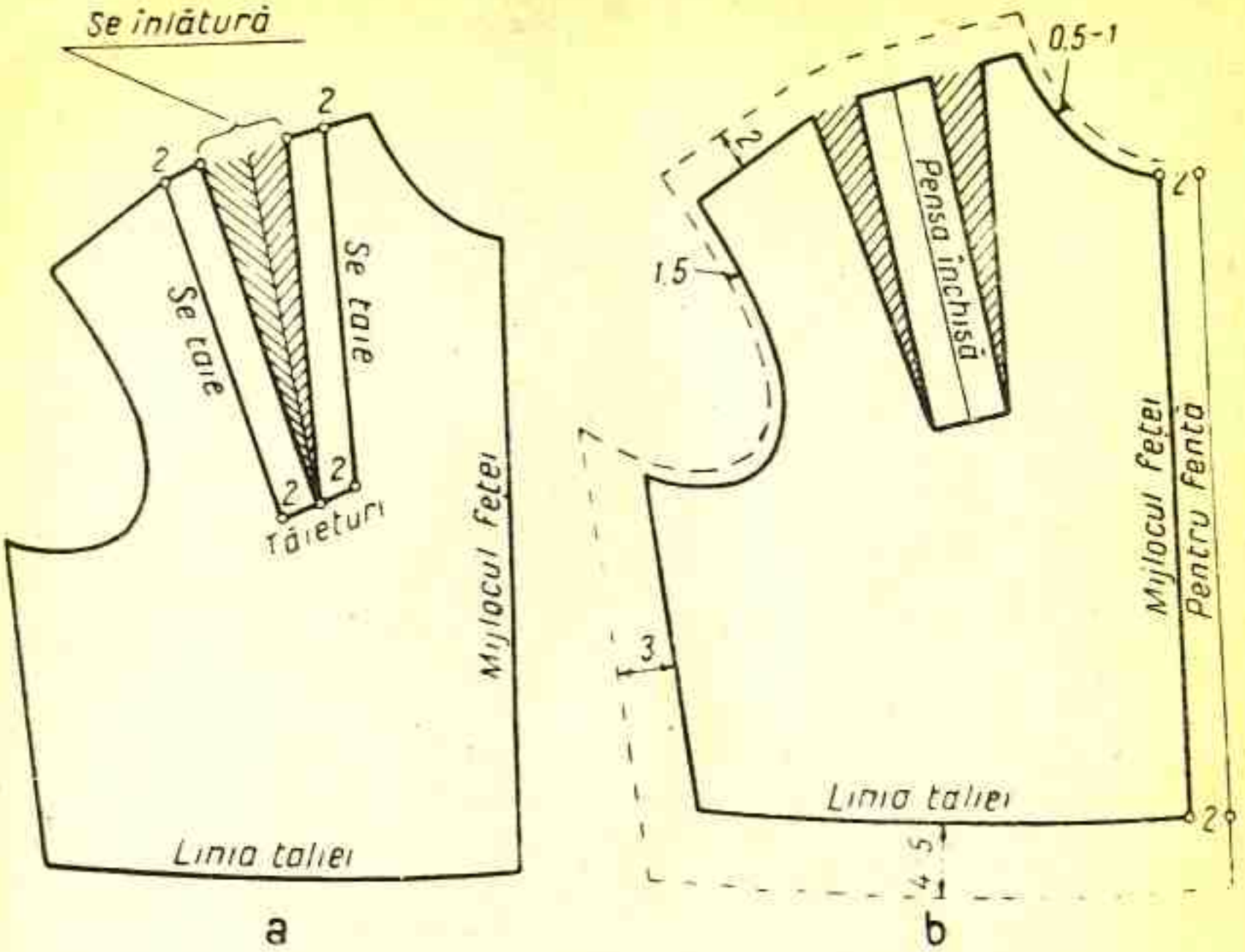

Fig. 175. Mutarea pensei de la umăr în două cutișoare pe linia umărului: *a* — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b* — așezarea tiparului de față pe material cu rezerve pentru cusături.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR ÎN TREI CUTIȘOARE NECĂLCATE PE LINIA UMĂRULUI

În fig. 176 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este înlocuită cu trei cutișoare necălcate. Se procedează în felul următor (fig. 177, *a*). Pe tiparul feței de rochie sau de bluză (tiparul de bază) se decupează pensa de la umăr. De la pensă se aplică, pe linia umărului și de la vîrful pensei spre dreapta și spre stînga, cîte 2 cm. Punctele *2* se unesc. Pe liniile marcate se fac tăieturi și crestături din punctele *2* spre vîrful pensei. Adîncimea pensei se împarte în cele trei cutișoare necălcate de pe linia umărului, dîndu-se semne cu lațe pe conturul acestora.

Cutișoarele se trag de obicei la mașină de la linia umărului în jos pe o distanță de 6—7 cm.

Fig. 176. Rochie cu pensa de la umăr mutată în trei cutișoare pe umăr.

Așezarea tiparului pe material. La croitul materialului (fig. 177, *b*) se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului — 0,5 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR PE LINIA DE MIJLOC A CORSAJULUI

În fig. 178 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este mutată în creșturile de pe mijlocul feței. Pentru a executa tiparul de corsaj al acestei rochii se aplică cîteva linii pe tiparul

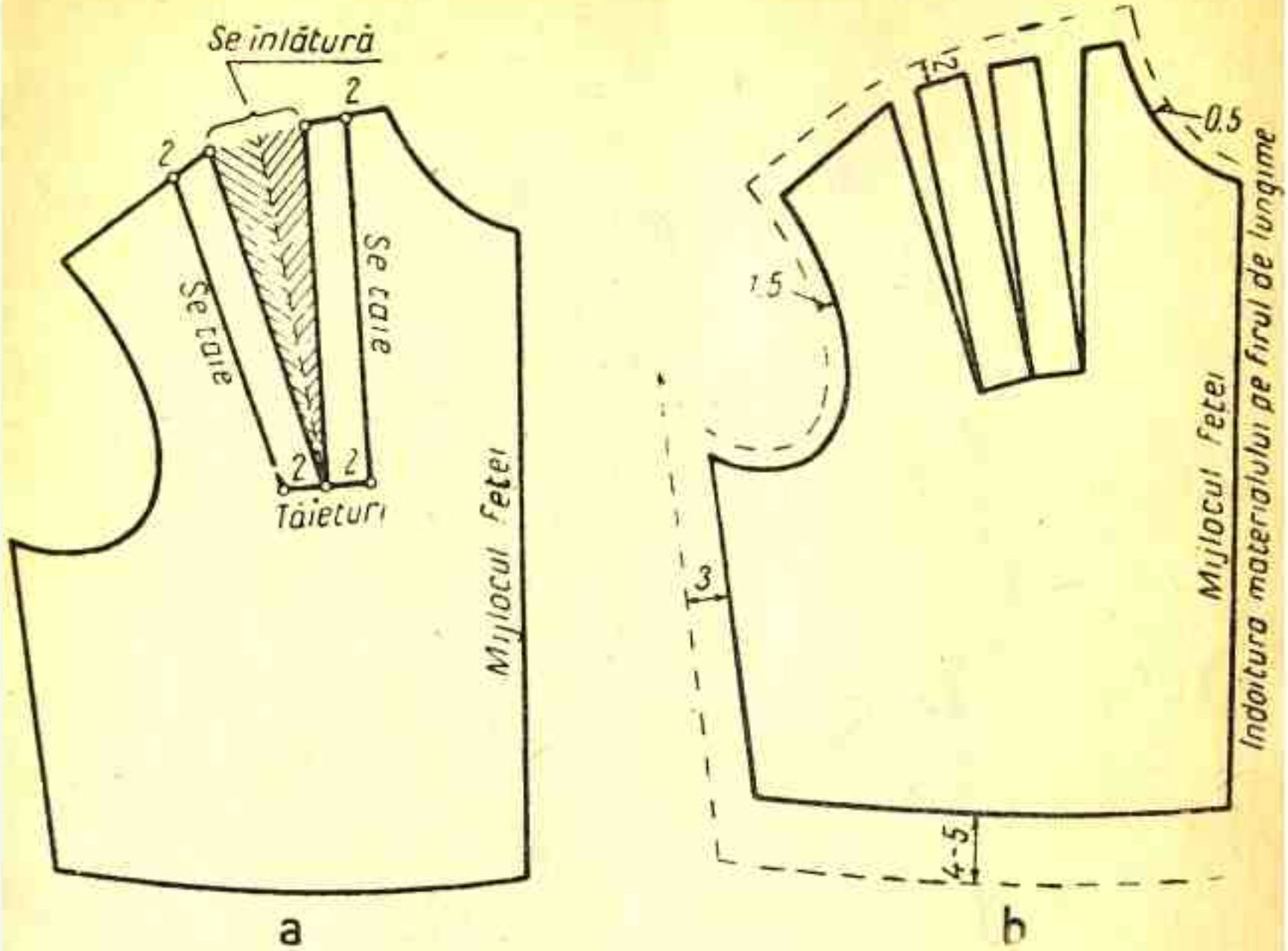

Fig. 177. Mutarea pensei de la umăr în trei cutișoare pe linia umărului: *a* — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b* — așezarea tiparului pe mtaerial cu rezerve pentru cusături.

de bază al feței de rochie (fig. 179, *a*). Vîrful pensei de la umăr se unește printr-o linie orizontală cu mijlocul feței. Pentru lărgimea necesară creșturilor se marchează o distanțare suplimentară a tiparului: distanța de la punctul de intersecție a liniei orizontale cu mijlocul feței pînă la răscroitura gîtului se împarte în două, iar din punctul de diviziune se duce spre stînga linia orizontală a tăieturii, pînă la intersecția cu linia de răscroitură a brațului. Vîrful pensei de pe linia taliei se unește printr-o linie orizontală cu mijlocul feței.

Se fac tăieturi pe liniile marcate. Pentru ca pe linia taliei să nu se formeze lărgimi de prisos, se închide pensa de pe linia taliei, precum și pensa de la umăr. În felul acesta pensele trec

Fig. 178. Rochie cu pensa de la umăr mutată pe mijlocul feței.

pe mijlocul feței. Pe tăietura suplimentară pentru lărgimea necesară crețurilor se face o distanțare a tiparului cu 8 cm sau mai mult (în funcție de material și model).

Așezarea tiparului pe material (fig. 179, *b*). Tiparul se așază în așa fel ca firul de lungime al materialului să treacă pe mijlocul feței corsajului. La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe mijlocul feței și linia umărului — 2 cm,

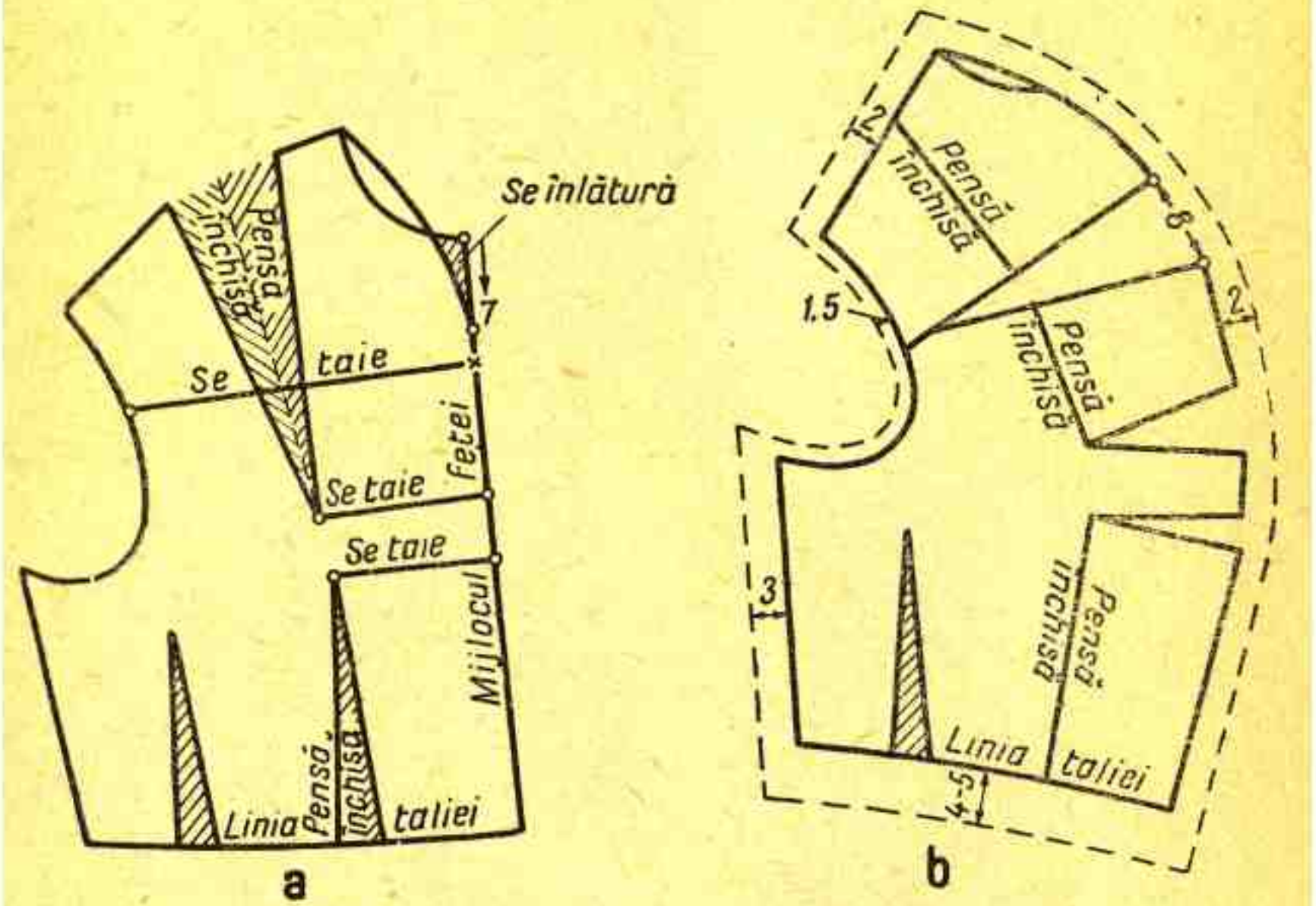

Fig. 179. Mutarea pensei de la umăr pe mijlocul feței:
a — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b* — așezarea tiparului pe material cu rezerve pentru cusături.

pe răscroitura brațului 1,5 cm, pe linia de subrâț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm. Răscroitura gîtului se definitivează la probă.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR PE LINIA DE SUBRAȚ

În fig. 180 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este mutată pe linia de subraț. Pentru formarea tiparului de față al acestei rochii se aplică pe tiparul de bază al feței de bluză sau de rochie (p. 208, fig. 133) liniile modelului (fig. 181, *a*).

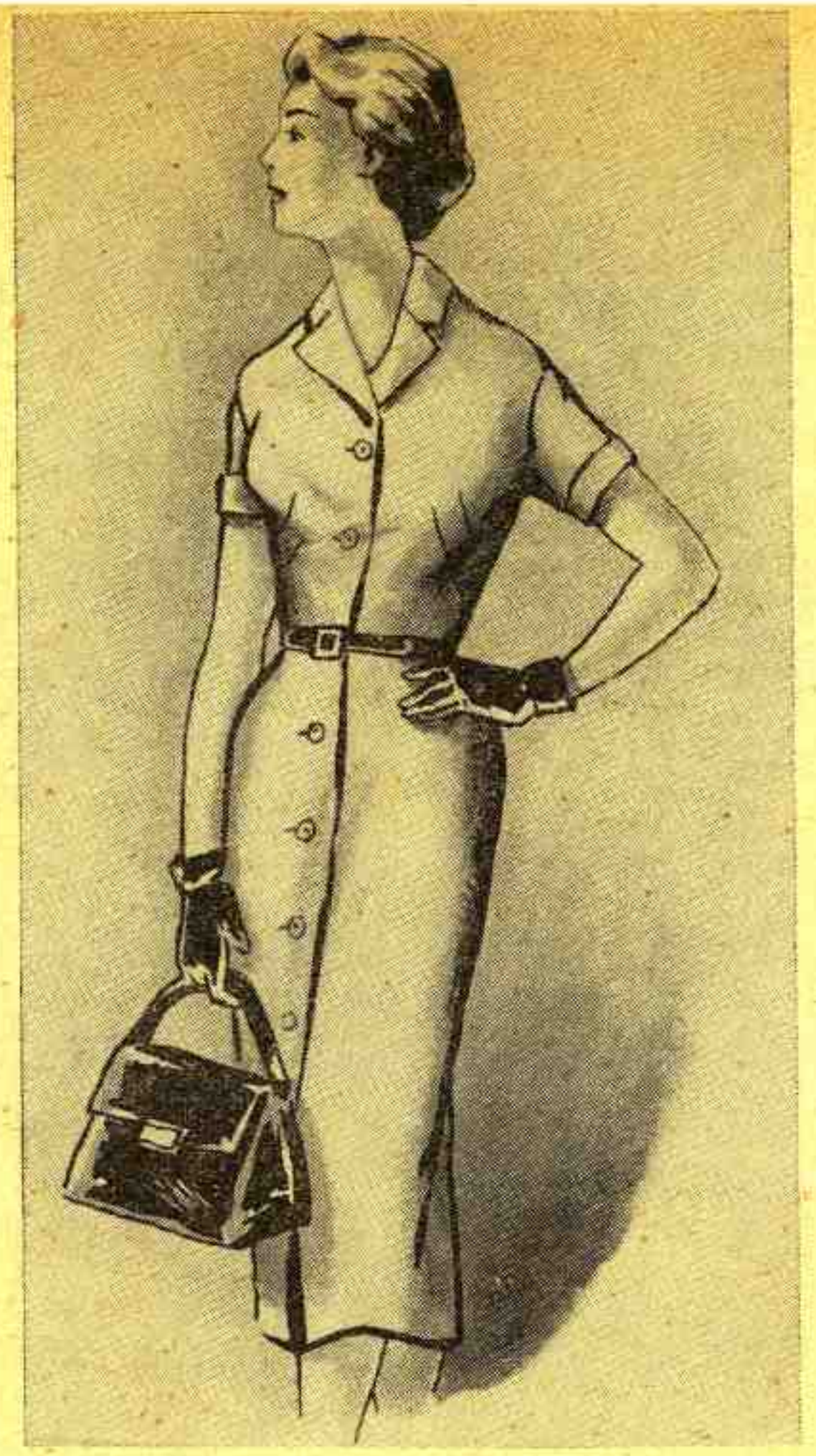

Fig. 180. Rochie cu pensa de la umăr mutată pe linia de subraț.

Linia de subraț se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus și în jos cîte 2 cm. Punctele *2* se unesc cu vîrful pensei de la umăr. Pe liniile marcate se fac tăieturi, iar pensa de la umăr se închide.

Așezarea tiparului pe material (fig. 181, *b*). La așezarea tiparului pe material se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pentru fentă — 2 cm, pe răscroitura gîtului — 0,5 cm, pe linia

umărului — 2 cm, pe linia de răscroitură a brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR ÎNTR-O TĂIETURĂ DREAPTĂ SUB BRAȚ

În fig. 182 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este mutată pe linia de sub bust. Pentru a executa tiparul feței corsajului acestei rochii (fig. 183, *a*) se desenează liniile modelului pe tiparul de bază al feței de rochie. Linia de mijloc a feței se împarte în două, iar linia de subraț în trei părți egale. Punctul superior de diviziune al liniei de subraț se unește cu punctul de diviziune al mijlocului feței. Vîrful pensei de la umăr se unește cu vîrful pensei de pe linia taliei. De la răscroitura gîtului se aplică în sus, pe verticală, 1—2 cm, iar de la punctul notat se

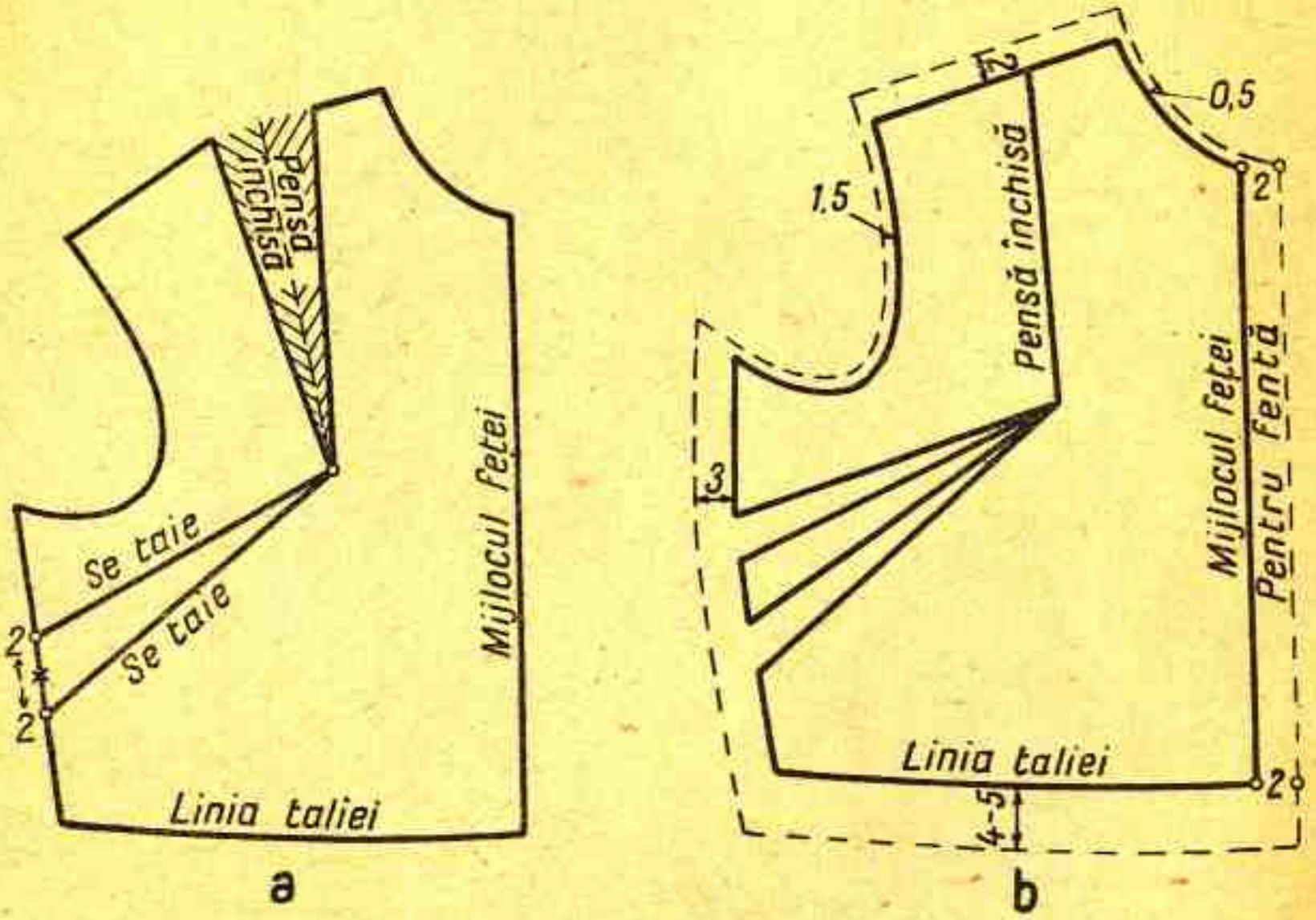

Fig. 181. Mutarea pensei de la umăr pe linia de subraț:
a — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b* — așezarea tiparului de față pe material cu rezerve pentru cusături.

aplică pe orizontală spre dreapta 1 cm. Punctul *1* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului și cu punctul de diviziune de pe mijlocul feței. Partea hașurată a tiparului se înlătură. Pe liniile marcate se execută tăieturile. Pensele de pe linia taliei se închid. Pensa de la umăr se închide, iar pe linia de unire a pieselor se distanțează cu 5 cm (pentru formarea crețurilor).

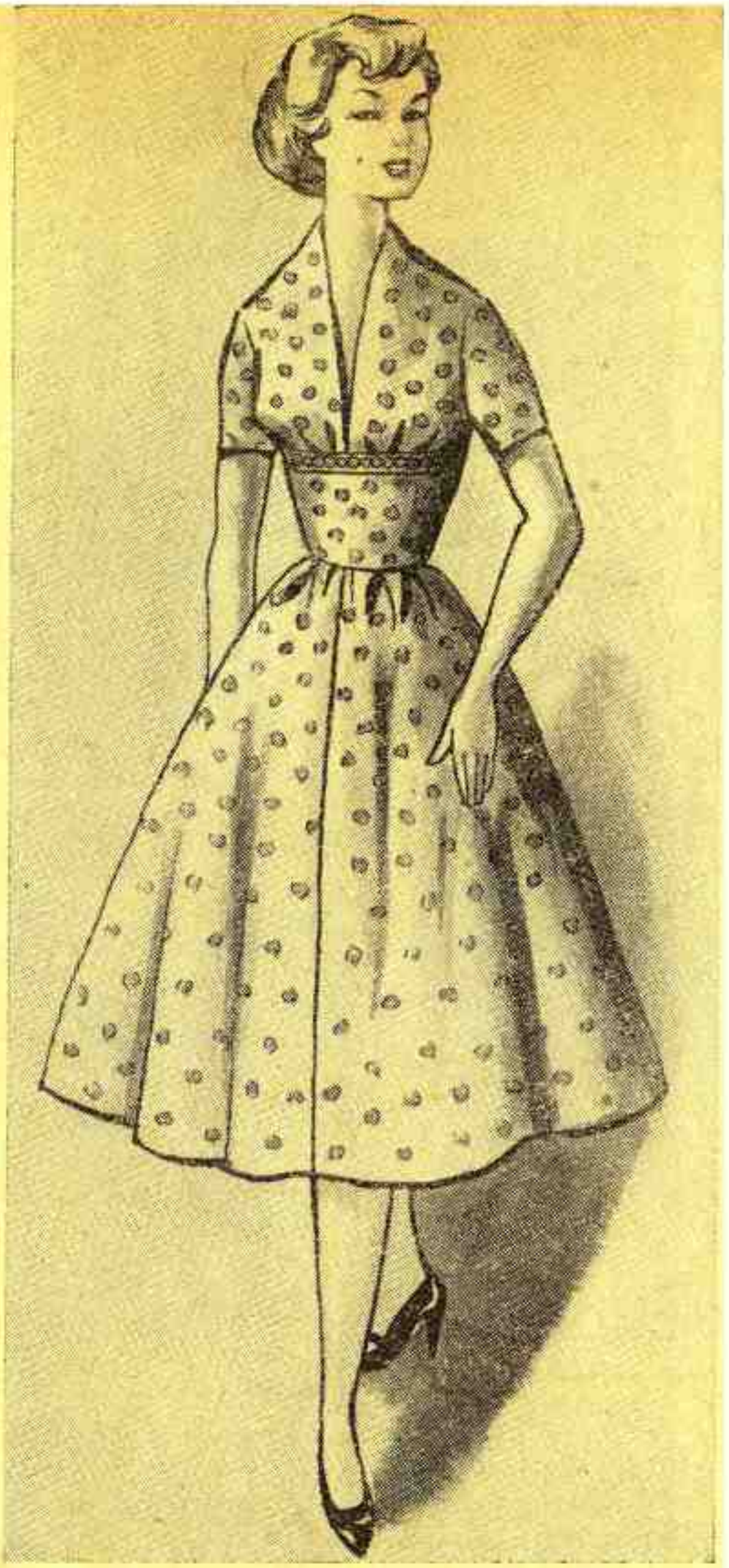

Fig. 182. Rochie cu pensa de la umăr mutată într-o tăietură dreaptă, care pornește pe linia de subraț pînă la mijlocul feței.

Așezarea tiparului pe material (fig. 183, *b*). Partea de jos a corsajului se așază cu linia de mijloc a feței pe îndoitura materialului, pe direcția firului de lungime.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia umărului și pe linia de unire

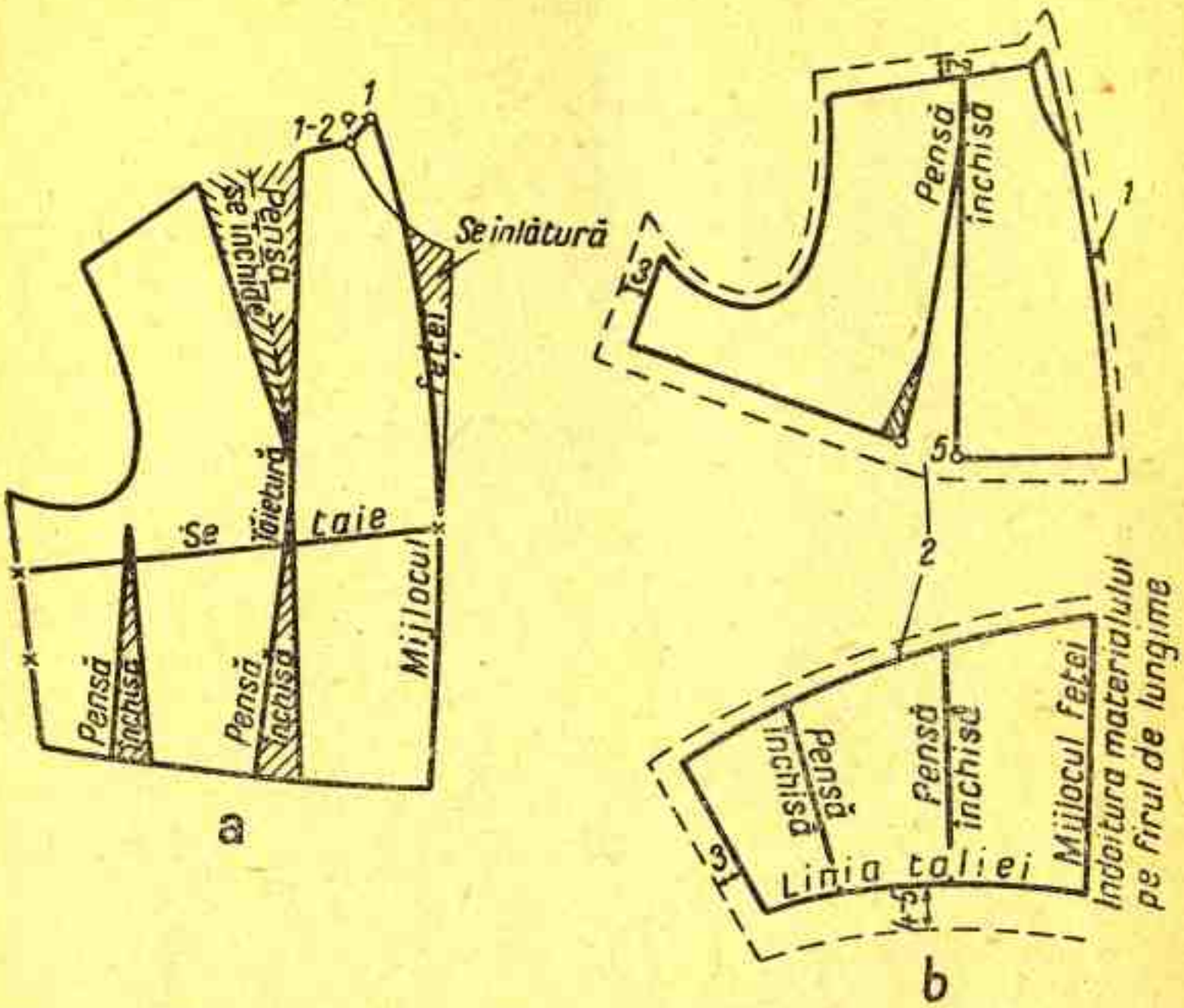

Fig. 183. Mutarea pensei de la umăr într-o tăietură dreaptă de la linia de subraț pînă la mijlocul feței:

a — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b* — așezarea pieselor de tipar pe material cu rezerve pentru cusături.

a pieselor — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR ÎN CREȚURI SUB O PLATCĂ DREAPTĂ

În fig. 184 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este mutată în crețuri sub o platcă dreaptă. Pentru a executa tiparul corsajului acestei rochii, se aplică linia plătcii pe tiparul de bază al feței de rochie, bluză etc. (fig. 185, *a*). De la umăr, pe linia de răscroitură a gîtului, se aplică în jos 4 cm. Pe linia de răscroitură a brațului se aplică apoi, de la umăr în jos, 5 cm.

Fig. 184. Rochie cu pensa de la umăr mutată în creţurile de sub o platcă dreaptă.

Prin punctele *4* şi *5* se duce linia de tăietură a plătcii şi se taie platca, iar pensa de la umăr se închide.

Partea principală a corsajului se croieşte cu pensa la umăr deschisă, iar surplusul de material se repartizează în creţurile de sub platcă. Dacă această lărgime nu este suficientă pentru creţuri, se face o tăietură de la vîrful pensei de la umăr pînă la linia taliei şi se depărtează piesele de tipar suplimentar cu 6—10 cm, pe linia de unire cu platca.

Aşezarea tiparului pe material (fig. 185, *b*, *c*). La aşezarea tiparului pe material se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia de mijloc a feţei pentru fentă — 2 cm, pe răscroitura

gîtului 0,5—1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm pe linia de unire cu platca — 1 cm, pe linia de subraț 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

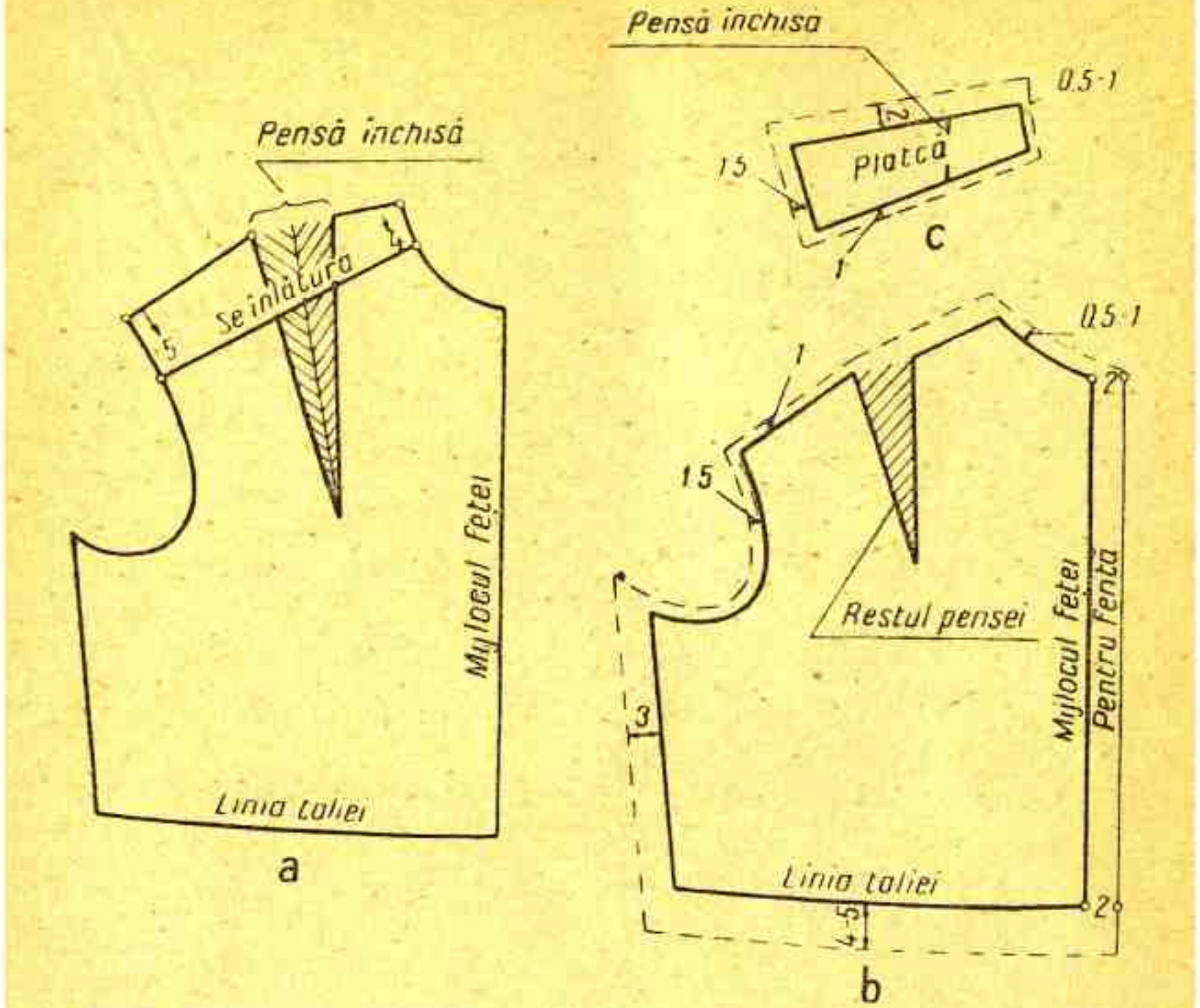

Fig. 185. Mutarea pensei de la umăr în creturile de sub o platcă dreaptă: *a* — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b,c* — așezarea pieselor de tipar pe material cu rezerve pentru cusături.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR ÎN CREȚURI SUB O PLATCĂ ROTUNDĂ

În fig. 186 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este mutată în creturile de sub o platcă rotundă. Pentru a executa tiparul acestei rochii (fig. 187, *a*), se aplică pe tiparul de bază al feței de rochie cu mîneca montată sau chimono, linia plătcii rotunde. În acest scop se aplică 12 cm de la răscroitura gîtului, pe linia de mijloc a corsajului, în jos. De la pensa de pe umăr se aplică 9 cm pe linia umărului spre stînga. Punctele *12* și *9* se unesc printr-o linie arcuită după forma plătcii.

Pentru a mări numărul de creturi se marchează linia tăieturii. Pe linia taliei se aplică de la mijlocul feței spre stînga 8 cm. Punctul *9* se unește cu vîrful pensei de la umăr.

Fig. 186. Rochie cu pensa de la umăr mutată în creţurile de sub o platcă rotundă.

Pe liniile marcate se execută tăieturile. Pensa de la umăr de pe platcă se închide, iar partea principală a corsajului se croieşte cu pensa deschisă distanţînd tiparul în mod suplimentar cu 6—10 cm pe linia de unire cu platca.

Aşezarea tiparului pe material (fig. 187, *b*, *c*). Partea principală a corsajului se aşază în aşa fel pe materialul îndoit, ca firul de lungime să treacă pe mijlocul feţei.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia de mijloc a plătcii, în faţă, pentru fentă — 2 cm, pe răscroitura gîtului — 0,5—1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe linia de unire cu platca şi linia de jos a mînecii — 1 cm, pe linia de subraţ — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR ÎNTR-O TĂIETURĂ ARCUITĂ (CONCAVĂ) SUB BUST

În fig. 188 este prezentată o rochie la care pensa de la umăr este mutată într-o tăietură sub bust. Această mutare a pensei se execută în felul următor. Pe tiparul feţei de bluză sau pe tiparul de bază al rochiei se aplică liniile modelului (fig. 189, *a*). Pe linia de subraţ se aplică 2 cm de la răscroitura braţului în jos. Linia de mijloc a feţei se împarte în trei părţi egale, iar punctul inferior de diviziune se uneşte cu punctul *2*. Se mută apoi pensa de la umăr pe linia taliei, se execută tăietura pe linia modelului, iar pensele din partea de jos a corsajului se închid. În partea de sus a corsajului se fac cutişoare sau creţuri.

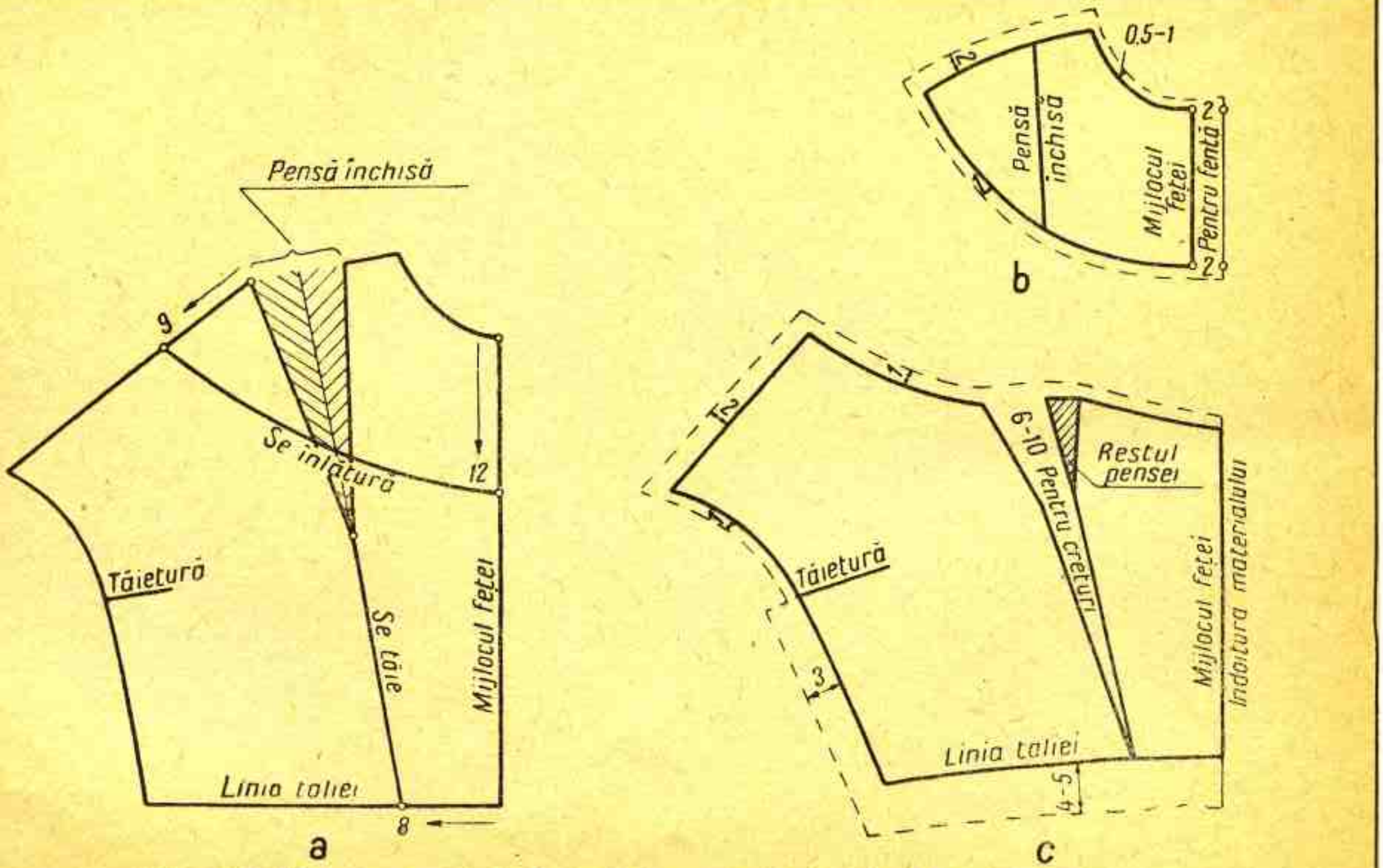

Fig. 187. Mutarea pensei de la umăr în creturile de sub o platcă rotundă:

a — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b*, *c*, — așezarea pieselor de tipar pe material cu rezerve pentru cusături.

Fig. 188. Rochie cu pensa de la umăr mutată într-o tăietură arcuită de la linia de subraț pînă la mijlocul feței.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pentru fentă — 3 cm, pe conturul fentei — 0,5 cm, pe răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de unire a pieselor — 2 cm, pe linia de jos a corsajului — 4 — 5 cm (fig. 189, *b*, *c*).

MUTAREA PENSEI DE LA UMĂR ÎNTR-O TĂIETURĂ LA RĂSCROITURA BRAȚULUI

În fig. 190 este prezentată o bluză cu pensa de la umăr mutată într-o tăietură de la răscroitura brațului. Pentru a construi tiparul acestei bluze se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al spatelui și feței de rochie sau de bluză simplă.

Spatele (fig. 191, *a*). Linia umărului se prelungește spre dreapta cu 2 cm. Din punctul *2* se aplică în jos 1 cm. Punctul *1* se unește cu linia de răscroitură a brațului și cu linia umărului.
Fața (fig. 191, *b*). Linia umărului se prelungește spre stînga cu 2 cm. Din punctul *2* se aplică în jos *1* cm. Punctul *1* se unește

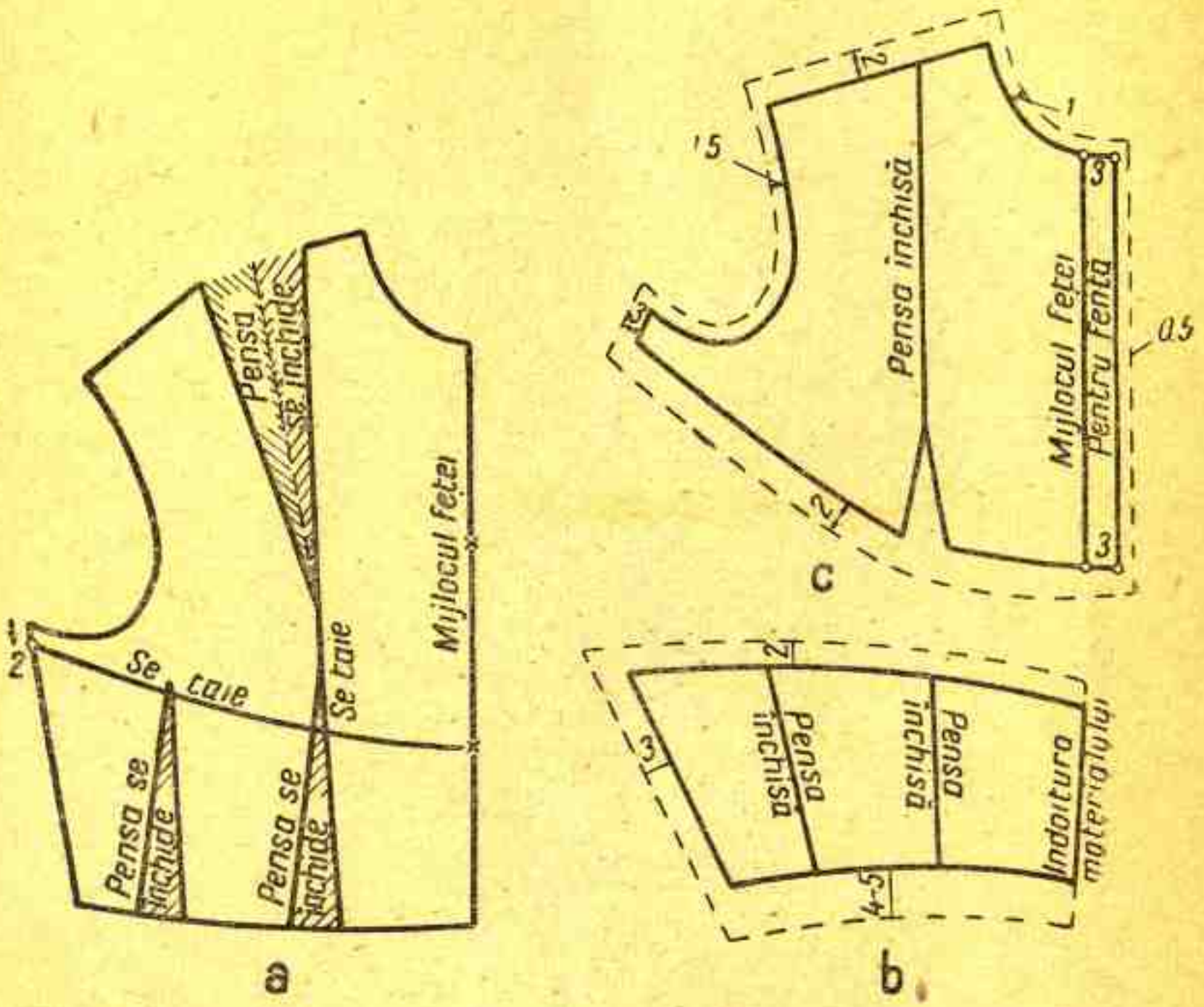

Fig. 189. Mutarea pensei de la umăr într-o tăietură arcuită de la linia de subraț pînă la mijlocul feței:

a — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al feței; *b*, *c* — așezarea pieselor de tipar pe material cu rezerve pentru cusături.

cu umărul. De la umăr se aplică pe răscroitura brațului în jos 10 cm, iar pe linia pensei în jos 14 cm. Se duce o linie arcuită prin punctele *2*, *10* și *14*.

Pe linia desenată se face o crestătură, pensa de la umăr se închide, pînă la crestătură, iar restul pensei pe linia de unire a crestăturii se lasă deschis pentru crețuri.

Dacă această lărgime nu este suficientă pentru crețuri, se face o tăietură de la vîrful pensei, de la umăr, pînă la linia taliei, iar piesele se distanțează suplimentar cu 8—10 cm pentru for-

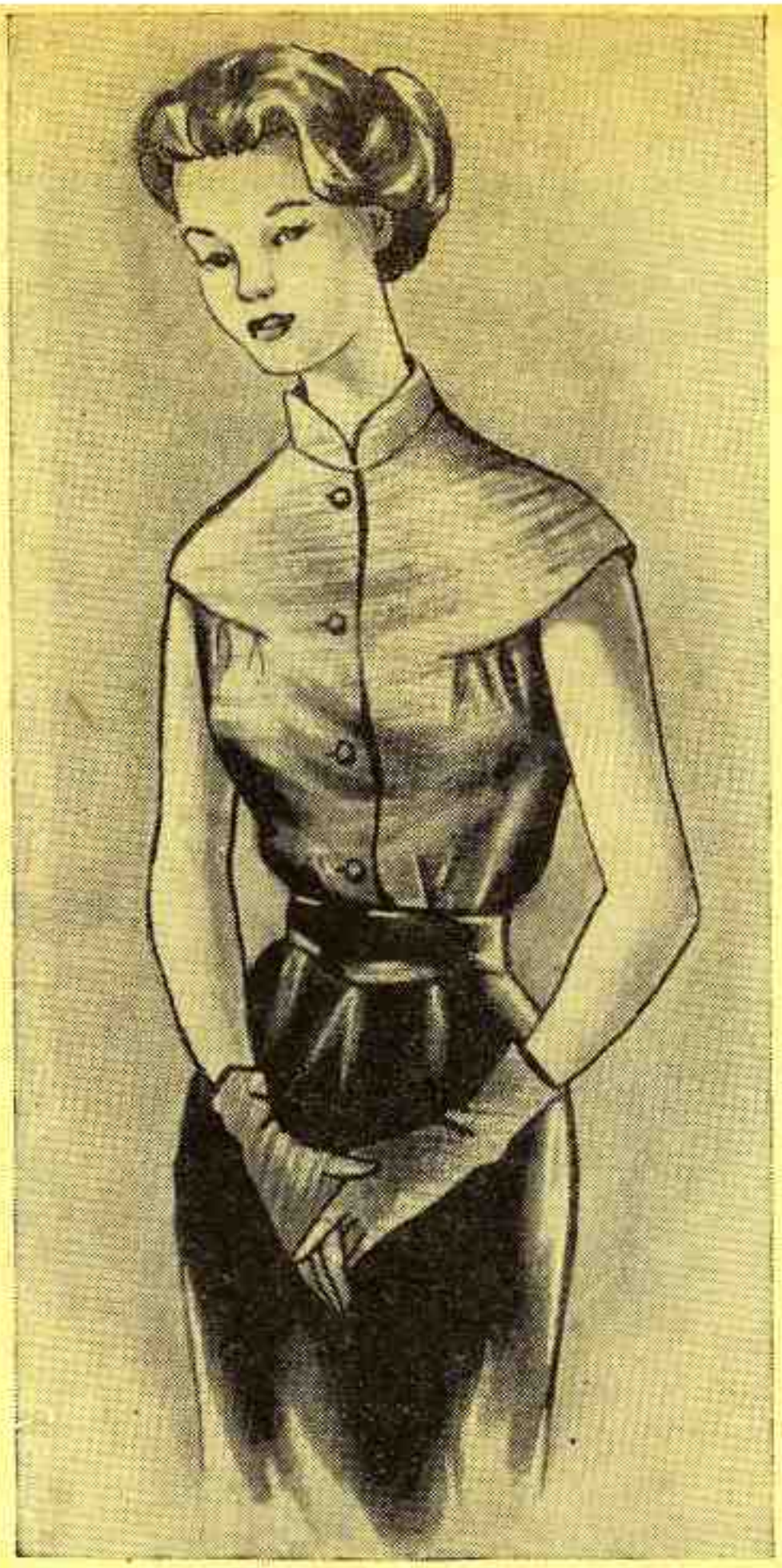

Fig. 190. Bluză cu pensa de la umăr mutată într-o tăietură de la răscroitura braţului.

marea creţurilor pe linia de unire a tăieturii. Pe linia taliei nu se face distanţarea pieselor.

La aşezarea tiparului pe material (fig. 191, *c*, *d*) se lasă următoarele rezerve pentru cusături pe mijlocul feţei pentru fentă (petrecut) — 2 cm, pentru îndoit — 5 cm, pe răscroitura gîtului — 0,5—1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura braţului şi linia tăieturii de la răscroitura braţului — 1,5 cm, pe linia de subraţ — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

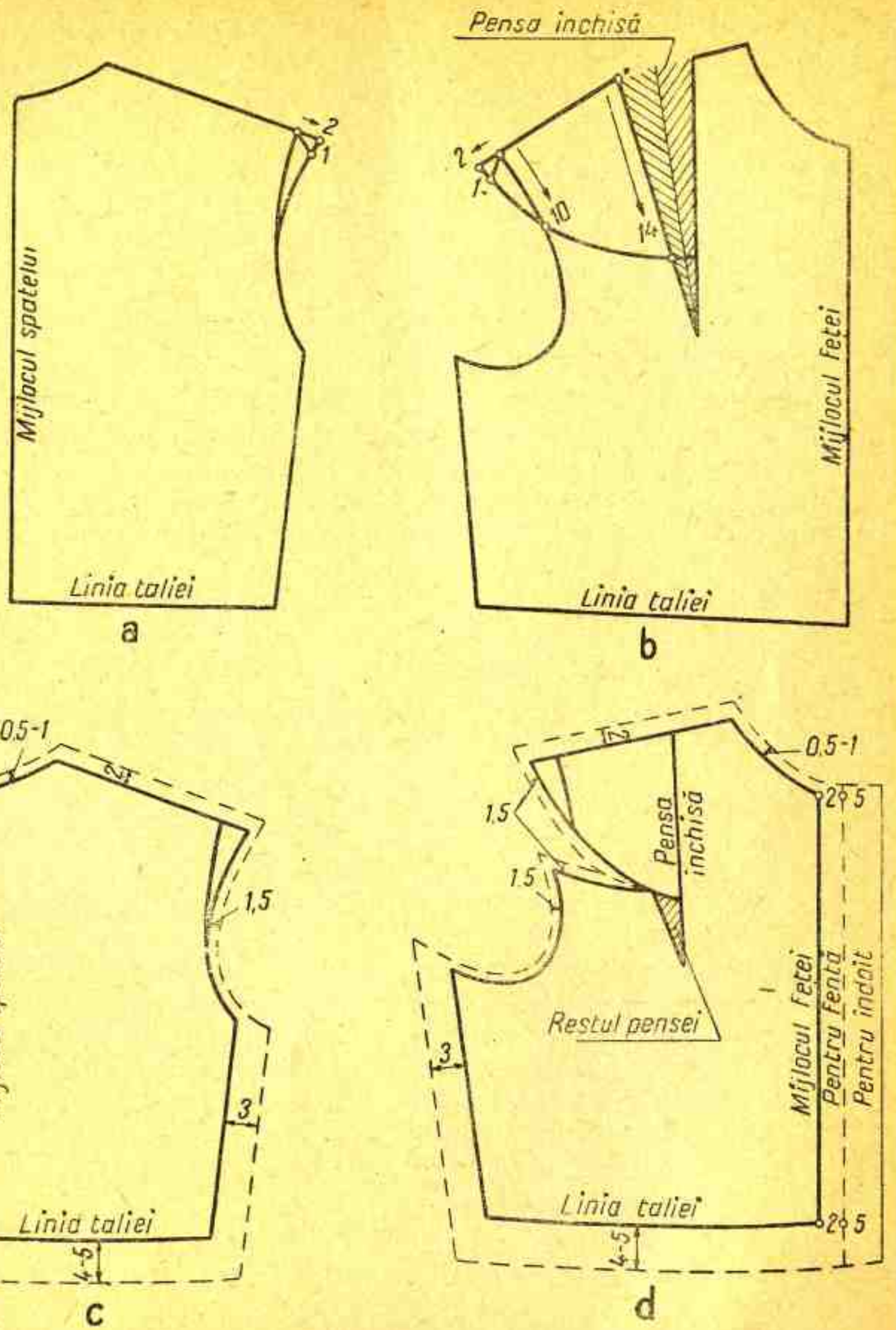

Fis. 191. Mutarea pensei de la umăr în tăietura de la răscroitura brațului: *a,b* — aplicarea liniei modelului pe tiparul de bază al spatelui și feței; *c, d* — așezarea tiparului de spate și față pe material.

CORSAJUL BLUZAT CU PLATCĂ DREAPTĂ

În fig. 192 este prezentată o rochie cu platcă dreaptă, cu o cută dublă la spate și cutișoare necălcate. Pentru a construi tiparul de corsaj al acestei rochii, se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al spatelui și feței la rochia simplă.

Spatele (fig. 193, *a*). Pe linia de mijloc a spatelui, din punctul inferior de răscroitură a gîtului, se aplică în jos 10 cm. Din punctul *10* se duce spre dreapta linia orizontală a plătcii. Pentru formarea creșturilor sau cutișoarelor și a cutei duble, pe linia de unire a plătcii și în partea de jos a corsajului, se împarte linia plătcii în două și din punctul de diviziune se duce linia tăieturii în jos, pe direcție verticală, pînă la intersecția cu linia taliei.

Fața (fig. 193, *b*). Pe linia de mijloc a feței din punctul inferior al răscroiturii gîtului, se aplică în jos 7 cm. Pensa de la umăr se închide. Din punctul *7* se duce spre stînga o linie dreaptă orizontală pînă la intersecția cu linia de răscroitură a brațului.

Tiparele de spate și de față se taie pe liniile marcate. Pensa de la umăr de pe platcă se închide.

Așezarea tiparului pe material (fig. 193, *c*, *d*, *e*, *f*).

Spatele. Platca de la spate se așază pe îndoitura materialului, pe direcția firului de lungime. Pentru a forma cuta dublă, se distanțează mijlocul părții inferioare a tiparului cu 8 cm de la îndoitura materialului și pe linia tăieturii de la spate, cu 3 cm, pentru creșturi sau cutișoare.

La așezarea tiparului pe material se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului — 1 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia umărului și linia de unire a plătcii — 2 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

Fața. Platca se croiește cu pensa de la umăr închisă, iar partea de jos a tiparului de față (cu pensa de la umăr deschisă) se așază pe îndoitura materialului pe direcția firului de lungime.

La așezarea tiparului pe material se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia umărului și pe linia de unire a plătcii — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm, pentru fentă — 2 cm.

BLUZĂ TĂIATĂ ÎN TALIE

În fig. 194 este prezentată o bluză la care pensa de la umăr este mutată în tăietura de pe linia taliei. Pentru a executa tiparul acestei bluze se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al spatelui și feței de rochie sau bluză simplă.

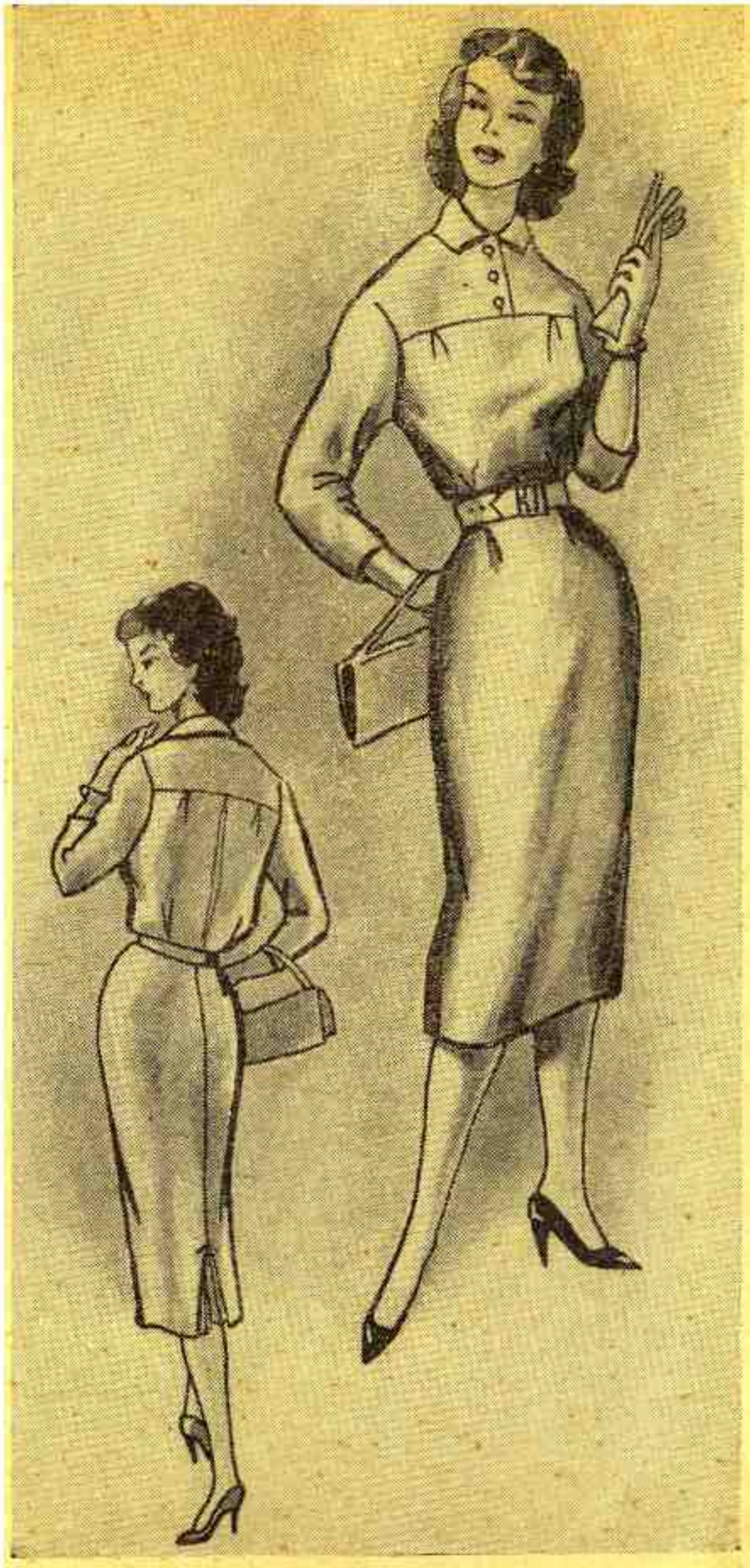

Fig. 192. Rochie cu corsaj bluzat și platcă dreaptă.

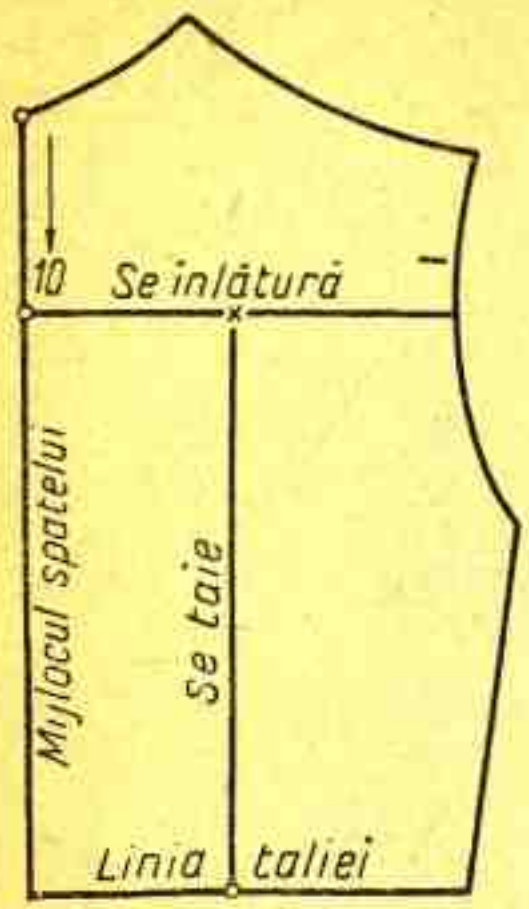

a

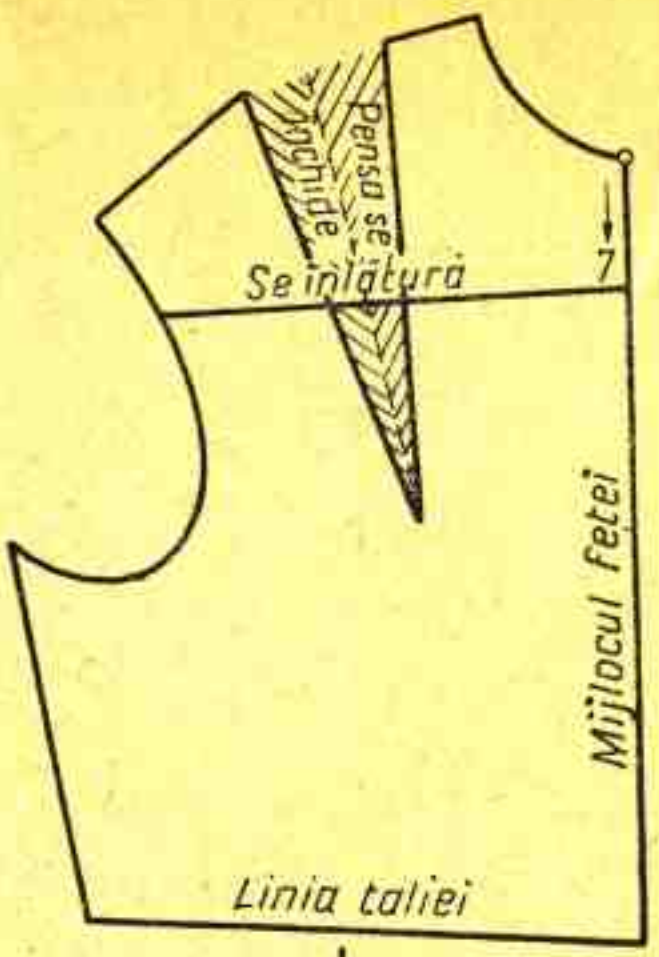

b

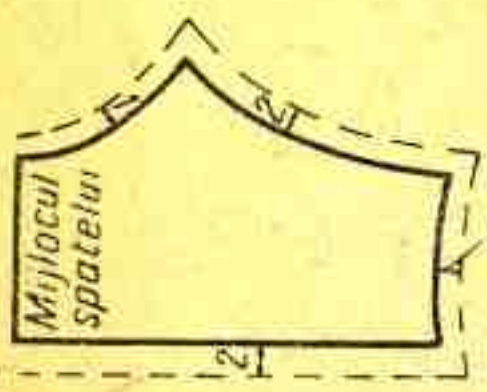

c

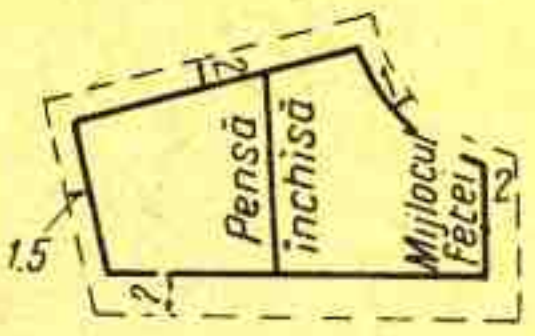

d

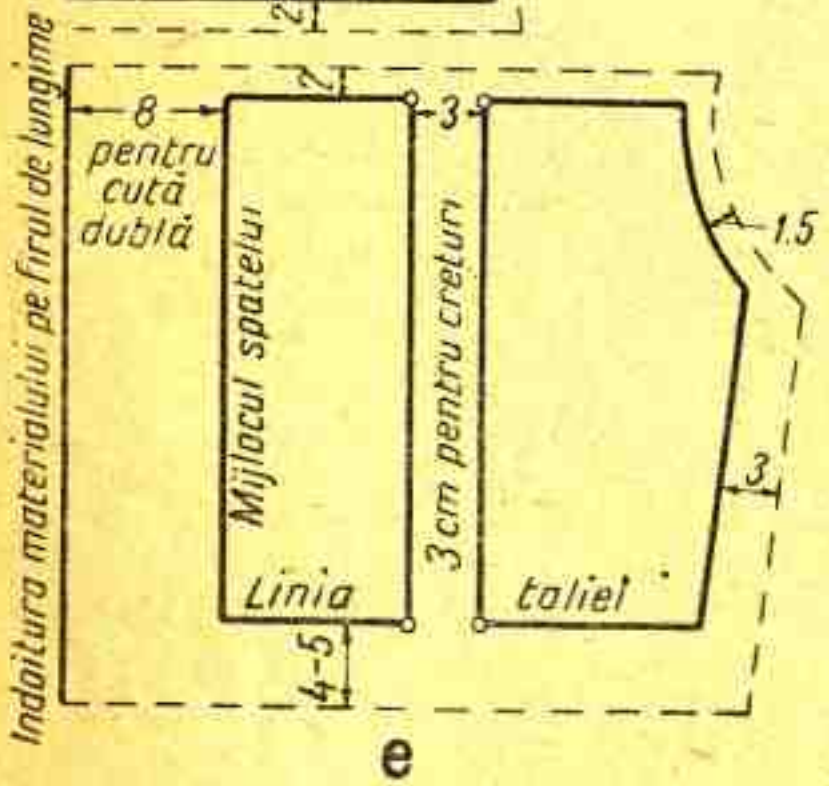

e

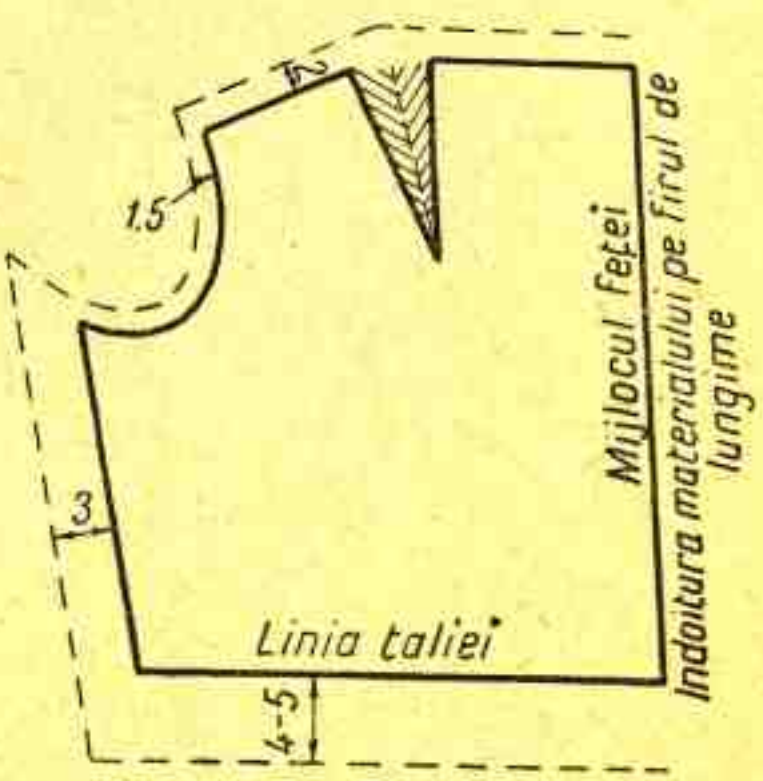

f

Fig. 193. Mutarea pensei de la umăr sub platcă și confecționarea spatelui cu platcă:

a,b — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și feței; *c, d, e, f* — așezarea pieselor de tipar pe material cu rezerve pentru cusături.

Fig. 194. Bluză cu tăietură pe linia taliei.

Spatele (fig. 195, *a*). De la linia taliei, pe mijlocul spatelui și pe linia de subraț, se aplica în jos cîte 9 cm (pentru toate măsurile). Punctele *9* și *9* se unesc. Partea inferioară (haşurată) a tiparului se înlătură.

Fața (fig. 195, *b*). Vîrful pensei de la umăr se unește cu pensa de pe linia taliei. De la răscroitura gîtului se aplică spre stînga 1,5 cm, iar în jos 10 cm. Punctele *1,5* și *10* se unesc. Din punctul *10* și de la linia taliei spre dreapta, perpendicular pe mijlocul feței, se aplică cîte 2 cm. Punctele *2* și *2* se unesc. Din punctul *2* (inferior), linia se prelungește în jos cu 5 cm. De la linia taliei, pe mijlocul feței, se aplică în jos 13 cm. Din punctul *13*, perpendicular pe mijlocul feței, se aplică spre stînga *3* cm. Punctele *5* și *3* se unesc. De la linia taliei, pe linia de subraț, se aplică în jos 9 cm, iar pe linia pensei din față, în jos, 11 cm. Punctele *9*, *11* și *3* se unesc. Pe linia taliei, de la linia de subraț pînă la

pensa din față inclusiv, se marchează linia tăieturii. Partea de jos (haşurată) a tiparului se îndepărtează.

Tiparul se taie pe liniile marcate, iar perna de la umăr se închide. Părţile penselor de sub linia taliei de asemenea se închid.

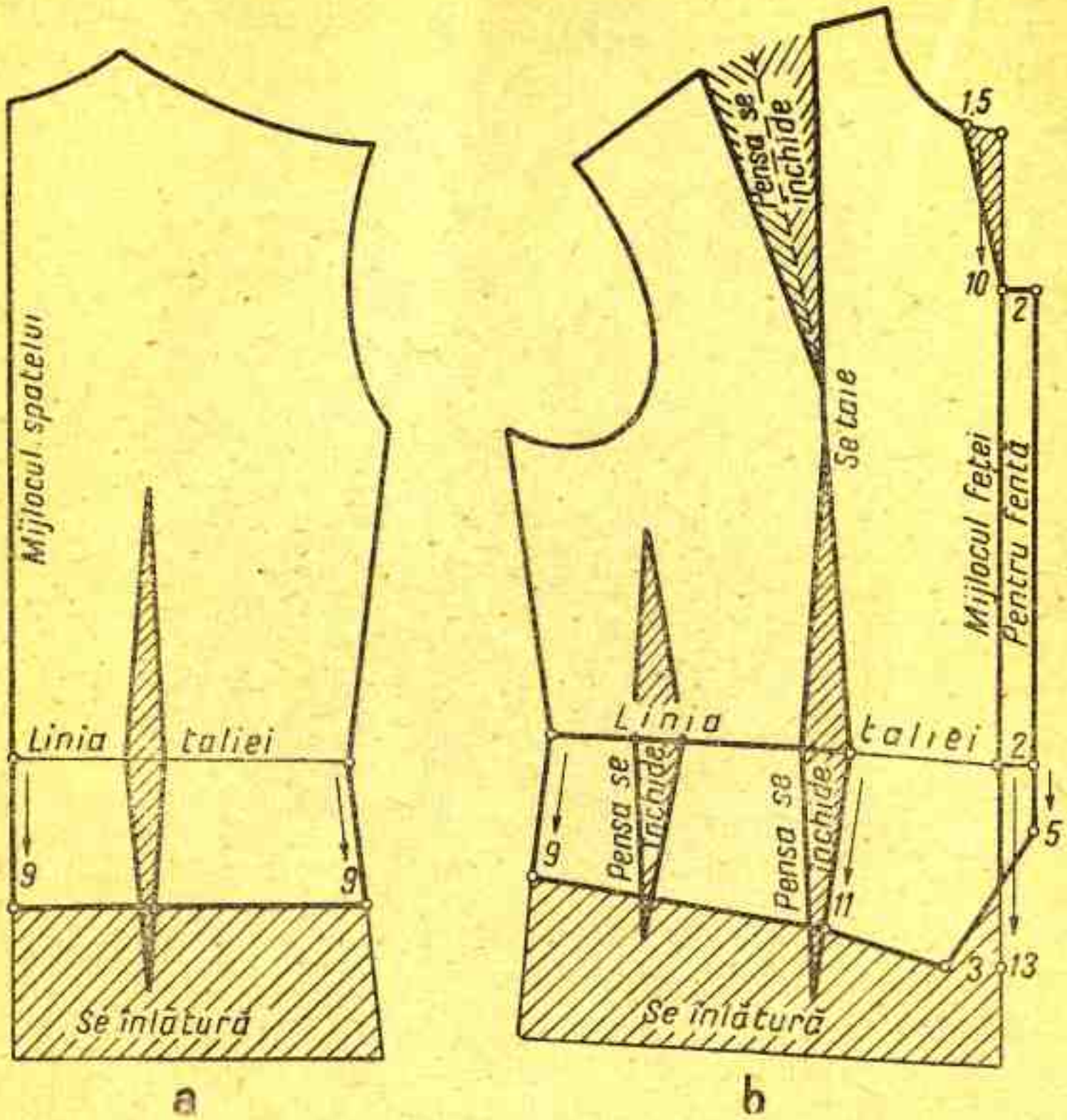

Fig. 195, *a*, *b*. Mutarea pensei de la umăr în tăietura de pe linia taliei: *a*,*b* — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui şi feţei.

Aşezarea tiparului pe material (fig. 195, *c*, *d*). Tiparul se aşază în aşa fel ca mijlocul spatelui şi al feţei să treacă pe firul de lungime al materialului.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului, conturul fentei, linia de jos a feţei de bluză şi a tăieturii — 1 cm, linia umărului — 2 cm, răscroitura braţului 1,5 cm, linia de subraţ — 3 cm, linia de jos a spatelui — 3 cm. Gulerul montat se croieşte conform tiparului (v. fig. 282), iar forma definitivă se dă la probă.

BLUZĂ SPORT CU PLATCĂ

În fig. 196 este prezentată o bluză sport dreaptă, cu o platcă în față și cu despicături (fente) pe cusăturile laterale. Pentru a executa tiparul acestei bluze (fig. 197) se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al bluzei cu pensă la umăr.

Spatele (fig. 197, *a*). De la linia taliei, pe linia de mijloc a spatelui, se aplică în jos 15 cm și din punctul *15* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia de subraț. Linia cusăturii de subraț se duce de la punctul inferior al răscroi-

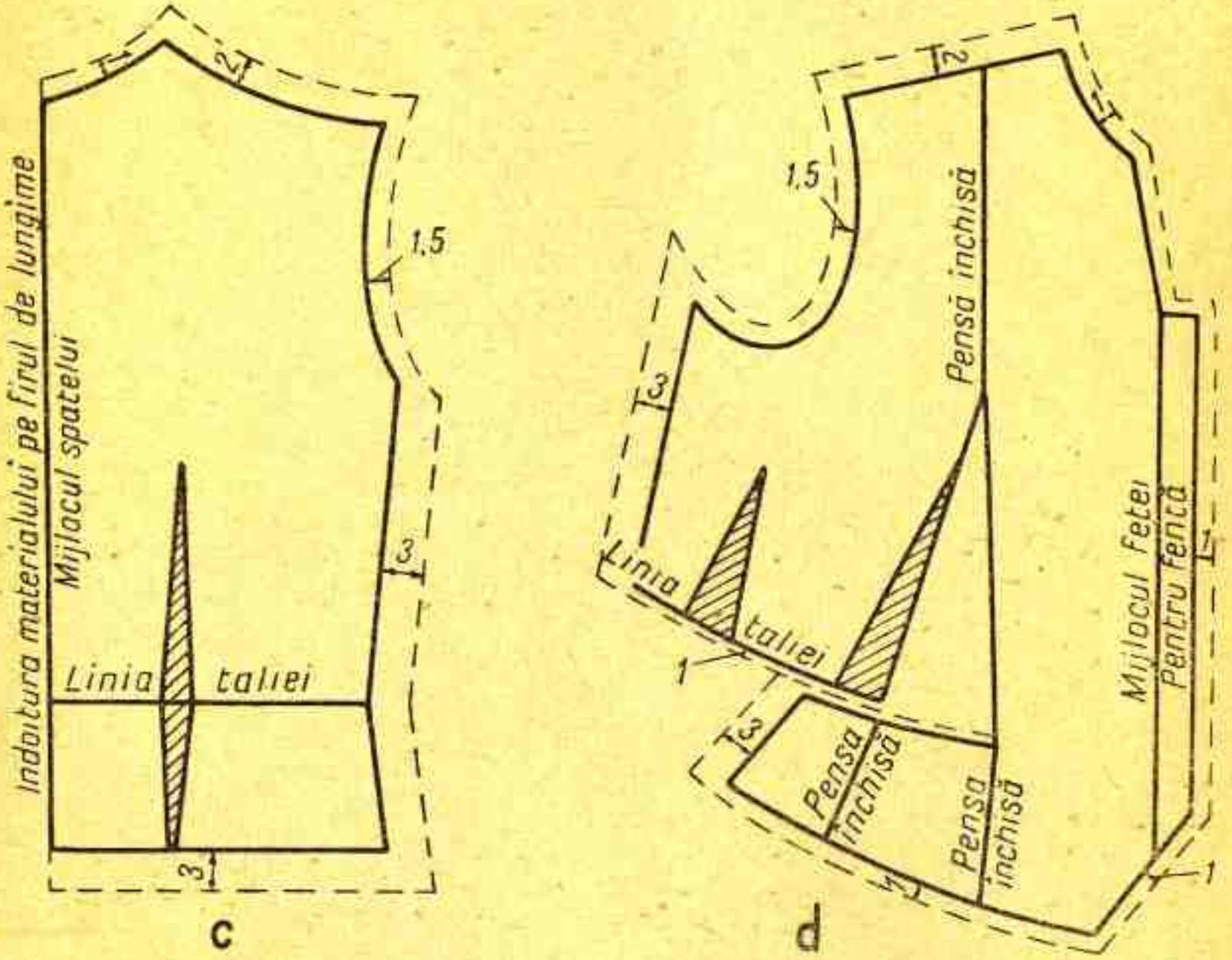

Fig. 195,*c,d*. Mutarea pensei de la umăr în tăietura de pe linia taliei:
c,d—așezarea pe material a tiparului de spate și față cu rezerve pentru cusături.

turii brațului pînă la punctul de intersecție cu linia orizontală dusă din punctul *15* pînă la linia de subraț. Din punctul de intersecție a liniei orizontale cu linia de subraț se aplică în sus 8 cm. Această distanță rămîne neîncheiată pentru fenta de pe linia cusăturii de subraț.

Fața (fig. 197, *b*). Se marchează linia plătcii. În acest scop se aplică de la răscroitura gîtului, pe linia de mijloc a feței, în jos, 14 cm și din punctul *14* se duce spre stînga linia orizontală a tăieturii plătcii pînă la intersecția cu linia de răscroitură

Fig. 196. Bluză sport cu platcă.

a brațului. Pe mijlocul feței, de la talie în jos, se aplică 15 cm. Din punctul *15*, paralel cu linia taliei, se duce spre stînga o linie pînă la intersecția cu linia de subraț. Din punctul de intersecție

a liniei de subraț se aplică în sus 8 cm. Această distanță rămîne neîncheiată pentru fenta de pe linia cusăturii de subraț.

Gulerul croit dintr-o bucată cu platca se schițează în felul următor. De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică

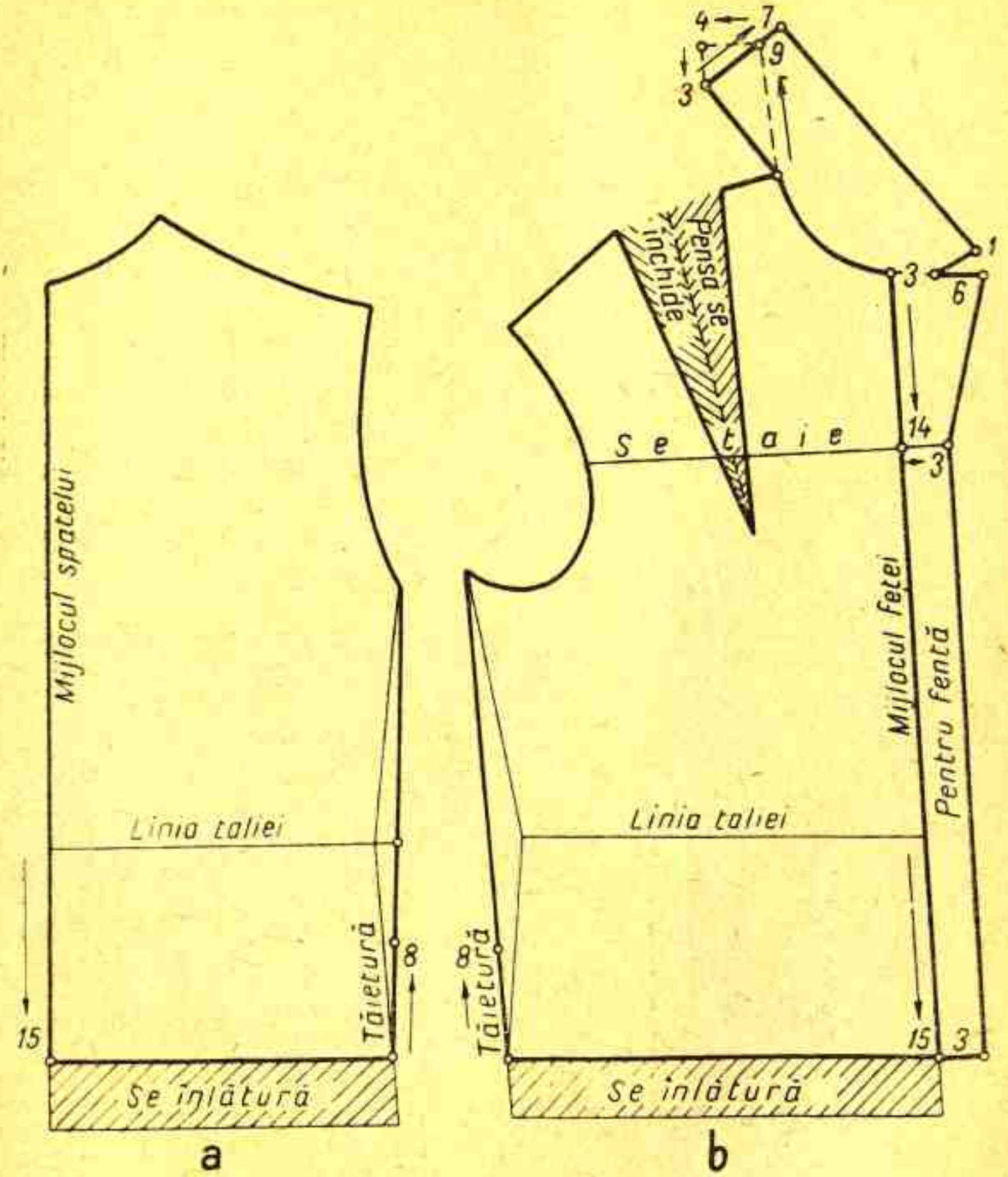

Fig. 197, *a,b*. Mutarea pensei de la umăr sub platcă:
a,b — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și feței.

în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm și din punctul *4* în jos — 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului. Din punctul *3* se duce apoi prin punctul *9* o linie lungă de 7 cm. Din punctul inferior al răscroiturii gîtului (de pe mijlocul feței) se aplică spre dreapta 6 cm, iar din punctul *6*

spre stînga 3 cm. Din punctul *6* se aplică în sus 1 cm. Linia gulerului se duce prin punctele *7*, *1*, *3* și *6*. Din punctele *14* și *15* se aplică spre dreapta cîte 3 cm. Punctele *6*, *3*, *3* și *15* se unesc.

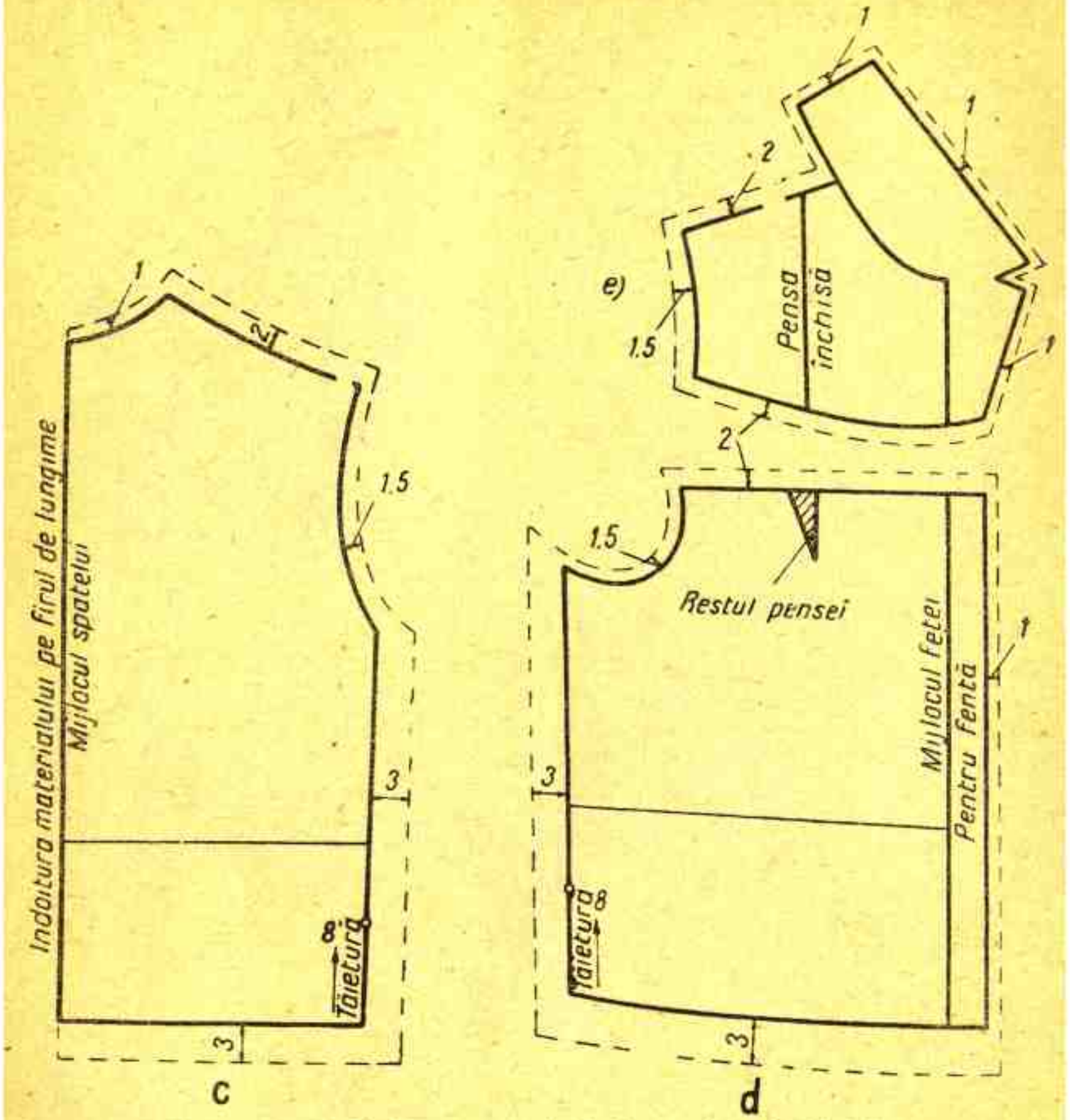

Fig. 197,*c*,*d*. Mutarea pensei de la umăr sub platcă:
c,*d* — așezarea pe material a pieselor de tipar de spate și față cu rezerve pentru cusături.

După ce s-a conturat gulerul, se închide pensa de la umăr și se taie tiparul pe linia plătcii.

Așezarea tiparului pe material (fig. 197, *c*, *d*). Mijlocul spatelui și al feței se așază pe direcția firului de lungime. Platca se croiește cu pensa la umăr închisă.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului și pe conturul fentei — 1 cm, pe răscroitura

brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 3 cm, pe linia de unire a bluzei cu platca — cîte 2 cm.

PLASTRON CU GULERUL CROIT DINTR-O BUCATĂ

Pentru tiparul plastronului prezentat în fig. 198 se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al spatelui și feței de rochie simplă sau de bluză simplă (fig. 199).

Spatele (fig. 199, *a*). De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se prelungește linia de mijloc a spatelui în sus cu 1,5 cm. Punctul *1,5* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului de la care se aplică pe linia umărului spre dreapta 5 cm. Pe linia taliei se aplică 6 cm, de la mijlocul spatelui spre dreapta. Punctele *5* și *6* se unesc. Restul tiparului (hașurat) se înlătură.

Fața (fig. 199, *b*). Din punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică pe linia umărului spre stînga 5 cm. De la mijlocul feței se aplică pe linia taliei spre stînga 7 cm. Punctele *5* și *7* se unesc. Restul tiparului (hașurat) se înlătură.

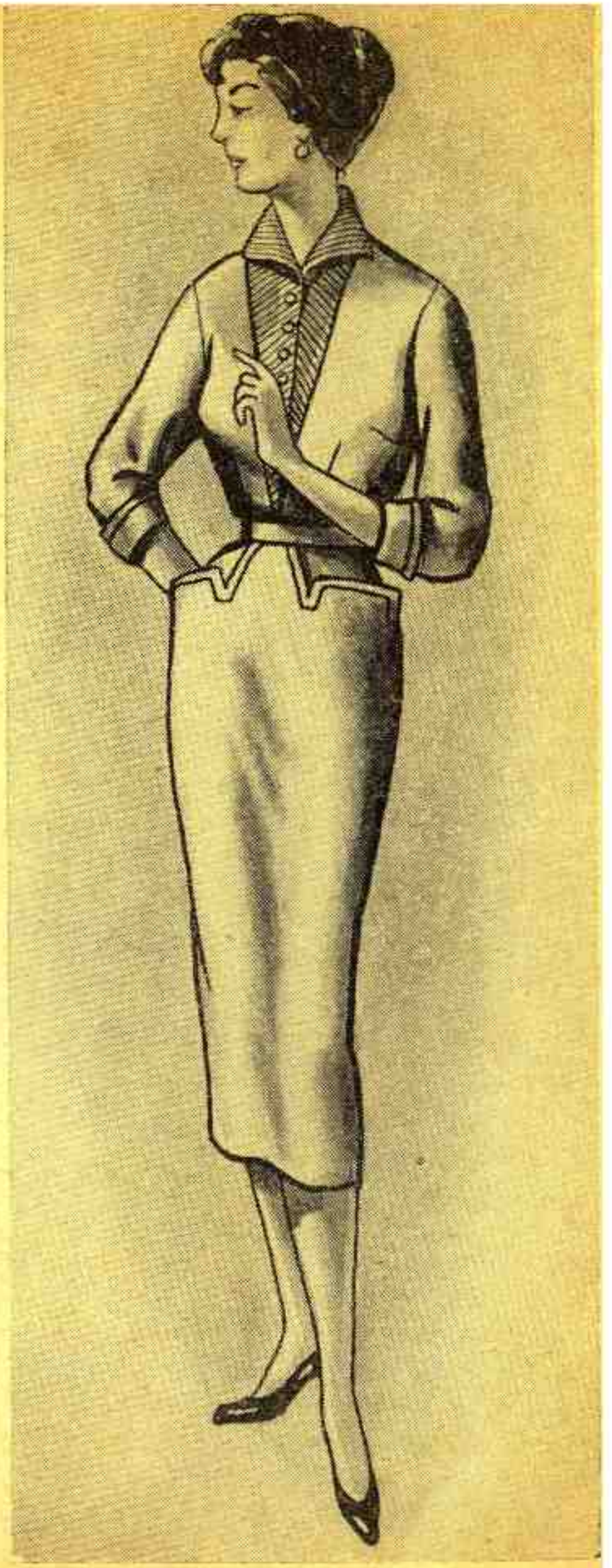

Fig. 198. Plastron cu gulerul croit dintr-o bucată.

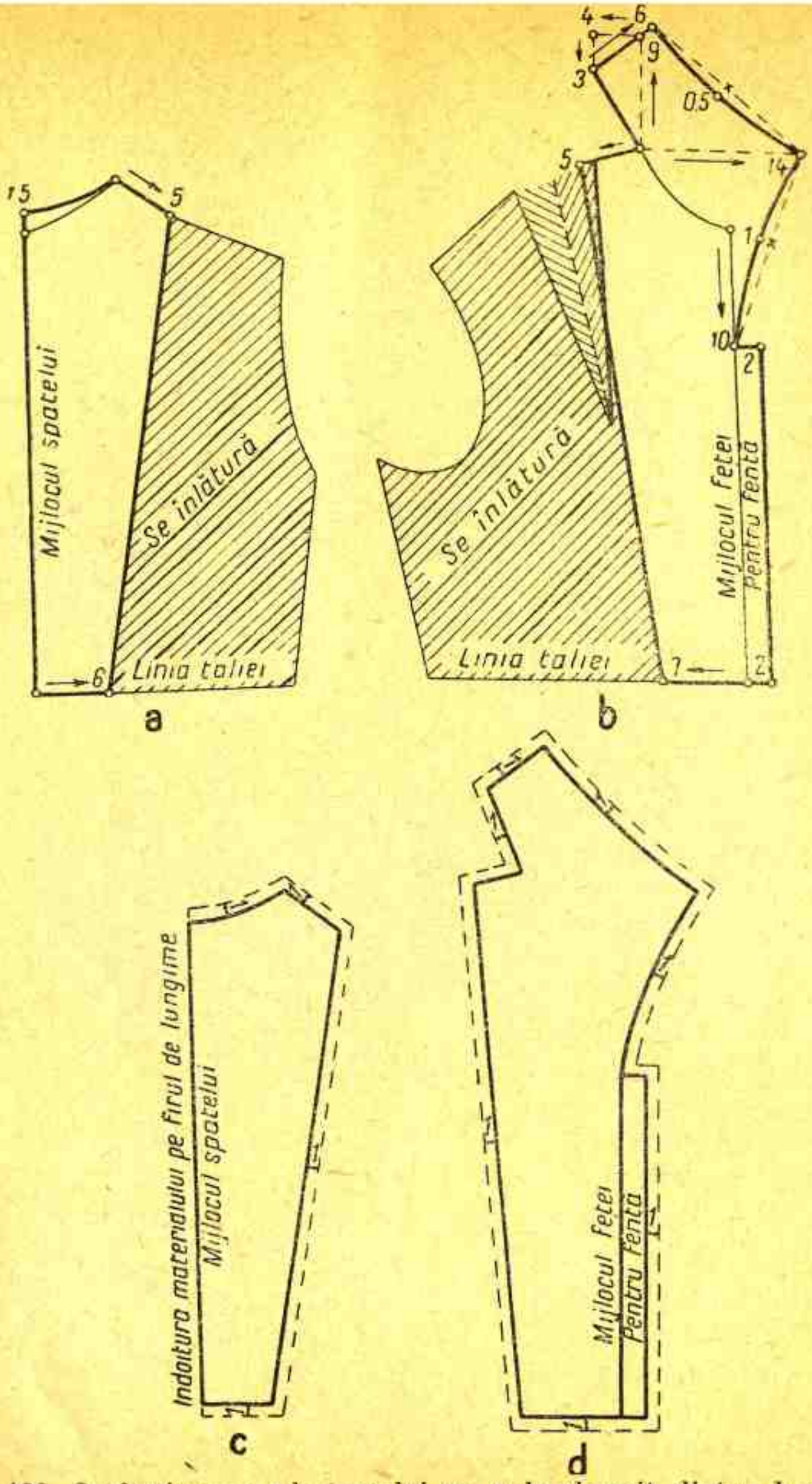

Fig. 199. Confecționarea plastronului cu gulerul croit dintr-o bucată:
a, *b* — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și al feței; c, *d* — așezarea pe material a tiparului din spate și față cu rezerva pentru cusături.

Gulerul croit din aceeași bucată cu plastronul (fig. 199, *b*) se desenează în felul următor. Din punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus, pe linia verticală, 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm, iar din punctul *4* în jos, pe direcție verticală, 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior de pe răscroitura gîtului. Din punctul *3* se duce apoi, prin punctul *9*, o linie lungă de 6 cm. Din punctul superior al gîtului se duce spre dreapta o linie orizontală lungă de 14 cm. Din punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică în jos 10 cm pe linia de mijloc a feței. Punctele *6* și *14* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 0,5 cm. Punctele *14* și *10* se unesc de asemenea printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm. Linia gulerului croit dintr-o bucată se duce prin punctele *6*, *0*,*5*,*14*, *1* și *10*. Din punctul *10*, și din mijlocul feței la intersecția cu linia taliei, în direcția perpendiculară pe linia de mijloc a feței, se aplică spre dreapta cîte 2 cm Punctele *2* și *2* se unesc.

Fig. 200. Fusta fus (strîmtă în poale).

Așezarea tiparului pe material (fig. 199, *c*, *d*). Tiparul se așază cu linia de mijloc a spatelui pe îndoitura materialului, pe firul

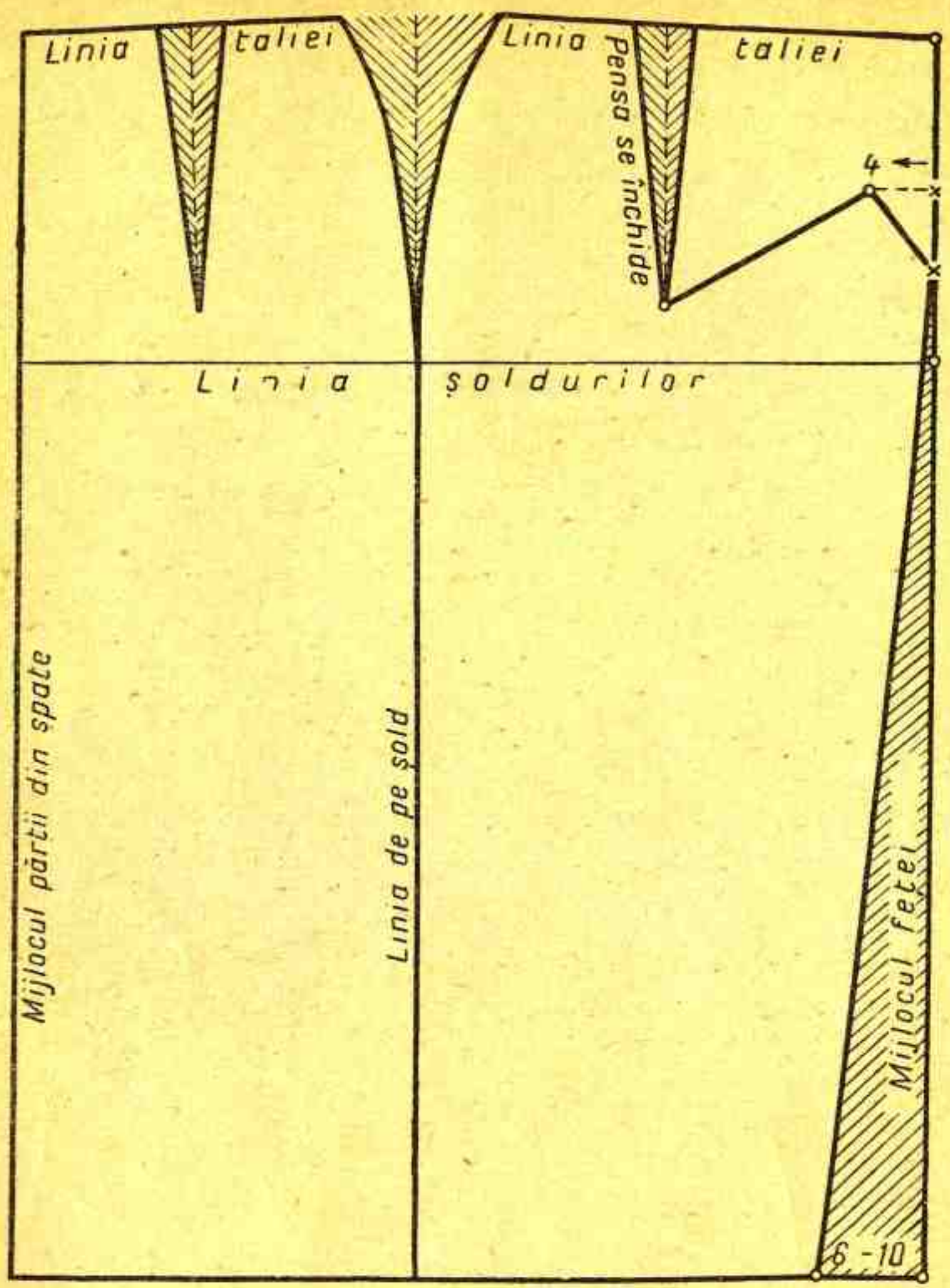

Fig. 201 *a*. Confecționarea fustei fus — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al fustei drepte cu șase pense.

de lungime. Mijlocul feței trebuie să treacă de asemenea pe direcția firului de lungime.

La croit se lasă rezerve pentru cusături, cîte 1 cm pe conturul tiparului.

FUSTĂ „FUS" (STRÎMTĂ ÎN PARTEA DE JOS)

În fig. 200 este prezentată o fustă cu platcă, strîmtă spre partea de jos. Pentru a executa tiparul acestei fuste se aplică

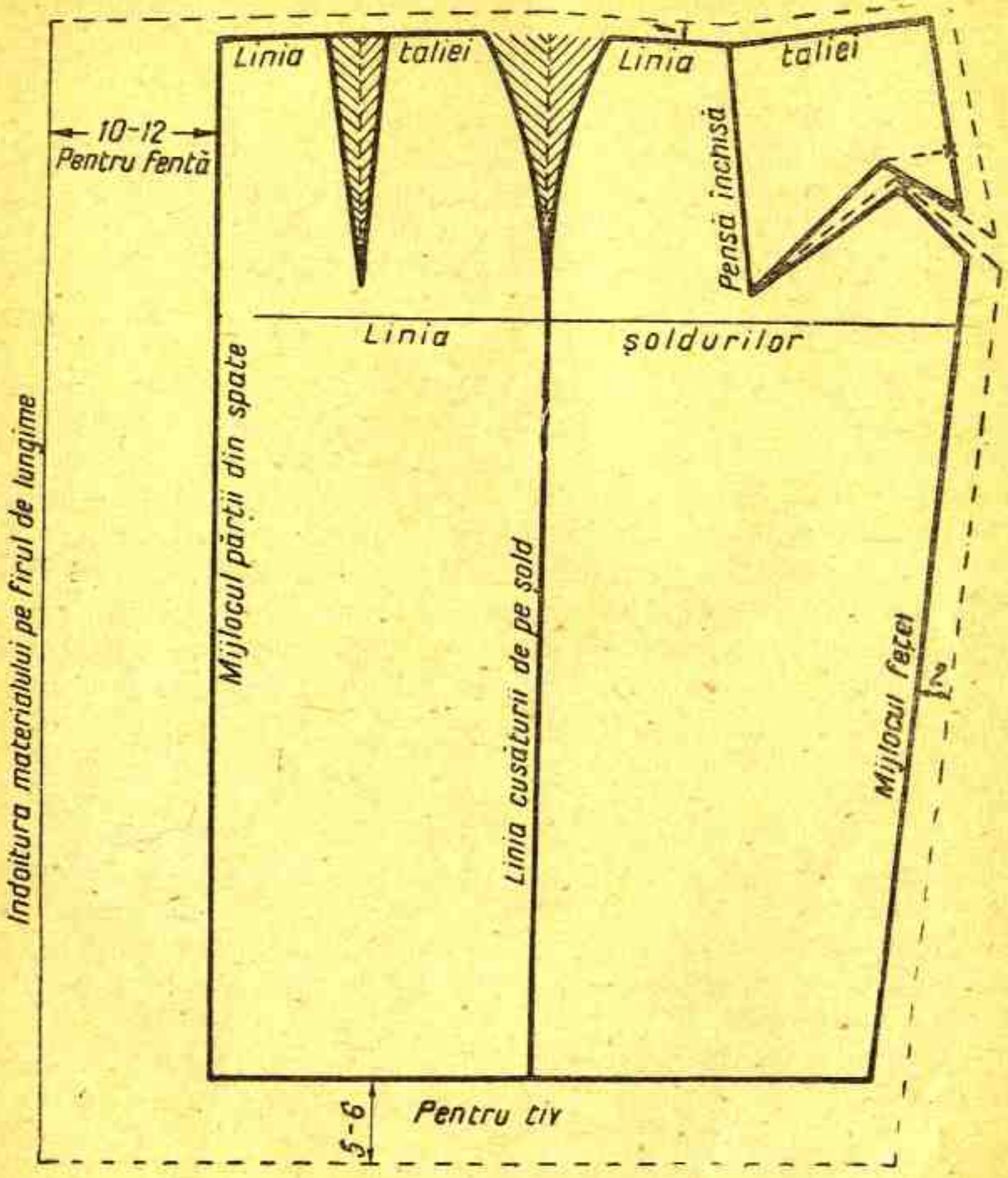

Fig. 201 *b*. Confecționarea fustei fus — așezarea pe material a tiparului de fustă cu rezerve pentru cusături.

liniile modelului pe tiparul de bază al fustei drepte cu șase pense, în felul următor (fig. 201 *a*). Mijlocul feței de la linia taliei pînă la linia șoldurilor se împarte în două. Distanța de la punctul de diviziune pînă la linia șoldurilor se împarte de asemenea în două. De la punctul superior de diviziune (distanța de la talie

pînă la șolduri), perpendicular pe linia de mijloc a feței, se aplică spre stînga 4 cm. Vîrful pensei din față se unește cu punctul *4* și în continuare cu punctul inferior de diviziune de pe linia de mijloc a feței. Pe linia de rotunjime a fustei, de la mijlocul feței spre stînga se aplică 6—10 cm. Punctele *6—10* și punctul inferior de diviziune de pe linia de mijloc a feței se unesc. Partea hașurată a tiparului se îndepărtează, se închide pensa și dacă modelul prevede, se taie pe linia modelului.

Așezarea tiparului pe material (fig. 201 *b*). La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia taliei 1 cm, pe mijlocul feței — 2 cm, pentru tiv pe linia de rotunjime a fustei — 5—6 cm, pentru cută și completarea lățimii pe șolduri — 10—12cm.

SARAFAN CU TĂIETURI

În fig. 202 este prezentat un sarafan cu tăieturi. Pentru construirea acestui tipar (fig. 203) se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al spatelui și al feței de la rochia simplă.

Spatele (fig. 203, *a*). Pe linia de mijloc a spatelui se aplică 10 cm, de la punctul inferior al răscroiturii gîtului în jos. De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică 4 cm pe linia umărului spre dreapta. Din punctul *4* se aplică în jos 8 cm. Punctele *10* și *8* se unesc. Partea hașurată a tiparului se îndepărtează.

Fața (fig. 203, *b*). Pe linia de mijloc a feței din punctul inferior al răscroiturii gîtului, se aplică 13 cm în jos. Din punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică apoi, pe linia umărului spre stînga, 2 cm și din punctul *2* în jos — 15 cm. Pe linia pensei se aplică în jos 17 cm. Punctele *17*, *15* și *13* se unesc. Partea hașurată, cu excepția porțiunii de la vîrf a pensei de la umăr, se îndepărtează. Se face o tăietură din punctul *17* pînă la vîrful pensei. (La cusut se vor așeza liniile pensei una peste alta în așa fel ca să se obțină o ieșitură pe linia de răscroitură a gîtului conform modelului).

Așezarea tiparului pe material (fig. 203, *c*, *d*). Tiparul se așază pe materialul îndoit pe firul de lungime, în așa fel ca mijlocul spatelui și al feței să treacă exact pe îndoitura materialului.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia tivului — 5—6 cm.

SARAFAN CU TĂIETURI DE LA LINIA DE SUBRAȚ

In fig. 204 este prezentat un sarafan cu tăieturi sub linia bustului pornind de la linia de subraț, în care se mută pensa de la umăr. Pentru a executa tiparul acestui sarafan (fig. 205)

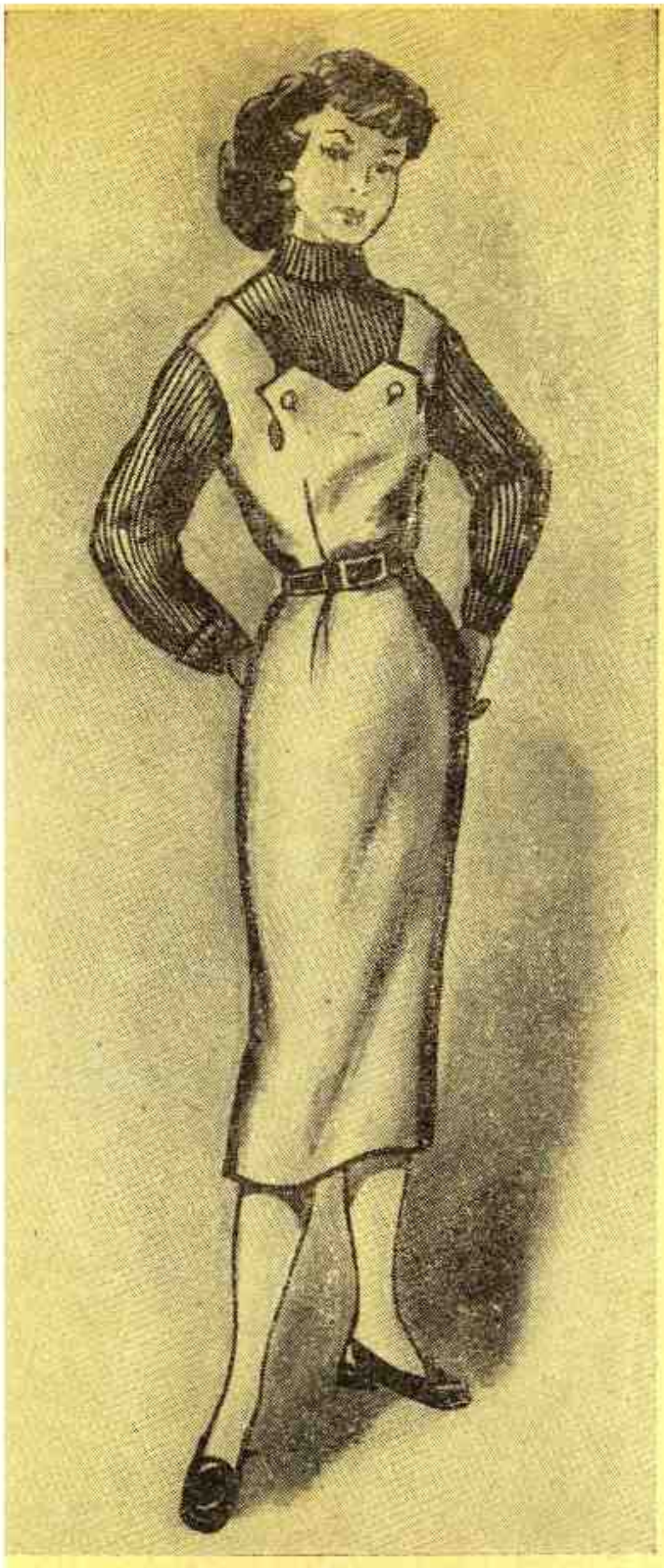

Fig. 202. Sarafan cu tăieturi.

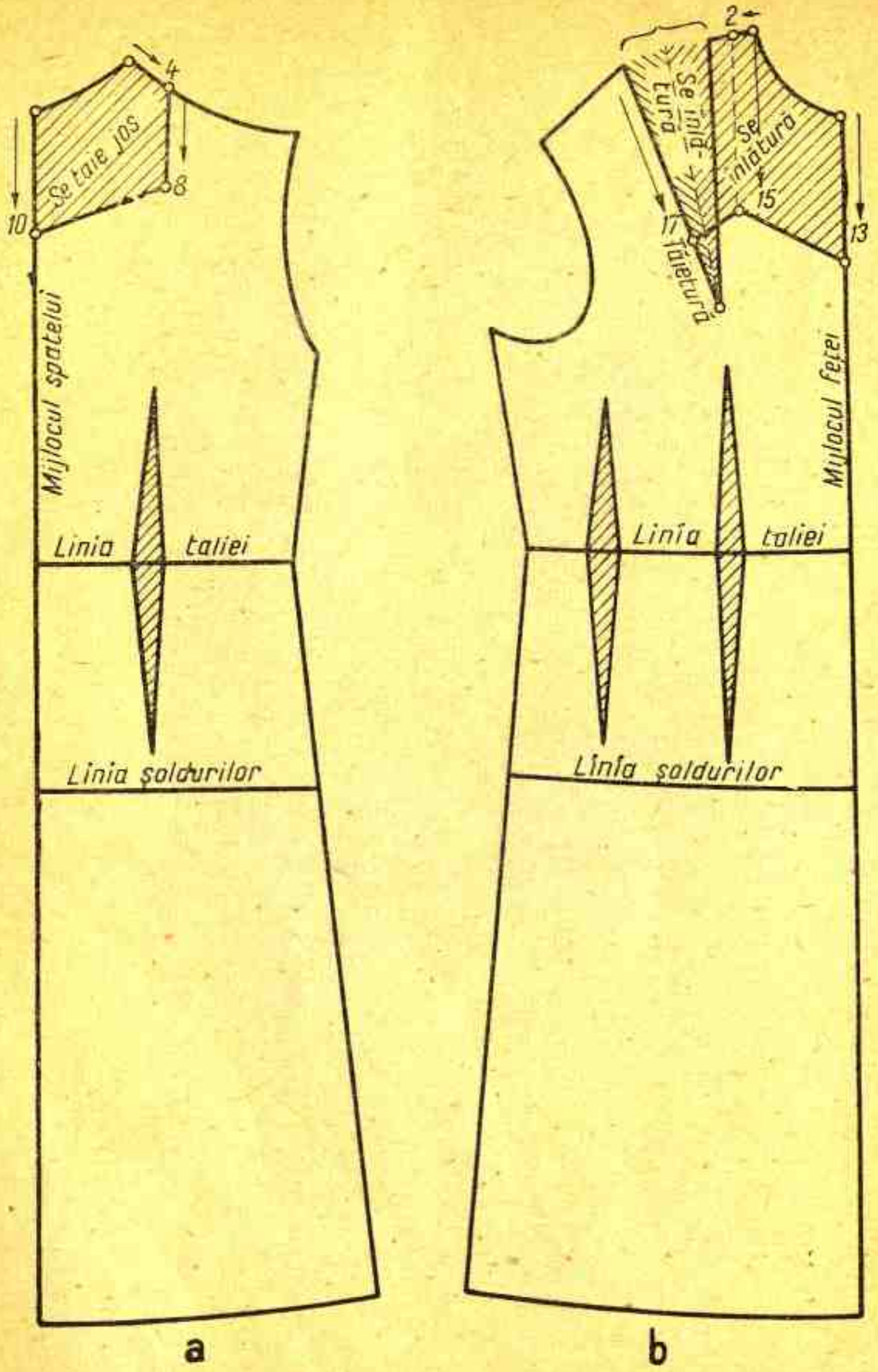

Fig. 203,*a*,*b*. Confecţionarea sarafanului cu tăieturi:
a, *b* — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui şi feţei.

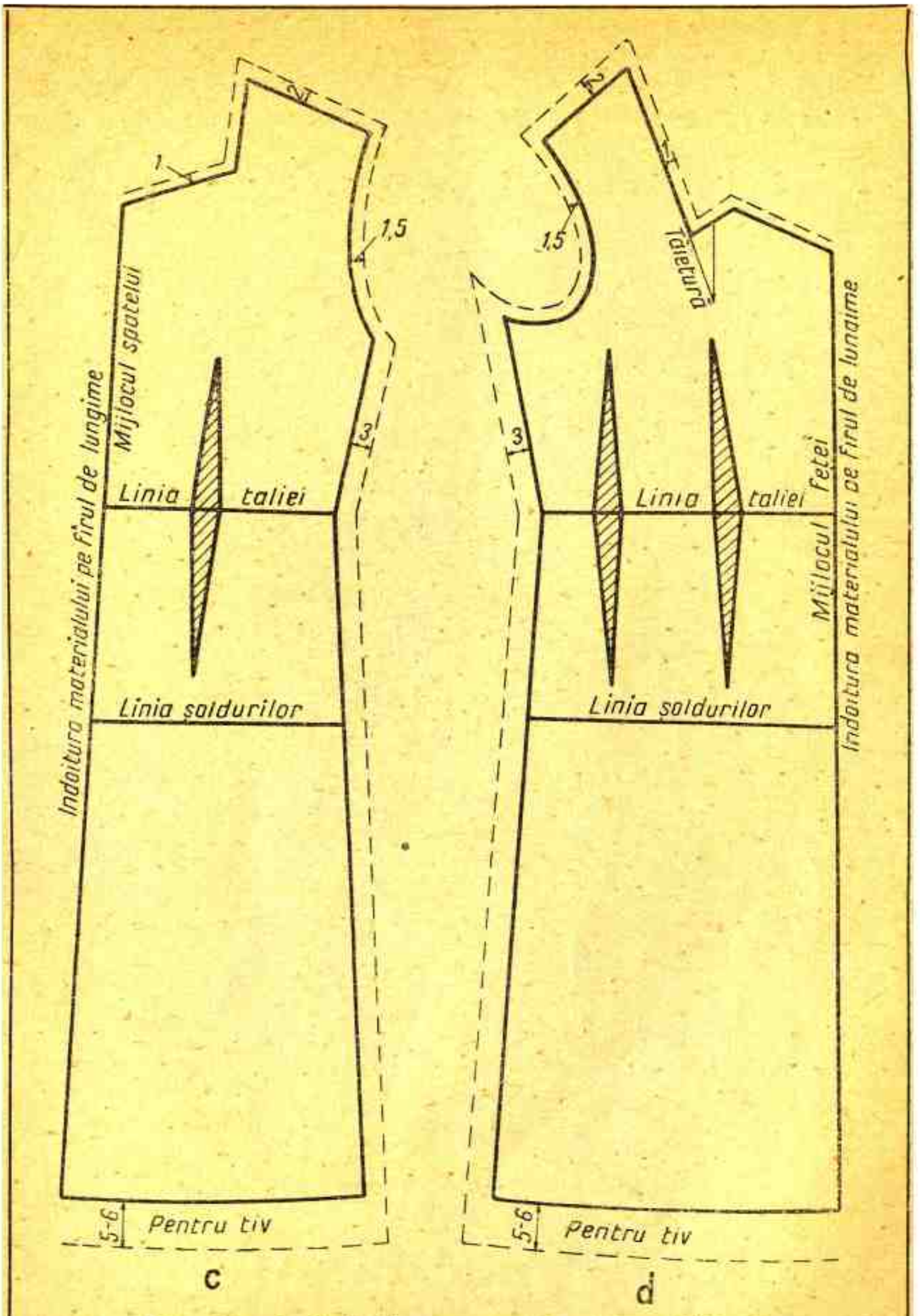

Fig. 203,*c*,*d*. Confecționarea sarafanului cu tăieturi:
c, *d* — așezarea pe material a tiparului de spate și de față cu rezerve pentru cusături.

se aplică liniile modelului pe tiparul de bază de spate și de față al rochiei simple.

Spatele (fig. 205, *a*). Pe linia de subraț de la răscroitura brațului în jos, se aplică 2 cm și din punctul *2* se duce spre stînga

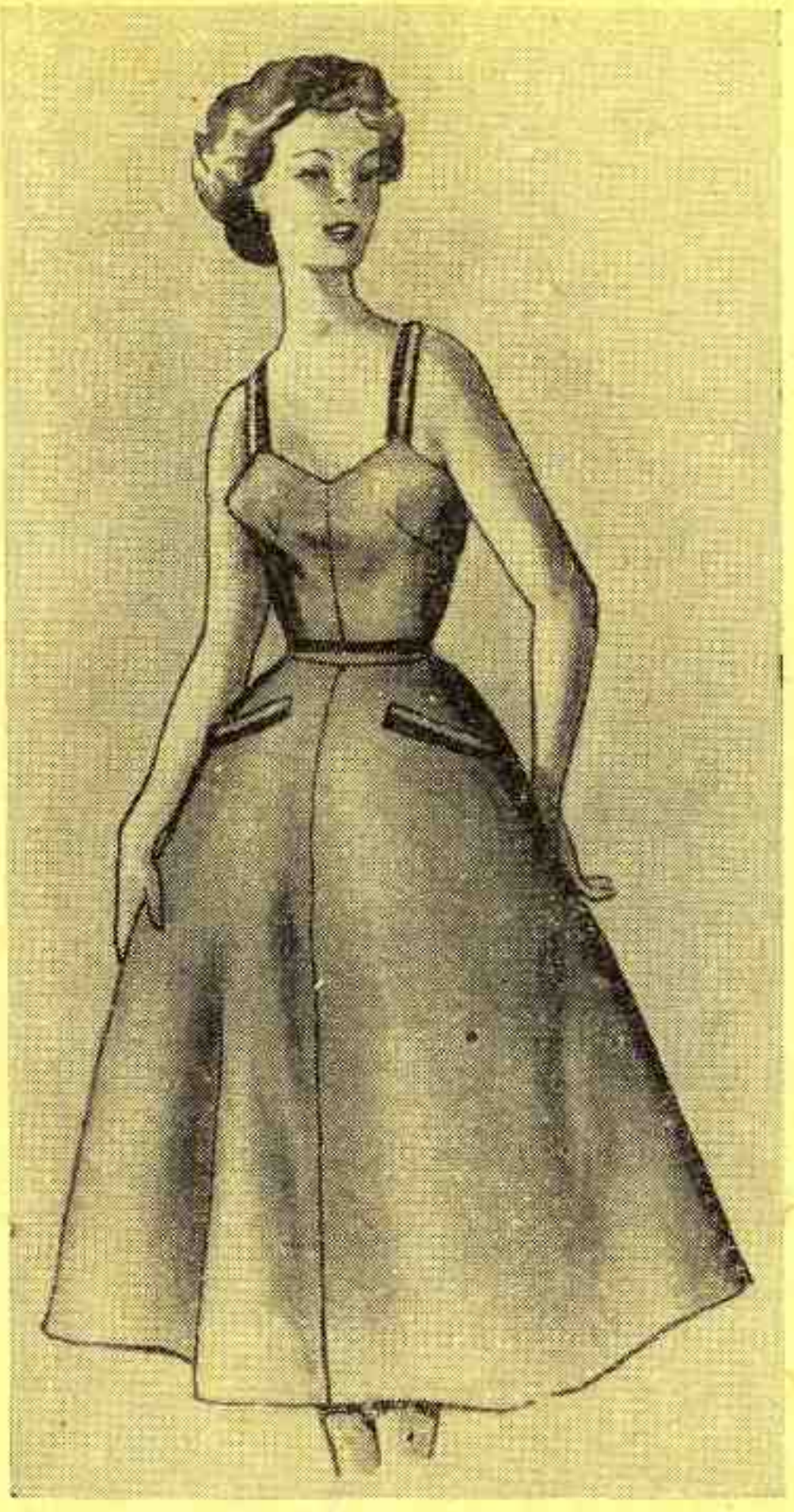

Fig. 204. Sarafan cu tăieturi pe linia de subraț.

o linie orizontală ajutătoare pînă la intersecția cu mijlocul spatelui; din punctul de intersecție se aplică în jos 2 cm. Punctele *2* și *2* se unesc printr-o linie arcuită și partea superioară (hașurată) a spatelui se taie jos. Pe linia taliei se marchează linia tăieturii. Din vîrful pensei de pe linia taliei se duce linia tăieturii

pînă la linia de jos a spatelui, paralelă cu mijlocul spatelui. Se taie apoi tiparul pe această linie precum și pe linia taliei.

Pensa de pe linia taliei se închide, iar piesele de tipar ale fustei sarafanului se evazează în mod corespunzător pentru a forma clopul la poale.

Fața (fig. 205, *b*). Pe linia pensei de la umăr, de la linia umărului în jos se aplică, 15 cm, iar de la răscroitura gîtului, pe linia de mijloc a feței — 14 cm (se poate aplica mai mult sau mai puțin în funcție de bust). Pe linia de subraț se aplică 2 cm, de la răscroitura brațului în jos. Punctele *14* și *15* se unesc printr-o linie dreaptă, iar punctele *15* și *2* printr-o linie arcuită. Linia de subraț pînă la talie se împarte în trei părți egale. Punctul inferior de diviziune se unește printr-o tăietură cu pensa din față de pe linia taliei, al cărei vîrf se unește cu vîrful pensei de la umăr. De la vîrful penselor de pe linia taliei se duc în jos liniile tăieturilor pentru formarea clopului în partea de jos a fustei. Pe linia taliei se duce de asemenea linia tăieturii.

Tiparul se taie apoi după liniile marcate ale tăieturilor, pensele de la umăr și cele de pe linia taliei se închid, iar piesele se distanțează în mod corespunzător.

Așezarea tiparului pe material. (Fig. 205, *c*, *d*, *e*, *f*). Partea superioară și cea inferioară a tiparului de spate și de față al sarafanului se aplică pe îndoitura materialului, pe firul de lungime.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia de talie a fustei și pe tăietura corsajului în față — 1 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm, pe mijlocul feței — 2 cm, pe linia tivului fustei — 5—6 cm.

SARAFAN CU DECOLTEU PĂTRAT

În fig. 206 este prezentat un sarafan tăiat în talie și cu decolteu pătrat. Pentru a executa tiparul acestui sarafan se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al spatelui și al feței de corsaj sau al corsajului ajustat.

Spatele (fig. 207, *a*). De la răscroitura gîtului se aplică 4 cm pe linia umărului spre dreapta, iar din punctul *4* în jos 11 cm. Tot de la răscroitura gîtului se aplică pe mijlocul spatelui în jos 12 cm. Punctele *12*, *4* și *11* se unesc. De la răscroitura brațului se aplică 2 cm pe linia umărului spre stînga. Punctul *2* se unește cu linia de răscroitură a brațului printr-o linie ușor arcuită. Părțile hașurate ale tiparului se îndepărtează.

Fața (fig. 207, *b*). Pensa de la umăr se închide și se mută pe linia taliei (p 310 fig. 167). Se aplică apoi linia de răscroitură a sarafanului. Pe linia pensei închise se aplică în jos 15 cm, iar de la

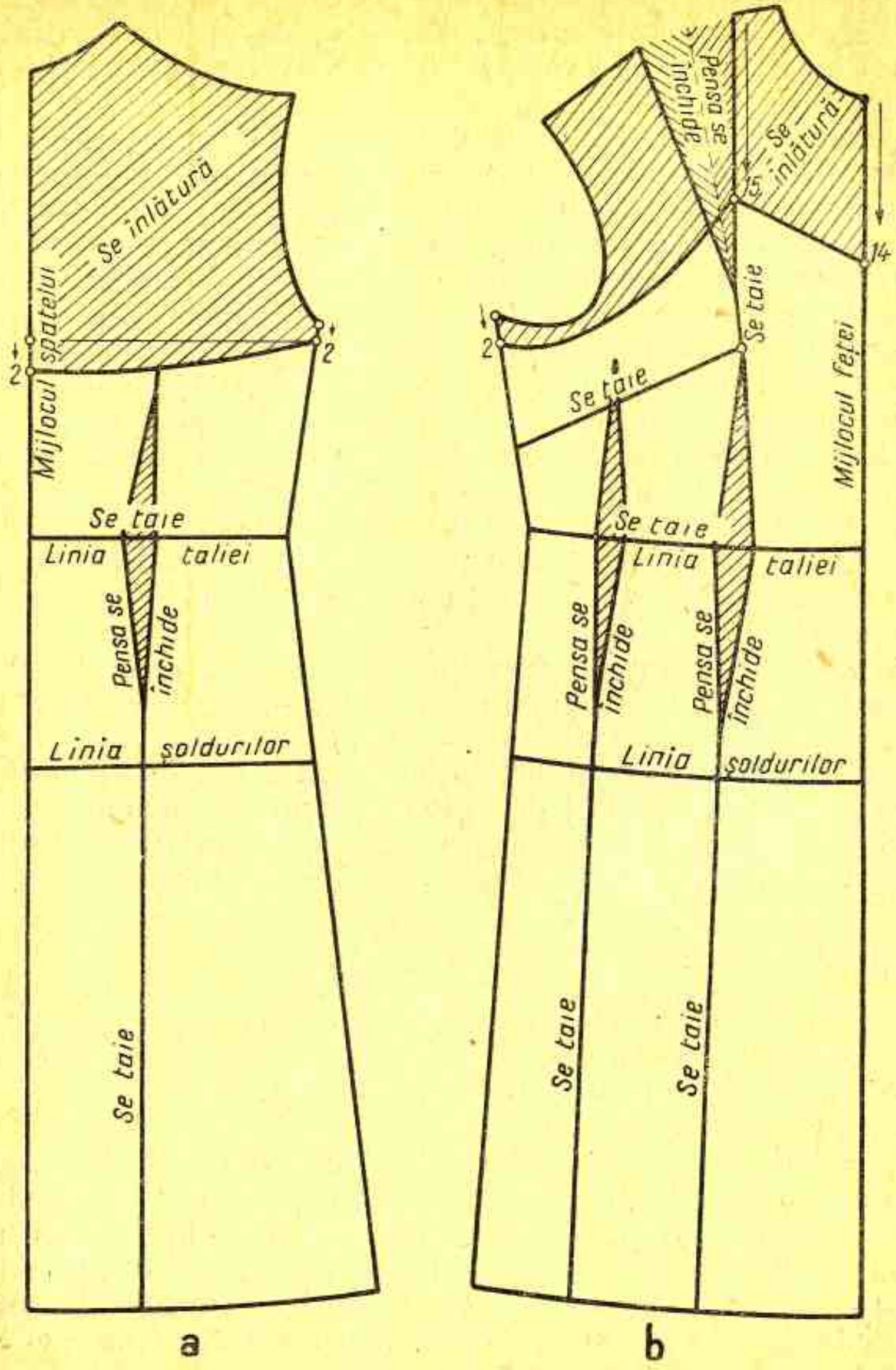

Fig. 205,*a*,*b*. Confecționarea sarafanului cu tăieturi pe linia de subraț:
a,*b* — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și al fetei.

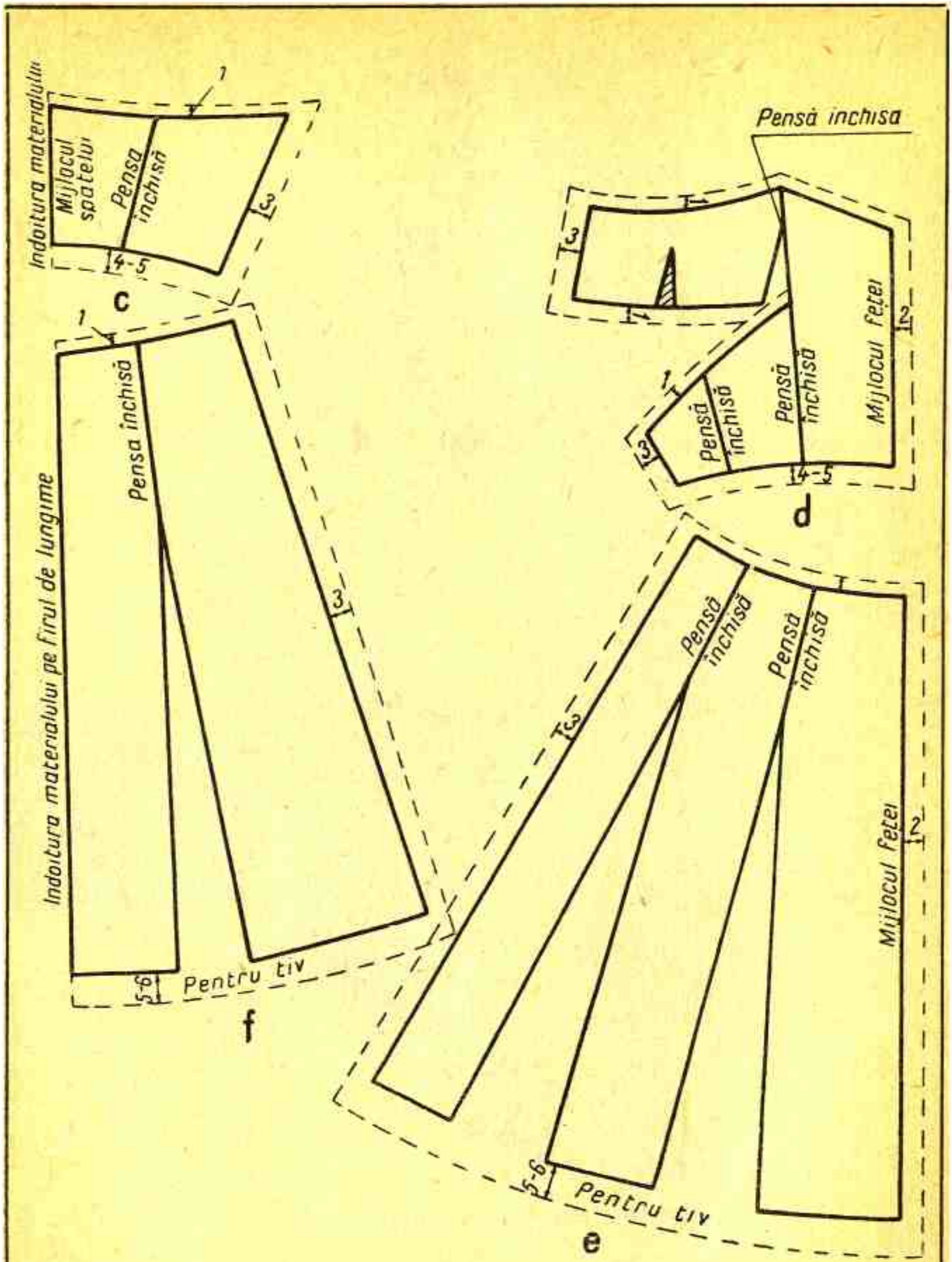

Fig. 205,*c*,*d*,*e*,*f*. Confecționarea sarafanului cu tăieturi pe linia de subraț:
c,*d*,*e*,*f* — așezarea pe material a pieselor tiparului de spate și de față cu rezerve pentru cusături.

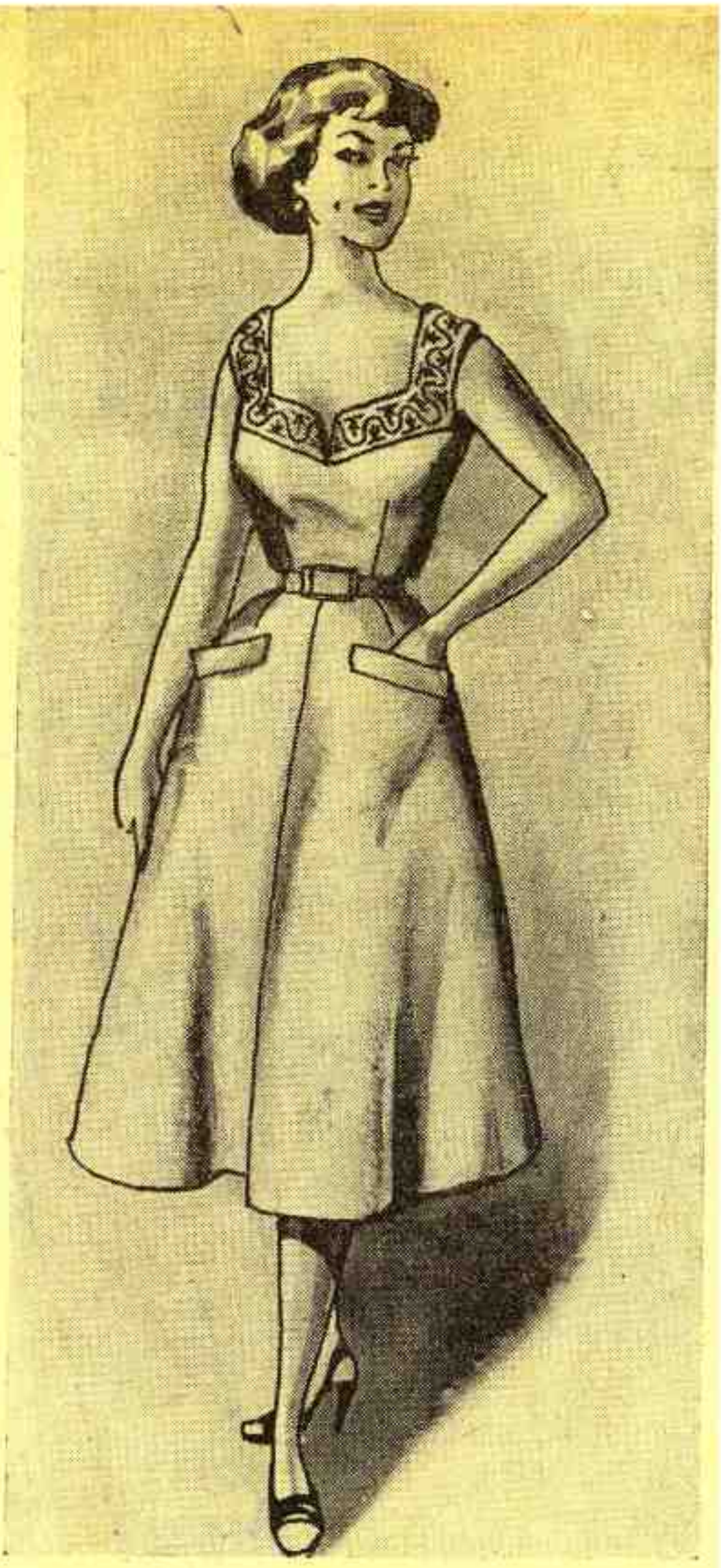

Fig. 206. Sarafan cu decolteu pătrat.

răscroitura gîtului pe linia de mijloc a feței în jos — 12 cm. Punctele *15* și *12* se unesc. De la răscroitura brațului se aplică 2 cm pe linia umărului spre dreapta. Punctul *2* se unește cu linia de răscroitură a brațului printr-o linie ușor arcuită. Părțile haşurate ale tiparului se îndepărtează.

Aşezarea tiparului pe material (fig. 207, *c*, *d*). Tiparul de spate și de față se așază pe firul de lungime al materialului îndoit în așa fel ca mijlocul spatelui și al feței să treacă exact pe îndoitura materialului.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe decolteul pătrat și răscroitura brațului — 1 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

La sarafan se poate face orice fel de fustă: cu patru sau cu orice număr de clini (p. 182, fig. 117), cloș (p. 196) semicloș (p. 194), cu două cusături cu pense (p. 190) etc.

BOLEROU

În fig. 208 este prezentată o rochie cu bolerou.

Pentru construirea tiparului de bolerou se aplică liniile modelului pe tiparul de bază de spate și de față al rochiei cu mînecă montată sau chimono.

Spatele (fig. 209, *a*). Pe linia de mijloc a spatelui și pe linia de subraț se aplică de la talie în sus cîte 5 cm. Punctele *5* și *5* se unesc și de la această linie în jos tiparul se îndepărtează (partea haşurată).

Fața (fig. 209, *b*). De la răscroitura gîtului, perpendicular pe mijlocul feței, se aplică spre stînga 3 cm. Din punctul *3* se aplică spre stînga încă 4 cm. Punctul *4* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului. Pe mijlocul feței și pe linia de subraț, de la linia taliei se aplică în sus cîte 5 cm. Punctele *5* și *5* se unesc. Linia care unește punctele *5* și *5* se prelungește de la punctul *5* (mijlocul feței) spre dreapta cu 2 cm. Punctele *3* și *2* se unesc. Părțile haşurate ale tiparului se îndepărtează.

Aşezarea tiparului pe material (fig. 209, *c*, *d*). Tiparul de spate se așază cu linia de mijloc pe îndoitura materialului, pe firul de lungime.

În față firul de lungime trebuie să treacă pe mijlocul feței sau pe linia ce duce de la punctul *3* pînă la punctul *2*.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia de răscroitură a gîtului, pe linia de jos a mînecii și mijlocul feței — 1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe linia de subraț — 3 cm pe linia de jos a boleroului — 4—5 cm.

Forma definitivă a gulerului se dă la probă.

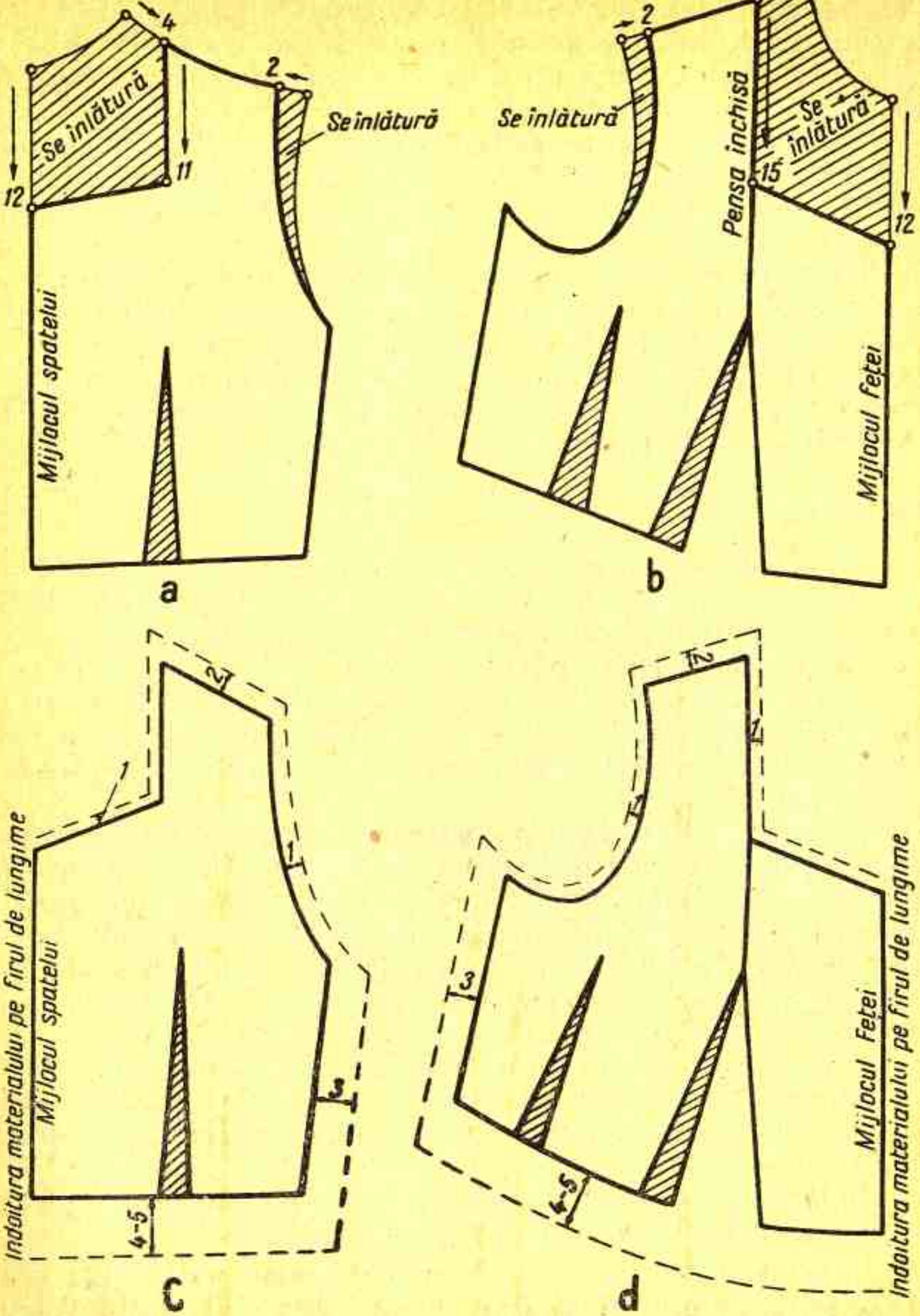

Fig. 207. Confecționarea sarafanului cu decolteu pătrat:

a,b — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și al feței; *c,d* — așezarea pe material a tiparului de spate și de față cu rezerve pentru cusături.

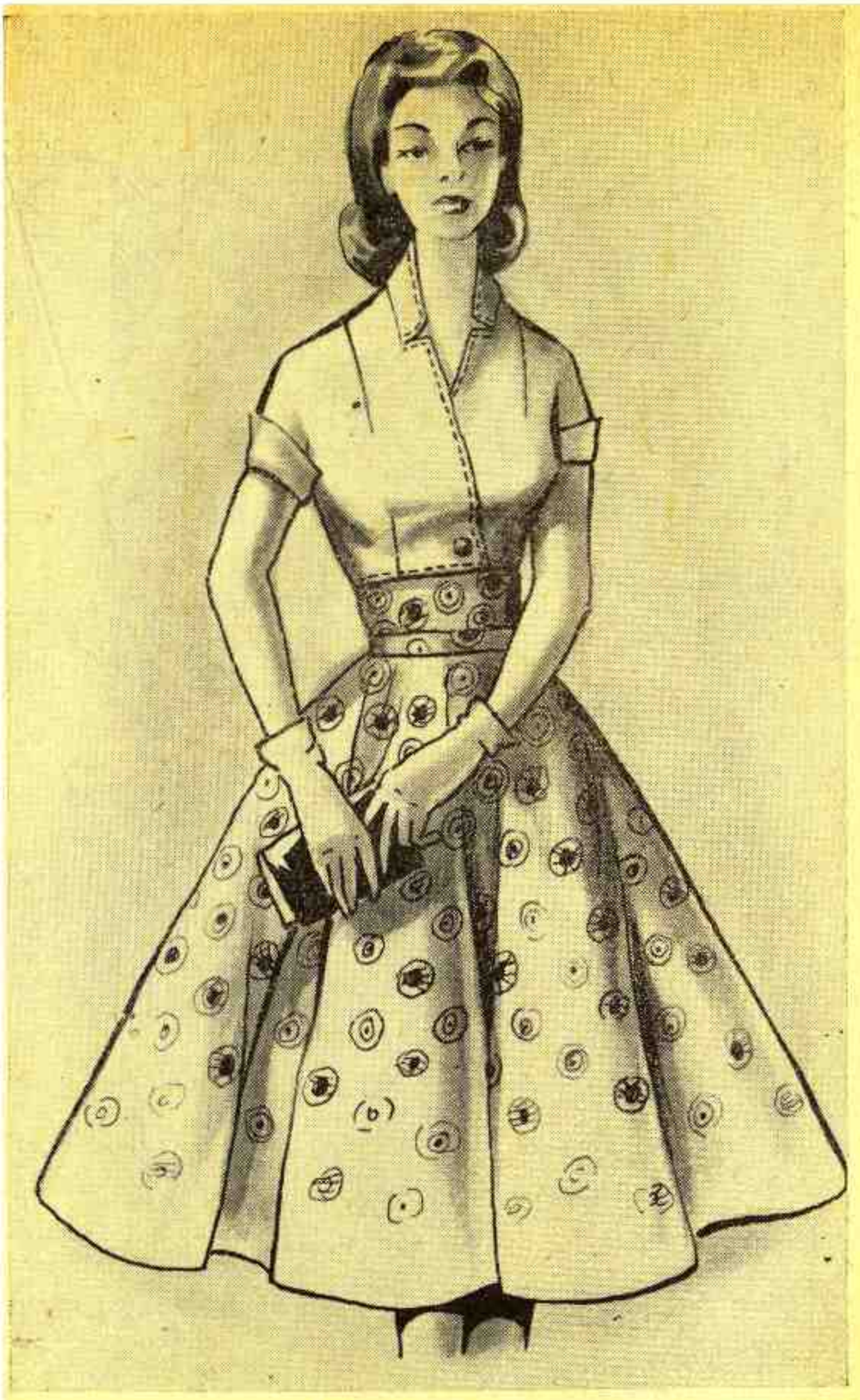

Fig. 208. Bolerou.

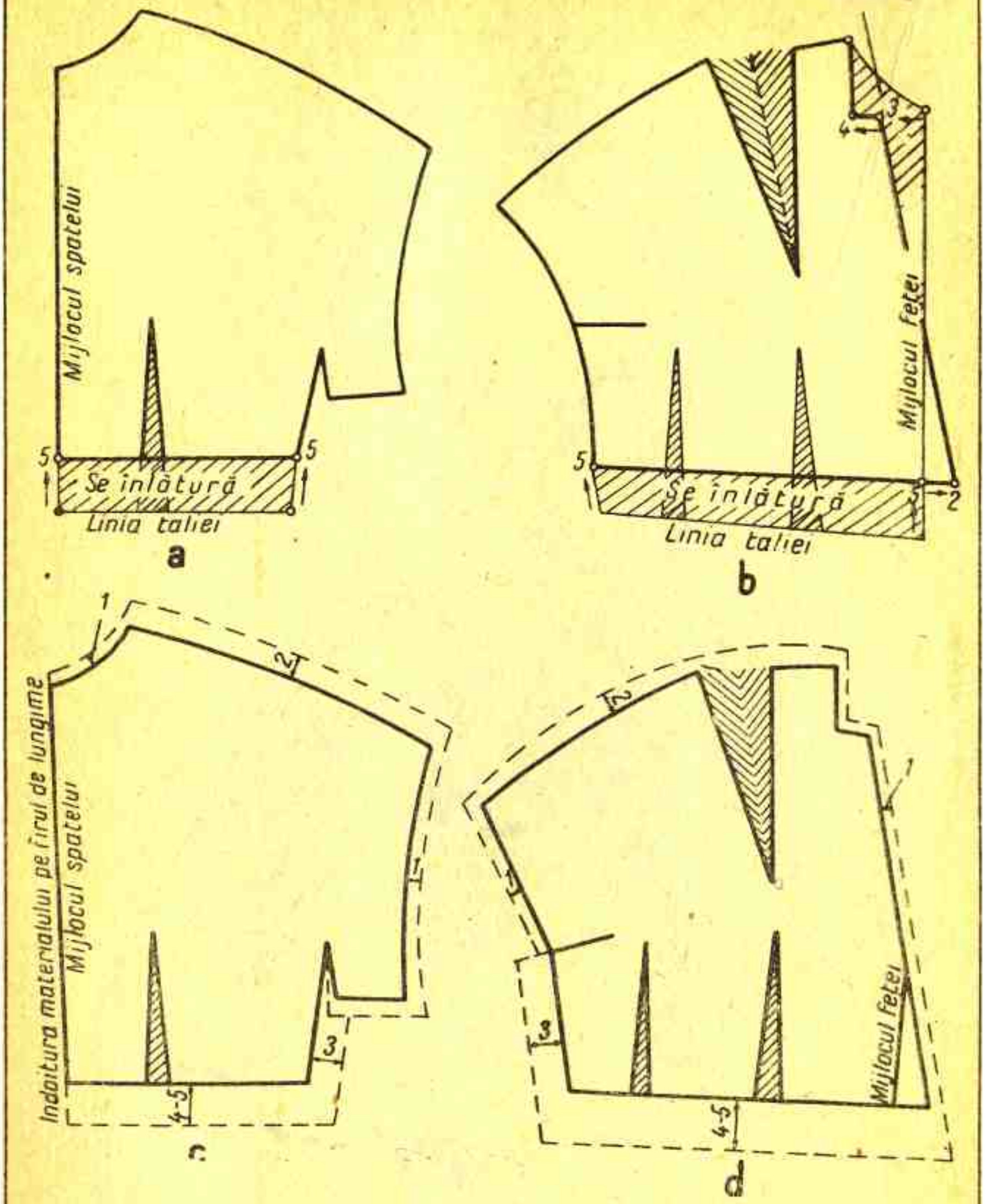

Fig. 209. Confecționarea boleroului

a, b — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și al feței; *c, d* — așezarea pe material a tiparului de spate și de față cu rezerve pentru cusături.

ROCHIE NETĂIATĂ ÎN TALIE, CU BUZUNARE TĂIATE

În fig. 210 este prezentată o rochie cu buzunare tăiate, fără tăietură în talie. Tiparul acestei rochii se construiește modificînd tiparul de bază al rochiei cu mîneca montată (p. 208, fig. 133) sau cu mîneca chimono (în funcție de modelul ales). Pe tiparul de bază al rochiei se aplică liniile modelului (fig. 211, *a*). În acest scop se aplică 4 cm de la talie în jos, pe latura din dreapta a pensei din față, se împarte linia de la subraț, din talie pînă la șolduri în trei părți egale și punctul superior de diviziune se unește cu punctul *4*. Pensa de la umăr, precum și pensa din față (de pe linia taliei) se înlătură, cea din urmă tăindu-se pînă la linia buzunarului. Apoi se face o tăietură între cele două pense. Se taie de asemenea tiparul pe linia buzunarului.

Așezarea tiparului pe material. Spatele se croiește după tiparul de bază. Mijlocul spatelui și al feței se așază pe îndoitura materialului pe firul de lungime. La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului — 0,5 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe linia de unire a pieselor feței — 2 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia tivului — 5—6 cm, iar pe linia tăieturii buzunarului în jos sub buzunar — 15 cm (fig. 211, *b*, *c*).

ROCHIE PENTRU LUCRU

În fig. 212 este prezentată o rochie chemisier cu platcă și cu răscroitura brațului adîncită. Pentru a executa tiparul acestei rochii se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al feței și spatelui de rochie simplă (sau rochie chimono).

Spatele (fig. 213, *a*). De la răscroitura brațului se aplică în jos 2 cm pe linia de subraț. Punctul *2* se unește cu linia de răscroitură a brațului. Din punctul *2* se duce apoi pe linia de subraț, peste linia șoldurilor în jos, o dreaptă pînă la intersecția cu linia de rotunjime a rochiei (linia tivului). Partea hașurată a tiparului se îndepărtează.

Fața (fig. 213, *b*). Pensa de la umăr se închide. Pe răscroitura gîtului se aplică, de la linia umărului în jos, 4 cm, iar pe răscroitura brațului — 5 cm. Punctele *4* și *5* se unesc și pe această linie se taie platca.

De la răscroitura brațului se aplică, pe linia de subraț în jos, 2 cm. Punctul *2* se unește cu linia de răscroitură a brațului. Din punctul *2* trecînd peste linia șoldurilor se duce apoi o linie dreaptă pînă la intersecția cu linia de rotunjime a rochiei. Partea hașurată a tiparului se îndepărtează.

Fig. 210. Rochie netăiată în talie cu buzunare tăiate.

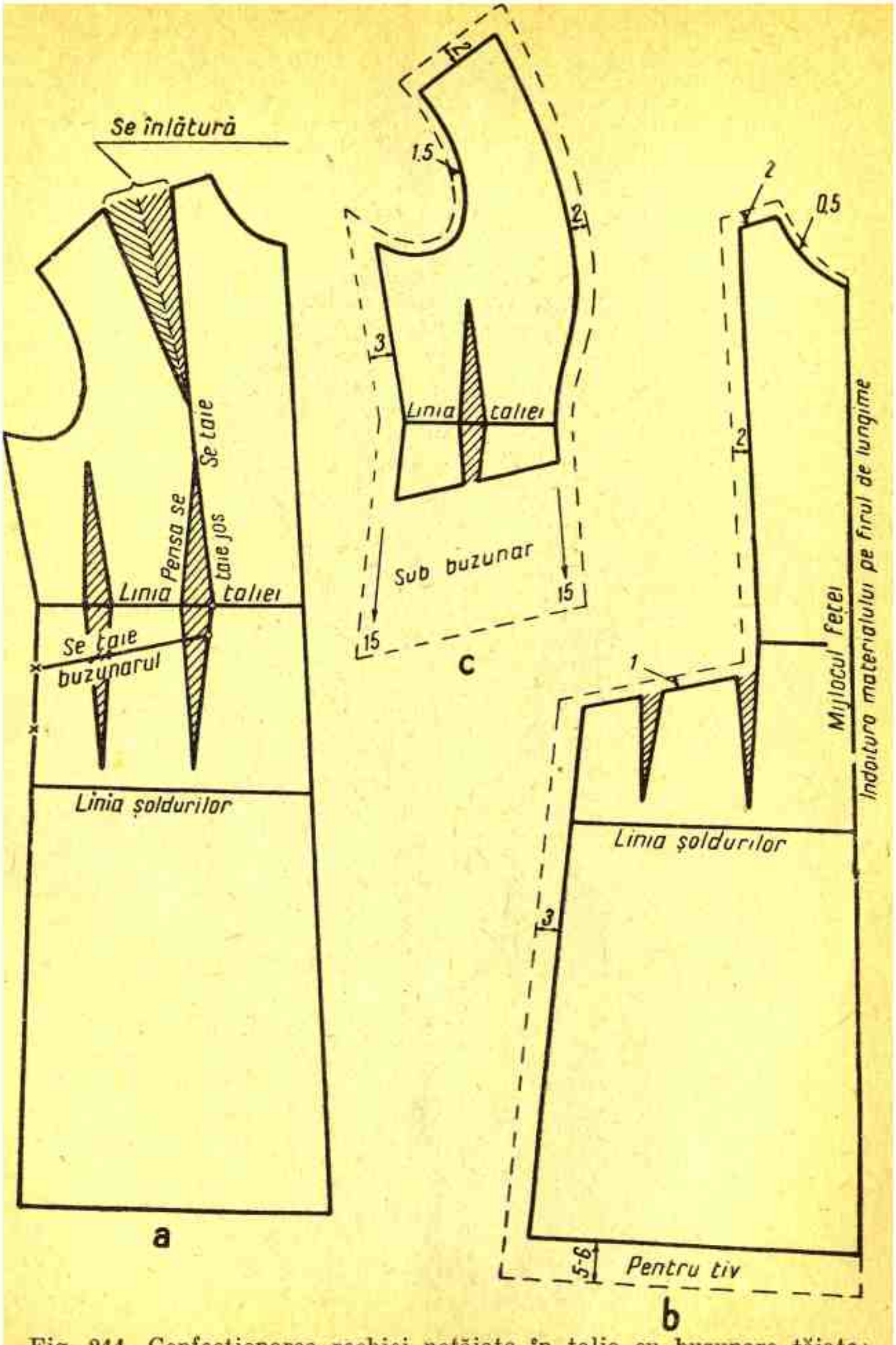

Fig. 211. Confecționarea rochiei netăiate în talie cu buzunare tăiate:
a — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al feței; *b*,*c* — așezarea pe material a pieselor de tipar cu rezerve pentru cusături.

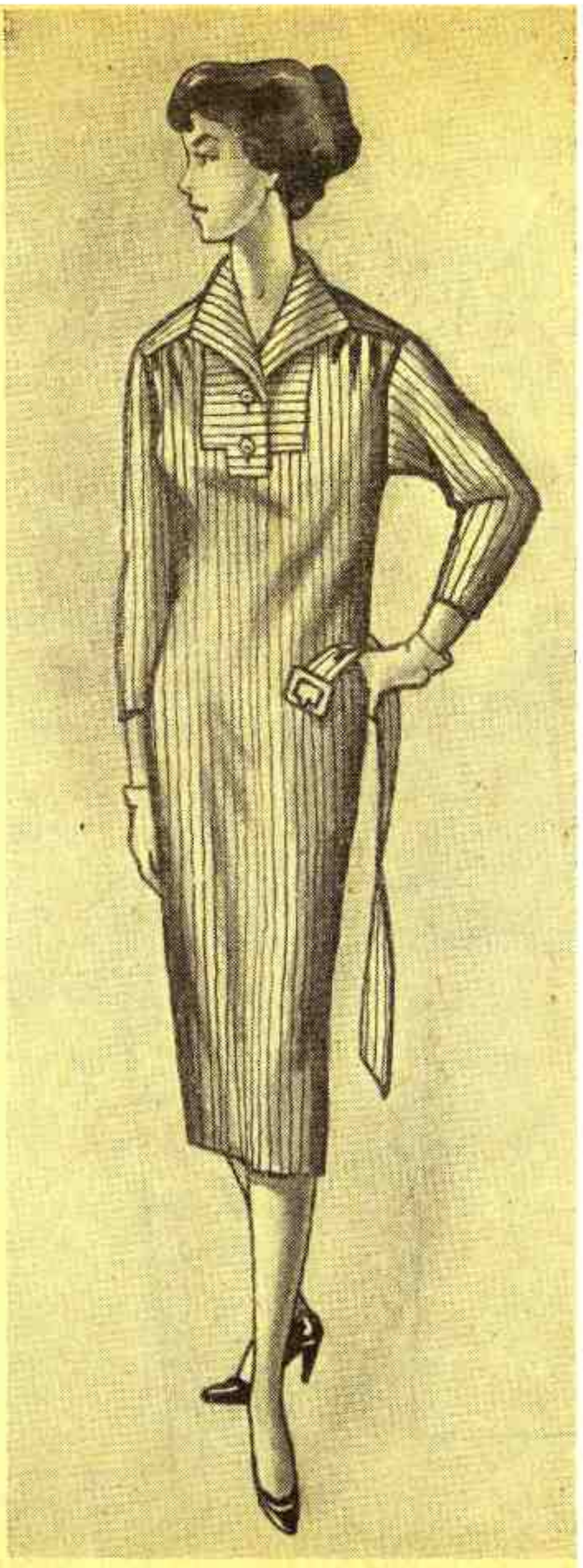

Fig. 212. Rochie pentru lucru.

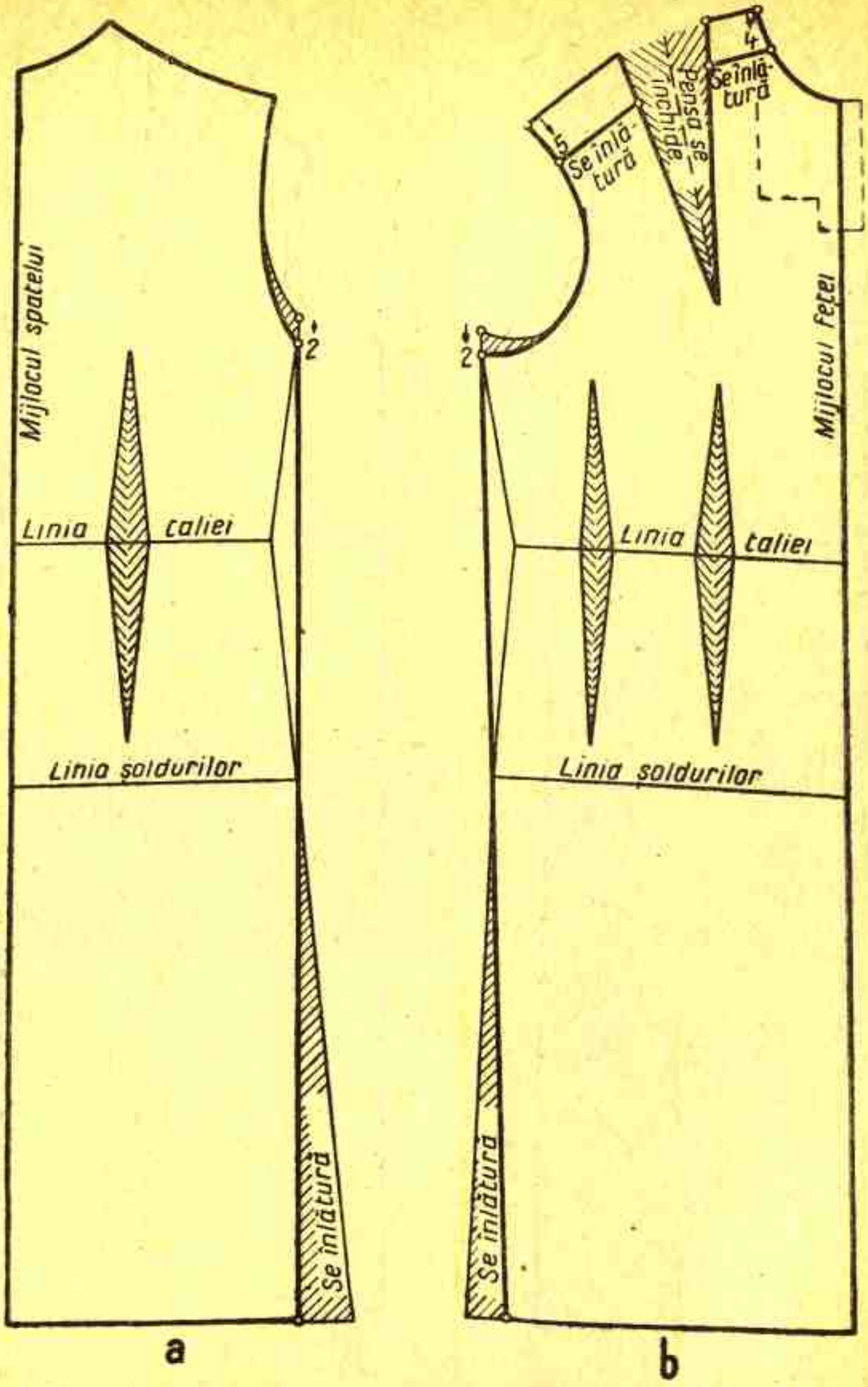

Fig. 213,*a*,*b*. Confecționarea rochiei chemisier:
a,*b* — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și al fetei.

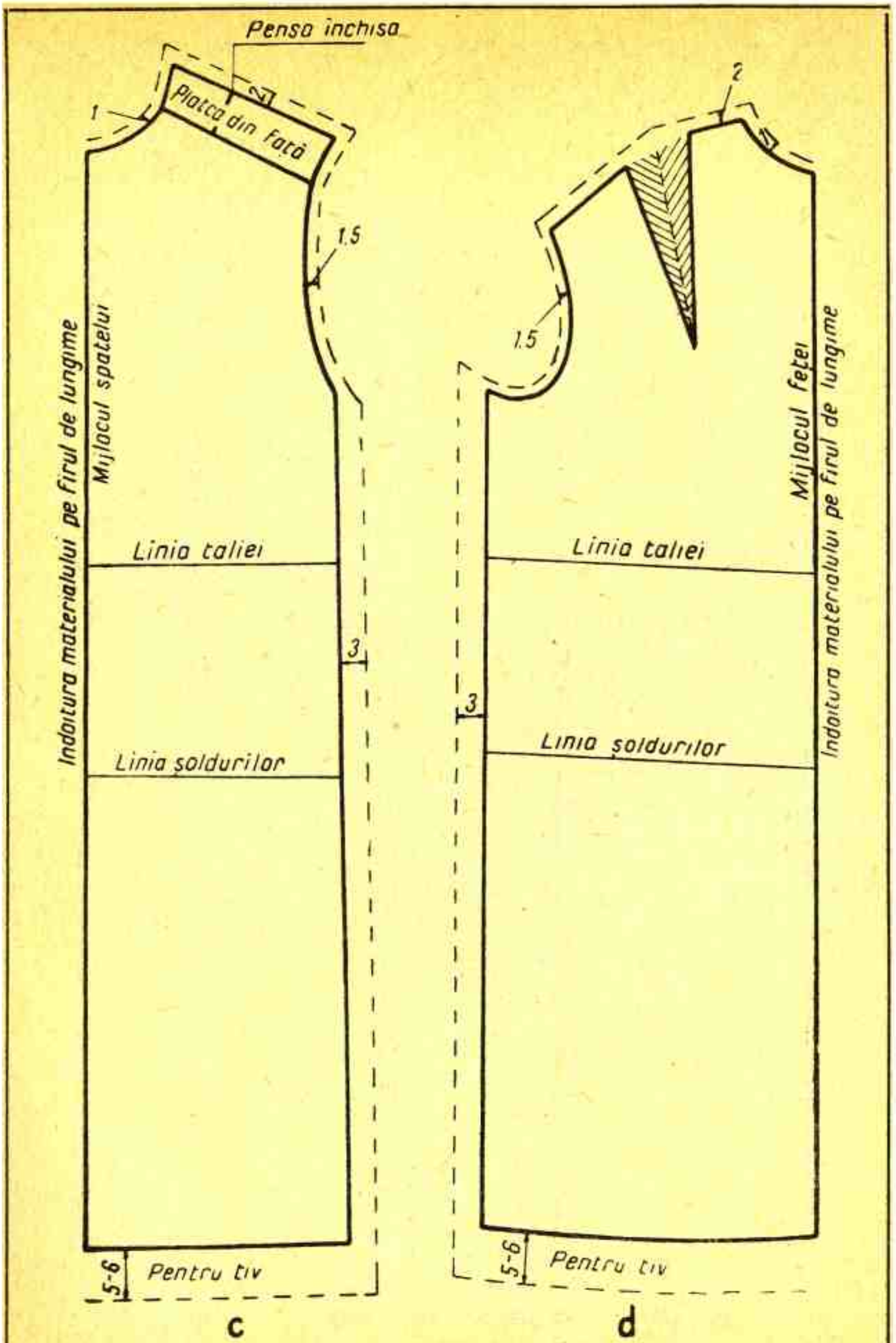

Fig. 213,*c*,*d*. Confecționarea rochiei chemisier:
c,*d* — așezarea pe material a pieselor de tipar de spate și de față cu rezerve pentru cusături.

Dacă rochia are un plastron de formă deosebită, acesta se desenează, se adaugă 2 cm pentru fentă, iar plastronul se croiește separat.

Așezarea tiparului pe material (fig. 213, *c*, *d*). Platca din față cu pensa de la umăr închisă, se așază pe material împreună cu spatele unindu-se liniile de pe umăr, sau separat. Se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia de unire cu platca — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia tivului 5—6 cm.

Fața se croiește cu pensa de la umăr deschisă, iar lărgimea ei se repartizează la cusut în crețuri. Pentru cusături se lasă următoarele rezerve: pe răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia de unire cu platca — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm pe linia de subraț — 3 cm, pe linia tivului — 5—6 cm.

ROCHIE NETĂIATĂ ÎN TALIE CU CUSĂTURI PORNIND DE LA UMĂR (MONTANTE)

În fig. 214 este prezentată o rochie netăiată în talie și cu cusături ce pornesc de la umăr. Pentru a executa tiparul acestei rochii se aplică liniile modelului pe tiparul de bază al spatelui și al feței de la rochia simplă sau pe tiparul de bază al rochiei chimono.

Spatele (fig. 215, *a*). De la răscroitura gîtului se aplică 4 cm pe linia umărului spre dreapta. Punctul *4* se unește cu pensa de pe linia taliei. De la vîrful pensei de pe linia taliei se duce în jos linia tăieturii pînă la linia de rotunjime a rochiei. Pensa de pe linia taliei se înlătură (se decupează).

Fața (fig. 215, *b*). Pensa de la umăr se taie. Vîrful pensei de la umăr se unește cu pensa din față de pe linia taliei. De la vîrful pensei din față se duce în jos linia tăieturii paralelă cu mijlocul feței, Pensa din față de pe linia taliei precum și pensa laterală se taie. Punctul superior al acesteia se unește cu răscroitura brațului, iar de la punctul inferior se duce linia tăieturii pînă la linia de rotunjime a rochiei.

Așezarea tiparului pe material (fig. 215, *c*, *d*, *e*, *f*, *g*). Tiparul se aplică în așa fel ca mijlocul spatelui să treacă pe firul de lungime al materialului. De la pensele de pe linia taliei se duc linii evazate în față și în spate.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului—0,5 cm, pe linia umărului, a cusăturii montante și a mijlocului feței — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de rotunjime a rochiei (tivul rochiei) — 5—6 cm.

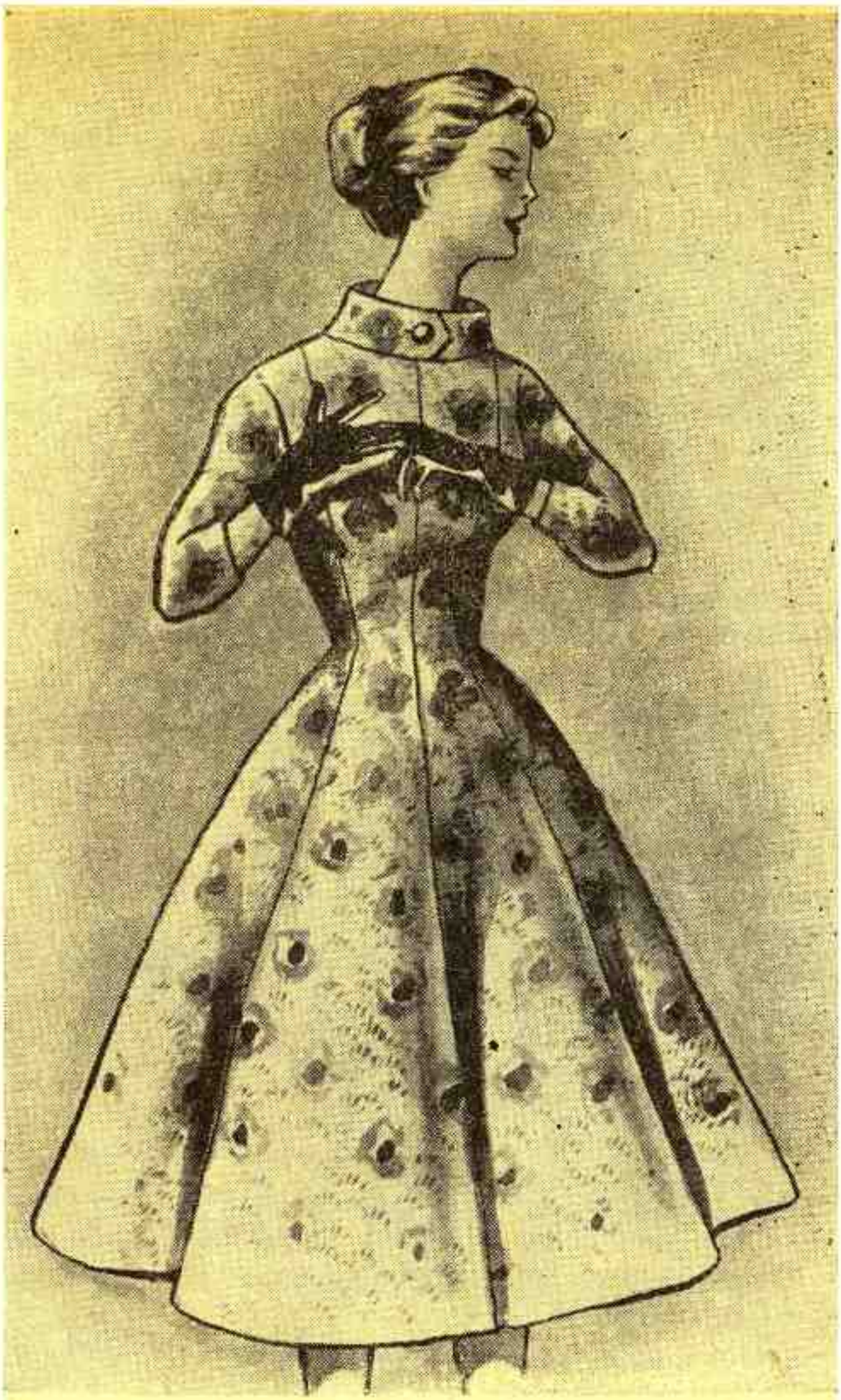

Fig. 214. Rochie netăiată în talie cu cusături pornind de la umăr (montante).

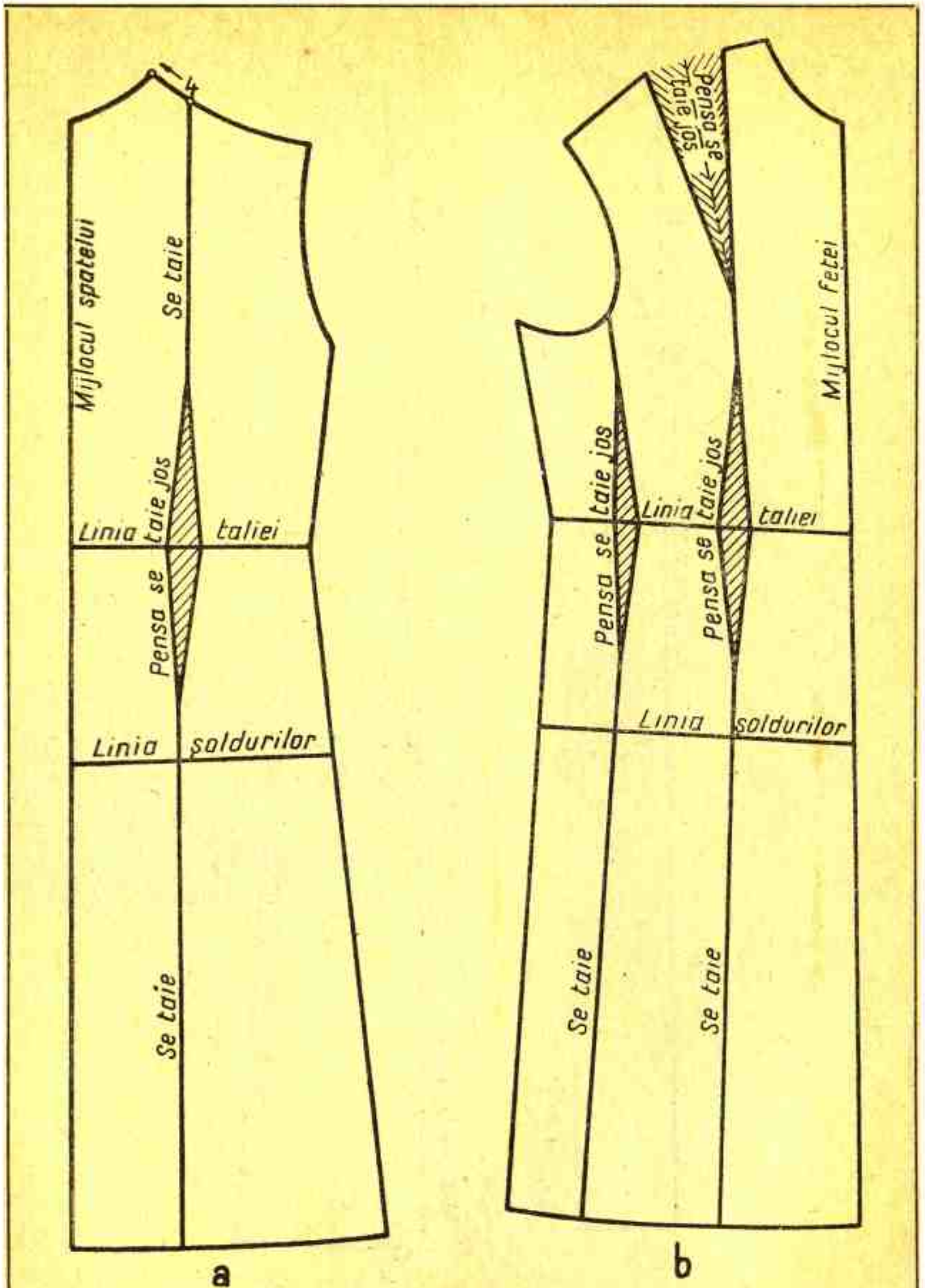

Fig. 215, *a,b*. Confecționarea rochiei netăiate în talie cu cusături montante:

a,b — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și al feței.

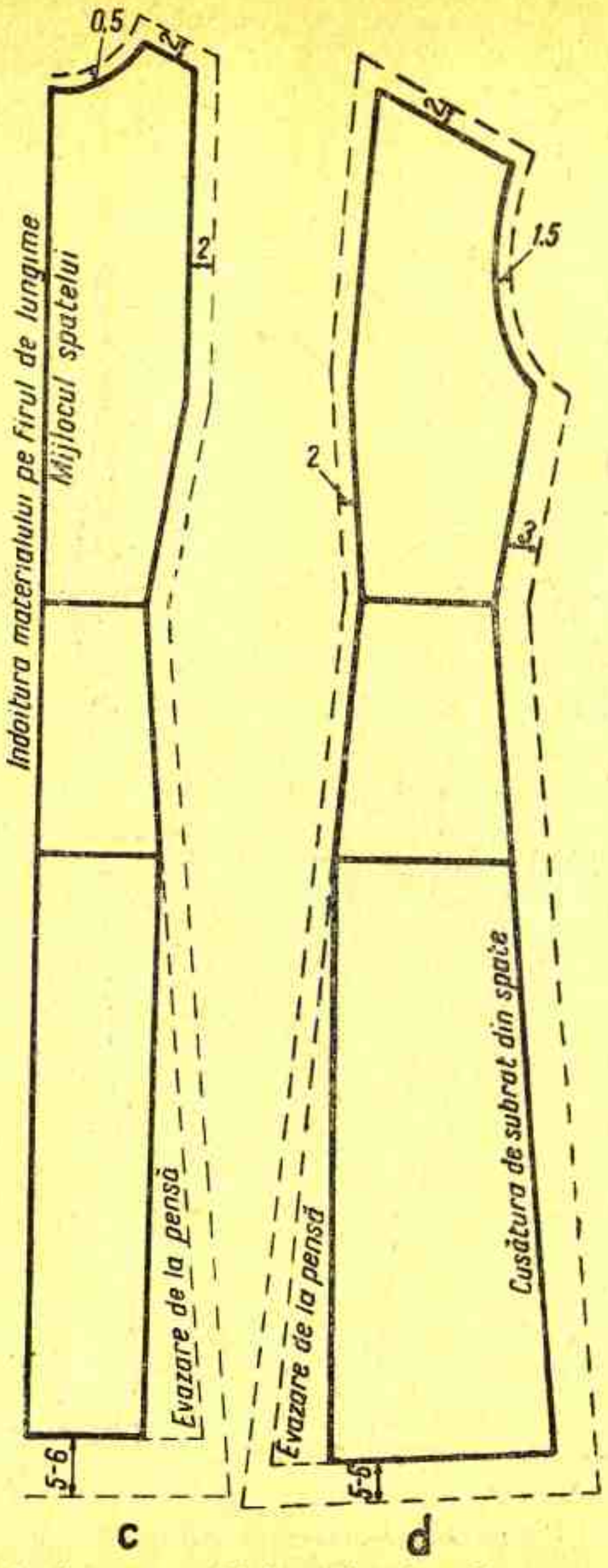

Fig. 215, *c,d*. Confecționarea rochiei netăiate în talie cu cusături montante:
c,d — așezarea pe material a pieselor de tipar de spate cu rezerve pentru cusături.

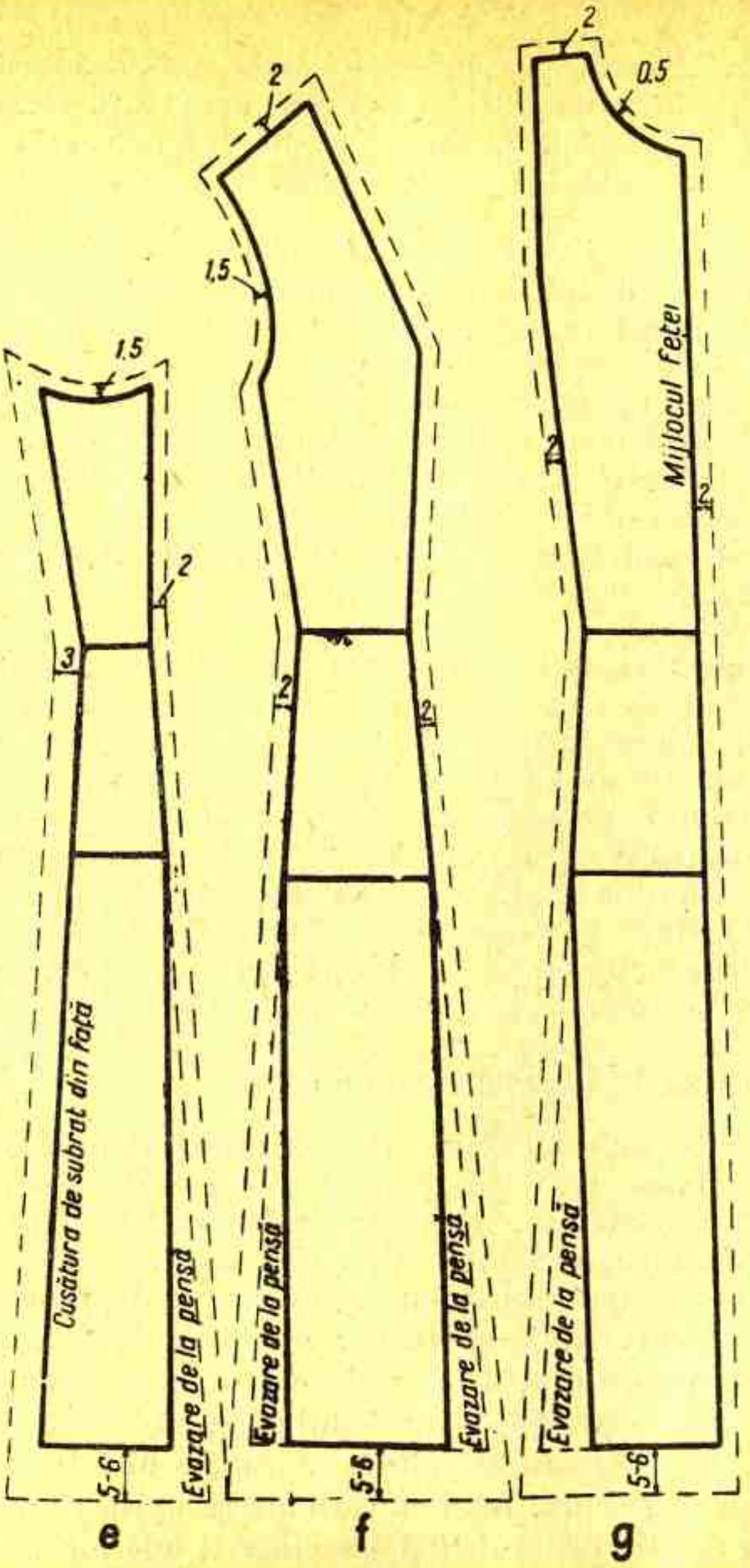

Fig. 215, *e*, *f*, *g*. Confecționarea rochiei netăiate în talie cu cusături montate:
Așezarea pe material a pieselor de tipar de față cu rezerve pentru cusături.

ROCHIE CU VOLAN ÎN PARTEA DE JOS

În fig. 216 este prezentată o rochie netăiată în talie și cu volan plisat în partea de jos. Pentru a executa tiparul acestei rochii (fig. 217) se aplică liniile modelului pe tiparul de bază, de spate și de față, al rochiei simple cu mîneca montată sau chimono.

Spatele (fig. 217, *a*). Linia de mijloc a spatelui și linia de subraț, de la linia taliei pînă la linia tivului, se împart în trei părți egale. Punctele inferioare de diviziune se unesc, iar tiparul se taie pe linia de unire cu volanul.

Fața (fig. 217, *b*). Linia de subraț și din mijlocul feței, de la linia taliei pînă la linia de rotunjime a fustei, se împarte în trei părți egale. Punctele inferioare de diviziune se unesc. De la răscroitura gîtului și din punctul inferior de diviziune, perpendicular pe mijlocul feței, se aplică spre dreapta cîte 2 cm pentru fentă. Punctele *2* și *2* se unesc. Se taie apoi tiparul pe linia de unire cu volanul.

Așezarea tiparului pe material (fig. 217, *c*, *d*, *e*, *f*). Tiparul de spate se așază cu mijlocul spatelui pe îndoitura materialului pe firul de lungime. Volanul se croiește în lungime pe firul de lungime al materialului avînd de trei ori lungimea liniei de montare a volanului pe rochie.

La așezarea tiparului pe material se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului și conturul fentei — 0,5 cm pe umăr și linia de montare a volanului pe rochie — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a volanului — 5 cm.

CAPOT NETĂIAT ÎN TALIE CU GULER ȘAL

În fig. 218 este prezentat un capot netăiat în talie, cu guler șal și cu mîneca montată. Pentru construirea acestui tipar se aplică liniile modelului de capot pe tiparul de bază al rochiei simple, cu mîneca montată sau chimono (fig. 219). Pentru ca partea de jos a capotului să nu se desfacă, se deplasează mijlocul feței spre dreapta: linia șoldurilor se prelungește cu 2 cm de la mijlocul feței spre dreapta și se duce apoi o linie prin punctul *2*, pînă la linia de rotunjime a capotului și în sus pînă la punctul de intersecție a răscroiturii gîtului cu mijlocul feței. Punctul de intersecție a mijlocului feței cu linia de rotunjime a capotului se notează cu *H*. Din punctul *H* și din punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică spre dreaptă cîte 7—10 cm. Punctele *7—10* și *7—10* se unesc.

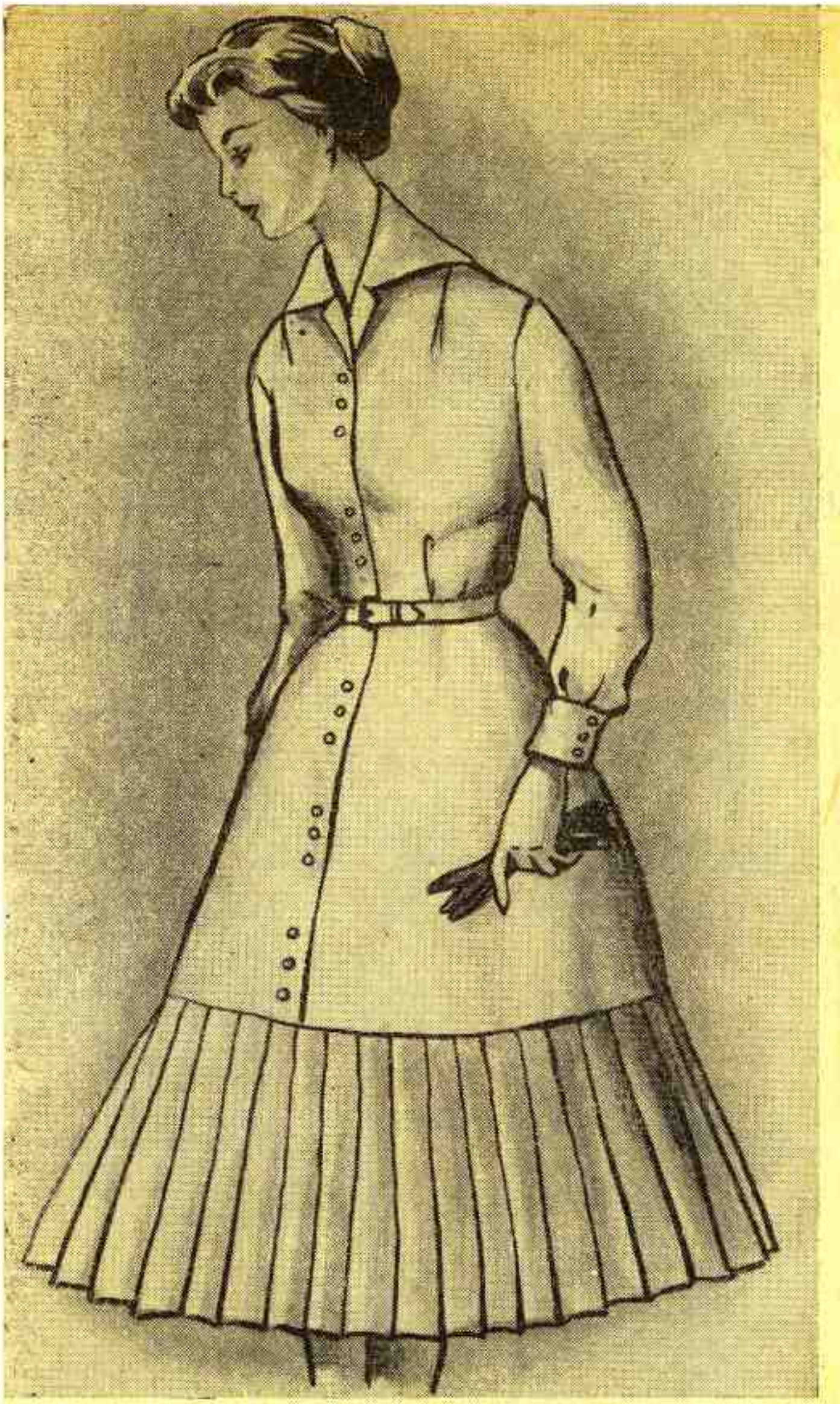

Fig. 216. Rochie cu volan în partea de jos.

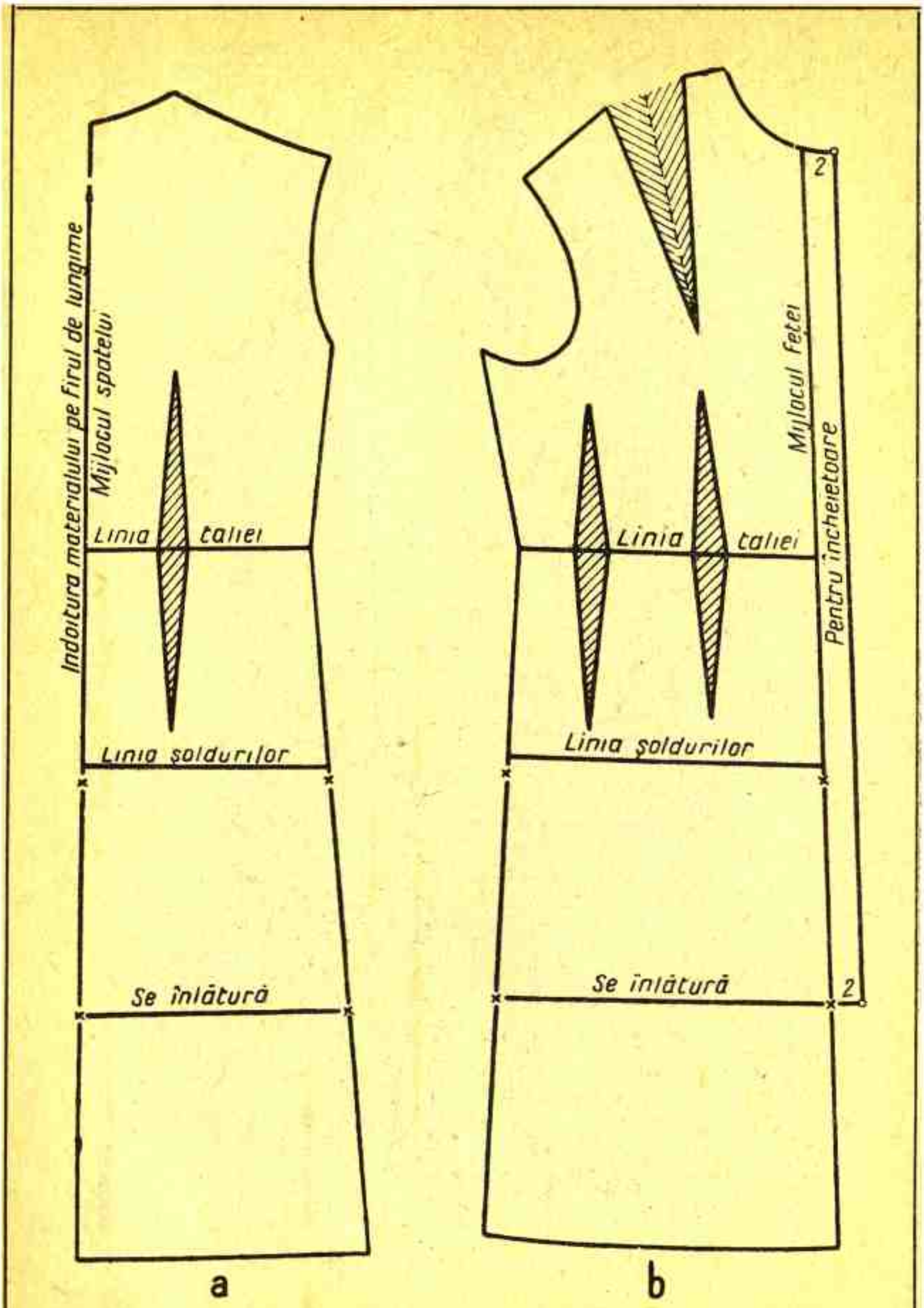

Fig. 217,*a*,*b*. Confecționarea rochiei cu volan:
a,*b* — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază de spate și de față.

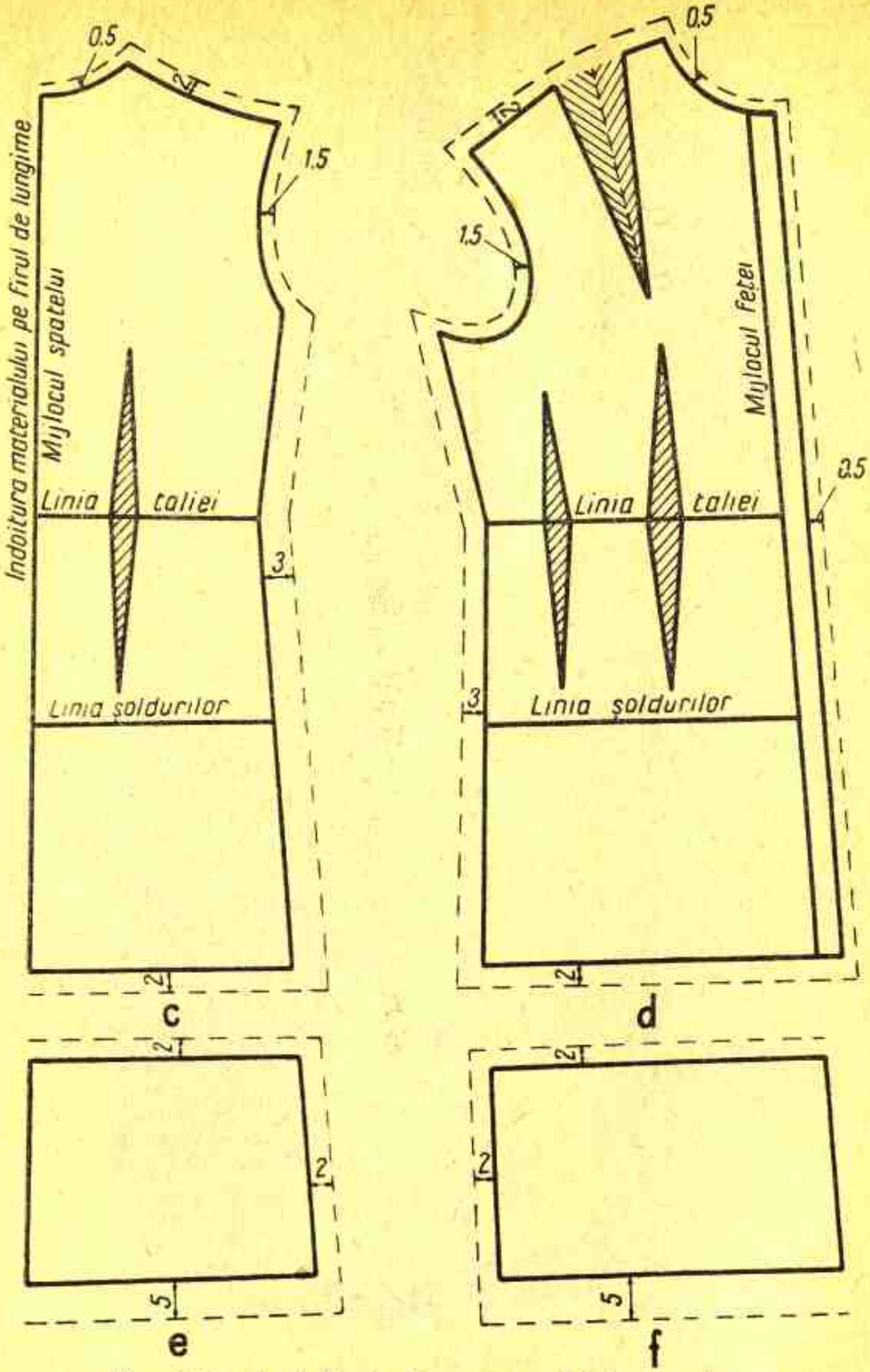

Fig. 217,*c,d,e,f*. Confecționarea rochiei cu volan:
c,d,e,f — așezarea pe material a pieselor de tipar de spate și de față cu rezerve pentru cusături.

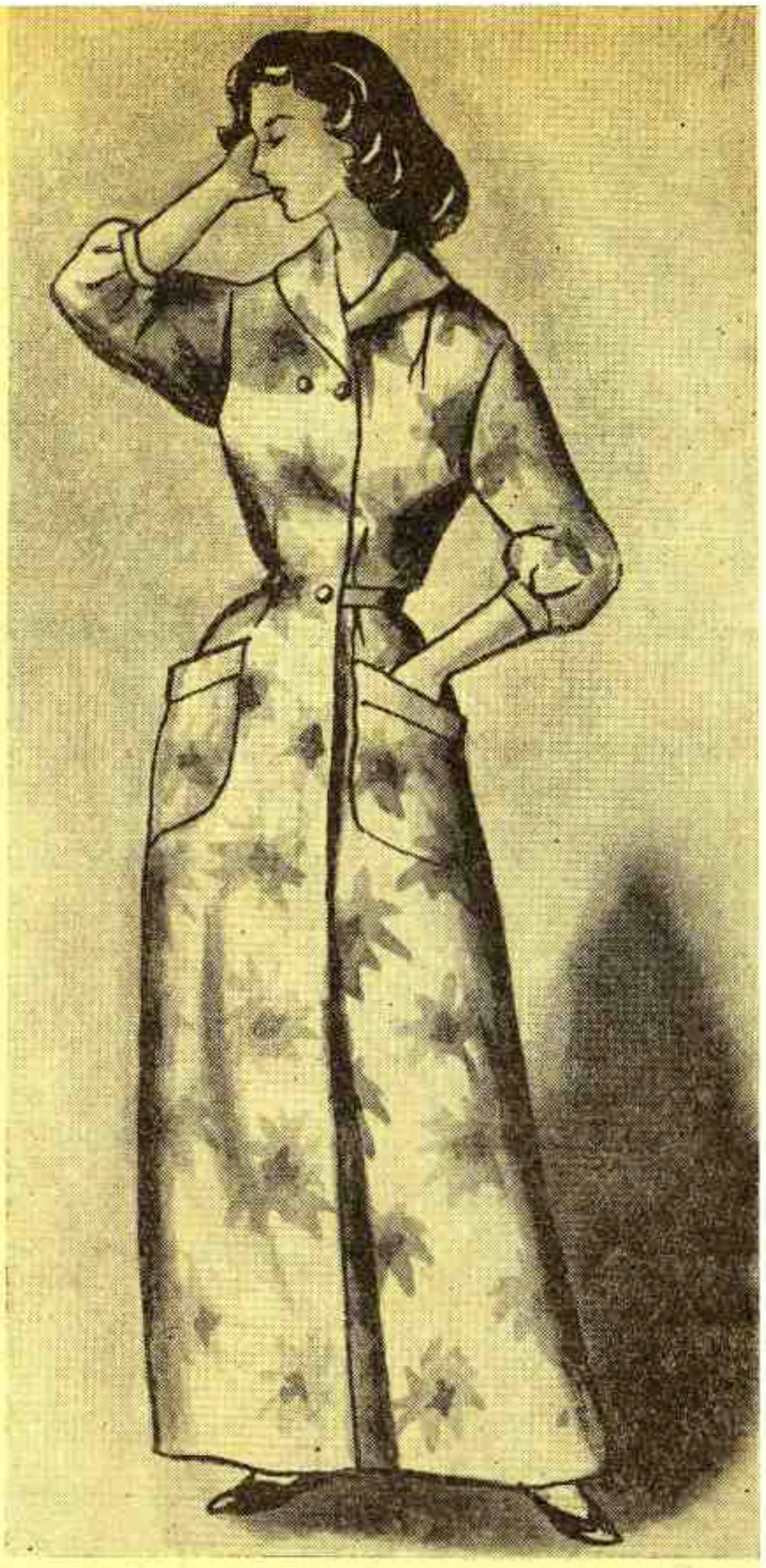

Fig. 218. Capot netăiat în talie cu guler șal.

Conturarea gulerului șal se face în felul următor: de la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 9 cm, iar de la punctul *9* spre stînga — 4 cm. De la punctul *4* se aplică în jos 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului. Din punctul *3* se duce apoi prin punctul *9*, o linie lungă de 8 cm. Punctele *8* și *7—10* (punctul inferior al răscroiturii gîtului) se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată se aplică în sus 1 cm. Linia gulerului se duce prin punctele *8*, *1* și *7—10* (superior).

Linia bezețului (dublarea reverului) se marchează printr-o linie punctată, aplicînd de la răscroitura gîtului spre stînga, pe linia umărului, 2 cm. Punctul *2* se unește cu punctul *H*.

Bezețul se croiește împreună cu gulerul. Spatele se croiește după tiparul de bază al rochiei simple (fig. 133, p. 206), iar mîneca după tiparul descris la p. 175. Pentru cusături se lasă aceleași rezerve ca și la rochie.

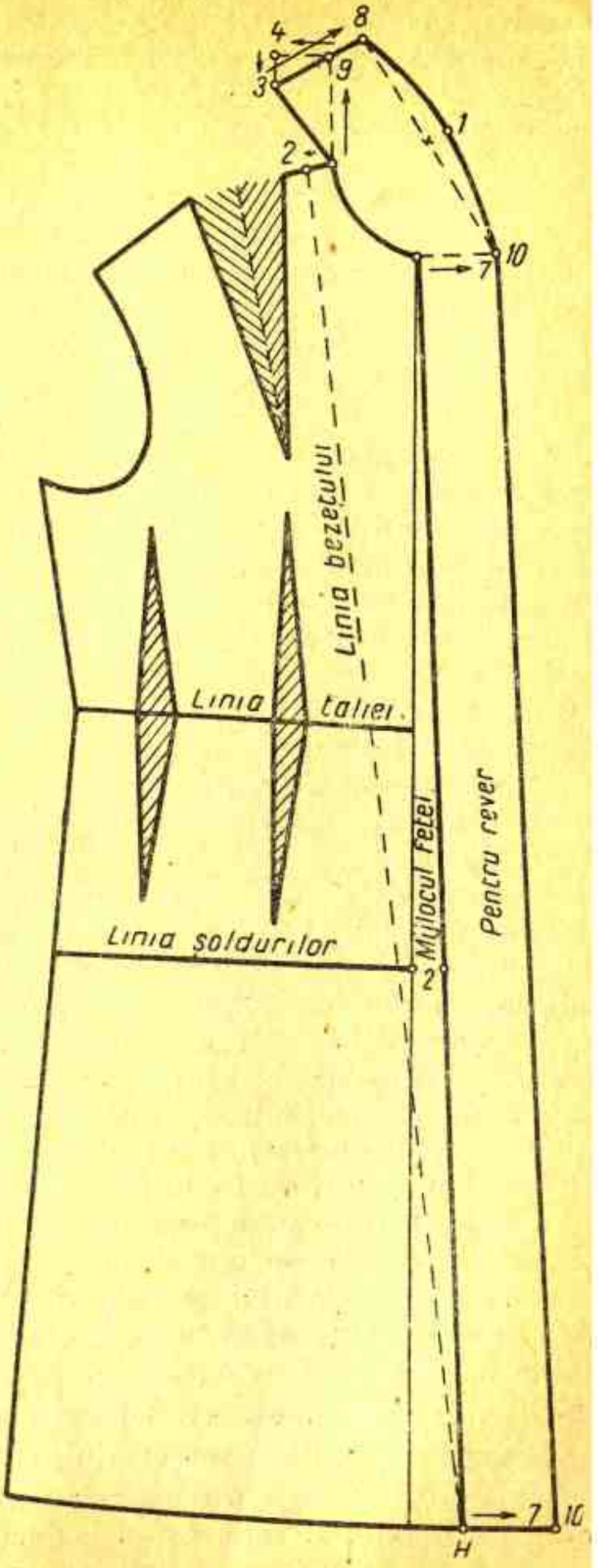

Fig. 219. Confecționarea capotului netăiat în talie cu guler șal. Aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al feței.

După tiparul de bază al rochiei simple se poate lucra orice model de capot, tăiat sau netăiat în talie, drept sau cloș. Dăm mai jos descrierea construirii tiparului de capot tăiat în talie.

CAPOT TĂIAT ÎN TALIE

În fig. 220 este prezentat un capot cu mîneca montată, tăiat în talie. Pentru a executa tiparul acestui capot se aplică liniile modelului pe tiparul de bază, de spate și de față al rochiei simple.

Spatele (fig. 221, *a*). Pe linia taliei se marchează linia tăieturii. De la vîrful pensei se marchează în jos de asemenea linia tăieturii pentru a forma cloșul în partea de jos a capotului.

Fața (fig. 221, *b*). Pentru ca partea de jos a capotului să nu se desfacă, se aplică 2 cm de la mijlocul feței, pe linia șoldurilor, spre dreapta. Linia de rotunjime a capotului se prelungește spre dreapta pe o distanță nedefinită. Linia de mijloc a feței halatului se duce de la punctul inferior al răscroiturii gîtului prin punctul *2*, pînă la intersecția cu linia de rotunjime a capotului. Punctul de intersecție se notează cu *H*. Pe linia taliei se marchează linia tăieturii. De la vîrful penselor de pe linia taliei, pînă la linia de rotunjime a capotului se marchează de asemenea liniile de tăieturi pentru formarea cloșului.

Gulerul croit dintr-o bucată se desenează în felul următor. De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus pe verticală 9 cm, iar de la punctul *9* spre stînga, pe orizontală, — 4 cm, și dela punctul *4* în jos pe verticală — 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului. Din punctul *3* se duce o linie lungă de 12 cm prin punctul *9*. Din punctul inferior al răscroiturii gîtului și din punctul *H*, perpendicular pe linia de mijloc a feței, se aplică spre dreapta cîte 10 cm. Punctele *10* și *H* se unesc. Pe linia de mijloc a feței, de la răscroitura gîtului în jos, se aplică 6 cm. Din punctul *6*, perpendicular pe linia de mijloc a feței, se duce spre dreapta o linie punctată pînă la linia reverului, iar de la punctul de intersecție cu această linie se aplică pe linia punctată spre stînga 3 cm. Punctele *12*, *10*, *3* și linia reverului se unesc prin linii ușor arcuite.

Așezarea tiparului pe material (fig. 221, *c*, *d*, *e*, *f*)

Spatele. Tiparul se taie pe liniile marcate. Pensa de pe linia taliei la partea de jos se închide și se face o tăietură pînă la linia de rotunjime a capotului. Mijlocul spatelui de pe corsaj și fustă se așază pe îndoitura materialului pe firul de lungime.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului și linia taliei la fustă — 1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț —

Fig. 220. Capot tăiat în talie.

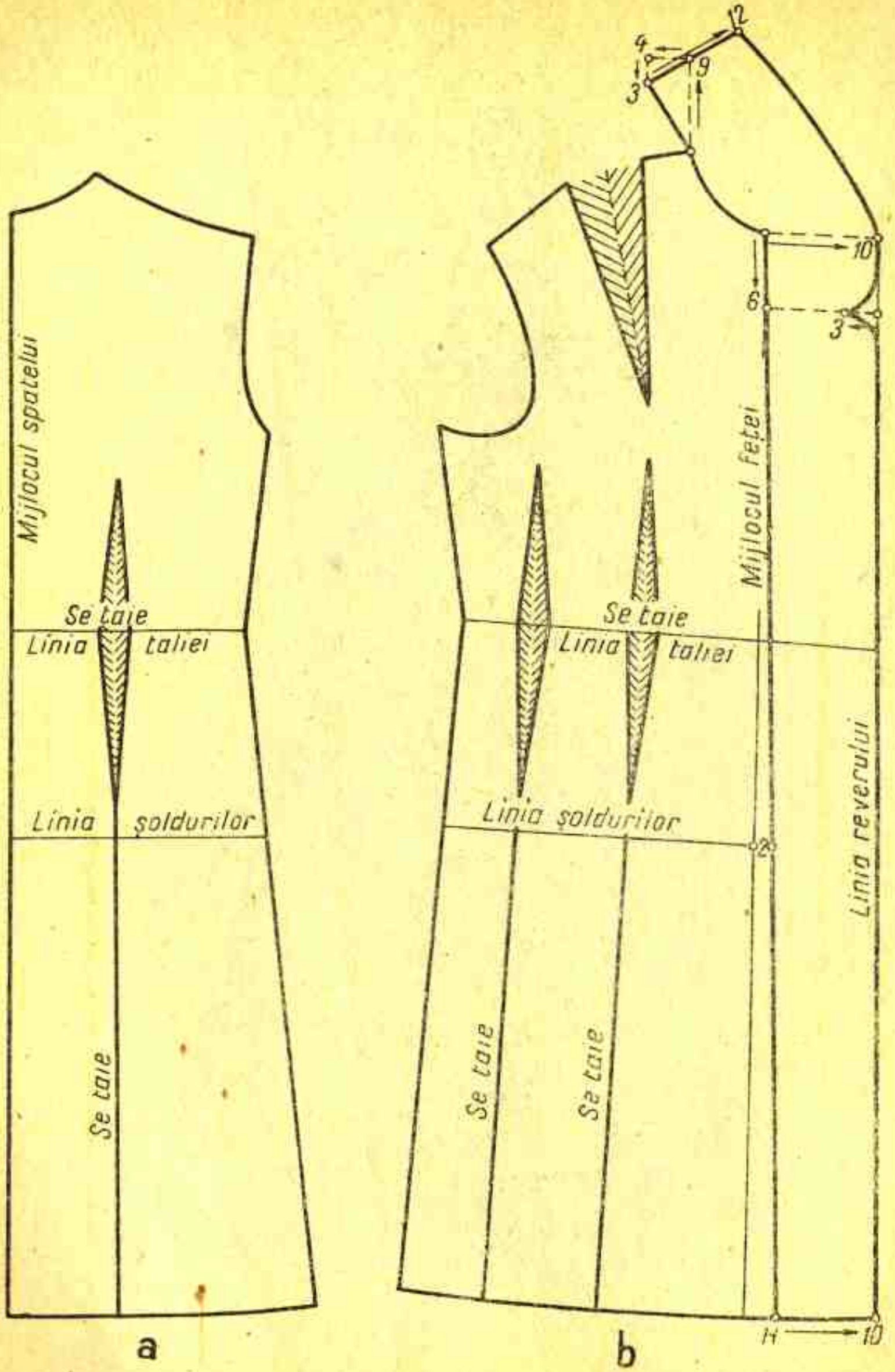

Fig. 221,*a*,*b*. Confecționarea capotului tăiat în talie:
a,*b* — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază de spate și de față.

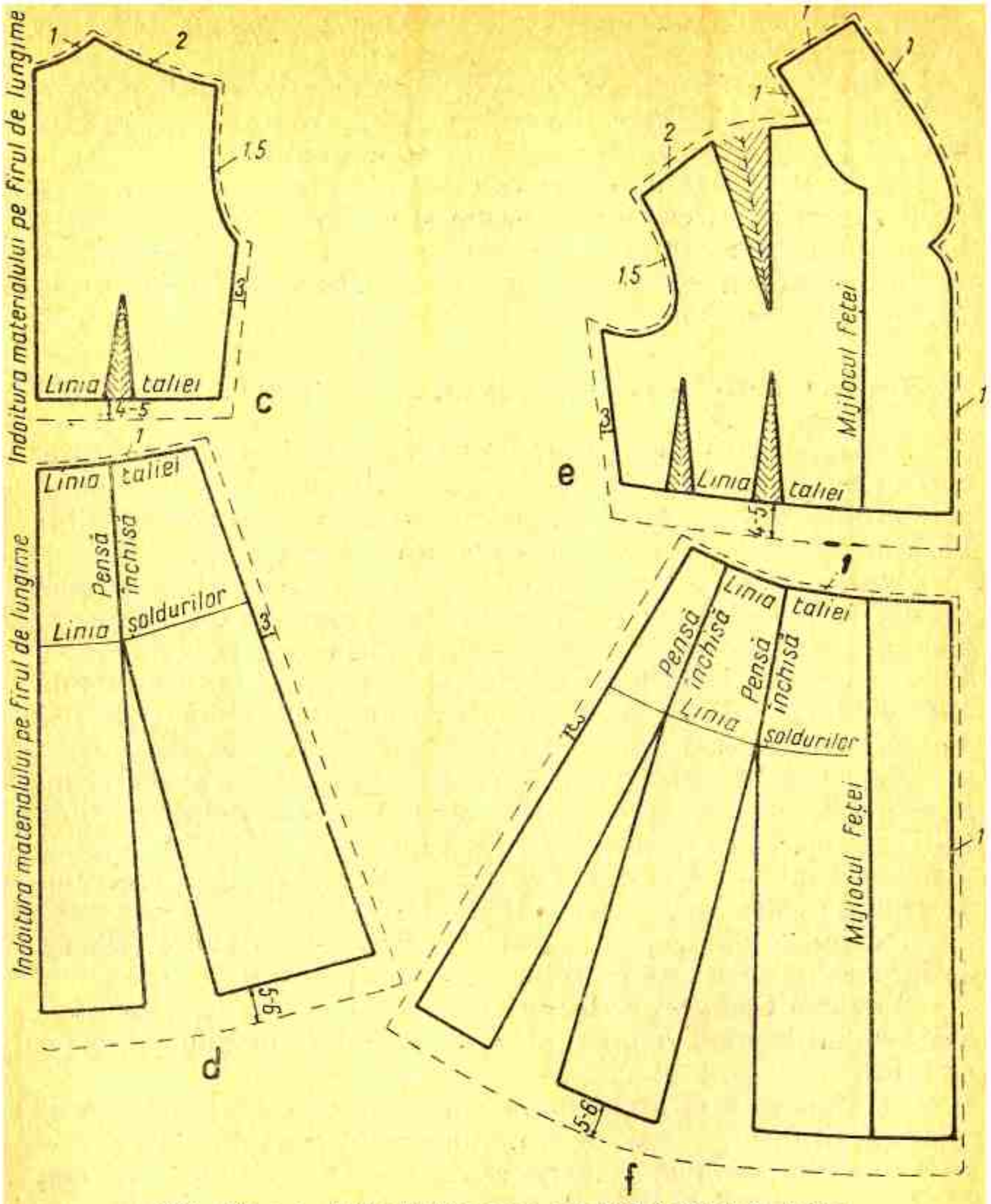

Fig. 221,*c*,*d*,*e*,*f*. Confecționarea capotului tăiat în talie:

c,*d*,*e*,*f* — așezarea pe material a pieselor de tipar de spate și de față cu rezerve pentru cusături

3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm, pe linia de rotunjime a fustei — 5—6 cm.

Fața. Tiparul se taie după liniile marcate. Pensa de pe linia taliei la fustă se închide. Tiparul se așază în așa fel ca mijlocul feței să vină pe firul de lungime al materialului.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături pe conturul gulerului și reverului, precum și pe linia taliei la fustă — 1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm, pe linia de rotunjime a fustei — 5—6 cm.

JACHETĂ CU LINII MONTANTE (CUSĂTURI ÎN RELIEF) DE LA UMĂR

În fig. 222 este prezentată o jachetă cu linii montante (cusături în relief) care pornesc de la umăr. Pentru a executa tiparul acestei jachete (fig. 223) se aplică liniile modelului pe tiparul de bază de spate și de față al jachetei ajustate pe corp.

Spatele (fig. 223, *a*). De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică 4 cm pe linia umărului spre dreapta. Punctul *4* se unește cu pensa de pe linia taliei. Vîrful pensei se unește cu linia șoldurilor. Lungimea jachetei în spate se marchează pînă la linia șoldurilor. Partea hașurată a tiparului de la linia șoldurilor în jos se îndepărtează.

Fața (fig. 223, *b*). Pensa de la umăr se decupează, iar vîrful ei se unește cu pensa de pe linia taliei. Vîrful pensei de pe linia taliei se unește cu linia șoldurilor. Lungimea jachetei în față se marchează pînă la linia șoldurilor. Partea hașurată a tiparului de la linia șoldurilor în jos se îndepărtează.

Pe liniile marcate pe spate și pe față se fac tăieturi. Pensa de la umăr și pensa de pe linia taliei se decupează.

Așezarea tiparului pe material (fig. 223 *c*, *d*, *e*, *f*). Tiparul se așază cu mijlocul spatelui și al feței pe firul de lungime al materialului.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături pe răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia umărului, linia de unire a pieselor și pentru încheiat — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț și linia de rotunjime a jachetei — 3 cm.

JACHETĂ CU GULERUL CROIT DINTR-O BUCATĂ

În fig. 224 este prezentată o jachetă ajustată cu gulerul croit dintr-o bucată. Pentru a executa tiparul acestei jachete (fig. 225) se folosește tiparul de bază al jachetei ajustate (p. 219, fig. 137), pe care se aplică liniile modelului.

Fig. 222. Jachetă cu linii montante (cusături în relief) de la umăr.

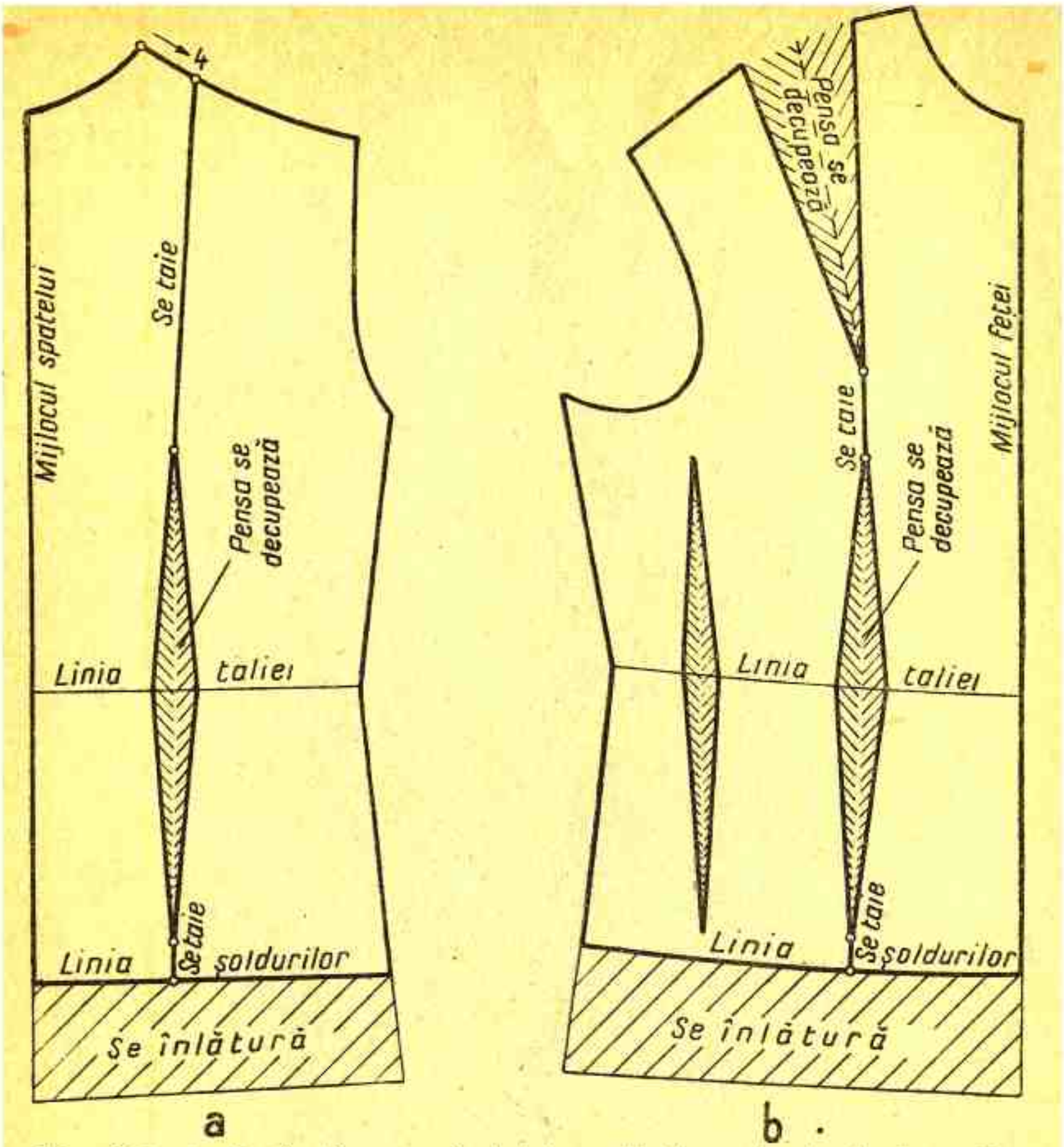

Fig. 223,*a*,*b*. Confecționarea jachetei cu linii montante de la umăr: *a*,*b* — aplicarea liniilor modelului pe tiparele de bază de spate și de față.

Spatele (fig. 225, *a*). Din punctul *T* se aplică în jos 14 cm și din punctul *14* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia de subraț. Pe linia taliei din punctul *T* se aplică 1,5 cm. Punctul *1,5* se unește cu răscroitura gîtului și cu punctul *14*.

Din punctul *14* spre dreapta se duce o linie orizontală pînă la intersecția cu linia de subraț.

Fața (fig. 225, *b*). Pe linia de mijloc a feței se aplică de la talie în jos 14 cm și din acest punct spre stînga, paralel cu linia taliei, se duce o linie pînă la intersecția cu linia de subraț. Pe această linie, de la punctul *14* spre stînga, se aplică 3 cm, iar punctul *3* se unește cu punctul *L* (linia taliei).

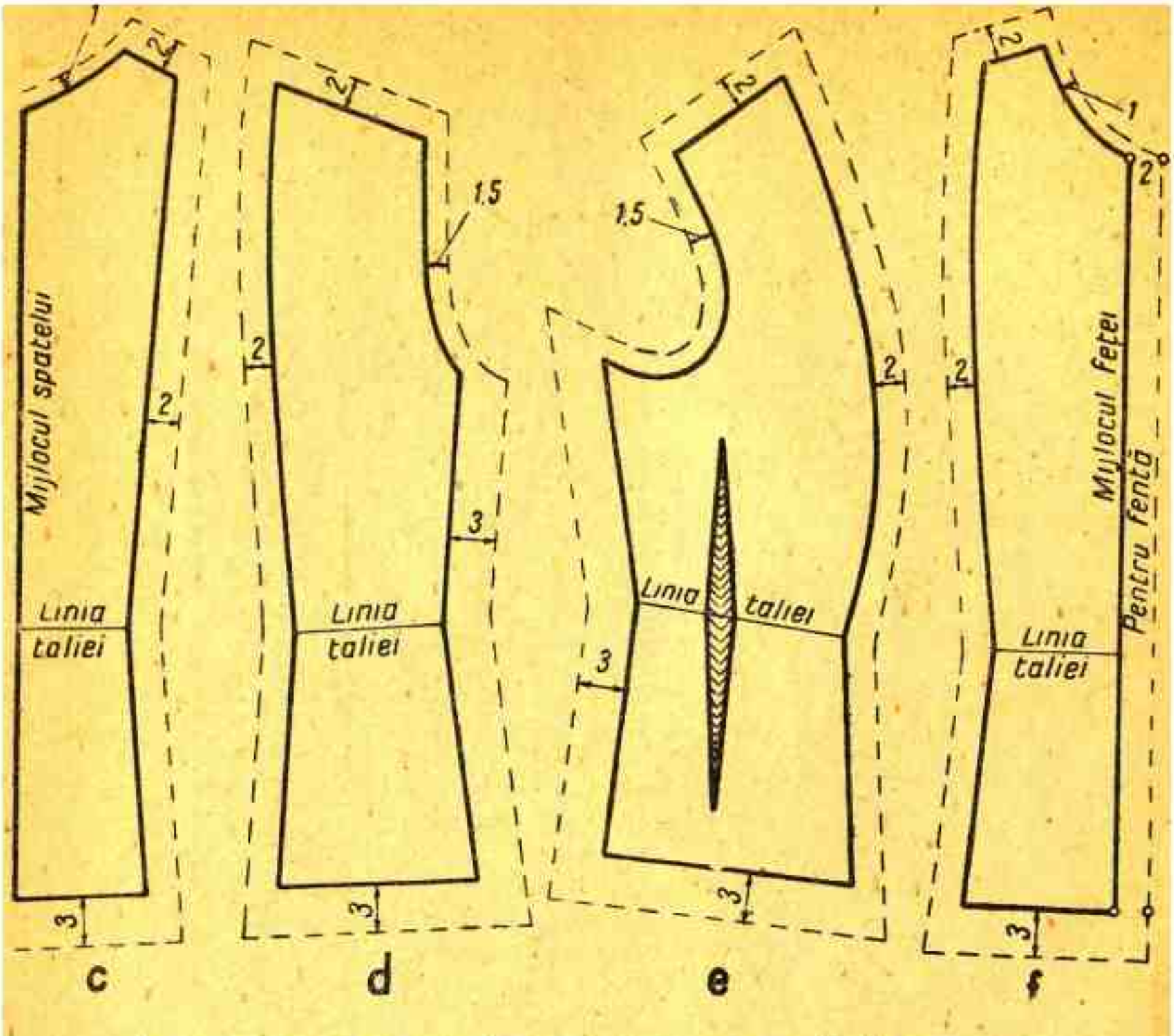

Fig. 223,*c,d,e,f*. Confecționarea jachetei cu linii montante:
c,d,e,f — așezarea pe material a pieselor tiparului de spate și de față cu rezerve pentru cusături.

Gulerul croit dintr-o bucată se conturează în felul următor. De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 9 cm, din punctul *9* spre stînga — 4 cm și din punctul *4* în jos — 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului. Din punctul *3*, prin punctul *9*, se duce o linie lungă de 8 cm. Din punctul inferior răscroiturii gîtului (pe mijlocul feței) și punctul *L* (pe linia taliei) se aplică apoi spre dreapta cîte 7 cm, iar punctele *7* și *7* se unesc. Din punctul *7* (superior) se aplică spre stînga 3 cm, iar din punctul *3* în jos — 1 cm. Din punctul *7* (superior) se aplică în sus 1 cm. Punctele *8*, *1*, *1* și *7* se unesc.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături pe răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia umărului — 2 cm, pe răscroitura

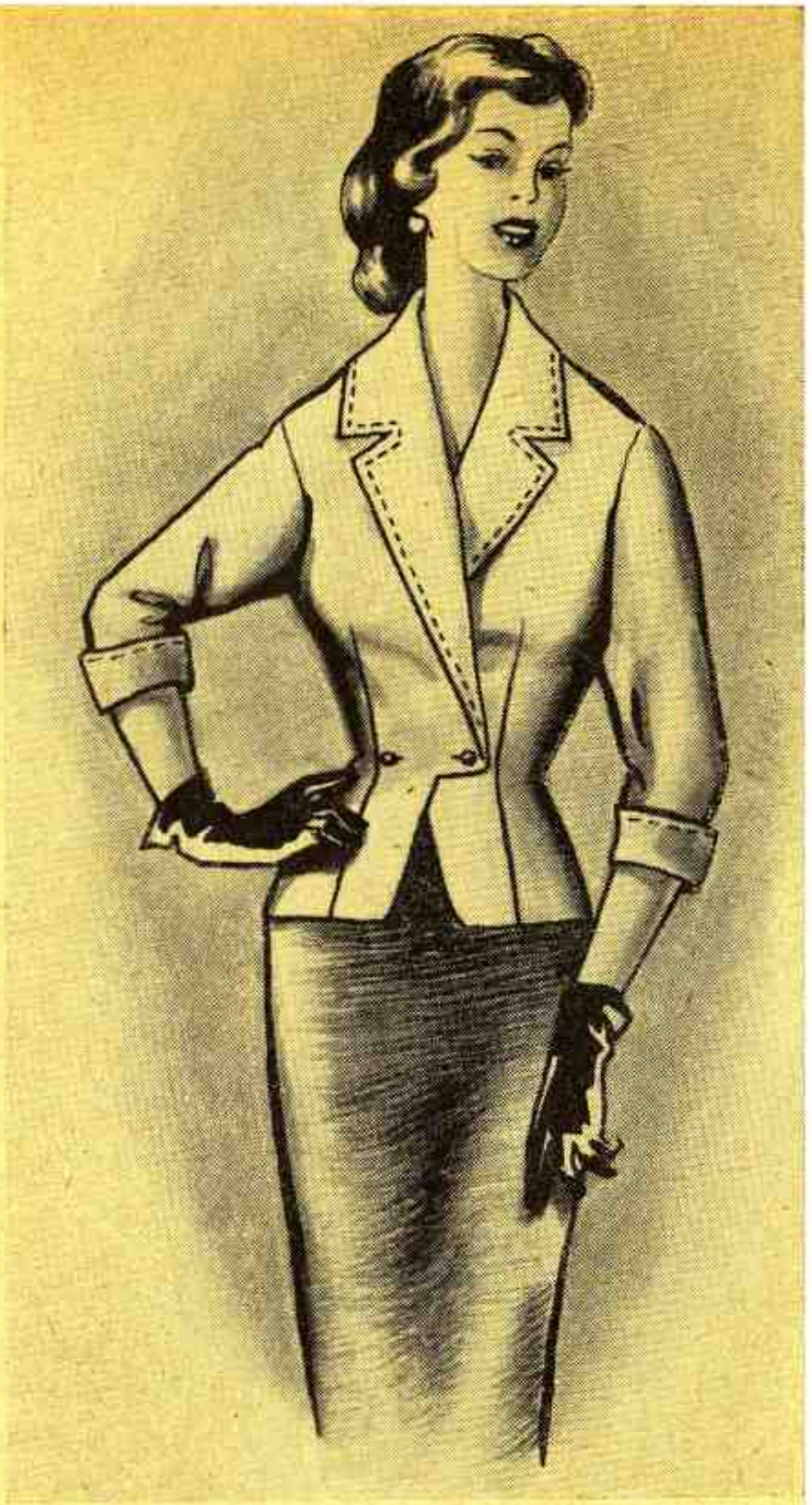

Fig. 224. Jachetă cu guler croit dintr-o bucată.

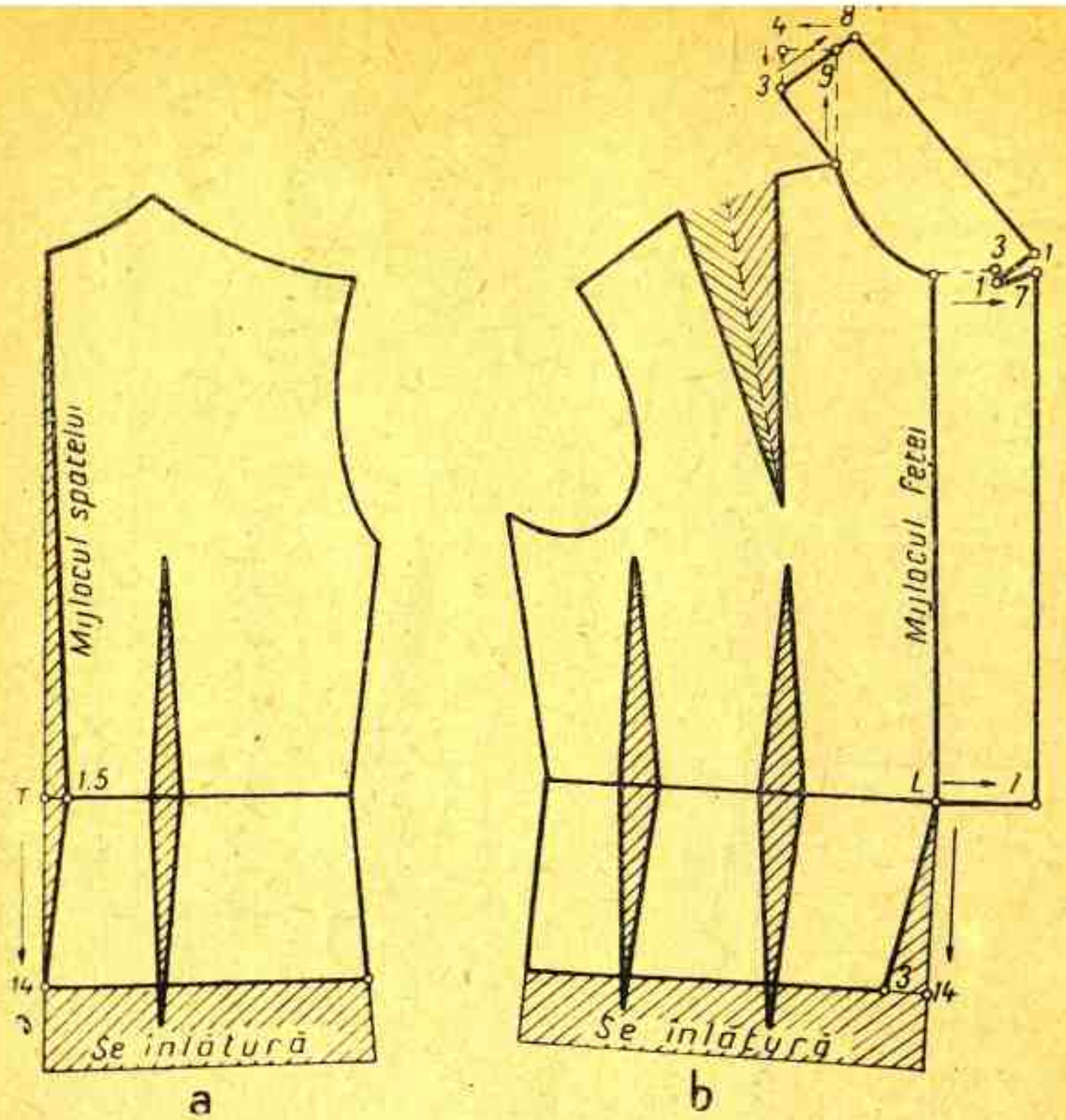

Fig. 225,*a,b*. Confecționarea jachetei cu guler croit dintr-o bucată:
a,b — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și feței.

brațului — 1,5 cm pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de rotunjire a jachetei — 3 cm pe mijlocul spatelui — 2 cm și pe conturul gulerului și fentei — 1 cm (fig. 225, *c*, *d*).

SUTIEN FĂRĂ BRETELE

În fig. 226 este prezentat un sutien fără bretele (foarte practic pentru rochii cu decolteu mare sau din material transparent). Se recomandă pentru măsuri care nu depășesc 52.

Pentru construirea tiparului de sutien fără bretele (măsura 48) sînt necesare următoarele măsuri:

jumătate din grosimea bustului — 48 cm.
jumătate din grosimea taliei — 38 cm.

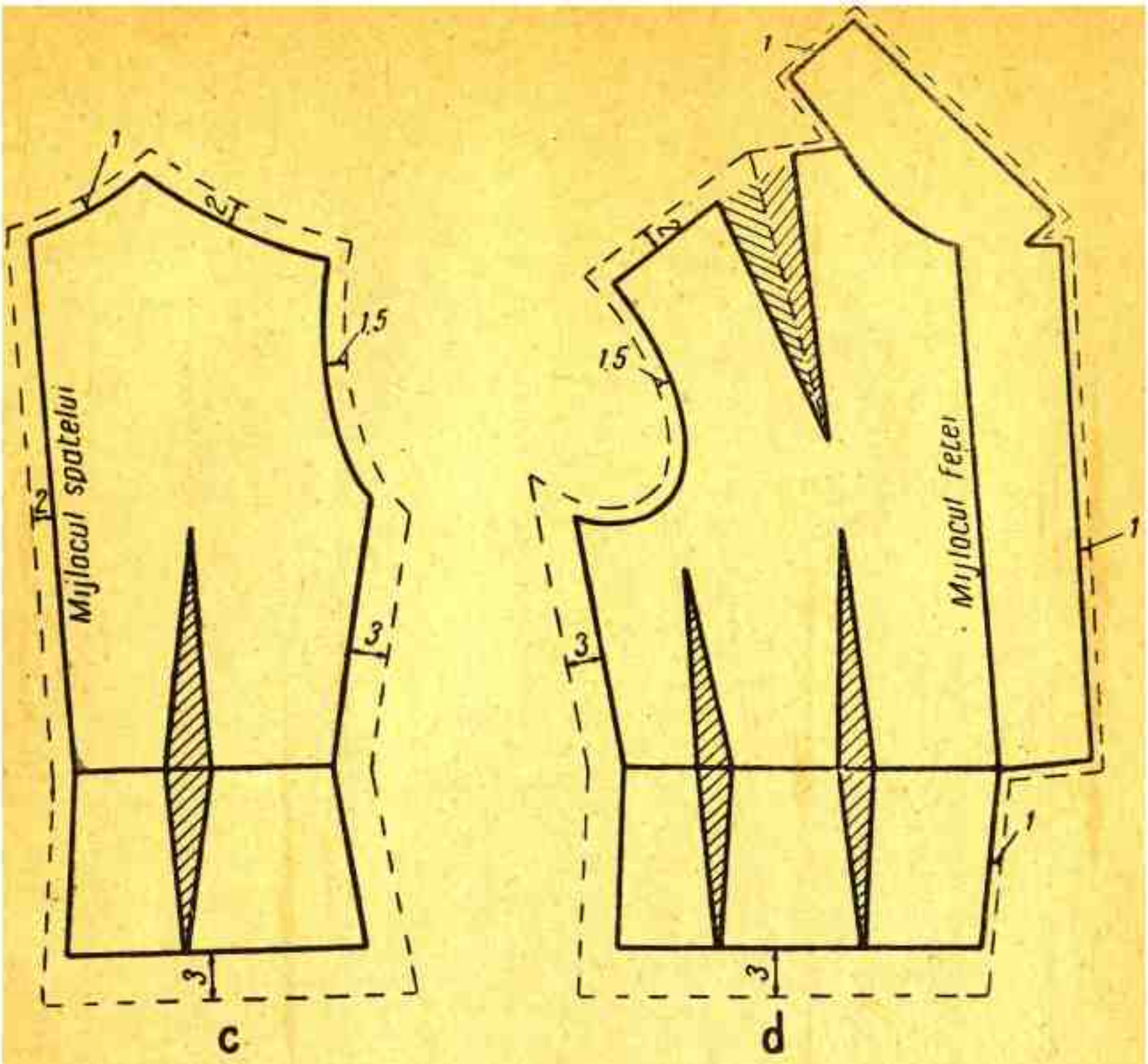

Fig. 225,*c*,*d*. Confecționarea jachetei cu guler croit dintr-o bucată: *c*,*d* — așezarea pe material a tiparului de spate și față cu rezerve pentru cusături.

Tiparul

Partea laterală și din spate a sutienului (fig. 227 a)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$ cu laturile orizontale AB și CD, egale cu 32 cm corespunzînd *lungimii părții laterale și din spate a sutienului* (jumătate din grosimea taliei, conform măsurii, minus 6 cm pentru toate măsurile):

$$38 - 6 = 32 \text{ cm},$$

și laturile verticale AD și BC egale cu 22 cm corespunzînd *lățimii părții laterale și a celei din spate a sutienului* (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, minus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 2) - 2 = 22 \text{ cm}.$$

Fig. 226. Sutien fără bretele.

Răscroitura pentru ronduri. Din punctul *B* pe linia *AB* se aplică, spre stînga 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *C* pe linia *BC* se aplică în sus 8 cm (1/6 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii):

$$48 : 6 = 8 \text{ cm}$$

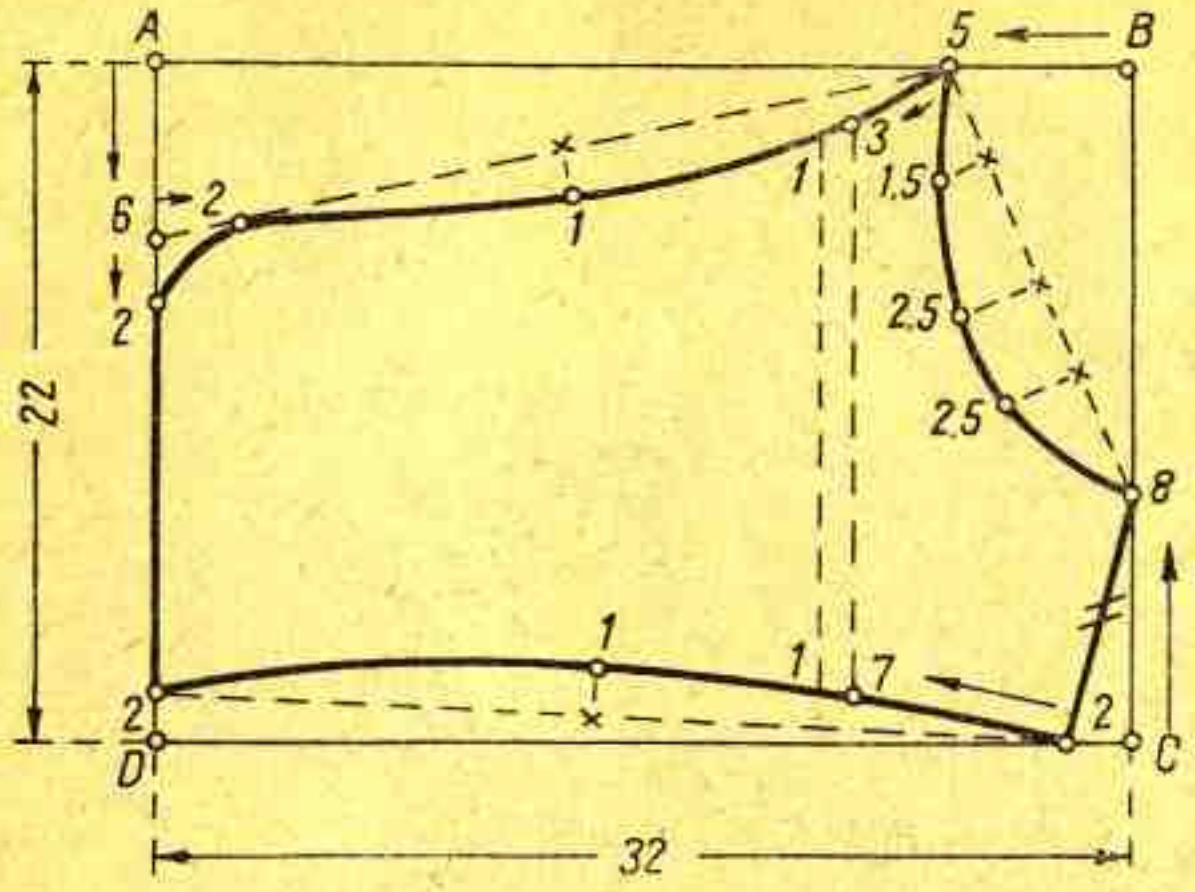

Fig. 227 a. Schița tiparului părții laterale și din spate a sutienului fără bretele.

Punctele *5* și *8* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în patru părți egale. Din punctul superior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1,5 cm, iar de la punctele inferioare de diviziune — cîte 2,5 cm (pentru toate măsurile). Linia de răscroitură se duce prin punctele *5* (de pe linia *AB*), *1,5*, *2,5* și *2,5* spre punctul *8*.

Cusătura laterală. Pe linia *CD*, se aplică din punctul *C* spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *8* și *2* se unesc.

Linia superioară. Din punctul *A* se aplică în jos 6 cm (pentru toate măsurile). Punctele *6* și *5* se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *6* se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) pe linia punctată spre dreapta. Distanța de la punctul *2* pînă la punctul *5* se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *6* se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Linia superioară se duce prin punctele *5* (de pe linia *AB*), *1* și *2* spre punctul *2* (de pe linia *AD*).

Linia inferioară. Pe linia *AD*, se aplică din punctul *D* în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *2* (de pe linia *CD*)

se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Linia inferioară se duce prin punctele *2* și *1* spre punctul *2*.

Întăritura (pînza de întărire). Din punctul *5* se aplică spre stînga (pe linia superioară) 3 cm. Din punctul *2* se aplică spre stînga (pe linia inferioară) 7 cm. Punctele *3* și *7* se unesc. Din punctele *3* și *7* se aplică spre stînga cîte 1 cm. Punctele *1* se unesc.

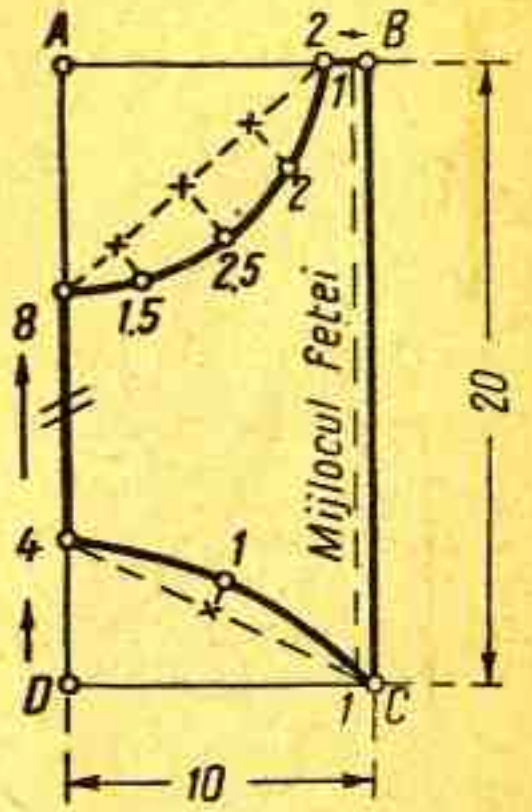

Fig. 227 *b*. Schița tiparului părții din față a sutienului fără bretele.

Partea din față a sutienului (fig. 227 b)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* de 20 cm corespunzînd *lungimii părții din față* a sutienului (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii minus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 2) - 4 = 20 \text{ cm},$$

și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 10 cm, corespunzînd *lățimii părții din față* a sutienului (1/4 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$[(38 : 4) + 0{,}5] = 10 \text{ cm}.$$

Linia inferioară. Din punctul *D* pe linia *AD*, se aplică 4 cm în sus. Punctele *4* și *C* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Linia inferioară se duce prin punctele *4* și *1* spre punctul *C*.

Linia superioară. Prin punctul *B* pe linia *AB* se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *4* se aplică pe linia *AD* în sus 8 cm (pentru toate măsurile). Punctele *8* și *2* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în patru părți egale. De la punctul superior de diviziune, perpendicular pe linia punctată se aplică în jos 2 cm, de la punctul de diviziune din mijloc — 2,5 cm și de la punctul inferior 1,5 cm. Linia superioară se duce din punctul *8* prin punctele *1,5*, *2,5* și *2* spre punctul *2*.

Întăritura. Din punctele *B* și *C* se aplică spre stînga cîte 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *1* se unesc.

Construirea sfertului de rond (fig. 227 c)

Se duce o linie orizontală lungă de 12 cm. Capetele liniei se înseamnă cu L și L_1. Linia LL_1 se împarte în două.

De la punctul de diviziune se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile), iar în sus 10 cm (pentru toate măsurile). Linia inferioară se duce prin punctele L și *1* spre punctul L_1.

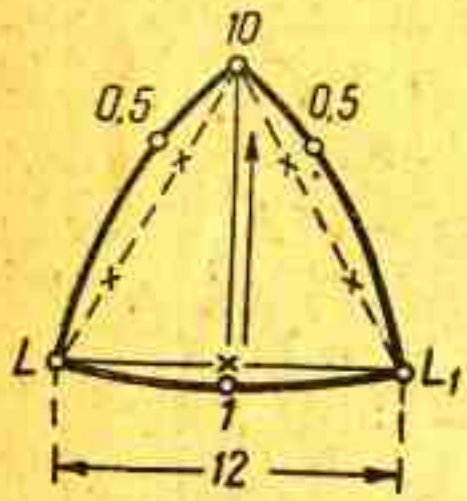

Fig. 227 c. Schița tiparului sfertului de rond pentru sutien fără bretele.

Punctele L și *10*, precum și punctele L_1 și *10* se unesc prin linii punctate care se împart apoi în trei părți egale. De la punctul superior de diviziune al liniei care unește punctul L cu punctul *10* se aplică spre stînga 0,5 cm (pentru toate măsurile). Se duce o linie prin punctele *10* și *0,5* spre puncul L. De la punctul superior de diviziune al liniei care unește punctele *10* și L_1 se aplică apoi spre dreapta 0,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia se prelungește peste punctele *10* și *0,5* spre punctul L_1.

Fiecare rond al sutienului este format din patru sferturi.

Forma sîrmei (fig. 227, d)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD, *lungimea dreptunghiului*, egale cu 38 cm, și laturile verticale AD și BC, lățimea dreptunghiului, egale cu 10 cm.

Linia AB se împarte în șase părți egale. Punctele de diviziune se notează cu literele P, P_1, P_2, P_3 și P_4. Din punctul P_2 se

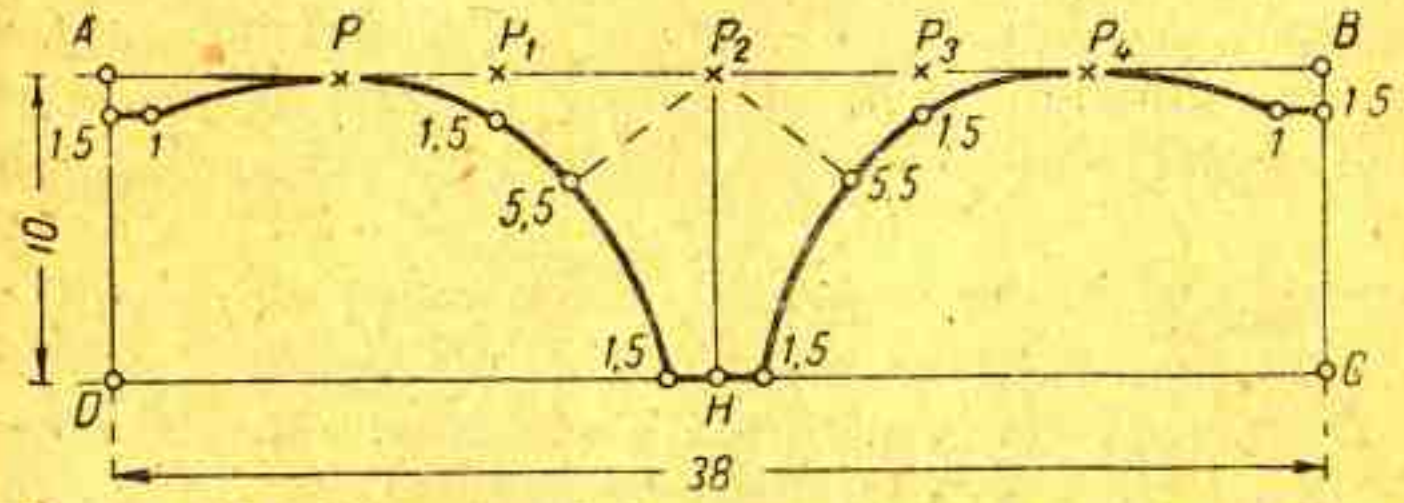

Fig. 227 *d*. Schița tiparului pentru forma sîrmei la sutien fără bretele.

duce în jos o linie perpendiculară pe linia CD, iar punctul de intersecție cu linia CD se notează cu H. Din punctele A și B se aplică în jos cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile), iar din punctele obținute se aplică spre dreapta și spre stinga cîte 1 cm (pentru toate măsurile).

Din punctele P_1 și P_3 se aplică în jos cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Unghiurile AP_2H și BP_2H se împart în două și din punctul P_2 se aplică pe bisectoarele unghiurilor cîte 5,5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul H se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia de contur a sîrmei se duce prin punctele *1,5*, *1* (de pe linia AD), P *1,5*, *5,5*, *1,5*, H, *1,5*, *5,5*, *1,5*, P_4 și *1* spre punctul *1,5*. Sîrma se trasează pe linia superioară a rondourilor.

Croitul și cusutul

La croitul sutienului fără bretele nu se lasă rezerve pentru cusături, deoarece au fost prevăzute la construirea tiparului. Este de preferat ca rondourile să se facă din dantelă căptușită cu tul. Sutienul se ajustează exact pe corp la probă. Piesele sutienului se unesc prin cusătură cu refec. Marginea cusăturilor se finisează pe partea din dos cu extrafor sau panglică. Pentru a fixa întărîtura se aplică șuvițe transversale. Sîrmei i se dă forma corespunzătoare apoi se aplică pe linia superioară a rondourilor sutienului.

JUPONUL

Se recomandă ca rochiile largi, precum și fustele largi să se poarte pe jupoane scrobite (apretate).

Jupoanele se confecționează din materiale diferite (șifon, batist, organdi, nailon etc.) și pot avea cele mai diferite croieli: drepte, încrețite pe linia taliei, biezate și cu volane (unul sau mai multe). Pe jupoanele pentru rochii din material transparent nu se fac tăieturi transversale. În cazul acesta juponul se croiește cloș, semicloș etc., iar pe linia inferioară se coase apoi pe dos un volan lat de 25—30 cm.

Pentru a sublinia linia taliei, în special la persoanele cu șolduri înguste, juponul se face cu crețuri în talie. Pentru garnitură se folosesc dantele, volane.

În fig. 226 este prezentat un jupon cu volan.

Pentru construirea tiparului de jupon se aplică liniile modelului (fig. 228, *a*) pe tiparul de bază al fustei semicloș (p. 195 fig. 125).

Fusta semicloș se împarte, de la linia taliei pînă la linia de rotunjime a juponului, în trei părți egale. Prin punctul inferior de diviziune se duce un arc de cerc paralel cu linia taliei. Linia taliei și linia de montare a volanului se împart în trei părți egale, iar punctele de diviziune se unesc prin liniile de tăietură.

Partea hașurată a tiparului se îndepărtează.

Aşezarea tiparului pe material (fig. 228, *b*, *c*). La aşezarea tiparului pe material, părţile tiparului se distanţează pe liniile de tăieturi cu cîte 5 cm sus şi jos, pentru a da lărgimea necesară creţurilor.

Rezervele pentru cusături: pe linia taliei 1 cm pe linia cusăturii şi pe linia de rotunjime a juponului —2 cm.

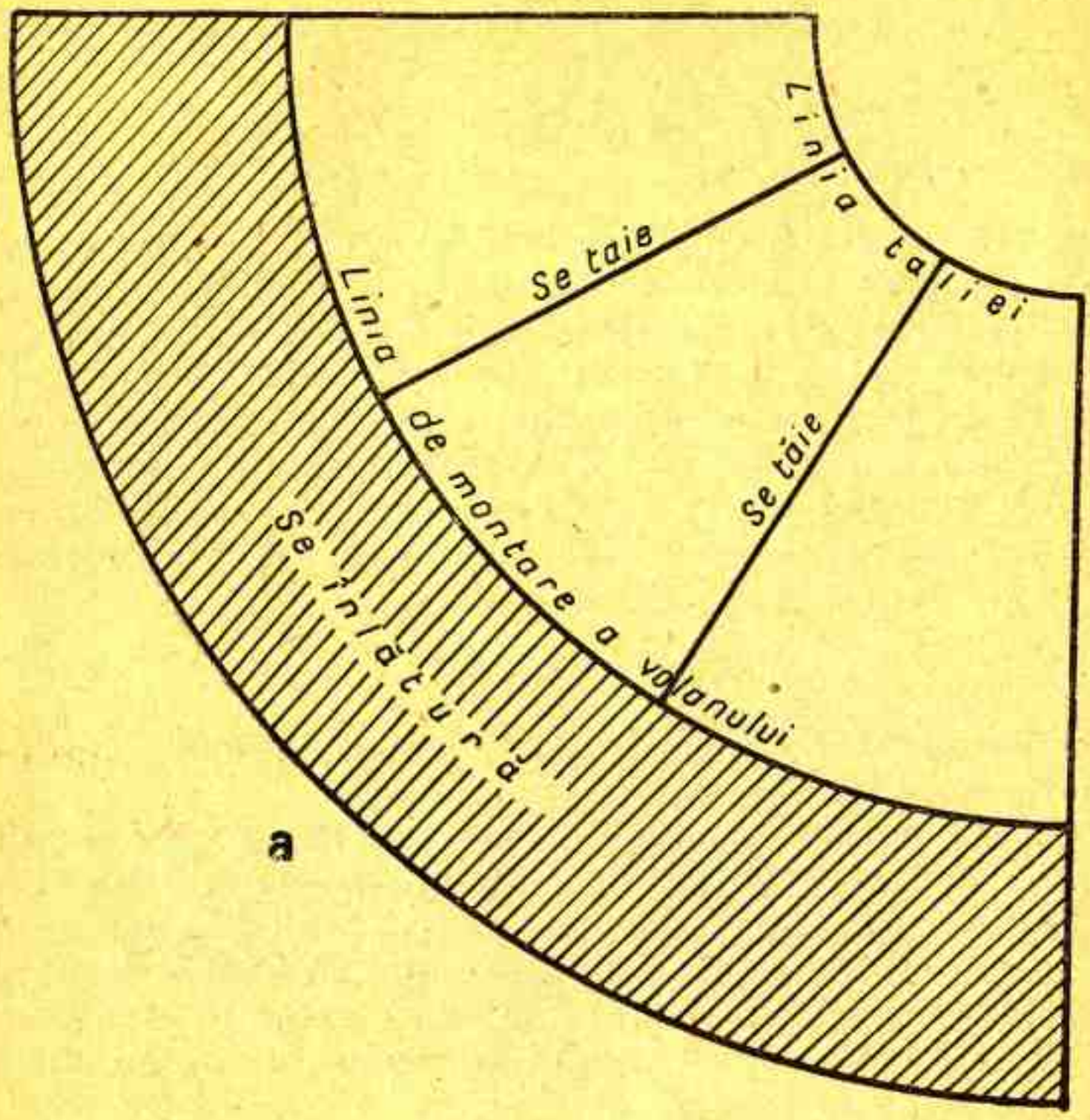

Fig. 228, *a*. Confecţionarea juponului cu volan: aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al fustei semicloş.

Volanul se croieşte drept. Lungimea lui trebuie să fie egală cu lungimea liniei de montare a volanului înmulţită cu 2 sau cu 3. Rezerve pentru cusături: pe linia de montare a volanului — 1 cm pe linia de rotunjime — 3 cm.

GULERE PENTRU ROCHII

Gulere croite dintr-o bucată

Gulerele croite dintr-o bucată pot fi de modele diferite. Aceste gulere se confecţionează cu ajutorul tiparului de bază al feţei, uneori şi al spatelui, de la răscroitura gîtului şi mijlocul feţei.

Fig. 228,*b,c*. Confecționarea juponului cu volan:

b,c — așezarea pe materia a pieselor tiparului de fustă cu rezerve pentru cusături.

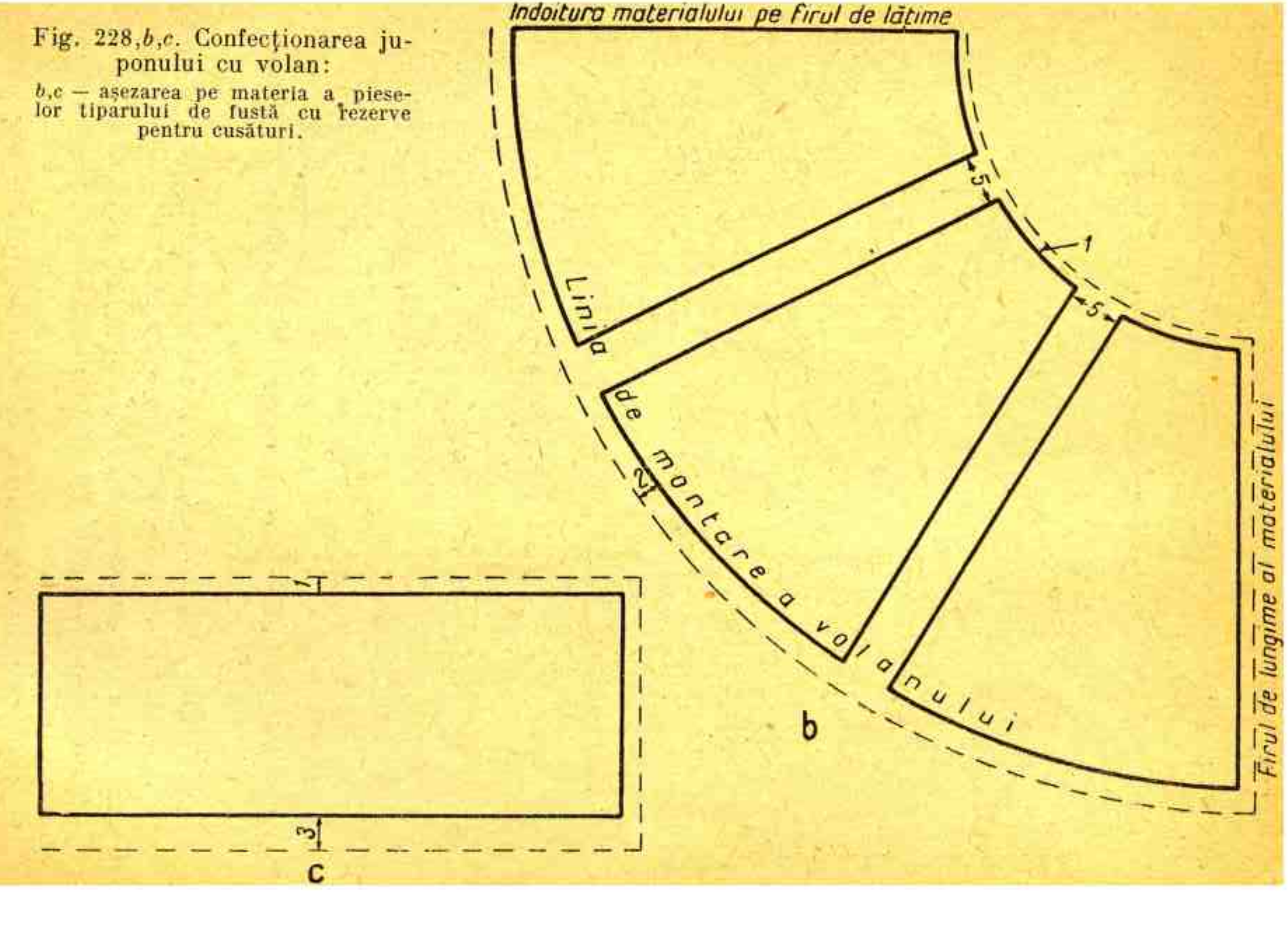

Tiparul gulerului nr. 1 croit dintr-o bucată (fig. 229, 230).

Spatele. De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 4 cm. De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 3 cm, apoi de la punctul *3* spre stînga — 1 cm. Punctele *4,1* și punctul superior al răscroiturii gîtului se unesc.

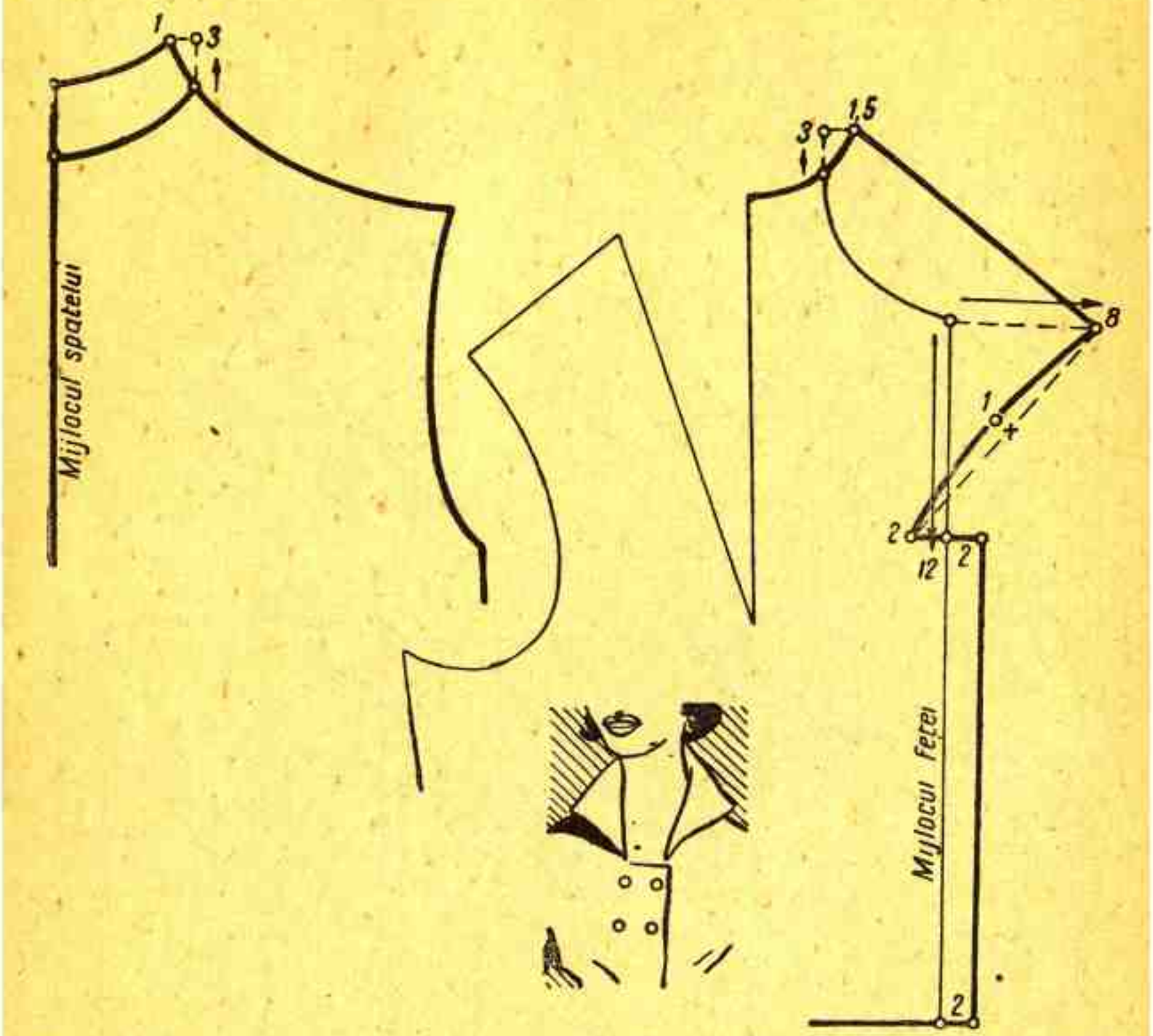

Fig. 229—230. Schița și tiparul gulerului nr. 1 croit dintr-o bucată.

Fața. De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 3 cm, iar de la punctul *3* spre dreapta — 1,5 cm. Punctul *1,5* se unește cu linia umărului. De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică apoi spre dreapta 8 cm. Punctele *1,5* și *8* se unesc.

De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică pe mijlocul feței în jos 12 cm. Din punctul *12* se aplică spre stînga și spre dreapta cîte 2 cm. Punctul *2* (din stînga) și punctul *8* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punc-

tul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm. Linia de contur a gulerului se duce prin punctele *8* și *1* spre punctul *2*. De la mijlocul feței se aplică pe linia de jos spre dreapta 2 cm. Punctele *2* și *2* se unesc.

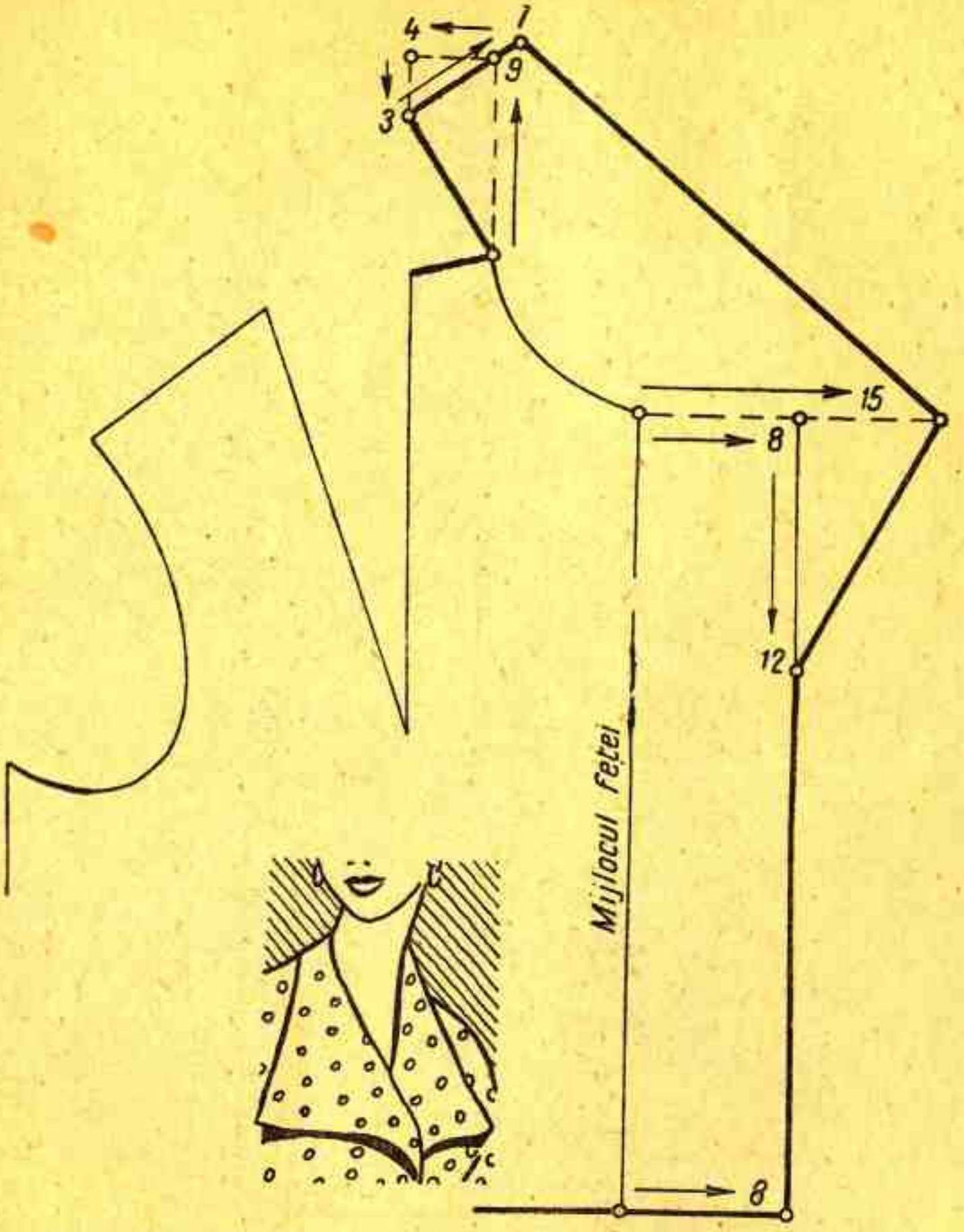

Fig. 231—232. Schița și tiparul gulerului nr. 2 croit dintr-o bucată.

Tiparul gulerului nr. 2 croit dintr-o bucată (fig. 231—232)

De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm, iar de la punctul *4* în jos — 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului. Din punctul *3* prin punctul *9* se duce apoi o linie

dreaptă, lungă de 7 cm. Din punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică pe linia orizontală, spre dreapta, 8 și 15 cm. Pe linia de jos se aplică de la mijlocul feței spre dreapta 8 cm. Punctele *7* și *15* se unesc. Din punctul *8* (superior) se aplică în jos pe verticală 12 cm. Punctele *15*, *12* și *8* (inferior) se unesc.

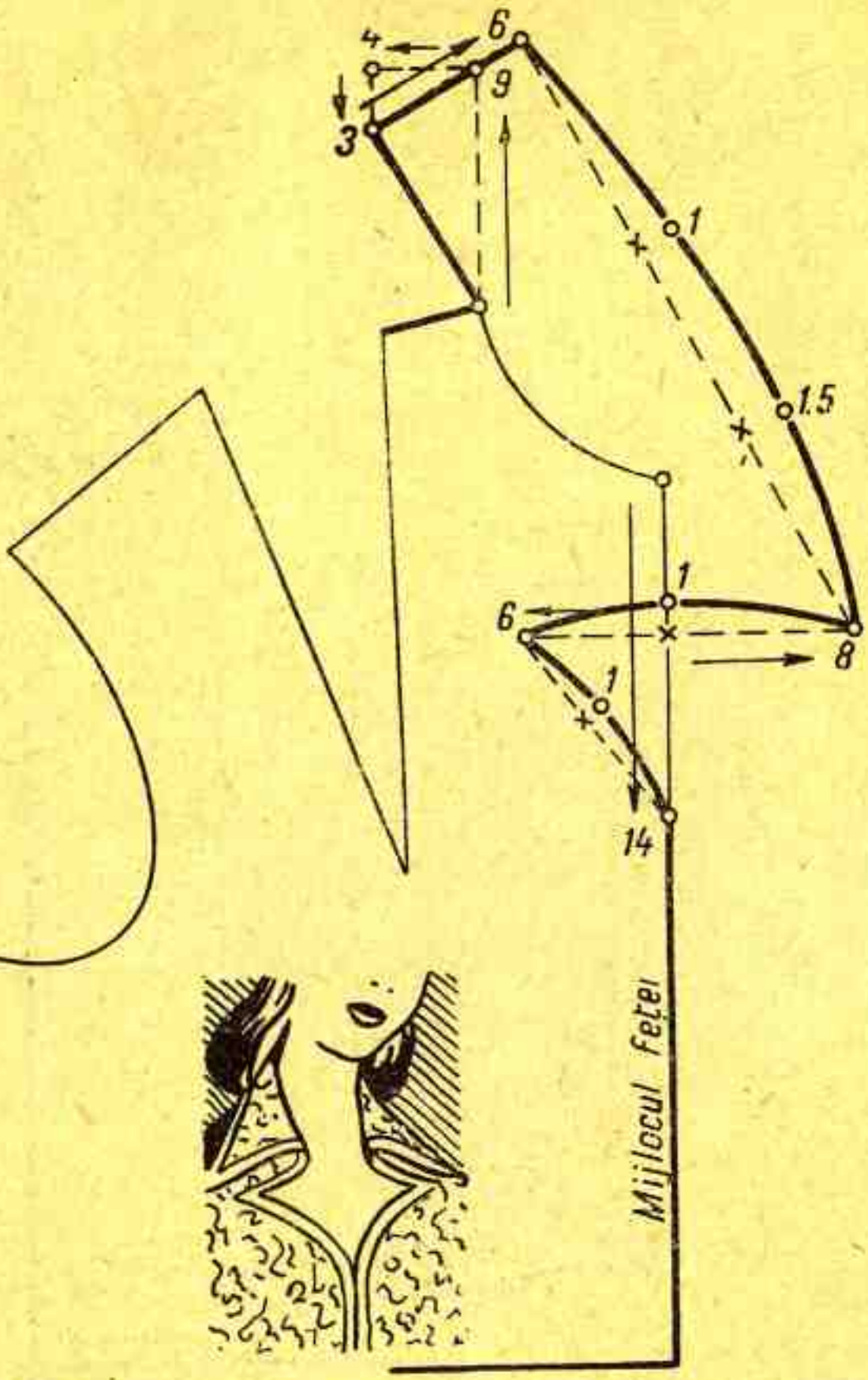

Fig. 233—234. Schița și tiparul gulerului nr. 3 croit dintr-o bucată.

Tiparul gulerului nr. 3 croit dintr-o bucată (fig. 233, 234)

De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm, iar din punctul *4* în jos, 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului. Din punctul *3* se duce apoi prin punctul *9* o linie dreaptă lungă de 6 cm. Din punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică

pe mijlocul feţei de jos 14 cm şi această distanţă se împarte în două. Din punctul de diviziune se aplică pe linia orizontală spre dreapta 8 cm, iar spre stînga 6 cm. Din punctul de diviziune se aplică în sus 1 cm. Punctele *8* şi *6* (superior) se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în trei părţi egale. De la

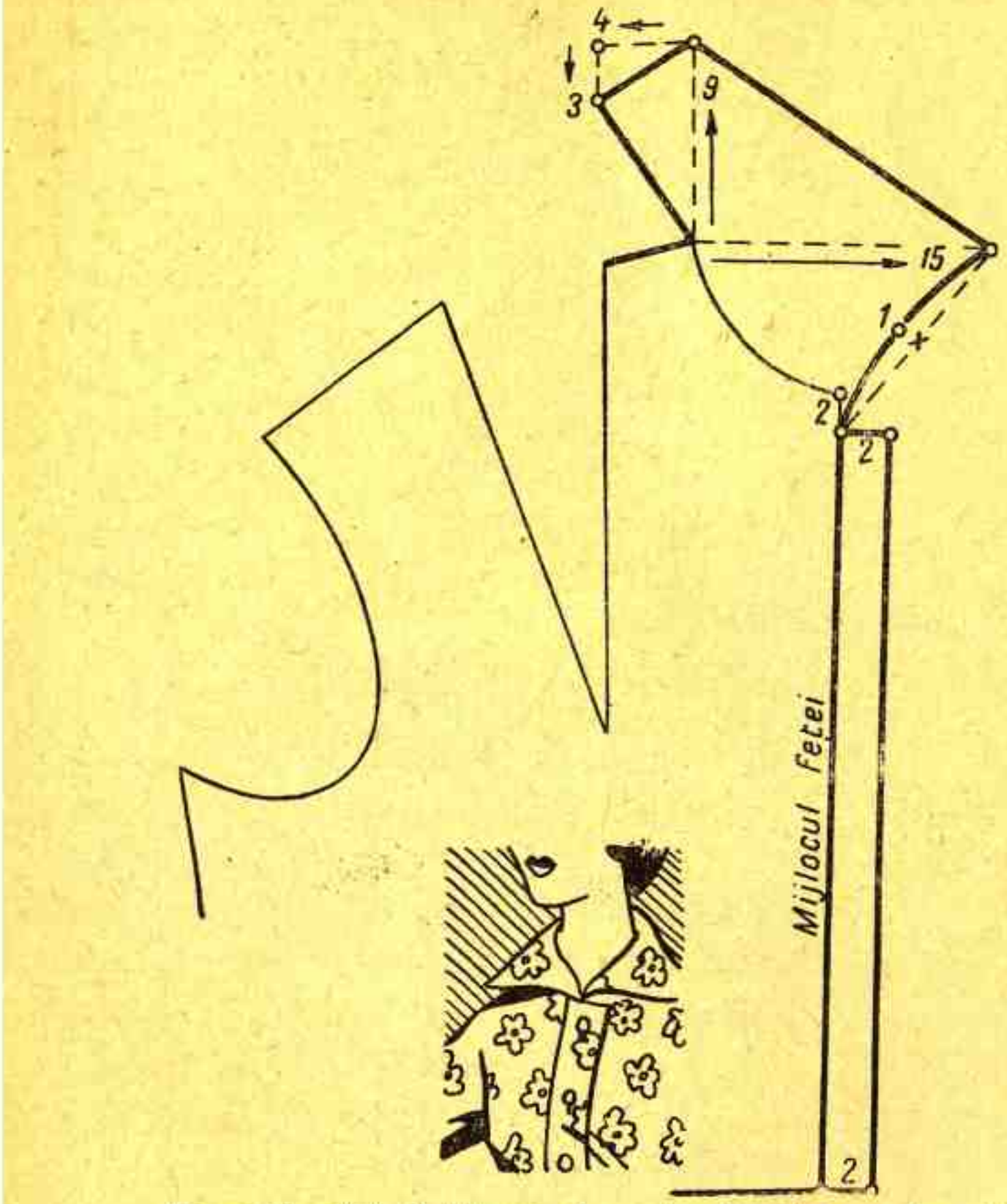

Fig. 235—236. Schiţa şi tiparul gulerului nr. 4 croit dintr-o bucată.

punctul superior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm, iar de la punctul inferior de diviziune—1,5 cm. Linia de contur a gulerului se duce prin punctele *6*, *1*, *1,5*, *8* şi *1* spre punctul *6*. Punctele *6* şi *14* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două şi din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm. Linia gulerului se duce prin punctele *6* şi *1* spre punctul *14*.

Tiparul gulerului nr. 4 croit dintr-o bucată (fig. 235, 236)

De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm și din punctul *4* în jos, 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul *9* și cu punctul superior al răscroiturii gîtului. De la punctul superior al răscroiturii

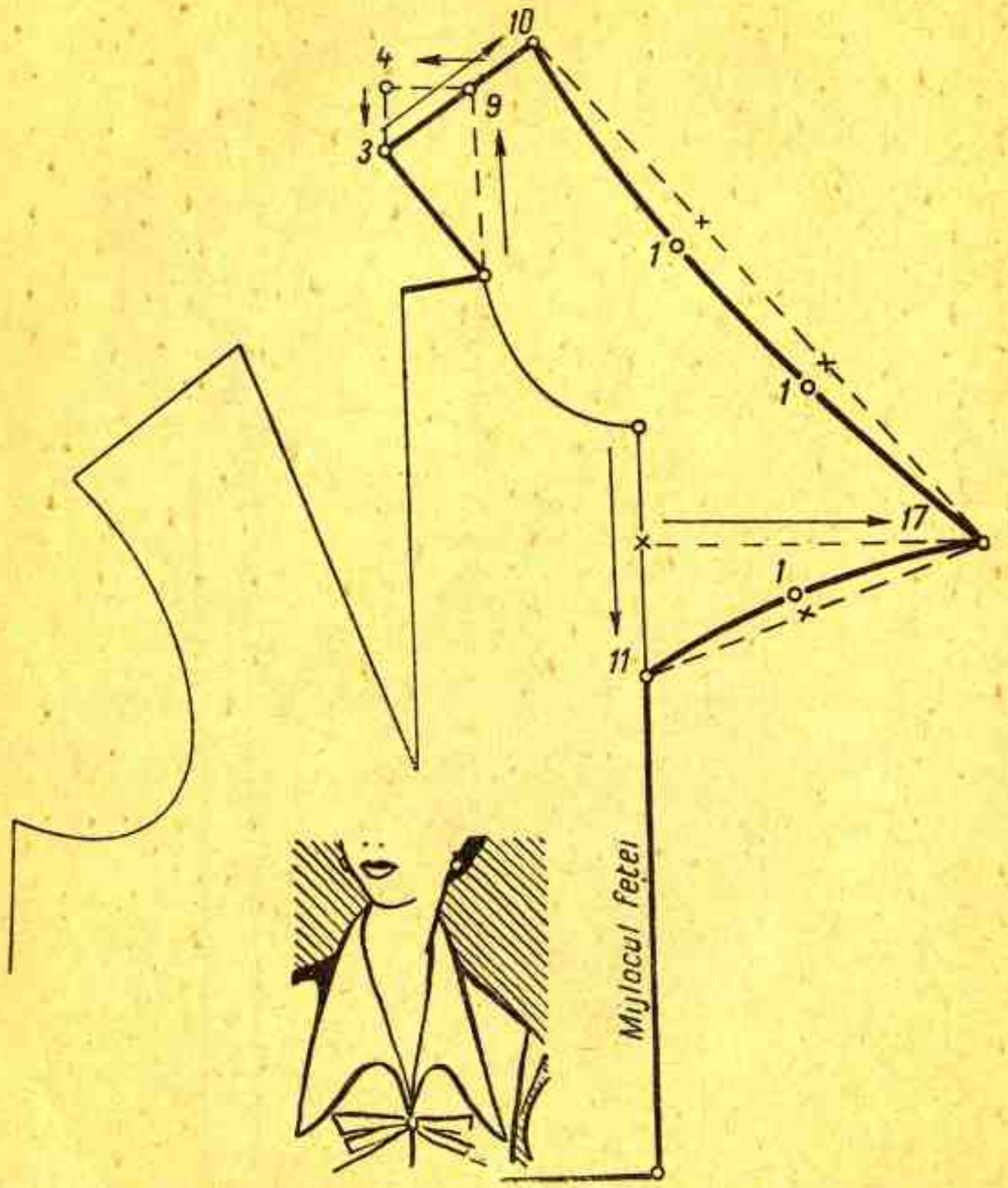

Fig. 237—238. Schița și tiparul gulerului nr. 5 croit dintr-o bucată.

gîtului se aplică pe linia orizontală spre dreapta 15 cm, iar punctul *15* se unește cu punctul *9*. De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică pe mijlocul feței în jos 2 cm și de la punctul *2* se aplică spre dreapta de asemenea 2 cm. Punctele *2* și 15 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată se aplică spre stînga 1 cm. Linia de contur a gulerului se continuă prin punctele *15*, *1*

și *2* spre punctul *2*. De la mijlocul feței se aplică pe linia de jos spre dreapta 2 cm. Punctele *2* și *2* se unesc.

Tiparul gulerului nr. 5 croit dintr-o bucată (fig. 237, 238)

De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm și din punctul *4* în jos 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului. Din punctul *3* prin punctul *9* se duce o linie dreaptă, lungă de 10 cm. Din punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică în jos 11 cm. Această distanță se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică pe linia orizontală spre dreapta 17 cm. Punctele *10* și *17* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în trei părți egale.

Din punctele de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos cîte 1 cm. Linia de contur a gulerului se duce prin punctele *10*, *1* și *1* spre punctul *17*. Punctele *17* și *11* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm. Linia de contur a gulerului se continuă prin punctele *11* și *1* spre punctul *17*.

Tiparul gulerului nr. 6, croit dintr-o bucată (fig. 239, 240)

De la răscroitura gîtului se aplică în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm și din punctul *4* în jos — 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului și cu punctul *6*. De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică pe linia orizontală spre dreapta 5 cm, iar în jos — 18 cm. De la punctul *18* și de la mijlocul feței pe linia de jos se aplică spre dreapta cîte 2 cm. Punctele *2*, *2*, *5* și punctul inferior al răscroiturii gîtului se unesc. De la punctul *5* se aplică în sus 2 cm. Din punctul inferior al răscroiturii gîtului se duce prin punctul *2* o linie dreaptă, lungă de 7 cm. Punctele *6* și *7* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm. Linia de contur a gulerului se duce prin punctele *6* și *1* spre punctul *7*.

Tiparul gulerului nr. 7, croit dintr-o bucată (fig. 241, 242)

De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm și din punctul *4* în jos — 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului. Din punctul *3*, prin punctul *9* se duce o linie dreaptă lungă de 6 cm. De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică pe mijlocul feței în jos 10 cm, iar spre dreapta 4 cm.

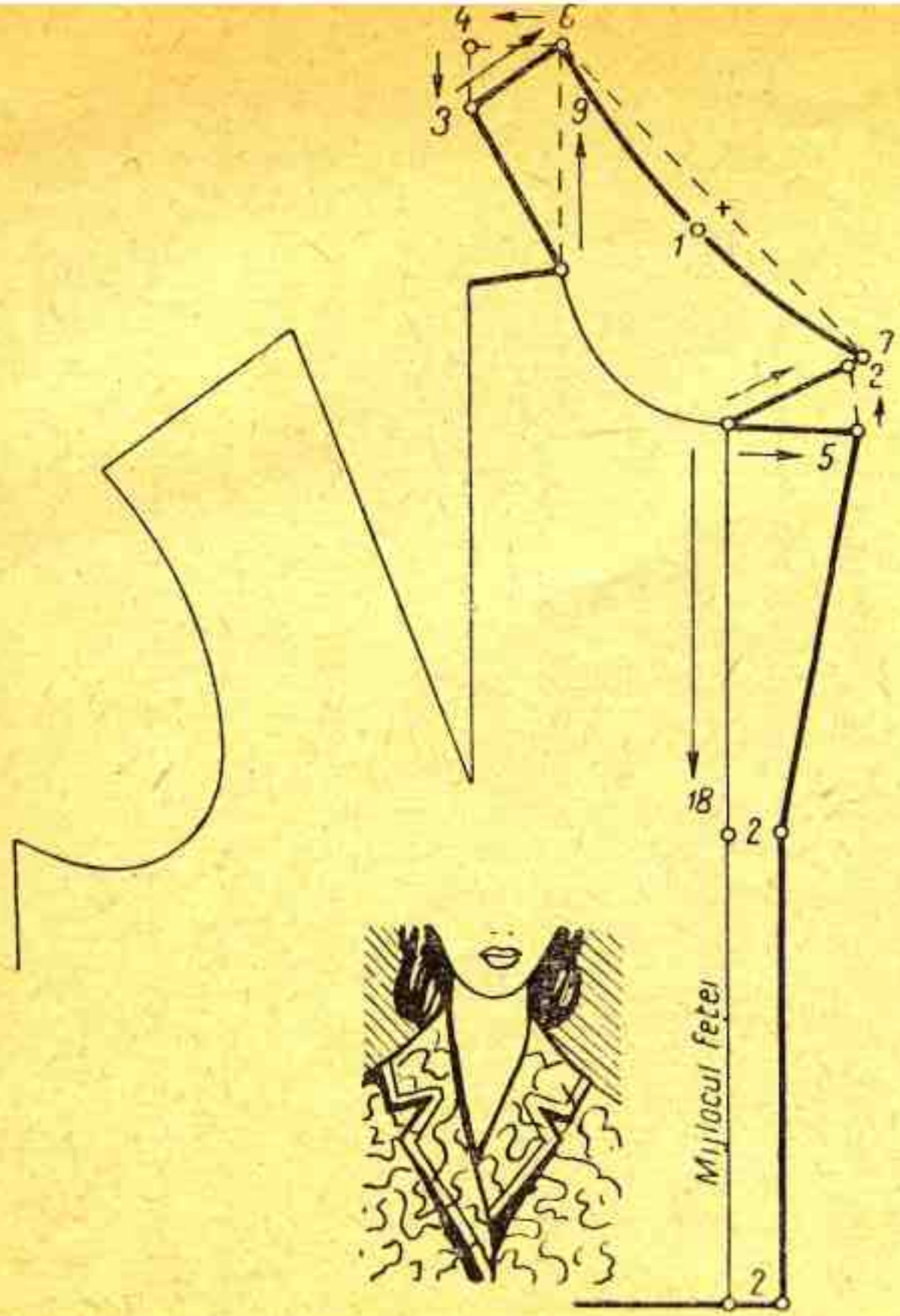

Fig. 239—240. Schița și tiparul gulerului nr. 6 croit dintr-o bucată.

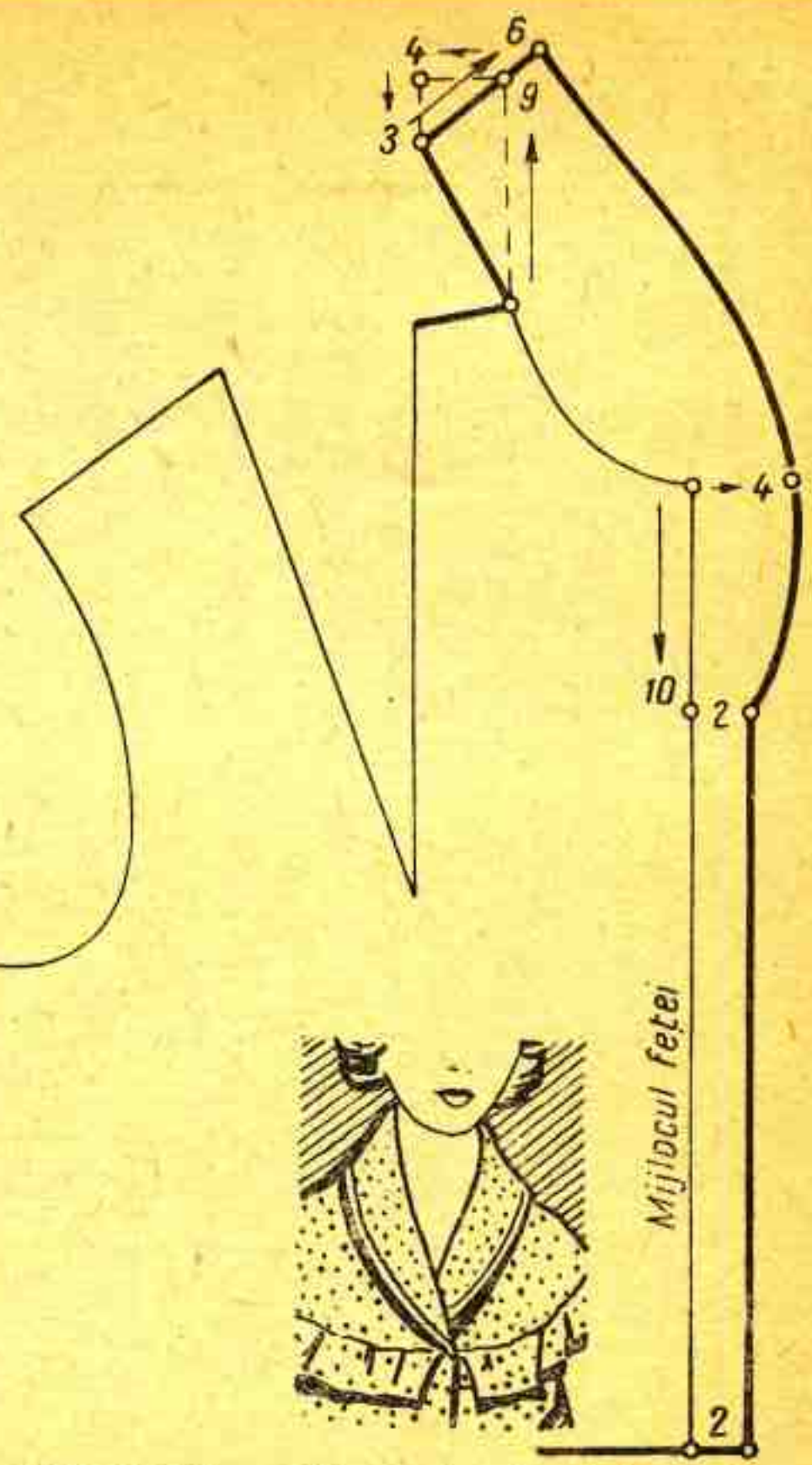

Fig. 241—242. Schița și tiparul gulerului nr. 7 croit dintr-o bucată.

Din punctul *10* și de la mijlocul feței pe linia de jos, se aplică spre dreapta cîte 2 cm.

Linia de contur a gulerului se duce prin punctele *6*, *4*, *2* și *2* spre mijlocul feței.

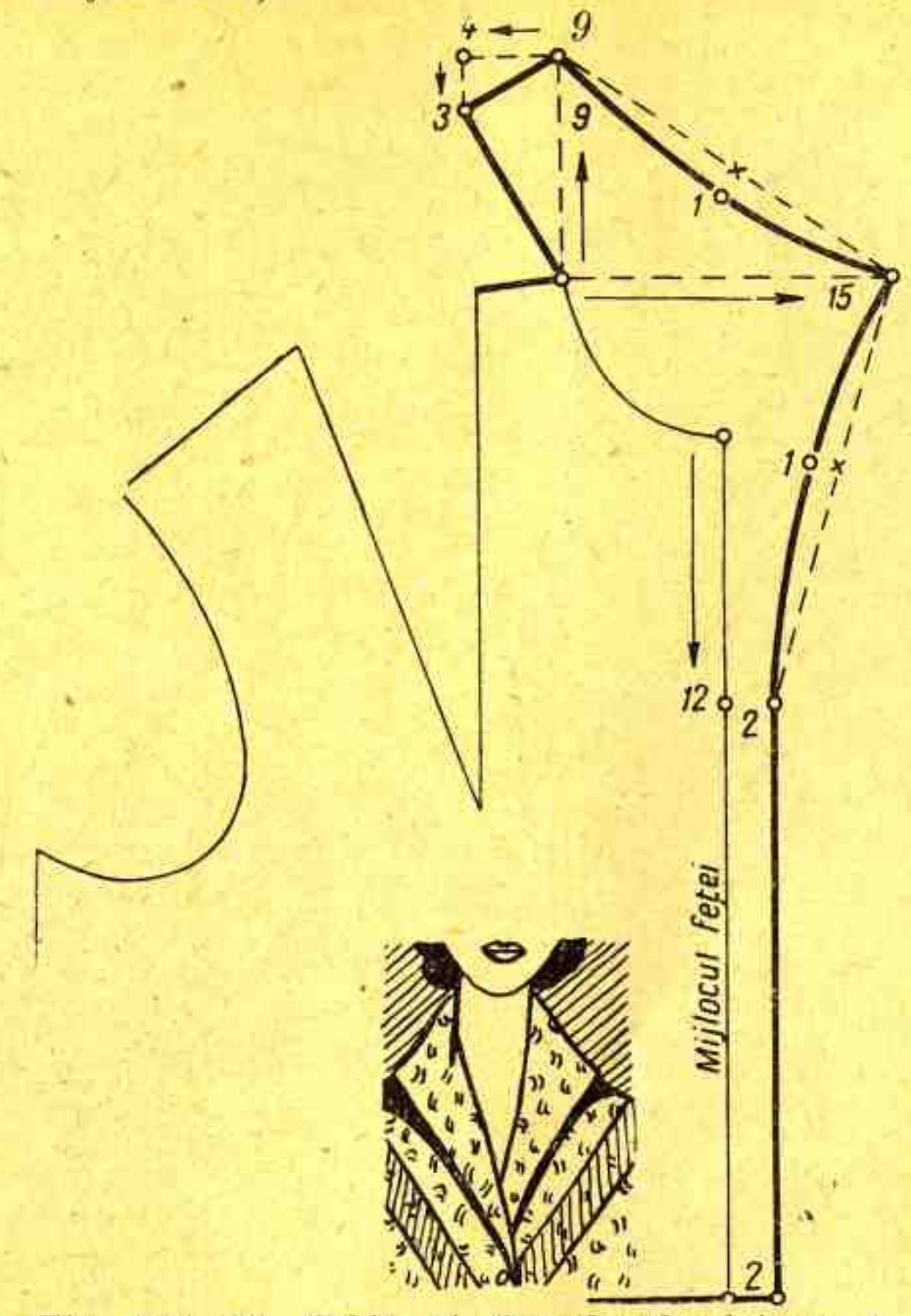

Fig. 243—244. Schița și tiparul gulerului nr. 8 croit dintr-o bucată.

Tiparul gulerului nr. 8, croit dintr-o bucată (fig. 243, 244)

De la răscroitura gîtului se aplică în sus 9 cm. Din punctul *9* se aplică spre stînga 4 cm și din punctul *4* în jos — 3 cm. Punctul *3* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului și cu punctul *9*. De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică spre dreapta 15 cm. Punctele *9* și *15* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm. Linia de contur a

gulerului se duce prin punctele *9* și *1* spre punctul *15*. De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică în jos 12 cm și din punctul *12* spre dreapta 2 cm. Punctele *15* și *2* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, per-

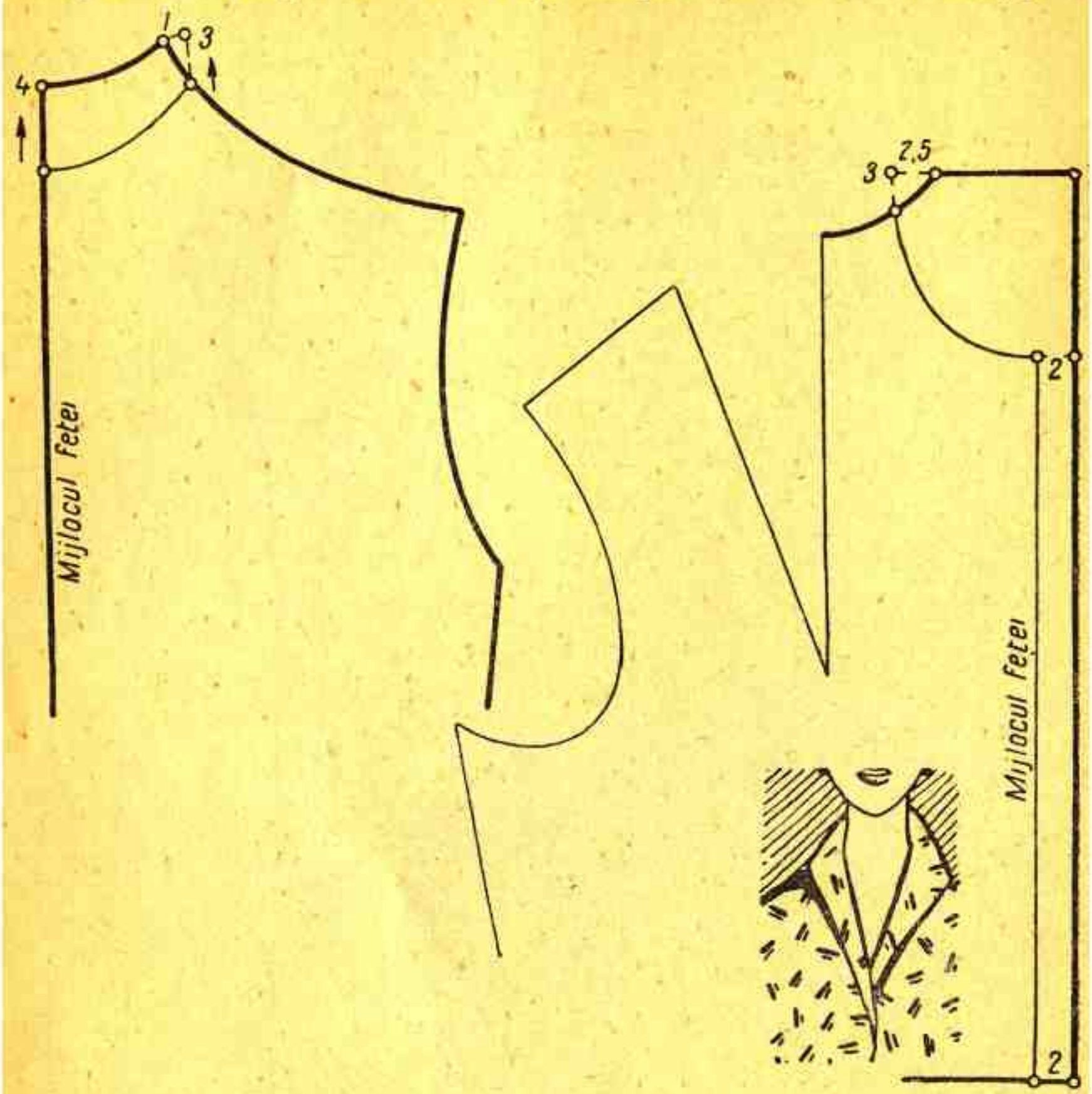

Fig. 245—246. Schița și tiparul gulerului nr. 9 croit dintr-o bucată.

pendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm. De la mijlocul feței se aplică pe linia de jos spre dreapta 2 cm. Linia gulerului se continuă prin punctele *15*, *1*, *2* și *2* spre mijlocul feței.

Tiparul gulerului nr. 9, croit dintr-o bucată (fig. 245, 246)

Spatele. De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 4 cm. De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 3 cm și din punctul *3* spre stînga, 1 cm. Punctul *1* se unește cu punctul *4* și cu linia umărului.

Fața. De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 3 cm, și din punctul *3* spre dreapta 2,5 cm. Punctul *2,5* se unește cu linia umărului. De la punctul *2,5* se duce apoi spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

De la punctul inferior al răscroiturii gîtului și de la mijlocul feței pe linia de jos se aplică spre dreapta cîte 2 cm. Prin punctele *2* și *2* se duce în sus o linie dreaptă verticală pînă la intersecția cu linia orizontală.

Pentru ca gulerul să stea aplicat pe gît, se dă forma la probă.

Gulere montante

Pentru construirea unui tipar de guler montant, de orice model, se ia o singură măsură — jumătate din grosimea gîtului (în exemplele descrise mai jos s-a adoptat măsura de 19,5 cm).

Tiparul gulerului nr. 10 (fig. 247, 248)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 13 cm, reprezentînd lățimea gulerului și laturile orizontale AB și CD de 23,5 cm, reprezentînd lungimea gulerului (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$19{,}5 + 4 = 23{,}5 \text{ cm.}$$

Linia de montare. Din punctul A se aplică în jos 4 cm. Punctele *4* și B se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia

Fig. 247. Schița gulerului nr. 10.

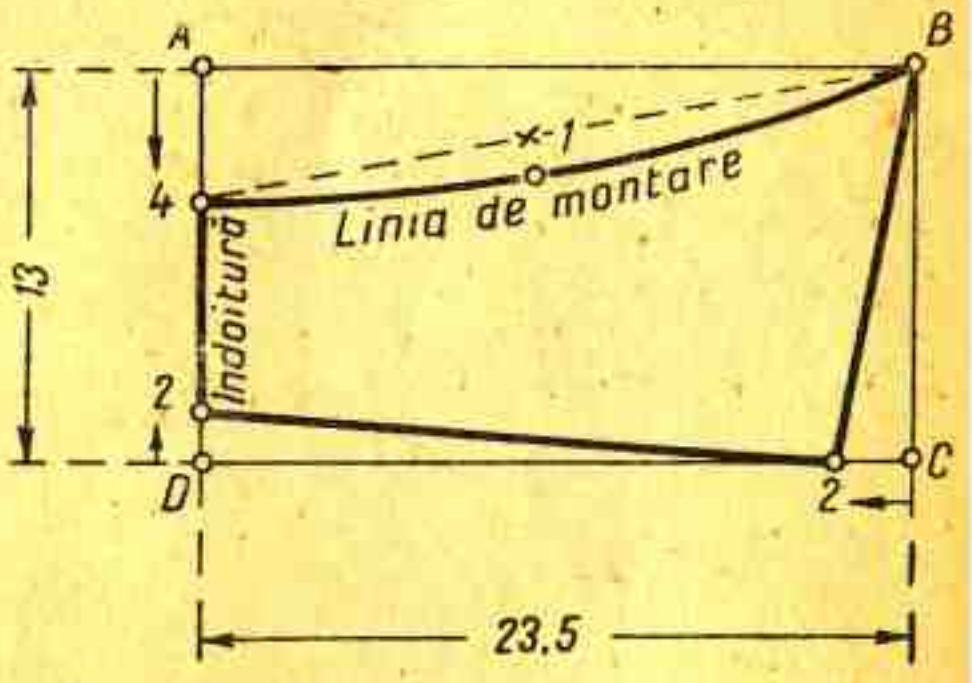

Fig. 248. Tiparul gulerului nr. 10.

punctată, se aplică în jos 1 cm. Linia de montare se duce prin punctele *4* și *1* spre punctul B.

Linia de jos și colțul gulerului. Din punctul D se aplică în sus 2 cm. Din punctul C se aplică spre stînga de asemenea 2 cm. Punctele *2* și *2*, precum și punctele *2* și B se unesc.

Tiparul gulerului nr. 11 (fig. 249, 250)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD egale cu 27 cm, reprezentînd lungimea gulerului și laturile verticale AD și BC egale cu 9 cm reprezentînd lățimea gulerului.

Fig. 249. Schița gulerului nr. 11.

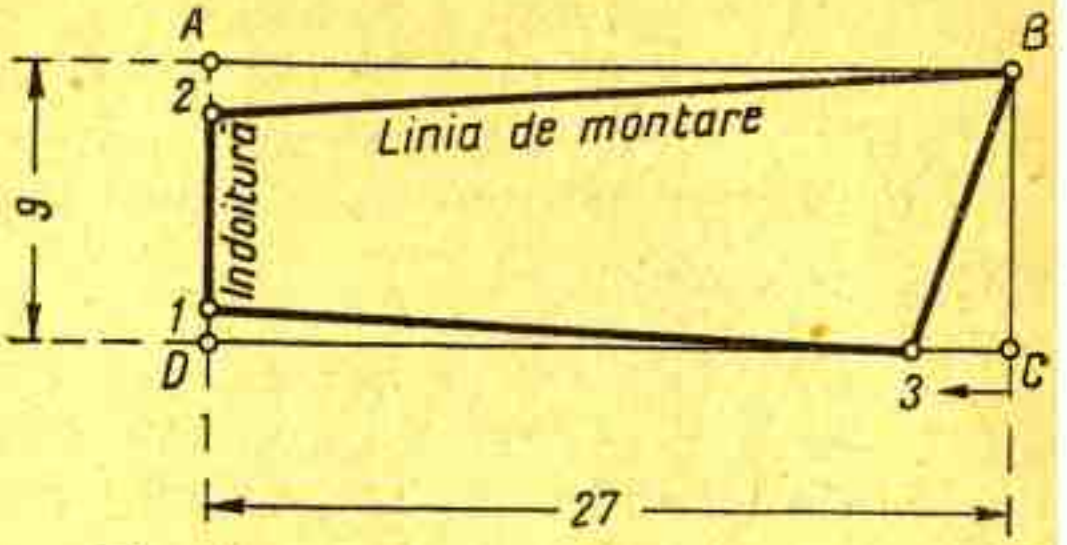

Fig. 250. Tiparul gulerului nr. 11.

Linia de montare. Pe linia AD, din punctul A în jos se aplică 2 cm. Punctele *2* și B se unesc.

Linia de jos și colțul gulerului. Din punctul D pe linia AD, se aplică 1 cm în sus. Din punctul C pe linia CD se aplică spre stînga 3 cm. Punctele *1*, *3* și B se unesc.

Tiparul gulerului nr. 12 (fig. 251, 252)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 8 cm, reprezentînd lățimea gulerului și laturile

Fig. 251. Schița gulerului nr. 12.

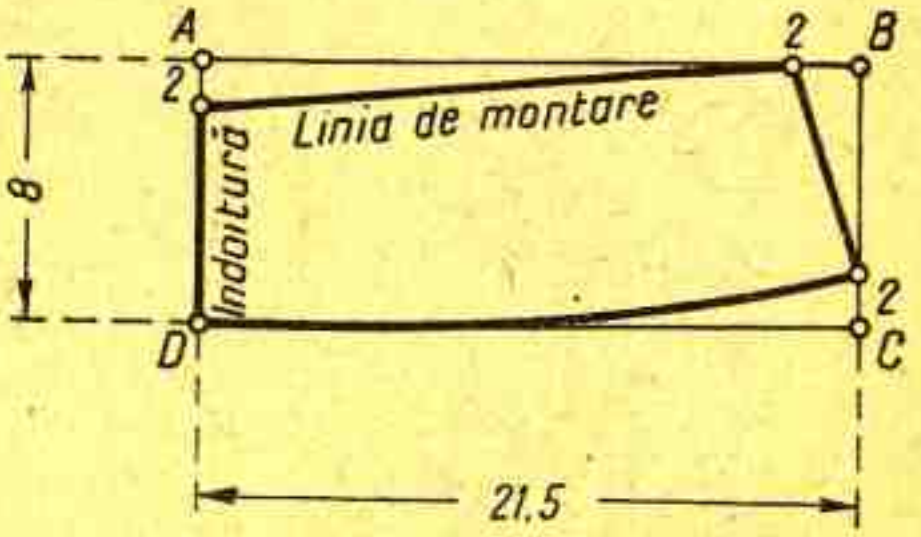

Fig. 252. Tiparul gulerului nr. 12.

orizontale AB și CD de 21,5 cm, reprezentînd lungimea gulerului, (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$19{,}5 + 2 = 21{,}5 \text{ cm.}$$

Linia de montare. Pe linia AD, se aplică 2 cm de la punctul A în jos. Pe linia AB se aplică 2 cm de la punctul B spre stînga. Punctele *2* și *2* se unesc.

Linia de jos și colțul. Din punctul C, pe linia BC, se aplică în sus 2 cm. Linia de jos a gulerului se duce de la punctul D prin punctele *2* și *2*.

Tiparul de guler nr. 13 (fig. 253, 254)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 12 cm, reprezentînd lățimea gulerului și laturile

Fig. 253. Schița gulerului nr. 13.

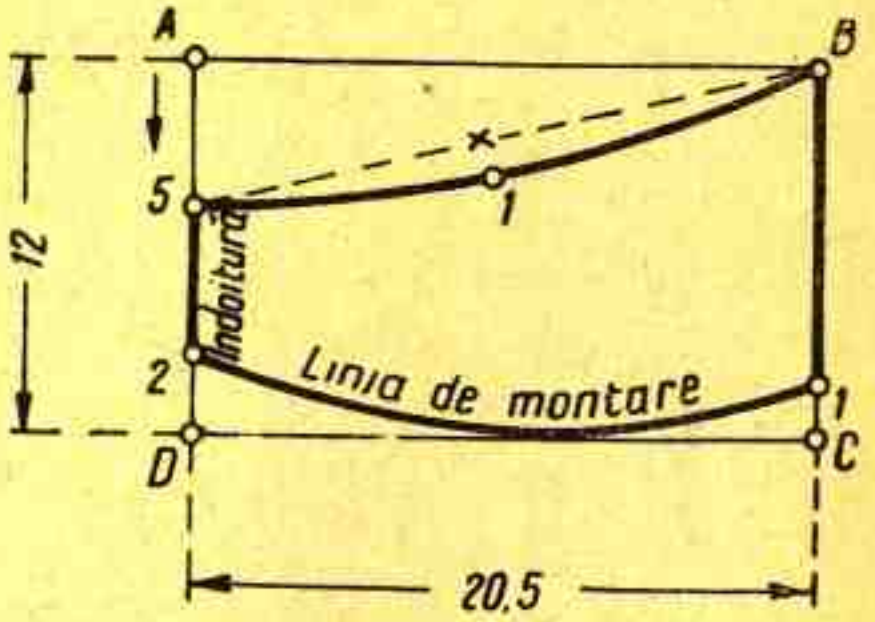

Fig. 254. Tiparul gulerului nr. 13.

orizontale AB și CD egale cu 20,5 cm, reprezentînd lungimea gulerului (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$19{,}5 + 1 = 20{,}5 \text{ cm.}$$

Linia de montare. Din punctul D se aplică în sus 2 cm, iar din punctul C în sus — 1 cm. Linia de montare se duce din punctul *2*, atinge linia CD, spre punctul *1*.

Linia de jos a gulerului. Din punctul A se aplică în jos 5 cm. Punctele *5* și B se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm. Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *5* și *1*, spre punctul B.

Tiparul gulerului nr. 14 (fig. 255, 256)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturi orizontale AB și CD egale cu 25 cm, reprezentînd *lățimea dreptunghiului* și laturile verticale AD și BC, egale cu 43 cm, reprezentînd *lungimea dreptunghiului*.

Fig. 255. Schița gulerului nr. 14.

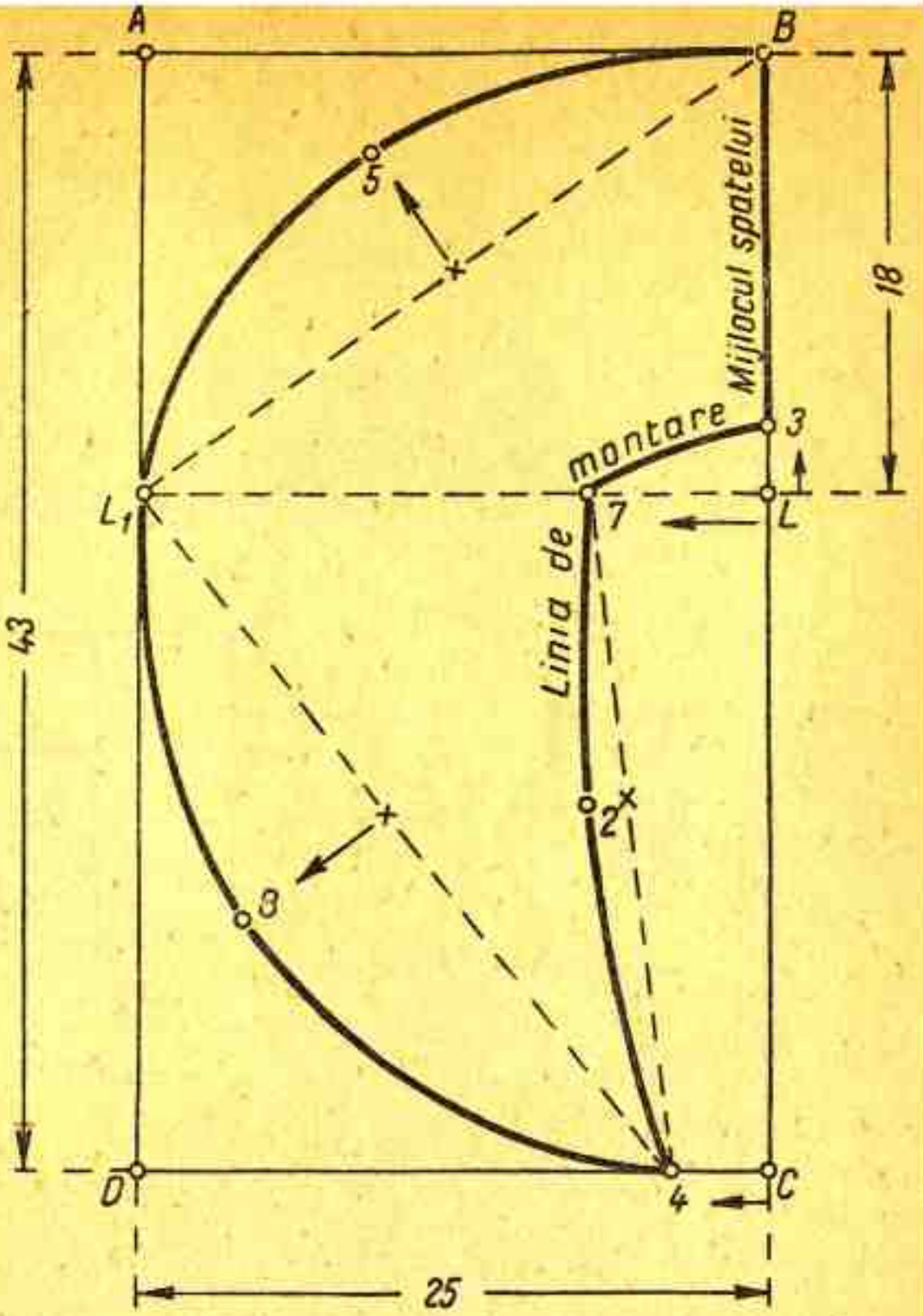

Fig. 256. Tiparul gulerului nr. 14.

Linia ajutătoare. Pe linia *BC* se aplică din punctul *B* în jos 18 cm și se notează punctul *L*. Din punctul *L* se duce spre stînga o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *AD*. Punctul de intersecție se notează cu L_1.

Linia de montare, Pe linia *BC*, se aplică 3 cm de la punctul *L* în sus. Tot din punctul *L* se aplică apoi pe linia LL_1 spre stînga 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm}.$$

Pe linia *CD*, din punctul *C* se aplică spre stînga 4 cm. Punctele *7* și *4* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 2 cm. Linia de montare se duce prin punctele *3,7* și *2*, spre punctul *4*.

Linia de jos a gulerului. Punctele L_1 și *B* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de

diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 5 cm. Punctele L_1 și *4* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 8 cm. Punctele *B*, *5*, L_1, *8* și *4* se unesc printr-o linie frumos arcuită.

Tiparul gulerului nr. 15 (fig. 257, 258)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 25,5 cm reprezentînd *lungimea gulerului*

Fig. 257. Schița gulerului nr. 15.

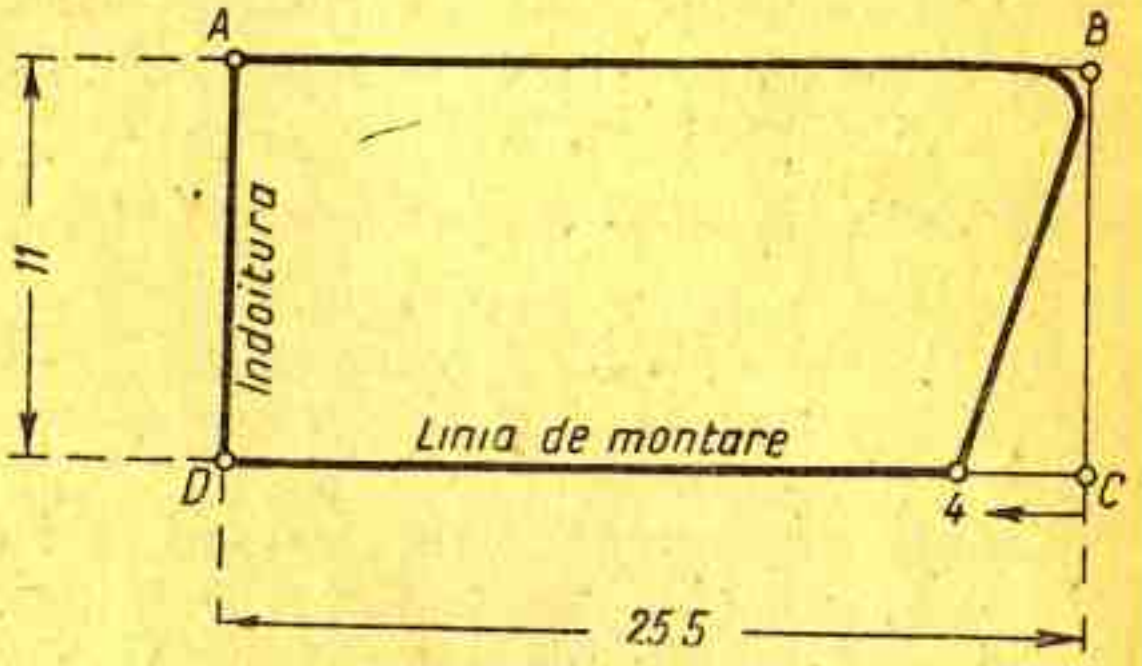

Fig. 258. Tiparul gulerului nr. 15.

(jumătate din grosimea gîtului conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$19{,}5 + 6 = 25{,}5 \text{ cm},$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 11 cm, reprezentînd *lățimea gulerului.*

Linia de montare și colțul. Pe linia *CD* se aplică 4 cm din punctul *C* spre stînga. Linia colțului se duce din punctul *4* în direcția punctului *B*, rotunjind colțul.

Tiparul gulerului nr. 16 (fig. 259, 260)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 42 cm, reprezentînd *lungimea gulerului*, și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 12 cm, reprezentînd *lățimea gulerului.*

Mijlocul spatelui. Pe linia *BC* se aplică din punctul *B* în jos 3 cm, iar pe linia *AB* se aplică din punctul *A* spre dreapta 3 cm. Punctele *3* și *3* se unesc.

Linia de montare. Din punctul *D*, se aplică pe linia *CD* spre dreapta 7 cm. Din punctul *7* se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia *AB* și din punctul de intersecție se aplică în jos 15 cm (2/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$[(19{,}5 : 3) \times 2] + 2 = 15 \text{ cm}.$$

Linia de montare se duce prin punctele *3* (de pe linia *BC*) și *15* spre punctul 7.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *A* se aplică în jos 8 cm. Din punctul *D* pe bisectoarea unghiului se aplică 3 cm. Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *3* (de pe linia *AB*), *8* și *3* spre punctul *7*.

Construirea tiparului de guler nr. 17 (fig. 261, 262)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 42 cm, reprezentînd *lungimea gulerului*, și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 16 cm, reprezentînd *lățimea gulerului*.

Linia de montare. Din punctul *A* se aplică pe linia *AB* spre dreapta 5 cm. Punctele *5* și *D* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm. Linia de montare se duce prin punctele *5* și *1* spre punctul *D*.

Linia ajutătoare. Pe linia *AD* se aplică din punctul *A* în jos 15,5 cm. Pe linia *BC* se aplică din punctul *B* în jos 18 cm. Punctul *15,5* se unește cu punctul *18*.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *B*, se aplică pe linia *AB* spre stînga 2 cm. Din punctul *18* se aplică pe linia ajutătoare spre stînga 1 cm. Punctul *2* (pe linia *AB*) se unește cu punctul *1*. Din punctul *1* se aplică pe linia ajutătoare spre stînga 6 cm. Din punctul *18* se aplică pe linia *BC* în jos 2 cm. Punctele *6* și *2* se unesc. Punctele *D* și *2* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm. Punctele *D*, *1* și *2* (de pe linia *BC*) se unesc.

Construirea tiparului de guler nr. 18 (fig. 263, 264)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 43 cm, reprezentînd *lungimea dreptunghiului* și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 26 cm., reprezentînd *lățimea dreptunghiului*.

Linia de montare. Din punctul *D* pe linia *CD* se aplică spre dreaptă 3,5 cm. Pe linia *BC* din punctul *B* se aplică în

Fig. 259. Schița gulerului nr. 16.

Fig. 261. Schița gulerului nr. 17.

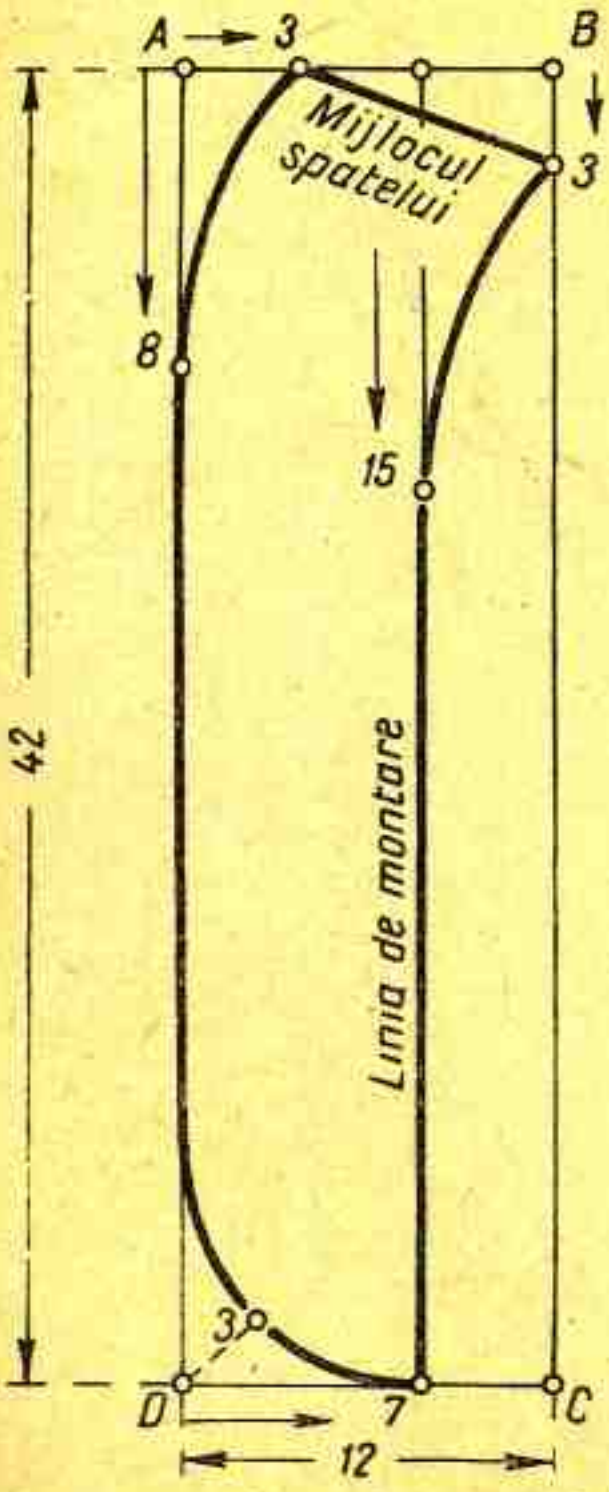

Fig. 260. Tiparul gulerului nr. 16

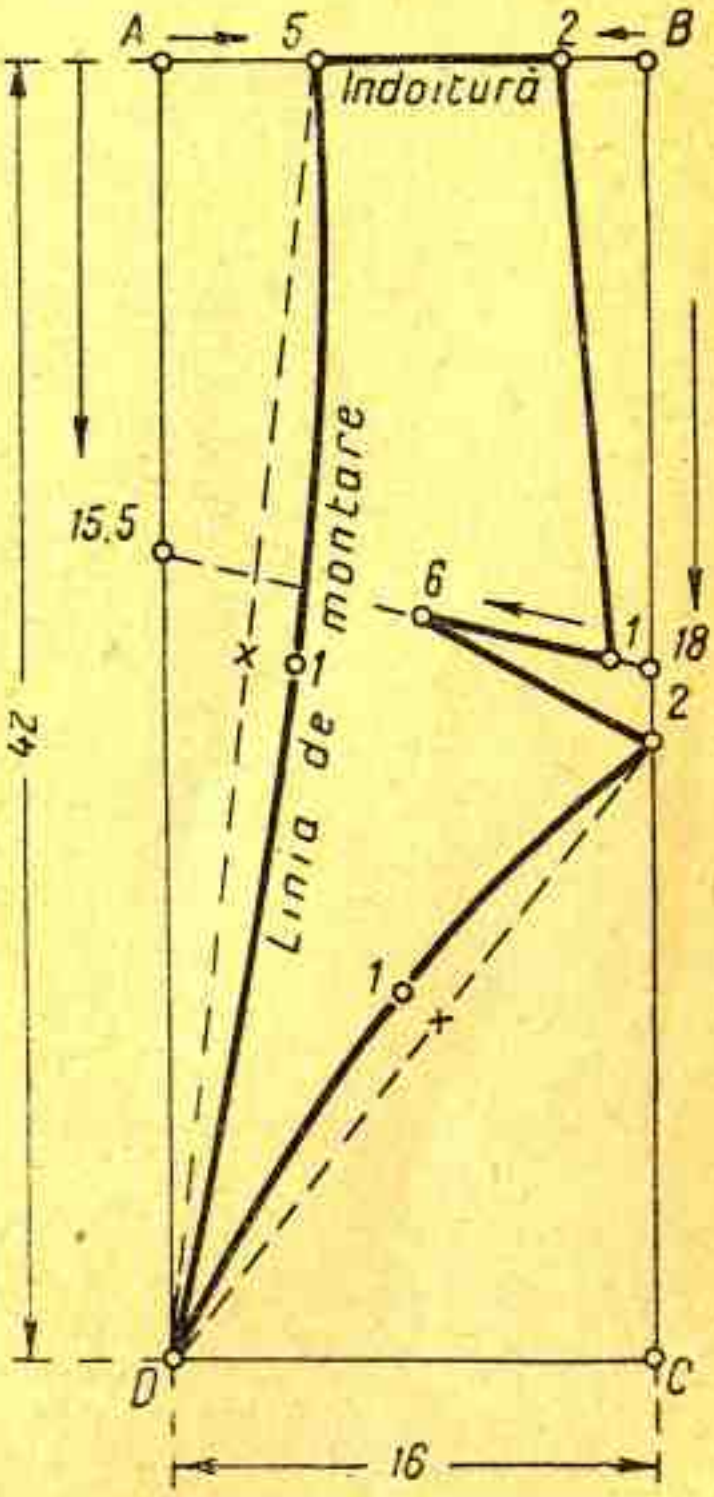

Fig. 262. Tiparul gulerului nr. 17.

jos 17 cm. Punctele *3,5* și *17* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în patru părți egale și din punctul superior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 5 cm. Linia de montare se duce din punctul *3,5* prin punctul *5*, spre punctul *17*.

Fig. 263. Schița gulerului nr. 18.

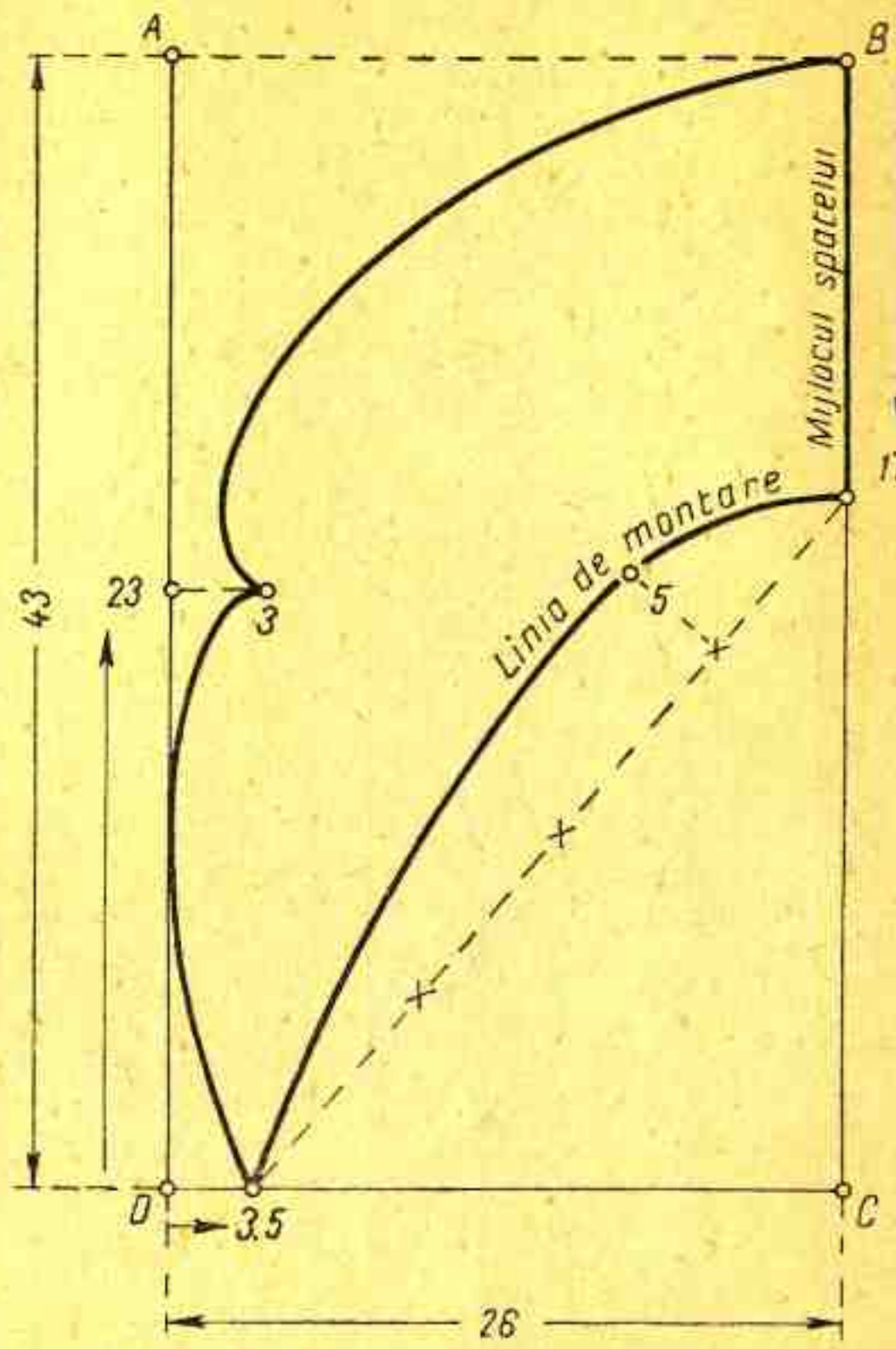

Fig. 264. Tiparul gulerului nr. 18.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *D* pe linia *AD* se aplică în sus 23 cm. Din punctul *23* se aplică pe linia orizontală spre dreapta 3 cm. Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *B*, *3* și atingînd linia *AD*, spre punctul *3,5*.

Construirea tiparului de guler nr. 19 (fig. 265, 266)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 43 cm, reprezentînd *lungimea dreptunghiului*, și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 29 cm, reprezentînd *lățimea dreptunghiului*.

Mijlocul spatelui. Din punctul *B* se aplică spre stînga (pe linia *AB*) și în jos (pe linia *BC*) cîte 6 cm. Punctele *6* și *6* se unesc.

Linia de montare. Din punctul *C* se aplică pe linia *BC* în sus 25 cm. Din punctul *25* se aplică spre stînga pe direcția ori-

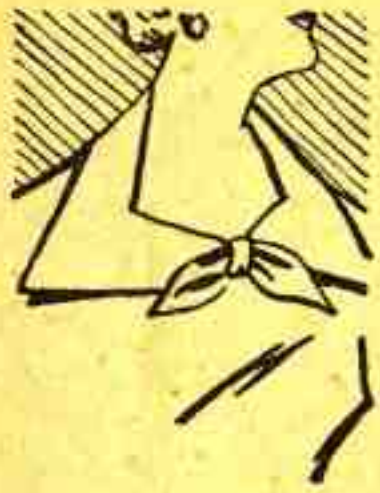

Fig. 265. Schița gulerului nr. 19.

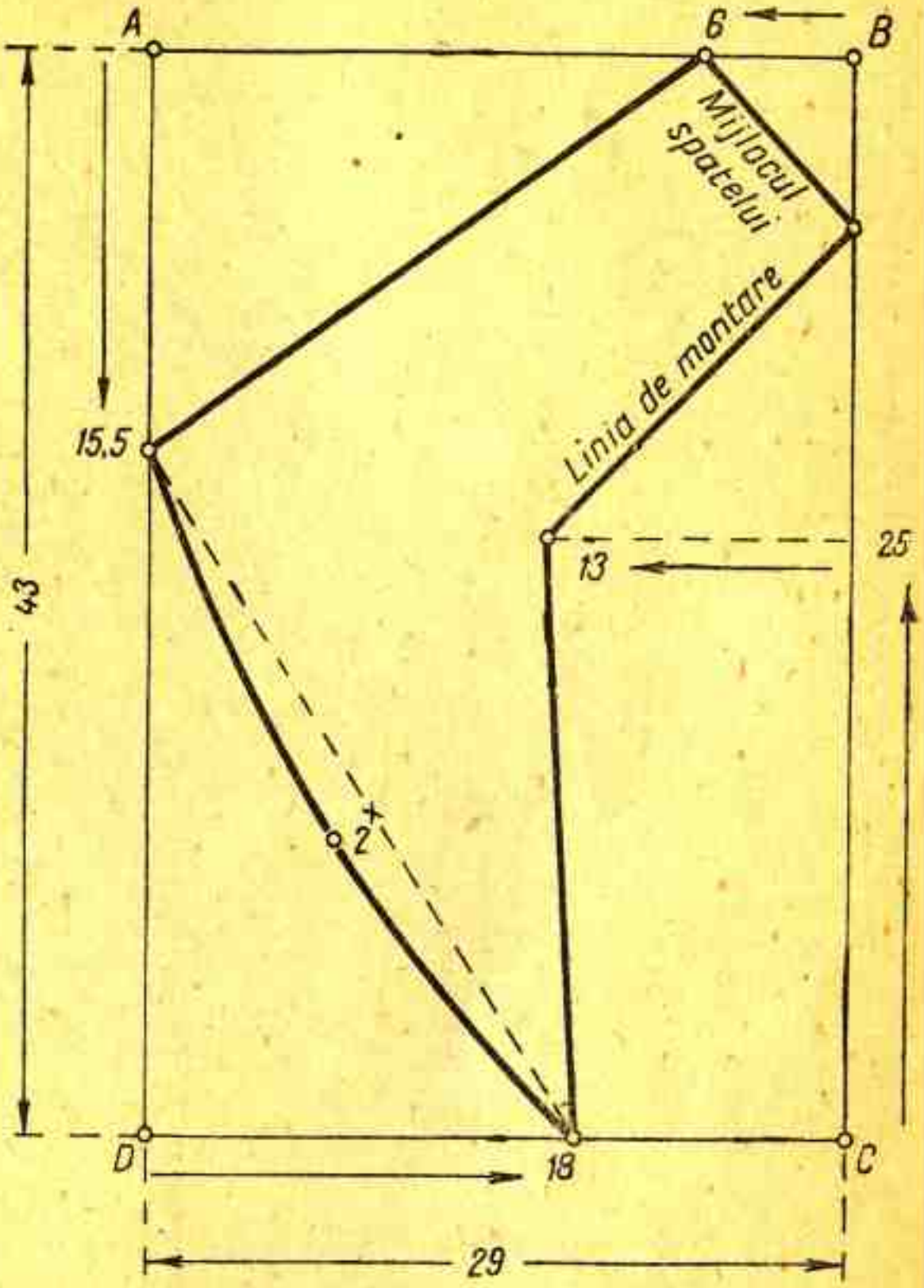

Fig. 266. Tiparul gulerului nr. 19.

zontală 13 cm. Din punctul *D* pe linia *CD* se aplică spre dreapta 18 cm. Punctele *6*, *13* și *18* se unesc.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *A* pe linia *AD* se aplică în jos 15,5 cm. Punctul *15,5* se unește cu punctul *18* printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 2 cm. Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *6*, *15*, *5* și *2*, spre punctul *18*.

Construirea tiparului de guler nr. 20 (fig. 267, 268)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC*, egale cu 39 cm reprezentînd *lungimea dreptunghiului*, și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 34 cm, reprezentînd *lățimea dreptunghiului*.

Fig. 267. Schița gulerului nr. 20.

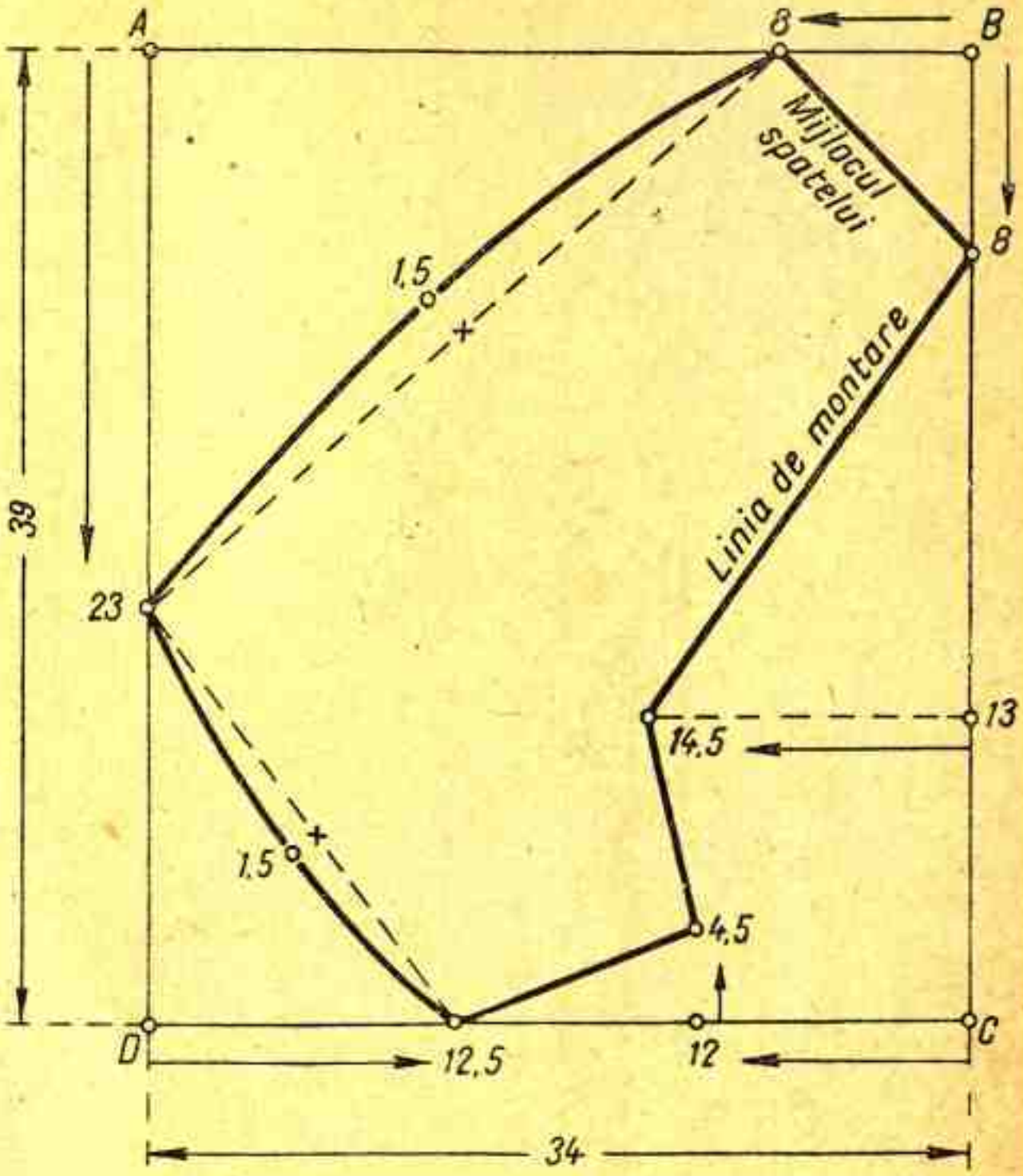

Fig. 268. Tiparul gulerului nr. 20.

Linia de montare. Din punctul *B* se aplică spre stînga (pe linia *AB*) și în jos (pe linia *BC*) cîte 8 cm. Din punctul *C* se aplică spre stînga 12 cm, iar din punctul *12* în sus, pe direcția verticală 4,5 cm.

Pe linia *BC* se aplică din punctul *C* în sus 13 cm. Din punctul *13* se aplică spre stînga, pe direcția orizontală, 14,5 cm. Punctele *8*, *14,5* și *4,5* se unesc.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *A* pe linia *AD* se aplică în jos 23 cm. Punctele *23* și *8* (de pe linia *AB*) se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1,5 cm. Punctele *8*, *1,5* și *23* se unesc. Din punctul *D* se aplică

apoi pe linia *CD* spre dreapta 12,5 cm. Punctele *23* și *12,5* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1,5 cm. Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *23*, *1,5* și *12,5*, spre punctul *4,5*.

Fig. 269. Schița gulerului nr. 21.

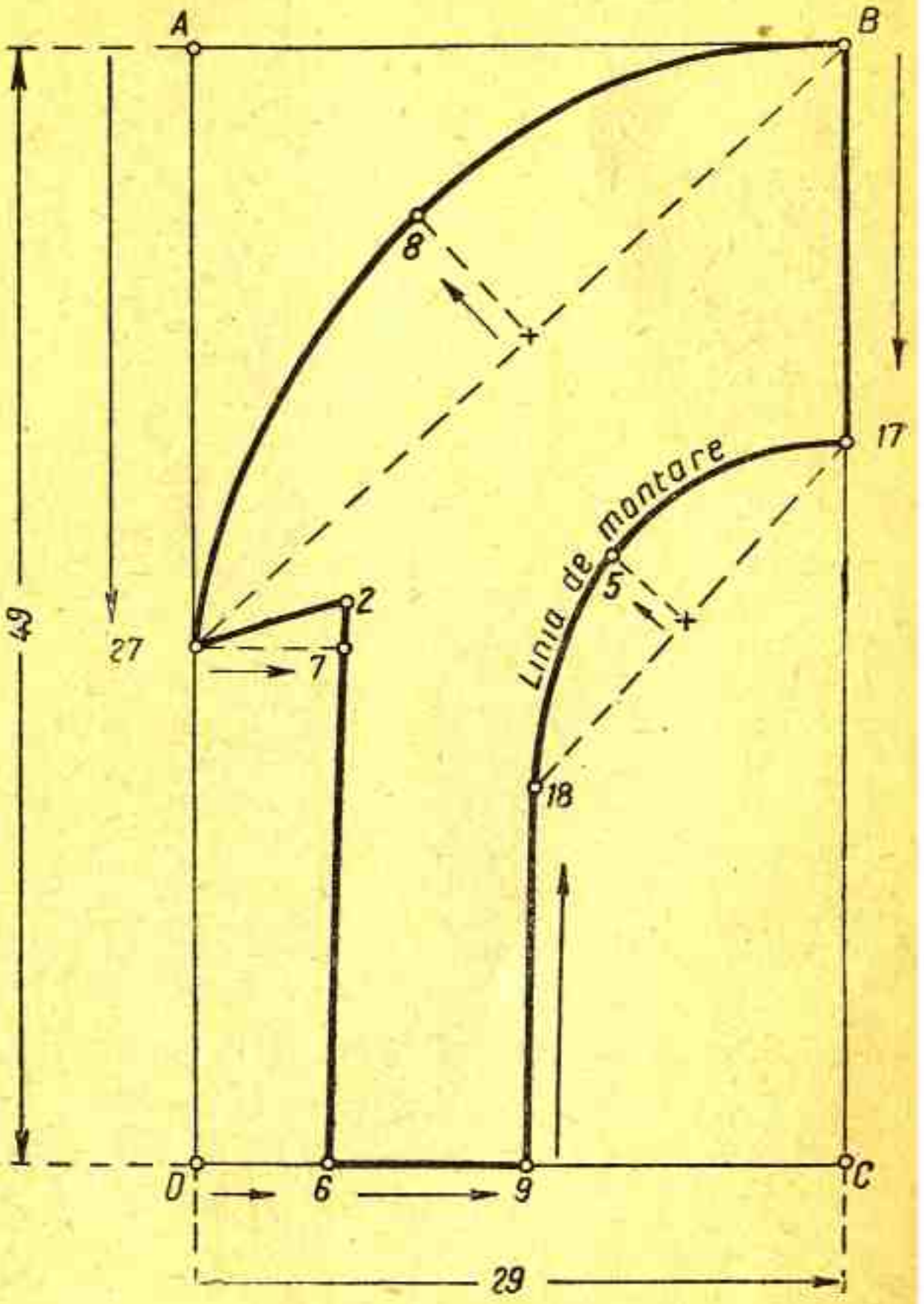

Fig. 270. Tiparul gulerului nr. 21.

Construirea tiparului de guler nr. 21 (fig. 269, 270)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 49 cm, reprezentînd *lungimea dreptunghiului*, și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 29 cm, reprezentînd *lățimea dreptunghiului*.

Linia de montare. Din punctul *B*, pe linia *BC* se aplică 17 cm în jos. Din punctul *D*, pe linia *CD* se aplică spre dreapta 6 cm, iar din punctul *6* se aplică de asemenea spre dreapta,

pe aceeași linie 9 cm. Din punctul *9* se duce în sus o linie verticală lungă de 18 cm. Punctele *18* și *17* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 5 cm. Linia de montare se duce prin punctele *18* și *5*, spre punctul *17*.

Fig. 271. Schița gulerului cu jabou nr. 22.

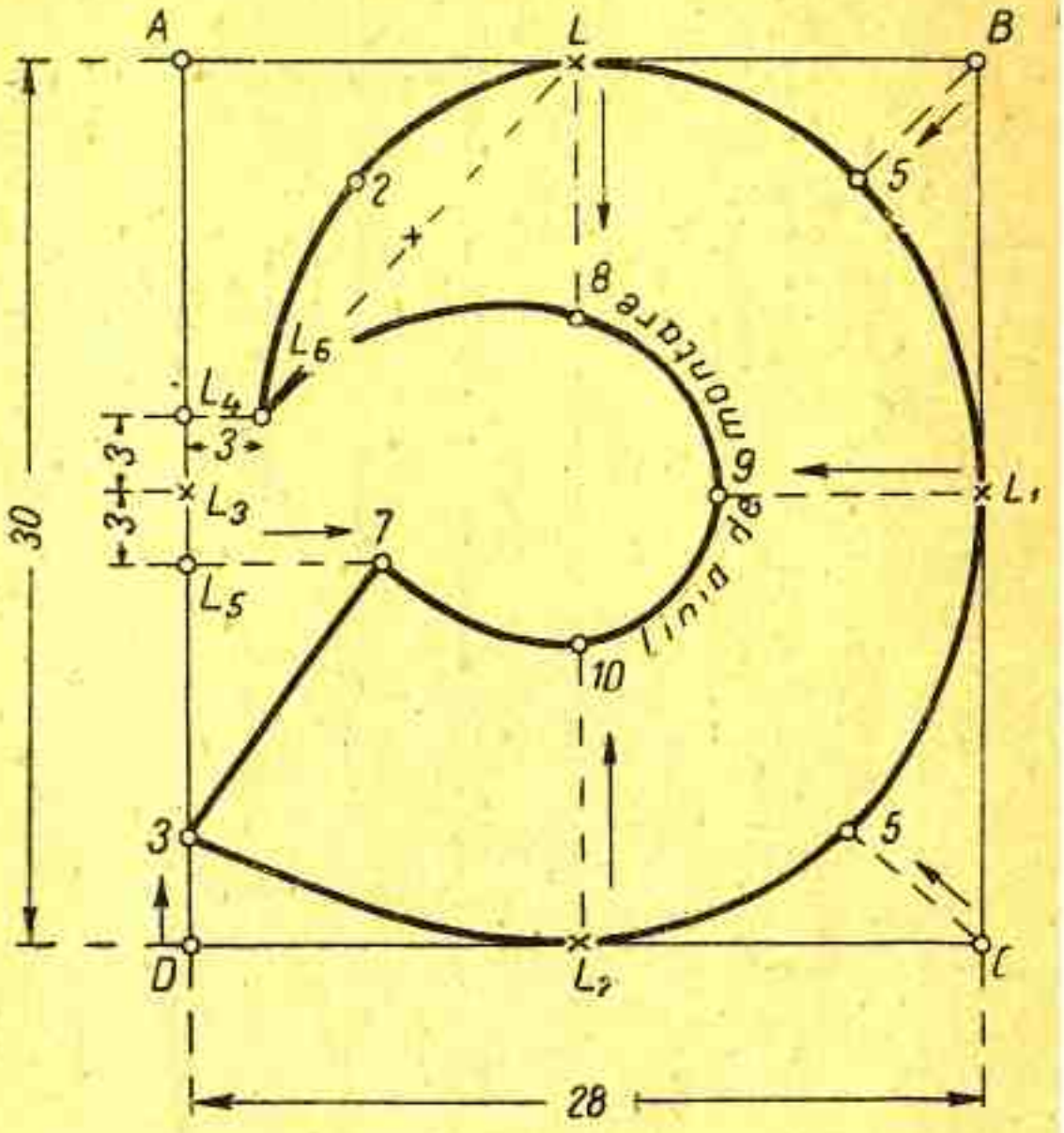

Fig. 272. Tiparul gulerului cu jabou nr. 22.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *A* pe linia *AD* se aplică 27 cm în jos. Punctele *27* și *B* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 8 cm. Din punctul *27* se aplică spre dreapta, în direcția orizontală, 7 cm, iar din punctul *7* în sus — 2 cm.

Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *B*, *8*, *27*, *2* și *7*, spre punctul *6*.

Construirea tiparului de guler nr. 22 (cu jabou) (fig. 271, 272)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 30 cm, reprezentînd *lungimea dreptunghiului*, și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 28 cm, reprezentînd *lățimea triunghiului*.

Punctele ajutătoare. Liniile AB, BC, CD și AD se împart în două și punctele de diviziune se notează cu literele L, L_1, L_2 și L_3.

Linia de jos a jaboului. Din punctul L_3 pe linia AD se aplică în sus și în jos cîte 3 cm și se notează punctele L_4 și L_5. Din punctul L_4 se aplică spre dreapta 3 cm și se notează punctul L_6. Punctele L_6 și L se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 2 cm. Din punctele B și C se aplică pe bisectoarele unghiurilor cîte 5 cm. Pe linia AD se aplică 3 cm din punctul D în sus, iar din punctul L_5 se aplică spre dreapta, în direcția orizontală — 7 cm. Linia de jos a jaboului se duce prin punctele L_6, *2*, L, *5*, L_1, *5*, L_2 și *3*, spre punctul *7*.

Linia de montare a jaboului. Din punctul L se aplică în jos, în direcție verticală, 8 cm. Din punctul L_1 spre stînga în direcție orizontală se aplică 9 cm și din punctul L_2 în sus, pe direcție verticală — 10 cm. Linia de montare a jaboului se duce prin punctele L_6, *8*, *9* și *10*, spre punctul *7*.

Construirea tiparului de guler nr. 23 (fig. 273, 274)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD, egale cu 24,5 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$19{,}5 + 5 = 24{,}5 \text{ cm},$$

Fig. 273. Schița gulerului nr. 23.

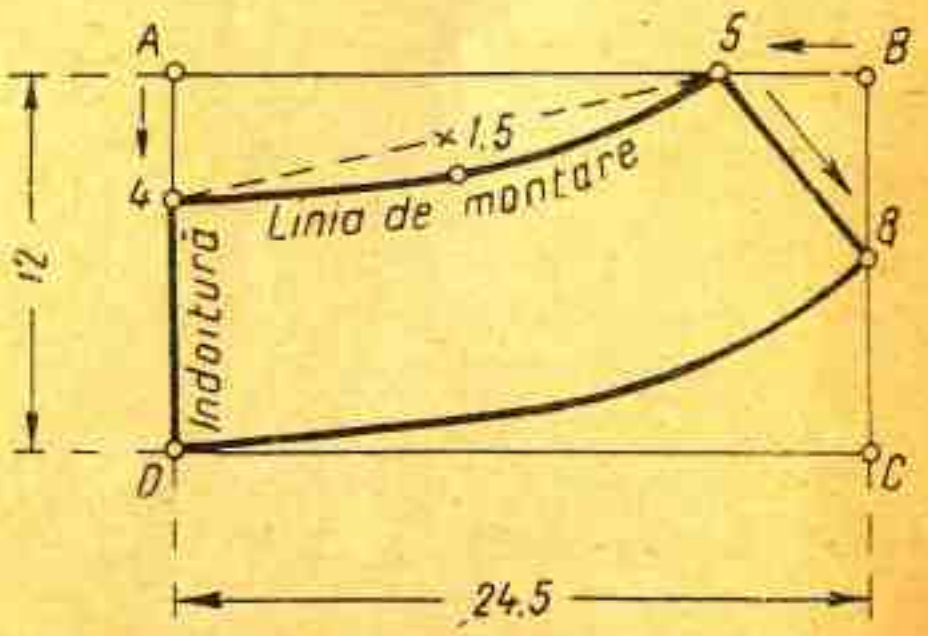

Fig. 274. Tiparul gulerului nr. 23.

și laturile verticale AD și BC egale cu 12 cm, reprezentînd *lățimea gulerului*.

Linia de montare. Din punctul A pe linia AD se aplică în jos 4 cm. Din punctul B se aplică spre stînga 5 cm. Punctele

4 și *5* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1,5 cm. Linia de montare se duce prin punctele *4* și *1,5*, spre punctul *5*.

Fig. 275. Schița gulerului nr. 24.

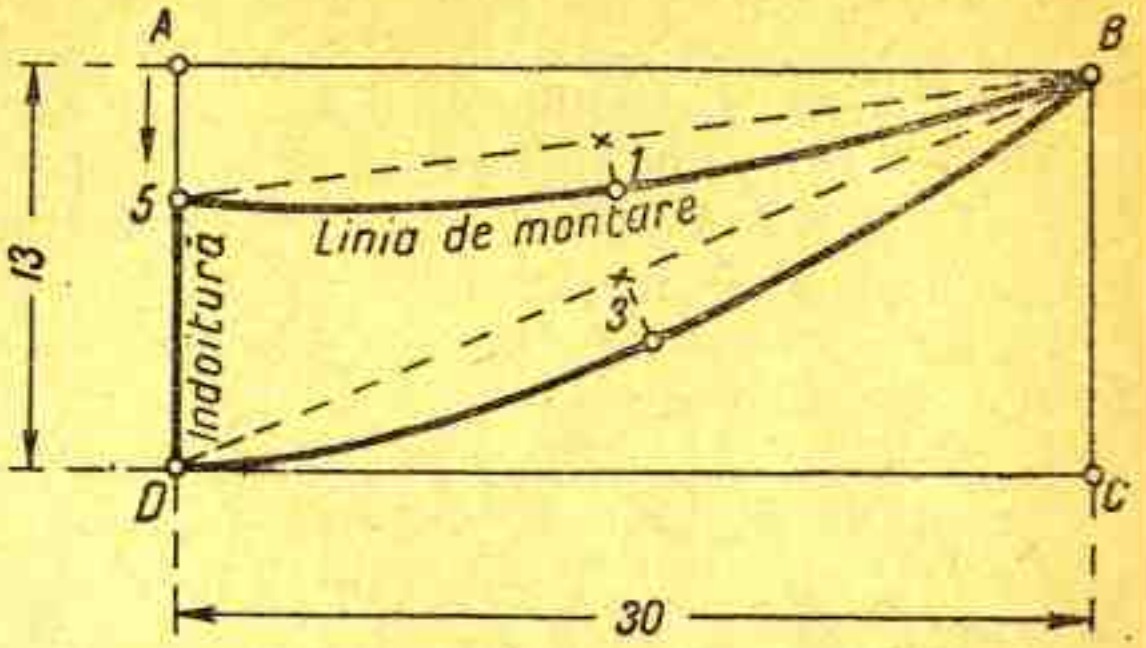

Fig. 276. Tiparul gulerului nr. 24.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *5* se duce o linie lungă de 8 cm pînă la intersecția cu linia *BC*. Punctul *8* se unește apoi cu punctul *D* printr-o linie ușor arcuită.

Construirea tiparului de guler nr. 24 (fig. 275, 276)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD*, egale cu 30 cm, reprezentînd *lungimea gulerului*, și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 13 cm, reprezentînd *lățimea gulerului*.

Linia de montare. Din punctul *A* se aplică pe linia *AD* în jos 5 cm. Punctele *5* și *B* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm. Linia de montare se duce prin punctele *5* și *1*, spre punctul *B*.

Linia de jos a gulerului. Punctele *D* și *B* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 3 cm. Linia pelerinei se duce prin punctele *D* și *3*, spre punctul *B*.

Construirea tiparului de guler nr. 25 (fig. 277, 278)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 22 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile);

$$(19{,}5 + 2{,}5) = 22 \text{ cm},$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 10 cm, reprezentînd *lățimea gulerului*.

Linia de montare. Din punctul *B* pe linia *AB* se aplică 2,5 cm spre stînga. Din punctul *D* pe linia *AD* se aplică 6 cm în sus.

Fig. 277. Schița gulerului nr. 25.

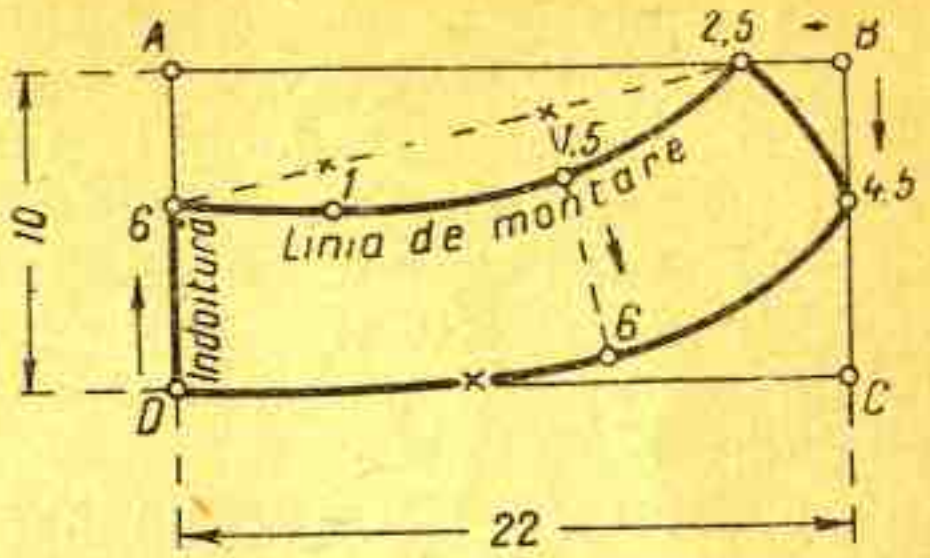

Fig. 278. Tiparul gulerului nr. 25.

Punctele *6* și *2,5* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în trei părți egale și din punctul de diviziune din stînga, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm, iar din punctul de diviziune din dreapta, — 1,5 cm. Punctele *6*, *1*, *1,5* și *2,5* se unesc.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *B* se aplică 4,5 cm pe linia *BC* în jos. Din punctul *1,5*, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 6 cm.

Linia *CD* se împarte în două. Linia de jos a gulerului se duce din punctul *2,5* prin punctele *4,5*, *6* și mijlocul liniei *DC*, spre punctul *D*.

Construirea tiparului de guler nr. 26 (fig. 279, 280)

Fig. 279. Schița gulerului nr. 26.

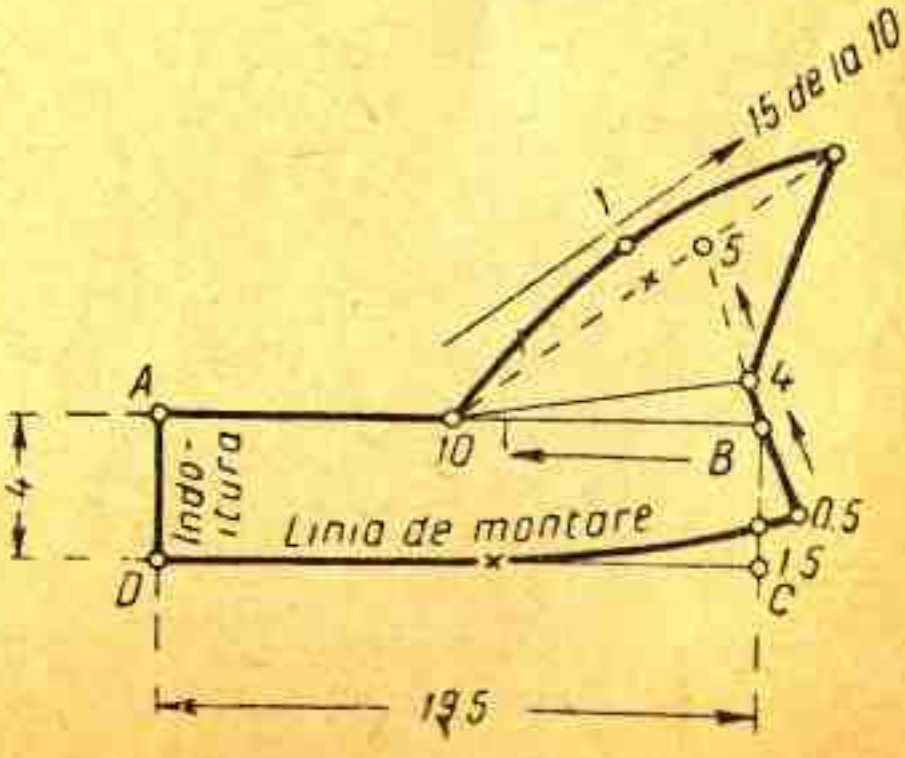

Fig. 280. Tiparul gulerului nr. 26.

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD*, egale cu 19,5 cm reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii), și laturile verticale *AD* și *BC*, egale cu 4 cm, reprezentînd *lățimea gulerului*

Linia de montare. Din punctul *C* pe linia *BC* se aplică în sus 1,5 cm. Linia *CD* se împarte în două.

Linia de montare se duce din punctul *D* pînă la mijlocul liniei *CD* și în continuare pînă la punctul *1,5*, Din punctul *1,5* se prelungește apoi spre dreapta cu 0,5 cm.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *0,5* se duce prin punctul *B* o linie lungă de 4 cm și se prelungește în sus cu 5 cm. Din punctul *B* se aplică apoi pe linia *AB* spre stînga 10 cm. Punctele *10* și *4* se unesc.

Din punctul *10*, trecînd prin punctul *5*, se duce o linie punctată lungă de 15 cm și se împarte în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm.

Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *10* și *1* spre punctul *15*. Punctele *15* și *4* se unesc.

Construirea tiparului de guler nr. 27 (fig. 281, 282)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 19,5 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii), și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 4 cm, reprezentînd *lățimea gulerului*.

Linia de montare. Linia *CD* se împarte în două. Pe linia *BC* se aplică 1,5 cm din punctul *C* în sus. Linia de montare se duce din punctul *D* pînă la mijlocul liniei *CD* și în continuare

Fig. 281. Schița gulerului nr. 27.

Fig. 282. Tiparul gulerului nr. 27.

pînă la punctul *1,5*. Punctul *1,5* se prelungește apoi cu 0,5 cm.

Linia superioară a gulerului. Din punctul *0,5*, trecînd prin punctul *B*, se duce o linie lungă de 3,5 cm. Linia *AB* se împarte în două și punctul de diviziune se unește cu punctul *3,5*.

Construirea tiparului de guler nr. 28 (fig. 283, 284)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 19,5 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii) și laturile verticale *AD* și *BC*, egale cu 4 cm reprezentînd *lățimea gulerului*.

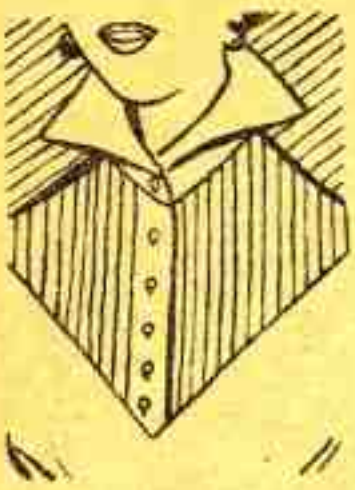

Fig. 283. Schița gulerului nr. 28.

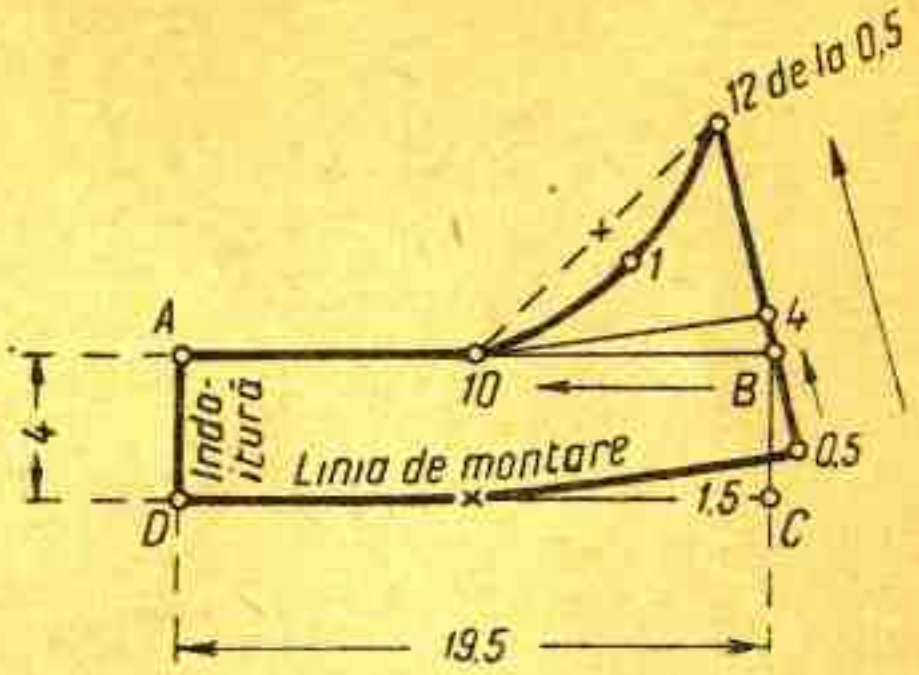

Fig. 284. Tiparul gulerului nr. 28.

Linia de montare. Din punctul *C* pe linia *BC* se aplică în sus 1,5 cm. Linia *CD* se împarte în două.

Linia de montare se duce prin punctul *D*, mijlocul liniei *CD*, punctul *1,5* și se prelungește spre dreapta cu 0,5 cm.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *0,5*, trecînd prin punctul *B*, se duce o linie lungă de 12 cm, iar din punctul *0,5* se aplică pe această linie în sus 4 cm. Din punctul *B* se aplică spre stînga 10 cm. Punctele *10* și *4* se unesc.

Punctele *10* și *12* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm. Punctele *10*, *1* și *12* se unesc.

Construirea tiparului de guler nr. 29 (fig. 285 și 286)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 29,5 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 10 cm pentru toate măsurile):

$$19{,}5 + 10 = 29{,}5 \text{ cm},$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 10 cm, reprezentînd *lățimea gulerului*.

Linia de montare. Din punctul *A* pe linia *AD* se aplică în jos 2 cm. Din punctul *A* pe linia *AB* se aplică spre dreapta 19,5 cm (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii). Linia de montare se duce prin punctele *2* și *19,5*.

Linia de jos a gulerului. Punctele *19,5* și *C* se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *19,5* se aplică 10 cm pe linia punctată în jos. Din punctul *10* se duce spre stînga, pînă la intersecția cu linia *CD*, o linie punctată lungă de 10 cm. Linia punctată

Fig. 285. Schița gulerului nr. 29.

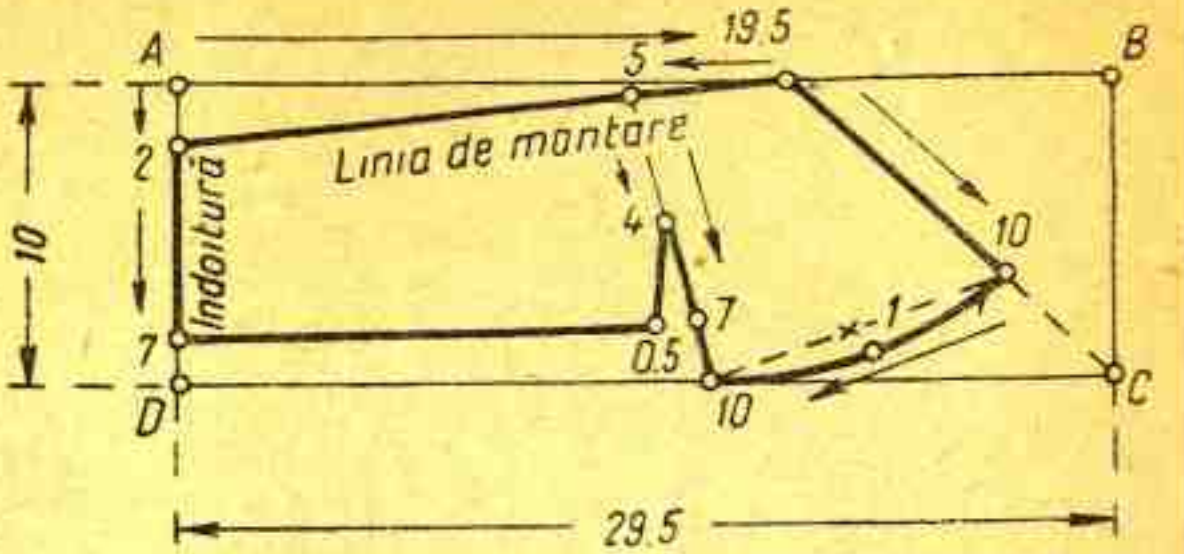

Fig. 286. Tiparul gulerului nr. 29.

se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm. Linia de jos a gulerului se duce din punctul *10* prin punctul *1*, spre punctul *10*. Din punctul *19,5* se aplică 5 cm pe linia de montare spre stînga. Punctele *5* și *10* (de pe linia *DC*) se unesc printr-o linie ajutătoare. Din punctul *5* se aplică în jos 4 și 7 cm. Din punctul *7* se aplică spre stînga 0,5 cm. Din punctul *2* (de pe linia *AD*) se aplică în jos 7 cm. Punctul *0,5* se unește cu punctele *4* și *7* (de pe linia *AD*).

Fig. 287. Schița gulerului nr. 30.

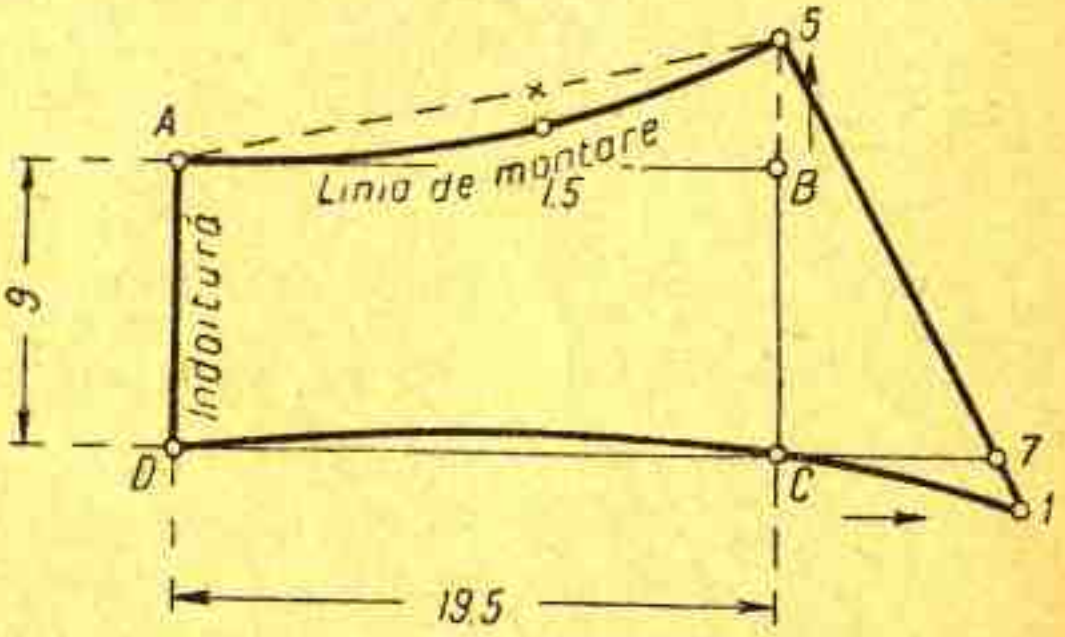

Fig. 288. Tiparul gulerului nr. 30.

Construirea tiparului de guler nr. 30 (fig. 287, 288)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 19,5 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii) și laturile

verticale *AD* și *BC* egale cu 9 cm, reprezentînd *lățimea gulerului*.

Linia de montare. Linia *BC* se prelungește din punctul *B* în sus cu 5 cm. Punctele *A* și *5* se unesc printr-o linie punctată,

Fig. 289. Schița gulerului nr. 31.

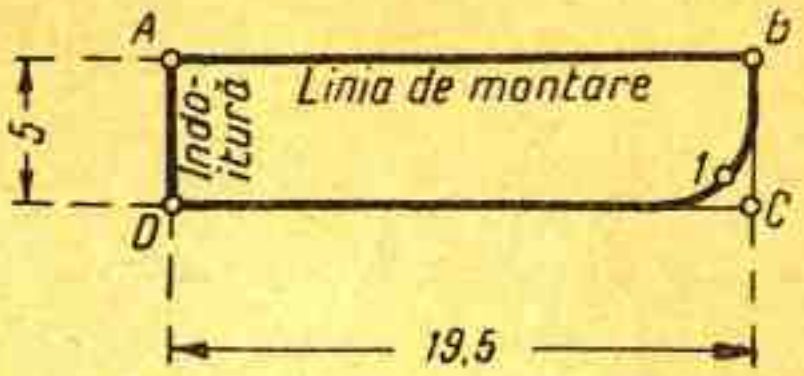

Fig. 290. Tiparul gulerului nr. 31.

care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1,5 cm.

Din punctul *A*, trecînd prin punctul *1,5* se duce spre punctul *5* o linie ușor arcuită.

Colțul și linia de jos a gulerului. Din punctul *C* se prelungește linia *CD* spre dreapta cu 7 cm. Punctele *5* și *7* se unesc și din punctul *7* se prelungește linia în jos cu 1 cm.

Linia de jos a gulerului, ușor arcuită, se duce din punctul *D*, prin punctul *C* spre punctul *1*.

Construirea tiparului de guler nr. 31 (fig. 289, 290)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 19,5 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii) și laturle verticale *AD* și *BC* egale cu 5 cm, reprezentînd *lățimea gulerului*.

Linia de montare. Trece prin punctele *A* și *B*.

Linia de jos a gulerului. Din punctul *C* se aplică 1 cm pe bisectoarea unghiului. Linia de jos a gulerului se duce prin punctele *D* și *1*, spre punctul *B*.

MANȘETE PENTRU ROCHII

Manșetele pot fi de forme diferite: duble îndoite la mijloc și simple neîndoite, cu clape pe linia inferioară și mai largi pe linia superioară.

Pentru construirea tiparului de manșetă se iau măsurile în felul următor:

— pentru mîneca lungă, cu crețuri și manșetă, se măsoară jumătate din grosimea mîinii la încheietură;

— pentru mîneca scurtă, trei sferturi sau de oricare altă lungime, se măsoară jumătate din grosimea brațului în locul unde se termină mîneca, sau se măsoară lățimea mînecii în locul pe care urmează să se monteze manșeta.

În exemplele descrise mai jos sînt folosite următoarele măsuri:

— jumătate din grosimea mînii — 10 cm,

— jumătate din lungimea liniei de montare a manșetei pe mînecă —17 — 18 — 20 cm,

— jumătate din grosimea brațului — 15 cm.

Construirea tiparului de manșetă nr. 1 (fig. 291)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 20 cm, reprezentînd *lungimea manșetei* (jumătate din lungimea liniei de montare a manșetei pe mînecă, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$17 + 3 = 20 \text{ cm},$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 7 cm, reprezentînd *lățimea manșetei*.

Linia de montare. Din punctul *D* se aplică pe linia *AD* în sus 1 cm. Din punctul *C* se aplică pe linia *CD* spre stînga 3 cm. Punctele *1* și *3* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Linia superioară a manșetei. Din punctul *A* se aplică pe linia *AD* în jos 1 cm. Punctele *1* și *B* se unesc. Punctele *3* și *B* se unesc de asemenea.

Construirea tiparului de manșete nr. 2 (fig. 292)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 15 cm reprezentînd *lungimea manșetei* (jumă-

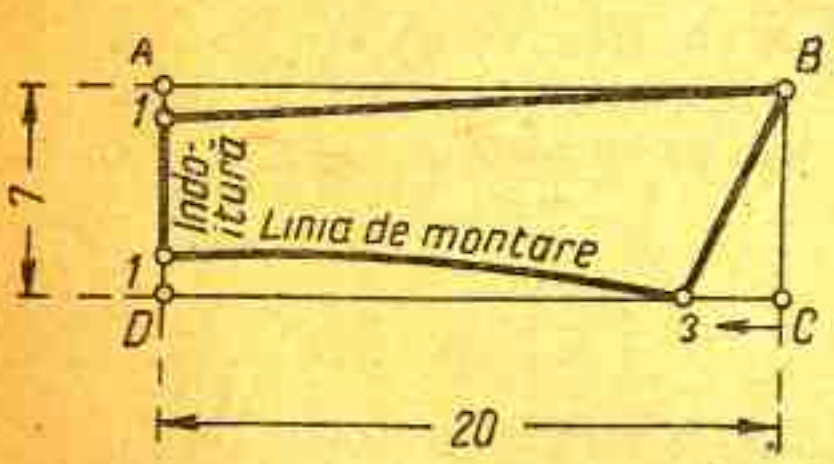

Fig. 291. Tiparul de manșetă nr. 1.

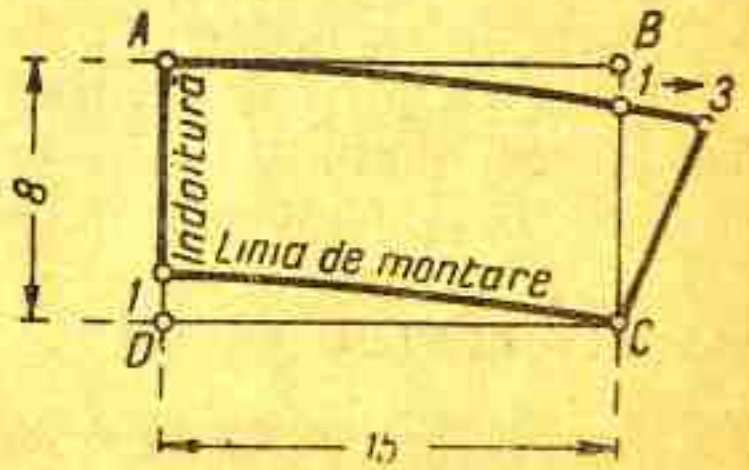

Fig. 292. Tiparul de manșetă nr. 2.

tate din grosimea brațului conform măsurii), iar laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 8 cm, reprezentînd *lățimea manșetei*.

Linia de montare. Din punctul *D* se aplică pe linia *AD* în sus 1 cm. Punctele *1* și *C* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Linia superioară a manșetei. Din punctul *B* se aplică pe linia *BC* în jos 1 cm.

Linia superioară se duce prin punctele *A* și *1* și se prelungește spre dreapta cu 3 cm. Punctele *3* și *C* se unesc.

Construirea tiparului de manșetă nr. 3 (fig. 293)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 13 cm, reprezentînd *lungimea manșetei* (jumătate din grosimea mîinii la încheietură, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$10 + 3 = 13 \text{ cm},$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 9 cm, reprezentînd *lățimea manșetei.*

Linia de montare. Din punctul *D* se aplică pe linia *AD* în sus 2 cm. Din punctul *C* se aplică pe linia *CD* spre stînga 1 cm.

Punctele *2* și *1* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Linia superioară a manșetei. Din punctul *B* se aplică pe linia *BC* în jos 1 cm. Linia superioară, ușor arcuită se duce prin punctele *A* și *1* și se prelungește apoi spre dreapta cu 3 cm. Punctele *3* și *1* se unesc.

Construirea tiparului de manșetă nr. 4 (fig. 294)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD*, egale cu 20,5 cm reprezentînd *lungimea manșetei*

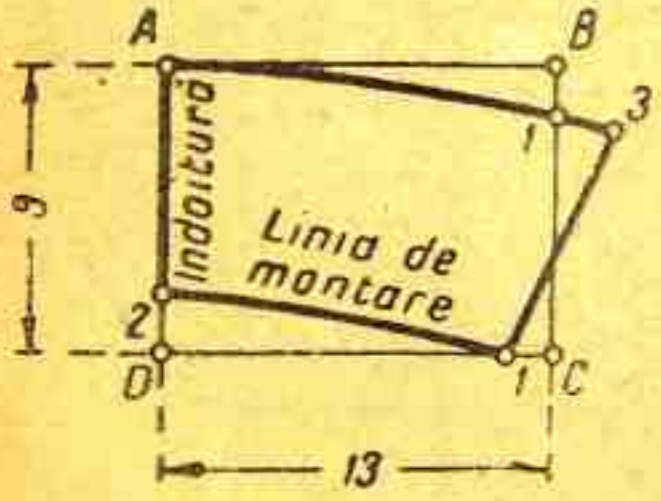

Fig. 293. Tiparul de manșetă nr. 3.

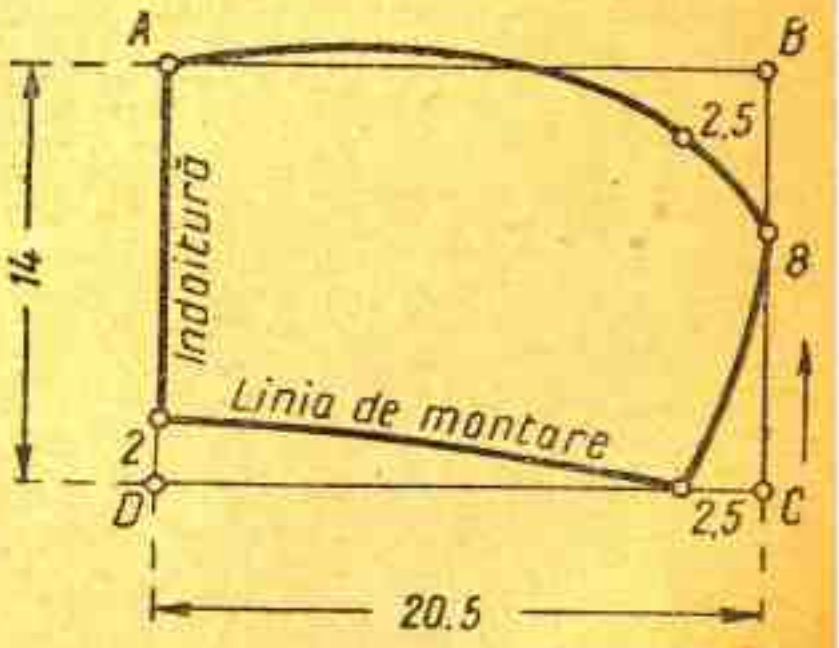

Fig. 294. Tiparul de manșetă nr. 4.

(jumătate din lungimea liniei de montare pe mînecă, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$18 + 2{,}5 = 20{,}5 \text{ cm},$$

și laturile verticale *AD* și *BC*, egale cu 14 cm, reprezentînd *lățimea manșetei.*

Linia de montare. Din punctul *D* se aplică pe linia *AD* în sus 2 cm. Din punctul *C* se aplică pe linia *CD* spre stînga 2,5 cm. Punctele *2* și *2,5* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Linia superioară a manșetei. Din punctul *B*, se aplică 2,5 cm pe bisectoarea unghiului. Din punctul *C* se aplică 8 cm pe linia *BC* în sus. Linia superioară, ușor arcuită se duce prin punctele *A*, *2,5* și *8* spre punctul *2,5*.

Construirea tiparului de manșetă nr. 5 (fig. 295)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 15 cm, reprezentînd lungimea manșetei (jumătate din grosimea brațului conform măsurii) și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 6 cm, reprezentînd *lățimea manșetei*.

Linia de montare. Din punctul *D* se aplică pe linia *AD* în sus 1 cm. Punctele *1* și *C* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Linia superioară a manșetei. Din punctul *B* se aplică pe linia *BC* în jos 1 cm.

Linia superioară ușor arcuită se duce prin punctele *A* și *1* și se prelungește apoi spre dreapta cu 1 cm. Punctele *1* și *C* se unesc.

Construirea tiparului de manșetă nr. 6 (fig. 296)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 15 cm, reprezentînd *lungimea manșetei* (jumătate din grosimea brațului conform măsurii), și laturile verticale, *AD* și *BC* egale cu 10 cm, reprezentînd *lățimea manșetei*.

Linia de montare. Din punctul *D* se aplică pe linia *AD* în sus 2 cm. Punctele *2* și *C* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

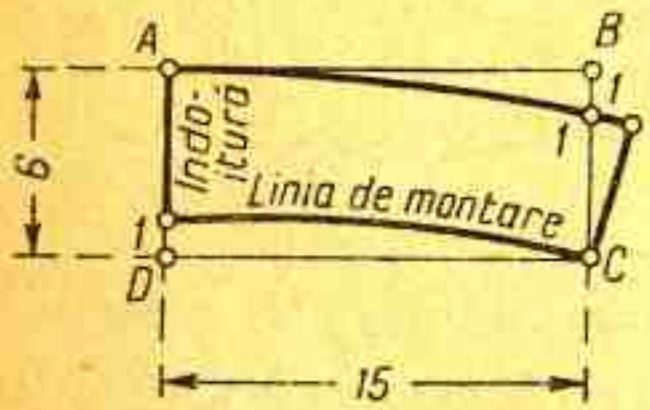

Fig. 295. Tiparul de manșetă nr. 5.

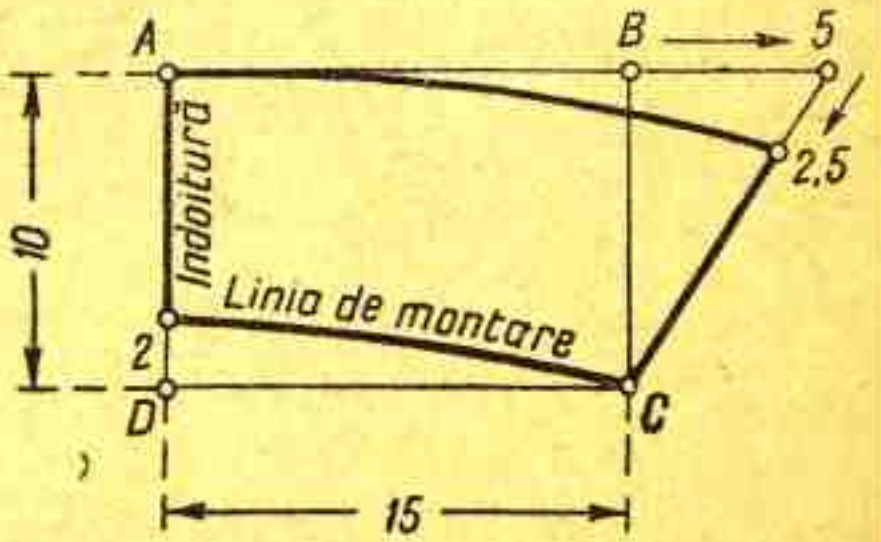

Fig. 296. Tiparul de manșetă nr. 6.

Linia superioară a manșetei. Linia *AB* se prelungește din punctul *B* spre dreapta cu 5 cm. Punctele *5* și *C* se unesc și pe această linie se aplică din punctul *5* în jos 2,5 cm. Punctele *A* și *2,5* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Construirea tiparului de manșetă nr. 7 (fig. 297)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

Lățimea manșetei. Din punctul *A* se aplică pe latura verticală a unghiului, în sus, 9 cm și se notează punctul *M*.

Lungimea manșetei. Din punctul *A* se aplică pe latura orizontală a unghiului, spre dreapta, 20 cm și se notează punctul M_1 (jumătate din lungimea liniei de montare a manșetei pe mînecă).

Linia de montare. Distanța de la punctul *A* pînă la punctul M_1 se împarte în două. Din punctul de diviziune se aplică în sus 1 cm. Linia de montare se duce prin punctele *A* și *1* spre punctul M_1.

Linia superioară a manșetei. Punctele *M* și M_1 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1,5 cm. Punctele *M*, *1,5* și M_1 se unesc.

Construirea tiparului de manșetă nr. 8 (fig. 298)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 20 cm reprezentînd *lungimea manșetei* (jumătate din lungimea liniei de montare a manșetei pe mînecă), și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 5 cm, reprezentînd *lățimea manșetei*.

Linia de montare. Distanța de la punctul *D* pînă la punctul *C* se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 1 cm. Linia de montare se duce prin punctele *D* și *1* spre punctul *C*.

Linia superioară a manșetei. Linia *AD* se prelungește de la punctul *A* în sus cu 3 cm. Punctele *3* și *B* se unesc printr-o linie

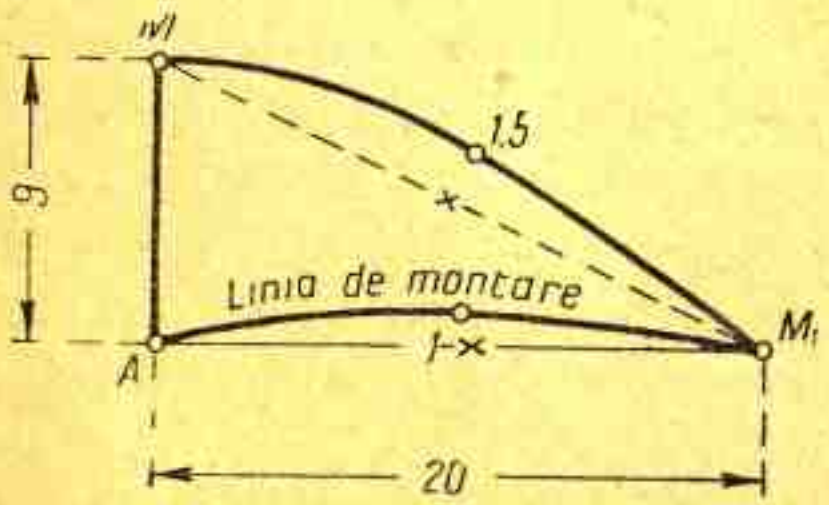

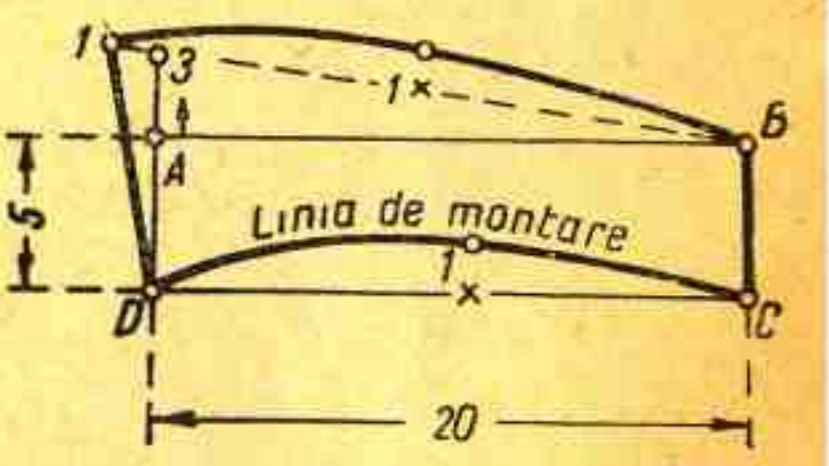

Fig. 297. Tiparul de manșetă nr. 7. Fig. 298. Tiparul de manșetă nr. 8.

punctată, care se prelungește spre stînga, dincolo de punctul *3*, cu 1 cm. Linia punctată se împarte apoi în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 1 cm. Punctele *1*, *1* și *B* se unesc. Punctele *1* și *D* se unesc de asemenea.

CUM SE POATE REÎNNOI O ROCHIE

Dacă o rochie s-a demodat, s-a uzat la coate sau în alte părți sau a intrat la apă, la curățat sau la spălat, și deci nu se mai poate purta, se poate transforma fără cheltuieli suplimentare sau cu cheltuieli mici. Această transformare este foarte importantă mai ales pentru rochiile din materiale de calitate bună, în special de lînă și mătase.

Rochiile transformate pot avea un aspect elegant și modern, dacă sînt lucrate cu pricepere și gust.

Cel mai simplu este ca dintr-o rochie veche să se lucreze un sarafan cu o răscroitură mare și frumoasă la gît și la braț. Dacă lungimea rochiei este insuficientă, se poate folosi mîneca pentru platcă la fustă sau la partea de sus a sarafanului (așa cum se arată în fig. 299).

Posibilități mari de transformare a unei rochii oferă combinațiile de materiale de alte nuanțe. Astfel, din două rochii vechi sau din alte obiecte de îmbrăcăminte se poate face o rochie combinată, cu mîneca montată (așa cum se arată în fig. 301). În acest caz trebuie însă să se țină seama de armonia culorilor și a desenului. Se recomandă, de pildă, următoarele combinații: cafeniu cu galben sau bej, bleumarin cu roșu, bleumarin cu gri, smeuriu cu gri, verde cu gri etc.

Pentru rochiile combinate se pot folosi materiale într-o culoare cu materiale în carouri, în dungi, în buline sau alte desene. Culoarea dungii sau a caroului trebuie să se potrivească cu nuanța de bază a materialului de rochie.

Dacă printre rochiile care urmează să fie transformate nu se poate găsi ceva potrivit pentru combinație ca țesătură și culoare, se poate cumpăra puțin material. Metrajul necesar se calculează așa cum se arată la p. 29. Se poate confecționa astfel o rochie combinată, cu mîneca chimono (așa cum se arată în fig. 303). Dacă rochia nu se poate transforma se va lucra o fustă (în cazul cînd materialul din care este confecționată rochia este potrivit din punct de vedere al calității). Fusta se poate lungi cu o platcă croită din mîneci (fig. 305), iar corsajul strîmt și scurt se poate transforma într-un bolerou.

Rochia se combină foarte bine cu o garnitură tricotată. În acest scop, pe rochie se face o răscroitură adîncă a gîtului, apoi se tricotează pieptul și se unește cu linia de răscroitură a gîtului. Mîneca se poate lungi de asemenea printr-o manșetă tricotată.

După aceleași principii se transformă și îmbrăcămintea uzată a copiilor și a bărbaților.

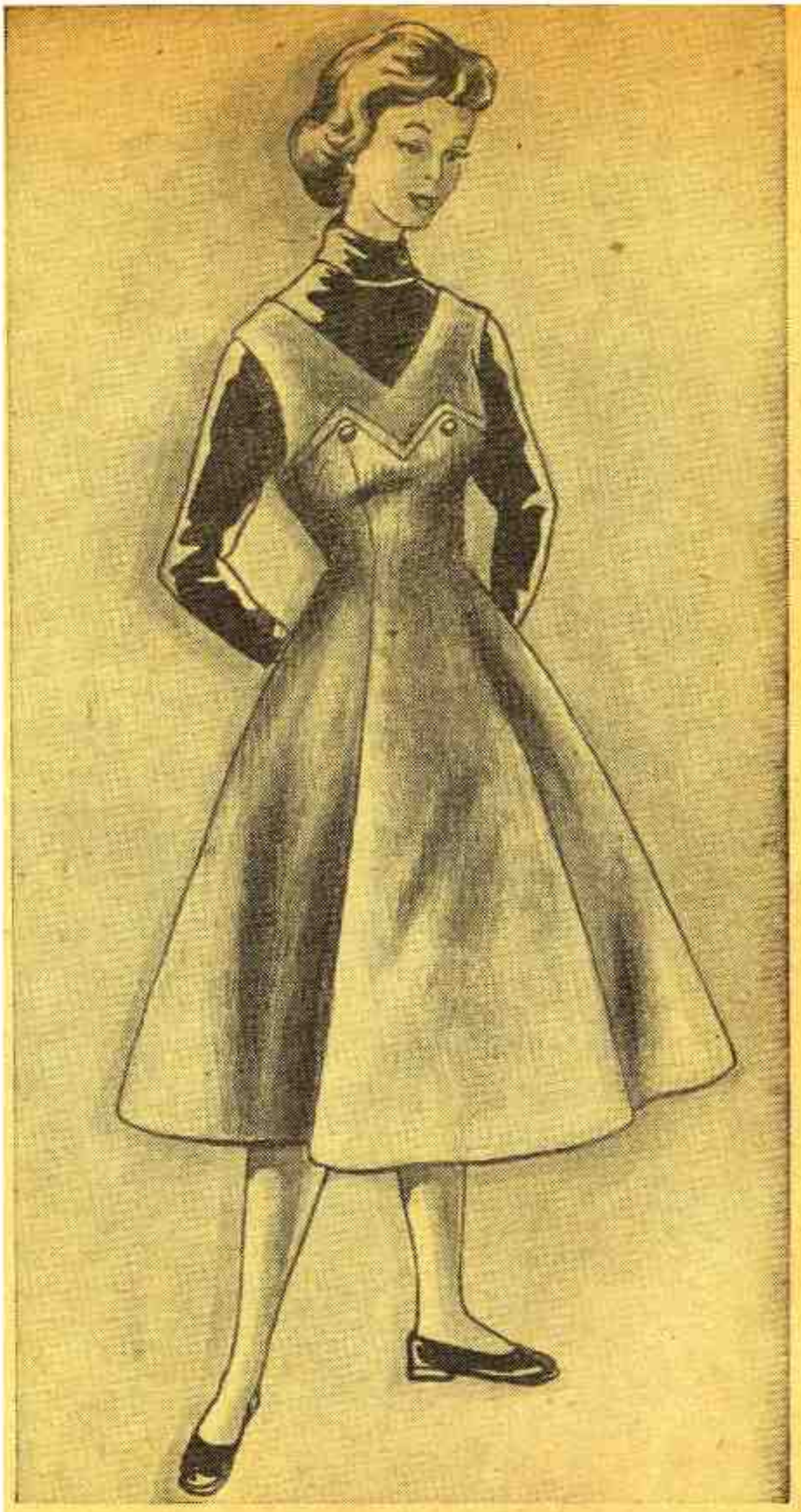

Fig. 299. Sarafan cu platcă.

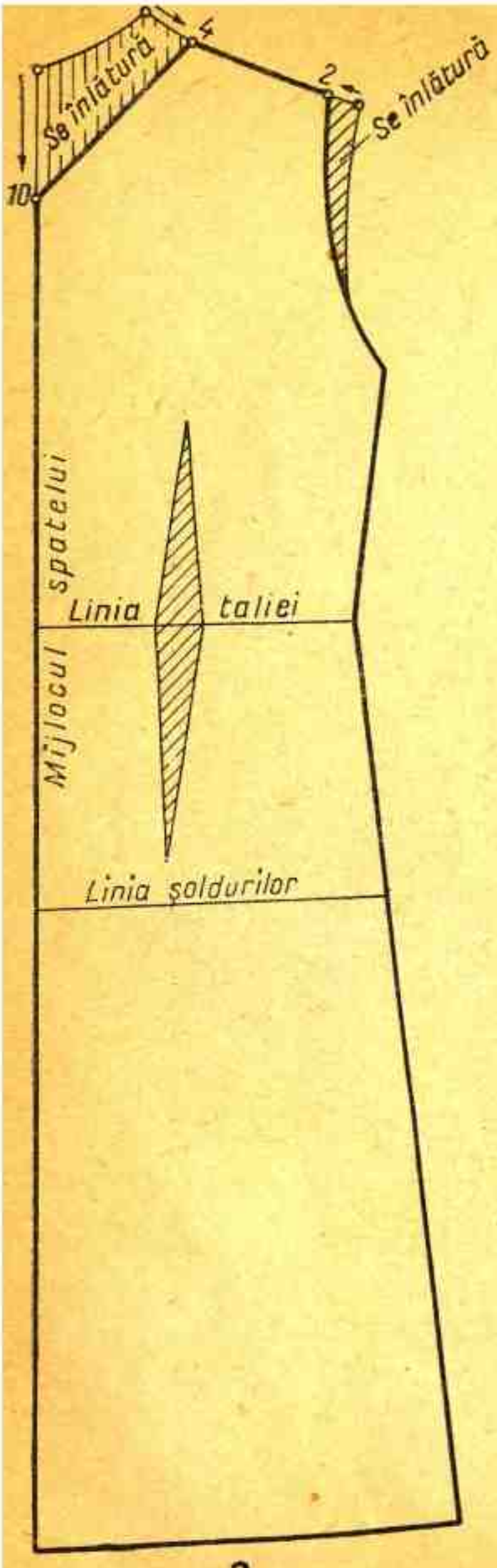

a

Fig. 300,*a*. Confecționarea sarafanului cu platcă: aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui.

SARAFAN CU PLATCĂ

În fig. 299 este prezentat un sarafan cu platcă. Pentru a construi tiparul acestui sarafan se aplică liniile modelului pe tiparul de bază de spate și de față al rochiei simple.

Spatele. (fig. 300, *a*). Din punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică pe mijlocul spatelui în jos 10 cm. Din punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică pe linia umărului spre dreapta 4 cm. Punctele *10* și *4* se unesc. De la răscroitura brațului se aplică pe linia umărului spre stînga 2 cm și punctul *2* se unește cu linia de răscroitură a brațului. Răscroitura brațului se adîncește la probă. Partea hașurată a tiparului se îndepărtează.

Fața (fig. 300, *b*). De la răscroitura gîtului se aplică pe mijlocul feței în jos 12 cm și punctul *12* se unește cu linia pensei de la umăr. De la punctul *12* se aplică în jos, pe mijlocul feței, 8 cm. Pe linia pensei de la umăr se aplică în jos 17 cm. Punctele *17* și *8* se unesc. Punctul *17* se unește cu răscroitura brațului. Pensa de pe linia taliei se decupează. De la pensa de pe linia taliei se duc în sus și în jos liniile drepte ale tăieturii. De la răscroitura brațului se aplică spre dreapta pe linia umărului 2 cm. Punctul *2* se unește cu răscroitura brațului, care se adîncește la probă. Partea hașurată a tiparului se îndepărtează. Tiparul se taie pe liniile marcate ale modelului. Pensa de la umăr de pe platcă se închide.

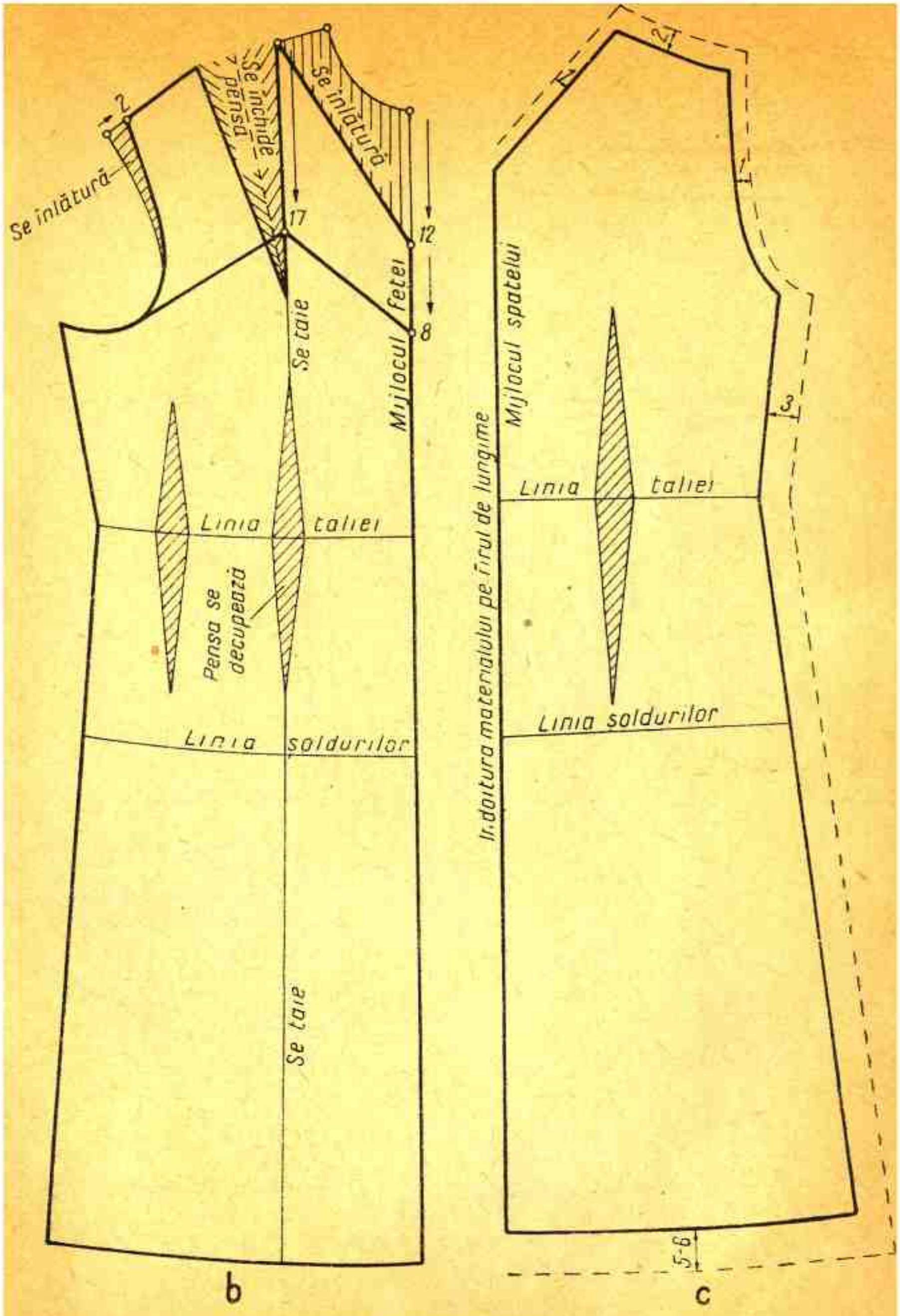

Fig. 300,*b*,*c*. Confecționarea sarafanului cu platcă:

b — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al feței; *c* — așezarea pe material a tiparului de spate cu rezerve pentru cusături.

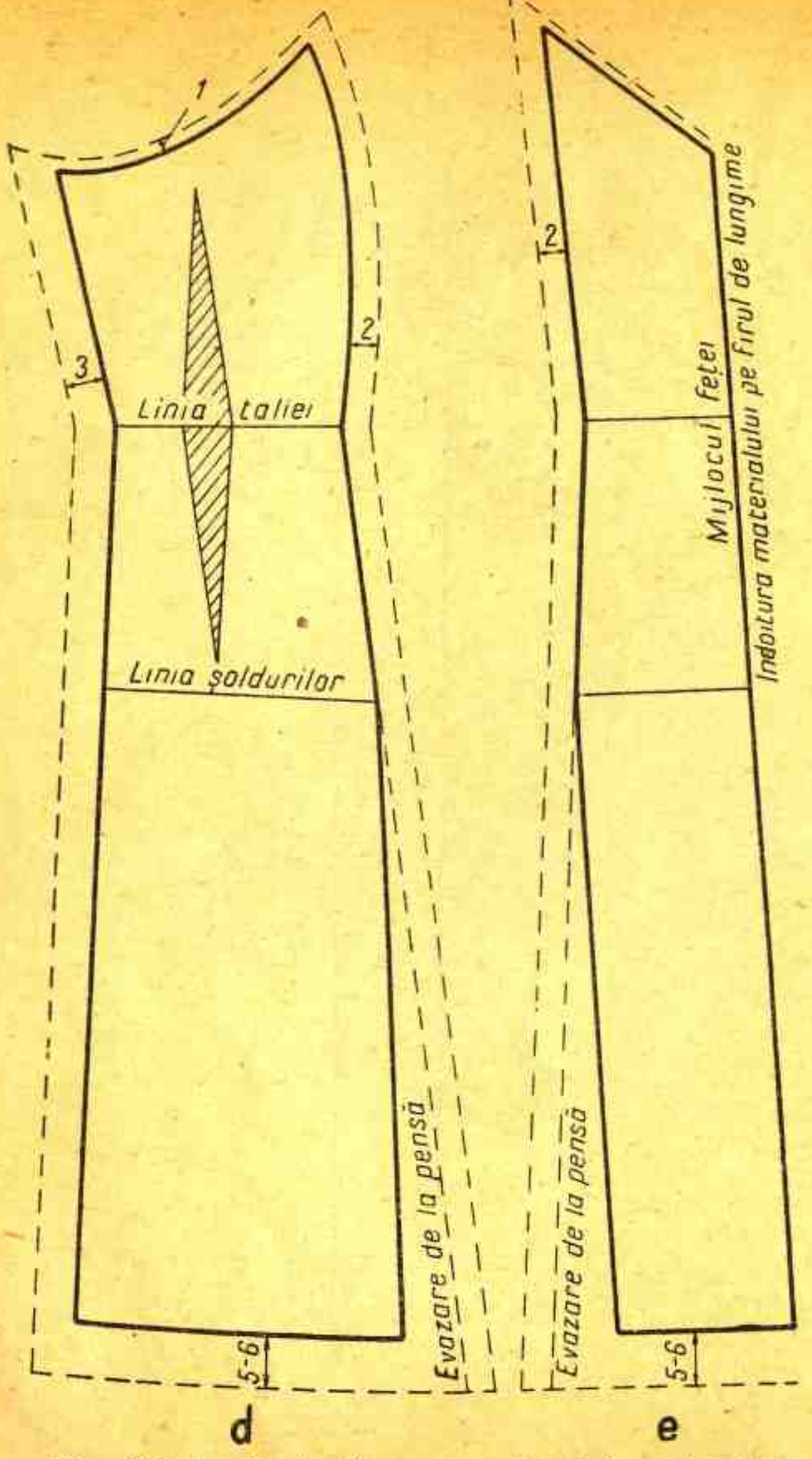

Fig. 300,*d*,*e*. Confecționarea sarafanului cu platcă:
d, *e* — așezarea pe material a pieselor feței cu rezerve pentru cusături.

Spatele (fig. 300, *c*). Se aplică tiparul cu mijlocul spatelui pe îndoitura materialului pe firul de lungime.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului și a brațului — 1 cm, pe linia umărului 2 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia tivului — 5—6 cm.

Spatele se poate croi după același principiu ca și fața, adică se decupează pensa de pe linia taliei și se marchează tăietura, apoi se face evazarea după pensă.

Fața (fig. 300, *d*,*e*,*f*). Platca cu pensa la umăr închisă, și mijlocul feței se aplică pe îndoitura materialului în direcția firului de lungime, iar de la linia șoldurilor se evazează de la pensă.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului și brațului — 1 cm, pe linia umărului și liniile de unire ale pieselor — 2 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia tivului — 5—6 cm.

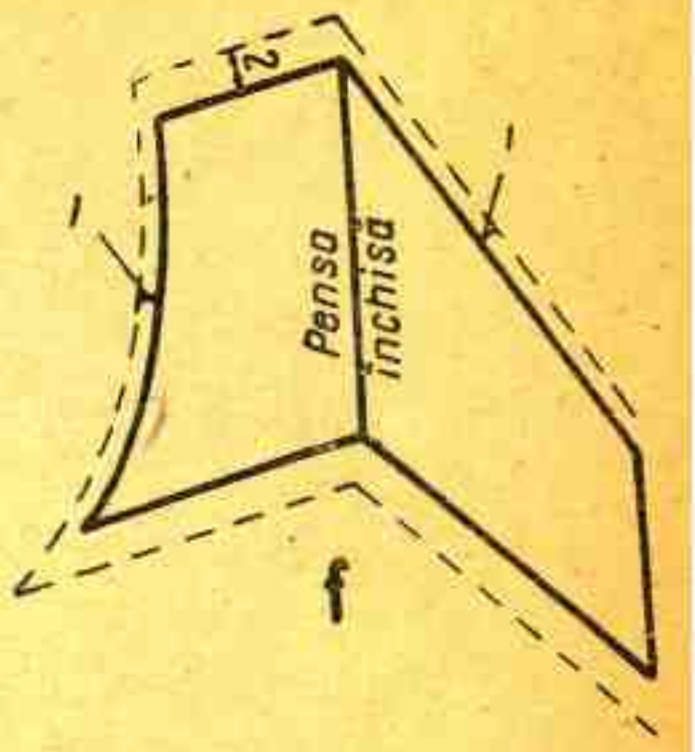

Fig. 300, *f*. Confecționarea sarafanului cu platcă: așezarea pe material a plătcii din față cu rezerve pentru cusături.

ROCHIE COMBINATĂ CU MÎNECI MONTATE

În fig. 301 este prezentată o rochie combinată cu mîneci montate. Acest model se poate coase din două rochii purtate, sau se poate cumpăra pentru combinație un material nou, care să se asorteze ca culoare. Pentru tiparul corsajului de rochie se aplică liniile modelului pe fața tiparului de bază a rochiei simple (fig. 302, *a*). De la răscroitura gîtului se continuă linia umărului spre dreapta cu 1 cm, iar linia taliei de asemenea spre dreapta cu 2 cm. Punctul *1* se unește cu punctul *2* printr-o linie arcuită. La croitul spatelui se prelungește răscroitura gîtului de asemenea cu 1 cm. Pe mijlocul feței se aplică de la talie în sus 14 cm, iar din punctul *14*, perpendicular pe linia de mijloc a feței, se aplică 6 cm. Linia de subraț se împarte apoi în trei părți egale și punctul inferior de diviziune se unește cu punctul *6*; după aceea se duce o linie arcuită, paralelă cu linia fentei, de la punctul *6* pînă la baza pensei. Vîrful pensei de la umăr se unește cu linia tăieturii care pornește de la subraț. Se face apoi tăietura, se

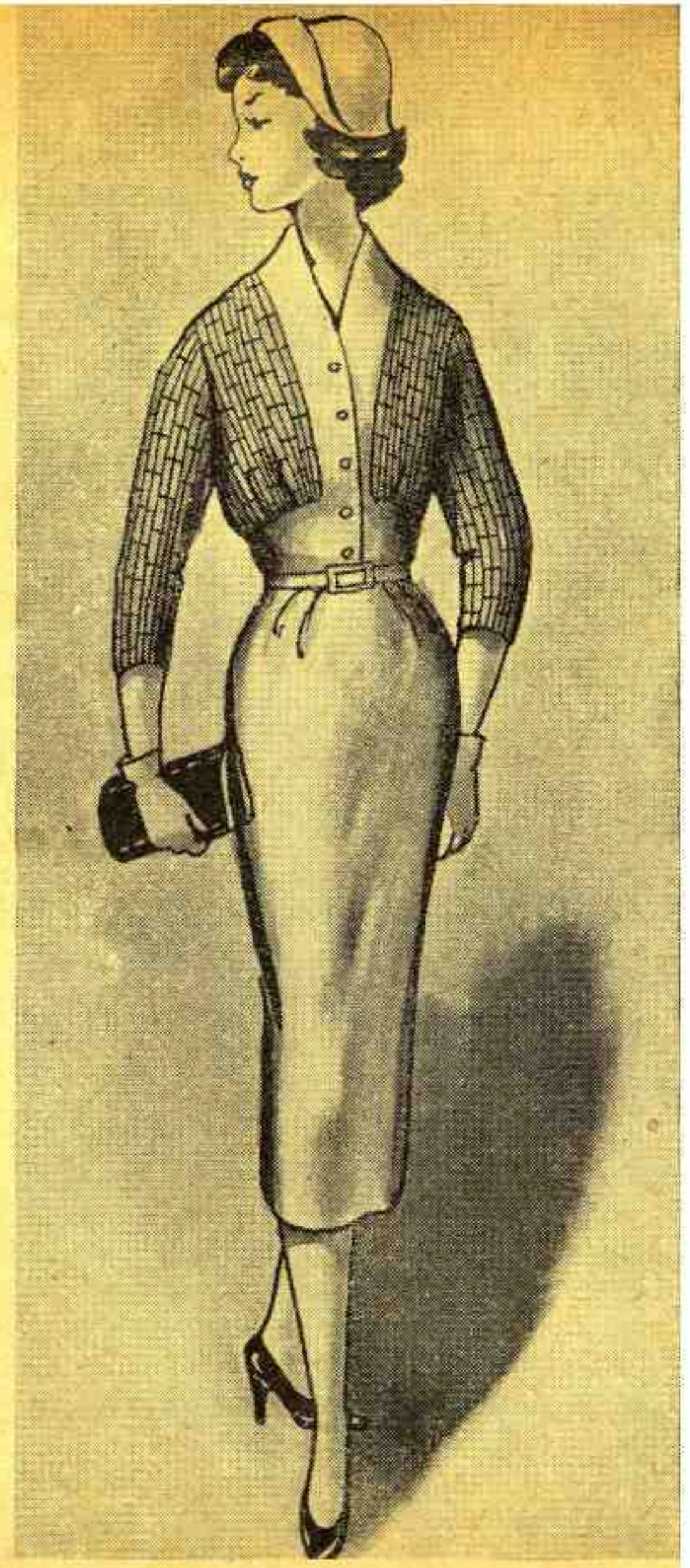

Fig. 301. Rochie combinată cu mîneca montată.

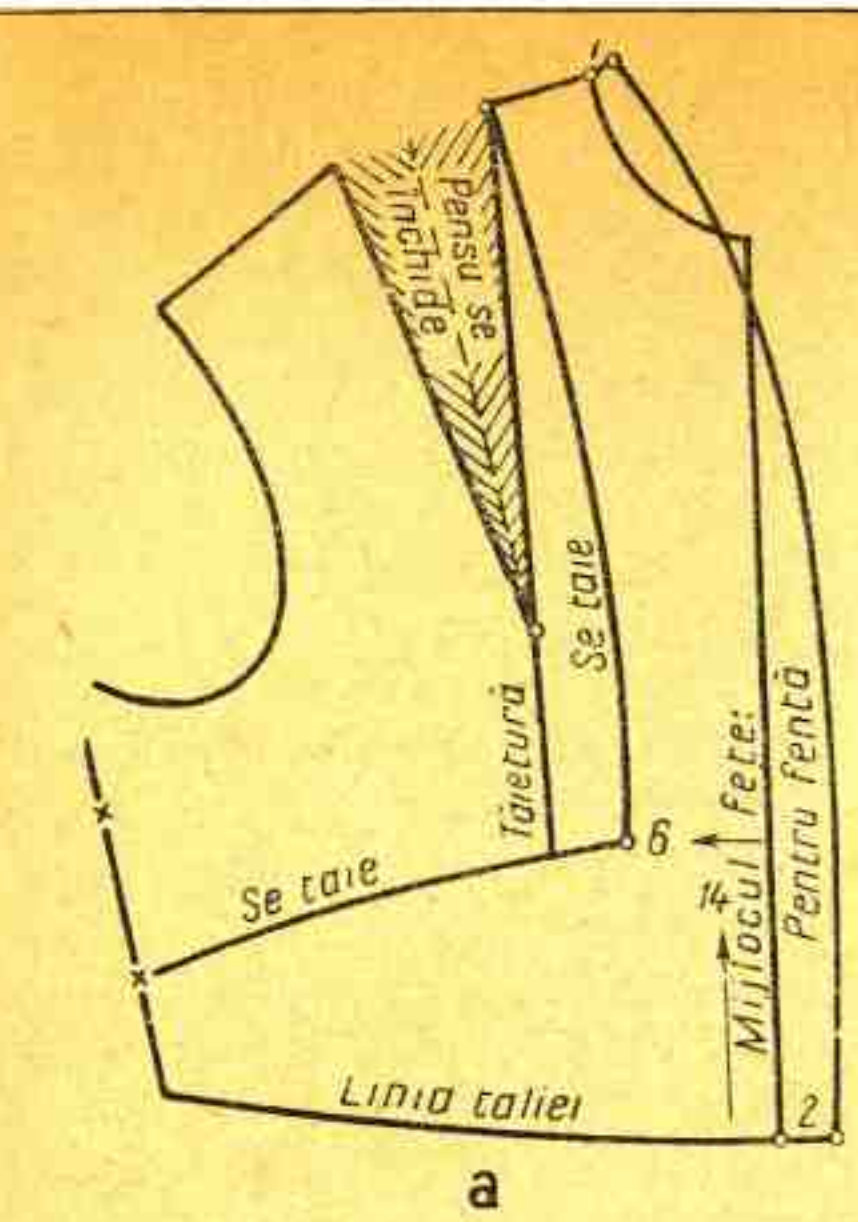

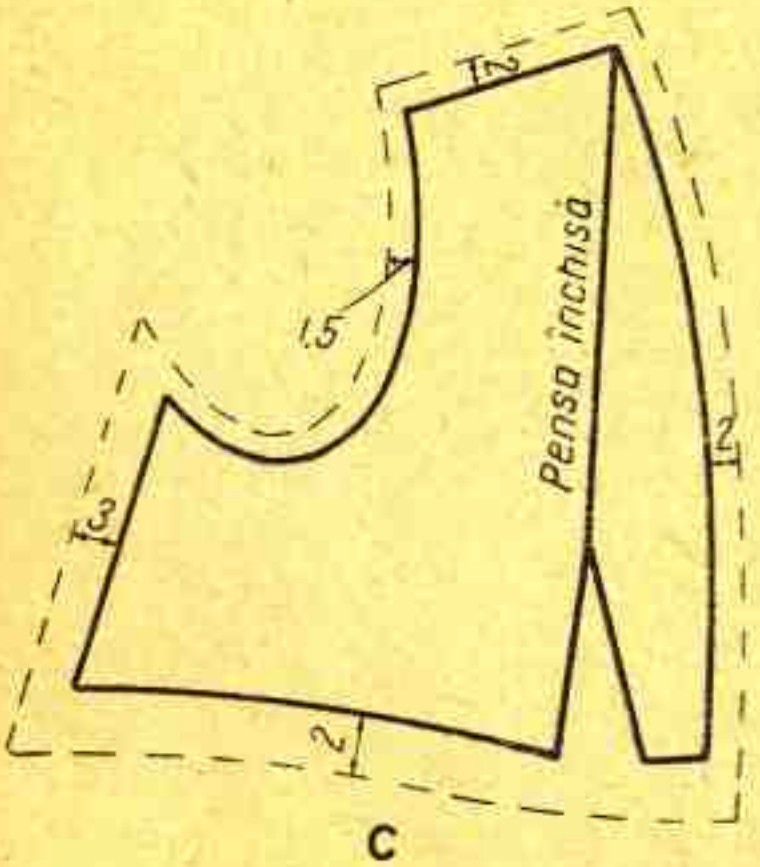

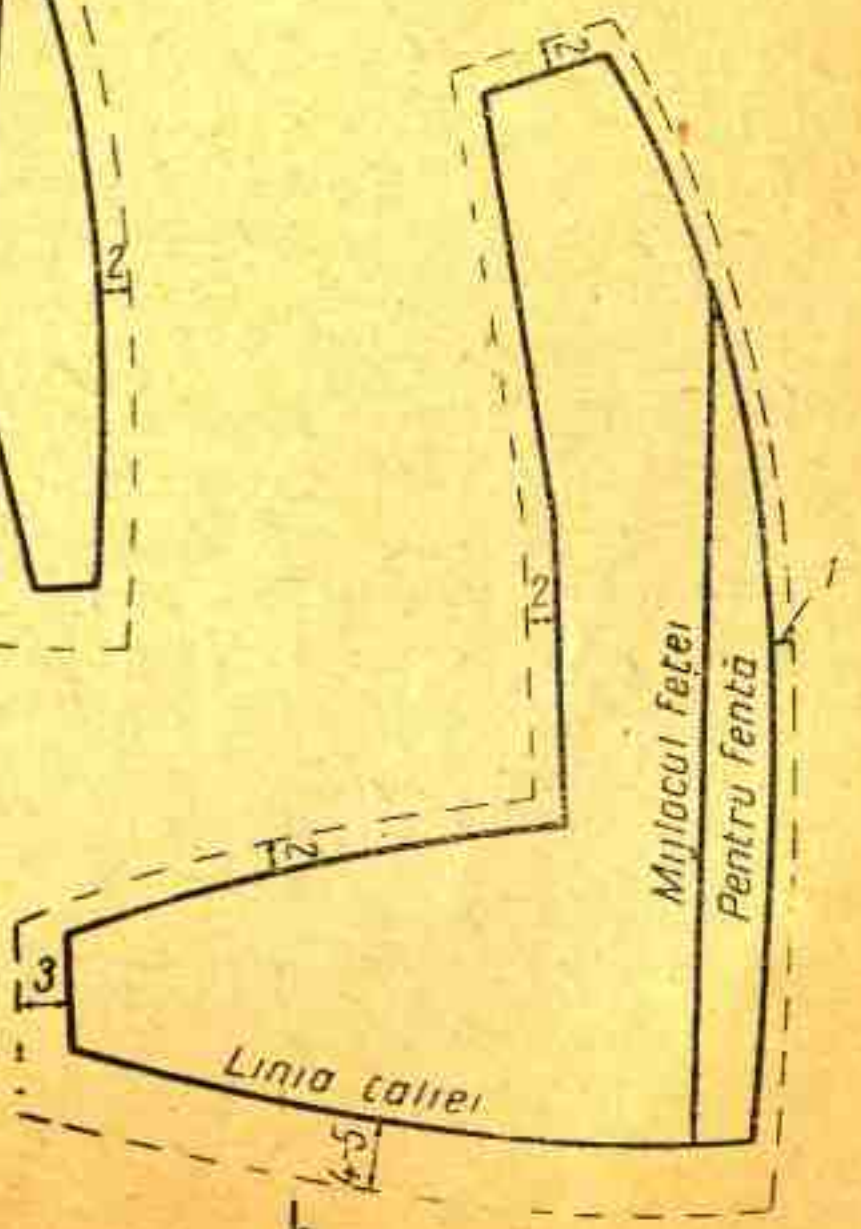

Fig. 302. Confecționarea rochiei combinate cu mîneca montată:

a — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al feței; *b*, *c* — așezarea pe material a pieselor de tipar de față cu rezerve pentru cusături.

închide pensa de la umăr, iar lărgimea acesteia se trece în ceeturile de pe linia de unire a pieselor. Se taie apoi tiparul pe liniile modelului.

Așezarea tiparului pe material (fig. 302, *b*,*c*). La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe conturul fentei — 1 cm, pe linia umărului și liniile de unire a pieselor — 2 cm, pe răscroitura brațului — 1,5 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia taliei — 4—5 cm.

ROCHIE COMBINATĂ CU MÎNECI CHIMONO

În fig. 303 este prezentată o rochie combinată, cu mîneca chimono. Pentru a executa tiparul corsajului acestei rochii se aplică liniile modelului pe tiparul de bază de spate și de față al corsajului sau al rochiei cu mîneca chimono.

Spatele (fig. 304, *a*). De la răscroitura gîtului se aplică pe mijlocul spatelui în jos 20 cm. Tot de la răscroitura gîtului se aplică apoi pe linia umărului spre dreapta 4 cm, iar din punctul *4* în jos, pe direcția verticală, 16 cm. Linia modelului se duce prin punctele *20*, *16* și în continuare spre punctul superior al liniei de subraț. Din punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 2 cm. Din punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică de asemenea în sus 2 cm, iar de la punctul *2* spre stînga, 1 cm. Punctul *1* se unește cu punctul *2* (de pe linia de mijloc a spatelui) și cu linia umărului. Se taie apoi tiparul pe liniile modelului.

Fața (fig. 304, *b*). Vîrful pensei de la umăr se unește cu vîrful pensei de pe linia taliei. Pe linia pensei de la umăr se aplică apoi 16 cm de la linia umărului în jos. De la punctul inferior al răscroiturii gîtului se aplică în jos pe mijlocul feței 15 cm. Linia de unire a pieselor se duce prin punctele *15*, *16* și în continuare spre punctul superior de pe linia de subraț.

De la punctul superior al răscroiturii gîtului se aplică în sus 2 cm, iar de la punctul *2* spre dreapta 1,5 cm. Punctul *1,5* se unește cu punctul superior al răscroiturii gîtului și cu punctul *15*. De la punctul *15* și de la linia taliei se aplică spre dreapta cîte 2 cm. Punctele *2* și *2* se unesc. Pensa de la umăr se închide și se mută pe linia taliei (p. 310, fig. 167). Tiparul feței se taie pe liniile modelului.

Așezarea tiparului pe material (fig. 304, *c*,*d*,*e*,*f*). La așezarea tiparului pe material se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe răscroitura gîtului — 0,5 cm, pe linia umărului, linia de jos a mînecii și pe liniile de unire a pieselor — 2 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia de jos a corsajului — 4—5 cm.

Fig. 303. Rochie combinată cu mîneca chimono.

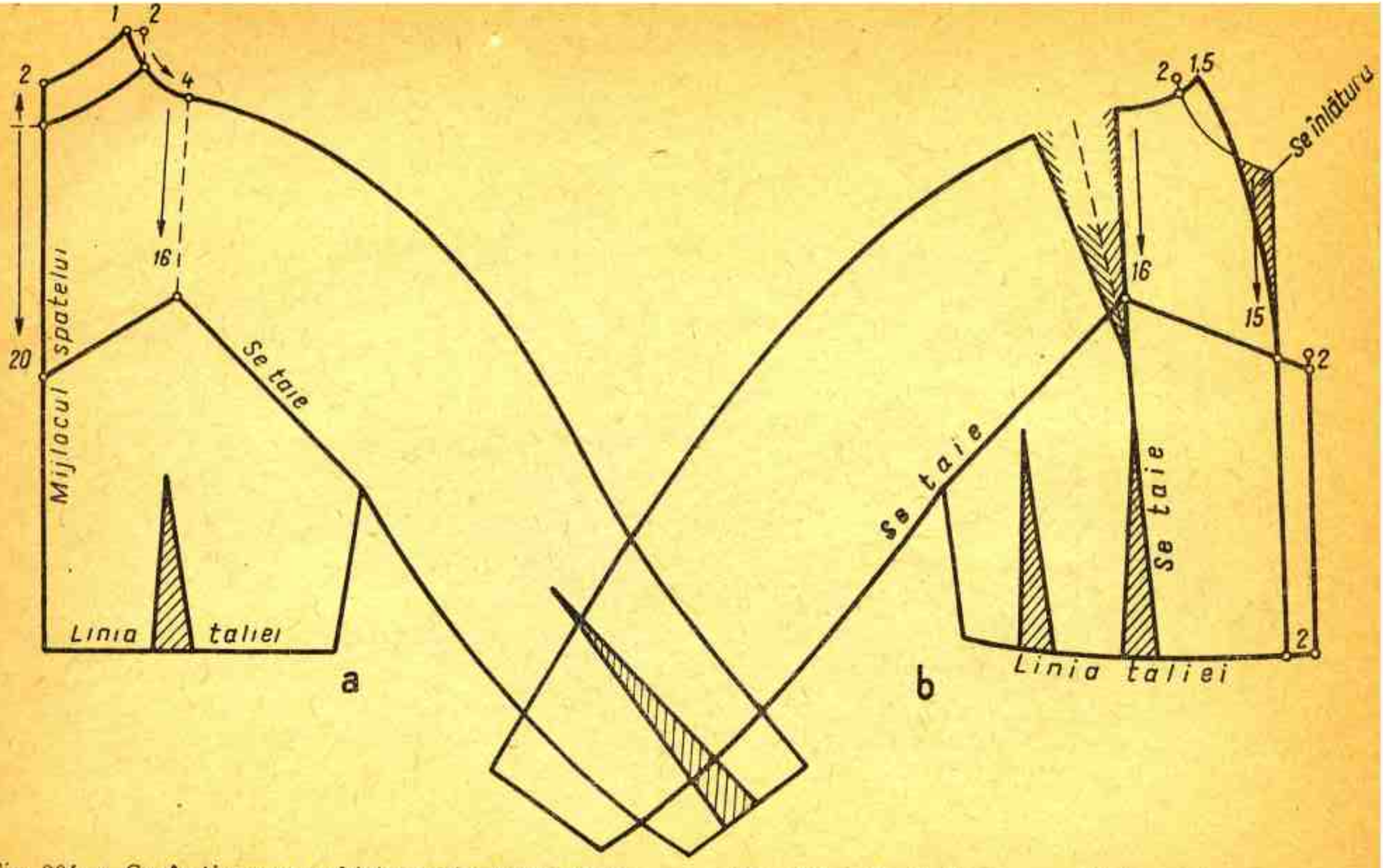

Fig. 304, *a*. Confecționarea rochiei combinate cu mîneca chimono — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui.

Fig. 304, *b*. Confecționarea rochiei combinate cu mîneca chimono — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al feței.

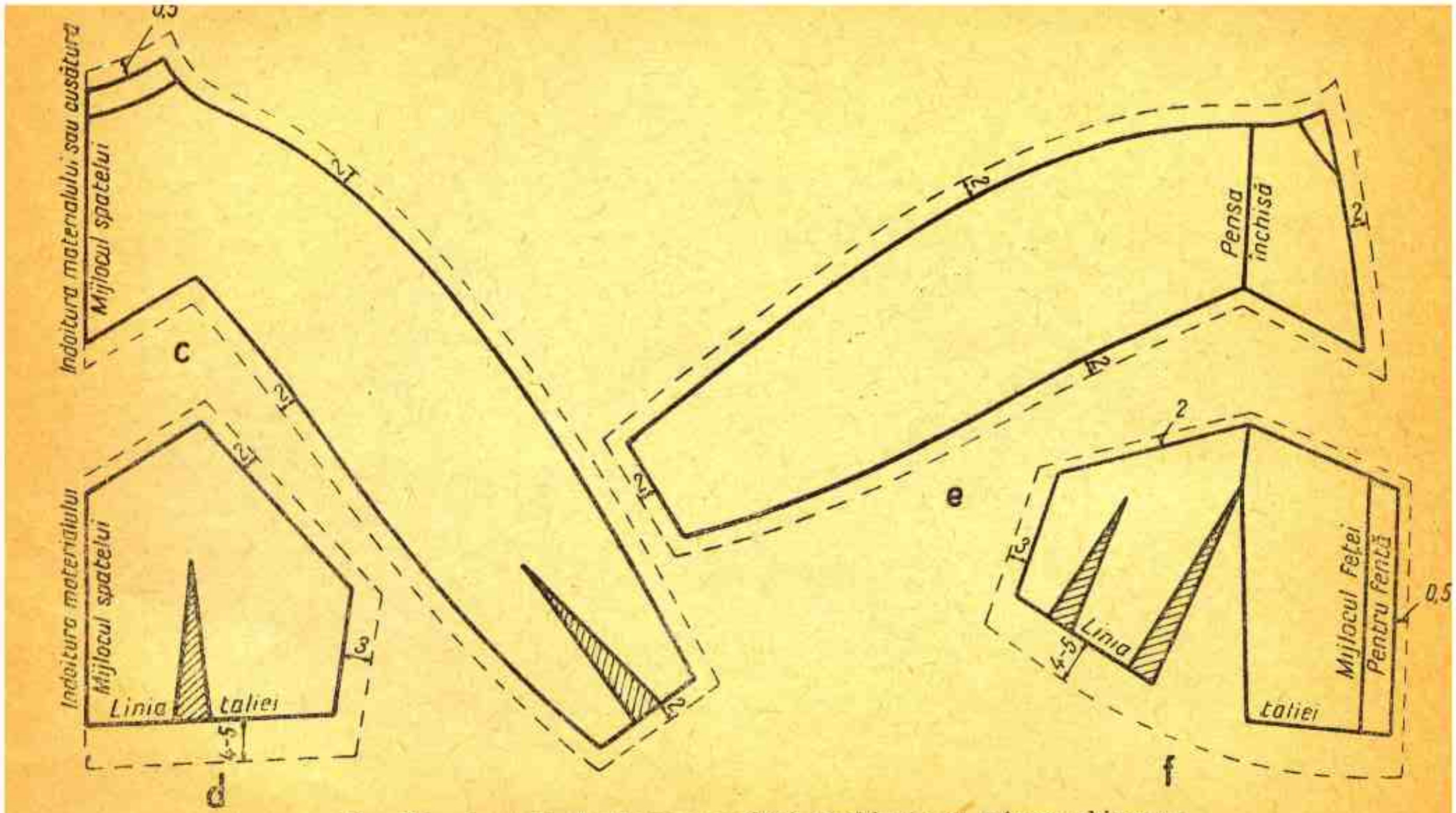

Fig. 304,*c*,*d*,*e*,*f*. Confecționarea rochiei combinate cu mîneca chimono:

c, *d*, *e*, *f* — așezarea pe material a pieselor tiparului de spate și față cu rezerve pentru cusături.

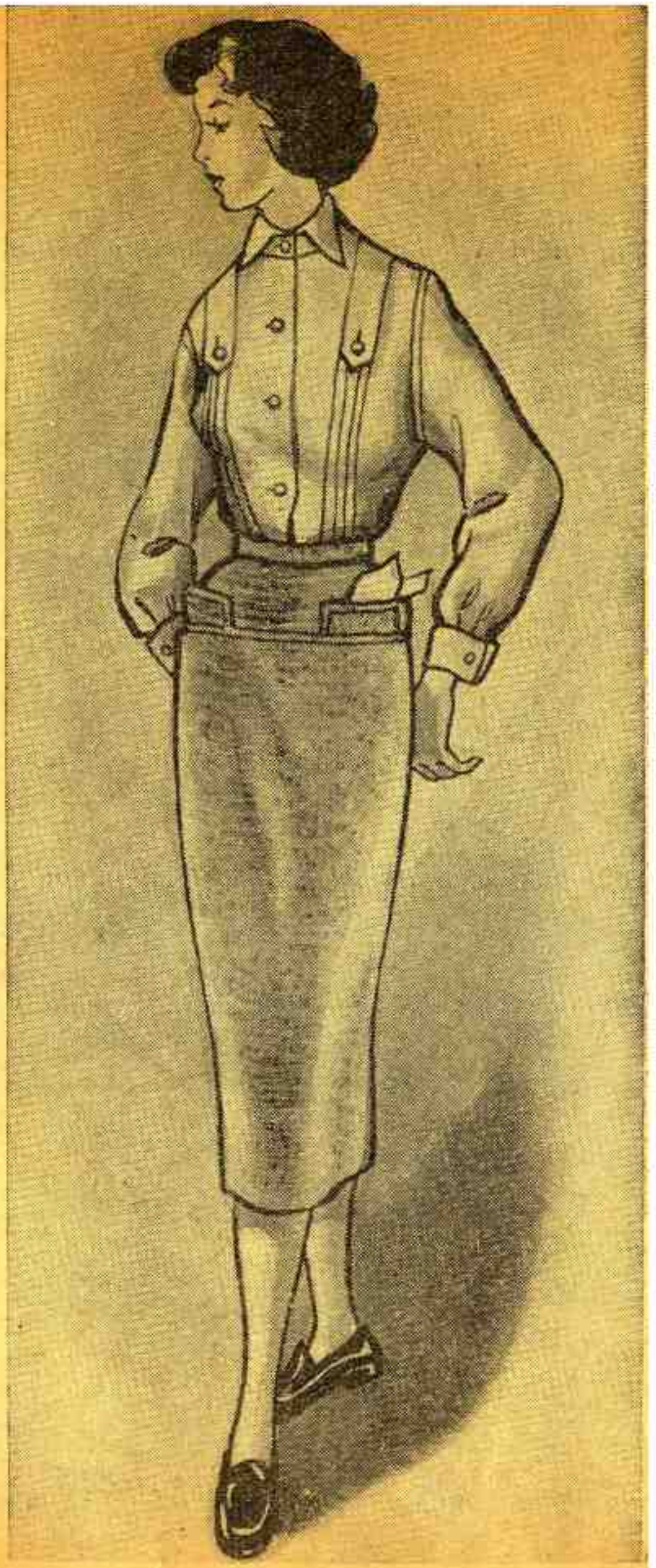

Fig. 305. Fustă cu platcă.

FUSTĂ CU PLATCĂ

În fig. 305 este prezentată o fustă dreaptă cu platcă. Pentru a construi tiparul acestei fuste (fig. 306, *a*) se aplică linia plătcii, pe tiparul de bază al fustei drepte cu șase pense. De la linia taliei se aplică pe mijlocul feței și spatelui fustei, precum și pe linia de pe

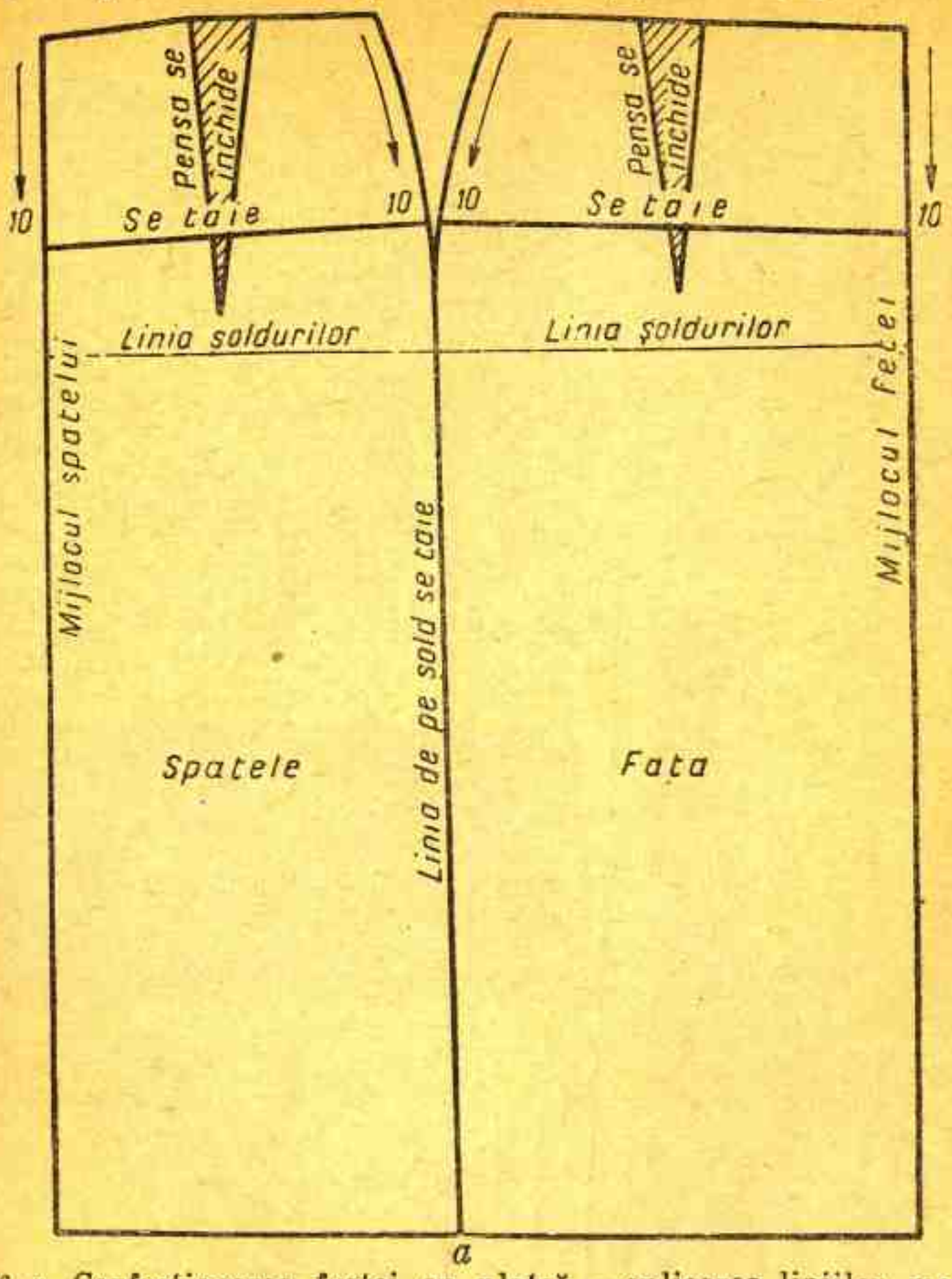

Fig. 306, *a*. Confecționarea fustei cu platcă — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al fustei.

șold în jos, cîte 10 cm, iar punctele *10* se unesc. Tiparul se taie apoi pe linia marcată, iar pensele de pe platcă se închid la croit.

Așezarea tiparului pe material (fig. 306, *b*,*c*,*d*,*e*). La croitul materialului, se așază tiparul în așa fel ca mijlocul plătcilor, precum și al părților din spate și din față să treacă pe îndoitura materialului pe direcția firului de lungime.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia taliei — 1 cm, pe linia de pe șold — 3 cm, pe linia de unire a fustei cu platca cîte 2 cm, pe linia tivului — 5—6 cm.

Pe linia de unire a plătcii se pot face buzunare. În acest caz la croitul plătcii se adaugă pe linia de jos a acesteia cîte 10—15 cm în locurile prevăzute pentru buzunare.

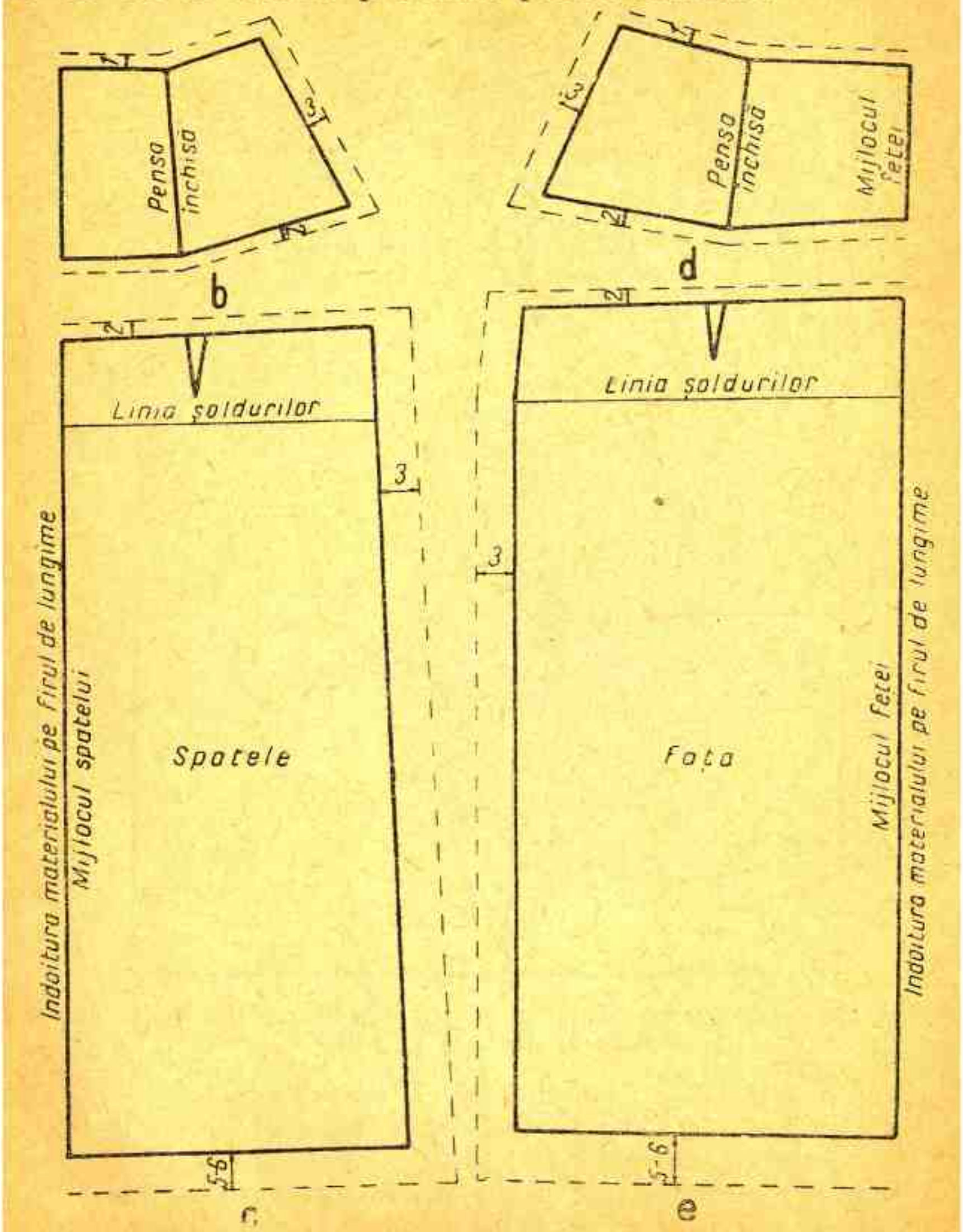

Fig. 306, *b,c,d,e*. Confecționarea fustei cu platcă:
b,c,d,e — așezarea pe material a pieselor tiparului de fustă cu rezerve pentru cusături.

ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU LUCRU

Îmbrăcămintea pentru lucru — salopete, semisalopete, halate, șorțuri — se folosește în funcție de condițiile de lucru. Scopul îmbrăcămintii pentru lucru este de a proteja contra murdăriei hainele și lenjeria de corp.

Îmbrăcămintea pentru lucru se confecționează de preferință din material gros de bumbac. Culoarea acestuia depinde de felul lucrului. De obicei se face din material de culoare albă, neagră, gri, bleumarin sau maro.

Condiția principală la confecționarea îmbrăcămintii pentru lucru este să fie cît mai practică și comodă la purtat. Îmbrăcămintea pentru lucru nu trebuie să stinghereasca mișcările; este indicat să se facă cu buzunare mari. Îmbrăcămintea pentru lucru se completează cu basmale sau bonete la culoarea îmbrăcămintii. Se dau mai jos tiparele de bază și mulajele îmbrăcămintei de lucru.

ȘORȚ PENTRU FEMEI

În fig. 307 este prezentat un șorț pentru femei.

Pentru construirea tiparului acestui șorț (măsura 50), se iau următoarele măsuri:

— lungimea șorțului	60 cm
— jumătate din grosimea taliei	40 cm
— lungimea bretelelor	80 cm

Lungimea bretelelor se măsoară de la linia taliei în spate peste umăr pînă la linia taliei în față.

Construirea tiparului

Partea superioară a șorțului (fig. 308 a)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

Lățimea pieptarului. Din punctul *A*, se aplică spre stînga pe latura unghiului 14 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul *H*.

Fig. 307. Șort.

Lungimea pieptarului. Din punctul *A* se aplică în sus, pe latura unghiului, 25 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul *G*.

Linia laterală . Din punctul *H*, perpendicular pe linia *AH*, se aplică în sus 16 cm (pentru toate măsurile). Punctele *16* și *G* se unesc.

Linia taliei. Linia verticală se prelungește din punctul *A* în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *H* și *2* se unesc.

Cuta. Din punctul *2* se aplică spre stînga 8 cm, iar din punctul *8* spre stînga încă 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctele *8* și *3* se duc în sus linii verticale de lungime nedefinită.

Partea de jos a șorțului (fig. 308 b)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 44 cm, reprezentînd *lățimea șorțului* (jumătate din grosimea taliei, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$40 + 4 = 44 \text{ cm},$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 60 cm, reprezentînd *lungimea șorțului* după măsură.

Linia taliei. Din punctul *B* se aplică pe linia *BC* în jos 1 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul *T*. Punctele *A* și *T* se unesc.

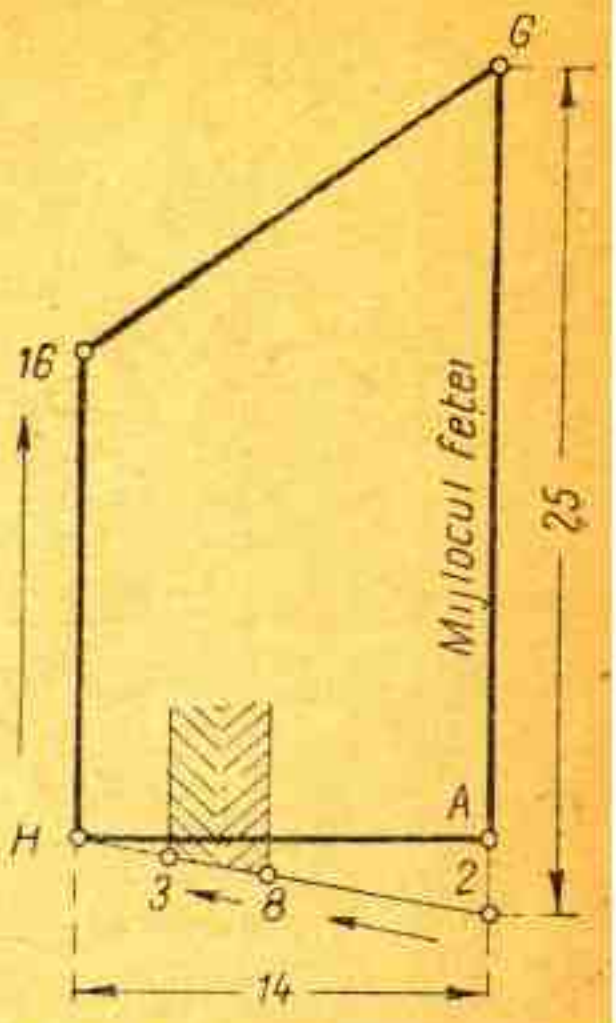

Fig. 308 a. Tiparul părții superioare a șorțului.

Buzunarul. Pe linia *AT* se aplică din punctul *T* spre stînga 11 cm (pentru toate măsurile) și din punctul *11* se aplică 7 cm (pentru toate măsurile) în jos, paralel cu linia *BC*. Din punctul *7* se duce spre stînga, paralel cu linia taliei, linia buzunarului lungă de 12 cm (pentru toate măsurile). Din punctele *7* și *12* se duc în jos linii verticale lungi de 13 cm (pentru toate măsurile). Punctele *13* se unesc. Colțurile buzunarului se rotunjesc sau se lasă drepte, după modelul ales.

Bretelele. Lungimea bretelelor este de 80 cm (lungimea bretelelor conform măsurii, plus 5 cm pentru rezervă):

$$80 + 5 = 85 \text{ cm}.$$

Lățimea bretelelor este de 4 cm.

Cordonul. Lungimea cordonului este de 104 cm (grosimea taliei, conform măsurii), plus 24 cm pentru legat (pentru toate măsurile):

$$80 + 24 = 104 \text{ cm}.$$

Lățimea cordonului este de 4 cm.

O b s e r v a ț i e. Șorțul se croiește fără rezerve pentru cusături.

Bretelele se prind din talie, aplicîndu-se peste pieptar, sau de la linia de sus a pieptarului trecînd pe linia bazei gîtului.

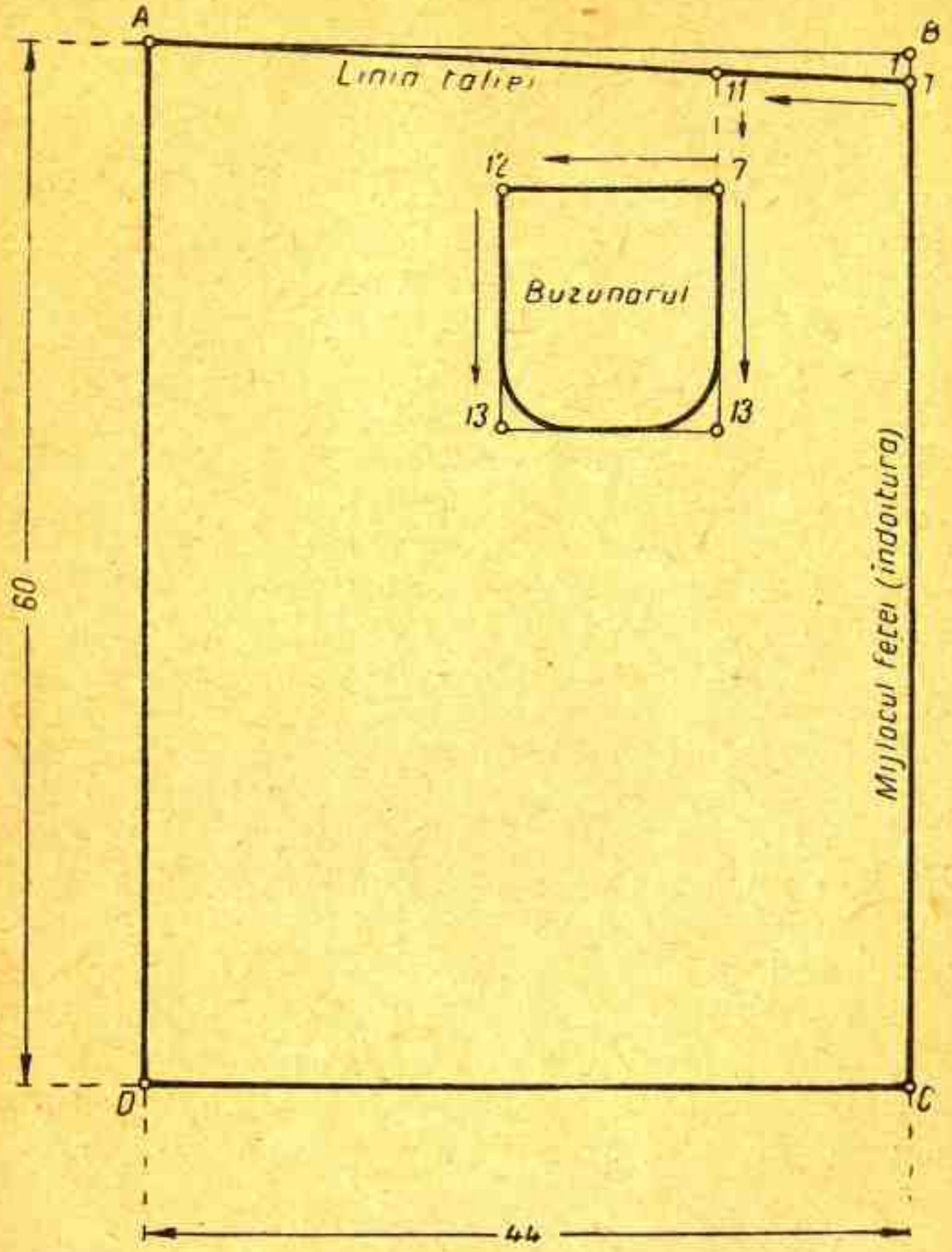

Fig. 308 b. Tiparul părții inferioare a șorțului.

ȘORȚ CU CUSĂTURI ÎN RELIEF

Pentru a executa tiparul șorțului cu cusături în relief prezentat în fig. 309, se aplică liniile modelului pe tiparul de bază de spate și de față al rochiei simple.

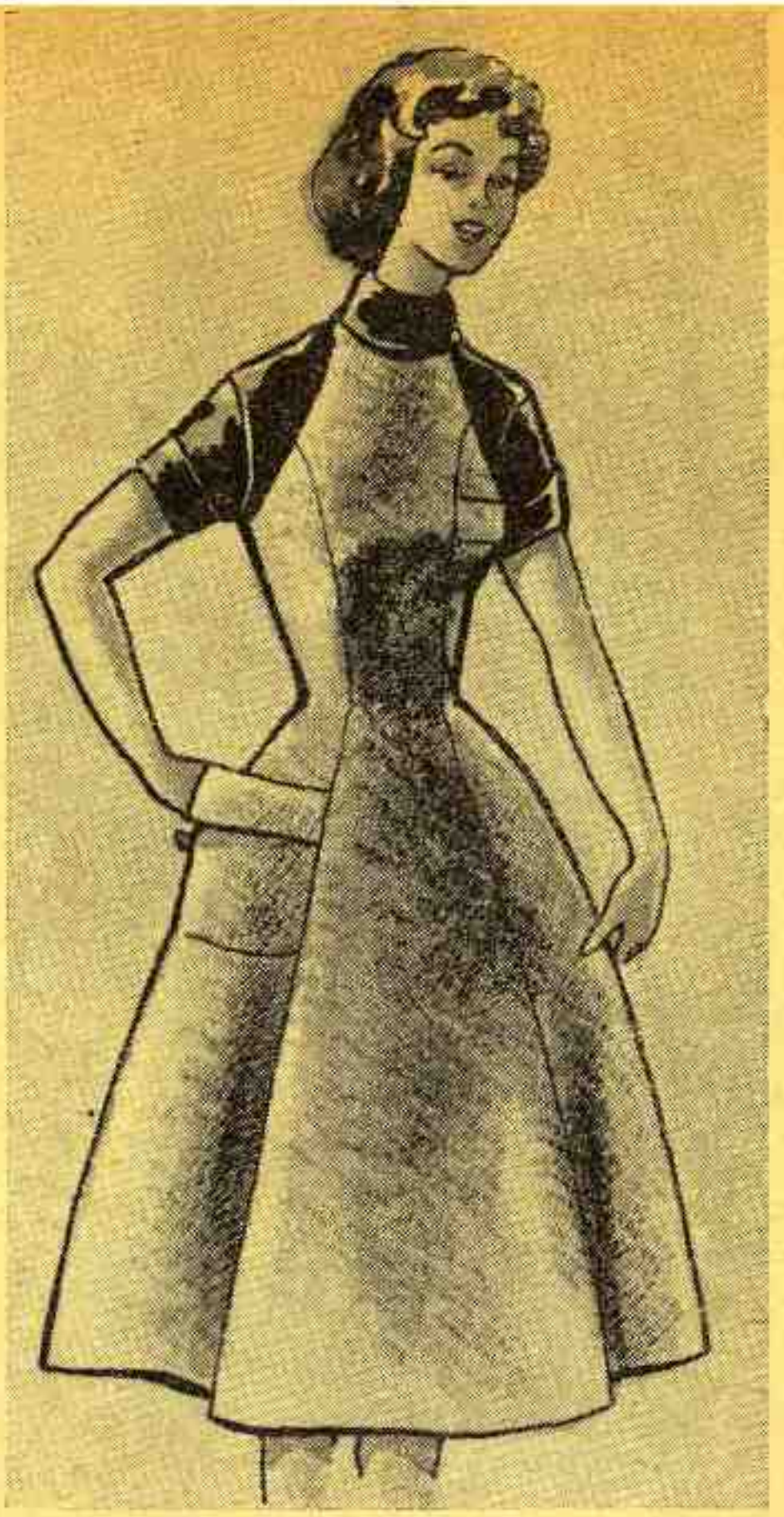

Fig. 309. Şorţ cu cusături montante.

Spatele (fig. 310, *a*). Pe linia de subraţ se aplică, de la răscroitura braţului în jos, 3 cm. De la linia taliei se aplică pe mijlocul spatelui în sus 2 cm. Punctele *2* şi *3* se unesc. Pensa de pe linia taliei se decupează (se taie jos), iar din vîrful pensei se marchează în jos linia tăieturii.

Faţa (fig. 310, *b*). De la răscroitura gîtului se aplică spre stînga, pe linia umărului, 2 cm, iar de la răscroitura braţului în jos, pe linia de subraţ — 3 cm. Punctele *2* şi *3* se unesc printr-o linie uşor arcuită. Pensa de la umăr se decupează. Pensa de pe linia taliei se decupează de asemenea, iar de la vîrful pensei din talie în jos se marchează linia tăieturii.

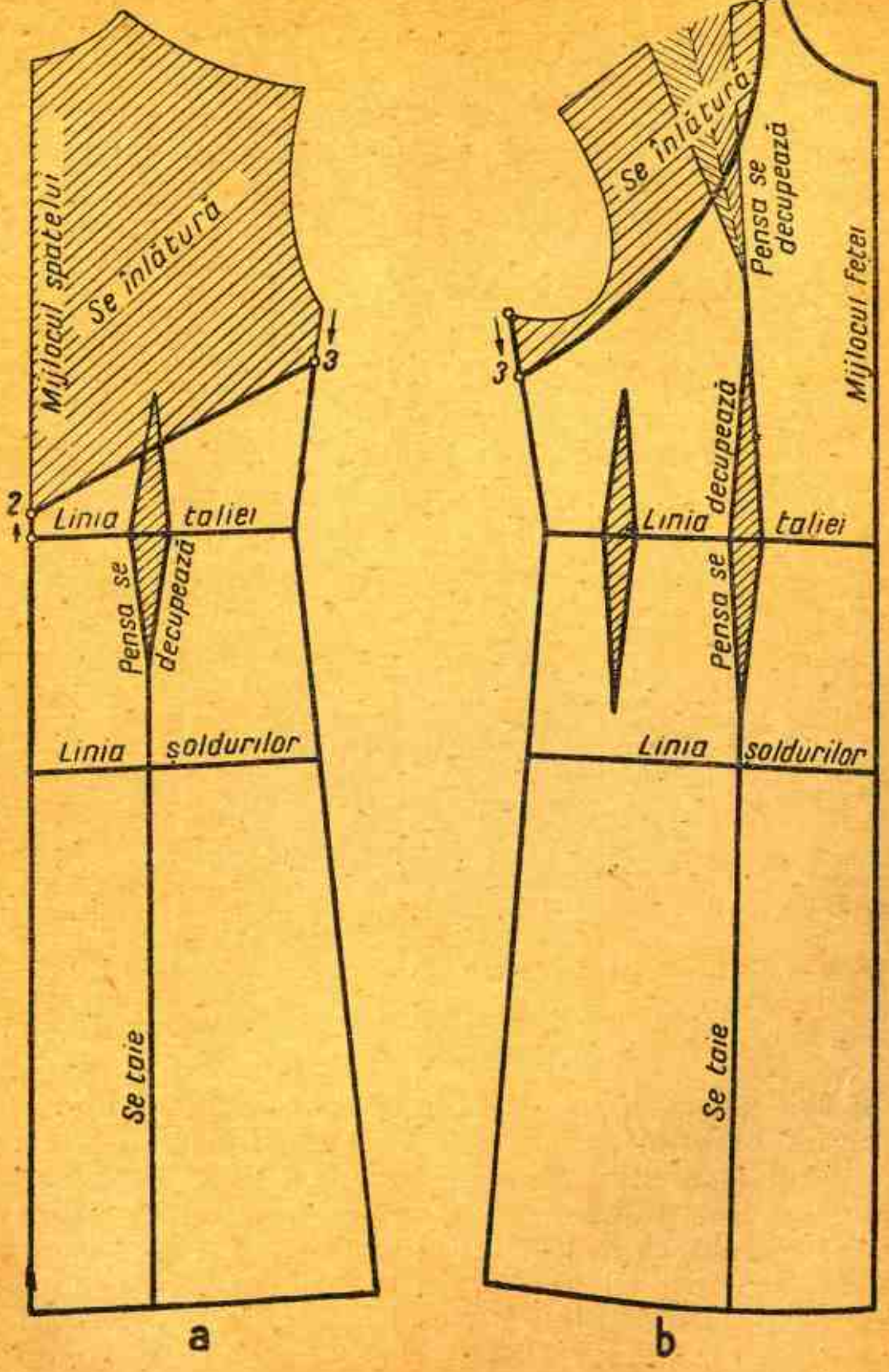

Fig. 310, *a*,*b*. Confecționarea șorțului cu cusături montante:
a, *b* — aplicarea liniilor modelului pe tiparul de bază al spatelui și feței.

Așezarea tiparului pe material (fig. 310, *c*, *d*, *e*, *f*). Tiparul se aplică cu mijlocul feței pe îndoitura materialului împăturit pe firul de lungime, iar de la pensele din talie linia se evazează pornind de la linia șoldurilor.

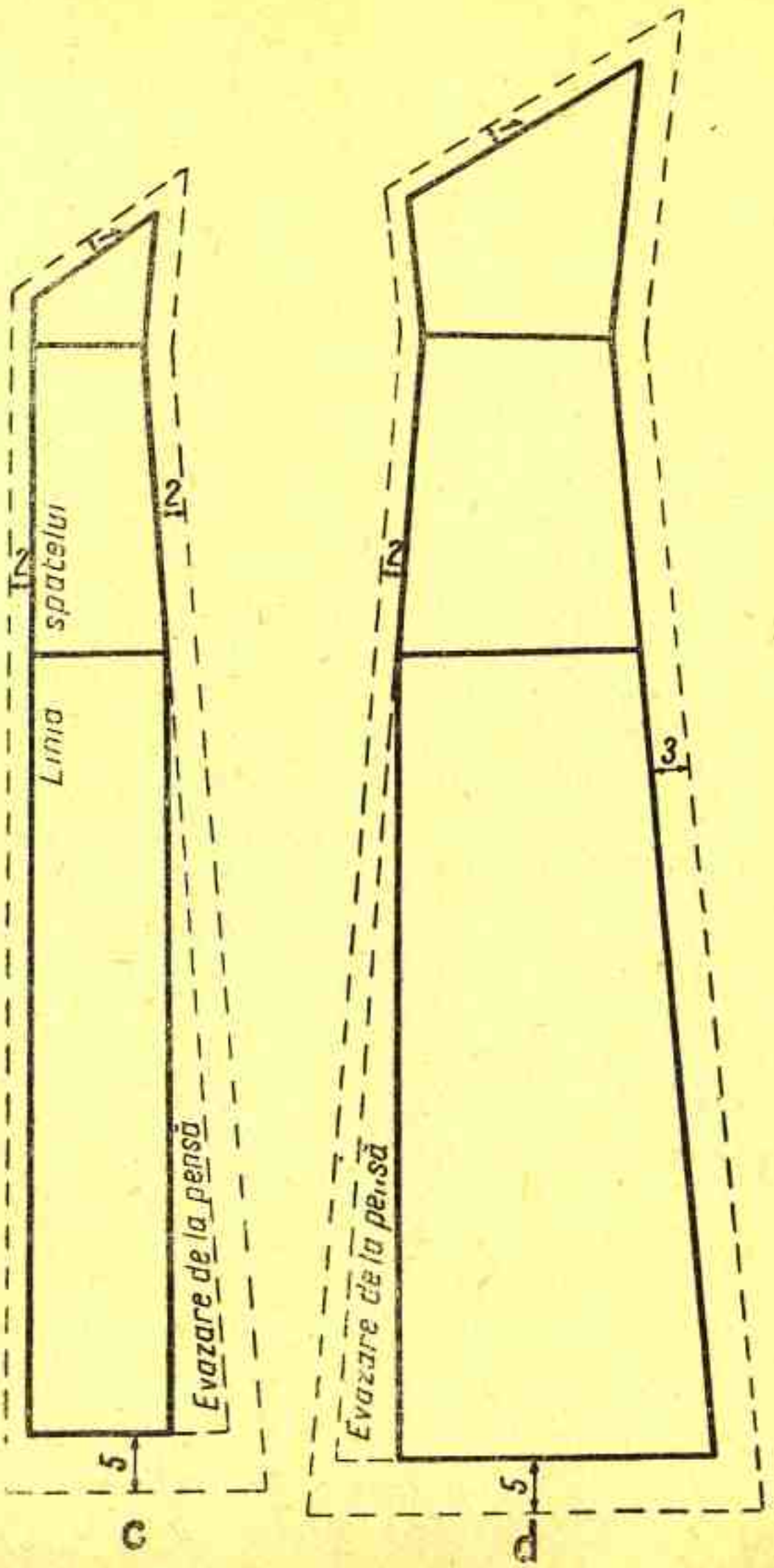

Fig. 310, *c*,*d*. Confecționarea șorțului cu cusături montante:
c, *d* — așezarea pieselor tiparului de spate pe material cu rezerve pentru cusături.

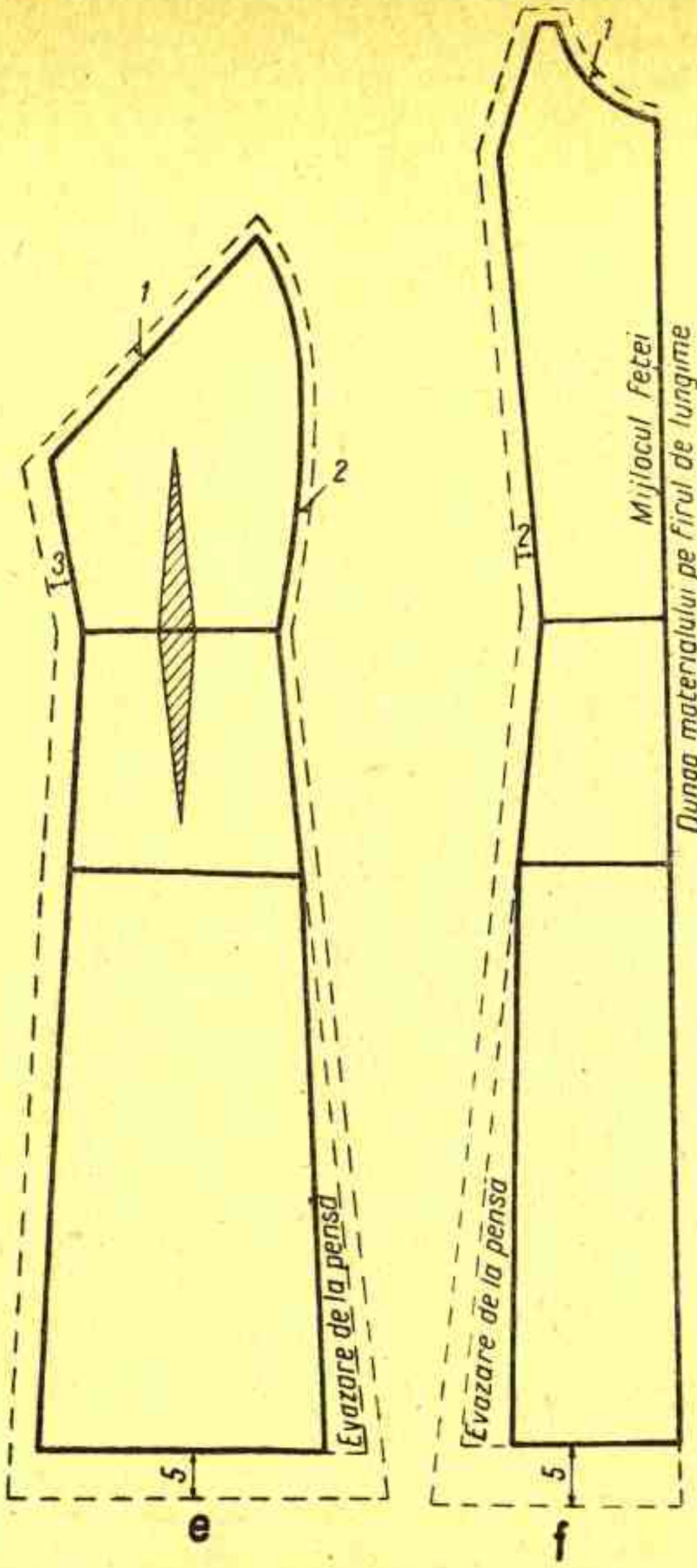

Fig. 310, *e,f*. Confecționarea șorțului cu cusături montante:
e, f — așezarea pieselor tiparului de față pe material cu rezerve pentru cusături.

La croit se lasă următoarele rezerve pentru cusături: pe linia superioară a șorțului și răscroitura gîtului — 1 cm, pe linia de unire a pieselor și mijlocul spatelui — 2 cm, pe linia de subraț — 3 cm, pe linia tivului — 5 cm.

HALAT PENTRU LUCRU

În fig. 311 este prezentat un halat pentru lucru folosit de femei. Se recomandă să se confecționeze din material gros, ieftin. Forma gulerului și numărul nasturilor se pot alege după gust. Peste gulerul halatului (dacă acesta nu este alb) se poate aplica (ca garnitură și în scop igienic) un guleraș alb.

Pentru construirea tiparului de halat (măsura 50) sînt necesare următoarele măsuri:

— lungimea halatului	108	cm
— lungimea spatelui pînă la talie	39	cm
— lungimea umărului	14	cm
— jumătate din grosimea gîtului.....	19,5	cm
— jumătate din grosimea bustului	50	cm
— jumătate din grosimea taliei	40	cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	52	cm

La construirea tiparului nu s-a ținut seamă de rezerve pentru cusături.

Construirea tiparului (fig. 312)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 108 cm, reprezentînd *lungimea halatului*, conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD, egale cu 56 cm, corespunzînd *lățimii halatului* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii , plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$50 + 6 = 56 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică, pe linia AD în jos 20,7 cm și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 4 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 4 = 20{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul G_1.

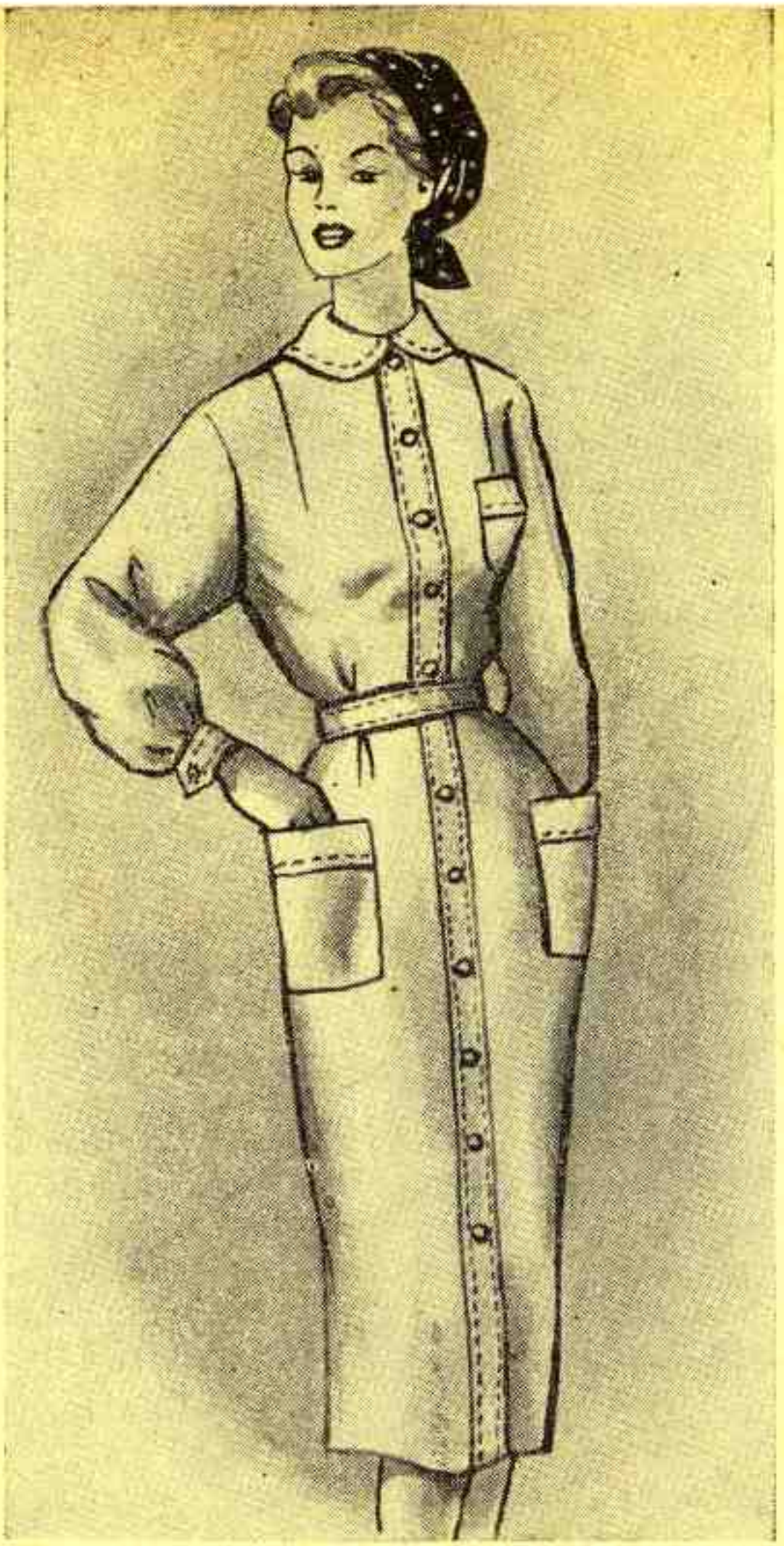

Fig. 311. Halat pentru lucru.

Linia taliei. Din punctul *A* se aplică, pe linia *AD* în jos, 39 cm (lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii) și se notează punctul *T*.

Din punctul *T* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *BC* și se notează punctul T_1.

Linia șoldurilor. Din punctul *T* se aplică, pe linia *AD* în jos, 18 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul *L*. Din

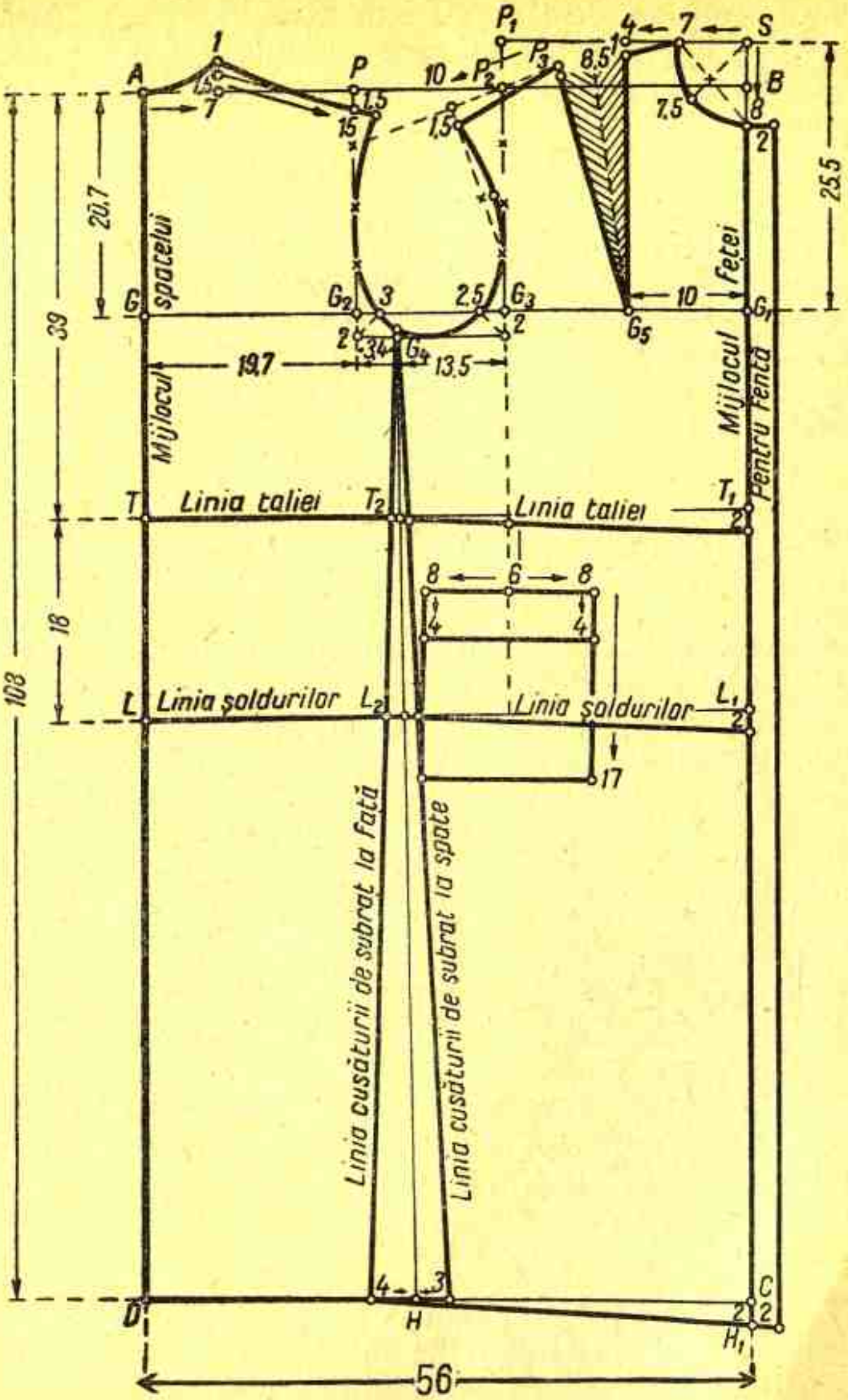

Fig. 312. Tiparul de halat pentru lucru.

punctul L se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul L_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică pe linia GG_1, spre dreapta, 19,7 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 3 = 19{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia și punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică pe linia GG_1 spre dreapta 13,5 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 4) + 1 = 13{,}5 \text{ cm.}$$

Lățimea răscroiturii brațului pentru măsura 52 și pentru măsura următoare este egală cu 1/4 din jumătatea grosimii bustului.

Completarea umărului. Din punctul G_1 în sus, pe linia BC și în prelungirea acestei linii, se aplică 25,5 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 0{,}5 = 25{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară a cărei lungime este egală cu 25,5 cm și se notează punctul P_1. Intersecția cu linia AB se notează cu P_2. Punctele P_1 și S se unesc.

Adîncimea răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se prelungesc din punctele G_2 și G_3 (de pe dreapta GG_1) în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *2* se unesc.

Linia de subraț. Din punctul *2* (adîncirea răscroiturii brațului) se aplică spre dreapta 3,4 cm și se notează punctul G_4 (1/4 din lățimea răscroiturii brațului):

$$13{,}5 : 4 = 3{,}4 \text{ cm.}$$

Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD. Punctul de intersecție se notează cu H.

Punctele ajutătoare de pe linia umărului și linia răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

Cu aceasta se termină desenarea elementelor ajutătoare și se trece la construirea tiparului de spate, apoi a tiparului de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul *A* se aplică, pe linia *AB* spre dreapta, 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm.}$$

Din punctul *7* se aplică în sus 1,5 cm și din punctul *1,5* se aplică în sus încă 1 cm (pentru toate măsurile).

Punctele *A* și *1* se unesc printr-o linie arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul *P*, pe linia PG_2, se aplică 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Din punctul *1,5* (răscroitura gîtului) se duce prin punctul *1,5* (înclinarea umărului) linia umărului lungă de 15 cm (lungimea umărului conform măsurii, plus 1 cm pentru susținere la toate măsurile):

$$14 + 1 = 15 \text{ cm,}$$

și punctul *1* se unește cu linia umărului.

Linia răscroiturii brațului. Din punctul *2* (linia din stînga a adîncirii răscroiturii brațului) pe bisectoarea unghiului, se aplică 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul G_4 se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *15* (capătul liniei umărului), punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2 și punctul *3* pînă la punctul *1*.

Linia cusăturii de subraț. Din punctul *H* (de pe linia *CD*) se aplică spre dreapta 3 cm. Punctele *1*, G_4 și *3* se unesc.

Fața

Răscroitura gîtului. Pe linia SP_1 din punctul *S* se aplică spre stînga 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 0{,}5 = 7 \text{ cm.}$$

Pe linia *SC*, din punctul *S*, se aplică în jos 8 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus, 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(19{,}5 : 3) + 1{,}5 = 8 \text{ cm.}$$

Punctele *7* și *8* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două și din punctul *S*, trecînd prin punctul de diviziune al liniei punctate, se aplică 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile;

$$(19{,}5 : 3) + 1 = 7{,}5 \text{ cm.}$$

Punctele *7*, *7,5* și *8* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de la umăr. Din punctul *7*, pe linia SP_1 se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *4* în jos se aplică 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *4* se unesc.

Pensa de la umăr. Din punctul G_1, pe linia GG_1, se aplică spre stînga 10 cm și se notează punctul G_5 (răscroitura gîtului plus lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensa de la umăr, minus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(7 + 4) - 1 = 10 \text{ cm.}$$

Punctele *1* și G_5 se unesc. Din punctul *1* se aplică spre stînga (pe înclinarea umărului) 8,5 cm (lungimea feței pînă la talie, conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie conform măsurii):

$$[54 - (19,5 : 3)] - 39 = 8,5 \text{ cm.}$$

Linia pensei se măsoară din punctul *1* pînă la punctul G_5 și se aplică această lungime din punctul G_5, trecînd prin punctul *8,5*, notîndu-se punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie egale între ele).

Lungimea umărului de la pensa de la umăr pînă la răscroitura brațului. Punctul P_3 se unește cu punctul superior de diviziune al liniei PG_2. Din punctul P_3 se aplică spre stînga, pe linia punctată, 10 cm (lungimea umărului conform măsurii, minus lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$14 - 4 = 10 \text{ cm.}$$

Punctul *10* se unește cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3. Pe această linie se aplică din punctul *10* în jos, 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* și P_3 se unesc.

Linia răscroiturii brațului. Linia punctată din punctul *1,5* pînă la punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3 se împarte în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* (adîncirea răscroiturii brațului) se aplică pe bisectoarea unghiului, 2,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *1,5*, *1*, punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3 și punctul *2,5* apoi, atingînd linia de adîncire a răscroiturii brațului, spre punctul *1*.

Linia cusăturii de subraț. Din punctul *H* se aplică spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii de subraț se duce prin punctele *1* și G_4 spre punctul *4*. Intersecția cu linia TT_1 se notează cu T_2, iar intersecția cu linia LL_1 se notează cu L_2.

Linia taliei. Pe linia *BC* din punctul T_1 se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și T_2 se unesc.

Linia șoldurilor. Pe linia *BC* din punctul L_1 se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și L_2 se unesc.

Linia de rotunjime a halatului. Linia *BC* se prelungește din punctul *C* în jos cu 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul H_1. Punctele H_1 și *4* (cusătura de subraț) se unesc.

Adaosul pentru fentă. Din punctele *8* și H_1 se aplică spre dreapta cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele notate se unesc.

Buzunarul. Din punctul *2* (punctul din dreapta al adîncirii răscroiturii brațului) se coboară o linie punctată de lungime nedefinită, paralelă cu mijlocul feței. Din punctul de intersecție al acestei linii cu linia taliei se aplică în jos 6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *6* se aplică spre dreapta și spre stînga (paralel pe linia taliei) cîte 8 cm. Din punctele *8* și *8*, perpendicular pe linia care unește punctele *8* și *8*, se aplică în jos cîte 17 cm (pentru toate măsurile). Punctele notate se unesc.

Clapa buzunarului. Din punctele *8* se aplică în jos cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4* și *4* se unesc.

Mîneca

Mîneca pentru halat se croiește după tiparul indicat la (p.176, fig. 111).

Gulerul

Gulerul pentru halat se croiește după tiparul dat la p. 419 (v. fig. 278).

SEMISALOPETĂ PENTRU FEMEI

În fig. 313 este arătată semisalopeta pentru femei, confecționată din țesătură de bumbac sau din stofuliță. Bretelele se încheie în față cu catarame prinse pe pieptarul semisalopetei, iar în spate sînt cusute pe pantalon. Buzunarele sînt aplicate.

Tiparul de pantalon este la fel ca tiparul de bază al pantalonului pentru femei (fig. 161, p. 297).

Pentru construirea tiparului de pieptar pentru semisalopetă (măsura 50) este necesară o singură măsură:

— jumătate din grosimea taliei — 40 **cm**.

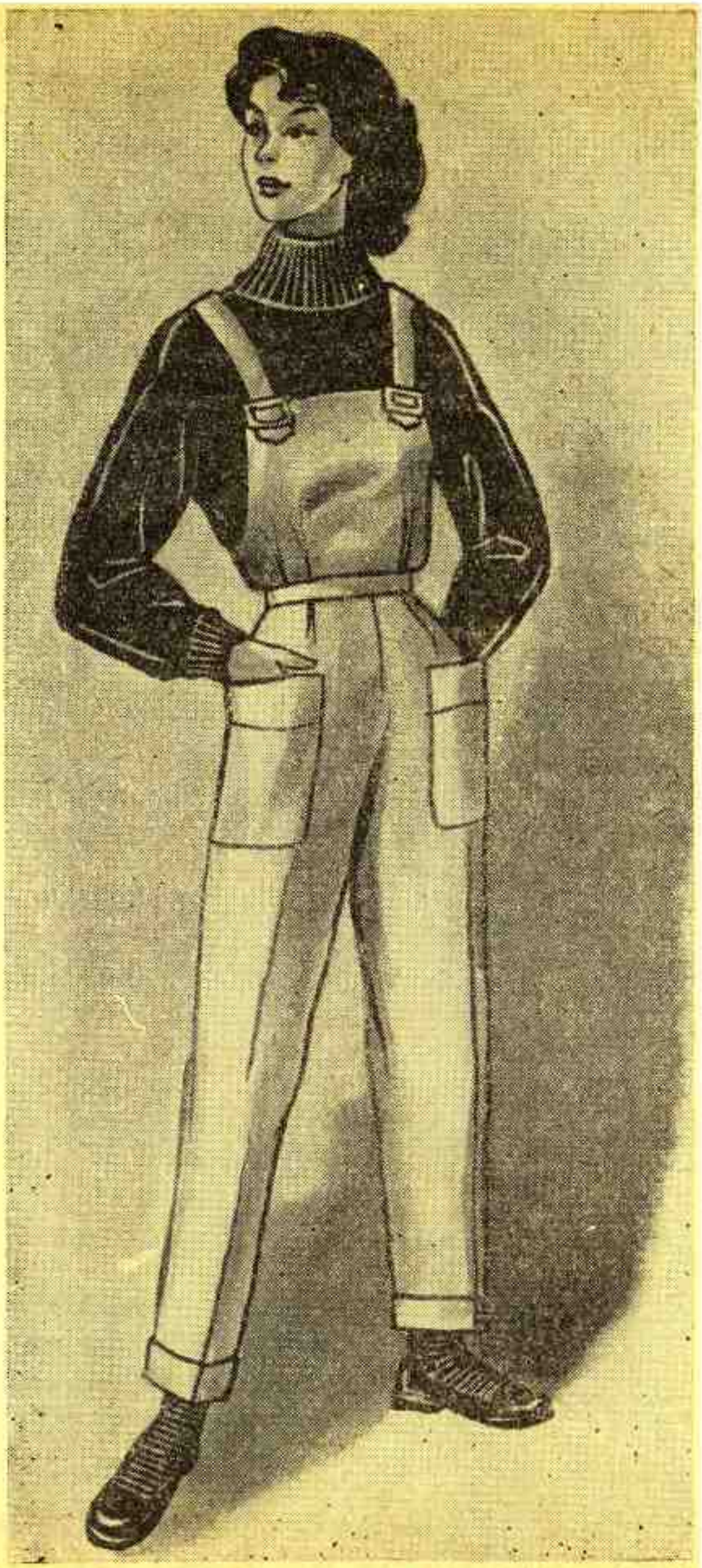

Fig. 313. Semisalopetă pentru femei.

Pieptarul semisalopetei (fig. 314)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *A*.

Mijlocul feței. Pe latura verticală a unghiului se aplică din punctul *A* în jos 22 cm și se notează punctul *T*. Din punctul *T* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită.

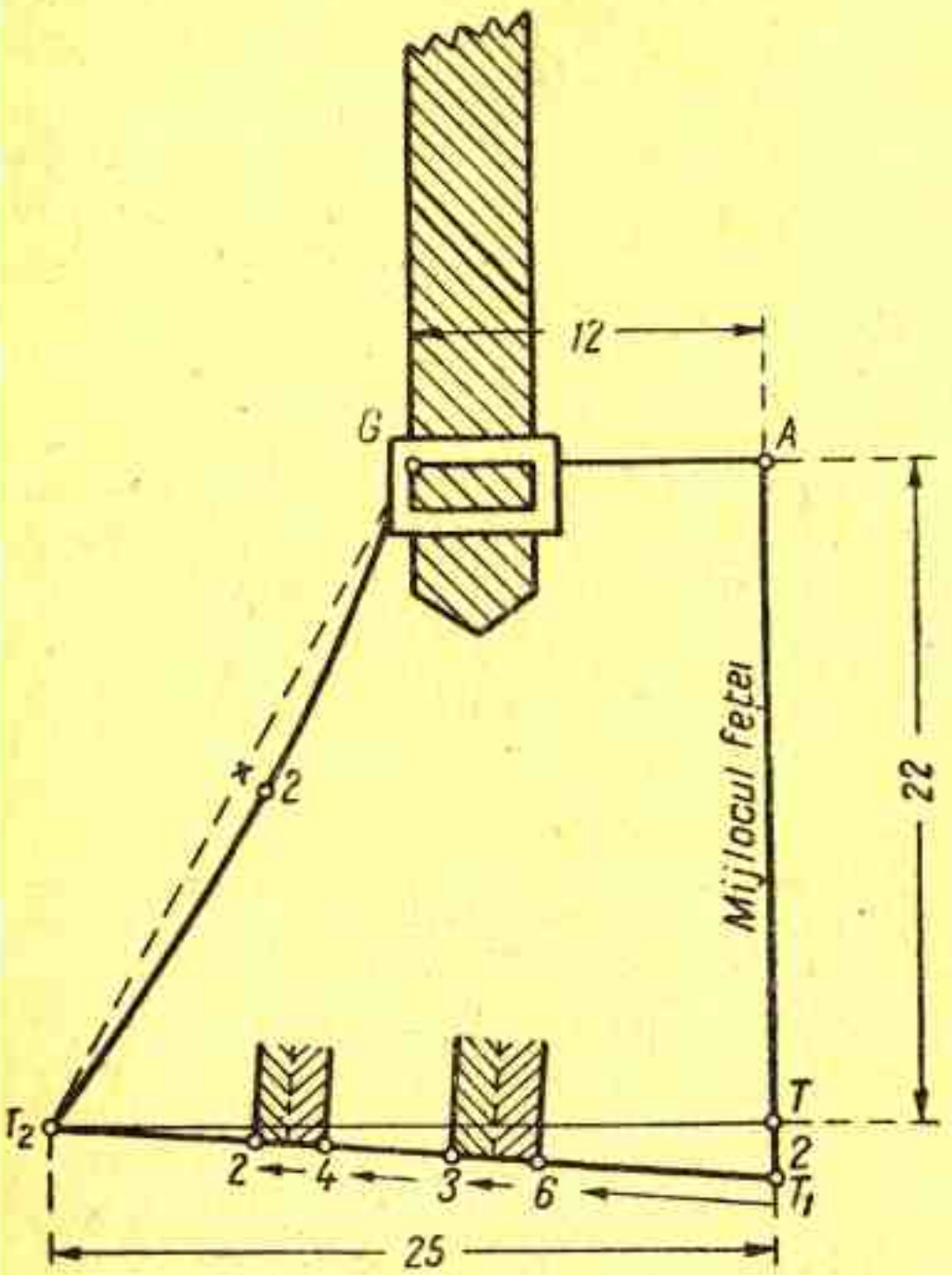

Fig. 314. Tiparul pieptarului de semisalopetă.

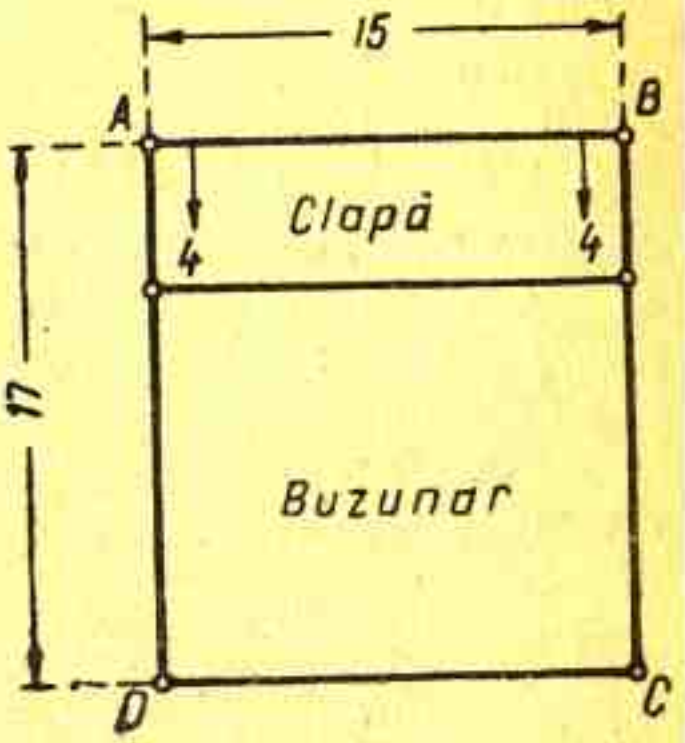

Fig. 315. Buzunar pentru pantalonul de semisalopetă.

Din punctul *T* se aplică apoi în jos 2 cm și se notează punctul T_1.

Linia taliei. Din punctul *T* se aplică pe linia orizontală spre stînga 25 cm și se notează punctul T_2 (1/2 din grosimea taliei, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(40 : 2) + 5 = 25 \text{ cm}.$$

Punctele T_1 și T_2 se unesc.

Linia superioară și linia laterală. Din punctul *A* se aplică spre stînga 12 cm și se notează punctul *G*. Punctele *G* și T_2 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte apoi în două. Din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată GT_2, se aplică în jos 2 cm. Linia laterală se duce prin punctele *G* și *2* spre punctul T_2.

Pensele sau cutele necălcate de pe linia taliei. Pe linia T_1T_2 se aplică 6 cm, din punctul T_1 spre stînga (această distanță trebuie să fie egală cu distanța de la mijlocul feței pantalonului pînă la prima cută). Din punctul *6* se aplică spre stînga 3 cm (adîncimea pensei). Din punctul *3* se aplică apoi spre stînga 4 cm, iar din punctul *4* se aplică spre stînga 2 cm (adîncimea celeilalte pense). Din punctele *6*, *3*, *4* și *2* se duc în sus linii de o lungime nedefinită, paralele cu mijlocul feței.

Breteaua. Lățimea bretelei este egală cu 4—5 cm. Lungimea bretelei este egală cu lungimea (de la linia taliei din spate, peste umăr, pînă la linia superioară a pieptarului, plus 5 cm pentru depășire sub cataramă).

Buzunarul pentru pantalonul de semisalopetă (fig. 315)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 17 cm, lungimea buzunarului, și laturile orizontale *AB* și *CD*, egale cu 15 cm, lățimea buzunarului.

Clapa buzunarului. Din punctele *A* și *B* se aplică în jos cîte 4 cm și punctele *4* și *4* se unesc printr-o linie dreaptă.

SALOPETĂ PENTRU FEMEI

În fig. 316 este prezentată o salopetă pentru femei. Ea se confecționează din material gros de bumbac, uni.

Pentru construirea tiparului acestei salopete (măsura 48) se iau următoarele măsuri:

— lungimea spatelui pînă la talie	38 cm
— lungimea feței pînă la talie	51 cm
— jumătate din grosimea gîtului	18 cm
— jumătate din grosimea bustului	48 cm
— jumătate din grosimea taliei	38 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	50 cm
— lungimea umărului	14 cm
— lungimea mînecii	58 cm
— lungimea pantalonului pe șold	100 cm
— lungimea din talie pînă la genunchi	56 cm

La construirea tiparului nu s-a ținut seamă de rezerve pentru cusături.

Construirea tiparului

Partea superioară a salopetei și partea din față a pantalonului (fig. 317 a)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 59 cm, reprezentînd *lungimea dreptunghiului*

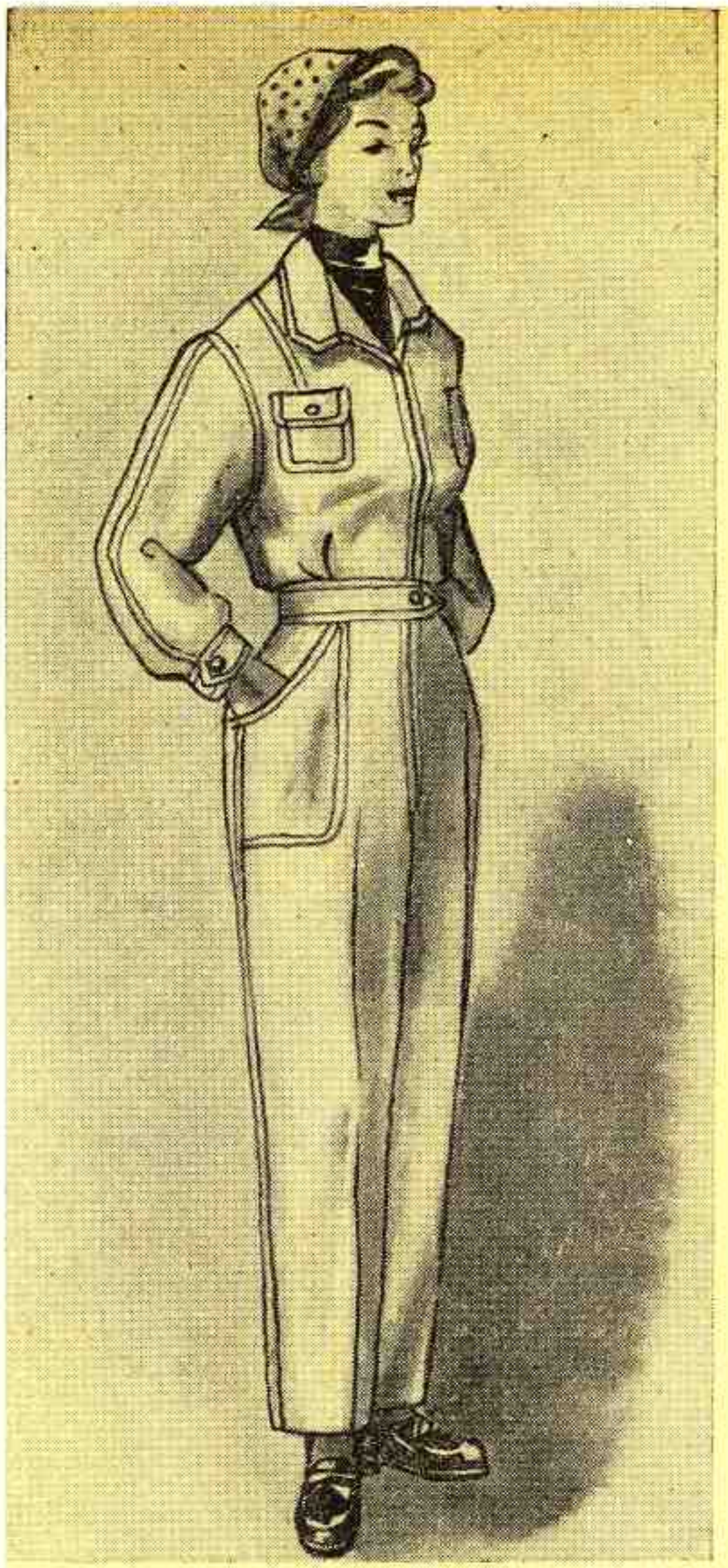

Fig. 316. Salopetă pentru femei.

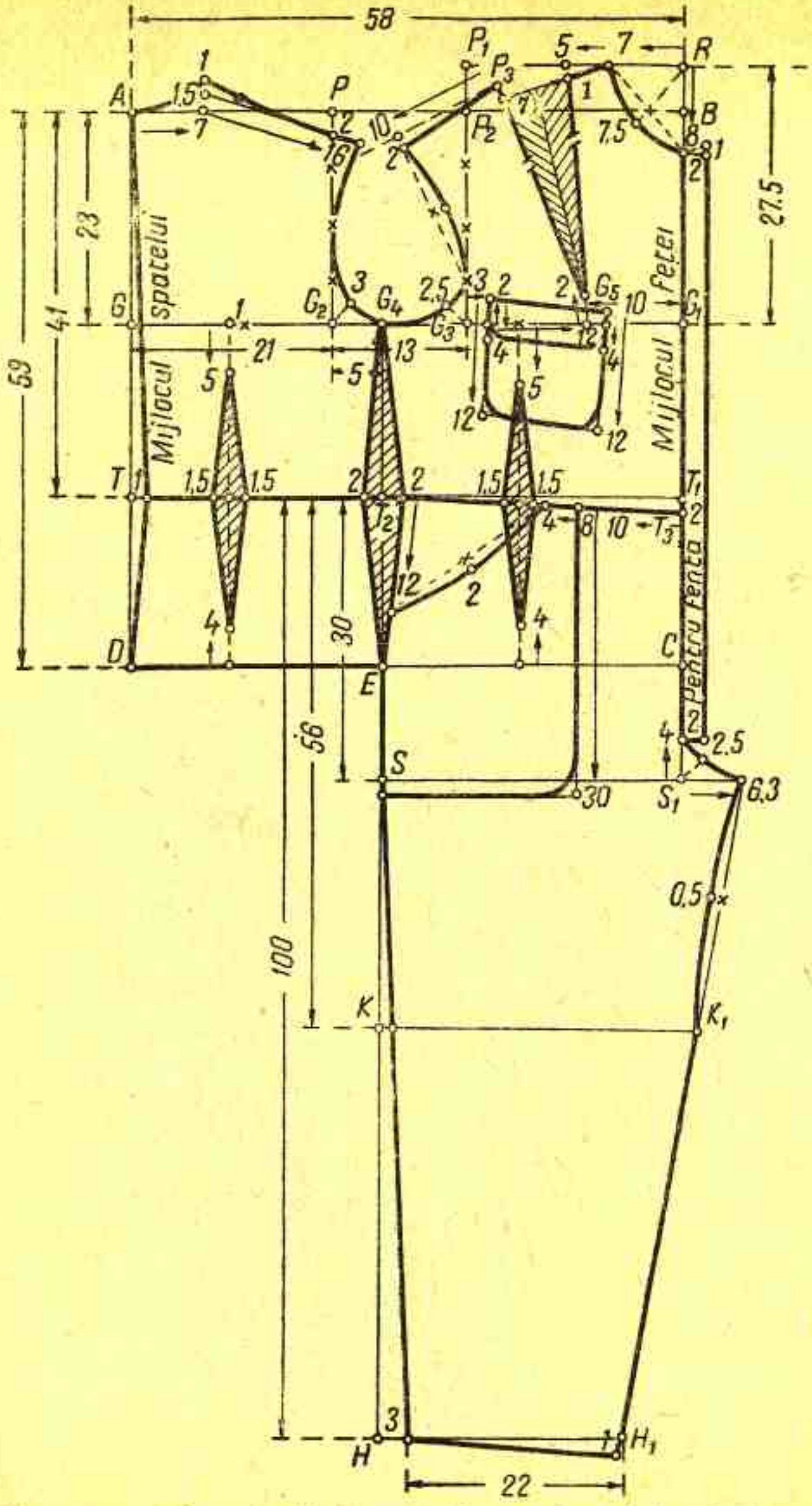

Fig. 317 a. Tiparul părții superioare și a celei anterioare a pantalonului de salopetă.

(lungimea spatelui pînă la talie, conform măsurii, plus 21 cm pentru toate măsurile):

$$38 + 21 = 59 \text{ cm}$$

și laturile orizontale AB și CD egale cu 58 cm, reprezentînd *lățimea salopetei* (jumătate din grosimea bustului, conform măsurii, plus 10 cm pentru toate măsurile):

$$48 + 10 = 58 \text{ cm}.$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică 23 cm pe linia AD în jos și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 7 = 23 \text{ cm}.$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu G_1.

Linia taliei. Din punctul A se aplică 41 cm pe linia AD în jos și se notează punctul T (lungimea spatelui pînă la talie, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$38 + 3 = 41 \text{ cm}.$$

Din punctul T se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu T_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G spre dreapta se aplică 21 cm pe linia GG_1 și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii bustului conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 3) + 5 = 21 \text{ cm}.$$

Din punctul G_2, perpendicular pe linia GG_1, se duce o linie dreaptă pînă la intersecția cu linia AB. Punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică spre dreapta 13 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 4) + 1 = 13 \text{ cm}.$$

Completarea umărului. Din punctul G_1 se aplică pe linia BC și în continuare 27,5 cm și se notează punctul R (1/2 din jumătatea grosimii bustului, conform măsurii, plus 3,5 cm pentru toate măsurile):

$$(48 : 2) + 3{,}5 = 27{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3 se duce o linie paralelă cu linia BC și pe aceasta se aplică de asemenea 27,5 cm, notîndu-se punctul P_1. Punctul de intersecție a acestei linii cu linia AB se notează cu P_2. Punctele R și P_1 se unesc.

Linia de subraț. Din punctul G_2 se aplică, pe linia GG_1 spre dreapta, 5 cm și se notează punctul G_4 (1/2 din lățimea răscroiturii brațului minus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(13 : 2) - 1{,}5 = 5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară de lungime nedefinită. Punctul de intersecție a acesteia cu linia CD se notează cu E, iar punctul de intersecție cu linia TT_1 se notează cu T_2.

Punctele ajutătoare ale umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_2G_3 se împart în patru părți egale.

După ce s-a terminat desenarea elementelor ajutătoare se trece la construirea tiparului de spate și de față, apoi a părții din față a pantalonului. Partea din spate a pantalonului se desenează separat.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A se aplică pe linia AB spre dreapta 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 1 = 7 \text{ cm.}$$

Din punctul *7*, perpendicular pe linia AB, se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile) și din punctul *1,5* în sus încă 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *1* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul P, perpendicular pe linia AB, se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Prin punctele *1,5* (răscroituira gîtului) și *2* (înclinarea umărului) se duce o linie de lungime nedefinită și de la punctul *1,5* se aplică pe aceasta 16 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$14 + 2 = 16 \text{ cm.}$$

Punctul *1* (răscroitura gîtului) se unește cu linia umărului printr-o linie ușor arcuită.

Linia răscroiturii brațului. Unghiul PG_2G_4 se împarte în două și din punctul G_2 se aplică pe bisectoarea unghiului 3 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *16* prin punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2 și punctul *3* spre punctul G_4.

Linia cusăturii de subraț$_1$. Din punctul T_2 se aplică 2 cm (pentru toate măsurile) pe linia TT_1 spre stînga. Linia cusăturii de subraț se duce din punctul G_4, prin punctul *2* spre punctul *E*.

Cambrarea mijlocului de spate. Din punctul T, pe linia TT_1, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *A*, *1* și *D* se unesc.

Pensa de pe linia taliei. Distanța GG_2 se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică, pe linia GG_1 spre stînga, 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1* se coboară o linie punctată paralelă cu linia *AD*, pînă la linia *CD*, iar de la punctul de intersecție cu această linie, se aplică pe linia punctată în sus 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1* (de pe linia GG_1) se aplică 5 cm (pentru toate măsurile) în jos pe linia punctată. Din punctul de intersecție a liniei punctate cu linia TT_1 se aplică spre stînga și spre dreapta cîte 1,5 cm (pentru toate mărimile). Punctele *1,5* se unesc cu punctele *5* și *4*.

Fața

Răscroitura gîtului. Pe linia RP_1, din punctul R se aplică spre stînga 7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 1 = 7 \text{ cm}.$$

Din punctul *R* se aplică pe linia *RC* în jos 8 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 2 = 8 \text{ cm}.$$

Punctele *7* și *8* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul *R*, trecînd prin punctul de diviziune a liniei punctate, se aplică 7,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 1{,}5 = 7{,}5 \text{ cm}.$$

Punctele *7*, *7,5* și *8* se unesc printr-o linie arcuită.

Lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă. Pe linia P_1R se aplică din punctul *7* spre stînga 5 cm (pentru toate măsurile) și din punctul *5*, perpendicular pe linia P_1R, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *7* și *1* se unesc. Din punctul G_1 se aplică spre stînga 10 cm (răscroitura gîtului în față pe linia superioară, plus 5 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă, minus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(7 + 5) - 2 = 10 \text{ cm}.$$

Punctele *1* și *10* se unesc. Pe linia trasă se aplică din punctul *10* în sus 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_5.

Pentru măsurile 44 și 46 lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă este egală cu 4 cm, iar pentru măsura 48 și mai mare — 5 cm).

Pensa de la umăr. Din punctul *1* se aplică spre stînga (pe înclinarea umărului) *7* cm — adîncimea pensei (lungimea feței pînă la talie, conform măsurii, minus 1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, minus lungimea spatelui pînă la talie, conform măsurii):

$$[51 - (18 : 3)] - 38 = 7 \text{ cm}.$$

Se măsoară linia pensei de la punctul *1* la punctul G_5 și se aplică o lungime egală din punctul G_5 prin punctul *7* notîndu-se punctul P_3, se unesc punctele *1* și G_5 și se duce linia spre punctul P_3 (laturile pensei trebuie să fie în mod obligator egale între ele).

Lungimea umărului de la pensă pînă la răscroitura brațului. Punctul P_3 se unește printr-o linie punctată cu punctul superior de diviziune al liniei PG_2 (spatele) și din punctul P_3 se aplică apoi pe linia punctată spre stînga 10 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 1 cm pentru toate măsurile, minus 5 cm — lungimea umărului de la răscroitura gîtului pînă la pensă):

$$(14 + 1) - 5 = 10 \text{ cm}.$$

Punctul *10* se unește printr-o linie punctată cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3. Din punctul *10* se aplică apoi pe linia punctată în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu punctul P_3.

Linia răscroiturii brațului. Linia punctată, care unește punctul *2* cu punctul inferior de diviziune al liniei P_2G_3, se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Unghiul $P_2G_3G_4$ se împarte în două și din punctul G_3 se aplică pe bisectoarea unghiului 2,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *2* și *1*, punctul inferior de diviziune al linei P_2G_3 și punctul *2,5* spre punctul G_4.

Linia cusăturii de subraț. Pe linia TT_1 se aplică din punctul T_2 spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu punctele G_4 și E.

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică pe linia BC în jos 2 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Punctul T_3 se unește cu punctul *2* (cusătura de subraț).

Pensa de pe linia taliei. Distanța G_3—*10* (de pe linia GG_1) se împarte în două și din punctul de diviziune se duce în jos o linie punctată, paralelă cu linia BC, pînă la intersecția cu

linia *CD*. Din punctul de intersecție cu linia *CD* se aplică pe linia punctată în sus 4 cm (pentru toate măsurile), iar din punctul de diviziune al distanței G_3—*10* în jos — 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul de intersecție a liniei punctate cu linia taliei se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1,5* se unesc cu punctele *5* și *4*.

Buzunarul superior de la piept

Pe linia GG_1 se aplică din punctul G_3 spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile).

Lățimea buzunarului. Din punctul *3* se aplică pe linia GG_1 spre dreapta 12 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *3*, perpendicular pe linia GG_1, se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile).

Din punctul *12*, perpendicular pe linia GG_1, se aplică apoi în sus 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *1* se unesc.

Lungimea buzunarului. Din punctele *2* și *1*, la distanță egală de la mijlocul feței se aplică în jos cîte 12 cm (pentru toate măsurile).

Punctele *2*, *1*, *12* și *12* se unesc. În punctele *12* colțurile buzunarelor se rotunjesc.

Clapa. Din punctele *2* și *1* (partea superioară a buzunarului) se aplică în jos cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4* și *4* se unesc, iar colțurile din punctele *4* se rotunjesc.

Partea din față a pantalonului

Partea din față a pantalonului se desenează împreună cu partea superioară a salopetei.

Lungimea pantalonului pe linia de pe șold. Linia G_4E se prelungește nedefinit în jos și din punctul T_2 se aplică pe aceasta în jos 100 cm (lungimea pantalonului conform măsurii), notîndu-se punctul *H*. Din punctul *H* se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lungimea pasului. Pe linia G_4H se aplică din punctul T_2 în jos 30 cm și se notează punctul *S* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 5 = 30 \text{ cm}.$$

Din punctul *S* se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

Linia genunchiului. Pe linia G_4H se aplică din punctul T_2 în jos 56 cm (lungimea din talie pînă la genunchi conform măsurii) și se notează punctul *K*. Din punctul *K* se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lățimea pasului. Linia *BC* se prelungește din punctul *C* în jos pînă la intersecția cu linia orizontală dusă din punctul *S*. Punctul de intersecție se notează cu S_1. Din punctul S_1 se aplică spre dreapta, pe linia orizontală, 6,3 cm (1/8 din jumătatea grosimii șoldurilor conform măsurii):

$$(50 : 8) = 6{,}3 \text{ cm}.$$

Adaosul pe mijlocul feței pentru fentă. Din punctul S_1 se aplică pe linia S_1C în sus 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul S_1 se aplică pe bisectoarea unghiului 2,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4*, *2,5* și *6,3* se unesc printr-o linie arcuită. Din punctul *4*, perpendicular pe linia S_1C, se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *8* (răscroitura gîtului) se aplică apoi spre dreapta de asemenea 2 cm, iar din punctul *2* în sus — 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *8*, *1*, *2*, *2* și *4* se unesc.

Linia cusăturii laterale. Din punctul *H* se aplică pe linia orizontală spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile) și punctul *3* se unește cu punctul *S*.

Lățimea pantalonului pe linia tivului. Din punctul *3* se aplică pe linia orizontală spre dreapta 22 cm și se notează punctul H_1 (lățimea părții de jos a pantalonului se poate face mai mare sau mai mică după dorință).

Cusătura pasului. Se duce o linie din punctul *6,3* spre punctul H_1 și punctul de intersecție al acestei linii cu linia genunchiului se notează cu K_1. Distanța de la punctul *6,3* pînă la punctul K_1 se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică spre stînga 0,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *6,3*, *0,5*, K_1 și H_1 se unesc. Din punctul H_1 se prelungește linia în jos cu 1 cm (pentru toate măsurile).

Linia tivului. Se unesc punctele *3* și *1*.

Buzunarul lateral al pantalonului. Din punctul T_3 se aplică spre stînga, pe linia taliei, 8—10 cm (pentru toate măsurile). Din punctele *8—10* se duce în jos o linie paralelă cu mijlocul feței, pe o lungime de 30 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *8—10* se aplică apoi, pe linia taliei spre stînga, 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* se aplică pe linia cusăturii de pe șold în jos 12 cm. Punctele *4* și *12* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Linia superioară a buzunarului se duce prin punctele *4*, *2* și *12*. Din punctul *30* se duce o linie spre stînga pînă la intersecția cu linia cusăturii de pe șold. În punctul *30* colțul buzunarului se rotunjește.

Partea din spate a pantalonului (317 b)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul *T*.

Lungimea pantalonului. Din punctul *T* se aplică pe latura unghiului în jos 100 cm (lungimea pantalonului conform măsurii) și se notează punctul *H*. Din punctul *H* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lungimea pasului. Pe linia *TH* se aplică din punctul *T* în jos 30 cm și se notează punctul *S* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 5 = 30 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită.

Linia genunchiului. Pe linia *TH* se aplică din punctul *T* în jos 56 cm (lungimea pînă la genunchi conform măsurii) și se notează punctul *K*. Din punctul *K* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lățimea pasului. Din punctul *S* se aplică spre stînga pe linia orizontală 32 cm și se notează punctul S_1 (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 7 = 32 \text{ cm.}$$

Din punctul S_1 se duce în sus o linie paralelă cu linia *TH* și punctul de intersecție a acesteia cu linia orizontală care pornește din punctul *T* se notează cu T_1. Din punctul S_1 se aplică spre stînga pe linia orizontală 15 cm (1/4 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 4) + 2{,}5 = 15 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii din spate a pantalonului. Din punctul S_1 se aplică pe bisectoarea unghiului 6 cm (pentru toate măsurile). Linia T_1S_1 se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu *C*. Pe linia TT_1 se aplică apoi din punctul T_1 spre dreapta 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *15*, *6* și *C* se unesc printr-o linie arcuită. Punctele *C* și *4* se unesc printr-o linie dreaptă care se prelungește în sus cu 7,3 cm (1/8 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 8) + 1 = 7{,}3 \text{ cm.}$$

Linia taliei. Pe linia TT_1 se aplică din punctul *4* spre dreapta 26 cm și se notează punctul T_2 (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$(38 : 2) + 7 = 26 \text{ cm.}$$

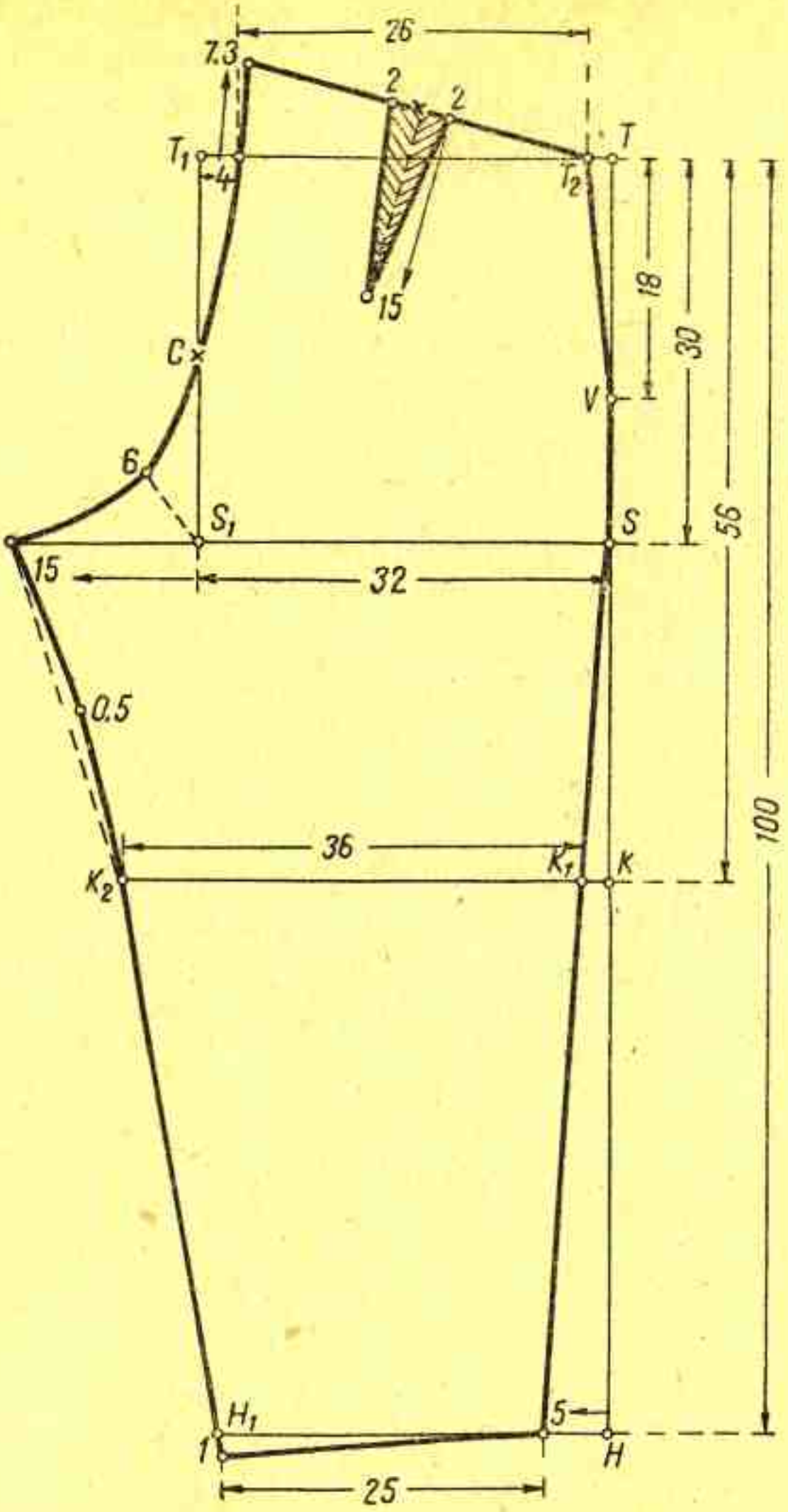

Fig. 317 b. Tiparul părţii din spate a pantalonului de **salopetă**.

Punctul *7,3* se unește cu punctul T_2 printr-o linie dreaptă.

Linia cusăturii laterale. Pe linia *TH* se aplică din punctul *T* în jos 18 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul *V*, care se unește apoi cu punctul T_2. Din punctul *H* se aplică spre stînga, pe linia orizontală, 5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *5*, *S* și *V* se unesc, iar punctul de intersecție cu linia genunchiului se notează cu K_1.

Lățimea pantalonului pe linia genunchiului. Din punctul K_1 se aplică 36 cm pe linia genunchiului spre stînga și se notează punctul K_2 (lățimea de pe linia genunchiului a părții din față a pantalonului plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$31 + 5 = 36 \text{ cm.}$$

Lățimea pantalonului pe linia tivului. Din punctul *5* se aplică 25 cm spre stînga, pe linia orizontală, și se notează punctul H_1 (lățimea pe linia tivului a părții din față a pantalonului plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$22 + 3 = 25 \text{ cm.}$$

(Lățimea pantalonului pe linia tivului se poate face mai mare sau mai mică după gust).

Cusătura pasului. Punctele *15* și K_2 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 0,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *15*, *0,5* și K_2 se unesc printr-o linie ușor arcuită. Între punctele K_2 și H_1 se duce o linie dreaptă, care se prelungește în jos cu 1 cm (pentru toate măsurile).

Linia tivului. Se unesc punctele *1* și *5*.

Pensa de pe linia taliei. Linia taliei de la punctul *7,3* pînă la punctul T_2 se împarte în două și din punctul de diviziune perpendicular pe linia taliei se aplică în jos 15 cm (pentru toate măsurile), iar spre dreapta și spre stînga, pe linia taliei cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *2* se unesc cu punctul *15*.

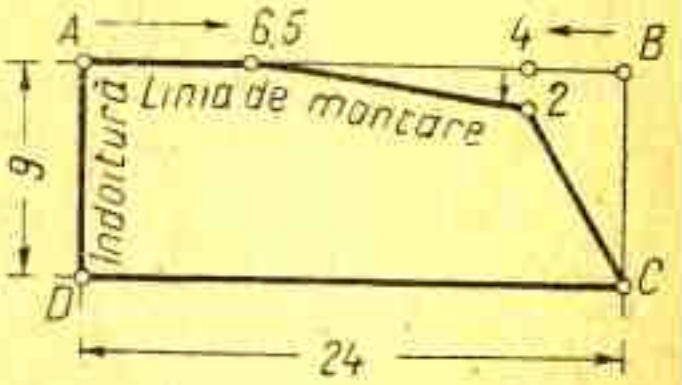

Fig. 318. Tiparul de guler.

Gulerul (fig. 318)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 24 cm, reprezentînd lungimea gulerului (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$18 + 6 = 24 \text{ cm}$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 9 cm, reprezentînd **lățimea gulerului**

Linia de montare a gulerului. Din punctul *A* se aplică pe linia *AB* spre dreapta 6,5 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(18 : 3) + 0{,}5 = 6{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul *B* se aplică pe linia *AB* spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul 4, perpendicular pe linia *AB*, se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Punctul *2* se unește cu punctul *6,5*.

Linia colțului. Se unesc punctele *2* și *C*.

Colțul gulerului se poate varia după model, adică poate fi rotund sau ascuțit.

Croitul şi cusutul

Salopeta pentru femei se croiește netăiată (pe linia taliei) în față, împreună cu părțile din față ale pantalonului. Spatele se croiește netăiat pînă la marginea de jos a tăieturilor laterale. Părțile din spate ale pantalonului sînt rabatabile și se cos pe linia taliei de cordonul care se încheie în față. Toate piesele salopetei se croiesc pe direcția firului de lungime a materialului. Pentru cusături se lasă peste tot rezerve de cîte 1 cm. Pe răscroitura mînecii nu se lasă rezerve pentru cusătură. Dacă salopeta se încheie cu nasturi, adaosul pentru fentă se croiește lat de 7—8 cm, lung cît lungimea fentei. Dacă salopeta se încheie cu fermoar, se croiește exact după tipar.

Fermoarul se montează pe mijlocul feței (v. fig. 354).

După croitul pieselor se dau semne cu lațe pe liniile penselor, buzunarelor și mijlocul feței. Pensele nu se taie pe material, se decupează numai pe tipar pentru aplicarea mai comodă a semnelor cu lațe după conturul lor. Piesele salopetei se însăilează și se trece apoi la cusut.

Buzunarele de pe piept se aplică după semnele date.

Buzunarele laterale se însăilează și se tighelesc de două ori părțile din față ale pantalonului, de asemenea după semnele date. Buzunarul lateral se tighelește începînd de la linia de sus pe marginea anterioară a liniei de jos și pe marginea laterală, pînă la deschizătura buzunarului. Dacă salopeta se încheie în nasturi, atunci adaosul se însăilează, punîndu-l față în față cu salopeta, apoi se trage la mașină la 0,7 cm de marginea de la crestătura superioară a răscroiturii gîtului pe linia feței, pînă la crestătura inferioară din capătul fentei. Cusătura se descalcă în amîndouă părțile și se întoarce apoi pe dos. Marginea tăiată

a adaosului se îndoaie cu 0,5 cm și se tighelește în margine. Cusăturile de pe umărul feței și spatelui se unesc prin cusătura cu refec, acoperind cusătura cu marginea care vine dinspre spate.

În spate se tighelesc pensele după semnele date. Linia de jos a spatelui se îndoiaie, făcîndu-se un tiv de 2 cm în forma finită.

Fața și dosul gulerului se asamblează trăgînd la mașină la 0,7 cm de marginea tăiată, cusătura se descalcă în ambele părți, se întoarce pe față și se însăilează în margine, petrecîndu-se cusătura peste dosul gulerului.

Dosul gulerului se însăilează pe răscroitura gîtului și se coase pe dosul gulerului. Marginea tăiată a feței gulerului se îndoaie și se trage la mașină acoperind cusătura de pe dosul gulerului. După aceea, gulerul se tighelește în margine. Pe părțile din spate ale pantalonului în cusăturile laterale, se înădesc benzi lungi care se îndoaie pe dos și se tighelesc. Spatele și fața salopetei se aplică față la față, iar părțile din spate ale pantalonului se aplică de asemenea față la față cu părțile din față ale pantalonului. Apoi se însăilează cusăturile laterale de la răscroitura brațului pînă la tăietura laterală și în continuare pînă la tivul pantalonului și se unesc prin cusătura refec. Cusăturile laterale se acoperă cu marginea care vine de la spate și de la părțile din spate ale pantalonului. Cusătura pasului și a răscroiturii din spate a pantalonului se unesc de asemenea prin cusătură refec.

Pe linia taliei, pe partea din spate a pantalonului se înnădește pe dos cordonul, al cărui mijloc trebuie să coincidă cu cusătura răscroiturii din spate a pantalonului; marginea tăiată a cordonului se îndoaie cu 0,5 cm și se aplică pe părțile din spate ale pantalonului, acoperind cusătura de înnădire.

Dacă pantalonul se termină în partea de jos cu manșetă, aceasta se aplică în partea de jos. Surplusul lărgimii pantalonului se aranjează în cutie sau în crețuri, se însăilează și după aceea se aplică manșeta trăgînd la mașină la 0,7 cm de la marginea tăieturii. Manșeta se îndoaie apoi pe față, se acoperă cusătura înnăditurii și se tighelește în margine peste pantalon.

Mîneca se finisează și se montează în răscroitura brațului prin cusătură refec, acoperită cu marginea mînecii.

Pe părțile din față ale pantalonului se fac butoniere pe șlițurile laterale, iar pe părțile din spate se cos nasturii. Pe cordon, pe manșetele mînecilor și pe cele din partea de jos ale pantalonului (dacă acestea există) se fac butoniere și se cos nasturi.

Salopeta se poate încheia cu nasturi sau cu fermoar.

LENJERIE ȘI ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU BĂRBAȚI

CHILOȚI BĂRBĂTEȘTI

Pentru construirea tiparului de chiloți bărbătești (măsura 48) se iau următoarele măsuri:

— lungimea chiloților ..... 48 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 42 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 50 cm

Construirea tiparului (fig. 319)

Partea din față a chiloților

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 48 cm, *lungimea chiloților*, conform măsurii, și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 28 cm, reprezentînd *lățimea chiloților* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 3 = 28 \text{ cm.}$$

Lungimea pasului. Din punctul *A* se aplică în jos 34 cm pe linia *AB* și se notează punctul *S* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 9 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 9 = 34 \text{ cm.}$$

Din punctul *S* se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită și punctul de intersecție cu linia *BC* se notează S_1.

Lățimea pasului. Din punctul S_1 se aplică spre dreapta, pe linia orizontală 7 cm și se notează punctul S_2 (1/4 din lățimea dreptunghiului):

$$28 : 4 = 7 \text{ cm.}$$

Linia taliei. Din punctul *B* se aplică pe linia *AB* spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia răscroiturii din față a chiloților (linia șlițului). Din punctul S_1 se aplică pe linia BC în sus 7 cm (1/4 din lățimea dreptunghiului):

$$28 : 4 = 7 \text{ cm.}$$

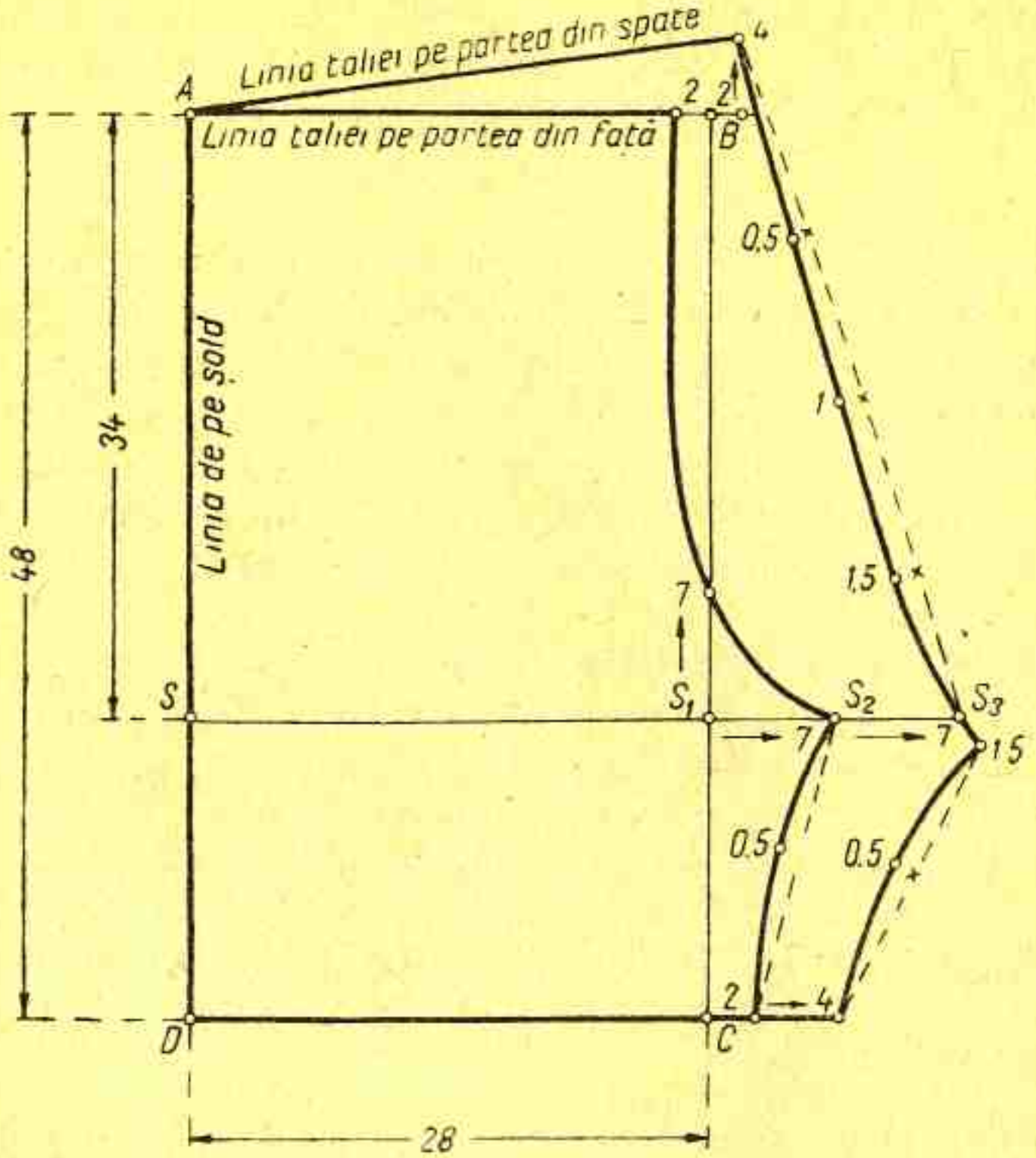

Fig. 319. Tipar de chiloți bărbătești.

Linia răscroiturii din față a chiloților se duce prin punctele *2* și *7* spre punctul S_2.

Cusătura pasului și linia tivului. Linia CD se prelungește din punctul C spre dreapta cu 2 cm.

Punctele S_2 și *2* se unesc printr-o linie punctată care se împarte apoi în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată se aplică spre stînga 0,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele S_2, *0,5* și *2* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Partea din spate a chiloților

Linia taliei. Linia AB se prelungește din punctul B spre dreapta și se aplică pe ea 2 cm, iar din punctul *2*, perpendicular pe linia care unește punctele B și *2*, se aplică în sus 4 cm (pentru toate măsurile), punctele A și *4* se unesc.

Linia răscroiturii din spate a chiloților. Din punctul S_2 se aplică spre dreapta, pe linia orizontală, 7 cm și se notează punctul S_3 (1/4 din lățimea dreptunghiului):

$$28 : 4 = 7 \text{ cm.}$$

Punctele *4* și S_3 se unesc printr-o linie punctată care se împarte în patru părți egale. De la punctul de diviziune superior, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 0,5 cm, de la punctul de diviziune din mijloc, 1 cm și de la punctul de diviziune inferior, 1,5 cm. Linia răscroiturii din spate a chiloților se duce prin punctele *4*, *0,5*, *1*, *1,5* spre punctul S_3 și în continuare se prelungește cu 1,5 cm (pentru toate măsurile) peste punctul S_3.

Cusătura pasului și linia tivului. Linia care unește punctele D și *2* se prelungește din punctul *2* spre dreapta (pe linia tivului) cu 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4* și *1,5* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 0,5 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii pasului se duce din punctul *1,5* prin punctul *0,5* spre punctul *4*.

SLIP PENTRU BĂRBAȚI

Pentru construirea tiparului de slip (măsura 48) se iau următoarele măsuri:

— lungimea din talie pînă la genunchi ..... 60 cm
— jumătate din grosimea taliei ..... 42 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor ..... 50 cm

Construirea tiparului (fig. 320)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în punctul A.

Lungimea slipului. Din punctul A se aplică în jos, pe latura unghiului, 30 cm și se notează punctul H (1/2 din lungimea de la talie pînă la genunchi, conform măsurii):

$$60 : 2 = 30 \text{ cm.}$$

Linia taliei. Din punctul *A* se aplică spre dreapta, pe latura unghiului, 21 cm și se notează punctul *T* (1/2 din jumătatea grosimii taliei conform măsurii):

$$42 : 2 = 21 \text{ cm.}$$

Linia de pe șold. Din punctul *T*, perpendicular pe linia *AT*, se aplică în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *5* se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *T* și *1* se unesc.

Linia de jos (de pe picior) a slipului. Din punctul *H*, perpendicular pe linia *AH* se aplică spre dreapta 6 cm (pentru toate măsurile).

Scobitura de pe picior. Punctele *6* și *1* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile).

Linia scobiturii de pe picior se duce din punctul *6* peste punctul *3* spre punctul *1*.

Pe linia scobiturii de pe picior se marchează cute mici.

Ambele jumătăți ale slipului se croiesc la fel.

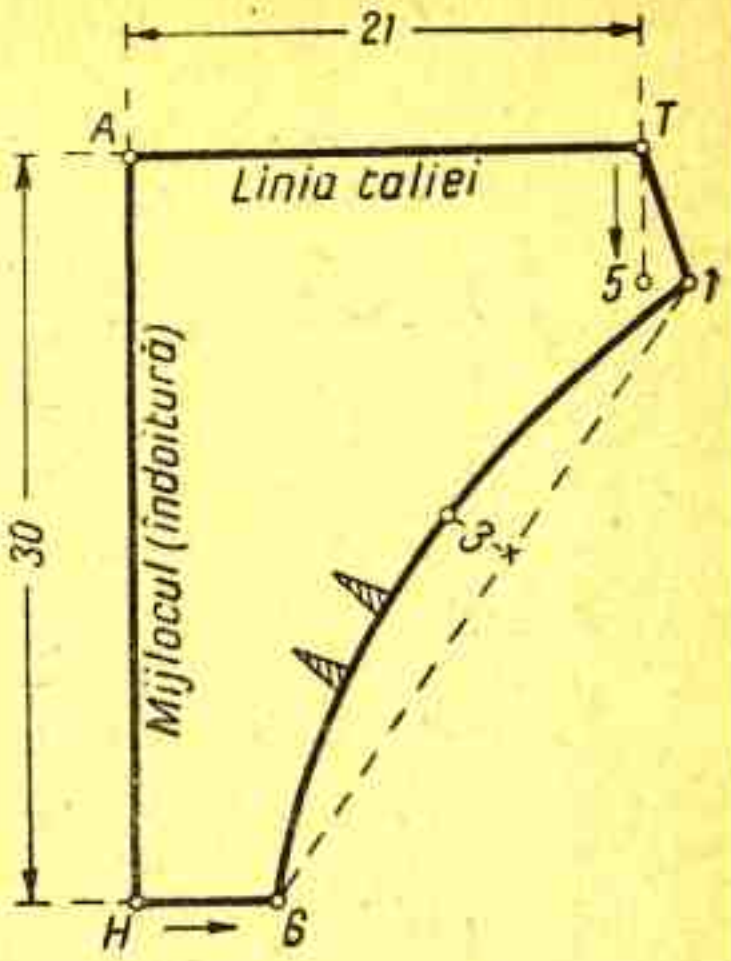

Fig. 320. Tipar de slip pentru bărbați.

CĂMAȘĂ DE NOAPTE BĂRBĂTEASCĂ

Pentru a construi tiparul cămășii de noapte (măsura 50) prezentată în fig. 321, se iau următoarele măsuri:

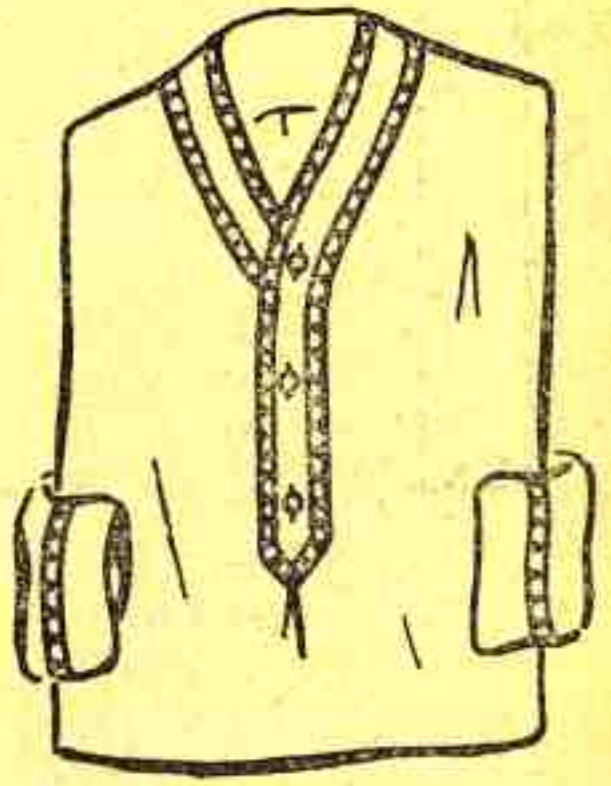
Fig. 321. Cămașă de noapte bărbătească.

— lungimea cămășii ..... 80 cm
— lungimea umărului ..... 16 cm
— jumătate din grosimea gîtului ..... 20 cm
— jumătate din grosimea pieptului ..... 50 cm
— lungimea mînecii ..... 62 cm

Construirea tiparului (fig. 322)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC, egale cu 80 cm, reprezentînd *lungimea cămășii*, conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 62 cm reprezen-

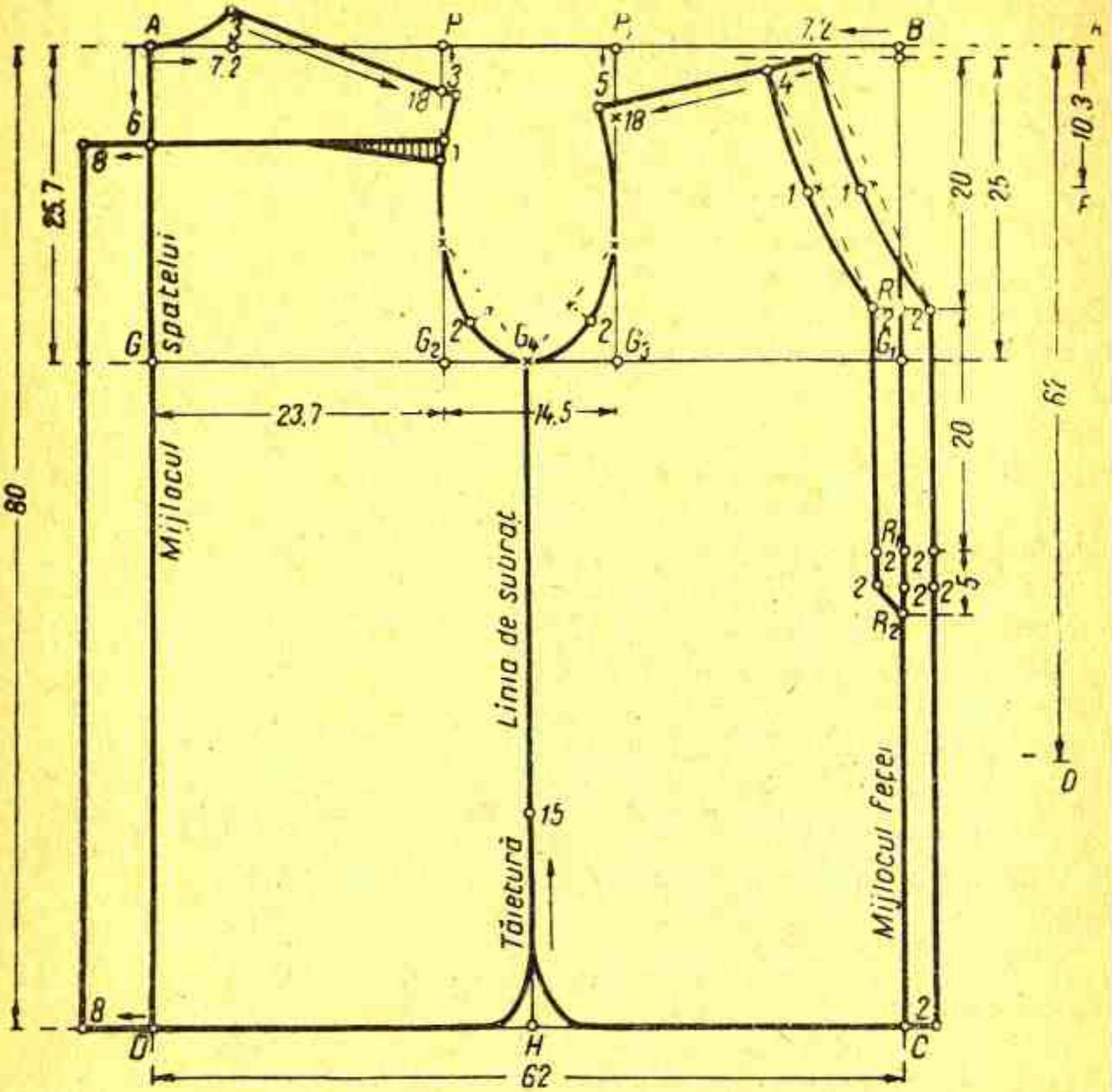

Fig. 322. Tipar de cămașă de noapte bărbătească.

tînd *lățimea cămășii* (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 12—14 cm pentru toate măsurile):

$$50 + 12 = 62 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 25,7 cm și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 9 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 9 = 25{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu G_1.

Lățimea spatelui. Din punctul G se aplică pe linia GG_1 spre dreapta 23,7 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 7 = 23{,}7 \text{ cm}.$$

Din punctul G_2 se duce o linie perpendiculară pe linia AB pînă la intersecția cu aceasta. Punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică pe linia GG_1 spre dreapta 14,5 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 4) + 2 = 14{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3 se duce o linie perpendiculară pe linia AB pînă la intersecția cu aceasta. Punctul de intersecție se notează cu P_1.

Linia de subraț. Distanța de la punctul G_2 pînă la punctul G_3 se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pe linia CD, iar punctul de intersecție cu aceasta se notează cu H. Din punctul H se aplică în sus 15 cm.

Punctele ajutătoare de pe linia umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și PG_3 se împart în patru părți egale.

Cu aceasta se termină desenarea elementelor ajutătoare și se trece la construirea tiparului de spate și de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Din punctul A se aplică pe linia AB spre dreapta 7,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(20 : 3) + 0{,}5 = 7{,}2 \text{ cm}.$$

Din punctul *7,2*, perpendicular pe linia AB, se aplică în sus 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *3* se unesc printr-o linie arcuită.

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică pe linia G_2P în jos 3 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *3* (răscroitura gîtului) prin punctul *3* (înclinarea umărului) pe o lun-

gime de 18 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile).

$$16 + 2 = 18 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Punctul inferior de diviziune al liniei PG_2 se unește cu punctul G_4 printr-o linie punctată. Linia punctată se împarte în două. De la punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia răscroiturii brațului se duce prin punctul *18*, punctul de diviziune din mijloc al liniei PG_2 și punctul *2* spre punctul G_4.

Linia cusăturii laterale. Trece prin punctele G_4 și H. Colțul se rotunjește.

Linia plătcii. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *6* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia de răscroitură a brațului.

Din punctul de intersecție al liniei de răscroitură a brațului se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* se unește cu linia plătcii.

Adaos pentru cută sau crețuri. Din punctele *6* și D se duc spre stînga linii orizontale și se aplică cîte 8 cm (pentru toate măsurile), perpendicular pe linia AD. Punctele *6*, *8*, *8* și D se unesc.

Fața

Linia ajutătoare a răscroiturii gîtului și a umărului. Din punctul G_1 se aplică pe linia BC în sus 25 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii):

$$50 : 2 = 25 \text{ cm.}$$

Lățimea răscroiturii gîtului în partea superioară. Din punctul S se duce spre stînga o linie orizontală pe care se aplică 7,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(20 : 3) + 0{,}5 = 7{,}2 \text{ cm}$$

Înclinarea umărului. Din punctul P_1, pe linia P_1G_3, se aplică în jos 5 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *7,2* (răscroitura gîtului) prin punctul *5* (înclinarea umărului) pe o lungime de 18 cm (lungimea umărului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$16 + 2 = 18 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Punctul inferior de diviziune al liniei P_1G_3 se unește cu punctul G_4 printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *18*, punctul inferior de diviziune al liniei P_1G_3 și punctul *2*, spre punctul G_4.

Linia cusăturii de subraț. Această linie trece prin punctele G_4 și H. Colțul se rotunjește.

Răscroitura gîtului și linia bantei. Din punctul S se aplică pe linia BC în jos 20 cm (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii) și se notează punctul R. Din punctele R și C, perpendicular pe linia BC, se aplică spre dreapta cîte 2 cm pentru toate măsurile). Punctele *2* și *2* se unesc. Punctele *2* (superior) și *7,2* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *7,2*, *1* și *2* se unesc. Din punctul *7,2* se aplică pe înclinarea umărului spre stînga 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul R, perpendicular pe linia BC se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4* și *2* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4*, *1* și *2* se unesc. Din punctul R se aplică pe linia BC în jos 20 cm (jumătate din grosimea gîtului conform măsurii) și se notează punctul R_1. Din punctul R_1, perpendicular pe linia BC se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 2 cm (pentru toate măsurile), iar punctele obținute se unesc cu punctele *2*, superioare. Din punctul R_1 se aplică pe linia BC în jos 5 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul R_2. Din punctul R_2 se aplică pe linia BC în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2*, perpendicular pe linia BC, se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* se unesc cu punctul R_2.

Mîneca (fig. 323)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 62 cm, *lungimea mînecii* conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 50 cm, reprezentînd *lățimea mînecii* (jumătate din grosimea pieptului conform măsurii).

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul A pe linia AD în jos, se aplică 10,3 cm și se notează punctul R (1/6 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 6) + 2 = 10{,}3 \text{ cm}.$$

Din punctul R se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC și se notează punctul R_1.

Linia ajutătoare și răscroitura mînecii. Linia AB se împarte în două și se notează punctul O. Din punctul O se coboară o perpendiculară pe linia CD, iar punctul de intersecție cu aceasta

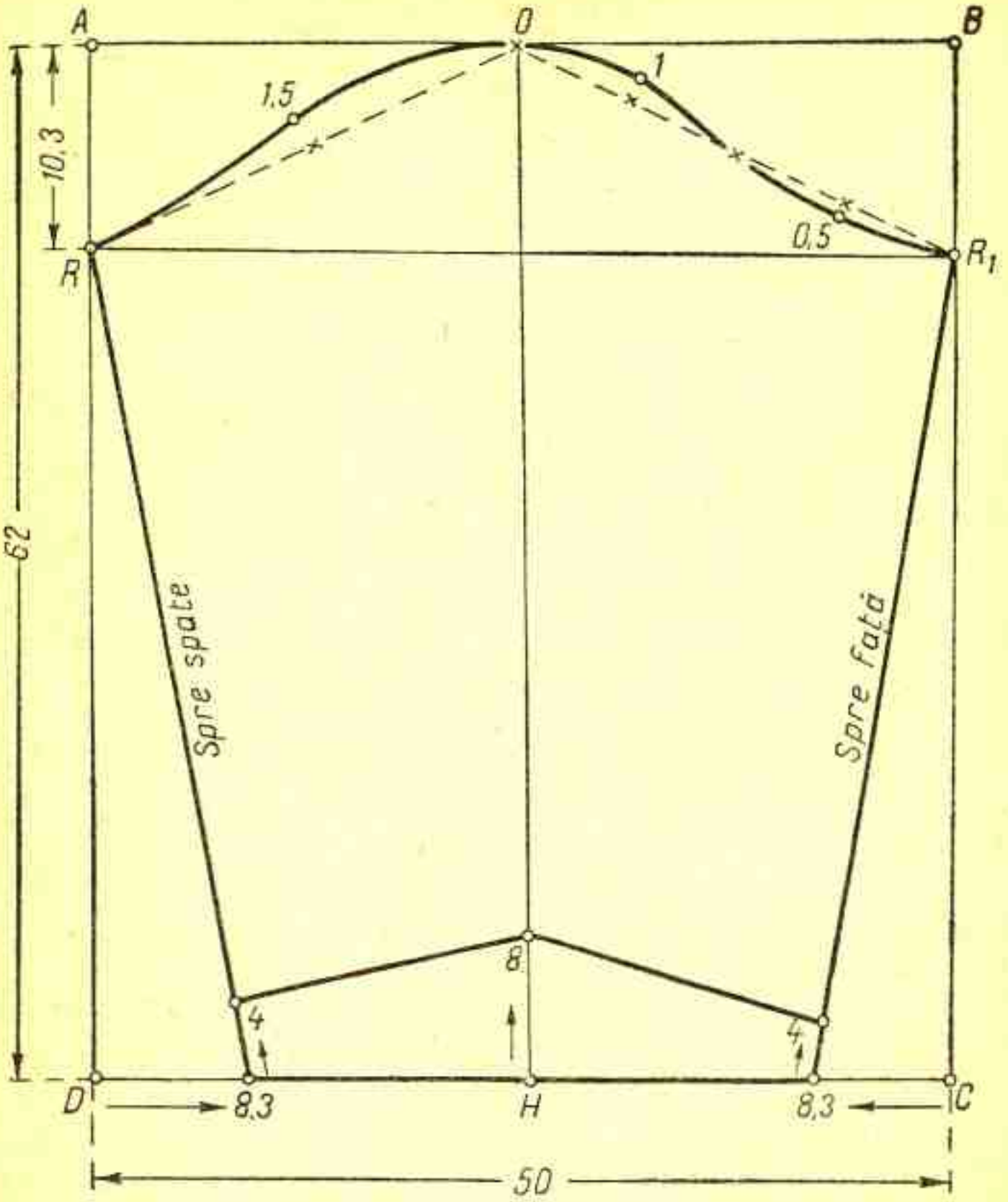

Fig. 323. Tiparul de mînecă.

se notează cu H. Punctele R și O se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele O și R_1 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în patru părți egale.

Din punctul superior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile), din punctul inferior de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 0,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele *R*, *1,5*, *O*, *1*, punctul de diviziune din mijloc al liniei punctate OR_1, *0,5*, spre punctul R_1.

Linia cusăturii mînecii. Pe linia *CD* se aplică din punctul *D* spre dreapta și din punctul *C* spre stînga, cîte 8,3 cm (1/6 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii):

$$50 : 6 = 8{,}3 \text{ cm}$$

punctele *R* și *8,3*, precum și R_1 și *8,3* se unesc.

Linia tivului. Se unesc punctele *8,3* și *8,3*.

Manșeta aplicată. Din punctele *8,3*, pe liniile cusăturii mînecii se aplică în sus cîte 4 cm (pentru toate măsurile), iar din punctul *H* în sus se aplică 8 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4*, *8* și *4* se unesc.

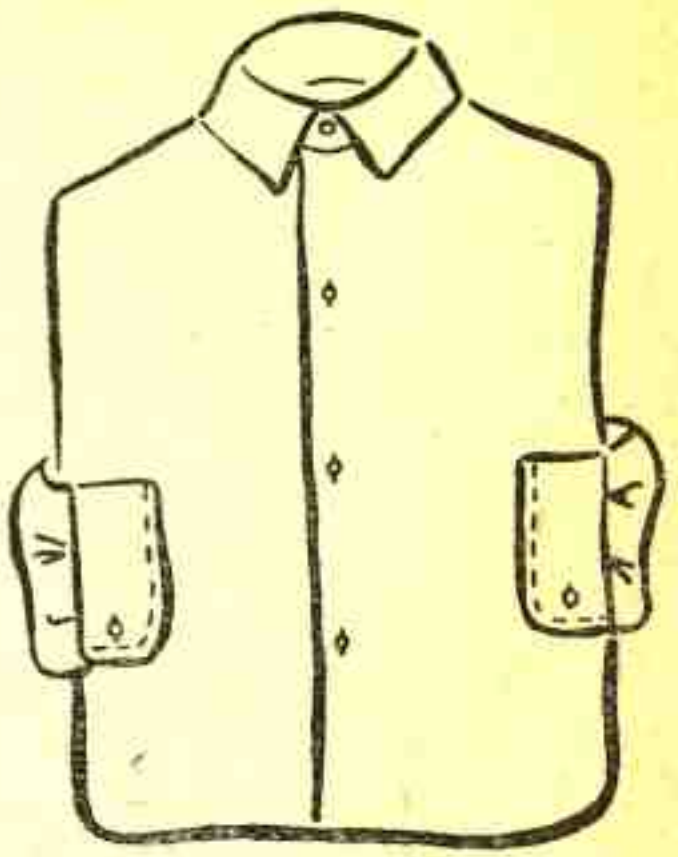

Fig. 324. Cămașă de zi bărbătească.

Croitul și cusutul

Cămașa de noapte bărbătească se croiește fără rezerve pentru cusături, deoarece acestea au fost prevăzute la construirea tiparului. Cusutul se execută la fel ca și la cămașa de noapte pentru băieți (p. 108).

CĂMAȘA DE ZI BĂRBĂTEASCĂ

În fig. 324 este prezentată o cămașă de zi bărbătească. Pentru tiparul acestei cămăși (măsura 50, gulerul 40) sînt necesare următoarele măsuri:

— lungimea cămășii	80 cm
— lungimea umărului	16 cm
— jumătate din grosimea gîtului	20 cm
— jumătate din grosimea pieptului	50 cm
— lungimea mînecii	62 cm

Construirea tiparului (fig. 325)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 80 cm, *lungimea cămășii*, conform măsurii, iar laturile orizontale *AB* și *CD*, egale cu 62 cm, *lățimea cămășii* (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 12—14 cm pentru toate măsurile):

$$50 + 12 = 62 \text{ cm}.$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Pe linia AD se aplică din punctul A în jos 25,7 cm și se notează punctul G (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 9 cm pentru toate măsurile)

$$(50 : 3) + 9 = 25{,}7 \text{ cm}.$$

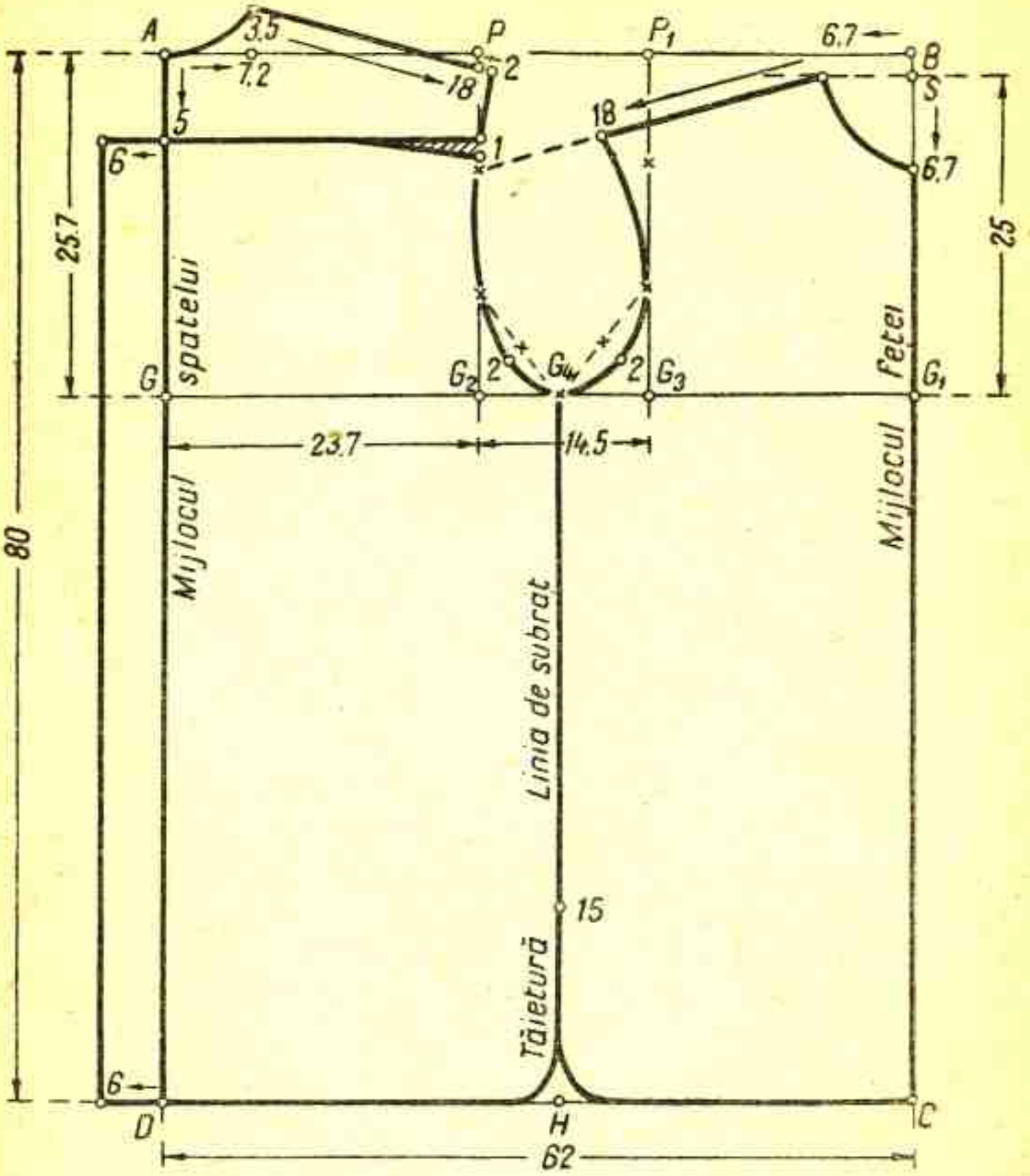

Fig. 325. Tipar de cămașă de zi bărbătească.

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu G_1.

Lățimea spatelui. Pe linia GG_1 se aplică din punctul G spre dreapta 23,7 cm și se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 7 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 7 = 23{,}7 \text{ cm}.$$

Din punctul G_2 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB. Punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Pe linia GG_1 se aplică 14,5 cm din punctul G_2 spre dreapta și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 4) + 2 = 14{,}5 \text{ cm}.$$

Din punctul G_3 se ridică o perpendiculară pînă la intersecția cu linia AB. Punctul de intersecție se notează cu P_1.

Linia de subraț. Lățimea răscroiturii brațului, de la punctul G_2 pînă la punctul G_3, se împarte în două. Punctul de diviziune se notează cu G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD. Punctul de intersecție se notează cu H.

Punctele ajutătoare ale liniei umărului și răscroiturii brațului. Liniile PG_2 și P_1G_3 se împart în trei părți egale.

După ce s-au desenat elementele ajutătoare se trece la conturarea tiparului de spate, apoi a tiparului de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Pe linia AB, din punctul A spre dreapta, se aplică 7,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,4 cm pentru toate măsurile):

$$(20 : 3) + 0{,}5 = 7{,}2 \text{ cm}.$$

Din punctul *7,2* se aplică în sus 3,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *3,5* se unesc printr-o linie concavă.

Înclinarea umărului. Din punctul P se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *3,5* (răscroitura gîtului) prin punctul *2* (înclinarea umărului) pe o lungime de 18 cm (lungimea umărului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$16 + 2 = 18 \text{ cm}.$$

Linia răscroiturii brațului. Punctul inferior de diviziune al liniei PG_2 se unește cu punctul G_4 printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *18*, punctul inferior de diviziune al liniei PG_2, și prin punctul *2*, spre punctul G_4.

Linia cusăturii de subraț. Trece din punctul G_4 spre punctul H. Colțul se rotunjește în partea de jos.

Fenta de pe linia de subraț. Din punctul H se aplică în sus 15 cm (pentru toate măsurile).

Platca din spate. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *5* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia de răscroitură a brațului. De la punctul de intersecție cu linia de răscroitură a brațului se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* se unește cu linia plătcii.

Adaosul pentru cută sau crețuri. Din punctele *5* și D se aplică pe linia AD spre stînga cîte 6 cm. Punctele *5*, *6*, *6* și D se unesc.

Fața

Linia ajutătoare. Din punctul G_1, se aplică în sus 25 cm pe linia BC și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii):

$$50 : 2 = 25 \text{ cm.}$$

Din punctul S se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită.

Răscroitura gîtului. Din punctul S se aplică spre stînga și în jos cîte 6,7 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului conform măsurii):

$$20 : 3 = 6{,}7 \text{ cm.}$$

Punctul *6,7* se unește cu punctul *6,7* printr-o linie arcuită.

Linia umărului. Punctul *6,7* (superior) și punctul superior de diviziune al liniei PG_2 se unesc printr-o linie punctată. Din punctul *6,7* se aplică pe linia punctată spre stînga 18 cm (lungimea umărului conform măsurii plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$16 + 2 = 18 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Punctul inferior de diviziune al liniei P_1G_2 se unește cu punctul G_4 printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 2 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce prin punctele *18* (capătul liniei umărului), punctul inferior de diviziune al liniei P_1G_3 și punctul *2*, spre punctul G_4.

Linia cusăturii de subraț. Trece din punctul G_4 spre punctul H. Colțul de jos se rotunjește.

Fenta de pe linia de subraț. Începe de la punctul *15* și se continuă pînă la linia tivului.

Mîneca (fig. 326)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 58 cm, reprezentînd *lungimea mînecii* conform măsurii minus 4 cm — jumătate din lățimea manșetei:

$$62 - 4 = 58 \text{ cm.}$$

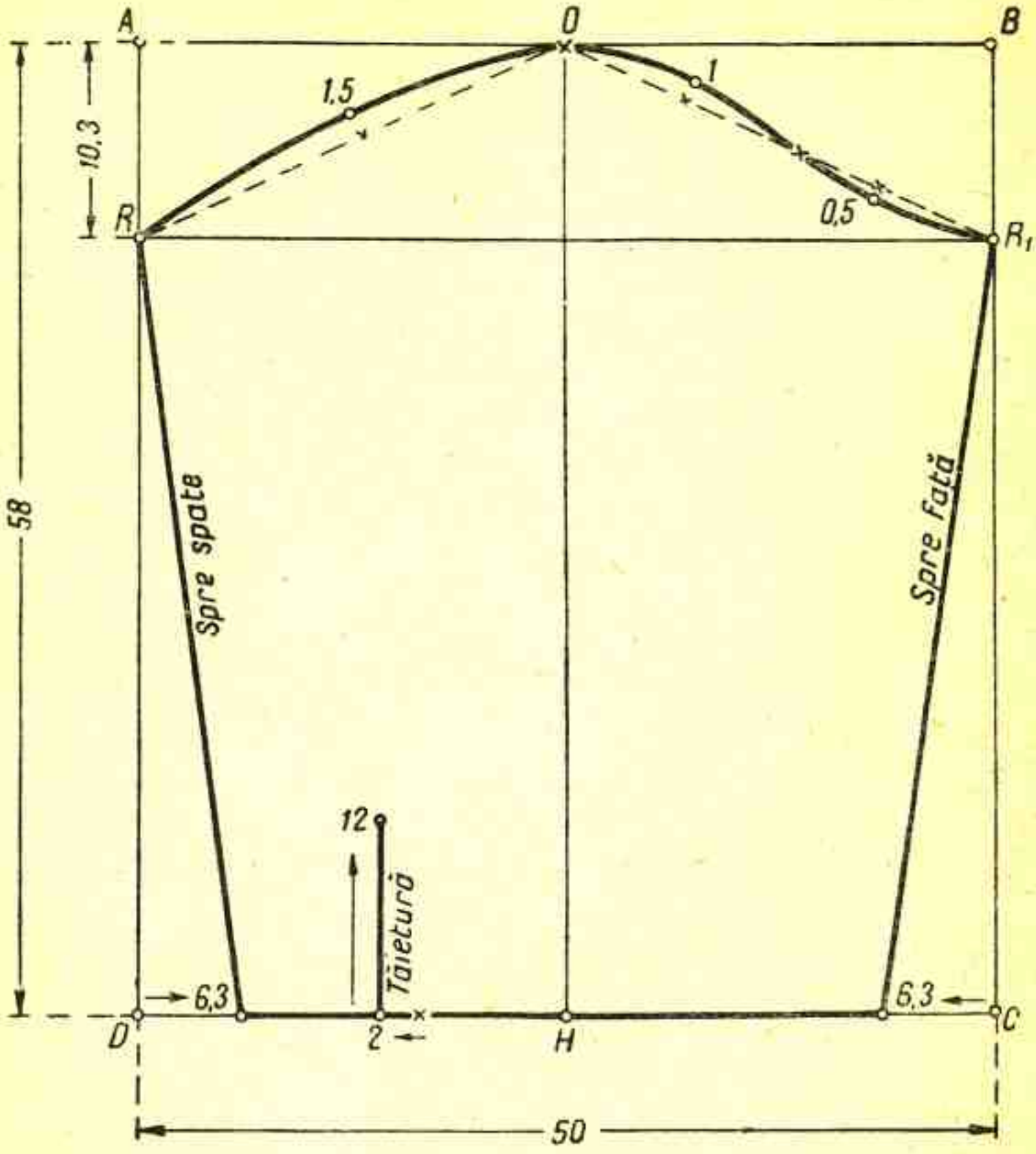

Fig. 326. Tiparul de mînecă.

și laturile orizontale AB și CD egale cu 50 cm, reprezentînd *lățimea mînecii* (jumătate din grosimea pieptului).

Înălțimea răscroiturii mînecii. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 10,3 cm și se notează punctul R (1/6 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 6) + 2 = 10{,}3 \text{ cm.}$$

Din punctul R se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu R_1.

Linia ajutătoare. Linia AB se împarte în două. Punctul de diviziune se notează cu O. Din punctul O se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia CD. Punctul de intersecție se notează cu H.

Linia răscroiturii mînecii. Punctele R și O se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele O și R_1 se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în patru părți egale. De la punctul superior de diviziune al liniei OR_1, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1 cm (pentru toate măsurile). De la punctul inferior de diviziune al liniei OR_1, perpendicular pe linia punctată se aplică în jos 0,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele R, *1,5*, O, *1*, punctul de diviziune din mijloc al liniei punctate OR_1 și punctul *0,5* spre punctul R_1.

Linia cusăturii mînecii. Din punctul D spre dreapta și din punctul C spre stînga se aplică cîte 6,3 cm (1/8 din jumătatea grosimii pieptului conform măsurii):

$$50 : 8 = 6{,}3 \text{ cm}$$

Punctele R și 6,3 cum și R_1 și *6,3* se unesc.

Fenta mînecii. Distanța de la punctul H pînă la punctul *6,3* (din stînga) — pe linia de jos a mînecii — se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *2* se ridică o perpendiculară lungă de 12 cm (pentru toate măsurile).

Gulerul

Gulerul de cămașă bărbătească se compune dir rever (fig. 327, *a*) și bentița (fig. 327 *b*).

Reverul gulerului (fig. 327, *a*)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile orizontale AB și CD egale cu 20,5 cm, reprezentînd *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$20 + 0{,}5 = 20{,}5 \text{ cm}$$

și laturile verticale AD și BC, egale cu 9 cm, corespunzînd *lățimii gulerului* (fără bentiță), (pentru toate măsurile).

Linia de montare a gulerului. Din punctul *A* se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctul *1* și *B* se unesc.

Linia de jos a gulerului și colțul. Din punctul *C* se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *1* (de pe

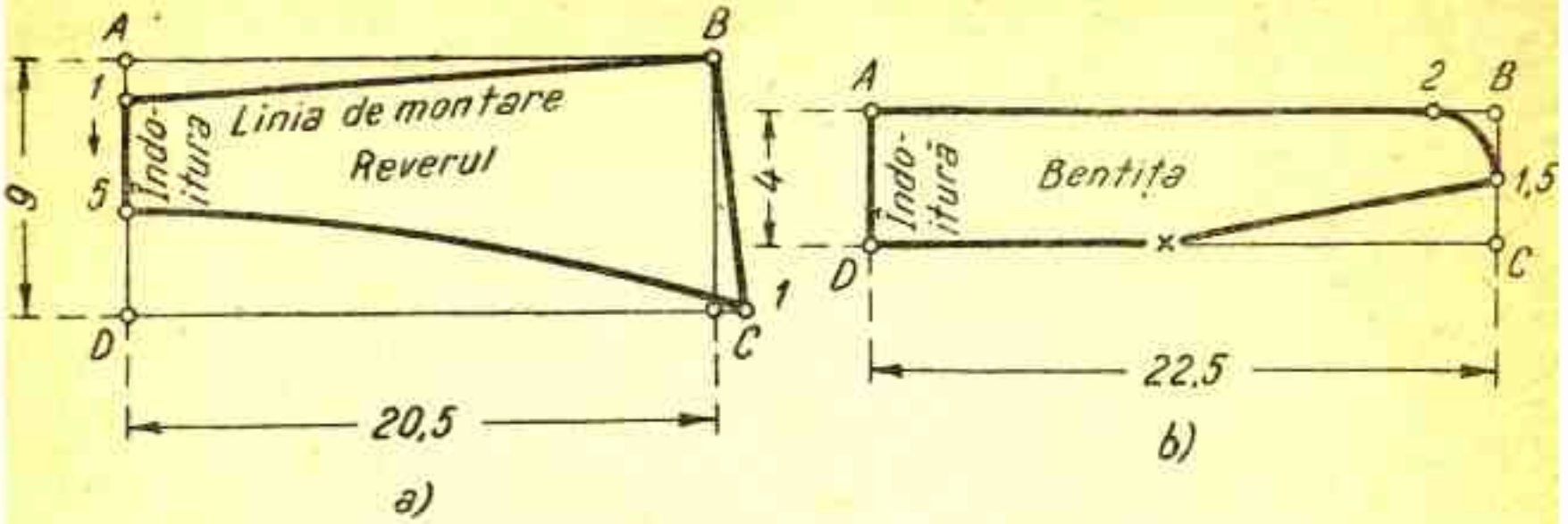

Fig. 327. Tiparul de guler:
a — reverul gulerului *b* — bentița.

linia *AD*) se aplică în jos 5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *5* și *1* se unesc. Punctele *B* și *1* de asemenea se unesc.

Bentița (fig. 327, *b*)

Se desenează un dreptunghi *ABCD* cu laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 22,5 cm, reprezentînd *lungimea bentiței* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$20 + 2{,}5 = 22{,}5 \text{ cm},$$

și laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 4 cm, corespunzînd *lățimii bentiței* (pentru toate măsurile).

Linia de jos a bentiței. Linia *CD* se împarte în două. Din punctul *C* se aplică pe linia *BC* în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia de jos a bentiței se duce din punctul *D* prin mijlocul liniei *CD*, spre punctul *1,5*.

Linia superioară a bentiței. Din punctul *B* se aplică pe linia *AB* spre stînga 2 cm (pentru toate măsurile). Linia superioară se duce prin punctele *A* și *2* spre punctul *1,5*.

Manșeta (fig. 328)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile orizontale *AB* și *CD*, egale cu 14 cm, reprezentînd *lungimea manșetei* (pentru toate măsurile) și laturile verticale *AD* și *BC*

egale cu 16 cm reprezentînd *lățimea manșetei* (pentru toate măsurile).

Croitul și cusutul

Cămașa de zi bărbătească se croiește fără rezerve pentru cusături întrucît acestea au fost prevăzute la construirea tiparului, iar cusutul se execută la fel ca la cămașa de zi pentru băieți (p. 115).

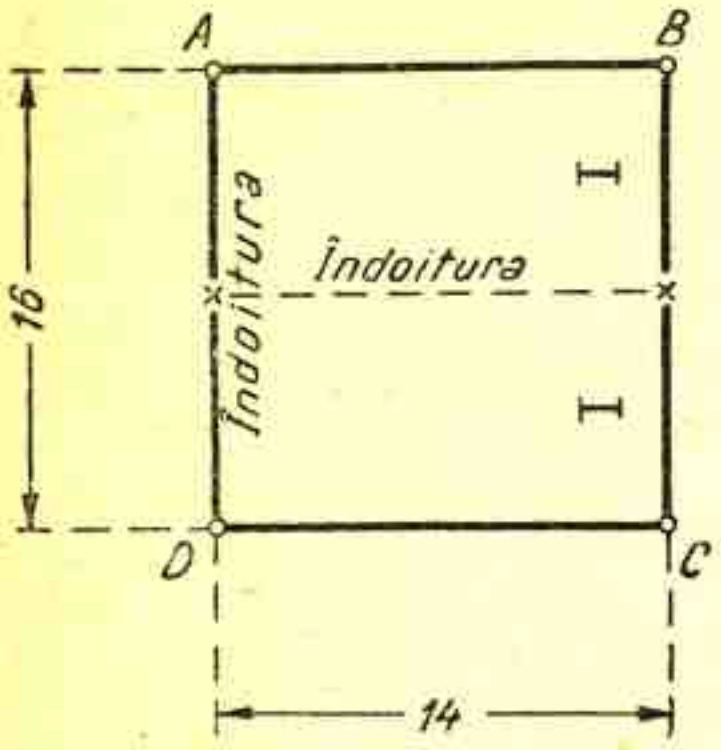

Fig. 328. Tiparul de manșetă.

PIJAMA BĂRBĂTEASCĂ

În fig. 329 este prezentată o pijama bărbătească formată din haină și pantalon.

HAINA

Pentru a construi un tipar de haină de pijama (măsura 50) se iau următoarele măsuri:

— lungimea hainei ..... 80 cm
— lungimea spatelui pînă la talie ..... 43 cm
— lungimea umărului ..... 16 cm
— jumătate din grosimea gîtului ..... 20 cm
— jumătate din grosimea pieptului ..... 50 cm
— lungimea mînecii ..... 62 cm

Construirea tiparului (fig. 330)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 80 cm, *lungimea hainei*, conform măsurii, și laturile orizontale AB și CD egale cu 58 cm, reprezentînd *lățimea hainei* (jumătate din grosimea pieptului, conform măsurii, plus 8 cm pentru toate măsurile):

$$50 + 8 = 58 \text{ cm.}$$

Adîncimea răscroiturii brațului. Din punctul A se aplică pe linia AD în jos 24,7 cm și se notează punctul G (1/2 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 8 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 8 = 24{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia BC. Punctul de intersecție se notează cu G_1.

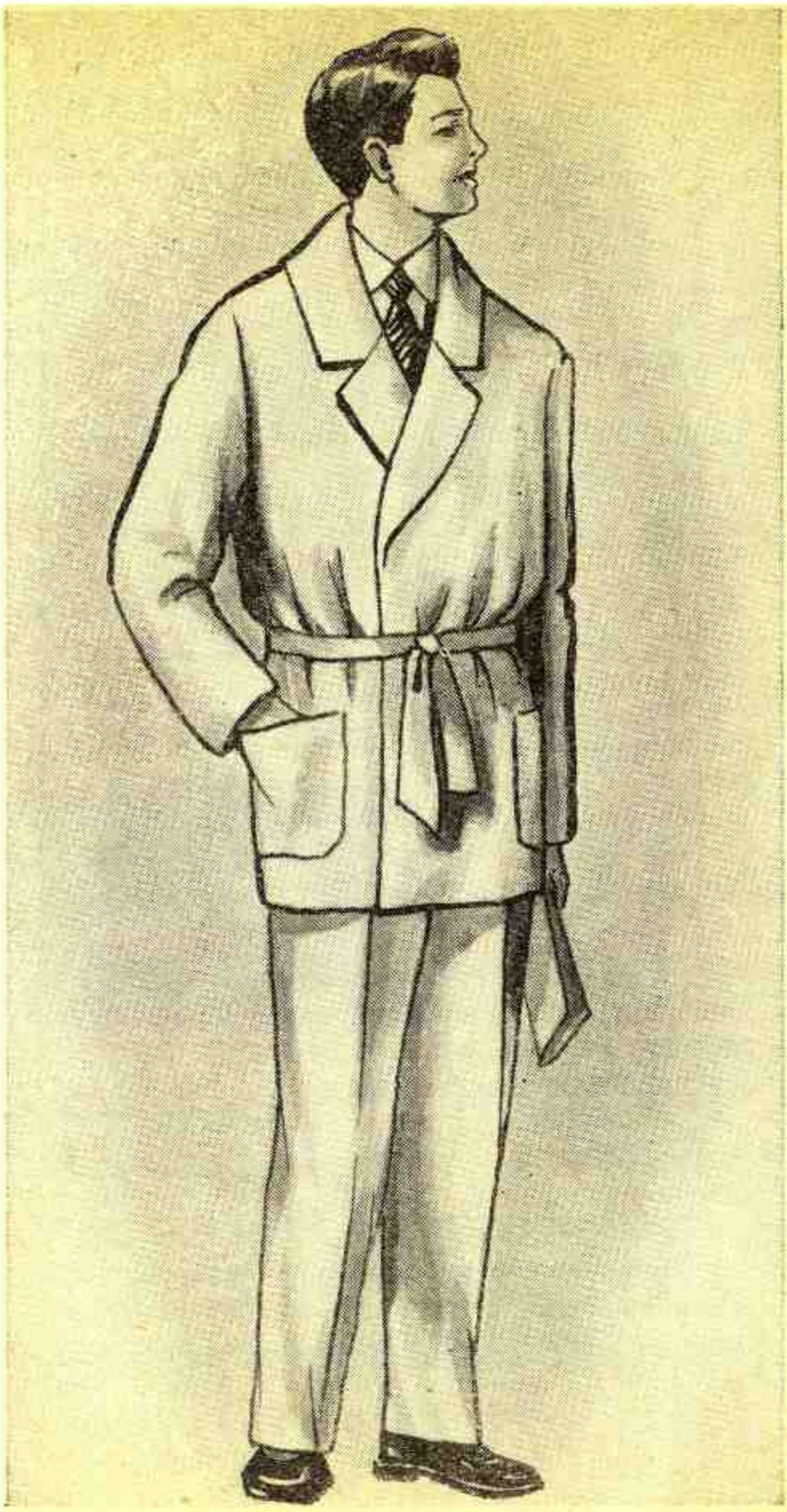

Fig. 329. Pijama bărbătească.

Linia talei. Din punctul *A* se aplică pe linia *AD* în jos 43 cm (lungimea spatelui pînă la talie, conform măsurii) şi se notează punctul *T*. Din punctul *T* se duce spre dreapta o linie orizon-

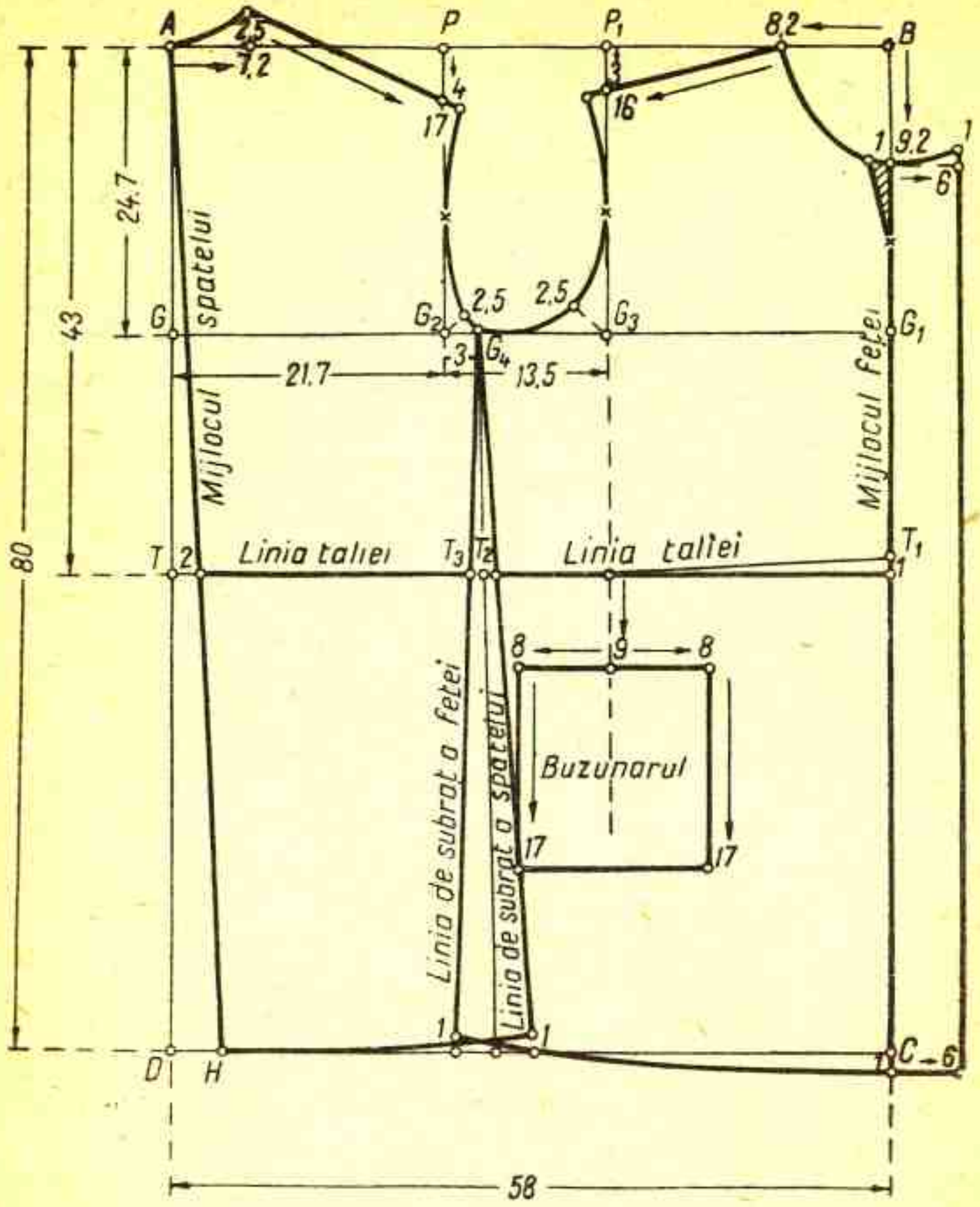

Fig. 330. Tiparul hainei de pijama.

tală pînă la intersecţia cu linia *BC*. Punctul de intersecţie se notează cu T_1.

Lăţimea spatelui. Din punctul *G* se aplică pe linia GG_1 spre dreapta 21,7 cm şi se notează punctul G_2 (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 5 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 5 = 21{,}7 \text{ cm.}$$

Din punctul G_2 perpendicular pe linia GG_1, se duce în sus o linie dreaptă pînă la intersecția cu linia AB. Punctul de intersecție se notează cu P.

Lățimea răscroiturii brațului. Din punctul G_2 se aplică pe linia GG_1 spre dreapta 13,5 cm și se notează punctul G_3 (1/4 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 4) + 1 = 13{,}5 \text{ cm.}$$

Din punctul G_3, perpendicular pe linia GG_1 se duce în sus o linie dreaptă pînă la intersecția cu linia AB; punctul de intersecție se notează cu P_1.

Linia de subraț. Din punctul G_2 se aplică pe linia GG_1 spre dreapta 3 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul G_4. Din punctul G_4 se coboară o perpendiculară pe linia CD. Punctul de intersecție a acestei linii cu linia TT_1 se notează cu T_2.

Cu aceasta se termină desenarea elementelor ajutătoare și se trece la conturarea tiparului de spate, apoi a tiparului de față.

Spatele

Răscroitura gîtului. Pe linia AB se aplică în punctul A spre dreapta 7,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile):

$$(20 : 3) + 0{,}5 = 7{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul *7,2* se aplică în sus 2,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele A și *2,5* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Înclinarea umărului. Pe linia G_2P se aplică din punctul P în jos 4 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *2,5* (răscroitura gîtului) trecînd prin punctul *4* (înclinarea umărului) pe o lungime de 17 cm (lungimea umărului conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$16 + 1 = 17 \text{ cm.}$$

Linia răscroiturii brațului. Distanța de la punctul *4* pînă la punctul G_2 se împarte în două. Unghiul PG_2G_4 se împarte în două și din punctul G_2 se aplică pe bisectoarea unghiului 2,5 cm (pentru toate măsurile).

Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *17* prin punctul de diviziune al liniei PG_2 și punctul *2,5*.

Linia cusăturii de subraț. Din punctul T_2 se aplică pe linia TT_1 spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce prin punctele *1*, G_4, *1* pînă la intersecția cu

linia CD. Din punctul de intersecție cu linia CD se aplică pe linia cusăturii de subraț în sus 1 cm (pentru toate măsurile).

Mijlocul spatelui. Din punctul T se aplică pe linia TT_1 spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile).

Linia de mijloc a spatelui se duce prin punctele A și *2* pînă la intersecția cu linia CD; punctul de intersecție se notează cu H.

Linia de rotunjire a hainei (tivul). Punctele H și *1* se unesc.

Fața

Răscroitura gîtului. Pe linia AB, se aplică, din punctul B spre stînga 8,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 1,5 cm pentru toate măsurile):

$$(20 : 3) + 1{,}5 = 8{,}2 \text{ cm.}$$

Din punctul B se aplică pe linia BC în jos 9,2 cm (1/3 din jumătatea grosimii gîtului, conform măsurii, plus 2,5 cm pentru toate măsurile):

$$(20 : 3) + 2{,}5 = 9{,}2 \text{ cm.}$$

Punctele *8,2* și *9,2* se unesc printr-o linie arcuită.

Pensa de pe linia răscroiturii gîtului. Din punctul *9,2* se aplică spre stînga, pe linia răscroiturii gîtului, 1 cm (pentru toate măsurile). Distanța de la punctul *9,2* pînă la punctul G_1 se împarte în două și punctul de diviziune se unește cu punctul *1*.

Înclinarea umărului. Din punctul P_1 se aplică pe linia P_1G_3 în jos 3 cm (pentru toate măsurile).

Linia umărului. Linia umărului se duce din punctul *8,2* (răscroitura gîtului) prin punctul *3* (înclinarea umărului) pe o lungime de 16 cm (lungimea umărului conform măsurii).

Linia răscroiturii brațului. Distanța de la punctul *16* pînă la punctul G_3 se împarte în două. Unghiul $P_1G_3G_4$ se împarte apoi în două și din punctul G_3 se aplică pe bisectoarea unghiului 2,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii brațului se duce din punctul *16* peste punctul de diviziune al liniei P_1G_3, prin punctul *2,5* și atinge linia GG_1 spre punctul *1*.

Linia cusăturii de subraț. Din punctul T_2 se aplică pe linia TT_1 spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile) și se notează punctul T_3. Linia cusăturii de subraț se duce prin punctele *1*, G_4, T_3 pînă la intersecția cu linia CD. Din punctele de intersecție se aplică pe linia cusăturii laterale în sus 1 cm (pentru toate măsurile).

Linia taliei. Din punctul T_1 se aplică pe linia BC în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și T_3 se unesc.

Linia de rotunjire (tivul) a hainei. Linia *BC* se prelungește din punctul *C* în jos cu 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *1* și *1* se unesc.

Buzunarul lateral aplicat. Din punctul G_3 se duce o linie verticală de lungime nedefinită. Din punctul de intersecție a acesteia cu linia taliei se aplică în jos 9 cm (pentru toate măsurile). Prin punctul *9* se duce o linie de lungime nedefinită, paralelă cu linia taliei. Din punctul *9* se aplică spre dreapta și spre stînga cîte 8 cm (pentru toate măsurile). Din punctele *8* și *8* se duc în jos linii paralele cu linia de mijloc a feței lungi de cîte 17 cm. Punctele *17* și *17* se unesc.

Adaosul pentru rever. Din punctele *9,2* (răscroitura gîtului) și *1* (de pe linia tivului) perpendicular pe linia *BC*, se aplică spre dreapta cîte 6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *6* superior) se aplică în sus 1 cm. Linia reverului se duce din punctul *9,2* prin punctele *1*, *6*, *6* spre punctul *1* (de pe linia tivului).

Mîneca cu două cusături (fig. 331)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 62 cm, *lungimea mînecii*, conform măsurii, și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 24,7 cm, reprezentînd *lățimea mînecii* (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 8 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 8 = 24{,}7 \text{ cm}.$$

Înălțimea răscroiturii mînecii. Pe linia *AD* se aplică din punctul *A* în jos 16,7 cm și se notează punctul *R* (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii):

$$50 : 3 = 16{,}7 \text{ cm}.$$

Din punctul *R* se duce spre dreapta o linie orizontală pînă la intersecția cu linia *BC*. Punctul de intersecție se notează cu R_1.

Linia cotului. Distanța de la punctul *R* pînă la punctul *D* se împarte în două și se notează punctul *L*. Prin punctul *L* se duce spre stînga o linie orizontală de lungime nedefinită, iar spre dreapta pînă la intersecția cu linia *BC*. Punctul de intersecție se notează cu L_1.

Partea de deasupra a mînecii

Linia cusăturii din față. Liniile orizontale se prelungesc din punctele *R* și *D* spre stînga aplicînd cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *L* se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4*, *3* și *4* se unesc.

Linia răscroiturii mînecii. Din punctul *R* se aplică pe linia *AD* în sus 4 cm (pentru toate măsurile). Linia *AB* se împarte în două și punctul de diviziune se notează cu *O*. Punctele *4* și *O* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din

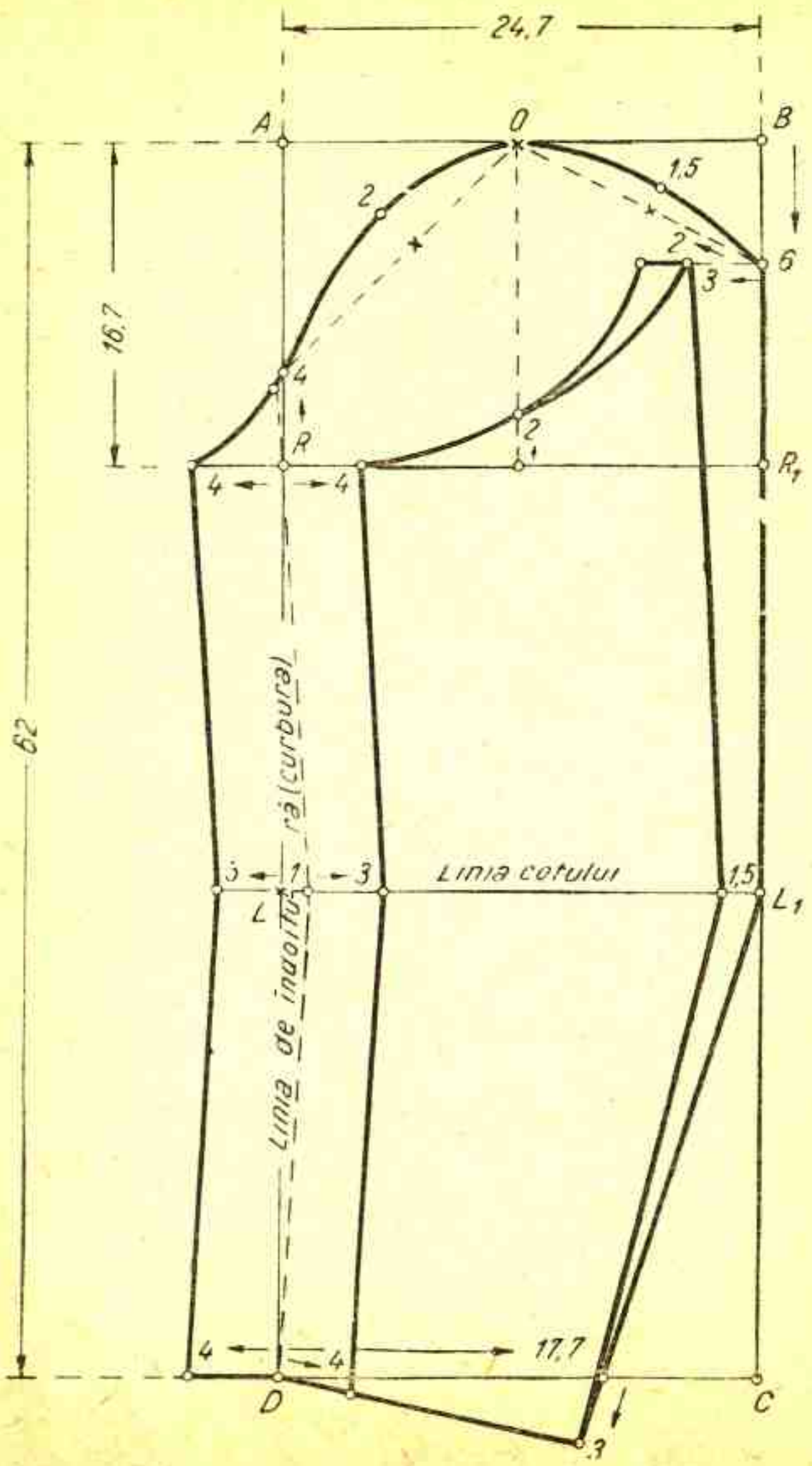

Fig. 331. Tiparul de mînecă cu două cusături.

punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 2 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *B* se aplică pe linia *BC* în jos 6 cm (pentru toate măsurile). Punctele *O* și *6* se unesc printr-o linie punctată care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică în sus 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia răscroiturii mînecii se duce prin punctele *4*, *4*, *2*, *O*, *1,5* spre punctul *6*.

Linia cusăturii de la cot. Pe linia *CD* se aplică din punctul *D* spre dreapta 17,7 cm (1/3 din jumătatea grosimii pieptului, conform măsurii, plus 1 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 3) + 1 = 17{,}7 \text{ cm}.$$

Linia cusăturii de la cot se duce prin punctele *6*, R_1, L_1, *17,7* și în continuare în jos cu 3 cm (pentru toate măsurile).

Linia de lungime a mînecii (tivul). Se unesc punctele *4*, *D* și *3*.

Linia de îndoitură (curbură) a părții de deasupra a mînecii. Din punctul *L* se aplică spre dreapta 1 cm (pentru toate măsurile). Linia de îndoitură se duce prin punctele *D*, *1*, *R* și în continuare pînă la intersecția cu linia de răscroitură a mînecii.

Partea de dedesubt a mînecii

Linia cusăturii din față. Din punctele *R*, *1* și *D* se aplică pe liniile orizontale spre dreapta cîte 4 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4*, *4* și *4* se unesc.

Linia cusăturii de la cot. Din punctul *6* (linia de răscroitură a mînecii) perpendicular pe linia *BC*, se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Din punctul L_1 se aplică pe linia LL_1 spre stînga 1,5 cm (pentru toate măsurile). Punctele *3*, *1,5* și *3* se unesc.

Linia de lungime a mînecii (tivul). Trece prin punctele *4* și *3*.

Linia răscroiturii părții de dedesubt a mînecii. Din punctul *O*, perpendicular pe linia *AB*, se duce în jos o linie punctată pînă la linia RR_1, iar de la punctul de intersecție cu aceasta se aplică în sus pe linia punctată 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *4*, *2* și *3* se unesc printr-o linie ușor arcuită.

Din punctul *3* se aplică spre stînga 2 cm, iar punctul notat se unește cu răscroitura părții de dedesubt printr-o linie ușor arcuită (rezerva pentru îngustarea eventuală a mînecii).

Gulerul (fig. 332)

Se desenează un dreptunghi $ABCD$, cu laturile verticale AD și BC egale cu 8 cm, reprezentînd *lățimea gulerului* (pentru toate măsurile) și laturile orizontale AB și CD, egale cu 20,5 cm constituind *lungimea gulerului* (jumătate din grosimea gîtului, conform măsurii, plus 0,5 cm pentru toate măsurile).

$$20 + 0{,}5 = 20{,}5 \text{ cm.}$$

Linia de montare. Linia AD se prelungește din punctul A în sus cu 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și B se unesc.

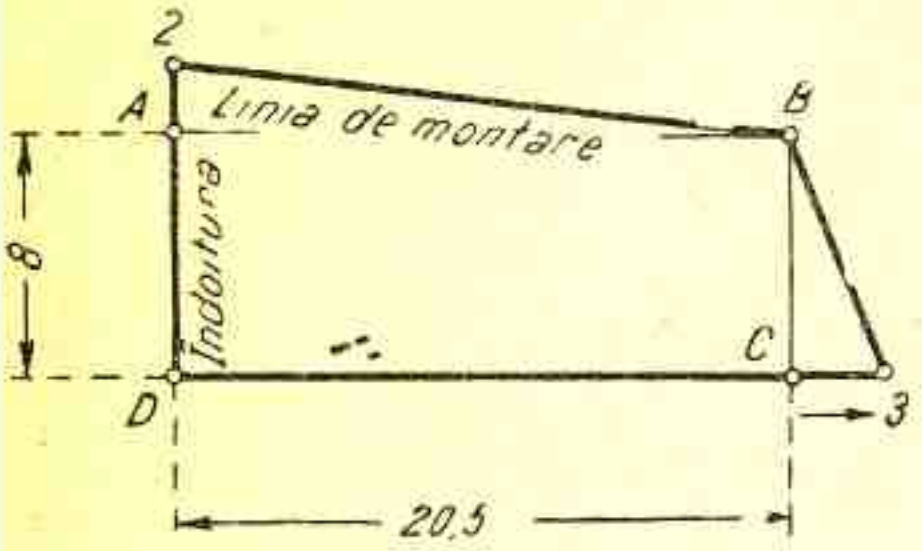

Fig. 332. Tiparul de guler.

Linia de jos și colțul gulerului. Linia CD se prelungește din punctul C spre dreapta cu 3 cm. Punctele B și *3* se unesc.

PANTALONUL DE PIJAMA

Pentru a construi tiparul pantalonului de pijama bărbătească (măsura 50) sînt necesare următoarele măsuri:

— lungimea pantalonului	104 cm
— jumătate din grosimea taliei	42 cm
— jumătate din grosimea șoldurilor	50 cm

Construirea tiparului

Partea din față (fig. 333 a)

Se desenează un unghi drept cu vîrful în A. Din punctul A se aplică în jos, pe latura verticală a unghiului, 104 cm — *lungimea pantalonului*, conform măsurii — și se notează punctul H. Din punctul H se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lungimea pasului. Pe linia AH se aplică din punctul A în jos 28 cm și se notează punctul S (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 3 = 28 \text{ cm.}$$

Din punctul S se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

Fig. 333 a. Tiparul părții din față a pantalonului de pijama.

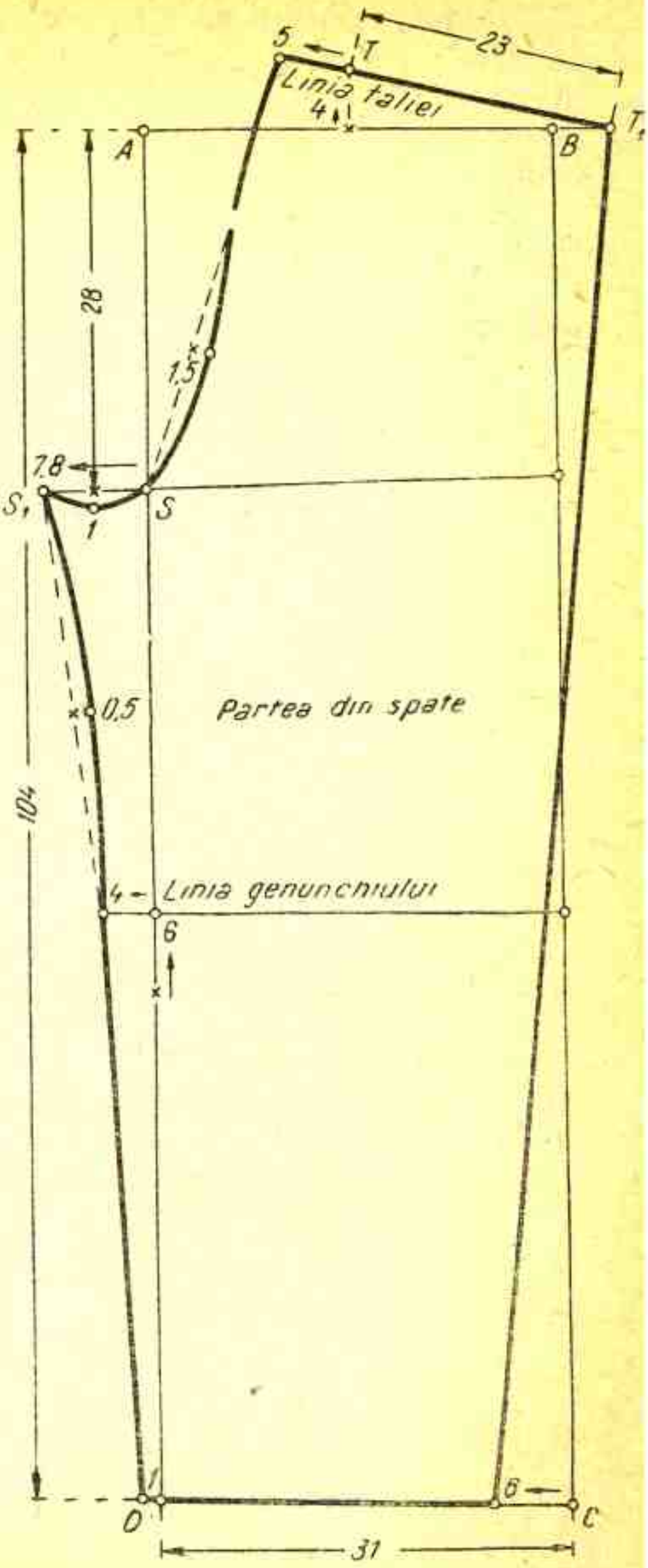

Fig. 333 b. Tiparul părții din spate a pantalonului de pijama.

Linia genunchiului. Distanța de la punctul *S* pînă la punctul *H* (de pe dreapta *AH*) se împarte în două și din punctul de diviziune se aplică în sus 6 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *6* se duce spre dreapta o linie orizontală de lungime nedefinită.

Lățimea pasului. Din punctul *S* se aplică spre dreapta pe linia orizontală 31 cm și se notează punctul S_1 (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 6 = 31 \text{ cm}.$$

Linia taliei. Din punctul *A* se aplică spre dreapta, pe latura orizontală a unghiului, 27 cm și se notează punctul *T* (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(42 : 2) + 6 = 27 \text{ cm}.$$

Din punctul *T* se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia orizontală dusă din punctul *S*. Punctul de intersecție se notează cu S_2.

Din punctul *T* se aplică pe linia TS_2 în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Din punctul *A* se aplică spre dreapta 2 cm (pentru toate măsurile). Punctele *2* și *1* se unesc.

Linia cusăturii laterale. Din punctul *H* se aplică spre dreapta (pe linia orizontală care reprezintă linia de jos a pantalonului — tivul) 3 cm (pentru toate măsurile).

Din punctul *A*, se aplică pe dreapta *AH* în jos 18 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii laterale se duce prin punctele *2*, *18* și *S* spre punctul *3*.

Linia răscroiturii din față a pantalonului (linia șlițului). Din punctul S_2 se aplică pe linia TS_2 în sus 6 cm (pentru toate măsurile). Unghiul $T\ S_2S_1$ se împarte în două și pe bisectoarea unghiului se aplică 3 cm (pentru toate măsurile). Linia șlițului se duce prin punctele *1* (de pe linia TS_2), *6* și *3* spre punctul S_1.

Linia cusăturii pasului. Din punctul S_1 (de pe linia SS_1) se coboară o perpendiculară pînă la intersecția cu linia orizontală care pornește din punctul *H*. Punctul de intersecție se notează cu H_1. Din punctul H_1 se aplică spre stînga 3 cm (pentru toate măsurile). Punctele S_1 și *3* se unesc.

Linia de jos a pantalonului (tivul). Se unesc punctele *3* și *3* de pe linia HH_1.

Lățimea pantalonilor în partea de jos se poate mări sau micșora după gust.

Partea din spate a pantalonului (fig. 333 *b*)

Se desenează un dreptunghi *ABCD*, cu laturile verticale *AD* și *BC* egale cu 104 cm, *lungimea pantalonului*, conform măsurii și laturile orizontale *AB* și *CD* egale cu 31 cm, reprezentînd *lățimea dreptunghiului* (jumătate din grosimea șoldurilor conform măsurii, plus 6 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 6 = 31 \text{ cm}.$$

Lungimea pasului. Pe linia *AD* se aplică din punctul *A* în jos 28 cm și se notează punctul *S* (1/2 din jumătatea grosimii șoldurilor, conform măsurii, plus 3 cm pentru toate măsurile):

$$(50 : 2) + 3 = 28 \text{ cm}.$$

Prin punctul *S* se duce o linie orizontală de lungime nedefinită.

Linia taliei. Se prelungește linia *AB* spre dreapta pe o lungime nedefinită. Linia *AB* se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia *AB*, se aplică în sus 4 cm (pentru toate măsurile), notîndu-se punctul *T*. Din punctul *T* se duce o linie pînă la intersecția cu linia orizontală, care pornește din punctul *B*. Lungimea liniei este de 23 cm (1/2 din jumătatea grosimii taliei, conform măsurii, plus 2 cm pentru toate măsurile):

$$(42 : 2) + 2 = 23 \text{ cm}.$$

Punctul obținut se notează cu T_1. Linia taliei se prelungește din punctul *T* spre stînga cu 5 cm.

Linia de răscroitură a părții din spate a pantalonului. Din punctul *S* (de pe linia *AD*) se aplică spre stînga pe linia orizontală 7,8 cm și se notează punctul S_1 (1/4 din lățimea dreptunghiului):

$$31 : 4 = 7{,}8 \text{ cm}.$$

Distanța de la punctul *S* pînă la punctul S_1 se împarte în două și din punctul de diviziune perpendicular pe linia punctată, se aplică în jos 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele *S* și *5* (linia taliei) se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în trei părți egale și din punctul inferior de diviziune, perpendicular pe linia punctată se aplică spre dreapta 1,5 cm (pentru toate măsurile). Linia de răscroitură a părții din spate a pantalonului se duce prin punctele *5*, *1,5*, *S* și *1* spre punctul S_1.

Linia genunchiului. Distanța *SD* (de pe linia *AD*) se împarte în două. Din punctul de diviziune se aplică în sus 6 cm (pentru toate măsurile). Prin punctul *6* se duce o linie orizontală spre

dreapta pînă la intersecția cu linia *BC*, iar spre stînga pe o lungime de 4 cm (pentru toate măsurile).

Linia cusăturii pasului. Din punctul *D* se aplică pe linia *CD* spre stînga 1 cm (pentru toate măsurile). Punctele S_1 și *4* se unesc printr-o linie punctată, care se împarte în două și din punctul de diviziune, perpendicular pe linia punctată, se aplică spre dreapta 0,5 cm (pentru toate măsurile). Linia cusăturii pasului se duce prin punctele S_1, *0,5* și *4* spre punctul *1*.

Linia cusăturii laterale. Din punctul *C* se aplică pe linia *CD* spre stînga 6 cm. Punctele *6* și *T* se unesc.

Linia de jos a pantalonului (linia tivului). Punctele *1* și *6* (de pe linia tivului) se unesc. Lățimea pantalonilor în partea de jos se poate face mai mare sau mai mică după dorință.

Croitul și cusutul

La croitul pijamalei bărbătești firul de lungime al materialului trebuie să treacă pe lungimea pieselor și mijlocul pantalonilor. Adaosul pentru cusături a fost prevăzut la construirea tiparului, iar la croitul pantalonilor se vor adăuga numai 3—4 cm pe linia taliei pentru trasarea elasticului. Dacă manșeta pantalonilor nu este înnădită, atunci pe linia de jos a pantalonilor se adaugă 7—8 cm.

Dublura reverului se croiește pe direcția firului de lungime, iar lățimea ei la croit va fi de 7—8 cm.

După croit se dau semne cu punctul înaintea acului pe mijlocul spatelui și gulerului, iar pe linia de mijloc a feței pe linia taliei și conturul buzunarelor se dau semne cu lațe.

Piesele mici se lucrează în felul următor. Fața gulerului se însăilează cu partea de dedesubt, punîndu-le față la față, se tighelesc și se întoarce gulerul pe față. Se însăilează pe margine, petrecînd cusătura peste dosul gulerului. În continuare se lucrează buzunarele, iar pe linia superioară a buzunarului se aplică clapa. Dacă materialul este în dungi, atunci clapa se croiește în așa fel ca firul de lungime al materialului să treacă pe lungimea acesteia. Clapa se însăilează pe buzunar aplicînd fața clapei pe dosul buzunarului, se tighelește la 0,5—1 cm de margine, iar cusătura se descalcă în ambele părți. Clapa se întoarce apoi pe fața buzunarului, se însăilează în margine, petrecînd cusătura peste dosul buzunarului, marginea tăiată a clapei se îndoaie cu 0,5 cm, se însăilează de buzunar și se trage la mașină în margine. Buzunarele astfel lucrate se însăilează pe fețele pijamalei după semnele cu lațe, iar după însăilat se tighelesc în margine.

În spate pe linia taliei cordonul se însăilează pe față, sau se coase o bentiță pentru trasarea elasticului pe dos (dacă se prevede în model).

Se trece la montarea dublurii reverului care se prinde pe dosul pijamalei cu un tiv. Dublura reverului și fețele pijamalei se pun față în față, se însăilează și se tighelesc la 1 cm de margine. Tighelul începe de la crestătura de pe răscroitura gîtului pe mijlocul feței și se continuă pînă la linia de rotunjire a pijamalei. Cusătura se descalcă în ambele părți, dublura reverului se întoarce și se însăilează în margine.

Liniile cusăturilor de pe umăr și de la subraț se însăilează și se unesc prin cusătură franțuzească sau cusătură de asamblare.

Gulerul lucrat se însăilează în răscroitura gîtului și se trage la mașină pe dosul gulerului.

Mînecile se însăilează și se încheie cu cusătură franțuzească sau cusătura de asamblare; în partea de jos a mînecii manșeta lucrată pe lung din materialul de garnitură se aplică cu fața pe dosul mînecii, apoi se tighelește la 0,5—1 cm de margine. Se întoarce manșeta pe față și se însăilează în margine. Marginea tăiată a manșetei se îndoaie cu 0,5 cm și se coase la mașină în margine de mînecă.

Mîneca lucrată se însăilează și apoi se montează în răscroitura brațului.

Pe linia de jos a pijamalei se face un tiv de 1 cm.

Butonierele se fac pe partea stîngă a feței, iar nasturii se cos pe partea dreaptă.

La pantalon, dacă lățimea materialului nu este suficientă, se înnădesc clini pe linia cusăturii pasului. Se unesc apoi cusăturile laterale și ale pasului prin cusătură de asamblare, iar cusătura de pe linia de răscroitură a părții din spate a pantalonului se încheie prin cusătură franțuzească sau de asamblare. Marginea de sus a pantalonului se îndoaie cu 3—4 cm și se prinde cu cusătură de tiv. Dacă linia de jos a pantalonului se termină cu manșetă aplicată, atunci fața manșetei se aplică pe dosul pantalonului, se însăilează și se trage la mașină la 1 cm de margine. Manșeta se întoarce apoi pe față, marginea tăiată se îndoaie cu 0,5 cm și se coase în marginea pantalonului.

Pijamaua se calcă, iar pe linia taliei la pantalon se trece un elastic.

SCHEMĂ DE MONTARE A MÎNECII ÎN RĂSCROITURA BRAȚULUI

Cînd se croiește mîneca trebuie să se noteze punctul cel mai înalt al mînecii — punctul *O* (fig. 334).

Înainte de a însăila mîneca în răscroitura brațului se vor însemna punctele ajutătoare de pe mînecă și răscroitura brațului. În acest scop se aplică 1 cm de la cusătura umărului pe răscroitura brațului, în față, spre dreapta, sau pe cusătura umărului și se notează punctul *P*.

Din punctul *P* se aplică apoi pe răscroitura brațului în spate spre stînga 9 cm și se notează punctul P_1 (1/2 din lungimea răscroiturii brațului în spate, de la punctul *P* pînă la cusătura de subraț):

$$18 : 2 = 9 \text{ cm.}$$

Din punctul *P* se aplică apoi 11 cm pe linia de răscroitură a brațului în față și se notează punctul P_2 (1/2 din lungimea răscroiturii brațului în față, de la punctul *P* pînă la cusătura de subraț):

$$22 : 2 = 11 \text{ cm.}$$

Pe linia răscroiturii mînecii se notează de asemenea punctele corespunzătoare, adăugînd însă lungimea necesară pentru susținerea mînecii. În acest scop pe linia de răscroitură a mînecii se aplică din punctul *O* spre stînga, spre spate, 10 cm și se notează punctul O_1 (distanța pe răscroitura brațului în spate de la punctul *P* pînă la punctul P_1, plus 1 cm pentru toate măsurile, pentru susținerea mînecii):

$$9 + 1 = 10 \text{ cm.}$$

Din punctul *O* se aplică pe răscroitura mînecii spre dreapta, spre față, 12,5 cm și se notează punctul O_2 (distanța de la punctul *P*

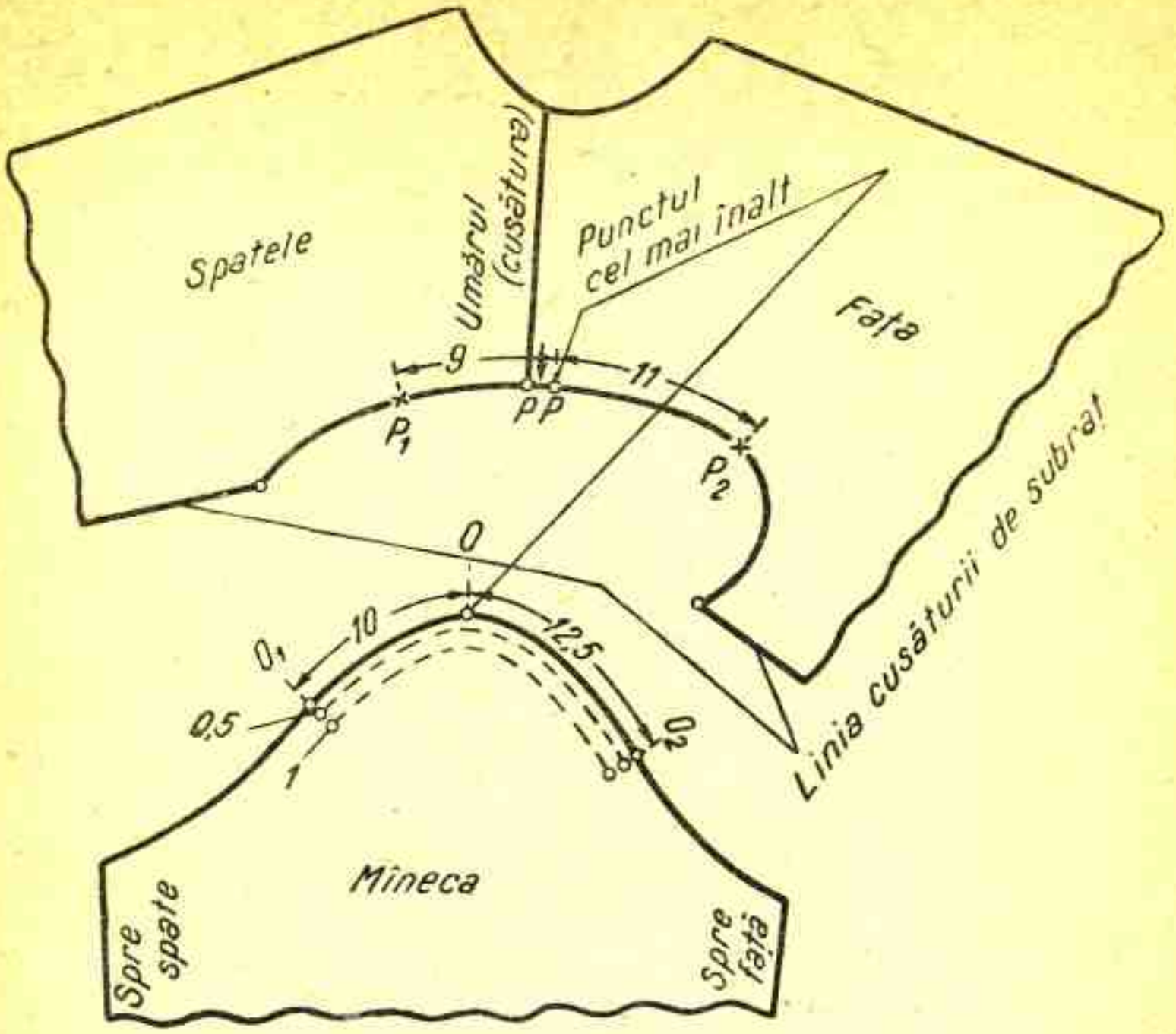

Fig. 334. Schema de montare a mînecii.

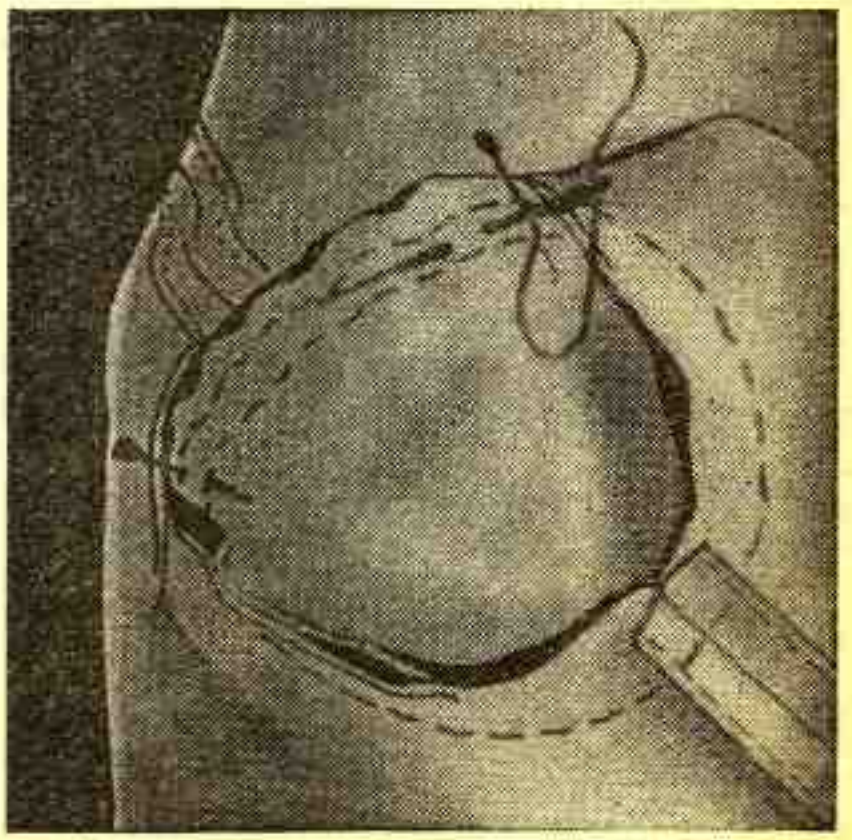

Fig. 335. Însăilarea mînecii în răscroitura brațului.

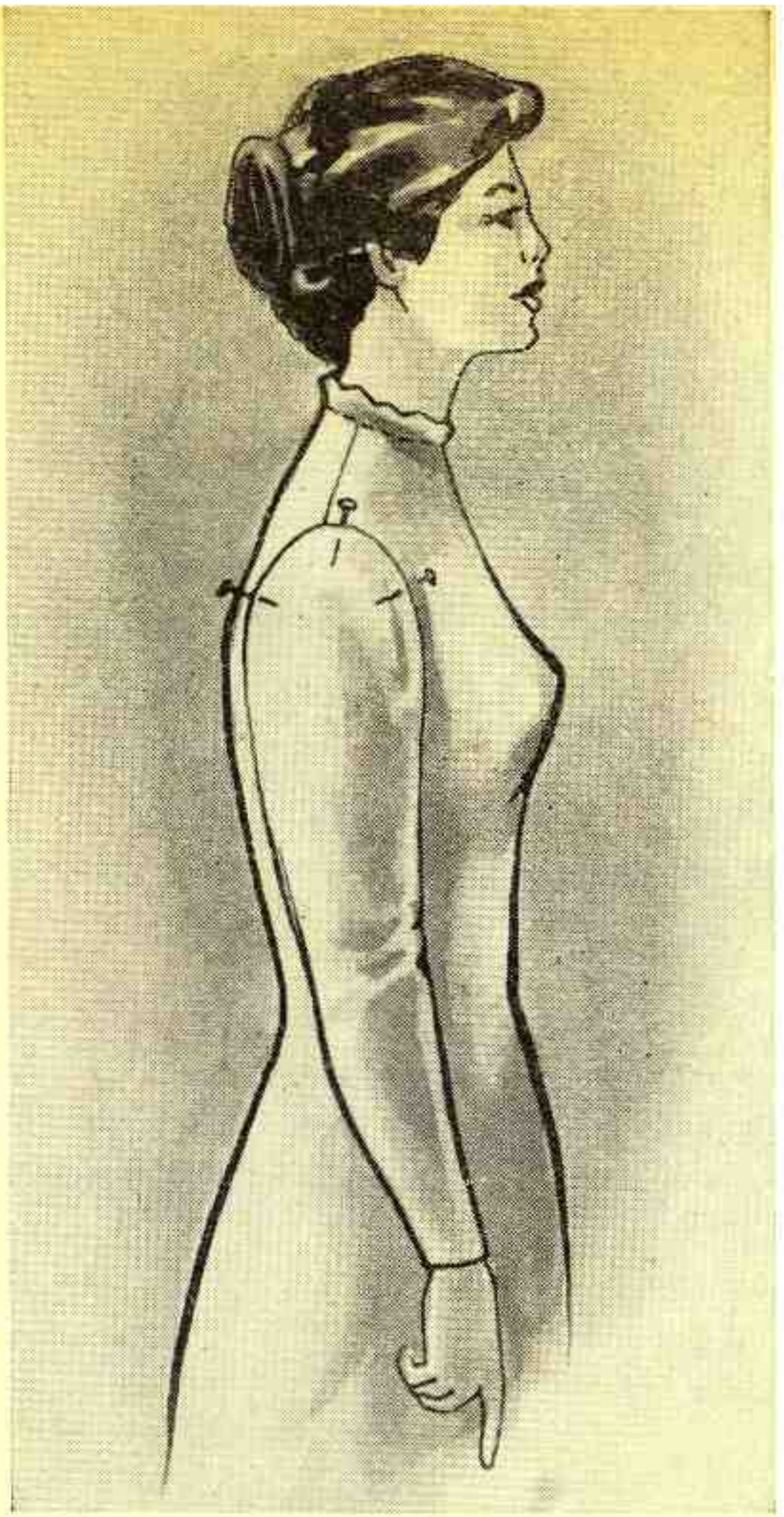

Fig. 336. Proba mînecii.

pînă la punctul P_2 pe linia răscroiturii brațului în față, plus 1,5 cm pentru toate măsurile, pentru susținerea mînecii):

$$11 + 1{,}5 = 12{,}5 \text{ cm.}$$

După ce s-au notat punctele ajutătoare pe răscroitura brațului și a mînecii se trag două rînduri de crețuri din punctul O_1 pînă la punctul O_2, cu punct înaintea acului, primul fir la 0,5 cm de margine și al doilea fir la o distanță de 1 cm de margine pentru susținerea mînecii pe linia de răscroitură.

Se prind apoi în ace cu gămălie toate punctele însemnate pe linia răscroiturii mînecii și pe linia răscroiturii brațului, P cu O, P_1 cu O_1, P_2 cu O_2 și se însăilează pe partea mînecii (pentru o repartizare mai uniformă a crețurilor), între cele două rînduri de fire trase (fig. 335).

Se face apoi proba (fig. 336). Dacă mîneca este montată corect, se trage la mașină de asemenea pe partea mînecii, aranjînd tighelul mai sus sau mai jos de linia de însăilare, astfel ca la scoaterea șularului să nu se strice tighelul.

EXECUTAREA PROBEI

După ce s-au croit toate piesele obiectului și s-au aplicat semnele cu laţe, se însăilează piesele și se face proba.

Proba se face pe partea dreaptă a corpului. Dacă conformaţia corpului nu este corectă (de pildă un umăr este mai jos decît celălalt sau șoldurile sînt inegal dezvoltate) proba se face pe ambele jumătăţi ale corpului persoanei.

Prima probă. La probă se va urmări în primul rînd ca mijlocul spatelui și al feţei să coincidă cu mijlocul corpului persoanei. Obiectele care se confecţionează cu umeri de vată, se probează împreună cu aceștia. Dacă obiectul se încheie în faţă, feţele trebuie să se petreacă una peste alta, iar mijlocul lor să se suprapună.

Se observă apoi direcţia cusăturii de pe umăr; dacă aceasta se abate de la linia de pe mijlocul umărului, se va desface cusătura și se va muta pe mijlocul umărului. Se verifică după aceea, direcţia și adîncimea pensei de la umăr, sau mutarea ei conform modelului pe linia de subraţ, în răscroitura braţului etc., precum și așezarea penselor, cutișoarelor sau susţinerii pe linia taliei. Se observă dacă obiectul se mulează bine pe corp și dacă este necesar, se ia din lăţimea excesivă sau, dimpotrivă, se lasă din rezervele de la cusăturile laterale. Se verifică dacă cusăturile laterale sînt însăilate corect și dacă spatele nu trece prea mult spre faţă sau invers — faţa spre spate; dacă există asemenea devieri ale cusăturilor, ele de desfac, scoţîndu-se șularul, iar cusăturile laterale se prind în ace cu gămălie, pe linia corectă. Se precizează lărgimea fustei pe linia taliei și a șoldurilor și direcţia cutelor la fustă, cînd acestea există. Dacă se probează un obiect cu mîneca montată, se prinde cu ace mîneca dreaptă, apoi se însăilează (după schema de montare a mînecii p. 505 fig. 334) se definitivează lăţimea ei și poziţia corectă faţă de răscroitura braţului. La proba mînecii se va verifica dacă braţele se pot

mișca în voie. În acest scop se întind brațele în față și dacă nu se simte o jenă pe linia răscroiturii brațului, înseamnă că mîneca este montată corect și nu este prea strîmtă. La nevoie mîneca și spatele se vor lărgi puțin, luînd din rezervele pentru cusături sau dacă mîneca este prea largă, se va îngusta. Se stabilește apoi lungimea mînecii. Mîneca lungă trebuie să acopere încheietura mîinii cînd se îndoaie brațul. Se verifică de asemenea răscroitura gîtului; pentru ca gulerul să stea bine este foarte important ca răscroitura gîtului să treacă pe linia de bază a gîtului.

După prima probă toate corectările se înseamnă cu punct simplu înaintea acului, pe partea dreaptă a obiectului și se trec cu semne cu lațe pe partea stîngă a acestuia. După aceea piesele se însăilează, iar la proba a doua se stabilesc definitiv toate liniile obiectului: se verifică dacă obiectul se mulează bine pe corp, dacă mîneca și gulerul sînt corect montate și se fixează rotunjimea cu ajutorul unei rigle. Fixarea lungimii (rotunjimii) obiectului se face în felul următor: un capăt al riglei se așază pe podea și se măsoară de la podea pe linia așezată perpendicular lungimea stabilită, trasînd linia rotunjimii cu o cretă sau cu o bucată uscată de săpun sau se înseamnă cu ace cu gămălie.

Proba mînecii chimono se va face cu o deosebită atenție și minuțiozitate, avînd grijă ca cusătura superioară să nu fie deplasată nici spre dreapta, nici spre stînga și să treacă pe mijlocul umărului și al brațului.

În cele ce urmează se prezintă defectele cele mai caracteristice care se constată la probă, cauzate de însăilarea greșită a obiectului sau de construirea inexactă a tiparului, ori de modelarea greșită, precum și metodele de înlăturare a acestor defecte.

Cusătura de pe umăr trage spre spate de la mijlocul umărului. Acest defect apare cînd persoana pentru care se lucrează are umeri înalți și drepți sau cînd partea din spate a obiectului este mai scurtă decît fața și nu corespunde conformației corpului.

Pentru a corecta acest defect se desface cusătura de pe umăr și se mută pe mijlocul umărului dînd drumul din rezerva pentru cusătura dinspre spate și luînd în cusătură în mod corespunzător din umărul feței. Dacă totuși nu este suficient se desface cusătura de subraț, se ridică în sus spatele luînd din rezerva pentru cusătură de pe linia taliei și se adîncește în mod corespunzător răscroitura brațului.

Cusătura de pe umăr trage spre față de la mijlocul umărului. Acest defect apare la persoanele cu umerii căzuți sau cînd corsajul este prea scurt. Pentru corectare se va desface cusătura de pe umăr și se va muta pe mijlocul umărului dînd drumul din rezerva pentru cusătură de la umărul feței și luînd în cusătură

umărul dinspre spate. Dacă nu este suficient, se desface cusătura de subraț și se ridică corsajul luînd din rezerva pentru cusătură de pe linia taliei. Răscroitura brațului se adîncește în mod corespunzător.

Obiectul este strîmt sau larg pe linia grosimii bustului. Dacă obiectul este strîmt pe linia bustului, se dă drumul din rezerva cusăturii de subraț, iar de la răscroitura brațului se prinde pierdut pînă în talie.

Dacă obiectul face lărgimi pe linia bustului, acestea se prind în cusătura de subraţ, de la răscroitura braţului, pierdut pînă în linia taliei, iar răscroitura brațului se adîncește în mod corespunzător.

Cute formate pe răscroitura brațului. Acest defect se observă în cazul umerilor căzuți. În jurul răscroiturii brațului se formează cute care se scot ridicînd cusătura de pe umăr sau aplicînd perniţe.

Cute pe cusătura de subraț spre spate. Aceste defect se observă cînd persoana are un spate strîmt și prea lung de la linia taliei, pînă la răscroitura brațului. Defectul se corectează în felul următor: se dă drumul în spate din rezervele cusăturii de subraț, sau dacă există pensă, se reduce din adîncimea acesteia și spatele se scurtează luînd în cusătură de la talie.

Cute pe cusătura de subraț a feței corsajului. Acest defect se observă în cazul cînd adîncimea și lungimea pensei de la umăr nu corespund conformației persoanei respective sau cînd fața corsajului este strîmtă. Pentru corectare se mărește adîncimea pensei (vîrful pensei trebuie să atingă punctul cel mai înalt al bustului). Dacă acest lucru nu este suficient, se desfac cusăturile de sub braț și se lasă din rezerve, lărgind în felul acesta fața corsajului.

Gulerul stă depărtat de gît. Defectul apare cînd gulerul s-a croit mai mare decît răscroitura gîtului. Pentru corectarea lui se micșorează gulerul sau se adîncește răscroitura gîtului. Cînd gulerul se însăilează de obiect, el se va întinde în partea din față, iar fața corsajului se va susține de la cusătura de pe umăr pînă la mijlocul feței.

Cute pe linia răscroiturii gîtului pe fața corsajului. Aceste cute se formează cînd răscroitura gîtului nu este destul de adîncă. Pentru corectare se adîncește răscroitura gîtului.

Cute pe linia răscroiturii gîtului în spate. Defectul apare cînd umerii persoanei sînt înalți și drepți. Pentru a corecta acest defect, se desface cusătura de pe umăr și se lasă o parte din rezervă pentru cusătură. Dacă nu este suficient, se adîncește răscroitura gîtului în spate.

Răscroitura brațului în spate nu se așază pe corp. Acest defect se observă în cazul cînd umerii sînt lăsați și spatele este rotund. Pentru corectare se desface cusătura de pe umăr, iar surplusul de lărgime de la spate, în jurul răscroiturii brațului se ia în cusătura de pe umăr; în cazul cînd spatele este rotund, se susține mult materialul pe linia umărului sau se fac cutișoare pe răscroitura gîtului sau pe linia umărului.

Răscroitura brațului în față nu se așază pe corp. Defectul se întîlnește la persoanele cu umerii lăsați sau cînd pensa de la umăr nu este suficient de adîncă pentru corpul respectiv. Pentru a corecta acest defect se adîncește pensa de la umăr din rezerva pentru cusătură de pe răscroitura brațului, adică tot surplusul de lărgime se ia în pensa de la umăr, sau se desface cusătura de pe umăr și se ridică fața corsajului.

La rochia netăiată în talie fusta se lasă. Acest defect se datorește croitului defectuos. Pentru corectarea lui se ridică fețele, pe linia umărului și se adîncește în mod corespunzător răscroitura gîtului în față, și dacă se cere și răscroitura brațului, lungindu-se în mod corespunzător pensa de la umăr, dacă aceasta există.

Defectele mînecii și înlăturarea lor. Răscroitura mînecii este largă și formează cute pe lat. Pentru corectare se micșorează răscroitura mînecii în partea sa superioară rotunjită.

Cînd mîneca trage la răscroitura brațului, înseamnă că răscroitura brațului este mică și deci trebuie adîncită și în mod corespunzător se va lărgi mîneca din rezervele pentru cusături. Dacă răscroitura mînecii este suficient de lată, atunci crețul pentru susținere trebuie altfel repartizat.

Dacă mîneca face cute oblice, înseamnă că răscroitura mînecii este prea scurtă. Pentru a corecta defectul se adîncește partea inferioară a răscroiturii mînecii.

TEHNOLOGIA CUSUTULUI

Pensa de la umăr. In funcție de modelul ales se fac pe umăr una sau mai multe pense, cutișoare (fig. 337,*a*) sau crețuri și cerculețe (fig. 337,*b*). Pentru ca atunci cînd se trag la mașină, linia penselor să nu se deplaseze, pensa se însăilează cu puncte dese de la vîrful ei în sus spre umăr. Pensa se trage la mașină de la umăr în jos pierdut. Capetele aței se lasă lungi de 7—8 cm, se leagă formînd un nod și se trag cu acul prin pensă. Nu se recomandă să se taie capetele aței prea aproape de nod, deoarece în timpul purtatului și spălatului, nodul se poate desface. La obiectele din materiale de grosime mijlocie, pensa se calcă într-o singură parte, în direcția răscroiturii gîtului (fig. 337,*c*), iar la cele din materiale subțiri, pensa se face în amîndouă părțile și se calcă astfel încît cusătura să cadă pe mijlocul pensei (fig. 337,*d*). La obiectele confecționate din material gros, pensa se taie în mijloc pînă la 1—2 cm de la vîrf și se descalcă în ambele părți (fig. 337,*e*).

Cînd se însăilează cusătura de pe umăr, nu se prinde pensa, pentru ca după probă, dacă nu s-au făcut modificări, să se poată coase pensa trăgînd la mașină fără a desface cusătura de pe umăr.

Finisarea marginilor de cusături. Cusăturile umărului, cele laterale și alte cusături se unesc prin cusătură de asamblare (fig. 26, p. 23), iar marginea tăiată se îndoaie și se trage la mașină sau se coase de mînă. Există mai multe metode de finisare a cusăturilor. Cea mai răspîndită este finisarea la mașină. În acest scop marginea tăiată a cusăturii se îndoaie pe dos cu 0,3—0,5 cm și se trage la mașină în margine, cu ibrișin la culoarea tonului de bază al materialului (fig. 338,*a*). Dacă mașina de cusut are un dispozitiv special, cusătura se încheie cu un tighel în margine.

La jachete, fuste, rochii, mantouri și alte obiecte din materiale groase, cusăturile se paspoalează (fig. 338,*b*). În acest caz,

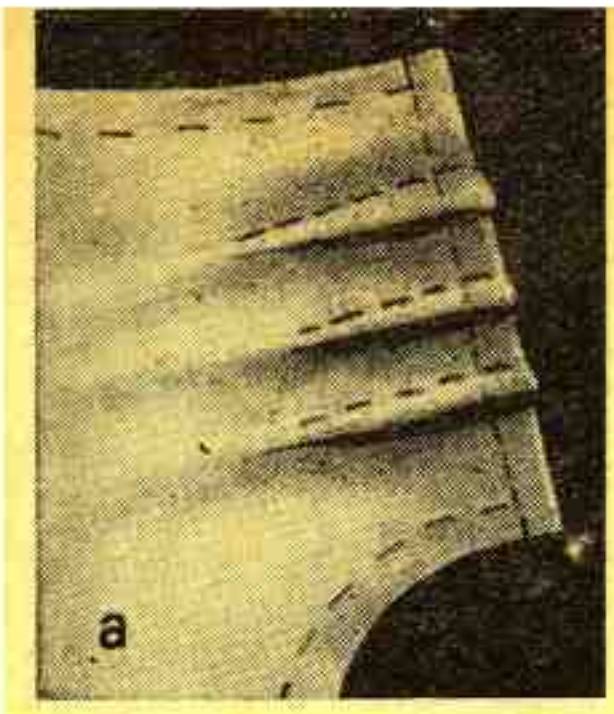

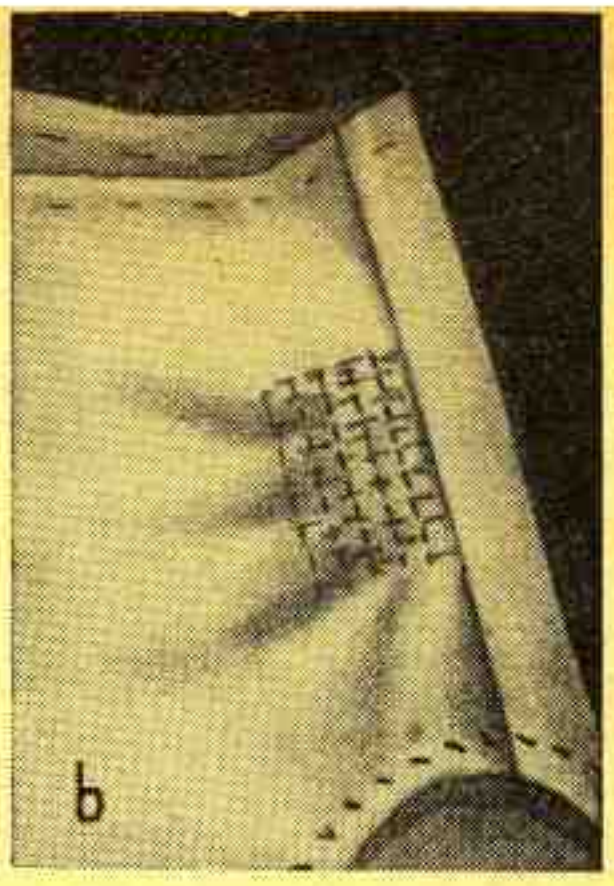

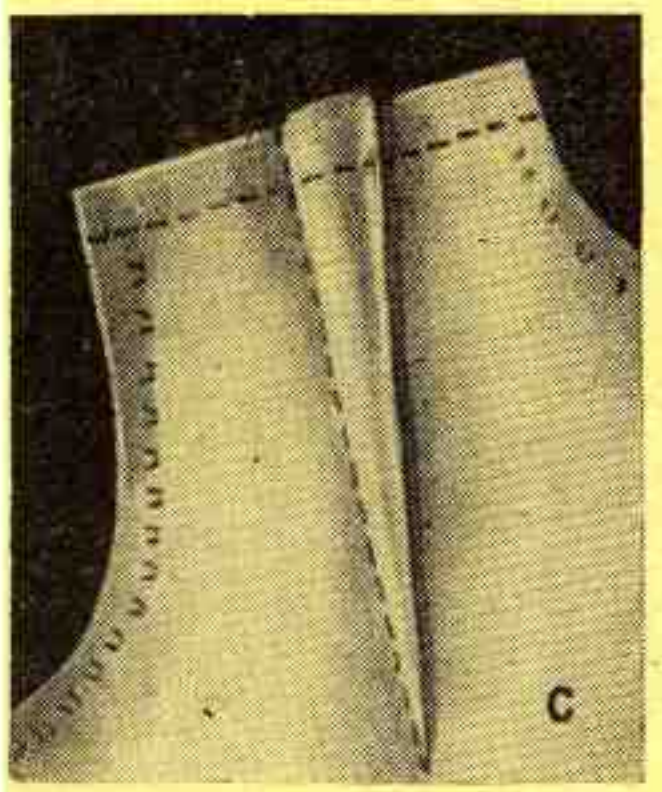

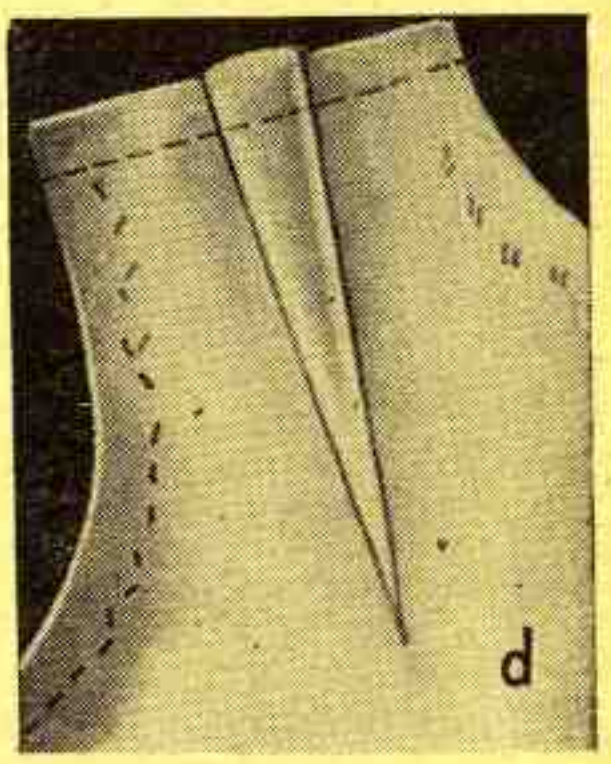

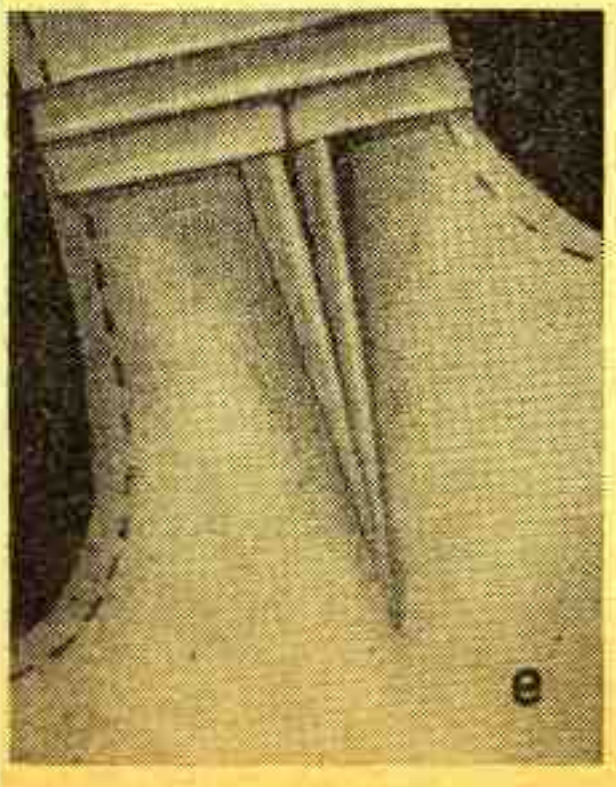

Fig. 337. Executarea pensei de la umăr:

a — pensa este mutată în cutișoare; *b* — pensa este mutată în creturi; *c* — pensa călcată în direcția răscroiturii gîtului; *d* — pensa descălcată în ambele părți; *e* — pensa tăiată și descălcată în ambele părți.

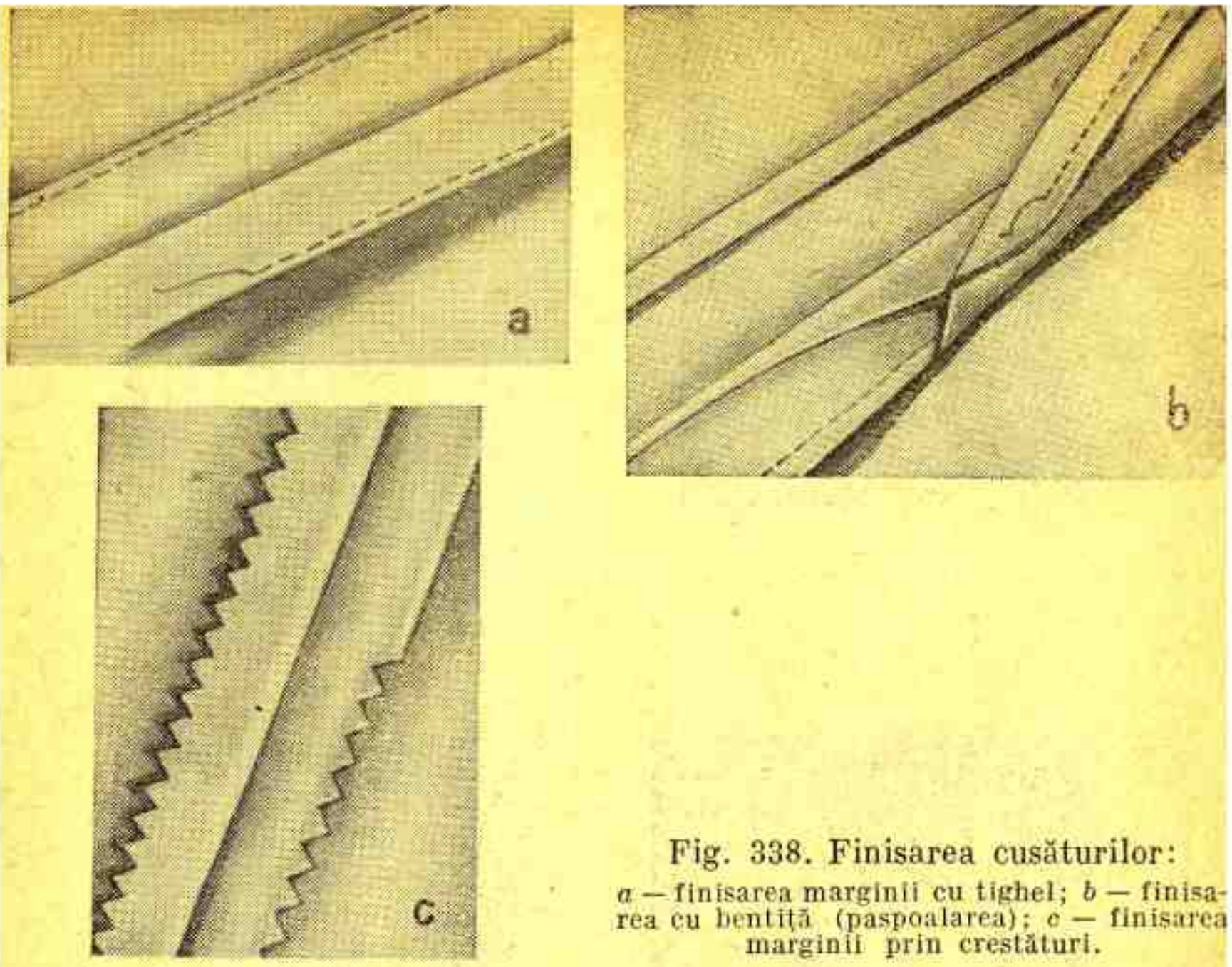

Fig. 338. Finisarea cusăturilor:
a — finisarea marginii cu tighel; *b* — finisarea cu bentiță (paspoalarea); *c* — finisarea marginii prin crestături.

pentru finisarea marginii se taie bentițe pe bie late de 2,5—3 cm din mătase de căptușeală. Bentița se aplică cu fața pe fața obiectului și se trage la mașină la 0,3—0,5 cm de marginea tăiată. Cusătura se acoperă apoi cu bentița și fără a îndoi marginea acesteia se însăilează pe partea opusă. Bentița se trage apoi la mașină pe fața materialului, pe linia tighelului tras anterior. Cusăturile se pot finisa de asemenea de mînă. Marginea tăiată se surfilează (îndoită sau neîndoită) cu punct de surfilare (fig. 14) sau de feston (fig. 16). La materiale groase care nu se destramă (postav și altele), marginea cusăturii se crestează în colțuri (fig. 338, *c*).

Finisarea cusăturii de la răscroitura brațului și a mînecii. Marginea tăiată a cusăturii de la răscroitura brațului și a mînecii se finisează în diferite feluri, în funcție de gradul de destrămare și de grosimea materialului, precum și de destinația obiectului. Cele mai obișnuite moduri de finisare la obiecte din materiale ușoare și de grosime mijlocie sînt următoarele: cu punct de surfilare sau de feston (fig. 339, *a*) sau cu punct ascuns (fig. 339, *b*). Pentru finisat cu punct ascuns, marginea tăiată a răscroiturii brațului și a mînecii se îndoaie cu 0,5 cm și se prinde cu puncte invizibile. La obiectele din materiale groase sau care se destramă

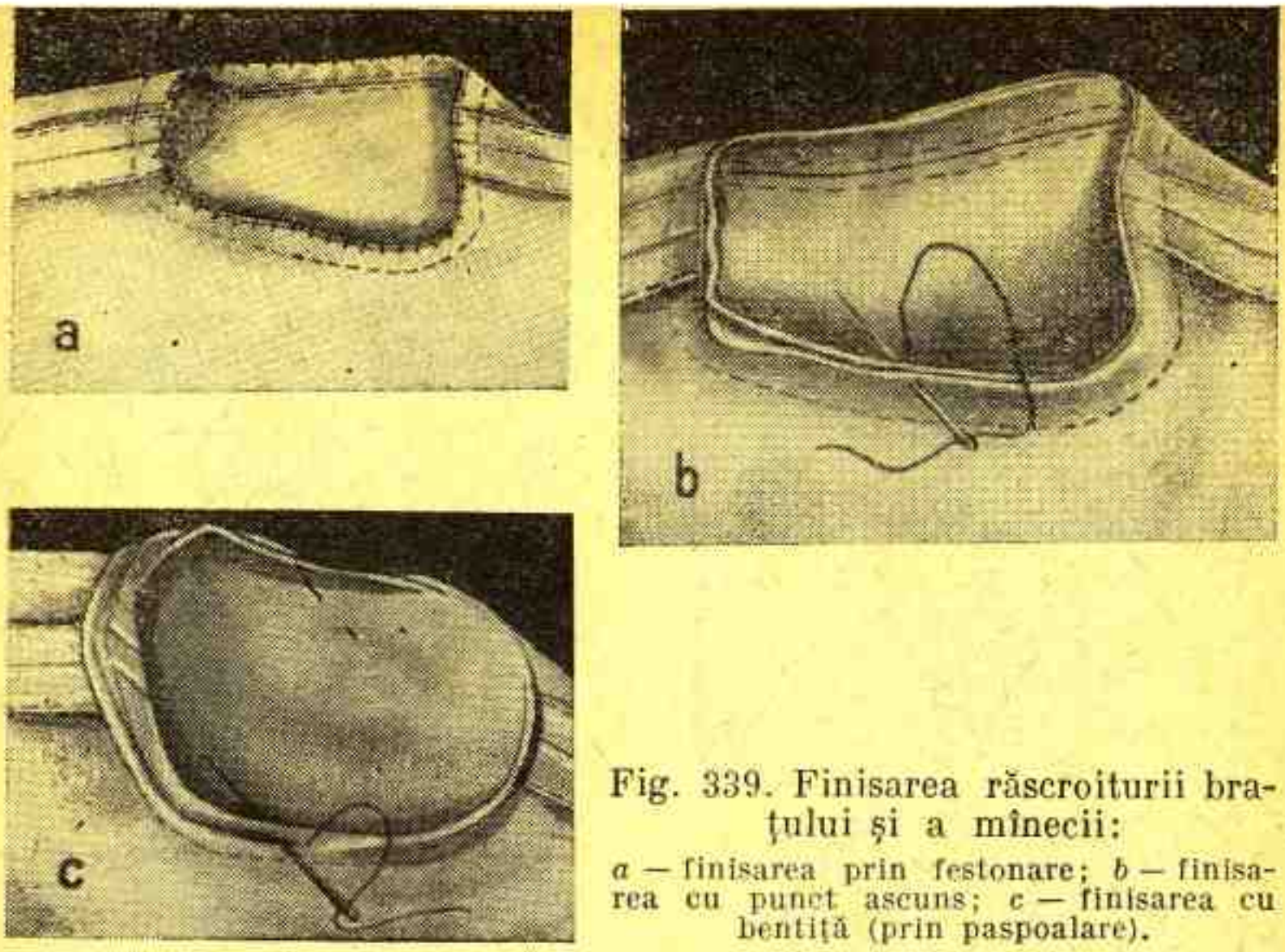

Fig. 339. Finisarea răscroiturii brațului și a mînecii:
a — finisarea prin festonare; *b* — finisarea cu punct ascuns; *c* — finisarea cu bentiță (prin paspoalare).

ușor, marginea răscroiturii brațului și mînecii se încheie prin paspoalare. În acest scop se taie din material de căptușeală o bentiță bie lată de 3—3,5 cm și cu lungimea egală cu lungimea marginii răscroiturii brațului și a mînecii. Bentița bie se însăilează cu fața pe marginea mînecii sau a spatelui și feței obiectului și se trage la mașină. Marginea cusăturii de la răscroitura brațului și a mînecii se acoperă apoi cu bentița, iar pe partea opusă se îndoaie tot surplusul de bentiță ca să nu se formeze locuri slabe în paspoalare. Se fixează apoi cu punct ascuns (fig. 339, *c*).

Finisarea răscroiturii gîtului. Răscroitura gîtului se finisează în diferite feluri. De obicei însă se aplică bentița bie sau bentiță răscroită.

Cu bentița bie se procedează în felul următor: se taie o bentiță lată de 3—4 cm și cu lungimea egală cu răscroitura gîtului. Apoi se aplică bentița față la față cu obiectul (fig. 340,*a*), se unește pe mijlocul feței, se însăilează și se trage la mașină. După aceea, cusătura se descalcă, surplusul de material se taie, lăsînd pentru cusătură 0,5—1 cm. Bentița și răscroitura gîtului se trag apoi la mașină la 0,5—1 cm de marginea tăiată. Cusătura se desface în ambele părți, iar bentița se îndoaie pe dosul obiectului, se însăilează în margine petrecînd cusătura în partea bentiței în așa fel ca ea să nu se vadă pe fața obiectului. Marginea

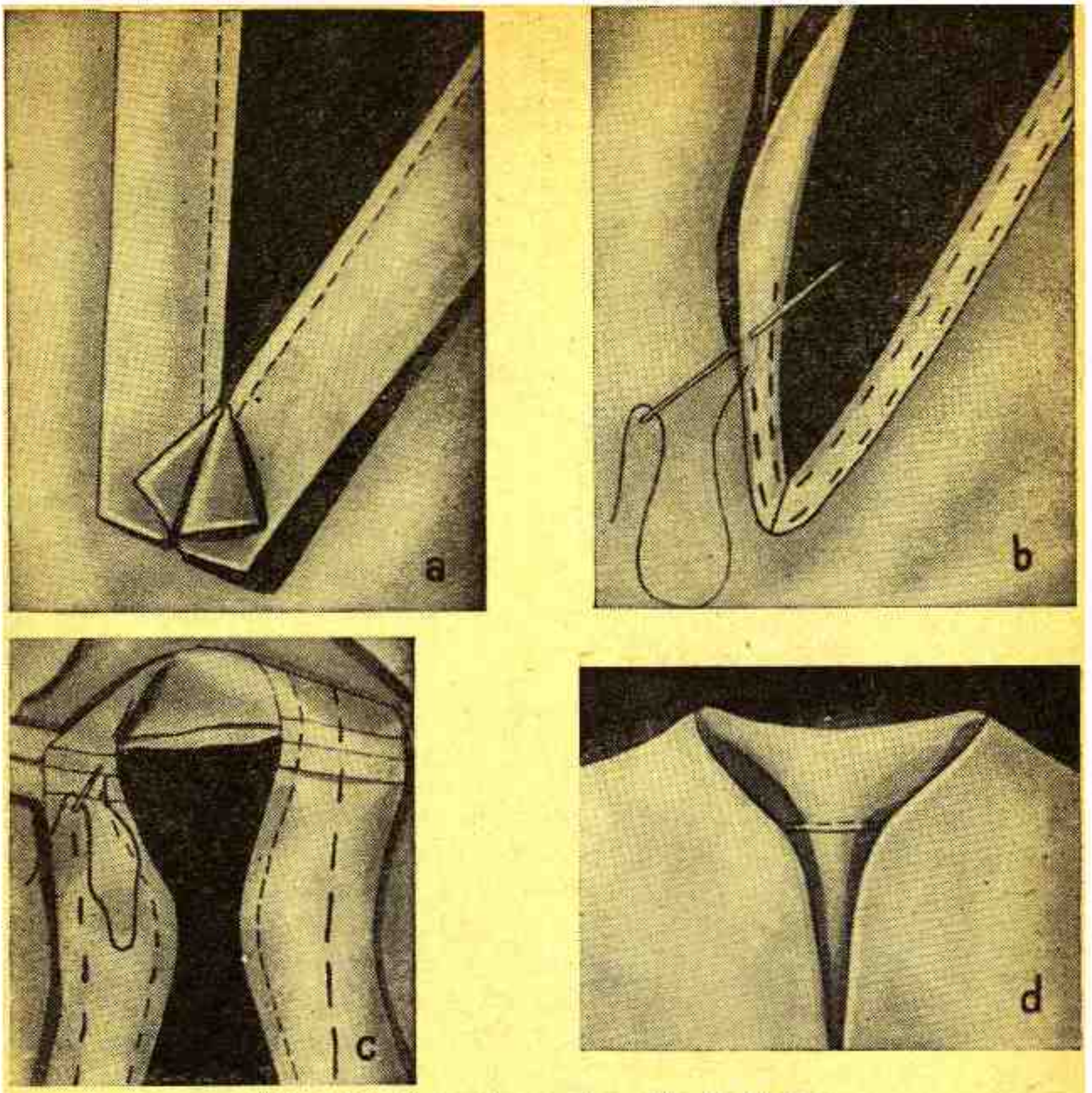

Fig. 340. Executarea răscroiturii gîtului:
***a, b* — finisarea răscroiturii gîtului cu bentiță bie; *c* — finisarea răscroiturii gîtului cu o bentiță răscroită; *d* — finisarea cu bentiță răscroită.**

tăiată a bentiței se îndoaie apoi cu 0,5 cm, se însăilează pe obiect și se prinde cu punct ascuns (fig. 340, *b*).

Finisarea răscroiturii gîtului cu bentiță răscroită se execută în felul următor: se face un mulaj din hîrtie exact după răscroitura gîtului obiectului respectiv și după acest mulaj se croiește bentița. La croit firul de lungime al materialului bentiței trebuie să treacă pe aceeași direcție ca și la obiect, adică mijlocul feței obiectului și mijlocul bentiței răscroite să treacă pe direcția firului de lungime al materialului.

Bentițele pentru finisarea răscroiturii gîtului în spate și față se răscroiesc separat, se unesc pe linia umărului apoi se însăilează și se trag la mașină. După aceea cusătura se descalcă

în ambele părți. Lățimea bentiței răscroite trebuie să fie de 5—6 cm.

Bentița răscroită și răscroitura gîtului se însăilează față la față și se trag la mașină la 0,5—1 cm pe margine (fig. 340, *c*), cusătura se desface în ambele părți, iar bentița răscroită se întoarce pe dos și se însăilează în margine în așa fel ca să nu se vadă pe față. Marginea bentiței răscroite rămasă liberă se îndoaie apoi cu 0,5 cm și se trage la mașină la 0,1 cm de margine. După aceea bentița se prinde în cîteva locuri de obiect și se calcă imprimînd răscroiturii gîtului forma necesară (fig. 340, *d*). Pentru a da mai multă rigiditate răscroiturii gîtului se poate intercala la finisare o întăritură din tul sau din material subțire, croită mai îngustă decît bentița ca să nu se formeze o grosime prea mare pe margine.

Montarea gulerului. Gulerele se pot monta după metode diferite. Metoda cea mai răspîndită a gulerului cu bentiță bie se execută în felul următor: mijlocul gulerului se prinde în ace cu gămălie pe mijlocul spatelui, iar capetele gulerului — pe linia de montare — cu mijlocul feței. Gulerul se însăilează pe răscroitura gîtului. Dublura fentei (bezețul) cu marginea finisată se întoarce pe față îndoindu-se nu pe mijlocul feței, ci pe linia de adaos pentru fentă, apoi se însăilează pe linia răscroiturii gîtului. După aceea, bentița bie, lată de 2,5—3 cm și lungă cît lungimea răscroiturii gîtului, se însăilează trecînd cu 1 cm peste dublura fentei (fig. 341, *a*). Gulerul, obiectul, bieul și dublura fentei (bezețul) se trag la mașină la 0,5—1 cm de margine. Dublura fentei (bezețul) se întoarce apoi pe dos, iar bieul se îndoaie pe dosul obiectului și se însăilează pe marginea înnăditurii. Marginea tăiată a bieului se îndoaie pe dos cu 0,5 cm și se însăilează pe obiect, apoi se fixează cu punct ascuns (fig. 341, *a*).

O altă metodă de montare a gulerului pe obiect constă în următoarele: de la răscroitura gîtului pe mijlocul feței se face în jos o crestătură de 0,5—1 cm. Dacă bezețul este croit împreună cu fața, atunci el se îndoaie pe partea din față a feței, pe linia de adaos pentru fentă. Se trage la mașină pe linia de răscroitură a gîtului de la crescătură pînă la linia de îndoitură pentru fentă, iar capetele aței se întăresc. Bezețul se întoarce apoi pe dos și se însăilează în margine. Se formează astfel o ieșitură din material pentru montarea gulerului (fig. 341, *b*). Dacă bezețul este înnădit, atunci el se trage la mașină prinzîndu-l de obiect pe linia de adaos pentru fentă. Apoi se întoarce pe față și se trage la mașină la fel ca și bezețul croit dintr-o bucată cu fața, începînd de la crestătura de pe răscroitura gîtului pînă la partea

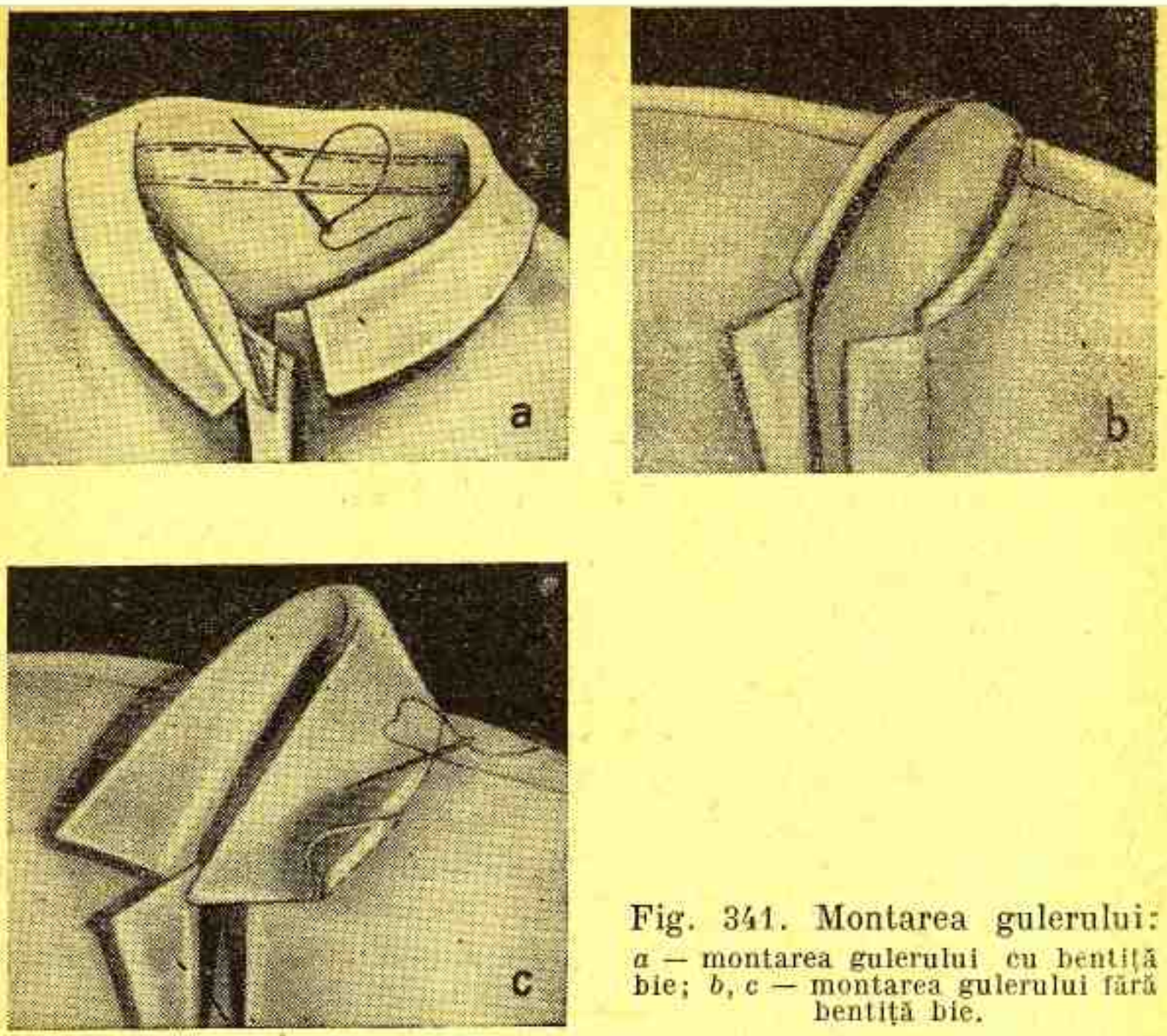

Fig. 341. Montarea gulerului:
a — montarea gulerului cu bentiță bie; *b*, *c* — montarea gulerului fără bentiță bie.

de jos a bezețului. Fața gulerului confecționat se prinde cu ace de răscroitura gîtului pe dosul obiectului, potrivind așa fel ca mijlocul gulerului să corespundă cu mijlocul spatelui, iar capetele gulerului pe linia de montare, cu mijlocul feței. Se însăilează apoi gulerul și răscroitura gîtului și se trag la mașină de la o crestătură la cealaltă. Dosul gulerului se îndoaie apoi cu 0,5—1 cm de la marginea tăiată și se prinde de fața obiectului cu punct ascuns (fig. 341, *c*).

Tivirea obiectului. Linia de jos a unui obiect se termină în mod diferit în funcție de material și de felul obiectului. Dacă materialul este subțire sau mijlociu, se finisează îndoind întîi marginea tăiată cu 0,5—1 cm, apoi încă o dată pe toată lățimea tivului și fixînd tivul cu punct ascuns (fig. 15).

Obiectele din materiale groase se tivesc fără a se îndoi marginea, deoarece acestea ar forma o grosime inutilă. Marginea materialelor groase se finisează prin paspoalare (fig. 33) sau cu cusătură în cruciulițe (fig. 22). Pentru paspoalare se folosește mătase de căptușeală.

Linia de jos a obiectelor de îmbrăcăminte se poate finisa de asemenea cu extrafor (fig. 342). Extraforul se aplică cu fața

pe obiect, se însăilează, apoi se trage la mașină, se îndoaie peste cusătură și se prinde cu punct ascuns de tighel.

Dacă nu există material suficient pentru tiv, atunci partea de jos a obiectului se tivește cu material de căptușeală sau cu alt material potrivit la culoarea produsului. Pentru aceasta se taie o bentiță bie lată de 7 cm și cu lungimea egală cu lungimea liniei de jos a obiectului. Bentița se însăilează față la față pe obiect și se trage la mașină la 0,5—1 cm de margine. Cusătura se desface în ambele părți, bentița se îndoaie pe dos, se însăilează în margine în așa fel ca linia de înnădire să vină la 0,2 cm distanță de margine. Marginea liberă a bentiței se îndoaie apoi cu 0,5—1 cm, se însăilează și se fixează pe obiect cu punct ascuns.

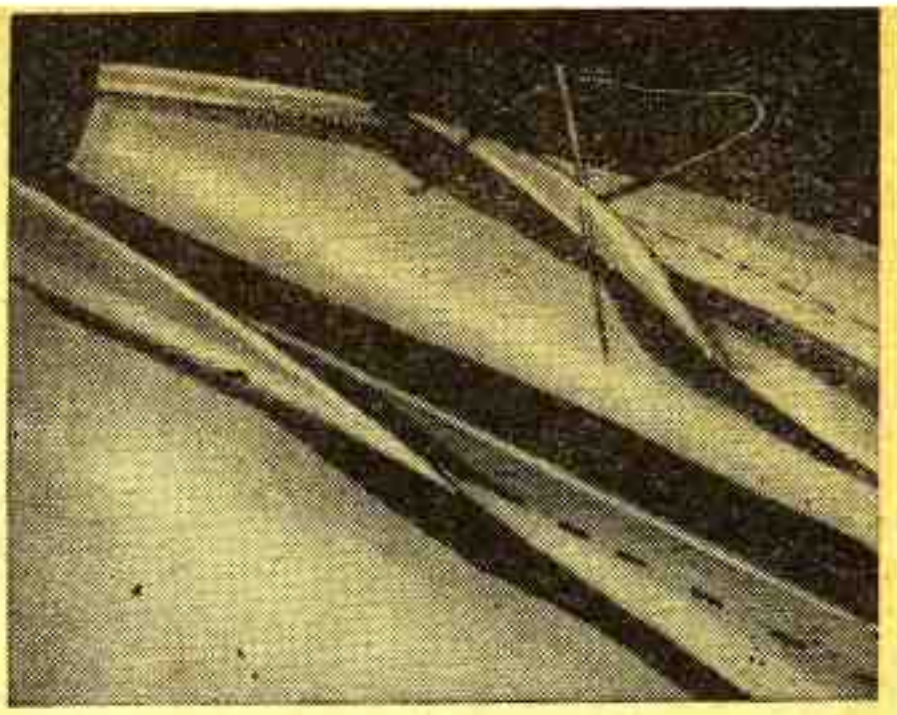

Fig. 342. Tivirea cu extrafor.

Partea de jos a obiectelor confecționate din material subțire se finisează cu o bentiță bie simplă sau dublă. Pentru finisare cu bentiță dublă aceasta se taie lată de 4—5 cm și cu lungimea egală cu lungimea liniei de jos a produsului. Bentița bie se îndoaie cu dosul înăuntru, se calcă și se însăilează pe linia de jos a obiectului, pe fața acestuia. Se trage apoi la mașină la 0,5 cm de margine. Cusătura de înnădire se acoperă cu bentița, care se prinde de tighel cu punct ascuns pe dosul produsului.

Finisarea părții de jos a mînecii. Linia de jos a mînecii la bluze, rochii și alte obiecte, se finisează cu tiv fixat cu punct ascuns în cruciulițe (fig. 15). Dacă mîneca se încheie pe linia cusăturii mînecii, atunci această cusătură rămîne deschisă pe o distanță de 6—10 cm (fără a se socoti rezerva pentru tiv) de la linia de lungime a mînecii. Mîneca se poate încheia de asemenea pe linia pensei. În acest caz pensa se taie de la linia de lungime a mînecii în sus pe o distanță de 6—10 cm (fără a socoti rezerva pentru tiv). Marginile tăieturii pentru fentă se finisează după ce linia de lungime a fost finisată (fig. 343, *a*). Copcile se cos la 0,5 cm de margine și la distanța de 2—3 cm una de alta (fig. 343, *b*).

Montarea manșetei pe mînecă. Mînecile care se termină jos cu manșetă se fac cu fentă, pentru trecerea mai ușoară a mîinii, sau fără fentă. În partea de jos a mînecii fără fentă se lasă o distanță de 3—4 cm care nu se prinde în manșetă pentru ca mîna

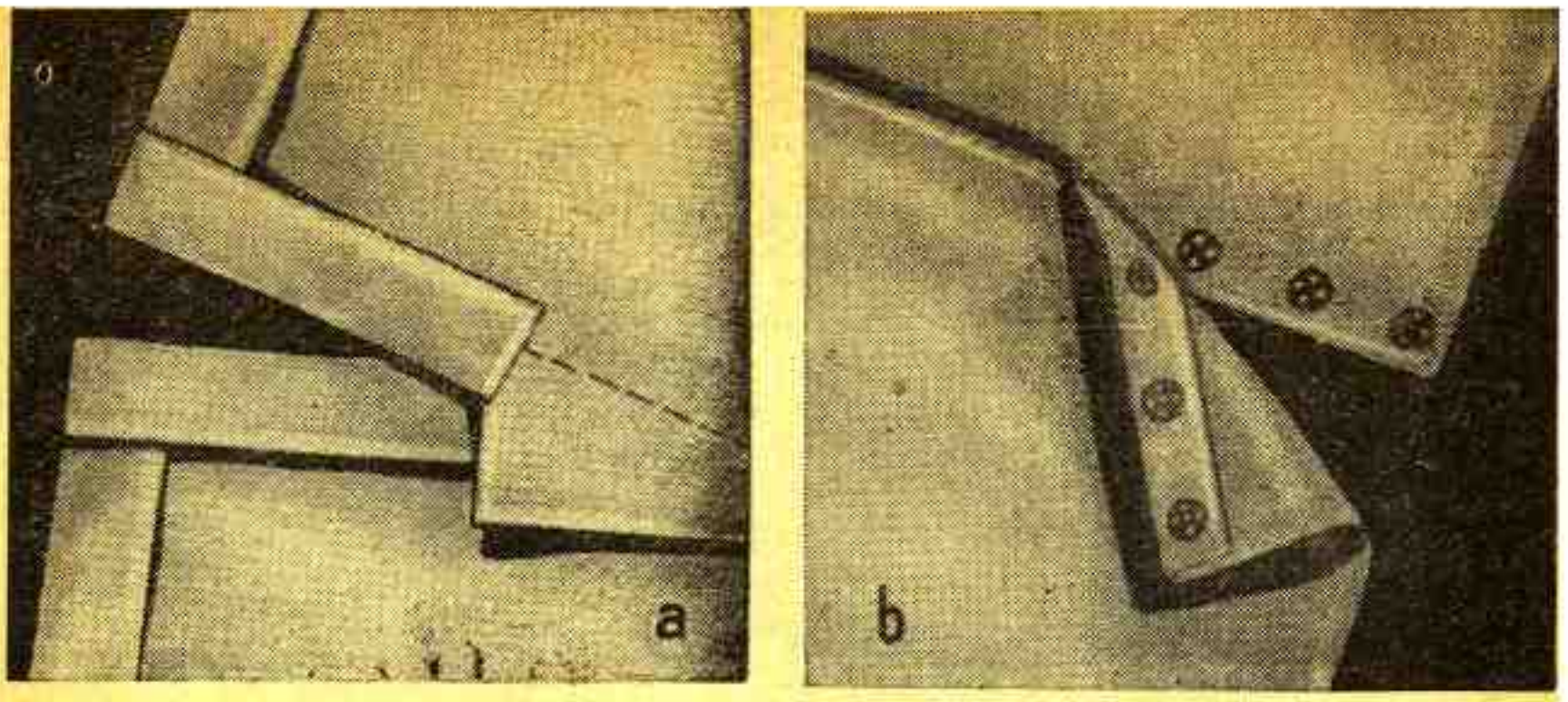

Fig. 343. Finisarea părții de jos a mînecii:
a — prinderea tivului cu punct ascuns; *b* — cusutul capselor.

să poată trece cu ușurință. În acest scop în locurile notate se fac crestături de 0,5—1 cm adîncime, iar această distanță (3—4 cm) se tivește cu punct ascuns.

Lărgimea mînecii în partea de jos se aranjează în cutișoare sau se repartizează în crețuri. Partea de jos a mînecii cu crețuri se finisează în felul următor: se dau două rînduri de crețuri cu punct înaintea acului, primul rînd la 0,5 cm, iar al doilea la 1 cm de marginea tăiată. Se strîng apoi ațele crețurilor astfel ca lățimea mînecii să fie egală cu linia de montare a manșetei.

Manșeta gata lucrată se aplică față la față pe mînecă, se prinde în ace cu gămălie, repartizînd crețurile conform modelului, și se însăilează (fig. 344, *a*). Manșeta se coase apoi pe partea mînecii. Marginea tăiată a dosului de manșetă se îndoaie cu 0,5—1 cm, se aplică peste dosul mînecii, acoperind cusătura, se însăilează și se fixează cu punct ascuns (fig. 344, *b*).

Manșetele se pot monta și după alte procedee. Manșeta gata lucrată se însăilează, aplicînd dosul manșetei pe dosul mînecii și se trage la mașină, iar după aceea marginea tăiată a manșetei se îndoaie, se însăilează pe față acoperind cusătura de montare, se trage la mașină în margine, iar la distanța de 0,5 cm de margine se trage al doilea tighel.

Tivirea marginilor rotunjite. Marginile rotunjite se tivesc cu bentițe croite pe bie sau cu bentițe răscroite din materialul de bază sau din căptușeală. Aceste margini se pot tivi de asemenea fără bentițe. În acest scop materialul se repartizează uniform pe marginea tăiată a tivului (fig. 345), încrețind, susținînd sau formînd cutișoare mici din surplusul de material. Dacă materialul se poate susține la călcat (se strînge la abur), atunci pe

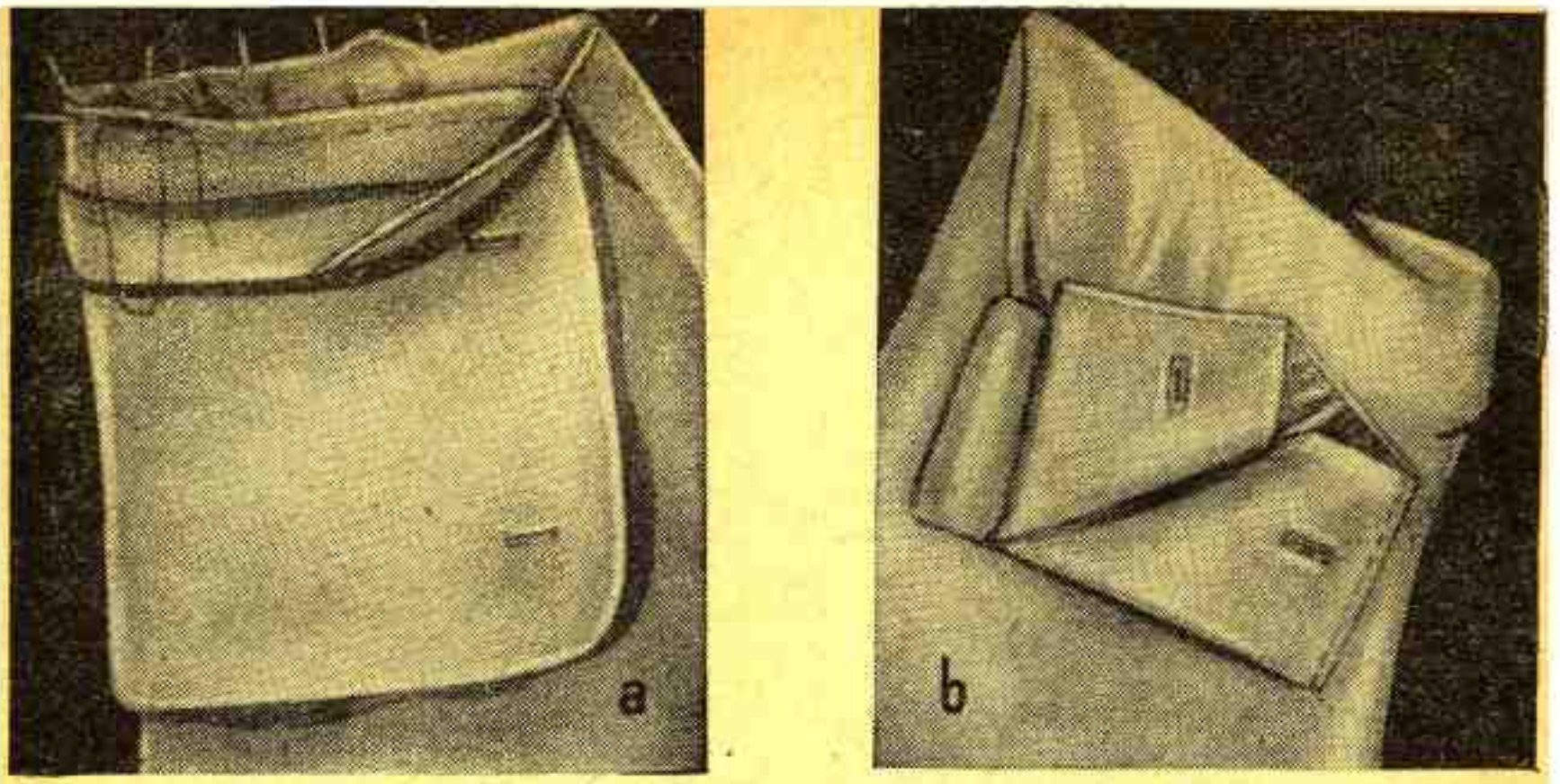

Fig. 344. Montarea manșetei pe mînecă.

margine se face un tiv și se calcă cu cîrpa udă în așa fel ca marginea să capete forma necesară.

Finisarea fentei la fustă. Fenta la fustă se poate finisa după diferite metode. Una din metodele cele mai des folosite pentru fente în cusătura laterală constă în următoarele: de la linia de sus a fustei se aplică, pe linia cusăturii laterale din stînga (lățimea cusăturii este de 3 cm) în jos, 14—16 cm. Din acest punct cusătura laterală se trage la mașină pînă la linia de rotunjime a fustei. După aceea din marginea lăsată pentru fentă la partea din spate a fustei se crestează cu 0,5—1 cm mai jos de punctul 14—16, adică mai jos de punctul de la care pornește tighelul cusăturii laterale. Marginea tăiată a cusăturii se surfilează și se descalcă în ambele părți.

Fenta fustei are două părți — partea din față și partea din spate.

Pentru ca părțile fentei să nu se întindă și să nu se rupă la încheierea în copci, pe ambele părți se cos dedesubt bentițe din material de căptușeală. Fiecare bentiță se croiește lată de 2 cm și lungă cît lungimea fentei plus 0,5—1 cm.

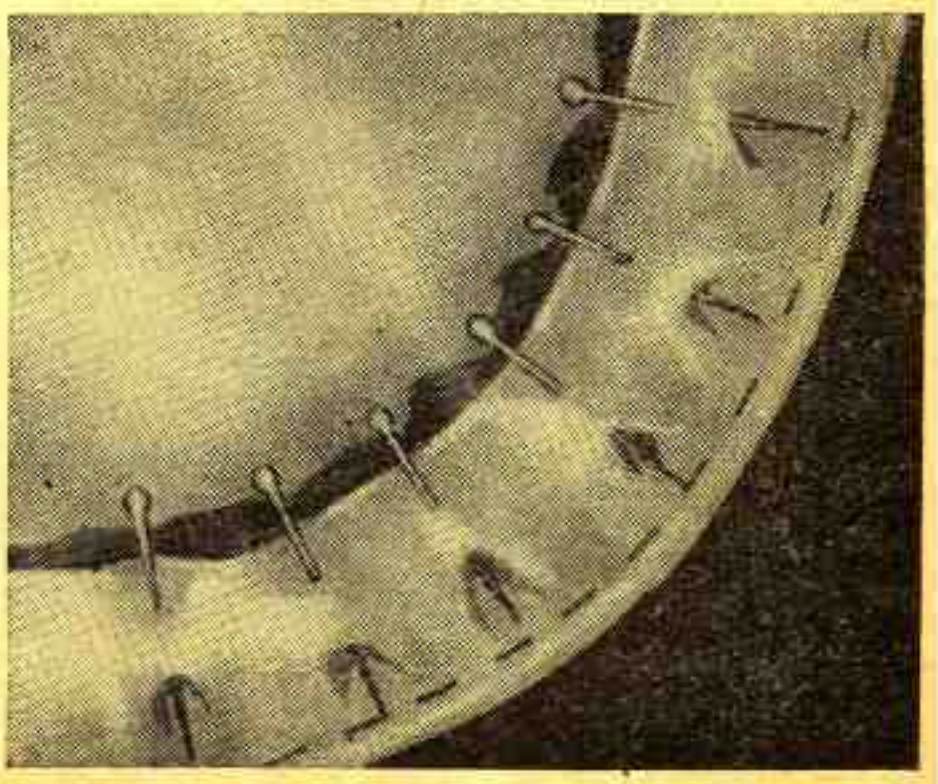

Fig. 345. Tivirea marginilor rotunjite.

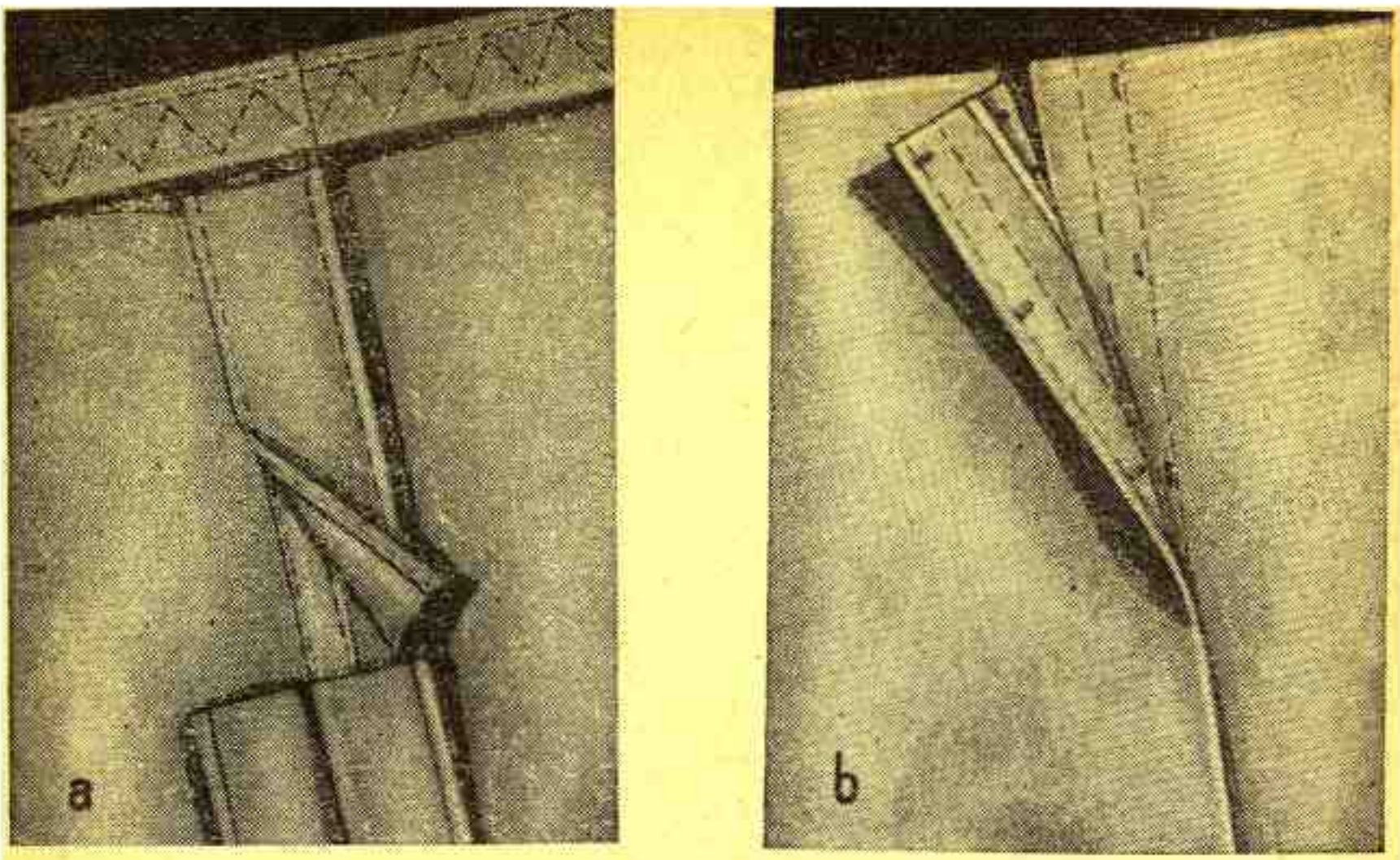

Fig. 346. Finisarea fentei la fustă.

Bentițele se îndoaie cu 0,5 cm de fiecare parte și se însăilează pe partea din față și cea din spate ale fentei la 0,2 cm distanță de semnele cu lațe de pe cusătura laterală. Bentițele se tighelesc apoi de ambele părți cu ață la culoarea fustei. După aceea se pregătesc două bentițe din material de căptușeală late de 4—5 cm și lungi cît lungimea fentei plus 0,5—1 cm. Aceste bentițe se aplică față la față pe partea din față și din spate ale fentei, se însăilează, iar după aceea se trag la mașină la 0,5 cm de marginea tăiată. Cusătura se egalează, se acoperă cu bentița și se trage la mașină pe față peste tighelul tras anterior. Apoi bentițele se îndoaie pe dosul fustei în așa fel ca să acopere bentițele cusute anterior pentru capse; tot surplusul de material se îndoaie, se însăilează și se trage la mașină (fără să se prindă bentița de fustă) la 0,2 cm de margine (fig. 346, *a*).

La capătul fentei se trage un tighel transversal pînă la cusătura laterală, prinzînd simultan cele două părți de material din cusătura fustei și cele două bentițe.

Pe partea din față a fentei se cos pe bentiță copci, străpungînd materialul la distanța de 0,2 cm de marginea bentiței. Copcile se cos sub bentiță fără a se prinde pe aceasta. Pe partea din spate a fentei se festonează cheițe care corespund copcilor cusute. Ele se lucrează din ață la culoarea materialului, trecînd de cîteva ori firul de ață transversal peste locul însemnat și întărind cu punct de feston (fig. 346,*b*). În loc de copci se pot coase capse.

Prinderea rejansei sau cordonului de fustă. Linia taliei la fustă se finisează cu o rejansă avînd lungimea cît grosimea taliei, conform măsurii, plus 2 cm necesari pentru cusutul copcilor; la fiecare capăt al rejansei se îndoaie cîte 1 cm.

Bentița pentru rejansă se aplică pe dosul fustei la 1 cm de marginea tăiată și se trage la mașină, iar rejansa se coase peste ea. Apoi se îndoaie rejansa în așa fel ca marginea tăiată a fustei să intre între cele două părți ale rejansei îndoite și se trage la mașină la 0,5 cm de cealaltă margine a rejansei, acoperind tighelul făcut anterior (fig. 347, *a*). Rejansa se tighelește în colțuri de-a lungul liniei taliei pînă la 1—2 cm de fentă. La capete se introduce cîte o copcă și o cheiță de fiecare parte a fentei. Se îndoaie apoi rejansa pe dos (fig. 347, *b*).

Dacă fusta se confecționează fără rejansă, numai cu cordon din același material, cordonul se croiește pe firul de lungime al materialului de fustă egal cu grosimea taliei, conform măsurii, plus 2—3 cm pentru petrecut la fentă. Lățimea cordonului poate fi diferită, însă de obicei ea este de 7 cm (la croit). Cordonul se aplică cu fața pe dosul fustei și se trage la mașină la 0,5—1 cm de marginea tăiată a fustei și cordonului. Cordonul se întoarce apoi pe fața fustei, marginea liberă a cordonului se îndoaie cu 0,5 cm și se însăilează. Se acoperă cusătura de înnădire și se coase de fustă la mașină (fig. 347, *c*). Cordonul se poate tigheli de asemenea și pe linia superioară. Dacă fusta se confecționează din material subțire, pentru ca să nu se șifoneze cordonul, se introduce un strat de pînză tare. La un capăt al cordonului se cos copcile, iar la celălalt capăt în dreptul copcilor cusute se fac cheițe din ață la culoarea materialului de fustă.

Fusta se poate face cu rejansă și cu cordon. În acest caz cordonul se confecționează din materialul de fustă croit pe firul de lungime, lungimea lui fiind aceeași ca și la fusta cu cordon însă fără rejansă.

Cordonul se îndoaie pe mijloc cu fața înăuntru, se însăilează și se trage la mașină lăsînd libere ambele capete. Se aranjează apoi în așa fel ca tighelul să treacă pe mijlocul cordonului și se tighelește unul din capete. După aceea cordonul se întoarce pe față, se însăilează, iar capătul nefinisat se prinde cu punct ascuns sau se montează o cataramă. Dacă fusta se confecționează din material subțire, se introduce în cordon pînză tare.

Se lucrează apoi marginea superioară a fustei. În acest scop la nivelul marginii tăiate se însăilează pe dos rejansa tăiată în două, învelită în material de mătase, tighelită în colțuri pe toată lungimea, precum și o bentiță în bie, din material de căptușeală, lată de 2 cm, prinsă de asemenea la marginea fustei.

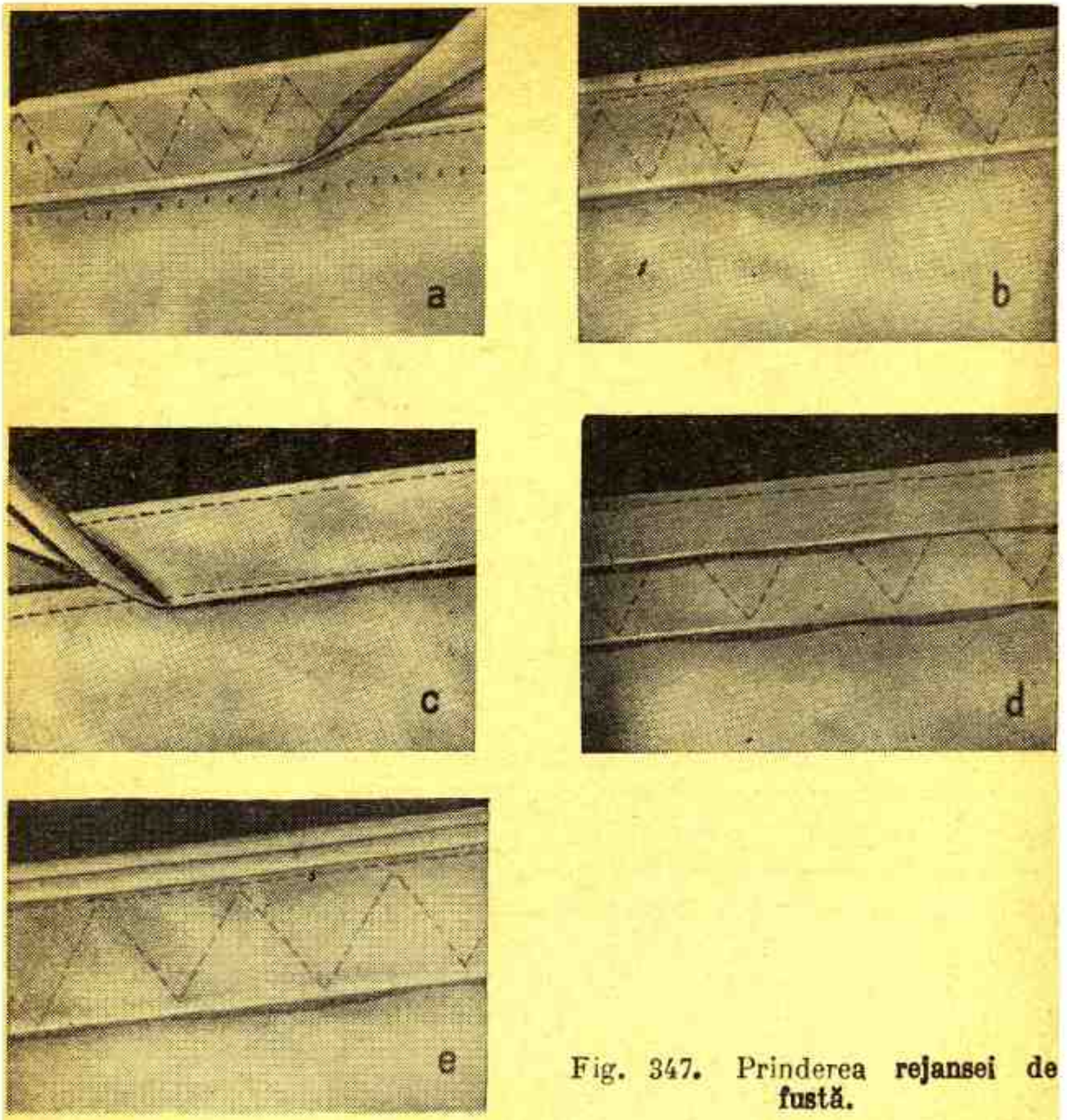

Fig. 347. Prinderea **rejansei de fustă.**

Toate acestea se tighelesc împreună la 0,5—1 cm de margine (fig. 347,*d*), iar după aceea marginea tăiată se acoperă cu bentița și se trage la mașină pe dos între tighel.

Cordonul pregătit dinainte se aplică pe fața fustei și se prinde de marginea bentiței în așa fel ca să depășească marginea fustei cu 0,5—1 cm (fig. 347, *e*).

Butoniere brodate (paspoalate). Aceste butoniere se fac la bluze, rochii, fuste, jachete, pardesiuri și alte obiecte de îmbrăcăminte.

Conturul pentru butonierele brodate se marchează pe față cu punct înaintea acului, de la mijlocul feței sau spatelui, perpendicular pe marginea fentei, prin două linii orizontale, dacă butonierele nu sînt înclinate conform modelului. Lungimea

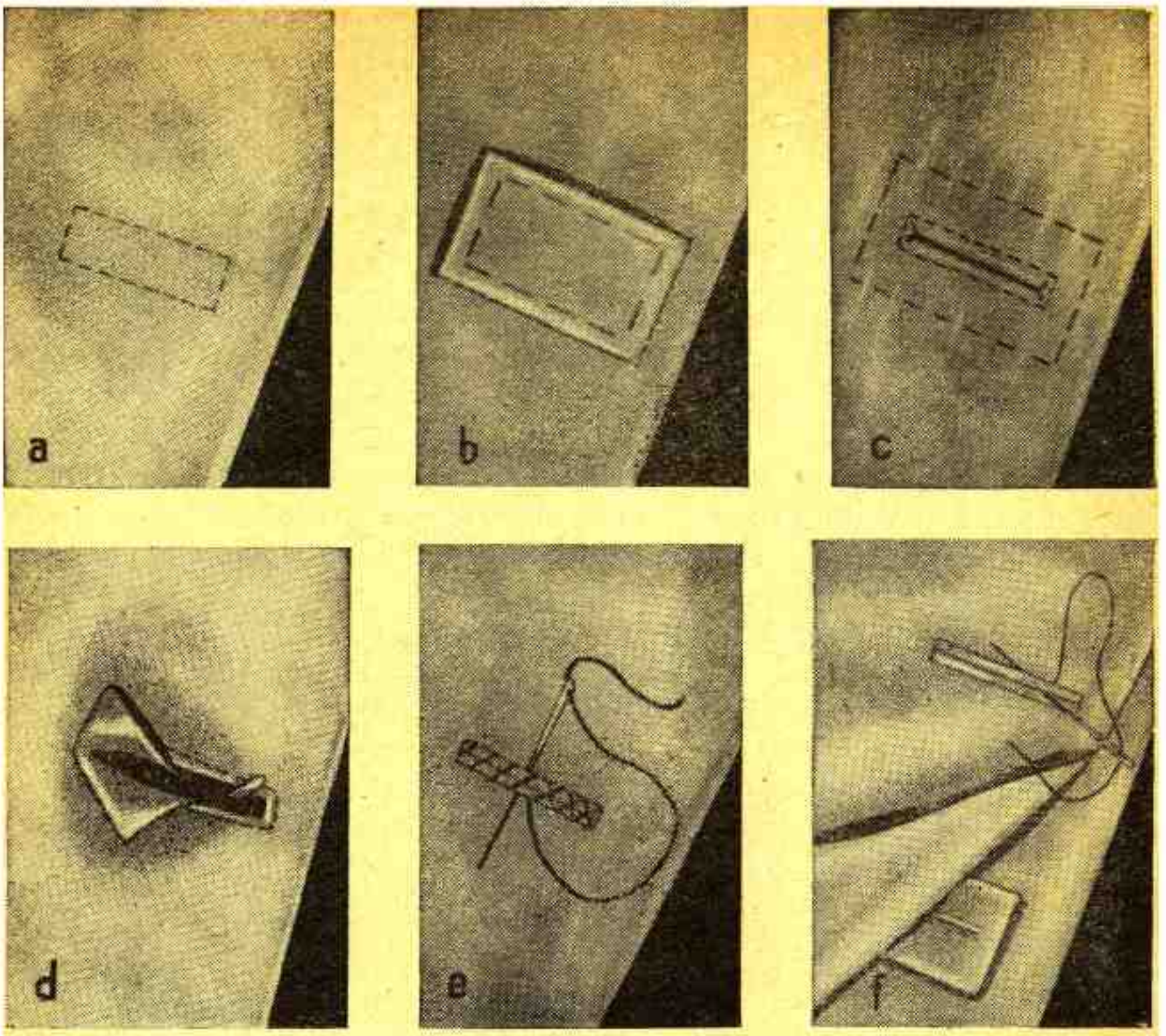

Fig. 348. Executarea butonierelor bordate cu o singură bentiță.

conturului este egală cu mărimea (diametrul) nasturelui, iar lățimea cu 0,6—0,8 cm (fig. 348, *a*). Lățimea conturului se stabilește în funcție de material. Numărul butonierelor și distanța dintre ele se stabilesc după model. Butonierele se finisează cu 1 sau 2 paspoaluri din materialul de bază în direcția firului de lungime.

Finisarea butonierelor cu un singur paspoal se face în felul următor: se croiește o bentiță pe direcția firului de lungime, cît lungimea conturului, plus 4 cm și lată de 5—6 cm. Dacă sînt mai multe butoniere, se pregătește o singură bentiță a cărei lungime trebuie să acopere toate contururile, iar lățimea să fie de 5—6 cm. După aplicarea ei se taie între butoniere.

Peste contur se aplică o bentiță cu fața pe fața obiectului și suprapunînd mijlocul conturului și al bentiței se însăilează marginea bentiței (fig. 348, *b*). Se tighelește apoi pe dos pe contur fără să se atingă șularul, aplicînd tighelul mai sus sau mai jos

de acesta. După aceea pe mijlocul conturului se face o tăietură de asemenea pe dosul obiectului pînă la o distanță de 0,5—0,7 cm de marginea conturului. Fiecare margine se crestează spre colțul conturului, formînd tăieturi în formă de triunghi pentru ca la purtat butonierele să nu se destrame (fig. 348, *c*). Tăietura butonierei se festonează cu ață de mătase. Paspoalul se trage apoi prin tăietura butonierei pe dosul obiectului (fig. 348, *d*), butonierele se egalează, cusăturile de înnădire se întorc în direcție opusă conturului, iar pe fața obiectului se face o bordură de ambele părți. Lățimea fiecărei borduri (paspoal) este egală cu jumătate din conturul marcat. Paspoalurile se însăilează și se prind pe dos, iar pe față se unesc cu punctul în cruce (fig. 348, *e*). Crestăturile sub formă de triunghi se prind de paspoal pe dos de mînă sau la mașină. Cînd obiectul este gata și călcat se desfac ațele și se lasă butonierele libere.

Butonierele se calcă pe dos. Capetele de prisos ale paspoalurilor se egalează. Se taie apoi dublura fentei (bezețul) în dreptul butonierelor, iar tăietura se îndoaie și se prinde cu punct ascuns de paspoal (fig. 348, *f*).

Metoda de finisare a butonierelor cu două paspoaluri pe lungime constă în următoarele: de la conturul însemnat se aplică în sus și în jos și se marchează cu punct înaintea acului o distanță egală cu jumătate din contur (fig. 349, *a*). Pentru finisare se pregătește două bentițe lungi cît lungimea butonierei plus 4 cm și late de 3 cm. Bentițele se îndoaie în două cu dosul înăuntru și se calcă. Ele se aplică cu linia de îndoitură pe fața obiectului și se însăilează strîns pe liniile suplimentare. Marginea tăiată a bentiței se așază pe conturul butonierei (fig. 349, *b*). Aceasta se însăilează apoi și se trage la mașină pe dosul materialului pînă la colțul conturului. Pe mijlocul conturului se face o tăietură care merge pînă la 0,5—0,7 cm de capătul conturului (fig. 349, *c*). Fiecare capăt se crestează în colțul conturului formînd tăieturi în formă de triunghi pentru ca la purtat butonierele să nu se destrame în colțuri. Tăietura se festonează cu mătase. După aceea paspoalurile se trec prin tăietură pe dos, butoniera se îndreaptă, se însăilează, iar paspoalurile se fixează prin punct în cruciuliță, care după finisarea obiectului se va desface (fig. 348, *e*). Crestăturile sub forma de triunghi se prind de paspoal pe dos, de mînă sau la mașină. Butonierele se calcă pe dos. Marginile de prisos ale paspoalurilor se taie. Bezețul se taie apoi în dreptul butonierelor, tăietura se îndoaie și se prinde cu punct ascuns de paspoal. Butonierele cu 1 sau 2 paspoaluri au în forma finită același aspect (fig. 348, *d*).

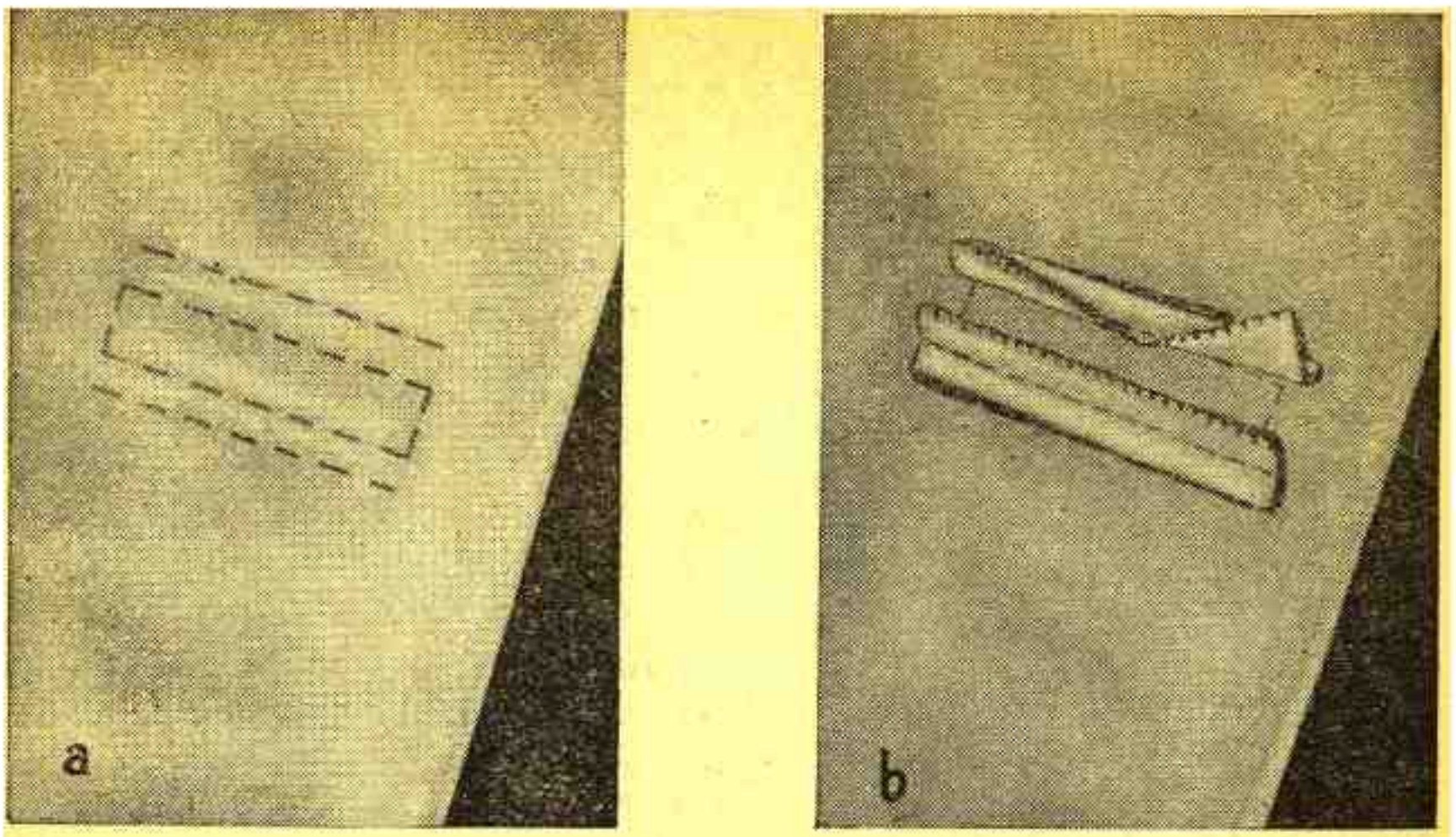

Fig. 349. Executarea butonierelor bordate cu două bentițe.

Cusutul nasturilor. Pentru ca partea cu butoniere să stea drept fără să tragă, nasturii se cos cu picioruș în locurile marcate, iar după aceea sub nasture piciorușul se înfășoară cu ață (fig. 350) și se întărește.

Buzunarul de formă ovală. Pe locul fixat pentru buzunar se marchează, cu puncte înaintea acului, conturul buzunarului de formă ovală. Lungimea conturului se marchează conform modelului, iar lățimea de 0,8—1 cm, în funcție de gradul de destrămare al materialului (fig. 351, *a*). Pe linia superioară a conturului se pune față la față materialului, bentița bie lată de

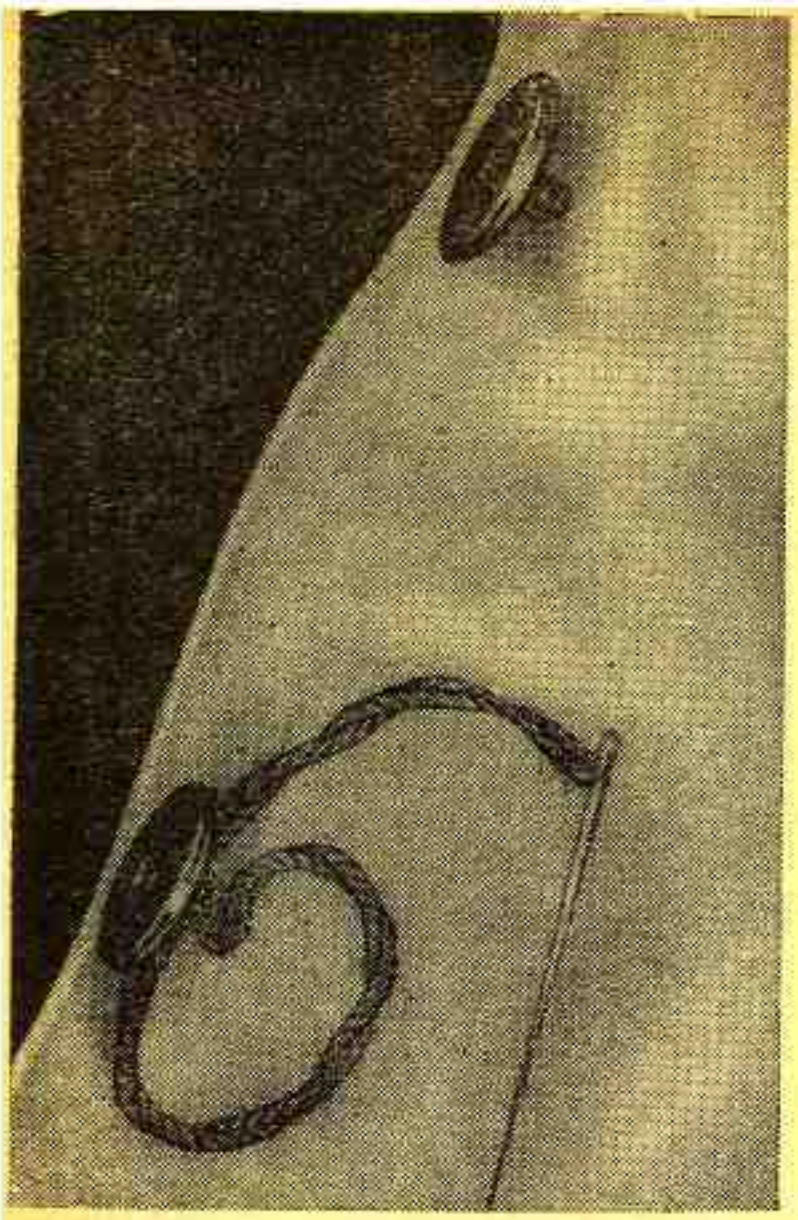

Fig. 350. Cusutul nasturilor.

4 cm și lungă cît lungimea conturului plus 4 cm. Bentița se însăilează în așa fel ca marginea ei să ajungă pînă la mijlocul conturului buzunarului (fig. 351, *b*). După aceea, pe dosul obiectului se tighelește pe linia superioară a conturului buzunarului de la un colț pînă la celălalt și înapoi pentru a întări ața. Pe fața obiectului se însăilează, pe linia inferioară a conturului, bentița răscroită așa fel ca ea să constituie totodată paspoalul și punga buzunarului. Se trage la mașină pe dosul obiectului, pe linia inferioară a conturului de la un colț pînă la celălalt și înapoi. Pe fața obiectului, pe linia superioară a bentiței se taie materialul de prisos lăsînd pentru cusătură material numai pînă la mijlocul conturului buzunarului (fig. 351,*c*). Pe dosul obiectului se face apoi o tăietură pe mijlocul conturului între tighele, mergînd pînă la 0,5—0,7 cm de capătul conturului, în așa fel ca la purtat colțurile buzunarului să nu se destrame. Fiecare capăt se crestează în colțul conturului, în formă de triunghi (fig. 351, *d*). Bentițele buzunarului se trec pe față prin tăietură (fig. 351, *e*), iar cusăturile de înnădire a paspoalurilor se îndoaie în direcția opusă conturului. Se formează apoi bordurile și se însăilează de ambele părți (fig. 351, *f*). Lățimea fiecărei borduri este egală cu jumătatea conturului buzunarului. Paspoalurile se fixează cu punct în cruciuliță, la fel ca la butoniere, care după călcarea obiectului se vor desface (fig. 348, *e*). Linia inferioară a conturului paspoalului se prinde și se trage la mașină în tighelul anterior. Pe dosul obiectului se aplică cu fața o bucată de material pentru căptușeala buzunarului, în așa fel ca ea să acopere conturul și să formeze punga buzunarului. Căptușeala se fasonează după forma buzunarului (fig. 351, *g*), se trage la mașină, unind bentița răscroită inferioară și căptușeala buzunarului și prinzînd crestăturile în formă de triunghi.

Căptușeala și punga buzunarului se finisează prin surfilare sau festonare. După aceea, buzunarul se tighelește pe fața obiec-

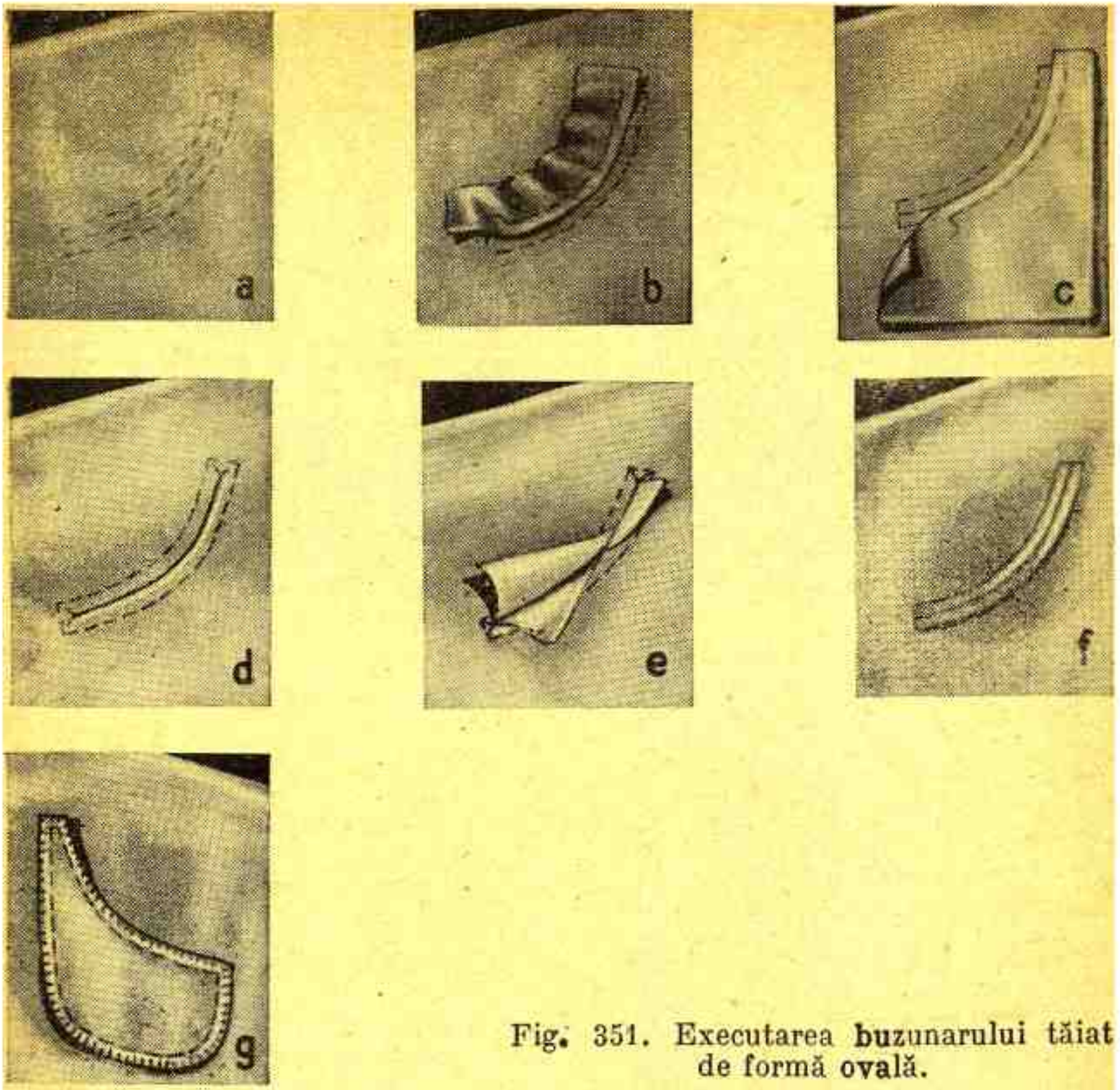

Fig. 351. Executarea **buzunarului** tăiat de formă **ovală**.

tului pe liniile superioare și laterale ale conturului, mergînd pe tighelul anterior.

În loc de bentițe separate buzunarul de formă ovală se poate finisa cu o singură bentiță răscroită care acoperă conturul buzunarului și formează totodată paspoalul și punga buzunarului. Modul de finisare este identic cu cel descris mai sus.

Montarea pavei la mîneca chimono (fig. 352, *a*). După croit atît pava cît și tăieturile de pe spate și față se surfilează. Pava se montează în tăietura de sub mînecă. După ce cusăturile mînecii și cusătura de subraț s-au tras la mașină și s-au călcat, se montează pava cu puncte mărunte (fig. 352, *b*). Pentru ca colțurile să fie lucrate curat, tighelul se întrerupe în colțuri și fiecare cusătură se începe din nou (fig. 352, *c*).

Acolo unde cusătura la mașină se execută greu, piesele se vor uni de mînă.

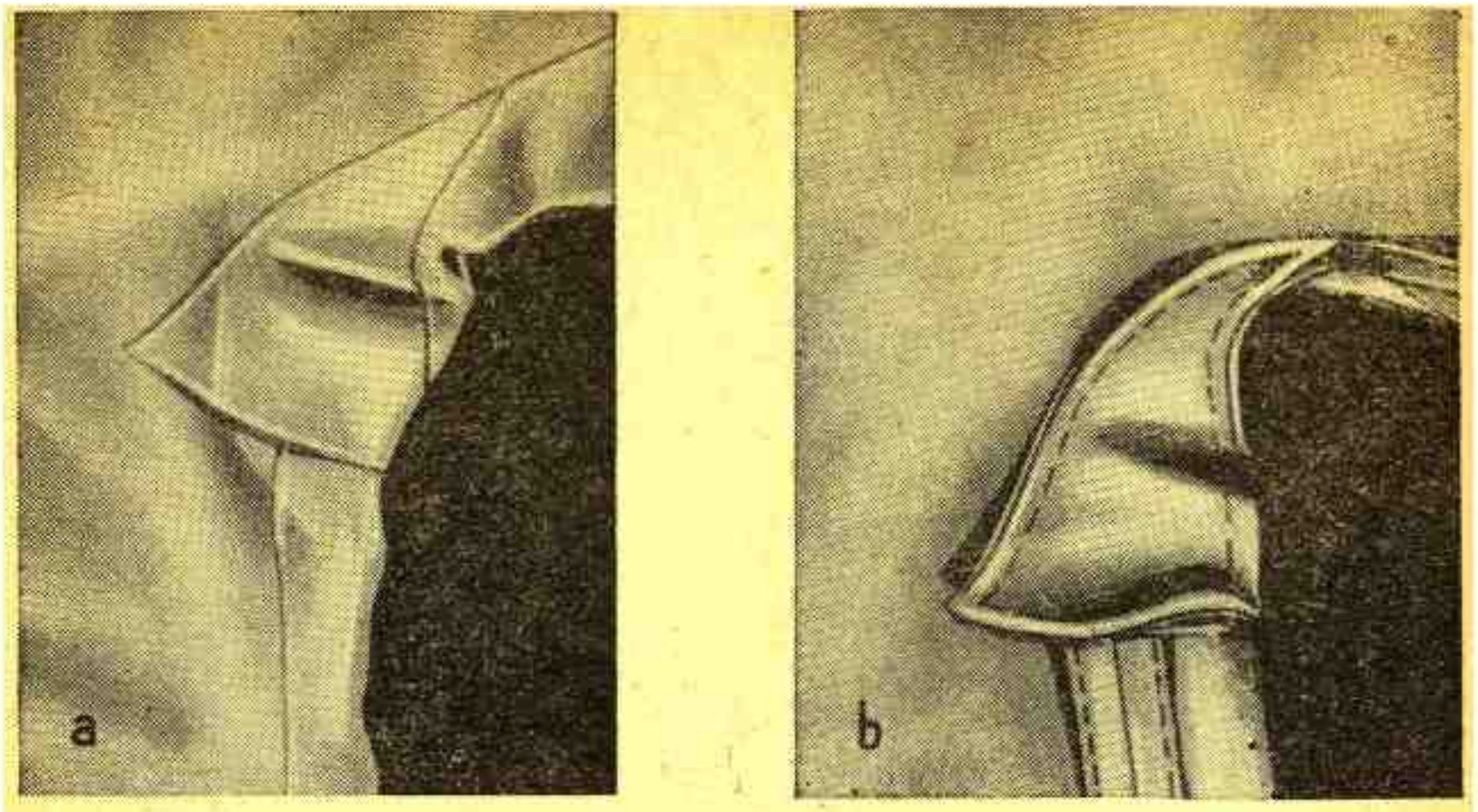

Fig. 352. Montarea pavei la mîneca chimono.

Finisarea fentei cu bentițe. Pe una din laturile fentei se însăilează bentița inferioară și se trage la mașină aplicînd-o cu fața pe dosul obiectului. Se întoarce apoi bentița pe față, se trage la mașină, acoperind tighelul înnăditurii, iar pe partea cealaltă a fentei se însăilează bentița superioară (fig. 353, *a*). Aceasta trebuie să fie mai lată și mai lungă decît bentița inferioară, deoarece trebuie să acopere pe cea de dedesubt și se termină cu un colț. Bentița superioară se însăilează și se trage la mașină,

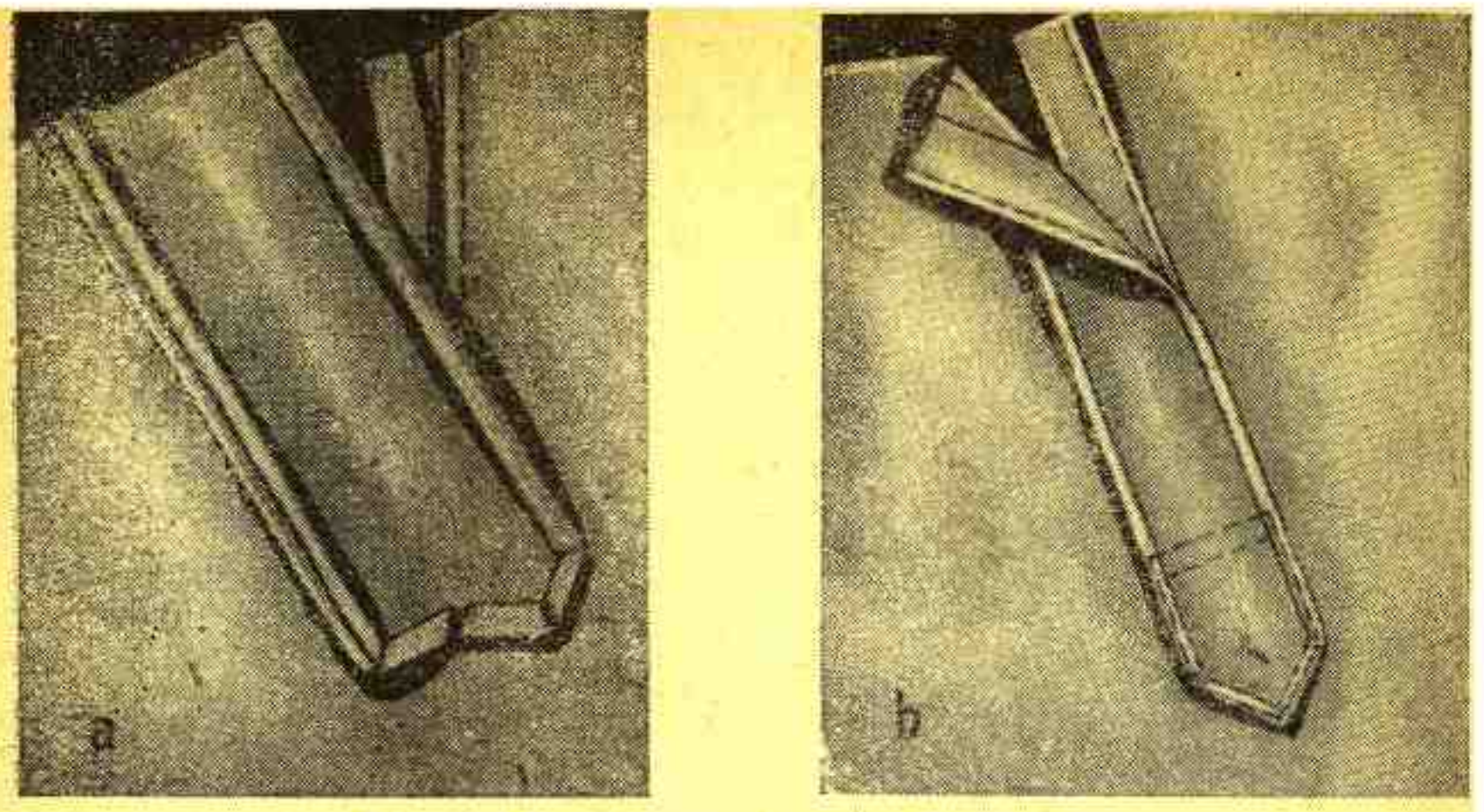

Fig. 353. Finisarea fentei cu bentiță.

aplicîndu-se cu fața pe dosul obiectului. După aceea bentița se trage la mașină la 0,5 cm de marginea tăiată și se întoarce pe față.

Bentița superioară se finisează în partea de jos cu un colț și ca să nu se formeze îngroșări sub colț, se decupează surplusul de material (fig. 353, *b*).

Colțul se trage la mașină cu tighel dublu, iar la capătul fentei bentițele se întăresc cu două tighele transversale cu care se prind concomitent bentița inferioară și cea superioară (vezi croitul și cusutul cămășii de zi pentru băieți, la p. 115).

Montarea fermoarului (fig. 354, *a*). Fermoarul se folosește pentru încheiatul fustelor, bluzelor, rochiilor, sarafanelor, jachetelor sport, cămășilor bărbătești, pantalonilor, salopetelor.

La alegerea fermoarului, trebuie să se observe ca materialul fermoarului să aibă aceeași culoare ca materialul din care se confecționează obiectul, dacă modelul nu prevede drept garnitură o culoare deosebită. La montarea fermoarului se va urmări ca fenta să nu se încrețească. În acest scop fermoarul se însăilează fără să se întindă marginile materialului și întinzînd fermoarul.

Fenta pentru montarea fermoarului se îndoaie pe margine cu 1,5—3 cm, se însăilează, se calcă, iar după aceea se însăilează fermoarul și se trage la mașină la 1 cm de îndoitura marginii obiectului.

Tighelul se aranjează în așa fel ca să nu împiedice mișcarea liberă a fermoarului și totodată acesta să nu fie prea departe de margine, deoarece altfel marginile materialului se vor desface.

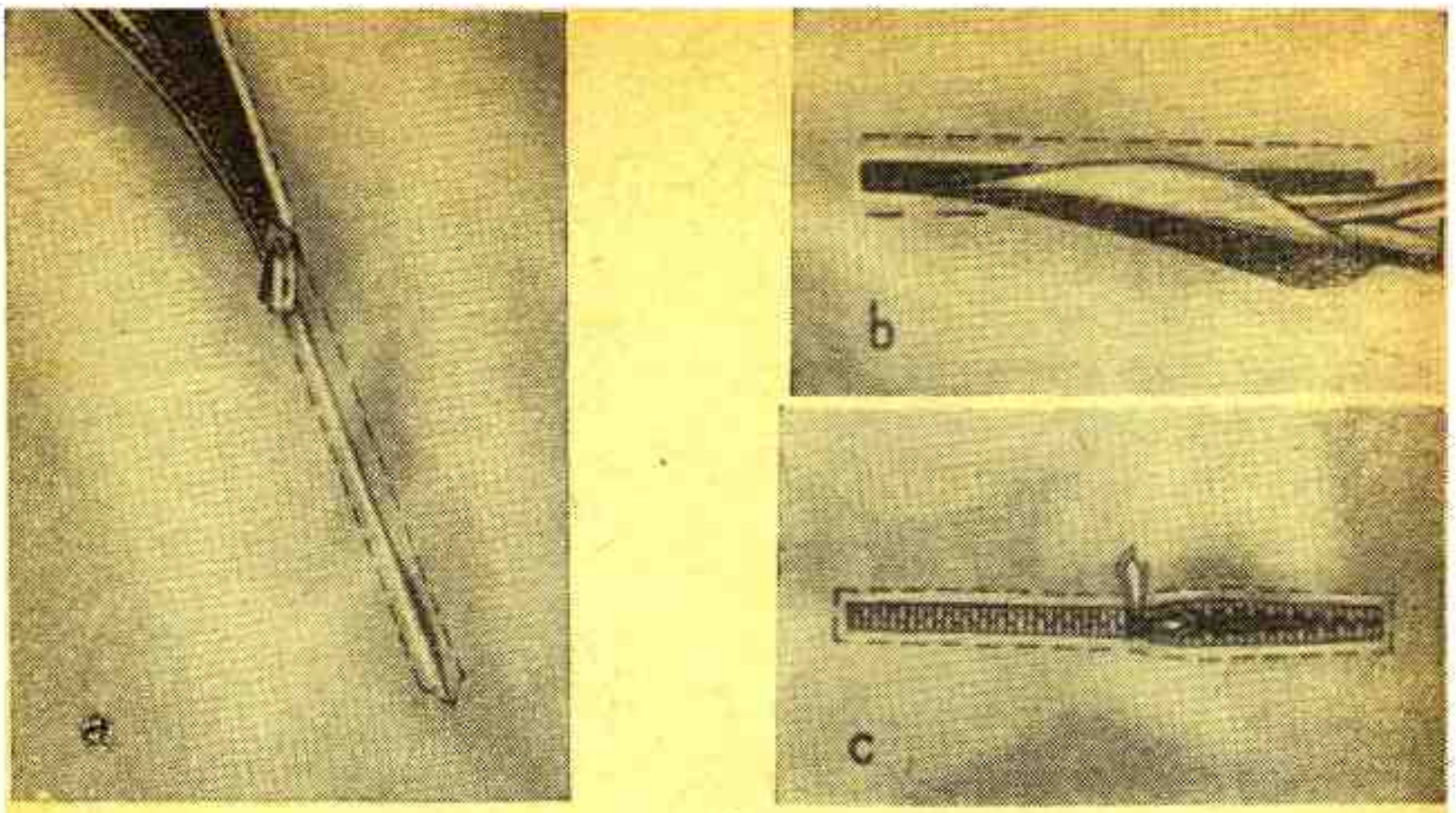

Fig. 354. Montarea fermoarului.

La materiale subțiri fermoarul se poate monta de mînă. În acest caz, marginea fentei pentru fermoar se însăilează, se calcă și se trage la mașină. După aceea se însăilează fermoarul și se coase de mînă cu puncte mărunte prinzîndu-l de tighel.

Pentru a monta fermoarul în buzunare tăiate, se face tăietură egală cu lungimea fermoarului. Tăietura se finisează însăilînd pe fața obiectului o bentiță din mătase de căptușeală sau din materialul de bază. Se trage la mașină la 0,5 cm de tăietură (fig. 354, *b*) și se întoarce fenta pe dos prin tăietură, se însăilează în margine și după ce s-a însăilat fermoarul, se trage la mașină (fig. 354, *c*).

Cuta evantai intercalată (fig. 355, *a*). Cutele evantai intercalate se montează pe linia cusăturii. Lungimea și lățimea cutei intercalate se fixează conform modelului. Pentru croitul clinului intercalat se desenează pe hîrtie un triunghi cu laturi egale (echilateral) și se marchează cutele. Tiparul se aplică pe material în așa fel ca pe mijlocul cutei intercalate să treacă firul de lungime al materialului. După croit linia de jos a clinului intercalat se îndoaie și se prinde cu punct ascuns sau în cruciulițe, iar după aceea se calcă și se prinde de tivul produsului.

Materialul se aranjează apoi în cute în așa fel ca vîrfurile lor să se întîlnească în vîrful triunghiului. Fiecare îndoitură a cutei se calcă. Cuta evantai astfel pregătită se însăilează în cusătura obiectului (fig. 355, *b*) și se trage la mașină, iar după aceea se calcă.

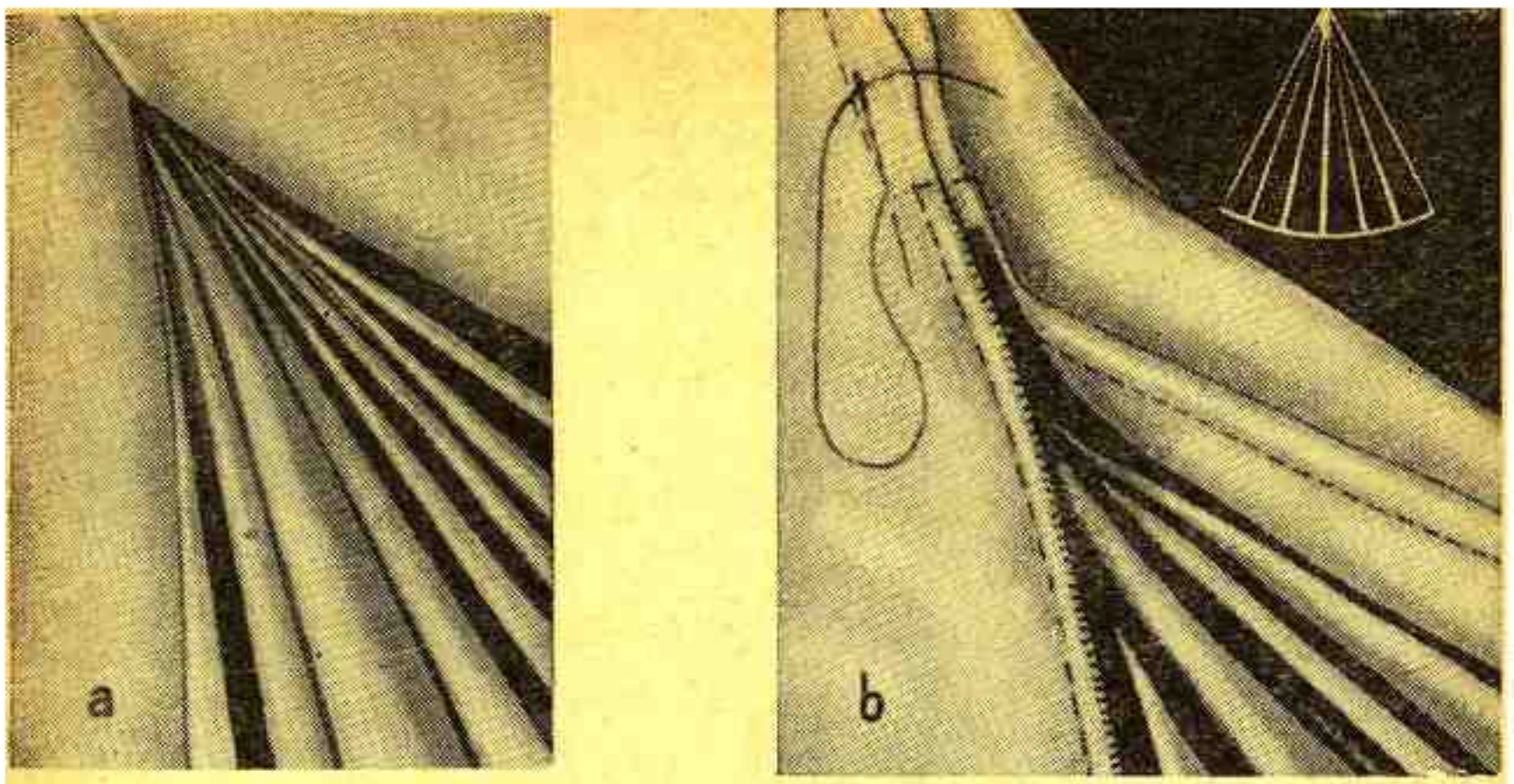

Fig. 355. Execu**tarea cutelor** evantai.

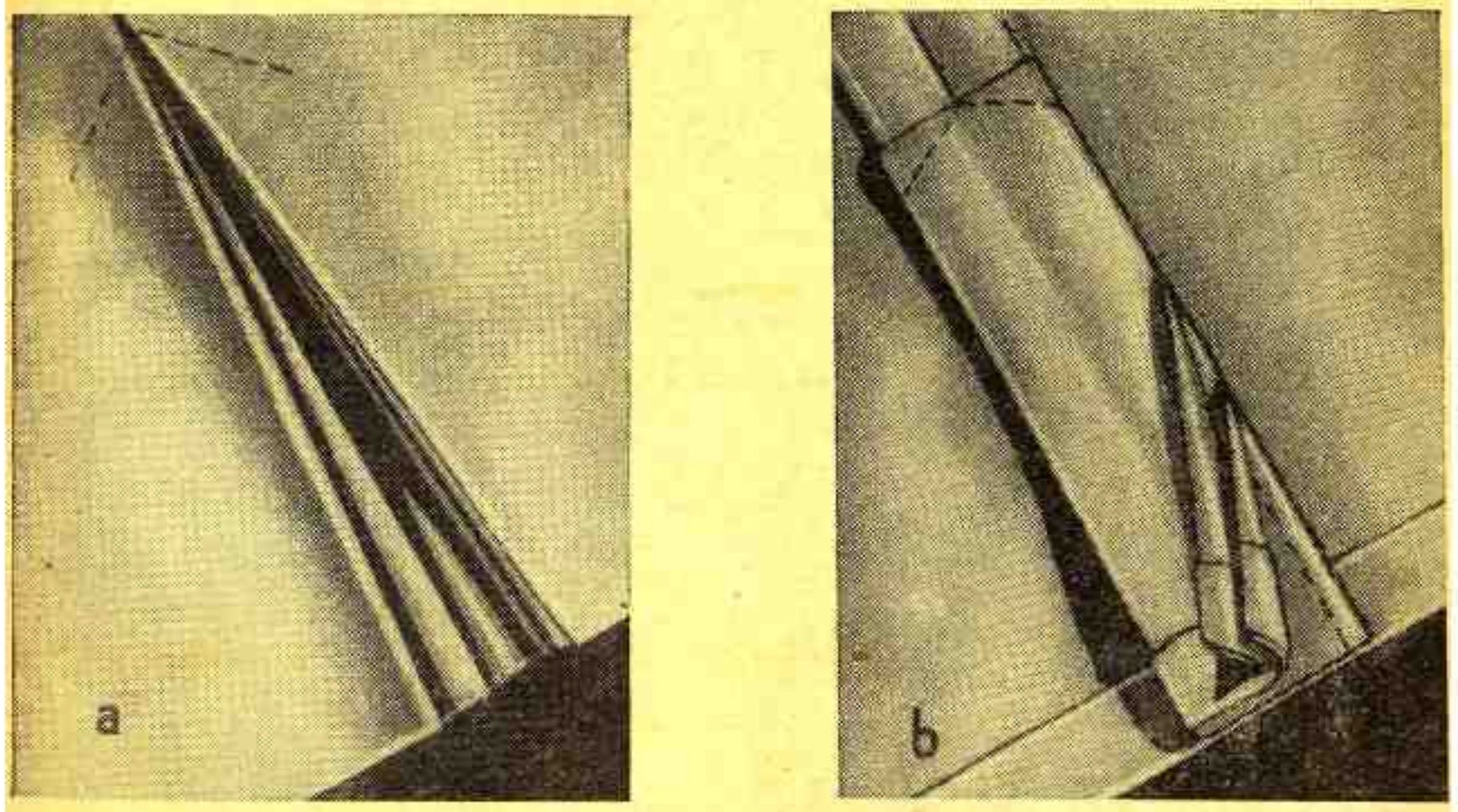

Fig. 356. Executarea cutelor intercalate.

Cute intercalate drepte (fig. 356, *a*). Cutele intercalate drepte se introduc în partea de jos a obiectului în cusătură sau se fac tăieturi speciale conform modelului. Cutele se aranjează mai întîi pe mulaj, iar după aceea se croiește materialul. Linia de jos se tivește cu punct ascuns sau cruciulițe, după aceea se aranjează și se calcă cutele și se introduc însăilîndu-se în cusătură sau în tăietură. Cusătura trebuie să cadă pe adîncimea cutelor. Pentru ca să nu se întindă cutele pe linia superioară a lor, se trage la mașină un tighel transversal sau oblic (fig. 356, *b*).

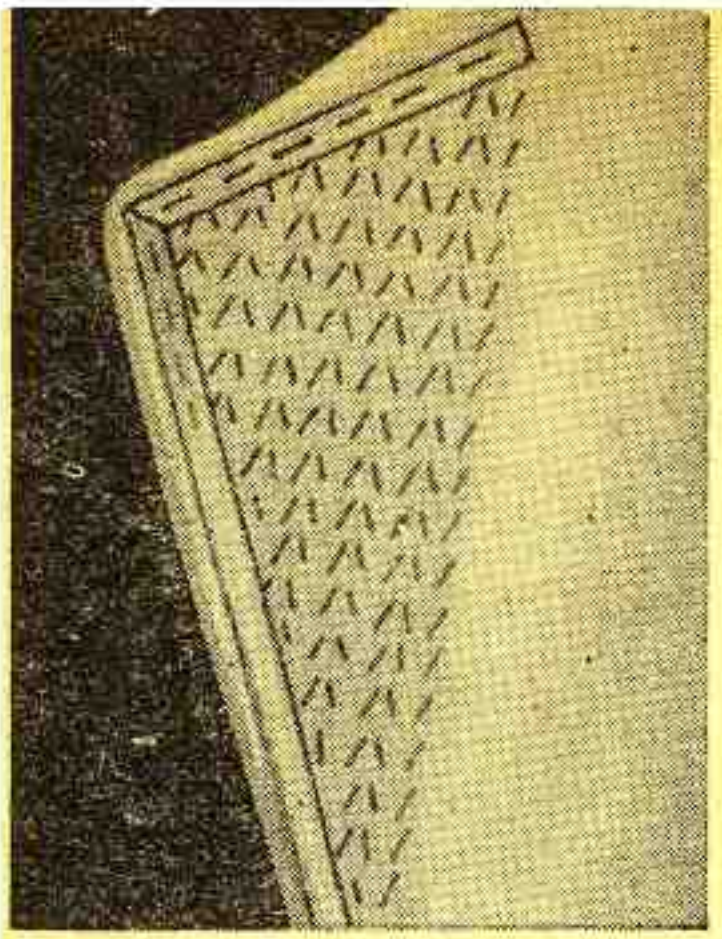

Fig. 357. Pichetarea pînzei tari.

Prinderea (aplicarea) pînzei tari pentru revere. Pentru ca reverele la mantou sau jachetă să fie mai tari și mai bine lucrate, se introduce o întăritură din pînză tare care se pichetează de mînă cu puncte oblice, aranjate în linii paralele față de îndoitura reverului (p. 19, fig. 17). Pînza tare se susține în lucru așa fel ca în forma finită reverele să se poată îndoi ușor. După ce reverele s-au pichetat, pînza se umezește și se ia la călcat. Pentru a reduce grosimea reverului, pînza tare se taie la 1—1,5 cm de marginea obiectului, iar pentru a preveni întinderea reverului, pe marginea îndoiturii și pe linia de jos a reverului se aplică un extrafor sau o lizieră, care se însăilează în prealabil susținîndu-se în mod corespunzător, apoi se prinde de mînă de ambele margini (fig. 357).

CĂLCATUL

Înainte de a călca un material sau un obiect de îmbrăcăminte ale cărui însușiri nu se cunosc, trebuie stabilit cum se comportă la călcat materialul respectiv: dacă este necesar să fie udat direct sau se calcă prin cîrpă udă. Se face o probă pe o bucățică de material și abia după aceea se trece la călcat.

Materialele de lînă, decatate în prealabil, sau nu intră de loc la călcat, sau intră foarte puțin.

Obiectele din material de lînă se calcă pe dos cu cîrpă umedă, trecînd ușor cu fierul sau aplicîndu-l pînă cînd materialul umezit se usucă.

Toate materialele de lînă cu desen se vor călca pe direcția desenului. Piesele lucrate pe direcția oblică sau transversală a materialului se calcă totdeauna pe direcția firului de lungime.

Pentru ca tivul obiectului să nu se imprime pe față marginea de jos se calcă înainte de tivit. După aceea tivul însăilat se prinde, se calcă ușor și după îndepărtarea șularului se calcă încă o dată pe un așternut moale.

Cutele se calcă foarte minuțios. După ce s-a lucrat tivul și s-a călcat bine, se îndoaie cutele și se calcă ușor printr-o cîrpă umedă pe fața obiectului. După aceea, se calcă fiecare cută pe dosul obiectului, punînd dedesubt o fîșie de hîrtie pentru ca să nu se imprime cuta pe fața obiectului (materialului).

Călcatul obiectelor din catifea de mătase se deosebește de călcatul obiectelor din celelalte materiale. Acestea nu se pot călca pe scîndura de călcat, așa cum se procedează de obicei. Fierul se așează cu suprafața de călcat în sus, cusăturile se desfac în ambele părți și întinzîndu-le se trec cu dosul peste fier, punînd uneori dedesubt o cîrpă udă.

Cusăturile pe catifeaua de mătase se pot călca și în felul următor: un capăt al cusăturii se fixează cu un ac cu gămălie

de scîndura de călcat și ținînd cu mîna stîngă capătul celălalt în aer se trece ușor cu fierul de călcat peste cusătură.

Catifeaua se poate călca și pe perie. În acest scop catifeaua se pune cu fața, adică cu părul, în jos peste peria de haine moale, și se calcă ușor (se presează ușor cu fierul).

În timpul cusutului și la purtat părul catifelei se turtește ușor, iar materialul capătă luciu. Acest luciu se poate îndepărta prin metode diferite. Una din metode constă în următoarele: peste fierul răsturnat cu suprafața de călcat în sus se așează o pînză umedă și deasupra aburilor ce se formează se plimbă catifeaua întoarsă cu fața în jos. În felul acesta părul catifelei se ridică. După altă metodă catifeaua de mătase se ține peste o cratiță sau un ceainic cu apă clocotită, trecînd peste material cu o perie împotriva părului, în felul acesta părul se ridică mai bine.

Materialul sau obiectul din catifeaua de mătase se pune după aceea pe umăraș și se lasă să se usuce.

La cusutul obiectelor se fac diferite operații de călcat. Fiecare din aceste operații are un scop anumit.

Descălcatul, adică netezirea — întinderea materialului șifonat — se aplică atît la pregătirea materialului pentru croit cît și la confecționarea pieselor. De asemenea, se descalcă cusăturile în ambele părți, sau se calcă ambele margini ale cusăturii în aceeași parte (cusăturile se descalcă, sau se calcă totdeauna pe dosul obiectului, umezindu-l în funcție de material).

Prin presarea cu fierul de călcat se reduce grosimea materialului (de exemplu a reverului, buzunarului, cordonului etc.).

Prin luarea la călcat se strînge materialul pe direcția firului de lungime, pe direcția transversală sau oblică, iar pe de altă parte se imprimă forma bombată sau se susțin piesele (de pildă reverul, cusătura de pe cot, la partea de deasupra a mînecii cu două cusături).

Materialul se întinde la călcat, atunci cînd marginea piesei sau o parte a ei trebuie să capete forma concavă (de pildă cusătura anterioară a părții de deasupra la mîneca cu două cusături, precum și la basc, volane și altele).

Aburitul produselor se aplică pentru îndepărtarea luciului format pe material, cu ajutorul aburului. În acest scop se întinde peste material o cîrpă umedă și se abureşte trecînd cu fierul, sau pe locurile care au căpătat luciu se pune o bucată de material de lînă, iar peste acesta o cîrpă udă și se abureşte aplicînd fierul de călcat; la majoritatea materialelor în felul acesta părul se ridică și dispare luciul.

De obicei, fusta strîmtă se întinde în spate la purtat. Pentru a înlătura acest defect fusta se îmbracă peste scîndura de călcat, iar pe locul întins se așază o cîrpă udă și se calcă. Fusta capătă treptat forma ei inițială.

Pantalonii se întind pe genunchi la purtat și trebuie călcați de asemenea prin cîrpă umedă. Pentru ca dunga să fie bine conturată, în timpul călcatului aburul care rămîne în material se îndepărtează cu peria și se mai calcă încă o dată printr-o cîrpă uscată, pînă ce aburul și umiditatea dispar complet.

Obiectele nu se îmbracă îndată după călcat, ci se atîrnă pe umărași și se lasă să se usuce.

GARNITURI PENTRU ÎMBRĂCĂMINTE ȘI LENJERIE

Paspoalul. Paspoalul poate fi simplu, dublu sau triplu, din materiale de diferite culori. În cazurile din urmă, un paspoal se croiește de două ori mai lat decît celălalt.

Pentru paspoalul simplu se croiesc bieuri late de 2—2,5 cm. Acestor bieuri li se poate imprima ușor orice formă. Pentru a croi bieuri, se îndoaie materialul pe diagonală în așa fel ca firul de lungime și cel de lățime să se suprapună și se taie pe linia îndoiturii.

De la tăietură se măsoară apoi lățimea necesară și se taie bentițe. Bieul pregătit pentru paspoal se așază în două pe față, se însăilează și se calcă. Marginea pentru paspoalat se îndoaie cu 0,5 cm, se însăilează și se calcă. După aceea paspoalul se aplică pe piesa obiectului (fig. 358, *a*), se însăilează, iar apoi se aplică pe piesa ce se garnisește, se însăilează din nou și se trage la mașină. Paspoalul cu șiret (fig. 358, *b*) se lucrează la fel ca și fără șiret, cu diferența că prin paspoal se trasează un șiret.

Colțuri festonate. Cu colțuri festonate se garnisesc gulere, manșete, buzunare și alte piese ale obiectelor de îmbrăcăminte. Colțurile festonate pot avea forme diferite — ascuțite, drepte sau rotunjite.

Pentru ca să fie egale și uniforme, colțurile festonate se desenează întîi pe o hîrtie groasă și se decupează, formînd astfel tiparul. După aceea, pe locul destinat colțurilor festonate se însăilează căptușeala, aplicată față la față cu piesa obiectului. Tiparul cu colțurile festonate se însăilează la 0,5 cm de margine și se tighelește exact după conturul festoanelor (fig. 359, *a*). Între colțuri se face un punct transversal de mașină, care permite tăierea unor crestături între festoane. Se taie materialul pe conturul festoanelor tighelite, lăsînd pentru cusătură 0,3 cm de la

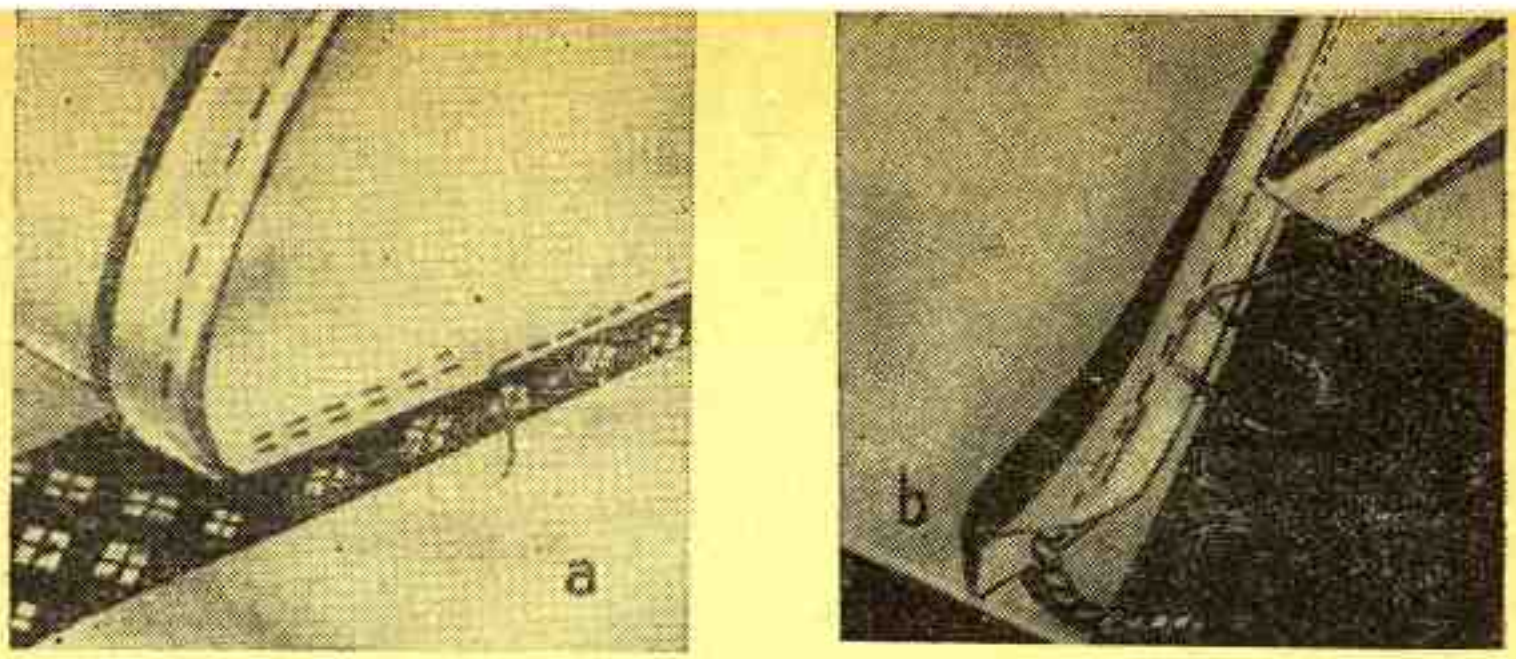

Fig. 358. Garnisirea cu bieuri (paspoal):
a — prinderea bieului (paspoalului); *b* — prinderea bieului (paspoalului) cu șiret.

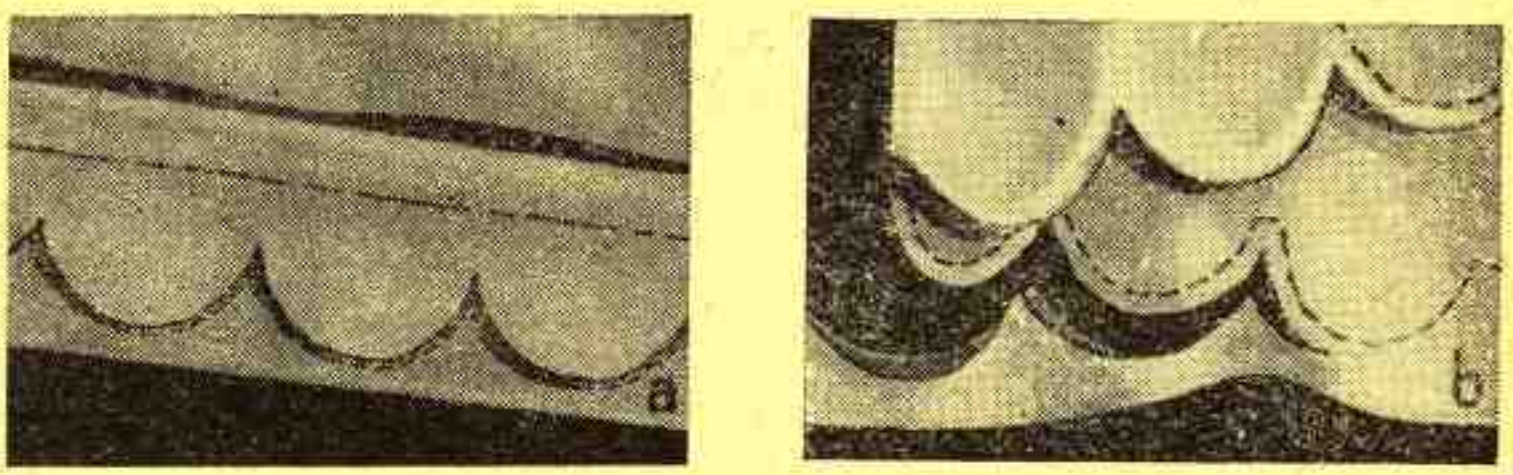

Fig. 359. Feston.

marginea tăiată. Cusăturile se desfac în ambele părți; colțurile festonate se întorc pe față, se însăilează în margine, și se calcă minuțios așa fel ca să se păstreze forma desenată a colțurilor festonate (fig. 359, *b*).

Cerculețe și cutișoare (fig. 360). Cerculețele și cutișoarele se folosesc pentru garnisirea bluzelor, rochiilor și a altor obiecte. Cerculețele se tighelesc la 0,1 cm de marginea îndoiturii. Cu cît se prinde mai puțin material în cerculețe, cu atît estemai bine. Pe obiectul respectiv cerculețele se pot așeza în mod diferit, în funcție de model, în grupe sau combinate cu cutișoare. Cutișoarele pentru garnitură au lățimea de 0,5—1 cm sau mai mult.

Cerculețele și cutișoarele se pot așeza diferit în funcție de model: în lung, oblic sau transversal. Nu trebuie însă să se uite că cerculețele și cutișoarele se tighelesc pe direcția firului de lungime. De aceea, dacă după model cerculețele nu se vor așeza în lung, ele se vor tigheli pe direcția firului de lungime pe o

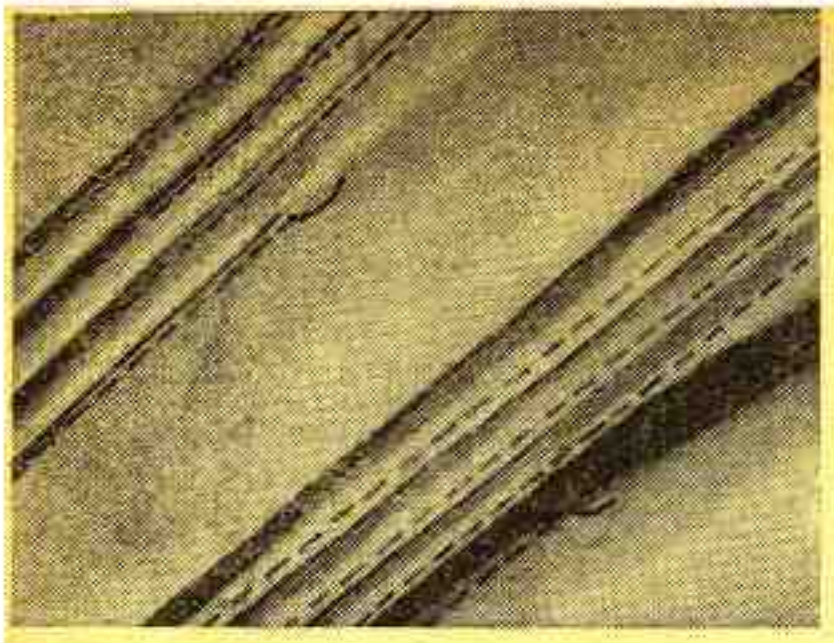

Fig. 360. Cerculeţe şi cutişoare.

bucată separată de material, iar apoi la croit se vor aşeza în direcţia prevăzută de model.

Tighelul în relief. Tighelul în relief se foloseşte pentru garnisirea jachetelor, rochiilor şi a altor obiecte, în special confecţionate din materiale groase. De obicei, în aceste tighele în relief se prind pensele — de la umăr şi de pe linia taliei. Tighelul în relief se face pe dos (fig. 34, p. 28) sau pe faţă cu mătase la culoarea materialului de bază.

Ca garnitură se foloseşte şi tighelul în relief cu şiret. Pentru executarea acestei garnituri există diferite metode. Una din metode constă în următoarele: pe locul destinat garniturii cu şiret se însăilează pe dos căptuşeala, iar pe faţă se trage un tighel la maşină cu ibrişin la culoarea materialului de bază. Între tigheluri se vor lăsa distanţe suficiente pentru a trasa şiretul, dar nu mai mult. Şireturile se trasează strîns unul lîngă altul sau cu intervale (în funcţie de model).

O altă metodă pentru executat un tighel în relief cu şiret este următoarea: pe locul destinat trasării şiretului se însăilează căptuşeala. Se trage întîi primul tighel şi strîns lipit de acesta se trasează şiretul între căptuşeală şi piesă. Se aplică apoi şularul

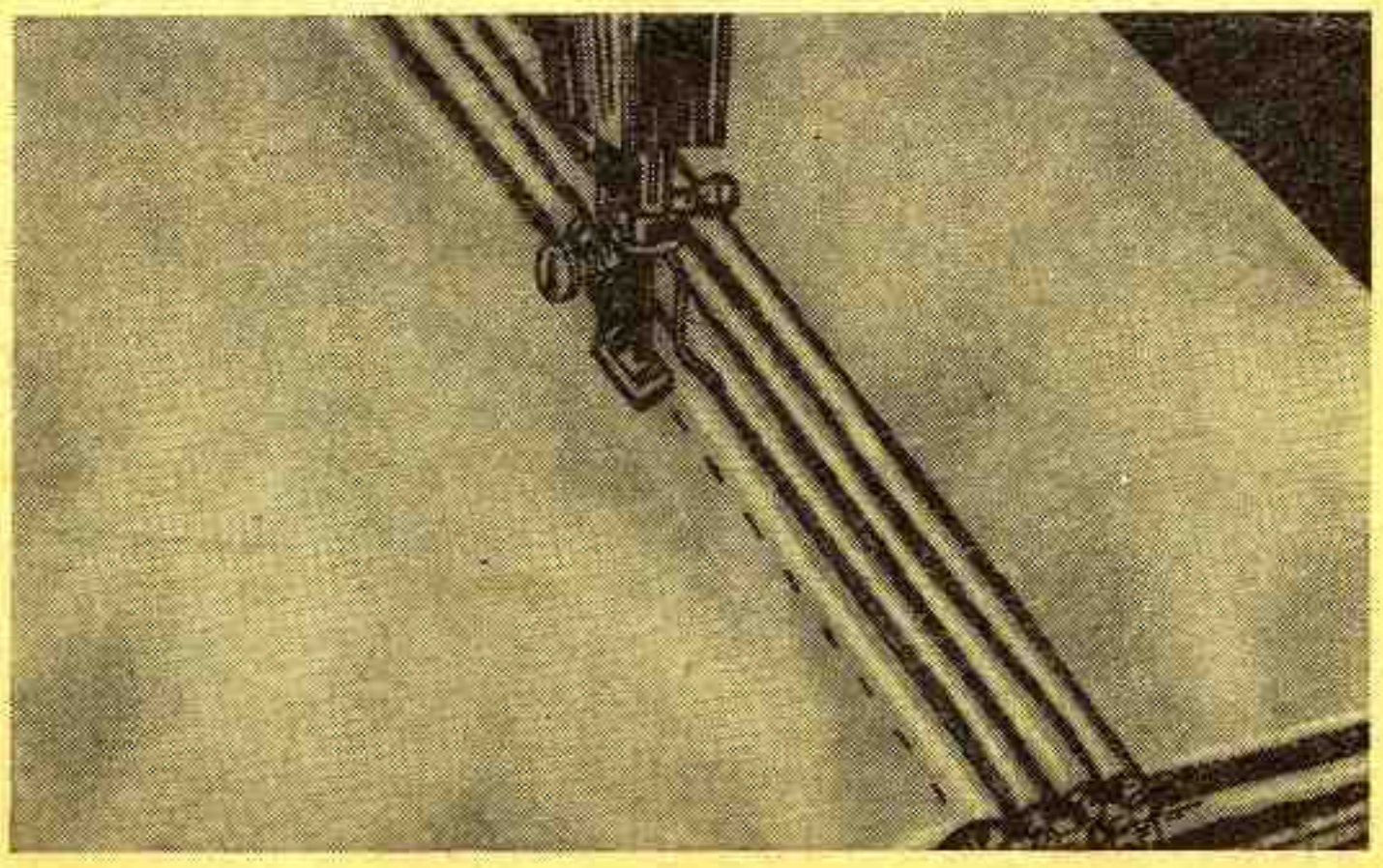

Fig. 361. Tighel în relief cu şiret.

astfel încît căptușeala să fie bine întinsă, iar fața piesei să se muleze pe șnur.

Prin întinderea materialului pus dedesubt și mularea materialului de deasupra se imprimă tighelului forma în relief. Se trage apoi tighelul următor și așa mai departe. Pentru executarea acestui tighel în relief se va folosi la mașina de cusut un dispozitiv special (fig. 361).

Bride. Bridele ca și paspoalul se confecționează dintr-o bentiță în bie, lată de 2,5—3 cm, în funcție de grosimea materialului. Bieul se îndoaie cu fața înăuntru și se trage la mașină. Capătul bridei se tighelește sub formă de pîlnie, iar surplusul de material se taie, pentru a putea întoarce mai ușor pe față, iar pe întreaga lungime a bieului se păstrează materialul pentru a umple brida și a-i da mai multă elasticitate (fig. 362, *a*). Brida se întoarce pe față cu ajutorul unui ac cu ață. Ața se pune în două, se prinde de pîlnie și cu urechea acului înainte se întoarce brida (fig. 362, *b*).

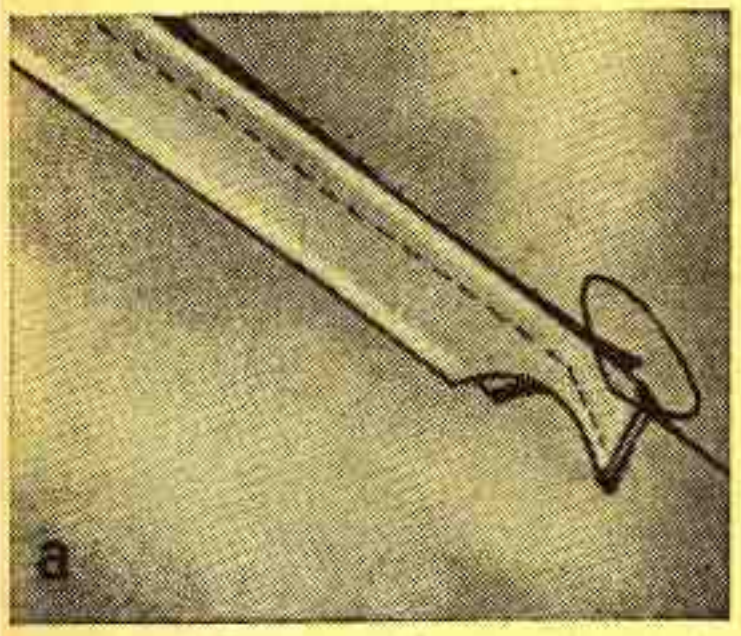

Bridele se folosesc pentru confecționarea cheotorilor și pentru garnituri (fig. 362, *c*): ele se aranjează sub formă de ornamentații pe gulere, buzunare, manșete, în partea de jos a fustelor etc. Bridele pentru garnitură se prind cu mîna cu puncte invizibile.

Crețuri și garnitură fagure (nid d'abeille). Crețurile și garnitura fagure se folosesc ca garnituri la rochii pentru femei și copii.

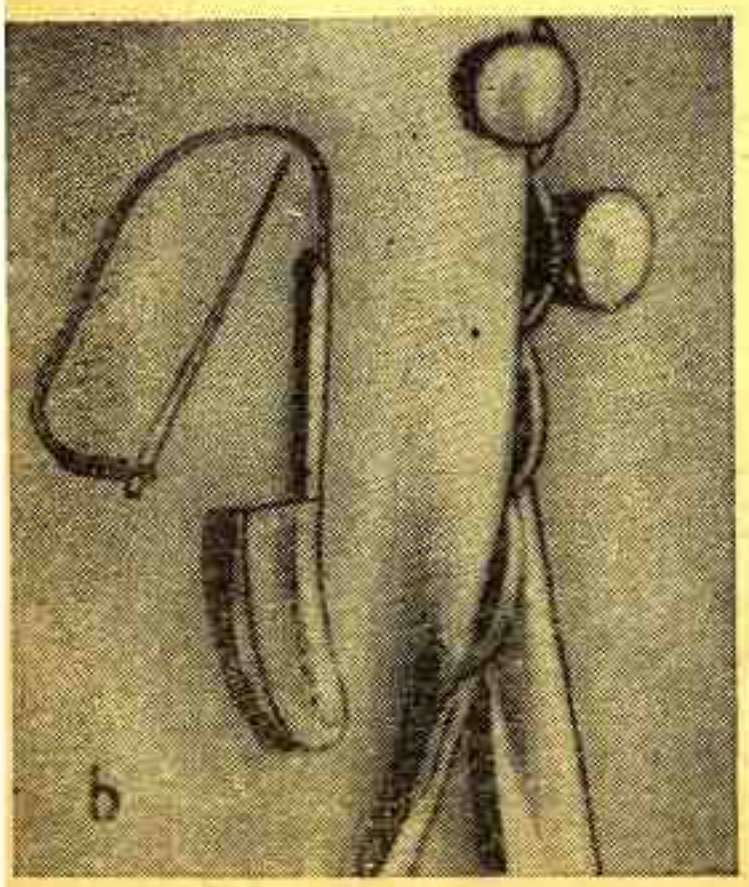

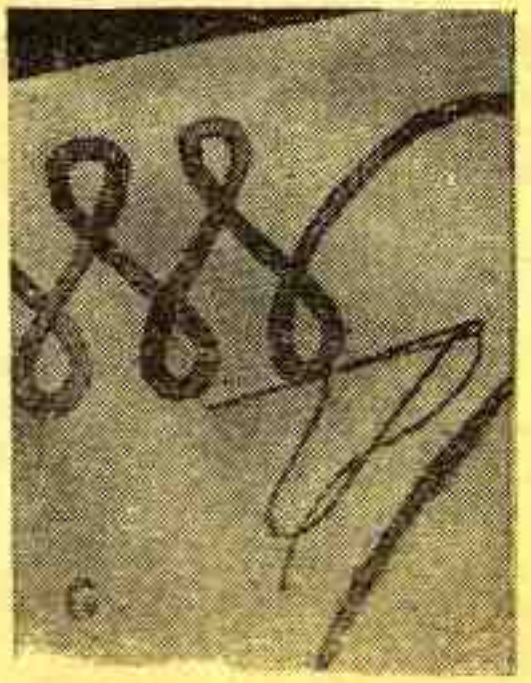

Fig. 362. Confecționarea și montarea bridelor.

Fig. 363. Garnitură fagure (nid d'abeille).

În locul penselor, atît la umăr cît și în talie, se pot face crețuri (fig. 337, *b*, p. 513). Pe piesa croită se marchează linia de aranjare a creșturilor, iar la probă se stabilește numărul de rînduri al acestora. După aceea, pe liniile marcate se trag la mașină tighele lărgite, se strînge ața și materialul se prinde în creșturi. Această operație se poate face și de mînă.

Pentru garnitura fagure (fig. 363) se notează pe material linii orizontale și verticale la distanțe egale între ele. Punctele de intersecție a liniilor se prind cîte două cu ață în formă de șah.

Bentițe în bie. Bentițele în bie pot fi simple sau duble. Pentru garnitură se taie bentițe pe linia în verif a materialului. Lungimea și lățimea bentițelor se stabilește în funcție de model. Bentițele simple se prind în felul următor: una din marginile bentiței se trage la mașină, iar marginea cealaltă se îndoaie și se prinde de obiect de mînă, cu punct ascuns și apoi se calcă. Bentița dublă se îndoaie întîi în două cu fața înăuntru. Se trage la mașină la 0,5 cm de marginea tăiată; cusătura se desface apoi în ambele părți, bentița se întoarce, se însăilează, se calcă și se coase apoi de mînă pe obiect cu puncte invizibile pe față. Bentița în bie se calcă întîi ușor, apoi se depărtează șularul și se calcă încă o dată.

Volănașe și bascuri. Volănașele și bascurile se croiesc în formă de semicerc. Linia superioară se taie concavă, iar cea inferioară paralelă cu linia superioară sau îngustîndu-se spre față. Linia inferioară se tivește la mașină sau de mînă, ori se paspoalează cu un bie.

Volanele. Volanele se confecționează dintr-o fîșie de material pe bie sau pe lat. Lățimea și lungimea volanului se stabilesc în funcție de model. Marginea se tivește de mînă răsucindu-se, sau la mașină făcînd o cusătură îngustă, un tighel în margine, sau cu paspoal. Lungimea volanului (ținînd seama și de adaosul pentru creșturi) se determină înmulțind cu 1,5—2 ori lungimea liniei de aplicare a volanului pe obiect. Marginea netivită a vola-

nului se încrețește cu două fire de ață pentru ca la aplicarea pe obiect să se poată repartiza uniform crețurile. Volanul plisat (fig. 364) se confecționează la fel ca și volanul în crețuri. Lungimea lui trebuie însă să fie egală cu de trei ori lungimea liniei de montare pe obiect. Înainte de a face pliseul marginea tăiată a volanului se finisează de mînă sau la mașină. Volanul gata lucrat se însăilează în margine, prinzîndu-se fiecare cutișoară. Volanul se montează pe obiect trăgînd la mașină pe dos, intercalîndu-l în cute, sau într-un tighel în relief sau se prinde de linia de jos a piesei, după ce aceasta a fost îndoită.

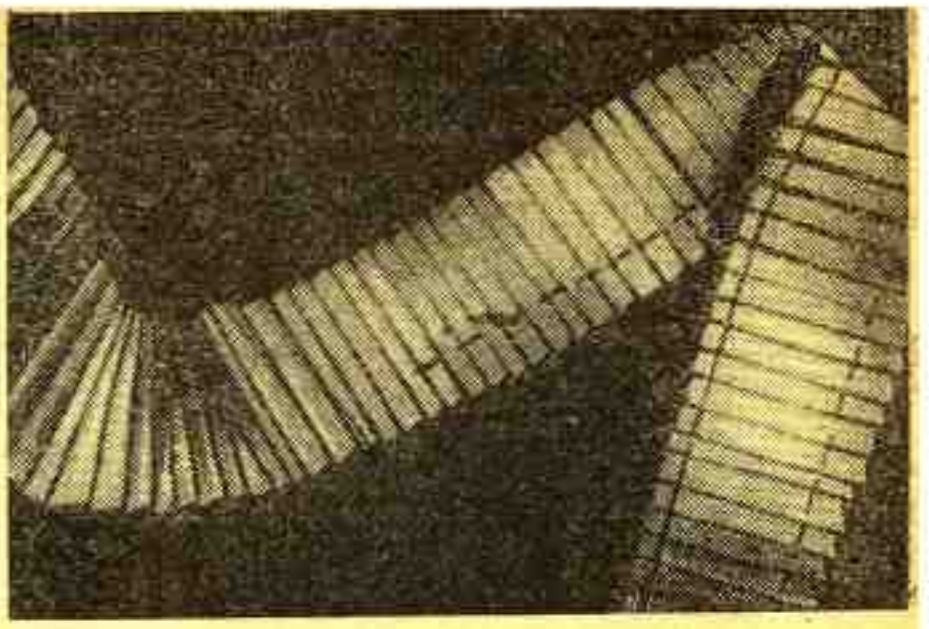

Fig. 364. Volan plisat.

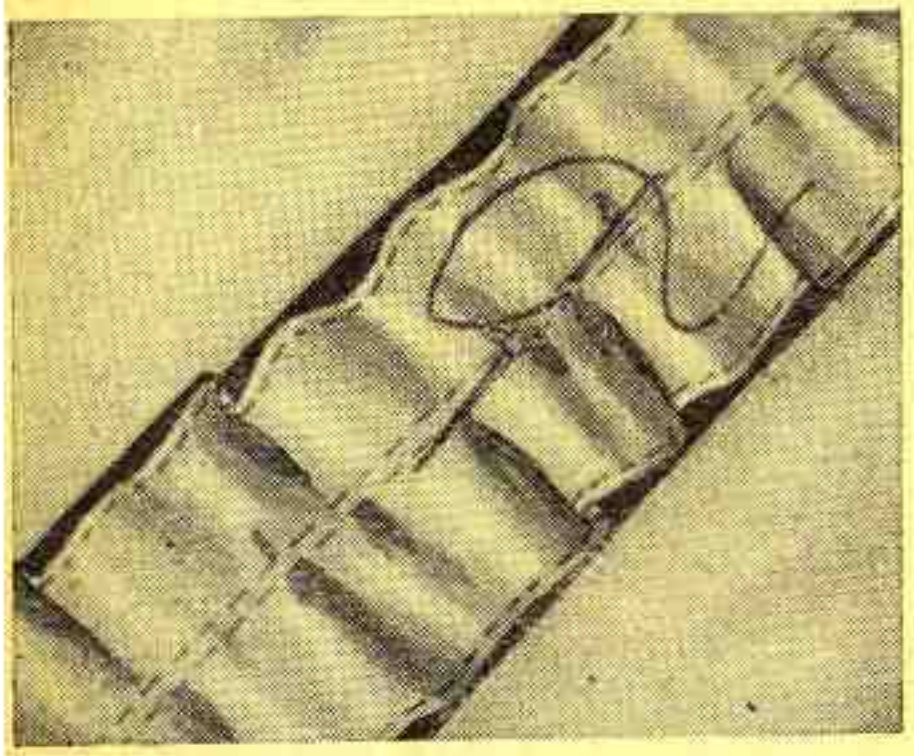

Fig. 365. Volănaș dublu cu crețuri.

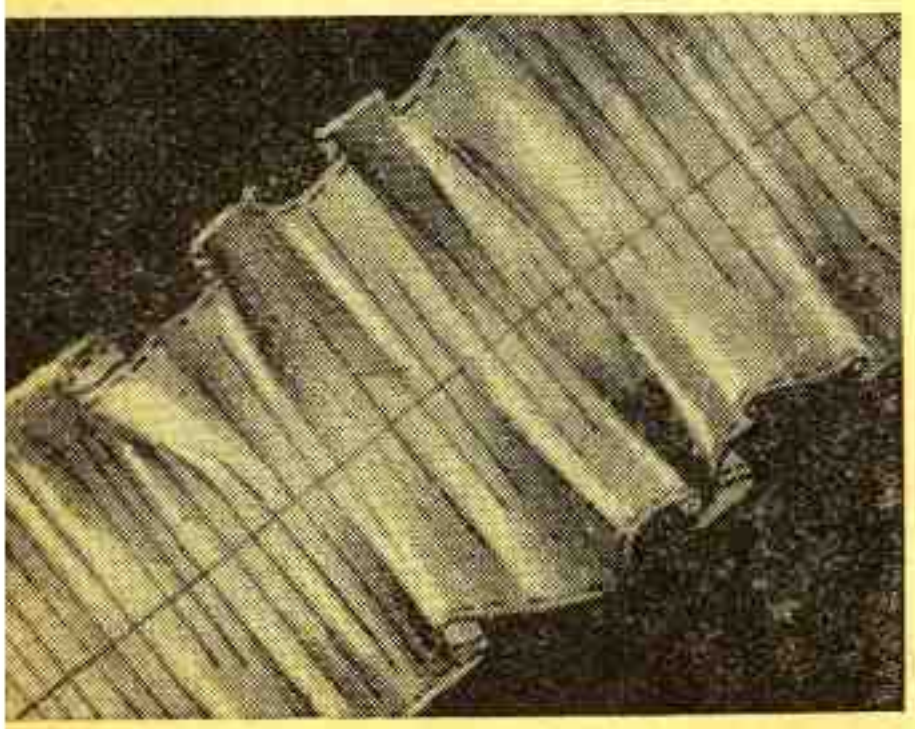

Fig. 366. Volănaș dublu cu cutișoare.

Volănașul dublu. Volănașul dublu, ca și cel simplu se confecționează dintr-o fîșie de material pe bie sau pe firul de lățime la care se tivesc ambele margini. Volănașul se încrețește pe linia de mijloc (fig. 365), sau se prinde lărgimea în cutișoare mărunte (fig. 366). Se fixează de obiect la mașină sau de mînă.

Broderia în relief. Pentru garnituri se folosește și broderia în relief. Pe fața obiectului se desenează modelul de broderie, iar pe dos se aplică o căptușeală în așa fel ca să acopere desenul. Pe conturul desenului se trag tigheluri pe

fața obiectului, cu ibrișin la culoarea materialului de bază (fig. 367, *a*).

Pe căptușeala de pe dos se fac crestături pe desen și se umple cu vată, iar în locurile mai înguste, ca de pildă codița florii, se trasează un fir (de preferat de lînă). După ce liniile modelului au fost umplute cu vată, crestăturile se cos cu punct pe muchie, (fig. 367, *b*). Desenul în forma finită se poate vedea în fig. 367, *c*.

Mărgelele și paietele. Mărgelele și paietele se folosesc de asemenea ca **garnituri.** Se desenează pe obiect modelul ales și pe conturul desenat se cos mărgele. (fig. 368) sau paiete (fig. 369).

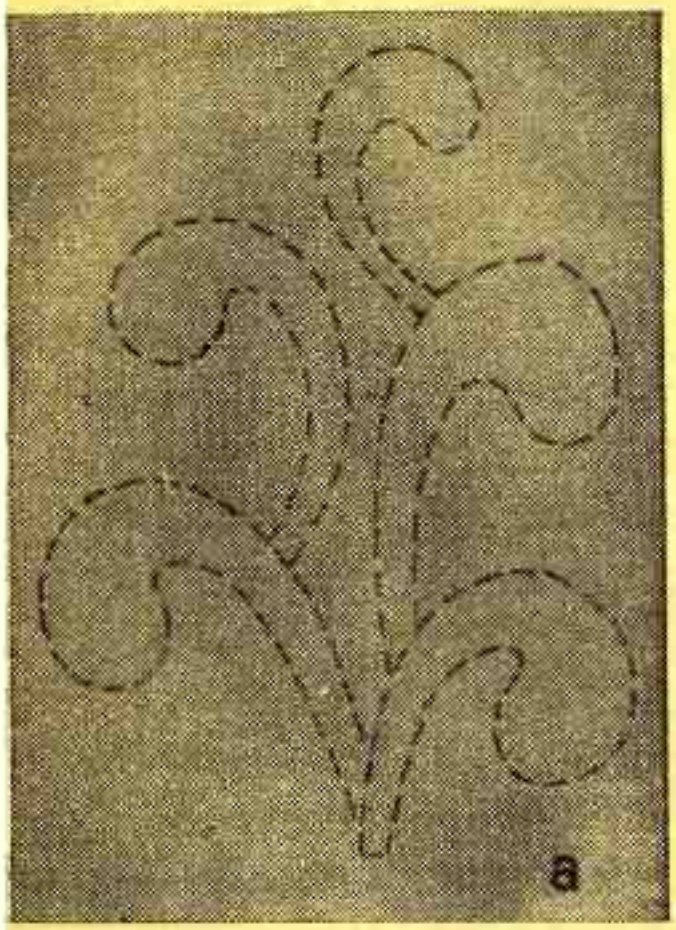

Sutașul. Sutașul se folosește pentru garnituri deoarece este elastic și se poate utiliza pentru broderii cu model complicat.

Sutașul se prinde de mînă sau la mașină. În fig. 370 este prezentată aplicarea sutașului cusut manual.

Franjuri. Pentru garnisit obiecte din materiale groase se folosesc franjurile. Ele se pot confecționa după două metode.

Prima metodă. Franjurile se fac din fire de material (fig. 371, *a*) scoțînd numărul necesar de fire. După

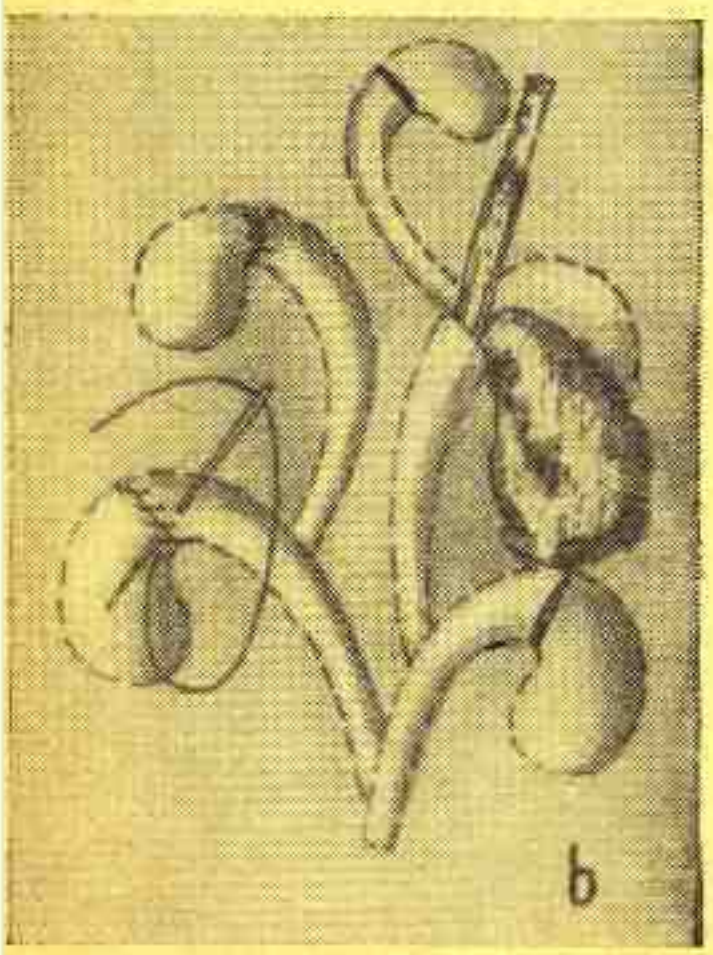

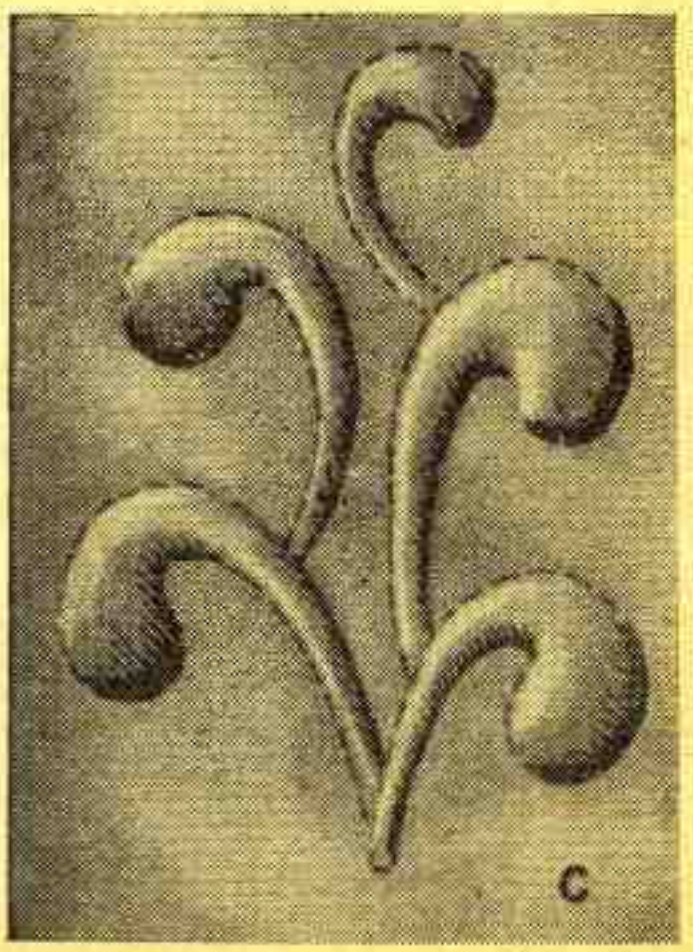

Fig. 367. Broderia în relief:
a — conturarea desenului; *b* — umplerea desenului cu vată; *c* — forma finită.

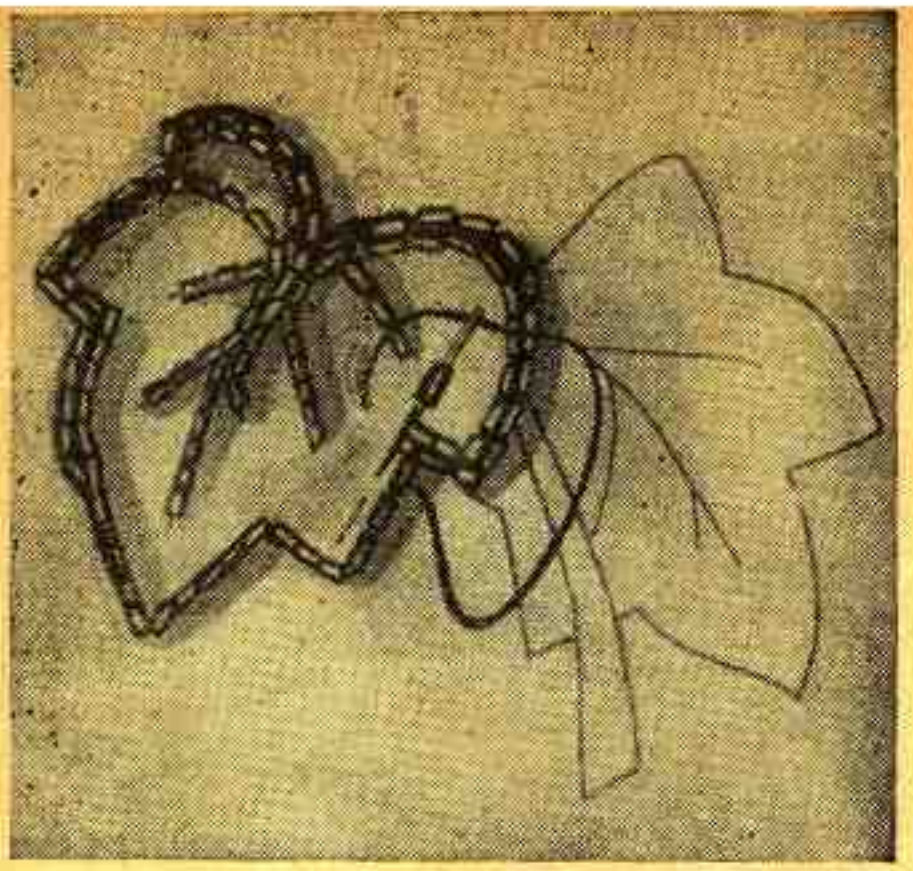

Fig. 368. Broderie cu mărgele.

Fig. 369. Broderie cu paiete.

aceea se separă cîteva fire și se face un nod exact pe marginea materialului.

A doua metodă. Franjurile se confecționează din ață (fig. 371, *b*). Pentru a prinde franjurile marginea materialului se îndoaie cu 0,5 — 1 cm și prin această îndoitură se trec cîteva fire de aţă din care se face un nod. Franjurile confecționate din ață se pot împleti (fig. 371, *c*). După ce s-au lucrat toate franjurile se egalează tăindu-le cu foarfeca.

Aplicații. Se folosesc ca garnitură pentru îmbrăcăminte. Aplicațiile se fac din material care nu se destramă, piele, sau piele de căprioară de nuanță potrivită. Se pot executa după două metode.

Prima metodă. Pe materialul din care urmează să se execute aplicația se face desenul și se decupează după contur. Părțile decupate se aplică pe obiect, se însăilează sau se lipesc. După aceea, fiecare parte a aplicației se prinde în margine cu punct de feston (fig. 372) sau cu altfel de punct, folosind ață de culoare potrivită (fig. 373). După ce aplicațiile au fost prinse, ele se pot broda cu diferite puncte de broderie.

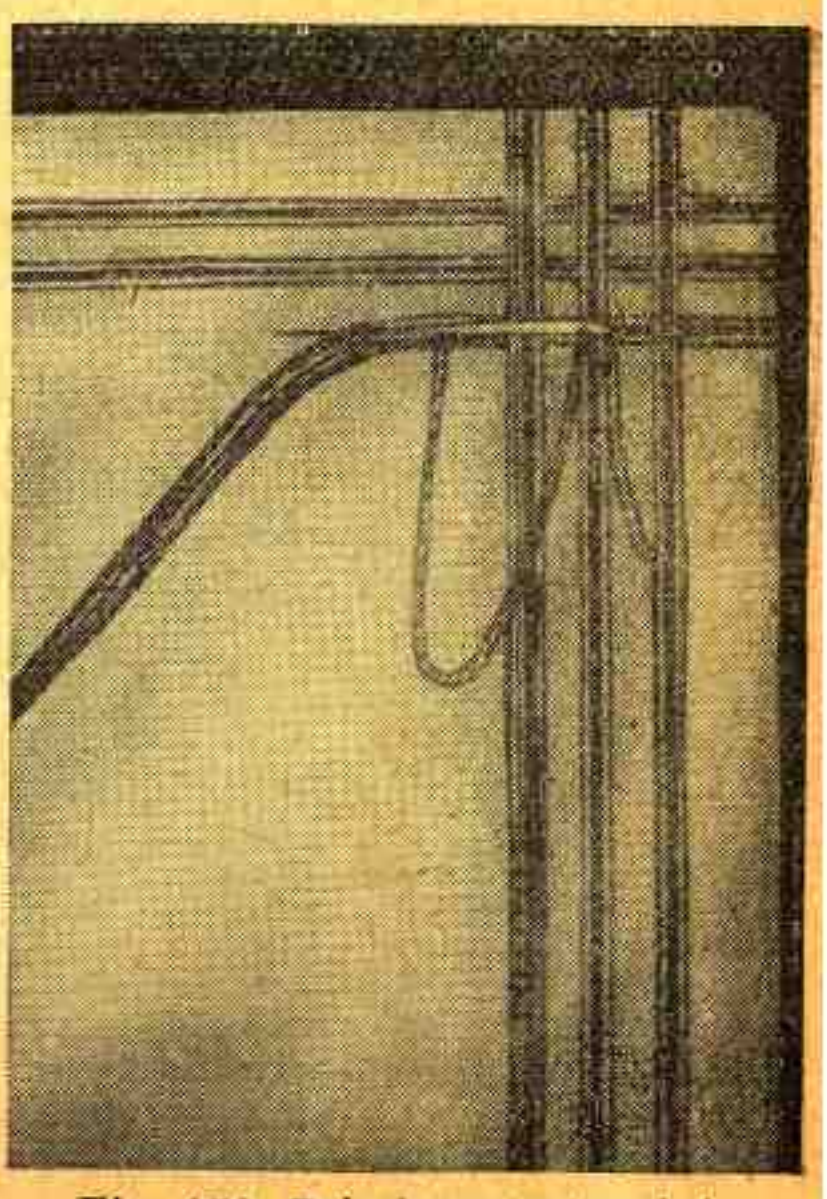

Fig. 370. Prinderea sutașului.

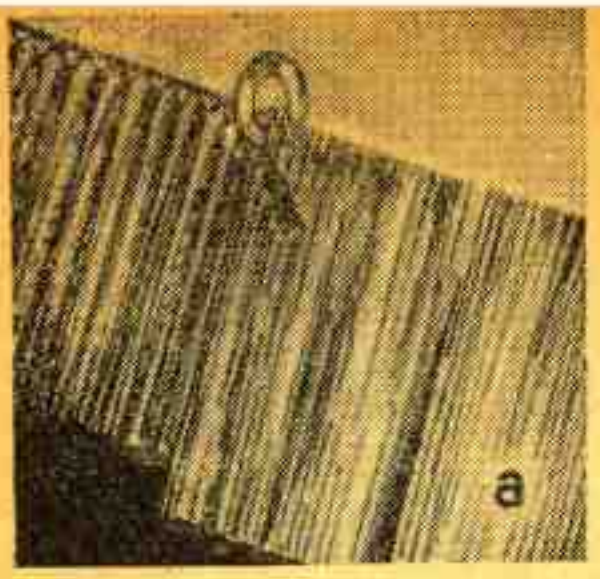

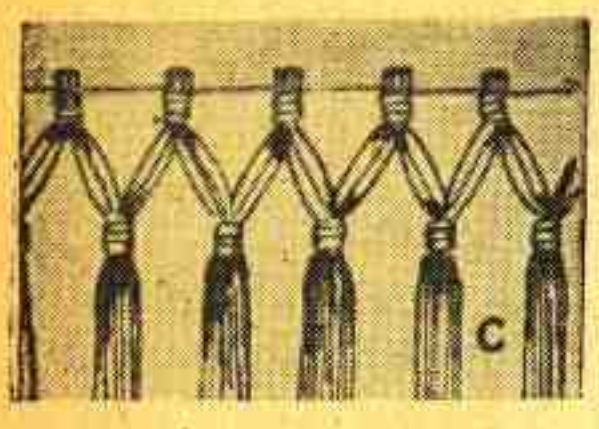

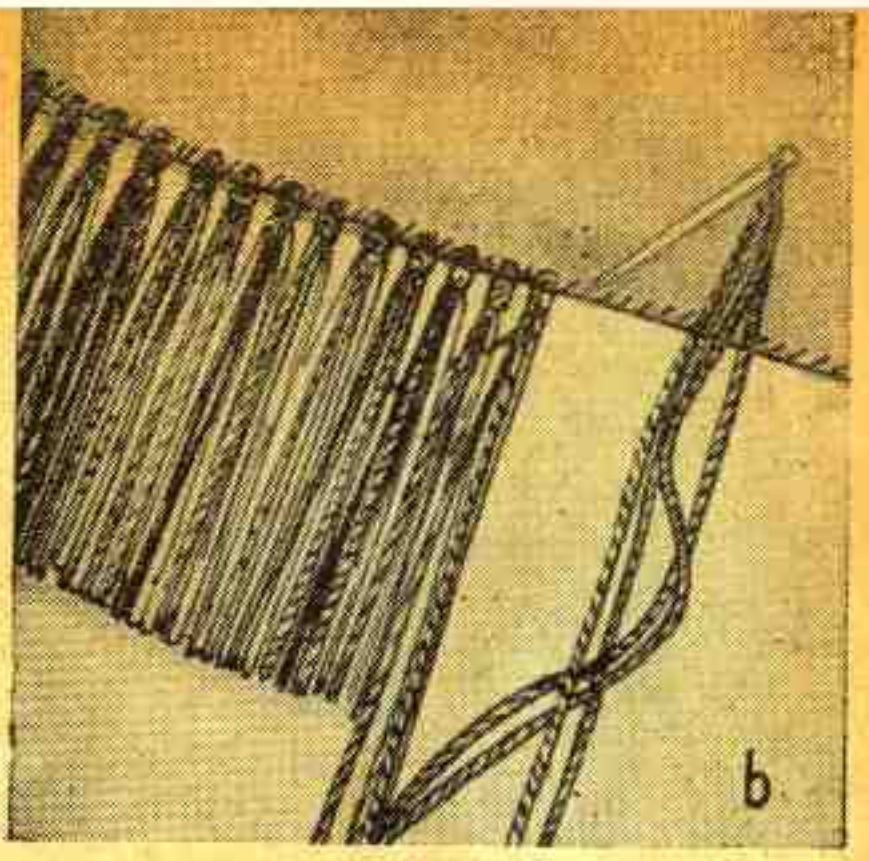

Fig. 371. Metode de confecţionare a franjurilor:
a — franjuri din firele materialului de bază; b — franjuri din aţă; c — împletitul franjurilor.

Fig. 372. Prinderea aplicaţiilor cu punct de feston.

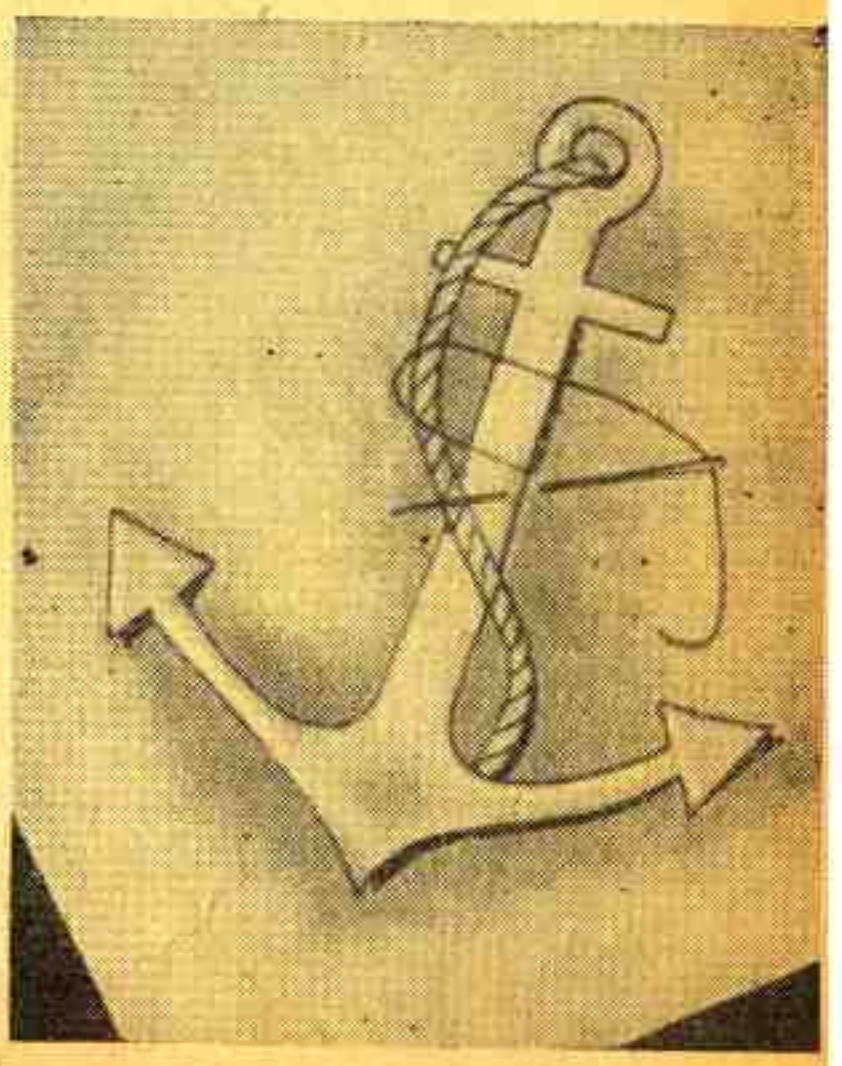

Fig. 373. Prinderea aplicaţiilor cu punct oblic.

A doua metodă. Materialul sau pielea destinată pentru aplicație se însăilează pe obiect după ce s-a făcut desenul, se prind pe contur cu punct de feston sau cu un alt punct, iar după aceea se decupează după conturul desenului.

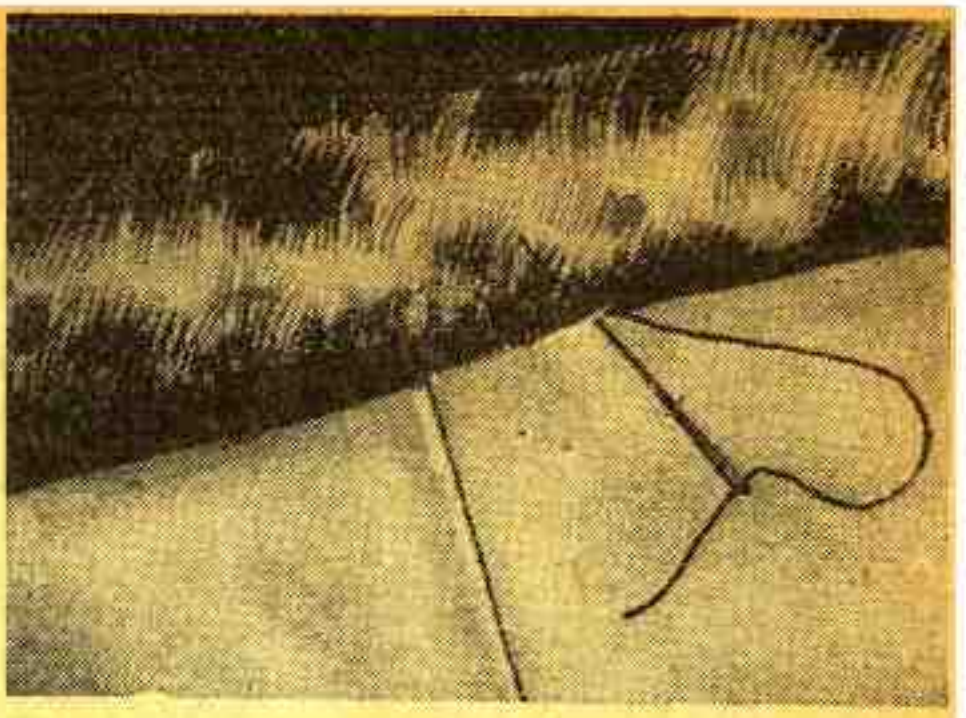

Fig. 374. Cusutul blănii.

Blana (fig. 374). Pentru garnituri se poate folosi și blana. Înainte de a aplica blana pe obiect, aceasta se întinde cu părul în jos, pe o scîndură de lemn, se umezește și se prinde în cuișoare sau pioneze. După ce blana s-a uscat se aplică pe ea conturul pieselor. Acestea se decupează fără rezerve pentru cusături, cu ajutorul unui cuțit special sau cu o lamă. Piesele din blană se unesc pe partea pielii cu puncte dese pe muchie.

Blana se prinde de material cu punct oblic pe muchie, fără să se îndoaie.

METRAJUL NECESAR PENTRU OBIECTE DE ÎMBRĂCĂMINTE
Lenjerie și îmbrăcăminte pentru copii

Felul obiectului de îmbrăcăminte	Măsura (jumătate din grosimea pieptului, în cm)									
	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42
Cămăși de noapte pentru copii și adolescenți din material lat de 70 cm:										
cu mîneca lungă	240	250	290	310	330	350	360	370	420	—
cu mîneca scurtă	220	230	270	290	310	330	340	350	400	—
Din material lat de 80 cm:										
cu mîneca lungă	230	240	280	300	320	340	350	360	400	—
cu mîneca scurtă	210	220	260	280	300	320	330	340	380	—
Pijamale pentru copii și adolescenți din material lat de 70 cm	290	310	330	350	370	390	420	440	480	—
Idem, din material lat de 80 cm	270	280	315	320	340	360	380	400	440	—
Cămașă sport pentru copii din material lat de 80 cm:										
cu mîneca lungă	160	170	170	200	200	220	220	250	250	—
cu mîneca scurtă	140	150	150	180	180	190	190	220	220	—
Fuste simple cu bretele pentru fetițe și adolescente din material lat de 140 cm	—	45	55	60	65	70	70	85	90	—
Fustă plisată cu bretele din material lat de 140 cm	—	70	80	90	110	130	140	170	180	—
Fustă plisată cu bretele din material lat de 90 cm	—	110	120	130	150	180	190	250	260	—

Rochie cloș cu model complicat pentru fetițe și adolescente din material lat de 70 cm:										
cu mîneca lungă	190	215	230	250	270	300	335	350	360	—
cu mîneca scurtă	165	190	210	230	250	270	305	320	330	—
Din material lat de 130 cm:										
cu mîneca lungă	110	120	135	150	160	170	180	190	200	—
cu mîneca scurtă	95	115	120	135	145	155	160	170	180	—
Bluză pentru fetițe și adolescente din material lat de 80 cm:										
cu mînecă lungă	110	120	130	145	155	160	175	185	195	—
cu mînecă scurtă	90	100	110	125	130	130	145	150	155	—
Pardesiu cloș pentru copii și adolescenți cu buzunare aplicate, cordon și cută, din material lat de 140 cm:										
statură mijlocie	—	—	130	150	170	180	190	210	220	240
statură înaltă	—	—	140	160	180	190	200	225	230	250
Palton și pardesiu pe două rînduri pentru copii și adolescenți din material lat de 140 cm:										
statură mijlocie	—	—	130	150	170	180	190	210	220	230
statură înaltă	—	—	140	160	180	190	200	215	230	250
Haină pentru copii și adolescenți din material lat de 140 cm:										
cu pantalon lung										
statură mijlocie	—	—	145	155	165	185	210	225	235	245
statură înaltă	—	—	155	165	175	195	220	235	245	255
cu pantalon scurt										
statură mijlocie	—	—	115	125	135	150	175	185	195	210
statură înaltă	—	—	125	135	145	160	185	195	205	220

LENJERIE ȘI ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU FEMEI

Felul obiectului de îmbrăcăminte	Măsura (circumferința bustului, în cm)							
	42	44	46	48	50	52	54	56
Cămașă de noapte din material lat de 90 cm:								
cu mînecă lungă	380	380	400	400	420	420	430	430
cu mînecă scurtă	350	350	370	370	390	390	400	400
Șorț cu pieptar și bretele din material lat de 70 cm	—	—	—	130—140		—	—	—
Sarafan de femeie din material lat de 130 cm	170	180	190	200	210	220	230	240
Capot cloș, lung cu mîneca lungă:								
din material lat de 90 cm	570	580	590	600	610	620	630	640
din material lat de 70 cm	670	680	720	750	750	760	780	800
Pijama cu bluză și pantalon:								
din material lat de 70 cm	—	550	550	570	570	580	580	600
din material lat de 80 cm	—	490	490	500	500	520	520	540
din material lat de 90 cm	—	440	440	450	450	465	465	470
Fustă simplă din material lat de 140 cm	80	85	85	90	90	120	130	130
Fustă semicloș din material lat de 140 cm	130	130	140	150	150	160	160	170
Fustă semicloș din material lat de 70 cm	240	240	260	260	280	280	300	300

Fustă plisată din material lat de 140 cm	200	200	210	210	215	215	220	—
Fustă din material lat de 90 cm	160	170	180	180	185	215	220	220
Bluză din material lat de 90 cm								
cu mînecă lungă	170	180	180	190	190	200	210	220
cu mînecă scurtă	140	150	150	160	160	170	180	190
din material lat de 70 cm:								
cu mînecă lungă	225	230	235	240	245	260	270	280
cu mînecă scurtă	195	200	205	210	215	230	240	250
Rochie cloş cu model complicat şi cu mînecă lungă:								
din material lat de 140 cm	240	240	250	255	260	265	270	270
din material lat de 130 cm	255	255	265	275	280	285	290	290
Pentru rochii de lînă cu mînecă scurtă se iau cîte 15 cm de material mai puţin la fiecare măsură după grosimea bustului								
Rochie din material lat de 90 cm:								
cu mînecă lungă	350	360	370	380	380	390	400	400
cu mînecă scurtă	320	330	340	350	350	360	370	370
Rochie cu model complicat, din material de bumbac lat de 70 cm:								
cu mînecă lungă	410	430	450	470	490	490	500	500
cu mînecă scurtă	380	400	420	440	460	460	470	470

LENJERIE ŞI ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU BĂRBAŢI

Felul obiectului de îmbrăcăminte	Măsura (lungimea gulerului de cămaşă, în cm)			
	35—37	38—39	40—42	43—54
Cămaşă din material lat de 70 cm:				
cu mînecă lungă	280	330	350	360
cu mînecă scurtă	250	300	320	330
din material lat de 80 cm:				
cu mînecă lungă	270	320	330	340
cu mînecă scurtă	240	290	300	310
Cămaşă sport cu buzunare aplicate din material lat de 70 cm:				
cu mînecă lungă	320	350	370	380
cu mînecă scurtă	290	320	340	350
din material lat de 80 cm:				
cu mînecă lungă	310	340	350	360
cu mînecă scurtă	280	310	330	340

Felul obiectului de îmbrăcăminte	Măsura (jumătate din circumferința pieptului în cm)						
	44	46	48	50	52	54	56
Pijama-haină și pantalon:							
din material lat de 70 cm	570	570	590	590	600	600	620
din material lat de 90 cm	485	485	500	500	520	520	540
Halat (model simplu) din material lat de 140 cm	200	200	220	220	230	230	240
Haină din material lat de 140 cm:							
statură mică	255	260	270	280	290	300	310
statură mijlocie	265	270	280	290	300	310	320
statură înaltă	275	280	290	300	310	320	330
Pentru haină sport metrajul de material se mărește cu 10 cm pentru oricare grosime a pieptului							
Pantaloni din material lat de 140 cm:							
statură mică	115	115	120	125	130	135	140
statură mijlocie	120	120	125	130	135	140	145
statură înaltă	125	130	135	140	145	145	150
Palton sau pardesiu pe două rînduri (model sport) cu buzunare aplicate, manșete și gaică, din material lat de 140 cm.							
statură mică	245	250	260	270	275	280	290
statură mijlocie	255	260	270	280	285	290	300
statură înaltă	265	270	280	290	295	300	310

ANEXA 4

TABELA ORIENTATIVĂ A MĂSURILOR DE COPII

Vîrsta	Jumătate din grosimea pieptului (măsura)	Lungimea totală a obiectului	Lungimea spatelui pînă la talie	Lungimea umărului	Lungimea mînecii	Jumătate din grosimea		
						gîtului	taliei	șoldurilor
Nou născut. De creșă (pînă la 3 ani)	24	26—30	–	–	–	12	24	24
	26	42	24—26	8,5	24	12,5	26	26
	28	45—50	24—26	9	28—30	12,5	28	28
	30	50	26	9	30	13,5	30	30
Preșcolară (4—7 ani)	30	60	27	9	36	13,5	30	32
	32	65	28	9	40	14	32	32—34
Școlară (8—12 ani)	34	72	30	10	45	15	32—34	36
	36	76	31	11	48	15	34	38
Școlari adolescenți (13—16 ani)	38	80—82	32	12	50—52	16,5	34	38
	40	86	33	12	54—56	16,5	34	42
	42	95	33	12,5	56—58	17	34—36	44
	44	101	34	13	56—58	17	36	46

BIBLIOGRAFIE

К. П. Маврина. Кройка и шитье. Лениздат. 1957.

М. В. Головнина, М. В. Черницкая, А. Я. Рудая и *другие.* Кройка и шитье. Государственное издательство технической литературы УССР. Киев. 1956.

А. Януш. Мы шьем сами. Перевод с немецкого В. Г. Сафоновой. Гизлегпром. Москва. 1958.

Книга домащней хозяйки. Издательство Национального Совета Отечественного фронта. София. 1957.

В книге «Кройка и шитье дома» использованы чертежи и моделирование курсов № 1 мастеров швейного производства при Мосгорисполкоме.

TABLA DE MATERII

	Pag.
CUVÎNT ÎNAINTE	4
GENERALITĂȚI	5
Alegerea modelului și a materialului	5
Uneltele necesare pentru formarea tiparelor și cusutul îmbrăcămintei	7
Luarea măsurilor și construirea tiparelor	8
Decatarea și croitul materialului	13
Diferite tipuri de cusături și folosirea lor	15
Stabilirea cantității de material necesar pentru diferite obiecte de îmbrăcăminte	28
LENJERIA ȘI ÎMBRĂCĂMINTEA PENTRU COPII	31
Scufița	32
Cămășuță pentru sugari	34
Șpilhozen pentru copii	37
Brasieră cu decolteu rotund	41
Chiloți pentru fetițe	44
Pantalonași de joc pentru fetițe	47
Cămașă cu decolteu rotund pentru fetițe	50
Cămașă de noapte pentru fetițe	53
Rochie pentru fetițe de 4—7 ani	59
Rochie tăiată în talie pentru fetițe de 4—7 ani	69
Rochie cu semiplatcă pentru fetițe de 4—7 ani	70
Pelerină pentru fetițe de 4—7 ani	74
Șort pentru copii	76
Rochie pentru fetițe de 8—12 ani	78
Uniformă școlară	87
Șort pentru școală	94
Bluză pentru pioniere	97
Confecționarea boleroului și a fustei pe tiparul de bază al rochiei pentru fetițe de vîrstă școlară	98
Chiloți pentru băieți	101
Cămașă de noapte pentru băieți	102
Cămașă de zi pentru băieți	109
Cămașă sport pentru băieți	117
Costum pentru băieți de 4—7 ani	123
Vestonul	124
Pantalonul scurt	132
Costum cu guler marinar	136
Salopetă	140
Costum pentru băieți de 8—12 ani	146
Vestonul	146
Pantalonul	153

Pag.

ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU FEMEI 159

Cămașă de noapte 159
Sutien „băsmăluță" 162
Chilot de baie pentru femei 166
Bluză pentru femei cu pensă la umăr 169
Fustă în șase clini 181
Fustă plisată 184
Fustă dreaptă cu șase pense 186
Fustă cu două cusături și pense 190
Fustă semicloș 194
Fustă cloș 196
Fustă 3/4 cloș 198
Corsajul ajustat 199
Rochie netăiată în talie 206
Mînecă pe cot cu o singură cusătură 213
Jachetă ajustată 217
Jachetă dreaptă sau strîmtă pe linia șoldurilor 231
Rochie cu mîneca chimono 237
Rochie tăiată în talie, chimono, cu mîneca scurtă 245
Corsaj chimono, cu mîneca lungă, cu pavă 253
Rochie chimono cu mîneca lungă și cu clin pe linia de subraț 261
Jachetă trei sferturi 272
Pardesiu cu mîneca raglan 282
Gluga 292
Pantalon pentru femei 295
Șort pentru femei 301

APLICAREA PE TIPARE A DIFERITELOR MODELE DE ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU FEMEI 306

Mutarea pensei de la umăr pe linia taliei 308
Mutarea pensei de la umăr pe linia de răscroitură a gîtului 309
Mutarea pensei de la umăr sub plastron 310
Mutarea pensei de la umăr în cusătura care pornește de la răscroitura brațului 313
Mutarea pensei de la umăr în două cutișoare necălcate pe linia umărului 315
Mutarea pensei de la umăr în trei cutișoare necălcate pe linia umărului 317
Mutarea pensei de la umăr pe linia de mijloc a corsajului 319
Mutarea pensei de la umăr pe linia de subraț 321
Mutarea pensei de la umăr într-o tăietură dreaptă sub bust 323
Mutarea pensei de la umăr în crețuri sub o platcă dreaptă 325
Mutarea pensei de la umăr în crețuri sub o platcă rotundă 327
Mutarea pensei de la umăr într-o tăietură arcuită (concavă) sub bust 328
Mutarea pensei de la umăr într-o tăietură la răscroitura brațului 330
Corsajul bluzat cu platcă dreaptă 334
Bluză tăiată în talie 334
Bluză sport cu platcă 339
Plastron cu gulerul croit dintr-o bucată 343
Fustă „fus" (strîmtă în partea de jos) 347
Sarafan cu tăieturi 349

Pag.

Sarafan cu tăieturi de la linia de subraţ 349
Sarafan cu decolteu pătrat..... 354
Bolerou 357
Rochie netăiată în talie, cu buzunare tăiate 361
Rochie pentru lucru 361
Rochie netăiată în talie cu cusături pornind de la umăr (montante) 367
Rochie cu volan în partea de jos..... 372
Capot netăiat în talie cu guler şal..... 372
Capot tăiat în talie 378
Jachetă cu linii montante (cusături în relief) de la umăr 382
Jachetă cu gulerul croit dintr-o bucată 382
Sutien fără bretele 387
Juponul 393
Gulere pentru rochii 394
Gulere montante 405
Manşete pentru rochii 423
Cum se poate reînnoi o rochie 428
Sarafan cu platcă 430
Rochie combinată cu mîneci montate 433
Rochie combinată cu mîneci chimono 436
Fustă cu platcă 441

ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU LUCRU 443

Şorţ pentru femei 443
Şorţ cu cusături în relief 446
Halat pentru lucru 451
Semisalopetă pentru femei 457
Salopetă pentru femei 460

LENJERIE ŞI ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU BĂRBAŢI..... 474

Chiloţi bărbăteşti 474
Slip pentru bărbaţi 476
Cămaşă de noapte bărbătească 477
Cămaşă de zi bărbătească 483
Pijama bărbătească 490
Haina 490
Pantalonul de pijama 498

SCHEMA DE MONTARE A MÎNECII ÎN RĂSCROITURA BRAŢULUI 504

EXECUTAREA PROBEI 508

Tehnologia cusutului 512
Călcatul 535
Garnituri pentru îmbrăcăminte şi lenjerie 538

Redactor responsabil : Ing. Prisecaru Anca
Tehnoredactor : Ivan Theodor

Dat la cules 24.04.1961. Bun de tipar 02.08.1961. Apărut 1961. Tiraj 40.000+110. Legate. Hîrtie semivelină de 65 g/m², 610×860/16. Coli editoriale 34,48. Coli de tipar 36,25. Planşe offset 20. A. 01383/1961. C. Z. pentru bibliotecile mari 646.3/.4. C. Z. pentru bibliotecile mici 646.

Tiparul executat sub com. nr. 10.694 la Combinatul Poligrafic Casa Scinteii, Bucureşti — R.P.R.

Lei 27,80